

ספר הזוהר

שחבר התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי
עם לשון הקדש מנקד

לש"ס דף היומי מסכת זבחים

והוא: זוהר המחולק לשבע שנים
ללמוד דף זוהר היומי עם דף גמרא היומי

זוהר ספר תקוני זוהר כרך ח'
לפי ספר זוהר 10 פרקים (70-79 פרקים) עמודים 48-רעו
[תקוני זוהר דף 5. ער דף כא:]

סדרנו בעזרת ה' כל ספר הזוהר על פי סדר מסכתות הש"ס ללמוד
דף היומי, ללמוד 2-3 דקות ביום, ובזאת ידע ויזמין כי כל דברי הז"ס
הקדושים הם סודות נוראים (הקדמות המהרה"י לעץ חיים), ובזה יזכה להכנס
לגן עדן העליון (זוהר חדש שיר השירים - כי בלי למוד הזוהר הוה בגלגל [זוהר, תרמ"ק,
והאר"י]). וכך יוכל לשמוע תורה מפי הקב"ה בישיבת כל מסכתות הש"ס
בעו"ם הבא (פסבאר בהקדמה), יכולים ללמוד גם את זוהר לשון הקדש (שיר
הסוד, ולשון הקדש היא לשון הקב"ה, זוהר תרמ"ה), וכך ישראל ילמדו ש"ס עם זוהר
ובזה יכנסו בתבת נח להנצל מדור המבול ומפצצת אטום. וזוהי חובה על
כל מגידי השיעורים בדף היומי, לצרף את הלמוד הקדוש הזה דף היומי
זוהר ביחד עם למוד הש"ס, ובזה יקראו מצדיקי הרבים פמוכבים לעו"ם
ועד (תקוני זוהר הקדמה, זוהר נשא כ"ד).

יו"ט ע"י מפעל הזוהר העולמי - ט"ו מנחם אב תשע"ב
רח' נחל לכיש 24/8 - בית שמש תובב"א

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,

ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

אלו שלא לומדים זוהר וש"ס בנחד הם מחריבים את העולם,
כדברי המהר"ח וז"ל: "... כי בלי ספק בהיותם עוסקים בפשטיה
ובספוריה לבדם היא לובשות בגדי אלמנותה ושק הושת פסותה
וכל האמות יאמרו לישראל "מה דודך מדוד", מה תורתכם
מתורתנו, הלא גם תורתכם ספורים בהכלי העולם. אין עלבון
תורה גדול מזה, ולכן אוי להם לבגרות מעלבונה של תורה ואינם
עוסקים בחכמת הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, כי הם
מאריכים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא בעולם, עכ"ל.

מפעל הזוהר העולמי

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש - ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

הקדמה

י'שמחו ה'לומדים ו'העוסקים ה'זוהרים, בהופעת דבר נשגב זה אשר תחזינה עיניכם, שיוצא עכשיו לאור, בעזרת ה' יתברך ויתעלה.

החיבור הזה, הינו חיבור גדול וקדוש, אשר בודאי יקרבת את הגאולה במהרה, בעת שהתחילו בעזרת ה' יתברך, אלפים ורבבות של כל קהל עדת ישראל, את לימוד הדף היומי, יחד שבטי ישראל, כולם כאחד יחד, ועת רצון הוא זה, להנחיל לאוהבי יש ואוצרותיהם אמלא, בעוד דבר קדוש ונשגב, והוא שכל אחד, ביחד עם דף היומי, ילמד גם קטע זוהר בכל יום, בנוסף לדף היומי, וכך יהיה מאותם שמחזיקים את העולם, ומאלו המגינים על ארצנו, מהרשעים ימ"ש שרוצים וחפצים מאוד עפ"ל, ברוחניות ובגשמיות.

התכנית היא, שכל אחד ילמד בנוסף לדף היומי ש"ס דף היומי זוהר בשתים שלוש דקות, ובסיימו את כל הש"ס, יסיים את כל הזוהר גם כן, ויעשה סיום על שניהם יחד, ודאי שיעשה נחת רוח לה' במאוד מאוד, ובזכות הלימוד הקדוש יקבל את תפילותינו ברחמים וברצון אמון כן יהי רצון.

המוציאים לאור

פתח דבר

ברוך ה' אלקי ישראל מהעולם ועד העולם ואמר כל העם אמנו הללו-יה, כל הנשמה תהלל י-ה הללו-יה.

כל עם ישראל ששים ושמחים בשמחת התורה, בלימוד הש"ס בצירוף הזוהר, לאחר שנים שמפעל הזוהר העולמי, מנסה להחדיר בכלל ישראל את לימוד הזוהר, שכל אחד ילמד בקביעות את ספר הזוהר הקדוש, נפלה ההחלטה והיא לצרף ולאחד את לימוד הזוהר עם לימוד תלמוד בבלי, על ידי דפוסים חדשים גם ישנים שיאחדו את לימוד הגמרא והזוהר, שיהיה בבחינת וילכו שניהם יחדו, ועל ידי לימוד שניהם יזכו לערוך סיום הש"ס וסיום הזוהר יחדו, אז ויבואו אל המקום אשר אמר לו האלקים, שכל עם ישראל יזכו להגיע אל המקום אשר אמר האלוקים לאברהם בגאולה העתידה במהרה.

ועל כן, אנו קוראים לכל אחינו בני ישראל, החסידים הליטאים הספרדים התימנים, וכל המגזרים, יחד שבטי ישראל, כולנו כאחד יחד, להתחיל בלימוד קדוש זה דף היומי ביחד עם הזוהר הקדוש, בקביעות יום יום ידרשון, בהתמדה בשמחה באהבה, לעשות נחת רוח ליוצרנו, וכמו שבסיום הש"ס הנוכחי היו כמאה אברכים שיודעים את כל הש"ס בעל פה יהיה בעזרת ה' בסיום הבא עוד כמאה שיודעים גם ש"ס בעל פה וגם זוהר בעל פה,

ואז נעשה כולנו סיום ענק על הגמרא ועל הזוהר יחד, כולנו כאחד יחד נשמח בפה מלא, משה רעיא מהימנא ישמח עמנו, ור' שמעון בר יוחאי ישמח עמנו, וכל התנאים הקדושים שמוזכרים בזוהר ובגמרא ישמחו עמנו.

ידוע לכל מעלת הקביעות בלימוד התורה, שכל דבר הנלמד בקביעות יש לו סיעתא דשמיא, כמו קביעות מקום לתפלה, כמו כן קביעות מקום ללימוד גמרא וזוהר, שכל אחד יקבע לו מקום לגרוס הדף היומי והזוהר היומי, בזמן

קבוע ובמקום קבוע, שכן אז בטוח שלא ישכח ללמדו אף יום, ובטוח שיזכה לגמור בסיומם של כל ישראל.

וטוב ביותר שיהיה זה בבית המדרש, או בבית הכנסת וכדומה, שממנו יראו וכן יעשו, ועל ידי קנאת סופרים תרבה חכמה, ואחרים יתחילו לעשות כמותו, וירבו הלומדים בישראל.

איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, צריכים הרבה חיזוק, כמו דאיתא דברי תורה צריכים חיזוק תמיד, וכל שכן לימוד שמגרה את השטן, והוא מנסה בכל כוחו למעט את לימוד הזוהר, כמו שהכל יודעים, והוא מלביש זאת באיצטלא דרבנן, ומביא ראיות שונות ומשונות, וכמו שכל אחד יודע את כל הטענות שהוא ממציא, אבל אף על פי כן אנו נתחזק איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, האחד יעזור לשני, וכן הלאה, וכך נהיה כולנו מיוסדים וחזקים ונקרב את ביאת משיח צדקנו.

עתה בעת אשר אנחנו יוצאים עם התוכנית היחודית וכל הכלול בזה, הננו רוצים לקרוא גם כן לכל אלו שיש להם כבר סדר מיוחד לחזור על לימודם, הדף היומי שלומדים היום ומחר חוזרים, וכן לאחר שבוע וכדומה, כל סדרי החזרות, אנו קוראים לכל אלו שיחזרו גם כן על הזוהר שלמדו, שלא ישכחו את קטעי הזוהר שלמדו, ועל ידי שיחזרו יוכלו לזכור לתמיד, ויהיה לנגד עיניהם דברי הזוהר, וישאר בליבם כיתד שלא תימוט, ואם מתעוררים מקטע מסוים בזוהר ואחר מכן שוכחים, חבל על דאבדין, ולמה שלא יזכרו על ידי חזרה.

וכל אחד יערוך לעצמו חשבונותיו בזמנו הפנוי, וכן על זה הדרך ישתדל כל אחד לעשות את המקסימום שביכלתו לגמור ולסיים את הזוהר הקדוש גם כן, ויקויים בנו כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים.

ויקויים בנו מקרא שכתוב כימי צאתכם ממצרים אראנו נפלאות ויקויים

בנו עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים, בלע המות לנצח ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים, וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כמי עולם וכשנים קדמוניות, ותחזינה עינינו בשובך לציון במהרה בימינו, ונזכה לגאולה שלמה, בנין בית המקדש, קיבוץ נדחי ישראל, על ידי משיח צדקנו במהרה בימינו אמן ואמן.

ואלו הם התכניות שעושים למען דבר זה:

תכנית מספר 1: להדפיס את הזוהר הקדוש 64 דף במסכת ברכות שיהיה לכל הלומדים דף היומי במה ללמוד את הזוהר ביחד עם לומדי דף היומי, לחלקם חינם.

תכנית מספר 2: להדפיס מסכת ברכות עם הזוהר ביחד דף זוהר ודף גמרא ממסכת ברכות, וכך יחלקו רק ללומדי זוהר יחד עם ש"ס חינם.

תכנית מספר 3: לסדר לאלו שלומדים 7 דפים גמרא ביום לסדר להם גם לימוד 7 דפים זוהר ביום.

תכנית מספר 4: לוח ללומדי דף היומי ש"ס: לעשות לוח ללומדי דף היומי ש"ס שידעו בדיוק היכן ללמוד, בכמה הוצאות הזוהר שהוצאנו לאור עד עתה, וכך יוכלו ללמוד בלי שיהיה להם הספרים החדשים, רק כל אחד לוקח איתו את הזוהר של 10 כרכים או 70 כרכים ויכול ללמוד ביחד עם לומדי הש"ס או אצלו בבית.

ופשוט, שלכל התכניות האלו צריכים להשקיע הרבה ממון. לכן כל אחד יחשב לעצמו כמה הוא יכול לתת למפעל הקדוש הזה, כדי שיוכלו להוציא את כל התכניות לאור עולם.

בכבוד רב - המוציאים לאור

כָּל הָאָרֶץ. וְשָׁלַשׁ פְּעָמִים יִיד הֵם מ"ב אֲזָכְרוֹת שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל יָד וּתְפִלִּין שֶׁל רֶגֶל.

י"ד, שְׂכִינָה הַתְּחַתּוֹנָה, הִיא הַיָּד הַגְּדוּלָּה מִיָּמִין שֶׁל חֶסֶד, שֶׁשֵּׁם חֲכָמָה. יָד הַחֲזָקָה מִצַּד שֶׁל גְּבוּרָה, שֶׁשֵּׁם בִּינָה. יָד רְמָה מִצַּד שֶׁל עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי מְעוֹטֵר בְּכֶתֶר עַל רֶגֶל, תְּפִלִּין שֶׁל רֶגֶל הַעוֹלָם.

שִׁין שֶׁל תְּפִלִּין הֵלְכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי. שׁ שֶׁל שְׁלֹשׁ רְאשִׁים, **ש** שֶׁל אַרְבַּע רְאשִׁים, כְּנָגַד שֶׁבַע הַנְּעוּרוֹת הָרְאוּיוֹת לְתֵת לָהּ מִבֵּית הַמְּלָךְ, וְהֵם בְּשֵׁחַר שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ, וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעֶרְבֵי שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וּשְׁתֵּים לְאַחֲרֶיהָ, וּכְנָגַד הַשֶּׁבַע הָאֵלֶּה, יֵשׁ שֶׁבַע רוֹאֵי פְּנֵי הַמְּלָךְ הַיּוֹשְׁבִים רֵאשׁוֹנָה בַּמְּלָכוֹת.

וְהַתְּפִאָרֶת הוּא כְּבוֹשׁ בְּאוֹת יו"ד עִם ה' הַתְּחַתּוֹנָה, וְנִפְשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ, וְהוּא חְבוֹשׁ עִם אוֹת י' מִצַּד שֶׁל ה' הַעֲלִיּוֹנָה, וּמִשׁוּם זֶה אֵין חְבוֹשׁ מִתִּיר עֲצָמוֹ מִבֵּית הָאֲסוּרִים, שֶׁהוּא בְּגִלוּת עִם יִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שְׁכָתוּב בְּכָל צִרְתָּם לוֹ צָר, בּוֹ, לֹא צָר בְּאוֹתוֹ. זְמַן שֶׁהוּא עִם יִשְׂרָאֵל, וְדָאֵי לֹא צָר, וְאֵין צָר אֶלָּא יֵצֵר הָרַע, שֶׁהוּזֵר הַקָּרֵב יוֹמֵת.

וְכֹדֵד הַדְּבָר - פִּי בִי חֶשֶׁק וְאַפְלָטָהוּ, פִּי בִי בְּגִימְטְרִיא מ"ב אֲזָכְרוֹת שֶׁל תְּפִלִּין, אֲשֶׁגְּבִהוּ פִי יָדַע שְׁמִי, יִקְרָאֵנִי - בְּקִרְיַת שְׁמַע - וְאַעֲנֶהוּ. זֶהוּ שְׁכָתוּב אֲזִי תִקְרָא וְיִהְיֶה יַעֲנֶנּוּ. ה' בְּאַרְבַּע בְּתֵי הַתְּפִלִּין שֶׁל רֶגֶל, שֶׁהֵם אַרְבַּע אוֹתוֹת אֵהִיָּהּ, וְיִהְיֶה יַעֲנֶנּוּ. יִהְיֶה בְּאַרְבַּע בְּתֵי הַתְּפִלִּין שֶׁל יָד שֶׁהֵם אֲדָנִי. וְאֵם

אֵהִיָּהּ, וְיִהְיֶה יַעֲנֶנּוּ, יִהְיֶה בְּאַרְבַּע בְּתֵי תְּפִלִּין דִּיד, דְּאֵינֹן אֲדָנִי,

רְחֵמֵי מִכָּל סְטָרָא, דִּינָא כְּבוֹשׁ בְּאַמְצָעִיתָא, יָד רְמָה עֲלֵה אֲתָמֵר וְהִיָּה יִהוּ"ה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ (זְכוּר י"ד ט), וְתֵלֵת זְמַנִּין יִיד אֲנֹן מ"ב אֲזָכְרוֹת דְּתְּפִלִּין דִּיד וּתְּפִלִּין דְּרִישָׁא.

י"ד שְׂכִינָתָא תְּפִאָה אֵיהִי הַיָּד הַגְּדוּלָּה מִיָּמִין דְּחֶסֶד, דְּתַמְן חֲכָמָה, יָד הַחֲזָקָה מְסֻטָּרָא דְּגְבוּרָה, דְּתַמְן בִּינָה, יָד רְמָה מְסֻטָּרָא דְּעֲמוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא, מְעוֹטֵר בְּכֶתֶר עַל רִישֵׁיהָ, תְּפִלִּי דְּמֵאֲרֵי עֲלָמָא.

שִׁין שֶׁל תְּפִלִּין הֵלְכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי, שׁ דְּתֵלֵת רְאשִׁין, **ש** דְּאַרְבַּע רְאשִׁין, לְקַבֵּל שֶׁבַע

הַנְּעוּרוֹת הָרְאוּיוֹת לְתֵת לָהּ מִבֵּית הַמְּלָךְ (אֲסוּר ב ט). וְאֵינֹן בְּשֵׁחַר שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעֶרְבֵי שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וּשְׁתֵּים לְאַחֲרֶיהָ, וְלְקַבֵּל אֵלֶּיךָ שְׁבַעָה, אֵית שְׁבַעָה רוֹאֵי פְּנֵי הַמְּלָךְ הַיּוֹשְׁבִים רֵאשׁוֹנָה בַּמְּלָכוֹת.

וְהַתְּפִאָרֶת אֵיהִו כְּבוֹשׁ בְּאוֹת יו"ד, עִם ה' תְּפִאָה, וְנִפְשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ, וְאֵיהִו חְבוֹשׁ עִם אֵת י' מְסֻטָּרָא דֵה' עֲלָהּ, וּבְגִין דָּא אֵין חְבוֹשׁ מִתִּיר עֲצָמוֹ מִבֵּית הָאֲסוּרִין, דְּאֵיהִו בְּגִלוּת עִם יִשְׂרָאֵל, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (יִשְׁעִיָּה סג ט) בְּכָל צִרְתָּם לוֹ צָר בּוֹ, לֹא צָר בְּאוֹ, בְּהִהוּא זְמַנָּא דְּאֵיהִו עִם יִשְׂרָאֵל לֹא צָר וְדָאֵי, וְלִית צָר אֶלָּא יֵצֵר הָרַע, דְּהִזֵּר הַקָּרֵב יוֹמֵת (בְּמִדְבָר א נב).

וְרָזָא דְּמִלָּה פִּי בִי חֶשֶׁק וְאַפְלָטָהוּ (תְּהִלִּים צא יד). פִּי בִי בְּגִימְטְרִיא מ"ב אֲזָכְרוֹת דְּתְּפִלִּי, אֲשֶׁגְּבִהוּ פִי יָדַע שְׁמִי, יִקְרָאֵנִי בְּקִרְיַת שְׁמַע, וְאַעֲנֶהוּ, הִדָּא הוּא דְכָתִיב אֲזִי תִקְרָא וְיִהְיֶה יַעֲנֶנּוּ (יִשְׁעִיָּה נח ט), יִהְיֶה בְּאַרְבַּע בְּתֵי דְּתְּפִלִּי דְּרִישָׁא, דְּאֵינֹן אַרְבַּע אֲתוּוֹן

אֵהִיָּהּ, וְיִהְיֶה יַעֲנֶנּוּ, יִהְיֶה בְּאַרְבַּע בְּתֵי תְּפִלִּין דִּיד, דְּאֵינֹן אֲדָנִי,

וְאִי תִימָא לֹאוּ אֵינּוּן בְּיַד אֶלְא בֵּית אֶחָד
 חֲמִשָּׁאָה, יַד כְּהֵה, הָכִי הוּא וְדַאי דְאִיהִי
 חֲמִשָּׁאָה (דף ט ע"ב) וְאִיהִי רְבִיעָאָה, רְבִיעָאָה
 לִיהו"ו יַד כְּהֵה, יְהו"ו אִיהוּ אַהֲי"ה, וְסָלִיק
 לְחוּשְׁבֵן כ"א, וְאַרְבַּע אֲתוּוֹן בְּכָלֵל כ"ה, ה'
 מִן יְהו"ה רְבִיעָאָה לִיהו"ו, וְחֲמִשָּׁאָה
 לְאַהֲי"ה, דְאִיהוּ אַרְבַּע בְּתִי, וְאִיהוּ בֵּית
 חֲמִשָּׁאָה.

תאמר, אינם ביד, אלא בית אחד
 חמישי, יד כהה? כף זה ודאי,
 שהיא חמישית והיא רביעית,
 רביעית ליהו"ו יד כהה, יהו"ו
 הוא אהי"ה, ועולה לחשבון
 כ"א, וארבע אותיות בכלל כ"ה.
 ה' מן יהו"ה רביעית ליהו"ו
 וחמישית לאהי"ה, שהיא ארבע
 בתים, והוא הבית החמישי.

ועוד אהי"ה אדנ"י עולים
 לחשבון אלהי"ם, שהוא הכלל
 של חמשה בתי תפלין. יהו"ה -
 ארבע פרשיות, י' - קדש לי, וזו
 חכמה, ה' - והיה פי יביאך, וזו
 בינה, והם לימין ושמאל, שהם
 חסד וגבורה, ו' - שמע ישראל,
 תפארת כולל שש תבות היחוד,
 ה' - והיה אם שמוע, מלכות -
 שכינה תחתונה.

שד"ש רצועות - נצח הוד ויסוד.
 יסוד רצועה שקושרת וא"ו עם
 ה', פי כל בשמים ובארץ,
 שאוחז בשמים ובארץ. שתי
 רצועות נצח והוד, שאחוזים
 בה' עליונה, והקרנים גבוהים,
 והאחת גבוהה מן השנית, אף
 כף שתי רצועות - אחת ארכה
 ואחת קצרה. קצרה עד החזה,
 ארכה עד הטבור.

והתפשטות של ה' העליונה עד
 הוד באות י' היא, שהוא הקשר
 של תפלין של ראש, שהיא ה'
 עליונה, עולה לחמשים, חמש
 פעמים עשר באות י', והינו ה'
 י' מן אלהי"ם, חמש פעמים ה'
 באות י' - חמשים, בחמש
 ספירות, יסוד כ"ל, נוטל אותם
 כלם, ומוריש אותם לפלה, והינו
 כ"ל פל"ה.

באות ה' תחתונה קרן אחת,
 וסוד הדבר פרושהו רבותינו,
 שור שהקריב אדם הראשון, קרן

ועוד אהי"ה אדנ"י סלקי לחשבון אלהי"ם,
 דאיהו פללא דחמשה בתי תפלי,
 יהו"ה ארבע פרשיין, י' קדש לי (שמות יג)
 ודא חכמה, ה' והיה פי יביאך (שם יא) ודא
 בינה, ואינון לימינא ושמאלא, דאינון חסד
 גבורה, ו' שמע ישראל (דברים ו ד) תפארת,
 פליל שית תיבין דיחודא, ה' והיה אם
 שמע (שם יא יג) מלכות, שכינתא תתאה.

תלת רצועין נצח והוד ויסוד, יסוד רצועה
 דקשיר וא"ו עם ה', פי כל בשמים
 ובארץ (דה"א כט יא), דאחיד בשמיא ובארעא,
 תרין רצועין נצח והוד, דאחידן בה' עלאה,
 והקרנים גבוהים, והאחת גבוהה מן
 השנית (דניאל ח ט), אוף הכי תרין רצועין חד
 ארוכה וחד קצרה, קצרה עד החזה, ארוכה
 עד טבורא.

ואתפשטותא דה' עלאה עד הוד באות י'
 איהו, דאיהו קשר של תפלין
 דרישא, דאיהי ה' עלאה, סליקת לחמשין,
 חמש זמנין עשר באות י', והיינו ה' י' מן
 אלהי"ם, חמש זמנין ה' באות י' חמשין,
 בחמש ספירן, יסוד כ"ל נוטיל לון פלהו,
 וירית לון לכלה והיינו כ"ל פל"ה.

באות ה' תתאה קרן אחת, ורזא דמלה

אוקמוהו רבנן, שור שהקריב אדם הראשון קרן אחת היתה לו

אחת היתה לו במצחו, שנאמר משור פר מקרן מפריס, מקרן חסר יו"ד כתיב, ודא רצועה של יד של תפלין של רבון העולם. ב' פתר של רבון העולם, הוא שמו התפלין ששם, אבל פתר תפלין עליו, וסוד הדבר - אין קדוש פה' כי אין בלתי, אין מצוה שלא כלולים בה עשר ספירות.

ועקר של התפלין משמאל, ומשום כך נשבע יהו"ה בימינו - זו תורה, ובזרוע עזו - אלו תפלין. ומצד השמאל ה' תפלין על ר', אם על בנה, משום שבה נבנה. זהו שכתוב כונן שמים בתבונה. י' אבא תפלין על הבת ה', שבו נבנית. זהו שכתוב יהו"ה בחכמה יסד ארץ, וזהו הו"ה, וזה סוד ארבע משמרות הוא הלילה.

ויש אומרים הויות באמצע, כמו זה: יהו, י' קדש לי, ה' ה' והיה פי יביאך והיה אם שמוע, ו' שמע ישראל, הו"ה - ו' י' באמצע, יהו"ו - ה' ה' באמצע. ובצורה של שמים עשרה הויות נודעו כלם, ואלה הם: יהו"ה יהו"ו יהו"ה, שרמונים בשם יו"ד ה"י וי"ו ה"י. השם הזה מקור האותיות, והמקור שלהן בפסוקים בנקודות: יהו"ה ישמחו השמים ותגל הארץ - מקור הנקודות מן יהו"ו ותהלל המתהלל השפל וידוע, ויה"ה ידותיו ולצלע המשכן השנית.

ש"שה וי"ם בשם הזה יו"ד ה"י וי"ו ה"י, והי"ה והה"י ויה"ה, ונקודותיהם ויראו אותה שרי פרעה וה"ה, ויה"י וי"דבש ה"יום ה"זה יהו"ה, ויה"ה וי"רא

במצחו, שנאמר (תהלים טט לב) משור פר מקרן מפריס, מקרן חסר יו"ד כתיב, ודא רצועה דיד התפלי דמארי עלמא.

ב' פתר דמארי עלמא, איהו שמייה, תפלין דשוי, אבל פתר תפלין עליה, ורזא דמלה אין קדוש פיהו"ה פי אין בלתי (שמואל א ב). לית פקודא דלא אתפלילן ביה עשר ספירן.

ועיקר התפלין משמאלא, ובגין כך נשבע יהו"ה בימינו (ישעיה סב ד) זו תורה, ובזרוע עזו אלו תפלין, ומסטרא דשמאלא ה' תפלין על ר', אימא על ברה, בגין דבה אתבני, הדא הוא דכתיב כונן שמים בתבונה (משלי ג ב). י' אבא, תפלין על ברתא ה', דביה אתבניאת, הדא הוא דכתיב יהו"ה בחכמה יסד ארץ, ודא הוא הו"ה, ודא הוא רזא ארבע משמרות הויה לילה.

ואית דאמר הויות באמצע, כגוונא דא יהו"ו, י' קדש לי, ה' ה' והיה פי יביאך והיה אם שמוע, ו' שמע ישראל, הו"ה ו' י' באמצעיתא, יהו"ו ה' ה' באמצעיתא.

ובצורה די"ב הוין, אשתמודעו בלהו, ואלין אינון יהו"ה יהו"ה יהו"ו יהו"ה, דרמיזי בשם יו"ד ה"י וי"ו ה"י, האי שמא מקורא דאתנון, ומקורא דלהון בקראי בנקודי, יהו"ה ישמחו השמים ותגל הארץ (תהלים צז). מקורא דנקודי מן יהו"ו (ירמיה ט כג) ותהלל המתהלל השפל וידוע, ויה"ה (שמות כו ט-ז) ידותיו ולצלע המשכן השנית.

תלת וי"ן בהאי שמא יו"ד ה"י וי"ו ה"י, והי"ה והה"י ויה"ה, ונקודיך דלהון ויראו אותה שרי

יושב הארץ הפנעני. הוה"י
 היו"ה ההי"ו - מקורם הוה"י
 וכל זה איננו שנה לי, הו"ה המר
 ומרננו והיה הוא, ההי"ו עירה
 ולשרקה בני אתנו, היה"ו הו"ה
 ההו"ל, היה"ו ליהו"ה אתי
 ונרוממה שמו, הו"ה הנה יד
 יהו"ה הו"ה, ההו"י וצדקה תהיה
 לנו פי.

וכל הפסוקים שבאים ההו"ת
 הללו בראשי אותיות או בסופי
 אותיות, בין מן התורה, בין מן
 הנביאים, בין מן הפתובים, יכול
 לנקד אותם בנקודיהם, אף כף
 כל ההו"ת שבאות משלש
 אותיות, נקדה שלהם בפסוקים,
 כמו ידה מקורו: פי יהו"ה יהיה
 בכסלף. ויש שמנקד אותם
 מראשי תבות להו"ה שבסופי
 תבות, ואם הו"ה בראשי תבות
 - הנקוד שלו בסופי התבות. ויש
 נקוד בסוד אחר כמו זה: יהו"ה
 מלף יהו"ה מלף יהו"ה ימלף,
 השמות למעלה, הנקודות שלהם
 פתובות פתחיהם.

ארבעה שמות תלויים מכל שם
 ושם, ועליהם נאמר וקרא זה -
 כנגד שתיים עשרה פני שלש
 החיות, אל זה - שתיים עשרה
 פנפי שלש החיות, ועל כלם פני
 אדם, ותפלין הוא פני אדם,
 ציצית פני החיות וכנפי החיות,
 ופרשוהו רבתינו, שם בן שתיים
 עשרה - כל היודעו והזהיר בו,
 כל תפלותיו מתקבלות, ומקורו
 יו"ד ה"י וא"ו ה"י. כל י' הוא
 פני יהו"ה, א' ודמות פניהם פני
 אדם. כאן בשם הזה הסוד של
 תפלין וציצית.

יהו"ה, א' ודמות פניהם פני אדם (יחזקאל א טו), הכא בהאי שמא רזא
 דתפלין וציצית.

פרעה (בראשית יב טו) ויהו"ה, ויהו"ה? ודבש היום
 הזה יהו"ה (דברים כו טו), ויהו"ה וירא יושב
 הארץ הפנעני (בראשית נ טו). הוה"י היו"ה ההי"ו
 מקורא דלהון, הוה"י? וכל זה איננו שנה
 לי (אסתר ה יג), הו"ה המר ומרננו והיה
 הוא (ויקרא כו לג), ההי"ו עירה ולשרקה בני
 אתנו (בראשית מט יא), היה"ו הו"ה ההו"י, היה"ו
 ליהו"ה אתי ונרוממה שמו (תהלים לד ד), הו"ה
 הנה יד יהו"ה הו"ה (שמות ט ג), ההו"י? (דברים ו
 כה) וצדקה תהיה לנו פי.

וכל קראין דקא אתיין הויין אלין בראשי
 אתוון, או בסופי אתוון, בין מן התורה
 בין מן הנביאים בין מן הפתובים, יכול
 לנקד לון בנקודיהו, אוף הכי כל הוויין
 דקא אתיין מתלת אתוון, נקודה דלהון
 בקראין, כגון ידה מקורא דיליה פי יהו"ה
 יהו"ה בכסלף (משלי ג כו), ואית דנקיד לון
 מראשי תיבין להויה דבסופי תיבין, ואם
 הויה בראשי תיבות נקודא דיליה בסופי
 תיבין. ואית נקודה ברזא אחרא (ד טו)
 פגוונא דא, יהו"ה מלף יהו"ה מלף
 יהו"ה ימלף, שמקן לעילא, נקודאן דלהון
 פתיבין דתחותיהו.

ארבע שמקן תליין מכל שמא ושמא,
 ועלייהו אתמר וקרא זה (ישעיהו ו
 ב) לקבל י"ב אנפין דתלת חיוון, אל זה י"ב
 גדפין דתלת חיוון, ועל פלהו פני אדם,
 ותפלין הוא פני אדם, ציצית פני חיוון וגדפי
 חיוון, ואוקמוהו רבנן שם בן י"ב כל היודעו
 והזהיר בו כל תפלותיו מתקבלות, ומקורו
 יו"ד ה"י וא"ו ה"י, כל י' איהו אנפוי

בא ראה, כל הַנִּזְוֶה שֶׁהיא ה' על י', ה' על ו' - נִקְבָּה, כֹּל הַנִּזְוֶה שְׁשֵׁנֵי הַהִי"ן כְּאַחַד בְּאַמְצַע, הֵן אַחֲיוֹת, כְּמוֹ זֶה: יֵהוּ"ו. כֹּל הַנִּזְוֶה י' ו' כְּאַחַד בְּאַמְצַע - הַיּו"ה (הַיּו"ה), הֵם אַחִים, כִּי יֵשְׁבוּ אַחִים יַחְדָּו - שְׁנֵי הַהִי"ן כְּאַחַד, וּתְלַכְנָה שְׂתִיחֶיָן - י' ו' רְחוּקִים זֶה מִזֶּה אוֹ קְרוּבִים זֶה מִזֶּה, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וּלְקְרוּב, שֶׁהֵינּוּ קֶרְבָּן עוֹלָה וַיֵּרֵד יֵהוּ"ו, ה' שֶׁהיא אִם עוֹלָה, עוֹלָה אֶל י', היא הַעוֹלָה, ה' שֶׁהיא בַּת יֵרֵדֶת אֶל הו', וַיֵּרֵד מֵעֶשֶׂת הַחֻטָּאת, עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ, וְזֶהוּ קֶרְבָּן עוֹלָה וַיֵּרֵד, חֲמֵשׁ אֲשׁוֹת עוֹלוֹת וְחֲמֵשׁ יֵרֵדוֹת.

אֵין הַנִּזְוֶה שֶׁלֹּא מֵרָאָה עַל סוּד עֲלִיּוֹן. הוּהו"י כְּשֶׁהִנְקָבוֹת שׁוֹלְטוֹת עַל הַזְּכָרִים, הַדִּין נִרְאֶה כְּעוֹלָם וּמִיתָה וְעֵנִי, וְזֶה הוּא סוּד שֶׁהַפָּךְ מִשֶּׁה שְׁמוֹ וְהָרַג אֶת הַמִּצְרִי, שְׁנֶאֱמַר בּוֹ וְאָמְרוּ לִי מָה שְׁמוֹ מָה, וּמִשֶּׁה הַפָּךְ אוֹתוֹ כְּמוֹ זֶה: מָה שְׁמוֹ מָה לִי - הוּהו"י, וּנְקוּדָה הוּהו"י, מִצְרִי שְׁמוֹזֹלֵל בְּשִׁמוֹ וְאָמַר מָה שְׁמוֹ, מָה יְכוֹל לַעֲשׂוֹת לִי, לְהָרַג אוֹתוֹ בּוֹ, וְאִם הָאוֹתִיּוֹת בְּסוֹפֵי תְבוּת, הַנְּקוּדוֹת הֵם מֵרֵאשִׁית תְּבוּת.

תִּקְוֵן ה': בְּרֵאשִׁית בֵּית רֵאשִׁי, אֵלֶּה רֵאשִׁי בֵּית אַבוֹתֶם, בַּת עֲלִיָּה בְּאֵרוֹ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, בַּת בַּתְּחִלָּה סִימָן יָפָה בְּנִים, וְהִיא י' מִן אֲדֻנִי, מְרֻגְלִית יָקָרָה כְּלוּלָה מִכָּל הַגְּוֹנִים, שְׂאוֹת י' מִן יְהו"ה לֹא תוֹפֵס בּוֹ גְּוֹן כָּלֵל. זֶהוּ שְׂפָתוֹב אֲנִי יְהו"ה לֹא שְׁנִיתִי, לֹא יִשְׁתַּנֶּה בְּשׁוּם גְּוֹן כָּלֵל, אֵלֶּה מֵאִיר מִבְּפָנִים שֶׁל הַגְּוֹנִים שֵׁם יְהו"ה כְּמוֹ נִשְׁמָה בְּגוֹף הָאָדָם אוֹ כֶּנֶר בְּהִיכָל.

אֲנִי יְהו"ה לֹא שְׁנִיתִי, לֹא יִשְׁתַּנֶּה בְּשׁוּם גְּוֹן כָּלֵל, אֵלֶּה נְהִיר מְלֻגָּאוֹ (1) דְּגוֹוִינִן, דְּשֵׁם יְהו"ה כְּנִשְׁמָתָא בְּגוֹפָא דְּאִינִישׁ, אוֹ כְּשֶׁרְגָא בְּהִיכָלָא.

תָּא חֲזִי כֹּל הַנִּזְוֶה דְּאִיהִי ה' עַל י' ה' עַל ו' נִוְקָבָא, כֹּל הַנִּזְוֶה דְּתֵרִין הַהִי"ן כְּאַחַד בְּאַמְצַע אֵינּוֹן אַחֲיוֹת, כְּגוֹוִנָא דָּא יֵהוּ"ו, כֹּל הַנִּזְוֶה י' ו' כְּאַחַד בְּאַמְצַע הַיּו"ה (ג"א הַיּו"ה) אֵינּוֹן אַחִים, (דְּבָרִים כֹּה ה) כִּי יֵשְׁבוּ אַחִים יַחְדָּו, תֵּרִין הַהִי"ן כְּאַחַד, וּתְלַכְנָה שְׂתִיחֶיָן (רוֹת א י"ט), י' ו' רְחוּקִים דָּא מִן דָּא אוֹ קְרוּבִים דָּא מִן דָּא, עֲלֵייהוּ אֶתְמַר (יִשְׁעִיָה נ"ט) שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וּלְקְרוּב וְגו', דְּהֵינּוּ קֶרְבָּן עוֹלָה וַיֵּרֵד יֵהוּ"ו, ה' דְּאִיהִי אִימָא עוֹלָה, סְלִיקָא לְגַבֵּי י' הִיא הַעוֹלָה, ה' דְּאִיהִי בְּרֵתָא נְחִיתָת לְגַבֵּי ו', וַיֵּרֵד מֵעֶשֶׂת הַחֻטָּאת (וַיִּקְרָא ט כב), עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְגו' (בְּרֵאשִׁית ב כד), וְהִיא אִיהוּ קֶרְבָּן עוֹלָה וַיֵּרֵד, חֲמֵשׁ אֲשׁוֹת סְלִיקוּן, וְחֲמֵשׁ נְחִיתוּן.

לֵית הַנִּזְוֶה דְּלֹא אַחֲזִי עַל רְזָא עֲלָאָה, הוּהו"י כֹּד נִוְקָבִין שְׁלֻטִין עַל דְּכּוֹרִין, דִּינָא אַחֲזִי בְּעֲלָמָא וּמִיתָה וְעוֹנִי, וְדָא הוּא רְזָא דְּהַפָּךְ מִשֶּׁה שְׁמִיָּה וְקֻטֵּל לְמִצְרִי, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ וְאָמְרוּ לִי מָה שְׁמוֹ מָה (שְׁמוֹת ג יא), וּמִשֶּׁה הַפָּךְ לִיָּה כְּגוֹוִנָא דָּא מָה שְׁמוֹ מָה לִי הוּהו"י, וּנְקוּדָה הוּהו"י, מִצְרִי דְּמִזְלִזֵּל בְּשְׁמִיָּה וְאָמַר מָה שְׁמוֹ, מָה יְכִיל לְמַעֲבַד לִי, לְקֻטֵּיל לִיָּה בֵּיהּ, וְאִם אֲתוּוֹן בְּסוֹפֵי תִיבוּת נְקוּדִין אֲנּוּן מֵרֵאשִׁי תִיבִין.

תִּקְוִנָא ה', בְּרֵאשִׁית בֵּית רֵאשִׁי, אֵלֶּה רֵאשִׁי בֵּית אַבוֹתֶם (שְׁמוֹת ו יד), בַּת עֲלָה אוּקְמוּהוּ מֵאִרֵּי מִתְּנִיתִין, בַּת בַּתְּחִלָּה סִימָן יָפָה לְבָנִים, וְאִיהִי י' מִן אֲדֻנִי, מְרֻגְלִית יָקָרָא כְּלוּלָה מִכָּל גְּוֹוִינִן, דְּאֶת י' מִן יְהו"ה לֹא תִפִּיס בֵּיהּ גְּוֹוִן כָּלֵל, הַדָּא הוּא דְּכִתִּיב (מְלָאכִי ג

וְהָאוֹת י' מִן אֲדֹנָי הוּא סְפִיר, נוֹטֵל גִּוֹן תְּכֵלֶת וְשָׁחַר מִצַּד הַדִּין וּמֵאִיר בּוֹ אֹר לְבָן מִצַּד הַרְחָמִים, וְהוּא אוֹת י' מִן אֲדֹנָי, אָדָם מִצַּד הַגְּבוּרָה, פְּטוּדָה מִצַּד הַיָּמִין, בְּרִקְתָּ מִצַּד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, הִיא אֶלֶף דַּלְתַּת נוּ"ן יו"ד, כְּלוּלִים מִשְׁנַיִם עֶשֶׂר גּוּנִים, וְכֻלָּם מְשֻׁלְשִׁים בְּאַבּוֹת, מְשֻׁלְשִׁים בְּכַהֲנִים לוֹיִם וַיִּשְׂרָאֵלִים, קִדְשָׁה לָךְ יִשְׁלֹשׁוּ.

כִּי אֲבָן שֶׁהַגִּוֹן שְׁלֵה לְבָן, נוֹטֵלֶת מִחֶסֶד, וְהַסְגְּלָה שְׁלוֹ אַהֲבָה, וְסוּד הַדְּבָר - וְאַהֲבַת עוֹלָם אַהֲבַתֶּיךָ עַל פֶּן מִשְׁכַּתֶּיךָ חֶסֶד. אֲבָן אֲדָמָה נוֹטֵלֶת מִגְּבוּרָה, וְהַסְגְּלָה שְׁלֵה לִהְיוֹת אִימָתוֹ מְטוּלָת עַל בְּרִיּוֹת הָעוֹלָם. הָאֲבָן כְּלוּלָה מִשְׁנֵי גּוּנִים - לְבָן וְאָדָם - הִיא מִעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי. יֵרֶק כְּזֹהֵב מִצַּד הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהִיא תְּשׁוּבָה, קוֹ יֵרֶק שְׁמֻקֶּיךָ כָּל הָעוֹלָם.

וַיֵּשׁ גִּוֹן פְּשׁוּט כְּפוּל מְשֻׁלְשׁ מְרַבֵּעַ, עַד שְׁעוּלָה לְעֶשְׂרֵה גּוּנִים שְׁמֵאִירִים בָּהֶם עֶשֶׂר אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן י' י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט וְאֵלֶּה עוֹלוֹת י' לַע"ב אוֹרוֹת שְׁמֵאִירִים בְּע"ב גּוּנִים.

חֲש"ק - חֲל"ם שְׁב"א קַמ"ץ, הֵם נִקְוֵד צְבָאוֹת, נִצַּח וְהוּד יְסוּד, וְכֻלָּם מֵאִירִים בְּאֲבָן הַנִּכְבְּדָה מְלֻכּוֹת, כְּלוּלָה מִכָּל הַסְּגוּלוֹת. שְׁב"א - גִּוֹן אָדָם שֶׁל גְּבוּרָה, שְׁנוּטֵל מִמְּנֵה הוּד. קַמ"ץ - גִּוֹן לְבָן, וְלֹא צְרִיף לְהֶאֱרִיף בָּהֶם, שֶׁהֵרִי נֶאֱמָרוּ לְמַעַלָּה.

וְעוֹד תִּקְוֵן ו', וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ, אֵלֶּה הֵם שְׁיִדְעִים סוּד בְּמִצְוֵה הַשְּׁנִיָּה בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית, שֶׁהִיא אַהֲבָה, שֶׁהִיא לְחֻשְׁבוֹן קֶטָן בְּרֵאשִׁית בְּמִשְׁקָל אֶחָד עוֹלָם, וְזוֹ אַהֲבַת חֶסֶד, שֶׁהִיא ע"ב בְּחֻשְׁבוֹן, כְּנֶגֶד הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ

וְאֵת י' מִן אֲדֹנָי אִיהוּ סְפִיר, נֹטֵל גִּוֹן תְּכֵלֶת וְאוֹכֵם מִסְטָרָא דְדִינָא, וְנִהִיר בֵּיה נְהוּרָא חוּרָא מִסְטָרָא דְרַחֲמֵי, וְאִיהוּ אֵת י' מִן אֲדֹנָי, אוֹדָם מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, פְּטוּדָה מִסְטָרָא דִימִינָא, בְּרִקְתָּ מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, אִיהִי אֶלֶף דַּלְתַּת נוּ"ן יו"ד, כְּלוּלָן מִי"ב גּוּנִין, וְכֻלְהוּ מְשׁוּלְשִׁין בְּאַבְהָן, מְשׁוּלְשִׁין בְּכַהֲנִים לוֹיִם וַיִּשְׂרָאֵלִים, קִדְוֶשָׁה לָךְ יִשְׁלֹשׁוּ.

כִּי אֲבָן דְּגִוּוֹן דִּילָה חוּרָא נֹטֵילֶת מִחֶסֶד, וְאִיהִי סְגוּלָה דִּילִיה רַחֲמֵי, וְרָזָא דְמִלָּה וְאַהֲבַת עוֹלָם אַהֲבַתֶּיךָ עַל פֶּן מִשְׁכַּתֶּיךָ חֶסֶד (יִרְמִיהוּ לֹא ב), אֲבָנָא סוּמְקָא נֹטֵילֶת מִן גְּבוּרָה, וְסְגוּלָה דִּילָה לְמַהוּי אִימָתוֹ מוֹטוּלָת עַל בְּרִיּוֹן דְּעֲלָמָא, אֲבָנָא כְּלוּלָא מִתְרִין גִּוּוֹנִין חוּרָא וְסוּמְקָא אִיהִי מִעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, יֵרוּק כְּזֹהֵב מִסְטָרָא דְאִימָא עֲלָאָה, דְאִיהִי תְּשׁוּבָה, קוֹ יֵרוּק דְאֶסְחָר כָּל עֲלָמָא.

וְאִית גִּוּוֹן פְּשׁוּט כְּפוּל מְשׁוּלְשׁ מְרַבֵּעַ, עַד דְּסָלִיק לְעֶשְׂרֵה גּוּוֹנִין, דְּנִהִירִין בְּהוֹן י' אֲתוּוֹן, דְאִינֻן י' י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט וְסָלְקִין אֲלִין י' לַע"ב נְהוּרִין, דְּנִהִרִין בְּע"ב גִּוּוֹנִין. חֲש"ק חֲל"ם שְׁב"א קַמ"ץ, אִינֻן נִקְוֵד צְבָאוֹת, נִצַּח וְהוּד יְסוּד, וְכֻלְהוּ נְהִרִין בְּאֲבָנָא יִקְרָא מְלֻכּוֹת, כְּלוּלָא מִכָּל סְגוּלוֹת, שְׁב"א גִוּוֹן סוּמְקָא דְגְבוּרָה דְנֹטֵיל מְנִיָּה הוּד, קַמ"ץ גִּוּוֹן חוּרָא, וְלֹא צְרִיף לְאַרְכָּא בְּהוֹן דְּהָא אֲתִמְרוּ לְעִילָא.

וְעוֹד תִּקְוֵנָא ו' וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ (דִּינָא ל יב) אֲלִין אִינֻן דִּידְעִין רָזָא בְּפִקּוּדָא תְּנִינָא בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית, דְאִיהִי אַהֲבָה, דְאִיהִי (דף י ע"ב) לְחֻשְׁבוֹן זְעִיר בְּרֵאשִׁית, בְּמִתְקָלָא חֲדָא סָלְקִין, וְדָא אַהֲבַת חֶסֶד,

ויסע ויבא ויט, שבו וא"ו כחשבון אח"ד, שהינו מאמר אחד שהוא בראשית, שבארוה עליו, והלא במאמר אחד יכול להבראת, וזהו אהוב רבנו. מי שמוסר נפשו באחד, באהבת רבנו, ומשום זה ואהבת את ה' אלהי"ך, אפלו נוטל את נפשו. שאם חביבה עליו נפשו מגופו, לכך נאמר ובכל נפשו. ואם חביב עליו גופו מממונו, לכך נאמר ובכל לכבוד. ואם חביב עליו ממונו מגופו, לכך נאמר בכל מאדך. במה שחביב עליך, מסר אותה באהבת רבנוך בעת צרה. וזהו הנסיון שעתידים ישאל להתנסות בשבעים השנים של הגלות האחרונה, שעני חשוב כמת, וכאלו נוטלים נפשו, גוף ונפש וקמון - כלם שקולים. במה שחביב עליו, מסר אותו באהבת רבנו, וכאותו זמן נקשר במלת אהב"ה שהיא בראשית, וכאלו בו ברא עולם, ומי שלא מוסר נפשו או ממונו באהבת רבנו בשעת השמד, כאלו החזיר עולם לתהו ובהו, ומי שמוסר נפשו וגופו וממונו בשעת השמד באהבת רבנו, זהו שנקרא אהוב רבנו ודאי, וכאותו עולם אין למעלה ממנו, ומשום זה הכתוב סמך לו והארץ היתה תהו ובהו.

ואהבת ה' היא המלכות שפלולה מכל הספירות, והיא מצות הקדוש ברוך הוא בכל תרני"ג מצוות, ובגללה נאמר מדוע אתה עובר את מצות המלך, והיא בנן עולם. השפחה הרעה היא חרבן עולם, ומשום

דאיהי ע"ב בחושבון, לקבל שמה מפרש ויסע ויבא ויט, דביה וא"ו כחושבון אח"ד, דהיינו מאמר אחד דאיהו בראשית, דאוקמוה עליה והלא במאמר אחד יכול להבראת, והאי איהו רחימוי דמאריה, מאן דמסר נפשיה באחד, ברחימוי דמאריה, ובגין דא ואהבת את יהו"ה אלהי"ך (דברים ו ח). אפילו נוטל את נפשו, דאם חביב עליה נפשיה מגופא לכך נאמר ובכל נפשו, ואם חביב עליה גופיה מממוניה לכך נאמר בכל לכבוד, ואם חביב עליה ממונא מגופא לכך נאמר בכל מאדך, במה דחביב עלך מסור ליה ברחימו דמאריך בעת צרה.

ודא איהו נסיון דעתידין ישראל לאתנסאה בשבעין שנין דגלות בתראה, דעני חשוב כמת, וכאלו נטלין נפשיה, גופא ונפשא וממונא פלהו שקולין, במה דחביב עליה מסור ליה ברחימו דמאריה, ובההוא זמנא אתקשר במלת אהב"ה דאיהי בראשית, וכאלו ביה ברא עלמא, ומאן דלא מסר נפשיה או גופיה או ממוניה ברחימו דמאריה בשעת השמד, כאלו אחזר עלמא לתהו ובהו, ומאן דמסר נפשיה וגופיה וממוניה בשעת השמד ברחימו דמאריה, דא אתקרי רחימא דמאריה ודאי, ובההוא עלמא לית לעילא מיניה. ובגין דא קרא סמך ליה והארץ היתה תהו ובהו (בראשית

א ב).

ואהבת יהו"ה איהי מלכות, פלילא מפל ספירן, ואיהי פקודא דקודשא בריך

הוא בכל תרני"ג פקודין, ובגינה אתמר (אסתר

א ב) מדוע אתה עובר את מצות המלך, ואיהי בנן עלמא. שפחה בישא איהי חרבן עלמא, ובגין דא אתמר בה (בראשית א ב) והארץ היתה תהו

זֶה נֶאֱמַר בָּהּ וְהֶאֱרַךְ הִיטָה תְּהוֹ
 וְבַהּ, וְהִיא רְצוּעָה בְּיַד הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא לְהִלְקוֹת בָּהּ הַרְשָׁעִים.
 וּמִשּׁוּם זֶה, מִי שְׂאוֹהֵב אֶת
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתּוֹךְ נִפְשׁוֹ
 או גּוֹפוֹ או מְמוֹנוֹ, שִׁישְׁמַר אוֹתוֹ
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הָרִי אֶהְבֵּתוֹ
 תְּלוּיָהּ בְּאוֹתָהּ שְׁנַתֵּן לוֹ, וְאִינָה
 עֵקֶר אֶהְבֵּתוֹ, שֶׁזוֹ לֹא אֶהְבֵּה,
 שְׂאֵם נִטְלָה מְמוֹנוֹ או גּוֹפוֹ כּוֹפֵר
 בּוֹ. אִינּוּ עֵקֶר הָאֶהְבֵּה, עַד
 שְׂמוֹסֵר נִפְשׁוֹ בְּאֶהְבֵּת רְבוּנוֹ.
 וְאֵם כָּל הַשְּׁלֵשׁ שְׁקוּלִים לְגַבְיּוֹ,
 יִמְסַר אֶת כָּלֶם עַל קִדְשֵׁת שְׂמוֹ
 בְּאֶהְבֵּה, וְזֵהוּ עֵקֶר הָאֶהְבֵּה,
 שֶׁהִיא אֶהְבֵּת יְהו"ה מְלָכוֹת,
 שֶׁהִיא אֶהְבֵּת חֶסֶד, שִׁירָאָה הִיא
 מִצַּד הַגְּבוּרָה, וּמְחֶסֶד הִיא
 מְלָכוֹת, אֶהְבֵּת יְהו"ה, כְּמוֹ
 שְׂנֶאֱמַר מִגְּבוּרָה הִיא יִרְאֵת ה'.

וְהַתּוֹרָה שֶׁהִיא תְּרִי"א - מְשַׁנֵּי־הֶם
 נִתְּנָה לְיִשְׂרָאֵל, וְזֵה עֲמוּד
 הָאֲמֻצָּעִי, מִצְדוֹ נִקְרָאת הַמְּלָכוֹת
 תּוֹרַת יְהו"ה (תְּמִימָה), וְהִיא מְצוּהָ
 שְׁלוֹ בְּכָל תְּרִי"ג מְצוּוֹת שֶׁתְּלוּיִים
 מִשְׁמוֹ, שֶׁהֵם שְׂמִ"י עִם י"ה -
 שֶׁס"ה. זְכָרִי עִם ו"ה - רמ"ח,
 הִיא בְּצַלְמוֹ כְּדַמוֹתוֹ.

וְעוֹד תִּקְוֵנוּ ז', וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ,
 אֵלֶּה שִׁיּוּדָעִים בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית
 מְצוּהָ שְׁלִישִׁית, שֶׁהִיא בְּרִית
 מִלָּה, וְהֵינּוּ בְּרֵאשִׁית - בְּרִי"ת
 א"ש, וּבְרִית הִיא י', וְעִם א"ש
 נַעֲשֶׂה אִי"ש, וְאֵף כֶּן הָאוֹת ה'
 עִם אֵשׁ הִיא נִקְבָּה, וְעַל שְׁתֵּי
 הָאִשׁוֹת נֶאֱמַר בְּתַחֲלָה כְּתַנּוֹת
 אוֹר, שֶׁבִּהְיוּ עֵקֶבוֹ מְכָה גִלְגַּל
 חֲפָה.

וְהֵינּוּ בּוֹרָא מְאוּרֵי הָאֵשׁ, שֶׁהֵם
 בְּהַבְדָּלָה, י"ה מִן אִישׁ וְאִשָּׁה,
 אַחַר שְׁחָטָאוּ - וַיַּעַשׂ יְהו"ה
 אֱלֹהִי"ם לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתַנּוֹת
 עוֹר וּלְבָשָׁם, וְהֵינּוּ בּוֹרָא מְאוּרֵי
 הָאֵשׁ, (אִשָּׁה), וְזֵה עוֹר שֶׁל נָחֵשׁ

וְבַהּ, וְאִיִּהִי רְצוּעָה בְּיַד דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְאֶלְקָאָה בֵּיה חַיִּיבֵיָא.

וּבְגִין דָּא מָאן דְּרַחִים לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 מִגּוֹ נִפְשִׁיה או גּוֹפִיה או מְמוֹנִיה,
 דִּינְטִיר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָא רַחִימוֹ
 דִּילִיה תְּלוּיָה בַּהִיא דִּיהִיב לִיה, וְלֹא עֵקֶר
 רַחִימוֹ, דִּלְאוֹ אִיהוּ הָאִי רַחִימוֹ, דָּאֵם נִטְלָה
 מְמוֹנִיה או גּוֹפִיה כְּפַר בֵּיה, לֹא אִיהוּ עֵקֶר
 רַחִימוֹ, עַד דְּמְסַר נִפְשִׁיה בְּרַחִימוֹ דְּמְאָרִיה,
 וְאֵם כָּל תְּלַת שְׁקוּלִין לְגַבְיָהּ, יִמְסוֹר לוֹן כְּלָהּ
 עַל קִדְוֶשֶׁת שְׂמִיה בְּרַחִימוֹ, וְהִיא אִיהוּ עֵקֶרָא
 דְּרַחִימוֹ, דְּאִיהוּ אֶהְבֵּת יְהו"ה מְלָכוֹת, דְּאִיִּהִי
 אֶהְבֵּת חֶסֶד, דִּירָאָה מְסֻטְרָא דְּגְבוּרָה אִיִּהִי,
 וּמְחֶסֶד אִיִּהִי מְלָכוֹת אֶהְבֵּת יְהו"ה כְּמָה
 דְּאֶתְמַר, מִגְּבוּרָה אִיִּהִי יִרְאֵת יי'.

וְאוֹרִיָּתָא דְּאִיִּהִי תְּרִי"א מְתַרְוִיהוּ אֶתְיָהִיב
 לְיִשְׂרָאֵל וְדָא עֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא,
 מְסֻטְרִיה אֶתְקִרִיאת מְלָכוֹת תּוֹרַת יְהו"ה
 (תְּמִימָה), וְאִיִּהִי מְצוּהָ דִּילִיה בְּכָל תְּרִי"ג פְּקוּדֵי
 דְּתַלְוִין מִשְׂמִיה, דְּאִינּוֹן שְׂמִ"י עִם י"ה תְּלַת
 מְאָה וְשִׁתִּין וְחֲמִשׁ, זְכָרִי עִם ו"ה מְאֵתָן
 וְתַמְנָיָא וְאַרְבַּעִין, הִיא בְּצַלְמוֹ כְּדַמוֹתוֹ.

וְעוֹד תִּקְוֵנָא ז', וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ, אֲלִין
 דִּידְעִין בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית פְּקוּדָא תְּלִיתָאָה
 דְּאִיִּהִי בְּרִית מִלָּה, וְהֵינּוּ בְּרֵאשִׁית בְּרִי"ת
 א"ש, וּבְרִית אִיִּהִי י', וְעִם א"ש אֶתְעַבִּיד
 אִי"ש, וְאוּף הִכִּי אֵת ה' עִם אֵשׁ אִיִּהִי נוֹקְבָא,
 וְעַל תְּרִין אִישׁוֹת אֶתְמַר בְּקִדְמִיתָא כְּתַנּוֹת
 אוֹר, דְּבַהּוֹן עֵקֶבוֹ מְכָה גִלְגַּל חֲפָה.

וְהֵינּוּ בּוֹרָא מְאוּרֵי הָאֵשׁ דְּאִינּוֹן בְּהַבְדָּלָה,
 י"ה מִן אִישׁ וְאִשָּׁה, בְּתַר דְּחָאבוּ וַיַּעַשׂ
 יְהו"ה אֱלֹהִי"ם לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתַנּוֹת עוֹר
 וּלְבִישָׁם (בְּרֵאשִׁית ג' כ"א), וְהֵינּוּ בּוֹרָא מְאוּרֵי הָאֵשׁ

להטתהר במה שחטא. ומשום זה, צדיקים ששומרים הברית, שוב לא חוזרים לעפרם, שהוא עור הנחש, שנברא מעפר, שנאמר בו ונחש עפר לחמו.

ומשום זה, מי שלא שומר הברית, נדון בחבוט הקבר באותו עפר, ואלו הם שגופם הוא קבר להם בחייהם, שדוחקים להם את השעה בכל יום, ובמלאכתם מתבקע דם בצפרניהם, ומשום זה תקנו להראות הצפרנים בהבדלה, שהיה אדם מלבש בכתנות צפרנים שהיו מאירים כמו ענני כבוד, והוא בהבדלה מהם. וידעו כי עירמם הם - מהם, בגוף ונשמה ורוח ונפש, ערמים מפתנות אור, שהם מאורי האש, ומשום שבשבת נראה להם בהדלקת נר שבת בשתי פתילות אש, ובמוצאי שבת יעברו מהם, תקנו לומר במוצאי שבת הבדלה באש.

ומשום שבשבת וימים טובים מתלבשות נשמות בכתנות אור, אמר הנביא, על פן בארים פדו יהו"ה, ופרשוהו רבותינו, כפדהו בכסות נקיה. מיד כשאמר דברים הללו, השתטחו לפניו כל בני הישיבה, שאין חדוה ביניהם כמו החדוה כשמתחדש ביניהם סוד של תורה.

ומשום פן, מי ששומר ברית אש, נקרא איש צדיק תמים, ואות י' של שדי היא חליה על צואר השד יצר הרע, חלית השלשלת, ומשום פן רשום שדי" בברית, ורשום במזוזה, שפלם מזדעזעים מהשלשלת הזאת, שהיא אות ברית, אות ימים טובים, אות תפלין.

ימין טבין, אות תפלין.

וְדָא עוֹר שֶׁל נָחֵשׁ, לְאִתְדַפְּאָה בְּמַה דְּחָאב, וּבְגִין דָּא צְדִיקִים דְּנָטְרִי בְּרִית שׁוּב אִינְם חוֹזְרִים לְעֶפְרָן, דְּאִיהוּ עוֹר מְשַׁכָּא דְחוּיָא דְאִתְבְּרִי מֵעֶפְרָא, דְּאִתְמַר בֵּיהּ וְנָחֵשׁ עֶפְרָ לְחָמוּ (ישעיהו טו כב).

וּבְגִין דָּא מָאן דְּלֹא נָטְרִי בְּרִית אִתְדַן בְּחָבוּט הַקֶּבֶר בְּהוּא עֶפְרָא, וְאֵלִין אִינוּן דְּגוּפָא דְּלֵהוּן אִינוּן לֹוֹן קֶבֶר בְּחִיֵּהוּן, דְּדַחֲקִין לֹוֹן שְׁעָתָא בְּכָל יוֹמָא, וּבְמִלְאכָא דְּלֵהוּן דְּאִתְבְּקַע דְּמָא בְּצַפְרֵיֵהוּן, וּבְגִין דָּא תְקִינוּ לְאִחְזָאָה צַפְרָנִים בְּהַבְדְּלָה, דְּהוּא אָדָם מְלוּבֵשׁ בְּכַתְנוֹת צַפְרָנִים, דְּהוּוּ נְהָרִין פְּעֻנְיָ פְּכוּד. (דף יא ע"א) וְאִיהוּ בְּהַבְדְּלָה מְנִיֵּיהוּ, (בראשית ג ז) וַיֵּדְעוּ כִּי עִירְמָם הֵם מְנִיֵּיהוּ, בְּגוּפָא וְנִשְׁמָתָא וְרוּחָא וְנַפְשָׁא, עִרוּמִּים מִפְתְּנוֹת אֹר, דְּאִינוּן מְאוּרֵי הָאֵשׁ, וּבְגִין דְּבִשְׁבַת אִתְחַזָּא לֹוֹן בְּאִדְלָקַת שְׁרָגָא דְשַׁבַּת בְּתָרִין פְּתִילוֹת דְּאֵשׁ, וּבְמוֹצָאֵי שַׁבַּת יִתְעַבְרוּן מְנִיֵּיהוּ, תְקִינוּ לְמִימַר בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת הַבְּדֵלָה בְּאֵשׁ.

וּבְגִין דְּבִשְׁבַת וַיּוֹמִין טְבִין מִתְּלַבְּשִׁין נִשְׁמָתִין בְּכַתְנוֹת אֹר, אָמַר הַנְּבִיא (ישעיהו כד טו) עַל פֶּן בְּאוּרִים פְּבָדוּ יְהוּ"ה, וְאוּקְמוּהוּ רַבְּנָן כְּפָדוּהוּ בְּכִסּוֹת נְקִיָּה, מִיַּד דְּאָמַר מְלִין אֵלִין אֲשַׁתְּטְחוּ קַמֵּיהּ פְּלֵהוּ בְּנֵי מְתִיבְתָא, דְּלִית חֲדוּהָ בִּינֵיהוּ כְּחֲדוּהָ פִּד אִתְחַדַּשׁ בִּינֵיהוּ רְזָא דְאוּרֵיִתָא.

וּבְגִין דָּא מָאן דְּנָטְרִי בְּרִית אֵשׁ, קְרִי אִישׁ צְדִיק תָּמִים, וְאוֹת י' דְּשַׁד"י אִיהִי חוּלְיָא עַל צְוָאר דְּשַׁד יֵצֵר הָרַע, חוּלְיָא דְשִׁלְשָׁלָאָה, וּבְגִין דָּא רְשִׁים שַׁד"י בְּבְרִית, וְרְשִׁים בְּמִזוּזָה, דְּמִזְדַּעְזְעִין כְּלֵהוּן מֵהֵאֵי שִׁלְשָׁלָאָה, דְּאִיהִי אוֹת בְּרִית, אוֹת

וּמִיָּד דְּאִיהוּ תְּפִיס בְּהַ יִצְרֵר הָרַע דְּאִיהוּ שׁ"ד,
 נְטִיל בְּר נֶשׁ חֲרָבָא דְּאִתְּמַר בְּהַ (תהלים
 קמט ו) רוממות א"ל בגרונו, דאיהו י' רישא
 דחרבא, ו' גופא דחרבא, ה' ה' תרי פפיות
 דילה, ושחית ליה, ובגניניה אתמר הפא
 להרגו השפם להרגו בצלותא, דאתמר
 בַּה (בראשית יט כז) וַיִּשְׁפֹּם אַבְרָהָם בַּבְּקָר.

וּמִיָּד שְׁהוּא תּוֹפֵס בְּהַ יִצְרֵר הָרַע,
 שְׁהוּא שׁ"ד, לוקח האיש חרב,
 שנאמר בה רוממות אל בגרונו,
 שהוא י' - ראש החרב, ו' - גוף
 החרב, ה' ה' - שתי פפיות
 שלה, ושחט אותו, ובגלו
 נאמר הפא להרגו השפם להרגו,
 בתפלה, שנאמר בה וישפם
 אברהם בבקר.

וְעוֹד קְרִיאַת שְׁמַע אִיהִי רומ"ח, פְּלִילָא
 מְשִׁית תִּיבִין דִּיחֻודָא, ומרמ"ח תיבין
 עם יהו"ה אלהיכם אמת, והוא קירטא, והא
 אתמר חמש אבנין ה', דאתעבידו חד אבנא
 באַת י', וקטיל בה ליצר הרע, ובאן אתר
 איהי קירטא, בתפלין, חוט דקלע דכריף ביד
 דא רצועה דיד, דאיהו פחוט דזרקא, ואיהי
 קריאת שמע, קשת דזריק חצים מסטרא
 דפרוף שם פבוד מלכותו, ובכרות לראש
 צדיק (משלי י ו), דאיהו קשת הברית.

וְעוֹד, קְרִיאַת שְׁמַע הִיא רמ"ח,
 כלולה משש תבות היחוד,
 וממאתים ארבעים ושמונה
 תבות עם יהו"ה אלהיכם אמת,
 והוא קלע, והרי נתבאר חמש
 אבנים ה', שנעשו אבן אחת
 באות י', והורג בה יצר הרע,
 ובאזנה מקום הוא הקלע?
 בתפלין. חוט של קלע שכורף
 ביד זו רצועה של יד, שהוא חוט
 של זריקה, והיא קריאת שמע,
 קשת שזורקת חצים מצד של
 פרוף שם פבוד מלכותו, ובכרות
 לראש צדיק, שהוא קשת
 הברית.

רומחא דא עמודא דאמצעיתא, בחמש
 אצבעאן דיד, דאיהי ה' תתאה,
 ואיהי לימינא דחסד, דרגא דאברהם
 דחושבניה רמ"ח, ועם ו' דעמודא
 דאמצעיתא אתעביד רומ"ח, קלע ה' עלאה
 לשמאלא, י' אבנא דקלע, י"ה דתפלין,
 וכלא י"ה עם שמ"י שס"ה, זכר"י עם ו"ה
 רמ"ח.

רמח זה העמוד האמצעי,
 בחמש האצבעות של היד,
 שהיא ה' תחתונה, והיא לימין
 דחסד, הדרגה של אברהם
 שחשבונו מאתים ארבעים
 ושמונה, ועם ו' של עמוד
 האמצעי נעשה רומ"ח, קלע ה'
 עליונה לשמאל, י' אבן הקלע,
 י"ה של תפלין, והפל י"ה עם
 שמ"י - שס"ה, זכר"י עם ו"ה -
 רמ"ח.

ומאן דאיהו נטיר י' בתמניא יומין דמילה,
 בתמניא אלפי תחום שבת, בתמניא
 פרשיין דתפלי, איהו נטיר מפל מזיקי
 דתחות ידא דיצר הרע, דאיהו ממנא על
 שתין רבוא, פל שפן מאן דקשיר ליה
 בשלשלאין וקטיל ליה.

ומי ששומר י' בשמונה ימים של
 מילה, בשמונת אלפים תחום
 שבת, בשמונה פרשיות התפלין,
 הוא שמור מפל המזיקים שפתח
 יד היצר הרע, שהוא ממנה על
 ששים רבוא, כל שפן מי שקושר
 אותו בשלשלאות והורג אותו.
 ועוד, הברית שתקנו לו כלי של
 עפר לזרק בעפר, ודם שמטיפים

ועוד ברית דתקינו ליה מנא בעפרא,
 לשדייא לה בעפרא, ודם דאטיפין

ממנו, נחשב לו כאלו עשה אותו עולה, ואותו עפר, לתקן בו מזבח אדמה, ודם הברית כאלו זבח עליו עולות. זהו שכתוב מזבח אדמה תעשה לי וגו', ומציל אותו באותו עפר מחבוט הקבר, ובדם מילה מצילו משחיטת מלאך המות.

ואם אותו שקבל ברית הוא ממזר, אותו העפר תקן לנחש, שנאמר בו ונחש עפר לחמו, והוא מן האדמה אשר אררה יהו"ה, שנאמר בה ארורה האדמה, והיא עפר, מזה שנאמר בה והארץ היתה תהו ובהו, שנאמר בה והארץ כבגד תבלה, עמו יהיה חלקו, כאלו קשר אותו לעשות עולה לעבודה זרה, שאותו בן או בת הם פסל ומסכה, ועל זה נאמר אשר יעשה פסל ומסכה, ונאמר ושם בסתר - בסתרו של עולם, ואמר כל העם אמן - שאותו הבן הוא מהנחש הקדמוני שגרם מות לאדם ולאשתו, שנאמר בו ארור אתה מפל הבהמה וכו'.

קלפת הערלה שמכסה על י, יש לה שלש קלפות כמו גלדי בצלים זו על זו, והם כקלפות האגוז, שנאמר עליהם והארץ היתה תהו - זה קו ירק, הקלפה הראשונה של האגוז, ובהו - אבנים מפלמות, זו הקלפה השנייה של האגוז קשה כאבן, וחשף - קלפה שלישית. ובהם פרושהו רבותינו, אין דורשים בעריות בשלשה, שלש שנים יהיה לכם צרלים, וכנגד המח הוא, ובשנה הרביעית יהיה כל פריו קדש הלולים לה'.

ובהם מצד של ערלה, ארבעה נכנסו לפרדס - שלשה אכלו

מניה, אתחשיב ליה כאלו עביד ליה עולה, והוא עפרא לתקנא ביה מזבח אדמה, ודם דברית כאלו זבח עלה עליון, הדא הוא דכתיב (שמות כ כא) מזבח אדמה תעשה לי וגו', ושזיב ליה בההוא עפרא מחבוט הקבר, ובדם מילה שזיב ליה משחיטת מלאך המות.

ואם ההוא דקביל ברית איהו ממזר, ההוא עפרא תקין ליה לחו"א, דאתמר ביה (ישעיה סה כה) ונחש עפר לחמו, ואיהו מן

האדמה אשר אררה יהו"ה (בראשית ה

כט), דאתמר בה (שם ג יז) ארורה האדמה, ואיהי

עפרא מהאי דאתמר בה (שם א ב) והארץ היתה

תהו ובהו, דאתמר בה (ישעיה נא ו) והארץ כבגד

תבלה, עמיה יהא חולקיה, כאלו קשיר ליה

למעבד עולה לעבודה זרה, דההוא בן או בת

אינון פסל ומסכה, ועל דא אתמר (דברים כז

טו) אשר יעשה פסל ומסכה, ואתמר ושם

בסתר, בסתרו של עולם, ואמר כל העם אמן,

דההוא בר מנחש הקדמוני איהו, דגרים מות

לאדם ולא תתיה, דאתמר ביה (בראשית ג יד) ארור

אתה מפל הבהמה וכו'.

קליפה דערלה דכסי על י, אית לה תלת

קליפי כגלדי בצלים דא על דא,

ואינון כקליפין דאגוזא, דאתמר עלייהו

והארץ היתה תהו, דא קו ירוק קליפה

קדמאה דאגוזא, ובהו אבנים מפולמות דא

קליפה תנינא דאגוזא קשה כאבן, וחשף

קליפה תליתאה, ובהו (דף יא ע"ב) אוקמיהו

רבנן אין דורשין בעריות בשלשה, שלש

שנים יהיה לכם צרלים (ויקרא יט כג), ולקבל

מוחא, איהו ובשנה הרביעית יהיה כל פריו

קדש הלולים ליהו"ה.

ובהו מסטרא דערלה ארבעה נכנסו לפרדס, שלשה אכלו מאלין קליפי

מִהֶקְלֹפֹת הַלָּלוּ וּמִתּוֹ, הִרְבִּיעֵי אָכַל הַפְּרִי וְזָרַק הֶקְלֹפֹת וְחִי. כְּמוֹ זֶה נֶאֱמַר, רַבִּי מֵאִיר רִמּוֹן מִצָּא - תּוֹכּוּ אָכַל, קִלְפֹתוֹ וְזָרַק. וְכִמוֹ שֶׁהֶקְלֹפֹת הַלָּלוּ הֵם קִשְׁיֹת שֶׁמְכַסּוֹת עַל הַלֶּכֶה, שֶׁהֵיא מִחַ מִבְּפָנִים, וְאִין אָדָם יָכוֹל לֶאֱכֹל בְּלֶחֶם הַתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ עֵץ חַיִּים הִיא, עַד שֶׁזָּרַק קִשְׁיֹת מִהֶלְכוֹת, וְיֵשׁ הַלֶּכֶה שֶׁכָּל קִשְׁיֹתֶיהָ הֵם כְּאֵלֶּן, שֶׁקִּלְפֹתוֹ וְקִנְיָהּ שָׁלוּ וְעֵצִים וְעֵלִים וְהַפְּרִי - כָּלֶם שְׁוִים לְמֵאֲכָל, וְעֵלָיו נֶאֱמַר נִרְדַּ וְכִרְכַּם וְכוּ', וְלִכֵּן אֵין כָּל הַקִּשְׁיֹת שְׁוֹת.

מִצֹּדֶה רַבִּיעֵית בְּמֵלֶת בְּרֵאשִׁית זוֹ תּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ הִ' קִנְיֵי רֵאשִׁית דְּרַפּוֹ, וְזוֹ שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה, שֶׁהֵיא רֵאשִׁית לְנִבְרָאִים, וְהֵיא אַחֲרִית לְחֻכְמָה עֲלִיוֹנָה, וּבִגְלָלָהּ נֶאֱמַר מִגִּיד מְרֵאשִׁית אַחֲרִית.

בְּשִׁנְטִלָּה מִכְּתָר נִקְרֵאת עֲטָרַת תְּפָאֲרַת, עֲטָרָה בְּרֵאשׁ כָּל צְדִיק, הַכְּתָר שֶׁל סֵפֶר תּוֹרָה, וּבִגְלָלָהּ נֶאֱמַר כָּל הַמִּשְׁתַּמֵּשׁ בְּתִגָּא חֲלָף. כְּשִׁנְטִלָּה מִהַחֻכְמָה הָעֲלִיוֹנָה הַזֹּה, שֶׁהֵיא רֵאשִׁית, נִקְרֵאת עַל שְׁמָהּ, וְכִשְׁנִטְלָה מִבִּינָה, נִקְרֵאת עַל שְׁמָהּ - תְּבוּנָה.

וּכְשִׁנְטִלָּה מִחֶסֶד נִקְרֵאת תּוֹרָה שְׂפָכְתָב, שֶׁנִּתְּנָה מִיָּמִין, שְׂפָתוֹב מִיָּמִינוֹ אֵשׁ דֵּת לָמוֹ, וְכִשְׁנִטְלָה מִגְּבוּרָה נִקְרֵאת תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה, שֶׁכָּף פְּרִשׁוּהָ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה מִפִּי הַגְּבוּרָה נִתְּנָה, וּמִשָּׁם גְּבוּרִים לַעֲמֹד בַּפְּרָץ, וְלֹא יָכוֹל לַעֲמֹד בָּהּ אֶלָּא גְבוּר בְּמִלְחַמַּתָּהּ שֶׁל תּוֹרָה, גְּבוּר בְּיָצֵרוֹ.

וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יִרְדֶּה לַעֲמוּד

וּמִתּוֹ, רַבִּיעֵאָה אָכַל אֵיבָא וְזָרַק קְלִיפִין וְחִי, כְּגִוּוֹנָא דָּא אֶתְמַר רַבִּי מֵאִיר רִמּוֹן מִצָּא, תּוֹכּוּ אָכַל קְלִיפֹתוֹ וְזָרַק.

וּכְגִוּוֹנָא דְאֵלִין קְלִיפִין, אֵינוֹן קוּשְׁיִין דְּחַפִּיִין עַל הַלֶּכֶה, דְּאֵיהִי מוּחָא מְלִגָּאוֹ, וְלִית בַּר נֶשׁ יָכִיל לְמִיכַל בְּנֵהמָא דְאֹרִיִיתָא, דְּאֶתְמַר בָּהּ עֵץ חַיִּים הִיא (מְשַׁלֵּי ג יח), עַד דְּזָרִיק קוּשְׁיִין מִהֶלְכוֹת, וְאֵית הַלֶּכֶה דְּכָל קוּשְׁיִין דִּילָהּ אֵינוֹן פְּאִילָנָא, דְּקִלִּיפָה דִּילֵיהּ וְקִנְיָה דִּילֵיהּ וְעֵצָיו וְעֵלִין וְאֵיבָא פְּלֵהוֹן שְׁוִין לְמִיכַל, וְעֵלֵיהּ אֶתְמַר (שִׁיר דִּ יד) נִרְדַּ וְכִרְכַּם וְכוּ', וּבְגִין דָּא לֹאוּ כָּל קִשְׁיִין שְׁוִין.

בְּקוּדָא רַבִּיעֵאָה בְּמֵלֶת בְּרֵאשִׁית, דָּא אֹרִיִיתָא, דְּאֶתְמַר בָּהּ (מְשַׁלֵּי ח

כב) יְהוּ"ה קִנְיֵי רֵאשִׁית דְּרַפּוֹ, וְדָא שְׂכִינְתָּא תְּתָאָה, דְּאֵיהִי רֵאשִׁית לְנִבְרָאִים, וְאֵיהִי אַחֲרִית לְחֻכְמָה עֲלִיָּהּ, וּבְגִינָה אֶתְמַר (יִשְׁעִיָּה מו) מִגִּיד מְרֵאשִׁית אַחֲרִית.

בַּד אֶתְנַטִּילַת מִכְּתָר אֶתְקֵרִיאַת עֲטָרַת תְּפָאֲרַת, עֲטָרָה בְּרֵאשׁ כָּל צְדִיק, תִּגָּא דְּסֵפֶר תּוֹרָה, וּבְגִינָה אֶתְמַר כָּל הַמִּשְׁתַּמֵּשׁ בְּתִגָּא חֲלָף, כַּד אֶתְנַטִּילַת מִהֵאִי חֻכְמָה עֲלִיָּהּ דְּאֵיהִי רֵאשִׁית, אֶתְקֵרִיאַת עַל שְׁמָהּ, וְכַד אֶתְנַטִּילַת מִבִּינָה אֶתְקֵרִיאַת עַל שְׁמָהּ תְּבוּנָה. וְכַד אֶתְנַטִּילַת מִחֶסֶד, אֶתְקֵרִיאַת תּוֹרָה שְׂפָכְתָב דְּאֵיתִיָּהִיבַת מִיָּמִינָא,

דְּכֵתִיב (דְּבָרִים לג יב) מִיָּמִינוֹ אֵשׁ דֵּת לָמוֹ, וְכַד אֶתְנַטִּילַת מִגְּבוּרָה אֶתְקֵרִיאַת תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה, דְּהֵכִי אוּקְמוּוְהוּ מְאָרִי מִתְּנִיתִין, תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה מִפִּי הַגְּבוּרָה נִתְּנָה, וּמִתְּמָן גְּבוּרִים עוֹמְדִים בַּפְּרָץ, וְלֹא יָכִיל לְמִיקָם בָּהּ אֶלָּא גְבוּר בְּמִלְחַמַּתָּהּ שֶׁל תּוֹרָה, גְּבוּר בְּיָצֵרוֹ.

וּבַיּוֹמָא תְּלִיתָאָה נְחִיתַת לַעֲמוּדָא דְּאֶמְצַעִיתָא עַל יְדֵי דְּמֹשֶׁה, הֲדָא הוּא

האמצעי על ידי משה. זהו שכתוב ויהי ביום השלישי בהית הבקר. בשני לוחות אבנים - נצח והוד. זהו שכתוב, כתובים משני עבריהם, והם שני נביאי אמת, ומצד של עמוד האמצעי נקראו נביאי האמת, ושכינה תורת אמת. זהו שכתוב תורת אמת היתה בפיהו, ונקראת מראה נבואה, ורוח הקדש מצד של שניהם.

וביום השביעי נתנה, זה צדיק יסוד עולם, ובדרגה שלו, המלכות, הוא דבר עמו, והרי פרשהו לעשרה מלכים שמא לא יוכלו לדבר על פה אחד, ונגע בבת וכלל בה כל העשרה, וזו "בת אחת, תחת ה' מן אלהים, מן אדני, מן שדי, פולה מפל הפנויים, ומפל ההגיות כמו הוה", או כמותו, שיהיה 'תחת ה', בכל שם של פנוי, והו"ה היא נקבה. ומשום שהתורה נתנה ממנה, אמר למשה וראית את אחרי וכו', שאין נביא וחקם יכול להפנס למעלה פחות מזה, ולכן נקראים מפתחות החיצוניים הפנים שלה, ופנים שבפנים - מפתחות הפנימיים, והרי נתבאר למעלה שאם אין לאיש בידו מפתחות החיצוניים - במה יפנס? ומשום זה נאמר בה זה השער ליהו"ה.

ומשום שאין השגה לנביא וחזוה וחקם פחות ממנה, אמר הנביא, כה אמר יהו"ה אל יתהלל חכם בחכמתו, פי אם בזאת יתהלל וכו' השכל וידע אותו, ולכן יעקב למד אותה לבניו, ונתן להם קבלה ממנה. זהו שכתוב וזאת אשר דבר להם אביהם. ודוד דחה ליה קבלה עלי ממנה, אמר לה אם תחנה עלי

דכתיב (שמות ט טז) ויהי ביום השלישי בהיות הבקר, בתרי לוחי אבנין, נצח והוד, הך הוא דכתיב (שם לב טז) כתובים משני עבריהם, ואינון תרין נביאי קשוט, ומסטרא דעמודא דאמצעייתא אתקריאו נביאי האמת, ושכינתא תורת אמת, הך הוא דכתיב (מלאכי ב ו) תורת אמת היתה בפיהו, ואתקריאת מראה דנבואה, ורוח הקדש מסטרא דתרוייהו.

וביום השביעי נתנה, דא צדיק יסוד עולם, ובדרגא דיליה מלכות מליל עמהון, והא אוקמוהו, לעשר מלכין שמא לא יוכלו לדבר על פה אחד, נגע בבת, וכלל בה כל העשר, ודא "בת אחת, תחת ה' מן אלהים, מן אדני, מן שדי, פליא מפל פנויין, ומפל הויין, פגון הוה", או פותיה, דיהא "תחת ה', בכל שם דכינוי והויה איהי נוקבא.

ובגין דאורייתא מינה אתיהיבת, אמר למשה (שמות לג כג) וראית את אחורי כו', דלית נביא וחקם יכול לעלא לעילא פחות מן דא, ובגין דא אתקריאת מפתחות החיצוניים אנפין דילה, ואנפין דלגאו מפתחות הפנימיים, והא אתמר לעיל, דאם בר נש לית בידוי מפתחות החיצוניים במאי ייעול, ובגין דא אתמר בה (תהלים קיח כ), זה השער ליהו"ה.

ובגין דלית השגה לנביא וחזוה וחקם פחות מינה, אמר הנביא (ירמיהו ט כב) כה אמר יהו"ה אל יתהלל חכם בחכמתו כו', פי אם בזאת יתהלל כו', וידוע אותי, ובגין דא יעקב אוליף לה לבנוי, ויהיב לון קבלה מינה, הך הוא דכתיב (בראשית מט כח) וזאת אשר דבר להם אביהם, ודוד דחה ליה קבלה מינה, אמר לגבה (תהלים כד ג) אם תחנה עלי מחנה כו', רמיז

מחנה. רמז אותה בפתח הנה, והעלה מחשבתו אליה, ואמר לא יירא לבי וכו'.

ואהרן שהיה לו קבלה ממנה, לא היה נכנס לפני ולפנים פחות ממנה. זהו שפתוב בזאת יבא אהרן אל הקדש, שהיה יודע שהיא עקר של הכל, שהיא קרבן ליהוה, עולה ליהוה אשה ליהוה. וישראל שהיה להם קבלה ממנה, לא רצו מן הקדוש ברנף הוא משכון אחר שיפדה אותם מהגלות בגללה אלא זאת, שפתוב ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם. והנביא אמר בשבילה, פשראה בנבואה את דחקם של ישראל פקיר, אמר זאת אשיב אל לבי וכו', וזאת ליהודה ויאמר.

היא מרגלית כלולה מכל הגונים המאירים שמאירים מעצמם, וסגלתו בכל הנקודות של האותיות והטעמים. בכל שם ושם, מצד של חל"ם היא סגולתא.

חול"ם מלא בוא"ו עולה באותיותיו אהיה, ושלשה ניצוצות י' י' פחשבון יהוה, שהוא כ"ו, וארבע אותיותיו עולה לחשבון יהוה אהיה נ"א, בסוד יהוה של י' י' וסגלתו א"ל נא רפא נ"א לה, אָנָּא יהוה הושיעה נא. אהיה כ"א, כ' פתח, א' אין קדוש פה' וגו'.

וחול"ם סגלתו לחלם, שבו נאמר ויחלם והנה סלם מצב ארצה וכו', ועוד חול"ם - מוחל עונות ישראל. חל"ם חסר הוא ה"י מן אלהים, שלשה ניצוצות ל' מן אלהים - נשאר א"ם, שנאמר בה פי אם לבינה תקרא, ולא צריך להאריך בנקודות, שהרי נתבאר.

לה בהאי תגא, וסליק מחשבתיה לגבה, ואמר לא יירא לבי כו'.

ואהרן דהוה ליה קבלה מינה, לא הוה עאל לפני ולפנים פחות מינה, הדא הוא דכתיב (ויקרא טו ג) בזאת יבא אהרן אל הקדש, דהוה ידע דאיהי עקרא דכלא, דאיהי קרבן ליהוה, עולה ליהוה, אשה ליהוה, וישראל דהוה לון קבלה מינה, לא בעו מקודשא בריהו הוא משכונא אחרא (דף יב ע"א) דיפדון לון בגינה מן גלותא, אלא זאת, הדא הוא דכתיב (שם כו מד) ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם וכו', ונביא אמר בגינה פד חזא בנבואתא דחזקא דישראל תקיפא, אמר (איכה ג כא) זאת אשיב אל לבי כו', וזאת ליהודה ויאמר (דברים לג א).

איהו מרגלית פלילא מפל גוונין נהירין, דאינון נהירין מגרמיה, וסגולה דיליה בכל נקודין דאתוון וטעמי, בכל שם ושם, מסטרא דחל"ם, איהי סגולתא.

חול"ם מלא בוא"ו, סליק באתווי אהיה, ותלת ניצוצין י' י' פחושבן יהוה, דאיהו כ"ו וארבע אתוון סליק לחשבון יהוה אהיה נ"א, ברזא יהוה דיי' י', וסגולה דיליה (במדבר יב יג) א"ל נא רפא נ"א לה, אָנָּא יהוה הושיעה נ"א (תהלים קיח כה), אהיה כ"א, כ' פתח, א' אין סוף, אין קדוש פי' וגו' (ש"א ב ב).

וחול"ם סגולתיה לחלמא, דביה אתמר ויחלם והנה סלם מצב ארצה וכו' (בראשית כח יב), ועוד חול"ם מוחל עונות ישראל, חל"ם חסר איהו ה"י מן אלהים, תלת ניצוצות ל' מן אלהים, אשתאר א"ם, דאתמר בה פי אם לבינה תקרא (משלי ג א), ולא צריך לארכא בנקודי, דהא אתאמרו.

דָּבַר אַחַר וְהַמְשַׁכְּלִים, אֵלּוּ שְׂיֹדְעִים בְּמַצְוֵה חֲמִישִׁית בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית - יר"א שִׁבְ"ת, אֲזַהְרָתוֹ שֶׁלֹּא לְחַלֵּל אֶת בַּת הַמֶּלֶךְ בַּט"ל מְלֹאכּוֹת, שֶׁהֵן אַרְבַּעִים מְלֹאכּוֹת חֹסֵר אַחַת, כִּנְגֹד אַרְבַּעִים מְלֻקִּיּוֹת חֹסֵר אַחַת. הַרְצוּעָה לְהִלְקוֹת, הִיא שִׁפְחָה רְעָה, שְׁעֻטָּנֹז, כְּלוּלָה מְשׁוֹר וְחִמּוֹר, שְׁאֵמֵר יַעֲקֹב וְיִהְיֶה לִי שׁוֹר וְחִמּוֹר. עַל כָּל דָּבָר פֶּשַׁע - עַל שׁוֹר עַל חִמּוֹר - שְׂאִין מְלֻקִּין בְּשִׁבְתָּ, שֶׁלֹּא שׁוֹלְטֵת הַשִּׁפְחָה הַרְעָה עַל הָעוֹלָם. אוֹי לְמִי שֶׁמְשַׁלֵּיט אוֹתָהּ עַל הָעוֹלָם.

וּמִשּׁוּם זֶה אֶת שִׁבְתֵּי תִשְׁמְרוּ - זוּ בַת יַחֲדָה, שֶׁהִיא שְׁמִירָה אַחַת לְשִׁבְתוֹת הַרְבֵּה, בְּהַ תְּלוּיִים כָּל שְׁמִירָתָן שֶׁל עֶשֶׂר סְפִירוֹת, שְׁנֹקְרָאוּ שִׁבְתוֹת הַרְבֵּה. וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁבְתָּ - זוּ בַת יַחֲדָה, שֶׁהִיא שְׁמִירָה לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל שִׁבְתָּ וְשִׁבְתָּ, וּמִי שֶׁמְחַלֵּל אוֹתָהּ, אֵינּוּ שְׁמוֹר עַל יְדֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שְׁנֹאמֵר בְּהַ מְחַלְלִיהָ מוֹת יִימָת. מִי שֶׁמְכַנֵּס בְּרִשׁוֹת שְׁלָה שִׁפְחָה חֲלָלָה זִוְנָה, שְׁרִשׁוֹת שְׁלָה הוּא תַחֲנוּם שִׁבְתָּ כְּמוֹ שִׁתְּחוּם וּגְבוּל שֶׁל הַיָּם, שְׁנֹאמֵר שְׁמֵתִי חוֹל גְּבוּל לַיָּם. וּמִי הוּא? וְהִיא מְסַפֵּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם, וְאֵין יָם אֲלֵא תוֹרָה.

מִי שֶׁעוֹבֵר עָלֶיהָ כְּאֵלוֹ הַחֲזִיר אֶת הָעוֹלָם לְתַהוֹ וּבַהּוּ, וְלִכְן הַכְּתוּב סִמְךָ לָהּ וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תַהוֹ וּבַהּוּ, שֶׁהוּא חוֹל לַיָּם. כְּמוֹ חֲלִיָּה שֶׁל שְׁלֻשָׁת לְכָלֵב - מִי שֶׁמוֹצִיא אוֹתוֹ מִשְׁלֻשְׁאוֹתָיו, גּוֹרֵם כְּמָה נְשִׁיכוֹת שֶׁל יְסוּרִים שְׁנוֹשֵׁף אוֹתוֹ, וּבְגַלְלוֹ אָמַר דּוֹד הַצִּילָה מִחֶרֶב נִפְשִׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי. וְזֶה סְמֵא"ל, שֶׁהוּא תְּפוּס בְּקוֹלָר מִצַּד שֶׁל אֵלוֹ

דָּבַר אַחַר וְהַמְשַׁכְּלִים, אֵלּוּ דִידְעִי בְּפִקּוּדָא חֲמִישָׁא בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית, יר"א שִׁבְ"ת, אֲזַהְרָה דִּילִיָּה דְלֹא לְחַלֵּל בְּרֵאשִׁית דְּמִלְפָא בַט"ל מְלֹאכּוֹת, דְּאֵינוּן אַרְבַּעִים מְלֹאכּוֹת חֹסֵר חֵד, לְקַבֵּל אַרְבַּעִים מְלֻקִּיּוֹת חֹסֵר חֵד, רְצוּעָה לְאַלְקָאָה אִיהִי שִׁפְחָה בִישָׂא, שְׁעֻטָּנֹז, כְּלוּלָה מְשׁוֹר וְחִמּוֹר, דְּאָמֵר יַעֲקֹב וְיִהְיֶה לִי שׁוֹר וְחִמּוֹר (בראשית לב ו), עַל כָּל דָּבָר פֶּשַׁע עַל שׁוֹר עַל חִמּוֹר (שמות כב ח), דְּאֵין מְלֻקִּין בְּשִׁבְתָּ, דְּלֹא שְׁלֻטָא שִׁפְחָה בִישָׂא עַל עֲלָמָא, וּוִי לִיָּה לְמָאן דְּאִשְׁלִיט לָהּ עַל עֲלָמָא.

וּבְגִין דָּא אֶת שִׁבְתוֹתֵי תִשְׁמְרוּ (ויקרא כו ב), דָּא בַת יַחֲדָה, דְּאִיהִי שְׁמִירָה אַחַת לְשִׁבְתוֹת הַרְבֵּה, בְּהַ תְּלִיין כָּל שְׁמִירָתָן דְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת, דְּאֶתְקְרִיאוּ שִׁבְתוֹת הַרְבֵּה, וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁבְתָּ (שמות לא טז), דָּא בַת יַחֲדָה, דְּאִיהִי שְׁמִירָה לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל שִׁבְתָּ וְשִׁבְתָּ, וּמָאן דְּמְחַלֵּל לָהּ לֹא אִיהוּ נְטִיר מְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלֹא עוֹד אֲלֵא דְאֶתְמַר בְּהַ (שם יד) מְחַלְלִיהָ מוֹת יוּמָת, מָאן דְּאֶעֱיֵל בְּרִשׁוֹת דִּילָהּ שִׁפְחָה חֲלָלָה זִוְנָה, דְּרִשׁוֹת דִּילָהּ אִיהוּ תַחֲנוּם שִׁבְתָּ, כְּגוֹנָא דְתַחֲנוּם וּגְבוּל דִּימָא, דְּאֶתְמַר שְׁמֵתִי חוֹל גְּבוּל לַיָּם (ירמיהו ה כב), וּמָאֵי נִיְהוּ וְהִיא מְסַפֵּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם (הושע ב כ), וְלִית יָם אֲלֵא אוֹרִייתָא.

מָאן דְּאֶעֱבֵר עָלֶיהָ כְּאֵלוֹ חֲזִיר עֲלָמָא לְתַהוֹ וּבַהּוּ, וּבְגִין דָּא קָרָא סְמִיךָ לִיָּה, וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תַהוֹ וּבַהּוּ (בראשית א ב), דְּאִיהוּ חוֹל לַיָּם, כְּחוֹלִיא דְשְׁלֻשְׁלָאָה לְכָלֵבָא, מָאן דְּאֶפִּיק לִיָּה מִשְׁלֻשְׁלָאָהּ, גְּרִים כְּמָה נְשׁוּכִין דִּיִּסּוּרִין דְּנִשְׁיף לִיָּה, וּבְגִינִיָּה אָמַר דּוֹד הַצִּילָה מִחֶרֶב נִפְשִׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי (תהלים כב כא), וְדָא סְמֵא"ל דְּאִיהוּ תְּפוּס בְּקוֹלָר, מְסַטְרָא דְאֵלִין דְּקִשְׁרִין

שְׁקוּשְׂרִים אוֹתוֹ בְּאוֹת שֶׁל תְּפִלִּין, וְרִצּוּעָה בְּקֶשֶׁר עַל זְרוּעוֹ, וְקֶשֶׁר בְּשֵׁטִי רִצּוּעוֹת עַל קַרְנָיו, שֶׁהוּא שׂוֹר מוֹעֵד.

וְשִׁבְנֵתָא שְׁבַת יְחִידָה, הִיא רְשׁוּת שֶׁל יְחִיד שֶׁל הָעוֹלָם, שֶׁהוּא גְבוּהוֹ עֶשֶׂר אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשָּׁם הַמְּפָרֵשׁ - יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וְרַחְבּוֹ ד' יו"ה. עַנְיָג שְׁבַת בְּהַפּוּף - נַגְ"ע. מִי שֵׁישׁ לוֹ וְלֹא מְקִיָּם אוֹתוֹ, מִתְּהַפֵּף לוֹ לְנַגְ"ע צָרַעַת, שֶׁפָּחָה שִׁמְחָרִיבָה בֵּיתוֹ, וְנִתְּנָן אֶת הַבֵּית, אֶת אִיבְרִיו וְאֶת עֲצָיו, וְזוּהִי עֲנִיּוּת, שֶׁהִיא בְּמִקּוֹם שֶׁל נֶגַע צָרַעַת. חֲזוֹר בְּתִשּׁוּבָה, וְטַהֲרוּ הַכֶּהֱן - זֶה מִיכָא"ל כֶּהֱן גְּדוֹל מִמֶּנָּה תַּחַת יַד הַחֹסֵד.

עַנְיָג הוּא נְהָר יוֹצֵא מַעַדָּן לְהִשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן, שֶׁהוּא עֲדוֹן הַנְּשֻׁמּוֹת. וְ נְהָר שִׁיּוּצָא מַעַדָּן, מִבֵּין י"ה, וְאִין עֲדָן אֶלָּא כְּתָר עֲלִיּוֹן שֶׁהוּא מְפֹלָא וּמְכֻסָּה, וּמְשׁוּם כֶּף נֶאֱמַר בְּעֲדָן, עֵינַן לֹא רִאֲתָה אֱלֹהִים זוֹלָתָךְ. לְהִשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן, זֶה ה' תַּחְתּוֹנָה.

אַרְבָּעִים מְלָקִיּוֹת חֹסֵר חֹסֵר אַחַת - כְּחֻשְׁבּוֹן ט"ל. מִי שֶׁשׁוּמַר אוֹתָהּ מֵהֶם, יוֹרֵד עֲלָיו ט"ל, שֶׁהוּא יו"ד ה"א וא"ו - ט"ל לְהַחֲיֹת מַתִּים. וְעֲלָיו בְּאָרוֹ רַבּוּתֵינוּ שֶׁל הַמְּשֻׁנָּה, כָּל הָעוֹסֵק בְּטַל תּוֹרָה, טַל תּוֹרָה מְחַיֶּיהוּ. וְעוֹד, וְהַמְּשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ - אֵלּוֹ שִׁיּוּדְעִים בְּמַצּוּהַ הַשְּׂשִׁית שֶׁנֶּרְמָזָה בְּמַלְת בְּרֵאשִׁית - בֵּית שֵׁם, שֶׁעֲלֶיהָ נֶאֱמַר גַּם צְפוֹר מַצָּאָה בֵּית וְדָרוֹר קֵן לָהּ, וְהָרִי תִינּוּקוֹת יוֹדְעִים שְׁדָרוֹר קֵן לָהּ, וְכֹא דָוִד וְאֶמַר בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ! אֶלָּא זֶה מַצּוֹת קֵן צְפוֹר, שֶׁיֵּשׁ בָּהּ כַּמָּה סוּדוֹת, וְעֲלֶיהָ נֶאֱמַר גַּם צְפוֹר מַצָּאָה בֵּית, שֶׁכְּתוּב בְּשִׁבְלָה כִּי בֵּיתִי בֵּית תְּפִלָּה - זֶה בֵּית הַכְּנֻסֶת. וְדָרוֹר קֵן לָהּ -

לִיָּה בְּאוֹת דְּתַפְּלִין, וְרִצּוּעָה בְּקֶשֶׁר עַל דְּרוּעֵיהָ, וְקֶשֶׁר בְּתָרִין רִצּוּעֵין עַל קַרְנָיו, דְּאִיהוּ שׂוֹר מוֹעֵד.

וְשִׁבְנֵתָא שְׁבַת יְחִידָה, אִיהִי רְשׁוּת דְּיְחִידָא דְּעֲלָמָא, דְּאִיהוּ גְבוּהוֹ עֶשֶׂר אַתּוּן דְּשִׁמָּא מְפָרֵשׁ יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וְרַחְבּוֹ ד' יו"ה, עַנְיָג שְׁבַת בְּהַפּוּכָא נַגְ"ע, מָאן דְּאִית לִיה וְלֹא מְקִיָּים לִיה, אֶתְהַפֵּף לִיה לְנַגְ"ע צָרַעַת, שֶׁפָּחָה דְּחָרִיבַת בֵּיתָהּ, וְנִתְּנָן אֶת הַבֵּית אֶת אִבְרֵיו וְאֶת עֲצָיו (ויקרא יד מה), וְדָא הוּא עֲנִיּוּתָא, דְּאִיהוּ בְּאַתָּר דְּנֶגַע צָרַעַת, חֲזוֹר בְּתִיּוּבָתָא וְטַהֲרוּ הַכֶּהֱן, דָּא מִיכָא"ל כֶּהֱן גְּדוֹל, מִמֶּנָּה תַּחַת יַד חֹסֵד.

עַנְיָג אִיהוּ נְהָר יוֹצֵא מַעַדָּן לְהִשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן, דְּאִיהוּ עֲדוֹן נְשֻׁמְתִין, וְ נְהָר דְּנִפְיָק מַעַדָּן, מִבֵּין י"ה, וְלִית עֲדָן אֶלָּא כְּתָר עֲלִיּוֹן, דְּאִיהוּ מוּפְלָא וּמְכֻסָּה, וּבְגִין דָּא אֶתְמַר בְּעֲדָן עֵינַן לֹא רִאֲתָה אֱלֹהִים זוֹלָתָךְ (ישעיה סד א). לְהִשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן (בראשית ב ו) דָּא ה' תַּתָּא.

אַרְבָּעִים מְלָקִיּוֹת חֹסֵר חֵד כְּחֻשְׁבּוֹן ט"ל, מָאן דְּנִטְרִי לָהּ מִנְיָהּ, נְחִית ט"ל עֲלֶיהָ, דְּאִיהוּ יו"ד ה"א וא"ו, ט"ל לְהַחֲיֹת הַמַּתִּים, וְעֲלֶיהָ אוּקְמוּהוּ רַבְּנַן דְּמִתְנִיתִין, כָּל הָעוֹסֵק בְּטַל תּוֹרָה טַל תּוֹרָה מְחַיֶּיהוּ. (דף יב ע"ב) וְעוֹד וְהַמְּשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ (דניאל יב א), אֵלּוֹן דִּידְעִין בְּפִקּוּדָא שְׁתִּיתָא דְּאַתְרֵימִיּוֹת בְּמַלְת בְּרֵאשִׁית, בֵּית תַּמָּן, דְּאַתְמַר עֲלָהּ גַּם צְפוֹר מַצָּאָה בֵּית, וְדָרוֹר קֵן לָהּ (תהלים פד ד), וְהָא יְנוּקִין יִדְעִין דְּדָרוֹר קֵן לָהּ, וְאַתָּא דָוִד לְמִימַר בְּרוּחַ קוֹדֶשׁ, אֶלָּא דָּא מַצּוֹת קֵן צְפוֹר, דְּאִית בֵּיה כַּמָּה רִזִּין, וְעֲלֶיהָ אֶתְמַר גַּם צְפוֹר מַצָּאָה בֵּית, דְּכְתִיב בְּגִינָה כִּי בֵּיתִי בֵּית תְּפִלָּה (ישעיה נו ז), דָּא כִּי כְּנִישְׁתָּא, וְדָרוֹר קֵן לָהּ דָּא כִּי מְדַרְשָׁא, אֲשֶׁר

זֶה בֵּית הַמִּדְרָשׁ. אֲשֶׁר שֶׁתָּה
אֶפְרוּחֶיהָ - אֵלּוּ בְּעֲלֵי תוֹרָה,
בְּעֲלֵי מִשְׁנָה, בְּעֲלֵי קִבְלָה,
שֶׁבְגִלְלָם לֹא זֹזָה שְׂכִינָהּ
מִיִּשְׂרָאֵל.

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים. פֶּתַח
רַבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר: וְהַמְשַׁכְּלִים
זָהְרוּ כְּזֹהֵר הַרְקִיעַ - אֵלּוּ
הָאוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵן לְבוּשֵׁי הַתּוֹרָה,
רְקוּמִים מִכָּל גּוֹנֵי הָאֵשׁ - לְכֹן,
אָדָם, יָרֵק וְשָׁחַר, וּמֵהֶם נִפְרָדִים
לְכַמְּה גּוֹנִים.

וְכָל הַגּוֹנִים הֵם מְרַקְמִים בְּעוֹר
שֶׁל גּוֹף הָאָדָם, שֶׁהוּא בְּגַן עֵדֶן,
וְהַרְקִיעַ בָּאֵלּוּ הָאוֹתִיּוֹת מְצִיָּר
וּמְרַקֵּם מִשּׁוּם שֶׁהוּא נִכְרָא בְּהֵם.
זָהְרוּ - אֵלּוּ הַנְּקֻדּוֹת שֶׁמְאִירוֹת
בְּאוֹתִיּוֹת, וּבְהֵם מְאִירִים כּוֹכָבִים
בְּרַקִּיעַ הַגָּן עֵדֶן, וְכֹלֵם מְאִירִים
בְּעֵינַיִם שֶׁל הַגּוֹף בְּגַן עֵדֶן.

כְּזֹהֵר - אֵלּוּ טַעְמֵי הַתּוֹרָה
שֶׁבְהֵם מְנַהֲגִים אוֹתִיּוֹת וְנִקְדּוֹת
וּבְאוֹתוֹ גּוֹף שֶׁל הַגָּן. כְּזֹהֵר - זו
הַנִּשְׁמָה שֶׁהִיא תְּנוּעָה שֶׁל
אוֹתִיּוֹת וְנִקְדּוֹת, שֶׁמְאִירוֹת
בְּפָנִים וּבְעֵינַיִם, וְהַנֶּפֶשׁ הִיא כָּלֵל
הָאוֹתִיּוֹת, וְהִיא שֶׁתּוֹף שֶׁל הַגּוֹף.
הַרוּחַ הִיא כָּלֵל הַנְּקֻדּוֹת
שֶׁמְאִירוֹת בְּעֵינַיִם.

קָם זָקֵן אֶחָד, פֶּתַח וְאָמַר: מִנְדוּחַ
הַקְדוּשָׁה, כְּמָה חִלּוֹת שׁוֹמְרִים
עֲלֶיךָ בְּגַן עֵדֶן, כְּמָה מַחְנוֹת
מְלֹאכִים מְסַתְּפִלִים מִמְשַׁקּוֹפֵי
הַרְקִיעַ בְּגַן עֵדֶן שֶׁתִּפְגַּס לְשֵׁם,
וְכֹלֵם מְסַתְּפִלִים בָּךְ, וּגּוֹנֵי הַרְקִיעַ
בָּךְ זָהְרוּ, מִשּׁוּם שֶׁבָּךְ מְאִירָה
הַשְׂכִּינָה, שֶׁהִיא זֹהֵר הַרְקִיעַ,
וְהַגָּן הוּא נִסְתָּר וְחִתּוּם עַד
שֶׁתִּפְגַּס בּוֹ שְׂכִינָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב
גַּן נְעוּל אַחֲתֵי כָלָה.

וְהַגּוֹנִים לֹא מְאִירִים בְּרַקִּיעַ עַד
שֶׁיִּכְנָס לְשֵׁם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וּמִיַּד כְּשֶׁיִּכְנָס לְשֵׁם, נֶאֱמַר בְּהֵם
נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶרְאָה מְרֵאוֹת

שֶׁתָּה אֶפְרוּחֶיהָ אֵלֶיךָ מְאִירֵי תוֹרָה, מְאִירֵי
מִשְׁנָה, מְאִירֵי קִבְלָה, דְּבִגְיָנְהוֹן לֹא זֹזָה שְׂכִינָתָא
מִיִּשְׂרָאֵל.

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, פֶּתַח רַבִּי שִׁמְעוֹן
וְאָמַר, וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֹהֵר
הַרְקִיעַ (דְּנִיאל יב א). אֵלֶיךָ אֲתוּוֹן, דְּאֵינּוֹן לְבוּשֵׁי
דְּאוֹרֵייתָא, מְרַקְמֵן מִכָּל גּוֹנָא דְנוֹרָא, חָזֵר
וְסוּמְק וִירוּק וְאוּפָם, וּמְנַהֵן אֲתַפְרָשֵׁן לְכַמְּה
גּוֹנִין.

וְכָלֵהוּ גּוֹנִין, אֵינּוֹן מְרַקְמֵן בְּמִשְׁכָּא דְּגוּפָא
דְּכַר נֶשׁ דְּאִיהוּ בְּגִינָתָא דְּעֵדֶן, וִירְקִיעָא
בְּאֵלֶיךָ אֲתוּוֹן אִיהוּ מְצוּיָר וּמְרַקֵּם, בְּגִין
דְּכֵהוֹן אֲתַבְרִי.

זָהְרוּ אֵלֶיךָ נְקוּדֵיךָ דְּנְהַרִין בְּאֲתוּוֹן, וּבְהוֹן
נְהַרִין כְּכַבִּיא בְּרַקִּיעָא בְּגִנְתָא דְּעֵדֶן,
וְכָלֵהוּ נְהַרִין בְּעֵינַיִךָ דְּגוּפָא בְּגִנְתָא דְּעֵדֶן.
כְּזֹהֵר אֵלֶיךָ טַעְמֵי אוֹרֵייתָא, דְּכֵהוֹן מִתְּנַהֲגִין
אֲתוּוֹן וְנִקְוֵדִי, וּבְהֵהוּא גּוּפָא דְּגִנְתָא,
כְּזֹהֵר דָּא נִשְׁמָתָא, דְּאִיהִי תְּנוּעָה דְּאֲתוּוֹן
וְנִקְוֵדִי, דְּנְהַרִין בְּאַנְפִּין וּבְעֵינַיִךָ, וְנִפְשָׁא אִיהִי
כְּלָלָא דְּאֲתוּוֹן, וְאִיהִי שֶׁתּוּפָא דְּגוּפָא, רוּחָא
אִיהִי כְּלָלָא דְּנִקְוֵדִי דְּנְהַרִין בְּעֵינַיִךָ.

קָם סְבָא חַד פֶּתַח וְאָמַר, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא,
כְּמָה חִלּוֹן נְטִרִין לָךְ בְּגִנְתָא דְּעֵדֶן, כְּמָה
מְשַׁרְיִין דְּמְלֹאכִין מְסַתְּפִלִין מִמְשַׁקּוֹפֵי רְקִיעָא
בְּגִנְתָא, בְּזִמְנָא דְּתַעוּל תַּמָּן, וְכָלֵהוּ מְסַתְּפִלִין
בָּךְ, וּגּוֹנִין דְּרַקִּיעָא בָּךְ זָהְרוּ, בְּגִין דְּכָךְ נְהַרָא
שְׂכִינָתָא, דְּאִיהִי זֹהֵר הַרְקִיעַ, וְגַן אִיהוּ סְתִים
וְחִתּוּם, עַד דְּתַעוּל בֵּיה שְׂכִינָתָא, הִדָּא הוּא
דְּכַתִּיב גַּן נְעוּל אַחֲתֵי כָלָה (שִׁיר ד' יב).

וּגּוֹנִין לֹא נְהַרִין בְּרַקִּיעָא עַד דְּתַעוּל תַּמָּן
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמִיַּד דְּתַעוּל תַּמָּן,
אֲתַמַּר בְּהוֹן נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶרְאָה מְרֵאוֹת

אַלְהִיִּים (יחזקאל א' א'), מֵאֵי מִרְאוֹת אֶלָּא מִ"ר אֹת, מִר דְּאִתְמַר בֵּיה מְלֶאכִי שְׁלוֹם מִר יִבְכְּיוּן (ישעיהו לג ז), וְאִיהוּ אוֹת בְּצַבָּא דִּילֵיה, לֵיה מִתְפַּתְחִין רְקִיעֵין, וּבֵיה נְהַרִין כֹּל גְּוֹנִין דְּלֵהוֹן, וְכַעַן בּוֹצִינָא קְדִישָׁא קוּם נְהִיר גְּוֹנִין דְּרְקִיעָא בְּאַתְוּוֹן דְּאוֹרֵייתָא, וְנְהִיר כִּכְבִּיא בְּהוֹן בְּנִקּוּדֵי, כְּזֵהר דָּא כְּרִסְיָא יְקָרָא, דְּכָל נְשַׁמְתִּין קְדִישִׁין מִתְמָן אֲתַגְזְרוּ.

קָם בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, פִּתַח כְּמִלְקַדְמִין, וְאָמַר וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ אֵלֶיךָ אֲתוּוֹן, דְּכִלְהוּ כְּלִילָן בְּאֵת ב' מִן בְּרֵאשִׁית, ב' אִיהִי בֵּית, בִּי מְקַדְשָׁא, דְּתַמָּן בְּהַ נְהַרִין כֹּל אֲתוּוֹן, רֵאשִׁית נִקּוּדָה בְּהִיכְלֵיה, כְּגוֹוֹנָא דָּא ב, עֲלֵה אֲתַמַּר כֹּל כְּבוֹדָה בַּת מְלֶךְ פְּנִימָה (תהלים מה יד), תִּשַׁע נִקּוּדִין תִּלְיִין מִינְה, וְאִיהִי סְפִיר גְּזַרְתָּם עֲשִׁירִית לוֹן.

וְאֵלֶיךָ אֵינּוֹן דְּנְהַרִין בְּאֵת ב' דְּאִיהִי בִי מְקַדְשָׁא דְלְעִילָא, וְסְפִירִים אֲתַקְרִיאוּ עַל שֵׁם הַשָּׁמַיִם מְסַפְרִים כְּבוֹד א"ל (שם יט ב), וְלִבְתַּר דְּאֵינּוֹן מְסַפְרִים כְּבוֹד א"ל, אֲתַקְרִיאוּ עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלֵי מָה, וְנִחִית בְּהוּ יו"ד ה"א וּא"ו ה"א לְאַנְהָרָא בְּהוֹן, דְּעַל שְׁמִיה אֲתַקְרִיאוּ, וְכִלְהוּ נְהִירִין בְּאַתְוּוֹן אֵלֶיךָ סְפִירָן, וְאַתְוּוֹן דִּי בְּהוֹן אֲתַבְּנִיאת דְּאִיהִי ב', כְּגוֹוֹנָא דָּא, וְדָא אִיהוּ רְזָא דְּמִלָּה בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בֵּית (משלי כד ג).

וּבֵיתָא דָּא אִית לֵיה תְּלַת גְּגִין, וְאֵינּוֹן תְּלַת עֲמוּדִין דְּסְמִכִין לָהּ, וְאֵינּוֹן ו' ו' ו', עֲלֵיהוּ אֲתַמַּר וְוִי הָעֲמוּדִים וְחֻשׁוּקֵיהֶם כְּסָף (שמות כז י), תְּלַת עֲמוּדִים אֵלֶיךָ תְּלַת אֲבָהֶן, דְּסְמִכִין לְבֵיתָא דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא, וְחֻשׁוּקֵיהֶם אֵלֶיךָ תְּרִין סְמִכֵי קְשׁוּט, דְּאֲתַמַּר בְּהוֹן יְכִין וּבּוֹעֵז, וְעֲלֵיהוּ בֵּיתָא קִימָא, וְהַבְּרִיחַ הַתִּיכּוֹן (שם כו כח) דָּא נִקּוּדָה מְלֶגָאוּ, דְּסְתִים

אַלְהִיִּים. מַה זֶה מִרְאוֹת? אֶלָּא מִ"ר אֹת. מִר - שְׁנֶאֱמַר בּו מְלֶאכִי שְׁלוֹם מִר יִבְכְּיוּן, וְהוּא אוֹת בְּצַבָּא שְׁלוּ, לוֹ נִפְתָּחִים הָרְקִיעִים, וּבּוֹ מְאִירִים כֹּל הַגְּוִנִים שְׁלָהֶם. וְכַעַת, מְנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, קוּם וְתֵאִיר אֶת גְּוִנֵי הָרְקִיעַ בְּאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, וְתֵאִיר הַכּוֹכָבִים בְּהֶם בְּנִקּוּדוֹת, כְּמוֹ הַזֵּהר הַזֶּה, כְּסֵא הַכְּבוֹד, שְׁכֵל הַנְּשֻׁמּוֹת הַקְּדוּשׁוֹת מִשָּׁם נִגְזְרוּ. קָם הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, פִּתַח כְּמוֹ מְקַדֵּם וְאָמַר: וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ - אֵלֶיךָ הָאוֹתִיּוֹת שְׁכֵלָן כְּלוּלוֹת בְּאוֹת ב' שֶׁל בְּרֵאשִׁית. ב' הִיא בֵּית, בֵּית הַמְּקַדֵּשׁ, שְׁשֵׁם מְאִירוֹת בְּהַ כֹּל הָאוֹתִיּוֹת. רֵאשִׁית נִקּוּדָה בְּהִיכְלוֹ כְּמוֹ זֶה: ב, שְׁעֲלֵיהָ נֶאֱמַר כֹּל כְּבוֹדָה בַּת מְלֶךְ פְּנִימָה. תִּשַׁע נִקּוּדוֹת תְּלוּיּוֹת, מְמַנָּה, וְהִיא סְפִיר גְּזַרְתָּם, עֲשִׁירִית לָהֶם.

וְאֵלֶיךָ הֵם שְׁמֵאִירִים בְּאוֹת ב', שְׁהִיא בֵּית הַמְּקַדֵּשׁ שְׁלֹמְעֵלָה, וְסְפִירִים נִקְרְאוּ עַל שֵׁם הַשָּׁמַיִם מְסַפְרִים כְּבוֹד א"ל, וְאַחֲרֵי שֵׁם מְסַפְרִים כְּבוֹד א"ל, נִקְרְאוּ עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלֵי מָה, וְיִוֵּרַד בְּהֶם יו"ד ה"א וּא"ו ה"א לְהֵאִיר בְּהֶם, שְׁעַל שְׁמוֹ נִקְרְאוּ, וְכֹלֶם מְאִירִים בְּאוֹתִיּוֹת, אֵלֶיךָ הַסְּפִירוֹת, וְהָאוֹתִיּוֹת שְׁכֵהֶם נִבְנִית, שְׁהִיא ב', כְּמוֹ זֶה, וְזֵהוּ סוּד הַדְּבָר - בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בֵּית. וְכִבּוֹת הַזֶּה יֵשׁ שְׁלֹשָׁה גְּגוֹת, וְהֵם שְׁלֹשָׁה עֲמוּדִים הַתּוֹמְכִים אוֹתָהּ, וְהֵם ו' ו' ו'. עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר וְוִי הָעֲמֻדִים וְחֻשׁוּקֵיהֶם כְּסָף. שְׁלֹשׁת הָעֲמוּדִים, אֵלֶיךָ שְׁלֹשׁת הָאֲבוֹת שְׁתּוֹמְכִים לְבֵית, שְׁהוּא שְׁכִינָה. וְחֻשׁוּקֵיהֶם, אֵלֶיךָ שְׁנֵי עֲמוּדֵי אֲמַת, שְׁנֶאֱמַר בְּהֶם יְכִין וּבּוֹעֵז, וְעֲלֵיהֶם הַבֵּית עוֹמֵד, וְהַבְּרִיחַ הַתִּיכּוֹן זֶה נִקּוּדָה מִבְּפָנִים

שנסתרת מבפנים. מברית זה ו', התפשטות של אותה נקדה שיהא י', מברית ודאי מן קצה, זו ה"א עליונה, אל הקצה, זו ה"א תחתונה. קשר של שלשת העמודים שהם ווי העמודים זה ח"י העולמים, שפך הם עולים שלש ו' ו' ו' לחשבון שמונה עשרה, שהוא צדיק יסוד עולם. ה' ה' פשוטעים מעמוד האמצעי, שנקרא הברית התיכון, נקראו אותם בריחים על שמו. זהו שכתוב וחמשה בריחים לקרשי צלע המשפן.

ותקון המשפן היה ציור של מעשה בראשית וגן עדן, ובאלו הציורים של הנקודות ורקמת הגונים ששם, המשפלים יזהרו, והכל בראשית - ב' ראשית, בה והמשפלים יזהרו, פזר זה אלה"ם, והוא הפסא לחשבון.

בין כך חזר הזקן כמו מקדם ואמר: מנורה הקדושה, חזר כך! נכנסת לגן ונבחרת לצאת משם, ומשם נכנסת למשפן שהוא ציור של מעשה בראשית ויצאת משם, יש לך לחזר לשם, שהרי כמה חילות שומרים עליך מהעם הקדוש לשמע מי הציורים ששם, שהם כמו דיורי השכינה, שנאמר בהם ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. שודאי משפן ומנורה ומקדש ומזבח ושלחן, הכל הוא דיוקן של דיורי השכינה למעלה ולמטה.

מיד פתח רבי שמעון ואמר: ויעשו כל חכם לב בעשי המלאכה וגו'. מה זה כל חכם לב? אותו שהוא חכם בחכמה ובל"ב נתיבות שלה, שהם כלולים בששת ימי בראשית, והינו שש משור, שהם ששת ימי בראשית כלולים מעשר אמירות ול"ב שבילים, שהם ל"ב פעמים

מלגאו, מברית דא ו', אתפשטותא (ד' יג ו"ב) דהיא נקודה דאיהי י', מברית ודאי, מן קצה דא ה' עלאה, אל הקצה דא ה' תתאה, קשורא דתלת עמודים דאינון ווי העמודים, דא ח"י עלמין, דכף אינון סלקין תלת ו' ו' ו' לחושפן ח"י, דאיהו צדיק יסוד עולם, ה' ה' נטלין מעמודא דאמצעיתא דאתקרי הברית התיכון, אתקריאו אינון בריחים על שמייה, הדא הוא דכתיב (שמות כו כז) וחמשה בריחים לקרשי צלע המשפן וכו'.

ותקונא דמשפנא הוה ציורא דעובדא דבראשית, וגנתא דעדן, ובאלין ציורין דנקודין, ורקימו דגוונין, דתמן המשפלים יזהרו, וכלא בראשית, ב' ראשית, בה והמשפלים יזהרו, פזר דא אלה"ם, והוא הפס"א לחשבנא.

אדהכי הא סבא אתחזר כמלקדמין, ואמר בוצינא קדישא, חזר כך, עאלת לגנתא ואתבהילת לנפקא מתמן, ומתמן עאלת למשפנא דאיהו ציור דעובדא דבראשית, ונפקת מתמן, אית לך לאחזרא תמן, דהא כמה חילין נטרין לך מעמא קדישא, למשמע מאן ציורין דתמן, דאינון פגוונא דדיוורין דשכינתא, דאתמר בהון (שם כה ח) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, דודאי משפנא ומנרתא ומקדשא ומדבחא ופתורא, פלא איהו דיוקנא דדיוורין דשכינתא לעילא ותתא.

מיד פתח רבי שמעון ואמר ויעשו כל חכם לב בעושי המלאכה וגו' (שם לו ז), מאי כל חכם לב, ההוא דאיהו חכם בחכמה, ובל"ב נתיבות דיליה, דאינון פלילין בשית יומי דבראשית, והיינו שש משור, דאינון שית יומי דבראשית פלילין מעשר אמירן ול"ב

שְׂבִילִין, דַּאינון ל"ב זְמַנִּין אֱלֹהִי"ם בְּעוֹבְדָא דְבְּרֵאשִׁית.

וְהַמְשַׁבְּלִים, בְּהוּן אֶשְׁתַּמוּדְעִין אַתּוּון, דַּאֲתַמַּר בְּהוּן יוֹדַע הִיָּה בְּצִלְאֵל לְצַרְף אוֹתִיּוֹת שְׁפָהֶם נִבְרְאוּ שָׁמַיִם וְאָרֶץ, וְאִינוּן כ"ח אַתּוּון, וְאָרְבַּע סָרִי אַחַרְנִין גְּנִיזִין בְּהוּן, וְאֵלִין אִינוּן כ"ח אַתּוּון, בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִי"ם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְעַלִּיהוּ אֲתַמַּר (תהלים קיא ו) פַּח מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ, וּבְגִלוּתָא אֶסְתַּלַּק הָאִי כ"ח מְנַיְהוּ, וְאֲתַמַּר בְּהוּן (איכה א ו) וַיִּלְכוּ כֹּלָּא כַח לְפָנֵי רוּדְף, וּבְגִין דָּא אֲמַרִּין בְּקַדִּישׁ וְעַתָּה יִגְדַּל נָא פַח אַדְנִי, לְקַבַּל כ"ח אַתּוּון אַחַרְנִין, דַּאִית בְּאֵלִין שְׁבַע תִּיבִין דַּאינוּן, יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא מְבַרְךְ לְעַלְמִים וְלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא, וְדָא אִיהוּ הַעוֹנָה אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא בְּכָל פַּחוֹ, י"ד אַחַרְנִין אִינוּן יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, וְסִימָן אֹר לְאַרְבַּעַה עֶשֶׂר בּוּדְקִין אֶת הַחֲמִץ לְאֹר הַנֵּר, וּבְאֵלִין י"ד אַתּוּון אוֹמָאָה, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (שמות יז טז) פִּי י"ד עַל פִּס יָה.

אֱלֹהִי"ם שְׁבַמְעֶשֶׂה בְּרֵאשִׁית. וְהַמְשַׁבְּלִים, בְּהֵם נוֹדְעִים הָאוֹתִיּוֹת, שְׁנֹאֲמַר בְּהֵם, יוֹדַע הִיָּה בְּצִלְאֵל לְצַרְף אוֹתִיּוֹת שְׁפָהֶן נִבְרְאוּ שָׁמַיִם וְאָרֶץ, וְהֵם כ"ח אוֹתִיּוֹת וְאָרְבַּע עֶשְׂרֵה אַחֲרוֹת גְּנוּזוֹת בְּהֵן, וְאֵלוּ הֵן כ"ח אוֹתִיּוֹת בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְעַלִּיהֶן נֹאֲמַר פַּח מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ. וּבְגִלוֹת הַסְּתַלַּק כ"ח זֶה מֵהֶם, וְנֹאֲמַר בְּהֵם וַיִּלְכוּ כֹּלָּא כַח לְפָנֵי רוּדְף. וּמִשּׁוּם זֶה אוֹמְרִים בְּקַדִּישׁ וְעַתָּה יִגְדַּל נָא פַח אַדְנִי, כְּנִגְדַּ כ"ח אוֹתִיּוֹת אַחֲרוֹת שֵׁשׁ בְּאֵלוּ שְׁבַע הַתְּבוּת, שֶׁהֵן אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא מְבַרְךְ לְעַלְמִים וְלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא. וְזֶהוּ הַעוֹנָה אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא בְּכָל פַּחוֹ, י"ד אַחֲרוֹת, הֵם יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, וְסִימָן: אֹר לְאַרְבַּעַה עֶשֶׂר בּוּדְקִין אֶת הַחֲמִץ לְאֹר הַנֵּר. וּבְאֵלָה הִי"ד אוֹתִיּוֹת שְׁבֻעָה, זֶהוּ שְׁפָתוֹב פִּי י"ד עַל פִּס יָה.

קָם הַזְקֵן וְאָמַר: מְנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, בְּוֹדָאֵי אֵלוּ אַרְבַּעַה עֶשֶׂר שֶׁל פּוּרִים הֵם, בְּאַרְבַּעַה עֶשֶׂר בּוּ וּבַחֲמִשָּׁה עֶשֶׂר בּוּ - זֶה י"ד י"ה, אֲבָל סִימָנִים שֶׁל כ"ח הֵם אֹר אַרְבַּעַה עֶשֶׂר, י"ד רֵאשׁוֹנִים שֶׁל כ"ח, י"ד הַשְּׁנָיִים הֵם בְּרֵאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַה עֶשֶׂר יוֹם וְכוּ', וְהֵם י"ד פְּרָקִי יָד זְמִין וְיָד שְׁמַאל וְי"ד פְּרָקִי הַגּוּף, וְהֵם שְׁלֹשָׁה פְּרָקִים שֶׁל זְרוּעַ זְמִין, וְשְׁלֹשׁ שֶׁל זְרוּעַ שְׁמַאל, וְשְׁלֹשׁ שֶׁל שׁוֹק זְמִין, וְשְׁלֹשׁ שֶׁל שׁוֹק שְׁמַאל, וְשְׁנַיִם שֶׁל הַגּוּף. וְסוּד הַדְּבָר - וְשְׁלֹשָׁה פָּנִים יָמָה, וְשְׁלֹשָׁה פָּנִים נֶגְבָּה, וְהַפֵּל זֶה כְּמוֹ זֶה - תְּקוּן הַגּוּף כְּתוּב

דְּגוּפָא כְּתוּבָא דְמִשְׁפָּנָא, הָא תְּלַת זְמַנִּין אַרְבַּע סָרִי, פּוּרִים בְּאַרְבַּעַה עֶשֶׂר

המשפן. הרי שלש פעמים
ארבעה עשר: פורים בארבעה
עשר בו, פסח אור לארבעה
עשר, שלישי - בראשון
בארבעה עשר יום, ועולים
לארבעים ושנים ימים, וזהו
ויעשו כל חכם לב.

ועשו ארון - זה שבת, שמשפן
הוא שש משזר, כולל ששה ימי
בראשית, שהם שתי זרועות -
חסד וגבורה, וגוף - העמוד
האמצעי, ושתי שוקים - שני
נביאי אמת, וצדיק אות ברית
ביניהם. המשפן, שכינה
התחתונה כלולה מכל תקוני
הגוף. צלע המשפן זה
מטטרוון, שפחה של הגבירה,
עליה נאמר עצם מעצמי, עצם
השמים לטהר. ארון ודאי זה
ל"ב, אש דולקת, כולל ל"ב
נתיבות, והוא שבת, ובו שכינה
עליונה שהיא תורת חכם, ובה
לב מבין, והיא נשמה יתרה
בשבת, היא חרות של שבת
שבגללה לא שולטים בעלי
הגיהנם על העולם. ומיהו
הגיהנם בגוף? זה הפכד, והיא
מזבח הנחשת להעבירו מן
העולם, ובכבד מרה, גיהנם
שבוערת בו.

בפרת הלב, זו פרישת סכת
שלום, שנאמר בה הפורש סכת
שלום. מנורה זה הראש, ושבעה
נרותיה עליה - הם שתי אזנים,
ושתי עינים, ושני נקבי החטם,
ופה, ומנורה לימין, ונאמר בה,
הרוצה להחכים - ידרים, משום
ששם המזח בראש, והחכמה
שורה בראש, ובו מאירה
המנורה, משום שהוא שמן,
שנאמר בו פשמן הטוב על
הראש. פנפי הראה נאמר ויהיו
הפרכים פרשי כנפים למעלה
סככים בכנפיהם על הפרת, זו פפרת הלב.

בו, פסח אור לארבעה עשר, תליתאה בראשון
בארבעה עשר יום, וסלקין לארבעין ותריין
יומין, ודא איהו ויעשו כל חכם לב וכו' (שמות
לו ח).

ועשו ארון דא שבת, דמשפנא איהו שש
משזר, כליל שית יומין דבראשית,
דאינון תריין דרועין חסד וגבורה, וגוף עמודא
דאמצעיתא, ותריין שוקין תריין נביאי קשוט,
וצדיק אות ברית ביניהו, משפנא שכינתא
תתאה כלילא מפלהו תקונין דגופא, צלע
המשפן דא מטטרוון, שפחה דמטרוניתא
עלה (דף יג ע"ב) אתמר (בראשית ב כג) עצם מעצמי,
עצם השמים לטהר (שמות כד ו), ארון ודאי דא
ל"ב, נור דליק, כליל ל"ב נתיבות, ואיהו
שבת, וביה שכינתא עלאה, דאיהי תורת חכם,
ובה לב מבין, ואיהו נשמה יתירה דשבת,
ואיהו חירו דשבת, דבגינה לא שלטין מארי
דגיהנם על עלמא, ומאי ניהו גיהנם בגופא,
דא פכד, ואיהי מזבח הנחשת, לאעברא ליה
מעלמא, וכבד ביה מרה גיהנם דאוקיד ביה.
בפרת הלב דא פרישו דספת שלום, דאתמר
בה הפורש ספת שלום, מנרתא דא
רישא, ושבעה נרותיה עליה, אינון תריין
אודנין, ותריין עינין, ותריין נוקבי חוטמא,
ופומא, ומנרתא לימינא, ואתמר בה הרוצה
להחכים ידרים, בגין דתמן מוחא ברישא,
וחכמה במוחא שריא, וביה נהיר מנרתא, בגין
דאיהו משחא, דאתמר ביה (תהלים קלג ב) פשמן
הטוב על הראש, פנפי ריאה, עלייהו
אתמר (שמות כה כ) והיו הפרכים פורשי כנפים
למעלה, סככים בכנפיהם על הפפרת, דא
כפרת הלב.

פְּתוּרָא דָּא לִבָּא, וְאַתְמַר בֵּיה שְׁלַחַן בְּצִפּוֹן,
 וְדָא שְׁכִינְתָּא פְּתָאָה, אִיהִי מְנַרְתָּא
 כַּד נָטְלָא מִימִינָא, וְשָׂרְיָא עֲלֵיה חֲכָמָה, וְאַתְמַר
 בְּהַר הַרְוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים, וְכַד נָטְלָא
 מִשְׁמָאלָא דְאִיהִי גְבוּרָה, אֲתַקְרִיאת פְּתוּרָא,
 וְאַתְמַר בְּהַר הַרְוּצָה לְהַעֲשִׂיר יִצְפִּין, וְשָׂרְיָא
 עֲלֵיה בִינָה, דְאַתְמַר בְּהַר (משלי י כב) בְּרַפְתַּת יְהו"ה
 הִיא תַעֲשִׂיר, וְכַד נָטְלָא מִגּוּפָא דְאִיהוּ עֲמוּדָא
 דְאַמְצָעִיתָא, אֲתַקְרִיאת מִשְׁכְּנָא כְּלִיל
 מִתְרוּיָיָהוּ.

שְׁלַחַן זֶה הַלֵּב, וְנֹאמַר בּוֹ שְׁלַחַן
 בְּצִפּוֹן, וְזוֹ הַשְּׁכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה,
 הִיא מְנוּרָה, כְּשֶׁנוֹסַעַת מִיְמִין,
 וְשׂוֹרְהָ עֲלֵיהָ חֲכָמָה, וְנֹאמַר בְּהַר
 הַרְוּצָה לְהַחֲפִים - יְדָרִים.
 וְכְשֶׁנוֹסַעַת מִשְׁמָאל, שְׁהִיא
 גְבוּרָה, נִקְרָאת שְׁלַחַן, וְנֹאמַר
 בְּהַר הַרְוּצָה לְהַעֲשִׂיר - יִצְפִּין,
 וְשׂוֹרְהָ עֲלֵיהָ בִינָה, שְׁנֹאמַר בְּהַר
 בְּרַפְתַּת יְהו"ה הִיא תַעֲשִׂיר.
 וְכְשֶׁנוֹסַעַת מִהַגּוֹף, שְׁהִיא עֲמוּד
 הָאֲמָצְעִי, נִקְרָאת מִשְׁכָּן כְּלִיל
 מִשְׁנֵיהֶם.

בִּיזוּר וְכִנּוּ אֵינוֹן תְּרִין כְּלִיין, וּבְהוֹן שְׂרִיין
 תְּרִין סְמִכֵי קְשׁוּט, מוּחָא, עֲלֵיה
 אֲתַמַּר (יחזקאל א י) וּפְנֵי אַרְיָה אֶל הַיְמִין, וְתַמָּן
 מְנַרְתָּא דְלִיק, לִבָּא וּפְנֵי שׁוֹר מִהַשְּׁמָאל, וְתַמָּן
 פְּתוּרָא מִתְתַקְנָא, בְּגִין דְלִבָּא אִיהוּ לְשְׁמָאלָא,
 גּוּפָא עֲלֵיה אֲתַמַּר וּפְנֵי נֶשֶׁר, וְתַמָּן מִשְׁכְּנָא
 מִתְתַקְנָא, וְשְׁכִינְתָּא אִיהִי דְמוֹת אֶחָד
 לְאַרְבַּעַתָּן, וְאִיהִי ד' דְאַחַד, וְאִיהִי אַרְבַּע
 אֲנָפִין דְכָל חֲתִיָּה.

הַבִּיזוּר וְכִנּוּ הֵם שְׁתֵּי כְלִיּוֹת,
 וּבְהֵם שׁוֹרִים שְׁנֵי עֲמוּדֵי אֲמַת.
 הַמּוּחַ, עֲלֵיו נֹאמַר וּפְנֵי אַרְיָה אֶל
 הַיְמִין, וְשֵׁם דוֹלְקַת הַמְּנוּרָה.
 הַלֵּב, וּפְנֵי שׁוֹר מִהַשְּׁמָאל, וְשֵׁם
 שְׁלַחַן מִתְקָן, מִשׁוּם שְׁלֵב הוּא
 בְּשִׁמְאֵל. עַל הַגּוֹף נֹאמַר וּפְנֵי
 נֶשֶׁר, וְשֵׁם הַמִּשְׁכָּן מִתְקָן,
 וְשְׁכִינָה שְׁהִיא דְמוֹת אֶחָד
 לְאַרְבַּעַתָּן, וְהִיא ד' שֵׁל אֶחָד,
 וְהִיא אַרְבַּע הַפְּנִים שֵׁל כָּל חֲתִיָּה.
 מִשׁוּם שְׁבָה מְאִירוֹת אַרְבַּע
 אוֹתִיּוֹת, שְׁהֵן יְהו"ה וְהִיא דְמוֹת
 אָדָם, שְׁהוּא יו"ד ה"א וְא"ו
 ה"א, וְעֶשֶׂר אוֹתִיּוֹת אֵלּוּ הֵן
 שְׁעוֹר קוּמָה שֵׁל הַגּוֹף הַזֶּה
 שְׁהוּא מִשְׁכָּן, וְעֲלֵיהֶם נֹאמַר
 עֶשֶׂר אֲמוֹת אַרְךָ הַקָּרֶשׁ, וְאַמְלָא
 אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחֲכָמָה
 וּבְתַבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל מְלָאכָה.
 בְּחֲכָמָה זֶה י', בְּתַבּוּנָה זֶה ה',
 וּבְדַעַת זֶה ו', וּבְכָל מְלָאכָה זֶה
 ה'.

בְּגִין דְבָהּ אַרְבַּע אֲתוּון נְהִירִין דְאֵינוֹן יְהו"ה,
 וְאִיהִי דְמוֹת אָדָם, דְאִיהוּ יו"ד ה"א
 וְא"ו ה"א, וְעֶשֶׂר אֲתוּון אֵלּוּן אֲנוּן שְׁעוֹר
 קוּמָא דְגּוּפָא דָּא, דְאִיהוּ מִשְׁכְּנָא, וְעֲלֵיהוּ
 אֲתַמַּר (שמות כו טז) עֶשֶׂר אֲמוֹת אַרְךָ הַקָּרֶשׁ,
 וְאַמְלָא אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים, בְּחֲכָמָה וּבְתַבּוּנָה
 וּבְדַעַת וּבְכָל מְלָאכָה (שם לא ג), בְּחֲכָמָה דָּא י',
 בְּתַבּוּנָה דָּא ה', וּבְדַעַת דָּא ו', וּבְכָל מְלָאכָה
 דָּא ה'.

דְּבַר אַחַר וְהַמְשַׁפְּלִים - אֵלּוּ
 אַרְבַּעַת יְסוּדוֹת הַגּוֹף, יְנַהִירוּ
 בְּהֵם אַרְבַּע חִיּוֹת, שְׁהֵן מְזַל
 אַרְיָה, מְזַל שׁוֹר, מְזַל נֶשֶׁר, מְזַל
 אָדָם, שְׁפָרְצוּפוֹ שֵׁל אָדָם נֶפֶר
 בְּהֵם בְּפְנֵי הָאָדָם, וְזוֹהִי הַכְּרַת
 פְּנֵיהֶם עֲנַתָּה בָּם. כְּזֶהר זֶה

דְּבַר אַחַר, וְהַמְשַׁפְּלִים, אֵלּוּן אַרְבַּע יְסוּדִין
 דְּגּוּפָא, יְנַהִירוּ בְּהוֹן אַרְבַּע חִיּוּן, דְאֵינוֹן
 מְזַל אַרְיָה, מְזַל שׁוֹר, מְזַל נֶשֶׁר, מְזַל אָדָם,
 דְּפָרְצוּפָא דְבַר נֶשׁ אֲשֶׁתְּמוּדַעַת בְּהוֹן בְּאַנְפוּי

הַנְּשֵׂמָה, וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים
בְּאִיבְרֵי הַגּוֹף, יִהְיוּ מְאִירִים אֶת
מְזֶלְם, כִּפְכָבִים לְעוֹלָם וָעֶד.

דָּבָר אַחֵר וְהַמְשַׁפְּלִים - אֵלוּ
אֲרַבְּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם. יִזְהָרוּ -
אֵלוּ אֲרַבְּעָה מְלָאכִים, שֶׁהֵם
מִיכָא"ל גְּבֻרִיא"ל רְפָא"ל
נֹרִיא"ל. כְּזֹהָר - זֶה כִּפְסָא
הַכְּבוֹד.

דָּבָר אַחֵר וְהַמְשַׁפְּלִים - אֵלוּ
הַשְּׁפָתִים, שְׁנֹאמַר בְּהֵם
וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שֹׁבַח, וּבְהֵם אַחַה"ע
בּוּמ"ף גִּיכ"ק דְּטַלְנַ"ת זִסְשֵׁר"ץ,
שֶׁמְשַׁמְשִׁים בְּפֶה עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם
אוֹתִיּוֹת, וּבְהֵם חֲתוּף דְּבוּר
הַתְּפִלָּה לְשִׁבְחָ לְמֶלֶךְ. יִזְהָרוּ -
אֵלוּ הַעֵינַיִם, שְׁנֹאמַר בְּהֵם
וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וּכְיָרַח.
שְׂבַעַת גְּלָדֵי הָעֵינַן הֵם, שֶׁמְאִירִים
בְּהֵם שְׂבַעָה כּוֹכְבֵי לַכֶּת וְשֶׁמֶשׁ
וּלְבָנָה, שְׁנֹאמַר בְּהֵם וְעֵינֵינוּ
מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וּכְיָרַח, הֲרִי
תִּשְׁעָה, כְּמוֹ שֶׁתִּשְׁעַת נִקְדוֹת
הַתּוֹרָה, וְהֲרִי חֲמָה וּלְבָנָה בְּכֻלָּל
שְׂבַעָה כּוֹכְבִים הֵם, אִיךְ מִחֲשִׁיב
אוֹתָם כְּתוֹסַפֶּת עַל ז' אֵלָא
הַחֲמָה הִיא נִקְבָה לְגַבֵּי הַשְּׁמֶשׁ,
הַלְבָּנָה נִקְבָה לְגַבֵּי יָרֵחַ, וְשֶׁמֶשׁ
וְיָרֵחַ מְאִירִים לְשְׂבַעָה כּוֹכְבֵי
לַכֶּת, שֶׁהֵם כְּשֶׁבַעַת גְּלָדֵי הָעֵינַן
וְשֶׁמֶשׁ וּלְבָנָה, הֲרִי תִשְׁעָה. בֵּת
עֵינַן עֲשִׂירֵית לָהֶם, כִּלְהַלּוּלָה
מִכְּלָם.

כְּזֹהָר הַרְקִיעַ, זֶה אֶסְפַּקְלָרְיָה
הַמְאִירָה בְּפָנֵי אָדָם, שֶׁמְמַנְהָ
תְּלוּיִים הָאֲזֹנִים וְהַעֵינַיִם וְחֲטָם
וּפֶה שֶׁהֵם מְנַהֲיָי הַגּוֹף וְאִיבְרֵיו,
כְּמוֹ שֶׁהֲטַעַמִּים הֵם מְנַהֲיָי
הָאוֹתִיּוֹת וְהַנְּקֻדּוֹת שֶׁבַתּוֹרָה,
כְּמוֹ שֶׁשְׁפָתִים וְשֵׁנִים וְחֵךְ וְלָשׁוֹן
וְגֵרוֹן מְשַׁמְשִׁים לְאוֹתִיּוֹת, כִּף
כְּמוֹ זֶה כְּנִפֵי הָעֵינַן וְעַפְעָפִים שֶׁל
הָעֵינַן, וְשִׁלְשֵׁת גּוֹנֵי הָעֵינַן הֵם
מְשַׁמְשִׁים אֶת הָעֵינַן, וְהַכֵּל נִקְשֵׁר

דָּבָר נֶשׁ, וְדָא אִיהוּ הַפְּרַת פְּנִיָּהֶם עֲנָתָה
בָּם (ישעיה ג ט), כְּזֹהָר דָּא נִשְׁמַתָּא, וּמִצְדִּיקֵי
הַרְבִּים בְּאִבְרֵין דְּגוּפָא, יִהְיוּ נִהְרִין מְזֻלְיָהוּ
כִּפְכָבִים לְעוֹלָם וָעֶד.

דָּבָר אַחֵר, וְהַמְשַׁפְּלִים אֵלִין אֲרַבְּעַת סְטָרֵי
עֲלָמָא, יִזְהָרוּ אֵלִין אֲרַבְּעַת מְלָאכְיָא,
דְּאִינוּן מִיכָא"ל גְּבֻרִיא"ל רְפָא"ל נֹרִיא"ל,
כְּזֹהָר דָּא פְּרִסְיָא יְקָרָא.

דָּבָר אַחֵר וְהַמְשַׁפְּלִים אֵלִין שְׁפָוֹן, דְּאִתְמַר
בְּהוּן וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שֹׁבַח, וּבְהוּן אַחַה"ע
בּוּמ"ף גִּיכ"ק דְּטַלְנַ"ת זִסְשֵׁר"ץ, דְּמְשַׁמְשִׁין
בְּפוּמָא בְּכ"ב אַתְוֹן, וּבְהוּן חֲתוּף דְּבוּרָא
דְּצִלוּתָא לְשִׁבְחָ לְמֶלֶךְ, יִזְהָרוּ אֵלִין עֵינֵינִין,
דְּאִתְמַר בְּהוּן וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וּכְיָרַח,
שְׂבַעָה גְּלָדֵי עֵינָא אִינוּן, דְּנִהְרִין בְּהוּן שְׂבַעָה
כְּכִי לַכֶּת, וְשֶׁמֶשׁ אִינוּן, דְּאִתְמַר בְּהוּן
וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וּכְיָרַח, הָא תִּשְׁעָה,
כְּגוּוֹנָא דְּתִשְׁעַת נִקְוֵינִין דְּאוֹרֵייתָא, וְהָא חֲמָה
וּלְבָנָה בְּכֻלָּל שְׂבַעָה כְּכִי אִינוּן אִיךְ חֲשִׁיב
לוֹן תוֹסַפֶּת עַל ז', אֵלָא חֲמָה אִיהִי נוֹקְבָא לְגַבֵּי
שְׁמֶשׁ, לְבָנָה נוֹקְבָא לְגַבֵּי יָרֵחַ, וְשֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ
אִינוּן נִהְרִין לְשְׂבַעָה כְּכִי לַכֶּת, דְּאִינוּן
כְּשֶׁבַעָה גְּלָדֵי עֵינָא, וְשֶׁמֶשׁ אִינוּן, הָא
תִּשְׁעָה, בֵּת עֵינַן עֲשִׂירֵית לוֹן, כִּלְהַלּוּלָה
מִכְּלָהוּ.

כְּזֹהָר הַרְקִיעַ, (דף יד ע"א) דָּא אֶסְפַּקְלָרְיָה
דְּנִהְרָא בְּאַנְפוּי דְּאָדָם, דְּמִינָה תְּלוּיִין
אוּדְנִין וְעֵינֵינִין וְחוּטְמָא וּפוּמָא, דְּאִינוּן מְנַהֲיָי
גוּפָא וְאִבְרֵין דִּילֵיהּ, כְּגוּוֹנָא דְּטַעַמֵי, דְּאִינוּן
מְנַהֲיָי אַתְוֹן וְנִקְוֵינִין דְּאוֹרֵייתָא, כְּמָה דְּשְׁפָוֹן
וְשֵׁינֵין וְחֵיךְ וְלָשׁוֹן וְגֵרוֹן אִינוּן מְשַׁמְשִׁין
לְאַתְוֹן, הֲכִי כְּגוּוֹנָא דָּא כְּנִפֵי עֵינָא וְעַפְעָפֵי
עֵינָא וְתִלְת גּוֹנֵי דְּעֵינָא, אִינוּן מְשַׁמְשִׁין

בְּחֵמֶשׁ נִקְדוּת כְּמוֹ זֶה: אֲאֵאֵא.
 אוֹתוֹת וּנְקוּדוֹת חֵמֶשׁ בְּתוֹךְ
 חֵמֶשׁ, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר רְאֵשִׁיכֶם
 שְׁבֻטֵיכֶם זְקִינֵיכֶם וּשְׁטְרִיכֶם כֹּל
 אִישׁ יִשְׂרָאֵל - הָרִי חֲמֹשֶׁה.
 טַפְּכֶם נְשִׁיכֶם וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב
 מַחְנֶיךָ מַחֲטָב עֲצִיף עַד שְׂאֵב
 מִימֶיךָ - הָרִי חֲמֹשֶׁה אַחֲרֵים,
 חֵמֶשׁ בְּתוֹךְ חֵמֶשׁ, אֵלֶּה הֵ"ה,
 וּמֵהֶם נִתְּנוּ עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת, זֶה
 י', וְכֹל הָעֵם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֶת,
 מִצַּד שָׁל ו'.

דָּבָר אַחֵר וְהַמְשַׁכְּלִים - אֵלּוּ
 בְּעֲלֵי מִקְרָא בְּעֵשִׂיָּה. יִזְהָרוּ -
 אֵלֶּה בְּעֲלֵי מִשְׁנֵה בִּיצִירָה, שֶׁהֵם
 חֲכָמֵי הַמִּשְׁנֵה אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה
 פָּנִים טְהוֹר וְאַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה
 פָּנִים טָמֵא. אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה
 פָּנִים טְהוֹר הֵם אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה
 אוֹתוֹת שֶׁל פְּרִשְׁת הַיְחִוּד
 הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהִיא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל,
 עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ אוֹתוֹת, וְעֲשָׂרִים
 וְאַרְבַּע אוֹתוֹת שֶׁל הַפְּרִשָּׁה
 הַשְּׁנִיָּה שֶׁל הַיְחִוּד, שֶׁהִיא בְּרוּךְ
 שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד,
 עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ אוֹתוֹת שֶׁעֲלֵיהֶן
 נֶאֱמַר כִּי תֹאמְרוּ לְבַיִת יַעֲקֹב.
 וּבְעֲשָׂרִים וְאַרְבַּע אוֹתוֹת
 שְׁפֹלְלִים בָּהֶם עֲשָׂרִים וְאַרְבַּעַה
 סְפָרִים, שֶׁהֵם כִּי שְׂשׂוּאֵב מִים
 הַתּוֹרָה, נֶאֱמַר בָּהֶם וְתִגִּיד לְבַנֵּי
 יִשְׂרָאֵל. וּמִיָּהוּ שְׂשׂוּאֵבִים מִמֶּנּוּ
 כִּי הִלְלוּ, שֶׁהִיא שְׁכִינָה, כְּלוּלָה
 מִעֲשָׂרִים וְאַרְבַּעַה סְפָרֵי הַתּוֹרָה?
 זֶה צְדִיק, שֶׁהוּא נִהְרָ יוֹצֵא מִעַדָן
 הָעֲלִיּוֹן, מִשׁוּם שִׁיּוּרֵד בּוֹ ו',
 שֶׁהוּא בֶן יִ"ה.

וּבְגִלְוֹת הַסְּתַלְק מִמֶּנּוּ, וְנֶאֱמַר בּוֹ
 וְנִהְרָ יַחֲרַב וַיִּבֶשׁ. יַחֲרַב בְּבֵית
 רֵאשׁוֹן, וַיִּבֶשׁ בְּבֵית שְׁנִי. וְהוּא
 דָּף בְּעֲשָׂרִים וְאַרְבַּעַה סְפָרִים.
 וְעַם כֹּל זֶה שֶׁהוּא יִבֶשׁ וְחָרַב,
 נֶאֱמַר בּוֹ אֵל יֹשֵׁב דָּף נְכֹלָם. אֵל
 דָּף בְּשְׁכִינָה שֶׁהִיא עֲשָׂרִים וְאַרְבַּעַה

לְעֵינָא, וְכֹלֵא אֲתַקְשֶׁר בְּחֵמֶשׁ נִקְוִידִין כְּגִוּוֹנָא
 דָּא אֲאֵאֵא, אֲתוּוֹן וּנְקוּדֵי חֵמֶשׁ בְּגוֹ חֵמֶשׁ,
 וְעֲלֵיָּהוּ אֲתַמְר (דְּבָרִים כֹּט ט) רְאֵשִׁיכֶם שְׁבֻטֵיכֶם
 זְקִינֵיכֶם וּשְׁטְרִיכֶם כֹּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל הָא חֲמֹשֶׁה,
 טַפְּכֶם נְשִׁיכֶם וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב מַחְנֶיךָ מַחֲטָב
 עֲצִיף עַד שְׂאֵב מִימֶיךָ הָא חֲמֵשׁ אַחֲרֵינִין, חֲמֵשׁ
 לְגוֹ חֲמֵשׁ אֵלִין הֵ"ה, וּמִנֵּיָּהוּ אֲתִיָּהִיבוּ עֲשֶׂר
 דְּבָרִין דָּא י', (שְׁמוֹת כו טו) וְכֹל הָעֵם רֹאִים אֶת
 הַקּוֹלוֹת מִסְּטָרָא דו'.

דָּבָר אַחֵר וְהַמְשַׁכְּלִים, אֵלִין מְאָרֵי מִקְרָא
 בְּעֵשִׂיָּה, יִזְהָרוּ אֵלִין מְאָרֵי מִשְׁנֵה
 בִּיצִירָה, דְּאֵינּוֹן מְאָרֵי מִתְּנִיתִין מ"ט אֲנַפִּין
 טְהוֹר וּמ"ט אֲנַפִּין טָמֵא, מ"ט אֲנַפִּין טְהוֹר
 אֲנּוֹן מ"ט אֲתוּוֹן דְּפִרְשָׁה דִּיחֻוּדָא עֲלָאָה דְּאִיהוּ
 שְׁמַע יִשְׂרָאֵל כ"ה אֲתוּוֹן, וְכ"ד אֲתוּוֹן דְּפִרְשָׁה
 תְּנִינָא דִּיחֻוּדָא דְּאִיהִי בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
 לְעוֹלָם וָעֶד, כ"ה אֲתוּוֹן עֲלֵיָּהוּ אֲתַמְר (שְׁמוֹת
 יט א) פֹּה תֹאמְרוּ לְבַיִת יַעֲקֹב, וּבְכ"ד אֲתוּוֹן
 דְּכִלְיָן בְּהוֹן כ"ד סְפָרִים, דְּאֵינּוֹן כ"ד דְּשְׂאִיב
 מִן יִמָּא דְּאוּרִיָּתָא, אֲתַמְר בְּהוֹן וְתִגִּיד לְבַנֵּי
 יִשְׂרָאֵל, וּמֵאֵי נִיָּהוּ דְּשְׂאִיבִין מִנֵּיהּ הָאֵי כ"ד
 דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא, כְּלִילָא מְכ"ד סְפָרֵי
 דְּאוּרִיָּתָא, דָּא צְדִיק, דְּאִיהוּ נִהְרָ דְּנַפְיָק מִעַדָן
 עֲלָאָה, בְּגִין דְּנַחֲתִית בֵּיהּ ו', דְּאִיהוּ בֶן יִ"ה.

וּבְגִלְוֹתָא אֲסַתְלַק מִנֵּיהּ, וְאֲתַמְר בֵּיהּ (יִשְׁעִיהוּ יט
 ה) וְנִהְרָ יַחֲרַב וַיִּבֶשׁ, יַחֲרַב בְּבֵית
 רֵאשׁוֹן, וַיִּבֶשׁ בְּבֵית שְׁנִי, וְאִיהוּ דָּף בְּכ"ד
 סְפָרִים, וְעַם כֹּל דָּא דְּאִיהוּ חָרַב וַיִּבֶשׁ, אֲתַמְר
 בֵּיהּ אֵל יֹשֵׁב דָּף נְכֹלָם (תְּהִלִּים עַד כ"א), אֵל יֹשֵׁב
 דָּף, דְּאִיהוּ צְדִיק בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
 לְעוֹלָם וָעֶד, ד' דָּף בְּשְׁכִינְתָּא, דְּאִיהִי כ"ד אֲתוּוֹן
 דִּיחֻוּדָא, עֲלֵיָּה אֲתַמְר (מַלְכִּים א ב מ"ה) וְהַמְלִךְ
 יֹשֵׁב דָּף, שֶׁהוּא צְדִיק, בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד,

אותיות היחוד, עֲלֶיָהּ נֶאֱמַר וְהִמְלִיךְ שְׁלֹמֹה בְרוּךְ. וְעַל אֵלוּ עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע האותיות נֶאֱמַר, וְשִׁמְתִי כַדְכָד שְׁמֻשְׁתֶּיךָ וְכוּ'. הָעֲנִי הִזָּה הוּא ד'ף, וּבֵת זִוְגוּ דַכְ"ה, וְהִיא כַדְ"ה עַל שְׁכֻמָּה. כ"ד ה', שֶׁהִיא חֲמֻשָּׁה חֲמֻשֵׁי תוֹרָה, וְהֵם ה' אֲצַבְעוֹת שְׁבָהֶם נֶאֱמַר וּתְמַלֵּא כַדְ"ה וּתְעַל.

וּמֵאַיִן שׁוֹאֲבִים? מְעֻשָׂרִים וְחֻמֶשׁ אוֹתִיּוֹת, וְסוּד הַדְּבָר - כ"ה תְּבָרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֶת וְדָאֵי, בְּמָה מִתְבָּרְכַת וּמִתְמַלֵּאת? בָּאוֹת ו' שֶׁהוּא פּוֹלֵל שֵׁשׁ תְּבוּת הַיְחוד, שֶׁהֵם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד, וְכוּ הִיא נְעֻשִׁית אוֹת.

כ"ה הִיא אִם הָעֲלִיוֹנָה, הַיָּם שֶׁל הַתּוֹרָה, ו' נִהְרָ שְׁיֻצָא מִשָּׁם, וּמִמֶּנּוּ מִתְמַלֵּאת כ"ד, שֶׁהִיא שְׁכִינָה תַחְתּוֹנָה, וּמִמֶּנּוּ נִשְׁקִית בְּגִלוֹת. מָה שֶׁהִיא בַּהֲתַחֲלָה - הִיא הַשְּׁקֵתָה מִמֶּנּוּ. וְסוּד הַדְּבָר - וְתַמְהָר וְתַרְדַּ פְּדָה עַל יָדָה וְתַשְׁקָהוּ. וְעֲלֶיָהּ נֶאֱמַר וְתֹאמַר שְׁתֵּה אֲדֹנָי, שֶׁהוּא אֲדוֹן שְׁלָה. וְתַכַּל לְהַשְׁקֵתוֹ וְתֹאמַר גַּם לְגַמְלִי"ף אֲשָׁאֵב. אֵלוּ מֵאֲתִים אַרְבָּעִים וְשִׁמּוֹנָה תְבוּת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע שְׁשִׁקּוּלוֹת לְמֵאֲתִים אַרְבָּעִים וְשִׁמּוֹנָה מְצוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁבֶהֱן גְּמוּלִי"י חֶלֶב יוֹנְקִים וְעִתִּיקֵי מִשְׁדִּים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם שְׁנֵי שְׁדִיךְ תֹּאוּמֵי צְבִיָּה, וְהֵם שְׁנֵי לִוְחֹת הַתּוֹרָה.

כ"ה הִיא הַשְּׁכִינָה הָעֲלִיוֹנָה שְׁבָה יֵצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר כֹּה אָמַר יְהוָה פְּחָצוֹת הַלְלִיָּה וְכוּ'. הִיא עֲשָׂרִים וְחֻמֶשׁ אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַיְחוד שֶׁל שְׁחֵרִית, וְעֲשָׂרִים וְחֻמֶשׁ אוֹתִיּוֹת הַיְחוד שֶׁל עֲרַבִית. וְשִׁמְתִי פ"דכ"ד שְׁמֻשְׁתֶּיךָ - זוֹ שְׁכִינָה תַחְתּוֹנָה, שֶׁהִיא כ"ד אוֹתִיּוֹת הַיְחוד שֶׁל שְׁחֵרִית וְכוּ"ד אוֹתִיּוֹת הַיְחוד שֶׁל עֲרַבִית.

שְׁלֹמֹה בְרוּךְ, וְעַל אֲלֵיָן כ"ד אֲתוֹן אֲתֹמַר (ישעיהו נד יב) וְשִׁמְתִי פ"דכ"ד שְׁמֻשְׁתֶּיךָ וְכוּ', הָאֵי עָנִי אִיהוּ ד'ף, וּבֵת זִוְגִיָּה דַכְ"ה, וְאִיהִי כַדְ"ה עַל שְׁכֻמָּה, כ"ד ה', דְּאִיהִי חֲמֻשָּׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה, וְאִינוֹן ה' אֲצַבְעָאן, דְּבִהוֹן אֲתֹמַר (בראשית כד טז) וּתְמַלֵּא כַדְ"ה וּתְעַל.

וּמֵאַיִן שׁוֹאֲבִין, מִכ"ה אֲתוֹן, וְרָזָא דְמִלָּה פ"ה תְּבָרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (במדבר ו כג), אֶת וְדָאֵי, בְּמֵאֵי אֲתִבְרַכַת וְאֲתִמְלִיאַת, בָּאֵת ו' דְּאִיהוּ פְּלִיל שִׁית תִּיבִין דִּיחֻדָּא, דְּאִינוֹן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד, וּבִיָּה אֲתַעְבִּידַת אוֹת.

כ"ה אִיהִי אִימָא עֲלָאָה יִמָּא דְאוּרִיַתָּא, ו' נִהְרָ דְנַפְיָק מִתְּפֹן, וּמִנִּיָּה אֲתִמְלִיאַת כ"ד דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא תַתָּאָה, וּמִנִּיָּה אֲתִשְׁקִיא בְּגִלוֹתָא, מָה דְהָהָה בְּקַדְמִיתָא הִיא אֲתִשְׁקִיא מִנִּיָּה, וְרָזָא דְמִלָּה (בראשית כד יח) וְתַמְהָר וְתוֹרְדַ פְּדָה עַל יָדָה וְתַשְׁקָהוּ, וְעֲלָה אֲתֹמַר וְתֹאמַר שְׁתֵּה אֲדֹנָי, דְּאִיהוּ אֲדוֹן דִּילָהּ, וְתַכַּל לְהַשְׁקוֹתוֹ וְתֹאמַר גַּם לְגַמְלִי"ף אֲשָׁאֵב, אֲלֵיָן רַמ"ח תִּיבִין דְּקְרִיאַת שְׁמַע, דְּאִינוֹן שְׁקִילִין לְרַמ"ח פְּקוּדִין דְּאוּרִיַתָּא, דְּבִהוֹן גְּמוּלִי"י חֶלֶב יוֹנְקִין, וְעִתִּיקֵי מִשְׁדִּים, דְּאֲתֹמַר בְּהוֹן (שיר ז ט) שְׁנֵי שְׁדִיךְ פְּשָׁנֵי עֲפָרִים תֹּאוּמֵי צְבִיָּה, וְאִינוֹן תְּרֵי לוֹחֵי אוּרִיַתָּא.

כ"ה אִיהִי שְׁכִינְתָּא עֲלָאָה, דְּבִהָ נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים, בְּמָה דְאֲתָ אֲמַר (שמות יא ד) כֹּה אָמַר יְהוָה פְּחָצוֹת הַלְלִיָּה וְכוּ', אִיהִי כ"ה אֲתוֹן דִּיחֻדָּא דְשְׁחֵרִית, וְכ"ה אֲתוֹן דִּיחֻדָּא דְעֲרַבִית, וְשִׁמְתִי פ"דכ"ד שְׁמֻשְׁתֶּיךָ (ישעיהו נד יב) דְּאִיהִי כ"ד אֲתוֹן דִּיחֻדָּא קַדְמָאָה דְשְׁחֵרִית, וְכ"ד אֲתוֹן דִּיחֻדָּא דְעֲרַבִית.

כ"ה כ"ד דשחרית אינון מ"ט אנפין, ואית
 מ"ט אנפין לתתא מסטרא דישראל
 זוטא דאיהו מטטרו"ן, ואיהו מ"ט אנפין,
 ובהון יזהרו מארי משנה, דאיהי תניינא
 להלכה שפחה דיליה, בגין פי מרדכי היהודי
 משנה למלך (אסתר ו ג), פגוונא דא משנה, (ד)
 משנה למלך, וביה יזהרו מארי מתניתין,
 פזוהר הרקיע דא הלכה, דאיהי קבלה למשה
 מסיני, וכמה עולימאן אית לה דאינון הלכות
 פסוקות, דאתמר בהון (שיר ו ח) ועלמות אין
 מספר, ואיהי סלקא על פלהו, הדא הוא
 דכתיב (משלי לא כט) ואת עלית על פלנה, ואיהי
 עם פלהו, פמה דאוקמוהו הלכה פרבים.
 ומצדיקן הרבים בה יהיו לעולם
 ועד, פפכבים ודאי דלית לון
 חושפנא, דכל פוכבא וכוכבא אתקרי עלמא
 יחידא, ודא הוא ועלמות אין מספר, ואלין
 עלמות אל תקרי עלמות, אלא עלמות, ובגין
 דצדיקיא אינון פפכבים, וכל חד אית ליה
 פכב, בגין דא אוקמוהו קדמאין, פל צדיק
 וצדיק אית ליה עולם בפני עצמו, וכל מאן
 דזכה להלכה חד ירית עלמא חד, פל שפן
 מאן דזכי למסכתא חדא, או לתרין, או לשתיין,
 דאתמר בהון (שיר ו ח) ששים המה מלכות, דכל
 מסכתא מטרוניתא איהי בגרמה, זפאה איהו
 מאן דירית לה בהאי עלמא, דהלכה עולימא
 דמטרוניתא, דאיהי קבלה, זפאין אינון
 דמשתדלין בשכינתא דאיהי על פלהו בהלכה,
 לאפקא לה מן גלותא, דאתמר בה (ישעיהו ג
 א) ובפשעיהם שלחה אפכם, ולמיזל לה לגבי
 בעלה, למהוי לה קבלה בדרועוי, לקיים
 בה (שיר ב ו) שמאלו תחת לראשי וכו'.

כ"ה כ"ד של שחרית הם
 ארבעים ותשעה פנים, ויש
 ארבעים ותשעה פנים למטה
 מצד של ישראל הקטן, שהוא
 מטטרו"ן, והוא ארבעים ותשעה
 פנים. ובהם יזהירו בעלי
 המשנה, שהיא שניה להלכה,
 השפחה שלו, משום פי מרדכי
 היהודי משנה למלך, כמו זה
 משנה - משנה למלך, ובו יזהירו
 בעלי המשנה. פזוהר הרקיע, זו
 הלכה, שהיא קבלה למשה
 מסיני, וכמה עלמות יש לה,
 שהן הלכות פסוקות, שנאמר
 בהן ועלמות אין מספר, והיא
 עולה על כלם. זהו שכתוב ואת
 עלית על פלנה, והיא עם כלם,
 כמו שבארוהו הלכה פרבים.
 ומצדיקן הרבים בה יהיו
 כפוכבים לעולם ועד. כפוכבים
 ודאי, שאין להם חשבון. שכל
 פוכב וכוכב נקרא עולם יחיד,
 וזהו ועלמות אין מספר. ואלו
 העלמות אל תקרי עלמות אלא
 עולמות. ומשום שהצדיקים הם
 כפוכבים וכלל אחד יש כוכב,
 בגלל זה פרושהו הראשונים, פל
 צדיק וצדיק יש לו עולם בפני
 עצמו, וכל מי שזכה להלכה
 אחת - יורש עולם אחד, פל שפן
 מי שזוכה למסכת אחת או
 שתיים או לששים, שנאמר בהם
 ששים המה מלכות, שכל מסכת
 היא גבירה בעצמה. אשרי הוא
 מי שיורש אותה בעולם הזה,
 שהלכה היא עלמת הגבירה,
 שהיא קבלה. אשריהם אותם
 שמשתדלים בשכינה, שהיא על
 כלם בהלכה, להוציאה מהגלות,
 שנאמר בה ובפשעיהם שלחה
 אפכם, ולהוליכה אל בעלה
 שתהיה לה קבלה בדרועותיו,
 ולקיים בה שמאלו תחת לראשי
 וכו'.

שִׁבְגָלוֹת מִשְׁנֵה, מִשְׁנֵה, שְׁהִיא מִטְטְרוֹן, שׁוֹלֵט, וְהוּא מִשְׁנֵה לְמַלְךְ, בְּמָקוֹם שֶׁהַגְּבִירָה יוֹשֶׁבֶת מִשְׁנֵה, וְזֶהוּ וְשִׁפְחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירָתָהּ. וּבִימֵי מִשָּׁה לֹא שְׁלֹטָה הַשִּׁפְחָה אֲלָא הַגְּבִירָה. אַחַר שִׁמְשָׁה מֵת וִירֵשׁ יְהוֹשֻׁעַ, שֶׁהוּא נֶעַר, בְּמָקוֹם הַמְּלָכוֹת שְׁלֹטָה הַשִּׁפְחָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אֲנִי שָׂר צָבָא יְהו"ה עֲתָה כְּאַתִּי.

וְהָרִי בְּאַרְנוֹ שִׁמְטְרוֹן הוּא מַעֲשֵׂה מִרְכָּבָה, וְעֲלִיו נֶאֱמַר אֵין דּוֹרְשִׁין בְּמִרְכָּבָה בְּיַחֲדָא. מַה זֶה בְּיַחֲדָא? בְּיַחֲדָא שֶׁל עוֹלָם, אֲלָא אִם כֵּן הִיָּה חֲכָם וּמְבִין מִדְּעֵתוֹ. חֲכָם בְּחֻמְקָהּ וּמְבִין בְּבִינָה וְיִוֹדֵעַ בְּדַעַת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְאִמְלֵא אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחֻמְקָהּ בְּתִבּוּנָה וּבְדַעַת, מִשּׁוּם שֶׁהוּא מִשְׁכֵּן שֶׁהַתְּמֵלָא בְּשִׁלְשֵׁת הַדְּרָגוֹת הַלְלוּ. וּבְכָל מְלָאכָה - זֶה מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, שְׁכִינָה תַּחְתּוֹנָה, שְׁאֵין דּוֹרְשִׁים לָהּ בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית בְּשָׁנִים, אֲלָא בְּיַחֲדָא שֶׁל הָעוֹלָם, הַמְּרַכְבֵּי"ה שְׁלָה הוּא מִטְטְרוֹן, גּוֹף הַשְּׁכִינָה.

וּשְׁכִינָה, הִיא מ"ה, יו"ד ה"א וּא"ו ה"א נִקְרָאת, מִשּׁוּם שֶׁהִיא הַכָּלֵל שֶׁל עֶשֶׂר סְפִירוֹת. הַרְכָּב שְׁלָה מִטְטְרוֹן, שְׁעֲלִיו נֶאֱמַר רָכַב אֱלֹהִים רַבּוֹתִים אֶלְפֵי שְׁנָאן. מַה זֶה שְׁנָאן? שׁוֹר, נֶשֶׁר, אַרְיָה, אָדָם. וְזֶהוּ סוּד הַמְּרַכְבָּה - רַכ"ב מ"ה וְדָאִי.

וּמִטְטְרוֹן אִיהוּ אַרְוֹן, גּוֹף לַתּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב, שֶׁהוּא עֲמוּד הָאֲמָצְעִי, וְהוּא שְׁלֶחָן, שְׁלֶחָן הַשְּׁכִינָה, שֶׁהִיא ל"ב, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ ל"ב מְבִין, וְהוּא לְשִׁמְאֵל. וּמִשּׁוּם זֶה אֲמָרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה שְׁלֶחָן בְּצַפּוֹן.

וְהוּא מְנוּרָה אֲשֶׁר דּוֹלְקָת מִצַּד הַשְּׁכִינָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ נֵר יְהו"ה,

דְּבַגְלוֹתָא מִשְׁנֵה דְאִיהִי מִטְטְרוֹן שְׁלֹטָא, וְאִיהוּ מִשְׁנֵה לְמַלְךְ, בְּאַתְרֵי דְמִטְטְרוֹנִיתָא יְתִבָּא מִשְׁנֵה, וְדָא אִיהוּ (משלי ל כג) וְשִׁפְחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירָתָהּ, וּבִיּוֹמוֹי דְּמִשָּׁה לֹא שְׁלֹטָא שִׁפְחָה אֲלָא מִטְטְרוֹנִיתָא, לְבַתְרֵי דְמִית מִשָּׁה וִירִית יְהוֹשֻׁעַ דְאִיהוּ נֶעַר, בְּאַתְרֵי מְלָכוֹתָא שְׁלֹטָא שִׁפְחָה, כְּמָה דְאַתְרֵי אֲמַר (יהושע ה יד) אֲנִי שָׂר צָבָא יְהו"ה עֲתָה כְּאַתִּי.

וְהוּא אוֹקִימָנָא, מִטְטְרוֹן אִיהוּ מַעֲשֵׂה מִרְכָּבָה, וְעֲלִיהּ אֲתָמַר אֵין דּוֹרְשִׁין בְּמִרְכָּבָה בְּיַחֲדָא, מַאי בְּיַחֲדָא דְעֲלָמָא, אֲלָא אִם כֵּן הִיָּה חֲכָם וּמְבִין מִדְּעֵתוֹ, חֲכָם בְּחֻמְקָהּ וּמְבִין בְּבִינָה וְיִוֹדֵעַ בְּדַעַת, דְאַתְמַר בְּהוֹן (שמות לא ג) וְאִמְלֵא אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחֻמְקָהּ בְּתִבּוּנָה וּבְדַעַת, בְּגִין דְאִיהוּ מִשְׁפָּנָא דְאַתְמַלֵּי בְּתַלְתָּ דְרָגִין אֲלִין, וּבְכָל מְלָאכָה דָא מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית שְׁכִינָתָא תַּתְּאָה, דְאֵין דּוֹרְשִׁין לָהּ בְּעוֹבְדָא דְבְּרֵאשִׁית בְּשָׁנִים, אֲלָא בְּיַחֲדָא דְעֲלָמָא, מְרַכְבֵּי"ה דִּילָהּ אִיהוּ מִטְטְרוֹן גּוֹף שְׁכִינָתָא.

וּשְׁכִינָתָא אִיהִי מ"ה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א אֲתַקְרִיאַת, בְּגִין דְאִיהִי כָּלְלָא דְעֶשֶׂר סְפִירוֹן, רָכַב דִּילָהּ מִטְטְרוֹן, עֲלִיהּ אֲתָמַר (תהלים סח יח) רָכַב אֱלֹהִים רַבּוֹתִים אֶלְפֵי שְׁנָאן, מַאי שְׁנָאן? שׁוֹר נֶשֶׁר אַרְיָה אָדָם, וְדָא אִיהוּ סוּד מְרַכְבֵּי"ה, רַכ"ב מ"ה וְדָאִי.

וּמִטְטְרוֹן אִיהוּ אַרְוֹן, גּוֹפָא לְאוֹרֵייתָא דְבְּכַתָּב דְאִיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא, וְאִיהוּ שְׁלֶחָן, פְּתוּרָא דְשְׁכִינָתָא דְאִיהִי ל"ב, דְאַתְמַר בֵּיהּ ל"ב מְבִין, וְאִיהוּ לְשִׁמְאֵל, וּבְגִין דָּא אֲמָרוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין שְׁלֶחָן בְּצַפּוֹן.

וְאִיהוּ מְנוּרָה נֵר דְלִיק מִסְטָרָא דְשְׁכִינָתָא,

וְצָרִיף לְהִיּוֹת לִימִין שִׁיקְבַּל שְׁמֹן, וּמִשּׁוּם זֶה מְנוּרָה בְּדָרוּם. זֶהוּ כְּלִי לְקַבֵּל פְּתִילָה וְשִׁמֹן וְאוֹר. פְּתִילָה - שְׂכִינָה, הַשְּׁמֵן שְׁלֵה - צְדִיק, שְׁמֵן פְּתִית. הָאוֹר שְׁלֵה - עֲמוּד הָאֲמָצְעִי. כְּמוֹ זֶה הַנֶּפֶשׁ, שֶׁהִיא שְׂתוּף הַגּוֹף, הִיא פְּתִילָה, הַרוּחַ זֶה הַשְּׁמֹן, הָאוֹר זֶה הַנֶּפֶשׁ, הַכְּלִי זֶה הַגּוֹף, הוּא עֶבֶד, וְהוּא רֹכֵב לְשִׁלְשֵׁת הַצְּדִידִים הַלְלוּ, שֶׁהֵם קָשֶׁר שֶׁל יְחִיד אֶחָד, שֶׁהֵם גַּר יְהוּ"ה נִשְׁמַת אָדָם.

וְעַבְדֵּךְ זֶה הוּא כְּנוּי לְכָל הַשְּׁמוֹת, שְׁנוּי לְכָל הַשְּׁמוֹת, וְכוּ מְרַכִּיבִים כָּל הָאֵילָנוֹת הָעֲלִיוֹנִים מִצַּד שֶׁל טוֹב. הַמְּרַכְּבוֹת שֶׁל צַד הָרַע, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר וְלֹא בְּעֲרִיּוֹת בְּשִׁלְשָׁה. מַה זֶה עֲרִיּוֹת? סְמָ"ל וְנַח"שׁ, לֹא צָרִיף לְהִיּוֹת בְּשִׁלְשָׁה, שֶׁהֵם מִשְׁחֵי"ת א"ף וְחַמ"ה, לְהִיּוֹת שְׁלִישֵׁי בִּינְיָהִם, שֶׁלֹּא מִתְקַשְּׂרִים בָּהֶם, אֲלֵא שֶׁיְהִיּוּ שְׁנֵיהֶם בְּפָרוּד, וּמִשּׁוּם זֶה אֵין דּוֹרְשִׁין בְּעֲרִיּוֹת בְּשִׁלְשָׁה. וּבְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית בְּהַפּוֹךְ - אֵין דּוֹרְשִׁים בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית בְּשָׁנִים, שֶׁלֹּא יַעֲשׂוּ פָּרוּד, אֲלֵא בְּיָחִיד, שֶׁהוּא יְחִיד אֶחָד, וּמִשּׁוּם זֶה לֹא יֵאָכַל אָדָם שְׁנַיִם וְלֹא יִשְׁתֶּה שְׁנַיִם.

וְדָא בְּמִרְכָּבָה בְּיָחִיד, מִשּׁוּם שִׁיחִיד אֵין לוֹ שְׂתוּף, שֶׁהוּא מִטְטְרוּ"ן, כְּמוֹ שֶׁהַנֶּפֶשׁ אֵין לָהּ שְׂתוּף בְּגוֹף. וְלָמָּה אָמַר אֲלֵא אִם כֵּן הִיא חֶכֶם וּמִבִּין מִדְּעֵתוֹ? כֵּאֵן מִשְׁמַע שֵׁישׁ לוֹ מְרַכְּבָה לְמַעַלָּה לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהִיא מְלֹאכָה שְׁלוּ, וּמַהִי? אוֹתָהּ שֶׁכְּלוּלָה מִחֶכְמָה בִּינָה וְדַעַת, שֶׁהֵם יְהוּ"ו, הַמְּלֹאכָה שֶׁל שְׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת, הִיא ה' שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה, הַשְּׁלֹמוֹת שֶׁל שְׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת, עֲלֶיהָ נֶאֱמַר וְתָכַל כָּל עַבְדְּךָ

דְּאֶתְמַר בָּהּ גַּר יְהוּ"ה, וְצָרִיף לְמַהוּי לִימִינָא לְקַבֵּל מִשְׁחָא, וּבְגִין דָּא מְנוּרָה בְּדָרוּם, דָּא אִיהוּ מְאָנָא לְקַבֵּל פְּתִילָה וּמִשְׁחָא וְנַהוּרָא, פְּתִילָה שְׂכִינָה, מִשְׁחָא דִילָהּ צְדִיק שְׁמֵן פְּתִית, נַהוּרָא דִילָהּ עֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא, כְּגוּוֹנָא דָּא נִפְשָׁא דְאִיהִי שְׂתוּפָא דְגוּפָא אִיהִי פְּתִילָה, רוּחַ דָּא מִשְׁחָא, נַהוּרָא דָּא נִשְׁמַתָּא, מְאָנָא דָּא גוּפָא, אִיהוּ עֶבֶד, וְאִיהוּ רֹכֵב לְתַלְתָּל סְטְרִין אֲלֵין, דְאֵינּוּן קִיטוּרָא דִיחוּדָא חָדָא, דְאֵינּוּן גַּר יְהוּ"ה נִשְׁמַת אָדָם (משלי כ כו).

וְהָאִי עֶבֶד אִיהוּ כְּנוּיָא לְכָל שְׁמָהוּן, שְׁנוּי לְכָל שְׁמָהוּן, וּבִיָּה מְרַכִּיבִין כָּל אֲלָנִין עֲלָאִין מִסְטְרָא דְטוֹב, מְרַכְּבוֹת דְסְטְרָא דְרַע, עֲלֵייהוּ אֶתְמַר וְלֹא בְּעֲרִיּוֹת בְּשִׁלְשָׁה, מַאי עֲרִיּוֹת סְמָ"ל וְנַח"שׁ, לֹא צָרִיף לְמַהוּי בְּשִׁלְשָׁה, דְאֵינּוּן מִשְׁחֵי"ת א"ף וְחַמ"ה, לְמַהוּי תְּלִיתָאָה בִּינְיָהִיו, דְלֹא מִתְקַשְּׂרִין בְּהוּן, אֲלֵא דִיהוּן תְּרוּוֹיְהוּ (דף טו ע"א) בְּפָרוּדָא, וּבְגִין דָּא אֵין דּוֹרְשִׁין בְּעֲרִיּוֹת בְּתַלְתָּא, וְעוֹבְדָא דְבְּרֵאשִׁית בְּהַפּוֹכָא, אֵין דּוֹרְשִׁין בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית בְּשָׁנִים, דְלֹא יַעֲבֹדוּן פָּרוּדָא, אֲלֵא בְּיָחִיד דְאִיהוּ יְחִידָא חָד, וּבְגִין דָּא לֹא יֵאָכַל אָדָם תְּרִי, וְלֹא יִשְׁתֶּה תְּרִי.

וְדָא בְּמִרְכָּבָה בְּיָחִיד, בְּגִין דִּיחִיד לִית לִיה שְׂתוּף דְאִיהוּ מִטְטְרוּ"ן, כְּגוּוֹנָא דְנִשְׁמַתָּא דְלִית לָהּ שְׂתוּף בְּגוּפָא, וְאִמָּאי אָמַר אֲלֵא אִם כֵּן הִיא חֶכֶם וּמִבִּין מִדְּעֵתוֹ, הִכָּא מִשְׁמַע דְאִית לִיה מְרַכְּבָה לְעֵילָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, דְאִיהוּ מְלֹאכָה דִילִיה, וּמַאי אִיהִי הִיא דְאִיהִי כְּלִילָא מִחֶכְמָה וּבִינָה וְדַעַת, דְאֵינּוּן יְהוּ"ו, מְלֹאכָה דְתַלְתָּל אֶתְוּוֹן אִיהִי ה' שְׂכִינָתָא תַּתָּאָה, שְׁלִימוֹ דְתַלְתָּל אֶתְוּוֹן, עֲלֶיהָ אֶתְמַר (שמות לט לב) וְתָכַל כָּל עַבְדְּךָ מִשְׁכָּן וְגו',

משפן וגו', והיא ה' של היום הששי. ומשום זה, אף על גב שאומרים אין דורשים במרכבה ביחיד, חזר ואמר, אלא אם פן היה חכם ומבין מדעתו. שודאי באלה השלש דורשים במרכבה ביחיד, ובלא אלו השלש אינו יחיד שלו, וזהו סוד, שהקדוש ברוך הוא למעלה אחד עם שכנינו.

ובשהוא למטה במטטרו"ן בלי שכנינו, משתנה בו, ומשום זה אמר אלישע אחר, שמא חס ושלום יש שתי רשות, ומשום כך אמר אל תמירני בו, כי שמי בקרב, משום שמטטרו"ן הוא שני למלך, וכשהשכינה בלי בעלה, נקרא המלאך הזה משנה לה, ומשפנית, שלא יודעים בה החילות ומה שהיא גבירה. ובמה היא מתכסית? באותה שנקראת אמה.

וזהו שאמר הפתוב וכי ימכר איש את בתו לאמה. איש - זה הקדוש ברוך הוא, בתו - זו שכנינה, לאמה - בת זוגו של מטטרו"ן, שהיא מיטטרו"ן בתוספת יו"ד, ששפחה רעה היא אמה של ערב רב, ומשום אותה שפחה רעה וקניה לא מכירים אותה, היא מכסה בעבד שלה כמו הנשמה לגוף.

ובגלות הראשונה שלא חזרה למלכותה בת המלך ולא יצאה מאותו הגוף, לא יצאה חפשית, ובגולה נאמר בהם עבדים היינו לפרעה במצרים, משום שהיו פחת רשות אותו עבד, ומשום זה אמר פרעה במקום הזה, לא ידעתי את יהוה, וגם את ישראל לא אשלח, ומשום זה יצאו במנוסה פעבד שאין לו כתב שחרור וברח מאדונו. אבל בגולה האחרונה לא

ואיהי ה' דיום הששי, ובגין דא אף על גב דאמרינן אין דורשין במרכבה ביחיד, חזר ואמר אלא אם פן היה חכם ומבין מדעתו, דודאי באלין תלת דורשין במרכבה ביחיד, ובלא אלין תלת לאו איהו יחודא דיליה, ודא איהו רזא, דאיהו קודשא בריך הוא לעילא חד בשכינתיה.

וכד איהו לתתא במטטרו"ן בלא שכנינתיה, אשתני ביה, ובגין דא אמר אלישע אחר, שמא חס ושלום שתי רשויות יש, ובגין דא אמר אל תמירני בו, כי שמי בקרב, בגין דמטטרו"ן איהו שני למלך, וכד איהו שכנינתא בלא בעלה, אתקרי האי מלאך משנה לה, ואשתניאת דלא אשתמודעין בה חילין, ומה דאיהי מטרוניתא, ובמאי היא מתכסיא, בההיא דאתקריאת אמה.

ודא הוא דאמר קרא (שמות כא יג) וכי ימכור איש את בתו לאמה, איש דא קודשא בריך הוא, בתו דא שכנינתא, לאמה בת זוגיה דמטטרו"ן, דאיהי מיטטרו"ן בתוספת יו"ד, דשפחה בישא היא אמה דערב רב, ובגין דהיא שפחה בישא ובנהא לא אשתמודעין בה, איהי מתכסיא בעבדא דילה, פנשמתא בגופא.

ובגלותא קדמאה דלא חזרת למלכותהא ברתא דמלפא, ולא נפקת מההוא גופא, לא נפקת חפשית, ובגינהא אתמר בהון, עבדים היינו לפרעה במצרים בגין דהוה תחות רשו דההוא עבד, ובגין דא אמר פרעה בהאי אתר לא ידעתי את יי', וגם את ישראל לא אשלח (שמות ה ב), ובגין דא נפקו במנוסה, פעבדא דלית ליה כתב חירו וברח מרבוניה. אבל בפורקנא בתראה לא נפקת ברתא,

בְּהַאי עֲבָדָא כְּשִׁפְחָה, אֶלָּא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוא, בְּגִין דְּאוֹרֵייתָא דְּאִיהִי חִירוֹ, אִיהִי עֲמָה
בְּגִלּוּתָא בְּתַרְגָּא, דְּאִיהִי חִירוֹ דִּילָהּ, מַה דְּלָא
הָוָה הָכִי בְּגִלּוּתָא קְדָמָא, דְּלָא הָוָה לָהּ
וְלִבְנָהָא אוֹרֵייתָא דְּאִיהִי חִירוֹ, דְּאוֹרֵייתָא וְדָאי
אִיהִי חִירוֹ, בְּמַלְכוּתָא דִּילָהּ בִּיקְרָא דִּילָהּ, הָדָא
הוא דְּכְתִיב (משלי ג טו) יְקָרָה היא מְפִינִינִים, וּבְגִין
דָּא לֹא תֵצֵא כְּצֵאת הָעֲבָדִים (שמות כו ז), וְדָא הוא
דְּאָמַר כִּי לֹא בְּחַפְזוֹן תֵּצֵאוּ, וּבְמִנוּסָה לֹא
תֵלְכוּן, כִּי הוֹלֵךְ לְפָנֵיכֶם יְהוָה (ישעיה נב
יב). יְהוָה וְדָאי אִיהוּ יוֹקִים לֹוֹן מְעַפְרָא, וְאִיהוּ
נְהִיר עַל אֲנָפוּי דְּיִשְׂרָאֵל, וּבִיה אֲשַׁתְּמוּדְעִין
כָּל עֲלָמִין דְּאִינוּן (שם סא ט) זֶרַע בְּרוּךְ יְהוָה.
וְאַתְּפִשְׁט קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוא מְכָל כְּנוּיִין,
וּמְרַכְּבוֹת דְּמַטְטְרוּן, דְּאִינוּן
כוז"ו במוכס"ז כוז"ו, מצפ"ץ, וְאַתְּמַר
בִּיה (ישעיה לב) וְלֹא יִכְנַף עוֹד מוֹרִיךְ, וְהִיוּ עֵינֵיךְ
רְאוּת אֶת מוֹרִיךְ, בְּהֵוָה זְמַנָּא, כִּי עֵין בְּעֵין
יֵרְאוּ בְּשׁוּב יְהוָה צִיּוֹן (שם לב ט), וְאַתְּפִשְׁט
מְרַכְּבוֹת דְּלִתְתָּא, וְאַתְּלַבֵּשׁ בְּמְרַכְּבָה דִּילִיהּ
דְּאִיהִי אֲדִנִי, שֵׁם הַמְרַכְּבָה דָּא יְהוָה, כְּנוּיִי
דָּא אֱלֹהִיִּים, דְּסָלִיק לְחַשְׁבֵּן אֱהִי"ה אֲדִנִי,
וְאִיהוּ כְנוּיִי דְתַרִּין שְׁמָהֵן אֱלִין וּבִיה אֲתַפְסִיין.
אֱהִי"ה אִיהוּ יְהוָה, וְ דְּאִיהוּ כְּלִילָא דְשִׁית
סְטָרִין, דְּבַהוֹן חֲתִים שִׁית סְטָרִין,
וְאִינוּן יְהוָה הו"י וְהו"י וְהו"י וְהו"י וְהו"י וְהו"י, יְהוָה
נְטִיל לִיה יְמִינָא דְּאִיהוּ חֶסֶד, וְחֲתִים בִּיה
לְחֶכְמָתָא, וּבִיה הָרוּצָה לְהַחְפִּים יְדָרִים. (דף טו
עב) הו"י נְטִיל לְשִׁמְאָלָא דְּאִיהוּ גְבוּרָה, וְחֲתִים
בִּיה לְעוֹתָרָא, וּבִיה הָרוּצָה לְהַעֲשִׁיר יְצִפִּין,
וְהו"י פְּנָה לְמִזְרַח, וְנְטִיל לִיה עַמּוּדָא
דְּאֲמַצְעִיתָא, וְחֲתִים בִּיה כְּנוּיִי וְהו"י נְטִיל לִיה
נוטל לו ירך זמין ומסתכל בו למעלה, וחותם בו חיים. הי"ו

יוצאת הבת בעבד הזה כמו
שפחה, אלא בקדוש ברוך הוא,
משום שתורה, שהיא חרות, היא
עמה בגלות האחרונה, שהיא
החרות שלה, מה שלא היה כף
בגאולה הראשונה, שלא היה לה
ולבניה תורה שהיא חרות,
שתורה היא ודאי חרות,
במלכות שלה, בכבוד שלה. זהו
שכתוב יקרה היא מפנינים,
ומשום זה לא תצא כצאת
העבדים. וזה שאמר כי לא
בחפזון תצאו ובמנוסה לא
תלכוון כי הלך לפניכם יהוה.
יהוה ודאי, הוא יקים אותם
מהעפר, והוא מאיר על פני
ישראל, וכו' נודעים כל
העולמות שהם זרע ברוך ה'.
והתפשט הקדוש ברוך הוא
מכל הכנויים ומרכבות של
מטטרוין, שהם כוז"ו במוכס"ז
כוז"ו מצפ"ץ, ונאמר בו ולא
יכנף עוד מוריך והיו עיניך ראות
את מוריך. באותו זמן כי עין
בעין יראו בשוב יהוה ציון,
והתפשט מרכבות שלמטה
והתלבש במרכבה שלו, שהיא
אדני". שם המרכבה זה יהוה,
כנוי זה אלהי"ם, שעולה
לחשבון אהי"ה אדני", והוא
כנוי של שני השמות הללו, ובו
הם מתפסים.
אחי"ה הוא יהו"ו, שהוא כלול
מששה צדדים שבהם חותם
ששה צדדים, והם: יהו"ו הו"י
והו"י וי"ה הי"ו יו"ה. יהו"ו נוטל
לו זמין, שהוא חסד, וחותם בו
לחכמה, ובו הרוצה להחפים
יָדָרִים. הו"י נוטל לשמאל,
שהוא גבורה, וחותם בו לעשר,
ובו הרוצה להעשיר יצפין. והו"י
פנה למזרח ונוטל לו עמוד
האמצעי, וחותם בו בנים. וי"ה
נוטל לו ירך זמין ומסתכל בו למעלה, וחותם בו חיים. הי"ו

למטה, וחותם בו מזונות. מסתפל למעלה לחכמה ונקשר בירך זמין, וחותם בו חיים, משום שעל החכמה נאמר, והחכמה תחיה בעליה. מסתפל למעלה לאם העליונה ונקשר בירך שמאל וחותם בו מזונות. יו"ה פנה למערב, בצדיק שהוא ערוב, ששם מתערבים כל החילות, ונכלל בשמונה עשרה אותיות, שהם: יה"ו הו"י וי"ה הי"ו יו"ה וה"י. אלו הן שמונה עשרה אותיות שבהן ח"י העולמים נקרא, והצדיק בהן נקרא ח"י העולמים.

כך ההוו"ת הללו תלויות מהאם העליונה שהיא חיים, וצדיק על שמו נקרא ח"י, חיות המרפכה על שמה נקראו, משום שהאם העליונה היא חיים, כמו שנאמר עץ חיים היא למחזיקים בה, והיא מרפכה לחכמה.

מלכות שם ה', ובה נקרא יהו"ה בשלמות, שבע פעמים נקראה בה: יהו"ה יהו"ה יהו"ה יהו"ה יהו"ה יהו"ה, ויש בהם כ"ח אותיות, שנאמר בהם (במדבר יד) ועתה יגדל נא פ"ח יהו"ה, ובאלו שבעה השמות היא נקראת בת שבע, ועליהם נאמר שבע ביום הללתיך.

וה שלשים ושתים פעמים בשלשים ושנים אלהי"ם, הם ל"ב נתיבות חכמה, א' עם י"ה - איה מקום כבודו.

והמשפלים - אותם היכלות וצוירים של גן עדן, כלם מצוירים ומרקמים באותיות.

א - ציור של היכל גנוז, שהוא אנכי, שעולה לחשבון פס"א, והוא מצויר בנקודות, שהם פפוכבים שמאירים ברכיע, ובהם מצוירות נשמות ורוחות ונפשות של הצדיקים.

ירכא ימינא, ואסתפל ביה לעילא, וחתים ביה חיי, הי"ו נטיל ליה ירכא שמאלא, ואסתפל לתתא, וחתים ביה מזוני, אסתפל לעילא לגבי חכמה, ואתקשר בירכא ימינא, וחתים ביה חיים, בגין דחכמה עליה אתמר (קהלת ז

ב) והחכמה תחיה בעליה, אסתפל לעילא לגבי אימא עלאה, ואתקשר בירכא שמאלא, וחתים ביה מזוני, יו"ה פנה למערב בצדיק, דאיהו ערוב, דתמן מתערבין כל חיילין, ואתפליל בח"י אתוון, דאינון יה"ו הו"י וי"ה הי"ו יו"ה וה"י, אלין אינון י"ח אתוון, דבהון ח"י עלמין אתקרי, וצדיק בהון אתקרי ח"י עלמין.

כל הוויות אלין מאמא עלאה תליין, דאיהי חיים, וצדיק על שמה אתקרי ח"י, חיות המרפכה על שמה אתקריאו, בגין דאיהי אימא עלאה חיים, כמה דאת אמר עץ חיים היא למחזיקים בה (משלי ג יח), ואיהי מרפכה לחכמה.

מלכות תמן ה', ובה אתקרי יהו"ה בשלימו, שבעה זמנין אתקריאת בה, יהו"ה

יהו"ה יהו"ה יהו"ה יהו"ה יהו"ה יהו"ה, ואית בהון כ"ח אתוון דאתמר בהון (במדבר יד יז) ועתה יגדל נא פ"ח יהו"ה, ובאלין שבעה שמהן אתקריאת היא בת שבע, ועליהו אתמר (תהלים

קיש קסח) שבע ביום הללתיך.

וה תלתין ותריין זמנין בתלתין ותריין אלהי"ם, אינון ל"ב נתיבות חכמה א' עם י"ה אי"ה מקום כבודו.

והמשפלים אינון היכלין וצוירין דגנתא דעדן, כלהו מצוירין ומרוקמין באתוון.

א ציורא דהיכלא גניזא דאיהי אנכי, דסליק לחושבן פס"א, ואיהו מצויר בנקודין, דאינון פככביא דנהרין ברקיעא ובהון מצוירין נשמתין ורוחין ונפשין דצדיקיא.

וְצִיּוּרָא דִּילִיָּה פְּגוּוֹנָא דָּא אֲדָא אִיְהִי דִּיוֹקְנָא
 דְּקִמְץ ד, דְּאִיְהוּ נִיצוּץ וְרְקִיעַ, נִיצוּץ
 אִיְהוּ פְּכָב, וְעֵלִיָּה אֲתָמֵר (במדבר כד יז) דְּרִךְ פְּכָב
 מִיַּעֲקֹב, רְקִיעַ וְקָם שְׁבֵט מִיִּשְׂרָאֵל, נִיצוּץ אִיְהוּ
 פְּכָב חֲמָה דְּנִהָרָא בְּרְקִיעָא, עֲטָרָה עַל רִישִׁיָּה,
 לְתַתָּא אֲתַפְּלַג א פְּגוּוֹנָא דָּא אֲ סִיְהָרָא דְתַחֲתוֹת
 רְקִיעַ וְתַרְוִיָּהוּ בְּצִיּוּרָא דָּא אֲ (כד ייִתִּי
 סמא"ל לְאֲסַתְּפִלָּא בְּה לְתַתָּא אֲסַתְּפִלָּת לְעִילָא,
 וְאֲתַפְּסִיָּאֵת אֲנַפְּהָא מִנִּיָּה, וְהִדְרַת אֲנַפְּהָא מִנִּיָּה
 לְתַתָּא, וְאִיְהִי אֲתַרְחֻקָא מִנִּיָּה.

בְּתַהוּא זְמָנָא, תַּקְעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּפֶסֶח לְיוֹם
 חֲגֻגְנִי (תהלים פא טז), בְּאֵן יִרְחָא, בְּיִרְחָא
 דְּאֲתַפְּסִיָּא בִּיָּה סִיְהָרָא, וּמֵאֵן הוּא דְּמַכְסִּי עֲלֵהָ
 יְהוּ"ה, דְּכֹן סְלִיק א בְּחֻשְׁבֹּן, י' לְעִילָא י'
 לְתַתָּא ו' בְּאֲמַצְעִיתָא, וְאִיְהוּ נָטִיר לָהּ, הֲדָא
 הוּא דְכְּתִיב (ישעיה מב י) אֲנִי יְהוּ"ה הוּא שְׁמִי
 וְכו'.

ב הַיִּכְלָא לְנִקְוָדָה, גַּג דִּילָהּ אִיְהוּ רְקִיעַ,
 וְאִיְהוּ פִּתְחָא - עֲלִיָּה אֲתָמֵר (תהלים קד ב) נוֹטָה
 שְׁמַיִם פִּירִיעָה, וְאִיְהוּ ו' דְּמַכְסִּי עַל נִקְוָדָה
 עֲלֵאָה וְתַתָּאָה וְאֲמַצְעִיתָא, פְּגוּוֹנָא דָּא ו' (נ"א
 א) (נ"א ב).

צ תַּרְיִן נְצוּצוֹת דָּאֵת צ אִינוּן צַר"י, תַּרְיִן רֵאשִׁין
 דְּצ אִינוּן תַּרְיִן דְּע'.

ש אִית לָהּ תַּלְת רֵאשִׁין, וְאִינוּן סְגוּ"ל, וְאִינוּן
 תַּלְת נִקְוִדִין שַׁר"ק. ז (נ"א ו') רִישָׁא דִּילָהּ
 חֲל"ם חִיר"ק שׁוּר"ק בּו', קוּצָא מְלַגָּאוּ
 חִיר"ק קוּצָא דָּאֵת ג', וְכֻלָּא אֲתַרְמִיז בָּאֵת א,
 נִקְוָדָה לְעִילָא חֲל"ם נִקְוָדָה לְתַתָּא חִיר"ק
 בְּאֲמַצְעִיתָא שׁוּר"ק פְּגוּוֹנָא דָּא ו', וְעוּד תַּרְיִן
 נִקְוִדִין דָּאֵת א אִינוּן צַר"י, וְאִינוּן שַׁב"א,
 וְאִינוּן בְּדִיוֹקְנָא אֲחֵרָא א, פְּגוּן י' לְעִילָא, ו'
 בְּאֲמַצְעִיתָא, ד' לְתַתָּא, א (נ"א ד) אִיְהוּ קוּצָא לְעִילָא, קוּצָא לְתַתָּא, קוּצָא

וְצִיּוּרָא שְׁלוֹ פְּמוֹ זָה: א. זוּהִי
 דְּמוּת הַקִּמְץ י, שֶׁהוּא נִיצוּץ
 וְרְקִיעַ. הַנִּיצוּץ הוּא פּוֹכֵב, וְעֵלִיו
 נֶאֱמַר דְּרִךְ פּוֹכֵב מִיַּעֲקֹב. רְקִיעַ -
 וְקָם שְׁבֵט מִיִּשְׂרָאֵל. נִיצוּץ הוּא
 פּוֹכֵב חֲמָה שְׁמַאִיר בְּרְקִיעַ,
 וְעֲטָרָה עַל רֵאשׁוֹ לְמִטָּה נִחְלַק א
 כּוּה: א, לְכַנֵּה שְׁמַתַּחַת הַרְקִיעַ,
 וְשְׁנֵיהֶם בְּצִיּוּרָא זָה: (כ) כְּשִׁבָא
 סְמָא"ל לְהַסְתַּכֵּל בְּה לְמִטָּה,
 מְסַתְּפִלָּת לְמַעְלָה וּמַכְסָּה אֵת
 פְּנִיָּה מִמְּנֵו, וּמַחֲזִירָה פְּנִיָּה מִמְּנֵו
 לְמִטָּה, וְהִיא מִתְרַחֶקֶת מִמְּנֵו.
 בְּאִוְרוֹ זְמַן, תַּקְעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר
 בְּפֶסֶח לְיוֹם חֲגֻגְנִי. בְּאִיָּה חֲדָשׁ?
 בַּחֲדָשׁ שְׁבוּ מִתְּפֶסֶח הַלְּבָנָה. וּמִי
 הוּא שְׁמַכְסָּה עֲלֵיהָ? יְהוּ"ה, שְׁכֵן
 עוֹלָה א בְּחֻשְׁבֹּן: י' לְמַעְלָה, י'
 לְמִטָּה, ו' בְּאֲמַצְעַ, וְהוּא שׁוֹמֵר
 אוֹתָהּ. זָהוּ שְׁכֵתוֹב אֲנִי ה' הוּא
 שְׁמִי וְכו'.

ב - הַיִּכְלָ לְנִקְוָדָה, הַגַּג שְׁלָהּ הוּא
 רְקִיעַ, וְהִיא פִּתְחָא - עֲלִיו נֶאֱמַר נוֹטָה
 שְׁמַיִם פִּירִיעָה, וְהוּא ו' שְׁמַכְסָּה עַל
 הַנִּקְוָדָה הַעֲלִיּוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה
 וְהֶאֱמַצְעִית, פְּמוֹ זָה: ו' (א) (ב).

צ - שְׁנֵי נִיצוּצוֹת שֶׁל הָאוֹת צ'
 הֵם צִירִי. שְׁנֵי הָרֵאשִׁים שֶׁל צ'
 הֵם שְׁנַיִם שֶׁל ע'.

ש - יֵשׁ לָהּ שְׁלֹשָׁה רֵאשִׁים, וְהֵם
 סְגוּ"ל, וְהֵם שְׁלֹשׁ נִקְוִדוֹת שַׁר"ק,
 ז' הָרֵאשׁ שְׁלָהּ חֲל"ם חִיר"ק
 שׁוּר"ק בּו', קוּץ מִבְּפָנִים, חִיר"ק
 קוּץ שֶׁל אוֹת ג', וְהַכֵּל נִרְמָז
 בְּאוֹת א'. נִקְוָדָה לְמַעְלָה - חֲל"ם,
 נִקְוָדָה לְמִטָּה - חִיר"ק, בְּאֲמַצְעַ -
 שׁוּר"ק, פְּמוֹ זָה: ו' וְעוּד שְׁמִי
 נִקְוִדוֹת שֶׁל אוֹת א', הֵם צִירִי
 וְהֵם שַׁב"א, וְהֵם בְּדְמוּת אֲחֵרַת
 א, פְּמוֹ י' לְמַעְלָה, ו' בְּאֲמַצְעַ, ד'
 לְמִטָּה. א (כ) הִיא קוּץ לְמַעְלָה,
 קוּץ לְמִטָּה, קוּץ בְּאֲמַצְעַ, וְהוּא

בְּאֲמַצְעִיתָא, ד' לְתַתָּא, א (נ"א ד) אִיְהוּ קוּצָא לְעִילָא, קוּצָא לְתַתָּא, קוּצָא

סגו"ל והוא שור"ק שלש נקודות, הפל הוא א. האותיות האחרות - היכלות וכסויים לאותיות הללו, והפל מרקם ומציר בפסא. ו' - שש דרגות לפסא. ס' - ששים גלגלי הפסא. שאותיות התורה נאמר בהן, אין מקדם ומאחר בתורה, אבל בפסא - כלם מתקנים כראוי, וסוד זה נמסר לחכמי לב.

ענין אחר, והמשפלים יזהרו - אלו הם אותיות, שהיה להם שכל להכנס לפני המלך כל אחת על תקונה. מצד של גבורה נכנסו כלן למפרע, משום שהיא זרוע שמאל תשר"י, וזה בראשי"ת - ב"א תשר"י, בגלל שבמדת הדין נברא העולם, ומשום זה נכנסו למפרע, והרי פרושה שבמיזן נברא העולם ובו נכנסו אותיות פסדרן, וסוד הדבר - אמרתי עולם חסד יבנה. ולכן כשנכנסו האותיות למפרע, ומתם פסדרן, לא רצה הקדוש ברוך הוא לברא בהן את העולם, עד ששתף אותן בימין ובשמאל וברא בהן את העולם. נטר א"ב מפסדרן, ונטל תשר"י מלמפרע, ושתף בהן האות י' משמו, וברא בהם את העולם כדי שיתקיים הבנין, והם אב"י תשר"י. אב"י - אש"ר בידו נפש כל ח"י, ת' - תורת ה' תמימה, ש' - שבת, ר' - ראשית חכמה יראת ה'. ובכלם לא רצה להתחיל אלא באות ב', משום שהוא בנין אב, בנין העולם, ובה התחיל להתחיל, משום שבה עתיד לבנות ירושלים, כמו שנאמר בונה ירושלים יהו"ה. שאם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו. ובנין התורה והעולם באות ב' עתיד להבנות, ועליה קים העולם, ובאותו זמן

באמצעיתא, ואיהו סגו"ל ואיהו שור"ק תלת נקודין, פלא איהו א, אתון אחרנין היכלין וכסויין לאלין אתון, וכלא איהו מרוקם (ד) ומצוייר בכרסיא, ו' שית דרגין לכרסיא, ס' שתיין גלגלי דכרסיא, דאתון דאורייתא אתמר בהון אין מוקדם ומאחר בתורה, אבל בכרסיא פלהו מתפקנן פדקא יאות, ורזא דא לחכימי לבא אתמסר.

דבר אחר והמשפלים יזהרו, אלין אינון אתון, דהוה לון שכל לאעלא קדם מלפא, פל חד על תקונוי, מסטרא דגבורה עאלו פלהו למפרע, בגין דאיהי דרועא שמאלא תשר"י, ודא איהו בראשי"ת פ"א תשר"י, בגין דבמדת הדין אתברי עלמא, ובגין דא עאלו למפרע, והא אוקמוהו דבימינא אתברי עלמא, וביה עאלו אתון פסדרן, ורזא דמלה אמרתי עולם חסד יבנה (תהלים פט ג), ובגין דא פד עאלו אתון למפרע, ומנייהו פסדרן, לא בעא קודשא בריך הוא למברי בהון עלמא, עד דשתף לון בימינא ושמאלא וברא בהון עלמא.

נטר א"ב מפסדרן, ונטל תשר"י מלמפרע, ושתף בהון את י' מן שמייה, וברא בהון עלמא, בגין דיתקיים בניינא, ואינון אב"י תשר"י, אב"י אש"ר בידו נפש פל ח"י, ת' תורת יהו"ה תמימה, ש' שבת, ר' ראשית חכמה יראת יי', ובכלהו לא בעא למתחיל אלא באות ב', בגין דאיהו בנין אב, בניינא דעלמא, ובה שארי למתחיל, בגין דבה עתיד למבני ירושלים, פמה דאת אמר (תהלים קמד ב) בונה ירושלים יהו"ה, דאם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו (שם קכז א), ובניינא דאורייתא ודעלמא באות ב' עתידה למבני,

שנבנית, כאלו שבאותו זמן יבדא העולם ויבנה. וזה בראשית ברא אלהים. אבל כשחרב בית ראשון, כאלו היה העולם תהו ובהו, וזהו והארץ היתה תהו מיד דאתבניאת ויאמר אלהים יהי אור, משום שכל האותיות מאירות בה. ואף על גב שאור הוא א - האור שלו שמאיר בה ב' בחמשה אורות, שהם ה' עליונה של השם הקדוש.

ג - העמוד שתומך את הבית, שהוא גמילות חסדים טובים, הוא תומך את ד' שהוא דל"ת, ובאזנה מקום סומך אותו? בגלות. א' תומך ומאיר לב', ג' גומל חסד עם ד', ובמה? ג' היא גלגל, ובה כל האותיות מתגלגלות בכמה גלילי זהב. זהו שפתוב ידיו גלילי זהב ממלאים בתרשיש. מה זה בתרשיש? אלא בתרי שש, והם בשתי זרועות - גדלה וגבורה, שבהן מתחילה התורה בב', ובהן שש פרקים, שהם שש אותיות בראשית שכלולות בעמוד האמצעי שהוא ו', ועליו נאמר וירא ראשית לו, לו - לאות ו', פי שם חלקת מחוקק ספון.

ד' - הדלת של הבית של ירושלים, ו' - העמוד שסמוך לדלת (לב), והיא דלת של שני שערים, שנאמר בהם פתחו לי שערי צדק, ומשום זה יש לדל"ת שני גגות, והם שתי זרועות, בלא ו', שהם ששה פרקים, היא דלת, וזהו דלותי ולי יהושע. ואות ד' היא זרוע שיש בה שתי אמות. ה' - שלמות של שתי זרועות וגוף, שהיא כלל של שלשת האבות. ו' - יחוד שלמות של אות ד', שהיא הלבנה.

ועלה קיימא עלמא, ובההוא זמנא דאתבניאת כאלו בההוא זמנא יתברי עלמא ויתבני, ודא בראשית ברא אלהים, אבל כד חרב בית ראשון כאלו הוה עלמא תהו ובהו, ודא איהו והארץ היתה תהו מיד דאתבניאת ויאמר אלהים יהי אור, בגין דכל אתון נהירין בה, ואף על גב דאור הוא א, אור דיליה דנהרא בה ב בחמש נהורין דאינון ה' עלאה דשמא קדישא.

ג עמודא דסמיה ביתא, דאיהו גמילות חסדים טובים, איהו סמיה לד דאיהו דל"ת, ובאן אתר סמיה לה בגלותא, א' סמיה ונהיר לב', ג' גמיל חסד עם ד', ובמאי, ג' איהי גלגל, ובה כל אתון מתגלגלין בכמה גלילי דדהבא, הדא הוא דכתיב (שיר ה יד) ידיו גלילי זהב ממלאים בתרשיש, מאי בתרשיש אלא בתרי שש, ואינון בתרין דרועין גדולה גבורה, דבהון שרי אורייתא בב', ובהון שית פרקין, דאינון ו' אתון בראשית, דכלילן בעמודא דאמצעיתא דאיהו ו', ועליה אתמר (דברים לג כא) וירא ראשית לו, לו לאת ו', פי שם חלקת מחוקק ספון.

ד דלת דביתא דירושלם, ו עמודא דסמיה לדלת (ג"א לב), ואיהי דלת דתרין תרעין, דאתמר בהון (תהלים קיח יט) פתחו לי שערי צדק, ובגין דא אית לדל"ת תרין גגין, ואינון תרין דרועין, בלא ו' דאינון שית פרקין, איהי דלת ודא איהו (שם קיג ו) דלותי ולי יהושע, ואת ד' איהי דרועא דאית ביה תרין אמינן, ה שלימו דתרין דרועין וגופא דאיהי כללא דתלת אבהן, ו' יחודא שלימו דאת ד' דאיהי סיהרא.

שהיא כלל של שלשת האבות. ו' - יחוד שלמות של אות ד', שהיא הלבנה.

כר נהיר בה אתמר בה (ישעיהו ל כו) והיה אור
הלבנה פאור החמה, ואור החמה יהיה
שבועתים פאור שבועת הימים, ודא שלימו
דחמה וסיהרא דאינון ה"ה, בגין דאיהו ז'
פליל י"ו, ובגין דא איהו זכור ושמור, זכור
מסטררא דה' עלאה, שמור מסטררא דה' תתאה.

ח אית לה תלת גגין, ואינון ו' ו' ו' דכלילין
בח"י עלמין, ח' איהי מפשר חלמין טבין
בט', והא אוקמוהו חלמא טבא מסטררא דאת
ט', דאיהי סחור לה, כמה דאוקמוהו חלמא
טבא חזית, ודאי מתמן קא אתיא, בגין דאת
ט' איהי ספירה תשיעאה מעילא לתתא, ח'
ספירה תמינאה מתתא לעילא, ח' (דף טו
ע"ב) מסטררא דאת א', י' ספירה עשיראה,
עשירית האיפה, פד נחית ח' לגבה אתעבידת
ח"י, ואת י' פד סלקא בכ' אתקריאת פתר
עלאה, ועליה אתמר פתר יתנו לה, יהו"ה
אלהינו אבא ואימא, מלאכים המוני מעלה
אלין נשמתין דאינון מלאכים מסטררא
דמלכות, יחד פלם קדושה לה ישלשו, קדושה
ודאי איהי שכינתא, לה ישלשו אינון תלת
אבהן דאינון קדוש קדוש קדוש, יהו"ה
צבאות מאי צבאות אלין תרין נביאי קשוט,
מלא כל דא צדיק, הארץ כבודו דא שכינתא
דאיהי קדושה, דעלה אתמר אין קדושה פחות
מעשרה, ודא איהו כ' פתר.

ו, ויחלום והנה סלם מצב ארצה (בראשית כח
יב). דא שכינתא תתאה, וראשו מגיע
השמימה דא שכינתא עלאה, והנה מלאכי
אלהיים דא מ', עולים בל' ויורדים בנ',
דאתמר בה (ישעיה יד יב) איך נפלת משמים הילל
בן שחר, אתמר ביה ויורדים בו.

כשמאיר בה, נאמר בה והיה
אור הלבנה פאור החמה, ואור
החמה יהיה שבועתים פאור
שבועת הימים. וזו שלמות של
חמה ולבנה שהם ה"ה, משום
שהוא ז' פולל י"ו, ומשום זה
הוא זכור ושמור. זכור - מצד
של ה' עליונה, שמור - מצד של
ה' תחתונה.

ח יש לה שלשה גגות, והם ו' ו' ו'
ו' שפלולים בח"י עולמות. ח'
היא פותרת חלומות טובים בט',
והרי פרשוה, שחלום טוב מצד
של האות ט', שהיא סביב לה,
כמו שבארוהו, חלום טוב ראית
- ודאי משם זה בא. משום
שאות ט' היא ספירה תשיעית
מלמעלה למטה, ח' ספירה
שמינית ממטה למעלה, ח' מצד
של אות א', י' ספירה עשירית,
עשירית האפה. פשירדת ח'
אליה, נעשית ח"י, והאות י'
כשעולה עם כ', נקראת פתר
עליון, ועליו נאמר פתר יתנו לה
יהו"ה אלהינו, אבא ואמא,
מלאכים המוני מעלה - אלו
נשמות שהן מלאכים מצד
המלכות, יחד פלם קדושה לה
ישלשו, קדושה ודאי שהיא
שכינה, לה ישלשו - אלו שלשת
האבות שהם קדוש קדוש קדוש.
יהו"ה צבאות, מה זה
צבאות? אלו שני נביאי אמת.
מלא כל - זה צדיק. הארץ
כבודו - זו שכינה, שהיא קדושה
שעליה נאמר, אין קדושה פחות
מעשרה. וזהו כ' פתר.

ו - ויחלום והנה סלם מצב
ארצה - זו השכינה התחתונה,
וראשו מגיע השמימה - זו
השכינה העליונה, והנה מלאכי
אלהיים - זה מ', עלים בל'
ויורדים בנ', שנאמר בה איך
נפלת משמים הילל בן שחר. נאמר בו ויורדים בו.

אָבֵר בְּס', בָּה סְלֵקִין, בְּגִין דְּאִיהִי ס'נָה, אִיהִי ס'לָם לְסֵלְקָא בְּל', ע בָּה מִסְתַּפֵּל וּבִיה מְצַפָּה, וְרָזָא דְמַלְהָ וְכָל עֵינִן לָךְ תְּצַפָּה, פ, בָּה כָּל לְשׁוֹן לָךְ תִּשְׁבַּח, וְרָזָא דְמַלְהָ וְכָל עֵינִן לָךְ תְּצַפָּה. וְסוּד הַדְּבָר - וְכָל עֵינִן לָךְ תְּצַפָּה. פ - בָּה כָּל לְשׁוֹן לָךְ תִּשְׁבַּח, בְּזִמְנָא שְׁעוּלָה לְמַקוּמוֹ. וְכִי כַעַת לֹא מְשַׁבְּחִים אוֹתוֹ כָּל לְשׁוֹן? לֹא, עַד שְׂיִתְקַיֵּם הַכְּתוּב וְהִי ה' לְמַלְךָ, לְמַלְךָ וְדַאי, בְּאוֹת ל', וּבְאוֹתוֹ זְמַן יִתְקַיֵּם כָּל פֶּה וְכָל לְשׁוֹן יִתְנוּ הַדָּר לְמַלְכוּתָךְ.

צ - בָּה הוּא זְמַנָּא אֲתָמַר בָּה (מְשַׁלֵּי יד לד) צְדָקָה תְּרוּמָם גּוֹי, וְלִית צְדָקָה אֲלֵא צְלוּתָא הָא אוּקְמוּהוּ, וְאִיהִי אִימָא עַלְמָה דְנַחְתָּא לְגַבֵּי צְדָקָה וְאֲתַעֲבִידַת צְדָקָה, וְאֲתַפְּלִיל י"ה בְּתַרְוֵיהוּ בְּצַדִּיק וְצְדָקָה, ק בָּה הוּא זְמַנָּא יְסֵלְקוֹן לִיה קְלִין דְּצְלוּתִין קְלִין דְּאוּרִייתָא, וּבָה הוּא זְמַנָּא יְהֵא הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב.

ר - רֵאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנֵּה הִנֵּם מְבַשֵּׁר אֲתָן (יִשְׁעִיהָ מֵא כז). ש בָּה שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלִירוּשָׁלַיִם מְבַשֵּׁר אֲתָן. ש - בָּה שְׁלוֹם לְרַחוּב אָמַר יְהו"ה וְרַפְּאֲתֵינוּ. לְרַחוּק שְׁנַתְקַרְב, דְּקָרוּב קָרוּב (ג"א דְּרַחוּק רַחוּק) הָוָה. ת בָּה (אִיכָה ד כב) תָּם עֲוֹנָךְ בַּת צִיּוֹן, לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתָךְ. (דף יז ע"א).

הַקְּדָמָה אַחֲרַת לְתַקּוּנֵי הַזוּהַר בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִי"ם וְגוֹמַר. כְּתוּב הַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ כְּזוּהַר הַרְקִיעַ וְגו', אֵלוּ הֵם רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי וְחִבְרִיו - רַבֵּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ, וְרַבֵּי אַבָּא וְרַבֵּי יוֹסִי וְרַבֵּי חֲזִיָּא וְרַבֵּי יִצְחָק וְשָׂאֵר הַחֲבָרִים, שְׁזַהֲרִירוּ זֵהר לְמַעְלָה כְּזוּהַר הַרְקִיעַ. מַה זֶה כְּזוּהַר? אֵלֵא כְּשִׁעְשׂוֹ אֶת הַחֲבוּר הַזֶּה, הַסְפִּימוּ עֲלֵי לְמַעְלָה, וְקָרְאוּ לוֹ סֵפֶר הַזוּהַר. וּמְצַדִּיקֵי הַרְבִּים בּוֹ יִהְיוּ רַבִּים כְּכּוֹכְבִים לְעוֹלָם וָעֶד, שְׁלֵא יִחְשִׁיף הָאוּר שְׁלָהֶם לְעוֹלָם וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים. בָּאוֹתוֹ זְמַן

אָבֵר בְּס', בָּה סְלֵקִין, בְּגִין דְּאִיהִי ס'נָה, אִיהִי ס'לָם לְסֵלְקָא בְּל', ע בָּה מִסְתַּפֵּל וּבִיה מְצַפָּה, וְרָזָא דְמַלְהָ וְכָל עֵינִן לָךְ תְּצַפָּה, פ, בָּה כָּל לְשׁוֹן לָךְ תִּשְׁבַּח, וְרָזָא דְמַלְהָ וְכָל עֵינִן לָךְ תְּצַפָּה. וְסוּד הַדְּבָר - וְכָל עֵינִן לָךְ תְּצַפָּה. פ - בָּה כָּל לְשׁוֹן לָךְ תִּשְׁבַּח, בְּזִמְנָא שְׁעוּלָה לְמַקוּמוֹ. וְכִי כַעַת לֹא מְשַׁבְּחִים אוֹתוֹ כָּל לְשׁוֹן? לֹא, עַד שְׂיִתְקַיֵּם הַכְּתוּב וְהִי ה' לְמַלְךָ, לְמַלְךָ וְדַאי, בְּאוֹת ל', וּבְאוֹתוֹ זְמַן יִתְקַיֵּם כָּל פֶּה וְכָל לְשׁוֹן יִתְנוּ הַדָּר לְמַלְכוּתָךְ.

צ בָּה הוּא זְמַנָּא אֲתָמַר בָּה (מְשַׁלֵּי יד לד) צְדָקָה תְּרוּמָם גּוֹי, וְלִית צְדָקָה אֲלֵא צְלוּתָא הָא אוּקְמוּהוּ, וְאִיהִי אִימָא עַלְמָה דְנַחְתָּא לְגַבֵּי צְדָקָה וְאֲתַעֲבִידַת צְדָקָה, וְאֲתַפְּלִיל י"ה בְּתַרְוֵיהוּ בְּצַדִּיק וְצְדָקָה, ק בָּה הוּא זְמַנָּא יְסֵלְקוֹן לִיה קְלִין דְּצְלוּתִין קְלִין דְּאוּרִייתָא, וּבָה הוּא זְמַנָּא יְהֵא הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב.

ר רֵאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנֵּה הִנֵּם וְלִירוּשָׁלַיִם מְבַשֵּׁר אֲתָן (יִשְׁעִיהָ מֵא כז). ש בָּה שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלִירוּשָׁלַיִם מְבַשֵּׁר אֲתָן. ש - בָּה שְׁלוֹם לְרַחוּב אָמַר יְהו"ה וְרַפְּאֲתֵינוּ (שם נז יט). לְרַחוּק שְׁנַתְקַרְב, דְּקָרוּב קָרוּב (ג"א דְּרַחוּק רַחוּק) הָוָה. ת בָּה (אִיכָה ד כב) תָּם עֲוֹנָךְ בַּת צִיּוֹן, לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתָךְ. (דף יז ע"א).

הַקְּדָמָה אַחֲרַת לְתַקּוּנֵי הַזוּהַר בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִי"ם וְגוֹמַר, כְּתוּב הַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ כְּזוּהַר הַרְקִיעַ וְגו', אֵלוּ הֵם רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי וְחִבְרִיו, רַבֵּי אֶלְעָזָר בְּרִיָּה, וְרַבֵּי אַבָּא, וְרַבֵּי יוֹסִי, וְרַבֵּי חֲזִיָּא, וְרַבֵּי יִצְחָק, וְשָׂאֵר חֲבָרֵיָא, דְּאִזְדַּהֲרוּ זֵהִירוּ לְעֵילָא כְּזוּהַר הַרְקִיעַ, מֵאִי כְּזוּהַר, אֲלֵא כַּד עֲבָדוּ הָאִי חֲבוּרָא, אֲסַתְפְּמוּ עֲלֵיהֶם לְעֵילָא, וְקָרְאוּ לִיה סֵפֶר הַזוּהַר, וּמְצַדִּיקֵי הַרְבִּים בִּיה יְהוֹן נְפִישִׁין כְּכּוֹכְבִים לְעוֹלָם וָעֶד, דְּלֹא אֲתַחְשִׁיף נְהוּרָא דְלְהוֹן לְעֵלָם וְלְעֵלְמֵי עֲלָמִין, בָּה הוּא זְמַנָּא דְאֲתַחְבַּר הָאִי חֲבוּרָא,

רשותא אתייהיב לאליהו לאספקמא עמהון ביה, ולכל מארי מתיבתא דלעילא ותתא, וכל חיילין דמלאכין עלאין, ונשמתין עלאין, למיהוי עמהון באספקמותא ורעותא פחדא. פתח אליהו ואמר, רבוזן עלמין דאנת דאנת הוא חד ולא בחשפון, אנת הוא עלאה על

כל עלאין, סתימא על כל סתימין, לית מחשבה תפיסא בך פלל, אנת הוא דאפיקת עשר תקונין, וקרינן לון עשר ספירן, לאנהגא בהון עלמין סתימין דלא אתגליין, ועלמין דאתגליין, ובהון אתפסיאת מבני נשא, ואנת הוא דקשיר לון, ומיחד לון, ובגין דאנת מלגאו, פל מאן דאפריש חד מן חבריה מאלין עשר, אתחשיב ליה פאלו אפריש בך.

וארין עשר ספירן אינון אזלין פסדרן, חד אריה, וחד קצר, וחד בינוני, ואנת הוא דאנהיג לון, ולית מאן דאנהיג לך, לא לעילא ולא לתתא ולא מפל סטרא, לבושין תקינת לון, דמנייהו פרחין נשמתין לבני נשא, וכמה גופין תקינת לון, דאתקריאו גופא לגבי לבושין דמכסין עליהון, ואתקריאו בתקונא דא, חסד דרועא ומינא, גבורה דרועא שמאלא, תפארת גופא, נצח והוד תרין שוקין, ויסוד סיומא דגופא אות ברית קדש, מלכות פה תורה שבעל פה קרינן ליה.

חכמה מוחא איהו מחשבה מלגו, בינה לבא ובה הלב מבין, ועל אלין תרין כתיב (דברים כט כח) הנסתרות ליהו"ה אלהינו, פתר עליון איהו פתר מלכות, ועליה אתמר (ישעיה מו י) מגיד מראשית אחרית, ואיהו קרקפתא דתפלי, מלגו איהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דאיהו ארז אצילות, איהו שקיו דאילנא בדרועוי וענפוי, פמיא דאשקי לאילנא, ואתרבי בההוא שקיו.

רבון העולמים, אנת הוא עלת העלות, סבת הסבות, דאשקי לאילנא בההוא נביעו, וההוא נביעו איהו פנשמתא לגופא, דאיהו חיים לגופא, ובה לית דמיון ולית דיוקנא מפל מה דלגו ולבר, ובראת שמיא וארעא, ואפיקת מנהון שמשא וסיהרא וככביא ומזלי, ובארעא אלגין ודשאין וגנתא דעדן ועשפין וחייון ועופין ונינין ובני נשא, לאשתמודעא בהון עלאין, ואיה יתנהגון בהון עלאין ותתאין, ואיה אשתמודעאן מעלאי ותתאי, ולית דידיע בך פלל. (דף יז ע"ב) ובר מינך לית יחידא בעלאי ותתאי, ואנת אשתמודע אדון על פלא, וכל ספירן פל חד אית ליה שם ידיע, ובהון אתקריאו מלאכיא, ואנת לית לך שם ידיע, דאנת הוא ממלא כל

שְׁמָהּ, וְאַנְתָּה הוּא שְׁלִימוֹ דְכֻלְהוּ, וְכַד אַנְתָּה תַסְתַּלַּק מִנְהוּן, אֲשַׁתְּאֲרוּ כְּלָהּ
שְׁמָהּ כְּגוּפָא בְּלֹא נִשְׁמַתָּא.

אַנְתָּה חַפִּים וְלֹא בְּחֻכְמָה יְדִיעָא, אַנְתָּה הוּא מִבִּין וְלֹא מִבִּינָה יְדִיעָא, לִית
לָךְ אַתְר יְדִיעָא אֱלֹא לְאֲשַׁתְּמוּדְעָא תּוּקְפָךְ וְחִילָךְ לְבִנֵי נִשְׂא,
וְלֹא־חֲזָא לֹון אִיךְ אַתְנַהִיג עֲלֵמָא בְּדִינָא וּבְרַחֲמֵי, דְּאִינוּן צְדָק וּמִשְׁפָּט,
כְּפּוּם עוֹבְדֵיהוּן דְּבִנֵי נִשְׂא, דִּין אִיהוּ גְבוּרָה, מִשְׁפָּט עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא,
צְדָק מְלֻכּוּתָא קְדִישָׁא, מֵאֲזִי צְדָק תְּרִין סְמִכֵי קְשׁוּט, הִין צְדָק אוֹת בְּרִית,
כְּלֹא לְאִחְזָא אִיךְ אַתְנַהִיג עֲלֵמָא, אֲבָל לֹא דְאִית לָךְ צְדָק יְדִיעָא דְאִיהוּ
דִּין, וְלֹא מִשְׁפָּט יְדִיעָא דְאִיהוּ רַחֲמֵי, וְלֹא מִכָּל אֱלִין מִדּוֹת כְּלָל.

קוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְיִתְחַדְשׁוּן מְלִין עַל יְדֵךְ, דְּהָא רְשׁוּתָא אַתְיֵהִיב לָךְ לְגַלְעָה
רְזִין טְמִירִין עַל יְדֵךְ, מַה דְּלֹא אַתְיֵהִיב רְשׁוֹ לְגַלְעָה לְשׁוּם בֵּר נִשׁ
עַד כְּעַן, קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן פִּתַח וְאָמַר, לָךְ יְהוּ"ה הַגְּדוּלָה וְהַגְּבוּרָה וְכו' (ד"ה
א כט יא), עֲלֵאִין שְׁמַעוֹן אִינוּן דְּמִיכִין דְּחֻכְרוּן, וְרַעֲיָא מְהֵימְנָא אַתְעָרוּ
מִשְׁנַתְכוּן, הַקִּיצוּ וְרַנְנוּ שׁוֹכְנֵי עֵפֶר (ישעיהו כו יט), אֱלִין אִינוּן צְדִיקָא דְאִינוּן
מִסְטָרָא דְהָהוּא דְאִתְמַר בֵּה (שיר ה ב) אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עָר, וְלֹא אִינוּן מִתִּים,
וּבְגִין דָּא אַתְמַר בְּהוּן הַקִּיצוּ וְרַנְנוּ וְכו', הַקִּיצוּ אַנְתָּה וְאַבְהֶן, רַעֲיָא מְהֵימְנָא
אַתְעָר אַנְתָּה וְאַבְהֶן לְאַתְעָרוּתָא דְשְׁכִינְתָּא דְאִיהִי יִשְׁנָה בְּגִלוּתָא, דְעַד כְּעַן
צְדִיקָא כְּלָהּ דְמִיכִין וְשִׁינְתָּא בְּחוּרֵיהוּן.

מִיָּד יְהִיבַת שְׁכִינְתָּא תְּלַת קָלִין לְגַבֵּי רַעֲיָא מְהֵימְנָא, וְיִימָא לִיה קוּם רַעֲיָא
מְהֵימְנָא, דְּהָא עֲלָךְ אַתְמַר (שיר ה ב) קוּל דוּדֵי דוּפֵק לְגַבֵּאי בְּאַרְבַּע
אַתּוּן דִּילִיָּה, וְיִימָא בְּהוּן, פִּתְחִי לִי אַחוּתֵי רַעֲיָתִי יוֹנְתֵי תַמְתִּי, דְּהָא תַם
עוֹנָךְ בֵּת צִיּוֹן, לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוּתָךְ (איכה ד כב).

שְׂרָאֲשֵׁי נִמְלָא טַל (שיר ה ב), מֵאִי נִמְלָא טַל אֱלֹא אֲמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
אַנְתָּה חֲשִׁיבַת דְּמִיּוּמָא דְאַתְחַרְבַּ בִּי מִקְדְּשָׁא דְעֵאלָנָא בְּבֵיתָא דִּילִי,
וְעֵאלָנָא בִישׁוּבָא, לֹא הָכִי, דְּלֹא עֵאלָנָא כָּל זְמַנָּא דְאַנְתָּה בְּגִלוּתָא, הָרִי
לָךְ סִימְנָא שְׂרָאֲשֵׁי נִמְלָא טַל, ה"א שְׁכִינְתָּא בְּגִלוּתָא, שְׁלִימוֹ דִּילָהּ וְחִיִּים
דִּילָהּ אִיהוּ טַל, וְדָא אִיהוּ יו"ד ה"א וַא"ו, וְה"א אִיהִי שְׁכִינְתָּא דְלֹא
מְחוּשְׁבֵּן ט"ל, אֱלֹא יו"ד ה"א וַא"ו, דְסִלִּיקוּ אַתּוּן לְחֻשְׁבֵּן ט"ל, דְאִיהוּ
מְלִיא לְשְׁכִינְתָּא מִנְבִיעוֹ דְכָל מְקוּרִין עֲלֵאִין, מִיָּד קָם רַעֲיָא מְהֵימְנָא,
וְאַבְהֶן קְדִישִׁין עֲמִיָּה, עַד פֶּאן רְזָא דִיחֻדָּא, מִפֶּאן וְאִילָךְ פִּרְשְׁתָּא קְדַמָּה
דְּסַתְרֵי אוּרִיתָא.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר:
בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, סוּד
יְהוָה לִירְאָיו וּבְרִיתוֹ לַהוֹדִיעִם.
סוּד אֱלוֹהִים שְׁבַעִים פְּנִים
שֶׁהִתְפָּרְשָׁה מִלֵּת בְּרֵאשִׁית
בְּפִרְשָׁה זֶהוּ.

תקון ראשון

בְּרֵאשִׁית, ב' ראשית, זה השער
לה' צדיקים יבאו בו. זהו שער
הצדיקים שיש להם רשות
להפגס לשם, ואחרים ושאינם
צדיקים נדחים משם, בו
רשומים ומצוירים וחקוקים
דמיות של עליונים ותחתונים,
הציוור של אדם רשום שם, והוא
דמות אדם, הרשם של אריה שם
לזמן, ורשם של שור לשמאל,
ורשם של נשר באמצע, וסוד
הדבר - ודמות פניהם פני אדם,
ופני אריה אל הזמן לארבעתם
וכו'. לכל חיה ארבע פנים, אלו
ארבע אותיות של השם הקדוש
של יהו"ה שמאיר בהם. המלך
של כל החיות זה אדם, שהוא
יו"ד ה"א וא"ו ה"א שעולה
בחשבון אחד. דמות אדם זו
השכינה הקדושה, שהיא
דמותו.

היא חותם שלו, דמות שלו,
ועליה נאמר שימני כחותם על
לבך. שפך אמרה השכינה, שאף
על גב שאתה תסתלק למעלה
מהעולם, דמותך לא תזוז ממני
לעולם, כמו אותו חותם
שבאותו מקום שנדבק בו רשם
של בעל החותם, לא וזה ממנו
הדמות של החותם להיות ניכר,
ולכן אמרה כנסת ישראל בגלות,
שימני כחותם על לבך, כציוור
התפלין של יד שהן כנגד הלב.
כחותם על זרועך, כמו תפלין
של ראש שתלויז רצועות לכל
הצדדים על הלב והזרוע, ובהן

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, בְּרֵאשִׁית בְּרָא
אֱלֹהִים, סוּד יְהוָה לִירְאָיו וּבְרִיתוֹ
לַהוֹדִיעִם (תהלים כה יד), סוּד אֱלִין אִינוֹן שְׁבַעִין
אֲנָפִין, דַּאתְפָּרַשׁ מִלֵּת בְּרֵאשִׁית בְּהֵאֵי פְּרִשְׁתָּא.

תקונא קדמא

בְּרֵאשִׁית, ב' ראשית, זה השער ליהו"ה
צדיקים יבאו בו (תהלים קיח ט). דא
איהו תרעא דצדיקיא, דאית לון רשו לאעלא
תמן, ואחרנין ודלאו אינון (דף יח ע"א) צדיקיא,
אתדחין מתמן, בה רשימין ומצוירין
ומתחקין דיוקנין דעלאין ותתאין, ציורא
דאדם רשימא תמן, ואיהו דמות אדם, רשימא
דאריה תמן לימינא, ורשימא דשור לשמאל,
ורשימא דנשרא באמצעיתא, ורזא דמלה
ודמות פניהם פני אדם, ופני אריה אל הזמן
לארבעתם וכו' (יחזקאל א ט), לכל חיותא ארבע
אנפין, אלין ארבע אתוון דשמא קדישא
דיהו"ה, דנהיר בהון, מלכא דכלהו חיוון דא
אדם, דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דסליק
בחשבון חד, דמות אדם דא שכינתא קדישא,
דאיהי דיוקניה.

איהו חותם דיליה, ועלה אתמר (שיר ח
ו) שימני כחותם על לבך, דהכי אמרת
שכינתא, אף על גב דאנת תסתלק לעילא,
דיוקנך לא אתעדי מנאי לעלם, כההוא חותם
דבההוא אתר דאתדבק ביה רשימו דמארי
חותמא, לא אתעדי מניה דיוקנא דחותמא,
לאשתמודעא ביה, ובגין כן אמרה כנסת
ישראל בגלותא, שימני כחותם על לבך,
כרשימו דתפלין דיד דאינון לקבל לבא,
כחותם על זרועך, כתפלין דרישא דאינון
תליין רצועין לכל סטרין על לבא ודרועא,
ובהון אינון רשימין דאינון עמיה דקודשא

רְשׁוּמִים אֵלֹו שֶׁהֵם עֲמֹו שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא. וְעוֹד, שִׁמְנֵי כַחוֹתֶם עַל לֶבֶךָ, זֶהוּ חוֹתֶם שֶׁל אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ, וְהוּא אוֹת בְּרִית

שַׁבַּת קֹדֶשׁ וְיָמִים טוֹבִים.

כִּי עֲזָה כַמּוֹת אֶהְבֶּה - חֲזָקָה הִיא הַפְּרִדַּת הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא וְהַשְׂכִּינָה מִיִּשְׂרָאֵל כְּמוֹ הַפְּרִדַּת הַנְּשֻׁמָּה וְרוּחַ וְנֶפֶשׁ מֵהַגּוּף.

וְעוֹד, כִּי עֲזָה כַמּוֹת אֶהְבֶּה - כְּשִׁיִּשְׂרָאֵל מִיַּחַדִּים אֶת שֵׁם הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא בְּאֶהְבֶּה וְאוֹמְרִים הַבּוֹחֵר בְּעֲמֹו יִשְׂרָאֵל בְּאֶהְבֶּה, קָשָׁה כְּשֶׁאוֹל קִנְיָה שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא שֶׁהוּא מְקַנָּא עֲלֵיהֶם בְּזִמְנֵי שִׁיִּצְאוּ מֵהַגְּלוּת, שֶׁהוּא יִהְיֶה בְּאוֹתוֹ זִמְנֵי קִנְיָ וְנוֹקֶם וּבַעַל חֲמָה, רְשָׁפִיה רְשָׁפִי אִשׁ. בְּאוֹתוֹ הַזִּמְנֵי יִתְעוֹרֵר הַשְּׂמָאל בְּשִׁלְהִבּוֹת שְׁלוֹ, שֶׁהֵם רְשָׁפִי אִשׁ שִׁלְהִבַּת י"ה, וְיִשְׂרָף כַּמָּה הֵיכָלוֹת שֶׁל בְּתִי עֲבוּדָה זָרָה וְיִטַּל נַקְמוֹת מֵעַמְלֶק, שֶׁהוּא נִשְׁבַּע בְּשִׁפְתָי הַאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ, שֶׁהֵם י"ה, לְטַל נִקְמָה מִמֶּנּוּ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְיִאֲמַר כִּי יָד עַל כַּס י"ה, וְזֶהוּ רְשָׁפִי אִשׁ שִׁלְהִבַּת י"ה.

וְיִשְׂרָאֵל אוֹמְרִים, רַבּוֹן הַעוֹלָם, אֵף עַל גֵּב שְׁאֵנִי בְּגִלוֹת רְחוּקָה מִמֶּךָ, שִׁמְנֵי כַחוֹתֶם עַל לֶבֶךָ, וְלֹא תִזוּזוּ מֵאֲתַנּוּ דְמוֹתֶךָ, שֶׁהִיא הַחוֹתֶם שֶׁלֶךָ, הַשְׂכִּינָה שֶׁלֶךָ, שֶׁבְּגִלְלָה הֵייתָ זוֹכֵר אוֹתַנּוּ בְּגִלוֹת, וְהַחוֹתֶם שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא וְדָאֵי הִיא הַשְׂכִּינָה.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא, ב' הִיא וְדָאֵי, בָּה פְתַחַה הַתּוֹרָה בְּב', וְזוֹ בְּרֵאשִׁית, ב' רֵאשִׁית, ב' הִיא וְדָאֵי, הָאוֹצֵר שֶׁל הַפֶּל, עֲלֶיהָ נֶאֱמַר יִרְאֵת ה' הִיא אוֹצְרוֹ.

זֶה תְּקוּן שֵׁנִי

(בְּרֵאשִׁית, פְּעָמִים רַבּוֹת יֵשׁ בַּתּוֹרָה רֵאשִׁית, וְכָל אֶחָד הַתְּפָרֵשׁ בְּמִקּוּמוֹ. הָרֵאשׁוֹן הוּא - יְהו"ה

בְּרִיף הוּא, וְעוֹד שִׁמְנֵי כַחוֹתֶם דָּא חוֹתֶם דְּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ, וְהוּא אוֹת בְּרִית שַׁבַּת קֹדֶשׁ וְיָמִים טוֹבִים.

כִּי עֲזָה כַמּוֹת אֶהְבֶּה, תְּקִיפָא אִיהִי אֶפְרָשׁוּתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא וְשְׂכִינְתָא מִיִּשְׂרָאֵל, כְּפָרִישׁוֹ דְּנִשְׁמַתָּא וְרוּחָא וְנֶפֶשָׁא מְגוּפָא, וְתוֹ כִּי עֲזָה כַמּוֹת אֶהְבֶּה, כְּדִ יִשְׂרָאֵל מִיַּחַדִּין שְׂמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּרַחֲמֵימוֹ, וְאֲמַרִי הַבּוֹחֵר בְּעֲמֹו יִשְׂרָאֵל בְּאֶהְבֶּה, קָשָׁה כְּשֶׁאוֹל קִנְיָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא דְּאִיהִי יְקִנֵי עֲלֵיהֶוּ, בְּזִמְנָא דִּיפְקוּן מִן גְּלוּתָא, דְּאִיהֶוּ יְהֵא בְּהֵוּא זִמְנָא קִנְיָ וְנוֹקֶם וּבַעַל חֲמָה, רְשָׁפִיה רְשָׁפִי אִשׁ, בְּהֵוּא זִמְנָא יִתְעַר שְׂמָאֵלָא בְּשִׁלְהוּבִין דִּילֵיה, דְּאִנּוּן רְשָׁפִי אִשׁ, שִׁלְהִבַּת י"ה, וְיִוְקִיד כַּמָּה הֵיכָלִין דְּבְתִי עֲבוּדָה זָרָה, וְיִטוּל נוֹקְמִין מֵעַמְלֶק, דְּאִיהֶוּ אוֹמֵי בְּתִרִין אֲתָנוּן דְּשְׂמָא קְדִישָׁא דְּאִנּוּן י"ה, לְנִטְלָא נוֹקְמָא מִנֵּיה, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב (שְׁמוֹת י"ז טו) וְיִאֲמַר כִּי יָד עַל כַּס י"ה, וְדָא אִיהֶוּ רְשָׁפִי אִשׁ שִׁלְהִבַּת י"ה.

וְיִשְׂרָאֵל אֲמַרִין, רַבּוֹן עֲלֵמָא, אֵף עַל גֵּב דְּאִנָּא בְּגִלוּתָא מְרַחֲקָא מִמֶּךָ, שִׁמְנֵי כַחוֹתֶם עַל לֶבֶךָ, וְלֹא יִתְעַדִי מִינָן דִּיוֹקְנָךָ, דְּאִיהִי חוֹתֶם דִּילָךָ, שְׂכִינְתָא דִּילָךָ, דְּבִגְיָנָה אֲנֵת הוֹיִת דְּכִיר לָן בְּגִלוּתָא, וְחוֹתְמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא וְדָאֵי אִיהִי שְׂכִינְתָא.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא, ב' אִיהִי וְדָאֵי, בָּה פְתַחַת אוֹרִייתָא בְּב', וְדָא בְּרֵאשִׁית ב' רֵאשִׁית, ב' אִיהֶוּ וְדָאֵי, אוֹצְרָא דְּכֵלָא, עֲלָה אֲתַמַּר (ישעיהו לג ו) יִרְאֵת יי' הִיא אוֹצְרוֹ.

(וְדָא תְּקוּנָא תְּנִינָא)

(בְּרֵאשִׁית, זְמַנִּין סְגִיאִין אִינּוּן בְּאוֹרִייתָא רֵאשִׁית, וְכָל חַד אֲתַפְרֵשׁ

קנני ראשית דרכו, וזו התורה שיש בה טעמים ונקודות ואותיות, וכמה מצוות עשה ולא תעשה, שפלגן תלויות בשם יהו"ה. זהו שפתוב זה שמי לעלם וכו'. שמי עם י"ה - שלש מאות ששים וחמש, זכר"י עם ו"ה - מאתים ארבעים ושמונה. שלש מאות ששים וחמש משמאל, מיראת הגבורה נתנו, פחד יצחק).

תקון שלישי) תקון שני

בראשית, שם ירא"ת. מה נשאר מאותן אותיות? ש"ב, וסוד הדבר - שב ביראת ה', ואם אין יראתה אין חכמה, כמו שבארנו. אם אין יראתה אין חכמה. משום שיראתה היא אוצר לחכמה, היא הגניזה שלה, היא הטמנה שלה, היא בית המלך.

וזו תקון שלישי כמו זה

בראשית רא"ש פי"ת, וסוד הדבר - בחכמה יבנה בית. ומי שרוצה לראות את המלך, אין לו רשות לראותו אלא בביתו, וסוד הדבר - החכמה לא נודעת אלא בביתו.

כמו זה העמוד האמצעי, שהוא יהו"ה, לא נודע לנביא וחזוה אלא בהיכלו שהוא אדנ"י, וסוד הדבר - וה' בהיכל קדשו, והיא כלולה משבעה היכלות, משבע ארצות, ועליהם אמר דוד אתה ה' לפני יהו"ה בארצות החיים. ועמוד האמצעי הוא כולל שבעה רקיעים, ועליהם אמר דוד השמים שמים ליהו"ה, ואין ידיעה כלל במלך ובמלבושו ובתקונו לכן אדם בעולם עד שיפגס לביתו ולהיכלו, שהיא ב', ועליה נאמר כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים.

באתריה, קדמאה איהו יהו"ה קנני ראשית דרכו (משלי ח כב), ורא אורייתא, דאית בה טעמי ונקודי ואתוון, וכמה פקודין דעשה ולא תעשה, דכלהו תליין בשם יהו"ה, ה'רא הוא דכתיב (שמות ג טו) זה שמי לעלם וכו', שמי עם י"ה שם"ה, זכר"י עם ו"ה רמ"ת, שם"ה משמאלא מרחילו דגבורה אתיהיבו, פחד יצחק).

תקונא תליתאה) תקונא תניינא

בראשית, תמן ירא"ת, מה אשתאר מאינון אתוון, ש"ב, ורזא דמלה שב (דף

יחע"ב ביראתהו"ה, ואמליתה דחילולית

חכמה, פמה דאוקמוה אם אין יראתה אין חכמה, בגין דיראתה היא אוצרא לחכמה, איהי גניזו דילה, איהי טמירו דילה, איהי ביתא דמלכא.

ו'רא תקונא תליתאה בגוונא דא

בראשית, רא"ש פי"ת, ורזא דמלה בחכמה יבנה בית (משלי כד ג), ומאן דבעי למחזי למלכא, לית ליה רשו למחזייה אלא בביתיה, ורזא דמלה חכמה לא אשתמודעא אלא בביתיה.

בגוונא דא עמודא דאמצעיתא דאיהו יהו"ה, לא אשתמודע לנביא וחזוה אלא בהיכליה, דאיהו אדנ"י, ורזא דמלה ויי בהיכל קדשו (חבקוק ב כ), ואיהי כלילא משבעה היכלין, משבעה ארעין, ועלייהו אמר דוד (שם קטז טו) אתה ה' לפני יהו"ה בארצות החיים, ועמודא דאמצעיתא איהו כליל שבע רקיעין, ועלייהו אמר דוד (שם קטז טו) השמים שמים ליהו"ה, ולית ידיעה כלל במלכא ובמלבושיה ובתקוניה לבר נש בעלמא, עד דיעול לביתיה ולהיכליה, דאיהי ב', ועלה אתמר (ישעיהו נד ז) כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים.

ולהיכלו, שהיא ב', ועליה נאמר כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים.

ומי שהוא אדם בדמות העמוד
האמצעי, עליו נאמר אין תפלתו
של אדם נשמעת אלא בבית
הכנסת, והרי פרשה בעלי
המשנה, ומי ששומר ברית נקרא
איש תמים, ושם בראשית
בריי"ת א"ש, ששומר אותו מאש
הגיהנם. אבל מי שמתעסק
בתורה ושומר אותה נקרא אדם,
בדמות של אותו שלמעלה, זהו
שכתוב כתפארת אדם לשבת
בית. בא ראה, כל מי ששומר
אות הברית, דמותו רשומה
בשכינה וצדיק, ומי שמשדל
בתורה, דמותו רשומה בעמוד
האמצעי.

תקון רביעי

בראשית, כתוב פתחו לי שערי
צדק אבא בם אוֹדָה י"ה. פתחו
לי - אלו שני עפעפי העין שהם
פותחים וסוגרים, ועליהם נאמר
והיו הכרובים פרשי כנפים
למעלה. הכרובים, אלו שני
כרובי העין, פרשי כנפים -
עפעפי העין. ועוד, פתחו לי
שערי צדק, אלו הם שתי
העינים. בזמן שהן מסתפלות
בדרך ישרה, נאמר בהם ופניהם
איש אל אחיו, ובזמן שאינם
מסתפלים בדרך ישרה, הרי נחש
עקלתון שם, עליו נאמר כי
המות יפריד וגומר.

שרשת צבעי העין הם שלשת
האבות, שנאמר בהם אלה ראשי
בית אבותם. בת עין שהיא
דקיקה קטנה, זו שכינה
שמשותפת באבות, ועליה
נאמר שמרני פאישון בת עין,
והכל בסוד של בראשית, שם
ראש"י, שם ב"ת.

קם רבי שמעון על רגליו ואמר:

ומאן דאיהו אדם בדיוקנא דעמודא
דאמצעיתא, עליה נאמר אין תפלתו
של אדם נשמעת אלא בבית הכנסת, והא
אוקמוה מארי מתניתין, ומאן דנטיר ברית,
אתקרי איש תמים, ותמן בראשית, ברי"ת
א"ש, דנטיר ליה מאשא דגיהנם, אבל מאן
דאתעסק באורייתא ונטיר לה, אתקרי אדם,
בדיוקנא דההוא דלעילא, הדא הוא דכתיב
(ישעיה מד יג) כתפארת אדם לשבת בית, תא חזי,
כל מאן דנטיר אות ברית, דיוקניה רשים
בשכינתא וצדיק, ומאן דאשדל באורייתא,
דיוקניה רשים בעמודא דאמצעיתא.

תקונא רביעאה

בראשית, כתיב (תהלים קיח יט) פתחו לי שערי
צדק אבא בם אוֹדָה י"ה, פתחו
לי דא אינון תרין עפעפי עינא, דאינון פתחין
וסגרין, ועלייהו אתמר (שמות כה כ) והיו
הכרובים פרשי כנפים למעלה, אלן תרין
כרובי עינא, פרשי כנפים עפעפי עינא, ועוד
פתחו לי שערי צדק אלן אינון תרין עינין,
בזמנא דאינון מסתפלין בארץ מישר, אתמר
בהון ופניהם איש אל אחיו, ובזמנא דלאו
אנון מסתפלין בארץ מישר, הא נחש עקלתון
תמן, עליה אתמר (רות א יז) כי המות יפריד
וגומר.

תלת גוויי עינא אנון תלת אבהון, דאתמר
בהו (שמות ו יד) אלה ראשי בית אבותם,
בת עין דאיהי דקיקא זעירא, דא שכינתא
דאשתתפת באבהון, ועלה אתמר (תהלים יז
ח) שמרני פאישון בת עין, וכלא ברזא
דבראשית, תמן ראש"י תמן ב"ת.

קם רבי שמעון על רגליו ואמר, רבון עלמין אפתח עיני לאסתפלא בהון

רבוץ העולמים, פתח עיני להסתפל בהם למעלה, אבא כ"ם בארבעים ושנים אותיות של השם המפרש, לדעת כל אות ואות על תקונה, בראשית וכו' והארץ היתה תהו ובהו, והם: אב"ג ית"ץ, קר"ע שט"ן, נג"ד יכ"ש, בט"ר צת"ג, חק"ב טנ"ע, יג"ל פז"ק, שק"ו צי"ת, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. לכל אות ואות יש מאמר ויש לה נתיב. עשר אמירות הן ולי"ב שבילים, וכלם תלויים מן אי"ה. וזהו אבא כ"ם אודה י"ה. אי"ה בחשבון אוד"ה י"ה. י"ה חכמה ובינה, א' פתח עליון, ואותן שבע ספירות כלולות בשבעה שמות.

ואת כלם כוללת בת שבע, ואין ספירה מכל הספירות שיהיה לה רשות להוריק ברכות ולהשפיע לתחתונים אלא בכת שבע, משום שהיא הקשר של כל הספירות, שאם הספירות היו מריקות מחוץ לה, הנה פרוז ומשום זה אין רשות לשום ספירה להריק לשום מקום פרט לה, אלא התחתונים, ומשום כך נאמר בה אל יתהלל חכם בחכמתו וגומר, כי אם בזאת, בזאת יבא אהרן אל הקדש, שאין רשות לנביא וחכם לדעת למעלה שום מדע אלא בה, ובשבילה נאמר ומשה עלה אל האלהים, ודוד אמר בגללה אם אתן שנת לעיני לעפעפי תנומה עד אמצא מקום ליהו"ה, הוא שלמות האדם, שלמות היחוד, שלמות השם הקדוש, שלמותה של כל ספירה וספירה.

תקון חמישי

בראשית, ב' ראשית, נקדה אהרן, והנה היא מחשבה סתומה. בינתים הנה אליהו מזדמן אל רבי שמעון. אמר

לעילא, אבא כ"ם בארבעים ותריין אתון דשמא מפרש, למנדע כל את ואת על (ט ד ט) תיקוניה, בראשית וכו', והארץ היתה תהו ובהו, ואינון אב"ג ית"ץ, קר"ע שט"ן, נג"ד יכ"ש, בט"ר צת"ג, חק"ב טנ"ע, יג"ל פז"ק, שק"ו צי"ת, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, כל את ואת אית ליה מאמר ואית ליה נתיב, עשר אמרין אינון, ול"ב שבילין, וכלהו תליין מן אי"ה, ודא איהו אבא כ"ם אודה י"ה (תהלים קיח ט) אי"ה בחושבן אוד"ה י"ה, י"ה חכמה ובינה, א' פתח עלאה, ואנון שבע ספירן פלילין בשבע שמיהן.

וברהו כלילת לון בת שבע, ולית ספירה מפלהו ספירן דיהא לה רשו לארקא ברקאן ולאשפעא לתתאין, אלא בכת שבע, בגין דאיהי קשורא דכלהו ספירן, דאי ספירן הו מריקין לבר מינה הוה פרוזא, ובגין דא לית רשו לארקא ספירה לשום אתר בר מינה, לגבי תתאין, ובגין דא אתמר בה (ירמיה ט כב) אל יתהלל חכם בחכמתו וגומר, כי אם בזאת, בזאת יבא אהרן אל הקדש (ויקרא טז א), דלית רשו לנביא וחכימא למנדע לעילא שום מדע אלא בה, ובגינה אתמר (שמות יט ג) ומשה עלה אל האלהים, ודוד בגינה אמר (תהלים קלב ד) אם אתן שנת לעיני לעפעפי תנומה, עד אמצא מקום ליהו"ה, איהו שלימו דאדם, שלימו דיחודא, שלימו דשמא קדישא, שלימו דכל ספירה וספירה.

תקונא חמישאה

בראשית, ב' ראשית, נקודה בהיכליה, והאי נקודה איהי מחשבה סתימא, אדהכי הא אליהו אזדמן לגביה דרבי שמעון, בהיכלו, והנקדה הוה היא מחשבה סתומה. בינתים הנה אליהו מזדמן אל רבי שמעון. אמר

לו: רבי רבי, וְהָיָה ב' הַיָּמִים
פְּתוּחָהּ, אִם כֵּן, בְּמֵה הַמַּחְשָׁבָה
סְתוּמָה בָּהּ? אֵלֶּא בְּתַחֲלוֹת
שְׁלֹטוֹן וּמְשָׁלֵת הַמֶּלֶךְ, הַנִּיצוּץ
הַקָּשָׁה, כְּשֶׁמֶדֶד הַחֶבֶל, הַנִּקְדָּה
הַזֶּה יֵצֵא מִמֶּנָּה קוֹ שֶׁהַסְּתִיר
הַנִּיצוּץ אוֹתָהּ מַחְשָׁבָה כְּמוֹ זֶה:
ס. בְּהַתְחַלָּה הַיָּמִים סְתוּמָה,
וּכְשֶׁהַתְּפִשֵׁט הַקוֹ שֶׁהוּא ו'
מֵהַמֶּדָּה, הַיָּמִים נִפְתָּחָה וְנִעְשָׂתָה
ב', וְזֶה בְּרֵאשִׁית, ב' רֵאשִׁית,
נִקְדָּה בְּהִיכְלוֹ.

וּכְשֶׁהוּא ס סְתוּמָה, הַיָּמִים
גְּדוּלָה מִלְּסַרְפָּה הַמְּשֻׁרָה,
וְנִעְשִׂית טַבְעַת, וּבְגִלְלָה נֶאֱמַר
אֶל הַכֶּלֶה, תְּהֵא לִי מְקַדְּשֵׁת
בְּטַבְעַת זֶה ס, וְעֲלִיָּה נֶאֱמַר,
הַקָּשֶׁר בְּהַתְגַּלְמוֹתוֹ נֶעוּץ
בְּטַבְעַת, וְהַיָּמִים לֹא לְכַנָּה וְלֹא
אֲדָמָה וְלֹא שְׁחָרָה וְלֹא יִרְקָה
וְלֹא שׁוֹם צָבַע כָּלֵל,
וּכְשֶׁמִּתְפַּשֵּׁט לְהֵאִיר, הַיָּמִים
עוֹשֶׂה גִּנְיָמִים לְהֵאִיר.

וְכוֹד הַדָּבָר - עוֹשֶׂה אֹר פְּשֻׁלָּמָה
וְכוֹ, כְּשֶׁהוּא אֹר מְעֻטָּף וְלֹא
מִתְפַּשֵּׁט, וְהוּא נִסְתָּר, נִקְרָא
אֹר, אֹר נִסְתָּר בְּאוֹת יוֹד,
נִקְדָּה בְּהִיכְלוֹ, כְּשֶׁמוֹצֵא י'
מֵאֹרֶיךָ נִתְגַּלָּה אֹר, וְזֶהוּ
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר, וַחֲמֹשׁ
פְּעָמִים אֹר יֵשׁ בְּמַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית, וְהֵם ה', וְעֲלִיהֶם נֶאֱמַר
מִי מִדֵּד בְּשַׁעֲלוֹ מִים, וְזֶה זְרוּעַ
יָמִין, וְהוּא גִּוֹן לְבָן, וְשָׁמַיִם
בְּזֵרֵת תַּפְּן - זֶה זְרוּעַ שְׁמָאל,
שֶׁהוּא צָבַע אֲדָם, וְכֹל בְּשֻׁלַּשׁ
עֶפְרָה הָאֶרֶץ - זֶה הַגּוֹף, הַעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי, וְזֶה גִּוֹן יָרֵק, וְשָׁקֵל
בְּפִלְס הָרִים וּגְבָעוֹת בְּמֵאזְנָיִם -
שְׁנֵי עֲמוּדֵי אֲמֵת, וְה' הַזֶּה
מִתְפַּשֵּׁט לְהֵאִיר בְּחֻמְשָׁה
גִּנְיָמִים, שֶׁהֵם חֲמֹשׁ פְּעָמִים אֹר,
י' הַיָּמִים מִדָּה שְׁלֵה, ה' עֲלִיּוֹנָה
חֻמְשָׁה אֹר, ה' תַּחְתּוֹנָה חֻמְשָׁה

אָמַר לִיָּה רְבִי רְבִי, וְהָא ב' פְּתִיחָא אִיָּה, אִם
כֵּן בְּמֵאִי אִיָּה מַחְשָׁבָה סְתִימָא בָּהּ, אֵלֶּא בְּרִישׁ
הוֹרְמְנוּתָא דְּמִלְכָּא, בּוֹצִינָא דְּקַרְדִּינוּתָא, כִּד
מְדִיד מְשִׁיחָא, הַיָּמִים נִקְוֶדָה, נִפְיָק מִיָּנָה קוֹ,
דְּסְתִימִים נִיצוּצָא, הַיָּמִים מַחְשָׁבָה כְּגוֹנוֹנָא דָּא ס,
כְּקַדְמִיתָא אִיָּה מ"ם סְתִימָא, וְכִד אֲתַפְּשֵׁט קוֹ
דְּאִיָּה ו' מִן הַמֶּדָּה, אִיָּה אֲתַפְּתַחַת וְאֲתַעְבִּידַת
ב', וְדָא בְּרֵאשִׁית ב' רֵאשִׁית, נִקְוֶדָה בְּהִיכְלִיָּה.
וְכִד אִיָּה ס סְתִימָא, אִיָּה מ"ם רְבִתָּא
מִלְּסַרְפָּה הַמְּשֻׁרָה ^(ישעיה ט ו), וְאֲתַעְבִּידַת
עֲזָקָא, וּבְגִינָה אֲתַמַּר לְגַבִּי כֶּלֶה, תְּהֵא לִי
מְקוֹדְשֵׁת בְּטַבְעַת זֶה ס, וְעֲלִיָּה אֲתַמַּר קוֹטְרָא
בְּגוֹלְמָא, נֶעוּץ בְּעֲזָקָא, וְאִיָּה לֹא חוֹר וְלֹא
סוּמָק וְלֹא אוֹכֵם וְלֹא יְרוּק וְלֹא גִּוֹן כָּלֵל, וְכִד
אֲתַפְּשֵׁט לְאֲנַהְרָא, אִיָּה עֲבִידַת גִּוֹנִין
לְאֲנַהְרָא.

וְרוּזָא דְּמִלְכָּה עוֹטָה אֹר פְּשֻׁלָּמָה וְכוֹ' ^{(תהלים קד}
ס), כִּד אִיָּה אֹר מְעוּטָף וְלֹא אֲתַפְּשֵׁט,
וְאִיָּהוּ סְתִימִים, אֲתַקְרִי אֹרִי, אֹר סְתִימִים בְּאֵת
יו"ד, נִקְוֶדָה בְּהִיכְלִיָּה, כִּד אֲפִיק י' מֵאֹרִי, ר'
אֲתַגְלִיָּא אֹר, וְדָא אִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי
אֹר ^(בראשית א ג), וַחֲמֹשׁ זְמַנִּין אֹר אִינוּן בְּעוֹבְדָא
דְּבְּרֵאשִׁית, וְאִינוּן ה', וְעֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר ^{(ישעיה מ}
י) מִי מִדֵּד בְּשַׁעֲלוֹ מִים, וְדָא דְּרוּעָא יְמִינָא,
וְאִיָּהוּ גִּוֹן חוֹר, וְשָׁמַיִם בְּזֵרֵת תַּפְּן, דָּא דְּרוּעָא
שְׁמָאלָא, דְּאִיָּהוּ גִּוֹן סוּמָק, וְכֹל בְּשֻׁלַּשׁ עֶפְרָ
הָאֶרֶץ, דָּא גּוֹפָא עֲמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא, וְדָא גִּוֹן
יְרוּק, וְשָׁקֵל בְּפִלְס הָרִים ^(דף יש ע"ב) וּגְבָעוֹת
בְּמֵאזְנָיִם, תְּרֵי סְמִכֵי קְשׁוּט, וְהַיָּמִים ה' אִיָּה
אֲתַפְּשֵׁט לְאֲנַהְרָא בְּחֻמְשׁ גִּוֹנִין, דְּאִינוּן חֲמֹשׁ
זְמַנִּין אֹר, י' אִיָּה מִדָּה דִּלְהָ, ה' עֲלִיָּה חֲמֹשׁ
אֹר, ה' תַּתָּא חֲמֹשׁ גִּוֹנִין דְּנַהְרִין בְּהוֹן חֲמֹשׁ
אֹר, וְכִד אֲתַפְּשֵׁט ה' עֲלִיָּה לְאֲנַהְרָא בָּה'

גונים שמאירים בהם חמשה אור, וכשמתפשטת ה' העליונה להאיר בה' התחתונה בחמשת הגונים (שמאירים) שלה, מיד מתפשטת ו' אליה, וזהו נוטה שמים פריעה, שודאי כשהיא מאירה בגוניה, נאמר בה וראייתה לזכר ברית עולם, וראייתה בתכשיטיה, כמו כלה שמתקשטת לבעלה, ומיד נוטה שמים פריעה, שבא אליה בעלה.

וזהו סוד של קו המדה שהוא ו', מאותה מדה שהיא י', ואחר שהיא נוטלת את השם הקדוש, היא נעשית מדה ממטה למעלה. כמו שנקדה י' היא מדה לעשר יריעות, כף היא אמה מצד האות ו' כלולה מעשר אמות. זהו שכתוב עשר אמות ארך הקרש, וזה י', ואמה ה' עליונה, וחצי האמה ה' תחתונה. ארך היריעה האחת זו ו'. ולמה נקראת ה' התחתונה חצי האמה? משום שנקראת מצה פרוסה, לחם עני. וכשעוררה הנקדה הזו אל א' שהוא אור סתום, נקרא קמ"ץ, קמץ סתום, בגלל וקמץ הפהן משם מלא קמצו, והיא מחשבה סתומה, ם סתומה. מי הוא המפתח שלה? פת"ח, וזה ו', והוא נטוי כמו זה (ציור למעלה) כשנפרד מהנקדה, הוא רקיע פתוח ודאי.

נטוי על ראשי החיה, שהיא ניצוץ של קמ"ץ, זהו שכתוב ודמות על ראשי החיה רקיע. מי החיה? זו מלכות, שהיא ניצוץ למטה מן רקיע כמו זה א ם מי הרקיע? זה צדיק, וזהי החיה אשר פחת אלה"י ישראל. ראשי החיה שלמטה - נצח והוד.

ויש חיה עליונה כמו זה: ו זה י', שהיא עליונה, שהיא על

תפאה, בחמש גוונים (דנהרין) דילה, מיד אתפשט ו' לגבה, ודא איהו נוטה שמים פריעה, דודאי פד איהי נהירא בגוונין דילה, אתמר בה (בראשית ט טז) וראייתה לזכור ברית עולם, וראייתה בתכשיטה, ככלה דמתקשטא לגבי בעלה, ומיד נוטה שמים פריעה, דאתי בעלה לגבה.

ודא איהו רזא דקו המדה דאיהו ו', מההיא מדה דאיהי י', ולבתר דאיהי נטלא שמא קדישא, אתעבידת איהי מדה מתתא לעילא. כמה דנקודה י' איהי מדה לעשר יריעו, כף איהי אמה מסטרא דאות ו', כלילא מעשר אמות, הדא הוא דכתיב (שמות כו טז) עשר אמות ארך הקרש, ודא י', ואמה ה' עלאה, וחצי האמה ה' תפאה, ארך היריעה האחת דא ו', ואמאי אתקרי ה' תפאה חצי האמה, בגין דאתקרי מצה פרוסה לחם עוני.

והאי נקודה פד סלקא לגבי א' דאיהו אוירא סתים, אתקרי קמ"ץ, קומץ סתים, בגין וקמץ הפהן משם מלא קמצו (ויקרא ב ב), ואיהי מחשבה סתימא, ם סתימא, מפתחא דילה מאי ניהו פת"ח, ודא ו', ואיהו נטוי פגוונא דא \ (ג"א), פד אתפריש מנקודה איהו רקיע פתוח ודאי.

נטוי על ראשי החיה דאיהי ניצוצא דקמ"ץ, הדא הוא דכתיב (יחזקאל א כב) ודמות על ראשי החיה רקיע, מאן חיה דא מלכות, דאיהי ניצוץ לתתא מן רקיע, פגוונא דא א (ג"א). מאן רקיע דא צדיק, והאי איהי חיה אשר פחת אלה"י ישראל, ראשי החיה דלתתא נצח והוד.

ואית חיה עלאה פגוונא דא ו דא י' עלאה דאיהי על הרקיע, ואיהי מחשבה

הַרְקִיעַ, וְהִיא מִחֻשְׁבָּה עֲלֵינוּהָ,
כְּתוּב בְּרֹאשׁ הַפְּלֵה. הַרְקִיעַ שְׁלָה
וְ עֲלֵינוּהָ, וְזוֹ הִיא עֲטָרַת
תְּפָאֲרֹת. הַרְאִישִׁים שְׁלָה שְׁתֵּי
זְרוּעוֹת.

וַיֵּשׁ עֲטָרָה בְּרֹאשׁ אָבָא וְאִמָּא,
וְהִיא כְּתוּב עֲלֵיוֹן וְדַאי, וְהַרְאִישִׁים
שְׁלָה לְמַעְלָה הֵם אָבָא וְאִמָּא,
הִיא י' בְּכָל מְקוֹם, הַקּוֹץ שְׁלָה
לְמַעְלָה, וְגוּהָ בְּאִמְצַע, וְסוּפָה
לְמַטָּה. הַכֹּלֵל שֶׁל אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם
הַמְּפָרֵשׁ.

הַרְאִישׁ שְׁלָה לְמַעְלָה בְּסוּד
הַטְּעָמִים, וְגוּהָ בְּאִמְצַע בְּסוּד
(כֵּלֵל) הָאוֹתִיּוֹת, גּוּף לְשִׁנְיָהִם,
וְקוֹצָה לְמַטָּה בְּסוּד הַנְּקֻדּוֹת,
וְלְמַטָּה הַנְּקֻדָּה הַזֹּאת הִיא מִים
וְנִקְבִיִּים, וְלְמַעְלָה מִים זְכָרִיִּים,
הַרְקִיעַ בְּאִמְצַע כְּמוֹ זֶה: א. עֲלֵיהָ
נֶאֱמַר וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מִים
לְמִים.

וְזוֹדֵר מִחֻלְקַת שְׁהִיא לְשֵׁם שְׁמִים,
שְׁהִיא סוּפָה לְהַתְקִיִּים וְלְהַכְנִיס
שְׁלוֹם וַיְחוּד בְּשִׁנְיָהֵם, וְלֹא
מִחֻלְקַת שֶׁל פְּרוּד כְּמוֹ מִחֻלְקַת
קֶרֶח וְעֵדְתוֹ עִם אֶהְרֹן, וּמִחֻלְקַת
הַזֶּה שְׁהִיא לְשֵׁם שְׁמִים, מִשּׁוּם
שְׁהַמִּים הַתְּחַתּוּנִים בּוֹכִים
וְאוֹמְרִים, אֲנִי רוֹצִים לְהִיּוֹת לְפָנֶי
הַמְּלֶךְ עֵלְת הָעֲלוֹת, וְרוֹצִים
לְעֲלוֹת לְמַעְלָה. הַרְקִיעַ מְפָרֵד
בִּינֵיהֶם, עַד שְׁעֵלְת הָעֲלוֹת שֶׁם
אוֹתָם שְׁוִים, י' מִצַּד זֶה, וְי' מִצַּד
זֶה, ו' בְּאִמְצַע, כְּמוֹ זֶה: יו"י,
שְׁהִיא א. וְכָל אֵלוֹ קְרוֹבִים לְעֵלְת
הָעֲלוֹת, וְסוּד הַדְּבָר - וַיַּעַשׂ
אֱלֹהִיִּים אֵת שְׁנֵי הַמְּאוֹרוֹת
הַגְּדוֹלִים, וְהֵם שְׁוִים. זֶהוּ
שְׁפָתוֹב וְהִיא אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר
הַחֲמָה.

תְּקוּנַת חֲמִישָׁאָה

בֵּא וּרְאָה, קַמִּיץ הוּא סְתוּם
בְּאוֹת י' מִפְּלָ צַד, מַעְלָה אִמְצַע וּמַטָּה, וְזֶה הַקַּמִּץ סְתוּם בְּשִׁלְשׁ סְפִירוֹת. הַפְּתִיחָה שְׁלוֹ הוּא

עֲלָאָה, כְּתוּב בְּרִישָׁא דְכֻלָּה, רְקִיעַ דִּילָה ו' עֲלָאָה, וְהִיא אִיהִי עֲטָרַת תְּפָאֲרֹת, רֵאשִׁין דִּילָה תְּרִין דְרוּעִין.

וְאִיהִי עֲטָרָה בְּרֹאשׁ אָבָא וְאִמָּא, וְאִיהִי כְּתוּב עֲלָאָה וְדַאי, וְרִישִׁין דִּילָה לְעֵילָא אִינוּן אָבָא וְאִמָּא, אִיהִי י' בְּכָל אֶתְר, קוֹצָא דִּילָה לְעֵילָא, וְגִיּוֹ דִּילָה בְּאִמְצַעִיתָא, וְסוּפָא דִּילָה לְתַתָּא, כְּלָלָא דְאֶתְוּוֹן דְשָׁמָא מְפָרֵשׁ.

רִישָׁא דִּילָה לְעֵילָא בְּרִזָּא דְטַעֲמִי, וְגִיּוֹ דִּילָה בְּאִמְצַעִיתָא בְּרִזָּא (נ"א כְּלָלָא) דְאֶתְוּוֹן, גּוּפָא לְתַרוּיְיהוּ, וְקוֹצָא דִּילָה לְתַתָּא בְּרִזָּא דְנִקְוֵדִי, וְלְתַתָּא אִיהִי הִיא נִקְוֵדָה מִים נוֹקְבִין, וְלְעֵילָא מִים דְכוּרִין, רְקִיעַ בְּאִמְצַעִיתָא כְּגוּוֹנָא דָא א, עֲלָה אֶתְמַר (בְּרֹאשִׁית א' ו') וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מִים לְמִים.

וְהִיא אִיהִי מִחֻלְקַת שְׁהִיא לְשֵׁם שְׁמִים, דְאִיהִי סוּפָה לְהַתְקִיִּים, וְלֹא עֲלָא שְׁלָם וַיְחוּדָא בְּתַרוּיְיהוּ, וְלֹא מִחֻלְקַת דְּפְרוּדָא, כְּגוּן מִחֻלְקַת קֶרֶח וְעֵדְתוֹ בְּאֶהְרֹן, וּמִחֻלְקַת הִיא דְאִיהִי לְשֵׁם שְׁמִים, בְּגִין דְמִים תְּתַאֲוִן אִינוּן בּוֹכִין וְאִמְרִין אֲנִן בְּעִיִן לְמַהֲוִי קְדָם מְלָכָא עֵלְת הָעֲלוֹת, וּבְעֵין לְסִלְקָא לְעֵילָא, רְקִיעַ אֶפְרִישׁ בִּינֵיהֶו, עַד דְעֵלְת הָעֲלוֹת שְׁוִי לּוֹן שְׁוִין, י' מְסֻטְרָא דָא, וְי' מְסֻטְרָא דָא, ו' בְּאִמְצַעִיתָא, כְּגוּוֹנָא דָא יו"י דְאִיהִי א, וְאֵלִין כְּלָהוּ קְרַבִּין לְעֵלְת הָעֲלוֹת, וְרִזָּא דְמֵלָה וַיַּעַשׂ אֱלֹהִיִּים אֵת שְׁנֵי הַמְּאוֹרוֹת הַגְּדוֹלִים, וְאִינוּן שְׁוִין, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה ל' כא) וְהִיא אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחֲמָה.

תְּקוּנַת חֲמִישָׁאָה

תָּא חֲזִי קַמִּיץ אִיהִי סְתוּם בְּאֵת י' מִפְּלָ

בַּחֲמִשָּׁה אֹר, שֶׁהֵם חֲמֵשׁ
הָאֲצָבָעוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת, וְהֵם ה'
עֲלִיּוֹנָה, חֲמֵשׁ אָאָאָא, שֶׁהֵם
אֹר אֹר אֹר אֹר אֹר, חֲמֵשׁ
פְּעָמִים, חֲמִשָּׁה אֹרוֹת שֶׁל
מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְהִנְקֹד שֶׁלֵּהֶם
אָאָאָא, חֲמֵשׁ שְׁעוּלִים לְעֶשֶׂר.
וְסוּד הַדְּבָר - וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ
מְאֲלָמִים וְגוֹמֵר, וְהִנֵּה קָמָה
אֲלֵמְתִי וְגַם נִצְבָּה. זֶה א'
בַּחֲל"ם, שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִכָּל
הַנְּקוּדוֹת, בְּקוּמָה זְקוּפָה, וְבוֹ
הַתְּעֵלָה (הַסְתַּבֵּל) יוֹסֵף בַּחֲלוּם, וְכֵן
יַעֲקֹב. זֶהוּ שִׁפְתוֹב וַיַּחֲלֵם וְהִנֵּה
סֵלֶם מִצָּב אֲרֻצָּה וְרֵאשׁוּ מְגִיעַ
הַשְּׂמִימָה. זֶה א שֶׁהוּא רֵאשׁ.
וְהִנֵּה מְלֹאכֵי אֱלֹהִי"ם עוֹלִים
וַיּוֹרְדִים בּוֹ, אָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה,
עוֹלִים שְׁנַיִם וַיּוֹרְדִים שְׁנַיִם, וְהֵם
אָאָאָ.

וְהָאוֹת הַזֹּאת שֶׁהִיא אֶל"ף חֲל"ם
שֶׁהִיא בְּאֲמָצַע, הִיא כְּתוּב עַלִּיּוֹן
שֶׁסּוּבָב עַל רֵאשׁוֹ שֶׁל הָעַמּוּד
הָאֲמָצָעִי, וּמִשׁוּם כֵּן וְהִנֵּה
תְּסַבִּינָה אֲלֵמְתֵיכֶם וּתְשַׁתְּחוּיָן
לְאֲלֵמְתֵי. הַכְּתוּב הַזֶּה נֶאֱמַר בָּה
אֲבָן מֵאִסוֹ הַבּוֹנִים הַיְתָה לְרֵאשׁ
פְּנֵיהֶ. וְהִיא אֲבָן שְׁנִגְזֶרֶת שֶׁלֹּא
בְּיָדִים, זֶהוּ שִׁפְתוֹב עַד דִּי
הַתְּגַזֶּרֶת אֲבָן דִּי לֹא בְּיָדִין וְגוֹמֵר,
וּמִשׁוּם שֶׁלֹּא מוֹצְאִים לָהּ אֵת
הַמְּקוֹם מֵאִיפָה שְׁנִגְזֶרֶה,
שׁוֹאֲלִים הַמְּלֹאכִים הַקְּדוֹשִׁים
אִיָּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, וְלֹא
מוֹצְאִים לָהּ מְקוֹם, עַד שְׁאוּמְרִים
כְּרוּף כְּבוֹד יְהו"ה מִמְּקוֹמוֹ.

(בְּיָנִימִים חֲרִי הַזֶּקֶן אֲצִלוֹ וְאָמַר, רַבִּי רַבִּי, זֶה
בְּשִׁכְנִיָּה הַתְּחַתּוֹנָה שְׁאִין לָהּ שֵׁם אֶלָּא אֲצִילוֹת,
וְהוּוּ הַתְּגַזֶּרֶת אֲבָן, מִשׁוּם שֶׁהִיא גְּזֶרֶת מְלַכְקִי,
וְכֵה גּוֹזְרִים דִּין רַפְּהִי, זֶה דִּין אֲחֵרוֹן, וְכַתְּרֵהּ מְלַכּוֹת
נִקְרָא סְפִירָה, שְׁאִין סְפִירָה שְׁלֵמָה חוּץ מִמִּנְהָ
לְמִשְׁהָ).

סְטָרָא, עֵילָא וְאֲמָצְעִיתָא וְתַתָּא, וְדָא קוּמָן
סְתִים בְּתַלְתִּת סְפִירָן, פְּתִיחוּ דִּילִיָּה אִיְהוּ בַּחֲמֵשׁ
אֹר, דְּאִינוּן חֲמֵשׁ אֲצָבָעָן עֲלֵאִין וְאִינוּן ה'
עֲלֵאָה, (דף כ ע"א) חֲמֵשׁ אָאָאָא, דְּאִינוּן אֹר
אֹר אֹר אֹר אֹר, חֲמֵשׁ זְמִנִין, חֲמֵשׁ נְהוּרִין
דְּעוּבְדָא דְּבְרֵאשִׁית, וְנִקְוֵדָא דְּלֵהוּן אָאָאָא
חֲמֵשׁ דְּסִלְקִין לְעֶשֶׂר.

וְרָזָא דְּמִלָּה וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מְאֲלָמִים וְגוֹמֵר,
וְהִנֵּה קָמָה אֲלֵמְתִי וְגַם נִצְבָּה (בְּרֵאשִׁית לו
ז). דָּא א' בַּחֲל"ם, דְּאִיְהוּ לְעֵילָא מִכָּל נְקוּדִין,
בְּקוּמָה זְקוּפָה, וּבִיָּה אֲסִתְלַק (ג"א אֲסִתְבֵּל) יוֹסֵף
בַּחֲלָמָא, וְכֵן יַעֲקֹב, הַדָּא הוּא דְכֶתִיב (שם כח
יב) וַיַּחֲלֵם וְהִנֵּה סֵלֶם מִצָּב אֲרֻצָּה וְרֵאשׁוּ מְגִיעַ
הַשְּׂמִימָה, דָּא א דְּאִיְהוּ רֵאשׁ, וְהִנֵּה מְלֹאכֵי
אֱלֹהִי"ם עוֹלִים וַיּוֹרְדִים בּוֹ, אָמְרוּ מְאֲרִי
מִתְּנִיתִין, עוֹלִים תְּרִי, וַיּוֹרְדִים תְּרִי, וְאִינוּן
אָאָאָ.

וְהִיא אֵת דְּאִיְהִי אֶל"ף חֲל"ם דְּאִיְהִי
בְּאֲמָצְעִיתָא, אִיְהִי כְּתוּב עֲלֵאָה דְּאֲסִתְר
עַל רֵישָׁא דְּעַמּוּדָא דְּאֲמָצְעִיתָא, וּבְגִין דָּא וְהִנֵּה
תְּסַבִּינָה אֲלֵמְתֵיכֶם וּתְשַׁתְּחוּיָן לְאֲלֵמְתֵי (שם
לו). הִיא כְּתוּבָא אֲתָמַר בָּה (תְּהֵלִים קיח כב) אֲבָן מֵאִסוֹ
הַבּוֹנִים הַיְתָה לְרֵאשׁ פְּנֵיהֶ, וְאִיְהִי אֲבָנָא
דְּאֲתַגְזֶרֶת דְּלֹא בְּיָדִין, הַדָּא הוּא דְכֶתִיב (דְּנִיָּאֵל
ב לד) עַד דִּי הַתְּגַזֶּרֶת אֲבָן דִּי לֹא בְּיָדִין וְגוֹמֵר,
וּבְגִין דְּלֹא אֲשַׁפְּחוּן לָהּ אֲתֵר מֵאֵן אֲתַגְזֶרֶא,
שְׁאֲלִין מְלֹאכֵיָא קְדִישִׁיא אִיָּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ
לְהַעֲרִיצוֹ, וְלֹא אֲשַׁפְּחוּן לָהּ אֲתֵר, עַד דְּאֲמְרִין
כְּרוּף כְּבוֹד יְי' מִמְּקוֹמוֹ (ג"א אֲדֵהֲכִי הָא סְבָא לְגַבִּיָּה
וְאָמַר רַבִּי רַבִּי הִיא בְּשִׁכְנִיָּתָא תְּתַאָּה דְּלִית לָהּ תְּמָן אֶלָּא אֲצִילוֹתָא,
וְדָא הוּא אֲתַגְזֶרֶת אֲבָן, בְּגִין דְּאִיְהִי גְּזֶרֶת מְלַכְקִין, וְכֵה גּוֹרִין דִּינָא
רַפְּיָא, דָּא דִּין בְּתַרְרָא, וְכַתְּרֵהּ מְלַכּוֹת אֲתַקְרִיאָת סְפִירָה דְּלִית סְפִירָה
שְׁלִימָה בַר מִינָה לְתַתָּא).

והאבן הזו היא סגלת מלכים, היא שיחת מלאכי השרת, שיחת חיות ושרפים ואופנים, שיחת כל העליונים והתחתונים, ידיעת השמש והלכנה בעתים, עת וזמן לכל.

כר הטעמים והנקודות והאותיות כלולים בה, קול, דבור ומחשבה כלולים בה. היא כתר תורה וכתר פהנה וכתר מלכות, והיא כתר בראש כל האותיות, כמו זה: ש, ועל האבן הזו אמר רבי עקיבא לחבריו, כשתגיעו לאבני שיש טהור, אל תאמרו מים מים.

והיא הקוץ של כל האותיות. ב כמו זה ד. קוץ של כל אות ואות, שעור קומה שלהן ו ממעלה למטה וממטה למעלה, וסוד הדבר - מקצה השמים ועד קצה השמים, וזה סוד לך יהו"ה הגדלה והגבורה והתפארת וגומר. לך יהו"ה הממלכה - זו מלכות, שהיא בכל.

והיא צפצוף של העופות הקדושים, שנאמר בהם כי עוף השמים יוליך את הקול, הצפצוף של כל הצפורים, שהן נשמות קדושות שמצפצפים בכמה תפלות, שיחת חיות, שהם תלמידי חכמים, ובגללה נאמר ויצא יצחק לשוח בשדה וכו', ואין שיחה אלא תפלה.

ובגללה נאמר, תפלת שחרית חובה, תפלת ערבית רשות, שהיא רשות הלילה בפני עצמה, ומשום כך אין לה קביעות בלילה, שדומה לגלות, אלא פעמים נמצאת שם ופעמים אין נמצאת.

אשרי מי שפוגש אותה, כמו יעקב שנאמר בו ויפגע במקום וילן שם עמה כי בא השמש, עד שבא בעלה ונטיר לה, מתפן ואילך עמה. משם ואילך קבעה חובה.

והיא אבן איהי סגולת מלכים, איהי שיחת מלאכי השרת, שיחת חיון ושרפים ואופנים, שיחת כל עלאין ותפאין, ידיעת שמשא וסיהרא בעתים, עת וזמן לכלא.

כר טעמי ונקודי ואתון פלילן בה, קלא דבור ומחשבה, פלילן בה, איהי כתר תורה, וכתר פהונה, וכתר מלכות, ואיהי תגא פריש כל אתון, פגוונא דא ש, ועל האי אבנא אמר רבי עקיבא לחבריו, כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים.

ואיהי קוצא דכל אתון, ב פגוונא דא ד, קוץ דכל את ואת, שיעור קומה דילהון ו, מעילא לתתא ומתתא לעילא, ורזא דמלה מקצה השמים ועד קצה השמים (דברים ד א), ורזא דא לך יי הגדלה והגבורה והתפארת וגומר (ד"ה א כח), לך יי הממלכה דא מלכות, דאיהי בכלא.

ואיהו צפצוף עופין קדישין, דאתמר בהון (קהלת י ב) פי עוף השמים יוליך את הקול, צפצופא דכל צפורין דאינון נשמתין קדישין, דמצפצפין בכמה צלותין, שיחת חיון דאינון תלמידי חכמים, ובגינה אתמר (בראשית כד טג) ויצא יצחק לשוח בשדה וכו', ולית שיחה אלא צלותא.

ובגינה אתמר תפלת שחרית חובה, תפלת ערבית רשות, דאיהו רשו דלילה בפני עצמה, ובגין דא לית לה קביעות בלילה דמניא לגלותא, אלא זמנין אשתפחת תמן וזמנין לא אשתפחת.

ובאה איהו מאן דפגע בה, פגון יעקב דאתמר ביה (שם כח יא) ויפגע במקום וילן שם עמה פי בא השמש, עד דאתא בעלה ונטיר לה, ובת תמן עמה, מתפן ואילך קבעה חובה.

אָבֵר בְּשַׁבַּת אִיהִי רְשׁוּת הַיְחִיד, דְּאִיהִי
בְּרְשׁוּתָא דְּבַעְלָהּ, וְלֹא פְּגוּוֹנָא דְּלִילָיָא
שְׁהִלְיָה שְׁהִיתָה יְחִידָה
בְּרְשׁוּתָהּ. זֶהוּ שְׁכַתוּב אִיכָה
יִשְׁבָּה בְּדָד.

וְיַעֲקֹב, מִשּׁוּם שְׁקָרְבָה לְבַעְלָהּ
בְּפָגִיעָה שְׁלוֹ, וְדָאֵי עֲשָׂה אוֹתָהּ
חוּבָה, וְכִשְׁבָּא הַשְּׁמֵשׁ בְּשַׁחְרִית,
שְׁנָאֵמַר בּוּ כִּי שְׁמֵשׁ וּמִגֵּן יְהוּ"ה
אֱלֹהִים, נֹאֵמַר בּוּ וַיִּזְרַח לוֹ
הַשְּׁמֵשׁ, מִשֶּׁם וְאֵילָךְ קָשֶׁר אוֹתָהּ
עֲמוּ, שְׁהוּא קָשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל
יָד, קָשֶׁר אוֹתָהּ עֲמוּ שְׁלֹא תִזּוּז
מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. מִצַּד הַשְּׁמַאל
קָשֶׁר אוֹתָהּ עִם תְּפִלִּין שֶׁל יָד,
שֶׁהֵן בְּזוּע שְׁמַאל, מִצַּד הַיְמִין
שֵׁם אוֹתָהּ פֶּתֶר עַל רֹאשׁוֹ, תְּפִלִּין
שֶׁל רֹאשׁ, וְזֶה בֵּינָם שְׁהִיא
קְשׁוּרָה עִם בְּעֵלָהּ, נֹאֵמַר בָּהּ
יִשְׁחַרְוֵנִי וְאִזּוּ יִמְצְאוּנִי. אָבֵל
בְּלִילָהּ, שְׁהִיא הַגְּלוּת, שְׁהִיא
מִחוּץ לְבַעְלָהּ, וְהִיא רְשׁוּת בְּפָנֵי
עֲצָמָה, נֹאֵמַר בָּהּ אֵל תִּתְּדַע
לְרְשׁוּתָהּ, וּמִשּׁוּם כֶּף אָמַר דְּוֹד אִם
אֲתָן שְׁנַת לְעֵינַי וְגוֹמַר עַד אֲמַצָּא
מְקוֹם לָהּ.

עַד פֶּאֶן רְזָא דְקַמ"ץ, שְׁהוּא סוּד
הַמְחַשְׁבָּה הַעֲלִינָה וְהַתְּחַתּוּנָה
(מַעֲלָה וּמַסָּה) שְׁהִיא נִקְדָּה בְּרְשׁוּת
בְּעֵלָהּ שְׁהוּא ו' רְקִיעַ, וּפְת"ח
בְּלִי נִקְדָּה רְשׁוּת בְּפָנֵי עֲצָמָה,
וּנִקְדָּה בְּלִי פְת"ח רְשׁוּת בְּפָנֵי
עֲצָמָה. שְׁכִמוּ שְׁהִיא אוֹתִיּוֹת הֵן זָכַר
וּנְקֵבָה, כֶּף הַנְּקֻדוֹת הֵן זָכַר
וּנְקֵבָה, אָבֵל הַאוֹתִיּוֹת הֵן
לְנִקְדָּה כְּמוֹ הַגּוֹרֵף לְרוּחַ, וְכֵן
נִקְדָּה בּו' כְּמוֹ חֲל"ם אוֹ חִיר"ק
אוֹ שׁוּר"ק. חֲל"ם לְמַעֲלָה מִן ו'
נַעֲשֶׂה ז', חִיר"ק לְמַטָּה נַעֲשֶׂה
זָנֵב גִּימ"ל, שׁוּר"ק בְּאֲמַצְעַ
הַקּוּץ שֶׁל הָאוֹת ד' קוּץ בְּאֲמַצְעַ,
וְהַכֵּל אֲחָד, אָנִי רֹאשׁוֹן וְאָנִי
אֲחֵרוֹן וּמִבְּלַעֲדֵי אֵין אֱלֹהִים.

אָבֵר בְּשַׁבַּת אִיהִי רְשׁוּת הַיְחִיד, דְּאִיהִי
בְּרְשׁוּתָא דְּבַעְלָהּ, וְלֹא פְּגוּוֹנָא דְּלִילָיָא
דְּהוּת יְחִידָה בְּרְשׁוּתָא דִּילָהּ, הִדָּא הוּא
דְּכַתִּיב (אִיכָה א) אִיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד.

וְיַעֲקֹב בְּגִין דְּקָרִיב לָהּ לְבַעְלָהּ בְּפָגִיעָה
דִּילָיָה, וְדָאֵי עֲבִיד לָהּ חוּבָה, וְכַד אֲתָא
שְׁמֵשׁא בְּשַׁחְרִית, דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ (תְּהֵלִים פֶּד יב) כִּי
שְׁמֵשׁ וּמִגֵּן יְי' אֱלֹהִים, אֲתַמַּר בֵּיהּ (בְּרֵאשִׁית לב
לב) וַיִּזְרַח לוֹ הַשְּׁמֵשׁ, מִתְּמָן וְאֵילָךְ קָשֶׁר לָהּ
עֲמִיָה, דְּאִיהוּ קָשֶׁר דְּתְּפִלִּין דְּיָד, קָשִׁיר לָהּ
עֲמִיָה דְּלֹא תִזּוּז מִיְמִינָה לְעֵלְמִין, מְסֻטְרָא
דְּשְׁמַאלָא קָשִׁיר לָהּ בְּתְּפִלִּין דְּיָד, דְּאִינוּן
בְּדְרוּעָא שְׁמַאלָא, מְסֻטְרָא דִּימִינָא שׁוּי לָהּ
פְתָרָא עַל רִישָׁיָה, תְּפִלִּין דְּרִישָׁא, וְהִיא בֵּינָם
דְּאִיהִי קְשִׁירָא עִם (דף כ ע"ב) בְּעֵלָהּ, אֲתַמַּר בָּהּ
יִשְׁחַרְוֵנִי וְאִזּוּ יִמְצְאוּנִי, אָבֵל בְּלִילָיָא דְּאִיהִי
גְלוּתָא, דְּאִיהִי לְבַר מְבַעְלָהּ, וְאִיהִי רְשׁוּת בְּפָנֵי
עֲצָמָה, אֲתַמַּר בָּהּ אֵל תִּתְּדַע לְרְשׁוּתָהּ, וּבְגִין
דָּא אָמַר דְּוֹד (תְּהֵלִים קֵלֵב ד) אִם אֲתָן שְׁנַת לְעֵינַי
וְגוֹמַר עַד אֲמַצָּא מְקוֹם לִי.

עַד פֶּאֶן רְזָא דְקַמ"ץ, דְּאִיהוּ רְזָא דְּמַחְשְׁבָה
עֲלָאָה וְתַתָּאָה (ג"א עֵילָא וְתַתָּא), דְּאִיהִי
נִקְוֵדָה בְּרְשׁוּת בְּעֵלָהּ דְּאִיהוּ ו' רְקִיעַ, וּפְת"ח
בְּלֹא נִקְוֵדָה רְשׁוּת בְּפָנֵי עֲצָמוּ, וּנְקֻדָּה בְּלֹא
פְת"ח רְשׁוּת בְּפָנֵי עֲצָמָה, דְּפָמָה דְּאֲתוּוֹן אִינוּן
דְּכַר וְנוֹקְבָא, הִכִּי נִקְוֵדִין אִינוּן דְּכַר וְנוֹקְבָא,
אָבֵל אֲתוּוֹן אֲנְהוּ לְגַבֵּי נִקְוֵדֵי כְּגוֹן גּוֹפָא לְגַבֵּי
רוּחָא, וְכֵן נִקְוֵדָה בּו', כְּגוֹן חֲל"ם אוֹ חִיר"ק
אוֹ שׁוּר"ק, חֲל"ם לְעֵילָא מִן ו' אֲתַעֲבִיד ז',
חִיר"ק לְתַתָּא אֲתַעֲבִיד זָנֵב גִּימ"ל, שׁוּר"ק
בְּאֲמַצְעִיתָא קוּצָא דָּאֵת ד' קוּצָא בְּאֲמַצְעִיתָא,
וְכֵלָא חָד, אָנִי רֹאשׁוֹן וְאָנִי אֲחֵרוֹן וּמִבְּלַעֲדֵי
אֵין אֱלֹהִים (יִשְׁעִיהוּ מִד ו).

שָׁבִ"א מֵאֵיזוֹ? פֶּאֶשֶׁר יִהְיֶה
הָאוֹפֵן בְּתוֹךְ אוֹפֵן, וְהֵם אֵת
הַמָּאֹר הַגָּדֹל וְאֵת הַמָּאֹר הַקָּטָן,
וְהֵם גּוֹף וּבְרִית, וּכְנֻגָּדִים חִמָּה
וּלְבָנָה, שֶׁהֵם כְּנֻגָּד הָאֵם
הַעֲלִינָה וְהַתַּחְתּוֹנָה.

וְהִנֵּה, אוֹפֵן אֶחָד בְּאֶרֶץ אֶצֶל
הַחִיּוֹת, זֹו נִקְדָּה שֶׁתַּחַת סְגוּ"ל
הַנִּקְדָּה שְׁלֹמֶטָה, אֶצֶל הַחִיּוֹת
שֶׁהֵן צִרְיִי, אֵת שְׁנֵי הַמָּאֹרֹת
הַגָּדֹלִים.

וְכֵן הוּא בְּתוֹךְ הָאוֹפָנִים שׁוֹרִ"ק,
אוֹפֵן אֶחָד לְמַעַלָּה וְאוֹפֵן אֶחָד
לְמַטָּה, וְהוּא הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי
בִּיְבִיחָם. וְהִנֵּה אוֹפֵן אֶחָד בְּאֶרֶץ
זֶה חִירֶק, שֶׁהוּא לְמַטָּה. כָּל
נִיצוּץ הוּא י', וְכָל רְקִיעַ הוּא ו'.
יְהוּ"ה שְׁבִ"א הוּא דִין. קַמ־ץ
רְחִמִים, שְׁמַאל וְיָמִין, שְׁמִשֵּׁם
נִתְּנָה תוֹרָה, שֶׁהוּא הַעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי, וּבִזְמַן שֶׁהֵם שְׁבִ"א
קַמ־ץ חַל"ם, הוּא רְמוּז כִּי בִי
חֶשֶׁק וְאֶפְלָטָהוּ, רַק בְּאֲבוּתִיךָ
חֶשֶׁק יְהוּ"ה.

מִצַּד זֶה שֶׁהוּא יו"י שְׁעוּלָה
יְהוּ"ה, הִיזָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
וּשְׁמוֹ לְחוּד בְּכַתֵּר לְפָנָי שְׁנֹבְרָא
הַעוֹלָם, עַד שְׁעָלָה בְּמַחְשַׁבְתּוֹ
לְבָרָא אָדָם, שֶׁהוּא י' בְּרֵאשׁ שֶׁל
א'. כְּתֹר לְמַעַלָּה, וְלִמְטָה נִקְדָּה,
וּבְנֻקְדוֹת שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת נוֹדְעוֹת,
כָּל הַסְּפִירוֹת, שֶׁהֵם תִּשְׁעֵי נִקְדוֹת,
וּבְהֵם י"ד נִיצוּצוֹת, וְעֲלֵיהֶם
נֶאֱמַר וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יֵצְאִים בְּי"ד
רְמָה, וְהֵם כְּנֻגָּד הַפְּרָקִים שֶׁל
חֶמֶשׁ הָאֲצִבְעוֹת שֶׁהֵם י"ד, וּשְׁנֵי
רְקִיעִים שֵׁם - אֶחָד מִן קַמ־ץ
וְאֶחָד מִן פֶּתַח, כְּנֻגָּד שְׁנֵי
הַקְּנִיִם שֶׁל הַזְּרוּעוֹת, וְכָל נִיצוּץ
הוּא פְּרָק, וְהוּא מְדָה, וְרְקִיעַ
אִמָּה, וְקִנְיָה, וְקוֹ הַמְּדָה.

הַטְּעָמִים הֵם מִן הַכְּתֹר, וְהֵם
בְּרֵאשׁוֹ שֶׁל הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי.
הַנִּקְדוֹת מִן הַמַּחַ, וְהֵם בְּרֻכּוֹת

שְׁבִ"א מֵאֵיזוֹ אִיְהוּ, פֶּאֶשֶׁר יִהְיֶה הָאוֹפֵן בְּתוֹךְ
הָאוֹפֵן, וְאִינּוֹן אֵת הַמָּאֹר הַגָּדֹל וְאֵת
הַמָּאֹר הַקָּטָן, וְאִינּוֹן גּוֹף וּבְרִית, וּלְקַבְלֵייהוּ
חִמָּה וּלְבָנָה, דְּאִינּוֹן לְקַבֵּל אִימָא עַל־אָה
וְתַתְּאָה.

וְהִנֵּה אוֹפֵן אֶחָד בְּאֶרֶץ אֶצֶל הַחִיּוֹת (יחזקאל א
טו). דָּא נִקְוֵדָה דְתַחַת סְגוּ"ל נִקְוֵדָה
דְלַתְתָּא, אֶצֶל הַחִיּוֹת דְּאִינּוֹן צִרְיִי, אֵת שְׁנֵי
הַמָּאֹרֹת הַגָּדוֹלִים.

וְכֵן אִיְהוּ בְּתוֹךְ הָאוֹפָנִים שׁוֹרִ"ק, אוֹפֵן חַד
לְעֵילָא וְאוֹפֵן חַד לְתַתְּאָה, וְאִיְהוּ עַמּוּדָא
דְּאֲמֻצְעִיתָא בִּיְבִיחָהּ, וְהִנֵּה אוֹפֵן אֶחָד בְּאֶרֶץ
דָּא חִירֶק דְּאִיְהוּ לְתַתְּאָה, כָּל נִיצוּץ אִיְהוּ י',
וְכָל רְקִיעַ ו'.

יְהוּ"ה שְׁבִ"א אִיְהוּ דִינָא, קַמ־ץ רְחִמִי,
שְׁמַאלָא וְיָמִינָא, דְּמַתְּמָן אוֹרִייתָא
אֲתִייהִיב דְּאִיְהוּ עַמּוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא, וּבִזְמַנָּא
דְּאִינּוֹן שְׁבִ"א קַמ־ץ חַל"ם, אִיְהוּ רְמוּז כִּי בִי
חֶשֶׁק וְאֶפְלָטָהוּ, רַק בְּאֲבוּתִיךָ חֶשֶׁק יי'.

מִסְטָרָא דְחַד דְּאִיְהוּ יו"י דְּסָלִיק יְהוּ"ה, הִזָּה
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּא וּשְׁמִיָּה לְחוּד

בְּכַתְּרָא, קְדָם דְּאֲתַבְּרִי עַלְמָא, עַד דְּסָלִיק
בְּמַחְשַׁבְתִּיהָ לְמַבְרִי אָדָם, דְּאִיְהוּ י' בְּרִישָׁא
דָּא', תַּגָּא לְעֵילָא, וְלַתְּתָא נִקְוֵדָה, וּבְנֻקְוֵדִי
דְּאֲתוּוֹן אֲשַׁתְּמוּדְעָאן כָּל סְפִירָן, דְּתִשְׁעֵי נִקְוֵדִי
אִינּוֹן, וּבְהוּן י"ד נִיצוּצִין, וְעֲלֵיהוּ אֲתַמַּר (שמואל

יד כח) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּי"ד רְמָה, וְאִינּוֹן
לְקַבֵּל פְּרָקִין דְּה' אֲצִבְעֵן דְּאִינּוֹן י"ד, וְתַרִין
רְקִיעִין תַּמָּן, חַד מִן קַמ־ץ וְחַד מִן פֶּתַח,
לְקַבֵּל תַּרִין קְנֵי דְדְרוּעֵי, וְכָל נִיצוּץ אִיְהוּ פְּרָק,
וְאִיְהוּ מְדָה, וְרְקִיעַ אִמָּה, וְקִנְיָה, וְקוֹ הַמְּדָה.

טַעְמֵי אִינּוֹן מִן כְּתֹרָא, וְאִינּוֹן בְּרִישָׁא
דְּעַמּוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא, נִקְוֵדִין מִן

על ראש הצדיק, כמו שנאמר ברכות לראש צדיק, והם שלש הטפות שנמשכו מן המזח אל ברית המילה. האותיות מצד האם העליונה, וכלן נכללו במלכות, והנקדות לאותיות כנשמה לגוף, שהגוף הוא כסוס לרוכב, והאותיות פתיחות לנקדות לקבל אותן, ועליהם נאמר וכנפיהם פרודות מלמעלה, לקבל עליהם נקדות, ונקדות בכל מקום בת קול.

הטעמים אלו הם בגדי הקרב, רפ"ה הוא למעלה מהאותיות, ועליהם נאמר ודמות על ראשי החיה רקיע, כעין הקרח הנורא נטוי על ראשיהם מלמעלה. נטוי זהו רפ"ה, נטוי על ראשי החיות שהם יהו"ה, ארבע אותיות ודאי. דג"ש הוא מתוף האותיות, כמו זה: יהו"ה, רפ"ה מבחוץ כמו זה: יהו"ה, והם כמו מתג ורסן לאותיות, וכהן והחיות רצוא ושוב, רצוא בדג"ש, ושוב ברפ"ה.

תקון ששי

בראשית, קם רבי שמעון, (פתח) ואמר לאלהיו: אלהיו אלהיו, בשבועה עליך במלכות הקדושה, שהיא נפולה בגלות, טל רשות שלא תזוז מעמנו, שהרי השכינה וחילותיה שומרים אותך, מלאכי השרת, שנאמר בהם הן אראלם צעקו חצה, צועקים מחוץ להיכלות. אין שם מי שמקבל את תפלות ישראל, כמה צפרים מצפצפות בתפלות אל אמם, שהם מקננות על הארץ, ששומרים אותך, וכלם נקראו צפרים, על שם קן צפור, שהיא האם הקדושה, שנאמר בה פי יקרא קן צפור לפניך, ועליה נאמר

מוחא, ואינון ברכאן על רישא דצדיק, כמה דאת אמר (משלי יו) ברכות לראש צדיק, ואינון תלת טפין דאתמשכו מן מוחא לגבי ברית מילה, אתוון מסטרא דאימא עלאה, וכלהו אתפלילן במלכותא, ונקודי לאתוון פנשמתא לגופא, דגופא איהו כסוס לרוכב, ואתוון אינון פתיחין לנקודי לקבלא לון, ועלייהו אתמר (יחזקאל א יא) וכנפיהם פרודות מלמעלה, לקבלא עליהו נקודי, ונקודי בכל אתר בת קול.

טעמי אינון מאני קרבא, רפ"ה איהו לעילא מאתוון, ועליה אתמר (שם כב) ודמות על ראשי החיה רקיע, כעין הקרח הנורא נטוי על ראשיהם מלמעלה, נטוי דא איהו רפ"ה, נטוי על ראשי חיון, דאינון יהו"ה ארבע אתוון ודאי, דג"ש איהו מלגאו דאתוון, פגוונא דא יהו"ה, רפ"ה מלבר פגוונא דא יהו"ה, ואינון פמתג ורסן לאותיות, ובהון והחיות רצוא ושוב, רצוא בדג"ש, ושוב ברפ"ה. (דף כא ע"א).

תקונא שתיתאה

בראשית, קם רבי שמעון, (פתח) ואמר לאלהיו, אלהיו אלהיו באומאה עלן במלכות קדישא, דאיהי נפילא בגלותא, טול רשותא דלא תזוז מינן, דהא שכינתא וחילהא נטרין לך, מלאכי השרת דאתמר בהון (ישעיהו לג ז) הן אראלם צעקו חוצה, לבר מהיכלין, לא אית מאן דמקבל צלותין דישראל, כמה צפרין מצפצפין בצלותין לגבי אמהון, דאינון מקננן על ארעא, דנטרין לך, וכלהו אתקריאו צפרים, על שם קן צפור דאיהי אימא קדישא, דאתמר בה (דברים כב ו) פי יקרא קן צפור לפניך, ועלה אתמר (תהלים פד) גם צפור מצאה בית, ודא ב' מבראשית, דאתמר בה (משלי כד ג) בחכמה יבנה בית, ודרור

גם צפור מצאה בית, וזו ב' מבראשית, שנאמר בה בחכמה יבנה בית. ודרור קן לה - זו האם העליונה יובל, שנאמר בה וקראתם דרור בארץ. בזמן שצפור מצאה בית, שהיא בית המקדש, ונבנתה ונתתקנה, מיד הדרור, שהיא שכינה עליונה, מצאה קן לה למעלה.

ומיד אשר שטה אפרוחיה, אלו ששת בניה, שש ספירות, שהם ששת ימי המעשה, כלם פורחים אליה, בכמה חגים וזמנים וימים טובים. ואפרוחים, שהם ישראל למטה, כלם פורחים עמה בגלות, ובזמן שהם ביצים, שאין להם כנפים במצוות עשה לפרח, נאמר בה לא תקח האם על הבנים.

אם כן, מה זה פי יקרא קן? אלא בזמן שאין לשכינה מקום לשרות שם בקביעות, היא הולכת במקרה, וזהו כל הקובע מקום לתפלתו. כמו שנשמות עושות, כן שורה עמהם שכינה. הנשמה שהיא קבועה בתפלה או בתורה, היא מקום קבוע לשרות בו שכינה, אבל נשמה שאין לה קביעות בתפלה או בתורה, אלא אם מזדמנת לה במקרה, כן היא שורה עליה במקרה, וזהו פי יקרא קן צפור לפניך וכו'.

שנדאי נשמה היא קן צפור, וכן אותה נשמת האדם נקראת קן צפור, והגוף הקן של הנשמה, וכן הנשמות שהן עלמותיה, שנקראו בתולות אחריה רעותיה, יושבים בגופות, שהם קן שלהם בדרך מקרה, בזמן שאינם קבועים בכתבי פנסיות ובכתבי מדרשות, וזהו פי יקרא קן צפור לפניך.

ועוד, קן צפור למעלה הוא כסא, והקן שלה למטה הוא מטטרו"ן,

קן לה דא אימא עלאה יובל, דאתמר בה (ויקרא כה) וקראתם דרור בארץ, בזמנא דצפור מצאה בית דאיהי בי מקדשא, ואתבניאת ואתתקנת, מיד דרור דאיהי שכינתא עלאה, אשפחת קן לה לעילא.

ומיד אשר שטה אפרוחיה, אליו שית בנין דילה, שית ספירן, דאינון ששת ימי המעשה, פלהו פרחין לגבה, בכמה חגין וזמנין ויומין טבין, ואפרוחים דאינון ישראל לתתא, פלהו פרחין עמה בגלותא, ובזמנא דאינון ביצים, דלית לון גרפין בפקודין דעשה לפרחא, אתמר בה לא תקח האם על הבנים. או הכי מאי פי יקרא קן, אלא בזמנא דלית לה לשכינתא אתר לשריא תמן בקביעו, איהי אזלת במקרה, ודא איהו כל הקובע מקום לתפלתו וכו', כמה דנשמתי עבדין, הכי שריא שכינתא עמהון, נשמתא דאיהי קבועה בצלותא או באורייתא איהי אתר קבוע לשריא בה שכינתא, אבל נשמתא דלית לה קביעו בצלותא או באורייתא, אלא אי אזדמנת לה במקרה, הכי איהי שריא עלה במקרה, ודא איהו פי יקרא קן צפור לפניך וכו'.

דנדאי נשמתא, איהי קן צפור וכן ההיא נשמתא דבר נש אתקריאת קן צפור, וגופא קן דנשמתא, וכן נשמתי דאינון עולימאן דילה, דאתקריאו בתולות אחריה רעותיה, יתבין בגופין דאינון קן דלהון בארץ מקרה, בזמנא דלאו אינון קבועין בכתבי פנסיות ובכתבי מדרשות, ודא איהו פי יקרא קן צפור לפניך.

ועוד קן צפור לעילא, איהו פרסיא, וקן דילה לתתא מטטרו"ן, ועליה אתמר (במדבר יד

ועליו נאמר ונקח לא ונקח, ששם קן, והוא קנא ונוקם בזמן שלא נמצא קן לשרות. בדרף, זה שנאמר בה מתו במדבר בדרף בצאתם ממצרים. ועוד בדרף, זו קבורת רחל, שהיא בפרשת דרכים, ועליה נאמר מי יתנני במדבר מלון ארזים, והם שני משיחים, שמשם עוברים כשפאים לגאל את ישראל.

בכ"ר עץ, זהו עץ החיים, שנאמר בו עץ חיים היא למחזיקים בה, ועליה נאמר פי האדם עץ השדה. ועוד בכל עץ, זה צדיק, שהוא עץ פרי עשה פרי למינו, וזה יום השבת, ששם זוגה של השכינה עם הקדוש ברוך הוא, ושם יש לה נחת, ועליו נאמר והיה כעץ שתול על פלגי מים אשר פרו יתן בעתו. זה עתו של צדיק שהוא ליל שבת, שמהצדיק פורחות נשמות חדשות בישראל ערב שבת, שנקראו פנים חדשות.

אפרוחים - אלו תלמידי חכמים, שבגללם שורה שכינה על ישראל. או ביצים, אלו הם תינוקות של בית רבן שבגללם שורה שכינה על ישראל, ואלו הם בעלי מקרא, ובזמן שהם עוסקים בתורה או במצוה, שהם הקדוש ברוך הוא ושכינתו, וגורמים לחבר אותם יחד, יורשים משם נשמות, ונקראים בנים של הקדוש ברוך הוא, משום שבעלי מקרא ובעלי משנה הם מהכנפים שלה, ומשום זה והאם רבצת על האפרוחים או על הביצים, היא רובצת עליהם בארבע הכנפים שלה, שנאמר בהם וארבע כנפים, יונקים פנים קטנות, והם ארבע פנים לכל אחד ואחד,

(יח) ונקח לא ונקח, דתמן קן, ואיהו קנא ונוקם, בזמנא דלא אשכחתי קינא לשרי'א, בדרף, דא דאתמר בה (יהושע ה ד) מתו במדבר בדרף בצאתם ממצרים, ועוד בדרף, דא קבורת רחל, דאיהי בפרשת ארזים, ועלה אתמר (ירמיהו ט א) מי יתנני במדבר מלון ארזים, ואינון תרין משיחין, דמתמן קא עברין פד אתאן למפרק לישראל.

בכ"ר עץ דא איהו עץ החיים, דאתמר ביה (משלי ג יח) עץ חיים היא למחזיקים בה, ועליה אתמר (דברים כ יט) פי האדם עץ השדה, ועוד בכל עץ דא צדיק דאתמר ביה (בראשית א יא) עץ פרי עשה פרי למינו, ודא יום השבת דתמן זוגא דשכינתא עם קודשא בריך הוא, ותמן אית לה נייחא, ועליה אתמר (תהלים א ג) והיה כעץ שתול על פלגי מים אשר פרו יתן בעתו, דא עתו דצדיק דאיהי ליל שבת, דצדיק מניה פרחין נשמתין חדתין בישראל ערב שבת דאתקריאו פנים חדשות.

אפרוחים אלין תלמידי חכמים, דבגינהון שריא שכינתא על ישראל, או ביצים אלין אינון תינוקות של בית רבן, דבגינהון שריא שכינתא על ישראל, ואלין אינון מארי מקרא, ובזמנא דאינון עסקין באורייתא או במצוה דאנון קודשא בריך הוא ושכינתא, וגרמי לחברא לון פחדא, ירתין מתמן נשמתין, ואתקריאו בנים דקודשא בריך הוא, בגין דמארי מקרא ומארי משנה אינון מגדפין (דף כא ע"ב) דילה, ובגין דא והאם רבצת על האפרוחים או על הביצים, איהי רביעא עליהו בארבע גדפין דילה, דאתמר בהון (יחזקאל א ו) וארבע כנפים, יונקין אנפי זוטרי, ואינון ארבע אנפין לכל חד וחד, ובהון

ובָּהֶם הָאֵם רוֹכֶצֶת עֲלֵיהֶם, וְלִפְעָמִים הִיא עֲלֵיהֶם, וְלִפְעָמִים מְסַתְּלֶתתָּ מֵהֶם, אָבֵל מִשׁוּם שֶׁהֵם מִהַמְּעִים שְׁלֵה, (שְׁנֵאמַר בָּהֶם יִרְמִיחוּ לֹא) הִמּוּ מֵעֵי לוֹ, מִשׁוּם אֲהָבָה שָׂרְאוּ אֶת מַעֲיָה עֲלֵיהֶם, וְהֵם בְּעֲלֵי קִבְלָה, נֹאמַר בָּהֶם לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, שֶׁהָאֵם לֹא זֹזָה מֵהֶם לְעוֹלָם.

שְׂוֵדָא קְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא תוֹרָה, וְשִׁכְנָה הִיא מִצְוָה. אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמִּתְעַסֵּק בָּהֶם לִיחַד אוֹתָם. וְכֵן זְכוּר וְשִׁמּוֹר הֵם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְנָתוֹ. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁמִּיחַד אוֹתָם בְּיוֹם שַׁבָּת, שֶׁהוּא יְסוּד, וּבִאֲהָבָה וְיִרְאָה שֶׁל י"ה, שֶׁהֵם אָבָא וְאָמָא. זְכוּר וְשִׁמּוֹר, הֵם כְּנֶגֶד תְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ - י', וְתְפִלִּין שֶׁל יָד - ה', זְכוּר וְיִנְקָבָה, וְאֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁמִּיחַד אוֹתָם בְּקִרְיַת שְׁמַע בְּיִרְאָה וְאֲהָבָה, שְׁבוּזֵן שִׁישְׂרָאֵל מִתְעַסְקִים בַּתוֹרָה שֶׁבְכֹתֵב וּבַתוֹרָה שֶׁבְעַל פִּה בִּאֲהָבָה וְיִרְאָה, נֹאמַר בָּהֶם לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וּבְזִמְנָן שְׁלֹא מִתְעַסְקִים בָּהֶם בִּאֲהָבָה וְיִרְאָה, נֹאמַר בָּהֶם שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם.

בְּזִמְנָן שִׁישְׂרָאֵל שׁוֹמְרִים שַׁבָּת בְּזְכוּר וְשִׁמּוֹר בְּיִרְאָה וְאֲהָבָה, נֹאמַר בָּהֶם לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים. וְאֵם לֹא, כְּתוּב בָּהֶם שְׁלַח תְּשַׁלַּח וְגו', שְׁנֵי גִרוּשִׁים. וּבְזִמְנָן שִׁישְׂרָאֵל מִיחַדִּים אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּתְּפִלִּין שֶׁל יָד וּבַתְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ בְּיִרְאָה וְאֲהָבָה, נֹאמַר בָּהֶם לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאֵם לֹא - שְׁלַח תְּשַׁלַּח. וּבְזִמְנָן שֶׁמְקַיְמִים מִצְוֹת בְּרִית מִלָּה וּמַעֲבִירִים מֵהֶם הַעֲרֹלָה וְעוֹשִׂים פְּרִיעָה בְּיִרְאָה וְאֲהָבָה, נֹאמַר בָּהֶם לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאֵם לֹא - שְׁלַח

אִימָא רְבִיעָא עֲלֵיהוּ, וְזִמְנִין אִיהִי עֲלֵיהוּ, וְזִמְנִין אִסְתַּלְּקַת מִנֵּיהוּ, אָבֵל בְּגִין דְּאִינוּן מִן מַעוּי, (ג"א דְּאֲתַמַּר בְּהוּן יִרְמִיחוּ לֹא יוֹ) הִמּוּ מֵעֵי לוֹ), בְּגִין דְּרַחֲמֵי דְּחִמּוּ מִיַּעֲהָא עֲלֵיהוּ וְאִינוּן מְאֲרִי קִבְלָה, אֲתַמַּר בְּהוּן (דְּבִרִים כב ו) לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, דְּאִימָא לָא זֹזָה מִנֵּיהוּ לְעוֹלָם.

דְּנִדְאִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ אוֹרִייתָא, וְשִׁכְנָתָא הִיא מִצְוָה, זְפָאָה מָאן דְּמִתְעַסֵּק בְּהוּן לִיחַדָּא לוּן, וְכֵן זְכוּר וְשִׁמּוֹר אִינוּן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנָתִיהּ, זְפָאָה אִיהוּ מָאן דְּמִיחַד לוּן בְּיוֹם שַׁבָּת, דְּאִיהוּ יְסוּד, וּבְרַחֲמֵי וּדְחִילוֹ דִּי"ה, דְּאִינוּן אָבָא וְאִימָא. זְכוּר וְשִׁמּוֹר, אִינוּן לְקַבֵּל תְּפִלִּין דְּרִישָׁא י', וְתְפִלִּין דְּיָדָא ה', דְּכַר וְנוֹקְבָא, וְזְפָאָה אִיהוּ מָאן דְּמִיחַד לוּן בְּקִרְיַת שְׁמַע בְּדְחִילוֹ וּרְחִימוּ, דְּבְזִמְנָא דִּישְׂרָאֵל מִשְׁתַּדְּלִין בְּאוֹרִייתָא דְּבְכֹתֵב וּבְאוֹרִייתָא דְּבְעַל פִּה, בְּרַחֲמֵי וּדְחִילוֹ, אֲתַמַּר בְּהוּן לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וּבְזִמְנָא דְּלֹא מִשְׁתַּדְּלִין בְּהוּן בְּרַחֲמֵי וּדְחִילוֹ, אֲתַמַּר בְּהוּן שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם.

בְּזִמְנָא דִּישְׂרָאֵל נְטָרִין שַׁבְּתָא בְּזְכוּר וְשִׁמּוֹר בְּדְחִילוֹ וּרְחִימוּ, אֲתַמַּר בְּהוּן לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאֵם לֹא כְּתִיב בְּהוּן שְׁלַח תְּשַׁלַּח וְגוֹמַר, תְּרִין תְּרוּכִין, וּבְזִמְנָא דִּישְׂרָאֵל מִיחַדִּין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בַּתְּפִלִּין דְּיָד וּבַתְּפִלִּין דְּרֵאשׁ בְּדְחִילוֹ וּרְחִימוּ, אֲתַמַּר בְּהוּן לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאֵם לֹא שְׁלַח תְּשַׁלַּח, וּבְזִמְנָא דְּמַקְיִימִין מִצְוֹת בְּרִית מִלָּה וְאֲעַבְרִין מִנֵּיהוּ עֲרֹלָה, וְעַבְדִּין פְּרִיעָה, בְּדְחִילוֹ וּרְחִימוּ, אֲתַמַּר בְּהוּן לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאֵם לֹא שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם, בְּזִמְנָא דְּמִיחַדִּין בְּזוּוּגֵיהוּן בְּקִדּוּשִׁין וְשְׁבַע בְּרַכָּאן,

תשלח את האם. בזמן שמִיחדים בזווגם בקדוּשִׁין וְשִׁבַע בְּרָכוֹת, שהם היחוד שלהם בקדוּשָׁה ובברכה, נאמר בהם לא תקח האם על הבנים, ואם לא - שלח תשלח וכו'.

וישראל הם בגלות ברשות אחרת, שפִּשְׁלָא מְתִיחִידִים בְּזוּוּגָם בקדוּשִׁין וְשִׁבַע בְּרָכוֹת, שהם היחוד שלהם בקדוּשָׁה ובברכה, במקום הקדוּשָׁה שורה עליהם טמאה, ובמקום של בְּרָכָה שורה עליהם קְלָלָה, ובמקום של יחוד שורה עליהם פְּרוּד, וְזֶה גוּרָם גְלוּת לְשִׁכְנָה, שְׁגָרְשָׁה מִמְּקוֹמָהּ וּמְקָנָה, שְׁהִיא יְרוּשָׁלַיִם. זֶהוּ שְׁפָתוּב וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם, שְׁנֵי שְׁלוּחִים, שְׁלַח תְּשַׁלַּח, אֶחָד מִבֵּית רַאשׁוֹן וְאֶחָד מִבֵּית שְׁנִי.

ואם תאמר שהקדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לא גרש עמה - משום כִּף אָמַר הַפְּתוּב כְּצִפּוֹר נוֹדְדַת מִן קִנְיָה כִּן אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ, כְּדִי לְשַׁמֵּר אוֹתָהּ בְּגִלוּת מְרֻשׁוֹת נְכָרֶיהָ. זֶהוּ שְׁפָתוּב אֲנִי יְהו"ה הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לֹא אֶחָד לֹא אֶתֵּן וְגוֹמַר. לֹא אֶחָד - זֶה אֵל אֶחָד, זֶה סַמָּא"ל, לְפָסְטִילִים - אֵלוֹ הַמִּמְנִים עַל שְׁבָעִים אַמוֹת.

ובשְׁבִי"ה הקדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְלַךְ אֱסוּר בְּרִהָטִים, הוּא אֱסוּר עִמָּהֶם בְּתַפְלִין שֶׁל רַאשׁ, שֶׁהֵם הַפָּאָר שֶׁל הַרַאשׁ, שְׁתַּפְּלִין שֶׁל רַאשׁ הֵם בְּמִקּוֹם שֶׁל הַרְהָטִים שֶׁל הַמַּח, וְזֶהוּ אֱסוּר בְּרִהָטִים, וְהוּא חָבוּשׁ עִמָּהֶם בְּתַפְלִין שֶׁל יָד בְּקֶשֶׁר שֶׁל יָד, וְזֶהוּ שְׁפָתוּב פֶּאָרְךָ חָבוּשׁ עָלֶיךָ, וּמִשׁוּם שֶׁהוּא חָבוּשׁ עִמָּהֶם בְּגִלוּת, נֹאמַר בּוֹ אֵין חָבוּשׁ מִתִּיר עֲצָמוֹ מִבֵּית הָאֱסוּרִין, וְהַשְׁכִּינָה הִיא בֵּית הָאֱסוּרִים שְׁלוֹ, בְּגִלְל הָאֶהְבָּה שְׁלָה הוּא אֱסוּר בָּהּ, וְסוּד הַדְּבָר - צְרוּר הַמּוֹר דוּדֵי לִי בֵּין שְׁדֵי גְלִין.

דְּאִינוּן יְחוּדָא דְלֵהוּן בְּקִדּוּשָׁה וּבְכִרְכָּתָא, אֲתַמַּר בְּהוּן לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאִם לֹא שְׁלַח תְּשַׁלַּח וְכו'.

וְאִינוּן יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא בְּרֻשׁוֹתָא אֲחֵרָא, דְּכַד לֹא מְתִיחִידִין בְּזוּוּגֵיהוּ בְּקִדּוּשִׁין וְשִׁבַע בְּרָכָאן, דְּאִינוּן יְחוּדָא דְלֵהוּן בְּקִדּוּשָׁה וּבְרָכָה, בְּאַתְרֵי דְקִדּוּשָׁה שְׂרִיא עֲלֵיהוּ מְסַאָבָא, וּבְאַתְרֵי דְבְּרָכָה שְׂרִיא עֲלֵיהוּ לְטוֹתָא, וּבְאַתְרֵי דִיְחוּדָא שְׂרִיא עֲלֵיהוּ פְּרוּדָא, וְדָא גְרִים גְלוּתָא לְשִׁכְנָתָא, דְּאֶתְתַּרְכַּת מֵאַתְרָהָא וּמְקָנָהָא דְאִיהִי יְרוּשָׁלַם, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה נ א) וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם, תִּרְיִן שְׁלוּחִין שְׁלַח תְּשַׁלַּח, חַד מִבֵּית רַאשׁוֹן, וְחַד מִבֵּית שְׁנִי.

וְאִי תִימָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא אֶתְתַּרְךָ עִמָּהּ, בְּגִין דָּא אָמַר קְרָא (משלי כז ח) כְּצִפּוֹר נוֹדְדַת מִן קִנְיָה כִּן אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ, בְּגִין לְנִטְרָא לָהּ בְּגִלוּתָא מְרֻשׁוֹ נוּכְרָאָה, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה מב ח) אֲנִי יי' הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לֹא אֶחָד לֹא אֶתֵּן וְגוֹמַר, לֹא אֶחָד דָּא אֵל אֶחָד, דָּא סַמָּא"ל, לְפָסְטִילִים אֵלִין מִמֶּנּוּן דְּעַל שְׁבָעִין אוּמִין.

וּבְגִינָהּ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ מְלַךְ אֱסוּר בְּרִהָטִים, אִיהוּ אֱסוּר עִמָּהוּן בְּתַפְלִין דְּרִישָׁא, דְּאִינוּן פֶּאָר דְּרִישָׁא, דְּתַפְלִין דְּרִישָׁא אִינוּן בְּאַתְרֵי דְרִהָטֵי דְמוּחָא, וְדָא אִיהוּ אֱסוּר בְּרִהָטִים, וְאִיהוּ חָבוּשׁ עִמָּהוּן בְּתַפְלִין דְּיָד בְּקֶשֶׁר שֶׁל יָד, וְדָא הוּא דְכְּתִיב (יחזקאל כד יז) פֶּאָרְךָ חָבוּשׁ עָלֶיךָ, וּבְגִין דְּאִיהוּ חָבוּשׁ עִמָּהוּן בְּגִלוּתָא, אֲתַמַּר בֵּיהּ אֵין חָבוּשׁ מִתִּיר עֲצָמוֹ מִבֵּית הָאֱסוּרִין, וּשְׁכִינָתָא אִיהִי בֵּית הָאֱסוּרִין דִּילֵיהּ, בְּגִין רַחֲמֵי דִילָהּ אִיהוּ אֱסוּר בָּהּ, וְרַזָּא דְמִלָּה צְרוּר הַמּוֹר דוּדֵי לִי בֵּין שְׁדֵי גְלִין (שיר א יג).

וּמְשֹׁם כֶּף, מִי שְׂרוּצָה לְהַשִּׁיג אֶת הַמֶּלֶךְ, אֵין לוֹ רְשׁוֹת לְהַשִּׁיג אוֹתוֹ אֶלֶּא עִם הַשְּׂכִינָה. זֶהוּ שְׂפָתוֹב אֶל יִתְהַלֵּל וְכוּ', כִּי אִם בְּזֹאת יִתְהַלֵּל וְגוּמַר. וְאַהֲרֹן כִּשְׂנֹכְנֵס לְקֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, כִּהּ הִיָּה נִכְנֵס, שְׂפָתוֹב בְּזֹאת יָבֵא אֶהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ, שְׁהִיא עֵת לַעֲשׂוֹת לִיהוָה, וּמִשָּׁה בְּשִׁבִילָה הַתְּקִים בְּעוֹלָם. זֶהוּ שְׂפָתוֹב וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בְּרַךְ וְגוּמַר, וּכְהָ עֲשֵׂה עֲשֶׂר מַפּוֹת לַפְּרָעָה. זֶהוּ שְׂפָתוֹב וְאוּלָם בְּעֵבֹר זֹאת הַעֲמֻדָתִיךְ. וְיַעֲקֹב, מְשֹׁם שְׁהִיָּה יוֹדֵעַ שְׂכַל רְצוֹנוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ כִּהּ, צָנָה אֶת בְּנָיו עֲלֶיהָ שְׁלֵא יִכְנָסוּ לַפְּנֵי הַמֶּלֶךְ אֶלֶּא כִּהּ, וְכַל מִשְׁאַלּוֹתֵיהֶם בַּתְּפִלוֹת וּבַקְּשׁוֹת לְמֶלֶךְ שְׁהִיָּו כִּהּ. זֶהוּ שְׂפָתוֹב וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם וְגוּמַר. וְדוֹד, מְשֹׁם שְׁהִיָּה יוֹדֵעַ שְׂכַל הַרְצוֹן וְהַכַּחַח וְהַתְּקַף שֶׁל הַמֶּלֶךְ הוּא כִּהּ, אָמַר אִם תַּחְנֶה וְגוּמַר, בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ, שְׁנֹאֲמַר עֲלֶיהָ וּמְלִכּוֹתוֹ בְּכַל מְשָׁלָה, וּמִי שְׁלֵא שֵׁת לְבוֹ גַם לְזֹאת, עֲלָיו נֹאֲמַר וּכְסִיל לֹא יִבִּין אֶת זֹאת.

וּמְשֹׁם כֶּף, כִּשְׂיִשְׂרָאֵל מִבְּקָשִׁים בַּקְּשׁוֹת לְמֶלֶךְ, אוֹמְרִים לָהּ אֲנָה הִלֵּךְ דוֹדֶךָ, שְׁנֹאֲמַר בּוֹ בְּרַח דוֹדִי, אֲנָה פָּנָה דוֹדֶךָ וּנְבַקְשְׁנוּ עִמָּךְ, בְּכִמָּה בַּקְּשׁוֹת שֶׁל תְּפִלוֹת וּבַקְּשׁוֹת, שְׂבִשְׂבִילֶךָ הוּא יִרַד עֲלֵינוּ, שְׁלֵא זֶו מְמַנּוּ אֶלֶּא מְשֹׁם שְׁלֵא נִהְגְּנוּ כִּךְ כְּבוֹד, שְׂבִשְׂבִילֶךָ הִיָּה אֲסוּר עֲמָנוּ כֹּל שֵׁשֶׁת הַיָּמִים. זֶהוּ שְׂפָתוֹב יִהְיֶה סְגוּר שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה, וּבְיוֹם הַשְּׁבִת יִפְתַּח וּבְיוֹם הַשְּׁבִת יִפְתַּח וּבְיוֹם הַחֲדָשׁ יִפְתַּח, שְׂכַף הִיא הַשְּׂכִינָה נִסְתָּרֶת עִמּוֹ בִּימֵי הַחֵל, כְּמוֹ שׁוֹשְׁנָה שְׁהִיא אֲטוּמָה, וּבְיוֹם הַשְּׁבִת וּבְיוֹם הַחֲדָשׁ וּבְיוֹמִים טוֹבִים נִפְתַּח

וּבְגִין דָּא מָאן דְּבַעֵי לְאַשְׁגָּא לְמַלְכָּא, לִית לִיהּ רְשׁוֹ לְאַשְׁגָּא לִיהּ אֶלֶּא בְּשְׂכִינְתָּא, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (יִרְמִיָּה ט כב) אֶל יִתְהַלֵּל וְכוּ' כִּי אִם בְּזֹאת וְגוּמַר, וְאַהֲרֹן כִּד עָאֵל לְקֹדֶשׁ קֹדְשִׁין בְּיוֹמָא דְכַפּוּרִי, כִּהּ הוּא עָאֵל, דְכָתִיב (ויקרא טז) בְּזֹאת יָבֵא אֶהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ, דְּאִיְהִי עֵת לַעֲשׂוֹת לִי, וּמִשָּׁה בְּגִינָה אֶתְקִיִּים בְּעֵלְמָא, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (דברים לג א) וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר וְגוּמַר, וּכְהָ עֲבִיד עֲשֶׂר מַכְתָּשִׁין לַפְּרָעָה, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (שמות ט טז) וְאוּלָם בְּעֵבֹר זֹאת הַעֲמֻדָתִיךְ, וְיַעֲקֹב בְּגִין דְּהוּא יוֹדֵעַ דְּכַל רְעוּתָא דְּמַלְכָּא כִּהּ, מְנִי לְבַנּוּי עֲלָהּ, דְּלֹא יַעֲלוּן קַדָּם מַלְכָּא אֶלֶּא כִּהּ, וְכַל שְׂאֵלְתִין דְּלִהוּן בְּצִלוֹתִין וּבְעוֹתִין לְמַלְכָּא דִּיהוּן כִּהּ, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (בראשית מט כח) וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם (דף טב כב) וְגוּמַר, וְדוֹד בְּגִין דְּהוּא יוֹדֵעַ דְּכַל רְעוּתָא וְחִילָא וְתוֹקְפָא דְּמַלְכָּא כִּהּ, אָמַר (תהלים כד ג) אִם תַּחְנֶה וְגוּמַר, בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ, דְּאֶתְמַר עֲלָהּ (שם קג ט) וּמְלִכּוֹתוֹ בְּכַל מְשָׁלָה, וּמָאן דְּלֹא שֵׁת לְבִיָּה גַם לְזֹאת, עֲלִיהּ אֶתְמַר (שם צב ז) וּכְסִיל לֹא יִבִּין אֶת זֹאת.

וּבְגִין דָּא כִּד יִשְׂרָאֵל בְּעָאן בְּעוֹתִין לְמַלְכָּא, אָמְרִין לָהּ (שיר ו א) אֲנָה הִלֵּךְ דוֹדֶךָ, דְּאֶתְמַר בִּיהּ בְּרַח דוֹדִי, אֲנָה פָּנָה דוֹדֶךָ וּנְבַקְשְׁנוּ עִמָּךְ, בְּכִמָּה בַּקְּשׁוֹת דְּצִלוֹתִין וּבְעוֹתִין, דְּכִגִּינָךְ אִיהוּ נְחִית עֲלֵךְ, דְּלֹא זֶו מְנַנָּא אֶלֶּא בְּגִין דְּלֹא נִהְגְּנָא יְקָרָא כִּךְ, דְּכִגִּינָךְ הוּא אֲסוּר עֲמָנָא כֹּל שֵׁת יוֹמִין, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (יחזקאל מו א) יִהְיֶה סְגוּר שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה, וּבְיוֹם הַשְּׁבִת יִפְתַּח וּבְיוֹם הַחֲדָשׁ יִפְתַּח, דְּהִכִּי אִיְהִי שְׂכִינְתָּא סְתִימָא עִמִּיהּ בְּיוֹמָא דְּחוּלָא, כְּשׁוֹשְׁנָה דְּאִיְהִי אֲטִימָא, וּבְיוֹמָא דְּשַׁבְתָּא וּבְיוֹמָא דְּחֲדָשָׁא וּבְיוֹמִין טַבִּין

לְקַבֵּל רִיחוֹת וּבִשְׂמִים וְלִירֵא
נִפְשֵׁי וְעֲנוּגִין לְבַנְיָהוּ.

אִי לָהֶם לְבַנְיָ אָדָם, שֶׁהִקְדִּישׁ
בְּרוּךְ הוּא אָסוּר עִמָּהֶם בְּגִלוֹת
וְהִשְׁכִּינָה אֶסְרָה עִמָּם, וְנֹאמַר
כִּי אֵין חֲבוּשׁ מִתִּיר אֶת עֲצָמוֹ
מִבֵּית הָאֶסְרִים, וְהִגְאֵלָה שְׁלָה,
שֶׁהִיא תְּשׁוּבָה, הָאֵם הֶעֱלִינָה
הִיא תְּלוּיָה בִּידֵיהֶם, שֶׁחֲמָשִׁים
שְׁעָרֵי חֲרוּת עִמָּה, כִּנְגַד חֲמָשִׁים
פְּעָמִים שְׁנֹכְרָה יִצְיֵאת מְצָרִים
בַּתּוֹרָה. זֶהוּ וַיִּפֶן כ"ה וְכ"ה,
בְּחֲמָשִׁים הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ
שְׁמֵיחֲדִים אוֹתוֹ בְּכֹל יוֹם פְּעָמִים
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, שִׁישׁ בְּהֵן כ"ה
וְכ"ה אוֹתִיּוֹת, וַיִּרְא כִי אֵין אִישׁ
שִׁיעוֹרֵר אוֹתָהּ בְּתוֹכָם.

וְהוּא מְשַׁגֵּיחַ מִן הַחֲלֹנוֹת,
שֶׁנֹּאמַר בָּהֶם חֲלוּ נָא פְּנֵי א"ל
וַיִּחַנְנוּ, לְאוֹתָהּ שֶׁנֹּאמַר כִּי א"ל
נָא רְפָא נָא לָהּ, שֶׁהִרְפוּאָה בִּירוֹ,
שֶׁהִיא יָד פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׁבִים,
וַיִּרְא כִי אֵין אִישׁ. וְהִיא בְּעַד
הַחֲלוֹן נִשְׁקָפָה וְתִיבֵב בַּתְּרוּעָה,
שֶׁהִיא יְכָבָה, שֶׁנֹּאמַר כִּי וַיִּפְתַּח
נַח אֶת חֲלוֹן הַתִּבָּה אֲשֶׁר עָשָׂה,
וְזֶה יוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁל תַּבַּת נַח,
הִיא הָאֵם הֶעֱלִינָה, הַחֲלוֹן שְׁלָה
הוּא הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, שְׁבוּ אוֹר,
וְתוֹרָה אוֹר, וְהוּא הָאוֹר הַגָּנוּז.
וַיִּפֶן כִּי וְכֵה, מְצִיץ מִן הַתְּרַפִּים,
אֵלוֹ עֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה, וַיִּרְא כִי
אֵין אִישׁ. וְעוֹד, מְשַׁגֵּיחַ מִן
הַחֲלֹנוֹת, אֵלוֹ הַחֲלֹנוֹת שֶׁל בֵּית
כְּנֶסֶת, שֶׁהָאֵב וּבְנוּ הֵם בְּבֵית
(הַכְּנֶסֶת) אֶסְרִים, וְהוּא בְּכֹל יוֹם
הַשְּׁגָחָתוֹ עֲלֵיהֶם וְנֹתֵן לָהֶם
מְזוֹן.

וַיִּפֶן כִּי וְכֵה, אִם יֵשׁ מִי
שִׁיעוֹרֵר בַּתְּשׁוּבָה לְשִׁבֵר אֶת
בֵּית הָאֶסְרִים שְׁלָהֶם, זֶהוּ
שְׁפָתוֹב לְאֹמַר לְאֶסְרִים צָאוּ

אֶת־פֶּתַחַת, לְקַבֵּל רִיחוֹן וּבוֹסְמִין, וְלִירֵא
נִפְשֵׁין וְעֲנוּגִין לְבַנְיָהוּ.

וְזִי לֹון לְבַנְיָ נִשְׂא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִין הוּא אֶסִיר
עִמָּהוֹן בְּגִלוֹתָא, וְשְׁכִינְתָא אֶסִירַת עִמָּהוֹן,
וְאֶתְמַר כִּי אֵין חֲבוּשׁ מִתִּיר אֶת עֲצָמוֹ מִבֵּית
הָאֶסְרִים, וּפּוֹרְקָנָא דִּילָהּ דְּאִיהִי תְּשׁוּבָה אִימָא
עֲלָאָה, אִיהִי תְּלוּיָא בִּידֵיהוֹן, דְּחֲמָשִׁין תְּרַעֲיָן
דְּחִירוֹ עִמָּה, לְקַבֵּל חֲמָשִׁין זְמַנִּין דְּאֶדְכֵּר
יִצְיֵאת מְצָרִים בְּאוֹרֵייתָא, דָּא הוּא (שְׁמוֹת ב
יב) וַיִּפֶן כ"ה וְכ"ה, בְּאֵלִין חֲמָשִׁין אֶתּוֹן
דְּמִיחֲדִין לִיהּ בְּכֹל יוֹמָא פְּעָמִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל,
דְּאִית בְּהוֹן כ"ה וְכ"ה אֶתּוֹן, וַיִּרְא כִי אֵין
אִישׁ דְּאֶתְעַר לָהּ בְּגוּיָהוּ.

וְאִיהִי מְשַׁגֵּיחַ מִן הַחֲלֹנוֹת, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן חֲלוּ
נָא פְּנֵי אֵל וַיִּחַנְנוּ, לְהֵיחֵא דְּאֶתְמַר
כִּי (בְּמַדְבַּר יב יג) אֵל נָא רְפָא נָא לָהּ, דְּאֶסְוֹתָא
בִּידֵיהּ, דְּאִיהִי יָד פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׁבִים, (שְׁמוֹת
ב יב) וַיִּרְא כִי אֵין אִישׁ, וְאִיהִי (שׁוֹפְטִים ה כח) בְּעַד
הַחֲלוֹן נִשְׁקָפָה, וְתִיבֵב בַּתְּרוּעָה דְּאִיהִי יְכָבָא,
דְּאֶתְמַר כִּי (בְּרֵאשִׁית ח ו) וַיִּפְתַּח נַח אֶת חֲלוֹן
הַתִּבָּה אֲשֶׁר עָשָׂה, וְדָא יוֹם הַכַּפּוּרִים דְּתִיבַת
נַח הִיא אִימָא עֲלָאָה, חֲלוֹן דִּילָהּ הוּא עֲמוּדָא
דְּאֲמָצְעִיתָא, דְּבִיהּ אוֹר, וְתוֹרָה אוֹר, וְאִיהִי
אוֹר הַגָּנוּז.

וַיִּפֶן כִּי וְכֵה, מְצִיץ מִן הַתְּרַפִּים, אֵלוֹ עֲשֶׂרֶת
יְמֵי תְּשׁוּבָה, וַיִּרְא כִי אֵין אִישׁ, וְעוֹד
מְשַׁגֵּיחַ מִן הַחֲלֹנוֹת אֵלִין חֲלֹנוֹת דְּבִי
כְּנִישְׁתָּא, דְּאָבָא וּבְנוֹי אִינוֹן
בְּבֵית (הַכְּנֶסֶת) אֶסִירָן, וְאִיהִי בְּכֹל יוֹמָא
אֲשַׁחֲוִיתִיהּ עֲלֵיהִי, וַיְהִיב לֹון מְזוֹנָא.

וַיִּפֶן כִּי וְכֵה, אִם אִית מָאן דְּיִתְעַר בַּתְּיוֹבְתָא
לְתַבְּרָא בֵּית אֶסְרִין דְּלֵהוֹן, הִדָּא הוּא
דְּכַתִּיב (ישעיה מט ט) לְאֹמַר לְאֶסְרִים צָאוּ, וְלֹאֲשֶׁר

בַּחֲשֵׁךְ הַגָּלוּ, וַיִּפֶן כִּי וְכֵה

וְיָרָא פִּי אֵין אִישׁ, אֶלָּא אִישׁ לְדַרְכוֹ פָּנוּ, בְּעֶסְקִין דְּלֵהוֹן, בְּאוֹרְחִין דְּלֵהוֹן, אִישׁ לְבַצְעוּ מְקַצְהוּ, בְּבַצְעָא דְהָאִי עֲלָמָא, לִירְתָא הָאִי עֲלָמָא, וְלֵאוּ אִינוּן מְסֻטְרָא דְאֵלִין דְּאִתְמַר בְּהוּן (שמות יח כא), אֲנָשֵׁי חֵיל, יְרָאִי אֱלֹהִיִּים, אֲנָשֵׁי אֲמַת, שְׁנָאִי בְּצַע, אֶלָּא כְּלָהוּ צְוּוּחִין בְּצִלוֹתִין בְּיוֹמָא דְכַפּוּרִי כְּכֻלָּבִים, הֵב לָנָא מְזוּנָא, וְסְלִיחָה וְכַפְרָה וְחַיִּי, כְּתַבְנוּ לְחַיִּים, וְאִינוּן עֲזִי נֶפֶשׁ כְּכֻלָּבִים, דְּאִינוּן אוּמִין דְּעֲלָמָא דְצְוּוּחִי לְגַבְיָה וְלִית לוּן בִּשְׁתַּת אֲנַפִּין, דְּלֵא אִית מָאן דְּקָרָא לִיה בְּתִיּוּבְתָא, דִּיחֲזוֹר שְׂכִינְתָּיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִיהִי מְרַחֲקָא מִנִּיה, לְמַהְדֵּר לְגַבְיָה, וְאִדְמַיִין לְכֻלָּבִים, דְּאִתְמַר בְּהוּן (תהלים קו לה) וַיִּתְעַרְבוּ בְּגוֹיִם וַיִּלְמְדוּ מֵעֲשִׂיהֶם, וְאִינוּן עַרְב רַב, דְּכָל חֹסֵד דְּעַבְדִּין לְגִרְמִיהוּ עַבְדִּין.

וְעוֹד אִינוּן שְׂאֵלִין מְזוּנָא וְכַסְיָא וְעוֹנָה,

דְּאִיהִי עוֹנַת זְוַגְיָהּ, דְּאִתְמַר בָּהּ (שמות

כא ו) שְׂאֲרָה כְּסוּתָהּ וְעוֹנָתָה לֹא יִגְרַע, וְלֹא אִית

מָאן דְּשְׂאִיל מְזוּנָא דְאִיהִי תוֹרָה, שְׂאֲרָה

דְּשְׂכִינְתָּא, וְאִיהִי אִימָא עֲלָאָה, דְּאִתְמַר

בָּהּ (משלי א ח) וְאֵל תִּטֵּשׁ תוֹרַת אִמְךָ, כְּסוּתָהּ (דף

כב ע"ב) דָּא כְּסוּיָא דְצִיּוּצִית, וְעֵטִיפוּ דִּילִיה,

וְתַפְלִין דִּיד, דְּאִתְמַר בָּהּ (תהלים קב א) תִּפְלֵה לְעֵנִי

כִּי יַעֲטֹף, וְעוֹנָתָה דָּא קְרִיאַת שְׁמַע בְּעוֹנָתָה,

דְּאֵם שְׁלֹשׁ אֵלָה לֹא יַעֲשֶׂה לָּהּ לְשְׂכִינְתָּא,

וַיִּצְאָה חֲנָם אֵין כְּסָף (שמות כא יא), לִית לִיה

כְּסוּפָא מִן שְׂכִינְתָּא, חֲצִיף אִיהוּ, וְעוֹד אֵין

כְּסָף לֹא יְהֵא לִיה כְּסוּפָא לְעֲלָמָא דְאִתִּי.

וְהֵן כָּל אֵלָה יַפְעֵל א"ל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עִם גְּבַר

(איוב לג כט), וּבְגִין דָּא פִּי הִיא כְּסוּתָהּ לְבִדְהָ,

דָּא גְּלַגּוּלָא קְדַמָּאָה, הִיא שְׁמַלְתוֹ לְעוֹרוֹ, דָּא

גְּלַגּוּלָא תְּנַיִנָא, בְּמָה יִשְׁכֵּב, דָּא גְּלַגּוּלָא

וְעוֹד הֵם מְבַקְשִׁים מְזוּן וְכַסּוּת וְעוֹנָה, שְׂהִיא עוֹנַת זְוַגְיָהּ, שְׂנַאֲמַר בָּהּ שְׂאֲרָה כְּסוּתָהּ וְעוֹנָתָה לֹא יִגְרַע, וְאֵין מִי שְׂשׂוֹאֵל מְזוּן, שְׂהוּא תוֹרָה, שְׂאֲרָה שֶׁל הַשְּׂכִינָה, וְהִיא הָאֵם הַעֲלִיוֹנָה שְׂנַאֲמַר בָּהּ וְאֵל תִּטֵּשׁ תוֹרַת אִמְךָ. כְּסוּתָהּ זֶה כְּסוּי הַצִּיּוּצִית וְעֵטִיף שְׁלָה, וְתַפְלִין שֶׁל יָד, שְׂנַאֲמַר בָּהּ תִּפְלֵה לְעֵנִי כִּי יַעֲטֹף. וְעוֹנָתָה זֶה קְרִיאַת שְׁמַע בְּעוֹנָתָה. שְׂאֵם שְׁלֹשׁ אֵלָה לֹא יַעֲשֶׂה לָּהּ, לְשְׂכִינָה, וַיִּצְאָה חֲנָם אֵין כְּסָף, אֵין לוֹ בּוֹשָׁה מִן הַשְּׂכִינָה, הוּא חֲצוּף. וְעוֹד אֵין כְּסָף, לֹא יְהִיה לּוֹ כְּסוּפִים לְעוֹלָם הַבָּא.

וְהֵן כָּל אֵלָה יַפְעֵל א"ל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עִם גְּבַר, וּמְשוּם כֶּף פִּי הִיא כְּסוּתָהּ לְבִדְהָ - זֶה גְּלַגּוּל הַרְאֲשׁוֹן, הִיא שְׁמַלְתוֹ לְעוֹרוֹ - זֶה גְּלַגּוּל שְׁנִי, בְּמָה יִשְׁכֵּב - זֶה

גלגול שלישי, ואלו הם שלשה לבושים של שלשה כסויים של שלשה צבעי העין, שהם לבושים לבת עין שהיא נשמה. ובשרשת אלה אמר, שלש פעמים בשנה יראה כל זכורף, וכנגד שלשת הצבעים, פעמים הם שלשת הצבעים של הנר, שנאמר בהם וירא מלאך יהו"ה אליו בלבת אש מתוף הסנה. וירא - הרי צבע אחד, בלבת אש מתוף הסנה - הרי צבע שני, וירא והנה הסנה בער באש - הרי שלשה, והם כנגד שלשת צבעי העין. בלבת אש זו בת עין, באותו זמן שיהיו מאירים שלשת צבעי העין, שהם כנגד שלשת צבעי הקשת, מיד וראיתיה לזכר ברית עולם, ובאותו הזמן - פי עין בעין יראו בשוב יהו"ה ציון.

אור העין הוא עמוד האמצעי, בת עין הבית שלה, באותו הזמן שיתפנה הענן מבת העין, שנאמר בה סכתה בענן לך וגומר, שהיא התבלול של העין, זו רומא רבתי, השכינה העליונה עתידה לומר לקדוש ברוך הוא, למה תעמוד בחוץ ואנכי פניתי הבית, אנכי של יציאת מצרים. ואף על גב דאין חבוש מתיר את עצמו מבית האסורים, שהיא שכינה, שהיא אסורה בגלות, שכינה העליונה תפדה אותה. זהו שפתוב אם יגאלך טוב יגאל, ואם לא יחפץ לגאלך ויגאלתיך אנכי, מי יהו"ה שכבי עד הבקר, שהיא ימין פשוטה לקבל שבים, שאין הדבר הזה תלוי אלא בתשובה, הימין העליונה של השכינה.

באותו זמן השכינה העליונה כנשר יעיר קנו, שהיא ירושלים, ק"ן ו', על גזליו ירחף, יפרוש

תליתאה, ואלין אינון תלת לבושין, דתלת פסויין, דתלת גוונין דעינא, דאינון לבושין לבת עין, דאיהי נשמתא.

ובאלין תלת אתמר (שמות כג יז) שלש פעמים בשנה יראה כל זכורף, ולקבל תלת זמנין אינון תלת גוונין דשרגא, דאתמר בהון (שם ג ב) וירא מלאך יי' אליו בלבת אש מתוף הסנה, וירא הא גוון חד, בלבת אש מתוף הסנה הא גוון תניינא, וירא והנה הסנה בער באש הא תלתא, ואינון לקבל שלשה גוונין דעינא, בלבת אש דא בת עין, בההוא זמנא דיהון נהירין תלת גוונין דעינא, דאינון לקבל תלת גוונין דקשת, מיד וראיתיה לזכר ברית עולם (בראשית ט טז), ובההוא זמנא פי עין בעין יראו בשוב יי' ציון (ישעיה נב ח).

אור דעינא הוא עמודא דאמצעיתא, בת עין ביתא דילה, בההוא זמנא דיתפני עננא מן בת עינא, דאתמר בה (איכה ג מד) סכתה בענן לך וגומר, דאיהי תבלול דעינא, דא רומי רבתיא, שכינתא עלאה עתידה למימר לקודשא בריך הוא, למה תעמוד בחוץ, ואנכי פניתי הבית (בראשית כד לא), אנכי דיציאת מצרים, ואף על גב דאין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים, דאיהי שכינתא, דאיהי אסורה בגלותא, שכינתא עלאה יפרוק לה, הדא הוא דכתיב (רות ג יג) אם יגאלך טוב יגאל, ואם לא יחפץ לגאלך ויגאלתיך אנכי, מי יי' שכבי עד הבקר, דאיהי ימינא פשוטה לקבל שבים, דלית מלתא דא תליא אלא בתויבתא, ימין עלאה דשכינתא.

בההוא זמנא שכינתא עלאה כנשר יעיר קנו (דברים לב יא), דאיהו ירושלים, ק"ן ו' על גזליו ירחף, יפרוש כנפיו יקחהו ישאהו על

כנפיו יקחהו ישאהו על אברתו. זהו שפתוב ואשא אתכם על כנפיו נשרים ואביא אתכם אלי. שבזמן שהשכינה בגלות, נאמר בה ולא מצאה היונה מנוח וגומר, אלא בשבת וימים טובים. ובאותו זמן מתיחדת עם בעלה, וכמה נפשות יתרות יורדות עמה לדור עם ישראל. זהו שכתוב ושמרו בני ישראל את השבת לדרתם. אשרי הוא מי שמתקן לה דירה נאה בלבו, וכלים נאים באיברים שלו, ואשה נאה, שהיא נשמתו, שבשבילה שורה השכינה העליונה שהיא נשמת כל חי עליו, והקדוש ברוך הוא הוא שובת באחד, וינפש באחד, בשכינה העליונה הוא שובת עליהם, ובשכינה התחתונה הוא וינפש עליהם, ונותן להם נפשות יתרות.

שאותן בתולות אחריה רעותיה, שבאות עמה, וכמה מלאכים ממנים, ומשרתים שלהם באים עמם, שהם שבעים, שתלויים מן זכור ושמור, וזהו ויכל"ו, כולל שבעים ושתים, ונקראות הנפשות הללו אשפזין, מכיון שלא שורות עם ישראל אלא ביום השבת, וכשיצאת שבת, כלן חוזרות למקומן.

והנשמות שהם מצדה של השכינה העליונה נקראו אפרוחים, ונפשות שמצד השכינה התחתונה נקראים ביצים, וזהו הסוד של הפורס ספת שלום עלינו, האם העליונה שהיא ספת שלום שסוככת עליהם, ושלום עמה, שנאמר בו הנני נותן לו את בריתי שלום, ויש ספה למטה כ"ו ה"ס, שהוא יאהדונה"י, ספת שלום, כ"ו, ת' שהוא תפארת. באותו הזמן יהיו

אברתו, הדא הוא דכתיב (שמות יט ד) ואשא אתכם על כנפיו נשרים ואביא אתכם אלי.

דבזמנא דשכינתא איהי בגלותא, אתמר בה (בראשית ח ט) ולא מצאה היונה מנוח וגומר, אלא בשבת ויומין טבין, ובההוא זמנא אתייחדת עם בעלה, וכמה נפשות יתרון קא נחתין עמה, לדירא בישראל, הדא הוא דכתיב (שמות לא טז) ושמרו בני ישראל את השבת לדרתם, זפאה איהו מאן דמתקן לה דירה נאה בלביה, וכלים נאים באיברים דיליה, ואשה נאה דאיהי נשמתיה, דבגינה שריא שכינתא עלאה דאיהי נשמת כל חי עליה, וקודשא בריך הוא איהו שבת בחד, וינפש בחד, בשכינתא עלאה איהו שבת עליהו, ובשכינתא תתאה איהו וינפש עליהו, ויהיב לון נפשאן יתרון.

דאינון בתולות אחריה רעותיה, דקא אתיין עמה, וכמה מלאכים ממנן ומשמשין דלהון קא אתיין עמהון, דאינון שבעין, דתליין מן זכור ושמור, ודא איהו ויכל"ו, כליל שבעין ותרין, ואתקריאו אלין נפשות אושפזין, בגין דלא שריין בישראל אלא ביום השבת, וכד נפיק שבת כלהו חזרין לאתריהו.

ונשמתין דאינון מסטרא דשכינתא עלאה אתקריאו אפרוחין, ונפשין מסטרא דשכינתא תתאה אקרון ביצים, ודא איהו רזא דהפורס ספת שלום עלינו, אימא עלאה דאיהי ספת שלום דמסכך עליהו, ושלום עמה, דאתמר ביה (במדבר כה יב) הנני נותן לו את בריתי שלום, ואית סופה לתתא כ"ו ה"ס דאיהו יאהדונה"י, סופת שלום, כ"ו, ת' דאיהו תפארת. (דף נג ע"א) בההוא זמנא יהון בנין

הבנים ברשותו של הקדוש ברוך הוא, וקול יצא ויאמר לא תקח האם על הבנים. מיד שיוצא זכור ושמור של שבת ויבא הלילה של יום הראשון של שבת, קול שני יוצא שלח תשלח.

ועוד, פי יקרא קן צפור לפניך - זו ספה, שהיא האם העליונה. בכל עץ, זהו שכתוב ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר. אפרוחים, אלו שבעת ימי הסכות. או ביצים, שבהם עושים שבע הקפות, וסוד הדבר - נקבה תסובב גבר.

פרי עץ הדר, האם התחתונה. עץ הוא לולב, ל"ו נתיבות, שהוא אתרוג, וצריך לנענע בו לששה צדדים - ארבע רוחות, מעלה ומטה, לעורר עליו ו', ושלשה נענועים לכל צד עולים שמונה עשר, וצריך ארבע פעמים שמונה עשר, אחד בנטילת לולב, והשני באנא יהו"ה, שני אחרים בהודו לה' התחלה וסוף, ובנענועים הללו הם משפילים ממצלה למטה את שבעים ושנים האמות, ואחר שמנצחים אותם, אומרים אנ"י וה"ו הושיעה נא פעמים, שהם וא"ו מן וה"ו, אנ"י וה"ו מן וי"ט, ויב"א וי"ט, ובאותו הזמן לא תקח האם על הבנים.

ביצים הם מצד של אופנים, האפרוחים מצד של הנער מטטרו"ן, הבנים מצד של הפסא, שהיא ספת שלום, שהיא הקן של השכינה, שהאם העליונה מקננת בפסא בשלש הספירות העליונות, העמוד האמצעי כולל שש ספירות, שמקננות במטטרו"ן, האם התחתונה, מקננת באופן שנאמר בו והנה אופן אחד בארץ. ועוד, שכינה מצד הפסא נקראת

ברשותא דקודשא בריך הוא, וקלא נפיק ויימא לא תקח האם על הבנים, מיד דנפיק זכור ושמור דשבת, וייתי לילא דיומא קמא דשבתא, קלא תניינא נפיק שלח תשלח.

ותו פי יקרא קן צפור לפניך, דא סופה דאיהי אימא עלאה, בכל עץ, הדא הוא דכתיב (ויקרא כג מ) ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר, אפרוחים אלין שבעת ימי הסכות, או ביצים דבהון עבדין שבע הקפות, ורזא דמלה נקבה תסובב גבר (ירמיה לא כא).

פרי עץ הדר אימא תתאה, עץ איהו לול"ב, ל"ו ל"ב נתיבות, דאיהו אתרוג, וצריך לנענעא ביה לשית סטרין, ארבע רוחין ועילא ותתא, לאתערא עליה ו', ותלת נענועין לכל סטרא סלקין ח"י, וצריך ארבע זמנין ח"י, חד בנטילת לולב, ותרין באנא יי', תרין אחרנין בהודו ליי' תחלה וסוף, ובאלין נענועין אינון משפילין מעילא לתתא לשבעין ותרין אומין, ולבתר דנצחי לון אמרי אנ"י וה"ו הושיעה נא תרין זמנין, דאינון וא"ו מן וה"ו אנ"י וה"ו, מן וי"ט ויב"א וי"ט, ובההוא זמנא לא תקח האם על הבנים.

ביצים אינון מסטרא דאופנים, אפרוחים מסטרא דנער מטטרו"ן, בנים מסטרא דכרסיא דאיהי ספת שלום, דאיהי קנא דשכינתא, דאימא עלאה מקננא בכרסיא בתלת ספירן עלאין, עמודא דאמצעיתא פליל שית ספירן, מקננן במטטרו"ן, אימא תתאה מקננא באופן, דאתמר ביה (יחזקאל א טו) והנה אופן אחד בארץ.

ועוד שכינתא מסטרא דכרסיא אתקריאת

נָשֶׁר, וּמִסְטָרָא דְנַעַר יוֹנָה, וּמִסְטָרָא דְאוֹפֵן צְפוּר, וְשְׁכִינְתָא דְמוֹת אָדָם לְהֵנָּה.

וְעוֹד שֶׁלַח תְּשַׁלַּח תָּא חֲזִי מִלְּאָכָא אֵית דְּמִמְנָא עַל עוֹפִין, דְּאִינוּן נְפִשֵׁין דְּאֶתְקְרִיאוּ צְפָרִין, וְסַנְדְּלָפוֹ"ן שְׁמִיָּה, וּבְזִמְנָא דִּישְׂרָאֵל מְקִימֵי הָאֵי פְקוּדָא, וְאֶזְלַת אִימָא מִתְתַּרְכָּא, וּבְנִין צְוּוּחִין, אִיהוּ אוֹלִיף זְכוּ עַל עוֹפִין דִּילֵיהּ, וְיִימָא לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְהָא כְּתִיב בְּךָ (תהלים קמה ט) וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו, אִמָּאי גְזִירִית עַל הָאֵי עוֹפָא דְאֶתְתַּרְכַּת מְקִינָה, וְכֵן מִטְטְרוּ"ן אוֹלִיף זְכוּ עַל עוֹפִין דִּילֵיהּ, דְּאִינוּן רוּחִין דְּפְרָחִין בְּבִנֵי נֶשָׂא, דְּמִפְרָסִיא אִינוּן נְשַׁמְתִּין, וּמֵהָאֵי חֲיָה רוּחִין, וּמֵאוֹפֵן נְפִשֵׁין, וְאִינוּן בְּכִרְיָאָה יִצִּירָה עֲשִׂיהָ.

בְּשַׁבַּת וַיּוֹמִין טָבִין נַחְתִּין עַלֵיָּהּ נְשַׁמְתִּין וְרוּחִין וְנְפִשֵׁין בְּאַרְח אַצִּילוֹת, דְּאִינוּן רוּחָא דְקֻדְשָׁא מַעֲשֵׁר סְפִירָן, וְכָל מִמְנָא אוֹלִיף זְכוּ עַל עוֹפִין דִּילֵיהּ, דְּאִינוּן נְשַׁמְתִּין דְּפְרָחִין בְּבִנֵי נֶשָׂא, וּבְזִמְנָא דִּישְׂרָאֵל מְקִימִין הָאֵי פְקוּדָא, כָּל מִמְנָא אוֹלִיף זְכוּ עַל עוֹפִין דִּילֵיהּ, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מָה עָבִיד, כְּנִיש לְכָל חִילִין דִּילֵיהּ, וְיִימָא, וְכִי (ג"א ה"א) כָּל מִמְנָא דְעוֹפֵי דְלִתְתָא אוֹלִיף זְכוּ עַל עוֹפִין דִּילֵיהּ דְּמִמְנָא עַלֵיָּהּ, וְלִית בְּכוּ מָאן דְּאוֹלִיף זְכוּ עַל בְּנֵי דְּאִינוּן יִשְׂרָאֵל, בְּנֵי בְּכָרֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל שְׁכִינְתָא דְּאִיהִי בְּגִלוֹתָא, דְּקָנָא דִּילָהּ דְּאִיהִי יְרוּשָׁלַיִם חֲרֻבָּה, וּבְנוֹי בְּגִלוֹתָא תַּחוֹת יַד אֲדוּנִים קָשִׁין אוּמִין דְּעֻלְמָא, וְלִית מָאן דְּבַעֵי עַלֵיָּהּ רַחֲמֵי, וְיֹלִיף זְכוּ עַלֵיָּהּ, בְּהֵהוּא זְמַנָּא צְוּוּחַ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְאָמַר (ישעיה מח יא) לְמַעֲנֵי לְמַעֲנֵי אַעֲשֶׂה, וְאַעֲשֶׂה לְמַעַן שְׁמִי (יחזקאל כ יד), וּבְדָא יִתְעַר רַחֲמֵי עַל שְׁכִינְתֵיהּ וְעַל בְּנוֹי בְּגִלוֹתָא.

נָשֶׁר, וּמִצַּד שֶׁל נַעַר יוֹנָה, וּמֵהַצַּד שֶׁל אוֹפֵן צְפוּר, וְהַשְׁכִּינָה דְמוֹת אָדָם לְהֵנָּה.

וְעוֹד, שֶׁלַח תְּשַׁלַּח, בֵּא וּרְאֵה, יֵשׁ מִלְּאָף מְמַנָּה עַל הָעוֹפוֹת, שֶׁהֵן נְפִשׁוֹת שְׁנֹקְרָאוֹת צְפָרִים, וְסַנְדְּלָפוֹ"ן שְׁמוֹ. וּבְזִמְן שִׁישְׂרָאֵל מְקִימִים אֶת הַמְצָוָה הַזֶּה וְהָאֵם הוֹלֶכֶת מְגֻרְשָׁת, וְהַבְּנִים צוֹעֲקִים, הוּא מְלַמֵּד זְכוּת עַל הָעוֹפוֹת שְׁלוֹ, וַיֹּאמֶר לְקוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהָרִי כְּתוּב כָּךְ וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו, לְמָה גִּזְרַת עַל הָעוֹף הַזֶּה שְׁנִתְגַּרְשָׁה מְקַנָּה? וְכֵן מִטְטְרוּ"ן מְלַמֵּד זְכוּת עַל הָעוֹפוֹת שְׁלוֹ, שֶׁהֵן רוּחוֹת שְׁפוּרְחוֹת בְּבִנֵי הָאָדָם, שֶׁמֵּהִכְסֵּא הֵם נְשַׁמוֹת, וּמֵהַחֲיָה הַזֶּה רוּחוֹת, וּמֵהָאוֹפֵן נְפִשׁוֹת, וְהֵם בְּכִרְיָאָה יִצִּירָה עֲשִׂיהָ.

בְּשַׁבַּת וַיּוֹמִים טוֹבִים יוֹרְדוֹת עַלֵיָּהֶם נְשַׁמוֹת וְרוּחוֹת וְנְפִשׁוֹת בְּדַרְךָ אַצִּילוֹת, שֶׁהֵם רוּחַ הַקֻּדְשׁ מַעֲשֵׁר סְפִירוֹת, וְכָל מְמַנָּה מְלַמֵּד זְכוּת עַל הָעוֹפוֹת שְׁלוֹ, שֶׁהֵם נְשַׁמוֹת שְׁפוּרְחוֹת בְּבִנֵי אָדָם. וּבְזִמְן שִׁישְׂרָאֵל מְקִימִים מְצוּה זֹה, כָּל מְמַנָּה מְלַמֵּד זְכוּת עַל הָעוֹפוֹת שְׁלוֹ. וּמָה עוֹשֶׂה הַקֻּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא? הוּא מְכַנֵּס אֶת כָּל חִילוֹתָיו וַיֹּאמֶר, וְכִי (ה"י) כָּל מְמַנָּה שֶׁל הָעוֹפוֹת שְׁלֵמֻטָּה מְלַמֵּד זְכוּת עַל הָעוֹפוֹת שְׁלוֹ שֶׁהוּא מְמַנָּה עַלֵיָּהֶם, וְאִין בְּכֵם מִי שִׁילְמֵד זְכוּת עַל בְּנֵי שֶׁהֵם יִשְׂרָאֵל, בְּנֵי בְּכָרֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל הַשְׁכִּינָה שֶׁהִיא בְּגִלוֹת, שֶׁהֵקֵן שְׁלָה הוּא יְרוּשָׁלַיִם חֲרֻבָּה, וּבְנֵי בְּגִלוֹת תַּחַת יַד אֲדוּנִים קָשִׁים, אֲמוֹת הָעוֹלָם, וְאִין מִי שְׁמַבְקֵשׁ עַלֵיָּהֶם רַחֲמִים וּלְמַד עַלֵיָּהֶם זְכוּת? בְּאוֹתוֹ זְמַן צוֹעֵק הַקֻּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא וַאֲמַר, לְמַעֲנֵי לְמַעֲנֵי אַעֲשֶׂה, וְאַעֲשֶׂה לְמַעַן שְׁמִי. וּבְזֶה יִתְעוֹרְרוּ רַחֲמִים עַל שְׁכִינְתוֹ וְעַל בְּנֵי בְּגִלוֹת.

קם רבי אלעזר ואמר: והרי קדם שגלו ישראל והשכינה, במה היו מקימים שלוח הקן? אמר לו רבי שמעון: בני, כדי לעורר רחמים על אותן נפשות ורוחות ונשמות שהיו הולכות בגלות בגלגול, מגרשות מגופיהם שנחרבו, שעליהם נאמר שהקדוש ברוך הוא הנה בונה עולמות ומחריבן, שנשארו חרבות גופותיהם מהם, ומניעת הפרכות למעלה גרמה, ונהר יחרב ויבש. וכך פרשוהו, נחרב בית ראשון - והארץ היתה תהו ובהו. נחרב בית שני - וחשף על פני תהום. ובשביל הנשמות הללו שנבראו קדם שנברא העולם ואין להם גופות, כדי לעורר עליהם רחמים היו מקימים את המצוה הזו. אמר לו: אבא, אם כן, תלמיד חכם שהוא מצד המחשבה, שנאמר בו ישראל עלה במחשבה להפראת, התורה הזו היא בן לתלמיד חכם, אם כן, למה אשתו צריכה יבום, שהרי לא שמו הבדל בעלי המשנה בין תלמידי חכמים לשאר בני אדם? אמר לו: בני, היא ודאי צריכה יבום לנשמות הללו שהולכות ערטילאיות מששת ימי בראשית.

אמר לו: והרי כתוב לא יחליפנו ולא ימיר אתו וגומר, וכי האשה הזו, שהיא קדש קדשים, תהיה קן למי שאינו ממינה, שהרי כתוב תוצא הארץ נפש חיה למינה, ואין לה הרפכה אלא ממינה? אמר לו: בני, הגלגולים הם סוד של הרפכה, כמו מי שמרפכב עץ שאינו מינו בעץ אחר, כמו מי שמרפכבים עצים זה עם זה, אבל העקר של אם המר ימירנו, ובשבילו נאמר לא ימיר אתו טוב

קם רבי אלעזר ואמר, והא קדם דגלו ישראל ושכינתא, במאי הוּוּ מקיימין שלוח הקן, אמר ליה רבי שמעון, ברי, בגין לאתערא רחמין על אינון נפשין ורוחין ונשמתין, דהוּוּ אזלין בגלותא בגלגולא מתתרכין מגופיהון דאתחרבו, דעליהו אתמר דקודשא בריה הוא הוה בונה עלמין ומחריבן, דאשתארו חרבין גופיהון מנייהו, ומניעו דברכאן לעילא גרים ונהר יחרב ויבש, והכי אוקמוהו אתחרב בית ראשון והארץ היתה תהו ובהו. (דף כג ע"ב) אתחרב בית שני וחשף על פני תהום, ובגין אלין נשמתין דאתבריו קדם דאתברי עלמא ולית לון גופין, בגין לאתערא רחמי עליהו, הוּוּ מקיימי האי פקודא, אמר ליה, אבא, אם כן תלמיד חכם דאיהו מסטרא דמחשבה, דאתמר ביה ישראל עלה במחשבה ליפראות, האי אורייתא איהי בן לתלמיד חכם, אם כן אתתא דילה אמאי צריכא יבום, דהא לא שווי אפרשותא מארי מתניתין לתלמידי חכמים משאר בני נשא, אמר ליה, ברי, ודאי צריכה יבום, לאלין נשמתין דאזלין ערטילאין משית יומי בראשית.

אמר ליה, והא פתיב (ויקרא כד) לא יחליפנו ולא ימיר אתו וגומר, וכי האי אתתא דאיהי קדש קדשין, תהא קינא למאן דלאו איהו ממינה, דהא פתיב (בראשית א כד) תוצא הארץ נפש חיה למינה, ולית לה הרפכה אלא ממינה, אמר ליה, בני, גלגולין אינון רזא דהרפכה, פגון מאן דמרפכב אילנא דלאו איהו מיניה באילנא אחרא, פגון מאן דמרפכבין אלנין דא בדא, אבל עקרא דאם המר ימירנו, צריך דיהא קדש בקדש, דאילנא אית מסטרא צריך שיהיה קדש בקדש, שיש עץ מצד הטמאה שהוא רע,

דְּמִסְאָבוּ דְאִיהוּ רַע, וּבְגִינִיָּה אֶתְמַר (ויקרא כז)
 לֹא יִמִּיר אֹתוֹ טוֹב בְּרַע אוֹ רַע בְּטוֹב, דְּהָאִי
 אִיהוּ רָזָא דְצַדִּיק וְרַע לֹא רָשַׁע וְטוֹב לֹא,
 אָבֵל (שם לג) אִם הֵמֶר יִמְרְנוּ, וְהִיָּה הוּא
 וְתִמְוַרְתּוֹ יִהְיֶה קֹדֶשׁ, וּבִדְא מְרַפְיָבִין קֹדֶשׁ
 בְּקֹדֶשׁ, וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין, וְרָזָא דְמַלְאָה (שמות
 כו ה) מְקַבְּלִית הַלְלָאֵת, וּמִין בְּמִינוּ הָאִי אִיהוּ
 צַדִּיק וְטוֹב לֹא, וְכַד הֵהִיא נִשְׁמַתָּא דְאִיהִי קֹדֶשׁ
 לֹא אֲשַׁפַּחַת מִינָהּ, אֶתְמַר בָּהּ (בראשית ח ט) וְלֹא
 מְצָאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף רַגְלָהּ.

וְהָכִי רָזָא דְקִנְיָן צְפוּרָה, דְּאֶתְמַר בָּהּ (דברים כב)
 (י) שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם, וְאִזְלָא מְנַדְדָּא
 מִן קִנְיָהּ, וְהֵן כָּל אֵלֶּה יַפְעֵל א"ל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ
 עִם גְּבֵר (איוב לג כט), לְקַבֵּל תְּלַת שְׁלוּחִים דִּיּוֹנָה,
 וְכַד אֲשַׁפַּחַת אֶתְרָא לְשָׂרְיָא תַּמָּן, אֶתְמַר
 בָּהּ (בראשית ח יב) וְלֹא יִסְפָּה שׁוֹב אֶלְיוּ עוֹד, לְמִיתִי
 זְמַנָּא אַחְרָא בְּהִרְפָּכָה.

וּבְגִין דָּא שְׁלוּחַ הֵקֵן בְּכָל עוֹפִין קְדִישִׁין אִיהוּ,
 וְלֹא בְּמִסְאָבִין, דְּאֵנוּן נִשְׁמַתִּין דְּאִזְלִין
 מִתְּתַרְכִין, לְאֶתְעָרָא רַחֲמֵי עַלְיֵיהוּ, וּמָה כְּתִיב
 בְּהוּ (תהלים פד ד) גַּם צְפוּרָה מְצָאָה בֵּית דָּא גְּלַגּוּלָא
 קְדָמָא דְאִיהִי נֶפֶשׁ, וְדָרוּר קֵן לָהּ דָּא גְּלַגּוּלָא
 תְּנִינָא דְרוּחָא, אֲשֶׁר שְׁתָּה אֶפְרוּחִיָּה דָּא
 גְּלַגּוּלָא תְּלִיתָאָה דְנִשְׁמַתָּא, וּבְגִין דָּא שְׁלַח
 תְּשַׁלַּח לְקַבֵּל נֶפֶשׁ וְרוּחַ, אֶת הָאֵם לְרַבּוֹת
 נִשְׁמַתָּא, דְּאֶתְמַר בָּהּ (ישעיה נ א) וּבְפִשְׁעֵיכֶם
 שְׁלַחַה אִמְכֶם, אֶת הָאֵם, אֶת אֶתָּא לְרַבּוֹת
 גְּלַגּוּלָא תְּלִיתָאָה.

וּבְגִין דָּא מָאן דְּמְקַבְּלִין אוֹשְׁפִיזִין, דְּאִינוּן
 נִשְׁמַתִּין יְתִרִין, דְּאִינוּן מְרַפְיָבִין עַלְיֵיהוּ
 בְּעָרֵב שִׁבְתָּ, בְּאִנְפִין צְהוּבִין בְּחֻדְוָה בְּעִנּוּגָא
 בְּהָאִי עֲלָמָא, כַּד נִשְׁמַתָּא וְרוּחָא וְנִפְשָׁא נִפִּיק
 מִן גּוֹפִיָּה מֵהָאִי עֲלָמָא, הָכִי מְקַבְּלִין לֹון בְּעֲלָמָא דְאֶתִי, וְאֶתְמַר בְּהוּן גַּם

בְּרַע אוֹ רַע בְּטוֹב, שְׁוָהוּ סוּד שֶׁל
 צַדִּיק וְרַע לֹא רָשַׁע וְטוֹב לֹא, אָבֵל
 אִם הֵמֶר יִמְרְנוּ, וְהִיָּה הוּא
 וְתִמְוַרְתּוֹ יִהְיֶה קֹדֶשׁ, וּבָזָה
 מְרַפְיָבִים קֹדֶשׁ בְּקֹדֶשׁ וּמְקַבְּלִים
 זֶה מִזֶּה, וְסוּד הַדְּבָר - מְקַבְּלִית
 הַלְלָאֵת, וּמִין בְּמִינוּ זֶהוּ צַדִּיק
 וְטוֹב לֹא, וּכְשִׂאוֹתָהּ נִשְׁמָה,
 שְׁהִיא קֹדֶשׁ, אִינָה מוֹצֵאת אֶת
 מִינָהּ, נֹאמֵר בָּהּ וְלֹא מְצָאָה
 הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף רַגְלָהּ.

וְכַד סוּד שֶׁל קִנְיָן צְפוּרָה, שְׁנֹאמֵר
 בָּהּ שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם,
 וְהוֹלֶכֶת נוֹדֶדֶת מְקַנְיָהּ, וְהֵן כָּל
 אֵלֶּה יַפְעֵל א"ל פְּעַמִּים שְׁלוֹשׁ
 עִם גְּבֵר, כְּנֶגֶד שְׁלֹשָׁה שְׁלוּחִים
 שֶׁל הַיּוֹנָה, וּכְשִׂמוֹצֵאת מְקוּם
 לְשִׁרוֹת שָׁם, נֹאמֵר בָּהּ וְלֹא יִסְפָּה
 שׁוֹב אֶלְיוּ עוֹד. לְהִבְיָא זְמַן אַחַר
 בְּהִרְפָּכָה.

וּמִשּׁוּם כִּף שְׁלוּחַ הֵקֵן הוּא כָּל
 הָעוֹפוֹת הַקְּדוּשִׁים, וְלֹא
 בְּטַמְאִים, שְׁהֵם נִשְׁמוֹת
 שְׁהוֹלְכוֹת מְגַרְשׁוֹת, לְעוֹרֵר
 עֲלֵיהֶם רַחֲמִים. וּמָה כְּתוּב
 בָּהֶם? גַּם צְפוּרָה מְצָאָה בֵּית - זֶהוּ
 גְּלַגּוּל רֵאוּן שְׁהוּא נֶפֶשׁ, וְדָרוּר
 קֵן לָהּ - זֶהוּ הַגְּלַגּוּל הַשֵּׁנִי שֶׁל
 הַרוּחַ, אֲשֶׁר שְׁתָּה אֶפְרוּחִיָּה -
 זֶהוּ גְּלַגּוּל שְׁלִישִׁי שֶׁל הַנֶּפֶשׁ,
 וּמִשּׁוּם זֶה שְׁלַח תְּשַׁלַּח, כְּנֶגֶד
 נֶפֶשׁ וְרוּחַ. אֶת הָאֵם, לְרַבּוֹת
 הַנֶּפֶשׁ, שְׁנֹאמֵר בָּהּ וּבְפִשְׁעֵיכֶם
 שְׁלַחַה אִמְכֶם. אֶת הָאֵם, אֶת בָּא
 לְרַבּוֹת גְּלַגּוּל שְׁלִישִׁי.

וּמִשּׁוּם זֶה, מִי שְׁמְקַבְּלִים
 אוֹרְחִים, שְׁהֵם נִשְׁמוֹת יְתִירוֹת
 שְׁהֵם מְרַפְיָבִים עַלְיֵיהֶם בְּעָרֵב
 שִׁבְתָּ, בְּפָנִים צְהוּבוֹת, בְּשִׁמְחָה
 וּבְעִנּוּג בְּעוֹלָם הַיָּדָה, כְּשִׂהֲנִישְׁמָה
 וְהַרוּחַ וְהַנֶּפֶשׁ יוֹצְאוֹת מִן הַגּוֹף
 מֵהָעוֹלָם הַיָּדָה, כִּף מְקַבְּלִים אוֹתָם

מִן גּוֹפִיָּה מֵהָאִי עֲלָמָא, הָכִי מְקַבְּלִין לֹון בְּעֲלָמָא דְאֶתִי, וְאֶתְמַר בְּהוּן גַּם

בעולם הבא, ונאמר בהם גם צפור מצאה בית וכו'. אשרי הוא מי שמקבל אורחים ברצון שלם, כאלו מקבל פני שכניה, שבמדה שאדם מודד בה מודדים לו. בא רבי אלעזר בנו ונשק ידיו, והשתטחו לו כל החברים ואמרו לו: אלו לא באנו לעולם אלא לשמע

הדברים הללו - די.

בין כף הרי אליהו יורד מלמעלה עם כמה חילות של נשמות וכמה מלאכים סביבו, והשכינה העליונה מעטרת על פלם, כתר בראש של כל צדיק. באותו זמן התעורר קול בעץ שלמעלה בנגון, וכמה עופות של נשמות שורות שם בענפים שלו. זהו שכתוב גדל האילן ומתחזק וכו', ויאמר: כן, רבי רבי אתה, אתה הוא עץ שגדול ותקיף בתורה, בענפים שלך, שהם איברים קדושים, כמה עופות שורים שם, שנשמות קדושות כמו שלמעלה, שנאמר בו ובענפיו יקננו עופות השמים, וכמה בני אדם למטה יתפרנסו מהחפור הזה שלך, כשיתגלה למטה בדור האחרון בסוף הימים, ובגללו יקראתם דרור בארץ וגומר.

פתח אליהו ואמר: כשיצאת שבת וימים טובים, וישראל הם תחת ממשלת סמאל ושבעים ממנים ודוחקים את ישראל, קול יוצא מהשמים אליו, ויאמר כך, יר"א בש"ת, וזה בראשית, תהיה לך בושח מן השמים, וזה

(בראשית).

תקון שביעי

בראשית יר"א בש"ת, אוי לו לסמאל, כשיבא הקדוש ברוך הוא לפדות את השכינה ואת ישראל בגיה, ותובע ממנו ומשבעים האמות ומהמנים שלהם

צפור מצאה בית וכו', זפאה איהו מאן דמקבל אורחין ברעו שלים, כאלו מקבל אנפי שכנתא, דבמדה דמדד בר נש בה מודדין ליה, אתא רבי אלעזר בריה ונשיק ידוי, ואשתטחו ליה כל חבריא, ואמרו ליה, אילו לא אתינא לעלמא אלא למשמע מלין אלין די.

אדרכי הא אליהו קא נחית מעילא, בכמה חיילין דנשמתיין, וכמה מלאכיא סוחרניה, ושכינתא עלאה עטרה על פלהו, כתר פריש כל צדיק, בההוא זמנא קלא אתער באילנא דלעילא בנגונא, וכמה עופין דנשמתיין שריין תמן בענפוי, הדא הוא דכתיב (דניאל ד) רבה אילנא ותקיף וכו', ויימא הכי, רבי רבי אנת הוא אילנא דרבה ותקיף באורייתא, בענפין דילך דאינון אברין קדישין, כמה עופין שריין תמן, דנשמתיין קדישין כגוונא דלעילא, דאתמר ביה (שם ט) ובענפוהי ידורן צפרי שמיא, וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי (דקד ע"א) חבורא דילך, פד יתגלי לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא, ובגיניה (ויקרא כה ז) וקראתם דרור בארץ וגומר. פתח אליהו ואמר, פד נפיק שבתא ויומין טבין, וישראל אינון תחות ממשלה דסמאל ושבעין ממנן, ודחקין לישראל, קלא נפיק מן שמיא לגביה, ויימא הכי, יר"א בש"ת, ודא בראשית, יהא לך פסופא מן שמיא, ודא (בראשית).

תקונא שביעאה

בראשית יר"א בש"ת, ווי ליה לסמאל, פד קודשא בריך הוא ייתי למפרק לשכינתא ולישראל בנהא, ותבע מגיה הוא לפדות את השכינה ואת ישראל בגיה, ותובע ממנו ומשבעים האמות ומהמנים שלהם

כל הצרות שהציקו לישראל בגלות, משום שלפני שגלו ישראל גלה לו הקדוש ברוך הוא שיהיו עתידים ישראל להיות תחת שעבודם (לצאת מתחת שעבודם), והראה לו ולשבעים הממנים שתחת ידו את שכם, אם היו מכבדים ים את ישראל בגלות. זהו שכתוב ויברך יהוה את בית המצרי בגלל יוסף. והוא והממנים שלו לא עושים להם כבוד, אלא עושים בהם ובשכינה קלון, שאומרים להם כל היום איה אלהיך, ומשום זה יוצא קול אליו כל יום מן השמים ואומר יר"א בש"ת, תהיה לך בושה מן השכינה. יר"א שמים, תהיה לך בושה מהקדוש ברוך הוא שהוא שמים. זהו שכתוב ואתה תשמע השמים, וזה (בראשית).

תקון שמיני

בראשית, ש' שמים, (יר"א שמים), יר"א בי"ת שלו, שהוא רא"ש בי"ת, פחד ממנו בביתו, זהו בראשית. והוא והממנים שלו לא פחדו ממנו והחריבו ביתו, בית ראשון ובית שני, ומשום זה וחרפה הלכנה, שהיא נחש אשת זנונים, ובושה החמה, שהיא גיהנם, שנחש אשת זנונים החריבה את בית השכינה, וחרפה, שהיא גיהנם, סם המות, שרפה את ההיכל.

ובזמן שהקדוש ברוך הוא יבנה אותם כמו מקדם, זהו שכתוב בונה ירושלים יהוה, באותו זמן וחרפה הלכנה ובושה החמה, אימת? בזמן שפי מלך יהוה צבאו"ת, שהבנין הראשון נעשה על ידי אדם, ומשום כך שלטו עליהם, משום שאם יהוה לא יבנה בית שוא

ומשבעין אומין ומממנן דילהון, כל עאקו דעאקו לישראל בגלותא, בגין דקדם דגלו ישראל, גלי ליה קודשא בריך הוא, דהו עתידין ישראל למהוי תחות שעבודייהו, (ס"א למפק מתחות שעבודייהו), ואחזי ליה ולשבעין ממנן דתחות ידיה, אגרא דלהון אי הו אוקרין לישראל בגלותא, הדא הוא דכתיב (בראשית לט) ויברך יי את בית המצרי בגלל יוסף, ואיהו וממנן דיליה לא עבדין להון יקרא, אלא עבדין בהון ובשכינתא קלנא, דאמריין לון כל יומא איה אלהיך, ובגין דא קלא נפיק לגביה כל יומא מן שמיא, ואמר יר"א בש"ת, יהא לך פסופא מן שכינתא, יר"א שמים יהא לך פסופא מקודשא בריך הוא דאיהו שמים, הדא הוא דכתיב (מלכים א ח לב) ואתה תשמע השמים, ודא (בראשית).

תקונא תמינאה

בראשית, ש' שמי"ם, (יר"א שמי"ם), יר"א בי"ת דיליה, דאיהו רא"ש בי"ת, דחיל ליה בביתיה, דא הוא בראשית, ואיהו וממנן דיליה לא דחילו מניה, וחריבו ביתיה בית ראשון ובית שני, ובגין דא (ישעיהו כד כג) וחרפה הלכנה דאיהי נחש אשת זנונים, ובושה החמה דאיהי גיהנם, דנחש אשת זנונים חריבת ביתא דשכינתא, וחרפה דאיהי גיהנם סם המות אוקידת היכלא.

ובזמנא דקודשא בריך הוא בני לון פמלקדמין, הדא הוא דכתיב (תהלים קמז ב) בונה ירושלים יי, בההוא זמנא וחרפה הלכנה ובושה החמה (ישעיהו כד כג), אימתי, בזמנא דכי מלך יי צבאו"ת, דבנינא קדמאה אתעביד על ידא דבר נש, ובגין דא שליטו עליהו, בגין (תהלים קכו א) דאם יי לא יבנה בית

עמלו בוניו בו, ובגין דבנינא בתראה
 יהא על ידא דקודשא בריה הוא, יתקיים, ועל
 דא אמר קרא, ^(חגי ב ט) גדול יהיה כבוד הבית
 הנה האחרון מן הראשון.

ובאותו זמן שיבנה הבנין על ידי
 הקדוש ברוך הוא למעלה
 ולמטה, נאמר בשכינה העליונה
 והתחתונה, והיה אור הלבנה
 כאור החמה, וחרפה הלבנה
 ובושה החמה, שהם הנקבות
 של סמא"ל, ומשום שלא פחד
 סמא"ל מהקדוש ברוך הוא,
 שהוא שמים, ובת זוגו לא
 פחדה משכינתו, שהיא הארץ,
 נאמר בהם, כי שמים כעשן
 נמלחו והארץ כפגד תבלה, הוא
 סמא"ל ובת זוגו.

תקון תשיעי

בראשית, יר"א שב"ת, שהיא
 שכינה, שעליה נאמר מחלליה
 מות יומת, שנכנסו אויבים
 בחלל שלה, שהוא קדש
 קדשים, ונאמר בהם את מקדש
 יהו"ה טמא, חלל ממלכה
 ושריה, ושפחה נכנסת במקום
 הגבירה, שהיא נדה שפחה גויה
 זונה, וטמאה את מקומה, ששם
 היתה מנוחת השכינה, וקול היה
 יורד ואומר, ירא שבת, והיא לא
 עשתה כן, אלא חלל ממלכה
 ושריה, וברחה השכינה משם.
 באותו זמן שחקו על משבתייה,
 ואמרה השפחה, לא זה כמו
 שעשתה שרי לשפחה. זהו
 שפתיב מפני שרי גברתי אנכי
 ברכת. אמר הקדוש ברוך הוא:
 בת הרשע החיב, והרי אף על גב
 ששרה גרשה אותה, אני רחמתי
 עליה ועל בנה, ואתם לא
 עשיתם כן, אלא גרמתם ^(ממלחם)
 רע תחת טוב, אני נשבעתי
 להעביר את מלכות הרשעה מן

שוא עמלו בוניו בו, ובגין דבנינא בתראה
 יהא על ידא דקודשא בריה הוא, יתקיים, ועל
 דא אמר קרא, ^(חגי ב ט) גדול יהיה כבוד הבית
 הנה האחרון מן הראשון.

ובהוא זמנא דיתבני בנינא על ידא
 דקודשא בריה הוא לעילא ותתא,
 אתמר בשכינתא עלאה ותתאה, והיה אור
 הלבנה כאור החמה ^(ישעיהו ל כו), וחרפה הלבנה
 ובושה החמה, דאינון נוקבין דסמא"ל, ובגין
 דלא דחיל סמא"ל מן קודשא בריה הוא
 דאיהו שמים, ובת זוגיה לא דחילת משכינתיה
 דאיהי ארעיה, אתמר בהון ^(שם נא ו), כי שמים
 כעשן נמלחו, והארץ כפגד תבלה, הוא
 סמא"ל ובת זוגיה.

תקונא תשיעאה

בראשית, ^(דף כד ע"ב) יר"א שב"ת, דאיהי
 שכינתא, דעלה אתמר ^{(שמות לא}
^{י)} מחלליה מות יומת, דעאלו אויבים בחלל
 דילה דאיהו קדש קדשים, ואתמר בהון ^{(במדבר}
^{יט יג)} את מקדש יי' טמא, חלל ממלכה
 ושריה ^(איכה ב ב), ושפחה עאלת באתר דגבירה,
 דאיהי נדה שפחה גויה זונה, וסאיבת אתרהא,
 דתמן הוה נייחא דשכינתא, וקלא הוה נחית
 ואמר, ירא שבת, ואיהי לא עבדת כן, אלא
 חלל ממלכה ושריה, וברחת שכינתא מתמן,
 בהוא זמנא שחקו על משבתייה, ואמרת
 שפחה, לאו האי פגוונא דעבדת שרי לשפחה
 דילה, הדא הוא דכתיב ^(בראשית טז ח) מפני שרי
 גברתי אנכי ברכת, אמר קודשא בריה הוא,
 ברפא דרשע חייבא, והא אף על גב דשרי
 תרכת לה, אנא רחימנא עליה ועל בנה, ואתון
 לא עבדתון הכי, אלא גרמתון ^(נ"א גמלתון) ביש
 תחות טב, אנא אומינא לאעברא מלכותא

העולם, ולא תהיה שמחה לפני עד שיאבדו מן העולם, ובאותו הזמן תהיה שמחה לפני. זהו שכתוב ובאבד רשעים רנה.

תקון עשירי

בראשית, שי"ר תא"ב, וזהו השיר המשבח מפל השירים, תאב מפל השירים, ועליו נאמר שיר השירים אשר לשלמה, למלך שהשלום שלו, כף פְּרֻשָׁהוּ. ומתי יתעורר השיר הזה? בזמן שיאבדו סמא"ל והממנים שלו הרשעים מן העולם, ובאותו זמן אז ישיר משה, לא כתוב אז שר, אלא אז ישיר, ויהי פְּרֻשָׁהוּ.

והשיר הזה באז, עולה בפה, אבל השיר הוא ודאי חכמת שלמה. באותו זמן ותרב חכמת שלמה.

וכי העלה אותה למקומה? זה משה, וסוד הדבר - אז ישיר משה. באיפה מעלה אותה? בתלשא. הכתר הזה של תלשא היא י' ישיר, ותקום מן ה' של משה, ושורה על הראש של ו', ונעשית ז' כתר, ומעלה אותה עד המקום שנגזרה משם.

בשעורה אל י' העליונה נקראת שיר זכר, וכשירדת אל ה' נקראת שירה. זהו שכתוב אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליהו"ה וגומר, שעליה נאמר אכן מאסו הבונים וגומר, שהיא אכן שמפה את צלם העבודה זרה. באותו זמן שנמחה הצלם של העבודה זרה, הדמות הרעה, נאמר בה והאבן שהתנה את הצלם נהיתה להר גדול ומלאה את כל הארץ. זהו שכתוב מלא כל הארץ כבודו, וכך עולה עד שלא מוצאים לה מקום, ושואלים המלאכים

חייבא מעלמא, ולא יהא חדוה קדמי עד דיתאבדו מעלמא, ובההוא זמנא יהא חדוה קדמי, הדא הוא דכתיב (משלי י"א) ובאבד רשעים רנה.

תקונא עשיראה

בראשית שי"ר תא"ב, והא איהו שיר משופח מפל השירים, תאב מפל השירים, ועליה אתמר שיר השירים אשר לשלמה, למלך שהשלום שלו, הכי אוקמוהו, והאי שיר מתי יתער, בזמנא דיתאבדון סמא"ל וממנן דיליה חייביא מן עלמא, ובההוא זמנא אז ישיר משה (שמות טו א), אז שר לא כתיב אלא ישיר, והא אוקמוהו.

והאי שיר באז, סליק בפומא, אבל שיר איהו ודאי חכמת שלמה, בההוא זמנא ותרב חכמת שלמה (מלכים א ה י).

ומאן סליק לה לאתרה, דא משה, ורזא דמלה אז ישיר משה, באן סליק לה בתלשא, האי תגא דתלשא איהי י' ישיר, ותקום מן ה' דמשה ושריא על רישא דו', ואתעבידת תגא ז', וסליק לה עד אתר דאתגזרת מתמן.

כד סלקא לגבי י' עלאה אתקריאת שיר זכר, וכד נחתא לגבי ה' אתקריאת שירה, הדא הוא דכתיב אז ישיר משה ובני ישראל את

השירה הזאת ליי' וגומר, דעלה אתמר (תהלים קיח כב) אבן מאסו הבונים וגומר, דאיהי אבנא די מחת לצלמא דעבודה זרה, בההיא זמנא דאתמחי צלמא דעבודה זרה דיוקנא בישא,

אתמר בה (דניאל ב לה) ואבנא די מחת לצלמא הות לטור רב ומלאת כל ארעא, הדא הוא דכתיב (ישעיה ו ג) מלא כל הארץ כבודו, והכי סליקת עד דלא אשכחין לה אתר, ושאלין מלאכין בגינה איה מקום כבודו להעריצו,

בגללה, איה מקום כבודו להעריצו, ולא מוצאין לה שעור, עד שאומרים ברוך כבוד יהו"ה ממקומו, משום שמעלה אותו עד אין סוף, שהוא י' הראש של א'.

ואיפה עולה? בעמוד האמצעי שהוא ו', עטרה על ראשו. כשעולה העטרה על ראשו, נאמר בה אשת חיל עטרת בעלה, וכשיוֹרֶדֶת תַּחְתּוּי, נקראת בת זוגו יחודו, הוא כתר למעלה, הכתר של ספר תורה, בגללה נאמר ודאשתמש בתגא חלף, והיא נקדה של קמץ א' למטה, כמו זה א יחודו למעלה הוא כמו זה א תג על ספר תורה, למטה כמו זה א' נקדה של התורה, ובגללה נאמר מגיד מראשית אחרית.

כשהיא חיה ביניהם, אומרים ממקומו הוא יפן ברחמיו לעמו, כשהסתלקה מהם, שואלים איה מקום כבודו להעריצו. ובאותו זמן שעולה היא, כל החיות תרפינה כנפיהם. ומתי היא עולה למעלה? בעמדם ישראל בעמידה. זהו שכתוב בעמדם תרפינה כנפיהם, שעולה עד אין סוף לשאל מזון מעלת העלות, וכשיוֹרֶדֶת, יורדת מלאה מכל הטובות. באותו זמן החיות פותחות כנפיהן אליה בכמה שירות ותשבחות לקבל אותה בשמחה.

ובאיזה מקום יורדת? באות ו' שהיא באמצע של א' עמוד האמצעי, בו קוראים לו שמע ישראל, שי"ר א"ל, ובאותו זמן שיוֹרֶדֶת מה כתוב בחיות? ואשמע את קול כנפיהם.

קם אליהו ואמר: רבי רבי, חזר בך, בודאי כשהיא עולה, כל החיות מצפצפות אליה בכמה

ולא אשפחין לה שיעורא, עד דאמרין ברוך כבוד יי' ממקומו, בגין דסלקא ליה עד אין סוף דאיהו י' רישא דא'.

ובאן סליקת בעמודא דאמצעייתא דאיהו ו', עטרה על רישיה, כד סליקת עטרה על רישיה אתמר בה (משלי יב ד) אשת חיל עטרת בעלה, וכד נחיתת תחותיה אתקריאת בת זוגיה יחודיה. (דף כה ע"א) איהו תגא לעילא, תגא דספר תורה, בגינה אתמר ודאשתמש בתגא חלף, ואיהי נקודה דקמץ א' לתתא, פגוונא דא א יחודיה לעילא איהו פגוונא דא א תגא על ספר תורה, לתתא פגוונא דא א נקודה דאורייתא, ובגינה אתמר (ישעיה מו י) מגיד מראשית אחרית.

כר איהי חיה ביניהו, אומרים ממקומו יפן ברחמיו לעמו, כד אסתליקת מיניהו, שואלים איה מקום כבודו להעריצו, ובההוא זמנא דסלקא איהי כלהו חיוון תרפינה כנפיהם (יחזקאל א כד). ואימתי סלקא איהי לעילא, בעמדם ישראל בעמידה, הדא הוא דכתיב (שם) בעמדם תרפינה כנפיהם, דסליקת עד אין סוף, למשאל מזונא מעלת העלות, וכד נחיתת נחיתת מליא מכל טבין, בההוא זמנא חיוון פתחין גדפייהו לגבה, בכמה שירות ותושבחות לקבלא לה בחדוה.

ובאן אתר נחתת באת ו' דאיהי באמצעייתא דא' עמודא דאמצעייתא, ביה קראן ליה שמע ישראל שי"ר א"ל, ובההוא זמנא דנחתת מה פתיב בחיוון (שם) ואשמע את קול כנפיהם.

קם אליהו ואמר רבי רבי חזר בך, בודאי כד איהי סליקת, כלהו חיוון מצפצפין לגבה בכמה שירין ותושבחות, ואיהי סלקא

שירים ותשבחות, והיא עולה על כל פלם עד אין סוף. זהו שפתוב רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כללנה.

עד שקוראים לה ישראל למטה בקריאת שמע שתד אליתהם. ואיפה קוראים לה? עם בן זוגה שהוא ו', ישראל סבא, והוא ש"ר א"ל, השיר שלו, שאם לא קוראים לה בו, לא יורדת עליהם.

ובאותו זמן שיורדת, קושרים אותה בתפלה של יד למטה, שתהיה קשורה עמו, וסוד הדבר - ונפשו קשורה בנפשו, והקשר של שניהם הוא שור"ק למטה, ולמעלה שלשל"ת, תפלין על ראשו, בסוד הטעמים נקראת תנועה מהצד של הנקדה יחוד, וצריך להאריך אותה עם תנועה, שהיא רביע עד אין סוף למעלה, וצריך להוריד אותה בחיר"ק עד אין תכלית, להמליך אותה על התחתונים.

ובשור"ק צריך ליחד אותה עם בעלה, ובחל"ם היא כתר על ראשו, ובחיר"ק היא כסא תחתיו, ובשור"ק היא יחוד אליו, כגון ו, וכשהיא למעלה, כתר על ראשו, והיא בת (יורה) תחת רגליו, והיא ביחוד שלו בחיקו נעשית שור"ק הקשר שלו, וכשצריך לשבר הקלפות של אותם צלמים, פה נקראת שב"א תב"ר, וכה שבר תשבר מצבותיהם.

אבל היחוד שלה בנקדת שור"ק ו שהוא יסוד חי העולמים, שמונה עשרה הפרכות של התפלה בזמן שהם ביחוד אחד, צריכים ישראל לעמד בתפלה בחשאי, וסוד הדבר - הביאו לה בחשאי, ומשום זה, בעמדם להריק לה ברכות, נאמר בחיות

על כללה עד אין סוף, הדיא הוא דכתיב (משלי לא כט) רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כללנה. עד דקראן לה ישראל לתתא בקריאת שמע דתיחות לגביהו, ובאן קראן לה בבן זוגה דאיהו ו', ישראל סבא, ואיהו שיר א"ל, שיר דיליה, דאם לא קראן לה ביה לא נחתא עליהו.

ובהוא זמנא דנחיתת קשרין לה בתפלה דיך לתתא, דתהא קשורה עמיה, ורזא דמלה ונפשו קשורה בנפשו (בראשית מד ז), וקשר דתרוייהו איהו שר"ק לתתא, ולעילא שלשל"ת תפלין על רישיה, פרזא דטעמי אתקריאת תנועה, מסטרא דנקודה יחודא, וצריך לארכא לה בתנועה דאיהו רביע עד אין סוף לעילא, וצריך לנחתא לה בחיר"ק עד אין תכלית, לאמלכא לה על תתאין.

ובשור"ק צריך ליחדא לה בבעלה, ובחל"ם איהי תגא על רישיה, ובחיר"ק איהי כרסיא תחותיה, ובשור"ק איהו יחודא לגביה, כגוונא דא ו, וכד איהי לעילא תגא על רישיה, ואיהי ברתיא (ג"א נחתא) תחות רגלוי, ואיהי ביחודא דיליה בחיקיה, אתעבידת שר"ק קשורא דיליה, וכד בעי לתברא קליפין דאינון צלמים, פה אתקרי שב"א תב"ר, וכה שבר תשבר מצבותיהם (שמות כג כד).

אבל יחודא דילה בנקודת שור"ק ו דאיהו יסוד ח"י עלמין, ח"י ברכאן דצלותא, בזמנא דאינון ביחודא חדא, צריכין ישראל למיקם בצלותא בחשאי, ורזא דמלה הביאו לה בחשאי, ובגין דא בעמדם ישראל בעמידה, לאתערא לגבה ח"י ברכאן בחשאי, לארקא לה ברכאן, אתמר בחיון בעמדם ישראל בעמידה לעורר אליה שמונה עשרה ברכות בחשאי

בְּעִמְדָם תִּרְפִּינָה כִּנְפֵיהֶם, שְׁלֹא צְרִיף לְשֹׁמֵעַ אֶת כִּנְפֵיהֶם (קול), כְּמוֹ שֶׁבַחְנָה נֹאמֵר בָּהּ וְקוֹלָהּ לֹא יִשְׁמַע.

וְכַךְ צְרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְהִתְיַחַד עִם בַּת זִוְגָם בַּחֲשָׁאֵי, בַּעֲנוּהָ, בְּאִימָה, בְּרִתָּת וּבְזִיעַ, בְּבוּשָׁה, כְּמוֹ שֶׁבָּאָרוּ הֶרְאִישׁוּנִים כְּמִי שֶׁכָּפְאוּ שָׂד, שֶׁהִיא שָׂד מִן שְׂד"י, שֶׁבָּאוּתוֹ הַזְּמַן נֶעְכָּר מִן הַשְּׂעִר, וְזֶה סוּד הַמְּזוּזָה, שֶׁנֹּאמֵר בָּהּ וְכַתְּבֶתֶם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ. מְזוּזוֹת כְּתוּב, זֹו מוֹת. וְאִם הוּא נִשְׁמַע קוֹלוֹ, מִיָּד לִפְתַּח חֲטָאת רֹבֵץ, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שֶׁהוּא קָטָן בְּאִמּוֹנָה, וְלֹא לְחִנָּם פִּרְשׁוּהוּ הֶרְאִישׁוּנִים כָּל הַמְּשֻׁמֵּיעַ קוֹלוֹ בְּתַפְלָתוֹ הֲרִי זֶה מְקַטְנֵי אִמּוֹנָה.

בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁמִּתְיַחַד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם שְׁכִינָתוֹ, כָּל הַחַיּוֹת מְקַבְּלִים זֶה מִזֶּה בְּרִכּוֹת, וְכֹלָם בְּקִדְשָׁה, וּמִשׁוּם כִּף תִּקְנוּ קְדוּשִׁין וּבְרִכּוֹת לְכֹלָה, וּכְנֻגָד בְּרִכָּה וּקְדוּשָׁה וַיַּחֲוֵד שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כִּף צְרִיכִים יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּתְיַחֲוֵד שְׁלֵהֶם יִהְיֶה בְּקִדְשָׁה וּבְרִכָּה. וְכֵן כָּל מְזוּנָם בְּבְרִכָּה וּקְדוּשָׁה, וְאִין קְדוּשָׁה פְּחוֹת מִעֲשָׂרָה, שֶׁהִיא י', וּמִשׁוּם שֶׁטְּבַעַת הִיא י', כְּמוֹ זֶה - ס, בָּהּ מִתְקַדְּשֶׁת כֹּלָה, וְצְרִיף לְהַכְנִיס אוֹתָהּ בְּאֶצְבַּע שְׁלֵהָ, שֶׁהוּא דְיוֹקָן שֶׁל הָאוֹת ו', וְנִעֲשִׂית ז', וְצְרִיף שְׁנֵי עֲדִים, שֶׁהֵם כְּנֻגָד ה"ה. וְכִשֶׁהִטְבַּעַת הִיא בְּרֹאשׁ הָאֶצְבַּע וְנִעֲשִׂית ז', בְּאוֹתוֹ זְמַן צְרִיף לְכַרֵּף אוֹתָהּ בְּשִׁבַע בְּרִכּוֹת שִׁירֶשֶׁת הַפֶּלֶה.

בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁמִּתְיַחֲדִים, יִשְׁקָנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ. מֵה זֶה נְשִׁיקוֹת פִּיהוּ? שְׁתֵּי הַשְּׁפָתִים שֶׁלוֹ וּשְׁתֵּים שְׁלֵהָ, הֵם אֲרַבַּע כְּנָפֵי

תִּרְפִּינָה כִּנְפֵיהֶם, דְּלֹא צְרִיף לְמִשְׁמַע גְּדַפְיָהוּ (ג"א קלא), כְּגוּוֹנָא דְחִנָּה דְאַתְמַר בָּהּ (שמואל א א א) וְקוֹלָהּ לֹא יִשְׁמַע.

וְהָכִי צְרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְיַחֲדָא בְּבַת זִוְגֵייהוּ בַּחֲשָׁאֵי, בַּעֲנוּהָ בְּאִימָה בְּרִתָּת וּבְזִיעַ בְּכִסּוּפָא, כְּמָה דְאוּקְמוּהוּ קַדְמָאִין כְּמִי שֶׁכָּפְאוּ שָׂד, דְּאִיהִי שָׂד מִן שְׂד"י, דְּבַהּהוּא זְמַנָּא אֲתַעְבַּר מִתְרַעָא, וְדָא רְזָא דְמְזוּזָה, דְאַתְמַר בָּהּ (דברים ו ט) וְכַתְּבֶתֶם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ, מְזוּזוֹת כְּתִיב זֹו מוֹת, וְאִם הוּא אֲשַׁתְּמַע קְלִיָּה, מִיָּד לִפְתַּח חֲטָאת רֹבֵץ (בראשית ד ז), וְלֹא עוֹד אֲלֵא דְאִיהוּ זְעִיר בְּמַהְמָנוּתָא, וְלֹא לְמַגְנָא אוּקְמוּהּ קַדְמָאִין כָּל הַמְּשֻׁמֵּיעַ קוֹלוֹ בְּתַפְלָתוֹ הֲרִי זֶה מְקַטְנֵי אִמּוֹנָה.

בְּהַהוּא זְמַנָּא דְמִיַּחַד קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּשְׁכִינְתֵיהָ, כְּלֵהוּ חִיּוּן מְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין בְּרִכְאָן, וְכֹלָהוּ בְּקְדוּשָׁה, וּבְגִין דָּא תִּקְיֵנוּ קְדוּשִׁין וּבְרִכְאָן לְכֹלָה, וְלִקְבַל בְּרִכָּה וּקְדוּשָׁה וַיַּחֲוֵד דְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, הָכִי צְרִיכִין יִשְׂרָאֵל דִּיהָא יַחֲוֵדָא דְלֵהוּן בְּקְדוּשָׁה וּבְרִכָּה, וְהָכִי כָּל מְזוּנֵייהוּ בְּבְרִכָּה וּקְדוּשָׁה, וְלִית קְדוּשָׁה בְּפְחוֹת מִעֲשָׂרָה דְאִיהִי י', (דף כה ע"ב) וּבְגִין דְטְבַעַת אִיהִי י' כְּגוּוֹנָא דָּא ס, בָּהּ אֲתַקְדִּישֶׁת כֹּלָה, וְצְרִיף לְאֶעְלֵא לָהּ בְּאֶצְבַּעַא דִּילָהּ, דְאִיהוּ דְיוֹקָנָא דָּאֵת ו', וְאַתְעַבִּידַת ז', וְצְרִיף תְּרִין סְהַדִּין דְאִינוּן לְקַבַּל ה ה, וְכֵד אִיהִי טְבַעַת בְּרִישָׁא דְאֶצְבַּעַא וְאַתְעַבִּידַת ז', בְּהַהוּא זְמַנָּא צְרִיף לְבְרִכָּא לָהּ בְּשִׁבַע בְּרִכְאָן דִּירְתָא כֹּלָה.

בְּהַהוּא זְמַנָּא דְמִתְיַחֲדִין יִשְׁקָנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ (שיר א), מֵאִי נְשִׁיקוֹת פִּיהוּ, תְּרִין שְׁפוּוֹן דִּילִיָּה וְתְרִין דִּילָהּ, אִינוּן אֲרַבַּע גְּדַפִּין דְחִיּוּן, דְאַתְמַר בְּהוּן (יחזקאל א ו) וְאֲרַבַּע כְּנָפִים

לְאַחַת מֵהֶן, וְכֵד אֲתַפְּלִילָן

החיות, שְׁנֹאֲמַר בָּהֶם וְאַרְבַּע
כְּנָפִים לְאַחַת מֵהֶן, וְכִשְׁנֹכְלָלִים
שְׁנֵי הַפָּנִים שֶׁלוֹ וּשְׁנַיִם שְׁלֶהָ,
וְאַרְבַּעַת הַזְרוּעוֹת שֶׁל שְׁנֵיהֶם,
נֹאֲמַר בָּהֶם וְאַרְבַּעַת פָּנִים לְאַחַת
וְאַרְבַּע כְּנָפִים לְאַחַת מֵהֶם. וְהֵם
אֲרַבְּעָה פָּנִים יְהוּ"ה, אֲרַבְּעַת
כְּנָפִים אֲדֹנָי, בְּחִבּוּר אֶחָד
יֵאֱהֹדוּנָה י".

בְּשִׁמְתֵּי חֲבֵרוֹת הָאוֹתִיּוֹת נִקְרָא
חֲשֵׁמ"ל, חֵיּוֹת אֵשׁ מִמְּלֹלוֹת,
לְפַעֲמִים חֵשׁוֹת לְפַעֲמִים
מִמְּלֹלוֹת, וּבְגִלְלָם נֹאֲמַר גְּדוֹל
הָעוֹנָה אֲמֵן יוֹתֵר מִן הַמְּבָרָךְ,
מִשּׁוּם שִׁמְתֵּי חֲבֵרִים חֲתָן וְכֹלָה
שְׁמוֹנָה אוֹתִיּוֹת כְּאַחַד.

אוֹתָן אֲרַבְּעַת חֵיּוֹת, וְהֵם אֲרִיָּה
שׁוֹר נֶשֶׁר אָדָם. אֲרִיָּה מִקְּבֵל עָלָיו
י' בַּמַּח, וּבִזְמַן שֶׁהוּא בִּימִין,
שְׁנֹאֲמַר בּוֹ וּפְנֵי אֲרִיָּה אֶל הַיָּמִין
לְאַרְבַּעַתָּם, הַרוּצָה לְהַחֲפִים
יְדָרִים. הַשׁוֹר לְשִׁמְאֵל כְּנֶגֶד הַלֵּב,
ה' הֵבֵל הַלֵּב, שֶׁם ה' מִצָּפוֹן זָהָב
יֵאָתֶה. בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁה' הִיא

כֵּלֵב, הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יִצְפִּין.
י"ה יִרְאֶה וְאַהֲבֶהָ, אֶבֶא וְאֶמְא,
זְרוּעַ יָמִין וּשְׁמָאל, וַיַּעֲבֹר חֶסֶד
וּגְבוּרָה, שְׁעוֹלִים לְחֻשְׁבוֹן ע"ב
תְּבוֹת וְרִי"ו אוֹתִיּוֹת שֶׁל ע"ב
שְׁמוֹת, וְזֶה הַסּוּד שֶׁל וַיַּעֲבֹר,
עֲבוּר הַכֶּלֶל שֶׁל שְׁנֵיהֶם.

ו' זוֹ תוֹרַת שְׁשׁוּרָה בְּפֶה, וּבְרוּחַ
שֶׁל הַפֶּה פּוֹרַחַת עַל נֶשֶׁר, שְׁנֹשֶׁר
הוּא חֶטֶם, שְׁנֵי הַכְּנָפִים שְׁלֶהָ
שְׁתֵּי שְׁפָתַיִם, וְעָלֶיהָ נֹאֲמַר כִּי
עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד אֶת הַקּוֹל
וּבְעַל כְּנָפָיִם יִגִּיד דְּבָר, וְזֶה
הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, שֶׁחֲכָמָה וּבִינָה
הֵם נִסְתָּרוֹת בְּמַחַ וְהַלֵּב בְּאַהֲבָה
וְיִרְאָה, וְתוֹרַת בְּלִי יִרְאֶה וְאַהֲבָה
לֹא פּוֹרַחַת לְמַעְלָה, וּבִכְתָּר
תְּלוּיִים בָּנִים חַיִּים וּמְזוֹנוֹת,
שֶׁהוּא הַמְּזֵל שֶׁל כֶּלֶם, וְהוּא לֹא
תְּלוּי בְּמַזְל, וּמִשּׁוּם זֶה פָּרְשׁוּהוּ,

תָּרִין אֲנָפִין דִּילִיָּה וְתָרִין דִּילָהּ, וְאַרְבַּע זְרוּעִין
דְּתָרוּיָהּ, אֲתָמַר בְּהוּן (שם) וְאַרְבַּעַת פָּנִים
לְאַחַת, וְאַרְבַּע כְּנָפִים לְאַחַת מֵהֶם, וְאִינוּן
אֲרַבַּע אֲנָפִין יְהוּ"ה, אֲרַבַּע גְּדָפִין אֲדֹנָי,
בְּחִבּוּרָא חֲדָא יֵאֱהֹדוּנָה י".

כֹּד מִתְּחַבְּרֵן אֲתוּוֹן אֶקְרִי חֲשֵׁמ"ל, חֵיּוֹת אֵשׁ
מִמְּלָלָן, זְמַנִּין חֵשׁוֹת, זְמַנִּין מִמְּלֹלוֹת,
וּבְגִינָיָהּ אֲתָמַר גְּדוֹל הָעוֹנָה אֲמֵן יוֹתֵר מִן
הַמְּבָרָךְ, בְּגִין דְּמִתְּחַבְּרִין חֲתָן וְכֹלָה, תְּמַנְיָא
אֲתוּוֹן בְּחֲדָא.

אִינוּן אֲרַבַּע חֵיּוּוֹן, וְאִינוּן אֲרִיָּה שׁוֹר נֶשֶׁר
אָדָם, אֲרִיָּה מִקְּבֵל עָלֶיהָ י' בְּמוֹחָא,
וּבְזִמְנָא דְאִיהוּ בִּימִינָא דְאֲתָמַר בִּיהָ (שם) וּפְנֵי
אֲרִיָּה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם, הַרוּצָה לְהַחֲפִים
יְדָרִים, שׁוֹר לְשִׁמְאֵל לְקַבֵּל לְבָא, ה' הֵבֵל
דְּלְבָא, תָּמָן ה' (אִיּוֹב לו' כב) מִצָּפוֹן זָהָב יֵאָתֶה,
בְּהִיּוֹא זְמַנָּא דְאִיהִי ה' בְּלְבָא, הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר
יִצְפִּין.

י"ה דְּחִילוֹ וּרְחִימוֹ, אֶבֶא וְאִמְא, דְּרוּעָא
יְמִינָא וּשְׁמָאלָא, וַיַּעֲבֹר חֶסֶד וּגְבוּרָה,
דְּסִלְקִין לְחוּשְׁבָן ע"ב תִּיבִין, וְרִי"ו אֲתוּוֹן
דְּע"ב שְׁמָהֶן, וְדָא רְזָא דְוַיַּעֲבֹר עִיבוּר כֶּלֶל
תְּרוּיָהּ.

ו' דָּא אוֹרִיָּיתָא דְשְׂרִיָּא בְּפוּמָא, וּבְרוּחָא
דְּפוּמָא פְּרַחַת עַל נֶשֶׁר, דְּנֶשֶׁר אִיהוּ חוּטְמָא,
תָּרִין גְּדָפוּי דִּילָהּ תָּרִין שְׁפוּוֹן, וְעָלֶהָ
אֲתָמַר (קהלת י"ב) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד אֶת הַקּוֹל
וּבְעַל כְּנָפָיִם יִגִּיד דְּבָר, וְדָא עֲמוּדָא
דְּאֲמָצְעִיתָא, דְּחֲכָמָה וּבִינָה אִינוּן נִסְתָּרוֹת
בְּמוֹחָא וְלְבָא בְּרְחִימוֹ וּדְחִילוֹ, וְאוֹרִיָּיתָא בְּלָא
דְּחִילוֹ וּרְחִימוֹ לֹא פְּרַחַת לְעִילָא, וְכִתְרָ בִּיהָ
תְּלִיין בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי, דְאִיהוּ מְזֻלָּא דְכֹלָהּ,
וְאִיהוּ לֹא תְּלִיא בְּמְזֻלָּא, וּבְגִין דָּא אוֹיְקְמוּהוּ

בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי לְאוּ בְּזִכּוּתָא תְּלִיא מְלֵתָא, אֶלָּא
בְּמִזְלָא תְּלִיא מְלֵתָא, דְּחֶסֶד אִיהוּ זְכוּתָא.

ה' זְעִירָא דְּמוֹת אָדָם, בְּהָ אֲשֶׁתְּלִים יְהו"ה,
וְהִיא מְלִכּוּתָא קְדִישָׁא, אִיהִי מְצוּהָ, עֲשִׂית
פְּקוּדֵינָ, דְּאִיהִי שְׂרִיא בְּרַמ"ח אַבְרָיִם, וְתוֹרָה
וּמְצוּהָ עֲלֵיהּ אֲתָמַר (דְּבָרִים כֹּט כח) וְהַנְּגִלוֹת לָנוּ,
וּמְצוּהָ בְּלֹא דְחִילוֹ וּרְחִימוֹ לָא יְכִילֵת לְסַלְקָא
וְלְמִיקָם קָדָם י"ה.

אִיהִי כְּלִילָא דְּכָלָא, וְעַל פְּלֹא אָדָם, יו"ד
ה"א וּא"ו ה"א, דָּא מְחַשְׁבָּה, דְּסָלִיק
פְּלֹא עַד אֵין סוּף, בְּמְלִכּוּתָא אֲשֶׁתְּלִים פְּלֹא
עֵילָא וְתַתָּא.

וְאִיהִי כְּלִילָא מְאַרְבַּע פְּרָשְׁיִין דְּקָרִיאַת שְׁמַע,

דְּאִינוּן רַמ"ח תִּיבִין עִם אֵל מְלָךְ נְאֻמָּן,
וּבְגִין דְּלֹא יַעֲבֹדוּן הַפְּסָקָה תְּקִינוּ לְמַהֲדֵר
שְׁלִיחָא דְּצַבּוּרָא י"י אֱלֹהֵיכֶם אָמֵת, וְכֵד
יִשְׂרָאֵל אָמְרִין שְׁמַע, מְאַרִי חִיוּן שְׁמִטִין
גְּדַפֵּייהוּ, בְּאֵן אֲתַר, בְּכַנְפֵי מְצוּהָ דְּאֲתָמַר
בְּהוּן (דְּבָרִים כֹּב יב) עַל אַרְבַּע כְּנָפּוֹת כְּסוּתָךְ אֲשֶׁר
תִּכְסֶּה בָּהּ, דְּאִיהוּ כְּגוּוּנָא דְּמַעִיל הָאֲפוּד,
דְּפַעְמוֹנִים וְרַמּוֹנִים אִינוּן לְקַבֵּל חֲלִיין וְקִשְׁרִין,
שׁוּלֵי הַמַּעִיל אִינוּן לְקַבֵּל כְּנָפֵי מְצוּהָ.

וְאִינוּן ה' קִשְׁרִין, לְקַבֵּל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל י"י

אֱלֹהֵינוּ י"י (דְּבָרִים ו ד), דְּאִינוּן לְקַבֵּל ה'

נִימִין דְּכַנּוּר דְּדוֹד דְּהֵיָה מְנַגֵּן מְאַלִּיו, י"ג

חֲלִיין כְּחֶשֶׁב"ן אַח"ד, דְּקָלָא דְּנִגּוּנָא סְלָקָא

בְּאַחַד, וְדָא ח"י בֵּין חֲלִיין וְקִשְׁרִין, לְכָל סֵטֵר,

סְלָקִין ע"ב, וְדָא אִיהוּ וְהוּכֵן בְּחֶסֶד

כְּס"א (יִשְׁעִיָה טז ה), חֶסֶד ע"ב, כָּל מְאֵן

דְּאֲתַעֲטֵף בְּעֵטוּפָא דְּמְצוּהָ, כְּאֵלוֹ אֲתַקִּין

כְּרַסִּיָּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאִינוּן

יֵאֵהֱדוּנָה"י, לְכָל חַד אַרְבַּע אַנְפִין וְאַרְבַּע

כְּסָא לְקוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהֵם יֵאֵהֱדוּנָה"י, לְכָל אַחַד אַרְבַּע

וְהֵם חֲמֵשָׁה קִשְׁרִים, כְּנָגֵד שְׁמַע

יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה,

שְׁהֵם כְּנָגֵד חֲמֵשׁ נִימִין שֶׁל כְּנּוּר

דוֹד שְׁהֵיָה מְנַגֵּן מְאַלִּיו. שְׁמוּנָה

עֲשֶׂרָה חֲלִיּוֹת כְּחֶשֶׁב"ן אַח"ד,

שְׁקוּל הַנְּגוּן עוֹלָה בְּאַחַד, וְזֵה

שְׁמוּנָה עֲשֶׂרָה בֵּין חֲלִיּוֹת

וְקִשְׁרִים לְכָל צַד עוֹלָיִם שְׂבָעִים

וּשְׁתַּיִם, וְזֵהוּ וְהוּכֵן בְּחֶסֶד כְּס"א,

חֶסֶד ע"ב, כָּל מִי שְׁמַתְעֵטֵף

בְּעֵטוּף שֶׁל מְצוּהָ כְּאֵלוֹ תְּקַן

פְּנִים וְאַרְבַּע כְּנָפִים, עוֹלָיִם ס"ד,

וּשְׁמוֹנָה אוֹתוֹת יֵאֱהוּדוּנָה"י
 עוֹלִים ע"ב, וְכִנְפֵי מִצּוּחַ
 מְלֻמְדִים סוד, שֶׁהֵם ח' חוֹטִים
 לְכָל צַד, כְּנֶגֶד אַרְבַּע פָּנִים
 וְאַרְבַּע כְּנָפִים שֶׁל כָּל חִיָּה,
 וּבְחֻשְׁבוֹן קָטָן שֶׁל חֲנוּךְ, א"ז
 הוּא שְׁד"י, אֲזִי יִשִּׁיר בְּכָל מְקוֹם.
 וְאָמְרוּ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, כָּל מִי
 שֶׁפּוֹחַת, לֹא יִפְחַת מִשְׁבַּע, וְכָל
 מִי שֶׁמוֹסִיף, אֵל יוֹסִיף עַל שְׁלֹשׁ
 עֶשְׂרֵה, וְהֵם שְׁבַע כְּנֶגֶד שְׁבַע
 יְמֵי בְּרֵאשִׁית, שְׁרוּמְזִים לְשְׁבַע
 שְׁמוֹת אֲבָגִית"ץ וְכוּ', וְעֲלִיָּהֶם
 נֶאֱמַר שְׁרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ
 שֵׁשׁ כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד,
 שֶׁבָּהֶן פּוֹרַחַת הַתְּפִלָּה לְמַעְלָה,
 וְהֵם שֵׁם מ"ב, כְּנֶגֶד מ"ב
 אֲזָכְרוֹת שֶׁהֵם בְּתַפְלִין שֶׁל יָד
 וְתַפְלִין שֶׁל רֹאשׁ, וְעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר
 וְרֹאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם
 יְהוָה וְכוּ'.

וְאוֹתָם תְּכַשִּׁיטֵי הַכֹּלֵה, תַּפְלִין
 שֶׁל רֹאשׁ עֲטֹרַת זָהָב בְּרֹאשׁ
 הַכֹּלֵה, וְתַפְלִין שֶׁל יָד טַבַּעַת
 הַזְּרוּעַ, הָרִי כֹלֵה מְתַקְנָת
 בְּתַכְשִׁיטִים שְׁלֵה, צְרִיף לְקֹרָא
 לְחַתֵּן שְׁלֵה, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב שְׁמַע
 יִשְׂרָאֵל, וְהָרִי הֵם בְּחֻפָּה, צְרִיכִים
 הָעַם הַקְּדוֹשׁ לְעַמֵּד בְּעַמִּידָה
 בְּפָנֵיהֶם, עִם חֲזוֹן, לְבָרְכֶם בְּשְׁבַע
 בְּרֻכּוֹת וְלִקְדָּשׁ אֶת הַחֲתָן עִם
 הַכֹּלֵה בְּרֹאשׁוֹנָה בְּקַדוּשִׁין,
 וּבְעַמֵּדֶם הָעַם הַקְּדוֹשׁ וְהַחֲזוֹן
 לְבָרֶךְ אוֹתָם, הַחִיּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת
 שֶׁהֵיוּ מְנַגְּנוֹת בְּכִנְפֵיהֶם, תְּרַפְּיָנָה
 כְּנַפֵּיהֶן.

שֶׁל תַּפְלִין זֶה הָאֵם הַעֲלוּנָה,
 עֲלֵיהָ נֶאֱמַר וְרֹאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ
 כִּי שֵׁם יְהוָה נִקְרָא עֲלֵיהָ וְיִרְאוּ
 מִמֶּנּוּ. שִׁי"ן עוֹלָה אוֹתוֹתָיו
 ש"ס, ה' שֶׁל יָד כֹּהֵה - שְׁלֹשׁ
 מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחַמְשָׁה, וּמֵאוֹתִים
 אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה מִצּוֹת
 שְׁמַע בְּאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת הִנֵּה תְּרַנֵּי"ג, עֲלֵיהֶם

גְּדַפִּין סֶלְקִין ס"ד, וְתִמְנֵיָא אֲתָוּן יֵאֱהוּדוּנָה"י,
 סֶלְקִין ע"ב, וְכִנְפֵי מִצּוּחַ (דף כו ע"א) אֹלְפִין
 רָזָא, דְּאִינוּן ח' חוֹטִין לְכָל סֵטֵר, לְקַבֵּל אַרְבַּע
 אֲנָפִין וְאַרְבַּע גְּדַפִּין דְּכָל חִיָּה, וּבְחֻשְׁפִין זְעִיר
 דְּחֲנוּךְ א"ז אִיהוּ שְׁד"י, אֲזִי יִשִּׁיר בְּכָל אֲתֵר,
 וְאָמְרוּ מְאִירֵי מִתְּנִיתִין, כָּל מָאן דְּפָחִית לֹא
 יִפְחַת מִשְׁבַּע, וְכָל מָאן דְּאוֹסִיף לֹא יוֹסִיף עַל
 י"ג, וְאִינוּן שְׁבַע לְקַבֵּל שְׁבַע יְמֵי בְּרֵאשִׁית,
 דְּרַמִּיזִין לְשְׁבַע שְׁמָהֶן אֲבָגִית"ץ וְכוּ', וְעֲלִיָּהֶו
 אֲתֵמַר (ישעיהו ב) שְׁרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ
 כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד, דְּבַהוּן פְּרַחַת צְלוֹתָא
 לְעִילָא, וְאִינוּן תַּמָּן מ"ב, לְקַבֵּל מ"ב אֲזָכְרוֹת
 דְּאִינוּן בְּתַפְלִין דִּיד וְתַפְלִין דְּרִישָׁא, וְעֲלִיָּהֶו
 אֲתֵמַר (דברים כח י) וְרֹאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם
 יְי' וְכוּ'.

וְאִינוּן תְּכַשִּׁיטִין דְּכֹלֵה, תַּפְלִין דְּרִישָׁא עֲטֹרַת
 זָהָב בְּרִישָׁא דְּכֹלֵה, וְתַפְלִין דִּיד טַבַּעַת
 דְּזְרוּעָא, הָא כֹּלֵה מִתְּתַקְנָא בְּתַכְשִׁיטִין דִּילָהּ,
 צְרִיף לְקֹרָא לְחַתֵּן דִּילָהּ, הִדָּא הוּא דְּכֹתִיב (שם)
 שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, וְהָא אִינוּן בְּחֻפָּה, צְרִיכִין
 עֲמָא קַדִּישָׁא לְמִיקָם בְּעַמִּידָה קְדָמִיהוּן, עִם
 חֲזוֹן, לְבָרְכָא לוֹן בְּשְׁבַע בְּרַכָּאן, וְלִקְדָּשָׁא הַחֲתָן
 לְכֹלֵה בְּקַדְמִיתָא בְּקַדוּשִׁין, וּבְעַמֵּדֶם עֲמָא
 קַדִּישָׁא וְחֲזוֹן לְבָרְכָא לוֹן, חִיוּן קַדִּישִׁין דִּיהוּ
 מְנַגְּנִין בְּגַדְפֵיהוּ תְּרַפְּיָנָה כְּנַפֵּיהֶן.

שֶׁל תַּפְלִין דָּא אִימָא עֲלָאָה, עֲלָהּ
 אֲתֵמַר (שם כח י) וְרֹאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם
 יְי' נִקְרָא עֲלֵיהָ וְיִרְאוּ מִמֶּנּוּ, שִׁי"ן סֶלִיק אֲתוּוֹי
 ש"ס, ה' דִּיד כֹּהֵה שְׁס"ה, וְרַמ"ח פְּקוּדִין
 דְּכִלְיָן בְּרַמ"ח תִּיבִין דְּקִרְיַאת שְׁמַע בְּאַרְבַּע
 פְּרָשִׁיּין, הָא תְּרַנֵּי"ג, עֲלִיָּהֶו אֲתֵמַר (שמות ג טו) זֶה
 שְׁמִי לְעֹלָם וְזֶה זְכָרִי לְדוֹר דוֹר, שְׁמ"י עִם י"ה

שְׁכֹלֵלוֹת בְּמֵאוֹתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה תְּבוֹת שֶׁל קְרִיַאת שְׁמַע בְּאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת הִנֵּה תְּרַנֵּי"ג, עֲלֵיהֶם

נאמר זה שמי לעלם וזה זכרי לדר דר. שמ"י עם י"ה - שס"ה, זכר"י עם ו"ה - רמ"ח, והכל תר"ג, התורה היא שמו של הקדוש ברוך הוא.

ועוד, ציצית היא כסא, התפלין הקדוש ברוך הוא יורד על הכסא, שקוראים אותו בקריאת שמע, הרי הקדוש ברוך הוא יושב על כסא - צריכים לעמד בשבילו בתפלת עמידה, שלשה חילות שלה באים עם זמירות שירות ותושבחות.

באותו זמן שהוא על כסאו, מה אומרים? אל מלך יושב על כסא רחמים ומתנהג בחסידות. התקון הזה הוא לצדיקים גמורים שמתקנים כסא לקדוש ברוך הוא בציצית ומורידים אותו בתפלין, ועומדים לפניו בתפלה. לבינוניים ציצית ותפלין הם כמו שור לעל וכחמור למשא, ובשבת נאמר בהם למען ינוח שורך וחמורך. לרשעים הם קשר לכל המקטרגים שלהם, שפך הם עשרה הכתרים התחתונים, שהרי זה כנגד זה ברא הקדוש ברוך הוא, אבל הכתרים התחתונים הם קלפות אל הכתרים העליונים, שמתלבשות בהן עשר אותיות בתפלה שיהיו כפותים תחתיו הכתרים התחתונים.

ובזמן שצדיקים מתקנים בכנפי מצוה ובתפלין, נכנעים תחתיהם הכתרים התחתונים. באותו זמן יכנס המלך להיכלו, שהוא אדנ"י, כמו זה: יאהדונה"י, הרי המלך בהיכלו, מי שרוצה לשאל את שאלותיו יכנס, ומשום זה אדנ"י שפתי תפתח. בשלש הראשונות יסדר אדם את שבחו, כמו עבד שמסדר את שבחו לפני רבו, ששלש אלה כותבים כל הזכיות, ושלש האחרונות

שס"ה, זכר"י עם ו"ה רמ"ח, וכלא תר"ג, אורייתא איהי שמא דקודשא בריך הוא.

ועוד ציצית איהי כרסיא, תפלין קודשא בריך הוא דנחית על כרסיא, דקראן ליה בקריאת שמע, הא קודשא בריך הוא יתיב על כרסיא, צריכין למיקם בגיניה בצלותא דעמידה, תלת חיילין דילה אתיין בזמירות שירות ותושבחות.

בהוא זמנא דאיהו על כרסייה, מה אמרין א"ל מלך יושב על כסא רחמים ומתנהג בחסידות, האי תקונא איהו לגבי צדיקים גמורים, דמתקנין כרסיא לקודשא בריך הוא בציצית, ונחתין ליה בתפלין, וקיימין קדמוהי בצלותא, לבינוניים ציצית ותפלין אינון פשור לעול וכחמור למשאוי, ובשבת אתמר בהון (שמות כג יב) למען ינוח שורך וחמורך, לרשעים אינון קשורא לכל מקטרגין דלהון, דהכי אינון עשרה פתרין תתאין, דהא דא לקבל דא ברא קודשא בריך הוא, אבל פתרין תתאין אינון קליפין לגבי פתרין עלאין, דמתלבשין בהון עשר אתוון בצלותא, למהוי כפויין תחותוי פתרין תתאין.

ובזמנא דצדיקיא מתקנין בכנפי מצוה ובתפלין, אתכפייין תחותיהו פתרין תתאין, בהוא זמנא יעול מלפא בהיכליה דאיהו אדנ"י, כגוונא דא יאהדונה"י, הא מלפא בהיכליה, מאן דבעי למשאל שאלתוי יעול, ובגין דא (תהלים נא יז) אדנ"י שפתי תפתח, בתלת קדמאין יסדר בר נש שבחוי, פעבדא דמסדר שבחוי קדם רביה, דאלין תלת פתבין כל זכוון, ותלת בתראין חתמין, ובגין דא צריך בר נש למהוי בהון פעבדא דמקבל פרס כמו עבד שמסדר את שבחו לפני רבו, ששלש אלה כותבים כל הזכיות, ושלש האחרונות

חותמים, ומשום זה צריך אדם להיות בהם כעבד שמקבל פנס מרבו והולך לו, ששם הוא בית קבול החותם של הקשר, והיא המלכות הקדושה.

באמצעות צריך לשאל, ששם ו' ו', אחד בעלי הפתיכה ואחד בעלי החתימה, והם ו' עליונה ו' תחתונה, כוללים שנים עשר פרקים. שלש הראשונות - הראש ושתי זרועות, שלש האחרונות - הגוף ושתי שוקים, הרי נפטר מן המלך. משום זה צריך לתת שלש פסיעות לאחור, וסוד הדבר - ויאסוף רגליו אל המטה.

תקן אחד עשר

בראשית בר"א שי"ת, ומה הוא? ששה היכלות כנגד ששת ימי בראשית. אלהי"ם, האם העליונה עליהם, שהיא היכל השביעי, וכמו שהאם העליונה הוציאה שש, כך האם התחתונה הוציאה שש, ומה הם? את השמים ואת הארץ, והם ששה כלים, שנאמר בהם פי ששת ימים עשה יהו"ה את השמים ואת הארץ, וההיכלות התחתונים הם כלים להיכלות העליונים.

ובשישראל היו מתפללים, כל ההיכלות הללו היו נפתחים אליהם, וכעת בגלות נאמר בהם כל השערים ננעלו, והשכינה מחוץ להיכלה, והקדוש ברוך הוא מחוץ להיכלו, והמלאכים הממנים על התפלות מחוץ להיכליהם. זהו שכתוב הן אראלם צעקו חצה, ואין לתפלות מקום להכנס, וזהו כל השערים ננעלו, אבל שערי דמעה לא ננעלו, ואין מי שיפתח את השערים הללו עד שיבא בעל הדמעה, שנאמר

מרביה והלך ליה, דתמן איהי בית קבול חותמא דקשורא ואיהי מלכותא קדישא.

באמצעות צריך למשאל, דתמן ו' ו', חד מארי פתיכה וחד מארי חתימה, ואינון ו' עלאה ו' תתאה, כלילין תריין עשר פרקין, תלת קדמאין רישא ותריין דרועין, תלת בתראין גופא ותריין שוקין, הא אתפטור ממלפא, בגין דא צריך למיהב תלת פסיען לאחורא, ורזא דמלה (בראשית מט לג) ויאסוף רגליו אל המטה.

תקונא חד סר

בראשית (דף כו ע"ב) בר"א שי"ת, ומאי ניהו. שית היכלין לקבל שית יומי בראשית, אלהי"ם אימא עלאה עליהו, דאיהי היכלא שביעאה, וכמה דאימא עלאה אפיקת שית, הכי אימא תתאה אפיקת שית ומאי ניהו את השמים ואת הארץ, ואינון שית מאנין, דאתמר בהון (שמות כ יא) פי ששת ימים עשה יי' את השמים ואת הארץ, והיכלין תתאין אינון מאנין להיכלין עלאין.

וכד ישראל הוּו מצלאן, כל היכלין אלין הוּו מתפתחן לגבייהו, וכען בגלותא אתמר בהון כל השערים ננעלו, ושכינתא לבר מהיכלה, וקודשא בריך הוא לבר מהיכליה, ומלאכיא דממנן על צלותין לבר מהיכליהון, הדא הוא דכתיב (ישעיה לג ז) הן אראלם צעקו חוצה, ולא אית לון לצלותין אתר לאעלא, ודא איהו כל השערים ננעלו, אבל שערי דמעה לא ננעלו, ולית מאן דאפתח לון לאלין שערים, עד דיייתי מארי דדמעה, דאתמר ביה (שמות ב ו) ותפתח ותראהו את היילד והנה שיפתח את השערים הללו עד שיבא בעל הדמעה, שנאמר

נער בכה, ולית היכלא מתפתחא אלא ביה, ודא איהו ותפתח, ותפתח דאתפתח האי היכלא לגביה, במאי אתפתח ליה בדמעה, הדא הוא דכתיב והנה נער בכה, ומיד ותחמל עליו.

ועוד ותפתח, כשישראל פותחים בתשובה בבכיה, מיד ותחמל עליו, וזהו בכי יבאו, בזכות הבכיה שלו יתפנסו מן הגלות. שיש היכל של דמעה שאין לה רשות לפתח אלא בדמעה, ויש היכל הנגון שאין לה רשות לפתח אלא בנגון, ומשום זה דוד מתקרב לאותו ההיכל בנגון, וזהו שכתוב והיה כנגון המנגן. ויש היכל של אור שלא נפתח אלא לאדם שהיה מתעסק באור התורה.

ויש היכל של נבואה שלא נפתח אלא לאדם שהוא חכם גבור ועשיר, ויש היכל של יראה שנקרא היכל היראה, שלא נפתח אלא למי שיש בו יראה, ויש היכל של עניים שלא נפתח אלא לעניים שהיו מתעטפים לפני יהו"ה בתפלה, בעטוף של מצוה של ציצית ותפלין, ועליהם נאמר תפלה לעני כי יעטף.

ויש שער של צדיקים שלא נפתח אלא לצדיקים. זהו שכתוב זה השער ליהו"ה צדיקים יבאו בו, וזהו השער של צדיק ח"י העולמים, שנאמר בו ולא ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש לחם, וכעת בגלות נאמר בו הצדיק אבד. מה זה אבד? אבד לגבירה, ונאמר בו ונהר יחרב ויבש, יחרב בבית ראשון, ויבש בבית שני. ומשום שאין לו משלו, העניים צועקים בח"י ברכות התפלה אל ח"י העולמים, והרי הסתלק משם הנביעה של כל הברכות ואין מי שיתן להם, והשערים האחרים סתומים, ושער הצדיק חרב

נער בכה, ולית היכלא מתפתחא אלא ביה, ודא איהו ותפתח, ותפתח דאתפתח האי היכלא לגביה, במאי אתפתח ליה בדמעה, הדא הוא דכתיב והנה נער בכה, ומיד ותחמל עליו.

ועוד ותפתח, כד ישראל פתחין בתיובתא בבכיה, מיד ותחמל עליו, ודא איהו בבכי יבאו (ירמיה לא ח), בזכות בכיה דיליה יתפנשון מן גלותא.

דאית היכלא דדמעה, דלית לה רשו למפתח אלא בדמעה, ואית היכלא דנגונא, דלית לה רשו למפתח אלא בנגונא, ובגין דא דוד מתקרב ליהווא היכלא בנגונא, הדא הוא דכתיב (מלכים ב ג טו) והיה כנגון המנגן, ואית היכלא דנהורא, דלא מתפתחא אלא לבר נש דהוה מתעסק בנהורא דאורייתא.

ואית היכלא דנבואה, דלא מתפתחא אלא לבר נש דהוה חכם גבור ועשיר, ואית היכלא דיראה, דאתקרי היכל היראה, דלא מתפתחא אלא למאן דאית ביה דחילו, ואית היכלא דעניים, דלא מתפתחא אלא לעניים דהוו מתעטפים קדם יהו"ה בצלותא, בעטופא דמצוה דציצית ותפלין ועליהו אתמר (תהלים קב א) תפלה לעני כי יעטף.

ואית תרעא דצדיקיא, דלא מתפתחא אלא לצדיקיא, הדא הוא דכתיב (שם קיח ב) זה השער ליי' צדיקים יבאו בו, והאי איהו תרעא דצדיק ח"י עלמין, דאתמר ביה (שם לו כה) ולא ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש לחם, וכען בגלותא אתמר ביה (ישעיה נז א) הצדיק אבד, מאי אבד, אבד למטרוניתא, ואתמר ביה (שם יט ה) ונהר יחרב ויבש, יחרב בבית ראשון, ויבש הנביעה של כל הברכות ואין מי שיתן להם, והשערים האחרים סתומים, ושער הצדיק חרב

וַיִּבֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁעָנִי חָרַב וַיִּבֶשׁ,
וְסוּד הַדָּבָר - יִקְוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת
הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וְתֵרָאֶה
הַיִּבְשָׁה.

וְאִין שַׁעַר פְּתוּחַ אֲלֵא שַׁעַר שֶׁל
דְּמָעָה, וּמָה הִיא בַת עֵינַי?
שֶׁדְּמָעָה יוֹצֵאת מִמְּנָה, וְעַלֶּיהָ
נֹאמַר שֶׁמֶרְנִי כְּאִישׁוֹן בַּת עֵינַי,
וּבָהּ וְהִנֵּה נֶעַר בְּכָה, לְקָדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שִׁירְחַם עֲלֶיהָ בְּגָלוֹת.
זֶהוּ שֶׁכְּתוּב אַתָּה תִּקְוֶה תִּרְחַם
צִיּוֹן, מִשׁוּם שֶׁהִיא לְבַת אֵשׁ
שֶׁנִּרְאָתָה לְמִשְׁחָה בַּסֶּנֶה, שֶׁכְּתוּב
וַיִּרְא מִלְּאֲפֵי יְהוָה אֱלֹהֵי בְּלַבַּת
אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֶּנֶה, הִיא בַּת מִן
בְּרֵאשִׁי"ת, וְזֶה בְּרֵאשִׁי"ת.

תְּקוּנַת שְׁנַיִם עֶשֶׂר

בְּרֵאשִׁי"ת הוּא מֵאֲמָר רֵאשׁוֹן שֶׁל
הַכֹּל, כְּלוּל מֵעֶשֶׂר אֲמִירוֹת, וְהִיא
ל"ב אֱלֹהִי"ם שֶׁל מַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁי"ת וּמִצַּד שֶׁמֶאֱלֵא נִתְּנָה,
שֶׁהִיא גְבוּרָה, אֵשׁ אֲדָמָה,
וּמִשׁוּם זֶה בְּלַבַּת אֵשׁ, וּמִשְׁחָה
הִי מִצַּד הַלְוִיִּם מִהִצַּד שֶׁלּוֹ
מִשְׁחָה, וְלָמָּה הִתְגַּלְּה לּוֹ בַּסֶּנֶה?
לְהִרְאוֹת שֶׁהִי הַתְּחִלָּה בְּדַחֵק בֵּין
הַקּוֹצִיִּים, וְעַם כָּל זֶה וְהַסֶּנֶה אֵינְנוּ
אֶפְסָל, בְּשִׁבְלֵי הַשּׁוֹשְׁנִים, שֶׁהֵם
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵיוּ עֲתִידִים
לְהִיּוֹת בְּגָלוֹת בֵּין הָעָרֵב
רַב שֶׁהֵם קוֹצִיִּים, וְזֶהוּ הַסּוּד כִּי
אֶעֱשֶׂה כָּלָה בְּכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
הִדְחַתִּיךְ שָׁמָּה, וְאוֹתִיךְ לֹא אֶעֱשֶׂה
כָּלָה.

הִרְאָה לּוֹ שֶׁכָּר הַכֹּלָה, וְהִיא לְבַת
אֵשׁ בֵּין הַקּוֹצִיִּים, שֶׁהֵם הַרְשָׁעִים,
כְּשֶׁהֵם דוֹחֲקִים אֶת הַשְּׂכִינָה וְאֶת
יִשְׂרָאֵל, הַשְּׂכָר שֶׁלָּהֶם כָּלָה,
יוֹצֵאת הַשְּׂכִינָה הַכֹּלָה מִבִּינֵיהֶם,
וַיִּבֶא הַחֲתָן בְּשִׁבְלֵיהָ, וְזֶהוּ שֶׁכָּר

בְּבֵית שְׁנֵי, וּבְגִין דְּלִית לִיה מְדִילִיָּה, עֲנִיִּין
צְוּוּחִין בְּח"י בְּרִכְאָן דְּצִלוֹתָא, לְגַבֵּי ח"י
עֲלָמִין, וְהָא אֶסְתַּלַּק מִתַּמָּן נְבִיעוּ דְכָל בְּרִכְאָן,
וְלִית מָאן דִּיהִיב לוֹן, וְתִרְעִין אַחֲרֵנִין סְתִימִין,
וְתִרְעָא דְצִדִיק חֲרָבָא וַיִּבְשָׁה, כְּמָה דְעָנִי חָרַב
וַיִּבֶשׁ, וְרָזָא דְמָלָה (בְּרֵאשִׁי"ת א ט) יִקְוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת
הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וְתֵרָאֶה הַיִּבְשָׁה.

וְלִית תִּרְעָא פְּתִיחָא אֲלֵא תִרְעָא דְדְמָעָה, וּמֵאִי
אִיהִי בַת עֵינַי, דְּדְמָעָה מִינָה נִפְקָא, וְעַלֶּיהָ
אֲתִמַּר (תְּהִלִּים יז ח) שֶׁמֶרְנִי כְּאִישׁוֹן בַּת עֵינַי, וּבָהּ
וְהִנֵּה נֶעַר בְּכָה (שְׁמוֹת ב ו), לְגַבֵּי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ
הוּא, דִּירְחַם עֲלֶיהָ בְּגָלוֹתָא, הִדָּא הוּא
דְּכִתִּיב (תְּהִלִּים קב יד) אַתָּה תִּקְוֶה תִּרְחַם צִיּוֹן, בְּגִין
דְּאִיהִי לְבַת אֵשׁ דְּאִתְחַזְּיָא לְמִשְׁחָה בַּסֶּנֶה,
דְּכִתִּיב (שְׁמוֹת ג ב) וַיִּרְא מִלְּאֲפֵי יְי' אֱלֹהֵי בְּלַבַּת אֵשׁ
מִתּוֹךְ הַסֶּנֶה, אִיהִי בַּת מִן בְּרֵאשִׁי"ת, וְדָא
בְּרֵאשִׁי"ת.

תְּקוּנַת תְּרִיסָר

בְּרֵאשִׁי"ת (דף כו ע"א) מֵאֲמָר קְדָמָא דְכֹלָא,
כְּלִילָא מֵעֶשֶׂר אֲמִירָן, וְאִיהִי ל"ב
אֱלֹהִי"ם דְּעוֹבְדָא דְּבְרֵאשִׁי"ת, וּמִסְטָרָא
דְּשִׁמְאָלָא אֲתִיְהִיבַת, דְּאִיהִי גְבוּרָה אֲשָׁא
סוּמְקָא, וּבְגִין דָּא בְּלַבַּת אֵשׁ (שְׁמוֹת ג ב), וּמִשְׁחָה
הוּא מִסְטָרָא דְּלִיּוּאֵי מִסְטָרָא דִּילִיָּה מִשְׁחָה,
וְאֵמֵאֵי אֲתִגְלִיא לִיָּה בַּסֶּנֶה, לְאַחֲזָאָה דְּהוֹת
בְּדוּחְקָא בֵּין הַקּוֹצִיִּים, וְעַם כָּל דָּא וְהַסֶּנֶה אֵינְנוּ
אֶפְסָל, בְּגִין שׁוֹשְׁנִים דְּאֵינּוּן בְּנֵהָא, דְּאֵינּוּן
יִשְׂרָאֵל, דְּהוּוּ עֲתִידִין לְמַהוּי בְּגָלוֹתָא בֵּין עָרֵב
רַב דְּאֵינּוּן קוֹצִיִּים, וְדָא אִיהוּ רָזָא (יִרְמִיָּהוּ מו כח) כִּי
אֶעֱשֶׂה כָּלָה בְּכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִדְחַתִּיךְ שָׁמָּה,
וְאוֹתִיךְ לֹא אֶעֱשֶׂה כָּלָה.

אֲחִיו לִיָּה אֲגָרָא דְכֹלָה, דְּאִיהִי לְבַת אֵשׁ בֵּין הַקּוֹצִיִּים דְּאֵינּוּן חִיבֵיא, כִּד
דְּחִקִּין לְשִׁכְנֵתָא וַיִּשְׂרָאֵל, אֲגָרָא דְּלֵהוֹן כָּלָה, נִפְקָא שְׂכִינְתָא כָּלָה

הפלה - הדחק, ויגאל אותם מן הגלות בשבילה, והדחק של הגלות של הערב רב את ישראל, ממחר להם את הגאולה, והרפיון שלהם מעבב לישראל את הגאולה, בגלל זה נראה למשה בלבת אש מתוך הסנה, מתוך הקוצים.

בשהתקרב לשם לראות המעשה הזה, אמר לו הקדוש ברוך הוא אל תקרב הלום, של נעליך. פאן רמז שהתפשט מן הגוף שלו, שהיא נעל, לגוף אחר שהתלבש פשהתקרב, ויש מי שיאמר שהיא אשתו, והכל אמת, זה וזה.

וכן נראה לו שבית המקדש, שהוא בנן של אדם, שעתידי להתקרב, ויבנה פעם אחרת על יד הקדוש ברוך הוא, זהו שפתוב גדול יהיה פבוד הבית הזה האחרון מן הראשון, משום שנאמר בו ואני אהיה לה נאם יהוה חומת אש סביב, נאמר בבית המקדש בונה ירושלם יהוה.

ונאמר שם אצל אדם ויבן יהוה אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם, זו חכמה, ויביאה אל האדם, זה עמוד האמצעי הדרגה של משה, והצלע הזו היא ודאי פלת משה, ועליה נאמר וירא אליו מלאך יהוה בלבת אש, שהיא בת יחידה שממנה יוצא אור התורה.

כמו זה נאמר ותפתח ותראהו את הילד, ותראהו זו השכינה, שהיה בוכה בשבילה, מיד ותחמל עליו, וזהו בכי יבאו ובתחנונים אוכילים. בתחנונים ודאי, לקים וברחמים גדולים אקבצך.

בזמן הזה כל החיות יתעוררו

מביניהם, וייתי חתן בגינה, ודא איהו אגרא דכלה דוחקא, ויפרוק לון מן גלותא בגינה, ודוחקא דגלותא דערב רב לישראל ממחר לון פורקנא, ורפיון דילהון מעבב לון לישראל פורקנא, בגין דא אתחזי ליה למשה בלבת אש מתוך הסנה, מגו כובין.

כד אתקריב תמן למחזי עובדא דא, אמר ליה הקדוש ברוך הוא, אל תקרב הלום, של נעליך (שמות ג ה), הכא רמז דאתפשט מן גופא דיליה, דאיהו נעל, לגבי גופא אחרא דאתלבש כד אתקריב, ואית מאן דיימא דאיהו אתתיה, וכלא קשוט דא ודא.

וכן אחזי ליה דבי מקדשא דאיהו בנינא דבר נש דעתידי לאתחרבא, ויתבני זמנא אחרא על ידא דקודשא בריך הוא, הדא הוא דכתיב גדול יהיה פבוד הבית הזה האחרון מן הראשון (תגי ב ט), בגין דאתמר בו (זכריה ב ט) ואני אהיה לה נאם יי חומת אש סביב, אתמר בבי מקדשא בונה ירושלם יי.

ואתמר התם לגבי אדם (בראשית ב כב) ויבן יי אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם, דא חכמה, ויביאה אל האדם, דא עמודא דאמצעיתא, דרגא דמשה, והאי צלע איהו ודאי פלת משה, ועלה אתמר וירא אליו מלאך יי בלבת אש, דאיהי בת יחידה, דמנה נפיק נהורא דאורייתא.

בגוונא דא אתמר (שמות ב ו), ותפתח ותראהו את הילד, ותראהו דא שכינתא, דהוה בכי בגינה, מיד ותחמול עליו, ודא הוא בכי יבאו ובתחנונים אוכילים (ירמיהו לא ח), בתחנונים ודאי, לקיימא וברחמים גדולים אקבצך (ישעיהו

נד ט).

בהאי זמנא כל חיון יתעורון בקלא, ועופין

בְּקוֹל, וְהַעוֹפוֹת מְצַפְצְפִים
בְּשִׁיר, לְקַבֵּל אֶת הַבַּת בְּשִׂמְחָה
בְּגוֹזוֹ, לְקַבֵּל קְדוּשֵׁי מִהַחֲתוֹן,
שֶׁהֵם קְדוּשׁ קְדוּשׁ קְדוּשׁ וְכוּ',
וְאֵין קְדוּשָׁה פְּחוֹת מֵעֲשָׂרָה,
וְהַקְדוּשִׁין הֵם מֵצַד שֶׁל הַחֲכֵמָה
שֶׁהִיא י', קְדֹשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה
רְאשִׁית תְּבוּאָתָהּ, רְאשִׁית וְדָאֵי,
וּמִתְבָּרְכִים בְּשֶׁבַע בְּרָכוֹת מֵצַד
הָאֵם הַעֲלִינָה שֶׁהִיא בְּרָכָה,
וְעֲלֶיהָ נֹאמֵר לְהַגִּיחַ בְּרָכָה אֶל
בֵּיתָךְ, וְשֶׁבַע בְּרָכוֹת הֵן -
בְּשַׁחֲרִית שְׁתֵּים לִפְנֵיהֶּ וְאַחַת
לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעֶרְבִית שְׁתֵּים לִפְנֵיהֶּ
שְׁתֵּים לְאַחֲרֶיהָ, וְהֵם שֶׁבַע
סְפִירוֹת שְׁכּוֹלוֹת בְּחֶתֶן וְכֹלָה,
וְזֶהוּ שִׁמְעַתָּה יִשְׂרָאֵל וְגוֹמֵר, הָרִי
כֹּאֵן קְדוּשָׁה וּבְרָכָה וְיַחְוֹד. בְּאוֹתוֹ
זְמַן מִתְעוֹרֵר דָּוִד בְּכִנּוּר שֶׁהוּא
מִנְגַן מֵאֱלֹהֵי בַעֲשָׂרָה מִיַּי נְגוּנִים,
רֵאשׁוֹן בְּאֲשֵׁרֵי, וְזֶה בְּרֵאשִׁית.

תקון שלשה עשר

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם אֲשֵׁרֵי, וְזֶהוּ
אֲשֵׁרֵי הָאֵל, וְהוּא אֱהִי"ה אֲשֵׁר
אֱהִי"ה, רֵאשׁ לְכֹל הָרֵאשִׁים,
וְעֲלֶיהָ נֹאמֵר רֵאשֶׁף עֲלֶיךָ
כְּפָרְמֶל, וְזֶה תְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ,
וְדִלַּת רֵאשֶׁף כְּאַרְגָּמָן זֶה תְּפִלִּין
שֶׁל יָד, וְכוּ' מִשְׁבָּחִים אֶת הַבַּת
בְּאֲשֵׁרֵי הַזֶּה. זֶהוּ שְׁכָתוּב בְּאֲשֵׁרֵי
כִּי אֲשֵׁרוּנֵי בְּנוֹת.

מִי זֹכֵר לְהַכְּנֵס שֵׁם? אֲשֵׁר לֹא
הֵלֶךְ בְּעֶצְתָּ רְשָׁעִים, שֶׁהִיא עֲצָה
רְעָה מֵצַד שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב
וְרָע, וּבְדַרְךְ חֲטָאִים לֹא עָמַד, מִי
זוֹ דַּרְךְ חֲטָאִים? אוֹתָהּ שֶׁנֹּאמֵר
כֹּה (מְשִׁלֵי ל' ב') בֶּן דַּרְךְ אִשָּׁה מְנַאֶפֶת
אֲכָלָה וּמְחַתָּה פִּיהָ וְגוֹמֵר.
וּבְמוֹשֵׁב לְצִים לֹא יֵשֵׁב, מִי זֶה
מוֹשֵׁב לְצִים? זוֹ לֵילִית, אֲמַם שֶׁל
עֶרֶב רַב, שֶׁמְטַמְאָת כְּנֻדָּה
בְּמוֹשְׁבָה, וְכֵן עֶרֶב רַב מְטַמְאִים
בְּמוֹשְׁבָם אֶת הַצְּדִיקִים שְׁיוֹשְׁבִים
בְּיַנְיָהֶם כְּנֻדָּה.

מְצַפְצְפִין בְּשִׁיר, לְקַבֵּל בְּחֻדָּה בְּגוֹזָא,
לְקַבֵּל קְדוּשֵׁי מִהַחֲתוֹן, דְּאֵינוֹן קְדוּשׁ קְדוּשׁ
קְדוּשׁ וְכוּ' (שם ו' א'), וְלִית קְדוּשָׁה פְּחוֹת
מֵעֲשָׂרָה, וְקְדוּשֵׁי אֵינוֹן מְסֻטָּרָה דְּחֲכֵמָה
דְּאִיהוּ י', קְדֹשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה
תְּבוּאָתָהּ (ירמיהו ב' א'), רְאשִׁית וְדָאֵי, וּמִתְבָּרְכִין
בְּשֶׁבַע בְּרָכָאֵן מְסֻטָּרָה דְּאִמָּא עֲלָאָה דְּאִיהִי
בְּרָכָה, וְעֲלָהּ אֲתָמֵר (יחזקאל מד' ל') לְהַגִּיחַ בְּרָכָה
אֶל בֵּיתָךְ, וְשֶׁבַע בְּרָכָאֵן אֵינוֹן, בְּשַׁחֲרִית שְׁתֵּים
לִפְנֵיהֶּ וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעֶרְבִית שְׁתֵּים לִפְנֵיהֶּ
שְׁתֵּים לְאַחֲרֶיהָ, וְאֵינוֹן שֶׁבַע סְפִירוֹן דְּכִלְיָלָן
בְּחֶתֶן וְכֹלָה, וְדָא אִיהוּ שִׁמְעַתָּה יִשְׂרָאֵל וְגוֹמֵר,
הָא הָכָא קְדוּשָׁה וּבְרָכָה וְיַחְוֹד, בְּהֵהוּא זְמַנָּא
אֲתַעֲרֵר דָּוִד בְּכִנּוּר דְּאִיהוּ מִנְגַן מֵאֱלֹהֵי, בַּעֲשָׂרָה
מִיַּי נְיִגוּנִין: קְדֵמָאָה בְּאֲשֵׁרֵי וְדָא בְּרֵאשִׁית.

תקונא תליסר

בְּרֵאשִׁית תְּמֵן אֲשֵׁרֵי, וְדָא אִיהוּ אֲשֵׁרֵי
הָאֵל, וְאִיהוּ אֱהִי"ה אֲשֵׁר אֱהִי"ה,
רֵישָׁא לְכֹל (דף כ"ו ע"ב) רֵישִׁין, וְעֲלָהּ אֲתָמֵר (שיר ז'
ו') רֵאשֶׁף עֲלֶיךָ כְּפָרְמֶל וְדָא תְּפִלִּין דְּרֵישָׁא,
וְדִלַּת רֵאשֶׁף כְּאַרְגָּמָן דָּא תְּפִלִּין דִּיד, וּבִיהִי
מִשְׁבָּחִין לְבַת בְּהֵאֵי אֲשֵׁרֵי, הָדָא הוּא
דְּכְתִיב (בראשית ל' יג) בְּאֲשֵׁרֵי כִּי אֲשֵׁרוּנֵי בְּנוֹת.

מֵאֵן זְכִי לְאַעֲלָא תְּמֵן, אֲשֵׁר לֹא הֵלֶךְ בְּעֶצְתָּ
רְשָׁעִים (תהלים א'), דְּאִיהִי עֲצָה בִישָׁא
מְסֻטָּרָה דְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע, וּבְדַרְךְ חֲטָאִים
לֹא עָמַד, מֵאֵן דַּרְךְ חֲטָאִים הִיא דְּאֲתָמֵר
כֹּה (מְשִׁלֵי ל' ב') בֶּן דַּרְךְ אִשָּׁה מְנַאֶפֶת, אֲכָלָה
וּמְחַתָּה פִּיהָ וְגוֹמֵר, וּבְמוֹשֵׁב לְצִים לֹא יֵשֵׁב,
מֵאֵן מוֹשֵׁב לְצִים, דָּא לֵילִית אִימָן דְּעֶרֶב רַב,
דְּאִיהִי מְטַמְאָה כְּנֻדָּה בְּמוֹשְׁבָה, וְכֵן עֶרֶב רַב
מְטַמְאִין בְּמוֹשְׁבָם לְצְדִיקָא דִּיתְבִּין בְּיַנְיָהוּ
כְּנֻדָּה.

ומי שדבק באשרי הנה, שהוא כתר וראש של התורה, נאמר בו והיה כעץ שתול על פלגי מים, וזה עץ חיים, שנאמר בו ועלהו לא יבול, וזה תקון ראשון.

השני בשיר זה חכמה, שר י', ושלש יודיים הן י י י, והם ראש וסוף ואמצע של האות י, והם רמוזים בשם נסתר שהוא יו"ד ה"י וא"ו ה"י. באלו השלש שבח דוד המלך את בת המלך. זהו שכתוב שיר למעלות, ל' מעלות הן ודאי, אותן שלשים דרגות שבהם הבת עולה לאב. בחמשה נימין של פנור, שהם חמש אזפרות שהזכיר חמש פעמים יהו"ה במזמור הנה, אחד - עזרי מעם יהו"ה, ב' - יהו"ה שמרך, ג' - יהו"ה צלך, ד' - יהו"ה ישמרך מפל רע, ה' - יהו"ה ישמר צאתך ובוואך. ובהם המלך אומר לפלה, צהלי קולך בת גלים, בת עשרה גלגלים, שעולה בהם יו"ד ה"א וא"ו ה"א בעשרה מיני נגונים. ובארבע חיות שעולה יהו"ה, בשיר פשוט, כפול, משלש, מרבע, שהוא יהו"ה, שקולו עולה כגלי הים, וגלי הים שלמעלה הם עשרה גלגלים, ועליהם נאמר ידיו גלילי זהב ממלאים בפרשיש, ברועות הבת.

ובהם ששה פרקים, והם שש דרגות של הכפא, שש מעלות לכפא, וכשעולה בהם ו', יתעוררו אליו לקבל אותו השרפים בכנפיהם. זהו שכתוב שרפים עומדים ממעל לו שש כנפים וגומר, ומי שעולה על כנפיהם ופורח בהם הוא ו', כולל שש תבות היחוד של שמע

ומאן דאתדבק בהאי אשרי, דאיהו כתר אורישא דאורייתא, אתמר ביה (תהלים א

א) והיה כעץ שתול על פלגי מים, ודא עץ חיים, דאתמר ביה ועלהו לא יבול, והאי

תקונא קדמאה.

תניינא בשיר דא חכמה, שר י', ותלת יודיים אנון י י י, ואינון רישא וסופא

ואמצעיתא דאת י', ואינון רמיזין בשמא סתים דאיהו יו"ד ה"י וא"ו ה"י, באלין תלת שבח

דוד מלפא לברתא דמלפא, הדא הוא דכתיב (תהלים קכא א) שיר למעלות, ל' מעלות

אינון ודאי, אינון תלתין דרגין, דבהון ברתא סלקא לגבי אפא.

בחמש נימין דכנור, דאינון חמש אזפרות דאדפיר חמש זמנין יהו"ה בהאי

מזמור, חד עזרי מעם יי', ב' יי' שמרך, ג' יי' צלך, ד' יי' ישמרך מפל רע, ה' יי' ישמר

צאתך ובוואך, ובהון מלפא אמר לגבי כלה, צהלי קולך בת גלים (ישעיהו י ל), בת עשרה

גלגלים, דסליק בהון יו"ד ה"א וא"ו ה"א, בעשרה מיני נגונין.

ובארבע חיון דסליק יהו"ה, בשיר פשוט, כפול, משולש, מרובע, דאיהו

יהו"ה, דקולו סלקא כגלי ימא, וגלי ימא דלעילא אינון עשרה גלגלין, ועליהו

אתמר (שיר ה יד) ידיו גלילי זהב ממלאים בפרשיש, בתריין דרועין דברתא.

ובהון שית פרקין, ואינון שית דרגין דכרסיא, שש מעלות לכפא, וכד סליק ו' בהון,

יתערוך לגביה לקבלא ליה שרפים בגדפייהו, הדא הוא דכתיב (ישעיהו ב) שרפים עומדים

ממעל לו שש כנפים וגומר, ומאן דסליק על גדפייהו ופרח בהון איהו ו', כליל שית תיבין דיחודא שמע ישראל,

ובְּגִינִיָּה אֶתְמַר (קהלת יב) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם וְגוֹמֵר. וְכִּד סְלָקָא בְּרַתָּא סְלָקָא בְּתֵרִין דְּרוּעוּי דְּאִינוּן חֶסֶד וּגְבוּרָה, דְּבַהוּן שִׁית פְּרָקִין דְּאִיהוּ ו', וְרִזָּא דְּמִלָּה שְׂמַאלוּ תַּחַת לְרֵאשִׁי וַיִּמְיֵנו תַּחֲבַקְנִי (שיר ב ו).

יִשְׂרָאֵל, וּבְגַלְלוּ נְאֻמֵּר כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם וְגוֹמֵר. וּבְשַׁעוּרָה הַבַּת, עוֹלָה בְּשַׁתִּי זְרוּעוֹתַי שְׁהֵם חֶסֶד וּגְבוּרָה, שְׁבָהֶם שֶׁשָּׂה פְּרָקִים שֶׁהוּא ו', וְסוּד הַדְּבָר - שְׂמַאלוּ תַּחַת לְרֵאשִׁי וַיִּמְיֵנו תַּחֲבַקְנִי.

בְּשַׁעוּרָה הַשִּׁיר הִזָּה, עוֹלָה בְּשַׁשׁ תַּבּוֹת, שֶׁהֵן שְׂמַע יִשְׂרָאֵל וְגוֹמֵר, וּכְשִׁירֵד, יוֹרֵד בְּשַׁשׁ, שְׁהֵם בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, וְהַנְּגוּן כְּשַׁעוּלָה, עוֹלָה בְּשַׁשׁ, וּכְשִׁירֵד, יוֹרֵד בְּשַׁשׁ, וְעַלֵּיהֶם נְאֻמֵּר שׁוֹקִי עַמּוּדֵי שַׁשׁ.

וְעִשְׂרָה גִלְגָּלִים הֵם י', שְׁהֵם כְּנֶגֶד עֶשֶׂר אֲצַבְעוֹת שְׂמִפִּים בְּנִגּוּן, חֲמֵשׁ בְּחֲמֵשׁ, וְהֵם ה"ה, שְׁעוּלִים בִּי בְּשַׁשׁ דְּרָגוֹת שֶׁהוּא ו', בּוֹ עוֹלִים יוֹרְדִים, וְהוּא כְּמוֹ הַסֵּלֶם שֶׁנְּאֻמֵּר בּוֹ וְהִנֵּה סֵלֶם מַצֵּב אֶרְצָה וְגוֹמֵר, וְהִנֵּה מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים עֲלִים יוֹרְדִים בּוֹ, וְהַכֵּל יְהו"ה, יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, י"ד, וְדוּד מְנַגֵּן בִּיד, ו' הוּא גוּף, כְּנִפְיו ה"ה, רֵאשׁוּ י', בּוֹ עוֹלָה קוֹל הַנְּגוּן.

וְעוֹד ו' הִיא מְנוּרָה, שְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנוּרָה מְצַדָּה הָאֶחָת וְגוֹמֵר, ו' מְנוּרָה בְּאֲמַצַּע, נֵר עַל רֵאשׁוּ י', כְּשִׁשְׁוּרָה בְּאוֹת ו' נֶעֱשֶׂה ז', וְסוּד הַדְּבָר - יֵאִירוּ שְׁבַעַת הַנְּרוֹת.

כְּנֶגֶד הַמְּנוּרָה שֶׁהִיא ו', וְשֹׁשֶׁה קְנֵי הַמְּנוּרָה שְׁהֵם ה' ה', שַׁשׁ וַי"ן, וְסוּד הַדְּבָר - שְׁבַעַת וְשְׁבַעַת מוּצָקוֹת, עַד שְׁעוּלִים לִי"ד, שֶׁהוּא יְהו"ה, יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְהוּוּ וְדוּד מְנַגֵּן בִּיד, י"ד כְּנֶגֶד י"ד, וְעוֹלָה ה' בְּאוֹת ו', וְאַחַר כֵּן עוֹלָה ו' בִּי שַׁשׁ פְּעֻמִּים עֶשֶׂר, עַד שְׁעוּלָה לְשִׁשִּׁים, וְהֵם אוֹתִיּוֹת הַדְּבָקוֹת בְּקָרִיאַת שְׂמַע, שֶׁשְּׁבִילֵם נְאֻמֵּר הַנְּרוֹת (במדבר ח ב).

וְשִׁית קְנֵי מְנוּרָתָא דְּאִינוּן ה' ה', שִׁית וַי"ן, וְרִזָּא דְּמִלָּה שְׁבַעַת וְשְׁבַעַת מוּצָקוֹת (זכריה ד ב), עַד דְּסְלָקִין לִי"ד, דְּאִיהוּ יְהו"ה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְדָא אִיהוּ וְדוּד מְנַגֵּן בִּיד, י"ד לְקַבֵּל י"ד, וְסְלָקָא ה' בְּאוֹת ו', וּלְבַתֵּר סְלִיק ו' בִּי, שִׁית זְמַנִּין עֶשֶׂר, עַד דְּסְלִיק לְשַׁתִּין, וְאִינוּן אַתְּוּן

בְּד סְלָקָא הָאֵי שִׁיר, סְלָקָא בְּשִׁית תִּיבִין דְּאִינוּן שְׂמַע יִשְׂרָאֵל וְגוֹמֵר, וְכִד נַחְתָּא, נַחְתָּא בְּשִׁית, דְּאִינוּן בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, וְנִגְוֵנָא כִּד סְלִיק סְלִיק בְּשִׁית, וְכִד מְאִיף מְאִיף בְּשִׁית, וְעַלֵּיהוּ אֶתְמַר (שם ה טו) שׁוֹקִי עַמּוּדֵי שַׁשׁ.

וְעִשְׂרָה גִלְגָּלִין אִינוּן י', דְּאִינוּן לְקַבֵּל עֶשֶׂר אֲצַבְעָאן דְּבְטָשִׁין בְּנִגְוֵנָא, חֲמֵשׁ בְּחֲמֵשׁ, וְאִינוּן ה"ה, דְּסְלָקִין בִּי בְּשִׁית דְּרָגִין דְּאִיהוּ ו', בִּיה סְלָקִין וְנַחְתִּין, וְאִיהוּ כְּגוֹוֵנָא דְּסֵלֶם, דְּאֶתְמַר בִּיה (בראשית כח יב) וְהִנֵּה סֵלֶם מַצֵּב אֶרְצָה וְגוֹמֵר, וְהִנֵּה מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים עֲלִים וַיֹּרְדִים בּוֹ, וְכִלְא יְהו"ה, יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, י"ד, וְדוּד מְנַגֵּן בִּיד (שמואל א יט ט), ו' אִיהוּ גוּפָא, גְּדַפוּי ה"ה, רֵישָׁא דִּילִיָּה י', בִּיה סְלִיק קָלָא דְּנִגְוֵנָא.

וְעוֹד ו' אִיהִי מְנוּרָתָא, ה' ה' שְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנוּרָה מְצַדָּה הָאֶחָת וְגוֹמֵר (שמות כה לב), ו' מְנוּרָה בְּאֲמַצַּע, נֵר עַל רֵישִׁיָּה י', כִּד שְׂרִיָּא בְּאוֹת ו' אֶתְעַבִּיד ז', וְרִזָּא דְּמִלָּה יֵאִירוּ שְׁבַעַת הַנְּרוֹת (במדבר ח ב).

מְנוּרָתָא דְּאִיהִי ו', וְשִׁית קְנֵי מְנוּרָתָא דְּאִינוּן ה' ה', שִׁית וַי"ן, וְרִזָּא דְּמִלָּה שְׁבַעַת וְשְׁבַעַת מוּצָקוֹת (זכריה ד ב), עַד דְּסְלָקִין לִי"ד, דְּאִיהוּ יְהו"ה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְדָא אִיהוּ וְדוּד מְנַגֵּן בִּיד, י"ד לְקַבֵּל י"ד, וְסְלָקָא ה' בְּאוֹת ו', וּלְבַתֵּר סְלִיק ו' בִּי, שִׁית זְמַנִּין עֶשֶׂר, עַד דְּסְלִיק לְשַׁתִּין, וְאִינוּן אַתְּוּן

כָּל הַמְּשִׁים רִיחַ בֵּין הַדְּבָקִים
 מְצַנְנִים לוֹ גִּיהֶנֶם, וְשִׁלְמָה אָמַר
 עֲלֵיהֶם, הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלְשִׁלְמָה
 שְׁשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ, וְהֵם
 שׁוּמְרִים [ס"א נוטלים] אֶת מִטָּתוֹ,
 וְכַנְגָדִם שְׁשִׁים הֵמָּה מַלְכוֹת, אֵלּוּ
 זְכָרִים - וְאֵלּוּ נְקֻבוֹת, אֵלּוּ שֶׁל
 קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁתִּקַּן מֹשֶׁה -
 זְכָרִים, אֵלּוּ שֶׁל שְׁלֹמֹה - נְקֻבוֹת,
 וְאֵלּוּ בֵּית קְבוּל לְאֵלֶּהּ, הַדְּרָגוֹת
 שֶׁל שְׁלֹמֹה הֵן בֵּית קְבוּל לְדְרָגוֹת
 שֶׁל מֹשֶׁה, וְכַשְׁמַתְחַבְרִים הַכֹּל
 כְּאֶחָד, שְׁלֹמֹה מִתְהַפֵּף לְמֹשֶׁה.
 בְּתַקְוִינִים שֶׁל אַרְבַּע הָאוֹתוּת
 נִתְקַן הַשִּׁיר, וְעֲלִיָּהּ נֶאֱמַר וְהִנֵּה
 מְלֹאכֵי אֱלֹהִים וְגוֹמַר, עֲלִים -
 שְׁשִׁים, וְהֵן י"ה, וְיִרְדִים - שְׁשִׁים,
 וְהֵן ו"ה, וְכֵן גִּלְגְּלֵי הַיָּם עוֹלִים
 בְּעֶשֶׂר, וְהֵן יו"ד ה"א וּא"ו ה"א,
 וְאַרְבַּע חֵיוֹת, כְּשֶׁעוֹלֶה הַבַּת
 בְּשִׁיר, הַנֶּשֶׁר נוֹטֵל י' בְּפֶה וְעַל
 רֹאשׁוֹ, ו' בְּגוּף, ה"ה בְּכַנְפֵיהָ,
 אָדָם יו"ד ה"א וּא"ו ה"א רוֹכֵב
 עַל הַכֹּל. וְדַמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם,
 זֶה עוֹלֶה עַל הַכֹּל, וּפְנֵי אַרְיֵה אֵל
 הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם, זֶה יְהו"ה,
 וּפְנֵי שׁוֹר וּפְנֵי נֶשֶׁר, הֵם מְרַכְּבָה
 לְשֵׁם שֶׁל יְהו"ה, וְאָדָם עַל הַכֹּל.
 בְּזִמְנָן שְׁהִיא עוֹלֶה בְּכֹל הַתְּקוּנִים
 הַלְלוּ, הוּא מְשַׁבַּח אוֹתָהּ. זְהוּ
 שְׁפָתוֹב כְּחוֹט הַשְּׁנֵי שְׁפָתוֹתֶיךָ
 וּמִדְּבַרְךָ נֶאֱוָה. הָרִי שְׁנֵי מִיָּנִי
 נְגוּנִים שְׁשַׁבַּח דָּוִד הַמֶּלֶךְ -
 בְּאַשְׁרֵי בְּשִׁיר.

שְׁרִישֵׁי בְּבִרְכָה, וְזוֹ הַשְּׁכִינָה
 הַעֲלִינָה, וְעֲלִיָּהּ נֶאֱמַר בְּרַכִּי
 נַפְשִׁי אֶת יְהו"ה, מִזֹּו נִתְּנָה
 בְּאָדָם נְשִׁמַת חַיִּים שְׁנֶאֱמַר בָּהּ
 חֲמֹשֶׁה תְּקוּנִים. מֵה הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא זֵן אֶת כָּל הָעוֹלָם, כִּי
 הַנְּשִׁמָּה זָנָה אֶת כָּל הַגּוּף. מֵה
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹאֶה וְאֵינוֹ

דְּבַגְיָנִיָּהּ אֶתְמַר כָּל הַמְּשִׁים רִיחַ בֵּין הַדְּבָקִים
 מְצַנְנִים (דף כח ע"א) לִיָּה גִּיהֶנֶם, וְשִׁלְמָה עֲלֵיָּהּ
 אָמַר (שיר ג ז) הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלְשִׁלְמָה שְׁשִׁים
 גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ, וְאֵינוֹן נְטָרִין (ג"א
 נטלִין) עֲרִסְיָהּ, וְלִקְבֻלֵיהוּ (שם ו ח) שְׁשִׁים הֵמָּה
 מַלְכוֹת, אֵלּוּ דְכוּרִין, וְאֵלּוּ נְקֻבִין, אֵלּוּ
 דְקְרִיאַת שְׁמַע דְתִקַּין מֹשֶׁה דְכוּרִין, אֵלּוּ
 דְשִׁלְמָה נְקֻבִין, וְאֵלּוּ בֵּית קְבוּל לְאֵלֶּיךָ, דְרָגִין
 דְשִׁלְמָה אֵינוֹן בֵּית קְבוּל לְדְרָגִין דְמֹשֶׁה, וְכֵן
 מִתְחַבְרִין כֹּלָא כְּאֶחָד, שְׁלֹמֹה אֶתְהַפֵּף
 לְמֹשֶׁה.

בְּתִיקוּנֵין דְאַרְבַּע אֶתוּן אֶתְקַן שִׁיר, וְעֲלֵיָּהּ
 אֶתְמַר וְהִנֵּה מְלֹאכֵי אֱלֹהִים וְגוֹמַר,
 סְלִקִין תְּרִין וְאֵינוֹן י"ה, וְנִחְתִין תְּרִין וְאֵינוֹן
 ו"ה, וְכֵן גִּלְגְּלֵי יָמָא סְלִקִין בְּעֶשֶׂר, וְאֵינוֹן יו"ד
 ה"א וּא"ו ה"א, וְאַרְבַּע חֵיוֹן, כֵּד סְלִקָא בְּרִתָּא
 בְּשִׁיר, נְשָׂרָא נְטִיל י' בְּפּוּמָא וְעַל רִישָׁהּ, ו'
 בְּגוּפָא, ה"ה בְּגִדְפָהּ, אָדָם יו"ד ה"א וּא"ו
 ה"א רְכִיב עַל כֹּלָא, וְדַמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם,
 דָּא סְלִיק עַל כֹּלָא, וּפְנֵי אַרְיֵה אֵל הַיָּמִין
 לְאַרְבַּעַתָּם דָּא יְהו"ה, וּפְנֵי שׁוֹר, וּפְנֵי נֶשֶׁר,
 אֵינוֹן מְרַכְּבָה לְשֵׁמָא דִיהו"ה, וְאָדָם עַל כֹּלָא.
 בְּזִמְנָא דְאִיָּהּ סְלִקָא בְּכֹל אֵלִין תְּקוּנֵין, אִיָּהּ
 מְשַׁבַּח לָהּ, הָדָא הוּא דְכָתִיב (שם ד
 א) כְּחוֹט הַשְּׁנֵי שְׁפָתוֹתֶיךָ וּמִדְּבַרְךָ נֶאֱוָה, הָא
 תְּרִין מִיָּנִי נְגוּנֵין דְשַׁבַּח דָּוִד מְלִכָא, בְּאַשְׁרֵי
 בְּשִׁיר.

תְּלִיתָא בְּבִרְכָה וְדָא שְׁכִינְתָא עֲלָא, וְעֲלָה
 אֶתְמַר (תהלים קג א) בְּרַכִּי נַפְשִׁי אֶת יי',
 מֵהֵאֵי אֶתִיָּהּ בְּכַר נֶשׁ נְשִׁמַת חַיִּים, דְאֶתְמַר
 בָּהּ חֲמֹשֶׁה תְּקוּנֵין, מֵה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא זֵן
 כָּל עֲלָמָא, הֵכִי נְשִׁמַתָּא זָנָה כָּל גּוּפָא, מֵה
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹאֶה וְאֵינוֹ נְרָאֶה, הֵכִי נְשִׁמַתָּא רוֹאֶה וְאֵינוֹ נְרָאֵת,

נראה, כִּף הַנְּשֻׁמָה רואה ואינה נראית. מה הקדוש ברוך הוא יושב בחדרי חדרים, כִּף הַנְּשֻׁמָה יושבת בחדרי חדרים. מה הקדוש ברוך הוא מלא כל העולם, כִּף הַנְּשֻׁמָה מלאה את כל הגוף. מה הקדוש ברוך הוא דן את כל העולם, כִּף הַנְּשֻׁמָה דנה את הגוף. וסוד הַנְּשֻׁמָה שְׁהיא שוה לקדוש ברוך הוא, זו בינה, מ"י, ועליה נאמר ואל מי תדמיני ואשׁוה, אל מ"י ודאי, והרי פרשוהו בעלי המשנה חמשה דברים אלו, חמשה ודאי, משום שהם מצד ה' העליונה.

והם פלם תקונים בלב, כמו שבארוהו בעלי המשנה, הלב מבין, הלב רואה, הלב שומע - הרי שלש. ה' היא חמש, הבל ורוח הפה שעולה בו קול ואמירה ודבור, זה ו', עורקי הלב הם כמו חילים אחר מלפס, וסוד הדבר - אל אשר יהיה שמה הרוח ולכת ילכו, כִּף מתנהגים עורקי הלב אל הרוח, הרי לך רוח בלב, שיוצא מאזן שמאל של הלב, והיא היתה הרוח הצפונית שהקתה בכנור דוד, וברוח הזו היה מכה בחמשת הנימים של הכנור, שהם חמש פנפי ראה, ובקנה עולה הקול ללב, והיא אש אוכלת, מאזן ימין של הלב שהיא פלפי כבד, וממנו יוצא הדבור, זהו שפתוב הלא כה דברי פאש, ואם לא פנפי הראה שנושבות על הלב, היה שורף כל הגוף. המחשבה בלב, וזה י', שה' ה' הם אמירה ודבור, ו' קול פולל הכל.

רביעי במזמור, וזהו הוא זרוע ימין. זהו שפתוב מזמור שירו נאמר הושיעה ימינך, והוא בגלות

מה הקדוש ברוך הוא יושב בחדרי חדרים, הכי נשמתא יושבת בחדרי חדרים, מה הקדוש ברוך הוא מלא כל העולם הכי נשמתא מלאה את כל הגוף, מה הקדוש ברוך הוא דן את כל העולם, הכי נשמתא דנה את גופא, ורזא דנשמתא דאיהי שוה לקודשא בריך הוא, דא בינה, מ"י, ועלה אתמר (ישעיה מ כה) ואל מי תדמיני ואשׁוה, אל מי ודאי, והא אוקמוהו מארי מתניתין, חמשה דברים אליו, חמשה ודאי, בגין דאינון מסטרא דה' עלאה.

ואינון פלהו תקונין בלב, כמה דאוקמוהו מארי מתניתין הלב מבין, הלב רואה, הלב שומע, הא תלת, ה' איהי חמש, ורוחא דפומא דסליק בה קלא ואמירה ודבורא דא ו', ערקין דלפא אינון פחיילין בתר מלכהון, ורזא דמלה (יחזקאל א יב) אל אשר יהיה שמה הרוח ולכת ילכו, הכי מתנהגין ערקין דלפא לגבי רוחא הרי לך רוח בלב, דנפיק מאזן שמאלא דלפא, ואיהו הוה רוח צפונית דבטש בכנור דדוד, ובהאי רוחא הוה בטש בחמש נימין דכנור, דאינון חמש פנפי ריאה, ובקנה סליק קול ללפא, ואיהו אש אוכלא, מאודנא ימינא דלפא דאיהי פלפי כבד, ומניה נפיק דבור, הדא הוא דכתיב (ירמיה כג כט) הלא כה דברי פאש, ואי לאו פנפי ריאה דנשכין על לפא, הוה אוקיד כל גופא, מחשבה בלבא ודא י', דה' ה' אנון אמירה ודבורא, ו' קלא כליל פלא.

רביעאה במזמור, ודא הוא דרועא ימינא, הדא הוא דכתיב (תהלים צח א) מזמור שירו ליי' שיר חדש פי נפלאות עשה הושיעה לו ימינו, ועלה אתמר (שם טו) הושיעה ימינך, ליהו"ה שיר חדש פי נפלאות עשה הושיעה לו ימינו, ועליה

עם השכינה, והוא תומך אותה, וסוד הדבר - וזרוע יהו"ה על מי נגלתה, ובו שבועת הגאלה. זהו שפתיב נשבע יהו"ה בימינו וזרוע עזו, ועוד, חי יהו"ה שכבי עד הבקר.

וְלָמָּה נִקְרָאת זְרוּעַ יְהוָה? משום שכך היד בו י, חמש אצבעות ה', הקנה של הימין שהוא הזרוע, ו' הכתף, בו ה', וזה העמוד האמצעי שנקשר בימין, להקים בו שכינה בגלות, ומשה שהוא הדמות של העמוד האמצעי, נאמר בו (ישעיה סג) מוליך לימין משה זרוע תפארתו. והוא בוקע את מי התורה לזרע אברהם, שהוא ימין, להיות לו שם עולם, ונקשר בה' של אברהם, שהוא חמשה חמשי תורה, ובה השתלם משה, ומיד פשהשתלם נגלתה עליו הימין, וזהו זרוע יהו"ה על מי נגלתה.

החמישי בנגון, משום שהנגון הזה עולות מננו כמה נגינות, עלמות מצד השמאל, שמשם רוח צפון היתה יורדת בכנור דוד והיה מנגן מאליו. זהו שפתיב ויהיה פנגן המנגן וגומר. ומשם יוצאים רעמים. זהו שפתיב ורעם גבורותיו מי יתבונן, ומשם רעה התרועעה הארץ בתרועעה, מצד של מטה כלפי חסד, מוט התמוטטה ארץ בתקיעה, פור התפוררה ארץ בשברים. באותו זמן שלשת האבות מתקשרים עם גבורה, ונצפים בה תרועה שברים תקיעה, ובהם רעה התרועעה וגומר, וזה יהיה בסוף הימים, וכל האותות הללו יהיו בארץ ישראל, משום ששם חבורן, ששם קבורים האבות.

וְאִיהוּ בְּגִלוֹתָא עִם שְׂכִינְתָא, וְאִיהוּ תְּמִיד לָהּ, וְרָזָא דְמְלָה (ישעיה נג א) וזרוע יי' על מי נגלתה, וביה אומא דפורקנא, הדא הוא דכתיב (שם סב ח) נשבע יי' בימינו ובזרוע עזו, ועוד (רות ג א) חי יי' שכבי עד הבקר.

וְאִמְרֵי אֲתִקְרִי זְרוּעַ יְיָ, בְּגִין דְּכַף הַיָּד בִּיהַּ י', חמש אצבעאן ה', קנה דימינא דאיהו דרועא ו', כתף ביה ה', ודא עמודא דאמצעיתא דאתקשר בימינא, לאקמא ביה שכינתא בגלותא, ומשה דאיהו דיוקנא דעמודא דאמצעיתא, אומר ביה (ישעיה סג) מוליך לימין משה זרוע תפארתו, ואיהו בוקע מיא דאורייתא לגפי זרע אברהם דאיהו ימינא, למְהווי ליה שם עולם, (דף כח ע"ב) ואתקשר בה' דאברהם, דאיהו חמשה חמשי תורה, ובה אשתלם משה, ומיד דאשתלם אתגליא עליה ימינא, ודא הוא (ישעיה נג א) וזרוע יי' על מי נגלתה.

חֲמִשָּׁאָה בְּנִגּוּן, בְּגִין דְּהֵאֵי נִיגוּן סָלִיק מְנִיָּה כְּמָה נְגִינּוֹת, עוֹלִימָן מִסְטָרָא דְשִׁמְאֵלָא, דְּמִתְמָן רִיחַ צְפוּן הָוָה נַחְתָּא בְּכִנּוֹר דְּדוֹד וְהָוָה מְנַגֵּן מְאֵלִיו, הָדָא הוּא דְכָתִיב (מלכים ב ג טו) וְהָיָה פְּנֵגֶן הַמְּנַגֵּן וְגוֹמֵר.

וּמִתְמָן רְעָמִין נְפָקִין, הָדָא הוּא דְכָתִיב (איוב כו יד) וְרַעַם גְּבוּרוֹתָיו מִי יִתְבּוֹנֵן, וּמִתְמָן (ישעיה כד יט) רְעָה הִתְרַעְעָה הָאָרֶץ בְּתַרְעוּעָה, מִסְטָרָא דְמָטָה כְּלָפֵי חֶסֶד, מוֹט הִתְמוּטְטָה אָרֶץ בְּתַקִּיעָה, פּוֹר הִתְפּוֹרְרָה אָרֶץ בְּשִׁבְרִים, בְּהָוָה זְמַנָּא תֵּלֵת אֲבָהִין מִתְקַשְׂרִין בְּגְבוּרָה, וְאִתְעַבְּדוּ בְּהָ תַרְעוּעָה שְׁבָרִים תְּקִיעָה, וּבְהוּן רְעָה הִתְרַעְעָה וְגוֹמֵר, וְדָא יְהֵא כְּסוּף יוֹמִיא, וְכָל אֲתִין אֵלִין בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל יְהוּן, בְּגִין דְּתַמָּן חֲבֵרוֹן דְּאֲבָהִין תַּמָּן קְבוּרִים.

הששי הללויה הללויה וְזָה ה'ו, עָלוּ נֶאֱמַר לַיַּל שְׁמוֹרִים הוּא לַיהוָה, וְזָהוּ הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, וְסוּד הַדְּבָר - הַשְּׁמִיעוּ הַלְלוּ, וְאָמְרוּ הוֹשַׁע יְהוָה אֵת עַמּוֹךְ אֶת שְׂאֲרֵית יִשְׂרָאֵל, לְקַיִם אֶת הַפְּתוּב פִּימִי צֵאתְךָ מֵאֲרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאָנוּ נִפְלְאוֹת.

וְסוּד הַדְּבָר - מ"ה ש"הִיזָה ה"וּא ש"יִהְיֶה, וְבוּ מ"מִכּוֹן ש"בְּתוֹ ה"שְׁגִיחַ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא הַדְּמוּת שֶׁל הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי. בְּאוֹתוֹ זְמַן מִתְקַיִם סוּד הַמְּשָׁנָה שְׁאֲמַר, אוֹכְלִין כָּל אַרְבַּע וְתוֹלִין כָּל חֶמֶשׁ, שֶׁהֵינּוּ הָאֶלֶף הַחֲמִישִׁי, וְשׁוֹרְפִים בְּתַחֲלַת שֵׁשׁ, שֶׁהוּא הָאֶלֶף הַשְּׁשִׁי.

וְכִרִי שְׁלֵא יִפְרִידוּ בֵּין שֵׁשׁ, שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, וּבֵין שִׁבְעָה, שֶׁהִיא בַּת זִוְגוֹ, צְרִיף לְבַעַר שְׁאֹר וְחִמְץ, שֶׁהֵם עֶרֶב רֶב, שְׁלֵא יֵרְאוּ בֵּין שֵׁשׁ, שֶׁהוּא ו', וּבֵין שִׁבְעָה, שֶׁנֶּאֱמַר בַּהּ שִׁבְעָה בַּיּוֹם הַלְּלִיתִךָ, מִשּׁוּם שֶׁעֶרֶב רֶב הַפְּרִידוּ בֵּין שֵׁשׁ לְשִׁבְעָה בְּמִתְּן תּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיֵּרָא הָעַם פִּי בִשֵׁשׁ מִשָּׁה, וּפְרָשׁוּהוּ בִשֵׁשׁ בִּשְׁשֵׁ הַשְּׁעוֹת הַלְלוּ עֲשׂוּ אֵת הַעֲגָל, וְהַפְּרִידוּ בֵּין ו"ה, שֶׁהֵם שֵׁשׁ לְשִׁבְעָה, כִּף יִפְרִיד אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ כְּרוּף הוּא בֵּין שֵׁשׁ לְשִׁבְעָה.

שְׁבַגְדָּרִים הֵיטָה מִצָּה פְּרוּסָה לְחֵם עֲנִי, עֲנִי וְדַאי, וּבְאוֹתוֹ זְמַן תִּהְיֶה שְׁלֵמָה, כְּמוֹ שֶׁחֲבַרְתָּה שֶׁהִיא מִצָּה שְׁלֵמָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וְהִזָּה אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחֲמָה, וְלָמָּה הֵיטָה מִצָּה פְּרוּסָה? מִשּׁוּם שֶׁהַסְּתַלַּק מִמֶּנָּה ו', הַרְגַּל שְׁלָה, לְהֵיוֹת בּוֹ כְּמוֹ מִצְוָה, וּמִצָּה פְּרוּסָה נִשְׁאָרָה ד', וּמִשּׁוּם זֶה מִצָּה פְּרוּסָה ד', מִצָּה שְׁלֵמָה ה',

פְּרוּסָה ד', מִצָּה שְׁלֵמָה ה', וּבִגִּין דָּא אֲמַרִּין הַלֵּל גְּמוּר וְהַלֵּל שְׁאִינוּ

שְׁתִּיתָא הַלְלוּיָהּ הַלְלוּיָהּ וְדָא ה"ו, עָלֶיהָ אֲתָמַר (שְׁמוֹת יב מ"ב) לַיַּל שְׁמוֹרִים הוּא

לַיַּי, וְדָא אִיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא, וְרָזָא דְמִלָּה (יִרְמִיָּה ל"א ו') הַשְּׁמִיעוּ הַלְלוּ, וְאָמְרוּ הוֹשַׁע יְיָ אֵת עַמּוֹךְ אֶת שְׂאֲרֵית יִשְׂרָאֵל, לְקַיִם קָרָא (מִיכָה ז טו) פִּימִי צֵאתְךָ מֵאֲרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאָנוּ נִפְלְאוֹת.

וְרָזָא דְמִלָּה (קֹהֶלֶת א ט) מ"ה ש"הִיזָה ה"וּא ש"יִהְיֶה, וּבִיָּה (תְּהִלִּים ל"ג י"ד) מ"מִכּוֹן ש"בְּתוֹ ה"שְׁגִיחַ, בְּגִין דְּאִיהוּ דִּיּוֹקְנָא דְעֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא, בַּהֵהוּא זְמַנָּא אֲתַקִּיִּים רָזָא דְמִתְנִיתִין דְאָמַר אוֹכְלִין כָּל אַרְבַּע, וְתוֹלִין כָּל חֶמֶשׁ דִּהֵינּוּ אֶלֶף חֲמִשָּׁאָה, וְשׁוֹרְפִין בְּתַחֲלַת שֵׁשׁ דְּאִיהוּ אֶלֶף שְׁתִּיתָאָה.

וּבִגִּין דְּלֵא יִפְרִישׁוּ בֵּין שֵׁשׁ דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא, וּבֵין שִׁבְעָה דְאִיהִי בַת זִוְגִיָּה, צְרִיף לְבַעַרָא שְׁאֹר וְחִמְץ דְּאִינוּן עֶרֶב רֶב, דְּלֵא יִתְחַזְּיִין בֵּין שֵׁשׁ דְּאִיהוּ ו', וּבֵין שִׁבְעָה דְאֲתָמַר בַּהּ (שֵׁם קִיט קס"ד) שִׁבְעָה בַּיּוֹם הַלְּלִיתִךָ, בְּגִין דְּעֶרֶב רֶב אֲפֻרִישׁוּ בֵּין שֵׁשׁ לְשִׁבְעָה בְּמִתְּן תּוֹרָה, כְּמָה דְאֵת אָמַר (שְׁמוֹת ל"ב א) וַיֵּרָא הָעַם פִּי בִשֵׁשׁ מִשָּׁה, וְאוֹקְמוּהוּ בִשֵׁשׁ, בְּאֶלִּין שִׁית שְׁעִתִּין עֲבָדוּ יַת עֲגָלָא, וְאֲפֻרִישׁוּ בֵּין ו"ה דְּאִינוּן שֵׁשׁ לְשִׁבְעָה, הֵכִי יִפְרִישׁ לֹזֶן קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בֵּין שֵׁשׁ לְשִׁבְעָה.

דְּבִגְוִיָּהוּ הוֹת מִצָּה פְּרוּסָה לְחֵם עֲנִי עֲנִי וְדַאי, וּבַהֵהוּא זְמַנָּא תְּהֵא שְׁלִימָה כְּגִוּוֹנָא דְחֲבַרְתָּה דְאִיהִי מִצָּה שְׁלִימָה, הַדָּא הוּא דְכְּתִיב (יִשְׁעִיָּה ל"ב) וְהִזָּה אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחֲמָה, וְאֲמַאי הוֹת מִצָּה פְּרוּסָה, בְּגִין דְאֲסִתְּלַק מִנָּה ו' רְגַל דִּילָהּ לְמַהוּי בִּיהַּ כְּמִצְוָה, וּמִצָּה פְּרוּסָה אֲשֶׁתְּאֲרַת ד', וּבִגִּין דָּא מִצָּה

פְּרוּסָה ד', מִצָּה שְׁלֵמָה ה', וּבִגִּין דָּא אֲמַרִּין הַלֵּל גְּמוּר וְהַלֵּל שְׁאִינוּ

ומשום כף אומרים הלל גמור
והלל שאינו גמור בפסח, פנגד
מצה שלמה ומצה פרוסה.

ואומרים מרור, על שם ו'
שנפרד מה', וזה גרם לה
שוימרו את חיייהם, הוא מרור
והיא מרה. זהו שכתוב קראן לי
מרה כי המר שד"י לי, בעבודה
קשה בקשיא, בחמר, בקל
וחמר, בין אמות העולם.

וכי גרם זה? י' מן שד"י, הרשם
של הברית, שנתן משה בערב
רב, משום כף ירד משה
מדרגתו. זהו שכתוב לך רד כי
שחת עמך, עמך ולא עמי, ועל
ידו עתידה השכינה להתיחד עם
הקדוש ברוך הוא. משום שהוא
הפריד אותם, הוא צריך ליחד
אותם, לתקן במה שחטא. קמו
כל החברים ונשקו אותו,
ואמרו: אם לא באנו לעולם
אלא לשמע את זה - די.

השביעי בנצוח, שהוא נצח
ישראל, ועליו נאמר וגם נצח
ישראל לא ישקר, ועליו נאמר
למנצח על אילת השחר, למנצח
על השמינית. מי השמינית?
הוד, והוא נצח עליה.

השמיני בהודאה, ובו היה
משבח דוד הודו ליהו"ה, וזה
הוד ודאי, למנצח הודו, בהם
רמוזים נצח והוד, והם נסים,
וכו שבח משה אז, זהו שכתוב
אז ישיר משה, משום שהוא הוד
שנתן למשה, אז תקרא ויהו"ה
יענה, והוא שמונה ימי מילה,
ואחריו ברית שהוא יסוד צדיק
העולם, וכו התגלה י' של מילה,
עשירי לעשר ספירות, וההוד
הוא שמונה ימי החנוכה,
לארבעה ועשרים ימים, שהם
ברוך שם כבוד מלכותו לעולם

גמור בפסח, לקבל מצה שלימה ומצה
פרוסה.

ואמרין מרור, על שם ו' דאתפרש מן ה',
ודא גרים לון דוימרו את חיייהם,
איהו מרור ואיהי מרה, הדא הוא דכתיב (רות
א כ) קראן לי מרה כי המר שד"י לי, בעבודה
קשה בקשיא, בחמר בקל וחמר, בין אומין
דעלמא.

ומאן גרים דא, י' מן שד"י רשימו דברית,
דיהיב משה בערב רב, בגין דא נחית
משה מדרגיה, הדא הוא דכתיב (שמות לב ז) לך
רד כי שחת עמך, עמך ולא עמי, ועל ידיה
עתידה שכינתא ליחדא עם קודשא בריך הוא,
בגין דאיהו אפריש לון, צריך ליחדא לון,
לתקנא במה דחאב, קמו כלהו חבריא ונשקו
ליה, ואמרו אי לא אתינא לעלמא אלא
למשמע דא די.

שביעאה בנצוח דאיהו נצח ישראל, ועליה
אתמר (שמואל א טו כט) וגם נצח ישראל
לא ישקר, ועליה אתמר (תהלים כב א) למנצח על
אילת השחר, למנצח על השמינית (שם יב
א). מאן שמינית הוד, ואיהו נצח עליה.

תמינאה בהודאה, וביה הוה משבח דוד
הודו ליי', ודא הוד ודאי, למנצח
הודו, בהון רמיזין נצח והוד, ואינון נסין,
וביה שבח משה אז, הדא הוא דכתיב (שמות טו
א) אז ישיר משה, בגין דאיהו הוד דיהיב
למשה, (ישעיה נח ז) אז תקרא ויי' יענה, ואיהו
תמינא יומין דמילה, ובתריה ברית דאיהו יסוד
צדיקא דעלמא, וביה אתגליא י' (דף כט
ב) דמילה, עשיראה לעשר ספירן, ואיהו
הוד תמינא יומי דחנוכה, לארבעה ועשרין
יומין, דאינון ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, ומיד דעלה זית טרף

ועד, ומיד שעלה זית טרף בפיה, שורה כ"ה על ישראל בכ"ה בכסלו, ואלו הם כ"ה אותיות היחוד, שהם שמע ישראל וגומר, וזה הוא חנופ"ה, חנו"ו כ"ה.

אבל בנצח נאמר ותנח התבה בחדש השביעי, משום שנצח בו רמזו נח צדיק, ובו והמים גברו מאד, כשלא שומרים ישראל ברית מילה, מתגברים אמות העולם, שהם המים הזידונים, וכששומרים אותו, נאמר בהם והמים היו הלוף וחסור, עד החדש העשירי, זה י' של מילה, שהיא מלכות, העשירית לעשר ספירות.

ויעקב באותה ירף נאמר בו, והוא צולע על ירכו, שפרחה ממנו י', ונשאר עקב, וסוד הדרך - הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב. כשנשלמה סכה בירף שלה, נאמר בעקב ויבא יעקב שלם, ויעקב הוא ודאי דמותו של העמוד האמצעי מצד החיצוני, והרי משה היה שם, אלא מהצד שלפנים הוא היה, זה מהגורף - וזה מהנשמה, ומשום זה שתי הירכים של העמוד האמצעי שלם הם נצח והוד.

ומתי יהיה העמוד האמצעי שלם? כשמתחבר עם השכינה. זהו שכתוב ויעקב נסע סכתה ויבן לו בית. זהו שכתוב ויבן יהו"ה אלהי"ם את הצלע. באותו זמן שהתחבר עמה, ויבא יעקב שלם, באותו זמן תהיה הספה שלמה, כ"ו ה"ס, יאהדונה"י.

קם רבי אלעזר ואמר: אבא אבא, למה נאמר ביום הראשון של סכות, ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר, ויקרא כג א, אמר

בפיה, שריא כ"ה על ישראל בכ"ה בכסלו, ואלין אינון כ"ה אתון דיהודא, דאינון שמע ישראל וגומר, ודא איהו חנופ"ה חנו"ו כ"ה.

אבל נצח אתמר ביה (בראשית ח ד) ותנח התבה בחדש השביעי, בגין הנצח ביה רמז נח צדיק, וביה והמים גברו מאד (שם ז ט), כד לא נטרין ישראל ברית מילה מתגברין אומין דעלמא דאינון המים הזדונים, וכד נטרין ליה אתמר בהון (שם ח ה) והמים היו הלוף וחסור, עד החדש העשירי דא י' דמילה, דאיהי מלכות, עשיראה לעשר ספירן.

ויעקב בההיא ירכא אתמר ביה (שם לב לב) והוא צולע על ירכו, דפרח מניה י', ואשתאר עקב, ורזא דמלה הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב (שם ג טו), כד אשתלימת סופה בירף דילה, אתמר בעקב (שם לג יח) ויבא יעקב שלם, ויעקב ודאי איהו דיוקנא דעמודא דאמצעייתא מסטרא דלבר, והא משה תמן הוה, אלא מסטרא דלגאו הוה, דא מגופא, ודא מנשמטא, ובגין דא תרין ירכין דעמודא דאמצעייתא שלים אינון נצח והוד.

ומתי יהיה עמודא דאמצעייתא שלים, כד אתחבר בשכינתא, הדא הוא דכתיב (שם יז) ויעקב נסע סכתה ויבן לו בית, הדא הוא דכתיב (שם כ כב) ויבן יי' אלהי"ם את הצלע, בההוא זמנא דאתחבר עמה, ויבא יעקב שלם (שם לג יח), בההוא זמנא תהא סופה שלימתא, כ"ו ה"ס, יאהדונה"י.

קם רבי אלעזר ואמר, אבא אבא, אמאי אתמר ביום הראשון פרי עץ הדר (ויקרא כג א), אמר ליה רבי מאני קרבא בימינא נטלין לון, ובאלין הראשון פרי עץ הדר? אמר לו: בני, את כלי הקרב נוטלים

ישראל שפנצחים בדין. משל למלך שהיה לו דין וקרב עם שבעים אמות, ולא היו יודעים מי נצח בדין. ושואלים אותו, מי נצח בדין? אמר, תסתכלו באלו שרשומים עם כלי קרב בידיהם ותדעו מי נצח בדין. ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר, זה אתרוג, שהיא שכניה, הלב, שהוא העקר של כל האיברים של הגוף, שהם שלשה הדסים, ולולב, ושני בדי ערבה. הלב באמצע, והאיברים סביב סביב לו. ומשום כך אתרוג זו שכניה, וכך פשוטה בעלי המשנה, אם נטלה בוכנתו ואם עלה חזזית על רבו, פסול, משום שהוא דומה לשכניה, שנאמר בה פלך פה רעיתי ומום אין כף.

בפת תמרים זה לולב, ועליו נאמר נפרצו עליו פסול, משום שזה הוא מקצץ בנטיעות, מי שמברך עליו ביום ראשון של סכות, משום שהוא קשור ויחוד של הכל, ח"י העולמים, שהוא כנגד שמונה עשרה חליות של השדרה, ומשום זה פשוטה בעלי המשנה, לולב דומה לשדרה, וסוד הלולב - צדיק פתור ופחת, וזהו כי כל בשמים ובארץ, ותרגם אונקלוס שאחוז בשמים ובארץ.

וצריך לנענע שמונה עשר נענועים לששה צדדים, שהם חותם מזרח ביה"ו וכו', שש היות שיש בהם שמונה עשרה אותיות, וכלם רמוזים בספר יצירה בששה צדדים, וכך פשוטה בעלי המשנה, מולך ומביא למי שארבע רוחות העולם שלו, מעלה ומוריד למי ששמים וארץ שלו.

שרשה הדסים - גוף עם שתי זרועות, והם כנגד העין וכנפי

מאני קרבא אינון ישראל רשימין דנצחין דינא, מתל למלכא דהיה ליה דינא וקרבא בשבעין אומין, ולא הוו ידעין מאן נצח דינא, ושאלין ליה מאן נצח דינא אמר תסתכלון באלין דרשימין במאני קרבא בידיהו, ותנדעון מאן נצח דינא, ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר דא אתרוג, דאיהי שכנתא, לבא, דאיהו עקרא דכל אברין דגופא, דאינון תלת הדסים, ולולב ותרי בדי ערבה, לבא באמצעיתא, ואברין סחור סחור ליה, ובגין דא אתרוג דא שכנתא, והכי אוקמוהו מארי מתניתין, אי נטלה בוכנתו, ואי עלה חזזית על רובו, פסול, בגין דאיהו דמי לשכנתא, דאתמר בה (שיר ד) פלך יפה רעיתי ומום אין כף.

בפת תמרים דא לולב, ועליה אתמר נפרצו עליו פסול, בגין דדא איהו מקצץ בנטיעות, מאן דמברך עלה ביומא קדמא דסכות, בגין דאיהו קשורא ויחודא דכלא, ח"י עלמין, דאיהו לקבל ח"י חולין דשדרה, ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין, לולב דומה לשדרה, ורזא דלולב צדיק פתור ופחת, ודא איהו (דח"א כט"א) פי כל בשמים ובארץ, ותרגם אונקלוס דאחיד בשמיא ובארעא.

וצריך לנענעא ח"י נענועין בשית סטרין, דאינון חותם מזרח ביה"ו וכו', שית הוי"ת דאית בהון תמני סרי אתוון, וכלהו רמיזין בספר יצירה בשית סטרין, והכי אוקמוהו מארי מתניתין, מולין ומביא למאן דארבע רוחות העולם דיליה, מעלה ומוריד למאן דשמיא וארעא דיליה.

תלת הדסין גוף ותריין דרועין, ואינון לקבל עינא וכנפי עינא, תרי בדי ערבות לקבל

העין, שני פדי ערבות כנגד שתי שוקים וכנגד שתי שפתים, וכשהם פלם אגדה אחת עם לולב, שהוא שדרה, מה כתוב? אמרתי אעלה בתמר. א' אתרוג, ע' ערבה, ל' לולב, ה' הדס. פלם נעשים כנגד ארבעת מיני המרפכה, הרוכב בהם הוא יהו"ה, וצריך לסדר בהם בהקפה, כמו המזבח, ולמי? לגן שנטעו בו הנטיעות הללו, וסוד הדבר - נקבה תסובב גבר, נקבה נ' מן גן, גבר ג' מן גן. ג"ן הוא כולל שלשה וחמשים סדרים של תורה שבכתב, ושבעת ימי סכות - הרי ששים, כנגד ששים מסכתות.

שמיני עצרת חג בפני עצמו, בו נביעת התורה, להשקות את האילן שהוא נטוע בגן, ושרשיו וענפיו הוא כמו חוג הארץ, שכל החגים נחגגים בו.

התשיעי ברנה, וזהו רננו צדיקים ביהו"ה, וזו דרגת צדיק ח"י העולמים, משם רנה, ובו הגאולה. זהו שפתוב (ירמיה כג ה) צמח צדיק ומתחתיו יצמח, מתחתיו ודאי, אותה שהיא עשירית לכל, וצדיק נוטל משמאל, והעמוד האמצעי מימין. זהו שפתוב מימנו אש דת למו.

באותו זמן שיהיו שני השמות כאחד, מתעוררת בת המלך בשיר השירים ומשלי וקהלת, שהם שלשת אלפים משל, שלש יודי"ן, שהן שלש טפות המח, שיודרות מן י'. ולאן נמשכו? אל הצדיק שהוא קשת הברית, ומה שהיה קטן נעשה גדול, וסוד הדבר - שופר הולך פזר גדול. מתי יהיה זורק חץ בדיוקן זה:

פתח רבי שמעון ואמר:

תרין שוקין, ולקבל תרין שפון, וכד אינון פלהו אגודה חדא בלולב דאיהו שדרה, מה כתיב (שיר השירים ז ט) אמרתי אעלה בתמר, א' אתרוג ע' ערבה ל' לולב ה' הדס, פלהו אתעבידו לקבל ארבע מינין דמרפכתא, הרוכב בהון איהו יהו"ה (דף כט ע"ב) וצריך לסדרא בהון בהקפה, כגוונא דמזבח, ולמאן לגן, דאתנטעו אלין נטיעין ביה, ורזא דמלה נקבה תסובב גבר (ירמיה לא כא), נקבה נ' מן גן, גבר ג' מן גן, ג"ן הוא כליל תלת וחמשים סדרין דאורייתא דבכתב, ושבע יומין דסופות, הא שתין לקבל שתין מסכתות.

שמיני עצרת חג בפני עצמו, ביה נביעו דאורייתא, לאשקאה אילנא, דאיהו נטוע בגן, ושרשוי וענפוי איהו, כגוונא דחוג הארץ (ישעיה מ כב), דכל חגין מתחגגין בה.

תשיעאה ברנה ודא איהו רננו צדיקים בי"י (תהלים לג א), ודא דרגא דצדיק ח"י

עלמין, מתמן רנה, וביה פורקנא, הדא הוא דכתיב (ירמיה כג ה) צמח צדיק, (זכריה ו יב) ומתחתיו יצמח, מתחתיו ודאי, ההיא דאיהי עשירית לכלא, וצדיק נוטיל משמאלא, ועמודא דאמצעיתא מימנא, הדא הוא דכתיב (דברים לג ב) מימינו אש דת למו.

בההוא זמנא דיהון תרין שמהן פחדא, אתערא ברתא דמלפא, בשיר השירים ומשלי וקהלת, דאינון (מ"א ה"ב) שלשת אלפים משל, תלת יודי"ן, דאינון תלת טפין דמוחא, דנחתין מן י', ולאן אתמשכו לגבי צדיק, דאיהו קשת הברית ומה דהוה קטן אתעביד גדול, ורזא דמלה שופר הולך פזר גדול, מתי יהא זריק חץ בדיוקנא דא.

פתח רבי שמעון ואמר, עלאין אתתקנו

עליונים, התפקנו והזדרזו בכלי קרב אל הנחש, שהוא מקנן בהרים הגדולים, והוא הרג את אדם הראשון, ואת כל הדורות שהיו אחריו, ומשום זה הפרז יוצא בכל יום: מי שהורג את אותו הנחש שמקנן בהרים הגדולים, נותנים לו את פת המלך, שהיא תפלה, שיושב על המגדל, שנאמר ביה מגדל עז שם יהו"ה בו ירוץ צדיק ונשגב. בניתים בא הרועה הנאמן בכמה צאן ושורים ותלשים, ומטה בידו, העלה עיניו למגדל, וראה איש אחד, עלם צדיק שמו, שהיה יושב על המגדל, וקשת בידו, והיה זורק חצים לנחש, והוה פזר גדול, והנחש לא היה מחשיב אותם.

והקשת היא לשון הפה, אגוז הקשת של הפה חוט השני, חוט של קשת, שבו היה הצדיק זורק חצים, שהם דברי תפלה, אל הנחש, והנחש לא היה מחשיב אותם, ולא בגלל חלשתו של אותו צדיק ח"י העולמים, אלא בגלל חלשתו של אותו שזרק אותם, שהוא הצדיק שלמטה ממנו, כשאינו שלם, ומשום כך לא החשיב אותם.

עד שבא רועה הנאמן ונטל חץ אחד וזרק אליו זה אחר זה בתפלתו. עד יפליח חץ כבודו של הנחש, שהוא סמא"ל אל אחר, ששם יסודו ועקרו, ומשום כך הפכד פועס. במה הוא כועס? במרה שהיא דבוקה בו, וזה סם המות, הנקבה שלו. הנזב שלו יותרת הפכד, נקראת יותרת, שאחר שעשתה נאופין היא נותנת שירים לבעלה, והנזב היא שפחה שלו, במרה פועס, ובנזב הורג. המרה היא הפרצוף שלו, היותרת - זנב שלו, כמו

ואזדרזו במאני קרבא לגבי חו"א, דאיהו מקננא בטורין רברבין, ואיהו קטיל לאדם קדמאה, ולכל דרין דהו אבתריה, ובגין דא פרוזא נפיק בכל יומא, מאן דקטיל ההוא חו"א דאיהו מקננא בטורין רברבין, יהבין ליה ברמא דמלפא, דאיהי צלותא, דיתיב על מגדלא, דאתמר ביה (משלי יח) מגדל עז שם יי בו ירוץ צדיק ונשגב.

אדהכי הא רעיא מהימנא קא אתי, בכמה עאנין ותורין ואמריין, וחוטרא בידיה, סליק עיניה למגדלא, וחמא חד בר נש עולימא צדיק שמייה, דהוה יתיב על מגדלא, קשתא בידוי, והוה זריק חצים לגבי חו"א, ודא איהו פזר גדול, וחויא לא הוה חשיב לון.

וקשתא איהו לישנא דפומא, אגוזא דקשתא דפומא, חוט השני חוט של קשת, דביה הוה צדיק זריק חצין, דאינון מלולין דצלותא, לגבי חו"א, וחויא לא הוה חשיב לון, ולא בגין חלישו דצדיק ח"י עלמין, אלא בגין חלישו דהוה דזריק לון דאיהו צדיק דלתתא מניה, פד לאו איהו שלים, ובגין דא לא חשיב לון.

עד דאתא רעיא מהימנא, ונטיל חץ חד וזריק לגביה, דא בתר דא בצלותיה, (שם זכג) עד יפליח חץ כבודו דחו"א, דאיהו סמא"ל אל אחר, דתמן יסודיה ועקרניה, ובגין דא הפכד פועס, במאי פועס, במרה דאיהי דבוקה ביה, ודא סם המות נוקבא דיליה, ונבא דיליה יותרת הפכד, יותרת אתקריאת, דבתר דעבידת נאופין יהיבת שיוריין לבעלה, וזנבא איהי שפחה דיליה, במרה כעיס, ובזנבא קטיל, מרה איהי פרצוף דיליה, יותרת זנב דיליה,

שְׂאֵדָם שְׁעֵשָׂה לוֹ פְּרָצוּף וְאַחַר כֹּף זָנֹב, שֶׁהָאָדָם הִזָּה נִקְרָא רַע, וְזֶה כְּמוֹ זֶה, זֶה אָדָם הִרְאִשׁוֹן שְׁנִטְלָה מֵעֵץ הַחַיִּים, וְזֶה אָדָם שְׁנִטְלָה מֵעֵץ הַמּוֹת.

אחַר שִׁיפְלַח חֵץ כְּבִדּוֹ, זֶרַע יוֹרֶה פֶּחֶץ לְגַבֵּי כְּלָה, יוֹ"ד זֶרַע שְׁנִמְשָׁף מִמֶּנּוּ, וְזֶה ז', וְנֶאֱמַר בָּהּ לְשַׁלַּח לִי לְמִטְרָה, וְזוֹ בַת עֵינַי, בֵּית קְבוּל לְזֶרַע שֶׁהוּא ז' וְדָאֵי, מַה זֶה מִטְרָה? זֶה יֵרַח בֶּן יוֹמוֹ, הַלְבֵנָה הַקְדוּשָׁה, מִטְרָה הִיא וְדָאֵי לְבַת עֵינַי, נִקְדָּה קִטְנָה מִבְּפָנִים, אֲלֵיָהּ הוּא שׁוֹלַח חֲצִים בְּאֶהֱבַת הָעֵינַיִם, מִטְרָה וְדָאֵי הַשְׁכִּינָה, שֶׁהִיא מְגַנָּה עַל יִשְׂרָאֵל מִהַנְּחֹשׁ הָרַע סַמָּא"ל.

וְרַמְיָן שֶׁהִיא מְגַנָּה עֲלָיו, נֶאֱמַר בּוֹ לֹא תִירָא מִפְּחַד לִילָה מִחֵץ יַעֲוֹף יוֹמָם, בְּאַבְרָתוֹ יִסֹּף לָךְ, זֶה אֵיבָר מִן הַחֵי, צְדִיק, וְתַחַת כְּנָפָיו תַּחֲסֶה, הֵם ה"ה, שְׁאוֹת ז' הִיא אֲבָרָתוֹ כְּלוּל י"ו, הַגּוֹף שְׁלוֹ ו', הָרֹאשׁ שְׁלוֹ י', כְּנָפָיו ה"ה, וּמִשׁוֹם זֶה וְתַחַת כְּנָפָיו תַּחֲסֶה צִנְה וְסוֹחֲרָה אֲמַתּוֹ. צִנְה וְסוֹחֲרָה שְׁכִינָה עֲלִיוֹנָה וְתַחֲתוֹנָה, אֲמַתּוֹ זֶה הָעַמּוּד הָאֲמָצְעִי, הָרֹאשׁ שְׁלוֹ חֲכָמָה הָעֲלִיוֹנָה, הַצְדִּיק הוּא מִי בְּצִלְמוֹ כְדִמּוֹתוֹ, אֲשֶׁרֵי הוּא מִי שְׁשׁוּמֵר בְּרִית מִלָּה, וְהַתּוֹרָה, שֶׁהִיא הָעַמּוּד הָאֲמָצְעִי, שְׁשִׁנְיָהֶם מְגַנִּים עֲלָיו, אֶחָד בְּעוֹלָם הַזֶּה וְאֶחָד בְּעוֹלָם הַבָּא.

הַקֵּן אֲרַבְעָה עָשָׂר

בְּרִאשִׁית, עֲלֶיהָ נֶאֱמַר רִאשִׁית בְּכוּרֵי אֲדָמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי"ךָ, לֹא תִבְשַׁל גְּדֵי בַחֲלָב אִמּוֹ. בֹּא וּרְאֵה, הַחֲכָמָה הָעֲלִיוֹנָה, עֲלֶיהָ נֶאֱמַר קִדֵּשׁ לִי כָל בְּכוֹר, שְׁכַל הַבְּכוּרִים נִקְרְאוּ עַל שְׁמָהּ, וְהַשְׁכִּינָה נִקְרְאת מִשָּׁם בְּכוּרָה, חֲכָמָה וְדָאֵי, עֲלֶיהָ נֶאֱמַר

פְּגוּוֹנָא דְאָדָם, דְּעֵבִיד לִיהַ פְּרָצוּף וְלִבְתָּר זָנֹב, דְּהֵאֵי אָדָם רַע אֲתַקְרִי, וְדָא פְּגוּוֹנָא דְדָא, דָּא אָדָם דְּאֲתַנְטִיל מְאִילָנָא דְחַיִּי, וְדָא אָדָם דְּאֲתַנְטִיל מְאִילָנָא דְמוֹתָא.

לְבַתָּר דִּיפְלַח חֵץ כְּבִדּוֹ, זֶרַע יוֹרֶה פֶּחֶץ לְגַבֵּי כְּלָה, יוֹ"ד זֶרַע דְּאֲתַמְשָׁף מִינֵיהּ וְדָא ז', וְאֲתַמֵּר בָּהּ (שְׁמוּאֵל א ב כ) לְשַׁלַּח לִי לְמִטְרָה, וְדָא בַת עֵינַי, בֵּית קְבוּל לְזֶרַע דְּאִיהוּ ז' וְדָאֵי, מְאִי מִטְרָה, דָּא יֵרַח בֶּן יוֹמוֹ, סִיְהֵרָא קְדִישָׁא, מִטְרָה אִיהִי וְדָאֵי לְבַת עֵינַי, נִקְוֵדָה זְעִירָא מְלָגִיו, לְגַבְיָהּ הוּא שְׁלַח חֲצִים בְּרַחֲמֵי דְעֵינַיִן, מִטְרָה וְדָאֵי שְׁכִינְתָּא, דְּאִיהִי אֲגִינַת עַל יִשְׂרָאֵל מִחוּיָא בִישָׂא סַמָּא"ל.

וְרַמְיָן (דף 2 ע"א) דְּאִיהִי אֲגִינַת עֲלֵיהּ, אֲתַמֵּר בֵּיהּ (תְּהִלִּים צא ה) לֹא תִירָא מִפְּחַד לִילָה מִחֵץ יַעֲוֹף יוֹמָם, בְּאַבְרָתוֹ יִסֹּף לָךְ, דָּא אֵבָר מִן הַחֵי, צְדִיק, וְתַחַת כְּנָפָיו תַּחֲסֶה, אֵינּוֹן ה"ה, דָּאֵת ז' אִיהוּ אֲבָרָתוֹ כְּלוּל י"ו, גּוֹפָא דִילֵיהּ ו', רִישָׁא דִילֵיהּ י', גְּדַפּוּי ה"ה, וּבְגִין דָּא וְתַחַת כְּנָפָיו תַּחֲסֶה צִנְה וְסוֹחֲרָה אֲמַתּוֹ, צִנְה וְסוֹחֲרָה שְׁכִינְתָּא עֲלָאָה וְתַתָּאָה, אֲמַתּוֹ דָּא עַמּוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא, רִישָׁא דִילֵיהּ חֲכָמָה עֲלָאָה, צְדִיק אִיהוּ בְּצִלְמוֹ כְדִמּוֹתוֹ, זַפְאָה אִיהוּ מְאֵן דְנָטִיר בְּרִית מִלָּה, וְאוּרִייתָא דְאִיהוּ עַמּוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא, דְּתַרוּיָהּ מְגִינִין עֲלֵיהּ, חַד בְּעֲלָמָא דָּא, וְחַד בְּעֲלָמָא דְאֲתֵי.

תְּקוּנָא אֲרַבְיָסֵר

בְּרִאשִׁית, עֲלֶיהָ אֲתַמֵּר (שְׁמוֹת כג יט) רִאשִׁית בְּכוּרֵי אֲדָמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְיָ אֱלֹהֵי"ךָ, לֹא תִבְשַׁל גְּדֵי בַחֲלָב אִמּוֹ, תָּא חֲזִי חֲכָמָה עֲלָאָה עֲלֶיהָ אֲתַמֵּר (שם יג כ) קִדֵּשׁ לִי כָל בְּכוֹר, דְּכָל בְּכוּרִים עַל שְׁמָהּ אֲתַקְרִיאוּ, וְשְׁכִינְתָּא מִתְמֵן אֲתַקְרִיאַת בְּכוּרָה, חֲכָמָה וְדָאֵי

ראשית כל בפורי כל, ובנה
בכורה הראשון של הכל, זהו ו'
העמוד האמצעי.

בפורי אדמתך, שני עמודי אמת.
מה זה אדמתך? שכינה
תחתונה, והם כל בפורי כל מצד
צדיק שהוא כל, והשכינה היא
ארץ שבה גדלים וצומחים
אילנות, שעליה נאמר צמח
צדיק, שהוא עץ פרי, אילן גדול
וחזק, העמוד האמצעי, עשבים
ודשאים שהם תלמידי חכמים,
משם צומחים בגן, משום שהיא
תורה שבעל פה.

ומי משקה ומררה (ומגדל) בה
אילנות ועשבים ודשאים? מעין
גנים, שהיא חקמה, ראשית כל
בפורי כל, ומאין יוצא מעין
המים? מבית יהו"ה. זהו
שפתוב ומעין מבית יהו"ה יצא,
ומשום זה ראשית בפורי אדמתך
תביא בית יהו"ה אלהיך, וכן
ראשית הצאן והכבשים. זהו
שפתוב וראשית גז צאנך תתן
לו.

וסמוך לו, לראשית בפורי
אדמתך וכו', לא תבשל גדי
בחלב אמו. מה זה אל זה? קם
רבי שמעון על רגליו, פתח
בקול גדול ואמר: אליהו אליהו,
רד לכאן ברשות רבונך והאר
את עיני הזקנים הללו בדבר
הזה, שלא יבאו לאכל בשר
בחלב.

בינתיים בא אליהו, ירד ולא
התעכב, אמר: מנורה הקדושה,
והרי סוד זה ודאי הוא הסוד של
לא תחרש בשר ובחמור יחדו,
כשפכור שהוא ישראל, העמוד
האמצעי, לא מביאים אותו
לבית יהו"ה, מתערב חלב עם
בשר וגורמים לערב שור
בחמור, וזהו פלאים, מין
בשאינו מינו.

עלה אתמר (יחזקאל מד ל) ראשית כל בפורי כל,
וברא בוכרא דילה קדמאה דכלא דא ו' עמודא
דאמצעיתא.

בפורי אדמתך תרי סמכי קשוט, מאי אדמתך
שכינתא תתאה, ואנון כל בפורי כל
מסטרא דצדיק דאיהו כל, ושכינתא איהי
ארעא דביה גדלין וצמחין אלנין, דעלה
אתמר (ירמיהו כג ה) צמח צדיק, דאיהו עץ פרי,
אילנא רבא ותקיף עמודא דאמצעיתא, עשבין
ודשאין דאינון תלמידי חכמים מתמן צמחין
בגן, בגין דאיהי אורייתא דבעל פה.

ומאן אשקי וררי (נ"א ורבי) בה אלנין ועשבין
ודשאין, מעין גנים, דאיהי חקמה
ראשית כל בפורי כל, ומאין נפקא מעינא
דמיא, מבית יי', הדא הוא דכתיב (ויאל ד
יח) ומעין מבית יי' יצא, ובגין דא (שמות כג
יט) ראשית בפורי אדמתך תביא בית יי'
אלהיך, וכן ראשית דעאני ואמרי, הדא הוא
דכתיב (דברים יח ד) וראשית גז צאנך תתן לו.

וסמוך ליה לראשית בפורי אדמתך וכו' לא
תבשל גדי בחלב אמו, מאי האי לגבי
האי, קם רבי שמעון על רגליו, פתח בקלא
סגיא ואמר, אליהו אליהו נחית הכא ברשותא
דמארך, ואנהיר עינייהו דאלין סבין בהאי
מלה, דלא יתון למיכל בשר בחלב.

אדהכי הא אליהו קא נחית ולא אתעכב,
אמר בוצינא קדישא, והא רזא דא
ודאי איהו רזא דלא תחרוש בשר ובחמור
יחדיו (דברים כב ו), כד בוכרא דאיהו ישראל
עמודא דאמצעיתא, לא אתיין ליה לבית יי',
חלב אתערב בבשרא, וגרמין לאתערבא שור
בחמור, ודא איהו פלאים מין דלאו במיניה.

אמר רבי שמעון: אליהו וְהָא שׁוֹר
אֵיִהוּ מִסְטָרָא דְדְכִיּוֹ, וְחִמּוֹר מִסְטָרָא
דְמִסְאָבוּ, דָּא אֵיִהוּ כְּלָאִים טַב וּבִישׁ, אָבֵל חֵלֵב
אֵיִהוּ מִסְטָרָא דְדְכִיּוֹ, וּבִשְׂרָא מִסְטָרָא דְדְכִיּוֹ,
אָמַר לִיהּ וּדְאִי הָכִי הוּא, אָבֵל הָאִי רָזָא
אֲשֶׁתְּמוֹדַע בְּקָרָא דָּא, תּוֹצֵא הָאֲרִיץ נֶפֶשׁ חַיָּה
לְמִינָהּ (בראשית א כד). דָּאֲף עַל גַּב דְּאִינוּן מִסְטָרָא
דְדְכִיּוֹ, כְּלָהוּ אִינוּן דְּכַר וְנוֹקְבָא, וְאִינוּן זּוּגִין,
וּמָאן דְּנָטִיל מִמָּה דְלָאוּ אֵיִהוּ מִינֵיהּ, הֵהוּא
בַּר דְּאֲתַרְכִּיב מִתְרוּוִיֵּהוּ, עַלִּיהּ אֲתַמַּר (שמות כג
ט) לֹא תִבְשַׁל גְּדִי בַחֲלֵב אִמּוֹ.

אמר רבי שמעון: אליהו וְהָא שׁוֹר
אֵיִהוּ מִסְטָרָא דְדְכִיּוֹ, וְחִמּוֹר מִסְטָרָא
דְמִסְאָבוּ, דָּא אֵיִהוּ כְּלָאִים טַב וּבִישׁ, אָבֵל חֵלֵב
אֵיִהוּ מִסְטָרָא דְדְכִיּוֹ, וּבִשְׂרָא מִסְטָרָא דְדְכִיּוֹ,
אָמַר לִיהּ וּדְאִי הָכִי הוּא, אָבֵל הָאִי רָזָא
אֲשֶׁתְּמוֹדַע בְּקָרָא דָּא, תּוֹצֵא הָאֲרִיץ נֶפֶשׁ חַיָּה
לְמִינָהּ, שְׂאֲף עַל גַּב שְׁהֵם מִצַּד
הַטְּהָרָה, כְּלָם זְכָר וּנְקֵבָה, וְהֵם
זּוּגוֹת, וּמִי שְׁנוּטֵל מִמֵּי שְׂאִינוּ
מִינּוּ, אוֹתוֹ בֶּן שְׁמֶרְכַב
מְשַׁנֵּיהֶם, עַלִּיו נְאָמַר לֹא תִבְשַׁל
גְּדִי בַחֲלֵב אִמּוֹ.

אמר רבי שמעון: אליהו וְהָא שׁוֹר
אֵיִהוּ מִסְטָרָא דְדְכִיּוֹ, וְחִמּוֹר מִסְטָרָא
דְמִסְאָבוּ, דָּא אֵיִהוּ כְּלָאִים טַב וּבִישׁ, אָבֵל חֵלֵב
אֵיִהוּ מִסְטָרָא דְדְכִיּוֹ, וּבִשְׂרָא מִסְטָרָא דְדְכִיּוֹ,
אָמַר לִיהּ וּדְאִי הָכִי הוּא, אָבֵל הָאִי רָזָא
אֲשֶׁתְּמוֹדַע בְּקָרָא דָּא, תּוֹצֵא הָאֲרִיץ נֶפֶשׁ חַיָּה
לְמִינָהּ, שְׂאֲף עַל גַּב שְׁהֵם מִצַּד
הַטְּהָרָה, כְּלָם זְכָר וּנְקֵבָה, וְהֵם
זּוּגוֹת, וּמִי שְׁנוּטֵל מִמֵּי שְׂאִינוּ
מִינּוּ, אוֹתוֹ בֶּן שְׁמֶרְכַב
מְשַׁנֵּיהֶם, עַלִּיו נְאָמַר לֹא תִבְשַׁל
גְּדִי בַחֲלֵב אִמּוֹ.

אמר רבי שמעון: אליהו וְהָא שׁוֹר
אֵיִהוּ מִסְטָרָא דְדְכִיּוֹ, וְחִמּוֹר מִסְטָרָא
דְמִסְאָבוּ, דָּא אֵיִהוּ כְּלָאִים טַב וּבִישׁ, אָבֵל חֵלֵב
אֵיִהוּ מִסְטָרָא דְדְכִיּוֹ, וּבִשְׂרָא מִסְטָרָא דְדְכִיּוֹ,
אָמַר לִיהּ וּדְאִי הָכִי הוּא, אָבֵל הָאִי רָזָא
אֲשֶׁתְּמוֹדַע בְּקָרָא דָּא, תּוֹצֵא הָאֲרִיץ נֶפֶשׁ חַיָּה
לְמִינָהּ (בראשית א כד). דָּאֲף עַל גַּב דְּאִינוּן מִסְטָרָא
דְדְכִיּוֹ, כְּלָהוּ אִינוּן דְּכַר וְנוֹקְבָא, וְאִינוּן זּוּגִין,
וּמָאן דְּנָטִיל מִמָּה דְלָאוּ אֵיִהוּ מִינֵיהּ, הֵהוּא
בַּר דְּאֲתַרְכִּיב מִתְרוּוִיֵּהוּ, עַלִּיהּ אֲתַמַּר (שמות כג
ט) לֹא תִבְשַׁל גְּדִי בַחֲלֵב אִמּוֹ.

אמר רבי שמעון: אליהו וְהָא שׁוֹר
אֵיִהוּ מִסְטָרָא דְדְכִיּוֹ, וְחִמּוֹר מִסְטָרָא
דְמִסְאָבוּ, דָּא אֵיִהוּ כְּלָאִים טַב וּבִישׁ, אָבֵל חֵלֵב
אֵיִהוּ מִסְטָרָא דְדְכִיּוֹ, וּבִשְׂרָא מִסְטָרָא דְדְכִיּוֹ,
אָמַר לִיהּ וּדְאִי הָכִי הוּא, אָבֵל הָאִי רָזָא
אֲשֶׁתְּמוֹדַע בְּקָרָא דָּא, תּוֹצֵא הָאֲרִיץ נֶפֶשׁ חַיָּה
לְמִינָהּ, שְׂאֲף עַל גַּב שְׁהֵם מִצַּד
הַטְּהָרָה, כְּלָם זְכָר וּנְקֵבָה, וְהֵם
זּוּגוֹת, וּמִי שְׁנוּטֵל מִמֵּי שְׂאִינוּ
מִינּוּ, אוֹתוֹ בֶּן שְׁמֶרְכַב
מְשַׁנֵּיהֶם, עַלִּיו נְאָמַר לֹא תִבְשַׁל
גְּדִי בַחֲלֵב אִמּוֹ.

אמר רבי שמעון: אליהו וְהָא שׁוֹר
אֵיִהוּ מִסְטָרָא דְדְכִיּוֹ, וְחִמּוֹר מִסְטָרָא
דְמִסְאָבוּ, דָּא אֵיִהוּ כְּלָאִים טַב וּבִישׁ, אָבֵל חֵלֵב
אֵיִהוּ מִסְטָרָא דְדְכִיּוֹ, וּבִשְׂרָא מִסְטָרָא דְדְכִיּוֹ,
אָמַר לִיהּ וּדְאִי הָכִי הוּא, אָבֵל הָאִי רָזָא
אֲשֶׁתְּמוֹדַע בְּקָרָא דָּא, תּוֹצֵא הָאֲרִיץ נֶפֶשׁ חַיָּה
לְמִינָהּ, שְׂאֲף עַל גַּב שְׁהֵם מִצַּד
הַטְּהָרָה, כְּלָם זְכָר וּנְקֵבָה, וְהֵם
זּוּגוֹת, וּמִי שְׁנוּטֵל מִמֵּי שְׂאִינוּ
מִינּוּ, אוֹתוֹ בֶּן שְׁמֶרְכַב
מְשַׁנֵּיהֶם, עַלִּיו נְאָמַר לֹא תִבְשַׁל
גְּדִי בַחֲלֵב אִמּוֹ.

בדמותה. זה שפֿתוב רָאָה חַיִּים
עם אֵשֶׁה אֲשֶׁר אֶהְבֶּתָּ. הַתּוֹרָה
היא טוב. זהו שפֿתוב פי לֶקַח
טוב נִתְּתִי לָכֶם, וְאִשְׁתּוֹ הִיא
בדמותה. זה שפֿתוב מִצָּא אֵשֶׁה
מִצָּא טוב. סוֹף סוֹף עֲשֶׂרָה
דְּבָרִים נֶאֱמָרוּ בְּזֶה וְעֲשֶׂרָה בְּזֶה,
וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ הַחֲבָרִים.

תקון חמשה עשר

בְּרֵאשִׁית זֶה יִשְׂרָאֵל, זֶהוּ
שפֿתוב קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה
רֵאשִׁית תְּבוּאָתָהּ, רֵאשִׁית בְּלִי
עֲרֻבוּכֵיָא אַחֲרָת, וּמְשׁוּם שֶׁהִיא
קֹדֶשׁ, אֵין לוֹ הִרְפָּכָה מִמִּין אַחֵר,
וּמְשׁוּם שֶׁהוּא קֹדֶשׁ, אֵין לוֹ
הִרְפָּכָה שְׁצָרִיף בּוֹ שְׁמִירָה אֶל
בֵּת זֹגוֹ שֶׁהִיא ה', וּמְשׁוּם זֶה
רֵאשִׁית תְּבוּאָת ה', אֵין בּוֹ פָּגָם.
זֶהוּ שפֿתוב וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, אֵין
בּוֹ פְּסֻלָּת, (צָרִיף לְהִיּוֹת שְׁמוֹ) פָּרִי זֶה
לְמִלְכָּךְ רְאוּי, וּמְשׁוּם כֶּף, כָּל
אוֹכְלָיו יֶאֱשָׁמוּ רָעָה תְּבֵא אֲלֵיהֶם
נָאֵם יְהוָה.

שְׁזָהוּ עֵץ הַחַיִּים, שְׁפָרְיוֹ סֵם
חַיִּים, בֵּת זֹגוֹ שְׁמוּרָה לוֹ בְּעוֹלָם
הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, עֲלֵיהָ נֶאֱמַר
וְלֶקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחַי
לְעוֹלָם, גַּם - לְרַבּוֹת בֵּת זֹגוֹ, סֵם
הַחַיִּים שְׁלוֹ, וְהוּא שׁוֹמֵר אוֹתוֹ
בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וּמִי
שְׁרוּצָה לְטַל אֶת בֵּת זֹגוֹ, כְּמוֹ
אוּרֵיהָ שֶׁהַקֳּדִים אֶת דָּוָד, נֶאֱמַר
בּוֹ כָּל אוֹכְלָיו יֶאֱשָׁמוּ רָעָה תְּבֵא
אֲלֵיהֶם נָאֵם יְהוָה.

שְׁבַת זֹגוֹ שֶׁל צְדִיק הִיא מִצָּה
שְׁמוּרָה, לְגַבִּי מִצָּה שְׁלָמָה
עֲשִׂינָהּ, וּמִי גֵרָם אֶת זֶה שְׁתַּהֲיָה
בֵּת זֹגוֹ מִצָּה שְׁמוּרָה לְגַבִּיו?
מְשׁוּם שְׁשֹׁמֵר הַטְּפָה שְׁלוֹ, וּמִי
שְׁפּוֹגֵם הַטְּפָה שְׁלוֹ, נִקְרָאת בֵּת

יח) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, וְאַתְּתִיה אִיהִי
בְּדִיוֹקְנָהּ, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (קהלת ט ט) רָאָה חַיִּים
עִם אֵשֶׁה אֲשֶׁר אֶהְבֶּתָּ, אוּרֵיָתָא אִיהִי טוֹב,
הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (משלי ד כב) כִּי לֶקַח טוֹב נִתְּתִי
לָכֶם, וְאַתְּתִיה אִיהִי בְּדִיוֹקְנָהּ, הִדָּא הוּא
דְכְּתִיב (שם יח ב) מִצָּא אֵשֶׁה מִצָּא טוֹב, סוֹף סוֹף
עֲשֶׂר מְלִין אַתְּמַר בְּהֵאֵי, וְעֲשֶׂר בְּהֵאֵי, וְהָא
אוּקְמוּהָ חֲבָרֵיָא.

תקונא חמיסר

בְּרֵאשִׁית דָּא יִשְׂרָאֵל, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (ירמיה
ב ג) קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה רֵאשִׁית
תְּבוּאָתָהּ, רֵאשִׁית בְּלָא עֲרֻבוּכֵיָא אַחֲרָא, וּבְגִין
דְּאִיהוּ קֹדֶשׁ, לָא הָוָה לִיהַּ הִרְפָּכָה מִמִּינָא
אַחֲרָא, וּבְגִין דְּאִיהוּ קֹדֶשׁ, לִית לִיהַּ הִרְפָּכָה
דְּצָרִיף בֵּיהַּ נְטִירוֹ לְגַבִּי בֵּת זֹגִיָה דְּאִיהִי ה',
וּבְגִין דָּא רֵאשִׁית תְּבוּאָת ה', לִית בֵּיהַּ פְּגִימוֹ,
הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (בראשית כה כז) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם,
לִית בֵּיהַּ פְּסוּלָת, (צָרִיף לְמַהוּ נְטִיר) אִיבָא דָּא
לְמַלְפָּא אַתְחַזִּי, וּבְגִין דָּא (ירמיהו ב ג) כָּל אוֹכְלָיו
יֶאֱשָׁמוּ רָעָה תְּבֵא אֲלֵיהֶם נָאֵם יְיָ.

דָּדָא אִיהוּ עֵץ הַחַיִּים, דְּאִיבָא דִּילֵיהַּ סֵם חַיִּים
בֵּת זֹגִיָה, נְטִירָא לִיהַּ בְּעֵלְמָא דִּין
וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי, עֲלֵהּ אַתְּמַר (בראשית ג כב) וְלֶקַח
גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחַי לְעוֹלָם, גַּם לְרַבּוֹת
בֵּת זֹגִיָה, סֵם חַיִּים דִּילֵיהַּ, וְאִיהוּ נְטִיר לִיהַּ
בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי, וּמָאן דְּבַעֵי לְנִטְלָא
בֵּת זֹגִיָה, פְּגוֹן אוּרֵיהַּ דְּאַקְדִים לְדָוָד, אַתְּמַר
בֵּיהַּ (ירמיהו ב ג) כָּל אוֹכְלָיו יֶאֱשָׁמוּ רָעָה תְּבֵא
אֲלֵיהֶם נָאֵם יְיָ.

דְּבַת זֹגִיָה דְּצְדִיק אִיהוּ מִצָּה שְׁמוּרָה, לְגַבִּי
מִצָּה שְׁלִימָה עֲשִׂינָהּ, וּמָאן גְּרִים דָּא
לְמַהוּי בֵּת זֹגִיָה מִצָּה שְׁמוּרָה לְגַבִּיהַּ, בְּגִין
דְּנִטְר טְפָה דִּילֵיהַּ, וּמָאן דְּפָגִים טְפָה דִּילֵיהַּ, אַתְּקַרִּי בֵּת זֹגוֹ מִצָּה פְּרוּסָה

זוגו מצה פרוסה, לחם עני, וסוד הדבר - כל מי שמזלזל בלחם או בפירוני לחם, שהם טפות בכזית, עניית רודפת אחריו, אלא צריך לשמר הטפות שלו שלא יזרק אותם במקום שלא צריך, ומשום זה פרושהו בעלי המשנה, כבדו את גשותיכם פי כן תתעשרו, והכבוד שלהן לשמר טפה ראשונה שלא יעשה בה פסולת.

שפסקת של אברהם ויצחק גרמו לאמה של עשו וישמעאל שהשתעבדו בבניהם בגלות, והנסיון שלהם באש וספין הציל אותם משרפה והרג שלהם.

ועקב, משום שלא היתה בו פסולת, נאמר בורעו בגלות, וישכן ישראל בטח בדרך עין ועקב. נאמר כאן בטח בדרך ונאמר שם ביציאת הגלות יהו"ה בדרך נחננו ואין עמו אל נכר, לא התערבו בבניו ערובי של גרים, ומשום זה אין מקבלים גרים לימות המשיח, שעליהם, על זרע ועקב נאמר גפן ממצרים תסיע. מה גפן לא מקבלת הרפכה ממין אחר, כך זרעו היו שומרים אות ברית ולא מקבלים הרפכה ממין אחר, וכל מי ששומר אות הברית, זוכה למלכות, כמו שיוסף, וישראל בגלל ששומרים ברית זוכים למלכות, ונאמר בהם כל ישראל בני מלכים, ומשה משום ששמר את הברית, נאמר בו ויהי בישרון מלך. אשרי הוא מי ששומר הברית.

תקון ששה עשר

בראשית זו חלה, זהו שכתוב ראשית ערסתכם חלה תרימו תרומה, והרי פרושהו שאדם היה חלתו של עולם, ומנין לנו

לחם עני, ורזא דמלה כל מאן דמזלזל בנהמא, או בפירוני דנהמא, דאינון טפין בכזית, עניות קא רדיף אבתריה, אלא צריך לנטרא טפין דיליה, דלא יזריק לון באתר דלא אצטריך, ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין, אוקירו לנשייכו פי היכי דתתעתרו, ואוקירו דלהון לנטרא טפה קדמאה, דלא יעביד בה פסולת.

דפסולת דאברהם ויצחק, גרים לאומה דעשו וישמעאל דאשתעבדון בבניהון בגלותא, ונסיונא דלהון באשא וספינא, שזיב לון משריפה והרג דלהון.

ועקב בגין דלא הוה ביה פסולת, אתמר בזרעיה בגלותא (דברים לג כח) וישכן ישראל בטח בדרך עין ועקב, אתמר הכא בטח בדרך, ואתמר התם במפקנו דגלותא (שם לב יב) יי' בדרך נחננו ואין עמו אל נכר, לא אתערבון בבנוי ערוביאי דגירים, ובגין דא אין מקבלים גרים לימות המשיח, דעלייהו דזרע ועקב אתמר (תהלים פ ט) גפן ממצרים תסיע, מה גפן לא מקבלא הרפכה ממין אחרא, כן זרעיה הו' נטרין אות ברית, ולא מקבלין הרפכה ממין אחרא, וכל מאן דנטיר אות ברית זכי למלכו, (דף לא ע"א) כגוונא דיוסף, וישראל בגין דנטרין ברית זכו למלכותא, ואתמר בהון כל ישראל בני מלכים, ומשה בגין דנטר אות ברית, אתמר ביה (דברים לג ה) ויהי בישורון מלך, זכאה איהו מאן דנטר ברית.

תקונא שיתסר

בראשית דא חלה, הדא הוא דכתיב (במדבר טו) ראשית עריסתיכם חלה תרימו תרומה, והא אוקמוהו דאדם חלתו של עולם

שְׁחֵלָה הִיא רֵאשִׁית? שֶׁהַכְּתוּב מוֹכִיחַ, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב רֵאשִׁית עֲרִיסַתְכֶם תְּרִימוּ תְרוּמָה לַיהוָה. מֵה זֶה חֵלָה? אֵלֶּא שְׂבֻעָה מִיָּנִים הֵם - חֲטָה וּשְׁעוֹרָה וְגַפְּן וּתְאֵנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ זֵית שֶׁמֶן וּדְבַשׁ, שֶׁהוּא דְבַשׁ תְּמָרִים.

חֲטָה הוּא הַעֵץ שֶׁמֶמֶנוּ אֶכֶל אָדָם הֲרֵאשׁוֹן, וְהוּא לֹא הוֹצִיא מִשֵּׁם חֵלָה, וּמִשׁוּם זֶה לֹא חָל בּוֹ ה', וְשׁוֹרָה בּוֹ ח' ט' וְגָרִים לִיה מוֹתָא.

וְחֲחֻלָּה הִיא שְׂכִינָה, כְּלוּלָה מִשְׂבַּעַת הַמִּיָּנִים הַלְלוּ, וְכֵּה חֲטָא אָדָם הֲרֵאשׁוֹן. טָפָה זוּ י'. עֶסֶה צְרִיךְ לְהוֹצִיא מִמֶּנָּה חֵלָה, וּמְקִד חָל עַל אוֹתָה טָפָה, וְנוֹתֵן לוֹ זֶרַע כְּלוּל מִשְׁנֵיהֶם, שֶׁהוּא ו', וְסוּד הַדָּבָר - ה"א לְכֶם זֶרַע.

וּמִשׁוּם זֶה חֵלָה הִיא וְדָאֵי מִצְוָה שֶׁנִּצְטַוְתָה לְאִשָּׁה, שֶׁבְגִלְלָה מֵת אָדָם שֶׁהוּא חָלְתוּ שָׁל עוֹלָם, צְרִיכָה הִיא לְהַפְרִישׁ חֵלָה, וְלְהוֹצִיא אוֹתָה מֵעֶסְתָּה, שֶׁהִיא טָפָה שְׁלָה, לְהַחְזִירָה עַל הָאָדָם. וְהוּא כְּבֹתָה אֵת גֵּרוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ גֵר יְהוּ"ה נִשְׁמַת אָדָם, צְרִיכָה לְהַדְלִיק אוֹתוֹ בְּלִיל שֶׁבֶת בְּהַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁלְּהַבּוֹת שָׁל אֶהְבָּה לְכַבְּלָה, וְסוּד הַדָּבָר - מִיָּם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֵת הָאֶהְבָּה, וְהַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁל חֵם שָׁל לִיל שֶׁבֶת, מֵאֲשֶׁתּוֹ צְרִיכָה בְּאֶהְבָּה וּיְרָאָה, וְזֶהוּ אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיִלְדָה זָכָר.

הִיא שֶׁכָּח אֵת הַדְּמִים שֶׁל אָדָם, נִזְרָק דְּמָה, וְעַל כֵּן זֶה צְרִיכָה לְשַׁמֵּר אוֹתוֹ מִדָּם גְּדָה, וּמִשׁוּם זֶה עַל שְׁלֹשָׁה דְבָרִים אֵלּוּ נְשִׁים זְהִירוֹת, בְּגִדָה וּבְחֵלָה וּבְהַדְלָקַת הַגֵּר. עַד כָּאֵן סוּד הַחֲטָה, שֶׁמִּשֵּׁם חֵלָה, חֲטָ"ה הוּא סוּד שֶׁל עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה.

וּמִנָּא לָן דְּחֵלָה אִיהוּ רֵאשִׁית, דְּקָרָא אוּכַח הֲדָא הוּא דְכְּתִיב רֵאשִׁית עֲרִיסַתְיֶכֶם חֵלָה תְּרִימוּ תְרוּמָה לַיהוָה, מֵאֵי חֵלָה, אֵלֶּא שְׂבֻעָה מִיָּנִין אֵינּוּן, חֲטָה וּשְׁעוֹרָה וְגַפְּן וּתְאֵנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ זֵית שֶׁמֶן וּדְבַשׁ, דֵּהוּא דְבַשׁ תְּמָרִים. חֲטָה אֵילָנָא אִיהוּ דְאֶכִּיל אָדָם קְדַמָּאָה, וְאִיהוּ לֹא אֶפִּיק מִתְּמָן חֵלָה, וּבְגִין דָּא לֹא חָל בֵּיה ה', וְשָׂרְיָא בֵּיה ח' ט', וְגָרִים לִיה מוֹתָא.

וְחֲחֻלָּה אִיהוּ שְׂכִינָתָא, כְּלִילָא מִשְׂבַּעָה מִיָּנִין אֵילִין, וְכֵּה חָב אָדָם קְדַמָּאָה, טָפָה דָּא י', עֶסֶה צְרִיךְ לְאַפְקָא מִיָּנָה חֵלָה, וּמְקִד חָל עַל הֵהוּא טָפָה, וְיִהְיֶב לִיה זֶרַע כְּלִיל מִתְּרוּיָהוּ דְאִיהוּ ו', וְרִזָּא דְמָלָה ה"א לְכֶם זֶרַע. (בראשית מז כז) וּבְגִין דָּא חֵלָה וְדָאֵי אִיהוּ פְּקוּדָא דְאִתְּמַנִּי לְאִתְּתָא, דְּבְגִינָה מֵת אָדָם דְאִיהוּ חָלְתוּ שָׁל עוֹלָם, צְרִיכָה אִיהוּ לְאַפְרָשָׁא חֵלָה, וְלְאַפְקָא לָהּ מֵעֶסְתָּה, דְאִיהוּ טָפָה דִילָהּ, לְהַחְזִירָה עַל הָאָדָם.

אִיהוּ אֶטְפַת שְׂרָגָא דִילִיה, דְאִתְּמַר בֵּיה (משלי כ כז) גֵר יִי' נִשְׁמַת אָדָם, צְרִיכָה לְאוּקְדָא לִיה בְּלִיל שֶׁבֶת, בְּאַתְעָרוּ דְשְׁלֵהוּבִין דְאִשָּׁא דְרַחֲמִימוּ לְגַבֵּי בַעֲלָה, וְרִזָּא דְמָלָה מִיָּם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֵת הָאֶהְבָּה (שיר א ז), וְאַתְעָרוּ דְחֲמִימוֹתָא דְלִיל שֶׁבֶת, מֵאִתְּתִיה צְרִיכָה בְרַחֲמִימוּ וּדְחִילוּ, וְדָא אִיהוּ אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיִלְדָה זָכָר (ויקרא יב ב).

אִיהוּ שְׂפִיכַת דְּמִים דְאָדָם, אֲזִדְרִיקַת דְּמָה, וְעַל דָּא צְרִיכָה לְנִטְרָא לִיה מִדָּם גְּדָה, וּבְגִין דָּא עַל תְּלַת מְלִין אֵלִין נְשִׁים זְהִירוֹת, בְּגִדָה וּבְחֵלָה וּבְהַדְלָקַת הַגֵּר, עַד כָּאֵן רִזָּא דְחֲטָה, דְּמִתְּמָן חֵלָה, חֲטָ"ה אִיהוּ רִזָּא דְעֲשָׂרִין וְתָרִין אֲתוּן דְאוּרִייתָא.

תקונא שיבסר

בראשית, עלה אתמר (ע"י דברים יח ד) ראשית מעשר דגנך, ודא מלכות דאיהו מעשר, ואיהי עשירית לעשר ספירות, ובגיןה מעשרין, ומוץ ותבן דאינון לבושין דחטה, בהאי עלמא פטורין ממעשר, ומאן דבעי לאפקא מעשר מחטה, בעי לנקייה מן מוץ ותבן דאינון ח"ט, ואשתארת איהי ה' נקיה, בההוא זמנא יהא זריק בה טפה דאיהי י'.

ובגוונא דא בזווגא דבר נש, צריך לנקאה טפה מחט"א דאיהו יצר הרע, למהוי זרעא נקיה בה, הדא הוא דכתיב (בראשית מז כז) ה"א לכם זרע.

אבר בעלמא דאתי חטה איהי נקיה, איהי ולבושה, ואיהי עשרין ותריין אתוון דאורייתא, ובגין דא בהמוציא, בעל הבית צריך לדקדק בה, למהוי איהי נקיה בלא פסולת, ותריין עשורין אינון, דאמר קרא (דברים יד כב) עשר תעשר, אמאי אלא בגין לקשרא לה בתריין דרועין, דאינון פהן לוי, דאינון מעשר ראשון ללוי, מעשר מן המעשר לפהן, דכל ספירן סלקין לעשר (בשכינתא), עד דסלקין למאה, ואיהי אתעבידת תרומה לכלהו מאה, ובגין דא שיעור (דף לא ע"ב) תרומה תרי ממאה, לקבל תריין לוחין דאורייתא, דאיהי תורה דאתיהיבת בארבעין יומין, ודא איהו תור"ה מ', ובה אתעבידו ספירן פלהו עשרונים, תלת אבהן תלת עשרונים, תרי נביאי קשוט אינון עשרון עשרון.

תקונא תמני סרי

בראשית בר"א שי"ת, אינון שית דרגין דנבואה, דאתמר בהון (שיר ה שוקיו עמודי שש, וכמה דאינון שית

תקון שבעה עשר

בראשית, עליה נאמר ראשית מעשר דגנך, וזו מלכות שהיא מעשר, והיא עשירית לעשר ספירות, ובשבילה מעשרים, ומוץ ותבן שהם הלבושים של החטה, בעולם הזה פטורים ממעשר, ומי שרוצה להוציא מעשר מחטה, צריך לנקותו מן המוץ והתבן שהם ח"ט, והיא נשארת ה' נקיה. באותו זמן יהיה זורק בה טפה שהיא י'.

וכמו זה בזווגו של אדם, צריך לנקות טפה מחט"א, שהוא יצר הרע, להיות זרע נקי בה. זהו שכתוב ה"א לכם זרע.

אבר בעולם הבא, החטה היא נקיה, היא ולבושה, והיא עשרים ושפים האותיות של התורה, ומשום זה בהמוציא, בעל הבית צריך לדקדק בה, שהיא תהיה נקיה בלי פסולת, ושני עשורים הם, שאמר הכתוב עשר תעשר, למה? אלא בשביל לקשר אותה עם שתי זרועות, שהם פהן ולוי, שהם מעשר ראשון ללוי, מעשר מן המעשר לפהן, שכל הספירות עולות לעשר (בשכינה), עד שעולות למאה, והיא נעשית תרומה לכל המאה, ומשום זה שעור תרומה שנים ממאה, כנגד שני לוחות התורה, שהיא תורה שנתנה בארבעים ימים, וזהו תור"ה מ', ובה נעשו הספירות פלן עשרונים, שלשת האבות שלשה עשרונים, שני נביאי אמת הם עשרון עשרון.

תקון שמונה עשר

בראשית, בר"א שי"ת, הם שש דרגות של נבואה, שנאמר בהם שוקיו עמודי שש, וכמו שהם

שש למטה, כף הם שש למעלה, ואותם שש עולים לששים, באיזה מקום? ביסוד ח"י העולמיים, נשאר י"ד מן יסוד, זו שכינה תחתונה כלולה מארבעה עשר פרקים של היד שהם בחמש אצבעות, והם יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ארבע עשרה אותיות של הקדוש ברוך הוא שכלולות בה, וזהו וביד הנביאים אדמה.

ס"ו מן יסוד, הם פנגד שש הדרגות של הכסא, שנאמר בו שש מעלות לכסא, ואות ו' עולה ב', שהיא עטרה של הברית לששים, שש פעמים עשר, ועולים לששים פנגד ששים גלגלים שסוכבים את הכסא, והכסא שם השכינה.

שהיא הדמיון ומראה של הכל, הדמיון, הרי נאמר וביד הנביאים אדמה, ועליה נאמר ותמונת יהו"ה יביט. על שם שכל הפרצופים של הנביאים הם רשומים בה, נקראת דמיון, ועל שם שכל האורות שלמעלה ממנה בה הם נראים, היא נקראת מראה. זהו שכתוב יהו"ה במראה אליו אתודע, בסתימת העינים נקראת מראה בחלום, וסוד הדבר - אני ישנה ולבי ער, ובפתיחת העינים הוא מראה בהקיץ, ושני מננים שם, אחד סגרו"ן ואחד פתחו"ן, ומטטרו"ן שנקרא בשם שניהם, ממנה על שני המפתחות הללו. מצד של העמוד האמצעי, השכינה היא מראה בהקיץ, ומשה בצדו, שכתוב בו פה אל פה אדבר בו פה אדבר בו ומראה ולא בחידות, ותמונת יהו"ה יביט.

מן הצד של צדיק, שהוא אור הגנוז לצדיקים לעולם הבא (כ"א

לתתא, הכי אינון שית לעילא, ואינון שית סלקין לשתיין, באן אתר, ביסוד ח"י עלמין, אשתאר י"ד מן יסוד, דא שכניתא תתאה, כלילא מארבע סרי פרקין דיד, דאינון בחמש אצבעאן, ואינון יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ארבע סרי אתוון דקודשא בריה הוא, דכלילן בה, ודא איהו וביד הנביאים אדמה (הושע יב יא).

ס"ו מן יסוד, אנון לקבל שית דרגין דכרסיא, דאתמר ביה (מלכים א י יט) שש מעלות לכסא, ואת ו' סליק ב' דאיהי עטרה דברית לשתיין, שית זמנין עשר, וסלקין לשתיין לקבל שתיין גלגלין דסחרין לכרסיא, וכרסיא תמן שכניתא.

דאיהו דמיון ומראה דכלא, דמיון הא דאתמר וביד הנביאים אדמה, ועלה אתמר (במדבר יב ח) ותמונת יי' יביט, על שם דכל פרצופין דנביאי בה אינון רשימין, אתקרי דמיון, ועל שם דכל נהורין דלעילא מינה, בה אתחזיין אתקריאת מראה, הדא הוא דכתיב (שם י) יי' במראה אליו אתודע, בסתימו דעינין, אתקריאת מראה בחלום, ורזא דמלה אני ישנה ולבי ער (שיר ה ב), ובפתיחו דעינין איהו מראה בהקיץ, ותרין ממנן תמן, חד סגרו"ן, וחד פתחו"ן, ומטטרו"ן דאתקרי בשם תרוייהו, ממנא על תרין מפתחין אלין. מסטרא דעמודא דאמצעיתא איהי שכניתא מראה בהקיץ, ומשה בסטריה, דכתיב ביה (במדבר יב ח) פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות, ותמונת יי' יביט.

מסטרא דצדיק, דאיהו אור הגנוז לצדיקים לעלמא דאתי (נ"א) לעתיד לבא). אתקריאת מראה בחלום, והוא דאתחזיא לעתיד לבא) נקראת מראה בחלום, והוא שנראה בה מצד הגוף,

משני צדדים, והוא רוכב על ארבע חיות, שהם פני אדם, פני אריה, פני שור, פני נשר. יו"ד ה"א וא"ו ה"א נקרא מלפנים של הגוף, והוא אדם לשבת על הפסא.

למי שהוא אדם - נראה לו בדמות אדם, למי שהוא כשאר החיות - נראה לו בדמות חיות הפסא, לכל אחד כפי כחו, ואל יתהלל המתהלל השכל אותו, אלא בשכינתו, שלא יכול להשיג אותו שום נביא וחוזה אלא עם השכינה, ויש אדם למעלה מאדם מצד של חכמה, כ"ח מ"ה ודאי, ונאמר בו חכם עדיף מנביא.

קם רבי שמעון וכל החברים ואמר: רועה הנאמן, רבן של כל הנביאים, קום התעורר משנתך, שאתה הוא בכל הנביאים כמו השמש, שהלכנה והכוכבים מאירים ממנו, ואין להם אור מצד אחר, ובזמן שאתה נאספת מן העולם, נאמר בהם יחשכו ככבי נשפו, קום האר אורך.

ורא עוד, אלא בזמן שאתה נאספת מן העולם, בית הנבואה, שנאמר בה לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא, היא סתומה, קום פתח אותה, שהיא בית עליון גנוז, שכל הגנוזים שלמעלה סתומים, שהמלך העליון שם, ואתה היית פּבֵן בית, בנו של אותו הבית. פי"ת, ב' האם העליונה, י' חכמה, אבא, ת' תפארת, בן בית של מעלה, ואתה היית בדיוקנו, שבאותו בית לא הייתה רשות לנביא וחוזה להכנס לשם אלא ברשות, ואתה היית נכנס בלי רשות, כבן המלך שאין שם שער שסתום לו.

בה, מסטרא דגופא, איהו יהו"ה עמוּדא דאמצעייתא, דאתנטייל מתרין סטרין, ואיהו רכיב על ארבע חיוון דאינון פני אדם פני אריה פני שור פני נשר, יו"ד ה"א וא"ו ה"א אתקרי מלגאו דגופא, ואיהו אדם לשבת על הפסא.

למאן דאיהו אדם אתחזיא ליה בדמות אדם, למאן דאיהו כשאר חיוון אתחזיא ליה בדמות חיוון דכרסיא, לכל חד פפום חיליה, ואל יתהלל המתהלל השכל ליה, אלא בשכינתיה, דלא יכיל לאשגא ליה שום נביא וחוזה אלא בשכינתא, ואית אדם לעילא מאדם, מסטרא דחכמה, כ"ח מ"ה ודאי, ואתמר ביה חכם עדיף מנביא.

קם רבי שמעון וכלהו חבריא, ואמר רעיא מהימנא, רבן דכל נביאיא, קום אתער משנתך, דאנת איהו בכל נביאיא פגוונא דשמשא, דסיהרא וככביא מניה נהרין, ולית לון נהורא מסטרא אחרא, ובזמנא דאנת אתפנישת מעלמא, אתמר בהון (איוב ג ט) יחשכו ככבי נשפו, קום אנהיר נהורך.

ורא עוד, אלא בזמנא דאנת אתפניש מן עלמא, ביתא דנבואה, דאתמר בה (שם ט) לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא, איהי סתימא, קום אפתח לה, דאיהי ביתא עלאה גניזא, דכל גניזין דלעילא סתימין דמלפא עלאה תמן, ואנת הוית פבן בית, בן דההוא ביתא, פי"ת, ב' אימא (דף לב ע"א) עלאה, י' חכמה אבא, ת' תפארת, בן בית דלעילא, ואנת הוית בדיוקניה, דבההוא בית לא הוה רשו לנביא וחוזה לאעלא תמן אלא ברשו, ואנת הוית עאל בלא רשו, פברא דמלפא דלית תמן תרעא סתימא ליה.

וְרָא עוּד, אֶלָּא דְנִבְיָאֵי אַחֲרֵינִין, לָא הוּוּ
 עֲאֵלִין לְמַחְמֵי לְמַלְפָּא, אֶלָּא בְשַׁעֲתִין
 יְדִיעָאן, וּבִיוֹמִין יְדִיעָאן, כְּגוֹוֹנָא דְאַשְׁכְּחָנָא
 בְּאַהֲרֹן דִּהְוָה עֲלָאָה מְכֻלָּהוּ, דְאַתְמַר בֵּיהּ (ויקרא
 10 ב) וְאֵל יִבֵּא בְכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ, אֶלָּא בְזֹאת
 יִבֵּא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ, כָּל שַׁפְּן אַחֲרֵינִין, וְאַנְתָּ
 בְּכָל שַׁעֲתָא וְשַׁעֲתָא, וּבְכָל יוֹמָא דְאַנְתָּ בְּעֵי
 הַוִּית עֵייל לְמַחְזֵי לְמַלְפָּא.

וְרָא עוּד, אֶלָּא כָּל נְבִיאֵי, הוּוּ חֲזִיין נְבוּאָה
 דְלֵהוּן בְּאַבְרִין דְמַלְפָּא, כָּל חַד וְחַד
 בְּאַבְרֵי יְדִיעָא וְלֹא יִתִיר, מְנַהוּן בְּרִישָׁא דְמַלְפָּא,
 מְנַהוּן בְּנִימִין דְרִישָׁא, דְאַנוּן כְּכַבֵּיָא וּמְזֻלֵי
 דְלִית לוּן חוּשְׁפָּנָא, מְנַהוּן בְּעֵינִין, מְנַהוּן
 בְּאוּדְנִין, מְנַהוּן בְּאַנְפִין, מְנַהוּן בְּחוּטְמָא,
 מְנַהוּן בְּפוּמָא מְנַהוּן בְּצוּאָר, מְנַהוּן בְּיַדִּים,
 מְנַהוּן בְּקוּמָה דְאִיהוּ גּוּפָא, מְנַהוּן בְּשׁוּקִין,
 מְנַהוּן בְּאוֹת בְּרִית, מְנַהוּן בְּלְבוּשֵׁין דְמַלְפָּא,
 דְלֹא הָוָה לוּן רִשׁוּ לְאַסְתְּכֻלָּא יִתִיר.

אַבְרָ מִשָּׁה בְּכָל אַבְר, וּבְכָל אֲתֵר הָוָה מְשִׁיג
 נְבוּאָה דִּילֵיהּ, וּבְכָל אַבְר וְאַבְר אִיהִי
 הָוָה נְחֻתָא לְגַבֵּיהּ, מַה דְלֹא הָוָה הָכִי לְשִׁאָר
 כָּל נְבִיאֵי, דְכָל חַד סְלִיק לְאַבְר דִּילֵיהּ,
 דְנִשְׁמַתִּיהּ הָוָה אֲצִילוֹת מַהֲהוּא אַבְר, וְהֵהוּא
 אַבְר הָוָה לִיהּ אַבּוּי.

וּבְרַתָּא דְמַלְפָּא אִיהִי הִיכְלָא דְכָל אַבְר וְאַבְר,
 מְצוּה דְכָל אַבְר וְאַבְר, אַדְנִי אִיהוּ
 כְּחֻשְׁפֵּין הִיכְלָל, וּבְגִין דָּא אַתְמַר (תהלים נא
 11) אַדְנִי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, יְהוָה אִיהוּ בְּכָל אַבְר
 וְאַבְר, אַדְנִי הִיכְלָל, יְהוָה בְּכָל אַבְר וְאַבְר
 וְאִיהִי נְבוּאָה דְכָל אַבְר וְאַבְר, מְרָאָה דְכָל אַבְר
 וְאַבְר אַתְקֵרִי, וְכָל אַבְר וְאַבְר אִית לִיהּ סְפִירָה
 יְדִיעָא, הִיכְלָא דְכָלְהוּ שְׁכִינְתָא תִתָּא אַדְנִי,

וְרָא עוּד, אֶלָּא שְׁנִבְיָאִים אַחֲרֵים
 לֹא הִיוּ נִכְנְסִים לְרֵאוֹת אֶת הַמִּלְךְ
 אֶלָּא בְשַׁעוֹת יְדוּעוֹת, וּבְיָמִים
 יְדוּעִים, כְּמוֹ שְׁמַצְאָנוּ בְּאַהֲרֹן
 שְׁהָיָה עֲלִיוֹן מְכֻלָּם, שְׁנֵאמַר בּוֹ
 וְאֵל יִבֵּא בְכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ,
 אֶלָּא בְזֹאת יִבֵּא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ,
 כָּל שַׁפְּן אַחֲרֵים, וְאַתָּה בְּכָל שַׁעֲה
 וְשַׁעֲה וּבְכָל יוֹם שְׁהֵיית רוּצָה,
 הֵיית נִכְנֵס לְרֵאוֹת אֶת הַמִּלְךְ.

וְרָא עוּד, אֶלָּא כָּל הַנְּבִיאִים הִיוּ
 רוֹאִים אֶת נְבוּאָתָם בְּאִיבְרֵי
 הַמִּלְךְ, כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּאִיבְר
 יְדוּע וְלֹא יוֹתֵר. מַהֵם בְּרֵאשׁ
 הַמִּלְךְ, מַהֵם בְּנִימִים שֶׁל הֵרֵאשׁ,
 שְׁהֵם כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת שְׁאִין לָהֶם
 חֻשְׁבוֹן, מַהֵם בְּעֵינִים, מַהֵם
 בְּאַזְנוֹים, מַהֵם בְּפִינוֹים, מַהֵם
 בְּחוּטָם, מַהֵם בְּפִה, מַהֵם בְּצוּאָר,
 מַהֵם בְּיַדִּים, מַהֵם בְּקוּמָה שְׁהוּא
 הַגּוּף, מַהֵם בְּשׁוּקִים, מַהֵם בְּאוֹת
 בְּרִית, מַהֵם בְּלְבוּשֵׁי הַמִּלְךְ,
 שְׁלֹא הֵיתָה לָהֶם רְשׁוּת לְהִסְתַּכֵּל
 יוֹתֵר.

אַבְרָ מִשָּׁה, בְּכָל אִיבְר וּבְכָל
 מְקוֹם הֵיָה מְשִׁיג נְבוּאָתוֹ, וּבְכָל
 אִיבְר וְאִיבְר הִיא הֵיתָה יוֹרְדַת
 אֵלָיו, מַה שְׁלֹא הֵיָה כִּף לְשִׁאָר
 כָּל הַנְּבִיאִים, שְׁכָל אֶחָד עוֹלָה
 לְאִיבְר שְׁלוֹ, וְנִשְׁמַתוּ הֵיתָה
 אֲצִילוֹת מֵאוֹתוֹ הָאִיבְר, וְאוֹתוֹ
 הָאִיבְר הֵיָה לוֹ אַבּוּי.

וּבֵת הַמִּלְךְ הִיא הֵיכְלָל שֶׁל כָּל
 אִיבְר וְאִיבְר, הַמְצוּה שֶׁל כָּל
 אִיבְר וְאִיבְר, אַדְנִי הוּא
 כְּחֻשְׁבוֹן הִיכְלָל, וּמִשׁוּם זֶה
 נֵאמַר אַדְנִי שְׁפָתַי תִּפְתָּח,
 יְהוָה הוּא בְּכָל אִיבְר וְאִיבְר,
 אַדְנִי הִיכְלָל, יְהוָה בְּכָל אִיבְר
 וְאִיבְר, וְהִיא נְבוּאָה שֶׁל כָּל אִיבְר
 וְאִיבְר, הַמְרָאָה שֶׁל כָּל אִיבְר
 וְאִיבְר נִקְרָא, וּלְכָל אִיבְר וְאִיבְר
 יֵשׁ לוֹ סְפִירָה יְדוּעָה, הֵיכְלָל שֶׁל

כלם, שכינה התפתחונה אדנ"י, וכמה ממנים שומרי שְׁעָרִים הם להיכל שלא יפנסו שם נביאים אלא ברשות.

קום רועה הנאמן, קום פתח ההיכל, שהרי כמה בעלי נבואה הם דופקים על השערים של ההיכל, ואומרים אדנ"י שפתי תפתח, והיא סתומה אליהם, עד שאתה תבא לשם היא לא נפתחת. למלך שהיו צריכים אותו עבדיו והשרים והממנים ושליטי הארץ להראות עמו, כל אחד כפי צרכו, וכל אחד כפי שלטונו, וכל אחד כפי עסקו. מה עשה המלך? שם את הכל בידי הגבירה, ואמר, כל מי שרועה לבקש בקשתו, יבא לגבירה שהיא הבית שלי, הבית של יי, ההיכל שלי. וזהו אל יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי, כי אם בזאת.

באותו זמן פלם דופקים לפתח, ששם סגרו"ן שסוגר, ושם פתחו"ן שפותח. מיד יבא רועה הנאמן ויאמר, אדנ"י שפתי תפתח, קמ"ץ פתח, זה סוגר וזה פותח, שפתי שפתיים (שבא) שערי צדק, עליהם נאמר פתחו לי שערי צדק.

מבפנים היא סגולת"א, סגול"ל, הוא בעלה, והיא סגולת"א עטרה על ראשו, חל"ם, עליו נאמר אבוא בם אודה יי, אבוא"א היא עשר, שהיא נקדת חל"ם, ובו אודה יי, שהוא כתר על פלם, זה - זה צרי, והם שני עמודי אמת. צדיקים יבאו בו, זה צדיק שהוא אות ברית בשניהם, הוא חיר"ק פחת צר"י, והוא שור"ק, הקשר של שניהם, ומשום זה אורך פי עניתני ותהי לי לישועה, זו שכינה, שהיא מצדו של הצדיק, שור"ק אל בעלה, הקשר שלו.

וכמה ממנן נטורי תרעין אינון להיכלא, דלא יעלוין תמן נביאיא אלא ברשו.

קום רעיא מהימנא, קום אפתח היכלא, דהא כמה מארי דנבואה אינון דפקין לתרעין דהיכלא, ואמריין אדנ"י שפתי תפתח, ואיהי סתימא לגבייהו, עד דאנת תיתי תמן איהי לא אתפתחת, למלכא דהו צריכין ליה עבדוי ואפרכסוי וממנן ושלטני ארעא למחזי עמיה, כל חד כפום צרכוי, וכל חד כפום שלטנותיה, וכל חד כפום עסקוי, מה עבד מלכא, שוי כלא בידא דמטרוניתא, ואמר כל מאן דבעי למשאל שאלתוי, ייתי למטרוניתא, דאיהי בית דילי בית יי, היכל דילי, והאי איהו (ירמיה ט כג) אל יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי, כי אם בזאת.

בהווא זמנא דפקין פלהו לפתחא, דתמן סגרו"ן דסגיר, ותמן פתחו"ן דפתח, מיד ייתי רעיא מהימנא, ויימא אדנ"י שפתי תפתח, קמ"ץ פתח, דא סגיר ודא פתח, תרין שפון (נ"א שבא) שערי צדק, עלייהו אתמר (שם) קיח ט) פתחו לי שערי צדק.

מלנאו איהי סגולת"א, סגול"ל איהו בעלה, ואיהי סגולת"א, עטרה על רישיה, חל"ם עליה אתמר (שם) אבוא בם אודה יי, אבוא"א איהי עשר, דאיהי נקודת חל"ם, וביה (דף לב ע"ב) אודה יי דאיהו פתר על פלהו, זה דא צרי, ואינון תרי סמכי קשוט, צדיקים יבאו בו (תהלים קח כ), דא צדיק דאיהו אות ברית, בתרוניהו, איהו חיר"ק תחות צר"י, ואיהו שור"ק, קשורא דתרוניהו, ובגין דא אורך פי עניתני ותהי לי לישועה (שם כא), דא שכינתא, דאיהי מסטרא דצדיק שור"ק לגבי בעלה, קשורא דיליה.

וְאִיהִי חֲרָ"ק תַּחֲוֹת צִרְ"י, תְּרִי סַמְכֵי קָשׁוּט, וְאִיהִי סַגּוּ"ל תַּחֲוֹת תְּרִין דְּרוּעִין, וְאִיהִי חֲל"ם לְעִילָא בְּכַתֵּר, וּבְגִין דָּא אַבְן מְאָסוּ הַבּוֹנִים הֵיִתָּה לְרֹאשׁ פְּנָה (שם), פְּלָהוּ אֲמַרִין מֵאֵת יִי' הֵיִתָּה זֹאת הִיא נַפְלָאת בְּעִינֵינוּ (שם), בְּזַמְנָא דְאִיהִי לְרֹאשׁ פְּנָה אֲתַקְרִיאת רִישָׁא, וְעֲלָה אֲתַמֵּר (שיר 1 ו) רֹאשֶׁךָ עֲלִיךָ בְּפִרְמֵל.

בְּשַׁעֲרֵיהָ לְמַלְךָ, כְּמָה מְלָאכִים וְכְמָה נְשָׁמוֹת עוֹלִים עֲמָה, שְׁהָם הַנִּימִים שְׁלָה, שְׁתַּלּוּיִים מִמְּנָה כְּמוֹ עֲנָבִים בְּאֲשְׁכּוֹל, וְכְמָה מְלָאכִים וּנְשָׁמוֹת מְאִירִים לְפָנֶיהָ, שְׁנַקְרְאִים עֵינֵי יְהוּ"ה, וְעֲלֵיהֶם נֹאמֵר כִּי עֵינָיו עַל דְּרָכֵי אִישׁ, וְכְמָה מַצּוֹת עוֹלוֹת לְפָנֶיהָ, שְׁנַקְרְאִת בְּכֻלָּם מַצּוֹת יְהוּ"ה בְּרָה מְאִירַת עֵינָיִם.

וְכְמָה מְלָאכִים עוֹלִים עֲמָה, שְׁנַקְרְאוּ אֲזַנֵי יְהוּ"ה, שְׁמַמְנִים עַל קוֹלוֹת הַתְּפִלוֹת וְעַל שִׁיחַת בְּנֵי אָדָם, לְשַׁמֵּעַ הַתְּפִלוֹת, וְכְמָה מְלָאכִים עוֹלִים עֲמָה, שְׁנַקְרְאִים פְּנֵי יְהוּ"ה, שְׁנֹאמֵר בְּהֶם וּדְמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם וְגוֹמֵר, מְאִירִים בְּכְמָה גְּוִנִים, וְכְמָה מְלָאכִים עוֹלִים עֲמָה שְׁנַקְרְאוּ רוּחוֹת וְאֲשִׁים, שְׁנֹאמֵר בְּהֶם עוֹשֶׂה מְלָאכֵי רוּחוֹת מְשַׁרְתֵּי אֵשׁ לַהֵט, שְׁמַמְנִים עַל רִיחַ וְעֶשֶׂן הַקְּרָבָנוֹת, וְהֵם בְּעֲלֵי הַחֹטֵם.

וְכְמָה בְּעֲלֵי קוֹלוֹת וְדַבּוּרִים שֶׁל הַפֶּה עוֹלִים עֲמָה, שְׁנֹאמֵר בְּהֶם כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל וּבְעַל כְּנָפִים יִגִּיד דְּבַר, וְכְמָה בְּעֲלֵי צְוֹאֲרִים עוֹלִים עֲמָה, שְׁשֵׁם קְנָה וְוֶשֶׁט, שְׁמַמְנִים עַל קְרָבָנוֹת וּתְפִלוֹת, שְׁנֹאמֵר בְּהֶם אֶת קְרָבָנֵי לַחֲמֵי לְאֲשִׁי, וְאֵלוֹ נַקְרְאוּ אֲשִׁי"ם, וְכְמָה מְלָאכִים עוֹלִים

וְאִיהִי חֲרָ"ק תַּחֲוֹת צִרְ"י, תְּרִי סַמְכֵי קָשׁוּט, וְאִיהִי סַגּוּ"ל תַּחֲוֹת תְּרִין דְּרוּעִין, וְאִיהִי חֲל"ם לְעִילָא בְּכַתֵּר, וּבְגִין דָּא אַבְן מְאָסוּ הַבּוֹנִים הֵיִתָּה לְרֹאשׁ פְּנָה (שם), פְּלָהוּ אֲמַרִין מֵאֵת יִי' הֵיִתָּה זֹאת הִיא נַפְלָאת בְּעִינֵינוּ (שם), בְּזַמְנָא דְאִיהִי לְרֹאשׁ פְּנָה אֲתַקְרִיאת רִישָׁא, וְעֲלָה אֲתַמֵּר (שיר 1 ו) רֹאשֶׁךָ עֲלִיךָ בְּפִרְמֵל.

בְּר סְלִיקַת לְגַבֵּי מְלָפָא, פְּמָה מְלָאכִין וְכְמָה נְשַׁמְתִין סְלִקִין עֲמָה, דְאֲנוּן נִימִין דִּילָהּ, דְתַלְיִין מֵינָה פְּעַנְבִין בְּאֲתַפְלָא, וְכְמָה מְלָאכִין וּנְשַׁמְתִין נְהַרִין קְדַמְהָא דְאֲתַקְרִיאוּ עֵינֵי יִי', וְעֲלֵיהֶוּ אֲתַמֵּר (איוב לד כא) כִּי עֵינָיו עַל דְּרָכֵי אִישׁ, וְכְמָה פְּקוּדִין סְלִקִין קְדַמְהָא, דְאֲתַקְרִיאת בְּכֻלְהוּ מַצּוֹת יִי' בְּרָה מְאִירַת עֵינָיִם (תהלים יט ט).

וְכְמָה מְלָאכִין סְלִקִין עֲמָה, דְאֲתַקְרִיאוּ אֲזַנֵי יִי', דְמַמְנָן עַל קָלִין דְצִלוֹתִין, וְעַל שִׁיחַת בְּנֵי הָאָדָם, לְמַשְׁמַע צִלוֹתִין, וְכְמָה מְלָאכִין סְלִקִין עֲמָה דְאֲתַקְרִיאוּ פְּנֵי יִי', דְאֲתַמֵּר בְּהוּן (יחזקאל 1 ו) וּדְמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם וְגוֹמֵר, נְהַרִין בְּכְמָה גְּוִנִין, וְכְמָה מְלָאכִין סְלִקִין עֲמָה דְאֲתַקְרִיאוּ רוּחִין וְאֲשִׁין, דְאֲתַמֵּר בְּהוּן (תהלים קד ד) עוֹשֶׂה מְלָאכֵי רוּחוֹת מְשַׁרְתֵּי אֵשׁ לַהֵט, דְמַמְנָן עַל רִיחָא וְתַנְנָא דְקְרָבָנִין, וְאִינוּן מְאִירֵי דְחוּטְמָא.

וְכְמָה מְאִירֵי דְקָלִין וְדַבּוּרִין דְפּוּמָא סְלִקִין עֲמָה, דְאֲתַמֵּר בְּהוּן (קהלת י ב) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל וּבְעַל כְּנָפִים יִגִּיד דְּבַר, וְכְמָה מְאִירֵי דְצְוֹאֲרֵי סְלִקִין עֲמָה, דְתַמְנָן קְנָה וְוֶשֶׁט, דְמַמְנָן עַל קְרָבָנִין וְצִלוֹתִין, דְאֲתַמֵּר בְּהוּן (במדבר כח ב) אֶת קְרָבָנֵי לַחֲמֵי לְאֲשִׁי, וְאֵלִין

אֲתַקְרִיאוּ אֲשִׁי"ם, וְכְמָה מְלָאכִין סְלִקִין עֲמָה דְאֲתַקְרִיאוּ מְאִירֵי דִידִין,

עמה, שנקראים בעלי ידים, שנאמר בהם וידי אדם מתחת כנפיהם, וכמה בעלי גוף עולים עמה, שנאמר בהם וגותו כתרשיש, וכמה בעלי ברית עולים עמה, שנאמר בהם כמראה הקשת, והם בעלי אותות, וכמה בעלי רגלים עולים עמה, שנאמר בהם ורגליהם רגל ישרה.

וכשהוא בהיכלה, כל הנביאים עולים שם, ודופקים בשער, ואומרים אדני שפתי תפתח. שלשת הראשונים של התפלה הם מסדרים בקשות על הנפש, להפנס בהם לפני עלת העלות, ששם חיי הנפש. האמצעיות ממנות על שאלות לבקש בקשותיהם על צרכי הגוף. שלשת האחרונות מקבלים תשובה של כל השאלות מן המלך.

ומעל כלם יד כותבת, ומתחת כלם יד חותמת. זהו שכתוב וביד כל אדם יחתום, יד כותבת תורה שכתב שהיא לימין, יד חותמת תורה שבעל פה שהיא לשמאל. תורה שכתב היא לימין, עליו נאמר וביני ישראל יצאים ביד רמה, וזה העמוד האמצעי, שהוא תורה שנתנה מימין, ששם חכמה.

תורה שבעל פה, ששם שכינה תחתונה, נקראת פה מצד הצדיק, שפך עולה פ"ה לחשבון מיל"ה, שהוא כל פה, ומשום זה וביד כל אדם יחתום, והיא לשמאל, ששם היא האם העליונה, שנאמר בה חתמנו לחיים, וצדיק על שמה נקרא ספר חיים, כמו שאמרנו ובספר חיים וגומר. הרי נפתח ההיכל, והרי באים הנביאים בעלי הרגלים שדופקים בשער,

דאתמר בהון (יחזקאל א ח) וידי אדם מתחת כנפיהם, וכמה מארי דגופא סלקין עמה דאתמר בהון (דניאל יו) וגותו כתרשיש, וכמה מארי דברית סלקין עמה דאתמר בהון (יחזקאל א כח) כמראה הקשת, ואנון מארי דאותות, וכמה מארי דרגלין סלקין עמה דאתמר בהון (שם) ורגליהם רגל ישרה.

וכד איהו בהיכלהא, כלהו נביאיא סלקין תמן, ודפקין לתרעא ואמרין אדניי שפתי תפתח (תהלים נא יז), תלת קדמאין דצלותא אינון מסדרין שאלתין על נפשא, לאעלא בהון קדם עלת העלות, דתמן חיי נפשא, אמצעיות ממנן על שאלתין למשאל בעותהון על צרכי גופא, תלת בתראין מקבלין תיובתא דכל שאלתין מן מלפא.

ולעירא מפלהו יד פותבת, ולתתא מפלהו יד חותמת, הדא הוא דכתיב (איוב לו) וביד כל אדם יחתום, יד כותבת אורייתא דכתיב דאיהי לימינא, יד חותמת אורייתא דבעל פה דאיהי לשמאלא, אורייתא דכתיב דאיהי לימינא עליה אתמר (שמות יד ח) ובני ישראל יוצאים ביד רמה, ודא עמודא דאמצעיתא, דאיהו אורייתא דאתייהב מימינא דתמן חכמה.

אורייתא דבעל פה דתמן שכינתא תתאה, פה אתקריאת מסטרא דצדיק, דהכי סליק פ"ה לחושבן מיל"ה, דאיהו כל פה, וביני דא (איוב לו ז) וביד כל אדם יחתום, ואיהי לשמאלא, דתמן איהי אימא עלאה, דאתמר בה חתמנו לחיים, וצדיק על שמה אתקרי ספר חיים. (דף לג ע"א) כמה דאמרין ובספר חיים וגומר, הא אתפתחת היכלא, הא קא אתיין נביאיא מארי דרגלין דקא דפקין

ואומרים לאותו שסוגר ההיכל, סגרו"ן, ונקרא אדנ"י, שמו כשם רבו, אומרים לו, אדנ"י שפתי תפתח, פתח שערי ההיכל. באותו זמן נכנסים שומרי השער למלך, ואומרים לו, רבון העולמים, הרי בעלי הרגלים דופקים בשער, שהם שלוחי מצוה, שעומדים בעמידה של תפלה לפניך.

באותו זמן נותן להם רשות להפגס, הגבירה שהיא מצות המלך, האפטרופוס של כל המצוות, מלמדת זכות לפני המלך בשבילים, ותאמר לו: רבון העולם, הרי אלו שעומדים לפניך בתפלות, צריך לתת להם את בקשותיהם. באותו זמן יוצא קול אל בעלי הרגלים, ואומר: בן אדם, עמד על רגליך ואדבר אתך, דבר עמי מה שאלתך באמצעות של התפלות, וינתן לך באחרונות. הגבירה מקבלת את בקשותיו, וצריך לשוב שלש פסיעות לאחור, שלא יחזיר כתפיו אל המלך. אלו יוצאים, וסגרו"ן סוגר את השער אחריהם.

והרי בעלי האותות דופקים בפתח, ואומרים אדנ"י שפתי תפתח. תפתח זה פתחו"ן, ואלו הם בעלי שמונה עשרה ברכות של התפלה, מצד של ח"י העולמים שמיוחדים את הקדוש ברוך הוא ושכינתו שם, שהצדיק הוא תשיעי ממעלה למטה וממטה למעלה, תשע נקודות, תשעה טעמים, ועליהם נאמר ויתן אותם אלהיים ברקיע השמים, וזה צדיק שבו כל הנקודות. להאיר על הארץ, זו שכינה, שהיא כלולה מכל האותיות.

מִדְּ בַעֲלֵי הַשְּׂאֵלוֹת דּוֹפְקִים בַּשַּׁעַר, כַּמָּה שׁוֹמְרֵי הַשַּׁעַר נִכְנָסִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ, וַיֹּאמְרוּ: רַבּוֹן

לְתַרְעָא, וְאֶמְרִין לְהָהוּא דְסָגִיר הַיְכָלָא, סַגְרוּ"ן וְאֶתְקַרֵי אֲדִנְי שְׁמִיָּה כְּשֵׁם רַבִּיָּה, אֶמְרִין לִיָּה אֲדִנְי שְׁפִתֵי תִפְתָּח, אִפְתַּח תְּרַעִין דְּהַיְכָלָא, בְּהָהוּא זְמַנָּא עָאֲלִין נְטוּרֵי תְרַעָא לְמַלְכָּא, וְאֶמְרֵי לִיָּה, רַבּוֹן עָלְמִין הָא מְאִרֵי דְרַגְלִין קָא דְפָקִין לְתַרְעָא, דְאִינוּן שְׁלוּחֵי מְצוּהָ, דְקִיִּמִין בַּעֲמִידָה דְעָלוּתָא קַדְמָךְ.

בְּהָהוּא זְמַנָּא יָהֵב לֹוֹן רְשׁוֹ לְאַעְלָא, מְטְרוּנִיתָא דְאִיְהִי מְצוּהָ דְמַלְכָּא אֶפּוּטְרוּפּוּסָא דְכָל פְּקוּדִין, אֹוּלִיפְתַּת זְכוּ קַדָּם מַלְכָּא בְּגִינְיָהּ, וַיִּימָא לִיָּה רַבּוֹן עָלְמָא, הָא אֲלִין דְקִיִּמִין קַדְמָךְ בַּעֲלוּתִין, צְרִיךְ לְמִיָּהֵב לֹוֹן שְׂאֵלְתִין דְלָהוֹן, בְּהָהוּא זְמַנָּא קָלָא נְפִיק לְגַבֵּי מְאִרֵי דְרַגְלִין, וְאָמַר (יְחֻזְקָאֵל ב א) בֶּן אָדָם עֲמוּד עַל רַגְלִיךָ וְאָדְבַר אֶתְךָ, מְלִיל עַמִּי מַה שְׂאֵלְתָךְ בְּאִמְצָעִיּוֹת דְעָלוּתִין, וַיִּנְתֵּן לָךְ בְּבִתְרָאִין, מְטְרוּנִיתָא קַבְלַת שְׂאֵלְתוּי, וְצְרִיךְ לְמִיָּהֵב תְּלַת פְּסִיעָאן לְאַחֹרָא, דְלֹא יִתְחַזֵּר כַּתְפוּי לְגַבֵּי מַלְכָּא, אֲלִין נְפָקִין וְסַגְרוּ"ן סָגַר תְּרַעָא אַבְתְּרִיָּהּ.

הָא מְאִרֵי דְאוּתוֹת קָא דְפָקִין לְפִתְחָא, וְאֶמְרִין אֲדִנְי שְׁפִתֵי תִפְתָּח, תִּפְתָּח דָּא פִתְחוּ"ן, וְאֲלִין אִינוּן מְאִרֵי דְח"י בְּרַכָּאן דְעָלוּתָא, מְסֻטְרָא דְח"י עָלְמִין, דְמִיְחַדִּין לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתָּיהָ תַמָּן, דְצְדִיק תְּשִׁיעָאָה אִיהוּ מְעִילָא לְתַתָּא וּמִתְתָּא לְעִילָא, תִשַׁע נְקוּדִין תִשַׁע טְעָמִי, וְעִלְיָהּ אֶתְמַר (כְּרַאשִׁית א יז) וַיִּתֵּן אוֹתָם אֱלֹהִיִּם בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם, וְדָא צְדִיק דְבִיָּה כָּל נְקוּדִין, לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ דָּא שְׁכִינְתָּא, דְאִיְהִי כְלִילָא מְכָל אֲתוּוֹן.

מִדְּ מְאִרֵי שְׂאֵלְתִין דְפָקִין לְתַרְעָא, כַּמָּה נְטוּרֵי תְרַעָא עָאֲלִין קַדָּם מַלְכָּא, וַיִּימְרוּן

העולם, הרי בעלי הצדיקים, בעלי התפלות שמברכים אותך בשמונה עשרה ברכות, רוצים להכנס לפניך. מיד מצוה לפתח להם ולתת את שאלותיו, ואלו הם בעלי האותות, מצד של אלו שנאמר בהם והיו לאתת ולמועדים ולימים ולשנים, ואלו הם שמשתחיים על ברפיהם בח"י עולמות, בשמונה עשרה ברכות אל השכינה.

א"ו יוצאים, הרי בעלי הקומה דופקים בפתח, שהם כורעים ומשתחיים למלך בתפלות, כמו שאמרו, כל הכורע כורע בכרוף, וכל הזוקף זוקף בשם. כורע אל אדנ"י בצדיק, שנאמר בו והמלך שלמה ברוף, וזוקף אל יהו"ה, לחבר אותם שניהם כמו זה: יאהדונה"י.

וע"ל פלם מלמדת השכינה זכות. והם, כשמעלים את נשמתם למעלה, כמה חיות מקבלות אותם על כנפיהם, ומעלים אותם עד לשער היכל המלך. מיד שאלה דופקים בפתח מלמדים זכות לפני המלך בשבילם, ומצוה המלך לפתח להם, ואלו הם שמדברים לפני המלך בחשאי, ושואלים ממנו את בקשותיהם בחשאי, יחידים לפני המלך, והמלך נותן להם את שאלותיהם.

מיד הרי הגבירה אוהבת בהם ומלמדת זכות בשבילם לפני שיצאו מן ההיכל, ואומרת: רבון העולמים, אלה הם שהיו, מכסים אותי בעטוף של מצוה של ציצית, בחמשה קשרים ושלש עשרה חליות לכל צד, ובשלשים ושנים ענפי מצוה. מיד מצוה הקדוש ברוף הוא למלאכי המרכבה של מעלה

רבון עלמא, הא מארי צדיקא מארי דצלותין דמברכין לך ב"י ברכאן, בעון לאעלא קמך, מיד מני למפתח לון, ולמהב שאלתוי, ואלין אינון מארי דאותות, מסטרא דאלין דאתמר בהון (שם יד) והיו לאתת ולמועדים ולימים ושנים, ואלין אינון דסגדין ב"י עלמין, ב"י ברכאן לגבי שכינתא.

אלין נפקין הא מארי דקומה דפקין לפתחא, דאינון פרעין וסגדין למלכא בצלותין, כמה דאמרו כל הכורע כורע בכרוף, וכל הזוקף זוקף בשם, כורע לגבי אדנ"י בצדיק, דאתמר ביה (מלכים א ב מה) והמלך שלמה ברוף, וזוקף לגבי יהו"ה, לחברא לון תרווייהו כגוונא דא יאהדונה"י.

וע"ל פלהו אוליפת שכינתא זכו, ואינון בד סלקין לעילא נשמתהון, כמה חיוון מקבלין לון על גדפייהו, וסלקין לון עד תרעא דהיכלא דמלכא, מיד דאלין דפקין לפתחא, אולפין זכו קדם מלכא בגינייהו, ומני מלכא למפתח לון, ואלין אינון דממללין קדם מלכא בחשאי, ושאלין מניה בעותהון בחשאי, יחידים קדם מלכא, ומלכא יהיב לון שאלתין דלהון.

מיד הא מטרוניתא אחידת בהון, ואוליפת זכו בגינייהו קדם דיפקון מן היכלא, ואמרת רבון עלמין, אלין אינון דהוו, מכסין לי בעטופא דמצוה דציצית, בחמש קשרין ותלת עשר חולין לכל סטר, ובתלתין ותריין ענפי מצוה, מיד מני קודשא בריך הוא למלאכין דמרפכתא דלעילא, לנטלא לון בגדפייהו, ולפרחא בהון מאתר לאתר, ולכסאה עליהון מפל מזיקין ומלאכי חבלה.

לטל אותם בכנפיהם, ולפרח
עמם ממקום למקום, ולכסות
עליהם מפל המזיקים ומלאכי
החבלה.

הרי אלו יוצאים, והנה אחרים
דופקים בשער. מיד נכנסים
שומרי השערים, ואומרים: רבון
העולם, הרי בעלי הידים
שקושרים תפלה של יד על
זרועם השמאלית בתפלה,
ותפלין על הראש, נכנסים, ואלו
הם שנותנים דורון לך בימין,
שהיא צדקה, צ' תשעים אמינים,
ד' ארבע קדשות, ק' מאה
ברכות, ה' חמשה חמשי תורה.
ומיד מצוה אותם לפתח להם.
באותו זמן וידי אדם יוצאים,
שהן גדלה וגבורה ומקבלים את
הדורון שלהם. זהו שכתוב וידי
אדם מתחת פנפיהם. מה זה
אדם? אותו שנאמר בו פתפאת
אדם, ומהם מקבלים הדורון
ונותנים למלך. ואם הדורון אינו
פראוי, נמסר לכלב, ודוחים את
בקשתו החוצה, שיש שלא
פותרים להם שערים, ונאמר
בהם בחוץ תעמד, ומדבר המלך
עמם מבחוץ, ונותן להם
שאלותיהם מבחוץ, והולכים
להם.

שלא כלם נכנסים לבית המלך,
אלא אלו בעלי הבית, שנאמר
בהם ילדים אשר אין בהם כל
מום, לא בתפלתם ולא
בנשמתם, וטובי מראה בכל
מעשיהם, ומשפלים בכל חכמה,
ונאים למראה, ועליהם נאמר
הראיני את מראיך השמיעני את
קולך פי קולך ערב ומראיך
נאוה, וידעי דעת ומביני מדע,
שיודעים בחכמה ובתבונה
ודעת, שאין דורשים במעשה
בראשית, אלא אם הוא חכם
שלא יעלונה, שהיא כ"ח אותיות של

הא אלין נפקין, והא אחרנין דפקין לתרעא,
מיד עאלין נטורי תרעין, ואמרין רבון
עלמא, הא מארי ידין דקשרין תפלה של יד
על דרועייהו שמאלא בצלותא, ותפלין על
רישא, קא עאלין, ואלין אינון דיהבין דורונא
לך בימינא, דאיהי צדקה, צ' תשעים אמינים,
ד' ארבע קדושות, ק' מאה ברכאן, ה' חמשה
חומשי אורייתא, ומיד מני לון, למפתח לון,
בהווא (דף ג ע"ב) זמנא וידי אדם נפקין,
דאינון גדולה גבורה, ומקבלין דורונא דלהון,
הדא הוא דכתיב (יחזקאל א ח) וידי אדם מתחת
פנפיהם, מאי אדם, ההוא דאתמר ביה (ישעיה
מד יג) פתפאת אדם, ומקבלין מנייהו דורונא
ויהבין ליה למלכא, ואם דורונא לאו איהו
כדקא יאות, לכלבא אתמסר, ודחיין לון לבר,
דאית דלא פתחין לון תרעין, ואתמר
בהון (דברים כד יא) בחוץ תעמד, וממלל מלכא
בהון מלכר, ויהיב לון שאלתוי מלכר, ואזלין
לון.

דלאו פלהו עאלין לבי מלכא, אלא אלין
מארי דביתא, דאתמר בהון (דניאל א
ד) ילדים אשר אין בהם כל מום, לא
בצלותהון, ולא בנשמתהון, וטובי מראה בכל
עובדיהון, ומשפלים בכל חכמה, ושפירן
למחזי, דעלייהו אתמר (שיר ב יד) הראיני את
מראיך השמיעני את קולך, פי קולך ערב
ומראיך נאוה, ויודעי דעת ומביני מדע (דניאל א
ד) דידעין בחכמה ובתבונה ודעת, דאין
דורשין במעשה בראשית, אלא אם הוא חכם
בחכמה ומבין בבינה ויודע בדעת, ואשר פח
בהם, דא שכינתא עלאה, דאיהי כ"ח אתוון
דעובדא דבראשית, לעמוד בכלהו בעמידה
בחכמה ומבין בבינה ויודע בדעת, ואשר פח בהם, זו שכינה

מעשה בראשית לעמד בכלם
בעמידה בתפלה, אלו יפנסו
להיכל המלך, שהם צדיקים
גמורים.

לבינוניים נותן להם את
בקשותיהם מבחוץ, ולא נכנסים
פנימה. הרשעים נדחים משם,
ולא נותן להם את בקשותיהם,
אלא עליהם נאמר, מי בקש זאת
מידכם רמס חצרי, ואלו הם
הרשעים שהיו מבזים את המלך
בתפלתם, שפניחים לשמע את
התפלה ומפסיקים אותה על
שיחה בטלה.

אלו יוצאים, והרי אחרים
נכנסים, אותם בעלי צנאר שהיו
מברכים את הקדוש ברוך הוא
על מאכלים ומשקים של
הקרבנות, שאומרים בכל יום צו
את בני ישראל, ואמרת אליהם
את קרבני לחמי ריח
ניחוחי, שהיו מקריבים לקדוש
ברוך הוא ולשכינתו בכמה
קרבנות של תפלות. ואלו הם
שנהנים בענג שבת ומברכים את
הקדוש ברוך הוא, הקדוש ברוך
הוא נותן להם שאלותיהם,
ולאחרים שהיו אוכלים בלי
תפלה, נדחים משם, ונותנים
אותם בידי כמה מלאכי חבלה
שהם מזיקים.

הרי אלו יוצאים, והרי בעלי
קולות ודבורים בזמירות
ותשבחות והודאות של תפלה
דופקים, ובעלי הקולות
שקוראים לקדוש ברוך הוא
בקריאת שמע, שמע ישראל
פעמים ביום, ערב ובקר.

בין כך הנה בעלי הרגלים
דופקים בפתח, בעלי העמידה
של תפלה, שנאמר בהם ואשר
פח בהם לעמד בהיכל המלך.
המלך סתם זה הקדוש ברוך
הוא, היכל המלך זה אדנ"י, שנאמר בו אדנ"י שפתי תפתח,

דצלותא, אלין עלון להיכלא דמלכא, דאינון
צדיקים גמורים.

בינוניים יהיב לון שאלתין דלהון מלבר, ולא
עאלין לגאון, רשיעייא אדחייך
מתמן, ולא יהיב לון שאלתין דלהון, אלא
עלייהו אתמר (ישעיה א יב) מי בקש זאת מידכם
רמס חצרי, ואלין אינון רשיעייא, דהוּו מבזין
למלכא בצלותהון, דמנחן למשמע צלותא,
ופסקין לה על שיחה בטלה.

אלין נפקין, הא אחרנין עאלין, אינון מארי
דצנאר, דהוּו מברכין לקודשא בריך
הוא על מאכלין ומשתין דקרבנין, דאמרין
בכל יומא צו את בני ישראל, ואמרת אליהם
את קרבני לחמי לאשי ריח ניחוחי (במדבר כח
א). דהוּו מקרבין לקודשא בריך הוא
ושכינתיה, בכמה קרבנין דצלותין, ואלין
אינון דמהניין בענג שבת, ומברכין לקודשא
ברוך הוא, קודשא בריך הוא, יהיב לון
שאלתין דלהון, ולאחרנין דהוּו אכלין בלא
צלותא אדחייך מתמן, ויהבין לון בידא
דכמה מלאכי חבלה דאינון מזיקין.

הא אלין נפקין, הא מארי דקלין ודבורין
בזמירות ותושבחות והודאות דצלותא
דפקין, ומארי דקלין דקראן לקודשא בריך
הוא בקריאת שמע, שמע ישראל תרין זמנין
ערב ובקר.

אדהכי הא מארי דרגלין קא דפקין לפתחא,
מארי דעמידה דצלותא, דאתמר
בהון (דניאל א ד) ואשר פח בהם לעמוד בהיכל
המלך, המלך סתם דא קודשא בריך הוא,
היכל המלך דא אדנ"י, דאתמר ביה (תהלים נא
י) אדנ"י שפתי תפתח, אדנ"י סליק לחושבן
הוא, היכל המלך זה אדנ"י, שנאמר בו אדנ"י שפתי תפתח,

ויהו"ה בהיכל קדשו הס מפניו
כל הארץ.

אשרי הוא מי שזוכה להפגס
להיכלו של הקדוש ברוך הוא
לראות את המלך והגבירה,
אשרי הפה ששורה בו תפלה
שהיא אדנ"י, שאומרים לה
אדנ"י שפתי תפתח, ואשרי
השפתים שהם שערי ההיכל,
כמו שאלה שנאמר בהם פתחו
לי שערי צדק, שכשפיו פותח
בתפלה עם השכינה, ויהו"ה
יענה מיד, זהו שכתוב אז תקרא
ויהו"ה יענה. א"ז תמנא אתוון יהו"ה
אותיות יהו"ה אה"ה, ויהו"ה
יענה, הוא ובית דינו, וזה יהו"ה
אדנ"י יאהדונה"י כנגד שמונה
אותיות, אלו הם האותיות של
חשמ"ל, שהם חיות האש, פעם
חשות ופעם ממללות, בתפלת
מישב ממללות, בתפלת מעמד
חשות.

ובא וראה, אם אדם מעלה
במחשבתו בתפלתו לשכינה, או
בכל מצוה ומצוה שעושה, מיד
כשדופק לפתח היכל המלך,
נביא או חוזה או חכם או צדיק
או חסיד, מיד כשקורא לשער,
אם שכינה עולה שם, יהו"ה
יענה מיד, ולא ממתין לעבד או
ממנה שיפתח לו, אלא הוא
ממש פותח לו, מחביבות
והאהבה שיש לו אליה, כמו
חתן אל הכלה, ואם שכינה לא
עולה באותה תפלה או מצוה,
לא מחשיב אותו הקדוש ברוך
הוא לפתח לו את היכלו, ואפלו
על ידי שליח, ואינו כדאי להפגס
להיכל המלך, ועליו נאמר בחוץ
תעמד, ומבחוץ נותנים לו את
בקשתו על ידי שליח או ממנה,
ואם לא עולה תפלתו פראוי,
דוחים אותו החוצה, וסוגרים
את השערים בפניו, ועליו נאמר

היכל, ואתמר (חבוקק א ט) ויני בהיכל קדשו הס
מפניו כל הארץ.

זבאה איהו מאן דזכי לאעלאה להיכליה
דקודשא בריך הוא, למחזי למלכא
ומטרוניתא, זבאה פומא, דשריא ביה צלותא
דאיהי אדנ"י, דאמרינן לה אדנ"י שפתי תפתח,
וזכאין שפוון דאינון תרעין דהיכלא, פגוונא
דאלין דאתמר בהון (שם קיח ט) פתחו לי שערי
צדק, דכד פומיה פתח בצלותא בשכינתא,
ויני יענה מיד, הדא הוא דכתיב (ישעיה נח ט) אז
תקרא ויני יענה, א"ז תמנא אתוון יהו"ה
אה"ה, ויני יענה הוא ובית דינו, ודא יהו"ה
אדנ"י יאהדונה"י, לקבל תמנא אתוון, אלין
אינון חיוון דחשמ"ל, דאינון חיוון דאשא,
פעם חשות ופעם ממללות, בצלותא מיושב
ממללות, בצלותא דמעומד חשות.

ותא חזי, אם בר נש סליק במחשבתיה
בצלותא דיליה לשכינתא, או בכל
פקודא ופקודא דעביד, מיד דדפיק לפתחא
דהיכלא דמלכא, נביא או חוזה או חכם או
צדיק או חסיד, מיד דקרא לה לתרעא, אם
שכינתא סליקת תמן, יי יענה מיד, ולא אמתינ
לעבד או ממנא דאפתח ליה, אלא איהו ממש
אפתח ליה, מחביבו ורחימו דאית ליה לגבה
כחתן לגבי כלה, ואם שכינתא לא סליקת
בהווא צלותא או פקודא, לא חשיב ליה
קודשא בריך הוא למפתח ליה היכליה,
ואפילו על ידי שלוחא. (דף טז ע"א) ולא איהו
כדאי למיעאל להיכלא דמלכא, ועליה
אתמר (דברים כד יא) בחוץ תעמד, ומלכר יהבין
ליה בעותיה, על ידי שלוחא או ממנא, ואי
לא סליק צלותיה פדקא גאות, דחיינן ליה לבר,
וסגרינ תרעין באנפוי, ועליה אתמר (משלי א

כח) אָז יִקְרָאנִי וְלֹא אֶעֱנֶה יִשְׁחַרְנֵנִי וְלֹא יִמְצָאנִנִי.

אָז יִקְרָאנִי וְלֹא אֶעֱנֶה יִשְׁחַרְנֵנִי וְלֹא יִמְצָאנִנִי.

וְכִךְ פִּשְׁקוּרָאִים יִשְׂרָאֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּקִרְיַת שְׁמַע אוֹ בְתַפְלָה אוֹ בְּכָל מְצוּה - אִם שְׂכִינָה אֵינָה שָׁם, לֹא יוֹרֵד לְשָׁם. זֶהוּ שְׂפָתוֹב בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי אָבָא אֱלִיךָ וְיִבְרַכְתִּיךָ, וְתִרְגָּם אוֹיְנְקְלוֹס, בְּכָל מְקוֹם שְׂאֲשֶׁרֶה אֶת שְׂכִינְתִי שָׁם וְגוֹמֵר. שְׂפִשְׂאָדָם מַעֲלָה אֶת הַשְׂכִּינָה בַּמְצוּוֹת שְׁלוֹ לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹרֵד עָלָיו בְּשִׁבְלָה, וּמִשּׁוֹם זֶה אָמַר הַנְּבִיא אֵל יִתְהַלֵּל וְגוֹמֵר, כִּי אִם בְּזֹאת, וְהָרִי פִּרְשׁוּהוּ.

וְכִךְ פִּשְׂאָדָם מַעֲלָה אֶת הַשְׂכִּינָה בְתַפְלָתוֹ לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹרֵד כְּנֶגֶד תַּפְלָתוֹ, וְשְׂכִינְתוֹ מְקַדֶּמָה לְפִתְחָ לּוֹ. זֶהוּ שְׂפָתוֹב וַיְהִי הוּא טָרָם כְּלָה לְדַבֵּר וְהָנָה רִבְקָה יוֹצֵאת, וְזֶהוּ הַסּוּד שְׂבָאָרוּהוּ בַּעֲלֵי הַמְשֻׁנָה, אִם שְׂגוּרָה תַּפְלָתִי בְּפִי יוֹדַע אֲנִי שֶׁהוּא מְקַבֵּל, וְאִם לֹא, יוֹדַע אֲנִי שֶׁהוּא מְטוֹרֵף, וְטוֹרְפִים לּוֹ תַּפְלָתוֹ בְּפִנּוּי, וּמִשּׁוֹם זֶה, וַיְהִי הוּא טָרָם כְּלָה לְדַבֵּר, וְלְדַבֵּר בְּתַפְלָתוֹ בְּשֵׁם יְהוָה, מִיַּד שְׂכִינָה יוֹצֵאת אֵלָיו, וּבְשִׁבְלֵוֹ יוֹרֵדֶת שְׂכִינָה לְרַגְלוֹ. זֶהוּ שְׂפָתוֹב צָדֵק לְפָנָיו יְהִלֵּף וַיִּשֶׁם לְדָרוֹךְ פְּעָמָיו.

וּבְשִׁשְׁבִּינָה עוֹמֶדֶת עַל יִשְׂרָאֵל, וַיִּשְׂרָאֵל הֵם הַרְגָלִים שְׂעוֹמֶדֶת עֲלֵיהֶן בְּגִלוֹת, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁבַּח אוֹתָהּ בְּהֶזֶק, מַה יָּפוֹ פְּעָמֶיךָ בְּנַעֲלִים וְגוֹמֵר. וְעוֹד מַה יָּפוֹ פְּעָמֶיךָ, כְּשִׁישְׂרָאֵל הָיוּ מְקַיְמִים שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה. וְעוֹד מַה יָּפוֹ פְּעָמֶיךָ בְּנַעֲלִים,

בְּזִמְנָא דְעַמְדוֹ יִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא דְסִינַי, דְעַלְיָהּוּ אֶתְמַר (זכריה יד ד) וְעַמְדוֹ

וְהָכִי כִּד קָרָאן יִשְׂרָאֵל כָּל חַד וְחַד לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, בְּקִרְיַת שְׁמַע אוֹ בְּצִלוֹתָא אוֹ בְּכָל פְּקוּדָא, אִם שְׂכִינְתָא לֹא אֵינָה תַּמָּן לֹא נְחִית תַּמָּן, הֵדָא הוּא דְכָתִיב (שמות כ כד) בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי אָבָא אֱלִיךָ וְיִבְרַכְתִּיךָ, וְתִרְגָּם אֲנְקְלוֹס בְּכָל אֶתֶר דְּאֲשֶׁרִי שְׂכִינְתִי תַּמָּן וְגוֹמֵר, דְּכִד בַּר נִשׁ סָלִיק שְׂכִינְתָא בְּפְקוּדִין דִּילֵיהּ לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא נְחִית עֲלֵיהּ בְּגִינָה, וּבְגִין דָּא אָמַר הַנְּבִיא (ירמיה ט כב), אֵל יִתְהַלֵּל וְגוֹמֵר, כִּי אִם בְּזֹאת וְהָא אוֹקְמוּהוּ.

וְהָכִי כִּד בַּר נִשׁ סָלִיק שְׂכִינְתָא בְּצִלוֹתָא דִּילֵיהּ לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא נְחִית לְקַבֵּל צִלוֹתֵיהּ, וְשְׂכִינְתֵיהּ אֶקְדִּימַת, לְאַפְתָּחָא לֵיהּ, הֵדָא הוּא דְכָתִיב (בראשית כד טו) וַיְהִי הוּא טָרָם כְּלָה לְדַבֵּר, וְהָנָה רִבְקָה יוֹצֵאת, וְדָא אֵינָה רְזָא דְאוֹקְמוּהָ מְאִרִי מִתְנִיתִין, אִם שְׂגוּרָה תַּפְלָתִי בְּפִי יוֹדַע אֲנִי שֶׁהוּא מְקוֹבֵל, וְאִם לֹא יוֹדַע אֲנִי שֶׁהוּא מְטוֹרֵף, וְטוֹרְפִין לּוֹ צִלוֹתֵיהּ בְּאַנְפוּי, וּבְגִין דָּא וַיְהִי הוּא טָרָם כְּלָה לְדַבֵּר, וְלִמְלָלָא בְּצִלוֹתֵיהּ בְּשֵׁם יי', מִיַּד שְׂכִינְתָא נְפָקַת לְגַבֵּיהּ וּבְגִינָה נְחִית שְׂכִינְתָא לְרַגְלוֹי, הֵדָא הוּא דְכָתִיב (תהלים פה יד) צָדֵק לְפָנָיו יְהִלֵּף וַיִּשֶׁם לְדָרוֹךְ פְּעָמָיו.

וְכִד שְׂכִינְתָא אֵינָה עוֹמֶדֶת עַל יִשְׂרָאֵל, וַיִּשְׂרָאֵל אֵינּוֹן רַגְלִין דְּקָמַת עֲלֵיהּוּ בְּגִלוֹתָא, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְשַׁבַּח לָהּ בְּהוֹן, מַה יָּפוֹ פְּעָמֶיךָ בְּנַעֲלִים וְגוֹמֵר (שיר ז ב), וְעוֹד מַה יָּפוֹ פְּעָמֶיךָ, כִּד יִשְׂרָאֵל הוּוּ מְקַיְמִין שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה, וְעוֹד מַה יָּפוֹ פְּעָמֶיךָ בְּנַעֲלִים, בְּזִמְנָא דְעַמְדוֹ יִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא דְסִינַי, דְעַלְיָהּוּ אֶתְמַר (זכריה יד ד) וְעַמְדוֹ

רְגְלֵיו בַּיּוֹם הַהוּא, וְעוֹד מֵה יָפוּ פְעָמֶיךָ
בַּנְּעָלִים, כַּד קִיַּיִמִן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּיוֹמָא דְדִינָא
בְּצִלוֹתָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִינְיֵיהּ עוֹמֵד
מִכְּסָא דִּין וְיוֹשֵׁב עַל כְּסֵא רַחֲמִים, בְּזַמְנָא
דְּאִינוּן קִיַּיִמִן בְּשִׁכְנֵתָא בְּגִלוֹתָא, וְסִבְלִין
עַלֵּייהּ כְּמָה דִּינִין וְכְמָה יְסוּרִין, דְּאֲמַרִין כִּי
עֲלִיךְ הוֹרְגֵנוּ כָּל הַיּוֹם נַחֲשָׁבְנוּ כְּצֹאן

טַבְחָה (תהלים מד כג).

וְכַד בַּר נֶשׁ מְצִלִי, צָרִיךְ בְּקִדְמִיתָא לְנַחְתָּא
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִיהוּ יְהו"ה בְּקִרְיַאת
שְׁמַע, וְלִיה אֲמַרִין שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, בְּכָל שַׁבְּתוֹת
וְיִמִין טַבִּין, בְּגִין דְּיוֹמִין דְּחוֹל תַּרְעָא דְהִיכְלָא
פְּנִימָאָה אִיהִי סְתִימָא, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (יחזקאל
מו א) כֹּה אָמַר אֲדֹנָי אֱלֹהֵיִם שַׁעַר הַחֲצָר
הַפְּנִימִית הַפְּנֵה קָדִים יִהְיֶה סָגוֹר שְׁשֶׁת יָמֵי
הַמַּעֲשֶׂה, וְאַמַּי בְּגִין דְּמַטְטְרוֹן שְׁלִיט עַלֵּייהּ,
וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת דִּיִּתִי בַעֲלָה יִפְתַּח, וְכֵן בְּיוֹם
הַחֲדָשׁ יִפְתַּח, וּבְגִין דָּא, כַּד נַחֲתִית בַּר נֶשׁ יְהו"ה
בְּקִרְיַאת שְׁמַע, צָרִיךְ לְנַחְתָּא לִיה בְּאֲדַנְי,
דְּאִיהוּ בְּפוּמִיָּה, וּבְגִין דָּא אֲדַנְי שְׁפְתֵי תַפְתַּח
וּפִי יַגִּיד תְּהִלְתֶּךָ.

דְּתַלְתָּ צְלוֹתִין אִינוּן בְּשַׁבָּת, וּרְבִיעֵאָה צְלוֹתָא
דְּמוּסָף, צְלוֹתָא דְעַרְבִית אַתָּה קְדִשְׁתָּ,
וְדָא שְׁכִינְתָּא תַתָּא, דְּאִיהִי מִסְטָרָא דְשְׁמָא לָא,
דְּתַמָּן לְיוֹאֵי, דְּאַתְמַר בְּהוּן וְקִדְשָׁתָּ אֶת הַלְוִיִּם,
צְלוֹתָא דְשַׁחֲרִית יִשְׁמַח מֹשֶׁה בְּמִתְנַת חֶלְקוֹ,
וְדָא נִשְׁמַת כָּל חַי, דְּאִיהִי אִימָא עֲלָאָה, עֲלָה
אַתְמַר (תהלים סח יד) אִם תִּשְׁכַּבּוּן בֵּין שַׁפְּתִים, אֵל
תִּקְרִי אִם אֶלָּא אִם, דְּעֲלָה אַתְמַר (בראשית כח
יא) וַיִּשְׁכַּב בְּמָקוֹם הַהוּא, בְּאַתְר דִּישׁ כ"ב אַתְוּוֹן
דְּאוּרִיַּתָּא שְׁכִיבַת תַּמָּן, זַפְּאָה אִיהִי פּוּמָא,
דְּאוּרִיַּתָּא דְהִיא שַׁעֲתָא שְׁכִיבַת תַּמָּן.

בְּזַמֵּן שַׁעֲמְדוּ יִשְׂרָאֵל עַל הַר
סִינַי, שַׁעֲלִיהֶם נֶאֱמַר וְעַמְדוּ
רְגְלֵיו בַּיּוֹם הַהוּא. וְעוֹד מֵה יָפוּ
פְעָמֶיךָ בַּנְּעָלִים, כְּשַׁעֲמָדִים
בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בַּיּוֹם הַדִּין בְּתַפְלָה,
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁבְלִים
עוֹמֵד מִכְּסָא דִּין וְיוֹשֵׁב עַל כְּסֵא
רַחֲמִים, בְּזַמֵּן שְׁהֶם עוֹמָדִים עִם
הַשְׁכִּינָה בְּגִלוֹת וְסוּבְלִים עַלֵּיהֶם
כְּמָה דִּינִים וְכְמָה יְסוּרִים,
שְׁאוּמְרִים כִּי עֲלִיךְ הוֹרְגֵנוּ כָּל
הַיּוֹם נַחֲשָׁבְנוּ כְּצֹאן טַבְחָה.

וּבְשַׁאֲרָם מִתְפַּלֵּל, צָרִיךְ
בְּהַתְחַלָּה לְהוֹרִיד אֶת הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שְׁהוּא יְהו"ה,
בְּקִרְיַאת שְׁמַע, וְאִין אֲוֹמְרִים
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל בְּכָל שַׁבְּתוֹת וְיָמִים
טוֹבִים, מִשּׁוּם שְׁבִימִים שֶׁל חַל,
שַׁעַר הַחֲצָר הַפְּנִימִי הוּא סְתוּם.
זֶהוּ שְׁפְתוֹב כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
אֱלֹהֵיִם שַׁעַר הַחֲצָר הַפְּנִימִית
הַפְּנֵה קָדִים יִהְיֶה סָגוֹר שְׁשֶׁת יָמֵי
הַמַּעֲשֶׂה, וְלָמָּה? מִשּׁוּם
שְׁמַטְטְרוֹן שׁוֹלֵט עַלֵּיהֶם, וּבְיוֹם
הַשַּׁבָּת שְׁיַבֵּא בַעֲלָה יִפְתַּח, וְכֵן
בְּיוֹם הַחֲדָשׁ יִפְתַּח, וּמִשּׁוּם זֶה,
כְּשִׁמּוֹרִיד אָדָם יְהו"ה בְּקִרְיַאת
שְׁמַע, צָרִיךְ לְהוֹרִיד אוֹתוֹ
בְּאֲדַנְי, שְׁהוּא כְּפִיּוֹ, וּמִשּׁוּם זֶה
אֲדַנְי שְׁפְתֵי תַפְתַּח וּפִי יַגִּיד
תְּהִלְתֶּךָ.

שְׁשַׁדֵּשׁ תַּפְלוֹת הֵן בְּשַׁבָּת,
וּרְבִיעִית תַּפְלַת מוּסָף, תַּפְלַת
עַרְבִית אַתָּה קְדִשְׁתָּ, וְזוֹ שְׁכִינָה
תַּחְתּוֹנָה שְׁהִיא מְצַד הַשְּׁמָא ל,
שְׁשֶׁם הַלְוִיִּם, שְׁנֹאֲמַר בְּהֶם
וְקִדְשָׁתָּ אֶת הַלְוִיִּם. תַּפְלַת
שַׁחֲרִית, יִשְׁמַח מֹשֶׁה בְּמִתְנַת
חֶלְקוֹ, וְזֶה נִשְׁמַת כָּל חַי, שְׁהִיא
הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, עַלֵּיהּ נֶאֱמַר אִם
תִּשְׁכַּבּוּן בֵּין שַׁפְּתִים, אֵל תִּקְרִי
אִם אֶלָּא אִם, שַׁעֲלִיָּה נֶאֱמַר
וַיִּשְׁכַּב בְּמָקוֹם הַהוּא, בְּמָקוֹם
שִׁישׁ כ"ב אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, שׁוֹכְכַת שֶׁם. אֲשֶׁרִי הוּא הַפֶּה שֶׁהַתּוֹרָה שֶׁל אוֹתָהּ שְׁעָה שׁוֹכְכַת שֶׁם.

צְלוֹתָא תְּלִיתָאָה אַתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד, דָּא יְהוּ"ה עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא דְאֶחָד בְּתְרוּיָהּ, וְאִינוּן נְשָׁמָה יְתִירָה וְרוּחַ יְתִירָה וְנַפְשׁ יְתִירָה, נַפְשׁ יְתִירָה בְּעַרְבֵי שַׁבַּת, אַתָּה קִדְשָׁתְךָ, נְשָׁמָה יְתִירָה נְשַׁמַּת כָּל חַי, דְּאִתְּמַר בְּהַּ יִשְׁמַח מֹשֶׁה בְּמִתְּנַת חֵלְקוֹ, רוּחַ יְתִירָה אַתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד, זַפְּאָה אִיהוּ מָאן דְּאִפְתַּח פּוּמוּי בְּתַלְתָּ צְלוֹתִין, לְקַבְּלָא (דף לד ע"ב) לֹון בְּשַׁבַּת, תְּפִלַּת מוֹסַף דָּא צְדִיק, דְּכָלִּיל כְּלָהוּ צְלוֹתִין, וּבִיָּה אֲמַרִין בְּצְלוֹתָא דְמוֹסַף כְּתָר יִתְּנוּ לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְכְתָר אִיהוּ כְּתָר עֲלִיוֹן, יְיָ אֱלֹהֵינוּ אָבָא וְאִמָּא, קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ תְּלַת אָבָהֶן, יְיָ צַבָאוֹת בְּרִית מִלָּה וְתִרִין יְרֵכֵי קְשׁוּט, מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ דָּא שְׁכִינְתָּא.

וּבְאִין שְׁפוּן דְאִינוּן תְּרַעֲיִן דְהִיכְלָא, לְקַבְּלָא כְּהוּן צְלוֹתִין אֲלִין, וּבְגִין דָּא אַדְנִי שְׁפַתִּי תִפְתַּח (תהלים נא יז), פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי צְדָק (שם קיח ט), דְּכַד בַּר נִשׁ אִפְתַּח פּוּמוּי בְּצְלוֹתָא בְּשְׁכִינְתֵּיהּ, מְיָד אָז תִּקְרָא וְיְיָ יַעֲנֶה (ישעיה נח ט), הוּא וּבֵית דִּינוּ, אָז תְּמַנְיָא אַתְוֹן דְאִינוּן יְהוּ"ה אֱהִי"ה, אָבָא וְאִמָּא, וְיְיָ יַעֲנֶה מְיָד הוּא וּבֵית דִּינוּ יְהוּ"ה אַדְנִי.

בַּד אִינוּן בְּאָבָא וּבְאִמָּא, לִימְיָנָא וְשְׁמָאֲלָא, כָּל חַד אִיהוּ שֵׁם בְּפָנֵי עַצְמוֹ, וְכַד אִינוּן בְּכְתָר עֲלִיוֹן אִינוּן בְּיַחְוָדָא חֲדָא, כְּגוּוֹנָא דָּא יֵאָהֳוִיהָ, בְּחֶסֶד וּגְבוּרָה אִינוּן יְהוּ"ה אֱהִי"ה, עַנְפִין מִתְּפָרְדִין לִימְיָנָא וְשְׁמָאֲלָא, בְּעֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא אִינוּן תְּרוּיָהּ בְּיַחְוָדָא חֲדָא, וְהַכִּי אִינוּן עַנְפִין מִתְּפָרְדִין בְּנִצּוּץ וְהוּד, יְהוּ"ה לִימְיָנָא אֱהִי"ה לְשְׁמָאֲלָא, בְּצַדִּיק מִתְיַחֲדִים, הָא הַכָּא רְזָא דְאִילְנָא, דְאִתְּפִשְׁטֵן עַנְפוּי מְעִילָא, וּמִתְיַחֲדִין בְּשִׁרְשׁוּי לְתַתָּא, וְדָא עַץ הַחַיִּים.

הַתְּפִלָּה הַשְּׁלִישִׁית, אַתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד, זֶה יְהוּ"ה הַעֲמוּד הַאֲמִצְעִי שְׁאוֹחַז בְּשִׁנְיָהֶם, וְהוּן נְשָׁמָה יְתִירָה וְרוּחַ יְתִירָה וְנַפְשׁ יְתִירָה. נַפְשׁ יְתִירָה בְּעַרְבֵי שַׁבַּת - אַתָּה קִדְשָׁתְךָ. נְשָׁמָה יְתִירָה - נְשַׁמַּת כָּל חַי, שְׁנַאֲמַר בְּהַּ יִשְׁמַח מֹשֶׁה בְּמִתְּנַת חֵלְקוֹ. רוּחַ יְתִירָה - אַתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שְׁפוֹתַח אֶת פִּיו בְּשִׁלְשׁ תְּפִלוֹת לְקַבֵּל אוֹתָם בְּשַׁבַּת. תְּפִלַּת מוֹסַף זֶה צְדִיק, שְׁפוֹלֵל אֶת כָּל הַתְּפִלוֹת, וּבּוֹ אוֹמְרִים בְּתְפִלַּת מוֹסַף כְּתָר יִתְּנוּ לָךְ יְהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ, וְהַכְּתָר הוּא כְּתָר עֲלִיוֹן, יְהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ - אָבָא וְאִמָּא, וְקְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ - שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, יְהוּ"ה צַבָאוֹת - בְּרִית מִלָּה וְשַׁתִּי יְרֵכֵים שֶׁל אֲמַת, מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ זֶה שְׁכִינָה.

אֲשֶׁרִי הַשְּׁפִתִים שֶׁהֵם שַׁעֲרֵי הַהִיכָל לְקַבֵּל בְּהֵם אֶת הַתְּפִלוֹת הַלְלוּ, וּמְשׁוּם זֶה אַדְנִי שְׁפַתִּי תִפְתַּח, פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי צְדָק, שְׁכַשְׂאֲדִם פּוֹתַח פִּיו בְּתְפִלָּה עִם שְׁכִינְתּוֹ, מְיָד אָז תִּקְרָא וְיְהוּ"ה יַעֲנֶה, הוּא וּבֵית דִּינוּ, אָז שְׁמוּנָה אוֹתִיוֹת שֶׁהֵן יְהוּ"ה אֱהִי"ה, אָבָא וְאִמָּא, וְיְהוּ"ה יַעֲנֶה מְיָד, הוּא וּבֵית דִּינוּ, יְהוּ"ה אַדְנִי.

בְּשֵׁהֶם בְּאָבָא וּבְאִמָּא, לִימִין וּשְׂמָאל, כָּל אֶחָד הוּא שֵׁם בְּפָנֵי עַצְמוֹ, וְכַשֶּׁהֶם בְּכְתָר עֲלִיוֹן, הֵם בְּיַחְוָד אֶחָד כְּמוֹ זֶה: יֵאָהֳוִיהָ, בְּחֶסֶד וּגְבוּרָה, הֵם יְהוּ"ה אֱהִי"ה, הַעֲנַפִּים נִפְרָדִים לִימִין וּלְשְׂמָאל, בְּעֲמוּד הַאֲמִצְעִי הֵם שְׁנֵיהֶם בְּיַחְוָד אֶחָד, וְכֵן הַעֲנַפִּים נִפְרָדִים בְּנִצּוּץ וְהוּד, יְהוּ"ה לִימִין, אֱהִי"ה לְשְׂמָאל, בְּצַדִּיק מִתְיַחֲדִים. הַרִי פֶּאן סוּד הָאֵילָן, שְׁמִתְפַּשְׁטִים עַנְפוּי מְעַלָּה וּמִתְיַחֲדִים לְמַטָּה בְּשִׁרְשׁוֹ, וְזֶה עֵץ הַחַיִּים.

עין הדעת טוב, דלית ביה רע, מתתא לעילא, כגוונא דא, אדנ"י שכינתא תתאה, יהו"ה עמודא דאמצעייתא, ואינון בתרין ירכין ענפין מתפרדין לימינא ושמאלא, והכי בתרין דרועין מתפרדין ענפין לימינא ולשמאלא, בצדיק אינון ביחודא חדא יאהדונה"י, ודא רזא דחשמ"ל, חיוון דאשא ממללן, פל הפורע פורע בברוך, דאיהי יאהדונה"י, וכל הזקף זוקף בשם, בתרין שמהן ודא יהו"ה אהי"ה.

ובהון הוה משבח שכינתא בשיר השירים מתתא לעילא, הדא הוא דכתיב (שיר השירים ז ב) מה יפנו פעמיה בנעלים בת נדיב, חמוקי ירכיף כמו חלאים מעשה ידי אמן, שררף אגן הסהר, שגי שדיף, צוארף, ראשף, הרי כאן ממשח למעלה.

והיא משבחת את הקדוש ברוך הוא ממעלה למטה, ראשו פתם פז, עיניו, לחיו, שפתותיו, שוקיו. אשריו מי שמעלה את התפלה בכל איבר ואיבר בתקון הנה.

בא וראה, יהו"ה אדנ"י הוא הקדוש ברוך הוא ושכינתו, בשתי שוקים, יהו"ה לימין, אדנ"י לשמאל, והם אספקלריה המאירה ואספקלריה שאינה מאירה, בצדיק שניהם אחד, יאהדונה"י. וכף בשתי זרועות, יהו"ה לימין, אדנ"י לשמאל, בעמוד האמצעי יאהדונה"י, שניהם ביחוד אחד, בסוד אמ"ן, ומשום זה גדול העונה אמן יותר מן המברך, הוא איהו מתתא לעילא.

מעילא לתתא יהו"ה אהי"ה תרוייהו חד בכתר עליון, כגוונא דא יאההויה"ה, בחכמה ובינה יהו"ה אהי"ה, בתרין דרועין יהו"ה אהי"ה, בעמודא דאמצעייתא תרוייהו

והוה משבח שכינתא בשיר השירים מתתא לעילא, הדא הוא דכתיב (שיר השירים ז ב) מה יפנו פעמיה בנעלים בת נדיב, חמוקי ירכיף כמו חלאים מעשה ידי אמן, שררף אגן הסהר, שגי שדיף, צוארף, ראשף, הא הכא מתתא לעילא.

והיא משבחת לקודשא בריך הוא מעילא לתתא, ראשו פתם פז, עיניו, לחיו, שפתותיו, ידיו, שוקיו, זכאה איהו מאן דסליק צלותא בכל איבר ואיבר בתקונא דא.

תא חזי יהו"ה אדנ"י איהו קודשא בריך הוא ושכינתיה, בתרין שוקין יהו"ה לימינא אדנ"י לשמאלא, ואינון אספקלריאה המאירה ואספקלריאה שאינה מאירה, בצדיק תרוייהו חד יאהדונה"י, והכי בתרין דרועין יהו"ה לימינא אדנ"י לשמאלא, בעמודא דאמצעייתא יאהדונה"י תרוייהו ביחודא חדא, בסוד אמ"ן, ובגין דא גדול העונה אמן יותר מן המברך, הוא איהו מתתא לעילא.

מעילא לתתא יהו"ה אהי"ה תרוייהו חד בכתר עליון, כגוונא דא יאההויה"ה, בחכמה ובינה יהו"ה אהי"ה, בתרין דרועין יהו"ה אהי"ה, בעמודא דאמצעייתא תרוייהו

מעילא לתתא יהו"ה אהי"ה תרוייהו חד בכתר עליון, כגוונא דא יאההויה"ה, בחכמה ובינה יהו"ה אהי"ה, בתרין דרועין יהו"ה אהי"ה, בעמודא דאמצעייתא תרוייהו

יהו"ה אהי"ה, בעמוד האמצעי שניהם כאחד, בנצח והוד יהו"ה אהי"ה, זה לימין וזה לשמאל, בצדיק שניהם ביחוד כאחד, וכן במלכות שניהם ביחוד אחד כמו זה: יהו"ה אדנ"י, ובה מתחברים יהו"ה אהי"ה, ומשום זה היא קרית ארבע, החבור של ארבעה שמות, שהם בארבע פרשיות של תפלין של יד, ובארבעה בתי תפלין של הראש.

ובשנביא היה עולה למעלה ודופק בשער, אם היה עולה עם השכינה, היה פותח לו מיד, והיה אומר לו, בן אדם, עמד על רגליך ואדבר אותך, שאתה הוא שהיית סובל את השכינה בתפלת עמידה, עמד על רגליך, שנאמר בהם וכף רגליהם ככף רגל עגל, עגלים פנקדים שהם מנהיגים את האותיות, ומצד האותיות הם מרבעים. זהו שפתוב על ארבעת רבעיהם בלכתם לכו. ועוד על ארבעת רבעיהם, הם ארבע קדשות שאומר אדם בכל יום. ועוד עמד על רגליך - בראשונות, ומה שאלתך עד חצי המלכות - באמצעיות, ותעש - באחרונות, ששם אדם הוא כמו עבד המקבל פרס מרבו והולך לו. תפסת.

אשריהם ישראל שהם רגלי השכינה, שעומדת עליהם בתפלת העמידה, שהיא ודאי עליהם תפלה מעמד, ועומדת עליהם בגלות, ובמה עומדת עליהם? משום שמורידים אליה יהו"ה, שעליו נאמר כל הזוקף זוקף בשם, שבו צריך בן אדם לזקף את השכינה, ואלו שלא

פחדא, בנצח והוד יהו"ה אהי"ה דא לימינא ודא לשמאלא, בצדיק תרוייהו ביחודא פחדא, וכן במלכות תרוייהו ביחודא חדא פגוונא דא יהו"ה אדנ"י, ובה מתחברין יהו"ה אהי"ה, ובגין דא איהי קרית ארבע, חבורא דארבע שמקן, דאינון בארבע פרשיין דתפלין דייד, ובארבע בתי דתפלין דרישא.

וכד נביא הוה סליק לעילא, ודפיק לתרעא, אי הוה סליק בשכינתא, הוה פתח ליה מיד, והוה אמר ליה בן אדם עמד על רגליך ואדבר אתך (יחזקאל ב א), דאנת הוא דהוית סביל לשכינתא בצלותא בעמידה, עמוד על רגליך, דאתמר בהון (שם א י) וכף רגליהם ככף רגל עגל, עגולים פנקודים דאינון מנהיגים לאתוון, ומסטרא דאתוון אינון מרובעין, הדא הוא דכתיב (שם יז) על ארבעת רבעיהם בלכתם ילכו, ועוד על ארבעת רבעיהם, אינון (דף נה) ארבע קדושות דאומר בר נש בכל יומא, ועוד עמוד על רגליך בקדמאין, ומה שאלתך עד חצי המלכות באמצעיות, ותעש בבתראין, דתמן איהו בר נש פעבד המקבל פרס מרבו והולך לו, אלין נפקין דהיב לון מלפא בעותהון, הא אחרנין קא דפקי לתרעא, מארי דברית מילה, ואמרי אדנ"י שפתי תפתח.

זכאין אינון ישראל דאינון רגלין דשכינתא, דקמת עלייהו בצלותא בעמידה, דאיהו ודאי עלייהו תפלה מעומד, וקמת עלייהו בגלותא, ובמאי קמת עלייהו, בגין דנחתין לגבה יהו"ה, דעליה אתמר כל הזוקף זוקף בשם, דביה צריך בר נש לזקפא לשכינתא, ואלין דלא זקפין לה בשם יהו"ה בצלותהון, או בפקודין דאורייתא (ג"א יהו"ה, שעליו נאמר כל הזוקף זוקף בשם, שבו צריך בן אדם לזקף את השכינה, ואלו שלא

דלחון), איהי צווחת עליהו, נתנני יי' בידי לא אוכל קום (איכה א יד), דסמיכו דילה איהו בתרין דרועין דאינון חסד וגבורה, ועמידה דילה בתרין שוקין דאינון נצח והוד, וזקיפו דילה בגופא דאיהו עמודא דאמצעיתא, יהו"ה שמייה, ובגין דא כל הזקף זוקף בשם, ויחודא דילה בצדיק, ובגין אלין דלא יכילת למיקם בהון בגלותא, ולית לה סמיכו ולא זקיפו בהון בגלותא, אתעציבת בהון, ורזא דמלה בן חכם ישמח אב, ובן כסיל תוגת אמו (משלי י א), ובגנייה ויתעצב אל לבו (בראשית טו ז), ואמאי פולי האי לאמיה ולא לאבוהי.

אלא דא רזא עלאה איהו, פקודין דעשה אינון מימינא דתמן חכמה, פמה דאוקמוהו מארי מתניתין הרוצה להחכים ידרים, ופקודין דלא תעשה אינון משמאלא דתמן אימא עלאה, דבהון אדנ"י שמעה אדנ"י סלחה אדנ"י הקשיבה ועשה אל תאחר (דניאל ט ט), ביום הכפורים, וכד לא חזרין בתיובתא אינון דעברין על לא תעשה דאינון משמאלא, אתמר עליהו (משלי י א) ובן כסיל תוגת אמו, בגין דתמן אימא לשמאלא, ולבא איהו לשמאלא, (ורזא דמלה) ובגין דא ויתעצב אל לבו.

ותרין הוי"ת אינון לימינא ולשמאלא, כגוונא דא יהה"ו יוה"ה, י' לימינא וביה יהו"ה בחכמה יסד ארץ (שם ג ט), אב עם ברפא, ה' עלאה עם ברא דאיהו ו', תפלין על רישיה, הדא הוא דכתיב (ישעיה סב ח) ובזרוע עזו אלו תפלין דרישא, דבכל אתר דאת ה' על ו' איהי אימא.

ודא רזא דקרפן עולה ויורד, דסליק ה' לגבי י', ונחית ה' לגבי ו', ואם לאו האי

זוקפים אותה עם שם יהו"ה בתפלתם, או במצוות של התורה (שלהם), היא צועקת עליהם, נתנני יהו"ה בידי לא אוכל קום, שהסמיכה שלה היא בשתי זרועות, שהן חסד וגבורה, והעמידה שלה בשתי שוקים, שהם נצח והוד, והזקיפות שלה בגוף, שהוא העמוד האמצעי, שמו יהו"ה, ומשום כך כל הזקף זוקף בשם, והיחוד שלה עם צדיק, ומשום אלו שלא יכולה לעמד עמהם בתפלה, ואין לה סמיכה ולא זקיפה עמהם בגלות, מתעצבת בהם, וסוד הדבר - בן חכם ישמח אב ובן כסיל תוגת אמו, ובגללו ויתעצב אל לבו, ולמה כל זה לאמו ולא לאביו?

אלא זהו סוד עליון, מצוות עשה הן מימין, ששם חכמה, כמו שבארנוהו בעלי המשנה, הרוצה להחכים ידרים, ומצוות לא תעשה הן משמאל, ששם האם העליונה, שהם אדנ"י שמעה, אדנ"י סלחה, אדנ"י הקשיבה ועשה אל תאחר, ביום הכפורים, וכשלא חוזרים בתשובה אותם שעוברים על לא תעשה שהם משמאל, נאמר עליהם ובן כסיל תוגת אמו, משום ששם האם לשמאל, והלב הוא לשמאל, (סוד הדבר) ומשום זה ויתעצב אל לבו.

ושתי הוי"ת הן, לימין ולשמאל, כמו זה: יהה"ו יוה"ה, י' לימין, ובו יהו"ה בחכמה יסד ארץ, האב עם הבת, ה' עליונה עם הבן שהוא ו', תפלין על ראשו. זהו שכתוב ובזרוע עזו, אלו תפלין של ראש, שבכל מקום שאות ה' על ו', היא אם. וזהו הסוד של קרפן עולה ויורד, שעולה ה' אל י', ויורדת ה' אל

הַוְיָה יַהֲהוּ, דְאַתְרַמְיז בְּהַאי קָרָא ^{(ירמיה ט}
 כג) כִּי אִם בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל הַשֶּׁפֶל
 וַיְדוּעַ אוֹתִי, לֹא הוּוּ יִדְעִין בְּנֵי נֶשֶׁא קָרְבָן
 עוֹלָה וַיִּוֶרֶד, דְּכַד לֹא הָוּה בַר נֶשֶׁא קָרִיב אֶת ה'
 עִם י', ה' עִם ו', וּמֵאֵן עוֹלָה וַיִּוֶרֶד, מֵאֵן הָוּה
 יִדְעַ מְאִי נִיְהִי ה' דְּאִיְהִי בְרַתָּא, דְּאִית לִיה
 לְסַלְקָא לָהּ לְגַבֵּי אַבָּא, וְה' דְּאִיְהִי אִימָא
 לְנַחְתָּא לָהּ לְגַבֵּי בְרָא, אֶלְא בְּגִין הַאי הַוְיָה
 דְּאִיְהִי יַהֲהוּ, דְּה' דְּאִיְהִי עַל ו' אִיְהִי אִימָא
 עֲלָאָה, וּבָהּ אֲשַׁתְּמַע ה' תַּתְּאָה דְּאִיְהִי תַחוֹת
 י' דְּאִיְהִי בְרַתָּא, וְדָא רְזָא דְקָרְבָנָא, דְּצָרִיף
 לְסַלְקָא ה' לְגַבֵּי י', וּלְנַחְתָּא ה' לְגַבֵּי ו'.

יִוְהִי י' אִיְהוּ לִימִינָא חֲכָמָה, ו' תוֹרָה
 שְׂבַכְתָּב, מִימִינוּ אֲשֶׁר דָּת לָמוּ ^{(דברים לג}

ב) וְהַאי אִיְהוּ דְאַמְרִין מוֹחַ הַבֵּן דְאַתְמַשֵּׁף
 מִמוֹחַ הָאֵב, ה' עֲלָאָה לְשִׁמְאֵלָא, וּמִתַּמָּן
 אַתְיָהִיבַת אוֹרִייתָא שְׂבַעֲל פָּה, דְּאִיְהִי ה'
 תַּתְּאָה.

זְבָאֵן אִינּוּן יִשְׂרָאֵל דִּידְעִין רְזִין עֲלָאִין
 בְּהוּיִוִּת, דְּבַהוּן סְלִקִין צְלוֹתִין
 בְּהַבְלִים דְּפוּמָהוּן, וְנַחְתִּין אִינּוּן חִיילִין בְּהוּן
 כְּדָקָא יָאוּת, דְּכַד בַר נֶשֶׁא סְלִיק שְׂכִינְתִּיה
 בְּצְלוֹתִיה, קוּדְשָׁא בְרִיף הוּא נַחִית עֲלֵיה, הָדָא
 הוּא דְכְּתִיב ^(שמות כ כד) בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר
 אֶת שְׁמִי אָבָא אֱלִיף וּבְרַכְתִּיף, זְכָאִין אִינּוּן
 יִשְׂרָאֵל דְּאִינּוּן רְגִלִין לְשְׂכִינְתָּא, לְמִיקָם עֲמָה
 בֵּין בְּרִיחוֹ בֵּין בְּעָאקוּ, דְּכַד אֲנוּן בְּדִינָא ^{(דף ג}
 ע) בְּיוֹמָא דְּדִינָא דְּאִיְהִי רֵאשׁ הַשָּׁנָה, אִיְהִי
 קָמַת עֲמָהוּן לְדִינָא, דְּקִימִין לָהּ בְּצְלוֹתִהוּן,
 דְּעֲלִייהוּ אֲתָמַר ^(משלי ו כב) בְּהַתְּהַלְכְּךָ תִּנְחָה
 אוֹתְךָ, בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עֲלִיךָ, וְהַקִּיצוֹת הִיא
 תְּשִׁיחָךָ, דְּבְכָל אֲתַר דְּקִימִין יִשְׂרָאֵל בְּכָל
 פְּקוּדָא וּפְקוּדָא לְשְׂכִינְתָּא, אִיְהִי קִימַת בְּגִינְיִיהוּ בְּכָל דּוּחְקָא וְצַעְרָא, בֵּין

ו', וְאִם לֹא הַהוּיָה יַהֲהוּ הַזוּ
 שְׁנַרְמְזָה בְּפִתּוּב הַזֶּה, כִּי אִם
 בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל הַשֶּׁפֶל
 וַיְדוּעַ אוֹתִי, לֹא הִיוּ יוֹדְעִים בְּנֵי
 אָדָם קָרְבָן עוֹלָה וַיִּוֶרֶד, שְׂכִשְׁלָא
 הָיָה אָדָם מְקָרִיב אֶת אוֹת ה' עִם
 י', וְה' עִם ו', וּמִי עוֹלָה וַיִּוֶרֶד,
 מִי הִיָּה יוֹדְעַ מִי הִיא ה' שְׁהִיא
 הַבַּת שֵׁישׁ לוֹ לְהַעֲלוֹתָהּ אֶל
 הָאֵב, וְה' שְׁהִיא הָאֵם לְהוֹרִיד
 אוֹתוֹ אֶל הַבֵּן? אֶלָּא בְּגִלְל
 הַהוּיָה הַזֶּה שְׁהִיא יַהֲהוּ, שְׁה'
 שְׁהִיא עַל ו' הִיא הָאֵם הַעֲלִינְהָ,
 וּבָהּ נִשְׁמַע ה' תַּחְתּוֹנָה, שְׁהִיא
 תַּחַת י', שְׁהִיא הַבַּת, וְזֶה סוּד
 הַקָּרְבָן, שְׂצָרִיף לְהַעֲלוֹת ה' לִי,
 וְלַהוֹרִיד ה' אֶל ו'.

יִוְהִי י' הוּא לִימִין, חֲכָמָה, ו'
 תוֹרָה שְׂבַכְתָּב, מִימִינוּ אֲשֶׁר דָּת
 לָמוּ, וְזֶהוּ שְׂאוּמְרִים מִחַ הַבֵּן
 שְׁנַמְשֵׁף מִמִּחַ הָאֵב. ה' עֲלִינְהָ
 לְשִׁמְאֵל, וּמִשָּׁם נַתְּנָה תוֹרָה
 שְׂבַעֲל פָּה, שְׁהִיא ה' תַּחְתּוֹנָה.
 אֲשִׁרְיָהֶם יִשְׂרָאֵל שְׂיִוְדְעִים
 סוּדוֹת עֲלִינְיָם בְּהוּיִוִּת, שְׂבָהֶם
 עוֹלִים וַיִּוֶרֶדִים בְּהַבְלִים שֶׁל
 פִּיקָם, וַיִּוֶרֶדִים אוֹתָם הַחִילוֹת
 בְּהֶם פְּרָאוּי, שְׂכִשְׁאָדָם מְעֵלָה
 אֶת שְׂכִינְתּוֹ בַּתְּפִלְתּוֹ, הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּף הוּא יוֹרֵד עֲלָיו. זֶהוּ
 שְׂפִתּוּב בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר
 אֶת שְׁמִי אָבָא אֱלִיף וּבְרַכְתִּיף.
 אֲשִׁרְיָהֶם יִשְׂרָאֵל שְׂהֶם רְגִלִי
 הַשְּׂכִינָה לְעַמּוּד עֲמָה בֵּין בְּרוּחָהּ
 בֵּין בְּצָרָה, שְׂכִשְׁהֶם בְּדִין בְּיוֹם
 הַדִּין, שְׂהוּא רֵאשׁ הַשָּׁנָה, הִיא
 עוֹמְדַת עֲמָה לְדִין שְׂמַעְמִידִים
 אוֹתָהּ בַּתְּפִלְתָּם, שְׂעֲלִיהֶם נְאֻמַר
 בְּהַתְּהַלְכְּךָ תִּנְחָה אוֹתְךָ, בְּשִׁכְבְּךָ
 תִּשְׁמֹר עֲלִיךָ, וְהַקִּיצוֹת הִיא
 תְּשִׁיחָךָ. שְׂבְכָל מָקוֹם שְׂעוֹמְדִים
 יִשְׂרָאֵל בְּכָל מַצְוָה וּמַצְוָה

לשכינה, היא עומדת בשבילם בכל דחק וצער, בין בדרך בין בלישוב בין בימים. וזהו בהתהלךך במדבר - תנחה אתך, זהו שכתוב צדק לפניך יהלך וישם לדרך פעמיו. בשכבך - בלישוב, תשמר עליך, והקיצות - לרדת לים - היא תשיחך. ועוד בהתהלךך - בעולם הזה - תנחה אתך, בשכבך - בקבר - תשמר עליך, והקיצות - בתחית המתים - היא תשיחך.

חרי אלו יוצאים, והנה אחרים דופקים בפתח, והם בעלי הרגלים, מהצד של הרגלים של הקדוש ברוך הוא, שנאמר בהם ועמדו רגליו ביום ההוא, ועליהם נאמר כשש מאות אלה רגלי הגברים לבד מטף. אלו יוצאים והרי אחרים נכנסים מצד של אלו שנאמר בהם ורגליהם רגל ישרה, ויש רגלים אחרות מרבעים של אופנים, שנאמר בהם על ארבעת רבעיהם בלכתם ילכו, שבהם והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק, ואותם רגלים בעגול, הם כמו נקודות לאותיות, שהם רגלים ברבוע.

והנביא שהוא מהצד שלהם, שם היתה עולה רוחו, ומשם היה שומע כל מה שהיה לו לשמע. זהו שכתוב ויאמר אלי בן אדם עמד על רגליך ואדבר אותך, ועוד, ותבא בי רוח כאשר דבר אלי ותעמדני על רגלי ואשמע את מדבר אלי, ותשאני רוח ואשמע אחרי וגומר, משום שהדרגות הן מצד השכינה, שנאמר בה וראית את אחורי, אמר ואשמע אחרי.

מה זה קול רעש גדול? שיש רעש ויש רעש. יש רעש שנאמר בו לא ברעש יהוה, שלא בא

בארקא בין בלישובא בין בינמא, ודא איהו בהתהלךך במדברא תנחה אותך, הדא הוא דכתיב (תהלים פה יד) צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו, בשכבך בלישובא תשמור עליך, והקיצות למיזל בינמא היא תשיחך, ועוד בהתהלךך בהאי עלמא תנחה אותך, בשכבך בקבר תשמור עליך, והקיצות בתחית המתים היא תשיחך.

הא אלן נפקין, והא אחרנין קא דפקין לפתחא, ואינון מארי רגלין, מסטרא דרגלין דקודשא בריה הוא, דאתמר בהון (זכריה יד ד) ועמדו רגליו ביום ההוא, ועלייהו אתמר (שמות יב לו) כשש מאות אלה רגלי הגברים לבד מטף, אלן נפקין הא אחרנין עאלין, מסטרא דאלין דאתמר בהון (יחזקאל א ז) ורגליהם רגל ישרה, רגלין בעגולא אינון רגל ישרה, ואית רגלין אחרנין מרובעין דאופנים, דאתמר בהון (שם יז) על ארבעת רבעיהם בלכתם ילכו, דבהון והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק (שם יד), ואינון רגלין בעגולא, אינון כנקודין לאתוון, דאינון רגלין ברבועא.

ונביא דאיהו מסטרא דלהון, תמן הוה סליק רוחיה, ומתמן הוה שמע כל מה דהוה ליה למשמע, הדא הוא דכתיב (יחזקאל ב א) ויאמר אלי בן אדם עמד על רגליך ואדבר אותך, ועוד (שם ב) ותבא בי רוח כאשר דבר אלי ותעמדני על רגלי, ואשמע את מדבר אלי, ותשאני רוח ואשמע את מדבר אלי, ובגין דדרגין אינון מסטרא דשכינתא, דאתמר בה (שמות לג כג) וראית את אחורי, אמר ואשמע אחרי.

מאי קול רעש גדול, דאית רעש ואית רעש, אית רעש דאתמר ביה (מלכים א יט יא) לא

לשם הקדוש ברוך הוא, ויש רעש שיבא לשם, אלא רע"ש בהפוך ער"ש, כמו שנאמר יהו"ה יסעדנו על ערש דוי, וזהו כל משכבו הפכת בחליו, שנהפך רע"ש לער"ש, ומי הוא ער"ש? אלא הוא עש"ר בהפוך אותיות, וזו שכינה שהיא הכלל של עשר ספירות, שעליה נאמר אין קדושה בפחות מעשרה.

שהיא שורה על ראש החולה, ובגללה יהו"ה יסעדנו, ובמה? על ערש דוי, על שכינתו ודאי, ואם שכינה לא שם, רוח סערה שם, שמסעירה את גוף האדם, שכתוב בו והאניה חשבה להשבר, שהיא גוף הספינה. כשאין השכינה סומכת אותה, רוח סערה מהפכת אותה ומשפרת אותה, ובזמן ששכינה סומכת אותה, מיד יוצא קול: בן אדם עמד על רגליך, ועומד ממחלתו, ויוצא מהדין שלם בגופו שלם במקומו.

הרי אלה יוצאים, הנה אחרים דופקים בפתח, ואומרים אדניי שפתי תפתח, ואותם שסומכים את השכינה בכמה רגלים של מועדים וימים טובים, וכשאלה נכנסים, הקדוש ברוך הוא משבח אותה בהם, מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב, שאלו הם שנאמר בהם שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך. אמר הקדוש ברוך הוא, כמה את נאה באלו הנעלים, שהם נעילת פסח ונעילת עצרת ונעילת חג. חמוקי ירכיף - אלה הם מצד של שתי ירכי אמת שנאמר בהן שוקיו עמודי שש, והן שש דרגות נבואה.

מצד האות ו, שהוא צדיק, העמוד שסומך אותם, והוא כנגד שש מעלות לפסא, ועולה

ברעש יי', דלא ייתי תמן קודשא בריך הוא, ואית רעש דיייתי תמן, אלא רע"ש בהפוכא ער"ש, כמה דאתמר (תהלים מא ד) יי' יסעדנו על ערש דוי, ודא איהו כל משכבו הפכת בחליו, דאתהפך רע"ש לער"ש, ומאי ניהו ער"ש, אלא איהו עש"ר בהפוך אתוון, ודא שכינתא דאיהי כללא דעשר ספירן, דעלה אתמר אין קדושה בפחות מעשרה.

דאיהו שריא לרישא דחולה, ובגינה יי' יסעדנו, ובמאי על ערש דוי, על שכינתיה ודאי, ואם שכינתא לאו תמן, רוח סערה תמן, דאסעיר גופיה דבר נש, דכתיב ביה (יונה א ד) והאניה חשבה להשבר, דאיהי גופא דספינה, פד לית שכינתא סמיכת לה, רוח סערה מהפך לה ותבר לה, ובזמנא דשכינתא סמיכת לה, מיד קלא נפיק בן אדם עמד על רגליך (יחזקאל ב א), וקאים ממרעא דיליה, ונפיק מדינא, שלים בגופיה שלים במקוניה.

הא אלין נפקין, הא אחרנין דפקין לפתחא, ואמרין אדניי שפתי תפתח, ואינון דסמיכין לשכינתא בכמה רגלין דמועדים ויומין טבין, וכד אלין עאלין, קודשא בריך הוא משבח לה בהון, מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב (שיר ז ב), דאלין אינון דאתמר בהון (דברים טז טז) שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך, אמר קודשא בריך הוא, כמה אנת שפירא באלין נעלים דאינון נעילת פסח ונעילת עצרת ונעילת חג, חמוקי ירכיף, אלין אינון מסטרא דתרי ירכי קשוט דאתמר בהון שוקיו עמודי שש, ואינון שית דרגין דנבואה. מסטרא דאת ו' דאיהו צדיק, עמוד דסמיך לון, ואיהו שית לקבל (מלכים א י

באות י' לששים, כמו הששים
וששה גלגלים שסובבים את
הכפסא, והם ס"ו מן יסוד, והרי
פרשוה, נשאר י"ד, בו ובניד
הנביאים אדמה, וזו שכניה, יד
חותמת מצד של הצדיק, יד
פותבת מצד העמוד האמצעי,
היא תמונת כל, ומשום זה ובניד
הנביאים אדמה.

הרי אלו יוצאים, והנה אחרים
דופקים בפתח, ואומרים אדנ"י
שפתי תפתח, והם בעלי
האות, שהוא ח"י העולמים,
שמתפללים בשמונה עשרה
ברכות של התפלות שמקריבים
בהן קרבן לקדוש ברוך הוא,
שחשוכה כנגד שבעה פרים
ושבעה אילים, וכנגד שני תורים
או שני בני יונה שמצד האות
הזה, אמר למשה וזה לך
האות, והוא כולל שנים עשר
מזלות, ושבעה כוכבי לכת מצד
הקדשה, שהיא בת שבע, ומצד
של ו"ו, שהוא ו' עליונה ו'
תחתונה, ועליהם נאמר ומאתות
השמים אל תחתו, פי יחתו
הגוים מהמה.

ה"א הם ששה כוכבי לכת, ה'
כוכב שביעי, ו"ו שנים עשר
מזלות, שכל מזל נקרא אות,
והוא ממנה על כל שעה של
שמים עשרה שעות, לכל נביא
יש מזלו ושעתו, וכפי אותו מזל
וכפי הפעלה שלו, כף מתגלה
לו אות מן וא"ו, ששנים עשר
מזלות ממנים על שמים עשרה
שעות ועל שנים עשר ירחים.

והכזרות הללו, משם היו
יורשים שנים עשר השבטים
את נשמותיהם, ויש מצד
אחר שנים עשר, שנאמר בהם
שנים עשר נשיאים לאמתם,
שהם נקראו טל"ה שו"ר
תאומים סרט"ן וגומר, זה

יט) שש מעלות לכפסא, וסליק באת י' לששים,
כגוונא דששים ושית גלגלים דסחרין
לכורספא, ואינון ס"ו מן יסוד, והא אוקמוה,
אשתאר י"ד, ביה ובניד הנביאים אדמה (הושע
יב יא), ודא שכנתא יד חותמת מסטרא דצדיק,
יד פותבת מסטרא (דף לו ע"א) דעמודא
דאמצעיתא, איהי תמונת כל, ובגין דא (הושע
יב יא) ובניד הנביאים אדמה.

הא אלין נפקין, הא אחרנין קא דפקין
לפתחא, ואמרין אדנ"י שפתי תפתח,
ואינון מארי דאות, דאיהו ח"י עלמין, דמצלין
בח"י ברכאן דצלותין, דמקרבין בהון קרבנא
לקודשא בריך הוא, דחשיבא לקבל שבעה
פרים ושבעה אלים, ולקבל שתי תורים או
שני בני יונה, דמסטרא דהאי אות אמר למשה
וזה לך האות (שמות ג יב), ואיהו כליל תרי עשר
מזלות, ושבעה כוכבי לכת, מסטרא דקדושה,
דאיהי בת שבע, ומסטרא דו' דאיהו ו' עלאה
ו' תתאה, ועליהו אתמר (ירמיה י ב) ומאתות
השמים אל תחתו, פי יחתו הגוים מהמה.

ה"א אינון שית כוכבי לכת, ה' ככבא
שביעאה, ו"ו תרין עשר מזלות, דכל
מזל אתקרי אות, ואיהו ממנא על כל שעתא
דתרין עשר שעתין, כל נביא אית ליה מזליה
ושעתיה, וכפום ההוא מזל, וכפום פעולה
דיליה, הכי אתגלייא ליה אות מן וא"ו, דתרין
עשר מזלות ממנן על תרין עשר שעתין, ועל
תרין עשר ירחין.

ואל"ן מזלות מתמן הוו ירתין תרין עשר
שבטין נשמתין דלהון, ואית מסטרא
אחרא תרין עשר, דאתמר בהון (בראשית כה
טז) שנים עשר נשיאים לאמתם, דאינון
אתקריאו טל"ה שו"ר תאומים סרט"ן

כמו זה עשה הקדוש ברוך הוא. ששה מזלות הם ממעלה למטה מחסד עד יסוד, ויש ממטה מעלה מיסוד עד חסד. מצד המלכות נקראו שבועה כוכבי לכת, משכינה עד חסד, וכפי הפעולה של אותה הספירה כף התגלה אות. אות מצד של חסד הוא רחמים, אות מצד הגבורה הוא דין, ומראה על הרג הרשעים, וישפכות דם, ומראה בצדיקים דם בהמות, לאכל בשמחה, וענג של מאכלים בחתן וכלה, ובשפיכות של דמי הקרבנות. זהו שכתוב וזכתת את עלתיך וכו', ועליהם נאמר איזהו מקומן של זבחים שחיטתן בצפון. ועוד מראה בצדיקים דם ברית, שנאמר בה ואומר לך בדמיה חיי ואומר לך בדמיה חיי.

מצד העמוד האמצעי הוא אות תלוי ארף. אם זכיות המעשים של העולם - מטה כלפי חסד, ואם לא - כלפי דין, וכך הם שלשה האחרים כמו זה, ולחכם ברמז.

הרי אלו יוצאים, והנה אחרים דופקים בפתח מצד הקשת, שהוא אף כף אות ברית, שנאמר בו כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם כן מראה הנגה סביב, הוא מראה דמות כבוד יהוה ואראה ואפל על פני ואשמע קול מדבר, ולמה הוא נפל על פניו? משום שאסור להביט בקשת.

אמר רבי אלעזר: אבא, ולמה אסור להסתכל בקשת? אמר לו רבי שמעון: בני, בגלל אותם הקלפות שמתלבשים בו, ושהם בו, שהם רוח סערה ענן גדול

וגומר, דא כגוונא דדא עבד קודשא בריך הוא.

שית מזלות אינון מעילא לתתא מחסד ועד יסוד, ושית מתתא לעילא מיסוד ועד חסד, מסטרא דמלכות אתקריאו שבועה כוכבי לכת, משכינתא עד חסד, וכפום פעולה דהיא ספירה הכי אתגלייא אות, אות מסטרא דחסד איהו רחמי, אות מסטרא דגבורה איהו דינא, ואחזי על קטולא דחייביא, וישפכו דדמא, ואחזי בצדיקייא דם דבעירן, למיכל בחדוה וענג דמאכלין בחתן וכלה, ובשפכו דדמא דקרפנין, הדא הוא דכתיב (שמות כ כד) וזכתת עליו את עלתיך וכו', ועלייהו אתמר איזהו מקומן של זבחים שחיטתן בצפון, ועוד אחזי בצדיקייא דם ברית, דאתמר בה (יחזקאל טו ט) ואומר לך בדמיה חיי ואומר לך בדמיה חיי.

מסטרא דעמודא דאמצעיתא איהו אות תלוי ארף, אם זכוון עובדין דעלמא מטה כלפי חסד, ואם לאו כלפי דינא, והכי אינון תלת אחרנין כגוונא דא, ולחפימיא ברמיזא.

הא אליו נפקין, הא אחרנין דפקין לפתחא מסטרא דקשת, דאיהו אוף הכי אות ברית, דאתמר ביה (שם א כח) כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם, כן מראה הנגה סביב, הוא מראה דמות כבוד יי' ואראה ואפל על פני, ואשמע קול מדבר, ואמאי הוא נפיל על אנפוי, בגין דאסיר לאסתכלא בקשת.

אמר רבי אלעזר, אבא ואמאי אסיר לאסתכלא בקשת, אמר ליה רבי שמעון, ברי בגין אינון קליפין דמתלבשין ביה ודאינון ביה, דאינון רוח סערה ענן גדול ואש מתלקחת ונגה לו

במה ודאינון ביה, דאינון רוח סערה ענן גדול ואש מתלקחת ונגה לו

וְאִשׁ מִתְּלַקְחַת וְנִגְהָ לֹו סְבִיב, וְזָהוּ שְׂרָאָה יְחֻזְקָאֵל עֲלִיו הַשְּׁלוֹם, שְׁאָמַר וְאָרָא וְהִנֵּה רִיחַ סְעָרָה בָּאָה מִן הַצְּפוֹן, זֶה קוֹ תַּהוּ, קִלְיָפָה יְרָקָה שֶׁל אֲגוּזָה, קוֹ יֶרֶק. עֲנֵן גְּדוּל, הַקְּלִפָּה הַשְּׁנִינְיָה הַלְּבָנָה שֶׁל הָאֲגוּזָה, וְזֶה בַּהּ. וְאִשׁ מִתְּלַקְחַת, קִלְיָפָה שְׁלִישִׁית שֶׁל הָאֲגוּזָה, וְזֶה חֲשֵׁף. וְנִגְהָ לֹו סְבִיב, זֶה קִלְיָפָה רְבִיעִית שֶׁל הָאֲגוּזָה, שְׁהִיא נֶאֱחָזָה בְּמַח, וּמִתּוֹכָם כְּעֵין הַחֲשֵׁמֶל, זֶה מַח הָאֲגוּזָה, וְזֶה יֵאֱהֹוּנָה"י.

וּבְנֵי, עַד שֶׁקְּלִפּוֹת הָאֲגוּזָה הִלְלוּ וְנִשְׁכְּרִים וְנִשְׁכְּרִים בְּתַקִּיעָה וְשִׁכְרִים וְתַרְוִיעָה, שְׁבָהֶם שְׁכְרִים - שְׁכַר תְּשַׁכֵּר מִצְבוֹתֵיהֶם, שֶׁהֵם קִלְפַת הָאֲגוּזָה, וּבְתַרְוִיעָה - תְּרוּעָם בְּשִׁכְט בְּרָזֶל, וּבְתַקִּיעָה - וְהוֹקֵעַ אוֹתָם לִיהוּ"ה, שְׁאֵלָה גְרָמוּ שְׁוֹתַקֵּעַ כַּף יֶרֶף יַעֲקֹב בְּגִיד הַנְּשֵׂה, שֶׁהוּא צְדִיק, וְנִפְרָדָה מִמֶּנּוּ שְׁכִינָה, וְהִיא בְּגָלוֹת, וְנִדְבַק בְּמִקוּמָהּ קִלְפָה שֶׁל עֲרֵלָה שְׁמִפְרִידָה בֵּין צְדִיק וְשְׁכִינָה, עַל כֵּן לֹא יֵאָכְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנְּשֵׂה, עַד שְׁנַעֲבֹרֶת הַקְּלִפָּה הַזֶּה מִשָּׁם.

וּבְנֵי, כָּל זְמַן שֶׁהַקְּלִפּוֹת הִלְלוּ לֹא עוֹבְרִים מִן הַקְּשֵׁת, לֹא תִהְיֶה הַקְּשֵׁת בְּגוּנְיָה מְאִירִים, וְסִימָן זֶה יִהְיֶה בִידָף - עַד שֶׁתִּרְאֶה קְשֵׁת בְּגוּנְיָה מְאִירִים, אֵל תִּצְפֶּה לְרַגְלֵי הַמְּשִׁיחַ, וּמִיָּד שֶׁתִּהְיֶה מְאִירָה בְּגוּנִים מְאִירִים, מִיָּד וּרְאִיתִיהָ לְזֹכֵר בְּרִית עוֹלָם, וּמִיָּד מִתְּגַלֶּה אוֹתוֹ שְׁנֹאמַר בּוּ וְזֶה לָךְ הָאוֹת כִּי אֲנֹכִי שְׁלַחְתִּיךָ, לְקַיֵּם בּוּ כִימִי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנּוּ נִפְלְאוֹת, בְּאוֹתוֹ זְמַן מִתְּגַלֶּה מ"ה ש"ה יְהִיהָ ה"וּא שִׁיְהִיהָ.

הָרִי אֵלָיו יוֹצֵאִים, אַחֲרֵים דּוֹפְקִים בִּפְתַח וְאוֹמְרִים אֲדָנִי

סְבִיב, וְדָא אִיהוּ דְחֻזָּא יְחֻזְקָאֵל עֲלִיו הַשְּׁלוֹם, דְּאָמַר וְאָרָא וְהִנֵּה רִיחַ סְעָרָה בָּאָה מִן הַצְּפוֹן, דָּא קוֹ תַּהוּ קִלְיָפָה יְרוֹקָא דְאֲגוּזָא קוֹ יְרוֹק, עֲנֵן גְּדוּל קִלְיָפָה תְּנִינָא חוּרָא דְאֲגוּזָא, וְדָא בַּהּ, וְאִשׁ מִתְּלַקְחַת קִלְיָפָה תְּלִיתָא דְאֲגוּזָא וְדָא חֲשֵׁף, וְנִגְהָ לֹו סְבִיב דָּא קִלְיָפָה רְבִיעִיאָה דְאֲגוּזָא, דְּאִיהִי אֲתַאחְדָּא בְּמוֹחָא, וּמִתּוֹכָם כְּעֵין הַחֲשֵׁמֶל דָּא מוֹחָא דְאֲגוּזָא, וְדָא יֵאֱהֹוּנָה"י.

וּבְרִי עַד דְּאֵלִין קִלְיָפִין דְּאֲגוּזָא מִתְּעַבְרִין וּמִתְּעַבְרִין, בְּתַקִּיעָה וְשִׁכְרִים וְתַרְוִיעָה, דְּבַהוּן שְׁכְרִים (שְׁמוֹת כג כד) שְׁכַר תְּשַׁכֵּר מִצְבוֹתֵיהֶם, דְּאִינוּן קִלְיָפִין דְּאֲגוּזָא, וּבְתַרְוִיעָה (תְּהִלִּים ב ט) תְּרוּעָם בְּשִׁכְט בְּרָזֶל, וּבְתַקִּיעָה וְהוֹקֵעַ אוֹתָם לִי"י, דְּאֵלִין גְרָמוּ (בְּרַאשִׁית לב כו) דְּוֹתַקֵּעַ כַּף יֶרֶף יַעֲקֹב בְּגִיד הַנְּשֵׂה, דְּאִיהוּ צְדִיק, וְאֲתַפְּרֵשׁ מִינָהּ שְׁכִינְתָּא, וְאִיהִי בְּגָלוֹתָא, וְאֲתַדְבַּק בְּאֲתַרְהָא קִלְיָפָה דְּעֲרֵלָה דְּאֲפְרִיד בֵּין צְדִיק וְשְׁכִינְתָּא, עַל כֵּן לֹא (ד' טז ע"ב) יֵאָכְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנְּשֵׂה (שֵׁם לב לג), עַד דְּאֲתַעֲבֹרֶת הָאִי קִלְיָפָה מִתְּמֵן.

וּבְרִי כָּל זְמַנָּא דְּאֵלִין קִלְיָפִין לֹא מִתְּעַבְרִין מִקְּשֵׁת, לֹא יְהִי קְשֵׁת בְּגוּוֹנוֹי נְהִירִין, וְסִימָנָא דָּא יְהִי בִידָף, עַד דְּתַחֲזִי קְשֵׁתָא בְּגוּוֹנוֹי נְהִירִין לֹא תִצְפִּי לְרַגְלֵי דְּמְשִׁיחָא, וּמִיָּד דִּיהִי נְהִיר בְּגוּוֹנִין נְהִירִין, מִיָּד וּרְאִיתִיהָ לְזֹכֵר בְּרִית עוֹלָם (שֵׁם ט טז), וּמִיָּד אֲתַגְלִיֵּיא הַהוּא דְּאֲתַמַּר בִּיהָ (שְׁמוֹת ג יב) וְזֶה לָךְ הָאוֹת כִּי אֲנֹכִי שְׁלַחְתִּיךָ, לְקַיֵּימָא בִּיהָ כִימִי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנּוּ נִפְלְאוֹת (מִיכָה ז טו), בַּהּ הוּא זְמַנָּא אֲתַגְלִיֵּיא מ"ה ש"ה יְהִיהָ ה"וּא שִׁיְהִיהָ.

הָא אֵלִין נְפִקִין, אַחֲרֵינִין דְּפִקִין לְפִתְחָא,

שפתי תפתח, והם בעלי הקומה, מצד האם העליונה נקראת השכינה בטן, זהו שכתוב מבטן מי יצא הקרח, כעין הקרח הנורא. הגוף שלה העמוד האמצעי, הבטן שעליו נאמר בטנף ערמת חטים.

שָׂרָרַךְ אֲגַן הַסֵּהר אֶל יַחֲסֵר הַמְּזֻג וְגוֹמֵר, שָׂרָרַךְ זֶה צִיּוֹן, שֶׁהוּא טְבוּר הָעוֹלָם, הַנִּקְדָּה שְׁמֹנֶה הַשֵּׁת הָעוֹלָם לְאַרְבַּעַת צְדִידִים, שֶׁהֵם מִזְרַח וּמַעֲרֵב צְפוֹן וְדָרוֹם, וּכְנַגְדָם רֹאשׁ לְמִזְרַח, גּוֹף לְמַעֲרָב, זְרוּעוֹת לְדָרוֹם, רַגְלִים לְצָפוֹן, אוֹת בְּרִית נִקְדָּה בְּאִמְצַע, כְּמוֹ שֶׁהַטְבוּר, אֲגַן הַסֵּהר, זוֹ נִקְדָּה שֶׁל הַלְבָנָה כְּמוֹ זֶה: כ, וְהִיא רֹאשִׁית נִקְדָּה בְּאוֹת ב, בַּת קוֹל הִיא וְדָאִי, הַכֹּלָל שֶׁל נִקְדוֹת הָאוֹתוֹת.

וְהִיא פְתוּחָה כְּלָפֵי צְדִיקִים וְחֲסִידִים וְחַכְמִים בְּעֲלֵי הַתּוֹרָה, וּפְתוּחָה לְנַבִּיאִים וּלְשׁוֹמְרֵי הַבְּרִית, וְכֹל אוֹתָם שְׁתּוּלִיִּים בְּסִפְרוֹת, שֶׁהֵם שְׁמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהִיא סְתוּמָה מִצַּד אַחַר כְּלָפֵי הַרְשָׁעִים, שֶׁבְזִמְן שְׂבָאִים לְהַסְתַּפֵּל בָּהּ, מִחֲזִירָה פְּנִים לְאַחֹר מֵהֵם, כְּמוֹ זֶה: ט.

וּמְשׁוּם שֶׁיַּעֲקֹב שְׂדִיּוֹקְנוֹ חֲקוּק בְּלִבָּנָה שָׁם, נֶאֱמַר בּוֹ לֹא הִבִּיט אֶן בְּיַעֲקֹב וְלֹא רָאָה עֲמַל בְּיִשְׂרָאֵל, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמּוֹ וְתָרוּעַת מִלְךְ בּוֹ, וְעַל אוֹתָם זָרַע שֶׁל יַעֲקֹב נֶאֱמַר וַיִּשְׁכֵּן יִשְׂרָאֵל בְּטַח בְּדָד עֵין יַעֲקֹב. נֶאֱמַר כָּאֵן בְּדָד, וְנֶאֱמַר שָׁם בְּמָקוֹם אַחַר יְהוָה בְּדָד יִנְחֲנוּ וְאֵין עִמּוֹ אֵל נִכְר, זֶה יְהִיָּה בִימֵי מִלְךְ הַמְּשִׁיחַ שְׁלֹא תִהְיֶה פְסֻלַת בְּיִשְׂרָאֵל, אֲלֵא יְהוָה בְּדָד יִנְחֲנוּ, וּמִי הַפְּסֻלַת? אֵלוֹ הַגְּרִים, וּמְשׁוּם כִּךָ פְּרִשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמְּשֻׁנָּה שְׂאִין מְקַבְּלִים גְּרִים לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ.

וְאֶמְרִין אֲדַנִּי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וְאֵינוֹן מְאִרֵי דְקוּמָה, מִסְטָרָא דְאִימָא עֲלָאָה אֶתְקַרִיאת שְׁכִינְתָא בְטָן, הִדָּא הוּא דְכְתִיב (איוב לח כט) מִבְטָן מִי יֵצֵא הַקְרַח, (יחזקאל א כב) כְּעֵין הַקְרַח הַנּוֹרָא, גּוֹף דִּילָה עֲמוּדָא דְאִמְצַעִיתָא, בְטָן עֲלֵיהּ אֶתְמַר (שיר ז ג) בְטָנָךְ עֲרַמַת חֲטִיִּים.

שָׂרָרַךְ אֲגַן הַסֵּהר אֶל יַחֲסֵר הַמְּזֻג וְגוֹמֵר (שם), שָׂרָרַךְ דָּא צִיּוֹן, דְאִיהוּ טְבוּר עֲלֵמָא, נִקְוֵדָה דְמִינָה הוֹשְׁתַת הָעוֹלָם, לְאַרְבַּע סְטָרִין דְאֵינוֹן מִזְרַח וּמַעֲרָב צְפוֹן וְדָרוֹם, וְלִקְבֻלֵיהוּ, רִישָׁא לְמִזְרַח, גּוּפָא לְמַעֲרָב, דְרוּעֵין לְדָרוֹם, רַגְלִין לְצָפוֹן, אוֹת בְּרִית נִקְוֵדָה בְּאִמְצַעִיתָא, כְּגוֹנוֹנָא דְטְבוּר, אֲגַן הַסֵּהר, דָּא נִקְוֵדָה דְסִיְהִרָא כְּגוֹנוֹנָא דָּא כ, וְהִיא רֹאשִׁית נִקְוֵדָה בְּאוֹת ב, בַּת קוֹל אִיהִי וְדָאִי, פְּלָלָא דְנִקְוֵדִין וְאוֹתוֹן.

וְאִיהִי פְתוּחָה כְּלָפֵי צְדִיקָא וְחֲסִידָא וְחַפְימָא מְאִרֵי דְאוֹרֵייתָא, וּפְתִיחָא לְגַבֵּי נְבִיאֵי, וְלְגַבֵּי נְטָרֵי בְרִית, וְכֹל אֵינוֹן דְתִלְיִין בְּסִפְרוֹן, דְאֵינוֹן שְׁמָא קְדִישָׁא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְאִיהִי סְתִימָא מִסְטָרָא אֶחָרָא כְּלָפֵי רְשִׁיעֵי, דְבְזִמְנָא דְאוֹתֵיין לְאַסְתַּכְּלָא בָּהּ, חֲזַרְתָּ אֲנִפִין לְאַחֹרָא מִנֵּיהוּ, כְּגוֹנוֹנָא דָּא ט.

וּבְגִין דְיַעֲקֹב דְאִיהוּ דְיוֹקְנִיה חֲקוּקָה בְּסִיְהִרָא תְמָן, אֶתְמַר בֵּיהּ (במדבר כג כא) לֹא הִבִּיט אֶן בְּיַעֲקֹב וְלֹא רָאָה עֲמַל בְּיִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ עִמּוֹ וְתָרוּעַת מִלְךְ בּוֹ, וְעַל אֵינוֹן דְזָרַעָא דְיַעֲקֹב אֶתְמַר (דברים לג כז) וַיִּשְׁכֵּן יִשְׂרָאֵל בְּטַח בְּדָד עֵין יַעֲקֹב, אֶתְמַר הִכָּא בְּדָד, וְאוֹתְמַר הָתָם בְּאוֹתְרָא אֶחָרָא (שם לב יב) יְיָ בְּדָד יִנְחֲנוּ וְאֵין עִמּוֹ אֵל נִכְר, דָּא יְהִיָּה בְיוֹמוֹי דְמִלְכָּא מְשִׁיחָא, דְלֹא יְהִיָּה פְסוּלַת בְּיִשְׂרָאֵל, אֲלֵא יְיָ בְּדָד יִנְחֲנוּ, וּמִאֵן פְּסוּלַת. אֵינוֹן גְּרִים, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, דְאֵין מְקַבְּלִים גְּרִים לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ.

ובאותו זמן מתפשטת הלבנה מאותן קלפות חשוכות, ומתחדשת בלבושים יפים, וזהו חדוש הלבנה. זהו שכתוב ותסר בגדי אלמנותה מעליה, ונאמר בה תתחדש פנשר נעורייכי. ומיד שהיא מתחדשת, מיד מתקיים פסוק הנבואה בישראל: ואת רוחי אתן בקרבכם וגומר, ונתתי בכם לב חדש, ורוח חדשה אתן בקרבכם וגומר, ונבאו בניכם ובנותיכם.

חרי אלו יוצאים, והנה בעלי הקומה דופקים בפתח, שהוא הקומה של גוף המלך, שנאמר בו וגויתו כתרשיש, וזהו שנקרא שמים שבו נפתחו חמשה אורות. זהו שכתוב נפתחו השמים וראה מראות אלהים, והם חמשה אורות שהם חמשה ספרי התורה, משום שהוא ו', ובו נפתחים חמשה אורות של אות ה', שעולים לחמשים שערי חרות.

ובזמן שאלה דופקים לפתח ואומרים אדני שפתי תפתח, נפתח להם שער ההיכל בכמה אורות מרקמים, מאירים מכל גוני העולם, ובזמן שאלה נכנסים להיכל, השכינה מלמדת עליהם זכות, ואומרת: רבון העולם, חרי בעלי הקומה האלה שמשפחים בתפלה אליך ארבע פעמים, ובשולש האחרונות שמים, כנגד ארבע האותיות שלך, וזוקפים ארבע זקיפות בהם לארבע האותיות שלי שהם אדני, להעלות ארבע שהם אדני, בארבע שהם יהוה, וצריך לכרע בכלם בשמונה עשרה חליות, שהם כנגד

ובהוא זמנא מתפשטא סיהרא מאלין קליפין חשוכין, ומתחדשא בלבושין שפירין, והאי איהו חדושא דסיהרא, הדא הוא דכתיב (בראשית לה יד) ותסר בגדי אלמנותה מעליה, ואתמר בה (תהלים קג ה) תתחדש פנשר נעורייכי, ומיד דאיהי מתחדשא, מיד אתקיים קרא (יחזקאל לו כז) דנבואה בישראל, ואת רוחי אתן בקרבכם וגומר (שם כז) ונתתי בכם לב חדש, ורוח חדשה אתן בקרבכם וגומר, ונבאו בניכם ובנותיכם (יזאל ג א).

הא אלין נפקין, הא מארי דקומה קא דפקין לפתחא, דאיהו קומה דגופא דמלכא, דאתמר ביה (דניאל י ו) וגויתו פתרשיש, והאי איהו דאתקרי שמים, דביה אתפתחון חמש נהורין, הדא הוא דכתיב (יחזקאל א א) נפתחו השמים וראה מראות אלהים, ואינון חמש נהורין דאינון ה' ספרי דאורייתא, בגין דאיהו ו' וביה אתפתחון חמש נהורין דאת ה', דסלקין לחמשים תרעין דחירו.

ובזמנא דאלין דפקין לפתחא, ואמרין אדני שפתי תפתח, אתפתחת לון תרעא דהיכלא בכמה נהורין מרקמן, נהרין מפל גוונין דעלמא, ובזמנא דאלין עאלין להיכלא, שכינתא אוליפת זכו עלייהו, ואמרת רבון עלמא, הא אלין מארי דקומה דקא סגדין בצלותא לגבך ארבע זמנין, בתלת קדמאין תרי, ובתלת בתראין תרי, לקבל ארבע אתוון דילך, וזקפין ארבע זקיפות בהון לארבע אתוון דילי דאינון אדני, לסלקא ארבע דאינון (דף טז ע"ב א) אדני, בארבע דאינון יהוה, וצריך למכרע בכלהו, בם חולין, דאינון לקבל תמני סרי ברבאן, דכלילן בם

עלמין, ודא איהו דתקינ

שמונה עשרה ברכות שכלולות
בכ"י העולמים, וזהו שתקנו
בעלי המשנה עד שיתפקקו כל
החליות שבשדרה, והשדרה היא
לולב, אם נפרצו עליו פסול,
כמו זה צריך שלא יפסיק
בשמונה עשרה ברכות התפלה,
שהם פנגד שמונה עשר נענועים
של הלולב.

כמו שבארוהו בעלי המשנה,
אפלו נחש כרוף על עקבו לא
יפסיק, משום שח"י העולמים
הוא שאחוז בין יהו"ה אדנ"י,
כמו זה: יאהדונה"י, שעולה
לחשבון אמ"ן, ומשום זה, אפלו
נחש כרוף על עקבו לא יפסיק,
כשהוא כורע בכרוף, ומה
שנאמר אבל עקרב פוסק, משום
שהרי פרושהו וחי בהם, ולא
שימות בהם.

ועוד, כל הכורע כורע בכרוף,
הרי פרושהו שצריך לכלל בו
עשר ספירות, שהם יו"ד ה"א
וא"ו ה"א, שהם כ' מן כרוף
כתר, ר' ראשית חכמה, ב' שתי
הה"ן, שכינה עליונה ושכינה
תחתונה, ו' שש ספירות, הרי
עשר, ובשבילו נאמר וברוף א"ל
עליון וגומר, ויתן לו מעשר
מכל. יוסף משום שזכה לצדיק
ח"י העולמים, שבו צריך
להשתחוות בכל הספירות אל
השכינה, זכה לחלום הנה. זהו
שכתוב והנה השמש והירח
וגומר. ונביא שעולה לדרגה
הזו, השמש והלבנה והכוכבים
והמזלות, כלם נותנים בו נביעה
בנשמתו, ורוח של נבואה
להתנבא מכלם, וזהו משתחוים
לי, שמכלם יורדת לו נבואה,
ומכלם נכללת נשמתו, וזהו
שכרם של בעלי הקומה הללו.
הרי אלה יוצאים, והנה אחרים
דופקים בפתח, והם בעלי הזרועות, ואומרים אדנ"י שפתי תפתח. מיד נכנסים שומרי השערים

מארי מתניתין, עד דיתפקקו כל חליות
שבשדרה, ושדרה איהו לולב, אם נפרצו עליו
פסול, פגוונא דא צריך דלא יפסיק בתמני סרי
ברכאן דצלותא, דאינון לקבל ח"י נענועין
דלולב.

במה דאוקמוהו מארי מתניתין, אפילו נחש
כרוף על עקבו לא יפסיק, בגין דח"י
עלמין איהו דאחיד בין יהו"ה אדנ"י, פגוונא
דא יאהדונה"י, דסליק לחשבון אמ"ן, ובגין
דא אפילו נחש כרוף על עקבו לא יפסיק,
כשהוא כורע בכרוף, ומה דאמר אבל עקרב
פוסק, בגין דהא אוקמוהו ^(ויקרא יח ט) וחי בהם,
ולא שימות בהם.

ועוד כל הכורע כורע בכרוף, הא אוקמוהו
דצריך לכלול ביה עשר ספירן, דאינון
יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דאינון כ' מן כרוף כתת, ר'
ראשית חכמה, ב' תרין הה"ן שכינתא
עלאה ותתאה, ו' שית ספירן, הא עשר,
ובגיניה אתמר ^(בראשית יד כ) וברוף א"ל עליון
וגומר, ויתן לו מעשר מכל, יוסף בגין דזכה
לצדיק ח"י עלמין, דביה צריך למסגד בכל
ספירן לגבי שכינתא, זכה להאי חלמא, הדא
הוא דכתוב ^(שם לו ט) והנה השמש והירח
וגומר, ונביא דסליק להאי דרגא, שמשא
וסיהרא וככביא ומזלי, כלהו יהבין ביה נביעו
בנשמתיה, ורוח דנבואה לאתנבאה מפלהו,
והאי איהו משתחוים לי, דמפלהו נחית ליה
נבואה, ומפלהו אתפלילת נשמתיה, והאי
איהו אגרא דאלין מארי דקומה.

הא אלין נפקין, הא אתרנין דפקין לפתחא,
ואינון מארי דרועין, ואמרין אדנ"י
שפתי תפתח, מיד עאלין נטורי תרעין, ואמרין
דופקים בפתח, והם בעלי הזרועות, ואומרים אדנ"י שפתי תפתח. מיד נכנסים שומרי השערים

ואומרים, רבון העולם, הרי בעלי הזרועות דופקים בפתח. קול יוצא ואומר, הרי אותם בעלי הזרועות בקשר של תפלין ובעטוף של מצוה, שנאמר בהם וישמו על שכם שניהם, כמו ששם ויפת, שנאמר בהם ויקח שם ויפת את השמלה וגומר, וערות אביהם לא ראו. הערוה היא מהצד של חם, וזהו יצר הרע, שמחמם את גופו לדבר ערוה (עברה) ומגלה ערות בעולם, שהוא מצד של נחש הקדמוני, שנאמר בו ארוור אתה מפל הבהמה, ומשום שזהו מצדו, אמר ארוור כנען וגומר.

ועוד אלו בעלי המתנות, שעושים גמילות חסדים עם השכינה שהיא עניה, שהם פתוח תפתח, נתון תתן, הענג תעניק וכו', עשרה הם, והרי פרשהו החברים בעלי המשנה, ואלו הם ידי נדיבים מצד של האבות, שנאמר בהם נדיבי עמים וגומר, ידים פתוחות בותרנות לעניים, שהם צדיק וצדק שגומלים עמהם בגלות גמילות חסדים, בתורה שנתנה מימין ומשמאל. זהו שכתוב יומם יצנה יהוה חסדו ובלילה שירה עמי, תורה שבכתב ותורה שבעל פה, שמשניהם נתנו. זהו שכתוב מימינו אש דת למו.

ועוד, רבון העולם, קבל את הדורון שלהם, שהיא מתנה טובה שעולה עליהם, שנאמר בה מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה, אלו הם שהיו עושים צדקה עמה, שהיא צ' תשעים אמינים, ד' ארבע קדשות, ק' מאה ברכות, ה' חמשה חמשי תורה. מיד וידי

רבון עלמא הא מארי דדרועין קא דפקין לפתחא, קלא נפיק ויימא, הא אינון מארי דדרועין בקשורא דתפלין, ובעטיפו דמצוה, דאתמר בהון וישמו על שכם שניהם, כגוונא דשם ויפת, דאתמר בהון (שם ט כג) ויקח שם ויפת את השמלה וגומר, וערות אביהם לא ראו, ערוה איהי מסטרא דחם, ודא איהו יצר הרע, דמחמם גופיה לדבר ערוה (ג"א עבירה), וגלי ערין בעלמא, דאיהו מסטרא דנחש הקדמוני, דאתמר ביה (שם ג יד) ארוור אתה מפל הבהמה, ובגין דהאי איהו מסטרוי, אמר (שם ט כה) ארוור כנען וגומר.

ועוד אלן אינון מארי מתנן, דעבדין גמילות חסדים עם שכינתא דאיהי עניא, דאנון (דברים טו יא) פתוח תפתח, נתון תתן (שם י), הענג תעניק וכו' (שם יד), עשרה אינון, והא אוקמוהו חבריא מארי מתניתין, ואלין אינון ידי נדיבים מסטרא דאבהן, דאתמר בהון (תהלים מזו) נדיבי עמים וגומר, ידין פתיחן בותרנותא לגבי עניין, דאינון צדיק וצדק, דגמלין עמהון בגלותא גמילות חסדים, באורייתא דאתיהיבת מימינא ומשמאלא, הדא הוא דכתיב (שם מב ט) יומם יצנה יי חסדו ובלילה שירה עמי, אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, דמתרוייהו אתיהיבו, הדא הוא דכתיב (דברים לג ב) מימינו אש דת למו.

ועוד רבון עלמא, קבל דורונא דלהון, דאיהי מתנה טובה דסלקא עליהו, דאתמר בה מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה, אלן אינון דהו עבדין צדקה עמה, דאיהי צ' תשעים אמינים, ד' ארבע קדושות, ק' מאה ברכאן, ה' חמשה חמשי תורה, מיד וידי אדם (יחזקאל א ח) דאינון חסד וגבורה, הו נפקין מאדם דאיהו עמודא

אדם, שהם חסד וגבורה, היו יוצאים מאדם שהוא העמוד האמצעי לקבל את הדורון שלהם, ונותנים אותו למלך. שאלו שלא עושים גמילות חסדים עם שכנתו בגלות, והם קמצנים אליה, הדורון שלהם נמסר לכלב, ואת הדורון של השכינה צריך לעשות בשבילה מאתו חביב שיש לו, כמו שבארנו בעלי המשנה, ואהבת את יהוה וגומר, באותו שהוא חביב עליך. באותו זמן פמה חיות פותחות ידיהן, שנאמר בהם וידי אדם מתחת כנפיהם, נותנות דורון לנשמה של אותו אדם מפמה מתנות טובות, מפמה דרגות של גבוהה, ועל כלם נותנת לו השכינה מתנות, שנאמר בה ישמח משה במתנת חלקו, משום שמתת אלהים היא, ואותו שנאמר בו פותח את ידך וכו', נותן לו פמה מתנות טובות ופרנסה לנשמתו ולגופו, וכלם שנכנסים, כשיוצאים מבית המלך, נותנים שלש פסיעות לאחור, שלא מחזירים כתפיהם לקדוש ברוך הוא, שאין דורון חביב לפני הקדוש ברוך הוא פדורון של השכינה. אשרי אותן זרועות שמעלות אותה אליו, תפלין על ידיהם ועל ראשם. אשרי אותן רגלים וגוף וידיים וכל איבר ואיבר, שבו עולה דורון לקדוש ברוך הוא, שאין דורון חביב לפני הקדוש ברוך הוא כמו הדורון של השכינה. אשרי האיבר שעושה בו מצוה לקדוש ברוך הוא, שבגללה יורד הקדוש ברוך הוא לשרות בכל איבר שלו, ועל האיש הזה מכריזים

דאמצעיתא, לקבלא דורונא דלהון, ויהבין ליה למלכא, דאלין דלא עבדין גמילות חסדים עם שכנתיה בגלותא, ואינון קמצנין לגבה, דורונא דלהון לכלבא אתמסר, ודורונא דשכינתא צריך למעבד בגינה מההוא חביב דאית ליה, (דף לו ע"ב) פמה דאוקמוהו מארי מתניתין, ואהבת את יי וגומר (דברים ו ה). בההוא דאיהו חביב עליך, בההוא זמנא פמה חיוון פתחין ידיהו, דאתמר בהון (יחזקאל א ח) וידי אדם מתחת כנפיהם, יהבי דורונא לנשמתא דההוא בר נש, מפמה מתנן טבין, מפמה דרגין דנבואה, ועל פלהו יהיבת ליה שכינתא מתנן, דאתמר בה ישמח משה במתנת חלקו, בגין (קהלת ג יג) דמתת אלהים היא, וההוא דאתמר ביה (תהלים קמה טז) פותח את ידך וכו', יהיב ליה פמה מתנן טבין, ופרנסה לנשמתיה ולגופיה, וכלהו דעאלין, כד נפקין מבי מלכא, יהבין תלת פסיען לאחורא, דלא חזרין כתפיהו לגבי קודשא בריך הוא, דלית דורונא חביבא קדם קודשא בריך הוא פדורונא דשכינתא.

זכאין אינון דרועין דסלקין לה לגביה, תפלין על ידיהו ועל רשייהו, זכאין אינון רגלין וגופא וידין וכל אבר ואבר, דביה סליק דורונא לקודשא בריך הוא, דלית דורונא חביבא קדם קודשא בריך הוא פדורונא דשכינתא, זכאיה איהו אבר דעביד ביה מצוה לקודשא בריך הוא, דבגינה נחית קודשא בריך הוא לשרייה בכל אבר דיליה, ועל האי בר נש מכריזין לעילא, הבו יקר לדיוקנא דמלכא. בריש הורמנו דמלכא, בוצינא דקרדינותא,

למעלה, תנו כבוד לדמות המלך. (כאן חסר וזוהו בתיקונים).

בראש רצון המלך, הניצוץ הקשה, לא לבן ולא אדם ולא ירק ולא שחר כלל, והמנוחה הזו

היא קו המדה, שהוא מתלבש באור, וכשהיא באור, היא נסתרת ולא נראית כלל, וכשמתפשטת להתגלות, יוצאת מהאור הזה נקדה אחת, ומה שנשארו הוא אור, וזהו האור הראשון של מעשה בראשית. זהו שכתוב ויאמר אלהים יהי אור. יהי י אור, וסוד זה נמסר לתכמי הלב.

תקונא תמני סרי

והנקדה הזו, אחר שהתפשטה מהאור הזה, התלבשה בארבעה גונים בהיכל העליון, ומה היא? ב, ועליה נאמר בחכמה יבנה בית. וסוד הנקדה הזו, היא מודדת חמשה גונים, ועליהם נאמר מי מדד בשעלו מים, וזה א, ושמים בזרת תכן, וזו א, וכל בשליש עפר הארץ, ודא א (נ"א) א, ושקל בפלס הרים, וזו א, וגבעות במאזנים, וזה א. זה עולה באור, וזה הולך לצפון וזה לדרום. זהו שכתוב הולך אל דרום וסובב אל צפון. שני אחרים סובב סובב אל מזרח ומערב, שכל הנקודות הן כמו גלי הים, זה עולה וזה יורד.

והם פחות הלבן שפעין, שהוא סובב את העין, וכחוט ירק ושחר ואדם ותכלת, אלו הגלגלים, כלם סובבים את הנקדה הזו, והיא מדה לכלם, היא בארבע, ועולה בעשר, וסוד הדבר - יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, אלו הם ארבעה גונים שעולים בעשר, והם כלם להביות אשיות, ועליהם נאמר כי יהו"ה אלהי"ך אש אכלה הוא. שבע הם מהעשר הזה, והם פנגד שבעה רקיעים, והם

חד וחד חמש מאה שנים,

לא חוור ולא סומק ולא ירוק ולא אוּפם כלל. והאי בוצינא איהו קו המדה, דאיהו אתלבש באוירא, וכד איהי באוירא. איהי סתימא ולא אתחזייא כלל, וכד אתפשטת לאתגליא, נפיק מהאי אוירא נקודה חדא, ומה דאשתאר איהו אור, והאי איהו אור קדמאה דעובדא דבראשית, הדא הוא דכתיב (בראשית א ג) ויאמר אלהים יהי אור, יהי י אור, ורזא דא לחפמי לבא אתמסר. (דף 12 ע"ב).

תקונא תמני סרי

והאי נקודה בתר דאתפשט מהאי אור, אתלבשת בגוונין ארבע בהיכלא עלאה, ומאי איהי ב ועלה אתמר (משלי כד ג) בחכמה יבנה בית, ורזא דהאי נקודה איהי מדיד חמש גוונין, ועלייהו אתמר (ישעיה מ יב) מי מדד בשעלו מים ודא א, ושמים בזרת תכן ודא א, וכל בשליש עפר הארץ ודא א, (נ"א א), ושקל בפלס הרים ודא א, וגבעות במאזנים ודא א, דא סליק באוירא, ודא אזיל לצפונא, ודא לדרומא, הדא הוא דכתיב (קהלת א ו) הולך אל דרום וסובב אל צפון, תרין אחרנין סובב סובב לגבי מזרח ומערב, דאינון פלהו נקודי פגלי ימא, דא סליק ודא נחית.

ואינון פחותא חוורא דעינא, דאיהו אסחר עינא, וכחוטא ירוקא ואוכמא וסומקא ותכלא, אלין גלגלין פלהו סחרין לההוא נקודה, ואיהי מדה לכלהו, איהי בארבע, וסלקא בעשר, ורזא דמלה יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, אלין אינון ארבע גוונין דסלקין בעשר, ואנון פלהו להביות אשיות, ועליהון אתמר (דברים ד כד) כי יהו"ה אלהי"ך אש אכלה הוא, שבע אינון מהאי עשר, ואינון לקבל שבעה רקיעין, ואינון שבע ספיראן, וביין כל

וְהָכִי פוֹתֵינָא דְכָל רְקִיעָא וְרְקִיעָא חֲמֵשׁ מְאָה שְׁנַיִן עַד דְּסֻלְקִין כֹּלָא לְמַדְה יְדִיעָא דְאִיהִי נְקוּדָה חֲדָא, לְחֻשְׁבֹן יְדִיעָא, וְהָכִי אִיהוּ רִזָּא דְחוֹשְׁבָנָא פְּגוּוֹנָא דָא. תִּשְׁעַ נְקוּדִין

שִׁבְעַ סְפִירוֹת, וְכֵן כָּל אֶחָד וְאֶחָד חֲמֵשׁ מֵאוֹת שְׁנַיִם, וְכֵן הִרְחִיב שֶׁל כָּל רְקִיעַ וְרְקִיעַ חֲמֵשׁ מֵאוֹת שְׁנַיִם, עַד שֶׁפָּלְסוּ עוֹלָיִם לְמַדְה יְדִיעָה שֶׁהִיא נְקוּדָה אַחַת, לְחֻשְׁבוֹן יְדִיעָה, וְכֵן הוּא סוּד הַחֻשְׁבוֹן, כְּמוֹ זֶה:

תִּשְׁעַ נְקוּדוֹת הֵן לְכָל צַד, שְׁנַכְלָלִים בְּנְקוּדָה

אֵינוֹן לְכָל סֵטֶר, דְּאִתְפְּלִילָן בְּנְקוּדָה דְּחָלָל דִּילָהּ, וּבְגִינָה אֲתָמֶר (שְׁמוֹת לֹא יוֹד) מְחַלְלִיהָ מוֹת יוֹמָת וְכוּ'.

שֶׁל הַחֲלָל שְׁלֵה, וּבִשְׁבִילָהּ נֶאֱמַר מְחַלְלִיהָ מוֹת יוֹמָת וְכוּ'.

קָם הֵהוּא סְבָא וְאָמַר לוֹ רַבִּי רַבִּי בְּאוּמָאָה עֲלֶךָ בְּהֵאִי נְקוּדָה טְמִירָא עֲלֵאָה, נְחִית

קָם אוֹתוֹ הִזְקֵן וְאָמַר לוֹ: רַבִּי רַבִּי, בְּשִׁבְעָה עֲלִיד, בְּנְקוּדָה הַטְּמִירָה הַזֹּה הַעֲלִיוֹנָה, רַד לְכָאֵן לְגַלוֹת סוּד טְמִיר, וְלֹא לְכַבּוּדֵי עֲשִׂיתִי, אֶלָּא לְכַבּוּד הַשְּׁכִינָה,

הֲכָא לְגַלְעָה רִזָּא טְמִירָא, וְלֹא לִיקְרָא דִּילִי עֲבִידְנָא, אֶלָּא לִיקְרָא דְשְׁכִינְתָּא, לְאַחְזָאָה יְקָרָא דְהֵאִי נְקוּדָה טְמִירָא גְּנִיזָא, דְּאֲתָמֶר

לְהִרְאוֹת הַכְּבוֹד שֶׁל הַנְּקוּדָה הַטְּמִירָה וְהַגְּנוּזָה הַזֹּה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וְנַעֲלָמָה מַעֲיִנִי כָּל חַי, וְעֲלֵהָ נֶאֱמַר נְתִיב לֹא יִדְעוּ עֵיט וְגוֹמֵר.

בְּהּ (אִיּוֹב כח כ"א) וְנַעֲלָמָה מַעֲיִנִי כָּל חַי, וְעֲלֵהָ אֲתָמֶר נְתִיב לֹא יִדְעוּ עֵיט וְגוֹמֵר, אֲדִהָכִי הָא רַבִּי סָלִיק לְעִילָא בְּאוּרִיא לְנִטְלָא רְשׁוּ מֵהֵהִיא נְקוּדָה דְאִיהִי גְּנִיזָא תַּמָּן, וְהָא קָא נְחִית

בְּיָנִתִּים הָרִי רַבִּי עוֹלָה מַעֲלָה בְּאוּרִי לְטַל רְשׁוֹת מֵאוֹתָהּ נְקוּדָה שְׁגוּזָה שָׁם, וְהָרִי יוֹרֵד בְּעַמּוּד הָאֵשׁ שֶׁהִיא הַכֹּל הַפֶּה, שְׁבוּ הַחַיּוֹת רְצוּת וְשְׁבוּת. זֶהוּ שְׁכַתּוּב וְהַחַיּוֹת רְצוּת וְשׁוּב וְגוֹמֵר, וְאָמַר

בְּעַמּוּדָא דְאֲשָׁא דְאִיהִי הַבֵּל דְּפוּמָא, דְּבִיָּה (דף לז ע"א) חֵינוּן רְצִין וְשְׁבִין, הָדָא הוּא דְכַתִּיב (יחזקאל א ט') וְהַחַיּוֹת רְצוּת וְשׁוּב וְגוֹמֵר, וְאָמַר

בְּיָנִתִּים הָרִי רַבִּי עוֹלָה מַעֲלָה בְּאוּרִי לְטַל רְשׁוֹת מֵאוֹתָהּ נְקוּדָה שְׁגוּזָה שָׁם, וְהָרִי יוֹרֵד בְּעַמּוּד הָאֵשׁ שֶׁהִיא הַכֹּל הַפֶּה, שְׁבוּ הַחַיּוֹת רְצוּת וְשְׁבוּת. זֶהוּ שְׁכַתּוּב וְהַחַיּוֹת רְצוּת וְשׁוּב וְגוֹמֵר, וְאָמַר

בְּעַמּוּדָא דְאֲשָׁא דְאִיהִי הַבֵּל דְּפוּמָא, דְּבִיָּה (דף לז ע"א) חֵינוּן רְצִין וְשְׁבִין, הָדָא הוּא דְכַתִּיב (יחזקאל א ט') וְהַחַיּוֹת רְצוּת וְשׁוּב וְגוֹמֵר, וְאָמַר

בְּיָנִתִּים הָרִי רַבִּי עוֹלָה מַעֲלָה בְּאוּרִי לְטַל רְשׁוֹת מֵאוֹתָהּ נְקוּדָה שְׁגוּזָה שָׁם, וְהָרִי יוֹרֵד בְּעַמּוּד הָאֵשׁ שֶׁהִיא הַכֹּל הַפֶּה, שְׁבוּ הַחַיּוֹת רְצוּת וְשְׁבוּת. זֶהוּ שְׁכַתּוּב וְהַחַיּוֹת רְצוּת וְשׁוּב וְגוֹמֵר, וְאָמַר

חֵינוּן רְצִין וְשְׁבִין, הָדָא הוּא דְכַתִּיב (יחזקאל א ט') וְהַחַיּוֹת רְצוּת וְשׁוּב וְגוֹמֵר, וְאָמַר

בְּיָנִתִּים הָרִי רַבִּי עוֹלָה מַעֲלָה בְּאוּרִי לְטַל רְשׁוֹת מֵאוֹתָהּ נְקוּדָה שְׁגוּזָה שָׁם, וְהָרִי יוֹרֵד בְּעַמּוּד הָאֵשׁ שֶׁהִיא הַכֹּל הַפֶּה, שְׁבוּ הַחַיּוֹת רְצוּת וְשְׁבוּת. זֶהוּ שְׁכַתּוּב וְהַחַיּוֹת רְצוּת וְשׁוּב וְגוֹמֵר, וְאָמַר

וְהַחַיּוֹת רְצוּת וְשׁוּב וְגוֹמֵר, וְאָמַר בְּרֵאשִׁית תַּמָּן בִּ"ת. תַּקוּנָא תַּשְׁמַרֵי

בְּיָנִתִּים הָרִי רַבִּי עוֹלָה מַעֲלָה בְּאוּרִי לְטַל רְשׁוֹת מֵאוֹתָהּ נְקוּדָה שְׁגוּזָה שָׁם, וְהָרִי יוֹרֵד בְּעַמּוּד הָאֵשׁ שֶׁהִיא הַכֹּל הַפֶּה, שְׁבוּ הַחַיּוֹת רְצוּת וְשְׁבוּת. זֶהוּ שְׁכַתּוּב וְהַחַיּוֹת רְצוּת וְשׁוּב וְגוֹמֵר, וְאָמַר

בְּרֵאשִׁית תַּמָּן בִּ"ת, וְהֵאִי בֵּת נְקוּדָה סְתִימָא בְּאוּרִיא, עֲלֵה אֲתָמֶר (תהלים יז

בְּיָנִתִּים הָרִי רַבִּי עוֹלָה מַעֲלָה בְּאוּרִי לְטַל רְשׁוֹת מֵאוֹתָהּ נְקוּדָה שְׁגוּזָה שָׁם, וְהָרִי יוֹרֵד בְּעַמּוּד הָאֵשׁ שֶׁהִיא הַכֹּל הַפֶּה, שְׁבוּ הַחַיּוֹת רְצוּת וְשְׁבוּת. זֶהוּ שְׁכַתּוּב וְהַחַיּוֹת רְצוּת וְשׁוּב וְגוֹמֵר, וְאָמַר

ח) שְׁמַרְנִי כְּאִישׁוֹן בֵּת עֵין, אִיהִי וְדֹאֵי גְּנִיזָא בְּאוּרִי, וּבָהּ אֲתַעְבִּיד אוּרִי, וּבְגִינָה אֲתָמֶר (שְׁמוֹת

בְּיָנִתִּים הָרִי רַבִּי עוֹלָה מַעֲלָה בְּאוּרִי לְטַל רְשׁוֹת מֵאוֹתָהּ נְקוּדָה שְׁגוּזָה שָׁם, וְהָרִי יוֹרֵד בְּעַמּוּד הָאֵשׁ שֶׁהִיא הַכֹּל הַפֶּה, שְׁבוּ הַחַיּוֹת רְצוּת וְשְׁבוּת. זֶהוּ שְׁכַתּוּב וְהַחַיּוֹת רְצוּת וְשׁוּב וְגוֹמֵר, וְאָמַר

ג) וַיִּרָא מִלְּאַף יְהוָה אֵלָיו בְּלַבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה, חֲמֵשׁ זְמַנִּין אֲדַפִּיר סֵנֶה, וְחֲמֵשׁ זְמַנִּין אוּר אֵינוֹן לְקַבְּלֵיהּ בְּעוֹבְדָא דְּבְרֵאשִׁית, וְאֵינוֹן (בְּרֵאשִׁית א ג ד) יְהִי אוּר, וַיְהִי אוּר, אֶת הָאוּר

בְּיָנִתִּים הָרִי רַבִּי עוֹלָה מַעֲלָה בְּאוּרִי לְטַל רְשׁוֹת מֵאוֹתָהּ נְקוּדָה שְׁגוּזָה שָׁם, וְהָרִי יוֹרֵד בְּעַמּוּד הָאֵשׁ שֶׁהִיא הַכֹּל הַפֶּה, שְׁבוּ הַחַיּוֹת רְצוּת וְשְׁבוּת. זֶהוּ שְׁכַתּוּב וְהַחַיּוֹת רְצוּת וְשׁוּב וְגוֹמֵר, וְאָמַר

אֵלָהִי"ם לְאוּר. וְהֵם חֲמֵשָׁה תַקּוּנֵי הַמַּדְה, שֶׁהֵם כְּנֻגִים א א א א א, וְעֲלֵיהֶם

בְּיָנִתִּים הָרִי רַבִּי עוֹלָה מַעֲלָה בְּאוּרִי לְטַל רְשׁוֹת מֵאוֹתָהּ נְקוּדָה שְׁגוּזָה שָׁם, וְהָרִי יוֹרֵד בְּעַמּוּד הָאֵשׁ שֶׁהִיא הַכֹּל הַפֶּה, שְׁבוּ הַחַיּוֹת רְצוּת וְשְׁבוּת. זֶהוּ שְׁכַתּוּב וְהַחַיּוֹת רְצוּת וְשׁוּב וְגוֹמֵר, וְאָמַר

אֵלָהִי"ם לְאוּר. וְהֵם חֲמֵשָׁה תַקּוּנֵי הַמַּדְה, שֶׁהֵם כְּנֻגִים א א א א א, וְעֲלֵיהֶם

בְּיָנִתִּים הָרִי רַבִּי עוֹלָה מַעֲלָה בְּאוּרִי לְטַל רְשׁוֹת מֵאוֹתָהּ נְקוּדָה שְׁגוּזָה שָׁם, וְהָרִי יוֹרֵד בְּעַמּוּד הָאֵשׁ שֶׁהִיא הַכֹּל הַפֶּה, שְׁבוּ הַחַיּוֹת רְצוּת וְשְׁבוּת. זֶהוּ שְׁכַתּוּב וְהַחַיּוֹת רְצוּת וְשׁוּב וְגוֹמֵר, וְאָמַר

אֵלָהִי"ם לְאוּר. וְהֵם חֲמֵשָׁה תַקּוּנֵי הַמַּדְה, שֶׁהֵם כְּנֻגִים א א א א א, וְעֲלֵיהֶם

בְּיָנִתִּים הָרִי רַבִּי עוֹלָה מַעֲלָה בְּאוּרִי לְטַל רְשׁוֹת מֵאוֹתָהּ נְקוּדָה שְׁגוּזָה שָׁם, וְהָרִי יוֹרֵד בְּעַמּוּד הָאֵשׁ שֶׁהִיא הַכֹּל הַפֶּה, שְׁבוּ הַחַיּוֹת רְצוּת וְשְׁבוּת. זֶהוּ שְׁכַתּוּב וְהַחַיּוֹת רְצוּת וְשׁוּב וְגוֹמֵר, וְאָמַר

אֵלָהִי"ם לְאוּר. וְהֵם חֲמֵשָׁה תַקּוּנֵי הַמַּדְה, שֶׁהֵם כְּנֻגִים א א א א א, וְעֲלֵיהֶם

בְּיָנִתִּים הָרִי רַבִּי עוֹלָה מַעֲלָה בְּאוּרִי לְטַל רְשׁוֹת מֵאוֹתָהּ נְקוּדָה שְׁגוּזָה שָׁם, וְהָרִי יוֹרֵד בְּעַמּוּד הָאֵשׁ שֶׁהִיא הַכֹּל הַפֶּה, שְׁבוּ הַחַיּוֹת רְצוּת וְשְׁבוּת. זֶהוּ שְׁכַתּוּב וְהַחַיּוֹת רְצוּת וְשׁוּב וְגוֹמֵר, וְאָמַר

אֵלָהִי"ם לְאוּר. וְהֵם חֲמֵשָׁה תַקּוּנֵי הַמַּדְה, שֶׁהֵם כְּנֻגִים א א א א א, וְעֲלֵיהֶם

בְּיָנִתִּים הָרִי רַבִּי עוֹלָה מַעֲלָה בְּאוּרִי לְטַל רְשׁוֹת מֵאוֹתָהּ נְקוּדָה שְׁגוּזָה שָׁם, וְהָרִי יוֹרֵד בְּעַמּוּד הָאֵשׁ שֶׁהִיא הַכֹּל הַפֶּה, שְׁבוּ הַחַיּוֹת רְצוּת וְשְׁבוּת. זֶהוּ שְׁכַתּוּב וְהַחַיּוֹת רְצוּת וְשׁוּב וְגוֹמֵר, וְאָמַר

אֵלָהִי"ם לְאוּר. וְהֵם חֲמֵשָׁה תַקּוּנֵי הַמַּדְה, שֶׁהֵם כְּנֻגִים א א א א א, וְעֲלֵיהֶם

בְּיָנִתִּים הָרִי רַבִּי עוֹלָה מַעֲלָה בְּאוּרִי לְטַל רְשׁוֹת מֵאוֹתָהּ נְקוּדָה שְׁגוּזָה שָׁם, וְהָרִי יוֹרֵד בְּעַמּוּד הָאֵשׁ שֶׁהִיא הַכֹּל הַפֶּה, שְׁבוּ הַחַיּוֹת רְצוּת וְשְׁבוּת. זֶהוּ שְׁכַתּוּב וְהַחַיּוֹת רְצוּת וְשׁוּב וְגוֹמֵר, וְאָמַר

אֵלָהִי"ם לְאוּר. וְהֵם חֲמֵשָׁה תַקּוּנֵי הַמַּדְה, שֶׁהֵם כְּנֻגִים א א א א א, וְעֲלֵיהֶם

נאמר מי מדד בשעלו מים - זה חסד, ושמים בזרת תפן, מה זה זרת? זו גבורה, וכל בשליש - זה העמוד האמצעי שהוא שלישי, ושקל בפלס הרים - זה נצח, ויגבעות במאזנים - זה הוד, והם בסוד האות ה', שהנקדה הו' מודדת בהם ה' נקודה.

שחי' יוצאת מתוך אור זך, שהוא כתר עליון, ומשום שחמש הללו הם מודדים בסוד ה' העליונה, הוא הולך בהם חמש מאות שנים בין כל אחד ואחד, וסוד הדבר - עץ החיים מהלך חמש מאות שנה, ובין כל אחד ואחד חמש מאות שנה, ובעבי של כל אחד ואחד חמש מאות שנה, שפלים עולים במשקל של חמש חמש לכל צד.

וכוד הדבר - ועשית בריחם עצי שטים חמשה לקרשי צלע המשפן האחד, וחמשה בריחם לקרשי צלע המשפן השנית, וחמשה בריחם לקרשי צלע המשפן לירכתים ימה. לירכתים אלו ירכי אמת. ימה, מה זה ים? זו שכינה עליונה, אותה שונאמר בה ודמות על ראשי החיה רקיע. והוא שבארוהו אין בין מים העליונים למים התחתונים אלא כמלא נימה, ועל הנימה הזאת נאמר, אין מלכות נוגעת בחברתה אפלו כמלא נימה, ובה הקדוש ברוך הוא מדקדק עם הצדיקים אפלו כחוט השערה, והחוט הזה הוא חוט שסובב את אות ברית המילה, והברית היא נימה. אוי למי שמפריד אות ברית בין מים למים ומונע ממנו זרע, שמחזיר את העולם לתהו ובהו, וסוד הדבר - לא תהו בראה, לשבת יצרה ודאי.

אאאאא, ועלייהו אתמר (ישעיהו מ יב) מי מדד בשעלו מים דא חסד, ושמים בזרת תפן מאי זרת דא גבורה, וכל בשליש דא עמודא דאמצעיתא דאיהו תליתאי, ושקל בפלס הרים דא נצח, ויגבעות במאזנים דא הוד, ואינון ברזא דאת ה', דהאי נקודה מדיד בהון ה' נקודין.

דאיהו דנפיק מגו אוירא דכיא, דאיהו כתר עלאה, ובגין דאלין חמש מדידין אינון ברזא דה' עלאה, איהו אזיל בהון חמש מאה שנין בין כל חד וחד, ורזא דמלה עץ החיים מהלך חמש מאות שנה, ובין כל חד וחד חמש מאות שנה, ובעובי דכל חד וחד חמש מאות שנה, דכלהו סלקין במתקלא דחמש חמש לכל סטרא.

ורזא דמלה ועשית בריחם עצי שטים חמשה לקרשי צלע המשפן האחד, וחמשה בריחם לקרשי צלע המשפן השנית, וחמשה בריחם לקרשי צלע המשפן לירכתים ימה (שמות כו כו), לירכתים אינון ירכי קשוט, ימה, מאי ימה דא שכינתא עלאה, ההוא דאתמר ביה (יחזקאל א כב) ודמות על ראשי החיה רקיע.

ואיהו דאוקמוהו אין בין מים העליונים למים התחתונים אלא כמלא נימה, והאי נימא עליה אתמר אין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימא, ובה קודשא בריך הוא מדקדק עם צדיקניא אפילו כחוט השערה, והאי חוט איהו חוט דסחיר לאות ברית מילה, וברית איהי נימא, ווי לון מאן דאפריש אות ברית בין מים למים, ומנע זרעא מניה, דאחזר עלמא לתהו ובהו, ורזא דמלה (ישעיהו מח יח) לא

תהו בראה לשבת יצרה ודאי, מים עליונים אורייתא דבכתב, מים תחתונים

מים עליונים תורה שבכתב, מים תחתונים תורה שבעל פה, נימה שהיא בין שניהם זה יסוד, שהיא סוד התורה, והוא יסוד ועקר של שתייהן.

וכי שמונע סוד העקר של שתי תורות, כאלו החזיר את העולם לתהו ובהו, ואלו אותם שאומרים שאין תורה אלא כפשטה, ואין בה סוד אחר. והם דו פרצופים, הוא ג"ן סדרים, שנאמר בו גן נעול אחותי כלה, גן נעול מצד של ס' סתומה, ו' הוא נעול בששת ימי המעשה וביום השבת יפתח, ובשבת כדי שלא תהיה כנועל דלת בפני לווים, שנאמר בהם לוו עלי ואני פורע, היא פתוחה אליהם, שהם נשמות יתרות.

ובאלו שלא מלוים אותה ולא מוסיפים לשבתות ולקמים טובים, היא סתומה להם, ומשום זה כל המוסיף מוסיפים לו, וזו תוספת נשמה יתרה, והיא תוספת של רוח קדושה, וכל הגורע, גורעים לו אותה נשמה יתרה, ונשאר עני, ואם הוא חכם, חכמתו מסתלקת ממנו, ואם הוא עשיר במקומו, מסתלק ממנו ונשאר עני יבש, כמו שהוא מונע מלמעלה נשמה יתרה, שהיא נשמת כל חי, ונשאר יום השבת עני ושכינה יבשה, כף נמנעות ממנו ברכות, והוא מדה פנגד מדה, וכל מי שמוסיף בשבת, אז וכגנה זרועיה תצמיח. אף כף גם אצמיח הטובה שלו, ומי זרועיה של שכינה שלמעלה? אותן נשמות יתרות שזרועים ממנו, וישמחו את ישראל למטה מזיו כבודה.

ובזמן שאותה ס' סתומה נפתחת, לא נפתחת אלא בפיוס,

אורייתא דבעל פה, נימא דאיהו בין תרוייהו דא יסוד, דאיהו רזא דאורייתא, ואיהו יסודא ועקרא דתרוייהו.

ומאן דמנע רזא דעקרא דתרי תורות, כאלו אהדר עלמא לתהו ובהו, ואלין אינון דאמרין דלא אורייתא אלא כפשטה, ולית בה רזא אחרא, ואינון דו פרצופין, איהו ג"ן סדרים דאתמר בה (שיר ד יב) גן נעול אחותי כלה, גן נעול מסטרא דס' סתומה, ו' איהו נעול בשית יומי דשבוע, הדא הוא דכתיב (יחזקאל מו א) יהיה סגור ששת ימי המעשה, וביום השבת יפתח, ובשבת בגין דלא תהא כנועל דלת בפני לווין, דאתמר בהו לוו עלי ואני פורע, איהי פתיחא לגבייהו דאינון נשמתין יתירין.

ובאלין דלא מלווין לה ולא אוסיפין לשבתות ולקמים טובים, איהי סתימא להון, ובגין דא כל המוסיף מוסיפין ליה, ודא תוספת נשמתא יתרא, ואיהי תוספת רוחא דקדושה, וכל הגורע גורעין ליה ההיא נשמה יתרה, ואשתאר עני, ואם הוא חכם אסתלק מניה חכמתיה, ואם הוא עשיר במקומו אסתלק מניה, ואשתאר עני יבש, כמה דאיהו (דף גז ע"ב) מנע מלעילא נשמתא יתרה דאיהו נשמת כל חי, ואשתאר יום השבת עני ושכינתא יבשה, הכי אתמנע ברכאן מניה, ואיהו מדה פנגד מדה, וכל מאן דאוסף בשבת, אז וכגנה זרועיה תצמיח (ישעיהו סא יא).

אוף הכי נמי אצמיח טובה דיליה, ומאן זרועיה דשכינתא לעילא, אינון נשמות יתרות דזרעין מניה, ויחדון לון לישראל לתתא מזיו כבודה.

ובזמנא דהיא ס' סתימא אתפתחת, לא אתפתחת אלא בפיוסא, כמה דאת

כמו שנגמר פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי שראשי נמלא טל, והפיוס הזה אל הו', שהוא מפתח שפותם אותה, ומשום זה פתחי לי ביום ראשון, למי? לאות י' שהיא נקדה של קמ"ץ, כשנפתחת, נפתחת בפתח, שהוא ו'. כשפותם, סותם בקמ"ץ, והוא י"ו, טפה וזרע שנגמשה מנו.

ומשום זה פתחי לי ביום ראשון את אות י' שהיא נקדה של קמ"ץ, אחותי - ביום השני, רעיתי - ביום השלישי, שהוא הרועה הנאמן, יונתי - ביום הרביעי, תמתי - ביום החמישי, תם צונף בת ציון, שראשי - ביום הששי, שנגמר וישתחו ושראל על ראש המטה, שהוא יום הששי, נמלא טל ביום השביעי, זו טפה י' ודאי, וזו הנקדה של האות ב'.

ומשום זה הזווג של תלמידי חכמים משבת לשבת, לירש אותה טפה שהיא חכמה, ט"ל תורה לבניהם, ולא לחנם פרשוהו זכרונם לברכה, כל העוסק בטל תורה, טל תורה מחיהו.

ג"ל נעול, גל הוא כמו גלגל, הוא רומז שבו מעין חתום, שהוא י', ומיד השקו הצאן, שהם איברים קדושים, שנגמר בהם ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם, כלם רועים, ומשה על כלם, שכתוב וישב על הבאר, וכתוב תפלה למשה איש האלהים וכו', שלטונו הוא בשבעה רקיעים.

צדיק הוא רקיע שמסלק בין מים למים, בין הים העליון, שהיא האם העליונה ובין הים הפתוח, שהיא האם הפתוחה, ועליו נאמר אין בין מים

אמר (שיר ה') פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי שראשי נמלא טל, והאי פיוסא לגבי ו' דאיהו מפתחא דסתים לה, ובגין דא פתחי לי ביומא קדמאה, למאן לאת י' דאיהי נקודה דקמ"ץ, כד אתפתחת אתפתחת בפתח דאיהו ו', כד סתים סתים בקמ"ץ, ואיהו י"ו טפה וזרע דאתמשך מניה.

ובגין דא פתחי לי ביומא קדמאה לאת י' דאיהי נקודה דקמ"ץ, אחותי ביומא תנינא, רעיתי ביומא תליתאה, דאיהו רעיא מהימנא, יונתי ביומא רביעאה, תמתי ביומא חמשאה, תם צונף בת ציון, שראשי ביומא שתיתאה, דאתמר (בראשית מז לא) וישתחו ושראל על ראש המטה דאיהו יום הששי, נמלא טל ביומא שביעאה, דא טפה י' ודאי, ודא נקודה דאת ב'.

ובגין דא זווגא דתלמידי חכמים משבת לשבת, לירתא ההיא טפה דאיהי חכמה, ט"ל תורה לבניהו, ולא למגנא אוקמוהו זכרונם לברכה, כל העוסק בטל תורה טל תורה מחיהו.

ג"ל נעול (שיר ד יד) גל איהו כמו גלגל, איהו רמז דביה מעין חתום דאיהי י', ומיד השקו הצאן דאינון אברין קדישין, דאתמר בהון (יחזקאל לד לא) ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם, כלהו רועים, ומשה על כלהון, דכתיב (שמות ב טו) וישב על הבאר, וכתיב (תהלים ז א) תפלה למשה איש האלהים וכו', איהו שולטנותיה בשבעה רקיעין.

צדיק איהי רקיע דפליג בין מיא למיא, בין ים עלאה דאיהי אימא עלאה, ובין ים תתאה דאיהי אימא תתאה, ועליה אתמר אין בין מים העליונים למים התחתונים אלא

כַּמְלֵא נִימָא, כַּמָּה דְאוּקְמוּהוּ מְאָרִי מְתַנִּיתִין,
וְהָאִי נִימָא אִיהוּ צְדִיק, וְלֹאוּ לְמַגְנָא אוּקְמוּהוּ
קְדָמָאִין, דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְדַקְדַּק עִם
הַצְדִּיקִים אֲפִילוּ כַחוּט הַשְּׁעָרָה.

וְלִית נִימָא וְנִימָא דְשְׁעָרָה דְעִתִּיקָא קְדִישָׁא
דְלָא נִפְקָא מִמְבוּעָא עֲלָאָה, וְהָאִי נִימָא
אִיהוּ ו', מְבוּעָא דִילִיָּה י', דְסִלְקָא בְאוּרָא עַד
אִין סוּף וְנַחְתָּא עַד אִין תַּכְלִית.

וְאִיהוּ עֶשֶׂר, וּבְגִינָה אֲתָמַר (שמות כו טז) עֶשֶׂר
אֲמוֹת אַרְבֵּי הַקָּרֶשׁ, אֲמוֹת אֵינוֹן
מְאוֹת בְּהַפּוּכָא, וְאֲמָה וְחֲצִי הָאֲמָה רַחֲב
הַקָּרֶשׁ הָאֶחָד, דָּא רְזָא דְשַׁעוּר קוּמָה, דְאִיהוּ
אָזִיל עַל ק"ו הַמְדָּה, מֵאִי ק"ו דָּא אֶת ו',
דְאִיהוּ מְדָה לְכָל שַׁעוּרָא דְגוּפָא.

אִיהוּ מְדָה בֵּין עֵינָא לְעֵינָא, וְעֵלָה אֲתָמַר (שם
ה טו) אֲצַבַּע אֱלֹהִים הִיא, אִיהוּ שִׁיעוּרָא
דְאוּרְכָא דְחוּטְמָא וְאִיהוּ שַׁעוּרָא דְכָל אֲצַבַּעָא
וְאֲצַבַּעָא וְשַׁעוּרָא בֵּין אֲצַבַּעָא לְאֲצַבַּעָא ו' (ג"א)
(י').

י' אִיהוּ מְדָה דְשָׁפָה, וּמְדָה דְכָל עֵינָא וְעֵינָא
בְּעַגוּלָא, וּמְדָה דְפִן וּפִן דְאַנְפִּין, וּמְדָה
דְקַמ"ץ סְתִים, וְכַד אֲתַפְתַּח קַמ"ץ אֲתַפְתַּח
בְּחֻמֵּשׁ אֲצַבַּעִין בְּרְזָא דְה', דְבַהוּן הָאִי קוּ אָזִיל
חֻמֵּשׁ מְאָה שְׁנַיִן.

וְכַד (ס"א ו' כד) נַחֲתִית לְתַתָּא לְגַבֵּי צְדִיק אֲתִקְרִי
שִׁיעוּר, וְכַד סְלִיק לְעֵילָא לְגַבֵּי אִימָא
עֲלָאָה אֲתִקְרִי קוּמָה, וְרְזָא דְמִלָּה (שם טז
יח) וְיַמְדוּ בְעֹמֵר דָּא שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה, דְאִיהוּ
עֹמֵר לְגִלְגֻלַת, דְאִיהוּ גִלְגֻלְתָּא דְרִישָׁא,
וְשְׂכִינְתָּא תַתָּאָה אִיהוּ סְפִירַת הָעוֹמֵר, דְבַהּ מְנִי
שְׁבַע יוֹמִין דְאֵינוֹן שְׁבַע שַׁבְּתוֹת, דְאִית בַּהוּן

הַעֲלִיּוֹנִים לְמִים הַתַּתְּחוּנִים אֲלֵא
כַּמְלֵא נִימָה, כְּמוֹ שְׂבָאוֹהוּ
בְּעֵלֵי הַמְּשֻׁנָּה, וְהַנִּימָה הַזֶּה הִיא
צְדִיק, וְלֹא לְחֻנָּם פְּרֻשׁוֹהוּ
הָרֵאשׁוֹנִים שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
מְדַקְדַּק עִם הַצְדִּיקִים אֲפִילוּ
כַחוּט הַשְּׁעָרָה.

וְאִין נִימָה וְנִימָה שֶׁל שְׁעָרָה שֶׁל
הַעֲתִיק הַקְדוֹשׁ שֶׁלֹּא יוֹצֵאת
מִמְעֵין עֲלִיּוֹן, וְהַנִּימָה הַזֶּה הִיא
ו', מְעֵינֵנוּ הִיא י' שְׁעוּלָה בְּאוּרִי
עַד אִין סוּף וְיֹרֵד עַד אִין
תַּכְלִית.

וְהוּא עֶשֶׂר, וּבְגִלְלָה נֹאמֵר עֶשֶׂר
אֲמוֹת אַרְבֵּי הַקָּרֶשׁ, אֲמוֹת הֵם
מְאוֹת בְּהַפּוּף, וְאֲמָה וְחֲצִי
הָאֲמָה רַחֲב הַקָּרֶשׁ הָאֶחָד, זֶה
סוּד שַׁעוּר הַקוּמָה, שֶׁהוּא הוֹלֵךְ
עַל ק"ו הַמְדָּה. מַה זֶה ק"ו? זֶה
הָאוֹת י', שֶׁהִיא מְדָה לְכָל שַׁעוּר
שֶׁל הַגּוּף.

הִיא מְדָה בֵּין עֵין לְעֵין, וְעֵלִיָּה
נֹאמֵר אֲצַבַּע אֱלֹהִים הִיא, הוּא
שַׁעוּר שֶׁל אַרְבֵּי הַחֻטִּים, וְהִיא
שַׁעוּר שֶׁל כָּל אֲצַבַּע וְאֲצַבַּע
וְשַׁעוּר בֵּין אֲצַבַּע לְאֲצַבַּע ו' (ג"א)
(י').

י' הִיא מְדָה שֶׁל שָׁפָה, וּמְדָה שֶׁל
עֵין וְעֵין בְּעַגוּל, וּמְדָה שֶׁל פִּן
וּפִן שֶׁל פְּנִים, וּמְדָה שֶׁל קַמ"ץ
סְתוּם, וּכְשֶׁנִּפְתַּח קַמ"ץ, נִפְתַּח
בְּחֻמֵּשׁ אֲצַבַּעוֹת בְּסוּד שֶׁל ה',
שְׁבָהֶם הִקְוּ הַזֶּה הוֹלֵךְ חֻמֵּשׁ
מְאוֹת שְׁנַיִם.

וְכַאֲשֶׁר (פֶּאֶשֶׁר) יֹרֵד לְמִטָּה אֵל
הַצְדִּיק, נִקְרָא שַׁעוּר, וְכַשְׁעוּלָה
לְמַעְלָה לְאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, נִקְרָא
קוּמָה, וְסוּד הַדְּבָר - וְיַמְדוּ
בְעֹמֵר, זֶה שְׂכִינָה עֲלִיּוֹנָה, שֶׁהִיא
עֹמֵר לְגִלְגֻלַת, שֶׁהִיא גִלְגֻלַת
הָרֵאשׁ, וְשְׂכִינָה הַתַּתְּחוּנָה הִיא
סְפִירַת הָעוֹמֵר, שְׁבוּ מוֹנָה שְׁבַע
יָמִים שֶׁהֵם שְׁבַע שַׁבְּתוֹת, שִׁישׁ
בָּהֶם אַרְבַּעִים וּשְׁתַּיִם שֶׁל שֵׁשׁ שֶׁל כָּל שַׁבּוּעַ, וְשְׁבַע שַׁבְּתוֹת, הָרִי מ"ט (שֶׁל מִסְטֵרֵינוּ), שֶׁהֵם

ארבעים ותשע פנים טהור, ששמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, שבהם נטהרת שכינה תחתונה אל בעלה במקוה שלה, שהוא מקוה ישראל יהו"ה, והוא שעור קומה, שפך הן אותיות מקוה - קומה, והם ס' סתומה בסוד זה: (ציור למעלה) של תשע נקודות לכל צד, בנקודה האמצעית נשלמו לארבעים סאים, הוא השעור של המקוה, שבו נטהרת אשה לבעלה.

ורפני שנטהרת, צריך למנות שבעה ימי טהרה, להשלים בהם ארבעים ותשע פנים טהרה של התורה, ובהם מתחברת תורה שפכתב עם תורה שבעל פה ביום השבועות, שהם דו פרוצופים של אדם, והחבור של שניהם רח"ס, שהוא מאתים ארבעים ושמונה מצוות עשה, וסוד הדבר - קדש לי כל בכור פטר כל רחם, בחבור הזה של שבועות מתקרבם כל מצוות עשה פעצמים בבטן המלאה.

ובאותו זמן, כל אותם איברים מקבלים על ידי צנורות זה מזה. זהו שכתוב מקבילות הללאות אשה אל אחתה, וכשהם מקבלים, כל הספירות מקבלות זו מזו, והמלאכים למטה מקבלים זה מזה, כמו שנאמר ומקבלין דין מן דין, וכל אחד ואחד נותן רשות לחברו להפגס לתחום חברו, כמו שנאמר ונותנין רשות זה לזה.

וכי גורם זה? ישראל. כשמקבלים זה מזה, בין בתורה בין בממון, גורמים לקבל

ארבעין ותריין יומין דשיתא דכל שבוע, ושבע (דף לט ע"א) שבתות הא מ"ט (נ"א דמטטרוין), דאינון מ"ט אנפין טהור, ששמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, דבהון אתדפיאת שכינתא תתאה לגבי בעלה, במקוה דילה, דאיהו מקוה ישראל יהו"ה, ואיהו שיעור קומה, דהכי אינון אתוון דמקוה קומה, ואינון ס' סתימא ברזא דא, דתשע נקודין לכל סטר, בנקודה דאמצעיתא אשתלימו לארבעים סאין, איהו שיעורא דמקוה, דביה אתדפיאת אתתא לבעלה.

וקדם דאתדפיאת, צריך למנאה שבעה יומין דדכיו, לאשלמא בהון מ"ט פנים דכיו דאורייתא, ובהון אתחברת אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה ביומא דשבועות, דאינון דו פרוצופין דאדם, וחבורא דתרווייהו רח"ס, דאיהו רמ"ח פקודין דעשה, ורזא דמלה (שמות י"ב) קדש לי כל בכור פטר כל רחם, בהאי חבורא דשבועות מתקרבין כל פקודין דעשה, פעצמים בבטן המלאה (קהלת יא ה).

ובהוא זמנא, כל אינון אברין מקבלין על ידי צנורין דא מן דא, הדא הוא דכתיב (שמות כו ה) מקבילות הללאות אשה אל אחתה, וכד אינון מקבלין, כל ספיראן מקבלין דא מן דא, ומלאכין לתתא מקבלין דין מן דין, כמה דאת אמר ומקבלין דין מן דין, וכל חד וחד זיהיב רשו לחבריה, לאעלא בתחומא דחבריה, כמה דאת אמר ונותנין רשות זה לזה.

ומאן גרים דא, ישראל כד מקבלין דא מן דא, בין באורייתא בין בממנא, גרמין

לקבלא לעילא דא מן דא,

למעלה זה מזה ולהשפיע זה לזה, והכל על ידי צנורות. זהו שכתוב תהום אל תקום קורא לקול צנוריה וגומר. ומה אומרים זה לזה? אבע מימיה, קול שני רעים אני שומע.

ובנגדם שתי שפתים שנקראים אפיקי מים, ומי הם? נצח והוד, שנקראים שקתות המים, ושניהם נשקים על ידי צנור שהוא העמוד האמצעי שכולל הכל, והוא ברית שכלולים בו כל האיברים של הגוף, כל הצנורות משקים מהאות ו', שהוא נהר ששופע ויוצא מעדן, והוא צנור שיוצא ממעין המים שהוא י', וממנו מתפשטת ה' שהיא הים העליון.

ובא וראה, תשע נקודות הן מן קמ"ץ עד שור"ק, וכלן נקראו צנורות ומעיינות לאותיות, שהן כלולות בקרקע, שהיא שכינה התחתונה שנקראת ג"ן, כלולה משלשה וחמשים סדרים של התורה, ועליה נאמר גן נעול אחותי כלה, גל נעול מעין חתום. חתום ודאי, משום שהיא בתולה ואיש לא ידעה, והיא חכמת שלמה, שעליה נאמר ותרב חכמת שלמה, מתגדלת מכל ההשקאה של כל ספירה וספירה על ידי אותו צנור, שהוא ו', עד שמגיעה לאותו המעין העליון, שהיא י' העליונה, חכמת כל בני קדם, ובאותו זמן היא נעשית פתח בראש האות ו'.

ובא וראה, שכינה תחתונה, כשהיא משקית מהנקודות, נקראת תר"ק חל"ם שור"ק, למי? לאותו צנור שהוא ו', שכולל ששה צנורות, שכלם משש אותיות שהן אבגית"ן וכי', ששה צנורות הם שתלויים ממנו, והוא כולל שש אחרים, וכלם עולים לארבעים ושנים,

ולאשפעה דא לדא, וכלא על ידי צנורין, הדא הוא דכתוב (תהלים מב ח) תהום אל תהום קורא לקול צנוריה וגומר, ומאי אמרי דא לדא, אבע מימיה. קול שני ריעים אני שומע.

ואינון לקבלייהו תרין שפוון דאתקרון אפיקי מים, ומאן נינהו נצח והוד, דאתקרון שקתות המים, ותרוייהו אתשקיין על ידא דצנורא דאיהו עמודא דאמצעייתא דכליל כלא, ואיהו ברית דכלילן ביה כל אברין דגופא, כל צנורין אינון אתשקיין מן את ו', דאיהו נהר דנגיד ונפיק מעדן, ואיהו צנור דנפיק ממעינא דמיא דאיהו י', ומניה אתפשטא ה' דאיהי ים עלאה.

ותא חזי תשע נקודין אינון מן קמ"ץ עד שור"ק, וכלהו אתקריאו צנורין ומבועין לאתוון, דאינון כלילן בקרקע, דאיהי שכינתא תתאה, דאתקריאת ג"ן, כלילא מתלת וחמשין סדרין דאורייתא, ועלה אתמר גן נעול אחתי כלה, גל נעול מעין חתום, חתום ודאי, בגין דאיהי בתולה ואיש לא ידעה, ואיהי חכמת שלמה, דעלה אתמר (מלכים א ה ו) ותרב חכמת שלמה, אתרביאת מכל שקיו דכל ספירה וספירה, על ידא דההוא צנורא דאיהו ו', עד דמטיאת לההוא מבועא עלאה דאיהי י' עלאה חכמת כל בני קדם, ובההוא זמנא אתעבידת איהי תגא ברישא דאת ו'.

ותא חזי, שכינתא תתאה פד איהי אתשקינא מן נקודין, אתקרי תר"ק חל"ם שור"ק, למאן לההוא צנור דאיהו ו', דכלילן שית צנורין, דכלהון משית אתוון, דאינון אבגית"ן וכי', שית צנורין אינון דתליין מגיה, ואיהו כליל שית אחרנין, וכלהו סלקין למ"ב, וכי', ששה צנורות הם שתלויים ממנו, והוא כולל שש אחרים, וכלם עולים לארבעים ושנים,

נקראת חר"ק חל"ם שוור"ק של
אותו הצנור, כמו זה: ו.

וכך היא נקראת אל י, וכך אל
ה', וסוד הדבר - אני ראשון ואני אחרון
וכו', ולפעמים היא עטרה על ראשו של
האות ו', כמו זה: ו, וסוד הדבר - נוטה
שמים פירעה, וזהו הסוד של הראש של
האות א. ולפעמים יורד תחתיו כמו זה:
א קמ"י, כשעולה על הראש נקראת
כח נר"א. באותו זמן נאמר בה אשת
חיל עטרת בעלה, ונקראת חל"ם,
וכשיורדת תחתיו נקראת חיר"ק,
והיא לח"ם, שכן הוא חל"ם
בהפוך אותיות לח"ם, וזהו לחם
אפירים אכל איש, שנאמר בו
יהו"ה איש מלחמה. מצד של
החכמה נקראת חל"ם, ומצד
העמוד האמצעי נקראת שוור"ק,
כמו שנאמר ואנכי נטעתיה שורק
כלה זרע אמת, אותו שנאמר בו
תתן אמת ליצקב, מצד שלו
נקראת חר"ק, ובאותיות הפוכות
חק"ר, ובשבילה נאמר החקר
אלוה תמצא, והיא קרח הנורא,
שהוא השם השלישי של תפלה,
שנאמר בו הא"ל הגדול הגבור
והנורא, הנורא הוא העמוד
האמצעי.

ושוור"ק הוא טמיר וגניז, מצד של
צדיק שהוא ברית, אור גניז,
שהוא ר"ז פחשבון אור, כמו
שבארוהו בעלי המשנה, אור זרע
לצדיק, וזהו האור הגניז
לצדיקים, שחמשה אור
שלמעלה ממנו הם כלם
בהתגלות.

וכי הוא? שלשה אור סגול,
ושנים אור שב"א, כשעולה על
כנפיהם של שתי נקדות שהן
שב"א, נעשית שוור"ק, וסוד
הדבר - סמכוני באשיות,

ומא ניהו, תלת אור סגול, ותרין אור שב"א, פד סלקא על גדפייהו
ותרין נקודין דאינון שב"א, אתעבידת שוור"ק, ורזא דמלה (שיר ב

אתקריאת חר"ק חל"ם שוור"ק דההוא צנור,
כגוונא דא ו.

והכי אתקריאת לגבי י, והכי לגבי ה, ורזא
דמלה אני ראשון ואני אחרון וכו',
ולזמנין איהי עטרה על רישא דאת ו', כגוונא
דא ורזא דמלה נוטה שמים פירעה, ודא
רזא דרישא דאת א, ולזמנין נחית תחותי
כגוונא דא א קמ"ץ, פד סלקא על רישא
אתקריאת תגא זרק"א, בההוא זמנא אתמר
בה (משלי יב ד) אשת חיל עטרת בעלה,
ואתקריאת חל"ם, וכד נחתת תחותיה
אתקריאת חיר"ק, ואיהי (דף לט ע"ב) לח"ם,
דהכי איהו חל"ם בהפוך אתוון לח"ם, ודא
איהו לחם אפירים אכל איש (תהלים עח
כה), דאתמר ביה (שמות טו ג) יהו"ה איש מלחמה,
מסטרא דחכמה אתקריאת חל"ם, ומסטרא
דעמודא דאמצעיתא אתקרי שוור"ק, כמה
דאת אמר (ירמיהו ג כא) ואנכי נטעתיה שוור"ק
כלה זרע אמת, ההוא דאתמר ביה (מיכה ז ב) תתן
אמת ליצקב, מסטרא דיליה אתקריאת חר"ק,
ובהפוך אתוון חק"ר, ובגינה אתמר (איוב יא
ט) החקר אלוה תמצא, ואיהי קרח הנורא,
דאיהו שמא תליתאה דצלותא, דאתמר ביה
הא"ל הגדול הגבור והנורא, הנורא איהו
עמודא דאמצעיתא.

ושוור"ק איהו טמיר וגניז, מסטרא דצדיק
דאיהו ברית, אור גניז. דאיהו ר"ז
פחושפון אור, כמה דאוקמוהו מארי מתניתין,
אור זרוע לצדיק, ודא הוא אור הגניז
לצדיקיא, דחמש אור דלעילא מגיה פלהון
אינון פאתגלייא.

וכשהיא יורדת תחת צר"י, נעשית סגו"ל, ועליהם נאמר רפדוני בתפוחים, ומי הן האשיות הללו? הם שתי אשות, שהם איש ואשה, אש לבנה ואש אדמה ששם אב ואם, שהם י"ה, והם פני הדין ופני הרחמים.

למה רצתה להסתמך שם? משום שהם שני גונים של השושנה, לכן ואדם, רחמים ודין, שהם חסד וגבורה, ושם ריח השושנה, וזהו העמוד האמצעי, ומשום שמריחה בו, אומרת סמכוני באשיות, ובו נעשית סגו"ל, כשיוורדת - רפדוני בתפוחים, אלו הם שני עמודי אמת, שהם לכן ואדם, ומשום שמריחה באות ו', שהיא בכרית, אומרת רפדוני בתפוחים.

וכשמתחברת בו נעשית סגו"ל, מה שהיו צר"י נעשה ציר, זהו שכתוב ויצר יהו"ה אלהים את האדם עפר מן האדמה וגומר, ויצמח יהו"ה אלהים מן האדמה כל עץ נחמד למראה וגומר. צדיק זה הוא עץ פרי עושה פרי למינו, ובמקום הזה הוא האהבה שלה בחבור ויחוד של בעלה, ומשום זה אומרת כי חולת אהבה אני.

וכשישראל חוטאים בכרית מילה, נפסקת נביעת הנקדות מן האותיות שכלולות בשכינה התחתונה, ונשארת יבשה. באותו זמן מה כתוב בשור"ק חיר"ק? שרקו ויחרקו שן אמרו בלענו, קמ"ץ פת"ח, זה סוגר וזה פותח, שני אלו הם שסוגרים ופותחים את המעינות של אותן נקדות אל האותיות, והאות ו', כשהיא נטויה על ראשי אותיות

(ה) סמכוני באשיות, וכד נחתת איהי תחות צר"י אתעבידת סגו"ל ועליהו אתמר רפדוני בתפוחים, ומאי ניהו אלין אשיות, אינון תרי אשות, דאינון איש ואשה, אשא חוורא, ואשא סומקא, דתמן אב ואם, דאינון י"ה, ואינון אנפי דינא ואנפוי דרחמי.

אמאי בעאת לאסתמכא תמן, בגין דאינון תרין גוונין דשושנה, חוור וסומק, רחמי ודינא, דאינון חסד וגבורה, ותמן ריחא דשושנה, ודא איהו עמודא דאמצעיתא, ובגין דארכת ביה, אמרת סמכוני באשיות, וביה אתעבידת סגו"ל, כד נחתא רפדוני בתפוחים, אלין אינון תרי סמכי קשוט, דאינון חוור וסומק, ובגין דארכת באת ו' דאיהי בכרית, אמרת רפדוני בתפוחים.

וכד אתחברת ביה אתעבידת סגו"ל, מה דהו צר"י אתעביד ציר, הדא הוא דכתיב (בראשית ב ז) ויצר יהו"ה אלהים את האדם עפר מן האדמה וגומר, ויצמח יהו"ה אלהים מן האדמה כל עץ נחמד למראה וגומר, דא צדיק איהו עץ פרי עושה פרי למינו, ובהאי אתר איהו רחימו דילה בחבורא ויחודא דבעלה, ובגין דא אמרת (שיר ב ה) כי חולת אהבה אני.

וכד ישראל האבין בכרית מילה, אתפסיק נביעו דנקודין מאתוון, דכלילן בשכינתא תתאה, ואשתארת יבשה, בההוא זמנא מה פתיב בשור"ק חיר"ק, שרקו ויחרקו שן אמרו בלענו (איכה ב טז), קמץ פת"ח דא סגיר ודא פתח, אלין תרין אינון דסגרין ופתחיין מבויעין דאינון נקודין, לגבי אתוון, ואת ו' כד איהו נטוי על ראשי אתוון עלאין אתקרי

רפ"ה, וכד איהו במציעו דאתוון אתקרי דג"ש, אתוון אלין אינון חיוון,

דאָתמר בהון (יחזקאל א יד) וְהַחֲמִיּוֹת רָצוּא וְשׁוֹב, רָצוּא בְּדַגַּ"שׁ וְשׁוֹב בְּרַפָּ"ה.

בְּתַרְיִן דְּאַתְוּוֹן דְּאַיִנוֹן תְּלִיִין בְּמַחֲשָׁבָה, דְּאַיִנוֹן פְּגוּוֹנָא דְתַגִּין, נְקוּדִין תְּלִיִין בְּדַבְּוּרָא, אַתְוּוֹן תְּלִיִין בְּעוּבְדָא, שְׁבַע זַיִינִין אִינוֹן פְּגוּוֹנָא דָא אֱלֹהִי י"ו אִיהוּ ז', לָא צְרִיכִין תַּגִּין, דְּאַיִנוֹן אַתְוּוֹן אַתְקֵרוֹן תַּגִּין פְּגוּוֹנָא דָא יְהו"ה.

תַּגִּין תְּלִיִין בְּמַחֲשָׁבָה דְלַפָּא וּמוּחָא, נְקוּדִין בְּדַבְּוּרָא דְפוּמָא, אַתְוּוֹן בְּעוּבְדָא דְאַבְרִין, וּמֵאֲלִין נְקוּדִין וְטַעְמֵי וְאַתְוּוֹן, עֵבִיד הֵהוּא סְתִים וְגַנְיָז פְּרַסְיָא טְמִירָא עֲלָאָה, וְעֲלִיָּה אַתְמַר (איכה ה יט) אַתָּה יְהו"ה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב וְכו', מֵאֵי אַתָּה, הֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיה (ישעיהו

כה א) יְהו"ה אֱלֹהֵי אַתָּה אֲרוּמְמָךְ, בְּהֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיה (חבקוק ג ו) רוּם יְדִיהוּ נָשָׂא, וּבְגִינְיָה אַתְמַר לְמֵי נוּשְׂאִין כְּפִים לְרוּם הַשְּׁמַיִם, הָדָא הוּא דְכַתִּיב רוּם יְדִיהוּ נָשָׂא, וּמֵאֵי נִיהוּ יו"ד

ה"א וּא"ו ה"א, דְּאִיהוּ חֲכָמָה כ"ח מ"ה, וְעֲלִיָּה אַתְמַר (דף ע"א) (תהלים קיא ו) כ"ח מ"עֲשִׂיו ה"גִיד לְעַמּוֹ, וְהֵאֵי אִיהוּ כ"ח פְּרָקִין דִּידִין דְּמִלְפָּא עֲלָאָה, דְּאַיִנוֹן כּוּז"ו בְּמוּכַס"ז כּוּז"ו, פְּנוּיִן דִּיחֻדָּא עֲלָאָה, דְּאִיהוּ יְהו"ה אֱלֹהֵינּוּ יְהו"ה, וּבְגִין דְּאַסְתַּלַּק הָאֵי חֵילָא מִיִּשְׂרָאֵל, אַתְמַר בְּהוֹן (איכה א ו) וַיִּלְכּוּ בְּלֹא כֹחַ לְפָנֵי רוּדְף.

יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, אִינוֹן עֲשֵׁר אַצְבָּעָן, דְּאַתְמַר בְּהוֹן (שיר ח יד) יָדָיו גְּלִילֵי זָהָב, דְּבְהוֹן כ"ח פְּרָקִין, דְּאַיִנוֹן כ"ח אַתְוּוֹן דְּעוּבְדָא דְבְּרַאשִׁית, וּבְגִין דָּא יְהו"ה אֱלֹהֵי אַתָּה, וּמֵאֵי אַתָּה, הֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיה (תהלים צג ב) נִכּוֹן כְּסָאָךְ מֵאֵז מְעוֹלָם אַתָּה, וּמֵאֵי נִכּוֹן, דָּא נְאָמֵן יוֹשֵׁב וְנֹאמֵן עוֹמֵד בְּאַמְצַע, הָדָא הוּא דְכַתִּיב (ישעיהו

כסאך מאז מעולם אתה. ומה זה נכון? זה נאמן יושב ונאמן עומד באמצע. זהו שכתוב כתפארת

עֲלִינוֹת, נִקְרָא רַפָּ"ה, וּכְשֶׁהוּא בְּאַמְצַע הָאוֹתִיּוֹת נִקְרָא דַּגַּ"שׁ, הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ הֵן חֵיּוֹת, שְׁנֹאמַר בְּהֵן וְהַחֲמִיּוֹת רָצוּא וְשׁוֹב. רָצוּא בְּדַגַּ"שׁ, וְשׁוֹב בְּרַפָּ"ה.

הַכְּתָרִים שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן תְּלִיּוֹת בְּמַחֲשָׁבָה, שֶׁהֵן כְּמוֹ הַתְּגִים, הַנִּקְדוֹת תְּלִיּוֹת בְּדַבְּוּר, הָאוֹתִיּוֹת תְּלִיּוֹת בְּמַעֲשֵׂה, שְׁבַע זַיִינִים הֵם כְּמוֹ זֶה: אֱלֹהֵי י"ו, הוּא ז', לָא צְרִיכִים תַּגִּים, שְׂאוֹתָן אוֹתִיּוֹת נִקְרְאוֹת תַּגִּים, כְּמוֹ זֶה: יְהו"ה.

הַתְּגִים תְּלִיּוֹים בְּמַחֲשָׁבָה שֶׁל הַלֵּב וְהַמֶּת, הַנִּקְדוֹת בְּדַבְּוּר הֵפָּה, הָאוֹתִיּוֹת בְּמַעֲשֵׂה הָאֵיבָרִים, וּמֵאֵלּוּ הַנִּקְדוֹת וְטַעְמֵי הָאוֹתִיּוֹת עוֹשֶׂה אוֹתוֹ סְתוּם וְגַנְיָז כְּפֹא טְמִיר עֲלִיּוֹן, וְעֲלִיו נֹאמַר אַתָּה יְהו"ה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב וְכו'. מֵה זֶה אַתָּה? אוֹתוֹ שְׁנֹאמַר בּוּ יְהו"ה אֱלֹהֵי אַתָּה אֲרוּמְמָךְ, בְּאוֹתוֹ שְׁנֹאמַר בּוּ רוּם יְדִיהוּ נָשָׂא, וּבְשִׁבְלֵי נֹאמַר לְמֵי נוּשְׂאִין כְּפִים? לְרוּם הַשְּׁמַיִם. זֶהוּ שְׁכַתוּב רוּם יְדִיהוּ נָשָׂא. וּמֵי הוּא? יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, שֶׁהוּא חֲכָמָה, כ"ח מ"ה, וְעֲלִיו נֹאמַר כ"ח מ"עֲשִׂיו ה"גִיד לְעַמּוֹ, וְזֶהוּ כ"ח הַפְּרָקִים שֶׁל יְדֵי הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהֵן כּוּז"ו בְּמוּכַס"ז כּוּז"ו, הַכְּנוּיִים שֶׁל הַיְחוּד הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, וּמִשּׁוּם שֶׁהִסְתַּלַּק הַכַּח הַזֶּה מִיִּשְׂרָאֵל, נֹאמַר בְּהֵם וַיִּלְכּוּ בְּלֹא כֹחַ לְפָנֵי רוּדְף.

יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, הֵן עֲשֵׁר אַצְבָּעוֹת, שְׁנֹאמַר בְּהֵן יָדָיו גְּלִילֵי זָהָב, שְׁבָהֶם עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה פְּרָקִים, שֶׁהֵן עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה אוֹתִיּוֹת שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרַאשִׁית, וּמִשּׁוּם זֶה יְהו"ה אֱלֹהֵי אַתָּה, וּמֵהוּ אַתָּה? אוֹתוֹ שְׁנֹאמַר בּוּ נִכּוֹן עוֹמֵד בְּאַמְצַע. זֶהוּ שְׁכַתוּב כְּתַפְּאֶרֶת

אָדָם לְשִׁבְתַּת בַּיִת. וּמָה זֶה מֵאֵז?
 אֲלֵא אוֹתוֹ שְׁנֵאמַר בּוֹ אֵז תִּקְרָא
 וַיהוָה יַעֲנֵה. וּמָה זֶה אֵז? אֵלוֹ
 שְׁמוֹנֵה הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל יֵאֱהוּדוֹנָה״
 שְׁעוֹלוֹת לַחֲשׁוֹן אִמ״ן.

וְזֶהוּ הַעוֹנָה אֲמֵן בְּכָל כַּחוֹ, בְּאוֹתוֹ
 כ״ח, וּמְשׁוֹם זֶה פִּרְשׁוּהָ בַּעֲלֵי
 הַמִּשְׁנָה, הַעוֹנָה אֲמֵן בְּכָל כַּחוֹ
 קוֹרְעִין לוֹ גִזֵּר דֵּינוֹ שֶׁל שְׁבַעִים
 שָׁנָה, וּבְגִלְלוֹ נֶאמַר נִכּוֹן כִּסְאָךָ מֵאֵז
 מַעוֹלָם אֲתָהּ, וּבִיָּה (אֵיכָה ה' יט) אֲתָהּ יְהוָה
 לַעוֹלָם תֵּשֵׁב, אֲתָהּ, הֵהוּא דְאֲתָמַר בֵּיהּ אֲבִינוּ
 מִלְּפָנֵינוּ אֲבִינוּ אֲתָהּ, וּמֵאֵי נִיהוּ אֲבִינוּ אֲב
 אֲתָהּ, וּמֵי הוּא אֲבִינוּ? אֲב
 הִרְחַמְן.

וְהוּא כּוֹלֵל אֶת כָּל אוֹתִיּוֹת
 הַתּוֹרָה, וּמֵי הוּא? הַתּוֹרָה
 שְׁבַכְתָּב, הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וְעַלּוֹ
 נֶאמַר בְּרוּךְ אַתָּה, וְכַשִּׁישְׂרָאֵל
 עוֹמְדִים בְּעַמֻּדָה שֶׁל תְּפִלָּה, הוּא
 יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא, וּבְשִׁבְלוֹ נֶאמַר
 בְּאוֹתוֹ זְמַן, אֲתָהּ יְהוָה לַעוֹלָם
 תֵּשֵׁב כִּסְאָךָ לְדוֹר וָדוֹר. וּמֵי הוּא
 לְדוֹר וָדוֹר? אֲלֵא אוֹתוֹ שְׁנֵאמַר
 בּוֹ דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא וְהֶאֱרַךְ
 לַעוֹלָם עַמֻּדָת, וְאֵין דוֹר פְּחוֹת
 מִשְׁשִׁים רַבּוּא, וּמֵיהוּ? מִשֶּׁה
 שֶׁשְּׁקוּל לְשִׁשִּׁים רַבּוּא מִיִּשְׂרָאֵל,
 וְדַרְגָּתוֹ הֵיא הָאֲסַפְקִלְרֵיָה
 הַמְאִירָה.

בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקֹּדֶשׁ, בֵּא
 וַיִּרְאֶה, אֵין אָדָם מִפִּיק רְצוֹנוֹ
 מִיהוָה אֲלֵא בְּזֹאת, שְׁעֲלִיָּה
 נֶאמַר מִצָּא אִשָּׁה מִצָּא טוֹב וַיִּפְק
 רְצוֹן מִיהוָה, וְזוֹ הֵיא עֵת לַעֲשׂוֹת
 לִיהוָה, וְכַמָּה עֲתוֹת יֵשׁ, וְעַלִּיָּהּ
 נֶאמַר וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת, וְשִׁלְמָה
 אָמַר עֵת לְשַׁחֵק וְכוּ', שֶׁהֵן כ״ח
 עֵת, וְעַל זֶה הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא
 אָמַר וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ,
 שֶׁהוּא קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לִיהוָה.

מֵד יג) כְּתִפְאָרַת אָדָם לְשִׁבְתַּת בַּיִת, וּמֵאֵי מֵאֵז,
 אֲלֵא הֵהוּא דְאֲתָמַר בֵּיהּ (שֵׁם נח ט) אֵז תִּקְרָא
 וַיהוָה יַעֲנֵה, וּמֵאֵי א״ז אֵלִין תְּמַנְיָא אֲתוּוֹן
 דְּאֵינוֹן יֵאֱהוּדוֹנָה״ דְּסִלְקִין לַחֲשׁוֹבֵן אִמ״ן.

וְדָא אֵיהוּ הַעוֹנָה אֲמֵן בְּכָל כַּחוֹ, בִּהְהוּא כ״ח,
 וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מֵאִרֵי מַתְנִיתִין, הַעוֹנָה
 אֲמֵן בְּכָל כַּחוֹ קוֹרְעִין לוֹ גִזֵּר דֵּינוֹ שֶׁל שְׁבַעִים
 שָׁנָה, וּבְגִינֵיהּ אֲתָמַר (תְּהִלִּים צג ב) נִכּוֹן כִּסְאָךָ מֵאֵז
 מַעוֹלָם אֲתָהּ, וּבִיָּה (אֵיכָה ה' יט) אֲתָהּ יְהוָה
 לַעוֹלָם תֵּשֵׁב, אֲתָהּ, הֵהוּא דְאֲתָמַר בֵּיהּ אֲבִינוּ
 מִלְּפָנֵינוּ אֲבִינוּ אֲתָהּ, וּמֵאֵי נִיהוּ אֲבִינוּ אֲב
 הִרְחַמְן.

וְאֵיהוּ כְּלִיל כָּל אֲתוּוֹן דְּאוֹרֵייתָא, וּמֵאֵי נִיהוּ
 אוֹרֵייתָא דְּבַכְתָּב עֲמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא,
 וְעַלִּיהּ אֲתָמַר בְּרוּךְ אַתָּה, וְכַד יִשְׂרָאֵל קִיַּיִמִין
 בְּעַמֻּדָה דְּצִלוֹתָא, אֵיהוּ יְתִיב עַל כִּרְסֵיִיא,
 וּבְגִינֵיהּ אֲתָמַר בִּהְהוּא זְמַנָּא אֲתָהּ יְהוָה
 לַעוֹלָם תֵּשֵׁב כִּסְאָךָ לְדוֹר וָדוֹר, וּמֵאֵי נִיהוּ
 לְדוֹר וָדוֹר, אֲלֵא הֵהוּא דְאֲתָמַר בֵּיהּ (קֹהֶלֶת א
 ד) דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא וְהֶאֱרַךְ לַעוֹלָם עַמֻּדָת,
 וְלִית דוֹר פְּחוֹת מִשְׁשִׁים רַבּוּא, וּמֵאֵי נִיהוּ,
 מִשֶּׁה דְּשְׁקוּל לְשִׁתִּין רַבּוּא מִיִּשְׂרָאֵל, וְדַרְגָּא
 דִּילִיָּה אֲסַפְקִלְרֵיָא דְּנִהְרָא.

בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקֹּדֶשׁ (ויקרא טו א), תָּא חֲזִי
 אֵין אָדָם מִפִּיק רְצוֹנוֹ מִיהוָה אֲלֵא
 בְּזֹאת, דְּעַלֵּה אֲתָמַר (משלי יח כב) מִצָּא אִשָּׁה מִצָּא
 טוֹב וַיִּפְק רְצוֹן מִיהוָה, וְדָא הֵיא עֵת לַעֲשׂוֹת
 לִיהוָה (תְּהִלִּים קיט קכו), וְכַמָּה עֲתוֹת יֵשׁ, וְעַלִּיָּהּ
 אֲתָמַר (ויקרא טו ב) וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת, וְשִׁלְמָה
 אָמַר (קֹהֶלֶת ג ד) עֵת לְשַׁחֵק וְכוּ', דְּאֵינוֹן כ״ח
 עֵת, וְעַל דָּא קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר וְאֵל יָבֵא
 בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ, דְּאֵיהוּ קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל
 לִיהוָה.

שָׁאֵמַר עַל זֹאת, הוּא מוֹרָה שְׁהוֹיָהּ הַיָּא עַל כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה, כְּמוֹ שָׁאֵמַר דְּוֹד (ר"ה א כט יא) לָךְ יְהוּ"ה הַגְּדוּלָה וְהַגְּבוּרָה וְגוֹמַר, וְאִין לָךְ פְּעוּלָה בְּתַחְתּוֹנִים אֲלֵא עַל יְדֵי מַלְכוּת, שְׁנֵאֵמַר בְּהַ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, אֲבָל בְּזִמְן שְׁצִרְיָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַצְדִּיק לְצַדִּיק וּלְעֲשׂוֹת עִמּוֹ צְדָקָה, שְׁהִיא מַלְכוּת, עִם הַתַּחְתּוֹנִים, נִכְלָלִים בּוֹ כָּל הַסְּפִירוֹת, וְנִקְרְאִין צְדִיקִים עַל שְׁמוֹ. יְהוּ"ה נִקְרָא עַל שְׁמוֹ צְדִיק, שְׁנֵאֵמַר צְדִיק יְהוּ"ה בְּכָל דְּרָכָיו, וּמִרְחַם עַל בְּרִיּוֹתָיו בְּצְדָקָה, אִין צְדָקָה אֲלֵא תַפְלָה, צ' אֲמָנִים, ד' קְדֻשׁוֹת, ק' בְּרָכוֹת, ה' חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה, וְזֵהוּ צְדָקָה תְּרוּמָם גּוֹי, וְעָלְיוֹ נֵאֵמַר לְאַבְרָהָם וַיַּחֲשֹׁבֶהָ לוֹ צְדָקָה, וּכְשֶׁהוּא רוֹצֵה בְּהַ, נֵאֵמַר בְּהַ וַיִּלְבַּשׁ צְדָקָה כְּשֶׁרָוֶן.

מִצַּד הַיָּא צְדָקָה, וּמִצַּד יְהוּ"ה כּוֹבֵעַ עַל רֵאשׁ צְדִיק אוֹת בְּרִית, עֲטָרָה בְּרֵאשׁ כָּל צְדִיק, וּמִצַּד וְנֵאֵמַר בְּהַ אֲרַכָּה מֵאַרְצָה מִדָּה, מִצַּד ה' הַעֲלִינָהּ, וּרְחֻבָהּ מִנֵּי יָם.

וּבְשֶׁרוּצָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַמְשִׁיךְ נְבוּאָה, כְּלוּלִים בְּהֵם, וְנִקְרְאִים נְבִיאִים, וּמַלְכוּת הִיא דְמִיּוֹן כָּלָם, שְׁנֵאֵמַר (הושע יב יא) וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה, כְּמוֹ שָׁאֵמַר הַנְּבִיא (שם) וְדַבַּרְתִּי עַל הַנְּבִיאִים וְגוֹמַר, שְׁהִיא כְּמוֹ הָאֶסְפִּיקָרְיָא שְׁכָל הַפְּנִים נִרְאִין בְּהַ, כֵּן כָּל הַסְּפִירוֹת מִרְאִין בְּהַ כַּחַם וְדְמִיּוֹנָם וְצוּרָתָם, לְכָל נְבִיא כְּפִי הַשְּׁגָתוֹ לְמַעְלָה, וּכְמוֹ כֵּן לְמַטָּה הִיא מִתְלַבֶּשֶׁת בְּכַסָּא הַכְּבוֹד, וּבְכָל הַמְּלָאכִים, וְהַאֲוִפְנִים וְחִיּוֹת הַקְּדֻשׁ, וּבְכָל הַרְקִיעִים, וְהַכְּסָאוֹת שְׁבָהֵם, וְהַמְּלָאכִים הַתְּלוּיִם מֵהֵם, שְׁיֵשׁ מְלָאכִים גְּבוּהִים עֲלֵיהֶם, שְׁנֵאֵמַר (קהלת ה ז) כִּי גְבוּהַ מַעַל גְּבוּהַ שׁוֹמֵר

זֹאת, הוּא מוֹרָה שְׁהוֹיָהּ הַיָּא עַל כָּל סְפִירָה (דף מ ע"ב) וְסְפִירָה, כְּמוֹ שָׁאֵמַר דְּוֹד (ר"ה א כט יא) לָךְ יְהוּ"ה הַגְּדוּלָה וְהַגְּבוּרָה וְגוֹמַר, וְאִין לָךְ פְּעוּלָה בְּתַחְתּוֹנִים אֲלֵא עַל יְדֵי מַלְכוּת, שְׁנֵאֵמַר בְּהַ (תהלים קג יט) וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, אֲבָל בְּזִמְן שְׁצִרְיָה קוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא לְהַצְדִּיק לְצַדִּיק, וּלְעֲשׂוֹת עִמּוֹ צְדָקָה שְׁהִיא מַלְכוּת, עִם הַתַּחְתּוֹנִים, נִכְלָלִים בּוֹ כָּל הַסְּפִירוֹת, וְנִקְרְאִין צְדִיקִים עַל שְׁמוֹ, יְהוּ"ה נִקְרָא עַל שְׁמוֹ צְדִיק, שְׁנֵאֵמַר (תהלים קמה יז) צְדִיק יְהוּ"ה בְּכָל דְּרָכָיו, וּמִרְחַם עַל בְּרִיּוֹתָיו בְּצְדָקָה, אִין צְדָקָה אֲלֵא תַפְלָה, צ' אֲמָנִים, ד' קְדֻשׁוֹת, ק' בְּרָכוֹת, ה' חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה, וְזֵהוּ צְדָקָה תְּרוּמָם גּוֹי (משלי יד לד), וְעָלְיוֹ נֵאֵמַר לְאַבְרָהָם (בראשית טו ו) וַיַּחֲשֹׁבֶהָ לוֹ צְדָקָה, וּכְשֶׁהוּא רוֹצֵה בְּהַ נֵאֵמַר בְּהַ (ישעיה נט יז) וַיִּלְבַּשׁ צְדָקָה כְּשֶׁרָוֶן. מִצַּד הַיָּא הִיא צְדָקָה, וּמִצַּד יְהוּ"ה הִיא פּוֹבֵעַ עַל רֵאשׁ צְדִיק אוֹת בְּרִית, עֲטָרָה בְּרֵאשׁ כָּל צְדִיק, וּמִצַּד וְנֵאֵמַר בְּהַ (איוב יא ט) אֲרוּכָה מֵאַרְצָה מִדָּה, מִצַּד הַיָּא עֲלִיּוֹנָהּ וּרְחֻבָהּ מִנֵּי יָם. וּבְשֶׁרוּצָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַמְשִׁיךְ נְבוּאָה, כָּל הַסְּפִירוֹת כְּלוּלִים בְּהֵם, וְנִקְרְאִים נְבִיאִים, וּמַלְכוּת הִיא דְמִיּוֹן כָּלָם, שְׁנֵאֵמַר (הושע יב יא) וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה, כְּמוֹ שָׁאֵמַר הַנְּבִיא (שם) וְדַבַּרְתִּי עַל הַנְּבִיאִים וְגוֹמַר, שְׁהִיא כְּמוֹ הָאֶסְפִּיקָרְיָא שְׁכָל הַפְּנִים נִרְאִין בְּהַ, כֵּן כָּל הַסְּפִירוֹת מִרְאִין בְּהַ כַּחַם וְדְמִיּוֹנָם וְצוּרָתָם, לְכָל נְבִיא כְּפִי הַשְּׁגָתוֹ לְמַעְלָה, וּכְמוֹ כֵּן לְמַטָּה הִיא מִתְלַבֶּשֶׁת בְּכַסָּא הַכְּבוֹד, וּבְכָל הַמְּלָאכִים, וְהַאֲוִפְנִים וְחִיּוֹת הַקְּדֻשׁ, וּבְכָל הַרְקִיעִים, וְהַכְּסָאוֹת שְׁבָהֵם, וְהַמְּלָאכִים הַתְּלוּיִם מֵהֵם, שְׁיֵשׁ מְלָאכִים גְּבוּהִים עֲלֵיהֶם, שְׁנֵאֵמַר (קהלת ה ז) כִּי גְבוּהַ מַעַל גְּבוּהַ שׁוֹמֵר

(קהלת ה' ז) פּי גְבוּהַ מַעַל גְבוּהַ שְׁמֵר וּגְבוּהִים עֲלֵיהֶם, וְכֵן בְּכָל פּוֹכֵב וּמְזֵל, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (תהלים קג יט) וּמְזֵל, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (תהלים קג יט) וּמְלֻכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וְזֶהוּ וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדָמָה (הושע יב יא), וְלִכְּל אֶחָד נִדְמָה כְּפִי כַחוֹ, שֶׁהִיא נִשְׁמָתוֹ, וְהִבֵּן אֲמֵן בְּכָל כַחוֹ.

יְהו"ה הוּא בְּכֹתֵר, שֶׁהִיָּה קוֹדֵם שְׁנִבְרָא הָעוֹלָם הוּא וְשָׁמוֹ לְבַד בְּכֹתֵר, כְּשִׁבְרָא הָעוֹלָם הוּא וְשָׁמוֹ לְבַד בְּכֹתֵר, כְּשִׁבְרָא הָעוֹלָם, בְּמִדַּת רֵאשִׁית יָרַד עֲלָיו, וְלֹא הִיָּה חֶסֶר מְלַמְעָלָה, וְכֵן בְּכָל סְפִירָה, כְּמִדְּלִיק נֵר מְנַר וְאִינוּ חֶסֶר מִן הָרֵאשׁוֹנָה וְלֹא מִחֻבְרָתָהּ, עַד אֵין סוּף וְאֵין תְּכֵלִית.

וְכִי שְׁמִפִּיר אוֹתוֹ בְּזֹאת כְּמוֹ שְׁמִפִּיר אוֹתוֹ בְּעֲלִיוֹנִים וּבַתְּחִינּוֹנִים, בְּעֵבֹר שֶׁהִיא כְּלוּלָה מִהָעֲלִיוֹנִים, וְהִיא יְחִיד וְקָשֶׁר כְּלָם, וְהִיא מִתְּלַבֶּשֶׁת בַּתְּחִינּוֹנִים, וְעַל זֶה אָמַר הַנְּבִיא (ירמיה יט כג) אֵל יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל כִּי אִם בְּזֹאת, הִיא נִקְרֵאת נְבוּאָה מְצַד הַנְּבִיאִים, חֻכְמָה מְצַד הַחֻכְמַיִם, שְׁכָל הַסְּפִירוֹת נִקְרָאוּ חֻכְמַיִם.

וְעֲשָׂרִים וְשִׁמּוֹנָה אוֹתִיּוֹת הֵן לְכָל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְכֵלֵן הֵן בֵּין לְכַתִּיבָה בֵּין לְכָל דְּבָר שֶׁיַּעֲשֶׂה בְיָדָיו, שְׁמַעֲשֶׂה שֶׁל עֲשָׂרִים וְשִׁמּוֹנָה הַפְּרָקִים הֵם בְּעֶשֶׂר אֲצָבָעוֹת, וְזֶהוּ הַסּוּד, מִהֶפֶח אֶל הַפּוֹעֵל, וְהַכֵּל בְּחֻכְמָה, וְסוּד הַדְּבָר - כְּלָם בְּחֻכְמָה עֲשִׂית.

יֵשׁ חֻכְמָה מְצַד שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת, וְיֵשׁ חֻכְמָה מְצַד שֶׁל הַנִּקְדוֹת, שֶׁהָאוֹתִיּוֹת הֵן בַּת קוֹל, וּבִהֵן סוּד הַדְּבָר לְדַרְשָׁה וְלִכְּל דְּבָר שֶׁתְּלוּי בְּדַרְשָׁה. הַתְּגִינִים הֵם לְמַחֲשָׁבָה, וְהֵם בְּסוּד הַפְּתוּב הַזֶּה וְלַחֲשֵׁב מִחֻשְׁבַּת וְכוּ', וְכָלֶם תְּלוּיִים בְּשִׁכְנֵיהַ הַתְּחִינּוֹנָה, וְהִיא הַפְּלֵל שֶׁל כְּלָם.

וּבְסוּד זֶה תִּמְצָא אֶת הַטְּעָמִים וְהַנִּקְדוֹת וְאוֹתִיּוֹת, וְכֵן בְּכָל אוֹת

וּגְבוּהִים עֲלֵיהֶם, וְכֵן בְּכָל פּוֹכֵב וּמְזֵל, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (תהלים קג יט) וּמְלֻכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וְזֶהוּ וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדָמָה (הושע יב יא), וְלִכְּל אֶחָד נִדְמָה כְּפִי כַחוֹ שֶׁהִיא נִשְׁמָתוֹ, וְהִבֵּן אֲמֵן בְּכָל כַחוֹ.

יְהו"ה הוּא בְּכֹתֵר, שֶׁהִיָּה קוֹדֵם שְׁנִבְרָא הָעוֹלָם הוּא וְשָׁמוֹ לְבַד בְּכֹתֵר, כְּשִׁבְרָא הָעוֹלָם בְּמִדַּת רֵאשִׁית יָרַד עֲלָיו, וְלֹא הִיָּה חֶסֶר מְלַמְעָלָה, וְכֵן בְּכָל סְפִירָה, כְּמִדְּלִיק נֵר מְנַר וְאִינוּ חֶסֶר מִן הָרֵאשׁוֹנָה וְלֹא מִחֻבְרָתָהּ, עַד אֵין סוּף וְאֵין תְּכֵלִית.

וְכִי שְׁמִפִּיר אוֹתוֹ בְּזֹאת, כְּמוֹ שְׁמִפִּיר אוֹתוֹ בְּעֲלִיוֹנִים וּבַתְּחִינּוֹנִים, בְּעֵבֹר שֶׁהִיא כְּלוּלָה מִהָעֲלִיוֹנִים, וְאִיהִי יְחִיד וְקָשֶׁר כְּלָם, וְהִיא מִתְּלַבֶּשֶׁת בַּתְּחִינּוֹנִים, וְעַל זֶה אָמַר הַנְּבִיא (ירמיה יט כג) אֵל יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל כִּי אִם בְּזֹאת, הִיא אֶתְקַרִּיאַת נְבוּאָה מְסֻטְרָא דְנְבִיאִיא, חֻכְמָה מְסֻטְרָא דְחֻכְמַיִיא, דְּכָל סְפִירָן אֶתְקַרִּיאוּ חֻכְמַיִם.

זכ"ח אֶתּוּן אֵינוֹן לְכָל עוֹבְדָא דְבְּרֵאשִׁית, וְכִלְהוֹן אֵינוֹן בֵּין לְכַתִּיבָה בֵּין לְכָל מְלָה דִּיתְעַבִּיד בִּידִין, דְּעוֹבְדָא דְכ"ח פְּרָקִין אֵינוֹן בְּעֶשֶׂר אֲצָבָעָן, וְדָא אִיהוּ רְזָא מִהֶפֶח אֶל הַפּוֹעֵל, וְכִלְא בְּחֻכְמָה, וְרְזָא דְמְלָה (תהלים קד כד) כְּלָם בְּחֻכְמָה עֲשִׂית.

אִית חֻכְמָה מְסֻטְרָא דְאֶתּוּן, וְאִית חֻכְמָה מְסֻטְרָא דְנִקְוִדִין, דְּאֶתּוּן אֵינוֹן בַּת קוֹל, וּבִהוֹן רְזָא דְדְּבָרָא לְדַרְשָׁא וְלִכְּל מְלָה דְתְּלוּיא בְּדַרְשָׁא, תְּגִין אֵינוֹן לְמַחֲשָׁבָה, וְאֵינוֹן בְּרְזָא דְהֵאִי קְרָא (שמות לא ד) וְלַחֲשׁוֹב מִחֻשְׁבוֹת וְכוּ', וְכִלְהוֹן תְּלוּיִן בְּשִׁכְנֵיתָא תְּתָאָה, וְאִיהִי כְּלָלָא דְכִלְהוֹ.

וּבְרְזָא דָא תְּשַׁפַּח טְעָמִין וְנִקְוִדִין וְאֶתּוּן,

והכי בכל את ואת, ורזא דמלה **ש** תלת תגין לעילא כמו זיינין דספר תורה, בה רשימיין (ס"א רמיון) פתריין ונקודיין ואתוון, והכי בכל את ואת, ש שבת הגדול בינה, שבת הקטן מלכות, ב' תריין דרועין גדולה גבורה, ת' תפארת, ביה שקיל שבת לכל אורייתא, תלת פתריין דש תלת ספירן עלאין, וכלהו פלילן בתויבתא. דאיהי שכינתא עלאה, ועלה אתמר תפלת כל פה.

והא עמודא דאמצעייתא אתקרי תפלת כל פה, אלא (כל) איהו ב"ן י"ה מן בינ"ה, ואיהו עמודא דאמצעייתא, איהו ממוצע בתלת אתוון דאינון יה"ו, דאתפלילן בבינה, ואיהו ממוצע פגופא בין תריין דרועין, ואיהו (דף מא ע"א) אות בצדיק, דאיהו פליל בא"ת, דאיהי שכינתא תתאה פלילא מא' ועד ת', ואיהו פליל תלת ברכאן דצלוחתא קדמאין, ותלת בתראין, ואיהו פליל תריין ו'ו' דאתמר בהון (שמות כח ז) על שתי קצותיו וחבר, דאינון (נ"א ואינון) י"ב ברכאן דצלוחתא דאתקריאו אמצעיות, וכלהו ח"י ברכאן דאתפלילן ביה דאינון תלת ווי"ן, (נ"א דאתמר בהון יו"ד ה"א וא"ו ה"א), דאיהו דו פרצופין, ודא איהו שעור קומה, דאתמר ביה (שם כו טז) עשר אמות ארף הקרש, במאי סלקת לעשר באת י'.

קם סבא חד פתח ואמר, ודאי ה' אית בה תלת ווי"ן, דאינון ח"י ברכאן, פגוונא דא **ך**, דאתמר בהון (משלי יו) וברכות לראש צדיק, מאי ראש צדיק דא עמודא דאמצעייתא, דביה שריין ח"י ברכאן דה' עלאה, ומגניה אתמשיכו לה' זעירא על ידא דצדיק, ובגין דא גוף וברית חשבינן חד.

ו' דאיהו במציעות ה"ה, איהו שעור קומה, ואיהו אמה, וסליק (נ"א

ואות, וסוד הדבר **ש** שלשה תגים למעלה כמו זיינים של ספר תורה, בה רשומים (רמזים) פתרים ונקודות ואותיות, וכך בכל אות ואות. ש' שבת הגדול בינה, שבת הקטן מלכות, ב' שתי זרועות, גדלה גבורה, ת' תפארת. בו שקולה שבת לכל התורה, שלשה כתרים של ש, שלש ספירות עליונות, וכלם פלולים בתשובה, שהיא שכינה העליונה, ועליה נאמר תפלת כל פה.

והעמוד האמצעי הזה נקרא תפלת כל פה, אלא (כל) הוא ב"ן י"ה מן בינה, והוא העמוד האמצעי, הוא ממצע בשלש האותיות שהן יה"ו, שנקללות בבינה, והיא ממצע כמו גוף בין שתי זרועות, והוא אות בצדיק, שהוא כלול בא"ת, שהיא שכינה תחתונה הכלולה מא' עד ת', והוא כולל שלש ברכות התפלה הראשונות ושלש אחרונות, והוא כולל שני ו' ו', שנאמר בהן על שתי קצותיו וחבר, שהן (יהו) שתיים עשרה ברכות של התפלה שנקראו אמצעיות, וכל שמונה עשרה הברכות שנקללו בה, שהן שלש ווי"ם, שהוא דו פרצופים, והו' שעור קומה, שנאמר בו עשר אמות ארף הקרש, במה עולות לעשר? באות י'.

קם זקן אחד, פתח ואמר: ודאי שבה' יש לה שלש ווי"ם, שהן שמונה עשרה ברכות, כמו זה: **ך**, שנאמר בהן וברכות לראש צדיק. מה זה ראש צדיק? זה העמוד האמצעי שבו שורות שמונה עשרה ברכות של ה' העליונה, וממנו נמשכו לה' התחתונה על ידי הצדיק, ומשום זה גוף וברית נחשבים לאחד.

ו' שהוא באמצע ה"ה, הוא שעור

ואיהו אמה, וסליק (נ"א

קומה, והוא אמה, ועולה (שעולה) באות י' לעשר אמות, שנאמר בו עשר אמות ארך הקרש ואמה וחצי האמה רחב הקרש האחד, זה ו' י', שהוא בסוד של ז', שכל התגים נקראים בו.

שתי כתפת חכרת, זו כתף עליונה וכתף תחתונה, שהן זמין ושמאל, והן ה"ה. אל שני קצותיו, הם ו' ו', ובהם נעשים ה' ה' בחבור, ומשום זה אל שני קצותיו וחבר.

בכ"ל מקום אמה היא ו', ומשום זה היא בת ששה טפחים, וחצי האמה זו י', ששתי יודי"ן הן שעור של אמה, והאות י' השעור שלה שלשה טפחים, וזה ג', ועשר אמות זהו שעור של גוף אדם, כנגד עשרה דברים שנאמרו בכוס של ברכה, ולא נשאר בזמן הזה אלא ארבעה (שנתעלטהו ונשארה ד' מדורפרצופים, ושעור של הכל ו', באות י' עולה לעשר), כמו שבארוהו.

וכ"ם רמוזים בגוף כמו זה: בזרוע זמין שתי אמות מפרק לפרק, וכן בזרוע שמאל שתיים, הרי ארבע, וכן בשתי שוקים ארבע, הרי שמונה, ובגוף שתיים, הרי עשר, זהו עשר אמות ארך הקרש, הקש"ר הוא בהפוף האותיות, בין קשר לקשר.

וחמשה בריחים לקרשי צלע המשכן האחת, הם חמש אצבעות של יד זמין, וחמשה בריחים לקרשי צלע המשכן השנית, חמש האצבעות של יד שמאל, ואותן חמש אצבעות, כלן מדה לבריחים, והן - מי מדר בשעלו מים וגומר, והרי פרשוהו, והם א א א א א. חמש נקודות אלו, שהן קמ"ץ צר"י

נקודין אלין, דאנון קמ"ץ צר"י חל"ם חיר"ק שר"ק, אינון ברזא

דסליק) בא"ת י' לעשר אמות, דאתמר ביה (שמות כו טו) עשר אמות ארך הקרש, ואמה וחצי האמה רחב הקרש האחד, דא ו' י', דאיהו ברזא דז', דכל תגין ביה אתקריאו.

שתי כתפת (שם כח ז) חכרת דא כתף עלאה וכתף תתאה, דאינון זמיןא ושמאלא, ואינון ה"ה, אל שני קצותיו אינון ו' ו', ובהון אתעביד ה' ה' בחבורא, ובגין דא אל שני קצותיו וחבר (שם).

בכ"ל אתר אמה איהי ו', ובגין דא איהי בת ששה טפחים, וחצי האמה דא י', דתרי"ן יודי"ן אינון שעורא דאמה, ואת י' שעורא דילה תלת טפחים, ודא ג', ועשר אמות דא איהו שעורא דגופא דבר נש, לקבל עשרה דברים דאתמר בכוס של ברכה, ולא אשתאר בזמנא דא אלא ארבע (ס"א דאסתלק ו' ואשתאר ד' מן דו פרצופין, ושעורא דכלא ו', בא"ת י' סליק לעשר), כמה דאוקמוהו.

וכ"הו רמיזי בגופא פגוונא דא, בדרועא זמיןא תרי"ן זמין מן פרקא לפרקא, וכן בדרועא שמאלא תרי"ן, הא ארבע, וכן בתרי"ן שוקין ד' הא ח', ובגופא תרי"ן הא עשר, דא איהו עשר אמות ארך הקרש, הקש"ר איהו בהפוף אתוון, בין קשר לקשר. וחמשה בריחים לקרשי צלע המשכן האחת (שם כו כז), אינון חמש אצבעאן

דיד זמין, וחמשה בריחים לקרשי צלע המשכן השנית חמש אצבעאן דיד שמאלא, ואינון חמש אצבעאן פלהו מדה לבריחים, ואינון מי מדר בשעלו מים וגומר (ישעיה מ

ב). והא אוקמוהו, ואינון א א א א א חמש נקודין אלין, דאנון קמ"ץ צר"י חל"ם חיר"ק שר"ק, אינון ברזא

חל"ם חיר"ק שוּר"ק, הן בסוד של אלהי"ם, שָׁכַף עוֹלָה בְּחֻשְׁבוֹן, וְסוּד שֶׁל אֱלֹהִי"ם מִלֵּא י"ה, וְזֶהוּ (יה"ו) בִּינָה וְדָאֵי.

וְכֵן בְּסוּד ה' אֲלֵפִי"ן כְּלוּלִים בַּה' הַתְּחַתּוּנָה, וְהַאֲוֹתִיּוֹת הִלְלוּ הֵן שֶׁלֶשׁ, נִשְׁמָה רוּחַ וְנִפְשׁ. ה' זְעִירָה הַגּוֹף, בֵּית קָבוּל שֶׁל כָּלֶם, הַפְּתִילָה (פְּתִיל ה') שְׁנֵאֲחֻזִּים בָּהּ שְׁלֹשֶׁת צְבָעֵי הַנּוֹר, שֶׁהוּא נֹר יְהו"ה נִשְׁמַת אָדָם. זֵית מִזְיָתִים זֶה צְדִיק, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ שְׁמֵן זֵית זָךְ, כְּתִית, שְׁכוּתֵשׁ כְּתִישָׁה בְּאוֹתָן הַאֲוֹתוֹת (וַיִּתֵּם), שֶׁהֵן אֵיבָרֵי הַגּוֹף, וְזוֹ כְּרִית מִלָּה, אֶל הַשְּׂכִינָה שְׁנֵאֲקֵרָאת גֹּד.

וְכֵן בְּסוּד הַדְּבָר - וְהֵמֵן כְּזָרַע גֹּד הוּא, בְּאוֹתָהּ יו"ד נֶעֱשִׂית גִּיד, וְלָמָּה נִקְרָאת גֹּד? מִשּׁוּם שֶׁהִיא כְּלוּלָה מִשְׁבַּע סְפִירוֹת שְׁעוֹלוֹת לְחֻשְׁבוֹן גֹּד, וְלָמָּה נִקְרָאת מִן? מִשּׁוּם שֶׁהַכֹּל לֹא יָדְעוּ מַה הוּא, שֶׁהוֹרִיד לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִן שֶׁהוּא כְּזָרַע גֹּד לְכֵן וְעֵינֵנו כְּעֵין הַבְּדֻלַח, שֶׁהוּא לְכֵן מִצַּד הַיָּמִין, וְטַעְמוֹ כְּצַפְיחִית בְּדָבָר מִצַּד הַשְּׂמָאל. מַה הוּא, כְּלוּל מִעֶשֶׂר אוֹתוּיּוֹת, שֶׁהֵן יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְזֶה הֵמֵן שֶׁל הַתּוֹרָה, וְעוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן מ"ה, וְלֹא יָדְעוּ מ"ה הוּא.

וְעַרְב רַב כְּקִשּׁוֹ בֶּשֶׂר, וְנִתְּנָה לָהֶם, וּמַה כְּתוּב? הַבֶּשֶׂר עוֹדְנֵנו בֵּין שְׁנֵיהֶם טָרֵם הַכֹּרֶת וְאֵף יְהו"ה כּו', וְהַבֶּשֶׂר הַזֶּה הָרִי פֶּרֶשׁוּהוּ בְּעֵלֵי הַמְּשָׁנָה, בְּבֶשֶׂר הַיּוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם זֶה הֵמֵן שֶׁאֲכָלוּ עַרְב רַב, וְעַם כָּל זֶה אָמְרוּ עֲלָיו, אֵינְךָ דָּבָר טָמֵא (רע) יוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם.

וְכֵן הַבֶּשֶׂר הַזֶּה מַה הוּא? אֵלֶּא כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר בְּשִׁגְמָה הוּא בֶּשֶׂר, וְהַסוּד הַזֶּה נִמְסַר לְחַכְמֵי לֵב, וְזֶה הַבֶּשֶׂר בְּהַפּוֹךְ שְׁבָר, וְעֲלָיו

דְּאֱלֹהִי"ם, דְּהִכֵּי סְלִיק בְּחֻשְׁבוֹן, וְרָזָא דְּאֱלֹהִי"ם מִלֵּא י"ה, וְדָא אִיהוּ (נ"א י"ה) בִּינָה וְדָאֵי.

וְהִכֵּי בְּרָזָא ה' אֲלֵפִי"ן כְּלוּלִין בַּה' תְּתָאָה, וְאֵלִין אֲתוּוֹן אֵינּוֹן תְּלַת נִשְׁמָה רוּחַ וְנִפְשׁ, ה' זְעִירָא גּוֹפָא בֵּית קָבוּל דְּכָלְהוּ, פְּתִילָה (ס"א פְּתִיל ה') דְּאֲתֵאֲחֻזְדָן בֵּיהּ תְּלַת גּוּוֹנִין דְּשַׂרְגָא, דְּאִיהוּ נֹר יְהו"ה נִשְׁמַת אָדָם (מִשְׁלֵי כ כז). זֵית מִזְיָתִים דָּא צְדִיק, דְּאֲתֵמַר בֵּיהּ שְׁמֵן זֵית זָךְ, כְּתִית דְּכְתִישׁ פְּתִישָׁא בְּאֵינּוֹן אֲתִין (ס"א זיתין) דְּאֵינּוֹן אֲבָרֵי גּוֹפָא, וְדָא כְּרִית מִלָּה, לְגַבֵּי שְׂכִינְתָא דְּאֲתֵקְרִיאַת גֹּד.

וְרָזָא דְּמִלָּה וְהֵמֵן כְּזָרַע גֹּד הוּא (בְּמַדְבַּר יא ט). בַּהֲהוּא יו"ד אֲתַעְבִּידַת גִּיד, וְאֲמָאֵי אֲתֵקְרִיאַת גֹּד, בְּגִין דְּאִיהִי כְּלוּלָא מִז' סְפִירָאן דְּסִלְקִין לְחֻשְׁבוֹן גֹּד, וְאֲמָאֵי אֲתֵקְרִיאַת מִן, בְּגִין דְּכָלֵּא לָא יָדְעוּ מַה הוּא, דְּנִחִית לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִן דְּאִיהוּ כְּזָרַע גֹּד חַוּוֹר, וְעֵינֵנו כְּעֵין הַבְּדֻלַח (סו). דְּאִיהוּ חַוּוֹר מִסְטָרָא דִּימִינָא, וְטַעְמוֹ כְּצַפְיחִית בְּדָבָר (שְׁמוֹת טז לא) מִסְטָרָא דְּשְׂמָאֵלָא, מַה הוּא, כְּלוּל מִעֶשֶׂר אֲתוּוֹן דְּאֵינּוֹן (דף מא ע"ב) יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְדָא מִנָּא דְּאוּרִייתָא, וְסְלִיק לְחֻשְׁבוֹן מ"ה, וְלֹא יָדְעוּ מ"ה הוּא.

וְעַרְב רַב שְׂאִילוֹ בְּשָׂרָא וְיָהִיב לוֹן, וּמַה כְּתִיב (בְּמַדְבַּר יא לג) הַבֶּשֶׂר עוֹדְנֵנו בֵּין שְׁנֵיהֶם טָרֵם יְכַרֶת וְאֵף יְהו"ה כּו', וְהִיא בֶּשֶׂר הֵיא אוּקְמוּהוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין בְּבֶשֶׂר הַיּוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם, דָּא מִנָּא דְּאֲכָלוּ עַרְב רַב, וְעַם כָּל דָּא אָמְרוּ עֲלָהּ אֵינְךָ דָּבָר טָמֵא (ס"א רע) יוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם.

וְרָזָא דְּהִיא בֶּשֶׂר מְאִי נִיהוּ, אֶלֶּא כְּמַה דְּאֲתָא אָמַר (בְּרֵאשִׁית ו ג) בְּשִׁגְמָה הוּא בֶּשֶׂר, וְרָזָא

דָּא לְחַכְמֵי לְבָא אֲתַמְסַר, וְהִיא בְּשָׂרָא בְּהַפּוֹכָא שְׁבָר, וְעֲלִיהָ אֲתַמַּר (שם)

נְאָמַר שְׂכָר רַעְבוֹן בְּתִיכֶם, אִם זָכוּ בְּשָׂר קָדֵשׁ, שְׂנֵאמַר בּוֹ מִבְּשָׂרֵי אַחְזָה אֱלוֹהִים, וְאִם לֹא שׁוֹמְרִים בְּבִשְׂרֵי הַזֶּה אוֹת בְּרִית, מִתְּהַפֵּף לָהֶם לְשִׁבְרֵי.

וְכֵן וְרָאָה, כֹּל שֵׁם שֶׁהוּא מִשְׁתִּי אוֹתִיּוֹת, כְּמוֹ כִּי בִי"ה יְהו"ה צוּר עוֹלָמִים, תְּלוּי מַחְכְּמָה, וּמִשְׁלֵשׁ אוֹתִיּוֹת תְּלוּיִים מִבִּינָה, וּמִאֲרֻבַּע אוֹתִיּוֹת תְּלוּיִים מִשְׁכִּינָה הַתְּחַתּוֹנָה, וּמִחֲמֵשׁ תְּלוּיִים בְּחֵמֶשׁ סְפִירוֹת, וּמִשֵּׁשׁ תְּלוּיִים מִצְדִּיק, וּמִשִּׁבְעַת וְתִשְׁעָה בּוֹ, מִן עֶשֶׂר בְּשִׁכְנָה הַתְּחַתּוֹנָה, שֶׁהִיא עֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֵלֶת, וְכֵן מִעֶשְׂרִים, וּמִשֹּׁשׁ שֶׁהִיא כְּלוּלָה מִעֶשֶׂר, נֶאמַר בָּהּ אֵין שׁוֹרָה פְּחוֹת מִעֶשְׂרָה.

וְרָק"א, הַפֶּגַע הַזֶּה הוּא י' וְהַחוּט שֶׁלָּהּ ו', וְהָרִי פְּרֻשׁוֹהוּ כּוֹרְכִים אֶת שְׁמֵעַ עִם וְאֶהֱבֵת אֶת, וְלֹא הָיוּ מִפְּסִיקִים, מִשּׁוֹם שֶׁהָאוֹת י' הִיא אֲכָן מְרַגְלִית קְדוּשָׁה יְקָרָה, הַקָּלֵעַ הִיא שְׁפָה, כְּלוּלָה מִחֲמֵשׁהּ תְּקוּנִים, שֶׁהֵם אַחַה"ע בּוֹמ"ף וְגוֹמֵר, וְזוֹ ה' זְעִירָה, חֲמֵשׁ אֲבָנִים שֶׁל הַקָּלֵעַ זוֹ ה' הַעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהֵן שְׁמֵעַ יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, נַעֲשׂוּ ה' אֲבָנִים אַחַת.

הַבְּרִיכָה שֶׁל כֹּלָם ו', שֶׁהוּא כּוֹלָל אֶת שֵׁשׁ תְּבוֹת הַיְחוּד, שֶׁהֵן שְׁמֵעַ יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אַחַד, וּבִאוֹתָהּ כְּרִיכָה צְרִיף לְסוּבָב אֶת הַקָּלֵעַ וְלִהְיֶינָה בּוֹ, הָאֲבָן הַזֶּה כְּלוּלָה מִחֲמֵשׁ (נ"א מִעֶשֶׂר), עַד שְׁמֵעָלָה אוֹתָהּ עַד אֵין סוּף, וְסוּד הַדְּבָר - לְמַעַן יֵאָרֶף יָמִים עַל מַמְלַכְתּוֹ.

כִּשְׁהָאֲבָן הַזֶּה רוּצָה לַעֲשׂוֹת דִּין בְּעַמְלָק, אוֹ בְּצַדִּיקִים אַחֲרִים, וְכֵן בְּרֻשְׁעִים, נוֹטְלֵת מִגְּבוּרָה, וְנִכְלָלִים בָּהּ כֹּל הַסְּפִירוֹת, וְכֹלָם

מִב יט) שְׂכָר רַעְבוֹן בְּתִיכֶם, אִם זָכוּ בְּשָׂר קָדֵשׁ, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (אֵיבב יט כו) וּמִבְּשָׂרֵי אַחְזָה אֱלוֹהִים, וְאִם לֹא נְטָרִין בְּהָאֵי בְּשָׂר אוֹת בְּרִית, אֶתְהַפֵּף לֹון בְּשִׁבְרֵי.

(ס"א מִצֵּאתֵיהּ) וְתֵא חֲזִי כֹל שְׁמָא דְאֵיהִי מִן תְּרִין אֲתוּוֹן כְּגוֹן כִּי בִי"ה יְהו"ה צוּר עוֹלָמִים (ישעיה כו ד) תְּלִיָא מִן חֲכְמָה, וּמִן תְּלַת אֲתוּוֹן תְּלִיין מִן בִּינָה, וּמִן אֲרַבַּע תְּלִין מִן שְׁכִינְתָא תְּתָאָה, וּמִן חֲמֵשׁ תְּלִין בְּחֲמֵשׁ סְפִירָן, וּמִן שִׁית תְּלִין מִן צְדִיק, וּמִן שִׁבְעַת וְתִשְׁעָה בֵּיהּ, מִן עֶשֶׂר בְּשְׁכִינְתָא תְּתָאָה, דְּאֵיהִי עֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֵלֶת, וְכֵן מִעֶשְׂרִין, וְכֵן דְּאֵיהִי כְּלִילָא מִעֶשֶׂר, אֶתְמַר בָּהּ אֵין שְׁכִינָה שׁוֹרָה בְּפְחוֹת מִעֶשְׂרָה (כֵּאן חֲסֵר).

וְרָק"א הָאֵי תְּגָא אֵיהִי י', וְחֻטָּא דִּילָהּ ו', וְהָא אוֹקְמוּהוּ כּוֹרְכִין אֶת שְׁמֵעַ עִם וְאֶהֱבֵת אֶת וְלֹא הָיוּ מִפְּסִיקִין, כְּגִין דְּאֶת י' אֵיהִי אֲבָנָא מְרַגְלִיתָא קְדִישָׁא יְקָרָא, קִירְטָא אֵיהִי שְׁפָה, כְּלִילָא מִחֲמֵשׁ תְּקוּנִין דְּאֵינוּן אַחַה"ע בּוֹמ"ף וְגוֹמֵר, וְדָא ה' זְעִירָא, חֲמֵשׁ אֲבָנִין דְּקִירְטָא דָא ה' עֲלָאָה, דְּאֵינוּן שְׁמֵעַ יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, אֶתְעַבְדוּ ה' אֲבָנִין אַחַד.

כְּרִיכּוֹ דְכוּלָּהּ ו' דְּאֵיהִי כְּלִיל שִׁית תִּיבִין דִּיחֻדָּא, דְּאֵינוּן שְׁמֵעַ יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אַחַד (דְּבָרִים ו ד), וּבְהֵהוּא כְּרִיכּוֹ צְרִיף לְסַחְרָא קִירְטָא וְלִאֲרַכָּא בָּהּ, הָאֵי אֲבָנָא כְּלִילָא מִחֲמֵשׁ, (נ"א מִעֶשֶׂר), עַד דְּסִלִּיק לָהּ עַד אֵין סוּף, וְרִזָּא דְמִלָּה לְמַעַן יֵאָרֶף יָמִים עַל מַמְלַכְתּוֹ (שֵׁם יז כ).

כִּד הָאֵי אֲבָנָא בְּעֵאת לְמַעַבְד דִּינָא בְּעַמְלָק, אוֹ בְּסִטְרִין אַחֲרֵינוּן, וְכֵן בְּחִיבִין, נְטָלָא

מִגְּבוּרָה, וְאֶתְפְּלִילָן בָּהּ כֹּל סְפִירָאן, וְאֶתְקִרְיָאוּ בָּהּ כְּלוּלָה גְּבוּרָת, וְכֵד

נקראים בה גבורות, וכשרוצה לעשות חן וחסד בעולם, נוטלת מחסד, וכל הספירות נכללות בה, ונקראות חסדים, וכשרוצה לרחם על העולם, נוטלת מן העמוד האמצעי, וכל הספירות נכללות בה, ונקראות רחמים.

והרי זהו היא ככל צד, גם כן במה נודעת כשנוטלת מן האבות? אלא בנקדה. כשהיא מנקדת מצד של הקמ"ץ היא נוטלת מחסד, וכשהיא מנקדת מצד של שב"א היא נוטלת (יונקת) מגבורה, וכשמנקדת מחל"ם היא מצד של העמוד האמצעי. שלש הנקודות הללו הן מים ואש ורוח.

ויאמר אי הבל אחיד, בא וראה, שתי אותיות אלו שהסתלקו ממנו, שבהן חטא, גרמו לו מיתה. א' אמוץ מפלא ומכסה, י' מחשבה. אמר לו רבי אלעזר: אבא, והרי כמה מחשבות הן; השכינה התחתונה נקראת מחשבה, חכמה העליונה נקראת מחשבה, ולמעלה למעלה מחשבה, ולמעלה מכלם מחשבה, שאין למעלה ממנה, והיא נסתרת של כל הנסתרים, עליונה של כל העליונים, אם תאמר שעולה מחשבתו של אדם לשם? לא, שהרי נאמר בו ואירא פי עירום אנכי ואחבא, שהרי עירום מראה שהתפשט מלבושו, ומשום זה נאמר באבא ואחבא, ובכך - ויסתר משה.

אמר לו: בני, בכל הוא חטא, במחשבה שהיא לבוש למחשבה הנסתרת, ובמחשבה הנסתרת, וזו היתה המיתה שלו, שהסתלקה המחשבה הנסתרת של כל הנסתרים ממנו, שהוא ח"י החי"ם, שבמקום שהוא שם אין שם מיתה, וחטא במחשבה הנסתרת ונשאר עירום ממנה.

בעאת למעבד חנא וחסדא בעלמא, נטלא מחסד, וכלהו ספירן אתפלילן בה ואתקריאו חסדים, וכד בעאת לרחמא על עלמא, נטלא מעמוּדא דאמצעייתא, וכלהו ספירן אתפלילו בה, ואתקריאו רחמי.

והאי י' איהי בכל סטרא, אם כן במאי אשתמודעת פד נטלא מאבהן, אלא בנקודה, פד איהי נקיִדא מסטרא דקמ"ץ נטלא מחסד, וכד איהי נקיִדא מסטרא דשב"א נטלא (ס"א ינקא) מגבורה, וכד נקיִדא מחל"ם איהו מסטרא דעמוּדא דאמצעייתא, דתלת נקיִדין אלין אינון מיא ואשא ורוחא (כאן חסר והוא בתקוו"ח דף כ"ד ע"ג).

ויאמר אי הבל אחיד (בראשית ד ט), תא חזי תרין אתוון אלין דאסתלקו מגייה, דבהוץ חב, גרמו ליה מיתה, א' אמוץ מופלא ומכוסה, י' מחשבה, אמר ליה רבי אלעזר, אבא, והא כמה מחשבין אינון, שכנינתא תתאה אתקרי מחשבה, חכמה עלאה אתקרי מחשבה, ולעילא לעילא מחשבה, ולעילא מפלהו מחשבה, דלית לעילא מנה, והיא סתימא דכל סתימין, עלאה דכל עלאין, אי תימא דסליק מחשבתיה דאדם תמן, לא, דהא אתמר ביה (בראשית ג י) ואירא פי עירום אנכי ואחבא, דהאי ערום אחזי דאתפשט מלבושיה, ובגין דא אתמר באבא ואחבא, ובכך ויסתר משה (שמות ג י).

אמר ליה פרי בכלא חאב, במחשבה דאיהי לבושא למחשבה סתימא, ובמחשבה סתימא, ודא הוה מיתה דיליה, דאסתלק מחשבה סתימא דכל סתימין מגייה, דאיהו ח"י החי"ם, דבאתר דאיהו תמן לית מיתה תמן, וחאב במחשבה סתימא ואשתאר (ד תב 10)

מפל מה שלמעלה מן האם העליונה, שהיא תשובה, הוא חטא, והסתלקו ממנו, ואם לא שעמדה עמו תשובה וגלתה עמו, היה נאכד מפל וכל, ומשום זה אם עונות תשמר זה אדני"י מי יעמד, מי יעמד ודאי, ומשום זה ובפשעיכם שלחה אפכם, אותה שנאמר בה שלח תשלח את האם, את לרבות שכניה תחתונה עמה. האם העליונה עמדה עם אדם, והאם התחתונה עם הכל, שחטאו של אדם היה גדול משל הכל, ומשום זה, בני, א"י מן אהי"ה, הוא א"י שחטא בו הכל אחיד, והסתלקו, ונשארו מן ונסתלק (ונשארו) ה"ה, ומשום זה א"י הכל אחיד, והוא א"י מן אדני"י, ונשארו ד"ן מן אדני"י, החטא שגרם אדם שהסתלק י"ו מן יהו"ה, ונשארו ה"ה.

אמר לו: אבא, והרי י"ו היה לו להיות ו"י? אמר לו: בני, ודאי זה הסוד שחטא במחשבה העליונה, שהסתלק י" מן א' ונשארה ו"י, משום שהסתלק משם עלת העלות, שהוא מחשבה שתומה באות י" מן א', שאין יחוד (מחשבה) חוץ ממנו, וכאן סוד שלא התגלה עד עכשו, וזהו כי ידע שמי יקראני ואענהו, שם י' שאין למעלה ממנו כלל, אלא אותו שברא הכל, ואין מי שברא אותו, שיש בורא שנוכרא, כמו מים שהוא בורא את העשבים ומגדל אותם והוא נברא, אבל זה ברא ולא נברא, הוא שאין אלו"ה למעלה ממנו. אמר לו: אבא, מה זה או"י הו"י? אמר לו: בני, זהו כשהסתלק א מן אהי"ה, עם י"ו מן יהו"ה נעשה או"י. אמר לו:

ערום מינה, מפל מה דלעילא מן אימא עלאה דאיהי תשובה חאב, ואסתלקו מניה, ואי לאו דקמת עמיה תשובה וגלת עמיה, הוה אתאכיד מפל וכל, ובגין דא (תהלים קל ג) אם עונות תשמר י"ה אדני"י מי יעמוד ודאי, ובגין דא ובפשעיכם שלחה אפכם (ישעיהו ג א). ההיא דאתמר בה (דברים כב ז) שלח תשלח את האם, את לאסגאה שכינתא תתאה עמה. אימא עלאה קמת באדם, ואימא תתאה בהכל, דחובא דאדם רב הוה מדהכל, ובגין דא ברי א"י מן אהי"ה, איהו א"י דחב ביה הכל, ואסתלקו ואשתארת (נ"א מן ואסתלק ואשתארו), ה"ה, ובגין דא א"י הכל אחיד, ואיהו א"י מן אדני"י, ואשתאר ד"ן מן אדני"י, חובא דאדם גרם דאסתלק י"ו מן יהו"ה, ואשתאר ה"ה.

אמר ליה אבא והא י"ו הוה ליה למהוי ו"י, אמר ליה ברי ודאי דא רזא דחב במחשבה עלאה, דאסתלק י' מן א, ואשתארת ו"י, בגין דאסתלק מתמן עלת העלות דאיהו מחשבה סתימא באת י' מן א, דלית יחודא (ס"א מחשבה) בר מניה, והכא רזא דלא אתגלויי עד השתא, ודא איהו פי ידע שמי יקראני ואענהו (תהלים צא יד), שם י', דלית לעילא מניה כלל, אלא ההוא דברא כללא, ולית מאן דברא ליה, דאית בורא דאתברי, כגון מיא דאיהו ברא לעשבים וגדל לון ואיהו אתברי, אבל האי ברא ולא אתברי, איהו דלית אל"ה לעילא מניה.

אמר ליה אבא מאי או"י הו"י, אמר ליה ברי האי איהו פד אסתלק א מן אהי"ה, עם י"ו מן יהו"ה, אתעביד או"י, אמר ליה, אי הכי האי א דתמן ו"י לעילא מן א' מן אהי"ה איהי, ומפל שמקן,

אם כִּף, הֵא' הַזוֹ שֵׁשׁ ו"י לְמַעַל
מִן א', מִן אַהֲיִהּ הַיָּא, וּמִכָּל
הַשְּׂמֹת. אָמַר לוֹ: בְּנִי, יֵשׁ א'
שֶׁהֵיא בְּדַמּוֹת זֶה: יוֹד, י'
לְמַעַל ו' בְּאֲמָצַע ד' לְמַטָּה, וְזוֹ
א' מִן אַהֲיִהּ, א' מִן אַדְנִי, אֲכָל
הֵא' הַזוֹ, סוּפָה כַּתְּחִלָּתָהּ,
וּתְחִלָּתָהּ כְּסוּפָה, וּבָהּ אָמַר עֲלַת
הָעֲלוֹת אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן,
וּבָאוֹת ו' שֶׁל הָאֲמָצַע וּמִכָּל־עֲדֵי
אֵין אֱלֹהִים.

אָמַר לוֹ: הָרִי וְדַאי הַתְּגֵלָה לִי
מֵה שְׁלֵא יִדְעָתִי עַד עֲכָשׁוּ וְלֹא
עָתִיד לְהַתְּגַלּוֹת עַד הַיָּמִים שֶׁיָּבֵא
מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ. אָמַר לוֹ: אִם כִּף,
נֹדַע שֵׁיִשׁ אָדָם קִדְמוֹן לְכָל
קְדוּמִים, וְיֵשׁ אָדָם אַחֵר. אָמַר לוֹ:
בְּנִי, כִּף הוּא וְדַאי, הָאָדָם שֶׁבְּרָא
אוֹתוֹ עֲלַת הָעֲלוֹת בְּדַמּוֹתוֹ, סְתוּם
וְגִיזוֹ, זֶה גֵרָם שֶׁהִסְתַּלַּק עֲלַת
הָעֲלוֹת. אָדָם הַשְּׂנִי חֲטָא
בְּמַחְשָׁבָה, וְאָדָם הַשְּׂנִי חֲטָא
בְּמַעֲשֵׂה, שֶׁשְׁלָשָׁה אָדָם הֵם, אָדָם
שֶׁל בְּרִיאָה, אָדָם שֶׁל יִצְרֵה, וְאָדָם
שֶׁל עֲשִׂיָה, שְׁאִין כָּל
הַחֲטָאִים שׁוּיִם.

אָמַר לוֹ: בְּנִי, עִם כָּל זֶה הִיָּתָה
ה' עוֹמְדָת לְפָנֵי אָדָם, אַחֵר שֶׁבָּאוּ
עָרֵב רַב וְעָשׂוּ אֶת הָעֶגְל, גֵרָמוֹ
שֶׁתְּסַלֵּק ה' לוֹ"י וְנִעְשְׂתָה הוֹ"י,
וּמִי גֵרָם אֵת זֶה? הוּי גִוִי חוּטָא,
וְנִשְׁאַרָה ה' אַחֲרוֹנָה יְחִידָה. זֶהוּ
שְׁכַתוּב אֵיכָה יִשְׁכַּח בְּדָד,
שֶׁבַתְחִלָּה וּתְלַכְנָה שְׁתִּיחֵן, ה"ה,
אַחֵר כִּף הִסְתַּלַּקָה ה' הָעֲלִיּוֹנָה,
וְנִשְׁאַרָה ה' הַתְּחַתּוֹנָה יְחִידָה.
אַחֵר שֶׁהִתְעָרְבוּ טוֹב עִם רָע, מֵה
שֶׁהִפְרִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, זֶהוּ
שְׁכַתוּב וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר
וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, גֵרָמוֹ שֶׁגִּלְתָה שְׁכִינָה
וְהִתְעָרְבָה בֵּין הָאֲמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם
(בֵּין אֲמוֹת הָעוֹלָם וּבְנֵיהֶם עִמָּה) וְשׁוּמְרַת
אוֹתָם (לְשׁוֹר אוֹתָם) בְּגִלוּת. בָּאוֹתוֹ

אָמַר לִיָּה בְּרִי אֵית א' דְּאֵיָּהִי בְּדִיּוֹקְנָא דָא יוֹ"ד,
י' לְעִילָא ו' בְּאֲמָצַע ד' לְתַתָּא, וְדָא א' מִן
אַהֲיִהּ, א' מִן אַדְנִי, אֲכָל הֵיא א סוּפָה
כַּתְּחִלָּתָהּ וּתְחִלָּתָהּ כְּסוּפָה, וּבָהּ אָמַר עֲלַת
הָעֲלוֹת אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן (ישעיהו מד
ו). וּבָאֹת ו' דְּאֲמָצַעִיתָא וּמִכָּל־עֲדֵי אֵין אֱלֹהִים.

אָמַר לִיָּה הֵא וְדַאי אֲתַגְלִיא לִי מֵה דְלָא
יִדְעָנָא עַד הַשְּׂתָא, וְלֹא עָתִיד לְאֲתַגְלִיא
עַד יוֹמִין דִּיִּיתִי מִלְּפָא מְשִׁיחָא, אָמַר לִיָּה אֵי
הָכִי אֲשַׁתְּמוּדַע דְּאֵית אָדָם קִדְמוֹן לְכָל
קְדוּמִים, וְאֵית אָדָם אַחֲרָא, אָמַר לִיָּה בְּרִי הָכִי
הוּא וְדַאי, אָדָם דְּבְרָא לִיָּה עֲלַת הָעֲלוֹת
בְּדִיּוֹקְנָא דִּלִּיָּה סְתִים וְגִיזוֹ, הֵיא גֵרָם דְּאִסְתַּלַּק
עֲלַת הָעֲלוֹת, אָדָם תְּנִינָא חָאב בְּמַחְשָׁבָה,
וְאָדָם תְּלִיתָאָה חָאב בְּמַעֲשֵׂה, דְתִלַּת אָדָם
אֵינוֹן, אָדָם דְּבְרִיאָה, אָדָם דִּיִּצְרֵה, אָדָם
דִּעֲשִׂיָה, דִּלָּאו כָּל חוּבִין שׁוּיִן.

אָמַר לִיָּה בְּרִי עִם כָּל דָּא הוּוּ ה' קִיִּימָא קַמִּיָּה
דְּאָדָם, בְּתַר דְּאָתוּ עָרֵב רַב וְעָבְדוּ יַת
עֶגְלָא, גֵרָמוֹ דְּאִסְתַּלַּק ה' לְגַבִּי ו"י, וְאֲתַעְבִּיד
הוֹ"י, וּמֵאֵן גֵרָם דָּא, הוּי גִוִי חוּטָא (ישעיהו א
ד). וְאֲשַׁתְּאַרְתָּ ה' בְּתַרְאָה יְחִידָה, הֵדָא הוּא
דְּכַתִּיב (אֵיכָה א) אֵיכָה יִשְׁכַּח בְּדָד, דְּבִקְדָמִיתָא
וּתְלַכְנָה שְׁתִּיחֵן (רוֹת א יט) ה"ה, לְבַתַּר אִסְתַּלַּקַת
ה' עֲלָאָה, אֲשַׁתְּאַרְתָּ ה' תְּתַאָה בְּתַרְאָה יְחִידָה,
בְּתַר דְּאֲתַעְרְבוּ טוֹב עִם רָע, מֵה דְּאֲפְרִישׁ
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הֵדָא הוּא דְּכַתִּיב (בְּרַאשִׁית א
ד) וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, גֵרָמוֹ
דְּגִלַת שְׁכִינָתָא וְאֲתַעְרַבְתָּ בֵּין אוּמִין דְּעֲלָמָא,
(ס"א בֵּין אוּמִין דְּעֲלָמָא וּבְנֵהָא עִמָּה) וּמִנְטְרָא לוֹן (ס"א
לְנִטְרָא לָהּ) בְּגִלוּתָא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא נְחִית קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּכָל אֲתוּוִי דְּאִסְתַּלְּקוּ בְּגִלוּתָא, הֵדָא

זמן יורד הקדוש ברוך הוא בכל אותיותיו שהסתלקו בגלות. זהו שפתוב אני יהו"ה הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן כו'.

תקון עשרים, ואחד ועשרים בראשית ברא אלהים, אלהים מ"י אל"ה, עליו נאמר שאו מרום עיניכם וראו מ"י ברא אל"ה.

בראשית, ירדו שם שני זקנים, ואומרים התעסקנו במה שהייתם, ואנו לא היינו (ולא היינו), וזה ב', שני ראשית.

הנה הזקן העליון ירד ביניהם. אמר: הרי אנו אחד ושלוש היינו, וכעת אנו אחד, אלהים ודאי, מ"י ברא אל"ה, מי ברא באלו השלוש, והיא רביעית ושביעית (תחמישית) ותשיעית.

בראשית הם ששה זקנים, ומי הם? את השמים ואת הארץ, הרי אנו שבעה, ושלושה גנוזים עליהם.

בשבעת הזקנים הללו ובת, שבת יחידה כנגדם שבעה, ומשום זה הרי אנו שבעה שבועות, עלם אחד היה מזנב אחריהם.

ואלו הזקנים פגשו את המנורה הקדושה וחבריו, אמרו לו: רבי רבי, אתה וחברך מצאתם עלם אחד שהוא בדרך מזנב אחרים? אמר להם: פגשנו מחנות רבים שהיו באים מהקרוב של הנחש, והם מחנות המלאכים שיורדים מזורים לקבל התפלות, מצד של חמשים האותיות שבהן מיחדים ישראל בכל יום, שבהם וחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים, שהמלאכים שיורדים לערוף הקרב, שממנים על תפלות, כלם היו יורדים (עולים) בתקף הגבורה,

הוא דכתיב (ישעיה מב ח) אני יהו"ה הוא שמי וכבודי לא אחר לא אתן וכו'. (דף מב ע"ב).

תקונא עשרין, אחד ועשרין בראשית ברא אלהים, אלהים מ"י אל"ה, עליה אתמר (ישעיהו מ כו) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אל"ה.

בראשית, נחתו תמן תרין סבין, ואמרין אתעסקנא במה דהויתון ואנן לא הוינן (נ"א ולא הוינן), ודא ב' תרין ראשית.

הא סבא עלאה קא נחית ביניהו, אמר הא אנן חד, ותלת הוינן וכען אנן חד, אלהים ודאי מ"י ברא אלה, מ"י ברא באלין תלת, ואיהי רביעאה, ושביעאה, (ס"א וחמשאה), (וס"א ותשיעאה).

בראשית אינון שית סבין, ומאן נינהו את השמים, ואת הארץ, הא אנן שבעה ותלת גניזין עלייהו.

באלין שבעה סבין ובת שבת יחידה לקבליהו שבעה, ובגין דא הא אנן שבעה שבועות, חד עולימא הוה מזנב אפתייהו.

וארין סבין אערעו כבוצינא קדישא וחברוי, אמרו ליה רבי רבי, אנת וחברך אשפחתון חד עולימא דאיהו בארחא מזנב אפתייכו.

אמר לון, אערענא במשריין סגי אין דהו קא אתיין מקרבא דהויא, ואנון משריין דמלאכין דנחתין מזרזן לקבלא צלותין, מסטרא דחמשין אתוון דמיחדין ישראל בכל יומא, דבהון וחמושים עלו בני ישראל מארץ מצרים (שמות יג ט), דמלאכין דנחתין לאגחא קרבא, דקא ממנן על צלותין, פלהו הוה נחתין (ס"א סלקין) בתוקפא דגבורה, פד נצחין לחויא,

וכמה חילין דיליה דקא

כְּשֶׁמִנְצָחִים אֶת הַנֶּחֱשׁ, וְכַמָּה חִילוֹת שְׁלוֹ שְׂרֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם, בְּכַמָּה חֻטָּאִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְהֵם בְּעֵלֵי תַפְלוֹת, וּמִסְתַּכְּלִים בְּשֵׁם יְהוָה שֶׁהִיא בִּינָה, שְׂיִוְרְדַת עֲלֵיהֶם בְּתַקְףִּי הַגְּבוּרָה, כִּלְּמֵ נוֹפְלִים מִקִּיּוּמָם, וּמִתְקַנְּסִים בָּהֶם סוּס וְרִכְבּוֹ רִמָּה בָּיִם, זֶה יֵם, נ' שְׁעָרֵי בִּינָה, חֲמִשִּׁים הָאוֹתוּתֵי שֶׁל קָרִיאַת שְׁמַע.

אָמְרוּ לוֹ וְלַחֲבָרִים: הִזֵּה לָכֶם לְעֵינַי לְהִסְתַּפֵּל אַחַר אוֹתוֹ שְׁמִזְנֵב אַחַר הַתַּפְלוֹת שֶׁל אוֹתָם שֶׁהֵם חֲלָשׁוֹת, וְאֵין לָהֶן רְשׁוֹת לְעֵלוֹת עִם הָאֲחֵרוֹת וּלְפָרֹחַ עִמָּן לְמַעְלָה, וּבִשְׂבִיל אוֹתָן תַּפְלוֹת הַחֲלָשׁוֹת, נֶאֱמַר וַיִּזְנֵב בָּךְ כָּל הַנְּחֻשָׁלִים אַחֲרֶיךָ, שְׁנַעַר קָטָן נוֹהֵג בָּם.

שְׂאֵלוּ הַעֶשֶׂר עוֹלִים בְּיוֹד ה"א וְא"ו ה"י, וְלִכְל אֶחָד יֵשׁ אֶת תַּפְלוֹתוֹ, וְאֵם חֶסֶר אֶחָד מֵהֶם, אֶפְלוֹ אַחֲרוֹן, לֹא עוֹלָה תַּפְלָה שְׁלוֹ עִמוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא עֲנִי וְאֵין לוֹ רְשׁוֹת לְהַעֲלוֹת תַּפְלוֹתוֹ עִם הָאֲחֵרִים, כִּלְּ תַּפְלוֹת מִתְעַכְּבוֹת לְעֵלוֹת, עַד שְׂאוֹתָה תַּפְלָה שֶׁל הָעֲנִי עוֹלָה, וּמִשּׁוּם זֶה תַּפְלָה לְעֲנִי כִי יַעֲטֶף, שֶׁפֶלֶם מִתְעַטְטֹפֹת בְּגָלְלָהּ, עַד שֶׁהִיא עוֹלָה עִמָּהֶם, שְׂאֵין פְּרוּדָה בָּהּ מֵהֶם.

וְתַפְלָת הָעֲנִי הִיא שְׂכִינָה, מִי הָעֲנִי? זֶה צָדִיק, וְהַתַּפְלָה הַזֹּאת נִקְרָאת עֶקֶב אֵל הַתַּפְלוֹת הָאֲחֵרוֹת, וּבְגָלְלָהּ נֶאֱמַר אֶפְלוֹ נֶחֱשׁ פְּרוּף עַל עֶקְבוֹ לֹא יִפְסִיק, אֵף עַל גֵּב שֶׁסוֹכֵב אֶת הַנִּקְדָּה הַזֹּאת שֶׁהִיא הַקּוֹץ שֶׁל אוֹת ד', בְּכַמָּה חֻטָּאִים לְלַמֵּד קְטִיגוּרְיָא עַל בְּנֵי הַשְּׂכִינָה, לֹא יִפְסִיק אֶת אוֹתָהּ נִקְדָּה, שְׂאֵם יִפְסִיק, בְּגָלְלוֹ מִסְתַּלֵּק הַקּוֹץ מִן ד' מִן אֶחָד, וְנִשְׁאַר אַחַר, שֶׁהוּא נֶחֱשׁ פְּרוּף בְּעֶקְבוֹ, שֶׁבְּגָלְלָהּ הַנֶּחֱשׁ לֹא יִפְסִיק, וְלֹא מִסְתַּלֵּק הַקּוֹץ שֶׁל הָאוֹת ד'

רְדָפִין אַבְתְּרִייהוּ, בְּכַמָּה חוֹבִין דִּישְׂרָאֵל, וְאֵינוֹן מְאִרֵי צְלוֹתִין, וּמִסְתַּפְּלִין בְּשֵׁם יְהוָה דְּאִיהֵי בִּינָה, דְּנַחְתָּא עֲלֵיהוּ בְּתוֹקְפָא דְּגְבוּרָה, כְּלָהוּ נְפִלִין מִקִּיּוּמֵיהוּ, וְאִתְקַיִים בְּהוּ סוּס וְרִכְבּוֹ רִמָּה בָּיִם (שם טו א), דָּא יֵם נ' שְׁעָרֵי בִּינָה, חֲמִשִּׁין אֲתוּוֹן דְּקָרִיאַת שְׁמַע.

אָמְרוּ לֵיהּ וְלַחֲבָרְיָא הָוּה לָכוּ לְעֵינָא לְאַסְתַּפְּלָא בְּתַר הַהוּא דְּמִזְנֵב בְּתַר צְלוֹתִין דְּאֵינוֹן חֲלָשִׁין, וְלִית לוֹן רְשׁוֹ לְסִלְקָא עִם אַחֲרָנִין וּלְפָרְחָא עִמָּהוֹן לְעֵילָא, וּבְגִין אֵינוֹן צְלוֹתִין חֲלָשִׁין אֲתַמַּר (דְּבָרִים כה יח) וַיִּזְנֵב בָּךְ כָּל הַנְּחֻשָׁלִים אַחֲרֶיךָ, (ישעיה יא ו) דְּנַעַר קָטָן נוֹהֵג בָּם.

דְּאֵלִין עֶשֶׂר סְלִקִין בְּיוֹד ה"א וְא"ו ה"י, וְכָל חַד אֵית לֵיהּ צְלוֹתִיה, וְאֵם חֶסֶר חַד מִנֵּיהוּ אֶפְלוֹ בְּתַרְיָה, לֹא סְלִיק צְלוֹתָא דִּילֵיהּ עִמֵּיהּ, בְּגִין דְּאִיהוּ עֲנִיָּא, וְלִית לֵיהּ רְשׁוֹ לְסִלְקָא צְלוֹתִיה עִם אַחֲרָנִין, כְּלָהוּ צְלוֹתִין מִתְעַכְּבֵן לְסִלְקָא, עַד דְּהִיא צְלוֹתָא דְּעֲנִיָּא סְלִיקַת, וּבְגִין דָּא תַּפְלָה לְעֲנִי כִי יַעֲטוּף (תהלים קב א), דְּכִלְהוּ מִתְעַטְטִין בְּגִינָה, עַד דְּאִיהֵי סְלִקָא עִמָּהוֹן, דְּלִית פְּרוּדָא בָּהּ מִנֵּיהוּ.

וְצְלוֹתָא דְּעֲנִי אִיהוּ שְׂכִינְתָּא, מָאן עֲנִי דָּא צָדִיק, וְהֵאֵי צְלוֹתָא אֲתַקְרִיאַת עֶקֶב לְגַבֵּי צְלוֹתִין אַחֲרָנִין, וּבְגִינָה אֲתַמַּר אֶפְלוֹ נֶחֱשׁ פְּרוּף עַל עֶקְבוֹ לֹא יִפְסִיק, אֵף עַל גֵּב דְּסַחִיר לָהּ לְהֵאֵי נִקְוֵדָה דְּאִיהֵי קוּצָא דְּאֵת ד', בְּכַמָּה חוֹבִין לְאוּלְפָּא קְטִיגוּרְיָא עַל בְּנוֹי דְּשְׂכִינְתָּא, לֹא יִפְסִיק לְהֵאֵי נִקְוֵדָה, דָּאֵם יִפְסִיק, בְּגִינָה אֲסִתְּלַק קוּצָא מִן ד' מִן אֶחָד, וְאֲשַׁתָּאר אַחַר, דְּאִיהוּ נֶחֱשׁ פְּרוּף בְּעֶקְבוֹ, דְּבְּגִין חוּצָא לֹא יִפְסִיק, וְלֹא אֲסִתְּלַק קוּצָא דְּאֵת ד' מִן אֶחָד, אֲבָל בְּגִין עֶקֶב אֲסִתְּלַק,

מִן אָחַד, אֲבָל בְּשִׁבִיל עֶקְרֵב מִסְתַּלֵּק
וְהוּא פּוֹסֵק, וּבּוֹרַח מִמֶּנּוּ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ בִּידֵה וַיֵּנֶס וַיֵּצֵא הַחוּצָה.
בֵּין כֶּף הָרִי עָלַם הַזֶּדְמָן לָהֶם, מִחֲמַר
אֲחֵר הַבְּהֵמוֹת. אָמַר לָהֶם: מַה זֶה וַיַּעֲזֹב
בְּגָדוֹ בִּידֵה? אֵלָּא עֶקְרֵב הוּא עֶקֶר ב',
שְׁעָקְרָה אֶת בֵּית הַשְּׁכִינָה, וְזֶהוּ בְּגָדוֹ
שֶׁל הַנְּחֹשׁ, שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה, כְּשֶׁהִנְחֹשׁ
כָּא לְהִתְחַבֵּר עִם גּוֹף אָדָם יִשָּׁן,
שְׁאוּמְרַת שְׁכֵבָה עִמִּי, חֲצוּפָה זֹנָה,
נֹאמֵר בְּאוֹת בְּרִית וַיֵּנֶס וַיֵּצֵא הַחוּצָה.
(כ"ג נ"א, וּמְשׁוּם זֶה, אֶפְלוּ נְחֹשׁ כְּרוּף
עַל עֶקְרֵב לֹא יִפְסִיק, אִף עַל גֵּב שְׁמֹסְתִיר
אֶת אוֹתָהּ נִקְדָּה שֶׁל אוֹת ד', לֹא יִפְסִיק,
שְׁאֵם יִפְסִיק, בְּגִלְלוֹ מִסְתַּלֵּק הַקּוֹץ מִד'
שֶׁל אָחַד, וְנִשְׁאָר אֲחֵר, שֶׁהוּא נְחֹשׁ
כְּרוּף, מְשׁוּם שְׁנֹחֵשׁ לֹא יִפְסִיק וְלֹא
הַסְתַּלֵּק, וְהוּא פּוֹסֵק וּבּוֹרַח מִמֶּנּוּ,
אֲבָל עֶקְרֵב יִפְסִיק, כְּמוֹ שְׁעֵשֶׂה יוֹסֵף
הַצְדִּיק. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיִּנַּח בְּגָדוֹ אֲצֵלָה
וַיֵּנֶס וכו'. בֵּין כֶּף הָרִי הַעָלַם הַזֶּדְמָן
אֵלֵיהֶם מִחֲמַר אֲחֵר הַבְּהֵמוֹת, אָמַר
לָהֶם: מַה זֶה וַיִּנַּח בְּגָדוֹ אֲצֵלָה וכו'?
אֵלָּא עֶקְרֵב עֶקֶר ב', שְׁעָקֵר אֶת בֵּית
הַשְּׁכִינָה. כְּשֶׁרוּצָה לְהִתְחַבֵּר עִם
הַצְדִּיקִים, צְרִיף לְהַפְסִיק מִמֶּנּוּ וְלֹא
יִהְיֶה מִמֶּנּוּ, וְאֶפְלוּ מִן הָעוֹר שְׁלוֹ. לָךְ
לָךְ, אוֹמְרִים לְנִזִּיר, סָבִיב סָבִיב, וְלִפְרָם
אֵל תִּקְרָב, זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיִּנַּח בְּגָדוֹ
אֲצֵלָה, הָעוֹר שֶׁל יִצֹר הָרַע, וְזֶהוּ בְּגָדוֹ
שֶׁל הַנְּחֹשׁ עֲבוּדָה זָרָה, כְּשֶׁהוּא כָּא
לְהִתְחַבֵּר עִם הַצְדִּיקִים וְאִמְרָה שְׁכֵבָה
עִמִּי, חֲצוּפָה זֹנָה, נֹאמֵר בְּאוֹת בְּרִית
וַיֵּנֶס וַיֵּצֵא הַחוּצָה).

אָמְרוּ לוֹ: מִי אַתָּה? אָמַר לָהֶם: אֲנִי
הוּא בֶן שֶׁל דָּג אָחַד שֶׁשָּׁט בֵּינָם הַגְּדוֹל,
וּבוֹלַע כָּל דָּגֵי הַיָּם, וּמוֹצִיא אוֹתָם חַיִּים
הַחוּצָה, וְלִפְעָמִים הוּא יוֹצֵא בִּיבְשָׁה
לְקַיִם בּוֹ, וַיִּדְגּוּ לְרֵב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ.
תְּמָהוּ. אָמְרוּ לוֹ: אֲחֵר שְׁאִין בְּרִצּוֹנָךְ
לְגִלוֹת מִי אַתָּה וּבְנֵי שֶׁל מִי אַתָּה, מִי
הוּא (מִמֵּה הוּא) אֲתֵר שֶׁל מְקוֹמָךְ? אָמַר
לָהֶם: אֲתֵר מְקוֹמִי הוּא מְגִדֵּל אָחַד
שְׁפוֹרַח בְּאוֹר. תְּמָהוּ.

וְאִיהוּ פּוֹסֵק, וּבּוֹרַח מִיָּנִיה, הִדָּא הוּא
דְּכֹתִיב (בראשית לט יב) וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ בִּידֵה וַיֵּנֶס
וַיֵּצֵא הַחוּצָה.

אֲדַהְכִי הָא עוֹלִימָא דְקָא אַזְדַּמְן לְגַבְיֵיהוּ,
מִחֲמַר אֲחֵר בְּעִירָן, אָמַר לוֹן מַהוּ
וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ בִּידֵה, אֵלָּא עֶקְרֵב אִיהִי עֶקֶר
ב', דְּעָקְרַת בֵּיתָא דְשְׁכִינְתָא, וְדָא אִיהוּ בְּגָדוֹ
דְחוּיָא דְעֲבוּדָה זָרָה, כַּד חוּיָא אֲתֵיָא
לְאֲתַחְבְּרָא עִם גּוֹף אָדָם יִשָּׁן, דְאֲמַרְת
שְׁכֵבָה עִמִּי, חֲצוּפָה זֹנָה, אֲתַמַּר בְּאוֹת
בְּרִית וַיֵּנֶס וַיֵּצֵא הַחוּצָה.

(נ"א כ"י וּבְגִין דָּא אֶפְלוּ נְחֹשׁ כְּרוּף עַל עֶקְרֵב לֹא יִפְסִיק, אִף
עַל גֵּב דְסְתִיר לָהּ לְהֵימָא נְקוּדָה דְאֵת ד' לֹא יִפְסִיק,
דְאִי יִפְסִיק בְּגִינְיָה אִסְתַּלֵּק קוּצָא מִן ד' דְאֲחַד וְאִשְׁתַּאֵר אֲחֵר
דְאִיהוּ נְחֹשׁ כְּרוּף בְּגִין דְחוּיָא לֹא יִפְסִיק וְלֹא אִסְתַּלֵּק, וְאִיהוּ
פּוֹסֵק וּבּוֹרַח מִיָּנִיה, אֲבָל עֶקְרֵב יִפְסִיק, כְּמוֹ דְעַבַד יוֹסֵף צְדִיקָא
הִדָּא הוּא דְכֹתִיב וַיִּנַּח בְּגָדוֹ אֲצֵלָה וַיֵּנֶס וכו'. אֲדַהְכִי הָא
עוֹלִימָא קָא אַזְדַּמְן לְגַבְיֵיהוּ מִחֲמַר בְּתֵר בְּעִירָן, אָמַר לוֹן מַאי
וַיִּנַּח בְּגָדוֹ אֲצֵלָה וכו', אֵלָּא עֶקְרֵב עֶקֶר ב', דְעָקֵר בֵּיתָא
דְשְׁכִינְתָא, כַּד בְּעִיָא לְאֲתַחְבְּרָא עִם צְדִיקוּיָא צְרִיף לְאִפְסָקָא
מִיָּנִיה, וְלֹא יִתְהַנִּי מִיָּנִיה וְאֶפְלוּ (דף מג ע"א) מִמְשַׁכָּא דִילֵיה,
לָךְ לָךְ אֲמַרִי נִזִּירָא סְחוֹר סְחוֹר לְכִרְמָא לֹא תִקְרָב הִדָּא הוּא
דְכֹתִיב וַיִּנַּח בְּגָדוֹ אֲצֵלָה, מְשַׁכָּא דִיצֹר הָרַע, וְדָא בְּגָדוֹ דְחוּיָא
עֲבוּדָה זָרָה, כַּד אִיהוּ קָא אֲתֵיָא לְאֲתַחְבְּרָא עִם צְדִיקוּיָא
וְאִמְרָה שְׁכֵבָה עִמִּי חֲצוּפָה זֹנָה, אִתְמַר בְּאוֹת בְּרִית וַיֵּנֶס
וַיֵּצֵא הַחוּצָה).

אָמְרוּ לֵיה מָאן אַנְתָּ, אָמַר לוֹן אָנָא אִיהוּ
בְרָא דְנוּנָא חֲדָא, דְשָׁט בִּימָא
רְבִרְבָא, וּבִלַּע כָּל נִוְנִין דִּימָא וְאִפִּיק לְהוֹן
חַיִּים לְבָר, וְלִזְמַנִּין אִיהוּ נְפִיק בִּיבְשָׁתָא,
לְקִימָא בִיָּה (בראשית מח טז), וַיִּדְגּוּ לְרֹב בְּקֶרֶב
הָאָרֶץ, תְּוֹהוּ, אָמְרוּ לֵיה, כַּתֵּר דִּלִּית רְעוּתָךְ
לְגַלְאָה מָאן אַנְתָּ וּבְרָא דְמָאן אַנְתָּ, מָאן
אִיהוּ (נ"א מַאי אִיהוּ) אֲתֵר דְדוּכְתָךְ, אָמַר לוֹן
אֲתֵר דְדוּכְתִי אִיהוּ מְגִדֵּל חֲדָא דְפִרַח
בְּאוֹרָא תְוֹהוּ.

אָמְרוּ לוֹ: אֵל תֹּאמֶר לָנוּ דָבָר
(מלים) מי הוא אָבִיךָ? אָמַר לָהֶם:
אָבָא שְׁלִי הוּא דָּג גְּדוֹל אַחַד,
שֶׁשָּׁצְמָא, הוּא פּוֹתַח פִּיּוּ וּבּוֹלַע
אֶת הַמַּיִם שֶׁל הַיָּם, וְעַד שִׁבְעִים
(שבע) שָׁנִים לֹא חוֹזֵר הַיָּם לְתַקְפוֹ,
וְסוּד הַדָּבָר - יִבְטַח פִּי יִגִּיחַ יִרְדֵּן
אֶל פִּיהוּ, וְהוּא בּוֹלַע כָּל כֶּף מִן
הַיָּם, וְאַתֶּם לֹא שֹׂאֲבֶתֶם מִמֶּנּוּ
אֲלֵא כַּד אַחַד, שֶׁהוּא עֹשֶׂרִים
וְאַרְבָּעָה סָפְרֵי הַתּוֹרָה, אִיךָ לֹא
הִפְרַתֶּם אוֹתוֹ?

בְּאוֹתוֹ זְמַן נִזְכָּר רַבִּי אֲלֵעָזָר
וְאָמַר: וְדָאִי אַתָּה הוּא כְּנוּ שֶׁל
רַב הַמְּנוּנָא סָבָא. שְׁמַחוּ בּוֹ
וְאָמְרוּ: בּוֹדָאִי אִם אַתָּה הֵייתָ
בְּעוֹלָם הַזֶּה, הֵיינוּ יוֹרְדִים מִן
הַסּוּסִים שְׁלָנוּ, וְהֵיינוּ אָנוּ
מַחְמָרִים אַחַר בְּהֵמוֹתֶיךָ.

אָמַר לָהֶם: אוֹתוֹ הִנָּחַשׁ שֶׁאַתֶּם
עוֹרְכִים עִמּוֹ קָרֵב, אִיךָ נִצַּלְתֶּם
מִמֶּנּוּ? שֶׁהוּא בּוֹלַע וְהוֹרֵג, וְלֹא
עוֹד, אֲלֵא שֶׁהוּא הֵרַג אֶת אֲדָם
הַרְאִשׁוֹן וְאֶת כָּל הַדּוֹרוֹת שֶׁבָּאוּ
אַחֲרָיו, וְהִבַּת הִיא עַל הַמַּגְדָּל
שֶׁפּוֹרַח בְּאוֹר, וּמְכַרְיִזִים בְּכָל יוֹם
בְּרַקִּיעַ, שֶׁכָּל מִי שֶׁהוֹרֵג אֶת הַנְּחֹשׁ
הַזֶּה, שְׁנוֹתָנִים לוֹ לְאַשָּׁה אֶת בֵּית
מֶלֶךְ הַפְּנִימִית מִמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב
לְבוֹשָׁה, וְהַזָּהָב הַזֶּה הוּא ז' יָמֵי
בְּרֵאשִׁית, ה' חֲמֵשׁה אוֹר, ב' הִיא
ב' מְבֹרָאשִׁית, עֲלֶיהָ נֹאמַר פֶּה
כְּלַבְנָה, תּוֹרָה שֶׁבַעל פֶּה קוֹרְאִים
אוֹתָהּ בִּישִׁיבָה.

וּמִשׁוּם זֶה הַפְּרוּז מְכַרְיִז: פֶּמָה
גְּבוּרִים פֶּמָה כְּעַלִּי מְגַנִּים הַתְּפִנְסוּ
בְּבֵית הַמְּדַרְשׁ לְעֶרֶךְ קָרֵב עִם
הַנְּחֹשׁ בְּשִׁבְלֵהָ, וְכַמָּה מְגַנִּים
נַעֲשׂוּ פְּסָקוֹת בְּשִׁבִיל בֵּית הַמֶּלֶךְ,
וַיִּפֶן כַּה וְכַה וַיִּרְא פִּי אֵין אִישׁ
(שמות יב), אֵין בְּהֶם שֶׁהוֹרֵג אֶת
הַנְּחֹשׁ עַד שִׁיבָא הוּא שְׁנֹאמַר
בּו וַיִּפֶן כַּה וְכַה וַיִּךְ אֶת הַמְּצַרִּי,
וּמִשׁוּם זֶה נֹאמַר עַד פִּי יָבֵא

אָמְרוּ לִיָּה לָא תִימָא לָן מְדִי (ס"א מלי), מֵאִי
אִיהוּ אָבוּךָ, אָמַר לוֹן אָבָא דִּילִי אִיהוּ
חַד נוּנָא רַבְרָבָא, דְּכַד צָחִי, אִפְתַּח פּוּמִיָּה וּבִלַּע
מִזָּא דִּימָא, וְעַד שִׁבְעִין (ס"א שבעה) שָׁנִין לֹא
הִדַּר יִמָּא לְתוֹקִפִּיָּה, וְרִזָּא דְמִלָּה יִבְטַח פִּי יִגִּיחַ
יִרְדֵּן אֶל פִּיהוּ (איוב מ כג), וְאִיהוּ בִלַּע כָּל כֶּף מִן
יִמָּא, וְאַתּוֹן לֹא אֲשַׁתְּאַבְתּוּן מִגִּיָּה אֲלֵא כַּד חַד,
דְּאִיהוּ כ"ד סָפְרֵי דְאוֹרִייתָא, אִיךָ לֹא
אֲשַׁתְּמוּדְעַתּוֹן בִּיָּה.

בְּהוּא זְמַנָּא אֲדַפְרַר רַבִּי אֲלֵעָזָר וְאָמַר וְדָאִי
אַנְתָּ אִיהוּ בְּרָא דְרַב הַמְּנוּנָא סָבָא,
חַדוּ בִיָּה, וְאָמְרוּ. בּוֹדָאִי אִי אַנְתָּ הוֹיִת בְּהָאִי
עֲלָמָא, הוֹיִנֵן קָא נַחְתִּין מִסּוּסָוּוֹן דִּילָן, וְהוֹיִנֵן
אַנֵן מַחְמָרִין בְּתַר בְּעִירְךָ.

אָמַר לוֹן, הַהוּא חוּיָא דְאַתּוֹן מַגִּיחִין קָרְבָּא
בִּיָּה אִיךָ אֲשַׁתְּזַבְתּוּן מִגִּיָּה, דְּאִיהוּ בִלַּע
וְקָטִיל, וְלֹא עוֹד אֲלֵא דְאִיהוּ קָטִיל לְאָדָם
קְדָמָאָה, וְלִכְל דְרִין דְקָא אַתְיִין אַבְתַּרְיָה,
וּבְרַתָּא אִיהִי עַל מַגְדָּלָא דְפָרַח בְּאוֹרָא,
וּמְכַרְיִזִין בְּכָל יוֹמָא בְּרַקִּיעָא, דְכָל מָאן דְקָטִיל
לְהָאִי חוּיָא, דִּיְהִבִין לִיָּה לְאַנְתּוּ בֵּית מֶלֶךְ
פְּנִימָאָה מִמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוֹשָׁה, וְהָאִי זָהָב
אִיהוּ ז' יָמֵי בְּרֵאשִׁית, ה' חֲמֵשׁ אוֹר, ב' אִיהִי
ב' מִן בְּרֵאשִׁית, עֲלֵה אַתְמַר (שיר ז י) יָפָה
כְּלַבְנָה, תּוֹרָה שֶׁבַעל פֶּה קָרְאָן לָהּ בְּמַתִּיבָתָא.
וּבְגִין דָּא כְּרוּזָא כְּרִיז, פֶּמָה גְּבַרִין, פֶּמָה מְאָרִי
תְּרִיסִין, אַתְפְּנָשׁוּ בְּבִי מְדַרְשָׁא, לְאַגְחָא
קָרְבָּא עִם חוּיָא בְּגִינָה, וּכְמָה תְּרִיסִין אַתְעַבִּידוּ
פְּסָקוֹת בְּגִינָה דְבְּרַתָּא דְמֶלֶכָא, וַיִּפֶן כַּה וְכַה
וַיִּרְא פִּי אֵין אִישׁ (שמות ב יב), לִית בְּהוֹן דְקָטִיל
לְחוּיָא, עַד דִּיִּיתִי הַהוּא דְאַתְמַר בִּיָּה וַיִּפֶן כַּה
וְכַה וַיִּךְ אֶת הַמְּצַרִּי, וּבְגִין דָּא אַתְמַר (בראשית
מט י) עַד פִּי יָבֵא שִׁיל"ה, שִׁיל"ה מִשְׁ"ה, דְּאִיהִי

שיל"ה, שיל"ה משה, שהיא המורשה שלו, ומשום זה נאמר בו עד כי יבא שיל"ה, שלו (שלה) ודאי, הוא הרג את הנחש.

וְר"ו יקה"ת עמי"ם, משום שהוא בן יצהר בן קה"ת בן עמר"ם, בן עם רם, שנאמר בו ובני רחביה רבו למעלה, והרג את הנחש וחילו בים וביבשה וברקיע, וכמה בעלי קרבות ערכו עמו קרב על הים, כמו שנאמר שם אגיות יהלכון, בים של התורה, שאותן אגיות, העינים שמסתכלות בתורה, וכמה אגיות מהם נשברו ונפלו לים.

עד שתבא מורשה שלו, וקורע את ים התורה, וסוס ורכבו רמה בים, שהוא הנחש וכת זוגו, שהיא הסוסה שלו, והוא העביר עליה את ישראל שלא טובעים בו. זהו שכתוב ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים.

בראשונה בים באותו חמר, בגאלה האחרונה הכל בים של התורה, המטה שלו שקרע בו את הים, זה קולמוס, משום שעליו התגלתה זרוע יהו"ה, שנאמר בה וזרוע יהו"ה על מי נגלתה.

באותו זמן שנעבר אותו הנחש הרע מן הים, שלט הנחש הקדוש, ובאותו זמן (שם רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדולות), הולכות האגיות בהבטחה בים, שלא טובעות, שהרי רוח הסערה העבר שלטונה מהים של התורה, ובאותו זמן שם רמש ואין מספר וגומר, שם אגיות יהלכון לזיתן זה יצרף לשחק בו, ויהיה שמח עמהם. זהו שכתוב שיתו לבכם לחילה וגומר, לחולה פתיב, וכלם אליך שברון לתת אכלם בעתו, (שחן עתות התורה, כמו שאמר

בעתו, (דאינו עתותי דאורייתא

מורשה דיליה, ובגין דא בגיניה אתמר ביה עד כי יבא שיל"ה, דיליה (נ"א דילה) ודאי, איהו קטיל לחויא.

וְר"ו יקה"ת עמי"ם (ס). בגין דאיהו בן יצהר בן קה"ת בן עמר"ם, בן עמא רמא, דאתמר ביה (דה"א כג יז) ובני רחביה רבו למעלה, וקטיל לחויא, וחיליה בימא וביבשתא וברקיעא, וכמה מארי קרבין אגחו עמיה קרבא על ימא, כמה דאת אמר (תהלים קד כ) שם אגיות יהלכון בימא דאורייתא, דאינון אגיות עיינין דמסתכלין באורייתא, וכמה אגיות מנייהו אתברו ונפלו בימא.

עד דייתי מורשה דילה, וקרע ימא דאורייתא, וסוס ורכבו רמה בים, דאיהו חויא וכת זוגיה, דאיהי סוסיא דיליה, ואיהו אעבר עלה לישראל דלא טבעין בה, הדא הוא דכתיב (שמות יד כט) ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים.

בגדמותא בימא בההוא חמר, בפורקנא בתרייתא פלא בימא דאורייתא, מטה דיליה דקרע ביה ימא דא קולמוס, בגין דעליה אתגלייא זרוע יהו"ה, דאתמר ביה (ישעיה נג א) וזרוע יהו"ה על מי נגלתה.

בההוא זמנא דאתעבר ההוא חויא בישא מן ימא, שליט חויא קדישא, ובההוא זמנא (שם רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדולות), אזלין אגיות בהבטחה בימא דלא טבעין, דהא רוח סערה אתעבר שלטנותיה מן ימא דאורייתא, ובההוא זמנא שם רמש ואין מספר וגומר, שם אגיות יהלכון לזיתן זה יצרף לשחק בו (תהלים קד כה-כו), ויהי חדי עמהון, הדא הוא דכתיב (תהלים מח יד) שיתו לבכם לחילה וגומר, לחולה פתיב, וכלם אליך שברון לתת אכלם

חכמינו זכרונם לברכה, קבעת עתים לתורה) שהוא עתו של צדיק. תתן להם ילקוטיו, זה הפן, שנאמר בו ששת ימים תלקטוהו וגומר, מצדו של העמוד האמצעי, שהוא כולל ששה צדדים. הלוינתן למעלה זה הצדיק, שהוא כדג קטן על חוף הים. נחש בריח זה אותו שנאמר בו הבריח התיכון בתוך הקרשים, וזה העמוד האמצעי שנקרא תיכון, בגלל שהוא העמוד האמצעי, שתי כנפיו ימין ושמאל, שמשם נתנה תורה. שתי קשקשותיו, שני עמודי אמת. שכינה העליונה היא הים, שכינה התחתונה היא דרך אגיה בלב ים, שהוא ל"ב אלהים של מעשה בראשית, שם רמש ואין מספר, כמו שנאמר ועלמות אין מספר וכו', והן הלכות פסוקות, שהן בתולות אחריה רעותיה של השכינה.

חיות קטנות - אלו אותיות אדנ"י, עם גדולות - הן אותיות יהו"ה, שהן המרכבות של הקדוש ברוך הוא ושכינתו. באו כל החברים לנשק אותו, פרח ולא ראו אותו ולא דבר.

פתח רבי אלעזר ואמר: אבא, והרי שבעה ימים הם, והים העליון הוא על פלם, ועליהם נאמר כי שפע ימים ינקו, את מי הם יונקים? אמר לו: בני, שבעה בשבעה הן מוצקות, וכך הם הרקיעים שבעה בשבעה, וכך הם ההרים שבעה בשבעה, וכך הן הארצות שבעה בשבעה, הישובים שבעה בשבעה, והראשים שלהם שנים, וסוד הדבר - שנים שנים שבעה שבעה, וכלם זכר ונקבה, ולמעלה אחד גנוז וטמיר, וכך

אינון שבע פרסיין שבעה

כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה קבעת עתים לתורה) דאיהו עתו דצדיק, תתן להם ילקוטיו (שם קד כח) דא מנא, דאתמר ביה (שמות טו כו) ששת ימים תלקטוהו וגומר, מסטרא דעמודא דאמצעיתא דאיהו פליל שית סטריין, לוינתן לעילא דא צדיק דאיהו פדג (דף מג ע"ב) קטן על פיף ימא, נחש בריח, דא ההוא דאתמר ביה (שמות כו כח) הבריח התיכון בתוך הקרשים, ודא עמודא דאמצעיתא דאתקרי תיכון, בגין דאיהו עמודא דאמצעיתא, תריין גדפוי ימינא ושמאלא, דמתמן אורייתא אתהיבת, תריין קשקשוי תריין סמכי קשוט, שכינתא עלאה איהי ימא, שכינתא תתאה איהי (משלי ל יט) דרך אגיה בלב ים, דאיהו ל"ב אלהים דעובדא דבראשית, שם רמש ואין מספר, כמה דאת אמר (שיר ו ח) ועלמות אין מספר וכו', ואינון הלכות פסוקות, דאינון (תהלים מה טו) בתולות אחריה רעותיה דשכינתא.

חיות קטנות אלין אתוון דאדנ"י, עם גדולות אינון אתוון דיהו"ה, דאינון מרכבות דקודשא בריהו הוא ושכינתיה, אתו פלהו חבריא לנשקא ליה, פרח ולא חזו ליה ולא מידי.

פתח רבי אלעזר ואמר, אבא, והא שבע ימים אינון, וים עלאה איהו על פלהו, ועלייהו אתמר (דברים לג יט) כי שפע ימים ינקו, למאן אינון יונקים, אמר ליה ברי שבעה בשבעה אינון מוצקות, והכי אינון רקיעים שבעה בשבעה, והכי אינון טורין שבעה בשבעה, והכי אינון ארעין שבעה בשבעה, ישובין שבעה בשבעה, וראשין דלהון תריין, ורזא דמלה שנים שנים שבעה שבעה, וכלהו זכר ונקבה, ולעילא חד גניז וטמיר, והכי

הם שבִּעָה כְּשֶׁאֵת שְׂבִיעָה פְּסָאוֹת שְׂבִעָה
בְּשִׁבְעָה, שְׂבִעָה הִכְלוֹת שְׂבִעָה
בְּשִׁבְעָה, וְכֹךְ הַמְּמַנִּים הֵם שְׂבִעָה
בְּשִׁבְעָה.

הַלְוִיָּתָן שֶׁל הַיָּם זֶה צְדִיק, הָרֹאשׁ,
שֶׁהוּא הַעֲמֹד הָאֲמֻצְעִי, מְגִיעַ עַד
הַיָּם הַשְּׂבִיעִי שֶׁהוּא הָרֹאשׁ שֶׁל
כֶּלֶם, וְשִׁתִּי כִנְפֵיו וְשִׁנֵּי קֶשְׁקֶשִׁים
בְּאַרְבָּעָה יָמִים שְׁעוֹרִם, שְׁעוֹר
הַזָּב שֶׁל הַנֶּחֱשׁ מְגִיעַ עַד הַיָּם
הַשְּׂבִיעִי הָאַחֲרוֹן, שֶׁהוּא כּוֹלֵל
שְׂבִעָה יָמִים, שְׁעֲלִיו נֶאֱמַר שְׂבִעַ
בַּיּוֹם הַלְּלִיתִיד.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּנֵי הָרִי בְּעֲלִי
הַמְּגַנִּים יוֹרְדִים מְלַמְעָלָה,
מְלַבְּשִׁים שְׂרִיז, קִשְׁתוֹתֵיהֶם
קִשְׁתוֹת אֵשׁ, וְרִמְחֵיהֶם אֵשׁ,
וְחַרְבוֹתֵיהֶם לְהִכָּה, כֶּלֶם בְּעֲלִי
עֵינַיִם, בּוֹדֵאי הָרִי בְּעֲלִי הַמְּגַנִּים
בְּבֵית הַמְּדַרְשׁ, וְאֵלוּ בָּהֶם
יִתְעוֹדְרוּ לְעֶרֶךְ קָרֵב לְמַעְלָה.

וְדָא עוֹד, אֵלָא שְׁהָרִי הִדְג הַגְּדוֹל
בָּא, רַב הַמְּנוּנָא סְבָא, וְדָאי בְּכַמָּה
דְּגִים חִילוֹת קְדוּשִׁים שֶׁל תְּלַמִּידֵי
חֲכָמִים שְׁמַתְרַבִּים בֵּינֵם, כַּעַת
צְרִיף לְפָרֵשׁ לָהֶם רֶשֶׁת, לְהִיּוֹת
בְּרִשְׁתָּנּוּ, וּלְבַעֲלֵי הַמְּגַנִּים כְּלִי
קָרֵב, כַּעַת צְרִיף לְתַקֵּן בְּקֹלַע
בְּאַבְנֵי קֹלַע, בְּקִשְׁתַּת בַּחֲצִים שֶׁל
הַקִּשְׁתַּת, בְּרִמְחָ, בְּסִיף, הַחֹזֵק מִגֵּן
וְצִנָּה, שֵׁישׁ בְּעֲלִי מְגַנִּים שֶׁהֵם
נְלַחְמִים עִם סוּסִים, וְיֵשׁ אַחֲרֵיהֶם
שֶׁהֵם רְגָלִים, שְׁעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר
בִּיצִיאַת גְּלוֹת מִצְרַיִם, כְּשֶׁשׁ
מֵאוֹת אֶלֶף רְגָלִי וְגוֹמֵר.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח וְאָמַר:
שְׁמַעוּ הָרִים אֵת רִיב יְהוָה, מִי
הָרִיב? זֶה שְׂכִינָה, שֶׁהִיא רִיב
יְהוָה, שֶׁהִיא רִיב גְּדוֹל בְּשִׁבִיל
בְּנֵיהָ, הִיא רִיב בְּרַבִּי וְרַבֵּן וְרַבָּא,
רִיב וְדָאי עִם כָּל הַתְּנָאִים
וְהָאֲמוֹרָאִים, שֶׁהִיא מְרִיבָה
עִמָּהֶם בְּשֵׁשׁ סְדְרֵי מְשֻׁנָּה

בְּשִׁבְעָה, שְׂבִעַ הִכְלוֹת שְׂבִעָה בְּשִׁבְעָה, וְהָכִי
מְמַנֵּן אֵינוֹן שְׂבִעָה וְשִׁבְעָה.

לְוִיָּתָן דִּימָא דָא צְדִיק, רִישָׁא דְאִיהוּ עֲמוּדָא
דְאֲמֻצְעִיתָא, מְטִי עַד יִמָּא שְׂבִיעָאָה
דְאִיהִי רִישָׁא דְכִלְהוּ, וְתַרִין גְּדַפּוּי וְתַרִין
קֶשְׁקֶשִׁין בְּאַרְבַּע יָמִים שְׁעוֹרִיָּהוּ, שְׁעוֹר דְזַנְבָא
דְחוּיָא מְטִי עַד יִמָּא שְׂבִיעָאָה בְּתַרְרָאָה, דְאִיהוּ
כְּלִילָא שְׂבִעַ יָמִים, דְעֲלִיהּ אֲתַמַּר (תהלים קיט
סד) שְׂבִעַ בַּיּוֹם הַלְּלִיתִיד.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִי, הָא מְאָרִי תְרִיסִין קָא
נְחַתִין מְלַעֲלִילָא, מְלוּבְּשִׁין שְׂרִיז,
קִשְׁתוֹתֵיהוֹן קִשְׁתֵּי אֵשׁ, וְרוּמְחֵיהוֹן אֲשָׁא,
וְסִיפֵיהוֹן לְהִכָּה, כֶּלְהוּ מְאָרִי עֵינַיִן, בּוֹדֵאי
הָא מְאָרִי תְרִיסִין בְּבֵי מְדַרְשָׁא, וְאֵלִין בְּהוֹן
יִתְעוֹרוֹן לְאַגְחָא קָרְבָא לְעִילָא.

וְדָא עוֹד אֵלָא דְהָא נִינָא רַבְרָבָא קָא אֲתַיָּא,
רַב הַמְּנוּנָא סְבָא, וְדָאי בְּכַמָּה נוּנִין
חִיילִין קְדִישִׁין דְתַלְמִידֵי חֲכָמִים, דְמַתְרַבִּין
בְּיִמָּא, כַּעַן צְרִיף לְפָרֵשׁא לּוֹן רֶשֶׁת, לְמִיהוּי
בְרִשְׁוֹת דִּילָן, וְלְמְאָרִי תְרִיסִין מְאָנִי קָרְבָא, כַּעַן
צְרִיף לְאַתְקָנָא בְּקִירְטָא בְּאַבְנֵין דְקִירְטָא,
בְּקִשְׁתָּא בְּגִירִין דְקִשְׁתָּא, בְּרוּמְחָא, בְּסִיפָא,
הַחֹזֵק מִגֵּן וְצִנָּה (תהלים לה ב), דְאִית מְאָרִי תְרִיסִין
דְאֵינוֹן מְגִיחִין בְּסוּסוֹן, וְאִית אַחֲרַנִין דְאֵינוֹן
רְגָלִין, דְעֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר בְּמַפְקָנוּתָא דְגְלוּתָא
דְמִצְרַיִם, כְּשֶׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף רְגָלִי וְגוֹמֵר (שמות
יב לז).

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח וְאָמַר, שְׁמַעוּ הָרִים אֵת
רִיב יְהוָה (מִיכָה ו ב), מְאָן רִיב, דָּא
שְׂכִינְתָּא, דְאִיהִי רִיב יְהוָה, דְאִיהִי רִיב רַב,
בְּגִין בְּנָהָא, אִיהִי רִיב בְּרַבִּי וְרַבֵּן וְרַבָּא, רִיב
וְדָאי בְּכִלְהוּ תְנָאִים וְאַמּוֹרָאִים, דְאִיהִי מְרִיבָת

בשכיל בעלה, שהוא העמוד
האמצעי, כולל ששה סדרים.

ועליהם נאמר או יחזק במקווי
יעשה שלום לי, שלום יעשה לי
שני שלומות, אחד בעמוד
האמצעי ואחד בצדיק, שעליהם
נאמר שלום שלום לרחוק
ולקרוב, שבגלות נאמר בעמוד
האמצעי מרחוק יהו"ה נראה לי,
צדיק קרוב לה, ובגלות נאמר
טוב שכן קרוב מאח רחוק.

ומשום זה שמעו הרים - אלו
האבות, את ריב יהו"ה - זו
שכינה, שהיא ריב עם האבות,
משום שמרחיקים אותה מבעלה,
שהם נקראו אמוראים, והאיתנים
מוסדי ארץ - אלו הם התנאים,
ואלו תנאים איתנים בהפוך
אותיות, והם נצח והוד, (צדיקים)
איתני עולם, והרי איתן בהפוך
אותיות תנאי"א, שמסייע לו
בגלות, ועליה נאמר איתן מושבך
ושם בסלע קנף.

והסלע הזה (נאמר בה שלא יצא אלא
טפות טפות של מים של התורה בפסקות הללה,
ובשכיל וך משה את הסלע במטהו פעמים, זה
גרם שלא יוצא ממנו אלא טפות
טפות, מעט שם מעט שם, וכמה
מחלוקות על הטפות הללו, ומי
גרם את זה? המורים, שנאמר
בהם כל המורה הלכה בפני רבו
חייב מיתה, ומשום זה שמעו נא
המורים, ובשכילם, ויך משה את
הסלע במטהו פעמים, שאם לא
שהפה בו, לא היו טורחים
ישראל ותנאים ואמוראים בתורה
שבעל פה, שהיא סלע, אלא
נאמר בו ודברתם אל הסלע, ונתן
מימיו בלא טרח, ויהיה מתקיים
בהם ולא ילמדו עוד וגומר, והיה
יוצא מים בלי קשיה ומחלקת
ופסק, משום שבשכינה נאמר

בהון בשית סדרי משנה, בגין בעלה דאיהו
עמודא דאמצעיתא, כליל שית סדרין.

ועליהו אתמר (ישעיהו כז ה) או יחזק במקווי,
יעשה שלום לי, שלום יעשה לי, תרי
שלמי, חד בעמודא דאמצעיתא, וחד בצדיק,
דעליהו אתמר (שם נז ט) שלום שלום לרחוק
ולקרוב, דבגלותא אתמר בעמודא דאמצעיתא
מרחוק יהו"ה נראה לי (ירמיהו לא ב), צדיק קרוב
לה, ובגיניה אתמר (משלי כז לה) טוב שכן קרוב
מאח רחוק.

ובגין דא שמעו הרים אלין אבהן, את ריב
יהו"ה דא שכונתא, דאיהי ריב עם
אבהן, בגין דמרחקין לה מבעלה, דאינון
אתקריאו אמוראים, והאיתנים מוסדי ארץ
אלין אינון תנאים, ואלין תנאים איתני"ם
בהפוך (דף טז ע"א) אתוון, ואינון נצח והוד
(צדיקים) איתני עולם, והא אית"ן בהפוך אתוון
תנאי"א דמסייע ליה בגלותא, ועלה
אתמר (במדבר כד כא) איתן מושבך ושם בסלע
קנף.

והאי סלע (אתמר בה דלא נפיק אלא טפין טפין דמיא
דאורייתא באלין פסקות ובגין ויך משה את הסלע במטהו
פעמים (במדבר כ יא) דא גרים ד) לא נפיק מינה אלא
טפין טפין זעיר שם זעיר שם, וכמה מחלוקות
על אלין טפין, ומאן גרים דא, המורים,
דאתמר בהון כל המורה הלכה בפני רבו חייב
מיתה, ובגין דא שמעו נא המורים, ובגיניהו
ויך משה את הסלע במטהו פעמים, דאם לא
דמחא בה לא הו טרחין ישראל ותנאים
ואמוראין באורייתא דבעל פה דאיהי סלע,
אלא אתמר בו (שם ח) ודברתם אל הסלע ונתן
מימיו בלא טרח, ויהיה מתקיים בהון ולא
ילמדו עוד וגומר (ירמיה לא לג), והוה נפיק מיא בלא קשיא ומחלקת ופסק,

הלא כה דברי פאש נאם יהו"ה,
היה שורה בפיהם של ישראל,
שהיא תורה שבכל פה, שהיא
סלע, ע"ל ס', שהם ששים
מסכתות, שפך הוא סל"ע, ע"ל
ס'.

ששכינה היתה נחה על סלע,
שבכל מקום שרצה הקדוש ברוך
הוא לצעות נס, שכינה הקדימה
לאותו מקום, וכיון ששכינה
היתה שם, לא היה לו להכות
בסלע, שקלון היה לשכינה
שהיתה שם שלא היה לו כח לתת
מים, וזהו על אשר לא קדשתם
אותי, יען לא האמנתם בי
להקדישני, ומשום זה הסתלקה
שכינה מן הסלע, שהיא י' מן
מיטרו"ן, ונשאר מיטרו"ן
יבשה, וסוד הדבר - יקוו המים
מתחת השמים אל מקום אחד
וגומר, אחד היא מלכות, ותראה
היבשה, זה סלע, מיטרו"ן,
שבשבילו נאמר ויקח אחת
מצלעותיו ויסגור בשר תחתנה. מה
זה בשר? אותו שנאמר בו בשגם
הוא בשר, ועד שהוריד אותה,
לא עלה הסלע ולא נתן מימיו.
ואחר שהסתלק המעין הזה
משם, שלטה מרה במקומה, זהו
שכתוב ויבאו מרתה, וסוד הדבר
- ויקררו את חיייהם בעבודה
קשה וגומר, זו קשיה, בחמר, זה
קל וחמר, וקרי פרשוהו.

וכך היו ישראל עד שהראה להם
עץ. זהו שכתוב ויורהו יהו"ה עץ
וישלף אל המים וימתקו המים,
וזה עץ החיים, שהתגדל על אותו
המעין, שהיא השכינה, י' המעין
שמשקה את האילן שהוא ו',
והעץ הזה מהלך חמש מאות
שנה שהם ה', וימתקו המים זו
ה' אחרונה, שנאמר בה קראן לי

בגין דשכינתא דאתמר בה (שם כג כט) הלא כה
דברי פאש נאם יהו"ה הנה שרי בפומיהון
דישראל, דאיהי אורייתא דבעל פה, דאיהי
סלע ע"ל ס', דאינון שתין מסכתות, דהכי
איהו סל"ע ע"ל ס'.

דשכינתא הוה נח על טנרא, דבכל אתר דבעי
קודשא בריך הוא למעבד נס,
שכינתא אקדמת להווא אתר, וכיון דשכינתא
הוה תמן, לא הוה ליה למחאה בסלע, דקלנא
הוות לשכינתא דהות תמן דלא הוה ליה חילא
למיהב מיא, ודא איהו על אשר לא קדשתם
אותי (דברים לב נא), יען לא האמנתם בי
להקדישני (במדבר כ יב), ובגין דא אסתלק
שכינתא מן הסלע, דאיהי י' מן מיטרו"ן,
ואשתאר מיטרו"ן יבשה, ורזא דמלה יקוו
המים מתחת השמים אל מקום אחד וגומר
(בראשית א ט), אחד איהי מלכות, ותראה היבשה
דא סלע מיטרו"ן, דבגיניה אתמר (שם כ
כא) ויקח אחת מצלעותיו ויסגור בשר תחתנה,
מאי בשר, ההוא דאתמר ביה (שם ו ג) בשגם
הוא בשר, ועד דנחית לה לא עלה הסלע ולא
יהיב מימיו.

ובתר דאסתלק האי מבושא מתמן, שליטת
מרה באתרהא, הדא הוא דכתיב (שמות
טו כג) ויבאו מרתה, ורזא דמלה ויקררו את
חיייהם בעבודה קשה וגומר (שם א יד), דא
קושיא, בחמר דא קל וחמר, והא אוקמוהו.
והכי הוה ישראל עד דאחזי לון עין, הדא
הוא דכתיב (שם טו כה) ויורהו יהו"ה עץ
וישלף אל המים וימתקו המים, ודא עין
החיים, דאתרבי על ההוא מבושא דאיהי
שכינתא, י' מבושא דאשקי לאילנא דאיהו ו',
והאי עין מהלך חמש מאות שנה דאינון ה', וימתקו המים דא ה' בתראה,

דַּאֲתָמַר בָּהּ (רות א כ) קָרְאֵן לִי מָרָה, דְּשָׁכִינְתָא
 תַּתְּאָה אִיהִי מַעֲיֵן גְּנִים דְּלִית לִיהּ פְּסָק, טַפְּהָ
 דַּאֲתַמְשַׁכָּא מִן מוֹחָא, וְכַמְּה טַפִּין אַתְּמַשְׁכָּאן
 מַנְיָה, דַּאֲיַנּוֹן (תהלים מה טו) בַּתּוּלוֹת אַחֲרֵיהּ
 יַעוֹתִיהּ.

מָרָה, שְׁשָׁכִינָה תַּחַתּוֹנָה הִיא מַעֲיֵן
 גְּנִים שְׁאִין לוֹ הַפְּסָק, טַפְּהָ
 שְׁנַמְשַׁכְתָּ מִן הַמּוֹחַ, וְכַמְּה טַפּוֹת
 נַמְשַׁכוֹת מִמֶּנּוּ, שְׁהֵן בַּתּוּלוֹת
 אַחֲרֵיהּ יַעוֹתִיהּ.

הַקְּרַקְפָּת הִיא סַלְע, וְהַמַּעֲיֵן
 מִבְּפָנִים זֶה מַת. עַל הַטַּפּוֹת הִלְלוּ
 נֹאמַר אֲשֶׁרִי הִגְבַּר אֲשֶׁר מְלֵא אֶת
 אֲשַׁפְתּוֹ מֵהֶם וְגוֹמַר, אֶת אוֹיְבִים
 בְּשֹׁעַר, שְׁהָיוּ שְׁעַר הַצַּדִּיק, אוֹת
 בְּרִית קֹדֶשׁ, שְׁעַלְיָהּ נֹאמַר זֶה
 הַשְּׁעַר לַיהוָה צַדִּיקִים יָבֹאוּ בּוֹ.
 וְעוֹד שְׁמַעוּ הָרִים אֶת רִיב יְהוָה,
 אֱלוֹ שְׁלֹשׁ יוֹדִיִּים, וְהָאִיתְנִים
 מוֹסְדֵי אֶרֶץ, אֱלוֹ שְׁלֹשׁ וְוִיָן,

קְרַקְפָּתָא אִיהִי סַלְע, וּמַבּוּעָא מְלֵגָאוּ דַּא
 מוֹחָא, עַל אֲלִין טַפִּין אַתְּמַר (תהלים
 קכז ה) אֲשֶׁרִי הִגְבַּר אֲשֶׁר מְלֵא אֶת אֲשַׁפְתּוֹ מֵהֶם
 וְגוֹמַר, אֶת אוֹיְבִים בְּשֹׁעַר, דַּאִיהוּ תַרְעָא דְצַדִּיק
 אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ, דְּעַלְיָה אַתְּמַר (שם קיח ב) זֶה
 הַשְּׁעַר לַיהוָה צַדִּיקִים יָבֹאוּ בּוֹ.

שְׁכַלְם נְרַמְזוּ בּוּיַסַּע וַיְבֵא וַיִּט.
 קוּם אֲלַעְזָר וְטַל אֶת הַקְּלַע, שְׁהִיא
 שְׁכִינָה, (וְהִקְףָּ אוֹתָהּ בַּכְּתָר), וְזָרַק מִן
 הָאֶבֶן הַהִיא טַפְּהָ קְדוּשָׁה, שְׁעַלְיָהּ
 נֹאמַר וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאֶרֶץ, (ומשום

וְעוֹד שְׁמַעוּ הָרִים אֶת רִיב יְהוָה (מיכה ו
 ב), אֲלִין תְּלַת יוֹדִיִּין, וְהָאִיתְנִים מוֹסְדֵי
 אֶרֶץ (שם) אֲלִין תְּלַת וְוִיָן, דְּכֻלְהוּ אַתְּרַמִּיזוּ
 בּוּיַסַּע וַיְבֵא וַיִּט.

זֶה) הַסְּתַלְקָה הַטַּבְּעַת מִן א' מִן
 זָרַק"א, לְקַבֵּל עֲלֶיהָ אֶבֶן יְקָרָה
 שְׁהִיא טַפְּהָ, וּמִיָּד וְהַשְׁקָה אֶת כָּל
 פְּנֵי הָאֲדָמָה. כְּשִׁעֲלָתָהּ, עֲלָתָהּ
 בָּאֵם, שְׁהוּא א' מִן אַדְנִי אֵהִי"ה,
 וְעַל מָה עֲלָתָהּ? עַל הַעֲמוּד
 הָאֲמָצְעִי שְׁהוּא ו', שְׁהִיא כְּרוּכָה
 בּוֹ כְּטַבְּעַת בְּאֲצַבַּע, וְעוֹלָה בְּד'
 מִן אַדְנִי, שְׁהֵם שְׁתֵּי זְרוּעוֹת
 וְשְׁתֵּי שׁוֹקִים, עַד שְׁעוֹלָה לְאוֹת
 י', שְׁהִיא אֲבָא חֲכָמָה י' עֲלִיוֹנָה,
 מִשּׁוּם שְׁמִשְׁם גְּטָלָהּ. זֶהוּ שְׁכַתּוּב
 יְהוָה בְּחֲכָמָה יֹסֵד אֶרֶץ, וְנוֹטְלַת
 נְבִיעָה וְהַשְׁקָאָה מִמֶּנּוּ לְמַעְלָה,
 בְּקוּץ שְׁלוֹ לְמַעְלָה, וּבְאֲמָצַע,
 וּבְקוּץ שְׁלוֹ לְמַטָּה, וּכְשִׁינְרֹדַת,
 יוֹרְדַת כְּלוּלָה מִשְׁלֹשׁ טַפּוֹת.
 בְּאוֹתוֹ זְמַן נֹאמַר בָּהּ הוֹלֵף
 סְגוּלַת"א.

קוּם אֲלַעְזָר וְנִטִּיל קִירְטָא דַּאִיהִי שְׁכִינְתָא
 (וְאֲקִיף לָהּ תְּנָא), וְזָרִיק מַנְיָה אִיהִי אֶבֶן טַפְּהָ
 קְדִישָׁא, דְּעַלְיָה אַתְּמַר (בראשית כ ו) וְאֵד יַעֲלֶה מִן
 הָאֶרֶץ, (וּבְגִין דַּא) (דף מד ע"ב) אֲסַתְּלַקַת עֲזָקָא מִן
 א' מִן זָרַק"א, לְקַבֵּל עֲלֶיהָ אֶבֶן יְקָרָה דַּאִיהִי
 טַפְּהָ, וּמִיָּד וְהַשְׁקָה אֶת כָּל פְּנֵי הָאֲדָמָה, בְּד'
 סְלִיקַת, סְלִיקַת בְּאִימָא, דַּאִיהוּ א' מִן אַדְנִי
 אֵהִי"ה, וְעַל מָאן סְלִיקַת, עַל עֲמוּדָא
 דְּאֲמָצְעִיתָא דַּאִיהוּ ו', דַּאִיהִי פְּרִיכָא בֵּיהּ
 כְּעֲזָקָא בְּאֲצַבַּעָא, וְסְלִיקַת בְּד' מִן אַדְנִי,
 דַּאֲיַנּוֹן תְּרִין דְּרוּעִין וְתִרִין שׁוֹקִין, עַד דְּסְלִיק
 לְאֵת י' דַּאִיהִי אֲבָא חֲכָמָה י' עֲלָאָה, בְּגִין
 דְּמַתְּמָן אַתְּנְטִילַת, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (משלי ג
 ט) יְהוָה בְּחֲכָמָה יֹסֵד אֶרֶץ, וְנִטִּילַת נְבִיעוֹ
 וְשָׁקִיּו מַנְיָה לְעִילָא, בְּקוּצָא דִילִיָּה לְעִילָא,
 וּבְאֲמָצְעִיתָא, וּבְקוּצָא דִילִיָּה לְתַתָּא, וְכַד נְחִיתַת, נְחִיתַת פְּלִילָא מַתְּלַת
 טַפִּין, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אַתְּמַר בָּהּ הוֹלֵף סְגוּלַת"א.

וּבְאֲמָצְעִיתָא, וּבְקוּצָא דִילִיָּה לְתַתָּא, וְכַד נְחִיתַת, נְחִיתַת פְּלִילָא מַתְּלַת
 טַפִּין, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אַתְּמַר בָּהּ הוֹלֵף סְגוּלַת"א.

וּנְקָרָאת י' י' בְּשֵׁלֶשׁ יוֹדִי"ן, י'
עֲלִיּוֹנָה הִיא עַל רֹאשׁ הָא', שְׁהִיא
כְּתוּב עֲלִיּוֹן עַל כָּל הָעֲלִיּוֹנִים,
וְאַחַר כֵּן יוֹרֶדֶת בְּאַמְצַע, וְנוֹסַעַת
מִשָּׁם (בְּעִמּוּד הָאֲמִצְעִי) (בְּאַמְצַע), וְאַחַר
כֵּן יוֹרֶדֶת לְמִטָּה בְּמִקּוּמָה י'
שְׁהִיא לְמִטָּה מִן א.

קָם עֲלֵם מֵאַחַר הַצֵּל, וְאָמַר: רַבִּי
רַבִּי, הֲרֵי טָפָה יְרֵדָה, טַל קָשֶׁת
בְּיָדְךָ, שְׁהוּא כְּמוֹ הָאֲצָבַע וְטַבַּעַת
בָּהּ, טַל אוֹתָהּ וְיָרֵךְ (וּרְקָ) אוֹתָהּ
אֵלֶיהָ, שֶׁקִּבְּלָה אוֹתָהּ עֲלָיו, שְׁהֲרִי
כְּשִׁעוּלָה מִמִּטָּה לְמַעְלָה עַל רֹאשׁ
הָאוֹת ו', הוּא כְּמוֹ רִמַח ו',
הַתְּאַרְכָּה בּוֹ כְּמוֹ שְׂרֵבִיט שֶׁל
הַכּוֹכָב, וְכִשְׁעוּלָה לְמַעְלָה, שׁוֹרְהַ
עֲלֶיהָ י' וְנַעֲשִׂית ז', וְדַאי כְּתוּב עַל
רֹאשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה. כִּיּוֹן שִׁיּוֹרֶדֶת,
צְרִיף לְדֶרֶךְ קָשֶׁת אֵלֶיהָ, שְׁהוּא
צְדִיק, וּמִמֶּנּוּ יוֹרֶדֶת וְנוֹרֶקֶת
לְמִקּוּמָה.

וְהַחֲרָב שְׁהִיא שֶׁל הַטָּפָה (הוּו),
הִיא חוֹתֶכֶת אוֹתָהּ לְשֵׁלֶשׁ טַפּוֹת,
בְּגִלּוֹל שְׁהוֹלֶכֶת סְגוּלַת א',
שֶׁכְּשִׁיּוֹרֶדֶת עֲלֶיהָ הִיא י', וְאַחַר
כֵּן חוֹתֶכֶת אוֹתָהּ לְשֵׁלֶשׁ, לְהִיּוֹת
כְּתוּב וְעֵטְרָה בְּרֹאשׁ שְׁלֹשֶׁת
הָאֲבוֹת, שְׁתִּהְיֶה כְּתוּב תּוֹרָה וְכְתוּב
כְּהֵנָה וְכְתוּב מַלְכוּת, וְזֶה הַסּוּד שֶׁל
שְׁלֹשָׁה תַּגִּים עֲלֶיהָ.

שְׂרֵאשׁ הַחֲרָב הִיא י', גּוֹף הַחֲרָב
ו', שְׁתֵּי פִיפּוּת שְׁלָה ה"ה,
הַנִּרְתִּיק שְׁלָה אַדנ"י, (וְהַחֲרָב יְהו"ה),
וְכִשְׁהִיא יְהו"ה חוּץ מִשְׁכִּינָתוֹ,
הִיא דִין שְׁחוֹתָךְ מִכָּל צַד, כְּשֶׁנִּכְנַס
בְּנִרְתִּיק נַעֲשֶׂה רַחֲמִים, וְלֹא חוֹתָךְ
דִּינִים, וְסוּד הַחֲרָב בְּנִרְתִּיקָה -
יֵאֱהוּדוּנָה י' כֵּן וְדַאי.

וּבְזִמְן שִׁיהו"ה מַחוּץ לְשְׁכִינָתוֹ,
נֶאֱמַר בּוֹ כִּי יְהו"ה אֱלֹהֵיךְ אֵשׁ
אֲכָלָה הוּא, שְׁנוּטֵל מִגְּבוּרָה
לְשֶׁרֶף אֶת הָעוֹלָם. י' נַעֲשֶׂה
גַחְלַת, ו' שְׁלֵהֹבָה גַחְלַת, ה' ה'

וְאַתְּקָרִיאת י' י' בְּתֵלֶת יוֹדִי"ן, י' עֲלָאָה
אִיהִי עַל רִישָׁא דָא, דְאִיהִי כְּתוּב
עֲלִיּוֹן עַל כָּל עֲלָאִין, וְלִבְתַּר נְחִיתַת בְּאַמְצַעִיתָא
וְנִטְלָא מִתַּמָּן (בְּעִמּוּדָא דְאַמְצַעִיתָא) (ג"א
בְּאַמְצַע), וְלִבְתַּר נְחִיתַת לְתַתָּא בְּאַתְרָהָא י' דְאִיהִי
לְתַתָּא מִן א.

קָם עוֹלִימָא בְּתַר טוּלָא, אָמַר רַבִּי רַבִּי הָא
טָפָה קָא נְחָתָא, טוּל קָשֶׁת בְּיָדְךָ, דְאִיהוּ
כְּגוּוֹנָא דְאַצְבָּעָא וְעִזְקָא בֵּיהּ, טוּל לִיָּה וְדֶרֶךְ
(ס"א וּרְקָה) לִיָּה לְגַבְהָ, דְקִבְּלִית לָהּ עֲלֶיהָ, דְהָא
פַּד סְלִיקַת מִתַּתָּא לְעִילָא עַל רִישָׁא דָאֵת ו',
אִיהוּ פְרוּמְחָא ו', אֲתֵאֲרַכְתּ בֵּיהּ כְּשֶׁרֵבִיטָא
דְכַכְבָּא, וְכַד סְלִיקַת לְעִילָא שְׁרִינָא עֲלָהּ י'
וְאַתְעֵבִידַת ז', וְדַאי תַּגָּא עַל רִישָׁא דְסֵפֶר תּוֹרָה,
כִּיּוֹן דְנְחָתַת, צְרִיף לְמִדְרֶךְ קָשֶׁת לְגַבְהָ דְאִיהוּ
צְדִיק, וּמִנֵּיהּ נְחִיתַת וְאַזְדִּירִיקַת בְּאַתְרָהָא.

וְחֲרָבָא דְאִיהִי (דְהֵאִי) טָפָה אִיהִי חֲתִיכַת לָהּ
לְתֵלֶת טַפִּין, בְּגִין דְאִזִּילַת סְגוּלַתָא,
כַּד נְחִיתַת עֲלָהּ הָוָה י', וְלִבְתַּר חֲתִיכַת לָהּ
לְתֵלֶת, לְמַהוּי תַּגָּא וְעֵטְרָה בְּרִישָׁא דְתֵלֶת
אַבְהֵן, דְתֵהֵא כְּתוּב תּוֹרָה וְכְתוּב כְּהֵנָה וְכְתוּב
מַלְכוּת, וְדַא רְזָא דְשְׁלֹשֶׁת תַּגִּין עֲלָהּ.

דְרִישָׁא דְחֲרָבָא אִיהִי י', גּוֹפָא דְחֲרָבָא ו',
תְרִין פִּיפּוּת דִּילָהּ ה"ה, נִרְתִּיקָא דִּילָהּ
אַדנ"י, (וְחֲרָבָא יְהו"ה), וְכַד אִיהִי יְהו"ה בַּר
מִשְׁכִּינָתִיהּ, אִיהוּ דִין דְחֲתִיף מִכָּל סֵטְרָא, כַּד
עָאֵל בְּנִרְתִּיקָה אֲתַעֲבִיד רַחֲמִי וְלֹא חֲתִיף דִּינִין,
וְרְזָא דְחֲרָבָא בְּנִרְתִּיקָה, יֵאֱהוּדוּנָה י' הֵכִי וְדַאי.
וּבְזִמְנָא דִּיהו"ה בַּר מִשְׁכִּינָתִיהּ, אֲתֵמַר
בֵּיהּ (דְבוּרִים ד' כג) כִּי יְהו"ה אֱלֹהֵיךְ אֵשׁ
אֲכָלָה הוּא, דְנִטְלִיל מִגְּבוּרָה לְאוּקְדָא עֲלִמָא,
י' אֲתַעֲבִיד גַחְלַת, ו' שְׁלֵהֹבָה גַחְלַת, ה' ה'

האחד חמשה גונים, השני חמשה אורות שמאירים בהם, ובזמן שה' עליונה הסתלקה מה' תחתונה, היא אומרת אל תראוני שאני שחרחרת, ובזמן שהיא מאירה בגוניה, נאמר בה וראיתיה לזכר ברית עולם. קמו תנאים ואמוראים שלמעלה, ואמרו: רבי רבי, כמה תקיף הקלע שלך, שהעלית אותה עד אין סוף, והורדת אותה עד אין תכלית.

פתח קמו מקדם ואמר: שמעו הרים את ריב יהו"ה. אמר להם: אבות אבות, הרים גדולים, שמעו, שהאבן הזאת שנגזרה מההרים הללו שלכם, שהיא כתר בראש כלם, והאיתנים, שהיא כתר על כלם, היא מעלה ריב עליכם בשביל בעלה, שהיא מעין נסתר פסלע, עד שיבא בעלה לא נותן מימיה, שהרי הלשונות הם כמו פטישים שמכים באותו סלע, ואין אחד מהם שמוציא ממנה נביעה פרט לבעלה שיודע למשוך אותה.

פתח רבי שמעון ואמר: אשרי הוא מי שמתפלל ויודע להעלות רצונו למעלה, שהרי פיו מוציא שמות, ואצבעותיו כותבות סודות, וכשעולים השמות מפיו, כמה עופות פותחים פנפיהם למעלה לקבל אותן, וכמה חיות של המרכבה, כלם מזדמנים אליהם בכדי לטל אותם, כל שפן אם שכניה שורה בתפלתו ומתעלה לקדוש ברוך הוא, וסוד הדבר - אם תשכבון בין שפתיים, אל תקרי אם אלא אם, אשרי הוא מי שמעלה אותה בתפלתו שמתפלל בשפתיים, למעלה אל בעלה.

בתפלת השחרית עולה בשם שנקרא א"ל, הא"ל הגדול ודאי. בתפלת המנחה עולה בשם

חד חמש גוונים, תננינא חמש נהורין דנהרין בהון, ובזמנא דה' עלאה אסתלקת מה' תתאה, איהי אמרה (שיר א ו) אל תראוני שאני שחרחרת, ובזמנא דאיהי נהרא בגוונהא, אתמר בה (בראשית ט טז) וראיתיה לזכר ברית עולם, קמו תנאים ואמוראים דלעילא, ואמרו רבי רבי כמה תקיפא קירטא דילך, די סליקת לה עד אין סוף, ונחיתת לה עד אין תכלית.

פתח כמלקדמין ואמר, שמעו הרים את ריב יהו"ה (מיכה ו ב), אמר לון אבהן אבהן טורין רברבין, שמעו, דהאי אבן דאתגזרת מאלין טורין דלכון, דאיהי פתרא ברישא דכלהו, והאיתנים דאיהי פתרא על כלהו, איהי סליקת ריב עלייכו, בגין בעלה, דאיהי מבוועא סתימא פסלע, עד דייתי בעלה לא נהבא מימוי, דהא לישנין אינון כפטישיין דמחאן בההוא סלע, ולית חד מנייהו דאפיק מינה נביעו, פר מבעלה דיודע לאמשכא לה.

פתח רבי שמעון ואמר, זכאה איהו מאן דמצלי וידע לסלקא רעותיה לעילא, דהא פומי אפיק שמחן, ואצבעוי כתבין רזין, וכד סלקין שמחן (דף מח ע"א) מפומי, כמה עופין פתחין גדפייהו לעילא לקבלא לון, וכמה חיוון דמרפבתא, כלהו מזדמנין לגבייהו לנטלא לון, כל שפן אם שכינתא שריא בצלותיה, ואסתלקת לקודשא בריהו הוא, ורזא דמלה אם תשכבון בין שפתיים, (תהלים סח יד), אל תקרי אם אלא אם, זכאה איהו מאן דסליק לה בצלותיה דמצלי בשפוי, לעילא לגבי בעלה.

בצלותא דשחרית סלקא בשמא דאתקרי א"ל, הא"ל הגדול ודאי, בצלותא דמנחה סליקת בשמא דאתקרי אלהים,

שְׁנַקְרָא אֱלֹהִיִּים. בְּתַפְלַת עֲרִבִית
עוֹלָה בְּשֵׁם שְׁנַקְרָא יְהוּ"ה, וְסוּד
הַדְּבַר - א"ל אֱלֹהִיִּים יְהוּ"ה דְּבַר
וַיִּקְרָא אֶרְץ.

וְאָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמְּשֵׁנָה, שְׁצַרְיָה
אָדָם בְּתַפְלָתוֹ לְשִׁהוּת שְׁעָה אַחַת
קָדָם שְׁמַתְפַּלֵּל, וְשְׁעָה אַחַת אַחַר
שְׁמַתְפַּלֵּל, וְסוּד הַדְּבַר - שְׁיִשְׁהָה
בְּתַפְלָתוֹ שְׁעָה אַחַת, מִשּׁוּם
שְׁנֹאמַר וְהָאִישׁ מִשְׁתַּאֲה לָהּ
מִחְרִישׁ, אוֹתוֹ שְׁנֹאמַר בּוֹ יְהוּ"ה
אִישׁ מְלַחְמָה, וְאַחַר שְׁשָׁהה אוֹתוֹ
הָאִישׁ וְהַתְּפַלֵּל, אִם שְׁגוּרָה
תְּפַלְתּוֹ בְּפִיּוֹ, וְדַאי הַתְּקַבְּלָה
תְּפַלְתּוֹ.

וְסוּד הַדְּבַר - אָדָם צַרְיָה לְשִׁהוּת
וְהָאִשָּׁה לְהַקְדִּים, כְּמוֹ שְׁנֹאמַר
אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וַיִּלְדָה זָכָר. (וְסוּד
הַדְּבַר - אִשָּׁה מִזְרַעַת תַּחֲלָה יוֹלְדַת זָכָר, וְעוֹד,
שְׁבַשְׁפְּלָנוּ זָכָר לְגוֹ, וְסוּד הַדְּבַר - שְׁבַשְׁפְּלָנוּ שֶׁל
אָדָם זָכָר וְזָכְרָנוּ לְטוֹבָה).

וְעוֹד, אִם שְׁגוּרָה תְּפַלְתּוֹ בְּפִיּוֹ,
הוּא סוּד וַיְהִי הוּא טָרָם כְּלָה
לְדַבֵּר וְהִנֵּה רַבְקָה יוֹצֵאת, וְסוּד
הַדְּבַר - וְהִנֵּה טָרָם יִקְרָאוּ וְאֲנִי
אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וְאֲנִי
אֲשַׁמְעֵ. אֲשַׁרִּי הוּא מִי שֶׁלֹּא מַעֲכָב
אֶת הַגְּבִירָה מֵלַעֲלוֹת לְמַלְךְ, שְׁכָל
מִי שֶׁתְּפַלְתּוֹ שְׁגוּרָה בְּפִיּוֹ בְּלִי
עֲפוּב, הֵהוּא מְמַהֵר אֶת הַגְּבִירָה
לְמַלְךְ. אוֹי לְהֵם לְבַנְי אָדָם שֶׁהֵם
אֲטוּמִי לֵב וְעֵינָיִם, שֶׁלֹּא
מִשְׁתַּדְּלִים לְהַפִּיר בְּכַבּוֹד רַבּוֹנָם,
לְרַצּוֹת אוֹתוֹ עִם שְׁכִינָתוֹ בְּכַמָּה
תַּחְנוּנִים וּפְיוּסִים לְהוֹרִיד אוֹתוֹ
לְשְׁכִינָה, כֹּל שְׁכֵן לְעוֹרֵר בּוֹ אֶהְבֵּה
אֵלָיָה, כְּמוֹ שֶׁתְּקַנּוּ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

וּבְשַׁעוּמְרִים לְפָנָיו, צַרְיָה לְעַמֵּד
לְפָנָיו בִּירְאָה. אֲשַׁרִּי הֵם יִשְׂרָאֵל
שְׁיֹדְעִים לְפִיִּס אֶת רַבּוֹנָם פְּרָאוּי,
וּלְחַבֵּר בְּפִיהֶם בְּתַפְלוֹתָם שְׁנֵי
הַשְּׁמוֹת הַלְלוּ שֶׁהֵם יֵאֱהוּדוּנָה"י,
שְׁבָאוֹתוֹ זְמַן אֲז"ז תְּקַרָּא וַיְהוּ"ה

בְּצִלוֹתָא דְעֲרִבִית סְלִיקַת בְּשֵׁמָא דְאַתְקַרִּי
יְהוּ"ה, וְרָזָא דְמִלָּה אֵל אֱלֹהִים יְהוּ"ה דְּבַר
וַיִּקְרָא אֶרְץ (ש"ס נ א).

וְאָמְרוּ מְאִרִי מִתְּנִיתִין, דְּצַרְיָה בַר נִשׁ
בְּצִלוֹתֵיהָ לְשִׁהוּת שְׁעָה אַחַת קָדָם
דְּמַצְלִי, וְשְׁעָה אַחַת לְבִתְר דְּמַצְלִי, וְרָזָא דְמִלָּה
דִּישָׁהָא בְּצִלוֹתֵיהָ שְׁעָתָא חֲדָא, בְּגִין
דְּאַתְמַר (בְּרַאשִׁית כד כא) וְהָאִישׁ מִשְׁתַּאֲה לָהּ
מִחְרִישׁ, הֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיהָ (שְׁמוֹת טו ג) יְהוּ"ה
אִישׁ מְלַחְמָה, וּלְבִתְר דִּישָׁהָא לִיָּה בַר נִשׁ וְצִלִּי,
אִם שְׁגוּרָה תְּפַלְתּוֹ בְּפִיּוֹ וְדַאי אֶתְקַבְּל צִלוֹתֵיהָ.

וְרָזָא דְמִלָּה בַר נִשׁ צַרְיָה לְמַשְׁהָא וְאַתְתָּא
לְאַקְדָּמָא, כְּמָה דְאַתְ דְּאַמַר (וַיִּקְרָא יב
ב) אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וַיִּלְדָה זָכָר, (וְרָזָא דְמִלָּה אִשָּׁה
מִזְרַעַת תַּחֲלָה יוֹלְדַת זָכָר, וְעוֹד (תְּהִלִּים קלו כג) שְׁבַשְׁפְּלָנוּ זָכָר לְגוֹ,
וְרָזָא דְמִלָּה שְׁבַשְׁפְּלָנוּ שֶׁל אָדָם זָכָר וְזָכְרָנוּ לְטוֹבָה).

וְעוֹד אִם שְׁגוּרָה תְּפַלְתּוֹ בְּפִיּוֹ, אִיהוּ רָזָא וַיְהִי
הוּא טָרָם כְּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רַבְקָה יוֹצֵאת
(בְּרַאשִׁית כד טו), וְרָזָא דְמִלָּה וְהִנֵּה טָרָם יִקְרָאוּ וְאֲנִי
אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וְאֲנִי אֲשַׁמְעֵ (יִשְׁעִיהוּ סה
כד), זְפָאָה אִיהוּ מָאן דְּלֹא מַעֲכָב מְטְרוּנִיתָא
לְסַלְקָא לְמַלְכָּא, דְּכָל מָאן דְּאִיהוּ צִלוֹתֵיהָ
שְׁגוּרָה בְּפּוּמוּי בְּלֹא עֲפוּבָא, הֵהוּא מְמַהֵר
מְטְרוּנִיתָא לְמַלְכָּא, וְוִי לֹזַן לְבַנְי נִשָּׂא דְאִינוּן
אֲטִימִין לְבָא וְעֵינָיִן, דְּלֹא מִשְׁתַּדְּלִין לְמַנְדַּע
בִּיקְרָא דְמֵאֲרִיהוּן לְרַצּוּנֵי לִיָּה בְּשְׁכִינְתֵיהָ,
בְּכַמָּה תַּחְנוּנִים וּפְיוּסִים, לְנַחֲתָא לִיָּה לְגַבֵּי
שְׁכִינְתָא, כֹּל שְׁכֵן לְאַתְעֲרָא בֵּיהָ רַחֲמֵי לְגַבֵּיהָ,
כְּמָה דְתְּקִינוּ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

וְכַר קִימִין קְדָמִיהָ, צַרְיָה לְמִיקָם קְדָמִיהָ
בְּדַחֲלוֹ, זְפָאִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל דִּידְעִין
לְפִיִּסָּא לְמֵאֲרִיהוּן כְּדָקָא יָאוּת, וּלְחַבְרָא
בְּפּוּמֵיהוּ בְּצִלוֹתֵהוּן תְּרִין שְׁמָהֵן אֵלִין דְּאִינוּן

זַעֲנָה, וַיְהוּ"ה הוּא וּבֵית דִּינּוֹ, וְזוֹ שְׂכִינָה (וְזוֹ חֲכֻמָּה עֲלִיוֹנָה וּשְׂכִינָה) (חֲכֻמָּה) עֲלִיוֹנָה וְתַחְתּוֹנָה, וְזֶהוּ סוּד אִם תִּשְׁכַּבּוּן בֵּין שְׂפָתַיִם, שֶׁהִיא הַקְּרָבָן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂוֹדָאֵי הַשְׂכִּינָה הִיא הַקְּרָבָן שְׁלוֹ, וּמִשּׁוּם זֶה תִּקְנּוּ תַפְלָה בְּקְרָבָן. הִיא הַעוֹלָה, הַעוֹלָה וְדָאֵי. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁמַּעֲלָה אוֹתָהּ אֵלָיו כְּרָאוּי, שֶׁהוּא שׂוֹאֵל בְּשִׁבְלָה מִי זֹאת עוֹלָה, עוֹלָה וְדָאֵי, מִן הַמְדַבֵּר, מִן הַמְדַבֵּר וְדָאֵי, שְׁפִי חוֹשֵׁב הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ הַר סִינַי, וּמִשּׁוּם זֶה מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמְדַבֵּר וְגוֹמֵר.

מִקְטֶרֶת מֵר, זוֹ תַפְלַת שְׁחֵרִית שֶׁתִּקַּן אֲבָרָהֶם, שֶׁהוּא מֵר, וְעוֹד מִקְטֶרֶת מֵר, צְרוּר הַמֵּר דוּדֵי לֵי, וְזֶה נֶצַח, שֶׁמַּעֲלָה אוֹתָהּ בְּיָמִין. זֶהוּ שֶׁתּוֹב נַעֲמוֹת בְּיָמִינָךְ נֶצַח, וּלְבֹנָה זֶה הוּד, שֶׁמַּעֲלָה אוֹתָהּ בְּגִבְיָהּ. מִכָּל אֲבָקָת רֹכֵל, זֶה צְדִיק שֶׁמַּעֲלָה אוֹתָהּ בְּעַמּוּד הָאֲמָצְעִי, וְאִם לֹא עוֹלָה הַשְׂכִּינָה בַתַּפְלָתוֹ קְרָבָן לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הָרִי הַפְּלֵב יוֹרֵד לְאָכַל אֶת קְרָבָנוֹ, אוֹי לוֹ, וְטוֹב שְׁלֹא נִבְרָא בְּעוֹלָם, וְעֲלִיו נֶאֱמַר גַּם בְּלֹא דַעַת נִפְשׁ לֹא טוֹב.

וּבְשִׁעוֹרָה שְׂכִינָה בַתַּפְלָתוֹ, כְּמָה חַיּוֹת וּמְרַכְבָּה וּגְלַגְלֵי הַכֶּסֶף, כָּלֶם יִתְעוֹרְרוּ אֵלֶיהָ בְּנִגּוֹן בְּשִׁמְחָה, וְכָלֶם כְּנִפְיָהֶם פְּתוּחוֹת לְקַבֵּל אוֹתָהּ, וְהָרִי פָּרְשׁוּהוּ וּפְנִיָהֶם וּכְנִפְיָהֶם פְּרוּדוֹת מִלְמַעְלָה.

וּבְשִׁעוֹרָה, עוֹלָה כְּמוֹ יוֹנָה, וּכְשִׁיּוֹרְדָת, יוֹרְדָת כְּנֶשֶׁר, שֶׁהִיא הַגְּבִירָה, שְׁלֹא פוֹחֶדֶת מִכָּל הָעוֹפּוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, וְיוֹרְדָת עִם כְּמָה מְזוֹנּוֹת לְבִינָה. זֶהוּ שֶׁתּוֹב כְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוֹ עַל גּוֹזְלָיו יִרְחֶף.

וְכַד סֶלְקָא סֶלְקָא פִּיּוֹנָה, וְכַד נַחְתַּת נַחְתַּת כְּנֶשֶׁרָא, דָּאִיהִי מְטְרוֹנִיתָא,

יֵאֵהוּדוֹנָה"י, דְּבַהֲהוּא זְמַנָּא אָ"ז תִּקְרָא וַיְהוּ"ה זַעֲנָה (יִשְׁעִיהוּ נח א), וַיְהוּ"ה הוּא וּבֵית דִּינּוֹ, וְדָא שְׂכִינָתָא (ג"א וְדָא חֲכֻמָּתָא עֲלָאָה וּשְׂכִינָתָא) (ג"א חֲכֻמָּה) עֲלָאָה וְתַתָּאָה, וְדָא אִיהוּ רְזָא אִם תִּשְׁכַּבּוּן בֵּין שְׂפָתַיִם (תהלים סח יד), דָּאִיהִי קְרָבָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְדָאֵי שְׂכִינָתָא אִיהִי קְרָבָנָא דִּילִיָּהּ, וּבְגִין דָּא תִּקְנּוּ צְלוֹתָא בְּקְרָבָנָא.

הִיא הַעוֹלָה, הַעוֹלָה וְדָאֵי, זְפָאָה אִיהוּ מָאן דְּסָלִיק לָהּ לְגַבְיָהּ בְּדָקָא יָאוֹת, דָּאִיהוּ שְׂאִיל בְּגִינָה (שיר ח ה) מִי זֹאת עוֹלָה, עוֹלָה וְדָאֵי, מִן הַמְדַבֵּר, מִן הַמְדַבֵּר וְדָאֵי, דְּפּוֹמוּי חָשִׁיב קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּטוֹרָא דְּסִינַי, וּבְגִין דָּא מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמְדַבֵּר וְגוֹמֵר.

מִקְטֶרֶת מֵר (שם ג ו) דָּא צְלוֹתָא דְּשְׁחֵרִית דְּתִקִּין אֲבָרָהֶם דְּהוּא מֵר, וְעוֹד מִקְטֶרֶת מֵר, (שם א יג) צְרוּר הַמֵּר דוּדֵי לֵי, וְדָא נֶצַח דְּסָלִיק לָהּ בְּיָמִינָא, הָדָא הוּא דְּכֹתִיב (תהלים טו יא) נַעֲמוֹת בְּיָמִינָךְ נֶצַח, וּלְבֹנָה דָּא הוּד, דְּסָלִיק לָהּ בְּגִבְיָהּ, מִכָּל אֲבָקָת רֹכֵל דָּא צְדִיק, דְּסָלִיק לָהּ בְּעַמּוּדָא דְּאֲמָצְעִיתָא, וְאִם לֹא סֶלְקָא שְׂכִינָתָא בְּצְלוֹתֶיהָ, קְרָבָנָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָא פְּלָבָא קָא נַחִית לְמִיכָל קְרָבָנָא דִּילִיָּהּ, וְוִי לִיָּה טַב לִיָּה דְּלֹא אֲתַבְּרִי בְּעֵלְמָא, וְעֲלִיָּה אֲתַמֵּר (משלי יט כג) גַּם בְּלֹא דַעַת נִפְשׁ לֹא טוֹב.

וְכַד סֶלְקָא שְׂכִינָתָא בְּצְלוֹתֶיהָ, כְּמָה חַיּוֹן וּמְרַכְבָּתָא וּגְלַגְלֵי דְּכוּרְסִיָּא, כְּלָהוּ יִתְעוֹרוּן לְגַבְיָהּ בְּנִגּוֹנָא בְּחֻדָּהּ, וְכָלֶהוּ גְדַפְיָהוּ פְּתִיחָן לְקַבֵּלָא לָהּ, וְהָא אוּקְמוּהוּ (יחזקאל א יא) וּפְנִיָהֶם וּכְנִפְיָהֶם פְּרוּדוֹת מִלְמַעְלָה.

וְכַד סֶלְקָא סֶלְקָא פִּיּוֹנָה, וְכַד נַחְתַּת נַחְתַּת כְּנֶשֶׁרָא, דָּאִיהִי מְטְרוֹנִיתָא,

מי הם גוזליו? אלו הם ישראל, שהם כמו גוזלים שמצפצפים לה בכמה צפצופים של תפלה, ויורדת אליהם, לכל אחד מורידה לו מזון פראוי לו. למי מורידה מזון של התורה, שהוא מזון הנשמה, למי מורידה מזון הגוף, לכל אחד כפי רצונו.

דבר אחר אם תשפבון, זו האם העליונה, שהיא תפלת השבת, שצריכים שפתים לקבל אותה בערב שבת, שהיא נשמת כל חי, היא יורדת על ראש צדיק שהוא יום השביעי, לשון למודים קוראים אותו, והיא שורה עליו בין שתי שפתים, שהם נצח והוד. ושבת הוא פה, (פה) שנפתח בערב שבת לקבל אותה בתפלת השבת הזו, שהרי תפלת השבת נקראת קבלה, וממנה מקבלות כל הספירות זה מזה, ובה תפלתו של אדם מקבלת לפני יהו"ה, והיא תפלת עשרת ימי תשובה, והיא ה' עליונה שתקנו בה חמש תפלות ביום הכפורים.

אבל שבת היא שכינה תחתונה, כלולה משלשה אבות, שהם שלשת הענפים של ש' של שבת, ב"ת יחידה היא נקדה בחלל שלה, והיא חג של כל (שכולל כל) ימים טובים, עליה נאמר היושב על חוג הארץ.

אבל נשמה יתרה בשבת ובמים טובים ובכל המוספים, היא האם העליונה, תוספת רוח הקדש, תפלה של ששת ימי החל, שלש פעמים בכל יום, היא השכינה התחתונה, הכלל של שמונה עשרה תפלות, שלש פעמים ביום, עולים בששה ימים שמונה עשרה, ועל שמו נקראת תפלת כל פ"ה. בימי החל מביאים לה

דלא דחילת מפל עופין דעלמא, ונחתא בכמה מזונין לבנהא, הדא הוא דכתיב (דברים לב יא) כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף, (דף טו ע"ב) מאן גוזליו, אליו אינון ישראל, דאינון כגוזלמיא מצפצפין לה בכמה צפצופין דצלותא, ונחתת לגבייהו, לכל חד נחתא ליה מזונא פדקא יאות ליה, למאן נחתא מזונא דאורייתא דאיהי מזונא דנשמתא, למאן נחתא מזונא דגופא, לכל חד פפום רעותיה.

דבר אחר אם תשפבון, דא אימא עלאה, דאיהי צלותא דשבת, דצריכין שפון לקבלא לה בערב שבת, דאיהי נשמת כל חי, איהי נחתא על ראש צדיק דאיהו יום השביעי, לשון למודים קרינן ליה, ואיהי שריא עליה בין תרין שפון דאינון נצח והוד.

ושבת איהי פה, (נ"א פתח) דאתפתחא בערב שבת לקבלא לה בהאי צלותא דשבת, דהא צלותא דשבת אתקריאת קבלה, ומינה מקבלין כל ספיראן דין מן דין, ובה צלותא דבר נש מקובלת קדם יהו"ה, ואיהי צלותא דעשרת ימי תשובה, ואיהי ה' עלאה, דתקיננו בה חמש צלותין ביומא דכפורי.

אבל שבת איהי שכינתא תתאה, פלילא מתלת אבהן, דאינון תלת ענפין דש' דשפ"ת, ב"ת יחידה איהי נקודה בחלל דילה, ואיהי חג דכל (נ"א דכליל כל) יומין טבין, עליה אתמר (ישעיהו מ כב) היושב על חוג הארץ.

אבל נשמתא יתירא בשבת וביומין טבין ובכל מוספין, איהי אימא עלאה, תוספת רוח הקדש, צלותא דשית יומין דחול תלת זמנין בכל יומא, איהי שכינתא תתאה, פללא דתמני סרי צלותין, תלת זמנין ביומא, סלקין בשית יומין ח"י, ועל שמיה אתקרי תפלת כל פ"ה, ביומין דחול

סלקין בשית יומין ח"י, ועל שמיה אתקרי תפלת כל פ"ה, ביומין דחול

אֵייתִי לָהּ מְזוֹנָא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, אַבְל בְּשַׁבַּת וַיּוֹמִין טָבִין אֵייתִי לָהּ מְזוֹנָא עַל יְדֵי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, וְוִי לֹא־תִתָּא דֹא־תִפְרַנְסַת עַל יְדֵי שְׁלִיחָא, וְהָא אוֹקְמוּהוּ בִּיּוֹנָה, דֹּא־תִמַּר (בראשית ח יא) וְהִנֵּה עֲלָה זֵית טָרֵף בְּפִיָּה, וְאִמַּי עֲלָה זֵית, אֶלֶּא אִמַּרְת יוֹנָה, רַבּוֹן עֲלִמִין, תְּהֵא מְזוֹנָא דִּילִי מְסוּרָה בִּידֵךְ וְתֵהא מְרִירָא כְּזֵית, וְלֹא תֵהא מְתוּקָה וּמְסוּרָה בִּידֵי שְׁלִיחַ, וְשְׁלִיחַ בְּהֵאִי אֲתֵר דָּא מְטַטְרוּ"ן, וְעוֹד שְׁכִינְתָּא אֲתִקְרִיאַת צְלוֹתָא דְפְסָחָא מְסַטְרָא דִּימִינָא, צְלוֹתָא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה מְסַטְרָא דְשְׁמַאֲלָא, צְלוֹתָא דְשְׁבוּעוֹת מְסַטְרָא דְאִמְצַעִיתָא, יְהוּ"ה אִיהִי בְּכָל אֲתֵר לְקַבְּלָא לָהּ, (וּלְתַקּוּנֵי מְאֵי קַרְבָּא).

מְזוֹן עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, אַבְל בְּשַׁבַּת וַיּוֹמִים טוֹבִים מְבִיאִים לָהּ מְזוֹן עַל יְדֵי הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא. אוֹי לֹא־שָׂה שְׁמַת־פְּרַנְסַת עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, וְהָרִי פְּרֻשׁוּהוּ בִּיּוֹנָה, שְׁנֵאֲמַר וְהִנֵּה עֲלָה זֵית טָרֵף בְּפִיָּה, וְלָמָּה עֲלָה זֵית? אֶלֶּא אִמַּרְתָּ הַיּוֹנָה, רַבּוֹן הָעוֹלָמִים, יְהִיָּה מְזוֹנֵי מְסוּר בִּידֵךְ וְיִהְיֶה מְרוּר כְּזֵית, וְלֹא יִהְיֶה מְתוּק וּמְסוּר בִּידֵי שְׁלִיחַ, וְהַשְׁלִיחַ בְּמִקּוּם הַזֶּה זֶה מְטַטְרוּ"ן, וְעוֹד, שְׁכִינָה נִקְרֵאת תְּפִלָּה שֶׁל פְּסַח מְצַד הַיָּמִין, תְּפִלַּת רֵאשׁ הַשָּׁנָה מְצַד הַשְּׂמָאל, תְּפִלַּת שְׁבוּעוֹת מְצַד הָעַמּוּד הָאִמְצַעִי, יְהוּ"ה הוּא בְּכָל מְקוּם לְקַבְּלָא אוֹתָהּ (וּלְתַקּוּן אַת בְּלִי הַקָּרָב).

דְּבַר אַחַר שְׁמַעוּ הָרִים אֶת רִיב יְהוּ"ה (מיכה ב) מָאן רִיב יְהוּ"ה וּמָאן הָרִים, רִיב יְהוּ"ה דָּא שְׁכִינְתָּא, הָרִים אֲלִין אַבְהֶן, רִיב אִיהִי קְטָטָה וּמַחְלַקְתָּ לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, עַל בְּנֵהָ דְאִינוּן בְּגֻלוֹתָא, וּבְזַמְנָא דְלֹאוּ אִינוּן בְּגֻלוֹתָא, אִיהִי רִיב לְגַבִּיָּה עַל אִינוּן מְסַכְנִין דְּאֲזִלִין מִתְתַּרְכִּין מֵאֲתַרְיָהוּ, בְּגִין דִּי־רַחֵם עֲלֵיהוּ, וּקְרָא אוֹכַח, הֵדָּא הוּא דְכָתִיב (ישעיה כז ח) אוּ יַחֲזֵק בְּמַעוּזֵי, יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי, תִּרִי שְׁלָמֵי, חַד עִם שְׁכִינְתָּא דְאִיהִי רִיב לְגַבִּיָּה עַל מְסַכְנָא, וּמָאן אִיהוּ מְסַכְנָא דְעַבְדַּת רִיב בְּגִינָהּ, דָּא מְסַכְנָא דְאִיהוּ מְסַטְרָא דְצַדִּיק, וְכָל שְׁפָן פֶּד צַדִּיק דְאִיהוּ חֲרִב וְיָבֵשׁ בְּח"י בְּרַכָּאן דְצְלוֹתָא, וְצוּוּחִין לְגַבִּי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאֲתִמַּר לְגַבִּיָּהוּ (משלי א כח) אֲזַי קְרָאֲנִי וְלֹא אֶעֱנֶה.

דְּבַר אַחַר, שְׁמַעוּ הָרִים אֶת רִיב יְהוּ"ה, מַה זֶה רִיב יְהוּ"ה וּמַה זֶה הָרִים? רִיב יְהוּ"ה זוּ הַשְּׁכִינָה, הָרִים אֵלוּ הָאֲבוֹת, רִיב הִיא קְטָטָה וּמַחְלַקְתָּ לְקוֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל בְּנֵיהָ שְׁהֵם בְּגֻלוֹת, וּבְזַמְנָן שְׁאִינְם בְּגֻלוֹת, הִיא רִיב אֲלִיו עַל אוֹתָם הָעֲנִיִּים שְׁהוֹלְכִים מְגַרְשִׁים מִמְּקוֹמָם כְּדִי שְׁיִרְחֵם עֲלֵיהֶם, וְהַכְּתוּב מוֹכִיחַ, זֶהוּ שְׁכַתוּב אוּ יַחֲזֵק בְּמַעוּזֵי יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי. שְׁנֵי שְׁלוֹמוֹת, אֶחָד עִם הַשְּׁכִינָה, שְׁהִיא רִיב אֶצְלוּ עַל הָעֲנִי, וּמִי הוּא הָעֲנִי שְׁעוֹשֶׂה רִיב בְּשִׁבְלֵוּ? זֶהוּ הָעֲנִי שְׁהוּא מְצַד שֶׁל צַדִּיק, וְכָל שְׁפָן כְּשֶׁצַּדִּיק שְׁהוּא חֲרִב וְיָבֵשׁ בְּשִׁמּוֹנָה עֲשֶׂרָה הַפְּרֻכוֹת שֶׁל הַתְּפִלָּה, וְצוּעִקִים לְקוֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנֵאֲמַר אֲלֵיהֶם אֲזַי יִקְרָאֲנִי וְלֹא אֶעֱנֶה.

וּכְמוֹ שְׁשִׁכְנָה הַתְּחַתּוֹנָה הִיא רִיב עַל צַדִּיק שְׁהוּא ח"י הָעוֹלָמִים, חֲרִב וְיָבֵשׁ, (חֲרִב מִבֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְיָבֵשׁ מִנְּסָכִים וְעוֹלוֹת) כִּף הוּא רִיב הַשְּׁכִינָה

וּכְמוֹ דְשְׁכִינְתָּא תְּתַאָּה אִיהִי רִיב עַל צַדִּיק דְאִיהוּ ח"י עֲלִמִין, חֲרִב וְיָבֵשׁ, (חֲרִב מִבֵּי מִקְדָּשׁא וְיָבֵשׁ מִנְּסָכִים וְעוֹלוֹת), הֵכִי אִיהוּ רִיב שְׁכִינְתָּא עֲלָאָה בְּגִינָה עִם קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, וְעֲלֵיָהוּ אֲתִמַּר (דְּבָרִים יז ח) דְּבָרֵי רִיבוֹת

העליונה בשבילו עם הקדוש ברוך הוא, ועליהם נאמר דברי ריבות בשעריה, ובזמן ששתייהם הן ריבות בשבילו עם הקדוש ברוך הוא, הקדוש ברוך הוא צועק אל ישראל למטה, או יחזק במעוזי יעשה שלום לי, שלום יעשה לי. שני שלומים, כנגד שתי ריבות, וקשה היא לה מהכל הפרדת הקדוש ברוך הוא ממנה, וזו מחלקת לשם שמים.

ובשנפלת, נופלת לרגליו, זהו שפנתוב ותגל מרגלותיו ותשכב, ונופלת לפניו בנפילת אפים, משום שצדיק שהוא ח"י העולמים עני בגלות, וצדיק כשהוא מחוץ למקומו, נאמר בו נשקו בר פן יאנף, וכששכינה מחוץ למקומה נקראת ברייתא, הוא בן והיא ברייתא, ששבת שנוספת לעני שהוא צדיק, יום השבת ודאי, שאין לו משלו אלא נשמה יתרה שנוספת אליו בשביל השכינה, הוא נקרא מוסף שבת.

ובאותו זמן היא נקראת תוספתא, מצד של יום שבת כמה תוספות יורדים עמה לתלמידי חכמים, שנקראו נשמות יתרות. זהו שפנתוב נשמת כל חי תברך את שמך יהו"ה אלהינו וכו', ואלו (סג) שנוספים לעם הקדוש בערב שבת, יורשים אותם תלמידי חכמים בימי החל, ובהם נעשה חל קדש, ואלו הם תוספות שיורדים מתוספתא.

שנא' השכינה היא תקון הגוף של הקדוש ברוך הוא, היא ברייתא כשנאמר בה ותגל מרגלותיו, והיא תוספתא מצד של ח"י העולמים, שהוא מוסף שבת, והיא משנה מצד של גוף, משנה תורה ודאי, והיא התקפה מצד של זרוע ימין המלך. זהו

בשעריה, ובזמנא דתרוייהו אינון ריבות בגיניה עם קודשא בריך הוא, קודשא בריך הוא צווח לגבי ישראל לתתא, או יחזק במעוזי, יעשה שלום לי, שלום יעשה לי (ישעיהו כז ט), תרי שלומים, לקבל תרי ריבות, וקשיא איהי לה מפלא, אפרשותא דקודשא בריך הוא מינה, ודא איהו מחלוקת לשם שמים.

וכד נפילת, נפילת לרגלוי, הדא הוא דכתיב (רות ג ט) ותגל מרגלותיו ותשכב, ואתנפלת קדמיה בנפילת אפים, בגין צדיק דאיהו ח"י עלמין עני בגלותא, וצדיק כד איהו לבר מאתריה אתמר ביה (תהלים ב יב) נשקו בר פן יאנף, ושכינתא כד איהי לבר מאתריה אתקריאת ברייתא, איהו בר ואיהי ברייתא (דף טו ע"א) דשבת דאתוסף לעני דאיהו צדיק, יום השבת ודאי, דלית ליה מדיליה אלא נשמתא יתירה דאתוסף לגביה בגין שכינתא, אתקרי איהו מוסף שבת.

ובההוא זמנא אתקריאת איהי תוספתא, מסטרא דיום שבת כמה תוספות נחתין עמה לתלמידי חכמים, דאתקריאו נשמות יתרות, הדא הוא דכתיב נשמת כל חי תברך את שמך יהו"ה אלהינו וכו', ואלין (אינון) דמתוספאן לעמא קדישא בערב שבת ירתין לון תלמידי חכמים ביומין דחול, ובהון אתעביד חול קדש, ואלין אינון תוספות דקא נחתין מתוספתא.

דודאי שכינתא איהי תקונא דגופא דקודשא בריך הוא, איהי ברייתא כד אתמר בה (רות ג ט) ותגל מרגלותיו, ואיהי תוספתא מסטרא דח"י עלמין, דאיהו מוסף שבת, ואיהי משנה מסטרא דגופא, משנה תורה ודאי, ואיהי התקפא מסטרא דזרועא ימינא דמלכא, הדא

הוא דְּכָתִיב (שמות טו) יְמִינָהּ יְהו"ה נְאֻדְרֵי בַּפֶּחַ, בַּפֶּחַ תִּרְגֹּם בְּתוֹקְפָא, הַצֶּרְכָּה אִיְהִי מִסְטָרָא דְשִׁמְאֵלָא, וּבִדְרוּעָא שִׁמְאֵלָא אֶחִיד בָּהּ, וּבִדְרוּעָא יְמִינָא אֲתַקֵּן בָּהּ, וַיִּמָּא קוּמֵי שְׁבִי יְרוּשָׁלַם.

שְׁכַתוּב יְמִינָהּ יְהו"ה נְאֻדְרֵי בַּפֶּחַ, בַּפֶּחַ תִּרְגֹּם בְּתוֹקְפָא, הַצֶּרְכָּה אִיְהִי מִסְטָרָא דְשִׁמְאֵלָא, וּבִדְרוּעָא שִׁמְאֵלָא אֶחִיד בָּהּ, וּבִדְרוּעָא יְמִינָא אֲתַקֵּן בָּהּ, וַיִּמָּא קוּמֵי שְׁבִי יְרוּשָׁלַם.

וְעוֹד מִסְטָרָא דִימִינָא אִיְהִי תוֹקְפָא לְבַר נֶשׁ, וּמִסְטָרָא דְשִׁמְאֵלָא יְהִיב לֹוֹן צֶרְכִיָּהוֹן בְּאַרְע מְדַבְרָא, שְׁאֵלָה אִיְהִי בְּפוּמָא דְמִלְכָא, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (דברים לב ז) שְׁאֵל אָבִיךָ, וַתִּיּוֹבְתָא לְגַבִּיָּה הִדָּא הוּא דְכָתִיב וַיִּגְדֶּךָ, וּבָהּ בַר נֶשׁ שׁוֹאֵל פְּעֻנָן וּמְשִׁיב פְּהֵלְכָה.

וְעוֹד מִסְטָרָא דִימִינָא אִיְהִי תוֹקְפָא לְבַר נֶשׁ, וּמִסְטָרָא דְשִׁמְאֵלָא יְהִיב לֹוֹן צֶרְכִיָּהוֹן בְּאַרְע מְדַבְרָא, שְׁאֵלָה אִיְהִי בְּפוּמָא דְמִלְכָא, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (דברים לב ז) שְׁאֵל אָבִיךָ, וַתִּיּוֹבְתָא לְגַבִּיָּה הִדָּא הוּא דְכָתִיב וַיִּגְדֶּךָ, וּבָהּ בַר נֶשׁ שׁוֹאֵל פְּעֻנָן וּמְשִׁיב פְּהֵלְכָה.

שְׁמַעְתָּתָא אִיְהִי בְּלִפָּא דְתַמָּן מַחְשָׁבָה, תִּיקוּ אִיְהִי כַד אֶסְתַּלַּק מִלְכָּא מִינָהּ, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (תהלים לט ג) נֶאֱלַמְתִּי דוּמְיָה הַחֲשֵׁתִי מְטוּב, וּבָהּ צְלוֹתָא בַחֲשָׁאֵי, וְכַד אִיְהוּ תִיקוּ אֲתַמַּר בָּהּ (משלי א כח) אֲזַ יִקְרְאוּנִי וְלֹא אֶעֱנֶה.

שְׁמַעְתָּתָא אִיְהִי בְּלִפָּא דְתַמָּן מַחְשָׁבָה, תִּיקוּ אִיְהִי כַד אֶסְתַּלַּק מִלְכָּא מִינָהּ, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (תהלים לט ג) נֶאֱלַמְתִּי דוּמְיָה הַחֲשֵׁתִי מְטוּב, וּבָהּ צְלוֹתָא בַחֲשָׁאֵי, וְכַד אִיְהוּ תִיקוּ אֲתַמַּר בָּהּ (משלי א כח) אֲזַ יִקְרְאוּנִי וְלֹא אֶעֱנֶה.

בַּד שְׂרִיא בָּהּ יְהו"ה אֲתַקְרִיאַת הַגְּדָה, בָּהּ הוּא זְמַנָּא אֲזַ תַּקְרָא וַיְהו"ה יַעֲנֶה, שְׁטָה אֲתַקְרִיאַת כַּד לֹא יְהִי קוּשְׂיָא וּמַחְלָקְתָּ, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (ישעיה מ ד) כָּל גִּיא יִנְשָׂא וְכָל הַר וּגְבֻעָה יִשְׁפְּלוּ, וְהָיָה הָעֵקֶב לְמִישׁוֹר, פְּסַק אֲתַקְרִיאַת מִכְּמָה גְּוֹוִינָן, אִית בְּנֵי נֶשָׂא דְמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוּרִייתָא דְבַעַל פָּה לְשִׁמְיָה, וְאִינוּן בְּעַלֵּי אוּמְנוֹת לְגַבְיָה, אִית דְּפִסְקִין בָּהּ אֲבָנִין פְּטוּרִין וְסִלְעִין תַּקִּיפִין, וְלִבְתַּר דְּפִסְקִין לֹוֹן מְתַקְנִין לֹוֹן בְּכֻמָּה פְּרוּקִין, וְעַלִּיָּהּ אֲתַמַּר (דברים כו) אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה, וְעַבְדִּין בָּהוֹן כְּמָה בְּנִינִין לְמִלְכָּא וְלְמִטְרוֹנִיתָא לְדִיִּירָא בִּינִיָּהוּ.

בַּד שְׂרִיא בָּהּ יְהו"ה אֲתַקְרִיאַת הַגְּדָה, בָּהּ הוּא זְמַנָּא אֲזַ תַּקְרָא וַיְהו"ה יַעֲנֶה, שְׁטָה אֲתַקְרִיאַת כַּד לֹא יְהִי קוּשְׂיָא וּמַחְלָקְתָּ, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (ישעיה מ ד) כָּל גִּיא יִנְשָׂא וְכָל הַר וּגְבֻעָה יִשְׁפְּלוּ, וְהָיָה הָעֵקֶב לְמִישׁוֹר, פְּסַק אֲתַקְרִיאַת מִכְּמָה גְּוֹוִינָן, אִית בְּנֵי נֶשָׂא דְמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוּרִייתָא דְבַעַל פָּה לְשִׁמְיָה, וְאִינוּן בְּעַלֵּי אוּמְנוֹת לְגַבְיָה, אִית דְּפִסְקִין בָּהּ אֲבָנִין פְּטוּרִין וְסִלְעִין תַּקִּיפִין, וְלִבְתַּר דְּפִסְקִין לֹוֹן מְתַקְנִין לֹוֹן בְּכֻמָּה פְּרוּקִין, וְעַלִּיָּהּ אֲתַמַּר (דברים כו) אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה, וְעַבְדִּין בָּהוֹן כְּמָה בְּנִינִין לְמִלְכָּא וְלְמִטְרוֹנִיתָא לְדִיִּירָא בִּינִיָּהוּ.

אִית פְּסָקוֹת דְּאִינוּן לְבוּשִׁין דְּמִטְרוֹנִיתָא, וְחֲתַכִּין לֹוֹן לְכֻמָּה סְטָרִין, וְלִבְתַּר מְתַקְנִין לֹוֹן בְּכֻמָּה פְּרוּקִין, לְאַתְחִזָּא בָּהוֹן מִטְרוֹנִיתָא קָדָם מִלְכָּא, בָּהּ הוּא

וַיִּשׁ פְּסָקוֹת שְׁהוּן לְבוּשֵׁי הַגְּבִירָה, וְחֲתַכִּים אוּתָם לְכֻמָּה צְוֹדִים, וְאַחַר כֵּן מְתַקְנִים אוּתָם בְּכֻמָּה פְּרוּקִים, שְׁתַּרְאָה בָּהֶם הַגְּבִירָה לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ. בְּאוֹתוֹ זְמַן וַיִּרְאִיתָּהּ לְזָכַר בְּרִית עוֹלָם, וְאֵלּוּ הֵם

מְתַקְנִין לֹוֹן בְּכֻמָּה פְּרוּקִין, לְאַתְחִזָּא בָּהוֹן מִטְרוֹנִיתָא קָדָם מִלְכָּא, בָּהּ הוּא

לבושי הפתח, שהם ארבע בגדי לבן וארבע בגדי זהב, ויש פסקות מבעלי המגנים הללו שבאים לבית המדרש, שפוסקים וחותכים בהם בלשונם, שהם פרמחים וחרבות, ואלו הם פרשים ותקיפים, כעורכי קרב בים וביבשה, שהם תורה שבכתב ותורה שבעל פה.

אשריהם אם המלך ביניהם, שהוא העמוד האמצעי כולל שתי תורות, שהן תורה שבכתב ותורה שבעל פה, שנתנו מימין ומשמאל שבו מנצחים בקרב, אוי להם לאלו שיפנסו לערף קרב בשתי תורות בלי המלך, שעליהם נאמר אין אמר ואין דברים בלי נשמע קולם, כל בעלי אמניות נמצאים בתורה שבעל פה, והיא מבפנים. זהו שכתוב כל פבודה בת מלך פנימה.

היא ההלכה של המלך, כשהיא הולכת אליו בשתי שוקים, שהם שני עמודי אמת, וכשעולה בגוף בשתי זרועות המלך נקראת קבלה, וכשנושקת אותו בפיו, נקראת תורה שבעל פה. באותו זמן שעולה לפי המלך, מיד יתקיים ברועה הנאמן פה אל פה אדבר בו. כשעומדת על רגליה בגלות האחרונה נקראת הלכה למשה מסיני, וכששורה בזרועות המלך נקראת קבלה למשה מסיני, וכששורה בפני המלך, מיד פה אל פה אדבר בו, וכשהיא מרחקת - הלכה ממשה, השכינה היא ריב ליהו"ה למטה, וכשאינה בזרועו - קבלה, היא ריב למעלה.

ומשום זה שמעו הרים את ריב יהו"ה, אלו שלשת האבות, מהו הריב שלהם? זו השכינה,

זמנא וראייתה לזפור ברית עולם (בראשית ט טז), ואלין אינון לבושין דכהנא, דאינון ארבע בגדי לבן וארבע בגדי זהב, ואית פסקות מאלין מארי תריסין דקא אתיין לבי מדרשא, דפסקין וחתכין בהון בלישנהון, דאינון פרומחין וסייפין, ואלין אינון פרשיין ותקיפין, פמגיחין קרבא בימא וביבשתא, דאינון אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה. זכאין אינון אם מלפא בינייהו דאיהו עמודא דאמצעיתא, כליל תרין תורות דאנון תורה שבכתב ותורה שבעל פה, דאתייהבו מימינא ומשמאלא, דביה נצחין קרבא, ווי לון לאלין דינעלון לאגחא קרבא בתרין תורות בלא מלפא, דעלייהו אתמר (תהלים יט ד) אין אמר ואין דברים בלי נשמע קולם, כל בעלי אומניות משתפחין בתורה שבעל פה, ואיהי מלגאו, הדא הוא דכתיב (שם מה יד) כל פבודה בת מלך פנימה.

איהי הלכה דמלפא, פד איהי אזלת גביה בתרין שוקין דאינון תרי סמכי קשוט, וכד סליקת בגופא בתרין דרועי דמלפא אתקריאת קבלה, וכד נשיקת ליה בפומיה אתקריאת אורייתא דבעל פה, בההוא זמנא דסלקא לפומא דמלפא, מיד יתקיים ברעיא מהימנא (במדבר יב ח) פה אל פה אדבר בו, פד קמת על רגלהא בגלותא בתראה, אתקריאת הלכה למשה מסיני, וכד שרייא בדרועוי (דף י"א ע"א) דמלפא, אתקריאת קבלה למשה מסיני, וכד שרייא בפומא דמלפא מיד פה אל פה אדבר בו, וכד איהי מרחקא הלכה ממשה, שכינתא איהי ריב ליהו"ה לתתא, וכד לאו איהי בדרועוי קבלה, איהי ריב לעילא.

ובגין דא שמעו הרים את ריב יהו"ה, אלין תלת אבהן, מאי ריב דלהון,

ובהפוך אותיות רי"ב הוא רב"י,
 שהוא רבי מארץ ישראל, ועמו
 השכינה היא ריב, והאיתנים אלו
 שני תנאים, איתני"ם בהפוך
 אותיות תנאי"ם, מוסדי ארץ אלו
 צדיק וצדק.

דבר אחר, שמעו הרים, מי
 ההרים? אלו שלש נקודות שהן
 סגו"ל, והאיתנים אלו שתי
 נקודות שהן צר"י. ועוד שמעו
 הרים, מי ההרים? אלו שלש
 נקודות שניות שהן שור"ק,
 ואיתנים הם שתי נקודות שניות
 שהן שב"א.

מה זה ריב יהו"ה? זה חיר"ק,
 ריב יהו"ה למעלה חל"ם, ריב
 יהו"ה למטה חיר"ק, שתי ריבות
 הם על שור"ק, שהוא צדיק (אחד),
 הקשר של שניהם, (העמוד האמצעי),
 כשהוא מתרחק מהם הוא ריב,
 וכשנקשר בין שניהם הוא רבי,
 והוא שלום, והוא קשר. זהו
 שכתוב ונפשו קשורה בנפשו.

ועוד שתי ריבות הם, אחד צדיק
 ואחד העמוד האמצעי, אחד הוא
 ריב בין אבא ואמא, שהם קמ"ץ
 ופת"ח, זה העמוד האמצעי הוא

ריב ביניהם, (שהוא ריב בין אבא ואמא,
 שהם קמ"ץ ופת"ח. ולמה הם ריב ביניהם?)
 משום שלשכינה אין מזון בגלות,
 משום שהשער הוא פת"ח,
 שנאמר בו פותח את ידך שהוא
 " חכמה, קמ"ץ סתום, עליו
 נאמר פותח את ידך ומשביע
 לכל ח"י, וזה ח"י העולמים,
 שהוא כולל שמונה עשרה
 ברכות, הוא חרב ויבש בתפלה
 שהוא שכינה, ומשום זה הוא
 תפלה יבשה, בשבילם הוא ריב
 בין אבא ואמא.

ובשנפתח קמ"ץ בפת"ח, שהוא
 השער שלו, העמוד האמצעי

דא שכינתא, ובהפוך אתון רי"ב איהו רב"י,
 דאיהו רבי מארץ ישראל, ועמיה איהי
 שכינתא ריב, והאיתנים אלין תרי תנאי,
 איתני"ם בהפוך אתון תנאי"ם, מוסדי ארץ
 אלין צדיק וצדק.

דבר אחר שמעו הרים, מאן הרים אלין תלת
 נקודין דאינון סגו"ל, והאיתנים אלין
 תרין נקודין דאינון צר"י, ועוד שמעו הרים
 מאן הרים אלין תלת נקודין תננינין דאינון
 שור"ק, ואיתנים אינון תרין נקודין תננינין
 דאינון שב"א.

מאי ריב יהו"ה דא חיר"ק, ריב יהו"ה
 לעילא חול"ם, ריב יהו"ה לתתא
 חיר"ק, תרי ריבות אינון על שור"ק, דאיהו
 צדיק קשורא דתרוייהו, (עמודא
 דאמצעייתא) פד איהו מתרחק מנייהו איהו ריב,
 וכד מתקשר בין תרוייהו איהו רבי, ואיהו
 שלום, ואיהו קשר, הדא הוא דכתיב (בראשית
 מד ל) ונפשו קשורה בנפשו.

ועוד תרי ריבות אינון, חד צדיק, וחד עמודא
 דאמצעייתא, חד איהו ריב בין אבא
 ואמא, דאינון קמ"ץ ופת"ח, דא עמודא
 דאמצעייתא איהו ריב ביניהו, (נ"א דאינון ריב בין
 אבא ואמא דאינון קמ"ץ ופת"ח, ואמאי אינון ריב ביניהו), בגין
 שכינתא דלית לה מזונא בגלותא, בגין דתרעא
 איהו פת"ח, דאתמר ביה (תהלים קמה טז) פותח
 את ידך, דאיהו י" חכמה, קמ"ץ סתום, עליה
 אתמר פותח את ידך ומשביע לכל ח"י, ודא
 ח"י עלמין, דאיהו פליל ח"י ברכאן, איהו
 חרב ויבש בצלותא דאיהו שכינתא, ובגין דא
 איהו צלותא יבשה, בגיניהו איהו ריב בין
 אבא ואמא.

וכד אתפתח קמ"ץ בפת"ח דאיהו תרעא דיליה, עמודא דאמצעייתא

יורד מלא, ומהלך חמש מאות שנים עד שמגיעים לח"י העולמים, (שהוא כולל שמונה עשרה ברכות) ומתמלא מהם, וממנו משקים את השכינה שהיא תפלה, ומה שהיה יבשה קורא לו ארץ. זהו שפתוב ויקרא אלהים ליבשה ארץ, לעשות פרות ונצנים, שהם הארץ הקדושה של ישראל למטה. זהו שפתוב ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא.

ובשעורה העמוד האמצעי לאבא ואמא להוריד מזון משם, קולו עולה על כל אותם נחלים ומענינות, וכשיוורד, קולו יורד על כל אותם נחלים ומענינות התורה. זהו שפתוב נשאו נהרות יהוה, נשאו נהרות קולם. נשאו נהרות, אלו אותם שתי נקודות שהם צר"י, מי הוא שעולה על גביהן בשתי זרועות? זה חל"ם, ובו נעשים סגולת"א, ומי הוא שיוורד תחתיהם בשתי שוקים? זה חיר"ק, ובו הם נעשים סגול"ל.

באותו זמן נשאו נהרות קולם, שהוא קול יעקב, קול השופר, ולא יפה מעלים אותו? לאבא ואמא, וכשיוורד, יורד בשתי נקודות שהן שב"א, שתי ירכים של אמת. זהו שפתוב ישאו נהרות דכים, כגון על פתף ישאו.

(ואבא יורד) בצדיק שהוא שור"ק, בנקודת (חיר"ק) אחת, כי שם חלקת מחוקק ספון, קשר של שתי ירכים של אמת, שהוא דכים, דף ים, דף שפולל כ"ד אותיות של היחוד השני, עליו נאמר אל ישב דף נכלם, ד"ף הוא בעשרים וארבעה ספרים של התורה ושכינה, וכד"ה על שכמה, וכשצדיק מלא מן העמוד האמצעי, שנאמר בו ותמלא כדה ותעל.

נחית מלא, ומהלך חמש מאה שנים, עד דמטו לח"י עלמין (דאיהו כליל ח"י ברכאון), ואתמלא מנייהו, ומניה אתשקייא לשכינתא דאיהי צלותא, ומאי דהיה יבשה קרא ליה ארץ, הדא הוא דכתיב (בראשית א ו) ויקרא אלהים ליבשה ארץ, למעבד פרין ואיבין, דאינון ארעא קדישא דישראל לתתא, הדא הוא דכתיב (שם יא) ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא.

ועמודא דאמצעיתא פד סליק לאבא ואימא לנחתא מזונא מתמן, קליה סלקא על כל אינון נחלין ומבועין, וכד נחתא קליה נחתא על כל אינון נחלין ומבועין דאורייתא, הדא הוא דכתיב (תהלים צג ג) נשאו נהרות יהוה, נשאו נהרות קולם, נשאו נהרות אלין אינון תרין נקודין דאינון צר"י, מאן איהו דסליק על גבייהו בתרין דרועין, דא חול"ם, וביה אתעבידו סגולת"א, ומאן איהו דנחית תחותיהו בתרין שוקין, דא חיר"ק, וביה אתעבידו סגול"ל.

בהווא זמנא נשאו נהרות קולם, דאיהו קול יעקב, קול השופר, ויאן סלקין ליה לגבי אבא ואימא, וכד נחית נחית בתרין נקודין דאינון שב"א תרי ירכי קשוט, הדא הוא דכתיב (שם) ישאו נהרות דכים, כגון על פתף ישאו (במדבר ז ט).

(ואבא נחית) בצדיק, דאיהו שור"ק בנקודת (חיר"ק) חדא, כי שם חלקת מחוקק ספון (דברים לג

כא), קשורא דתרין ירכין דקשוט, דאיהו דכים, דף ים, ד"ף דכליל כ"ד אתוון דיחודא תניינא, עליה אתמר (תהלים עד כד) אל ישוב דף נכלם, ד"ף

איהו בכ"ד ספרים דאורייתא, ושכינתא (בראשית כד טו) וכד"ה על שכמה, וכד צדיק איהו מלא מעמודא דאמצעיתא, דאתמר ביה (שם

טו) ותמלא כדה ותעל.

סְלִיקַת הַאֵי נְקוּדָה דְאִיהוּ חַד שׁוּר"ק עַל תְּרִין דְאִינוּן שְׁב"א, וְאִתְעַבְדוּ שׁוּר"ק, בְּתַר דְאִיהוּ מְלִיא מְסִטְרָא דִילִיָּה וּמְסִטְרָא דְעַמּוּדָא דְאִמְצַעִיתָא, אִתְמַר בְּשִׁכְיִנְתָּא וְתַמְלָא כְּדָה וְתַעֲל, וְתוֹרֵד כְּדָה מְעַל שְׁכֻמָּה, כָּל הַכּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ בְּכַרְוָה, וְתַמְלָא כְּדָה וְתַעֲל, כָּל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם, עוֹלָה וְדַאי מִן הַגְּלוּת אֵל בְּעֵלָה. בְּשִׁעָה הַזוּ הִיא אוֹמֶרֶת לְצַדִּיק, וְתֹאמַר שְׂתָה אֲדוּנִי וְגַם גְּמִלְיָךְ אֲשַׁקֶּה, שְׁהֵם גְּמוּלֵי חֵלְב. (דף מו ע"א)

אִיהִי אִמְרַת לְגַבֵּי צַדִּיק (כּוֹרֵשִׁית כד יח) וְתֹאמַר שְׂתָה אֲדוּנִי, וְגַם גְּמִלְיָךְ אֲשַׁקֶּה, דְאִינוּן גְּמוּלֵי מִחֵלְב.

עוֹלָה הַנְּקוּדָה הַזוּ, שֶׁהוּא שׁוּר"ק אֶחָד, עַל שְׁנַיִם שְׁהֵם שְׁב"א, וְנִעְשִׂים שׁוּר"ק. אַחַר שֶׁהוּא מְלֵא מְצִדוֹ וּמְצִד הָעַמּוּד הָאִמְצַעִי, נֶאֱמַר בְּשִׁכְיִנְה וְתַמְלָא כְּדָה וְתַעֲל, וְתוֹרֵד כְּדָה מְעַל שְׁכֻמָּה, כָּל הַכּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ בְּכַרְוָה, וְתַמְלָא כְּדָה וְתַעֲל, כָּל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם, עוֹלָה וְדַאי מִן הַגְּלוּת אֵל בְּעֵלָה. בְּשִׁעָה הַזוּ הִיא אוֹמֶרֶת לְצַדִּיק, וְתֹאמַר שְׂתָה אֲדוּנִי וְגַם גְּמִלְיָךְ אֲשַׁקֶּה, שְׁהֵם גְּמוּלֵי חֵלְב.

וְעוֹד חוֹל"ם נִקְרָא הָעַמּוּד הָאִמְצַעִי לְמַח, וְחִיר"ק אֵל הַלֵּב, שׁוּר"ק נִקְרָא בְּקֶשֶׁר שֶׁל שְׁנֵיָהִם, וְעוֹד חוֹל"ם נִקְרָא בְּכָל צֵד הַיְמִין. זֶהוּ שְׁפָתוֹב עַל כָּל קַרְבָּנָה תְּקָרִיב מְלַח. וְחִיר"ק נִקְרָא בְּכָל צֵד הַשְּׂמָאל, וְהוּא שׁוּר"ק הַקֶּשֶׁר שֶׁל שְׁנֵיָהִם. וְעוֹד חוֹל"ם נִקְרָא בְּאֵם הָעֲלִיּוֹנָה יוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁהוּא עֶשׂוֹר, וְכוּ יִהְיֶה מוֹח"ל וְסוֹלַח חֲטָאֵי עַמּוֹ, וְחִיר"ק נֶאֱמַר בְּאֵם הַתַּחְתּוֹנָה וְכוּ חוֹר"ק עָלָיו שְׁנֵי עַל סַמָּא"ל, שֶׁהַשְּׂתַעֲבֵד בְּכַנֵּי הַשְּׁכִינָה בְּגִלוּת.

דְּבַר אַחַר, נִשְׂאוּ נְהֻרוֹת קוֹלָם, זֶה פְּעַמִּים שְׁמִינְחִידִים יִשְׂרָאֵל אֵת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמְעַלִּים לוֹ בּוֹ קוֹל עָרֵב וּבִקְרָ וְצִהָרִים, שְׁהֵם יְמִין וּשְׂמָאל, בְּשִׁנְיָהִם מְעַלִּים קוֹל, שֶׁהוּא הָעַמּוּד הָאִמְצַעִי. לְמִי מְעַלִּים אוֹתוֹ? לְאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהוּא עֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ בְּיָמִין וְעֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ בְּשְׂמָאל עָרֵב וּבִקְרָ, וְהֵם חֲמֵשִׁים שְׁעָרֵי בִינָה, קוֹרְאִים לוֹ כְּהֵם, שִׁיּוֹרֵד אֵל צַדִּיק וְצַדִּיק.

שְׁהִיא ד"ף בְּשׁוֹק יְמִין, וְהִיא כְּדָה עַל שְׁכֻמָּה בְּשׁוֹק שְׂמָאל, שֶׁהֵן שְׁנֵי עַמּוּדֵי אֲמַת, וּמִשּׁוּם זֶה יִשְׂאוּ נְהֻרוֹת דְּכָהִם, ד"ף י"ם, וְהוּא ד"ף

וְעוֹד חוֹל"ם אִתְקָרִי עַמּוּדָא דְאִמְצַעִיתָא לְגַבֵּי מוֹחָא, וְחִיר"ק לְגַבֵּי לְבָא, שׁוּר"ק אִתְקָרִי בְּקִשּׁוּרָא דְתַרְוִיָּהוּ, וְעוֹד חוֹל"ם אִתְקָרִי בְּכָל סִטְרָא דִימִינָא, הַדָּא הוּא דְכַתִּיב (ויקרא ב יג) עַל כָּל קַרְבָּנָה תְּקָרִיב מְלַח, וְחִיר"ק אִתְקָרִי בְּכָל סִטְרָא דְשְׂמָאלָא, וְאִיהוּ שׁוּר"ק קִשּׁוּרָא דְתַרְוִיָּהוּ, וְעוֹד חוֹל"ם אִתְקָרִי בְּאִימָא עֲלָאָה, יוֹם הַכַּפּוּרִים דְאִיהוּ עֶשׂוֹר, וּבִיָּה יִהְיֶה מוֹח"ל וְסוֹלַח חוֹבִין דְעַמִּיָּה, וְחִיר"ק אִתְמַר בְּאִימָא תַתָּאָה, וּבִיָּה חוֹר"ק עָלָיו שְׁנֵי עַל סַמָּא"ל, דְאִשְׁתַּעֲבִיד בְּכַנֵּי דְשְׁכִינְתָּא בְּגִלוּתָא.

דְּבַר אַחַר נִשְׂאוּ נְהֻרוֹת קוֹלָם, דָּא תְּרִין זְמַנִּין דְמִינְחִידִין יִשְׂרָאֵל לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְסִלְקִין לִיָּה בִיָּה קָלָא עָרֵב וּבִקְרָ וְצִהָרִים, דְאִינוּן יְמִינָא וּשְׂמָאלָא, בְּתַרְוִיָּהוּ סִלְקִין קָלָא דְאִיהוּ עַמּוּדָא דְאִמְצַעִיתָא, לְגַבֵּי מֵאן סִלְקָאן לִיָּה לְגַבֵּי אִימָא עֲלָאָה, דְאִיהוּ כ"ה בְּיָמִינָא וְכ"ה בְּשְׂמָאלָא עָרֵב וּבִקְרָ, וְאִינוּן חֲמֵשִׁין תַּרְעִין דְּבִינָה, קָרְאָן לִיָּה בְּהוֹן, דְנִחִית לְגַבֵּי צַדִּיק וְצַדִּיק.

דְאִיהוּ ד"ף בְּשׁוֹק יְמִינָא, וְאִיהִי כְּדָה עַל שְׁכֻמָּה בְּשׁוֹק שְׂמָאלָא,

בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבַּע אוֹתוֹת שֶׁל בְּרוּךְ שֶׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד שֶׁל עֲרֵבִית, וְהוּא ד"ף בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבַּע אוֹתוֹת שֶׁל שַׁחֲרִית, וְסוּד הַדָּבָר - וְשִׁמְתִי פ"דכ"ד שֶׁשְׁמוֹתֶיךָ, וְהִיא כַּד"ה בְּשִׁנְיָהּ, וְאֵל יֵשֵׁב ד"ף נְכַלָּם.

וְצִרִיךְ שְׁלֹא יִשְׁמַע קוֹל בְּהֵהוּא דָף, אֲלֵא יִשְׂאוּ נְהָרוֹת, לֹא כְּתוּב נִשְׂאוּ אֲלֵא יִשְׂאוּ, בְּשִׁבְלִי, עַל כִּתְף יִשְׂאוּ. בְּאוֹתוֹ זְמַן וְתַמְלֵא כַּדָּה וְתַעַל, וְתֹאמַר שְׂתֵה אֲדוֹנִי וְגַם לְגַמְלִיךָ אֲשַׁקֶּה, אֵלֹהֵי הֵם מֵאֲתַיִם אֲרַבְּעִים וְשִׁמּוֹנֵה תְּבוּת שֶׁל אַרְבַּע הַפְּרָשׁוֹת שֶׁל הַיְחִוּד שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע, שֶׁבְּכֻלָּם הֵם מֵאֲתַיִם אֲרַבְּעִים וְשִׁמּוֹנֵה הַאֲיָכָרִים שֶׁפְּלוּלִים בְּבְרִית שֶׁהוּא צְדִיק, כָּלָם נִשְׁקִים עַל יְדֵי הַשְּׂכִינָה, שֶׁהוּא כ"ד י"ם.

עֶשְׂרִים וְאַרְבַּעַה הַסְּפָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה, וְדֹאֵי הֵם כ"ד שֶׁנִּתְמַלֵּא מִן הַיָּם הַעֲלִיּוֹן שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא כְּלוּת שֶׁל חֲמִשִּׁים אוֹתוֹת הַיְחִוּד, שֶׁהֵם עֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ וְעֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ שְׁמִינְדִים בְּהֵן אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא פְּעֻמִּים, וְכַשְׁעוֹלָה י"ם חֲמִשִּׁים, זֶהוּ יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּכָיִם, בְּהַפּוּךְ אוֹתוֹת ד"ף, וְהוּא כ"ד, וְדָף הוּא צְדִיק בְּכַד הַזֶּה, מִשּׁוּם שֶׁהוּא שְׁבוּר בְּגִלּוֹת, הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא כַּד עֲלֶיהָ נֹאמַר לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְּפָה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה, צְדִיק הוּא דָף בְּמִים שֶׁל הַתּוֹרָה.

וְהוּא כְּתִית בְּשִׁמּוֹן שֶׁל הַתּוֹרָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב שְׁמֹן כְּתִית. מִתִּי? בְּזִמְן שֶׁהִסְתַּלַּק ו' מִן ה', וְנִשְׁאַרְה ד', דְּלֵת וְדֹאֵי, וּבְשִׁבְלִי זֶה שְׁמֹן כְּתִית רְבִיעִית הַהֵינן, רְבִיעִית ה"א וְדֹאֵי, שַׁחֲזָרָה דְּל"ת, וְאוֹתוֹ כְּתִית הוּא ו' זְעִירָה, הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁל ה', וְעֲלִיו נֹאמַר בִּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הוּא לְעֹלָם, אוֹת ה' וְדֹאֵי,

דְּאִינוּן תְּרִי סְמִכֵי קְשׁוּט, וּבְגִין דָּא יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּכָיִם, ד"ף י"ם, וְאִיהוּ ד"ף בְּכ"ד אֲתוּוֹן דְּבְרוּךְ שֶׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד דְּעֲרֵבִית, וְאִיהוּ ד"ף בְּכ"ד אֲתוּוֹן דְּשַׁחֲרִית, וְרִזָּא דְּמִלָּה וְשִׁמְתִי פ"דכ"ד שֶׁשְׁמוֹתֶיךָ (יִשְׁעִיָּה נד יב), וְאִיהִי כַּד"ה בְּתַרְוִיָּהּ, וְאֵל יִשׁוּב ד"ף נְכַלָּם.

וְצִרִיךְ דְּלֹא אֲשַׁתְּמַע קָלָא בְּהֵהוּא דָף, אֲלֵא יִשְׂאוּ נְהָרוֹת, נִשְׂאוּ לֹא כְּתוּב יִשְׂאוּ, בְּגִין עַל כִּתְף יִשְׂאוּ, בְּהֵהִיא זְמַנָּא (בְּרֵאשִׁית כד טז) וְתַמְלֵא כַּדָּה וְתַעַל, וְתֹאמַר שְׂתֵה אֲדוֹנִי וְגַם לְגַמְלִיךָ אֲשַׁקֶּה, אֵלִין אִינוּן רַמ"ח תִּיבִין דְּאַרְבַּע פְּרָשְׁיִין דִּיחֻוּדָא דְּקְרִיאַת שְׁמַע, דְּבְכָלְהוּ אִינוּן רַמ"ח אֲבָרִים דְּכִלְיִן בְּבְרִית דְּאִיהוּ צְדִיק, כְּלָהוּ אֲתַשְׁקִיין עַל יְדֵי שְׂכִינְתָא, דְּאִיהוּ כ"ד י"ם.

כ"ד סְפָרִין דְּאוֹרִיָּתָא, וְדֹאֵי אִינוּן כ"ד דְּאֲתַמְלִי מִן יָמָא עֲלָאָה דְּאוֹרִיָּתָא, דְּאִיהִי כְּלִילָא דְּחֲמִשִּׁין אֲתוּוֹן דִּיחֻוּדָא, דְּאִינוּן כ"ה וְכ"ה, דְּמִיַּחְדִּין בְּהוּן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תְּרִין זְמַנִּין, וְכַד סְלִיק י"ם חֲמִשִּׁין, דָּא אִיהוּ יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּכָיִם, בְּהַפּוּךְ אֲתוּוֹן דָּף וְאִיהוּ כ"ד, וְדָף אִיהוּ צְדִיק בְּהֵאֵי כַּד, בְּגִין דְּאִיהוּ תְּבִירָא בְּגִלּוֹתָא, שְׂכִינְתָא דְּאִיהִי כַּד עֲלִיהָ אֲתַמַּר (תְּהִלִּים נא יט) לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְּפָה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה, צְדִיק אִיהוּ דָף בְּמִיא דְּאוֹרִיָּתָא.

וְאִיהוּ כְּתִית בְּמִשְׁחָא דְּאוֹרִיָּתָא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (בְּמִדְבָר כח ה) שְׁמֹן כְּתִית, אִימְתִי, בְּזִמְנָא דְּאִסְתַּלַּק ו' מִן ה', וְאֲשַׁתְּאַרְת ד', דְּלֵת וְדֹאֵי, וּבְגִין דָּא שְׁמֹן כְּתִית רְבִיעִית הַהֵינן, רְבִיעִית ה"א וְדֹאֵי, דְּאֲתַחֲזַרְת דְּל"ת, וְהֵהוּא כְּתִית אִיהוּ ו' זְעִירָא, שְׁלִימוֹ דְּה', וְעֲלִיהָ אֲתַמַּר (שְׁמוֹת לא יז) בִּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הוּא לְעוֹלָם, אוֹת ה' וְדֹאֵי, וּבְגִין דָּא

אתקריאתה על שמי, ה' אדששי.
 מקולות מים רבים (תהלים צג ד). אלין שבע (קלון)
 שמהן, דמתפלגין לשבעה נהרות,
 וכלהון מתפלגין בההוא נהר דנפיק מעדן,
 ואינון בהבו ליהו"ה, שבע אינון דאזלין על
 שבע שמהן, דאינון אבגית"ץ וכו', ואינון
 שבע ספירן, (שם כט א) קול יהו"ה על המים דא
 חס"ד ואיהו אבגית"ץ, דמתפן מיא
 דאורייתא, קול יהו"ה בפח דא קר"ע שט"ן
 ודא גבור"ה, קול יהו"ה בנהר דא נג"ד יכ"ש
 ודא תפאר"ת, פסאו פשמ"ש נגד"י (שם פט
 לו), וביה אתמר למשה (שמות לד י) נגד כל עמך
 אעשה נפלאות, קול יהו"ה שובר ארזים (תהלים
 כט ז) דא בט"ר צת"ג ודא נצ"ח, קול יהו"ה
 חוצב להבות אש דא חק"ב טנ"ע ודא הו"ד,
 קול יהו"ה יחיל מדבר דא יג"ל פז"ק דאיהו
 יסו"ד, הר סיני, קול יהו"ה יחולל אילות דא
 שק"ו צי"ת ודא מלכו"ת, דעלה אתמר (שם כב
 א) למנצח על אילת השחר, ודא איהו מקולות
 מים רבים.

אדירים משפרי ים (שם צג ד). אלין טעמי
 דאורייתא, דאתמר בהו (שם מב ח) כל
 משפריה וגליה עלי עברו, ואלין אינון זרק"א
 מק"ף שופ"ר הול"ף סגולת"א. (דף מ
 ע"ב) זרק"א, קו דיוקנא דאת ו', רישא דיליה
 י', תלת גלגלים (ב"א אית) סלקין ביה בימא
 דאורייתא, ואינון סגו"ל (נ"א סגולתא), וכל גלגל
 סליק ל"י גלגלים לעילא, והאופנים ינשאו
 לעמתם (יחזקאל א כ), ולזמנא דינשאו האופנים
 לעומתם, מיד נשאו נהרות יהו"ה, תרין
 נקודין דאינון סגולת"א סלקין לההיא נקודה
 חדא על גדפוי, ואתעבידו י"ה, ודא איהו
 נשאו נהרות יהו"ה, אינון ב' נקודין דא, י'

ומשום זה נקראת ה' על שמו,
 יום הששי, ה"א של הששי.
 מקלות מים רבים, אלו שבעה
 (קולות) שמות, שנחלקים לשבעה
 נהרות, וכלם נחלקים באותו
 הנהר שיצא מעדן, והם בהבו
 ליהו"ה, שבעה הם שהולכים על
 שבעה שמות, שהם אבגית"ץ
 וכו', והם שבע ספירות. קול
 יהו"ה על המים זה חסד, והוא
 אבגית"ץ, שמשם המים של
 התורה. קול יהו"ה בפח, זה
 קר"ע שט"ן, וזו גבורה. קול
 יהו"ה בנהר, זה נג"ד יכ"ש, וזה
 תפארת, פסאו פשמ"ש נגד"י,
 ובו נאמר למשה נגד כל עמך
 אעשה נפלאות. קול יהו"ה שובר
 ארזים (תהלים כט), זה בט"ר צת"ג,
 וזה נצ"ח. קול יהו"ה חוצב
 להבות אש, זה חק"ב טנ"ע, וזה
 הו"ד. קול יהו"ה יחיל מדבר, זה
 יג"ל פז"ק, שהוא יסו"ד, הר
 סיני, קול יהו"ה יחולל אילות,
 זה שק"ו צי"ת, וזו מלכות,
 שעליה נאמר למנצח על אילת
 השחר, וזהו מקלות מים רבים.
 אדירים משפרי ים, אלו טעמי
 התורה, שנאמר בהם כל משפריה
 וגליה עלי עברו, ואלו הם זרק"א
 מק"ף שופ"ר הול"ף סגולת"א.
 זרק"א, קו דמות של האות ו',
 הראש שלו י', שלשה גלגלים (ש
 עולים בו פים של התורה, והם
 סגו"ל (סגולתא), וכל גלגל עולה
 ל"י גלגלים למעלה, והאופנים
 ינשאו לעמתם, ובזמן שינשאו
 האופנים לעמתם, מיד נשאו
 נהרות יהו"ה, שתי נקודות שהן
 סגולת"א עולות לאותה נקודה
 אחת על כנפו, ונעשים י"ה, וזהו
 נשאו נהרות יהו"ה, הם שתי
 נקודות של א', י' למעלה וי'
 למטה, עולים ו' על (כנפיו)
 הכנפים, ולאן עולים? אלא

החֻשְׁבוֹן שְׁלֵהֶם לְחֻשְׁבוֹן הַשֶּׁם שֶׁל יְהוָה, וּכְשֶׁמְצַעֲלִים אוֹתָהּ עַל כְּנִפְיָהֶם, לְקַבֵּל עֲלֵיהֶם עֲלֵת הָעֹלוֹת שִׁיֻּרֵד עַל גְּבִייהֶם.

וְעוֹד זֶרֶק"א, הוּא יָפָה נוֹף מְשׁוֹשׁ כֹּל הָאֶרֶץ, הוּא ז', יוֹם הַשְּׁבִיעִי, וְזֶה צְדִיק, וְהוּא עֲנָף מִגּוֹף הָאֵילָן, שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי. הֵר צִיּוֹן יִרְכְּתִי צְפוֹן, זוֹ נִקְדָּה אַחַת, י' (א) זְעִירָה, אוֹת הַכְּרִית, וְעֲלִיָּה נֶאֱמַר נִשְׂאוּ נְהָרוֹת יְהוָה, וּמָה הוּא? יִרְכְּתִי צְפוֹן, שְׁמַעֲלִים אוֹתָהּ אֶל יְהוָה שֶׁהוּא בַּעֲלָהּ, וּכְשֶׁמְצַעֲלִים אוֹתָהּ אֵלָיו, נִקְרָאת הַנִּקְדָּה הַזֹּאת קְרִית מֶלֶךְ רַב.

בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׁעוֹלָה אוֹתָהּ נִקְדָּה בְּשְׁתֵּי יָרֵכִים, מִקְבְּלוֹת אוֹתָהּ שְׁתֵּי זְרוּעוֹת, שֶׁהֵן ב' נְהָרוֹת עֲלִיוֹנִים, וּמְצַעֲלִים אוֹתָהּ בְּעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, וְזֶהוּ נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם, שְׁתֵּי יָרֵכִים מוֹלִיכוֹת אוֹתָהּ לְבַעֲלָהּ, וּשְׁתֵּי זְרוּעוֹת הֵן מִקְבְּלוֹת אוֹתָהּ אֶל בַּעֲלָהּ, וּמִשׁוּם זֶה שְׁנֵי נְהָרוֹת נֶאֱמַר בָּהֶם נִשְׂאוּ נְהָרוֹת יְהוָה, וּשְׁנֵי הַשְּׁנָיִם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת.

וְעוֹד נֶאֱמַר בָּהּ עֲלִיָּה וִירִידָה, כְּמוֹ זֶה, כְּשֶׁמְצַעֲלִים אוֹתָהּ לְעֲמוּד הָאֲמָצְעִי נֶאֱמַר בּוֹ נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם, אֲבָל כְּשֶׁמּוֹרִידִים אוֹתָהּ אֶל הַצְּדִיק, נֶאֱמַר בּוֹ יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּכָכִם, וּמָה שֶׁהִיא סְגוּלָה לְמַעֲלָה כְּמוֹ זֶה: ׀ כְּשִׁיֻּרְדַת אֶל הַצְּדִיק נַעֲשִׂית סְגוּלָה כְּמוֹ זֶה: ׀, וּמִשׁוּם זֶה, מָה שֶׁהִיתָה לְמַעֲלָה נִטְלָה (חֲזָרָה) לְמַטָּה, וּמִשׁוּם זֶה נִקְרָאת בְּצְדִיק דְּכָכִים.

וּבָהּ הַמִּים הַתַּחְתּוֹנִים בּוֹכִים, מִשׁוּם שֶׁהֶם שְׁעָרֵי דְמָעָה, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר שְׁעָרֵי דְמָעָה לֹא נִנְעָלוּ, וּמִשׁוּם שֶׁהִיא הַדְּמָעָה שְׁלֵהֶם, דְּכָכִים וּדְאֵי, וְצְדִיק בָּהּ

לְעִילָא וְי' לְתַתָּא, סְלֻקִין ו' עַל (גְּרַפּוּי) גְּדַפִּין, וּלְאֵן סְלֻקִין, אֶלָּא חוֹשְׁבָנָא דְלְהוֹן לְחוֹשְׁבֵן שְׂמָא דִיהוּ"ה, וְכַד סְלֻקִין לָהּ עַל גְּדַפִּיָּהּ, לְקַבֵּל עֲלֵיָּהּ עֲלֵת הָעֹלוֹת, דְנַחֲתִית עַל גְּבִיָּהּ.

וְעוֹד זֶרֶק"א אִיהוּ יָפָה נוֹף מְשׁוֹשׁ כֹּל הָאֶרֶץ (תַּהֲלִים מַח א), אִיהוּ ז', יוֹם הַשְּׁבִיעִי, וְדָא צְדִיק, וְאִיהוּ עֲנַפָּא מִגּוֹפָא דְאֵילָנָא, דְאִיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא, הֵר צִיּוֹן יִרְכְּתִי צְפוֹן דָּא נִקְוּדָה חֲדָא י' (נ"א א) זְעִירָא אוֹת הַכְּרִית, וְעֲלִיָּה אֲתַמַּר (ש"ם צג א) נִשְׂאוּ נְהָרוֹת יְהוָה, וּמֵאֵי נִיְהוּ יִרְכְּתִי צְפוֹן (ש"ם מח א), דְסְלֻקִין לָהּ לְגַבִּיָּה דִיהוּ"ה דְאִיהוּ בַּעֲלָהּ, וְכַד סְלֻקִין לָהּ לְגַבִּיָּה אֲתַקְרִיאַת הַזֹּאת קְרִית מֶלֶךְ רַב.

בְּתַתָּא זְמַנָּא דְסְלֻקַת הַזֹּאת נִקְוּדָה בְּתַרִין יָרֵכֵי, מִקְבְּלִין לָהּ תַרִין דְרוּעִין, דְאֵינּוֹן ב' נְהָרוֹת עֲלָאִין, וְסְלֻקִין לָהּ בְּעֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא, וְדָא אִיהוּ נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם (ש"ם צג א), תַרִין יָרֵכִין אֲזֻלִין לָהּ לְגַבִּי בַּעֲלָהּ, וְתַרִין דְרוּעִין אֵינּוֹן מִקְבְּלִין לָהּ לְגַבִּי בַּעֲלָהּ, וּבִגִין דָּא תַרִין נְהָרוֹת אֲתַמַּר בְּהוֹן נִשְׂאוּ נְהָרוֹת יְהוָה, וְתַרִין תַנְיִינִין יִשְׂאוּ נְהָרוֹת (סו).

וְעוֹד אֲתַמַּר בָּהּ סְלִיקוּ וּנְחִיתוּ, כְּגוֹוֹנָא דָּא כַד סְלֻקִין לָהּ לְגַבִּי עֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא אֲתַמַּר בִּיהּ נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם, אֲבָל כַד נַחֲתִין לָהּ לְגַבִּי צְדִיק אֲתַמַּר בִּיהּ יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְכָכִים, וּמָה דִהוּהּ סְגוּלָה לְעִילָא כְּגוֹוֹנָא דָּא כַד נַחֲתָא לְגַבִּי צְדִיק אֲתַעֲבִידַת סְגוּלָה כְּגוֹוֹנָא דָּא וּבִגִין דָּא מָה דִהוּת לְעִילָא אֲתַנְטְלַת (נ"א אֲתַחֲזוֹרַת) לְתַתָּא, וּבִגִין דָּא אֲתַקְרִיאַת בְּצְדִיק דְכָכִים.

וּבָהּ הַמִּים הַתַּחְתּוֹנִים כְּכָאן, בִּגִין דְאֵינּוֹן תַרְעִין דְדְמָעָה, וְעֲלִיָּהּ אֲתַמַּר שְׁעָרֵי דְמָעָה לֹא נִנְעָלוּ, וּבִגִין דְאִיהִי דְמָעָה דְלְהוֹן, דְכָכִים וּדְאֵי,

וְצַדִּיק בָּהּ דָּן יָ"ם, וְהָא אִוְקְמוּהוּ (שם עד כא) אֵל יֵשׁוּב דָּן נְכֻלָּם, וּבִיָּה אֵל דְּמַעְתִּי אֵל תַּחֲרֵשׁ (שם לט יג), וְעֵלָה אֶתְמַר (שמות ג ט) צַעֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלַי.

תְּנוּעָה דְסָלִיק לָהּ לְגַבֵּי בַעֲלָה דָא רַבִּי"ע, וּבַהֲהוּא זְמַנָּא אֶתְקָרִי זְק"ף גְּדו"ל, וְאִיהִי אֶתְקָרִיאַת קָרִית מְלָךְ רַב, וּבְאָזְן אִיהוּ זְקָפָא לְגַבֵּיָהּ, בְּתַרִּין נְהִרֹת, דְּאֶתְמַר בְּהוּן (שם טו ו) יְמִינָךְ יְהו"ה נְאֻדָּרִי בְּפִתּוּ יְמִינָךְ יְהו"ה תְּרַעֵץ אוֹיֵב, וְעֵלִיָּהּ אֶתְמַר (תהלים טז יא) נְעִימוֹת בִּימִינָךְ נֶצַח, מְאִי בִּימִינָךְ דָּא גְּדוּלָה, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אֶתְקָרִי זְק"ף גְּדוּ"ל, וְכַד נַחְתַּת בְּצַדִּיק אֶתְקָרִיאַת זְקָף קָט"ן, וּמְאִי אִיהִי תְנוּעָה דְקָא נַחִית לָהּ, דָּא תְּבִי"ר, רַבִּי"ע לִימִינָא, אַרְבֵּי אַפִּים עַל בֵּינוּנִים, וּבִיָּה אִיהוּ מְאָרִי"ךְ, תְּבִי"ר לְשִׁמְאֵלָא, תְּבִירוּ דְחֵיבֵיָא, חַד סָלִיק בְּתַקִּיעָ"ה וּמְאָרִיךְ בָּהּ, וְחַד נַחִית לָהּ בְּשִׁבְרִי"ם, שְׁלִשְׁלֹ"ת דָּא תְרוּעָ"ה קְשׁוּרָא דְתַרְוִיָּהּ, דִּיּוֹקְנָא דְשׁוּר"ק דְלִתְתָא, בְּשִׁלְשֻׁל"ת סָלְקָא, בְּשׁוּר"ק נַחְתָא, הָאִי אִיהוּ סָלָם (ג"א חל"ם) דְסָלְקָא לְעֵילָא, וְהָאִי אִיהוּ סָלָם (ג"א חירק) דְנַחְתָא לְתַתָּא, וְהֵינּוּ דְרַגְ"א תְרִי טַעַמִּי.

וְעַנּוּיָא דְשְׁכִינְתָא אַף עַל גַּב דְאִיהִי בְתַלַּת סְטָרִין, בְּתַקִּיעָ"ה דְאִיהִי דִינָא רַפִּיָא רַפ"ה, וּבְשִׁבְרִי"ם דְאִיהוּ דִינָא קְשֵׁיא דְג"ש גְבוּרָה, לִית לָהּ עַנּוּיָא כְּעַנּוּיָא דְבַעֲלָה דְאִיהוּ תְרוּעָ"ה, שְׁלִשְׁלֹ"ת, וְרָזָא דְמְלָה אִין קוּל עֲנוֹת גְבוּרָה (שמות לב יח) דָּא שְׁבָרִי"ם, וְאִין קוּל עֲנוֹת חִלוּשָׁה דָּא תְקִיעָ"ה, אֶלָּא קוּל עֲנוֹת אֲנָכִי שׁוּמַע דָּא תְרוּעָ"ה, דְסָלְקָא כְּעַנּוּיָא דָּא בְתַר דָּא כְתְרוּעָה, וּבְגִין דָּא אֲשָׁרִי הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה (תהלים פט טז), אַף עַל גַּב דְשְׁכִינְתָא אִיהִי כְּעַנּוּיָא מִימִינָא וּמְשִׁמְאֵלָא,

ד"ף י"ם, וְהָרִי פְרָשׁוּהוּ אֵל יֵשׁוּב דָּן נְכֻלָּם, וּבִוּוּ אֵל דְּמַעְתִּי אֵל תַּחֲרֵשׁ, וְעֵלָה נְאֻמַר צַעֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלַי.

תְּנוּעָה שְׁמַעֲלָה אוֹתָהּ לְבַעֲלָה זֶה רַבִּי"ע, וּבְאִוְתוּ זְמַן נְקָרָא זְק"ף גְּדוּ"ל, וְהִיא נְקָרַת קָרִית מְלָךְ רַב, וְאִיפָּה הוּא זְקָף אֵלִיו? בְּשֵׁנֵי נְהִרֹת, שְׁנַאֲמַר בָּהֶם יְמִינָךְ יְהו"ה נְאֻדָּרִי בְּפִתּוּ יְמִינָךְ יְהו"ה תְּרַעֵץ אוֹיֵב, וְעֵלִיָּהֶם נְאֻמַר נְעִימוֹת בִּימִינָךְ נֶצַח. מַה זֶה בִּימִינָךְ? זֶה גְּדוּלָה, בְּאִוְתוּ זְמַן נְקָרָא זְק"ף גְּדוּ"ל, וּכְשִׁיּוֹרְדַת בְּצַדִּיק נְקָרַת זְק"ף קָט"ן. וְמַה הִיא תְנוּעָה שְׁמוּרִידָה אוֹתָהּ? זֶה תְּבִי"ר, רַבִּי"ע לִימִין, אַרְבֵּי אַפִּים עַל בֵּינוּנִים, וּבִוּוּ הוּא מְאָרִי"ךְ. תְּבִי"ר לְשִׁמְאֵל, שְׁבָרוּן הַרְשָׁעִים, אַחַד עוֹלָה בְּתַקִּיעָ"ה וּמְאָרִיךְ בָּהּ, וְאַחַד מוֹרִיד אוֹתָהּ בְּשִׁבְרִי"ם. שְׁלִשְׁלֹ"ת זֶה תְרוּעָ"ה, הַקְשֵׁר שֶׁל שְׁנֵיָהֶם, דִּיּוֹקְנֵוּ שֶׁל שׁוּר"ק שְׁלִמְטָה, בְּשִׁלְשֻׁל"ת עוֹלָה, בְּשׁוּר"ק יוֹרֵד, זֶהוּ סָלָם (חל"ם) שְׁעוֹלָה לְמַעְלָה, וְזֶהוּ סָלָם (חירק) שְׁיּוֹרֵד לְמַטָּה, וְהֵינּוּ דְרַגְ"א שְׁנַיִ טַעַמִּי"ם.

וְעַנּוּיָא שֶׁל הַשְׁכִּינָה, אַף עַל גַּב שְׁהִיא בְשִׁלְשָׁה צְדָדִים, בְּתַקִּיעָ"ה שְׁהִיא דִין הַרְפָּה רַפ"ה, וּבְשִׁבְרִי"ם שְׁהוּא דִין הַקְשָׁה דְג"ש גְבוּרָה, אִין לָהּ עַנּוּיָא כְּעַנּוּיָא שֶׁל בַּעֲלָה שְׁהִיא תְרוּעָ"ה, שְׁלִשְׁלֹ"ת, וְסוּד הַדְּבָר - אִין קוּל עֲנוֹת גְבוּרָה, זֶה שְׁבָרִי"ם, וְאִין קוּל עֲנוֹת חִלוּשָׁה, זֶה תְקִיעָ"ה, אֶלָּא קוּל עֲנוֹת אֲנָכִי שְׁמַע, זֶה תְרוּעָ"ה, שְׁעוֹלָה כְּעַנּוּיָא, זֶה אַחַר זֶה כְתְרוּעָה, וּמִשּׁוּם זֶה אֲשָׁרִי הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה, אַף עַל גַּב שְׁהִשְׁכִּינָה הִיא כְּעַנּוּיָא מִימִין

אֵלָּא, אַף עַל גַּב דְשְׁכִינְתָא אִיהִי כְּעַנּוּיָא מִימִינָא וּמְשִׁמְאֵלָא,

ומשמאל, אין ענוי כענוי של בעלה, תרועה שהיא תורעה עיני פנים, והיא התרועה שלו, ומשום זה אשרי העם יודעי תרועה.

דבר אחר, קול ענות אנכי שמע, זהו ענוי של אנכי שמע, שהיא צועקת בכל יום למעלה, היא ובניה, וקוראים לו פעמים ערב ובקר שמע ישראל, וכל אדם שיש לו ענוי מהשכינה, שהיא עניה בגלות, רחוקה מבעלה, וקורא לו בכל יום שמע ישראל, שירד אליה, ודאי עליו נאמר קול ענות אנכי שמע, קול של הענוי של העניה אנכי שמע.

קם אחד עם קלע, וזו שכינה תחתונה, ואחד עם קשת, זה ברית צדיק, עליו נאמר שופר הולך פז"ר גדו"ל, החצים שלה הם הצדיקים של ישראל שקבלו ברית, שבזכותו יוצאים מן הגלות, וסוד הדבר - הא לכם זרע, שהם טפות, וזו זרק"א.

קמו תנאים ואמוראים שלמעלה וברכו אותו, נאמרו: מטרה (עטרה) תהא מגנה עליך מהחצים בגלות, עליך נאמר לא תירא מפחד לילה מחץ יעוף יומם, וקשת וחץ של צד הקדשה יגן עליך, ותחת כנפיו תחסה צנה וסחרה אמתו, צנה - זו שכינה תחתונה, וסחרה - זו שכינה עליונה, אמתו - זה העמוד האמצעי.

קם הוא ואמר: תנאים תנאים, משנה תהיה בעזרתכם ולא תשתנו מרחמים לדין, ההלכה הולכת לימינכם להתגבר בה על שונאיכם, קבלה תתקבל תפלתכם, בריאת מוציאה אתכם ואת בניכם מן הגלות ומשעבוד ודין של אותו הממנה על הגלות על בניכם. מיד שברך אותם עלה למקומו.

לית ענויאי כענויאי דבעלה, תרועה דאיהי תור"ה עי"ן אנפין, ואיהי תרועה דיליה, ובגין דא (דף מח ע"א) אשרי העם יודעי תרועה.

דבר אחר קול ענות אנכי שמע (שמות לב יח). דא איהו ענויאי דאנכי שומע, דאיהי צווחת בכל יומא למעלה, היא ובנהא, וקראן ליה תרין זמנין ערב ובקר שמע ישראל, וכל בר נש דאית ליה ענוי משכינתא, דאיהי עניא בגלותא, רחיקא מן בעלה, וקרא ליה בכל יומא שמע ישראל, דיהא נחית לגבה, ודאי עליה אתמר קול ענות אנכי שמע, קול דענויאי דהאי עניא אנכי שמע.

קם אחד בקירטא ודא שכינתא תתאה, וחד בקשתא דא ברית צדיק, עליה אתמר שופ"ר הול"ך פז"ר גדו"ל, גירין דילה אינון צדיקים דישאל דקבילו ברית, דבזכותיה נפקין מגלותא, ורזא דמלה (בראשית מז כג) הא להם זרע, דאינון טיפין ודא זרק"א.

קמו תנאין ואמוראין דלעילא וברכו ליה, ואמרו מטרה (נ"א עטרה) תהא אגינת עלך מחצים בגלותא, עלך אתמר (תהלים צא ה) לא תירא מפחד לילה מחץ יעוף יומם, וקשתא וחצא דסטרא דקדושה יגן עלך, ותחת כנפיו תחסה צנה וסחרה אמתו, צנה דא שכינתא תתאה, וסחרה דא שכינתא עלאה, אמתו דא עמודא דאמצעיתא.

קם איהו ואמר תנאין תנאין משנה תהא בעזרייכו, ולא תשתניאו מרחמי לדינא, הלכה אזלת לימינא דלכון, לאתגברא בה על שנאכון, קבלה תתקבל צלותכון, ברייתא אפיקת לכון ולבנייכו מגלותא, ומשעבודא ודינא דההוא דממנא על גלותא על בנייכו, מיד דברין לון סליק לאתריה.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּקִדְמִיתָא פִּתַּח וְאָמַר, תֵּנָא תֵּנָא אֶסְתַּמַּר לָךְ, דְּהָא קִירְטָא לְגַבְךָ, וְדָא שְׂכִינְתָא, וּבָה אֲזַדְרִיקוּ תְּלַת אַבְנִין, דְּאִינוּן תְּלַת טַפִּין דְּמוּחָא עֲלָאִין, דְּאִינוּן י"י, וְאִתְּכַלִּילוּ בְּחֻכְמָה בְּתַבּוּנָה וּבְדַעַת.

אָמַר לוֹ: רַבִּי, שִׁים בְּסַלְע קַנְדָּ, שְׁתַּרִּי הַקֶּשֶׁת לְגַבְךָ, שֶׁהִיא אוֹת הַבְּרִית, הַשְּׂמֵר מֵהַחֲצִים שְׁלוֹ, שֶׁהֵם שְׁלֹשׁ ו' ו' ו', שְׁעוּלִים שְׁמוּנָה עֶשְׂרֵה בְּחֻשְׁבוֹן, וְזֶה ח"י הָעוֹלָמִים.

קָם הַתֵּנָא הַשְּׂנִי וְאָמַר לוֹ: הַרִּי תֵּנָא שְׂמֵסִיעַ לָךְ, בְּרַמַּח, שֶׁהוּא כְּלוּל מֵאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת, וְזֶה ו' שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי כּוֹלֵל שֵׁשׁ תְּבוֹת הַיְחוד, וּמֵאֲתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוּנָה תְּבוֹת שְׁנֵאֲמַר בּוֹ וְשִׁים בְּסַלְע קַנְדָּ.

שְׁתַּרִּי קַרְנֵי פְּהֵה אֲצִלְךָ, שֶׁהֵם שְׁנֵי נְבִיאֵי אֱמֶת, עֲלֵיהֶם נֵאֱמַר אֲצַמִּיחַ קַרְן לְדוֹד, וּמְצַמִּיחַ קַרְן יִשׁוּעָה. מֵצַד שֶׁל הַשְּׂכִינָה נִקְרָא קַרְנֵי פְּרָה, מֵצַד שֶׁל הַשּׁוֹר - וְקַרְנֵי רֶאֱם קַרְנֵי, וְהֵם מְשִׁיחַ רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי י' ו', בֵּית רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי ה"ה.

וּשְׂכִינָה נוֹטֶלֶת בְּגַד מַלְכוּת מֵאֵשׁ אֲדָמָה וְנֹצֵבֶעֶת בָּהּ, וְנִקְרָאת אֲדָם פְּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה, אֲדָמָה וְדָאֵי מֵצַד הַגְּבוּרָה, תְּמִימָה מֵהֵצֵד שֶׁל אוֹתוֹ שְׁנֵאֲמַר בּוֹ הַתְּהִלָּךְ לְפָנַי וְהִיא תְּמִים, אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוּם מֵצַד שֶׁל יַעֲקֹב שְׂאִין בּוֹ פְּסֻלַּת, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, יַעֲקֹב שְׁלֹמַעֲלָה, וּבְדַמּוֹתוֹ יַעֲקֹב שְׁלֹמַטָּה. אֲשֶׁר לֹא עָלָה עֲלֶיהָ עַל, מִשְׁעֵבוֹד הַגְּלוּת, בְּגִלְל שֶׁהִיא נִקְרָאת שְׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה, וְלֹא עוֹד, אֲלֹא שֶׁהִיא נִקְרָאת שְׂבַת, שֶׁהִיא אֲסוּרָה בְּמִלְאָכָה, מִשּׁוּם שְׁנִקְרָאת חֲרוּת.

בְּגִין דְּאִתְקַרִּיאת חֲרוּת.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּקִדְמִיתָא פִּתַּח וְאָמַר, תֵּנָא תֵּנָא אֶסְתַּמַּר לָךְ, דְּהָא קִירְטָא לְגַבְךָ, וְדָא שְׂכִינְתָא, וּבָה אֲזַדְרִיקוּ תְּלַת אַבְנִין, דְּאִינוּן תְּלַת טַפִּין דְּמוּחָא עֲלָאִין, דְּאִינוּן י"י, וְאִתְּכַלִּילוּ בְּחֻכְמָה בְּתַבּוּנָה וּבְדַעַת.

אָמַר לִיהּ רַבִּי שִׁים בְּסַלְע קַנְדָּ, דְּהָא קֶשֶׁתָא לְגַבְךָ דְּאִיהוּ אוֹת הַבְּרִית, אֶסְתַּמַּר מְגִירִין דִּילֵיהּ, דְּאִינוּן תְּלַת ו'ו'ו', דְּסִלְקִין ח"י בְּחֻשְׁבוֹן, וְדָא ח"י עֲלָמִין.

קָם תֵּנָא תֵּנִינָא וְאָמַר לִיהּ, הָא תֵּנָא דְּמִסִּיעַ לָךְ, בְּרוּמַחָא דְּאִיהוּ כְּלִילָא מֵאַרְבַּע פְּרָשִׁיּין, וְדָא ו' דְּאִיהוּ עַמּוּדָא דְּאֲמָצְעִיתָא, כְּלִיל שֵׁית תִּיבִין דִּיחַוּדָא, וְרַמ"ח תִּיבִין דְּאִתְמַר בֵּיהּ (בַּמְדַּבֵּר כֹּד כ"א) וְשִׁים בְּסַלְע קַנְדָּ.

דְּהָא קַרְנֵי פְּהֵה לְגַבְךָ, דְּאִינוּן תְּרִין נְבִיאֵי קְשׁוּט, עֲלֵיהּ אִתְמַר (תְּהִלִּים קִלְב י"ז) אֲצַמִּיחַ קַרְן לְדוֹד, וּמְצַמִּיחַ קַרְן יִשׁוּעָה מִסְטָרָא דְּשְׂכִינְתָא אִתְקַרִּי קַרְנֵי פְּרָה, מִסְטָרָא דְּשׁוֹר (דְּבָרִים ל"ג י"ז) וְקַרְנֵי רֶאֱם קַרְנֵי, וְאִינוּן מְשִׁיחַ רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי י' ו', בֵּית רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי ה"ה.

וּשְׂכִינְתָא נְטִלָא פּוֹרְפִירָא מֵאֲשָׁא סוּמְקָא וְאֲצַטְבַּעַת בָּהּ, וְאִתְקַרִּיאת סוּמְקָא פְּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה (בַּמְדַּבֵּר י"ט ב), אֲדוּמָה וְדָאֵי מִסְטָרָא דְּגְבוּרָה, תְּמִימָה מִסְטָרָא דְּהֵהוּא דְּאִתְמַר בֵּיהּ (בְּרֵאשִׁית י"א) הַתְּהִלָּךְ לְפָנַי וְהִיא תְּמִים, אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוּם מִסְטָרָא דִּיעֲקֹב דְּלִית בֵּיהּ פְּסוּלַת, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (שִׁם כ"ה כ"ז) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, יַעֲקֹב דִּלְעִילָא, וּבְדִיוֹקְנֵיהּ יַעֲקֹב דִּלְתַתָּא, אֲשֶׁר לֹא עָלָה עֲלֶיהָ עַל (בַּמְדַּבֵּר י"ט

ב), מִשְׁעֵבוֹדָא דְּגְלוּתָא, בְּגִין דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא עֲלָאָה אִתְקַרִּיאת, וְלֹא עוֹד אֲלֹא דְּאִיהִי אִתְקַרִּיאת שְׂבַת, דְּאִיהִי אֲסוּרָה בְּמִלְאָכָה,

וְשִׁלְמָהּ בְּגִינָה אָמַר (קהלת ז כג) אָמַרְתִּי אַחְכָּמָה
וְהִיא רְחוּקָה מִמְּנִי, בְּגִין פְּרָה אֲדוּמָה
בְּשִׁבִיל פְּרָה אֲדָמָה, שְׁהִיא
מְטַהֶרֶת אֶת הַטָּמֵא וּמְטַמְּאָה אֶת
הַטָּהוֹר שֶׁהִתְעַסֵּק בָּהּ, וְסוּד הַדְּבָר
- מִי יִתֵּן טָהוֹר מִטָּמֵא לֹא אֶחָד,
מְטַהֶרֶת אֶת הַטָּמֵא מִן הַצַּד שֶׁל
הַיָּמִין, שֶׁהִכְהֵן מִצַּד הַיָּמִין נִקְרָא
אִישׁ טָהוֹר, מִשּׁוּם שֶׁלְּצַד (שצד)
הַיָּמִין הִיא מִים שֶׁל הַתּוֹרָה, אֵף
עַל גַּב שִׁיְהִיָּה טָמֵא, נִטְהָר בָּהּ,
וּמְטַמְּאֵת אֶת הַטָּהוֹר זֶו גְּבוּרָה,
שֶׁלְּצַד סמ"ל שֶׁנֶּפֶל מִקְדָּשְׁתּוֹ,
וְמָה שֶׁהִיָּה טָהוֹר טָמֵא אוֹתוֹ
מִשּׁוּם שֶׁשׁוֹלֵט עַל חֵילוֹת
הַטָּמֵא, וְהִכְהֵן שֶׁהוּא טָהוֹר,
כְּשֶׁהִיָּה מִתְעַסֵּק לְקָרְבוֹ לְעֶזְאוֹל,
הִיָּה מְטַהֵר אֶת יִשְׂרָאֵל מִכָּל
חַטָּאֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר פִּי בַיּוֹם
הַזֶּה יִכְפַּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם
וְכוּ', וְהוּא, שֶׁהִיָּה טָהוֹר, הִיָּה
מִתְטַמֵּא בְּאוֹתוֹ עֶזְאוֹל, וְכֵן לְמִי
נִדְּהָ הִיָּה הִכְהֵן מְטַהֵר אוֹתָהּ,
וְהוּא הִיָּה נִטְמָא עַד עֵת עָרַב
שֶׁהִיָּה נִטְהָר.

וְעוֹד מְטַהֶרֶת אֶת הַטָּמֵא, כְּשֶׁנּוֹלַד
מִשָּׁה נֶאֱמַר בּוֹ (אצל בת פְּרָעָה), וְתָרָא
אוֹתוֹ פִּי טוֹב הוּא, שֶׁרְאַתָּה עִמּוֹ
שְׁכִינָה, וּמִיָּד שֶׁנִּגְעָה (הִיא) בּוֹ,
נִטְהָרָה וְנִרְפְּאָה מִצְרַעְתָּהּ,
וּבְמִשָּׁה נִדְּבָקָה צְרַעַת, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר וְהִנֵּה יָדוֹ מִצְרַעַת כְּשֶׁלֶג.
שְׁבָאוֹתוֹ זְמַן שֶׁנִּגְעָה בּוֹ בַּת
פְּרָעָה, פְּרָחָה מִמְּנֵי הַשְּׁכִינָה,
וּמִשּׁוּם זֶה, כְּשֶׁרְצָה לְהִתְקַרֵּב
אֵלֶיהָ בִּסְנָה, אָמְרָה לוֹ אַל תִּקְרַב
הַלּוֹם שֶׁל נְעֻלְיָךְ מֵעַל רִגְלֶיךָ, עַד
שִׁיתְּפֹשֵׁט מֵאוֹתוֹ הַגּוֹף שֶׁנִּגְעָה בּוֹ
בַּת פְּרָעָה, שֵׁם הָרְאָה לוֹ שְׁגוּף
הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה הוּא צְרַעַת
מֵעוֹר הַנְּחָשׁ.

אֲחֵר שֶׁהִתְפַּשֵּׁט מִמְּנֵי וְחִזַּר לָגֵן
עֲדָן, הִתְלַבֵּשׁ בְּגוֹף קָדוֹשׁ לוֹ, וְזֶהוּ
וְהִנֵּה שָׂבָה כְּבָשׂוֹ, וְכֵן מִשָּׁה

וְשִׁלְמָהּ בְּגִינָה אָמַר (קהלת ז כג) אָמַרְתִּי אַחְכָּמָה
וְהִיא רְחוּקָה מִמְּנִי, בְּגִין פְּרָה אֲדוּמָה
בְּשִׁבִיל פְּרָה אֲדָמָה, שְׁהִיא
מְטַהֶרֶת אֶת הַטָּמֵא וּמְטַמְּאָה אֶת הַטָּהוֹר
דְּאִתְעַסֵּק בָּהּ, וְרָזָא דְמִלָּה מִי יִתֵּן טָהוֹר מִטָּמֵא
לֹא אֶחָד (אייוב יד ד), מְטַהֶרֶת אֶת הַטָּמֵא מִסְטָרָא
דִּימִינָא, דְּכִהְנָא מִסְטָרָא דִּימִינָא אֶתְקָרִי אִישׁ
טָהוֹר, בְּגִין דְּלִסְטָרָא (נ"א דִּסְטָרָא) דִּימִינָא אִיְהִי
מִיָּא דְאוּרִייתָא, אֵף עַל גַּב דִּיְהִיא טָמֵא אֶתְדַפִּי
בָּהּ, וּמְטַמְּאֵת אֶת הַטָּהוֹר דָּא גְּבוּרָה, דְּלִסְטָרָא
סמ"ל דְּנֶפֶל מִקְדוּשְׁתִּיהּ, וְמָה דִּהְוָה טָהוֹר
סָאִיב לִיָּה, בְּגִין דְּשִׁלִּיט (דף מח ע"ב) עַל חֵיילִין
דְּמִסְאָבוֹ, וְכִהְנָא דְאִיְהוּ טָהוֹר כַּד הָוָה מְשִׁתְּדֵל
לְקָרְבָא לִיָּה לְעֶזְאוֹל, הָוָה מְטַהֵר לְיִשְׂרָאֵל מִכָּל
חוּבִין דְּלֵהוֹן, כְּמָה דְאֵתְ אָמַר (ויקרא טז ל) כִּי בַיּוֹם
הַזֶּה יִכְפַּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם וְכוּ', וְאִיְהוּ
דְהוּ טָהוֹר הָוָה מִתְטַמֵּא בְּהוּא עֶזְאוֹל, וְהִכִּי
לְמִי נִדְּהָ הָוָה כִּהְנָא מְטַהֵר לָהּ, וְאִיְהוּ הָוָה
מִסְתַּאֵב עַד עֲדָן רְמִשָּׂא דְהוּא מִתְדַפִּי.

וְעוֹד מְטַהֶרֶת אֶת הַטָּמֵא, כַּד נּוֹלַד מִשָּׁה
אֶתְמַר בִּיָּה (לְגַבִּי בַת פְּרָעָה) (שמות ב ב) וְתָרָא
אוֹתוֹ פִּי טוֹב הוּא, דְּחִמָּאת עִמִּיהָ שְׁכִינָתָהּ,
וּמִיָּד דְּנִגְעָה (אִיהִי) בִּיָּה בַּת פְּרָעָה אֶתְדַפִּיאַת
וְאֶתְסִיאַת מִצְרַעְתָּא דִּילָהּ, וּמִשָּׁה אֶתְדַבְּקַת בִּיָּה
צְרַעַת, כְּמָה דְאֵתְ אָמַר (שם ד ו) וְהִנֵּה יָדוֹ מִצְרַעַת
כְּשֶׁלֶג, דְּכִהְוָה זְמַנָּא דְנִגְעָה בִּיָּה בַּת פְּרָעָה,
פְּרָחַת שְׁכִינָתָא מִיָּהּ, וּבְגִין דָּא כַּד בְּעָא
לְאֶתְקַרְבָא לְגַבִּיהָ בִּסְנָה, אָמְרָה לִיָּה אַל תִּקְרַב
הַלּוֹם שֶׁל נְעֻלְיָךְ מֵעַל רִגְלֶיךָ (שם ג ה) עַד
דִּיתְפֹּשֵׁט מִהוּא גּוּפָא דְנִגְעַת בִּיָּה בַּת פְּרָעָה,
תִּמְן אַחְזִי לִיָּה, דְּגוּפָא דְבַר נִשׁ בְּהִאי עֲלָמָא,
אִיְהוּ צְרַעַת מִמְּשָׁכָא דְחוּיָא.

לְבַתָּר דְאֶתְפֹּשֵׁט מִיָּהּ, וְהִדְר לְגִנְתָּא דְעֲדָן,
אֶתְלַבֵּשׁ בְּגוּפָא קְדִישָׁא דִּילִיָּה, וְדָא

אִיהוּ וְהִנֵּה שָׁבָה כְּבָשָׂרוֹ (שם ד ה), וְהָכִי אֶת־לֶבֶשׂ מִשֶּׁה בָּהּ, וְדָא אִיהוּ וְהִנֵּה שָׁבָה כְּבָשָׂרוֹ, כְּדִמִּיתָא דְאַתְמַר בֵּיהּ (בראשית כג) עֶצֶם מִעֶצְמִי וּבָשָׂר מִבָּשָׂרִי, וּבִגִּין דָּא אָמַר לִיהּ שֶׁל נֶעְלִיף מֵעַל רַגְלֶיךָ (שמות ג ה), דָּא גּוֹפָא דְהוּה לִיהּ כְּנֻעַל, הֵהוּא דְנִגְעָה בֵּיהּ בַּת פְּרֻעָה, וְאַתְלַבֵּשׂ בְּאַחְרָא, וּבִהֵהוּא זְמָנָא אַהֲדַרַת עֲלֵיהּ שְׂכִינְתָא. וּבִגִּין דָּא אֶתְחַזִּי (נ"א אחזי) לִיהּ בְּאַתִּין דְעֵבֵד בְּאַת קַדְמָאָה, וְאָמַר לִיהּ הֵבֵא נָא יְדֶךָ בְּחִיקָךְ וְכוּ' (שם ד ו), וְאַמַּאי בְּחִיקָךְ, הֵכָא רְמִיז מִשְׁכַּבְתַּי חִיקָךְ שְׁמֹר פְּתַחַי פִּיךָ (מִיכָה ז ו), וְהִנֵּה מְצֹרַעַת כְּשֶׁלֶג (שמות ד ו), וּלְבַתֵּר אֶחְזִי לִיהּ דְאַתְדַּכֵּיא בְּאוּרִייתָא, הֵדָא הוּא דְכַתִּיב בָּהּ (שם) וְהִנֵּה שָׁבָה כְּבָשָׂרוֹ.

וְעוֹד שְׂכִינְתָא תַּתְּאָה אִיהִי עֲגָלָה עֲרוּפָה, וּמִסְטְרָא דְפְרָה שׁוֹר, וְדָא אִיהוּ וּפְנֵי שׁוֹר מִהַשְּׂמָאל (יחזקאל א ט), וּמִסְטְרָא דְעֲגָלָה, יַעֲגַל בֵּין בְּקָר לְחֻטָּאת (ויקרא ט ב), וּפְרָה וְדָאִי אֶתְקַרִּיאַת שְׂכִינְתָא עֲלָאָה כַּד נְטִילַת מִן גְּבוּרָה, וּשְׂכִינְתָא תַּתְּאָה עֲגָלָה כַּד נְטִילַת מִנִּיהּ.

וְעוֹד קַרְנֵי פְרָה נִצַּח וְהוּד, בְּהֵם עַמִּים יִנְגַח יַחְדָּו (דברים לג יז), קַרְנֵי רָאִם חֹסֵד גְּבוּרָה, דִּיעֵבֵיד בְּהוֹן קַרְבָּא בְּעַמְלָק, וְיִמְחִי לִיהּ וּלְזַרְעִיהּ מִן עֲלָמָא.

וְעוֹד קַרְנֵי פְרָה אֵלִין תַּלְמִידֵי חֲכָמִים דְמִתּוּפְחִין דָּא עִם דָּא בְּאוּרִייתָא, וּמִתְנַגְחִין כְּשׁוֹרִים דָּא עִם דָּא, בְּגִין דְאוּרִייתָא דְעַל פֶּה אִיהִי מִסְטְרָא דְגְבוּרָה דְאַתְקַרִּיא אֱלֹהִי"ם, וּבִיהּ פְתַחַת אוּרִייתָא בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִי"ם, בְּגִין דָּא תַּלְמִידֵי חֲכָמִים אֵינּוּן מִתְנַגְחִין בְּאוּרִייתָא כְּשׁוֹרִים דָּא עִם דָּא, וּבִגִּין דָּא יְהו"ה כְּגַבּוֹר יֵצֵא (ישעיה מב יג) מִסְטְרָא

הַתְּלַבֵּשׂ בָּהּ, וְזֵהוּ וְהִנֵּה שָׁבָה כְּבָשָׂרוֹ, כְּרָאשׁוֹנָה, שְׁנֹאמַר בּוּ עֶצֶם מִעֶצְמִי וּבָשָׂר מִבָּשָׂרִי, וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר לוֹ שֶׁל נֶעְלִיף מֵעַל רַגְלֶיךָ, זֶה הַגּוֹף שֶׁהִיָּה לוֹ כְּנֻעַל, אוֹתוֹ שְׁנֹגְעָה בּוּ בַת פְּרֻעָה וְהַתְּלַבֵּשׂ בְּאַחַר, וּבְאוֹתוֹ זְמַן חֲזָרָה עֲלָיו הַשְּׂכִינָה.

וּמִשּׁוּם זֶה נִרְאָה (הַרְאָה) לוֹ בְּאוֹתוֹת שְׁעֵשָׂה בְּאוֹת הַרְאשׁוֹנָה, וְאָמַר לוֹ הֵבֵא נָא יְדֶךָ בְּחִיקָךְ וְכוּ', וְלָמָּה בְּחִיקָךְ? כָּאֵן רֹמֵז, מִשְׁכַּבְתַּי חִיקָךְ שְׁמֹר פְּתַחַי פִּיךָ, וְהִנֵּה מְצֹרַעַת כְּשֶׁלֶג, וְאַחַר כֵּךְ הַרְאָה לוֹ שְׁנִטְהַר בַּתּוֹרָה, זֵהוּ שְׁפָתוֹב בָּהּ וְהִנֵּה שָׁבָה כְּבָשָׂרוֹ.

וְעוֹד, שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה הִיא עֲגָלָה עֲרוּפָה, וּמִצַּד שֶׁל פְּרָה - שׁוֹר, וְזֵהוּ וּפְנֵי שׁוֹר מִהַשְּׂמָאל, וּמִצַּד שֶׁל עֲגָלָה - עֲגַל בֵּין בְּקָר לְחֻטָּאת, וּפְרָה וְדָאִי נִקְרָאת שְׂכִינָה עֲלִיוֹנָה כְּשֶׁנוֹטְלַת מִגְּבוּרָה, וּשְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה עֲגָלָה כְּשֶׁנוֹטְלַת מִמְּנוּ. וְעוֹד קַרְנֵי פְרָה - נִצַּח וְהוּד, בְּהֵם עַמִּים יִנְגַח יַחְדָּו, קַרְנֵי רָאִם - חֹסֵד גְּבוּרָה, שְׂיַעֲשֶׂה בְּהֵם קָרֵב עִם עַמְלָק, וְיִמְחָה אוֹתוֹ וְאֵת זְרַעוֹ מִהָעוֹלָם.

וְעוֹד קַרְנֵי פְרָה, אֵלוּ תַלְמִידֵי חֲכָמִים שְׂמִתּוּפְחִים זֶה עִם זֶה בַּתּוֹרָה וּמִתְנַגְחִים כְּמוֹ שׁוֹרִים זֶה עִם זֶה, מִשּׁוּם שֶׁתּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה הִיא מִצַּד הַגְּבוּרָה, שְׁנִקְרָאת אֱלֹהִי"ם, וְכוּ' פּוֹתַחַת הַתּוֹרָה בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִי"ם, בְּגַלְל זֶה תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מִתְנַגְחִים בַּתּוֹרָה כְּמוֹ שׁוֹרִים זֶה עִם זֶה, וּמִשּׁוּם זֶה יְהו"ה כְּגַבּוֹר יֵצֵא - מִצַּד הַגְּבוּרָה, יֵרִיעַ - בַּתּוֹרָעָה, יִצְרִיחַ - בְּשִׁבְרִים, עַל אוֹיְבָיו יִתְגַּבֵּר - בַּתְּקִיעָה. בְּאוֹתוֹ זְמַן כָּל הַסְּפִירוֹת

דְּגְבוּרָה, יֵרִיעַ בַּתּוֹרָעָה, יִצְרִיחַ בְּשִׁבְרִים, עַל אוֹיְבָיו יִתְגַּבֵּר בַּתְּקִיעָה בְּהֵהוּא

נוטלות מגבורה, והשם של יו"ד
ה"א וא"ו ה"א, ואפלו המלאכים
שלמעלה, וישראל שלמטה.

ואחר שנוטל מהם נקמה, יתמלא
רחמים על ישראל, ולפני שיהיה
נוטל נקמה מעמלק לא יושב
בכסא, ובאותו זמן שנוטל נקמה
מבני עשו, יבא לפיס את האילת,
והיא גוע"ה ובוכה. זהו שכתוב
רחל מבכה על בניה, עד שנשבע
לה הקדוש ברוך הוא להעבירם
מהעולם, וינהרג בהם עד
שיצטבע הים מדמם, וינהרג בהם
עד שיתפרנסו מהם חיות הבר
שנים עשר שנים, ועופות השמים
שבע שנים.

ועוד גע"א, תלש"א, אזל"א
גרי"ש, גע"א בתרועה, ונותן
בהם סקילה, זהו שכתוב ונטה
עליה קו תהו ואבני בהו. תלש"א
בשברים, ת"ל א"ש, (וזה שרפה),
ת"ל זה חנק, כמו זה א"ש שרפה.
אזל"א גרי"ש בתקיפה, שהוא
כמו רמח להרג אותם בהרג.

שש"ש"ת, תרועה, לתפס אותם
אסורים בבית האסורים של
המלך, כמו שנאמר לאסר
מלכיהם בזקים וכו'. שופ"ר
הול"ף, פס"ק, מק"ף, קול
השופר עולה בתרועה כמו רמח,
לעורר עליהם קול תרועת
מלחמה, וזה שופ"ר הול"ף.
פס"ק זה שברים, שעושה להם
פסקות וקשרים (וקרטין או קרעין), וזו
מפת חרב והרג ואבדן. מק"ף
תרועה, זה חנק, וזהו הולף וחזק
מאד. מאד, זה מות שהתחזק
עליהם, כמו שמתן תורה.

ועוד אזל"א גרי"ש, השכינה
אומרת לקדוש ברוך הוא, גרש
האמה הזאת ואת בנה, אלו הערב

זמנא כל ספירן נטלין מגבורה, ושמא דיו"ד
ה"א וא"ו ה"א, ואפילו מלאכים דלעילא,
וישראל דלתתא.

ולבתר דנטיל נוקמא מנייהו, יתמלא רחמין
על ישראל, וקדם דיהא נטיל נוקמא
מעמלק, לא יתיב בכרסיא, ובההוא זמנא
דנטיל נוקמא מבני עשו, ייתי לפייסא
לאילתא, ואיהי גע"א ובוכה, הדא הוא
דכתיב (ירמיה לא יד) רחל מבכה על בניה, עד
דאומי לה קודשא בריה הוא לאעברא לון
מעלמא, ויקטול בהון, עד דיצטבע ימא מן
דמהון, ויקטול בהון עד דיתפרנסון מנהון
חיוון ברא תרי עשר שנין, ועופין דשמאי
שבע שנין.

ועוד גע"א, תלש"א, אזל"א גרי"ש, גע"א
בתרועה, ויהיב בהון סקילה, הדא הוא
דכתיב (ישעיה לד יא) ונטה עליה קו תהו ואבני
בהו, תלש"א בשברים ת"ל א"ש (ודא
שריפה), ת"ל דא חנק, פגוונא דא א"ש שריפה,
אזל"א גרי"ש בתקיפה, דאיהו פרומחא
לקטלא לון בהרג.

שש"ש"ת תרועה למתפש לון אסורין בבית
אסורין דמלכא, פמה דאת
אמר (תהלים קמט ה) לאסור מלכיהם בזיקים וכו',
שופ"ר הול"ף, פס"ק, מק"ף, קלא דשופרא
סלקא בתרועה (דף מט ע"א) כרומחא, לעורר
עלייהו קול תרועת מלחמה, ודא שופ"ר
הול"ף, פסק דא שברים דעביד לון פסקות
וקטריין (נ"א וקרטין או וקרעין), ודא מפת חרב והרג
ואבדן, מקף תרועה דא חנק, ודא איהו הולף
וחזק מאד (שמות יט ט), מאד דא מות דאתתקף
עלייהו, פגוונא דמתן תורה.

ועוד אזל"א גרי"ש, שכינתא אמרת לקודשא בריה הוא, גרש האמה

הזאת ואת בנה (בראשית כא י) אלין ערב רב, (ש"א כו יט) דגרושוי מהסתפח בנחלת יהו"ה, גריש לון מן עלמא דין ומעלמא דאתי, דלא יהא לון חולקא עם ישראל, שופ"ר הול"ך, רבי"ע, שני"י גרישי"ן, שלשל"ת, בההוא זמנא נטיל קודשא בריך הוא רמ"ח, דאיהי רמ"ח תיבין דאית בקריאת שמע ושית תיבין דיחודא, ובה (במדבר כה ח) וידקר את שניהם, דכר ונוקבא, דא סמא"ל ונחש, ורבי"ע דיוקנא דומיא דרומ"ח.

רב, שגרושוי מהסתפח בנחלת יהו"ה, גרש אותם מן העולם הזה ומן העולם הבא, שלא יהיה להם חלק עם ישראל. שופ"ר הול"ך, רבי"ע, שני"י גרישי"ן, שלשל"ת, באותו זמן נוטל הקדוש ברוך הוא רמ"ח, שהוא מאתים ארבעים ושמונה תבות שיש בקריאת שמע ושש תבות היחוד, ובה, וידקר את שניהם, זכר ונקבה, זה סמא"ל ונחש, ורבי"ע דמות דומה של רמ"ח. שני"י גרישי"ן, גרש אותם הקדוש ברוך הוא מן השמים והארץ. באותו זמן, שקר הסוס לתשועה וכו', שהקדוש ברוך הוא רודף אתריהם, ונוטל אותם בשלשל"ת על צוארם, ואחר כך הורג אותם ברמח, שהוא רבי"ע. בראשונה גרש אותם, ואחר כך רדף אתריהם ותפס אותם, ואחר כך הרג אותם. ורבי"ע ושני"י גרישי"ן ושלשל"ת, הם תקיע"ה שבכרי"ם תרוע"ה. שבכרי"ם, שבר תשבר מצבותיהם, אלו שנאמר בהם ויבאו בני האלהים להתיצב על יהו"ה, בדין על השכינה וישראל, שנאמר בו ויבא גם השטן בתוכם, זה סמא"ל שבא לקטרג על בני ישראל ולדון את השכינה, וכיון שהוא מבקש דין על השכינה ובניה, פאלו עומדים עליו. תרוע"ה, בה תרועם בשבט ברזל, ותקיע"ה והוקע אותם ליהו"ה נגד השמש (במדבר כה ד). ושופר איהו קלא, מניה נפיק קלא בתקיעה שבכרי"ם תרועה, תקיעה מן מוחא, שבכרי"ם מלפא, פמה דאת אמר (תהלים נא יט) לב נשבר ונדכה וגומר, דא איהו זבחי אלהי"ם ריח נשברה, קלא בתרועה מפנפי ריאה, וכלהו אתפלילו בקנה וריאה, ואתעבידו קול, ובפומא דבור.

שני"י גרישי"ן, תריך לון קודשא בריך הוא מן שמיא וארעא, בההוא זמנא שקר הסוס לתשועה וכו' (תהלים לג יז), דקודשא בריך הוא רדיף אבתריהו, ונטיל לון בשלשל"ת על צואריהו, ולבתר קטיל לון ברומחא דאיהו רבי"ע, בקדמיתא תריך לון, ולבתר רדיף אבתריהו ותפיס לון, ולבתר קטיל לון. ורבי"ע, ושני"י גרישי"ן, ושלשל"ת, אינון תקיע"ה שבכרי"ם תרוע"ה, שבכרי"ם שבר (שמות כג כד) תשבר מצבותיהם, אלין דאתמר בהון (איוב א ו) ויבאו בני האלהי"ם להתיצב על יהו"ה, בדינא על שכינתא וישראל, דאתמר ביה ויבא גם השטן בתוכם, דא סמא"ל דאתא לקטרג על בנוי דישראל, ולדון לשכינתא, וכיון דהוא בעי דינא על שכינתא ובנוי, פאלו קיימין עליה, תרוע"ה בה (תהלים בט) תרועם בשבט ברזל, תקיע"ה והוקע אותם ליהו"ה נגד השמש (במדבר כה ד). ושופר איהו קלא, מניה נפיק קלא בתקיעה שבכרי"ם תרועה, תקיעה מן מוחא, שבכרי"ם מלפא, פמה דאת אמר (תהלים נא יט) לב נשבר ונדכה וגומר, דא איהו זבחי אלהי"ם ריח נשברה, קלא בתרועה מפנפי ריאה, וכלהו אתפלילו בקנה וריאה, ואתעבידו קול, ובפומא דבור.

וְעוֹד נִשְׁמָה רוּחַ וְנִפְשׁ שֶׁל אָדָם,
 הֵן תְּקִיעַת תְּרוּעָה שְׁבָרִים. הַנֶּפֶשׁ
 בְּלֵב, וְזֶה שְׁבָרִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
 לֵב נִשְׁבַּר וְנִדְכָּה. הַנִּשְׁמָה בְּמִחַ,
 וְזוֹ תְקִיעָה. הַרוּחַ בְּכַנְפֵי רֵאָה,
 שְׁנוֹשְׁבִים עַל הַלֵּב שֶׁהוּא אֵשׁ
 דּוֹלֶקֶת, וְאִם לֹא, הִיָּה דוֹלֵק כֹּל
 הַגּוֹף, וְסוּד הַדְּבָר - כְּנִפְי יוֹנָה
 נִחְפָּה בְּכַסְף וְגוֹמֵר, וְהַרוּחַ כְּלוּלָה
 מֵאֵשׁ וּמִיָּם, וּמִשׁוּם זֶה הוּא
 תְּרוּעָה, וְעָלְיוֹ נֶאֱמַר אֲשֶׁרֵי הָעַם
 יוֹדְעֵי תְרוּעָה, מִשׁוּם שֶׁהִנְשָׁמָה
 הִיא נִשְׁמַת חַיִּים, בֵּינָה שְׁנוֹטְלַת
 מִחֻכְמָה, נֶפֶשׁ מַלְכוּת תְּבוּנָה, רוּחַ
 תְּפָאֲרַת, וְהוּא הַדַּעַת שְׁכוּלֵל אֶת
 שְׁנֵיהֶם, עָלְיוֹ נֶאֱמַר וּבִדְעַת
 חֲדָרִים יִמְלֹאוּ.

וּמִבְּיֵנָה הַנְּבִיאִים, וְהֵם נִצַּח וְהוֹד,
 וּמִמַּלְכוּת כְּתוּבִים, וְהֵם חֶסֶד
 וְגִבּוּרָה תְּפָאֲרַת, תּוֹרָה כּוֹלֵל כָּלֶם,
 וְהַכֹּל עוֹמֵד עַל עֲמוּד אֶחָד, וְזֶה
 צְדִיק יְסוּד עוֹלָם.

כְּבֵד וּטְחוּל זֶה סְמַא"ל וְנַחֲשׁ.
 הַכְּבֵד אֵשׁ אֲדָמָה, הַמְּרָה אֵשׁ
 יִרְקָה, טְחוּל אֵשׁ שְׁחָרָה, יוֹתֵרֵת
 כְּלוּלָה שֶׁל כָּלֶם. כְּבֵד וּטְחוּל -
 סְמַא"ל וְנַחֲשׁ"ש, כְּבֵד - אֵל אַחַר,
 מְרָה - סֵם הַמּוֹת שְׁלוֹ, טְחוּל -
 נַחֲשׁ הַנִּקְבָּה שְׁלוֹ, חֵלֶב טָמֵא,
 וּמְרָה הִיא חֲרָבּוֹ שֶׁל מִלְּאָךְ הַמּוֹת,
 כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְאַחֲרִיתָהּ מְרָה
 כִּלְעֵנָה חֲדָה כְּחֲרָב פִּיּוֹת. וּבַתּוֹרָה
 שְׁהִיא סֵם חַיִּים, אִם הִנְשָׁמָה
 טְמֵאָה, נֶעְבֵּר מִן הָעוֹלָם. (כְּבֵד וּטְחוּל
 זֶה סְמַא"ל וְנַחֲשׁ, שְׁהֵם אֵל אַחַר) וְכְּבֵד
 שֶׁהוּא אֵל אַחַר בַּתְּרוּעָה שֶׁהוּא
 רוּחַ, נֶעְבֵּר מִן הָעוֹלָם, טְחוּל
 שֶׁהוּא נַחֲשׁ בְּשְׁבָרִים שֶׁהוּא נֶפֶשׁ,
 נֶעְבֵּר מִן הָעוֹלָם, מְרָה שֶׁהוּא סֵם
 הַמּוֹת בַּתְּקִיעָה, נֶעְבֵּרֵת מִן
 הָעוֹלָם.

אֲשֶׁרֵי הוּא מִי שְׁכוּלֵל נִשְׁמָה וְרוּחַ
 עִם הַנֶּפֶשׁ בְּקוֹל שֶׁל הַתּוֹרָה,
 שֶׁבַתּוֹרָה הַתְּחִינָה, שְׁפָל מִי שְׁאִינוֹ

וְעוֹד נִשְׁמָתָא וְרוּחָא וְנִפְשָׁא דְבַר נֶשׁ, אִינוּן
 תְּקִיעָה תְּרוּעָה שְׁבָרִים, נִפְשָׁא בְּלֵבָא וְדָא
 שְׁבָרִים, כְּמָה דָּאֵת אָמַר לֵב נִשְׁבַּר וְנִדְכָּה,
 נִשְׁמָתָא בְּמוּחָא וְדָא תְּקִיעָה, רוּחָא בְּכַנְפֵי
 רֵיָּאָה, דְּנִשְׁיב עַל לֵבָא דְּאִיהוּ נוֹר דְּלִיק, וְאִם
 לֹאוּ הָוָה דְּלִיק כָּל גּוּפָא, וְרִזָּא דְּמִלָּה כְּנִפְי
 יוֹנָה נִחְפָּה בְּכַסְף וְגוֹמֵר (שם סח יד), וְרוּחָא כְּלוּל
 מֵאֲשָׁא וּמִיָּא, וּבְגִין דָּא אִיהוּ תְּרוּעָה, וְעָלִיָּה
 אֲתָמַר (שם פט טז) אֲשֶׁרֵי הָעַם יוֹדְעֵי תְּרוּעָה, בְּגִין
 דְּנִשְׁמָתָא אִיהִי נִשְׁמַת חַיִּים, בֵּינָה דְּנִטְלָה
 מִחֻכְמָה, נֶפֶשׁ מַלְכוּת תְּבוּנָה, רוּחַ תְּפָאֲרַת,
 וְאִיהוּ דַּעַת כְּלוּל תְּרוּיָּהוּ, עָלִיָּה אֲתָמַר (משלי
 כד ד) וּבִדְעַת חֲדָרִים יִמְלֹאוּ.

וּמִבְּיֵנָה נְבִיאִים, וְאִינוּן נִצַּח וְהוֹד, וּמִמַּלְכוּת
 כְּתוּבִים וְאִינוּן חֶסֶד וְגִבּוּרָה, תְּפָאֲרַת
 תּוֹרָה כְּלוּל כָּלֶהוּ, וְכֹלְא עַל עֲמוּדָא חַד קִיָּמָא
 וְדָא (משלי יכה) צְדִיק יְסוּד עוֹלָם.

כְּבֵד וּטְחוּל דָּא סְמַא"ל וְנַחֲשׁ"ש, כְּבֵד אֲשָׁא
 סוּמְקָא, מְרָה אֲשָׁא יְרוּקָא, טְחוּל אֲשָׁא
 אוּכְמָא, יוֹתֵרֵת כְּלוּלָה דְּכֹלְהוּ, כְּבֵד וּטְחוּל
 סְמַא"ל וְנַחֲשׁ"ש, כְּבֵד אֵל אַחַר, מְרָה סֵם מוֹת
 דִּילִיָּה, טְחוּל נַחֲשׁ נוּקְבָא דִּילִיָּה, חֵלֶב טָמֵא,
 וּמְרָה אִיהוּ חֲרָבּא דְּמִלְּאָךְ הַמּוֹת, כְּמָה דָּאֵת
 אָמַר (שם ה ד) וְאַחֲרִיתָהּ מְרָה כִּלְעֵנָה חֲדָה כְּחֲרָב
 פִּיּוֹת, וּבְאוּרִיָּתָא דְּאִיהִי סֵם חַיִּים אִי נִשְׁמָתָא
 טְמֵא אֲתַעְבְּרָא מִן עֲלָמָא, (כְּבֵד וּטְחוּל דָּא סְמַא"ל
 וְנַחֲשׁ"ש, דְּאִיָּהוּ אֵל אַחַר), וְכְּבֵד דְּהוּא אֵל אַחַר
 בַּתְּרוּעָה דְּאִיהוּ רוּחָא מְתַעְבְּרָא מִן עֲלָמָא,
 טְחוּל דְּהוּא נַחֲשׁ בְּשְׁבָרִים דְּאִיהוּ נֶפֶשׁ
 מְתַעְבְּרָא מִן עֲלָמָא, מְרָה דְּהוּא סֵם הַמּוֹת
 בַּתְּקִיעָה מְתַעְבְּרָא מִן עֲלָמָא.

וּבָאָה אִיהוּ דְּכֹלִיל נִשְׁמָתָא וְרוּחָא עִם
 נִפְשָׁא בְּקֹלָא דְּאוּרִיָּתָא, דְּבְּאוּרִיָּתָא

עוֹסֵק בַּתּוֹרָה מַחְלִישׁ נִשְׁמָתוֹ, רוּחוֹ וּנְפִשׁוֹ מַעֲלָה וּמְטָה, וַיּוֹתֵרֵת הַכֹּהֵן הַיּוֹנֵה, שִׁיּוּרִים הֵיא, לְכָל אֱלֹהִים אַחֲרֵים מִחֻזְקָת, וְלָמָּה נִקְרָאת יוֹתֵרֵת הַכֹּהֵן? אֵלֶּא אַחַר שְׁעוֹשָׁה נֶאֱוָף עִם כָּלֶם, נוֹתֵנֵת שִׁיּוּרִים לְבַעֲלָהּ, וְעֲלִיָּה נֶאֱמַר כִּי כַּעַד אֲשֶׁה זּוֹנָה עַד כִּפּוּר לְחֶם, שְׁהִיא מִתְחַמֶּמֶת מִכֹּהֵן, וּטְחוּל הוּא שְׁחוֹק הַכֹּסִיל, וְעֲלִיו נֶאֱמַר אִם רָאִיתָ רָשָׁע שֶׁשָּׁעָה מִשְׁחָקָת לוֹ, אֵל תִּתְגַּרְהַ בּוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא שְׁאוּל תַּחְתִּית, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ צַדִּיק מִמֶּנּוּ בּוֹלַע, אֲבָל צַדִּיק גָּמוּר אֵינוֹ בּוֹלַע, הַכֹּהֵן כּוֹעֵס וְהוֹרֵג.

כִּב מִבִּין, לֵב יוֹדַע, לֵב רוֹאֶה, הַלֵּב הוּא שְׁכִינָה, שְׁלֵא נוֹטֵלֵת אֵלֶּא דָם צַח, שְׁהִיא קָרְפֵן שֶׁל תַּפְלָה נִקְיָה בְּלִי חַטָּאִים וּבְלִי פְסֻלָּת, וּמִקְרִיבָה לְבַעֲלָהּ אֵת הַיָּפָה שְׁבַכְלָ.

אֲבָר יוֹתֵרֵת הַכֹּהֵן לֵא נוֹתֵנֵת לְבַעֲלָהּ אֵלֶּא שִׁיּוּרִים וּפְסֻלָּת, וּמִי הוּא בַּעֲלָהּ? (טְחוּל) (כֹּהֵן) אֵל אַחַר, וּמִהֶשִׁיּוּרִים הֵלְלוּ שְׁנוֹטֵל מִמֶּנָּה, נַעֲשֶׂה דָם טְחוּל חֲשׂוֹף וְשָׁחַר, הוּא הַנְּחַשׁ הַרְמָאִי שֶׁפִּתְּהָ אֵת חוּהָ, שְׁהִיא הַלֵּב, וְגֵרַם לָהּ מוֹת. וְהָרִי שְׁנֵי בְּתֵי הַלֵּב הֵם, אֵת מִי מֵהֶם הוּא פִתְּהָ? אֵלֶּא אוֹתוֹ שֶׁל שְׁמַאל, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ לֵב כֹּסִיל לְשִׁמְאֵלוֹ, וְעֲלִיו נֶאֱמַר וּמוֹצָא אֲנִי מִרַמְּוֹת אֵת הָאֲשֶׁה. לֵב חֲכָם לִימִינוֹ, זֹו אֲשֶׁת חִיל עֲטֻרַת בַּעֲלָהּ, עֲלִיָּה נֶאֱמַר מִצָּא אֲשֶׁה מִצָּא טוֹב, שְׁהִיא יֵצֵר הַטוֹב מִזְלוֹ שֶׁל אָדָם, עֲלִיָּה נֶאֱמַר לְהַנִּיחַ בְּרֻכָה אֵל בֵּיתְךָ, בְּרַכַּת יְהוָה הִיא תַעֲשִׂיר, עֲלִיָּה נֶאֱמַר רָאֵה חַיִּים עִם אֲשֶׁה אֲשֶׁר אֶהְבֵּת.

הִיא כְּדִיוֹקָן הַשְּׁכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה

אֶתְתַּקְפוּן, דְּכָל מָאן דִּלָּא אֶתְעַסַּק בְּאוּרִייתָא חֲלִישׁ נִשְׁמָתִיה רִוּחִיה וְנִפְשִׁיה עֵילָא וְתַתָּא, וַיּוֹתֵרֵת הַכֹּהֵן אִיהוּ זּוֹנָה, שִׁיּוּרִין אִיהוּ לְכָל אֱלֹהִים אַחֲרֵים מִתְתַּקְפָּא, וְאִמָּאי אֶתְקִרִיאַת יוֹתֵרֵת הַכֹּהֵן, אֵלֶּא בְּתַר דְּעַבִּיד נֶאֱוָפָא עִם כָּלֶהוּ, יְהִיבַת שִׁיּוּרִין לְבַעֲלָהּ, וְעֲלִיָּה אֶתְמַר (שם ד כו) כִּי כַּעַד אֲשֶׁה זּוֹנָה עַד כִּפּוּר לְחֶם, דְּאִיָּה אֶתְחַמֶּמֶת מִכֹּהֵן, וּטְחוּל (דף מט ע"ב) אִיהוּ שְׁחוֹק הַכֹּסִיל, וְעֲלִיָּה אֶתְמַר אִם רָאִיתָ רָשָׁע שֶׁשָּׁעָה מִשְׁחָקָת לוֹ אֵל תִּתְגַּרְהַ בּוֹ, בְּגִין דְּאִיהוּ שְׁאוּל תַּחְתִּית, דְּאֶתְמַר בִּיה צַדִּיק מִמֶּנּוּ בּוֹלַע, אֲבָל צַדִּיק גָּמוּר אֵינוֹ בּוֹלַע, כֹּהֵן כּוֹעֵס וְקָטִיל.

כִּב מִבִּין, לֵב יוֹדַע, לֵב רוֹאֶה, לֵב אִיהוּ שְׁכִינָתָא, דִּלָּא נִטְלָא אֵלֶּא דְמָא צַח, דְּאִיָּה קָרְפֵנָא דְצִלוֹתָא נִקְיָה בְּלָא חוּבִין וּבְלָא פְסוּלָת, וְקִרִיבַת לְגַבִּי בַּעֲלָהּ שׁוּפְרָא דְכִלָּא.

אֲבָר יוֹתֵרֵת הַכֹּהֵן לֵא יְהִיבַת לְבַעֲלָהּ אֵלֶּא שִׁיּוּרִין וּפְסוּלָת, וּמָאי נִיהוּ בַּעֲלָהּ (טְחוּל) (ס"א כֹּהֵן) אֵל אַחַר, וּמָאֵלִין שִׁיּוּרִין דְּנִטְלִיל מִנָּה אֶתְעַבִּיד דָּם טְחוּל חֲשׂוֹף וְאוּכְמָא, הוּא נַחֲשׁ רְמָאִי דְפִתִּי לַחְוָה דְּאִיָּה לְבָא, וְגֵרַם לָהּ מוֹתָא. וְהָא תְרִי בְּתֵי לְבָא אֵינוֹן לְמָאן פִּתִּי מִנִּיָּהוּ,

אֵלֶּא הֵהוּא דְשְׁמַאלָא דְאֶתְמַר בָּהּ (קהלת

י ב) לֵב כֹּסִיל לְשִׁמְאֵלוֹ, וְעֲלִיָּה אֶתְמַר (שם ז

כו) וּמוֹצָא אֲנִי מִרַמְּוֹת אֵת הָאֲשֶׁה, לֵב חֲכָם לִימִינוֹ דָּא אֲשֶׁת חִיל עֲטֻרַת בַּעֲלָהּ, עֲלִיָּה אֶתְמַר (משלי יח כב) מִצָּא אֲשֶׁה מִצָּא טוֹב, דְּאִיָּה יֵצֵר הַטוֹב מִזְלִיָּה דְבַר נֶשׁ, עֲלִיָּה אֶתְמַר (יחזקאל

מד ל) לְהַנִּיחַ בְּרֻכָה אֵל בֵּיתְךָ, בְּרַכַּת יְהוָה הִיא

תַעֲשִׂיר, וְעֲלִיָּה אֶתְמַר (קהלת ט ט) רָאֵה חַיִּים עִם

אֲשֶׁה אֲשֶׁר אֶהְבֵּת.

אִיהוּ כְּדִיוֹקָנָא דְשְׁכִינָתָא תַתָּאָה כִּלְיָא מַעֲשָׂר, וְאִיָּה נֵר מַצּוֹה, וְרוּחָא

דְּנָשִׁיב בָּהּ תִּפְאַרֶת יִשְׂרָאֵל אִיהִי בְּכַנְפֵי רִיאָה,
וְדָא אִיהוּ וְתוֹרָה אֹר, דְּנָהִיר בָּהּ דָּא שְׂכִינְתָּא
עֲלָאָה נְשֻׁמַּת חַיִּים, דְּנַחְתָּא מִן מוֹחָא לְאַנְהָרָא
לוֹן בְּלַבָּא.

מאי נ"ר נפשא רוחא, דנפשא איהי פתילה
(נ"א על שם דאיהי שותפא דגופא), רוחא דא
זיתא, נשמתא גר יהו"ה נשמת אדם (משלי ב
כז). אדם דאיהו אור גר, נהיר ביה אוריותא דבכתב, ונשמתא
דאיהי גר נהיר בה מצוה, ובזמנא דלא נהירין בה אור וגר אתמר
בנשמתא אל תראוני שאני שחרחרת (שיר א ו), ואתמר
באדם (ישעיה נג) אלביש שמים קדרות), ומאי נ"ר נפשא
רוחא, נ' נפשא ר' רוחא, לְקַבֵּל תֵּלֶת קִטְרִין
אֵלֶיךָ, אֵינֹן תֵּלֶת גְּוֹנִין, אֶשָּׂא אוֹכְמָא חוּרָא
וְתַכְלֶתָּא, מָאן דְּנָטִיר גַּר יְהו"ה נְשֻׁמַּת אָדָם
בְּאוֹרֵייתָא, בְּפִקוּדֵיךָ דְעֵשָׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, לֹא
שְׁלִיט עָלֶיהָ נִירָא דְגִיּהֲנָם, וְדָא אִיהוּ כְּבִד
וּמְרָה וּטְחוּל, כְּבִד אֶשָּׂא סוּמְקָא, מְרָה אֶשָּׂא
יְרוּקָא, טְחוּל אֶשָּׂא אוֹכְמָא, יוֹתֵרֵת הַכְּבִד
כְּלָלָא דְכֻלְהוּ, תַּכְלֶת חֲשׂוּדָא.

ותבבדת דציצית מצוה, ותכלת לית בסטרא
אחרא, בגין דאיהו דומה לכרסיא
יקירא, גוונין דשרגא אינון לבושין לגר יהו"ה
נשמת אדם, גוון אוכם דאיהו טחול, כד
מתלבשת תמן נפשא בחובין, איהי אמרת (שיר
א ו) אל תראוני שאני שחרחרת, שחרחרת
בקדרותא דבני, בדוחקא דלהון בעניותא
דלהון, קדרותא וליצנותא ועניותא מטחול
נפקא, כד נשמתא אסירא בה בגלותא, ודא
איהו (משלי ל כג) ושפחה פי תירש גבירתה,
ובההוא זמנא טחול שוחק, ולזמנא דייתי
מלכא משיחא לנטלא נוקמא מטחול דאיהי
שפחה, (תהלים ב ד) יושב בשמים ישחק, ישחק
איהו באבודא דלהון, כמה דאת אמר (משלי יא
ו) ובאבד רשעים רנה.

כלולה מעשר, והיא גר מצוה,
והרוח שנושבת בה תפארת
ישראל, היא בכנפי ראה, וזהו
ותורה אור, שמאירה בה, זו
השכינה העליונה נשמת חיים,
שיורדת מן המעל להאיר אותם
בלב.

מה זה נ"ר? נפש רוח. שהנפש
היא פתילה, (על שם שהיא שותפה בגוף)
והרוח זה הניח. הנשמה, גר
יהו"ה נשמת אדם. (אדם שהוא אור
גר, מאירה בו תורה שבכתב, והנשמה שהיא גר,
מאירה בה מצוה, ובזמן שאין מאירים בה אור
וגר, נאמר בנשמה אל תראני שאני שחרחרת,
ונאמר באדם אלביש שמים קדרות). ומזה זה
נ"ר? נפש רוח, נ' נפש, ר' רוח,
כנגד שלשת הקשרים הללו הם
שלשה גוונים, אש שחורה, לכנה
ותכלת. מי ששומר את גר יהו"ה
נשמת אדם בתורה, במצוות
עשה ולא תעשה, לא שולטת
עליו אש הגיהנם, וזהו כבד ומרה
וטחול. הכבד אש אדמה, המרה
אש ירקה, טחול אש שחורה,
יותרת הכבד הכלל של כלם,
תכלת חשוכה.

ותבבדת של ציצית - מצוה,
ותכלת, אין בצד האחר, משום
שהיא דומה לפסא הנכבד, צבעי
הגר הם לבושים לגר יהו"ה
נשמת אדם. צבע שחר, שהוא
טחול, כשמתלבשת שם הנפש
בחטאים, היא אומרת אל תראני
שאני שחרחרת, שחרחרת
בקדרות של בני, בדיחך שלכם,
בעני שלכם. קדרות וליצנות
ועניות יוצאים מטחול, כשנשמה
אסורה בה בגלות, וזהו ושפחה
פי תירש גבירתה, ובאותו זמן
טחול שוחק, ולעתיד שיבא
המלך המשיח לטל נקמה
מהטחול, שהיא שפחה, יושב
בשמים ישחק, הוא ישחק באבדן
שלכם, כמו שנאמר ובאבד
רשעים רנה.

רנ"ה הוא הנ"ר, איהו נה"ר יוצא מעדן, ומאי ניהו מצות עשה ומצות לא תעשה פחושפון נה"ר, נוי"ן ה"א רי"ש, ואיהי הנר המאיר לאדם, ועל זה, באבד רשעים רנ"ה, ובאותו זמן הטחול ששוחק נאבד, ואז יתקיים אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רנה ודאי, ואז לא יכבה בלילה נרה, בגלל שטעמה כי טוב סחרה, ובאותו זמן מתתקנת ירושלים שיהיא הלב, הלב הוא לה"ב המזבח, יכפ"ה בחשפון הל"ב, לה"ב הבל, לא יכבה בגלות שהוא לילה, ונכנית על ידי הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר בונה ירושלים יהו"ה. (מי ששומר נר יהו"ה נשמת אדם במצוות עשה ולא תעשה, לא שולטת עליו אש הגיהנם, שהוא כבד מרה וטחול).

ועוד, מרה טחול וכבד, הן גלות לנשמה ורוח ונפש, שהיא שכניה, כשגלתה בכבד, נאמר באיברים, שהן העם הקדוש, החיל שלה, תכבד העבדה על האנשים. כשגולה במרה נאמר בה וימררו את חיייהם. כשגולה בטחול נאמר בה ולא שמעו אל משה מקצור רוח, (שהיה בבטנה, ומעבודה קשה שהיתה בטחול), והיו צועקים לקדוש ברוך הוא ממנה, זהו שפתוב מבטן שאול שועתי שמעת קולי, ונאמר בהם ותעל שועתם אל האלהים מן העבודה. והנשמה בגלות האחרונה נאמר בה ותגל מרגלותיו ותשכב, שוכבת לעפר. אוי לאדם שנשמתו יורדת תחת רגליו, שפאותו זמן נאמר במזלו נפלה לא תוסיף קום, ואין לו עליו והתעלות אלא כיד הקדוש ברוך הוא, שהולך השם הקדוש לימין ומקים אותה.

רנ"ה איהו הנ"ר, איהו נה"ר יוצא מעדן, ומאי ניהו מצות עשה ומצות לא תעשה פחושפון נה"ר, נוי"ן ה"א רי"ש, ואיהי הנר המאיר לאדם, ועל דא באבד רשעים רנ"ה, ובההוא זמנא הטחול דשוחק אתאביד, ואז יתקיים (תהלים קכו ב) אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רנה ודאי, ואז (משלי לא יח) לא יכבה בלילה נרה, בגין (שם) דטעמה כי טוב סחרה, ובההיא זמנא מתתקנא ירושלים דאיהי לבא, לבא איהו לה"ב המזבח, יכפ"ה בחושפון הל"ב, לה"ב הבל, לא יכבה בגלות דאיהי לילה, ואתבניאת על ידא דקודשא בריך הוא, כמה דאת אמר (תהלים קמו ב) בונה ירושלים יהו"ה, (מאן דנטיר נר יהו"ה נשמת אדם בפקודין דעשה ולא תעשה, לא שליט עליה נורא דגיהנם, דאיהו כבד מרה טחול).

ועוד מרה טחול כבד, אינון גלותא לנשמתא ורוחא ונפשא, דאיהי שכונתא פד גלת בכבד, אתמר באברים דאינון עמא קדישא חילתא דילה, תכבד העבודה על האנשים (שמות ה ט), פד גלת במרה אתמר בה (שם א יד) וימררו את חיייהם, פד גלת בטחול אתמר בה (שם ו ט) ולא שמעו אל משה מקצור רוח (דיתהו בבטנה, ומעבודה קשה דתהו בטחול), והו צווחין לקודשא בריך הוא מנה, הדא הוא דכתיב (יונה ב ג) מבטן שאול שועתי שמעת קולי, ואתמר בהון (שמות ב כג) ותעל שועתם אל האלהים מן העבודה, ונשמתא בגלותא בתראה (דף נ ע"א) אתמר בה (רות ג ז) ותגל מרגלותיו ותשכב, שכיבת לעפרא, ווי ליה לבר נש דנשמתיה נחיתת תחות רגלוי, דבההוא זמנא אתמר במזליה (עמוס ה ב) נפלה לא תוסיף קום, ולית ליה עלוי וסלוק אלא בידי דקודשא בריך הוא, דאזיל שמא קדישא לימינא ואוקים לה.

וְרָזָא דְמַלְהָ לַיְנִי הַלְיָלָה וְהָיָה בְבַקָּר אַם
 יִגְאָלְךָ טוֹב יִגְאָל (רות ג יג), טוֹב דְאִיהוּ
 בְרִית יִגְאָל, וְאַם לֹא יִחְפּוּץ לְגְאָלְךָ וּגְאָלְתִּיךָ
 אָנֹכִי, חִי יְהוּ"ה שְׂכָבִי עַד הַבֶּקֶר, אָנֹכִי דְאִיהִי
 אֵימָא עֲלָאָה, אָנֹכִי דִיִּצְיָאָת מְצָרִים, חִי יְהוּ"ה
 שְׂכָבִי עַד הַבֶּקֶר דְאִיהִי יְמִינָא, דְבִיָּה תוֹקְפָא
 דְאֹרִייתָא דְבִכְתָּב דְאִיהִי עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא,
 דְמִימִינָא אֲתִיְהִיבַת אֹרִייתָא דְבִכְתָּב,
 וּמְשָׁמְאֵלָא אֲתִיְהִיבַת אֹרִייתָא דְעַל פְּהַ דְאִיהִי
 נֹקְבָא.

וּבְגִין דָּא טוֹב צְדִיק ח"י עֲלִמִין אִיהוּ מְסֻטְרָא
 דְשְׁמַאלָא, דְאִיהוּ גְבוּר הַכּוֹבֵשׁ אֶת
 יְצִרוֹ, דְאִיהוּ סְמַא"ל, וּבְגִין דָּא שְׁמַאל דּוּחָה,
 וּבִימִינָא יְקוּם, דְמָאן דְנִפְּלִיל לָא צְרִיךְ לְאַקְמָא
 אֲלָא בִידָא יְמִינָא, וּבְגִין דָּא חִי יְהוּ"ה שְׂכָבִי
 עַד הַבֶּקֶר.

וּשְׁמַאלָא אִיהִי רֵאשׁ הַשְּׁנָה, וְיְמִינָא פְּסַח,
 וּבִיָּה הָיָה אֹמְאָה בִי"ד יוֹמִין, וְדָא
 אִיהוּ כִי יָד עַל כֶּסֶף י"ה (שמות יז טז), וְעַל הַהוּא
 זְמַנָּא אִיהִי אֲמֶרֶת (שיר א ו) אֶל תִּרְאוּנִי שְׁאֲנִי
 שְׁחַרְחַרְתָּ, אֶל תִּרְאוּנִי מְסֻטְרָא דְשְׁמַאלָא
 דִּיִּצְחָק, דְאֵנָּא בְּקִדְרוּתָא בִיָּה, הָדָא הוּא
 דְכְּתִיב (בראשית כו א) וַתִּכְהַיֵּן עֵינָיו מִרְאוֹת,
 מִרְאוֹת וְדָאִי בְּפוּרְקָנָא, דְאִיהִי אֹר מִרְאוֹת
 דְנְבוּאָה, דְאֲתַמַּר בְּהוּן (יחזקאל א א) נִפְתָּחוּ
 הַשָּׁמַיִם וְאֶרְאָה מִרְאוֹת אֱלֹהִים, וְדָא אִיהוּ
 וַתִּכְהַיֵּן עֵינָיו מִרְאוֹת מְסֻטְרָא דְשְׁמַאלָא,
 וְאֲתַמַּר בְּהוּא זְמַנָּא בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 אֲלִבֵּישׁ שָׁמַיִם קְדְרוֹת (ישעיהו ג א).

גַּר אִיהִי ה', חֲמֵשׁ גְּבוּוּנִין נְהִירִין בִּיה, וְאִינוּן
 חַוּוּר סוּמַק יְרוּק וְאוּכְם וַתְּכַלֵּת, ו' אֹר
 הַנֵּר מְלֻגָּאוּ, סְמַא"ל חֲשֵׁךְ, נְחֵשׁ קְדְרוֹת, וְעֲלָה
 אֲתַמַּר אֲלִבֵּישׁ שָׁמַיִם קְדְרוֹת נֹקְבָא דִילֵיה, וְי

וְסוּד הַדְּבָר - לַיְנִי הַלְיָלָה וְהָיָה
 בְבַקָּר אַם יִגְאָלְךָ טוֹב יִגְאָל, טוֹב
 שְׁהוּא הַבְּרִית, יִגְאָל, וְאַם לֹא
 יִחְפּוּץ לְגְאָלְךָ וּגְאָלְתִּיךָ אָנֹכִי, חִי
 יְהוּ"ה שְׂכָבִי עַד הַבֶּקֶר. אָנֹכִי
 שְׁהִיא הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, אָנֹכִי שֶׁל
 יִצְיָאָת מְצָרִים, חִי יְהוּ"ה שְׂכָבִי
 עַד הַבֶּקֶר שְׁהוּא יְמִין, שְׁבוּ פַחַ
 הַתּוֹרָה שְׁבִכְתָּב שְׁהִיא הַעֲמוּד
 הָאִמְצָעִי, שְׁמִימִין נִתְּנָה תּוֹרָה
 שְׁבִכְתָּב, וּמְשָׁמְאֵל נִתְּנָה תּוֹרָה
 שְׁבִעַל פֶּה, שְׁהִיא נִקְבָּה.

וּמְשׁוּם זֶה, טוֹב צְדִיק ח"י
 הַעוֹלָמִים הוּא מְצַד הַשְּׁמַאל,
 שְׁהוּא גְבוּר הַכּוֹבֵשׁ אֶת יְצִרוֹ,
 שְׁהוּא סְמַא"ל, וּמְשׁוּם זֶה שְׁמַאל
 דּוּחָה וּבִימִין יְקוּם, שְׁמִי שְׁנוּפֵל
 לֹא צְרִיךְ לְהִקָּים אֲלָא בְּיַד יְמִין,
 וּמְשׁוּם זֶה חִי יְהוּ"ה שְׂכָבִי עַד
 הַבֶּקֶר.

וְהַשְּׁמַאלָא הִיא רֵאשׁ הַשְּׁנָה, וְיְמִין
 פְּסַח, וְכוּ הִתְּהָ שְׁבוּעָה בִי"ד
 יָמִים, וְזֶהוּ כִי יָד עַל כֶּסֶף י"ה, וְעַל
 אוֹתוֹ זְמַן הִיא אֹמְרַת אֶל תִּרְאוּנִי
 שְׁאֲנִי שְׁחַרְחַרְתָּ, וְאֶל תִּרְאוּנִי מְצַד
 הַשְּׁמַאל שֶׁל יִצְחָק שְׁאֲנִי בּוֹ
 בְּקִדְרוֹת, זֶהוּ שְׁכַתּוּב וַתִּכְהַיֵּן
 עֵינָיו מִרְאוֹת, מִרְאוֹת וְדָאִי
 בְּגְאָלָה, שְׁהִיא אֹר מִרְאוֹת שֶׁל
 נְבוּאָה, שְׁנֵאמַר בְּהֵם נִפְתָּחוּ
 הַשָּׁמַיִם וְאֶרְאָה מִרְאוֹת אֱלֹהִים,
 וְזֶהוּ וַתִּכְהַיֵּן עֵינָיו מִרְאוֹת, מְצַד
 הַשְּׁמַאל, וְנֵאמַר בְּאוֹתוֹ זְמַן
 בְּקוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲלִבֵּישׁ שָׁמַיִם
 קְדְרוֹת.

גַּר הוּא ה', חֲמֵשׁ גְּבוּוּנִים מְאִירִים
 בּוֹ, וְהֵם: לְבָן, אֲדָם, יָרוֹק, וְשַׁחַד
 וַתְּכַלֵּת. ו' אֹר הַנֵּר מְבַפְּנִים,
 סְמַא"ל חֲשֵׁךְ, נְחֵשׁ קְדְרוֹת,
 וְעֲלָה נֵאמַר אֲלִבֵּישׁ שָׁמַיִם
 קְדְרוֹת, הַנִּקְבָּה שֶׁלּוֹ, וְשַׁק אֲשִׁים
 כְּסוּתָם, אוֹי לְנִשְׁמָה כְּשִׁמְתְּלַבְּשַׁת

וְשַׁק אֲשִׁים כְּסוּתָם, וְי

לְנִשְׁמָתָא פד אַתְלַבְשַׁת בְּקִדְרוֹתָא דְלַהוֹן, וְעַלִּיהּ אַתְמַר וְתַכְהִינְ עֵינְיוּ מִרְאוֹת, וְאִינוּן חֲשׂוּכִין דְמְכַסְיִין עַל עֵינֵינוּ, דְלִית לוֹן רִשׁוּ לְאַסְתַּפְלָא בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתֵיהּ.

וְאוּר וְנַר דְנִהְרִין (נ"א דְחִשְׁבוּ) בְּהוֹן, אַתְמַר בְּהוֹן (קהלת יב א) וְחִשְׁבוּ הַרְוֹאוֹת בְּאַרְבוֹת, כְּמָה דְאָמַר קִהְלַת (שם ב) עַד אֲשֶׁר לֹא תַחֲשַׁף הַשְּׁמֶשׁ וְהָאוּר וְגוֹמַר, וְאוּר וְנַר עַלִּיהּוּ אַתְמַר (משלי ו כג) פִּי גַר מְצוּה וְתוֹרָה אוּר, וְאַמְאִי אַתְחַשְׁכֵּן בְּהוֹן, בְּגִין דְלֹא הוּוּ מִשְׁתַּדְלִין בְּאוּרֵייתָא וּמְצוּה, בְּדַחִילוּ וּבְרַחִימוּ דְאִינוּן י"ה, וּמִיד דְמִשְׁתַּדְלִין בְּהוֹן בְּדַחִילוּ וּרְחִימוּ, אוּמְאָה אִיהּוּ לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא פִּי"ה דְאִינוּן דְחִילוּ וּרְחִימוּ, לְאַעֲבְרָא לוֹן מְעַלְמָא דְנִשְׁמָתָא, בְּגִין דְאִינוּן חֲשׂוּכִין אֲפְרִישִׁין בֵּין י"ה וּבֵין ו"ה, כְּמָה דְאוּקְמוּהוּ דְכְתִיב (שמות יז טז) פִּי יָד עַל פֶּס י"ה, וּבְהֵהוּא זְמַנָּא אַתְמַר בְּאָדָם לְבָשׁוּ שָׁמַיִם קִדְרוֹת וְגוֹמַר, וּבְהֵהוּא זְמַנָּא דְמַתְעַבְרִין קִדְרוֹתָא וְחֲשׂוּכָא מִנְשְׁמָתָא, מִיד כּל הַנְּשֻׁמָּה תַהֲלִל י"ה (תהלים קנ ו).

וּמָאן אִינוּן אֲלִין חֲשׂוּכִין אֲלִין סמא"ל וְנַחֲשׁ, וּמָאן גְּרִים לוֹן לְשִׁלְטָאָה עַלִּיהּוּ, אָלָא רְזָא דְקָרָא אוּלִיף פִּי אַם עֲוֹנוֹתֵיכֶם הִיוּ מְבַדִּילִים בֵּינֵיכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם (ישעיה נט ב). וְדוּד בְּגִינְיָהּוּ אָמַר (תהלים קיט יח) גַּל עֵינַי וְאַבִּיטָה נְפִלְאוֹת מִתּוֹרַתְךָ, וּבְהֵהוּא זְמַנָּא מַה דְהוּוּ שְׁלִטִין חֲשׂוּכִין עַל נְהוּרִין דְעֵינֵינוּ, מִתְהַפְּכִין נְהוּרִין וְשְׁלִטִין עַל חֲשׂוּכִין, וְרְזָא דְמִלָּה שׁוּפְ"ר מְהוּפְ"ךָ קְדַמְ"א זְקַ"ף קְטַ"ן, הֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיהּ (בראשית לב יא) קִטְנִיתִי מִכָּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל הָאֱמֶת, אֲזַדְקַף וְאֶקְרִי זְקַף גְּדוּל, וְאִין אָמַת אָלָא תוֹרָה, הֵדָא הוּא דְכְתִיב (מלאכי ב ו) תּוֹרַת אָמַת הִיטָה בְּפִיהּ,

בְּקִדְרוֹת שְׁלֵהֶם, וְעַלִּיהּ נְאָמַר וְתַכְהִינְ עֵינְיוּ מִרְאוֹת, וְהֵם הַחֲשָׁכִים שְׁמַכְסִים עַל הָעֵינַיִם, שְׂאִין לָהֶם רִשׁוֹת לְהַסְתַּכַּל בְּקִדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׂכִינְתּוֹ.

וְאוּר וְנַר שְׁמַאֲרִים (שחשבו) בְּהֵם, נְאָמַר בְּהֵם וְחִשְׁבוּ הַרְוֹאוֹת בְּאַרְבוֹת, כְּמוֹ שְׁאָמַר קִהְלַת עַד אֲשֶׁר לֹא תַחֲשַׁף הַשְּׁמֶשׁ וְהָאוּר וְגוֹמַר, וְאוּר וְנַר, עַלִּיהֶם נְאָמַר פִּי גַר מְצוּה וְתוֹרָה אוּר, וְלָמָּה נַחֲשָׁכִים בְּהֵם? מִשּׁוּם שְׁלֹא הִיוּ עוֹסְקִים בְּתוֹרָה וּבְמִצְוָה, בִּירְאָה וְאַהֲבָה שְׁהֵם י"ה, וּמִיד כְּשִׁמְשִׁתְּדִלִים בְּהֵם בִּירְאָה וְאַהֲבָה, שְׁבוּעָה הִיא לְקוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא בִּי"ה, שְׁהֵם יִרְאָה וְאַהֲבָה, לְהַעֲבִיר אוֹתָם מְעוֹלִים הַנְּשֻׁמָּה, מִשּׁוּם שְׁאוֹתָם הַחֲשָׁכִים מְפָרִידִים בֵּין י"ה וּבֵין ו"ה, כְּמוֹ שְׁבַאֲרוּהוּ, שְׁפָתוֹב פִּי יָד עַל פֶּס י"ה, וּבְאוֹתוֹ זְמַן נְאָמַר בְּאָדָם לְבָשׁוּ [אַלְבִּישׁ] שָׁמַיִם קִדְרוֹת וְגוֹמַר, וּבְאוֹתוֹ זְמַן שְׁמַעְבְּרִים הַקִּדְרוֹת וְהַחֲשָׁכָה מִן הַנְּשֻׁמָּה, מִיד כּל הַנְּשֻׁמָּה תַהֲלִל י"ה.

וּמִי הֵם הַחֲשָׁכִים הַלְלוּ? אֲלוּ סמא"ל וְנַחֲשׁ, וּמִי גְרַם לָהֶם לְשִׁלְטַת עַלִּיהֶם? אָלָא סוּד הַכְּתוּב מְלַמֵּד, פִּי אַם עֲוֹנוֹתֵיכֶם הִיוּ מְבַדִּילִים בֵּינֵיכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם, וְדוּד אָמַר בְּשִׁבְלִים, גַּל עֵינַי וְאַבִּיטָה נְפִלְאוֹת מִתּוֹרַתְךָ, וּבְאוֹתוֹ זְמַן, מַה שְׁהִיוּ שׁוּלְטִים הַחֲשָׁכִים עַל אוֹרוֹת הָעֵינַיִם, מִתְהַפְּכִים הָאוֹרוֹת וְשׁוּלְטִים עַל הַחֲשָׁכוֹת, וְסוּד הַדְּבָר - שׁוּפְ"ר מְהוּפְ"ךָ קְדַמְ"א זְקַ"ף קְטַ"ן. אוֹתוֹ שְׁנַאֲמַר בּוֹ קִטְנִיתִי מִכָּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל הָאֱמֶת, הַזְּדַקָּה וְהַקְּרָא זְקַף גְּדוּל, וְאִין אָמַת אָלָא תוֹרָה. זְהוּ שְׁפָתוֹב תּוֹרַת אָמַת הִיטָה בְּפִיהּ. וּבְאוֹתוֹ זְמַן מִתְהַפְּךְ הַכֶּסֶף מִדִּין לְרַחֲמִים, וְזְהוּ הַסוּד שְׁבַאֲרוּהוּ

בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, צְדִיקִים מִהַפְּכִים
מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת הַרְחָמִים.

וּבְאוֹתוֹ זְמַן נִחְשָׁב כְּאִלוֹ נִבְרָא
הָעוֹלָם, וְיִסְדֵּר אֶת הָאוֹרוֹת
כְּרְאוּי, זֶהוּ שְׁכֵתוֹב וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא
לַיְלָה. וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם,
זֶה יִשְׂרָאֵל שְׁשֵׁלְטוֹנָם יְהִי בְּזִמְן

הַגְּאֻלָּה, וְהַרְשָׁעִים יִשְׁאָרוּ (לכח)
בַּחֹשֶׁךְ. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא
לַיְלָה, וְנֶאֱמַר בְּיָמַי וּשְׂמַאל וַיְהִי
עָרֵב וַיְהִי בִקְר יוֹם אֶחָד, שֶׁהוּא
עָרֵב שֶׁל יִצְחָק וּבִקְר שֶׁל אַבְרָהָם.

בְּאוֹתוֹ זְמַן, מֵה שְׁהִיְתָה הַנְּשֻׁמָּה
מִהַדְּקָת בֵּין הַרְגְּלִים, זֶהוּ שְׁכֵתוֹב
וְתַגְּל מְרַגְלוֹתָיו וְתִשְׁכָּב, שְׁחִזְרָה
לְלֵב, שֶׁהִיא כְּמוֹ שְׁיִרוּשָׁלַיִם,
בְּאוֹתוֹ זְמַן הִלֵּב רוּאָה. זֶהוּ
שְׁכֵתוֹב וְלֹא יִפְנֶף עוֹד מוֹרִיף וְהָיוּ
עֵינָיָה רוֹאוֹת אֶת מוֹרִיף. הִלֵּב

שׁוֹמֵעַ, שְׁחִזְרוּ עֲבוּדָה וְכָרוּבִים
לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ, שְׁנֶאֱמַר בָּהֶם
וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹהֵי מֶעַל
הַפְּפֹרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרוּבִים, וְכָל

הַעֲנָנִים (שֶׁהֵם רוּמֵי רִבְתֵי וְרוּמֵי הַקְּטָנָה),
שֶׁהֵם מְכַסִּים אֶת הַתְּפִלּוֹת, זֶהוּ
שְׁכֵתוֹב סְפוֹת בְּעֵנָן לֶף מַעְבּוֹר
תְּפִלָּה, נַעֲבָרִים, וּמְאִירִים
הַעֲנָנִים, שֶׁהֵם בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית
שְׁנֵי, שְׁבָהֶם עוֹלוֹת הַתְּפִלּוֹת.

שְׁבֻזְמָן שִׁישְׂרָאֵל מְלַכְלָכִים
בְּטַנּוּפִים שֶׁל שְׁאָר הָעַמִּים,
הַנְּשֻׁמָּה, שֶׁהִיא שְׁכִינָה, אוֹמְרָת,
אֵל תְּרַאנִי שְׁאֲנִי שְׁחִרְחֵרְתָּ,
וְתַפְּלָה נּוֹפְלָת. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב נְפִלָה
לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל,

וְכִשְׁנוֹפְלָת, שׁוֹכְכַת שְׁכִינָה לְעַפְר
בֵּין הַרְגְּלִים, וְהָרִי פָרְשׁוּהוּ וְתַגְּל
מְרַגְלוֹתָיו וְתִשְׁכָּב, וְהִיא
מִתְּפַלְלָת לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

דְּבִזְמָנָא דְּאִינוּן יִשְׂרָאֵל מְלוֹכְלָכִין בְּטַנּוּפִין
דְּשְׁאָר עַמִּין, נְשֻׁמָּתָא דְּאִיְהִי
שְׁכִינְתָא אֲמַרְתָּ, (שִׁיר א' ו') אֵל תְּרַאנִי שְׁאֲנִי
שְׁחִרְחֵרְתָּ, וְצִלוֹתָא נְפִלָת, הָדָא הוּא
דְּכֵתִיב (עֲמוֹס ה' ב') נְפִלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל, וְכֹד נְפִלַת שְׁכִיבַת
לְעַפְרָא בֵּין רְגְלִין, וְהָא אוֹקְמוּהוּ (רוֹת ג' ז') וְתַגְּל מְרַגְלוֹתָיו וְתִשְׁכָּב, וְאִיְהִי

וּבִהְיוֹא זְמָנָא מִתְּהַפְּכָא כְּרַסִּיָּא מְדִינָא לְרַחְמֵי,
וְדָא הִיא רְזָא דְּאוֹקְמוּהָ מְאָרִי מִתְּנִיתִין צְדִיקִים
מִהַפְּכִין מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת רַחֲמִים.

וּבִהְיוֹא זְמָנָא אֲתַחֲשִׁיב כְּאִלוֹ אֲתַבְרִי עֲלֵמָא,
וְיִסְדֵּר נְהוֹרִין כְּדָקָא יְאוֹת, הָדָא הוּא

דְּכֵתִיב (בראשית א' א') וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם
וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה, וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם
דָּא יִשְׂרָאֵל, דְּשֵׁלְטוֹנְתְּהוֹן יְהִי לְזְמָנָא

דְּפוּרְקָנָא, וְרִשְׁיַעֲיָא יִשְׁתְּאַרוּן (ג"א
אוֹלִי) בְּחֹשֶׁכָא, הָדָא הוּא דְּכֵתִיב וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא

לַיְלָה, וְאֲתַמַּר בִּימִינָא (דף נ ע"ב) וּשְׂמַאלָא וַיְהִי
עָרֵב וַיְהִי בִקְר יוֹם אֶחָד (ש"ס א' ה'), דְּאִיְהוּ עָרֵב

דְּיִצְחָק, וּבִקְר דְּאַבְרָהָם. בְּהָהוּא זְמָנָא מֵה
דְּהוֹת נְשֻׁמָּתָא מִהַדְּקָא בֵּין רְגְלִין, הָדָא הוּא

דְּכֵתִיב (רוֹת ג' ז') וְתַגְּל מְרַגְלוֹתָיו וְתִשְׁכָּב,
דְּאֲתַחֲזַרְתָּ לְלֵבָא, דְּאִיְהִי כְּגוּוֹנָא דְּיִרוּשָׁלַם,

בְּהָהוּא זְמָנָא הִלֵּב רוּאָה, הָדָא הוּא
דְּכֵתִיב (ישעיה ל' כ') וְלֹא יִפְנֶף עוֹד מוֹרִיף וְהָיוּ

עֵינָיָה רוֹאוֹת אֶת מוֹרִיף, הִלֵּב שׁוֹמֵעַ דְּאֲתַחֲזַר
עֲבוּדָה וְכָרוּבִים לְבֵי מְקַדְשָׁא, דְּאֲתַמַּר

בְּהוֹן (במדבר ז' פט) וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹהֵי
מֶעַל הַפְּפֹרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרוּבִים, וְכָל עֲנָנִין

(דְּאִינוּן רוּמֵי רִבְתָא וְרוּמֵי זַעֲרָא) דְּאִינוּן מְכַסְּיִין עַל
צִלוֹתִין, הָדָא הוּא דְּכֵתִיב (איכה ג' מד) סְפוֹת בְּעֵנָן

לֶף מַעְבּוֹר תְּפִלָּה מִתְּעַבְרִין, וְנְהָרִין עֵינָיִן
דְּאִינוּן בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנֵי, דְּבַהוֹן סְלָקִין

צִלוֹתִין.

דְּבִזְמָנָא דְּאִינוּן יִשְׂרָאֵל מְלוֹכְלָכִין בְּטַנּוּפִין
דְּשְׁאָר עַמִּין, נְשֻׁמָּתָא דְּאִיְהִי

שְׁכִינְתָא אֲמַרְתָּ, (שִׁיר א' ו') אֵל תְּרַאנִי שְׁאֲנִי
שְׁחִרְחֵרְתָּ, וְצִלוֹתָא נְפִלָת, הָדָא הוּא

דְּכֵתִיב (עֲמוֹס ה' ב') נְפִלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל, וְכֹד נְפִלַת שְׁכִיבַת
לְעַפְרָא בֵּין רְגְלִין, וְהָא אוֹקְמוּהוּ (רוֹת ג' ז') וְתַגְּל מְרַגְלוֹתָיו וְתִשְׁכָּב, וְאִיְהִי

שְׂקִימָה מִהַעֲפָר. זֶהוּ שְׂכָתוֹב וּפְרִשְׁתָּ כְּנֹפֶד עַל אֲמַתְךָ כִּי גֹאֵל אֶתָּה.

בְּאוֹתוֹ זְמַן וַיִּחַרְדַּר הָאִישׁ וַיִּלְפַּת, הַהוּא שְׁנֵאֲמַר בּוּ יְהו"ה אִישׁ מִלְחָמָה. מַה זֶה וַיִּלְפַּת? כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר יִלְפְתוּ אֲרָחוֹת דְּרָפָם. בְּאוֹתוֹ זְמַן יָבֵא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וַיֹּאמֶר לָהּ לִינִי הַלִּילָה וְהִיזָה בְּבִקְרָא (רות א). לִינִי הַלִּילָה, שֶׁהוּא הַשְּׂמָאל. וְהִיזָה הַבִּקְרָא, שֶׁהוּא רַחֲמִים, זְמִין, שְׂמֵשֶׁם מֵאִיר הָאוֹר. זֶהוּ שְׂכָתוֹב הַבִּקְרָא אוֹר, אִם יִגְאָלְךָ טוֹב יִגְאָל, אִם יַעֲשֶׂה כָּךְ יִשְׂרָאֵל מַעֲשִׂים טוֹבִים לְהַעֲלוֹתְךָ מִבֵּין הַרְגָלִים - יָפָה, תִּגְאָל עַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל הַעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא כְּעֹלָךְ, טוֹב וְדָאִי, וְאִם לֹא יַעֲשֶׂה כָּךְ מַעֲשִׂים טוֹבִים, וְגִאֲלִיתִיךָ אֲנֹכִי. וְהָרִי פָּרְשׂוּהוּ חֵי יְהו"ה שְׂכָבִי עַד הַבִּקְרָא, הַשְּׂבוּעָה בַּח"י, שְׂכָלֵל שְׂמוֹנָה עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת הַתְּפִלָּה, שְׂכָבִי עַד הַבִּקְרָא, עַד אוֹתוֹ הָאוֹר, שְׂבָאוֹתוֹ זְמַן הַתְּפִלָּה תִּהְיֶה מֵאִירָה בְּלֵב וּבְעֵינַיִם, וּמִשׁוֹם שְׂבִשְׂמוֹנָה עֶשְׂרֵה הַבְּרָכוֹת שֶׁל הַתְּפִלָּה תְלוּיָה הַגְּאֲלָה, וְבוּ מִתְּגַלָּה, שֶׁהוּא יְסוּד ח"י הַעוֹלָמִים, נֹאֲמַר בּוּ וְהִיו עֵינֵי וְלִבִּי שֶׁם כָּל הַיָּמִים.

וְהִיו עֵינֵי וְלִבִּי, הַזְּכִיר עֵינַיִם וְלֵב, מִשׁוֹם שְׂצָרִיךָ אָדָם בְּתַפְלָתוֹ שְׂיִהְיוּ עֵינָיו לְמִטָּה אֶל הַנְּשָׂמָה, שֶׁהִיא שְׂכִינָה, שֶׁהִיא אֲסוּרָה בְּגִלוּת, וְלִבּוֹ לְמַעֲלָה בְּקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְסוּד הַדְּבָר - עֵינֵי תְּמִיד אֶל יְהו"ה כִּי הוּא יוֹצֵא מִרְשַׁת רַגְלִי, וְלִבּוֹ לְמַעֲלָה לְטַל נְקָמָה מִעֲמָלְךָ. זֶהוּ שְׂכָתוֹב כִּי יוֹם נָקָם בְּלִבִּי, בְּלִבִּי וְדָאִי, בּוּ עֵתִיד לְטַל נְקָמָה, כְּמוֹ שְׂנַטַּל בּוּ נְקָמָה מִהַמְצָרִים.

וְדָאִי, בִּיהַ עֵתִיד לְנַטְלָא נּוֹקְמָא, כְּמָה דְנַטְלִי בִּיהַ נּוֹקְמָא מִמְצָרָאִי.

מִצְלִי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְיוֹקִים לָהּ מִעֲפָרָא, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (שם ט) וּפְרִשְׁתָּ כְּנֹפֶד עַל אֲמַתְךָ כִּי גֹאֵל אֶתָּה.

בְּהַהוּא זְמַנָּא (שם ח) וַיִּחַרְדַּר הָאִישׁ וַיִּלְפַּת, הַהוּא דְאֶתְמַר בִּיהַ (שמות טו ג) יְהו"ה אִישׁ מִלְחָמָה, מֵאִי וַיִּלְפַּת כְּמָה דְאֶתְ אֲמַר (איוב ו יח) יִלְפְתוּ אֲרָחוֹת דְּרָפָם, בְּהַהוּא זְמַנָּא יִתִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וַיִּימָא לָהּ, לִינִי הַלִּילָה וְהִיזָה בְּבִקְרָא (רות ג יג), לִינִי הַלִּילָה דְאִיהִי שְׂמָאֲלָא, וְהִיזָה בְּבִקְרָא דְאִיהִי רַחֲמֵי יְמִינָא, דְמִתְמָן נְהִיר אוֹר, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (בראשית מד ג) הַבִּקְרָא אוֹר, אִם יִגְאָלְךָ טוֹב יִגְאָל, אִם יַעֲבִיד כָּךְ יִשְׂרָאֵל עוֹבְדִין טְבִין לְסַלְקָא לָךְ מִבֵּין רַגְלִין שְׂפִיר, תִּגְאָל עַל יְדֵי דְיִשְׂרָאֵל עֲלָאָה דְאִיהוּ כְּעֹלָךְ, טוֹב וְדָאִי, וְאִם לֹא יַעֲבִידוֹן כָּךְ עוֹבְדִין טְבִין, וְגִאֲלִיתִיךָ אֲנֹכִי.

וְהָא אוֹקְמוּהוּ (רות ג יג) חֵי יְהו"ה שְׂכָבִי עַד הַבִּקְרָא, אוֹמְרָאָה בַּח"י, דְאִיהוּ כְלִיל ח"י בְּרַכָּאן דְצִלוֹתָא, שְׂכָבִי עַד הַבִּקְרָא, עַד הַהוּא נְהָרָא, דְבְּהַהוּא זְמַנָּא צִלוֹתָא תְּהֵא נְהָרָא בְּלָבָא וּבְעֵינַיִן, וּבְגִין דְּבַח"י בְּרַכָּאן דְצִלוֹתָא תְּלִיא פּוֹרְקָנָא, וּבִיהַ אֲתַגְלִיא, דְאִיהוּ יְסוּד ח"י עֲלָמִין, אֶתְמַר בִּיהַ (ד"ה ב ז טו) וְהִיו עֵינֵי וְלִבִּי שֶׁם כָּל הַיָּמִים.

וְהִיו עֵינֵי וְלִבִּי אֲדַפִּיר עֵינַיִן וְלָבָא, בְּגִין דְצָרִיךָ בְּרַ נֶשׁ בְּצִלוֹתֶיהָ לְמַהוּ עֵינוֹי לְתַתָּא לְגַבֵּי נְשָׂמָתָא, דְאִיהִי שְׂכִינְתָא דְאִיהִי אֲסִירָא בְּגִלוֹתָא, וְלִבִּיהַ לְעִילָא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְרָזָא דְמִלָּה עֵינֵי תְּמִיד אֶל יְהו"ה כִּי הוּא יוֹצֵא מִרְשַׁת רַגְלִי (תהלים כה טו), וְלִבִּיהַ לְעִילָא לְנַטְלָא נּוֹקְמָא מִעֲמָלְךָ, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה סג ד) כִּי יוֹם נָקָם בְּלִבִּי, בְּלִבִּי

שהוא לב"י, שם פן ארבעים ושתים, אבגית"ץ, בו הוציא את ישראל מן הגלות. קר"ע שט"ן, שהוא השם השני של היום השני, בו קרע את היס, ובשם הזה נאמר יהי רקיע בתוך המים וגומר. נג"ד יכ"ש נגד כל עמך אעשה נפלאות, בכל שם נוטל נקמה במצרים.

והוא א"ה בלב תלויה, שנאמר בו הלב רואה, ומשום זה פי יום נקם בלבי, נקמה במה? בלבי, בל"ה, שנאמר בו כל הנשמה תהלל י"ה, ועליו נאמר פי יד על פס י"ה, והנאלה תלויה בלב, שבו נאמר הלב רואה, ומשום זה פרושהו בעלי המשנה, ללב"י גליתי ולא יכרי לא גליתי. מה זה ללבי? אלא תורה שבכתב נקראת לבי, ותורה שבעל פה נקראת פה, ופרושהו בעלי המשנה, מלב לפה לא גלה, ללב"י גליתי, זהו השם של ע"ב שמות, והם שבעים פנים לתורה שתלויים מן ב'.

ולתורה יש ראש וגוף ולב ופה ואיברים, כמו שיש בישראל, שהם ראשים, ראשי העם, ומהם עינים, זה שכתוב והיה אם מעיני העדה. ויש מהם לב, שהם פנגד שבעים סנהדרין, ומשה ואהרן על גביהן, שלא חסרים מעולם פמותם, וזהו ללבי גליתי, אבל אחרים שהם פשאר איברים, נאמר בהם ולא יכרי לא גליתי, וכן בתורה שבעים פנים תלויים משתי תורות, תורה שבכתב ותורה שבעל פה.

ובגרות חלק לב"ם, שהם שבעים ושנים צדיקים שהם כמו הסנהדרין, וסוד הדבר - אשרי

צדיקים דאינון פגוונא

דאיהו לב"י שם פן ארבעים ותריין, אבגית"ץ ביה אפיק לישראל מגלותא, קר"ע שט"ן דאיהו שמא תניינא דיומא תניינא, ביה קרע ימא, ובהאי שמא אתמר (בראשית א ו) יהי רקיע בתוך המים וגומר, נג"ד יכ"ש נגד כל עמך אעשה נפלאות (שמות לד י), בכל שמא נוטל נוקמא במצרים.

ופורקנא בלבא תליא, דאתמר ביה הלב רואה, ובגין דא פי יום נקם בלבי (ישעיה סג ד), נקמה במאי בלבי ביה, דאתמר ביה (תהלים קן ו) כל הנשמה תהלל י"ה, ועליה אתמר (שמות יז טז) פי יד על פס י"ה, ופורקנא בלבא תליא, דביה אתמר הלב רואה, ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין ללב"י גליתי ולאברי לא גליתי, מאי ללבי, אלא אורייתא דבכתב אתקריאת לבי, ואורייתא דעל פה אתקריאת פומא ואוקמוהו מארי מתניתין מלבא לפומא לא גלי, ללב"י גליתי דא שמא דע"ב שמען, ואינון שבעין אנפין לאורייתא, דתליין מן ב'.

ואורייתא אית לה רישא וגופא ולבא ופומא ואברין, פגוונא דאית בישראל, דאינון רישין רישי עמא, ומנהון עינין הדא הוא דכתיב (במדבר טו כד) והיה אם מעיני העדה, ואית מנהון לבא, דאינון לקבל שבעין סנהדרין ומשה ואהרן על גביהו, דלא חסרין מעלמא פותיהו, ודא איהו ללבי גליתי, אבל אחרנין דאינון פשאר אברין אתמר בהון ולאברי לא גליתי, וכן באורייתא שבעין אנפין תליין מתריין תורות, אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה.

ובגרותא חלק לב"ם (הושע י ב), דאינון ע"ב

כל חוכי לו, ל"ו בַּחֲשׁבוֹן עוֹלָה
שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ, וְהֵם שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ
בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וּשְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ
מִחוּץ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְזֶהוּ חֶלֶק
לְבָבָם. וְיָמֵי חֶלֶק לְבָבָם? הַשְּׂאוֹר
וְחֶמֶץ שֶׁהֵם עָרַב רַב, וְסוּד הַדָּבָר
- וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם, (בראשית
שְׂעָלֵיהֶם נֶאֱמַר אֲךָ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן
תִּשְׁבִּיתוּ שְׂאוֹר מִבְּתִיכֶם, אֲךָ חֶלֶק,
וּשְׁבוּעָה שִׁימְחוּ בִּי"ד, שֶׁהֵם
אַרְבַּעַת עָשָׂר יָמֵי פֶסַח, לְקַיֵּם
כִּימֵי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנוּ
נִפְלְאוֹת, (וְזֶה שְׁבָעָה יָמֵי הַפֶּסַח שֶׁל הַגְּלוּת
הָרִאשׁוֹנָה וְשְׁבָעָה יָמֵי הַפֶּסַח שֶׁל גְּלוּת הָאֲחֵרוֹנָה)
זֶהוּ שְׁפָתוֹב חֵג שְׁבַעַת יָמִים מִצּוֹת
יֵאָכֵל.

וּמְשׁוֹם זֶה, אֹר לְאַרְבַּעַת עָשָׂר
בּוֹדֵקִין אֶת הַחֶמֶץ לְאוֹר הַנֵּר, וְזֶה
אוֹר הַנֵּר שֶׁהִיא תוֹרָה וּמִצְוֹת,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם כִּי נֵר מְצוּה וְתוֹרָה
אוֹר, נֵר בְּלֵב, וְאוֹר בְּעֵינַיִם, שֶׁהוּא
אוֹר הַנֵּר, בִּנְרָאָה וְאֵהָבָה בִּי"ה,
נְעֻבְרִים הַחֲשֵׁכָה וְהַקְּדֵרוֹת מֵהֶם,
וּמְשׁוֹם זֶה כִּי יוֹם נִקְּם בְּלֵבִי.

וְעוֹד בְּלֵבִי, זֶה שְׁלֹשִׁים וְשֵׁנִים
אֱלֹהִי"ם שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית,
וְעֶשֶׂר אֲמִירוֹת שֶׁהֵן י' מִן לְבִי,
וְהֵלֵב זֶה הוּא הֵלֵב שֶׁבוּ מֵאִיר
אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוּ וַתֵּרָא אוֹתוֹ כִּי
טוֹב הוּא, וּבוּ עֲתִיד לְהַתְּגַלּוֹת
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה בְּתוֹרָה
בְּגְלוּת הָאֲחֵרוֹנָה כְּמוֹ שֶׁבִּגְלוּת
הָרִאשׁוֹנָה, שֶׁנֶּאֱמַר בּוּ וַיֵּרָא מֵלֶאֱ
יְהו"ה אֵלָיו בְּלֵבֶת אֵשׁ, בְּרֵאשׁוֹנָה
בְּלֵבֶת אֵשׁ שֶׁל נְבוּאָה, וּבְגְלוּת
הָאֲחֵרוֹנָה בְּלֵבֶת אֵשׁ שֶׁל הַתּוֹרָה.
וְזוֹ ב"ת מִן בְּרֵאשִׁית, שֶׁהִיא
כְּלוּלָה מֵעֶשֶׂר אֲמִירוֹת וּשְׁלֹשִׁים
וְשֵׁנִים אֱלֹהִי"ם שֶׁל מַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית, הַבַּת הַכְּלוּלָה מֵעֶשֶׂר

דְּסִנְהֶדְרִין, וְרָזָא דְּמִלָּה (ישעיה ל יח) אֲשֶׁרֵי כָּל חוֹכֵי
לו, ל"ו בַּחֲשׁבוֹנָא סְלִיק תְּלַתִּין וְשִׁית, וְאִינוּן
ל"ו בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל, וְל"ו לְבָר מֵאַרְעָא
דִּישְׂרָאֵל, וְדָא אִיהוּ חֶלֶק לְבָבָם, וּמָאן חֶלֶק
לְבָבָם. (דף נא ע"א) שְׂאוֹר וְחֶמֶץ דְּאִינוּן עָרַב רַב,
וְרָזָא דְּמִלְתָּא וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם (בראשית
א' 1), דְּעֵלְיֵיהוּ אֲתַמַּר (שמות יב טו) אֲךָ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן
תִּשְׁבִּיתוּ שְׂאוֹר מִבְּתִיכֶם, אֲךָ חֶלֶק, וְאוּמָאָה
דִּיתְמַחוּן בִּי"ד, דְּאִינוּן אַרְבַּע סְרֵי יוֹמֵי
דְּפֶסַחָא, לְקִיּוּמָא כִּימֵי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
אַרְאָנוּ נִפְלְאוֹת (מיכה ז טו), (וְדָא שְׁבָעָה יוֹמֵי דְּפֶסַחָא
דְּגְלוּתָא קְדָמָאָה, וְשְׁבָעָה יוֹמֵי דְּפֶסַחָא דְּגְלוּתָא בְּתַרְאָה), הָדָא
הוּא דְּכֵתִיב (יחזקאל מה כא) חֵג שְׁבַעַת יָמִים מִצּוֹת
יֵאָכֵל.

וּבְגִין דָּא אֹר לְאַרְבַּעַת עָשָׂר בּוֹדֵקִין אֶת
הַחֶמֶץ לְאוֹר הַנֵּר, וְדָא אֹר הַנֵּר דְּאִיהִי
אוֹרִייתָא וּפְקוּדֵיָא, דְּאֲתַמַּר בְּהוּן (משלי ו כג) כִּי
נֵר מְצוּה וְתוֹרָה אֹר, נֵר בְּלֵבָא, אֹר בְּעֵינַיִן,
דְּאִיהוּ אֹר הַנֵּר, בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוֹ בִּי"ה,
מִתְעַבְרִין חֲשׂוּכָא וְקְדֵרוּתָא מְנִייהוּ, וּבְגִין דָּא
כִּי יוֹם נִקְּם בְּלֵבִי (ישעיה סג ד).

וְעוֹד בְּלֵבִי דָּא ל"ב אֱלֹהִי"ם דְּעוּבְדָּא
דְּבְּרֵאשִׁית, וְעֶשֶׂר אֲמִירָן דְּאִינוּן י' מִן
לְבִי, וְלֵב הָאִי אִיהוּ לֵב, דְּבִיָּה נְהִיר הֵהוּא
דְּאֲתַמַּר בִּיָּה (שמות כ ב) וַתֵּרָא אוֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא,
וּבִיָּה עֲתִיד לְאֲתַגְּלִיָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְמֹשֶׁה בְּאוֹרִייתָא בְּגְלוּתָא בְּתַרְאָה, פְּגוּוֹנָא
דְּפוּרְקָנָא קְדָמָאָה, דְּאֲתַמַּר בִּיָּה (שם ג ב) וַיֵּרָא
מֵלֶאֱךָ יְהו"ה אֵלָיו בְּלֵבֶת אֵשׁ, בְּקְדָמִיתָא בְּלֵבֶת
אֵשׁ דְּנְבוּאָה, וּבְגְלוּתָא בְּתַרְאָה בְּלֵבֶת אֵשׁ
דְּאוֹרִייתָא.

וְדָא ב"ת מִן בְּרֵאשִׁית, דְּאִיהִי כְּלִילָא מֵעֶשֶׂר אֲמִירָן וְל"ב אֱלֹהִי"ם
דְּעוּבְדָּא דְּבְּרֵאשִׁית, בַּת כְּלִילָא מֵעֶשֶׂר אֲמִירָן אִיהִי בַת עֵין אוּכְמָא,

דַּאֲתַמַּר בְּהַ שְׁחֹרְהָ אֲנִי וְנֶאֱוָה, וּבִיּה נְהִיר אֹר, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (משלי ו כג) וְתוֹרָה אֹר, ל"ב אֱלֵהִי"ם בִּיּה נְהִיר מְצוּהָ, דַּאֲתַמַּר בִּיּה (שם כ כו) נִר יְהו"ה נִשְׁמַת אָדָם וְכו': (כאן חסר והוא בתיקונים זוהר חדש).

וְנִרְפוּ דְשְׂכִינְתָא אֵינוֹן פְּסוּי דָם חַיָּה וְעוֹף, דְּמַכְסִי עַלְיֵיהוּ בְּרַחֲמֵי, וְכַד מַכְסִי עַלְיֵיהוּ בְּרַחֲמֵי דַּאֲהֲבָה, מִי טוֹפְנָא לֹא שְׁלֵטָא עַלְיֵיהוּ, מִים רַבִּים דְּמִי טוֹפְנָא לֹא יוֹכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֲהֲבָה דִּישְׂרָאֵל בְּאַבוּהוֹן דְּבִשְׂמִיָּא, בְּהֵוּא זְמַנָּא פְּרִסְיָא יְהָא עַל אַרְבַּע חִיוּוֹן, וְדָא אֵיהוּ שׁוֹפֵר הוֹל"ף רַבִּי"ע מְרוֹבַע, דְּרַג"א בְּשִׁית דְּרַגִּין, דְּאֵינוֹן שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכַסָּא (מלכים א י ט), הָא אֵיהוּ מְלַפָּא עַל פְּרִסְיָא. בְּהֵוּא זְמַנָּא וְעֵשָׂה לִי מְטַעְמִים כַּאֲשֶׁר אֲהֲבִיתִי (בראשית כו ד) מִפְּקוּדִין דְּעֵשָׂה דַּאֲתִיּהִיבוּ מֵאֲהֲבָה, וְלֹא מִפְּקוּדִין דְּלֹא תַעֲשֶׂה, דְּהוּא אֶקְרִיב לֵיהָ מִמְּנָא דְעֵשׂוֹ, לְקַטְרָגָא בְּהוֹן לִישְׂרָאֵל, דְּבִגִּינֵיהוּ אֲתַמַּר (מלאכי א ג) וְאֵת עֵשׂוֹ שָׁנֵאתִי.

וְדָא אֵיהוּ דְּרַג"א תְּרֵי טַעְמִי, דְּמַסְטְרָא דְּפְקוּדִין דְּלֹא תַעֲשֶׂה מִמְּנָא דְעֵשׂוֹ אֵיהוּ רַבִּי"ע עַל יִשְׂרָאֵל, וְאֵיהִי דְּרַג"א עַלְיֵיהוּ, וְאִי תִימָא דְשְׁלֵטָא עַל שְׂכִינְתָא דְּאֵיהִי עַמְהוֹן בְּגִלוֹתָא, הָא אֲמַר קָרָא (ישעיה מ ב ח) אֲנִי יְהו"ה הוּא שְׁמִי וְכַבּוּדִי לְאַחַר לֹא אֲתֵן וְתַהֲלִיתִי לְפָסִילִים, וְכַבּוּדִי שְׂכִינְתָא עַלְאָה, לְאַחַר לֹא אֲתֵן אֶל אַחַר, וְתַהֲלִיתִי לְפָסִילִים דָּא שְׂכִינְתָא תַתְּאָה, וּבִגִּין דָּא בְּשִׁית יוֹמִין דְּשְׁלֵטָא סַם הַמּוֹת, אֶל אַחַר, אֲתַמַּר בְּשְׂכִינְתָא (יחזקאל מו א) יְהִיָּה סְגוּר שְׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשָׂה, בְּשַׁבַּת וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשִׁים שְׁלֹשָׁא שׁוֹלְטִים הַמְּמַנִּים הַרְעִים, נְאָמַר בְּהֵם וּבִיוֹם הַשַּׁבַּת יִפְתַּח וּבִיוֹם הַחֲדָשׁ יִפְתַּח.

אֲמִירוֹת, הִיא בַת עֵין שְׁחוֹרָה, שְׁנֵאמַר בְּהַ שְׁחֹרְהָ אֲנִי וְנֶאֱוָה, וְכוּ מְאִיר אֹר. זְהוּ שְׁפָתוֹב וְתוֹרָה אֹר, שְׁלֵשִׁים וּשְׁנַיִם אֱלֵהִי"ם, כּוּ מְאִירָה מְצוּהָ, שְׁנֵאמַר בְּהַ נִר יְהו"ה נִשְׁמַת אָדָם.

וְכַנְפֵי הַשְּׂכִינָה הֵם פְּסוּי דָם חַיָּה וְעוֹף, שְׂמַכְסָה עַלְיֵהֶם בְּאֲהֲבָה, וְכַשְׂמַכְסָה עַלְיֵהֶם בְּאֲהֲבָה שֶׁל אֲהֲבָה, מִי הַמְּבוּל לֹא שׁוֹלְטִים עַלְיֵהֶם, מִים רַבִּים שֶׁל מִי הַמְּבוּל לֹא יוֹכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֲהֲבָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְאֲבִיהֶם שְׂבַשְׂמִים. בְּאוֹתוֹ זְמַן הַכַּסָּא יְהִיָּה עַל אַרְבַּע חִיוּוֹת, וְזֵהוּ שׁוֹפֵר הוֹל"ף רַבִּי"ע מְרַבַּע, דְּרַג"א כַּשֵּׁשׁ דְּרַגּוֹת, שְׁהֵן שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכַסָּא, הָרִי הוּא מְלַף עַל הַכַּסָּא.

בְּאוֹתוֹ זְמַן - וְעֵשָׂה לִי מְטַעְמִים כַּאֲשֶׁר אֲהֲבִיתִי מִמְּצוּוֹת עֵשָׂה שְׁנֵתְנֵנוּ מֵאֲהֲבָה, וְלֹא מִמְּצוּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, שְׁהוּא אֶקְרִיב לוֹ הַמְּמַנָּה שֶׁל עֵשׂוֹ לְקַטְרָג עַל יִשְׂרָאֵל, שְׂבַשְׂבִּילִם נְאָמַר וְאֵת עֵשׂוֹ שָׁנֵאתִי.

וְזֵהוּ דְּרַג"א תְּרֵי טַעְמִי, שְׂמַצְד שֶׁל מְצוּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, הַמְּמַנָּה שֶׁל עֵשׂוֹ הוּא רַב"ץ עַל יִשְׂרָאֵל, וְהִיא דְּרַג"א עַלְיֵהֶם, וְאֵם תֵּאמַר שְׁהִיא שׁוֹלְטַת עַל הַשְּׂכִינָה, שְׁהִיא עַמְהֵם בְּגִלוֹת, הָרִי אֲמַר הַכְּתוּב אֲנִי יְהו"ה הוּא שְׁמִי וְכַבּוּדִי לְאַחַר לֹא אֲתֵן וְתַהֲלִיתִי לְפָסִילִים. וְכַבּוּדִי - שְׂכִינָה עַלְיוֹנָה, לְאַחַר לֹא אֲתֵן - אֶל אַחַר, וְתַהֲלִיתִי לְפָסִילִים - זֹו שְׂכִינָה תַחְתּוֹנָה, וּמִשּׁוּם זֶה בְּשַׁשָּׁה יָמִים שְׁשׁוֹלֵט סַם הַמּוֹת, אֶל אַחַר, נְאָמַר בְּשְׂכִינָה יְהִיָּה סְגוּר שְׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשָׂה, בְּשַׁבַּת וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשִׁים שְׁלֹשָׁא שׁוֹלְטִים הַמְּמַנִּים הַרְעִים, נְאָמַר בְּהֵם וּבִיוֹם הַשַּׁבַּת יִפְתַּח וּבִיוֹם הַחֲדָשׁ יִפְתַּח.

יִפְתַּח וּבִיוֹם הַחֲדָשׁ יִפְתַּח.

וְעוֹד רְבִי"ע אִיהוּ פְגוּוֹנָא דָא פ, וּלְזַמְנִין
פְגוּוֹנָא דָא ט בַּת מְלָךְ פְּנִימָה סְגִירָא
בְּבִיתָא, וְאִיהִי סִיְהָרָא קְדִישָׁא לְעוֹלָם לֹא
אֶסְתַּפְּלַת בָּהּ חֻמָּה בִישָׁא, גִּיהֶנָם סַם הַמּוֹת
נוֹקְבָא בִישָׁא, כָּל שְׁפָן אֵל אַחַר, דְּהֵכִי
אוּקְמוּהוּ קְדָמָאִין, לְעוֹלָם לֹא חָזָא חֻמָּה
פְּגִימוֹתָא דְסִיְהָרָא, דְּבִזְמָנָא דְחֻמָּה נִפְקָא
(נִפְקָא) מִמְזֵרְחָא, סִיְהָרָא חֲזֵרַת אֲנַפְהָא מִיְנִיָּה
פְגוּוֹנָא דָא ט וּבְגִין דָּא אָמַר בַּלְעָם הֲרָשַׁע לֹא
הִבִּיט אָוֶן בִּיעֶקֶב וְלֹא רָאָה עֲמַל
בְּיִשְׂרָאֵל (במדבר כג כא), עֲמַל וְאוֹן סְמָא"ל וְנַחֲשׁ.
וּבִזְמָנָא דְדַחֲקִין לָהּ לְאֶסְתַּפְּלָא בָּהּ, אֶתְפַּסְיָא
מִכָּל וְכָל, וְאִימְתִי בִירְחָא שְׂבִיעֵאָה,
הָדָא הוּא דְכְתִיב (תהלים פא ג) תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפֵר
בַּכֶּסֶה לְיוֹם חֲגֹנּוּ, מֵאִי בַפֶּסֶה בִירְחָא דְאֶתְפַּסְיָא
בִּיהַי סִיְהָרָא, בַּהֲהוּא זְמָנָא דְאֶתְפַּסְיָא מִיְנִיָּה,
אִיהִי אֲמַרְתָּ לְיִשְׂרָאֵל דִּיתְקַנּוּן צְלוֹתִין בְּמֵאֲכָלִין
טְבִין, מִפְּקוּדִין דְעֵשָׂה, דְצְלוֹתָא שְׁקִילָא כָּכָל
פְּקוּדִין, (דף נא ע"ב) בַּהֲהוּא זְמָנָא יִימָא קוּדְשָׁא
בְּרִיף הוּא לְיִשְׂרָאֵל, וְעֵשָׂה לִי מִטְעָמִים (בראשית
כד) בְּרַעוּתָא דְשְׂכִינְתָא, פְּאֶשֶׁר אֶהְבַּתִּי מִפְּקוּדִין
דְעֵשָׂה, וְתִקְיַנְתָּ שְׂכִינְתָא עִם יִשְׂרָאֵל מֵאֲכָלִין
דְצְלוֹתִין דְאִינּוּן קְרַבְנִין, וּבִזְמָנָא דְאִיהִי תִקְיַנְתָּ
מְזוּנָא לְמִלְפָּא, יְהִיבַת לוֹן עֵיטָא לְאַתְעָרָא
בְּשׁוֹפֵר, דְּבִיָּה עֵתִיד קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְאַכְנָשָׁא
בִּיהַי לְיִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא מְאַרְבַּע סְטָרִין, הָדָא
הוּא דְכְתִיב תִּקַּע בְּשׁוֹפֵר גְּדוּל לְחִירוֹתֵינוּ וְשָׂא
גַם לְקַבֵּץ גְּלוּתֵינוּ, וְאִיהוּ חָשִׁיב דְאִיהוּ יוֹמָא
דְדִינָא דִילִיָּה וּבְרַח (ס"א ובר"ה).

עַד הַהוּא זְמָנָא קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא מְאַרְיָף
עַלִיָּהוּ דְחֵיבָא, וּלְבַסּוֹף אֶפְסִיק לוֹן
וְחָרִיב לוֹן מְעַלְמָא, וְדָא אִיהוּ מְאַרִי"ף טְרַח"א
סוֹף פְּסוּ"ק.

וְעוֹד רְבִי"ע הוּא כְמוֹ זֶה: פ,
וּלְפַעֲמִים כְמוֹ זֶה: ט בַּת מְלָךְ
פְּנִימָה, סְגוּרָה בְּבִיתָהּ, וְהִיא
הַלְבָנָה הַקְדוּשָׁה לֹא מְסַתְּפַלַת בָּהּ
הַחֻמָּה הַרְעָה לְעוֹלָם, גִּיהֶנָם סַם
הַמּוֹת, נִקְבָה רְעָה, כָּל שְׁפָן אֵל
אַחַר, שְׁכַף פְּרֻשׁוּהוּ הָרָאשׁוֹנִים,
לְעוֹלָם לֹא רָאָתָה חֻמָּה אֶת פְּגִימַת
הַלְבָנָה, שְׁבִזְמָן שְׁחֻמָּה יִצְאָת
(יִצְאָת) מִמְזֵרְחָא, הַלְבָנָה מִחֲזִירָה
פְּנִיָּה מִמְנוּ כְמוֹ זֶה: ט, וּמִשׁוּם
זֶה אָמַר בַּלְעָם הֲרָשַׁע לֹא הִבִּיט
אוֹן בִּיעֶקֶב וְלֹא רָאָה עֲמַל
בְּיִשְׂרָאֵל, עֲמַל וְאוֹן סְמָא"ל
וְנַחֲשׁ.

וּבִזְמָן שְׂדוּחֻקִים אוֹתָהּ לְהַסְתַּפֵּל
בָּהּ, נִכְסִית מִכָּל וְכָל, וְאִימְתִי?
בַּחֲדָשׁ הַשְּׂבִיעִי. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפֵר בַּכֶּסֶה לְיוֹם
חֲגֹנּוּ. מַה זֶה בַּכֶּסֶה? בַּחֲדָשׁ שְׂבוּ
מִתְפַּסָּה הַלְבָנָה. בְּאוֹתוֹ זְמַן
שְׂמַתְכַסִּית מִמְנוּ, הִיא אוּמְרַת
לְיִשְׂרָאֵל שְׂיִתְקַנּוּ תַפְלוֹת
בְּמֵאֲכָלִים טוֹבִים, מִמְצוּוֹת עֵשָׂה,
שְׂתַפְּלָה שְׁקוּלָה כָּכָל הַמְצוּוֹת.
בְּאוֹתוֹ זְמַן יֵאמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּף
הוּא לְיִשְׂרָאֵל, וְעֵשָׂה לִי מִטְעָמִים
בְּרַצוֹן הַשְּׂכִינָה, פְּאֶשֶׁר אֶהְבַּתִּי
מִמְצוּוֹת עֵשָׂה, וּמִתְקִינָה הַשְּׂכִינָה
עִם יִשְׂרָאֵל מֵאֲכָלִים שֶׁל תַּפְלוֹת,
שֶׁהֵן קְרַבְנוֹת, וּבִזְמַן שְׂמַתְקִינָה
מְזוּן לְמִלְכָּה, נוֹתְנַת לָהֶם עֵצָה
לְהַתְעוֹרֵר בְּשׁוֹפֵר, שְׂבוּ עֵתִיד
הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא לְכַנֵּס בּוֹ אֶת
יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת מְאַרְבַּעַה
צְדָדִים. זֶהוּ שְׂפָתוֹב תִּקַּע בְּשׁוֹפֵר
גְּדוּל לְחִירוֹתֵנוּ וְשָׂא גַם לְקַבֵּץ
גְּלוּתֵינוּ, וְהוּא חוֹשֵׁב שֶׁהוּא יוֹם
הַדִּין שְׁלוֹ וּבִרְחָ.

עַד אוֹתוֹ זְמַן הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא
מְאַרִיף לְרָשָׁעִים, וּבַסּוֹף מְפַסֵּיק
אוֹתָם וּמְחָרִיב אוֹתָם מִן הָעוֹלָם,
וְזֶהוּ מְאַרִי"ף טְרַח"א סוֹף פְּסוּ"ק.

ועוד שופ"ר הולף רבי"ע דרג"א
 תרי טעמ"י, באותו זמן שימחו
 הרשעים מן העולם, עולה תפלה
 בנגון בארבעה מינים, שהם שיר
 פשוט, וזה י', שיר כפול וזה י"ה,
 שיר משלש וזה יה"ו, שיר מרבע
 וזה יהו"ה. בשם של יהו"ה עולה
 התפלה שהיא השכינה, התורה
 בנגון, השכינה בנגון, ישראל
 עולים מתוך הגלות בנגון, זהו
 שכתוב אז ישיר משה ובני
 ישראל את השירה הזאת
 ליהו"ה.

תפלה שהיא שכינה, עולה למלך
 בעשרה זכרונות ובעשר מלכיות
 ובעשרה שופרות, שהם י"י י'
 ועשר כתות של מלאכים יתעוררו
 אליהם, ומעלה אותם לעשר
 ספירות, והנגונים עולים מהם
 מרבעים מצד של רבי"ע בארבע
 חיות, ואותן חיות קטנות עם
 גדולות הן שמונה, והן
 יאהדונה"י, ועליהן נאמר אז
 ישיר משה. כשיהיה הקדוש
 ברוך הוא עם שכינתו בשמונה
 חיות, שהן חיות אש, עתים
 חשות עתים ממללות, וכלם
 מפות בכנפיהן בנגון, והנגון
 (עולה) בהם בארבע פנים, לכל צד
 מרבעים. זהו שכתוב וארבעה
 פנים לאחת וארבע כנפים לאחת
 מהם, לכל חיה שמונה הם בין
 פנים לכנפים, כנגד השמונה
 שבהם שבח משה א"ז.

ודוד בגלל זה תקן כלי בשמונה
 נימים, ושבח את הקדוש ברוך
 הוא בשמונה. זהו שכתוב למנצח
 על השמינית, ושמונה אותיות,
 לכל אחת שמונה, עולות פלן
 לשבעים ושפים, יאהדונה"י
 שמונה, ותלויות מהן ששים
 וארבע, שמונה לכל אחת, עולות
 פלן לשבעים ושפים, זהו סוד של
 חשמל.

ועוד שופ"ר הולף רבי"ע דרג"א תרי
 טעמ"י, בההוא זמנא דיתמחון חיביא
 מעלמא, סלקא צלותא בנגונא בארבע מינין,
 דאינון שיר פשוט ודא י', שיר כפול ודא י"ה,
 שיר משולש ודא יה"ו, שיר מרובע ודא
 יהו"ה, בשמא דיהו"ה סלקא צלותא דאיהי
 שכינתא, אורייתא בנגונא, שכינתא בנגונא,
 ישראל סלקין מגו גלותא בנגונא, הדא הוא
 דכתיב (שמות טו א) אז ישיר משה ובני ישראל
 את השירה הזאת ליהו"ה.

צלותא דאיהי שכינתא, סלקא לגביה דמלכא
 בעשרה זכרונות ובעשרה מלכיות
 ובעשרה שופרות, דאינון י"י י',
 דמלאכים יתערוך לגביהו, וסלקא לון לגבי
 עשר ספירן, ונגונין סלקין מנייהו מרובעים
 מסטרא דרבי"ע בארבע חיוון, ואינון חיות
 קטנות עם גדולות אינון תמניא, ואינון
 יאהדונה"י, ועלייהו אתמר (שם) אז ישיר
 משה, כד יהא קודשא בריך הוא בשכינתיה
 בחיון תמניא, דאינון חיון דאשא עתים חשות
 עתים ממללות, וכלהו מחאן בגדפיהו
 בנגונא, ונגונא בהון (סלקא) בארבע אנפין,
 לכל סטרא מרובעין, הדא הוא דכתיב (יחזקאל
 א) וארבעה פנים לאחת וארבע כנפים לאחת
 מהם, לכל חיה תמניא אינון בין אנפין וגדפין,
 לקבל תמניא די בהון שבח משה א"ז.

ודוד בגין דא תקין מנא בתמניא נימין, ושבח
 לקודשא בריך הוא בתמניא, הדא הוא
 דכתיב (תהלים יב א) למנצח על השמינית, ותמניא
 אתוון, לכל חד תמניא, סלקין פלהו ע"ב,
 יאהדונה"י תמניא, ותליין מנייהו ס"ד תמניא
 לכל חד, סלקין פלהו ע"ב, דא איהו רזא
 דחשמל.

וְאִית נְגוּנָא דְסִלְקָא בְעֶשֶׂר, וְדָא אִיהוּ יו"ד
 ה"א וא"ו ה"א, וְעֲלִייהו אֲתַמַּר (שיר ה
 י) יָדְיו גְלִילֵי זָהָב, וְאִית נְגוּנָא דְסִלְקֵי בְשִׁית,
 הָדָא הוּא דְכַתִּיב שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, י"ה
 יהו"ה צוֹר עוֹלָמִים, י"ה י"ה י"ה אֲדָם.

אַרְבַּע כְּנָפִים אַרְיָה שׁוֹר נֶשֶׁר, מְרַכְבָּה,
 תְּנַיִנָא י"ה יהו"ה י"ה יהו"ה י"ה יהו"ה י"ה
 יהו"ה, לְעִילָא מְפֻלְהוּ י"ה יהו"ה חֲכַמָּה
 בִּינָה, כְּתָר אַהֲיָה אֲשֶׁר אַהֲיָה, וְעֲלִייהו
 אֲתַמַּר (ישעיהו ב) שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ
 כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד, וְדָא אַבְגִּית"ן,
 בְּשִׁתִּים יְכֶסֶה פְּנֵיו לְיִשְׂרָאֵל דְּלֹא יִסְתַּפְּלוּן בְּהוּן
 שְׁנֵאִיהוּן, וּבְשִׁתִּים יְכֶסֶה רַגְלֵיו דְּלֹא אֲדַכִּיר
 לוֹן עוֹבְדָא דְעַגְלָא, וּבְשִׁתִּים יַעֲוֹפֵף מִן גְּלוּתָא,
 הָדָא הוּא דְכַתִּיב (שמות יט ד) וְאַשָּׂא אֶתְכֶם עַל
 כְּנָפֵי נְשָׂרִים וְאַבָּא אֶתְכֶם אֵלַי.

וְאִית נְגוּנָא דְסִלְקָא בְתַרִּין כְּגוֹן הַלְלוּיָהּ, וְאִית
 נְגוּנָא דְסִלְקֵי בְאַת חַד כְּגוֹן הַלְלֵי בִי,
 וְאִית נְגוּנָא דְסִלְקֵי בְחַמֵּשׁ כְּגוֹן ה', וְהָא אֲתַמַּר
 בְּכִנּוֹר דְחַמֵּשׁ נִימִין, אָבֵל נְגוּנָא דְסִלְקֵי בְשִׁית
 דְּאִינוּן אַבְגִּית"ן מִן ו' אִיהֵי, וְאִית דְסִלְקֵי לִיָּה
 בְתַלַּת וְדָא יו"ו, דְּאִיהוּ אַהֲיָה, וְסִלְקֵי נְגוּנָא
 בִּיָּה בְתַקִּיעָה שְׁבָרִים תְּרוּעָה.

בְתַקִּיעָה הוּא קָלָא אַרוּן בְּנְגוּנָא, עַד דִּיהוּה
 סִלְקֵי לִיָּה לְגַבֵּי יְמִינָא דְאִיהוּ חֶסֶד,
 בְּשְׁבָרִים הוּוּ סִלְקֵי קָלָא דְנְגוּנָא לְגַבֵּי גְבוּרָה,
 דְתַמֵּן י"ה בִּימִינָא וּשְׁמַאֲלָא, וְהוּוּ נְחִית מְנִיָּה
 בְּחֻדוּה חֲכַמְתָּא וְעוֹתָרָא, כְּמָה דְאִוְקְמוּהוּ
 הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים, לְהַעֲשִׂיר יַצְפִּין,
 בְתַרוּעָה הוּוּ סִלְקֵי קָלָא דְנְגוּנָא לְגַבֵּי עֲמוּדָא
 דְאַמְצָעִיתָא, וְהוּוּ נְחִית מְנִיָּה מְלֻכָא לְגַבֵּי (ד
 נב ע"א) כְּלָה דְאִיהֵי קוֹל דְמִמָּה דְקָה, בְּהַהוּא
 זְמַנָּא יַתְעָרוּן כָּל מִינֵי נְגוּנָא, הָדָא הוּא

וְהוּא נְגוּן שְׁעוּלָה בְעֶשֶׂר, וְזָהוּ
 יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וְעֲלִייהֶם
 נְאָמַר יָדְיו גְלִילֵי זָהָב, וְיֵשׁ נְגוּן
 שְׁעוּלָה בְשֵׁשׁ, זָהוּ שְׁכַתוּב שׁוֹקִיו
 עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, י"ה יהו"ה צוֹר
 עוֹלָמִים, י"ה י"ה י"ה אֲדָם.

אַרְבַּע כְּנָפִים אַרְיָה שׁוֹר נֶשֶׁר,
 מְרַכְבָּה, שְׁנֵי י"ה יהו"ה י"ה
 יהו"ה י"ה יהו"ה, לְמַעְלָה מְכַלֵּם
 י"ה יהו"ה חֲכַמָּה בִּינָה, כְּתָר
 אַהֲיָה אֲשֶׁר אַהֲיָה, וְעֲלִייהֶם
 נְאָמַר שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ
 שֵׁשׁ כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד, וְזָה
 אַבְגִּית"ן, בְּשִׁתִּים יְכֶסֶה פְּנֵיו
 לְיִשְׂרָאֵל שְׁלֹא יִסְתַּפְּלוּ בְהֶם
 שְׁנֵאִיָּהֶם, וּבְשִׁתִּים יְכֶסֶה רַגְלָיו,
 שְׁלֹא הַזְכִּיר לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂה
 הָעַגְל, וּבְשִׁתִּים יַעֲוֹפֵף מִן הַגְּלוּת,
 זָהוּ שְׁכַתוּב וְאַשָּׂא אֶתְכֶם עַל כְּנָפֵי
 נְשָׂרִים וְאַבָּא אֶתְכֶם אֵלַי.

וְיֵשׁ נְגוּן שְׁעוּלָה בְשָׁנִים כְּמוֹ
 הַלְלוּיָהּ, וְיֵשׁ נְגוּן שְׁעוּלָה בְּאוֹת
 אַחַת כְּגוֹן הַלְלֵי בִי, וְיֵשׁ נְגוּן
 שְׁעוּלָה בְחַמֵּשׁ כְּמוֹ ה', וְהָרִי
 נִתְבָּאָר בְּכִנּוֹר שֶׁל חֲמֵשׁ נִימִים,
 אָבֵל הַנְּגוּן שְׁעוּלָה בְשֵׁשׁ, שֶׁהֵם
 אַבְגִּית"ן, מִן ו' הוּא. וְיֵשׁ
 שְׁמַעְלָה אוֹתוֹ בְשֵׁלֶשׁ, וְזָה יו"ו,
 שְׁהוּא אַהֲיָה, וְעוּלָה בּוֹ הַנְּגוּן
 בְתַקִּיעָה שְׁבָרִים תְּרוּעָה.

בְתַקִּיעָה הוּא קוֹל אַרְךָ בְּנְגוּן, עַד
 שְׁהִיָּה מַעְלָה אוֹתוֹ אֶת הַיְמִין
 שְׁהוּא חֶסֶד, בְּשְׁבָרִים הִיָּה מַעְלָה
 קוֹל הַנְּגוּן אֶל הַגְּבוּרָה, שְׁשֵׁם י"ה
 בְּיְמִין וּשְׁמַאֲל, וְהִיָּה יוֹרֵד מִמְּנוֹ
 עִם שְׁמַחָה חֲכַמָּה וְעֶשֶׂר, כְּמוֹ
 שְׁבָאֲרוּהוּ, הַרוּצָה לְהַחֲפִים
 יְדָרִים, לְהַעֲשִׂיר יַצְפִּין. בְתַרוּעָה
 הִיָּה עוּלָה קוֹל הַנְּגוּן אֶל הָעֲמוּד
 הָאֲמְצָעִי, וְהִיָּה יוֹרֵד מִמְּנוֹ הַמְּלֻכָּה
 לְכָלָה, שְׁהִיא קוֹל דְמִמָּה דְקָה.
 בְּאוֹתוֹ זְמַן יַתְעָרוּר כָּל מִינֵי נְגוּן,
 זָהוּ שְׁכַתוּב הַלְלוּהוּ בְתַקִּיעַ שׁוֹפָר,
 הַלְלוּהוּ בְנִבְל וּכְנּוֹר, הַלְלוּהוּ

בתוף ומחול, הללוהו במינים
ועוגב, הללוהו בצלצלי שמע,
הללוהו בצלצלי תרועה.

שופר היא שכינה עליונה, תקע
שלה שכינה תחתונה, שנאמר בה
ותקע פף ירוף יעקב, בגלות.
באותו זמן עולה מן הגלות
בשופר גדול, ונקראת תקע
בשופר גדול לחרותנו.

בגב"ר, ב"ן ל"ב. באותו זמן ב"ן
יכנס להיכלו, שהוא ל"ב, ונאמר
בו וטוב לב משתה תמיד, ומה
שנאמר בראשונה ויתעצב אל
לבו בשביל הרשעים, מיד
שנאבדו התקנים בו ובאבד
רשעים רנה. פנור, כ"ו נ"ר,
הקדוש ברוך הוא שהוא יהו"ה,
שנאמר בו יהו"ה אורי וישעי,
מאיר בנ"ר שהיא השכינה,
המצוה שלו, וישמח בה.

צלצלי שמע - חסד גבורה,
צלצלי תרועה - נצח והוד,
ובכלם - כל הנשמה תהלל י"ה,
שהוא חכמה ובינה, שבהם תהיה
גאלה ל"ו ול"ה, שהם בן ובת,
ובהם ימחו העמלקים מן העולם,
וזהו סוף פסוק.

דבר אחר ועשה לי מטעמים
כאשר אהבתי, ממצוות עשה,
ולא כאשר שנאתי ממצוות לא
תעשה. מצוות של לא תעשה
תלויות מפחד של יראה, והם
להרחיק השטן מהם שלא יתקרב
לפסא, שהוא הלב, לבקש דינים
על האיברים הקדושים שהם
ישראל, והלב שכינה ביניהם.

השטן הוא סמא"ל, שלטונו
בכבוד, שעליו נאמר עשו הוא
אדום. עורקי הכבוד, החילות
והמחנות שלו, והכבוד נוטל כל
הכלוכים והחטאים של
העורקים. זהו שכתוב ונשא

דכתיב (תהלים קג ג) הללוהו בתקע שופר,
הללוהו בנגבל וכנור, הללוהו בתוף ומחול,
הללוהו במינים ועוגב, הללוהו בצלצלי
שמע, הללוהו בצלצלי תרועה.

שופר איהי שכינתא עלאה, תקע הילה
שכינתא תתאה, דאתמר בה (בראשית לב
טו) ותקע פף ירוף יעקב בגלותא, בההוא זמנא
סלקא מן גלותא בשופר גדול, ואתקריאת
תקע בשופר גדול לחרותנו.

בגב"ר, ב"ן ל"ב, בההוא זמנא ב"ן יעול
להיכליה דאיהו ל"ב, ואתמר
ביה (משלי טו טו) וטוב לב משתה תמיד, ומה
דאתמר בקדמיתא (בראשית ו ו) ויתעצב אל לבו
בגין חייביא, מיד דאתאבדו אתקיים ביה
ובאבד רשעים רנה (משלי יא י), פנור, כ"ו נ"ר,
קודשא ברוך הוא דאיהו יהו"ה, דאתמר ביה
(תהלים כז א) יהו"ה אורי וישעי, נהיר בנ"ר דאיהי
שכינתא, מצוה דיליה, וחדדי בה.

צלצלי שמע חסד גבורה, צלצלי תרועה נצח
והוד, ובכלהו כל הנשמה תהלל י"ה,
דאיהו חכמה ובינה, די בהון יהא פורקנא
ל"ו ול"ה דאינון בן ובת, ובהון יתמחון
עמלקים מעלמא, ודא איהו סוף פסוק.

דבר אחר ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי
(בראשית כז ד) מפקודין דעשה, ולא כאשר
שנאתי מפקודין דלא תעשה, פקודין דלא
תעשה תליין מדחילו דיראה, ואינון לרחקא
השטן מנייהו, דלא יתקריב לגבי פרסיא
דאיהו לבא, לתבעא דינין על אברין קדישין
דאינון ישראל, ולבא שכינתא בינייהו.

השטן איהו סמא"ל, שלטנותא דיליה בכבוד,
דעליה אתמר (בראשית לו א) עשו הוא

אדום, ערקין דכבדא חילין ומשריין דיליה,

וכבד נטיל כל לכלוכין

השעיר עליו את כל עונותם אל ארץ גזרה, עונות תם, של אותו איש תם, אל ארץ גזרה, מקום גזרת המלאכים.

המרה חרב, עליה נאמר ועל חרבך תחיה, ומנין לנו שמרה היא חרב של מלאך המות? שכתוב ואחריתה מרה כלענה חדה כחרב פיות, היא חיים לכבד, וסם המות ללב. המרה היא גיהנם, ויש לה שתי פיות שאומרים הב הב, זהו שכתוב לעלוקה שתי בנות הב הב, שתי בנות שאומרות הב רשעים לגיהנם.

שבעים עורקים הם בכבד, כנגד שבעים ממנים, כבד ויותרת ע"ב, יותרת שלו היא נחש אשת זנונים, משום שאת השיורים שלו (שלה) נוטל הטחול שהוא חשף, ועליה נאמר ולחשף קרא לילה, ששלטונה בגלות שהוא הלילה, ובגלות עומדת לו השעיה, שהיא לילי"ת, אפם של ערב רב, והיא שחוק הפסיל (הטחול), ובגללה נאמר פלה ענן וילך בן יורד שאול לא יעלה.

וזהו צדיק ממנו בולע, שרשע ודאי שהוא כסיל, עליו נאמר למה תביט בוגדים תחריש בבלע רשע צדיק ממנו, ופרשוהו בעלי המשנה, צדיק ממנו בולע, אבל צדיק גמור אינו בולע, ובגללו נאמר מוריד שאול ויעל. אוי לנשמה כשפולע אותה הטחול, אוי לישראל כשנבלעו בערב רב, שעליהם נאמר ולא נודע פי באו אל קרבנה ומראיהן רע פאשר בתחלה.

בזמן הגלות, כל הממנים של אמות העולם וערב רב, נאמר בהם היו צריה לראש אויביה

צריה לראש אויביה שלו,

וחובין דערקין, הדא הוא דכתיב (ויקרא טז כב) ונשא השעיר עליו את כל עונותם אל ארץ גזרה, עונות תם, דההוא איש תם, אל ארץ גזרה, אתר דגזרת עירין.

מרה חרבא דיליה, עלה אתמר (בראשית כז מ) ועל חרבך תחיה, ומנא לן דמרה איהי חרבא דמלאך המות, דכתיב (משלי ה ד) ואחריתה מרה כלענה חדה כחרב פיות, איהי חיים לכבד, וסם המות ללבא, מרה איהי גיהנם, ואית לה תרי פיות דאמרין הב הב, הדא הוא דכתיב (שם ל טו) לעלוקה שתי בנות הב הב, שתי בנות דאמרין הב חייבין לגיהנם. שבעין ערקין אינון בכבדא, לקבל שבעין ממנן, כבד ויותרת ע"ב, יותרת דיליה איהי נחש אשת זנונים, בגין דשיורין דיליה (נ"א דילה) נטלא טחול דאיהו חשף, ועלה אתמר (בראשית א ד) ולחשף קרא לילה, דשלטנותה בגלותא דאיהו לילה, ובגלותא שעתיא קיימא ליה, דאיהו לילי"ת אימא דערב רב, ואיהו שחוק הפסיל (ס"א הטחול), ובגינה אתמר (איוב ז ט) פלה ענן וילך בן יורד שאול לא יעלה.

ודא איהו צדיק ממנו בולע, דרשע ודאי דאיהו פסיל, עליה אתמר (חבקוק א יג) למה תביט בוגדים תחריש בבלע רשע צדיק ממנו, ואוקמוהו מארי מתניתין, צדיק ממנו בולע אבל צדיק גמור אינו בולע, ובגיניה אתמר (ש"א כ ו) מוריד שאול ויעל, ווי לנשמתא כד בלע לה טחול, ווי לישראל כד אתבלעו בערב רב, דעליהו אתמר (בראשית מא כא) ולא נודע פי באו אל קרבנה, ומראיהן רע פאשר בתחלה. בזמנא דגלותא פל ממנן דאומין דעלמא וערב רב, אתמר בהון (איכה א ה) היו

צָרִיחַ וְדָאֵי אֵינּוֹן עָרְבִי רַב, עֲלִיּהוּ אֶתְמַר (ישעיה
 א כג) שְׂרִיף סוֹרְרִים וְחֻבְרֵי גִנְבִים כְּלוּ, אוֹהֵב
 שְׁחָד וְגוֹמֵר, אוֹיְבִיהָ שְׁלוֹ אֵלֶיךָ עֲשׂוּ וְיִשְׁמַעְאֵל
 וְשִׁבְעִין מְמַנָּן, דְּאֵינּוֹן כְּלָהוּ בְּשִׁלּוּהָ בְּעוֹתָרָא,
 וְיִשְׂרָאֵל בְּדוּחְקָא בְּעִנְיֹתָא, וּבְגִין דָּא וּוִי
 לְעִלְמָא כּד אֶתְבְּלְעוּ בְּעַרְבוּבֵיָא בִישָׂא, וּמֵאֵן
 גְּרַם דְּאֶתְבְּלְעוּ בְּמַעֲיִיהוּ וְלֹא נִדְעָא כִּי בָּאוּ אֶל
 קַרְבְּנָה, בְּגִין דְּעוֹבְדֵיהוֹן בִּישִׁין בִּידֵיהוֹן, הֵדָּא
 הוּא דְכֻתִּיב (תהלים קו לה) וַיִּתְעַרְבוּ בַּגּוֹיִם וַיִּלְמְדוּ
 מִעֲשֵׂייהֶם, כְּגוֹנוֹנָא דָּא נִשְׁמַתָּא אִיהִי כְּנִסְתָּא
 יִשְׂרָאֵל, כּד (דף נב ע"ב) אִיהִי שְׁלִימָא בְּפִקּוּדֵין
 דְּעֵשָׂה, אֶתְמַר בְּהָ (שירדו) כְּלָף יִפְהָ רַעֲיָתִי וּמוֹם
 אֵין בָּךְ, בְּהַהוּא זְמַנָּא שְׂרִיא שֵׁם יְהו"ה עֲלָהּ,
 וְאֶתְמַר בְּהָ (דברים כח י) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי
 שֵׁם יְהו"ה נִקְרָא עֲלֵיךָ וַיִּרְאוּ מִמֶּךָ, וּמִמֶּנָּן
 דְּכָבֵד וְעַרְקִין דִּילֵיהּ וּמִמֶּנָּן דְּטַחֲלוּ וְעַרְבוּבֵיָא
 בִישָׂא דִילֵיהּ, מִתְפַּפִּיין תַּחוֹת לְבָא דְתַמָּן
 נִשְׁמַתָּא.

וְאִם הַנְּשָׁמָה מְטַנְפָּת (פגומה)
 בְּחֻטָּאִים אוּ חֹסֵר מִמְּנָה אֶפְלוּ
 מִצְוָה אַחַת מֵאוֹתָן מִצְוֹת, כְּמוֹ
 שְׂבָאוֹרָה בְּעַלֵּי הַמִּשְׁנָה עֲבָרָה
 מְכַבָּה מִצְוָה, בְּאוֹתוֹ מְקוֹם (איבר)
 שְׁשׂוּרָה עֲבָרָה וְהַסְתַּלְקָה מִצְוָה
 מִמְּנֵי, אוֹתוֹ אֵיבֵר הוּא פְּגוּם,
 וְהוּא מוֹם הַנְּשָׁמָה, בְּגִלְלוּ לֹא
 שׂוּרָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא עַל
 הַנְּשָׁמָה. זְהוּ שְׂכַתוּב כָּל אֲשֶׁר בּוֹ
 מוֹם לֹא יִקְרַב, נִשְׁמָה שֵׁישׁ בְּהָ
 מוֹם בְּאֶחָד מִרַמ"ח מִצְוֹת שְׁלָהּ,
 לֹא נִקְרַבְתָּ בְּגִלְלוּ אֶל הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּף הוּא.

אֲבָל הַנְּשָׁמָה מִצַּד הַשְּׂכִינָה אֵין
 בְּהָ מוֹם. זְהוּ שְׂכַתוּב כְּלָף יִפְהָ
 רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּךְ. אִם יִצֵּר הָרַע
 רוּצָה לְקַרְבֵּי לְאוֹתוֹ מְקוֹם, פִּינּוֹן
 שְׂשִׁכְנֵיהּ שׂוּרָה שֵׁם, שְׁהִיא

אֶתְמַר בְּהָ (במדבר א נא) וְהִזְרֵ

צָרִיחַ וְדָאֵי אֵינּוֹן עָרְבִי רַב, עֲלִיּהוּ אֶתְמַר (ישעיה
 א כג) שְׂרִיף סוֹרְרִים וְחֻבְרֵי גִנְבִים כְּלוּ, אוֹהֵב
 שְׁחָד וְגוֹמֵר, אוֹיְבִיהָ שְׁלוֹ אֵלֶיךָ עֲשׂוּ וְיִשְׁמַעְאֵל
 וְשִׁבְעִין מְמַנָּן, דְּאֵינּוֹן כְּלָהוּ בְּשִׁלּוּהָ בְּעוֹתָרָא,
 וְיִשְׂרָאֵל בְּדוּחְקָא בְּעִנְיֹתָא, וּבְגִין דָּא וּוִי
 לְעִלְמָא כּד אֶתְבְּלְעוּ בְּעַרְבוּבֵיָא בִישָׂא, וּמֵאֵן
 גְּרַם דְּאֶתְבְּלְעוּ בְּמַעֲיִיהוּ וְלֹא נִדְעָא כִּי בָּאוּ אֶל
 קַרְבְּנָה, בְּגִין דְּעוֹבְדֵיהוֹן בִּישִׁין בִּידֵיהוֹן, הֵדָּא
 הוּא דְכֻתִּיב (תהלים קו לה) וַיִּתְעַרְבוּ בַּגּוֹיִם וַיִּלְמְדוּ
 מִעֲשֵׂייהֶם, כְּגוֹנוֹנָא דָּא נִשְׁמַתָּא אִיהִי כְּנִסְתָּא
 יִשְׂרָאֵל, כּד (דף נב ע"ב) אִיהִי שְׁלִימָא בְּפִקּוּדֵין
 דְּעֵשָׂה, אֶתְמַר בְּהָ (שירדו) כְּלָף יִפְהָ רַעֲיָתִי וּמוֹם
 אֵין בָּךְ, בְּהַהוּא זְמַנָּא שְׂרִיא שֵׁם יְהו"ה עֲלָהּ,
 וְאֶתְמַר בְּהָ (דברים כח י) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי
 שֵׁם יְהו"ה נִקְרָא עֲלֵיךָ וַיִּרְאוּ מִמֶּךָ, וּמִמֶּנָּן
 דְּכָבֵד וְעַרְקִין דִּילֵיהּ וּמִמֶּנָּן דְּטַחֲלוּ וְעַרְבוּבֵיָא
 בִישָׂא דִילֵיהּ, מִתְפַּפִּיין תַּחוֹת לְבָא דְתַמָּן
 נִשְׁמַתָּא.

וְאִם נִשְׁמַתָּא אִיהִי מִתְטַנְפָּא (ס"א)
 פְּגוּמָא) בְּחוּבֵין, אוּ גְרַע מִינָהּ אֶפְלוּ
 פְּקוּדָא חֲדָא מֵאֵינּוֹן פְּקוּדֵין, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ
 מֵאֵרִי מִתְנִיתִין עֲבִירָה מְכַבָּה מִצְוָה, בְּהַהוּא
 אֶתְר (נ"א אבר) דְּשְׂרִיא עֲבִירָה וְאֶסְתַּלַּק מִצְוָה
 מִינָהּ, הַהוּא אֲבֵר אִיהוּ פְּגוּם, וְאִיהוּ מוֹם
 דְּנִשְׁמַתָּא, בְּגִינָהּ לֹא שְׂרִיא קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא
 עַל נִשְׁמַתָּא, הֵדָּא הוּא דְכֻתִּיב (ויקרא כא יח) כָּל
 אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרַב, נִשְׁמַתָּא דְאִית בְּהָ מוֹם
 בְּחַד מִרַמ"ח פְּקוּדֵין דִּילָהּ לֹא אֶתְקַרִּיבְתָּ
 בְּגִינָהּ לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא.

אֲבָל נִשְׁמַתָּא מִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָּא לִית בְּהָ מוֹם,
 הֵדָּא הוּא דְכֻתִּיב (שירדו) כְּלָף יִפְהָ רַעֲיָתִי
 וּמוֹם אֵין בָּךְ, אִם יִצֵּר הָרַע בְּעֵי לְקַרְבָּא לְהַהוּא
 אֶתְר, פִּינּוֹן דְשְׂכִינְתָּא שְׂרִיא תַמָּן דְאִיהִי נִשְׁמַתָּא,

הַקָּרֵב יוֹמֵת, בְּגִין דְּעֵלָה אֶתְמַר (ישעיה מב ח) אֲנִי יְהו"ה הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֶן, דְּהֵיִינוּ אֶל אַחַר אֶל זָר, דְּהֵיִינוּ אֶל אַחַר אֶל זָר, שְׁהִנְשְׂמָה הִיא כְבוֹדוֹ וְהִיא תִשְׁבַּחְתָּהּ, דְּבַה מְשַׁבַּח בַּר נֶשׁ לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֻלּוֹתָא בְּכָל יוֹמָא בְּכַמְה תוֹשְׁבַחְתָּן וְהוֹדָאָן, וּבְגִין דָּא אֲנִי יְהו"ה הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֶן וְתַהֲלֵתִי לְפִסְיִלִים, אֵלִין שְׂבָעִין מְמַנָן, דְּלֹא יְהִיב לֹון קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא רְשׁוֹ לְשִׁלְטָאָה עֲלָה, דְּאִינוּן עֲרֻקִין דְּכַבֵּד דְּאִיהוּ אֶל אַחַר, טְחוּל נְחֹשׁ יוֹתֵרַת הַכְּבֵד אֶשְׁתּוּ זְנוּנִים, בְּתַר דְּעֵבִידַת זִיּוּפָא (נ"א נאופא) עִם אֱלֹהִים אַחֲרִים, וּפְלִיגַת דְּמָא דִּילָה דְּאִיהִי תַמְצִית דִּילָה לְכָל עֲרֻקִין, שְׂיֹרָא קְרִיבַת לְגַבֵּי טְחוּל דְּאִיהוּ בְּעֵלָה פְּסִיל, דְּלֹא נְטִיל טְחוּל אֶלָּא תַמְצִית (נ"א שְׂמֵרִים) דְּדְמָא, וְלֹא יְהִיב לִיה מְדְמָא אַחֲרָא, וּבְגִין דָּא אֶתְקַרִיאת יוֹתֵרַת הַכְּבֵד, בְּגִין דְּלֹא יְהִיב לִיה אֶלָּא שְׂיֹרִין, וּכְבֵד אִיהוּ קְטְרוּגָא דְּרִיאַה, דְּסְלִיק לְגַבֵּי לְבָא נּוֹרָא מְגִיָּה, וְאִי לֹאוּ דְנִשְׁיב בֵּיה פְּנֵפִי רִיאַה, הִוָּה אוּקִיד לְלְבָא (וְהוּה אוּקִיד כָּל גּוּפָא נּוֹרָא דְלְבָא), הַדְּרָא דְכִנְתָּא לְוִיתָן, לְקַבֵּל חֵלֶב טָמֵא, וְעֲלִיָּה אֶתְמַר אֶפִּילוּ נְחֹשׁ כְּרוּף עַל עֲקָבוֹ לֹא יַפְסִיק, אֲבָל עֲקָרֵב פּוֹסֵק, שְׂרָף אִיהוּ מְרָה קְטְרוּגָא דְּרִיאַה, בְּגִין דְּמְרָה אִיהִי שְׂרִיפַת כָּל גּוּפָא.

בְּגִין דָּא תְּקִיעָה שְׂבָרִים וְתְרוּעָה אִינוּן תְּבִירוֹ דְּלְהוֹן, וְעֲלִיָּהוּ אֶתְמַר (תהלים פט טז) אֲשֶׁרִי הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה יְהו"ה בְּאוֹר פְּנִיךָ יִהְלַכּוּן, מֵאִי פְּנִיךָ אֵלִין תְּקִיעָה שְׂבָרִים וְתְרוּעָה, דְּאִינוּן תְּקִיעָה חוֹרוֹ דְּאֲנַפִּין, שְׂבָרִים סוּמְקוֹ דְּאֲנַפִּין, תְּרוּעָה יְרוּקָא דְּאֲנַפִּין, וּבַה נְפָקִין יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא, בְּזִמְנָא דְּמַתְהַפְכִין אֲנַפִּין דִּישְׂרָאֵל לִירוּקָא כְּאֶתְתָּא עוּבְרָא.

הַנְּשְׂמָה, נְאָמַר בַּה וְהִזְר הַקָּרֵב יוֹמֵת, מִשּׁוּם שְׁעֲלִיָּה נְאָמַר אֲנִי יְהו"ה הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֶן, דְּהֵיִינוּ אֶל אַחַר אֶל זָר, דְּהֵיִינוּ אֶל אַחַר אֶל זָר, שְׁהִנְשְׂמָה הִיא כְבוֹדוֹ וְהִיא תִשְׁבַּחְתָּהּ, דְּבַה מְשַׁבַּח בַּר נֶשׁ לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֻלּוֹתָא בְּכָל יוֹמָא בְּכַמְה תוֹשְׁבַחְתָּן וְהוֹדָאָן, וּבְגִין דָּא אֲנִי יְהו"ה הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֶן וְתַהֲלֵתִי לְפִסְיִלִים, אֵלִין שְׂבָעִין מְמַנָן, דְּלֹא יְהִיב לֹון קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא רְשׁוֹ לְשִׁלְטָאָה עֲלָה, דְּאִינוּן עֲרֻקִין דְּכַבֵּד דְּאִיהוּ אֶל אַחַר, טְחוּל נְחֹשׁ יוֹתֵרַת הַכְּבֵד אֶשְׁתּוּ זְנוּנִים, בְּתַר דְּעֵבִידַת זִיּוּפָא (נ"א נאופא) עִם אֱלֹהִים אַחֲרִים, וּפְלִיגַת דְּמָא דִּילָה דְּאִיהִי תַמְצִית דִּילָה לְכָל עֲרֻקִין, שְׂיֹרָא קְרִיבַת לְגַבֵּי טְחוּל דְּאִיהוּ בְּעֵלָה פְּסִיל, דְּלֹא נְטִיל טְחוּל אֶלָּא תַמְצִית (נ"א שְׂמֵרִים) דְּדְמָא, וְלֹא יְהִיב לִיה מְדְמָא אַחֲרָא, וּבְגִין דָּא אֶתְקַרִיאת יוֹתֵרַת הַכְּבֵד, בְּגִין דְּלֹא יְהִיב לִיה אֶלָּא שְׂיֹרִין, וּכְבֵד אִיהוּ קְטְרוּגָא דְּרִיאַה, דְּסְלִיק לְגַבֵּי לְבָא נּוֹרָא מְגִיָּה, וְאִי לֹאוּ דְנִשְׁיב בֵּיה פְּנֵפִי רִיאַה, הִוָּה אוּקִיד לְלְבָא (וְהוּה אוּקִיד כָּל גּוּפָא נּוֹרָא דְלְבָא), הַדְּרָא דְכִנְתָּא לְוִיתָן, לְקַבֵּל חֵלֶב טָמֵא, וְעֲלִיָּה אֶתְמַר אֶפִּילוּ נְחֹשׁ כְּרוּף עַל עֲקָבוֹ לֹא יַפְסִיק, אֲבָל עֲקָרֵב פּוֹסֵק, שְׂרָף אִיהוּ מְרָה קְטְרוּגָא דְּרִיאַה, בְּגִין דְּמְרָה אִיהִי שְׂרִיפַת כָּל גּוּפָא.

בְּגִין דָּא תְּקִיעָה שְׂבָרִים וְתְרוּעָה אִינוּן תְּבִירוֹ דְּלְהוֹן, וְעֲלִיָּהוּ אֶתְמַר (תהלים פט טז) אֲשֶׁרִי הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה יְהו"ה בְּאוֹר פְּנִיךָ יִהְלַכּוּן, מֵאִי פְּנִיךָ אֵלִין תְּקִיעָה שְׂבָרִים וְתְרוּעָה, דְּאִינוּן תְּקִיעָה חוֹרוֹ דְּאֲנַפִּין, שְׂבָרִים סוּמְקוֹ דְּאֲנַפִּין, תְּרוּעָה יְרוּקָא דְּאֲנַפִּין, וּבַה נְפָקִין יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא, בְּזִמְנָא דְּמַתְהַפְכִין אֲנַפִּין דִּישְׂרָאֵל לִירוּקָא כְּאֶתְתָּא עוּבְרָא.

ירקת הפנים, ובה יוצאים ישראל מן הגלות בזמן שמתהפכים

ובשלישת הגונים הללו מאיר הנר, שהוא נר יהו"ה נשמת אדם. מה זה אדם? יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שלשת צבעי הנר, ושלשת הגונים הללו הם לבושים לשלשת האבות, שהם לבן אדם וירק. גון שחר הוא הקדרות שלהם, ועליה נאמר אלביש שמים קדרות, ובהם מתלבשים הו"ה. התכלת, הלבוש של אות י' שהוא תכלית הכל, נר הוא י', השלכת שעולה ממנו ו', והנענוע שלו כאן וכאן זה ה"ה. ויצד האחר יש נר חשוף של גיהנם, ויש לו שלשה גונים, גון אדם זה כבד, עשו הוא אדום, מרה גון ירק, טחול גון שחר, ועליה נאמר ותכהין עיניו מראות, וסימנך בגונים הללו, שקערורת ירקרקת או אדמדמת ומראיהן שפל מן הקיר. שפל הוא גון שחר, שנאמר בו ושפלה איננה מן העור והיא כהה, והיא השפלות של הנשמה בגוף, נ"ר, (באשר) נשמה ורוח ונפש מתגלים בכבד מרה וטחול, כל אותם איברי הגוף, שהם העם הקדוש, פלם דחוקים במרירות, משום שהנשמה, המקום שלה במח, יונה קדושה, נשמה, נשר, שפיונה הזו מתפרנסת בכמה תפלות ועבודות. הספינה של הינה קרקפת, וכמה ממנים יש בספינה הזו שמנהיגים אותה, והם אונים עינים חטם ופה, שבעה ממנים הם, ועולים לשבעים לשון שהיו בספינה של יונה.

ויונה היא תפלה, שכינה תחתונה, הנשר שמתפרנס בה זו שכינה עליונה. אם ישראל לא משתדלים בתפלות ובקשות ועבודות, של הנשר שהוא ראה, מיד ויהו"ה הטיל רוח גדולה אל

ובאלין תלת גוונין נהרא שרגא דאיהי נר יהו"ה נשמת אדם (משלי כז), מאי אדם יו"ד ה"א וא"ו ה"א, תלת גוונין דשרגא, ותלת גוונין אלין אינון לבושין לתלת אבהן, דאינון תור סומק ירוק, גוון אוכמא איהי קדרותא דלהון, ועלה אתמר (ישעיה נג) אלביש שמים קדרות, ובהון מתלבשין הו"ה, תכלת לבושא דאת י' דאיהו תכלית דכלא, נר איהו י', שלהובא דסליק מגיה ו', ונענועא דיליה הקא והכא דא ה"ה.

ולכטרא אחרא אית נר חשוכא דגיהנם, ואית ליה תלת גוונין, גוון סומק דא פבד, עשו הוא אדום (בראשית לו א), מרה גוון ירוק, טחול גוון שחר, ועליה אתמר (שם כז) ותכהין עיניו מראות, וסימנך באלין גוונין שקערורת (ויקרא יד לו) ירקרקת או אדמדמת ומראיהן שפל מן הקיר, שפל הוא גוון אוכמ, דאתמר (דף נג ע"א) ביה (שם יג כא), ושפלה איננה מן העור והיא כהה, ואיהי שפלות דנשמתא בגופא נ"ר (נ"א פד) נשמתא ורוחא ונפשא אתגליין בכבד מרה וטחול, פל אינון אברי דגופא דאינון עמא קדישא, פלהו דחקן במרירו, בגין דנשמתא אתרא דילה מוחא, יונה קדישא, נשמתא נשרא, דבהאי יונה אתפרנסת, בכמה צלותין ופולחנין, ספינה דיונה קרקפתא, וכמה ממנן אית בהאי ספינה דמנהיגין לה, ואינון אודנין עיינין חוטמא פומא, שבע ממנן אינון, וסלקין לשבעים לשון דהו בספינה דיונה.

ויונה איהי צלותא שכינתא תפאה, נשרא דאתפרנסת בה דא שכינתא עלאה, אם ישראל לא משתדלין בצלותין ובעותין ופולחנין דנשרא דאיהי ריאה, מיד ויהו"ה

הטיל רוח גדולה אל הים (יונה א ד), דאיהי רוח סערה, רוח יהו"ה תניחהו בקדמיתא, רוח דנשיב בכנפי נשר"א דאיהו עמודא דאמצעיתא, דביה פרח נשרא באינון תרין שפוון, רוח דנשיב בכלהו דא רוח דחוטמא. האי רוח בכל אתר דאיהו שכינתא עלאה ותתאה תמן אשתכחו, איהו ו' דנשיב בכנפי ריאה, ועל לבא דתמן נר יהו"ה, דא נשמתא במוחא, רוח בכנפי ריאה, נפש בלבא, ולזמנין תלת בתלת מוחין, ומחשבה רכיב עליהו דאיהו אדם, והכי תלת בלב, ג"ר ג"שמה ר"וח.

הים, שהיא רוח סערה, רוח יהו"ה תניחהו בראשונה, רוח שנושבת בכנפי הנשר שהוא העמוד האמצעי, שבו פורח הנשר באותם שתי שפתיים, הרוח שנושבת בכלם זו רוח החטם.

הרוח הזו, בכל מקום שהשכינה העליונה והתחתונה שם נמצאות, הו' נושבת בכנפי ראה, ועל הלב ששם נר יהו"ה, זו הנשמה במח, הרוח בכנפי ראה, הנפש בלב, ולפעמים שלש בשלשת המחות, והמחשבה רוכבת עליהם, שהוא אדם, וכף שלש בלב, ג"ר ג"שמה ר"וח.

הרוח שנושבת בהם ג"ר בשני פתי הלב, והם נפ"ש ורו"ח, סימן ג"ר, והו' הזו הוא שנושבת בפרועות, בששת הפרקים שלהם, והוא נושבת בשתי השוקים בששת הפרקים, שנאמר בהם שוקיו עמודי שש, ועליו נאמר ונחה עליו רוח יהו"ה.

בשאיברי הגוף מתנהגים ברוח הזו של התורה הקדושה, במצוות התורה, הספינה מתנהגת לכל צד שרוצה האדם, כמו שנאמר אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו, שהספינה היא הראש והיא לב והיא הגוף.

ואם איברי הגוף, שהם בעלי הספינה, שהם העם הקדוש, לא מתנהגים בתורה שהיא נשמה, ובמצוה שהיא הנפש, פורח הרוח מביניהם, וכאותו זמן ויהו"ה הטיל רוח גדולה על הים, שהיא רוח סערה, שהיא גזרת הדין הקשה, שמסעירה את גוף האדם, שהם ישראל, וישראל הם בסערה, והאננה, שהיא הגוף, חשבה להשבר.

באותו זמן - ויונה ירד אל ירפתי

רוחא דנשיב בהון ג"ר בתרי פתי לבא, ואינון נפ"ש ורו"ח, סימן ג"ר, והאי ו' איהו דנשיב בדרועין בשית פרקין דלהון, ואיהו נשיב בתרין שוקין בשית פרקין, דאתמר בהון (שיר ה טו) שוקיו עמודי שש, ועליה אתמר (ישעיה יא ב) ונחה עליו רוח יהו"ה.

בד אברין דגופא מתנהגין בהאי רוחא באורייתא קדישא בפקודין דאורייתא, ספינה מתנהגא לכל סטרא דבעי בר נש, כמה דאת אמר (יחזקאל א יב) אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו, דספינה איהי רישא ואיהי לבא ואיהי גופא.

ואם אברין דגופא דאינון מארי ספינה דאינון עמא קדישא, לא מתנהגין באורייתא דאיהי נשמתא ובמצוה דאיהי נפשא, פרח רוחא מביניהו, בההוא זמנא (יונה א ד) ויהו"ה הטיל רוח גדולה על הים, דאיהי רוח סערה, דאיהי גזרת דינא קשיא, דסערה גופיה דבר נש דאינון ישראל, וישראל אינון בסערה, והאננה דאיהי גופא חשבה להשבר.

ביה זמנא ויונה ירד אל ירפתי הספינה (שם ה) דא שכינתא תתאה, דאתמר

הספינה, זו שכינה התחתונה, שנאמר בה ותגל מרגלותיו ותשכב, שוכבת לעפר, וזהו וישכב וירדם. ולמה נפלה? משום שפרחה ממנה הרוח, שהיא העמוד האמצעי שסומך אותה, והיא נפלה, ובאותו זמן נאמר בה איכה ישבה כדד, ומי גרם את הירידה שלה? משום שבטלו ישראל תורה ומצוה. באותו הזמן שהיא יורדת בין הרגלים, ישראל בניה לחוצים בין הרגלים, והם במחלות ובכמות, באותו הזמן שהגוף בבית המחלות שהם ישראל, והשכינה עמהם שהיא יונה, מה כתוב בו? ויקרב אליו רב החובל, אותו שמחבל בפשר בבית המחלה.

ועוד, מי הוא רב החובל? אותו שנאמר בו אם חבל תחבל שלמת רעך, חבל בבית ראשון, תחבל בבית שני, והוא גדול כל מנהיגי הספינה, ומה אומר לו? קום קרא אל אלהיך, שהרי הדינים באים עליך ועל בניה. הרי בעלי החובות מתפנסים, שהם סובבים את הספינה שלך, שהם הרוחות הרעות, הסתפל בזכיותך, באותם איברים שמתעסקים בתורה ובמצוות טובות, ויחזירו את השכינה העליונה, שהיא תשובה, עליך, והיא הגנה עליך, שעליה נאמר כנשר יעיר קנו, זו ירושלים, על גוזליו ירחף, שהם ישראל, יפרש כנפיו עליהם, בשבת וימים טובים, ובגללה מברכים בהם, ברוך אתה יהו"ה הפורס סכות שלום. ובזמן שפורשת כנפיה על ישראל, נאמר יקחנה ישאהו על אברתו, כמו שבארוהו ואשא אתכם על כנפי נשרים וכו', ומשום זה קום קרא אל אלהיך, שהיא שכינה עליונה, שהיא התשובה שלך, ושוב בה לרבונך שהוא הקדוש

בה (רות ג ז) ותגל מרגלותיו ותשכב, שכיבת לעפרא, ודא איהו (יונה א ה) וישכב וירדם, ואמאי נפלת, בגין דפרח מינה רוחא דאיהו עמודא דאמצעיתא דסמיך לה, ואיהי נפלת, ובההוא זמנא אתמר בה (איכה א א) איכה ישבה כדד, ומאן גרים נחיתו דילה, בגין דבטילו ישראל אורייתא ומצוה, בההוא זמנא דאיהי נחתת בין רגלין, ישראל בנהא אינון מהודקין בין רגלין, ואינון במרעין במכתשין, בההוא זמנא דגופא בבי מרעין דאינון ישראל, ושכינתא עמהון דאיהי יונה, מה פתיב ביה (יונה א ו) ויקרב אליו רב החובל, ההוא דחביל בשרא בבי מרעא.

ועוד מאן רב החובל ההוא דאתמר ביה (שמות כב כה) אם חבול תחבול שלמת רעך, חבול בבית ראשון, תחבול בבית שני, ואיהו רב דכל מנהיגי ספינה, ומה אמר ליה (יונה א ו) קום קרא אל אלהיך, דהא דינין קא אתיין עליך ועל בניה, הא מארי דחובין מתפנשין, דאינון סחרין לספינה דילך דאינון רוחין בישין, אסתפל בזכוון דילך, באלין אברים דמשתדלין באורייתא ובפקודין טבין, ויחזירוון שכינתא עלאה דאיהי תיובתא עליך, ואיהי אגנית עליך, דעלה אתמר (דברים לב יא) כנשר יעיר קנו דא ירושלים, על גוזליו ירחף (שם) דאינון ישראל, יפרוש כנפיו עליהו בשבתא וימין טבין, ובגינה מברכין בהון (דף נג ע"ב) ברוך אתה יהו"ה הפורס ספת שלום, ובזמנא דפרישת גרפהא על ישראל אתמר (דברים לב יא) יקחנה ישאהו על אברתו, כמה דאוקמוהו (שמות יט ד) ואשא אתכם על כנפי נשרים וכו', ובגין דא קום קרא אל קרא אל אלהיך, שהיא שכינה עליונה, שהיא התשובה שלך, ושוב בה לרבונך שהוא הקדוש

אֵלֶּהֶּיךָ דְאִיְהִי שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה, דְאִיְהִי תְיוֹבְתָא דִילָךְ, וְתוֹב בֵּיהּ לְמֵאֲרָךְ דְאִיְהוּ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, אִסְתַּכַּל דְשַׁפְחָה בִישָׂא שְׁלֵטָא עֲלֶיךָ דְאִיְהִי טַפְּה סְרוּחָה, וְעֲלָה אֲתָמֵר (א יוב א)
 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל הַשָּׁטָן מֵאִין תְּבֵא, דְכָל חוֹבִין אִינוּן מֵאַבְרִין דְטַפְּה סְרוּחָה, דְבִגְיִנְה אֲתָמֵר לְגַבֵּי חֲיִיבֵיָא מֵאִין בָּאת מְטַפְּה סְרוּחָה, וַיַּחֲתְרוּ הָאֲנָשִׁים לְהִשָּׁיב אֶל הַיִּבְשָׁה (י ונה א יג)
 בְּתִיּוֹבְתָא, וְלֹא יָכוּלוּ כִּי הֵימֶן, דְאִיְהוּ גְזֵרַת דִּינָא, הוּלָךְ וְסוּעֵר עֲלֵיהֶם.

בְּתַהוּא זְמַנָּא וַיִּמְן יְהוָה דְּג גְּדוּל לְבַלוּע אֶת יוֹנָה (שם ב א), דָּא גְלוּתָא קַדְמָאָה, דְאֲתָמֵר בֵּיהּ וַיִּוְנֵה יֶרֶד אֶל יֶרְפְתִי הַסְפִינָה, וְדָא הוּא (בראשית מו ד) אָנְכִי אֶרֶד עִמָּךְ מִצְרַיִמָה, כְּמָה דְאוּקְמוּהוּ בְכָל אֲתֵר דְגָלוּ יִשְׂרָאֵל שְׂכִינְתָּא עִמָּהוּן, קַלְקְלוּ יִשְׂרָאֵל עוֹבְדֵיהוּן, בֵּיהּ זְמַנָּא אֲתָמֵר בְּהוּן (שמות א ח) וַיִּקַּם מֶלֶךְ חָדָשׁ עַל מִצְרַיִם, וְדָא פְרַעֲה, עֲלִיהּ אֲתָמֵר וַיִּמְן יְהוָה דְּג גְּדוּל לְבַלוּע אֶת יוֹנָה, דְּבַעָא לְבַטְלָא יִשְׂרָאֵל מֵעַלְמָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (שם כב) כָּל הַבֶּן הַיְלֹוד הַיְאוּרָה תִשְׁלִיכוּהוּ, לְקַבְלִיהּ וַיִּמְן יְהוָה דְּג גְּדוּל לְבַלוּע אֶת יוֹנָה, לְקַטְלִיהּ, לְבַלוּע יוֹנָה לָא פְתִיב, אֶלָּא לְבַלוּע אֶת יוֹנָה, אֶת אֲתָא לְרַבּוֹת רַעֲיָא מְהִימְנָא דְעֵתִיד לְאַתְיֵיהָבָא אוּרִייתָא עַל יְדֵיהּ, דְאִיְהִי מֵאֲלִ"ף וְעַד תִּי"ו, כָּל אֲלִין גְּלַגּוּלִין עַל יְדֵיהּ הוּוּ, וְדָא אִיְהוּ דְג גְּדוּל, דְאֲתָמֵר בֵּיהּ (יחזקאל כט ג) הַתַּנְיִן הַגְּדוֹל, אִיְהוּ דְג מִצְרַיִם, וּבֵת זוּגִיָה דְגָה (י ונה ב) וַיַּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל יְהוָה אֵלֶּהֶי"ו מִמְעֵי הַדְּגָה, מֵאֵן מְעֵי הַדְּגָה אֲלִין מִצְרַאֵי.

וְעוּד וַיִּמְן יְהוָה דְּג גְּדוּל, דָּא טְחוּל לִילִית דְאִיְהִי עֶרֶב רַב מְהֵהוּא רַב הַחוּבֵל (ג"א

בְּרוּךְ הוּא, הַסְתַּכַּל שְׁשַׁפְחָה רַעֲה שׁוֹלְטַת עֲלֵיךְ, שְׁהִיא טַפְּה סְרוּחָה, וְעֲלֵיהּ נֹאֲמֵר (איוב א) וַיֹּאמֶר ה' אֶל הַשָּׁטָן מֵאִין תְּבֵא. שְׁכַל הַחֲטָאִים הֵם מֵאִיבְרִים שְׁל טַפְּה סְרוּחָה, שְׁבַגְלָלָה נֹאֲמֵר לְרַשְׁעִים מֵאִין בָּאת? מְטַפְּה סְרוּחָה. וַיַּחֲתְרוּ הָאֲנָשִׁים לְהִשָּׁיב אֶל הַיִּבְשָׁה, בְּתִשׁוּבָה, וְלֹא יָכוּלוּ, כִּי הֵימֶן, שְׁהוּא גְזֵרַת הַדִּין, הוּלָךְ וְסוּעֵר עֲלֵיהֶם.

בְּאוּתוּ זְמַן וַיִּמְן יְהוָה דְּג גְּדוּל לְבַלוּע אֶת יוֹנָה, זוּ גְלוּת רֵאשׁוּנָה, שְׁנֹאֲמֵר בּוּ וַיִּוְנֵה יֶרֶד אֶל יֶרְפְתִי הַסְפִינָה, וְזֵהוּ אָנְכִי אֶרֶד עִמָּךְ מִצְרַיִמָה, כְּמוֹ שְׁבַאֲרוּהוּ, בְּכָל מְקוּם שְׁגָלוּ יִשְׂרָאֵל - שְׂכִינָה עִמָּהֶם, קַלְקְלוּ יִשְׂרָאֵל מֵעַשְׂיָהֶם, בְּאוּתוּ זְמַן נֹאֲמֵר בְּהֶם וַיִּקַּם מֶלֶךְ חָדָשׁ עַל מִצְרַיִם, וְזֵה פְרַעֲה, שְׁעָלְיוּ נֹאֲמֵן וַיִּמְן יְהוָה דְּג גְּדוּל לְבַלוּע אֶת יוֹנָה, שְׁרַעָה לְבַטֵּל אֶת יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם, זֵהוּ שְׁכַתּוּב כָּל הַבֶּן הַיְלֹוד הַיְאוּרָה תִשְׁלִיכוּהוּ, כְּנִגְדּוּ וַיִּמְן יְהוָה דְּג גְּדוּל לְבַלוּע אֶת יוֹנָה, לְהַרְגוּ. לֹא כְתוּב לְבַלוּע יוֹנָה, אֶלָּא לְבַלוּע אֶת יוֹנָה. אֶת, בָּא לְרַבּוֹת אֶת הַרוּעָה הַנֹּאֲמֵן שְׁעֵתִידָה לְהַנְתֵּן תוֹרָה עַל יְדוּ, שְׁהִיא מֵאֲלִ"ף עַד תִּי"ו, כָּל הַגְּלַגּוּלִים הַקְּלוּ הִיוּ עַל יְדוּ, וְזֵהוּ דְג גְּדוּל, שְׁנֹאֲמֵר בּוּ הַתַּנְיִן הַגְּדוֹל, הוּא דְג מִצְרַיִם, וּבֵת זוּגוּ דְגָה, וַיַּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל יְהוָה אֵלֶּהֶי"ו מִמְעֵי הַדְּגָה. מִי הֵם מְעֵי הַדְּגָה? אֵלוּ הַמִּצְרַיִם.

וְעוּד, וַיִּמְן יְהוָה דְּג גְּדוּל, זֵהוּ טְחוּל, לִילִית, שְׁהִיא עֶרֶב רַב, מֵאוּתוּ רַב הַחוּבֵל (ק"ה סמא"ל. דְּגָה, זֵה נִחַ"שׁ לִילִית, בַּת זוּגוּ שְׁל אוּתוּ רַב הַחוּבֵל, טְחוּל, שְׁהוּא עֶרֶב רַב) שְׁנֹאֲמֵר בּוּ וְגַם עֶרֶב רַב עֲלָה אֲתָם וְכוּ', וְטְחוּל הוּא

דָּא סמא"ל, דְּגָה דָּא נִחַ"שׁ לִילִית בַּת זוּגִיָה מְהֵהוּא רַב הַחוּבֵל

שְׁחוֹק הַפְּסִיל, עָלָיו נֶאֱמַר פִּי הַפֶּעַס בְּחִיק פְּסִילִים יְנוּחַ. לְבַלֵּעַ אֶת יוֹנָה, זוּ הַנֶּפֶשׁ, מֵהֶצֶד שֶׁלּוֹ - וְלֹא שְׁמַעוּ אֶל מֹשֶׁה מִקְצֵר רוּחַ, וּמַעֲבֹדָה קָשָׁה - מִצַּד הַכֶּבֶד, שְׁנֵאמַר בּוֹ כֶּבֶד לֵב פְּרָעָה, תִּכְבֹּד הָעֲבוּדָה. מִצַּד שֶׁל הַמָּרָה - וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם.

דָּג גָּדוֹל הוּא עֶרֶב רֵב, שֶׁהֵם (שְׁהוּא) רֵב הַחוּבֵל, מִי חוּבֵל? אֵלָּא גָּדוֹל מִכָּל מֵלָאכִי חֻבְלָה, הוּא חוּבֵל וְהֵיא חֻבְלָה, עֶרֶב רֵב הֵם פְּנֵי לַיְלִית הַרְשָׁעָה, שֶׁבָּהֶם חֲטָאוּ יִשְׂרָאֵל וְחִבְלוּ אֶת בְּשָׂרָם בְּאוֹת הַבְּרִית, הֵם גָּדוֹלִים עֲלֵיהֶם בְּגִלוֹת, וְהֵם דָּגָה לְיִשְׂרָאֵל, וּמִשּׁוּם זֶה אָמְרוּ זְכַרְנוּ אֶת הַדָּגָה וְכוּ'.

וּבִזְמַן שֶׁיֵּצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, הֵרַג מֵהֶם רַבִּים, וּבְגִלוֹת הָאֲחֻרֹנָה עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַרְגֵם אוֹתָם, וְזֶהוּ וְהַדָּגָה אֲשֶׁר בִּיאֹר מֵתָה, וַיִּכְאַשׁ הַיָּאֹר, זוּ הַתּוֹרָה, שְׁנֵאמַר בָּהּ וְתוֹרָה אֹר, סָרַחָה אֲלֵיהֶם, וַנֶּאֱמַר בְּיִשְׂרָאֵל כָּל הַבֵּן הַיְלֹוד הַיָּאוֹרָה תִּשְׁלִיכֶהוּ. אֹר הוּא ר"ז. הַיָּאוֹרָה, בַּת זִוְגוּ שֶׁל אוֹתוֹ הַיָּאוֹר, שְׁנֵאמַר בּוֹ וְלִכְלֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִיָּה אֹר בְּמוֹשְׁבֹתָם, כְּמוֹ כֵּן בְּגִלוֹת הָאֲחֻרֹנָה (הַיָּאוֹרָה) הַזֹּהֶר בּוֹ הִיָּה ר"ז, שֶׁהוּא אֹר הַגְּאֻלָּה הָאֲחֻרֹנָה, לְקַיֵּם פִּימִי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת, וְזֶהוּ כָּל הַבֵּן הַיְלֹוד הַיָּאוֹרָה תִּשְׁלִיכֶהוּ, וְכָל הַבַּת תִּחְיֶינָה, אֵלָּה שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה שֶׁבַעֵל פָּה. דְּבַר אַחַר, וַיִּמְן יְהו"ה דָּג גָּדוֹל לְבַלֵּעַ אֶת יוֹנָה, זוּ עֲנִיּוֹת שֶׁהִיא עֶצֶב, וְהַנִּקְבָּה שֶׁלּוֹ עֶצֶבוֹן. הַזְּכַר דָּג, הַנִּקְבָּה דָּגָה. זֶהוּ וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל יְהו"ה אֲלֵהִי"ו מִמְּעֵי הַדָּגָה,

בִּיָּה (שְׁמוֹת יב לח) וְגַם עֶרֶב רֵב וכו', וְטָחוּל אִיהוּ שְׁחוֹק הַפְּסִיל, עָלֶיהָ אֲתָמַר (קֹהֶלֶת ז ט) כִּי הַפֶּעַס בְּחִיק פְּסִילִים יְנוּחַ, לְבַלֵּוֹעַ אֶת יוֹנָה דָּא נִפְשָׁא, מִסְטָרָא דִּילֵיהָ (שְׁמוֹת ו ט) וְלֹא שְׁמַעוּ אֶל מֹשֶׁה מִקְצֵר רוּחַ, וּמַעֲבֹדָה קָשָׁה מִסְטָרָא דְכֶבֶד, דְּאֲתָמַר בִּיָּה (שֵׁם ז יד) כֶּבֶד לֵב פְּרָעָה, תִּכְבֹּד הָעֲבוּדָה, (שֵׁם ה ט) מִסְטָרָא דְמָרָה (שֵׁם א יד) וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם.

דָּג גָּדוֹל אִיהוּ עֶרֶב רֵב, דְּאֵינּוֹן (ג"א דִּאִיהוּ) רֵב הַחוּבֵל, מֵאֵן חוּבֵל אֵלָּא רֵב מִכָּל מֵלָאכִי חֻבְלָה, אִיהוּ חוּבֵל, וְאִיהִי חֻבְלָה, עֶרֶב רֵב פְּנֵי דַלִּילִית חַיִּיבָא, דְּבָהוֹן חָאבוּ יִשְׂרָאֵל וְחִבְלוּ יָת בְּשַׂרְיֵיהוּ בְּאֵת פְּרִית, אֵינּוֹן רֵב עֲלֵייהוּ בְּגִלוֹתָא, וְאֵינּוֹן דָּגָה לְיִשְׂרָאֵל, וּבְגִין דָּא אָמְרוּ (בַּמְדַּבֵּר יא ה) זְכַרְנוּ אֶת הַדָּגָה וְכוּ'.

וּבִזְמַנָּא דְנִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם קָטִיל מִנֵּיהוּ סַגִּיאִין, וּבְגִלוֹתָא בַּתְּרָאָה עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְקַטְלָא לֹזֵן, וְדָא אִיהוּ (שְׁמוֹת ז יח) וְהַדָּגָה אֲשֶׁר בִּיאֹר מֵתָה, וַיִּכְאַשׁ הַיָּאֹר דָּא אֹרְיֵיתָא, דְּאֲתָמַר בָּהּ (מְשַׁלְּי ו כג) וְתוֹרָה אֹר, סָרַחַת לְגַבְיֵיהוּ, וְאֲתָמַר בְּיִשְׂרָאֵל (שְׁמוֹת א כב) כָּל הַבֵּן הַיְלֹוד הַיָּאוֹרָה תִּשְׁלִיכֶהוּ, אֹר אִיהוּ ר"ז, הַיָּאוֹרָה בַּת זִוְגִיָּה דֶּהוּא אֹר, דְּאֲתָמַר בָּהּ (שֵׁם י כג) וְלִכְלֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִיָּה אֹר בְּמוֹשְׁבֹתָם, כְּגִוּוֹנָא דָּא בְּגִלוֹתָא בַּתְּרָאָה (הַיָּאוֹרָה) הַזֹּהֶר בִּיָּה הָהּ ר"ז, דְּאִיהוּ אֹר דְּפוּרְקָנָא בַּתְּרֵייתָא, לְקַיֵּים (מִיכָה ז טו) פִּימִי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת, וְדָא אִיהוּ כָּל הַבֵּן הַיְלֹוד הַיָּאוֹרָה תִּשְׁלִיכֶהוּ, וְכָל הַבַּת תִּחְיֶינָה, אֲלֵין דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּאֹרְיֵיתָא דְבַעֵל פָּה.

דְּבַר אַחַר וַיִּמְן יְהו"ה דָּג גָּדוֹל לְבַלֵּוֹעַ אֶת יוֹנָה (יוֹנָה ב א), דָּא עֲנִיּוֹתָא, דְּאִיהוּ עֶצֶב,

וְנוֹקְבָא דִּילֵיהָ עֶצֶבוֹן, דְּכוּרָא דָּג נוֹקְבָא דָּגָה, דָּא הוּא (שֵׁם ב) וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה

אֶל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִמְּעֵי הַדָּגָה, מִכַּפְּנֵי
 דְּעֲנִיּוּתָא דְּמִטִּי לְמַעוּי דִּישְׂרָאֵל, בְּהֵוּא זְמַנָּא
 וַיֹּאמֶר יְהוָה לְדָג וַיִּקְא אֶת יוֹנָה וְגוֹמֵר (שם)
 (א) בְּדוּחֲקָא דְדָאגָה דְלַהוֹן דְּדוּאָגִין מִן
 עֲנִיּוּתָא, מְדוּחֲקָא יִפְקוּן מִן גְּלוּתָא, הֵדָא הוּא
 דְכִתְיִב (שמואל ב' כב כח) וְאֵת עִם עֲנִי תוֹשִׁיעַ, דָּא
 נְבוּאָה דִּיוֹנָה דְנִתְנַבָּא דִּיִּפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִן
 גְּלוּתָא בְּדָאגָה (ס"א בְּדוּחֲקָא) דְּעֲנִיּוּתָא, וּבִימִינָא
 יִפְקוּן, (דף נד ע"א) בְּגִין דְּצַדִּיק ח"י עֲלָמִין אִיהוּ
 עֲנִי דְאִתְקַשֵּׁר בִּימִינָא, דְּאִיהוּ פִּסְחָא, כְּגוּוֹנָא
 דִּישְׂרָאֵל דְּאִתְמַר בְּהוֹן (יחזקאל טו ז) וְאֵת עֲרוֹם
 וְעָרְיָה, וְהֵאֵי יוֹנָה אִיהִי יוֹנָה דְתִיבַת נַח.

דְּכָר אַחַר (יונה ב יא) וַיֹּאמֶר יְהוָה לְדָג וַיִּקְא
 אֶת הַיּוֹנָה אֶל הַיַּבְשָׁה, קָם סָבָא מִבֵּיתָר
 טוּלָא פִּתַח וְאָמַר, וְהֵמֶן כְּזָרַע גֵּד הוּא (במדבר
 יא ז) מֵאֵי כְזָרַע גֵּד, אֶלָּא גֵּד אִיהוּ יְמִינָא
 וּשְׂמָאלָא, גְמוּ"ל דְּלִי"ם, כְּזָרַע גֵּד דָּא יוֹנָה
 י' וְדָאֵי, טְפָה חֲנוּרְתָא, דְּבִיָּה אֲשֵׁתִלִּים גֵּד
 וְאִתְעֵבִיד גֵּיד, וְעַל דָּא הָאֵי זָרְעָא דְאִיהִי יו"ד
 דְּאִיהִי טְפָה קְדִישָׁא, אִתְמַר (יונה ב יא) וַיִּקְא אֶת
 יוֹנָה אֶל הַיַּבְשָׁה דְאִיהִי נוֹקְבָא, וּמִמָּה דִּיהוּת
 יַבְשָׁה ה' אִתְקַרִּיאת אַרְץ, לְאִפְקָא זָרְעִין
 וְאִיבִין, הֵדָא הוּא דְכִתְיִב (בראשית א י) וַיִּקְרָא
 אֱלֹהִים לַיַּבְשָׁה אַרְץ, וּלְמַקְוֵה הַמַּיִם קָרָא
 יַמִּים, דָּא מַקְוֵה יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעוּ בְּעַת
 צָרָה (ירמיה יד ח).

מְקוּרָא דְנִבְיעוּ מֵהוּא זָרַע דְאִתְמַשֵּׁף
 מִמוּחָא עֲלָאָה, וְהֵאֵי (נ"א וְהֵיא) טְפָה
 אִיהִי י' זְעִירָא, כִּד נִפְקַת א מִן מוּחָא דְאִיהִי
 חֲכָמָה, כִּל סְפִירָה נְטִלַת חֲלֻקָּהָ, עַד
 דְאִתְפְּלִיגַת לְתַשַּׁע נְקוּדִין, וְכִד נְטִיל כָּל חַד
 חוּלְקִיהָ אֲשֵׁתֶאֱרַת עֲשׂוּרָא מִכְּלֵהוּ טַפִּין,
 דְנְטִילַת הֵיא יַבְשָׁה דְאִיהִי עֲשִׁירִית הָאִיפָה סֵלַת, וּבְגִינָה מְעֲשָׂרִין.

מִרְעֵב הַעֲנִי שְׂמֻגִיעַ לְמַעֵי יִשְׂרָאֵל.
 בְּאוֹתוֹ זְמַן וַיֹּאמֶר יְהוָה לְדָג
 וַיִּקְא אֶת יוֹנָה וְגוֹמֵר, בְּדַחֲקָא שֶׁל
 הַדָּאגָה שֶׁלָּהֶם שְׂדוּאָגִים מִן
 הָעֲנִיּוּת, מֵהִדַּחֲקָא יֵצְאוּ מִן הַגְּלוּת,
 זֶהוּ שְׂפָתוֹב וְאֵת עִם עֲנִי תוֹשִׁיעַ,
 זו הַנְּבוּאָה שֶׁל יוֹנָה שֶׁהִתְנַבֵּא
 שֶׁיֵּצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת בְּדָאגָה
 (דחק) שֶׁל עֲנִי, וּבְכִימִין יֵצְאוּ,
 מִשׁוּם שְׂצַדִּיק ח"י הַעוֹלָמִים הוּא
 עֲנִי שְׂנִקְשֵׁר בְּכִימִין, שֶׁהוּא פִּסְחָא,
 כְּמוֹ שֶׁיִּשְׂרָאֵל שְׂנֵאמַר בְּהֵם וְאֵת
 עֲרוֹם וְעָרְיָה, וְהַיּוֹנָה הַזֹּאת הִיא
 הַיּוֹנָה שֶׁל תִּבְתַּת נַח.

דְּכָר אַחַר, וַיֹּאמֶר יְהוָה לְדָג
 וַיִּקְא אֶת יוֹנָה אֶל הַיַּבְשָׁה, קָם
 זְקַן מֵאַחַר הַצֵּל, פִּתַח וְאָמַר:
 וְהֵמֶן כְּזָרַע גֵּד הוּא, מֵה זֶה כְּזָרַע
 גֵּד? אֶלָּא גֵּד הוּא יְמִין וּשְׂמָאל,
 גְמוּ"ל דְּלִי"ם, כְּזָרַע גֵּד זֶה יוֹנָה,
 י' וְדָאֵי, טְפָה לְבָנָה, שְׂבוּ נִשְׁתַּלֵּם
 גֵּד וְנַעֲשֶׂה גֵיד, וְעַל כֵּן הַזָּרַע הַזֶּה
 שֶׁהוּא יו"ד, שֶׁהִיא טְפָה קְדוּשָׁה,
 נֹאמַר וַיִּקְא אֶת יוֹנָה אֶל הַיַּבְשָׁה,
 שֶׁהִיא נְקֻבָּה, וּמִמָּה שֶׁהִיָּתָה
 יַבְשָׁה ה', נִקְרֵאת אַרְץ, לְהוֹצִיא
 זָרְעִים וּפְרוֹת. זֶהוּ שְׂפָתוֹב וַיִּקְרָא
 אֱלֹהִים לַיַּבְשָׁה אַרְץ וּלְמַקְוֵה
 הַמַּיִם קָרָא יַמִּים, זֶה מַקְוֵה
 יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעוּ בְּעַת צָרָה.

מְקוּרָא הַמְּעִין מֵאוֹתוֹ הַזָּרַע
 שְׂנֵמֶשֶׁף מֵהַמַּחַם הַעֲלִיּוֹן, וְהַטְּפָה
 (הֵיא) הַזֹּאת הִיא י' קְטָנָה, כְּשִׁינְצִאת
 א מִן הַמַּחַ שֶׁהִיא חֲכָמָה, כִּל
 סְפִירָה נוֹטֵלַת חֲלֻקָּה, עַד
 שְׂנַחֲלַקַת לְתַשַּׁע נְקוּדוֹת, וּכְשֶׁכֵּל
 אֶחָד נוֹטֵל חֲלֻקוֹ, נִשְׁאָרַת עֲשִׁירִית
 מִכֵּל הַטְּפוֹת, שְׂנוֹטֵלַת אוֹתָהּ
 הַיַּבְשָׁה שֶׁהִיא עֲשִׁירִית הָאִיפָה
 סֵלַת, וּבְשִׁבְלֶיהָ מְעֲשָׂרִים.

דְנְטִילַת הֵיא יַבְשָׁה דְאִיהִי עֲשִׁירִית הָאִיפָה סֵלַת, וּבְגִינָה מְעֲשָׂרִין.

וְהָיָא טַפְּה בַּעֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא אֲתֶאֱרַכְתָּ, וְאֲתַעְבִּידַת זְרַע ו', דְּכִלִּיל שִׁית סְטָרִין, וּכְמָה דְּכָל סְפִירָן נְטִלִין חוֹלְקִיהוֹן מִהֵהוּא טַפְּה, הָכִי נְטִלִין מִזְרַע (ג"א מִהֵהוּא זְרַע) דְּאִיהוּ ו', כַּד אִיהוּ זְעִיר אֲתַעְבִּיד שִׁית, כַּד נְטִיל בְּיו"ד סְלִיק לְשִׁתִּין, שִׁית זְמַנִּין עֶשֶׂר, אֲבָל כָּל סְפִירָן כָּל חַד אִיהוּ תִשְׁע, וּמַלְכוּת בְּהָ אֲשַׁתְּלִים כָּל חַד לְעֶשֶׂר, וְכֹלָא אֲתַמְשֵׁךְ לְגַבִּיהָ דְּגִיד דְּאִיהוּ צְדִיק, וּמַנְיָה לְהֵהוּא יִבְשָׁה, וּבְהֵהוּא זְמַנָּא דְּאָרִיק בְּהָ כֹּלָא אֲתַקְרִיאַת תִּיבַת נַח, וְרַזָּא דְּמַלְהָ וְתַנַּח הַתִּיבָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי (כְּרֵאשִׁית ח ג). מַה דְּהוֹת ה' יִבְשָׁה, אֲתַעְבִּידַת ה"א הַשְּׁבִיעִי, וְדָא אִיהוּ וְתַנַּח הַתִּיבָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, וְתַנַּח וְדָאִי בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, וְדָא אִיהוּ גִיד צְדִיק ח"י עֲלָמִין, כְּגִין דְּמַנְיָה נְפִיק זְרַע לְהָאִי יִבְשָׁה.

וְכֹרְ מָאן דְּאִפִּיק הָאִי זְרַע דְּאִיהוּ נְבִיעוּ מְלַעֲיָלָא דְּלָא בְּהָאִי יִבְשָׁה, גְּרִים פְּרוּדָא בְּהֵהוּא נְבִיעוּ, כְּבִיכּוּל כְּאֵלוּ אֲתַפְסֵק נְבִיעוּ דְּשְׁכִינְתָּא, וְיִתְרַבְּהָ נְבִיעוּ דְּסִטְרָא אֲחֵרָא, דְּאִינוּן מִי טוֹפְנָא, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב (כְּרֵאשִׁית ז ט) וְהַמִּים גָּבְרוּ מְאֹד עַל הָאָרֶץ, בְּהֵהוּא זְמַנָּא דְּלִית נְבִיעוּ בְּהֵהוּא יִבְשָׁה דְּהִיא כְּבֹדָה, אֲתַעְבִּידַת קִלְהָ, לְאִסְתַּלְקָא מֵעַל יִשְׂרָאֵל, וְאֲתַמְר בְּהָ (שם יז) וְתָרַם מֵעַל הָאָרֶץ, וְלֹא נַחֲתַת עַד יִרְחָא שְׁבִיעָאָה, דְּאֲתַמְלִיאַת בְּזַכּוּן דִּילָהּ וְאִיהִי כְּבֹדָה נַחֲתַת, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב (שם ח ד) וְתַנַּח הַתִּיבָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, דְּאִיהוּ תְּשָׁרִי דְּרוּעָא שְׁמַאֲלָא, דְּאִי הוּוּ נְפָקִין בִּיהָ יִפְקוּן בְּמִיתָה, וְלֹא יִשְׁתַּאֲרוּן אֶלָּא חַד מְעִיר וּשְׁנַיִם מְמַשְׁפָּחָה, חַד מְעִיר כְּגוֹן נַח, וּשְׁנַיִם מְמַשְׁפָּחָה כְּגוֹן שָׁם וַיִּפֹּת, וּמֵאֲחֵרֵינִין שְׁנַיִם שְׁנַיִם שְׁבַעָה שְׁבַעָה, מְאִינוּן עַמֵּי הָאָרֶץ דְּדַמְיִין

וְאוֹתָהּ הַטְּפָה מִתְּאָרְכַת בַּעֲמוּד הָאִמְצָעִי וְנַעֲשִׂית זְרַע ו', שְׁפּוֹלֵל כָּל שֵׁשֶׁת הַצְּדִידִים, וּכְמוּ שְׁכַל הַסְּפִירוֹת נוֹטְלוֹת חֶלְקֵם מֵאוֹתָהּ טַפְּהָ, כְּפֹ נוֹטְלִים מִהַזְרַע (מֵאוֹתוֹ זרע) שֶׁהוּא ו', כְּשֶׁהוּא קָטָן נַעֲשֶׂה שֵׁשׁ, כְּשֶׁנוֹסַע בְּיו"ד עוֹלָה לְשֵׁשִׁים, שֵׁשׁ פְּעָמִים עֶשֶׂר, אֲבָל כָּל הַסְּפִירוֹת, כָּל אַחַת הִיא תִשְׁע, וּבְמַלְכוּת מְשַׁתְּלֶמֶת כָּל אַחַת לְעֶשֶׂר, וְהַכֹּל נִמְשָׁךְ לְגִיד שֶׁהוּא צְדִיק, וּמִמְנוּ לְאוֹתָהּ יִבְשָׁה, וּבְאוֹתוֹ זְמַן שְׁמַרִיק בְּהָ הַכֹּל, וְקִרְאַת תִּבַּת נַח, וְסוּד הַדְּבָר - וְתַנַּח הַתִּבָּה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי. מַה שְׁהִיתָה ה' יִבְשָׁה, נַעֲשִׂית ה"א הַשְּׁבִיעִי, וְזֶהוּ וְתַנַּח הַתִּבָּה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, וְתַנַּח וְדָאִי בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, וְזֶהוּ גִיד צְדִיק ח"י הַעוֹלָמִים, בְּגִלְלָ שְׁמַמְנוּ יוֹצֵא זְרַע לְיִבְשָׁה הַזֹּה.

וְכֹרְ מִי שְׁמוּצִיא הַזְרַע הַזֶּה שֶׁהוּא הַמַּעֲזֵן מְלַמְעֵלָה שְׁלֵא בְּיִבְשָׁה הַזֹּה, גוֹרֵם פְּרוּד בְּאוֹתוֹ מַעֲזֵן, כְּבִיכּוּל כְּאֵלוּ נְפִסֵק מַעֲזֵן הַשְּׁכִינָה, וְיִתְרַבְּהָ הַמַּעֲזֵן שֶׁל הַצֵּד הָאֲחֵר שֶׁהֵם מִי הַמְּבּוּל. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְהַמִּים גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד עַל הָאָרֶץ, בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׁאִין נְבִיעָה בְּאוֹתָהּ יִבְשָׁה שֶׁהִיא כְּבֹדָה, נַעֲשִׂית קִלְהָ, לְהִסְתַּלֵּק מֵעַל יִשְׂרָאֵל, וְנֶאֱמַר בְּהָ וְתָרַם מֵעַל הָאָרֶץ, וְלֹא יוֹרֶדַת עַד לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, כְּשֶׁנִּתְמַלֵּאת בְּזַכּוּת שְׁלָהֶם, וְהִיא כְּבֹדָה יוֹרֶדַת. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְתַנַּח הַתִּבָּה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, שֶׁהוּא תְּשָׁרִי, זְרוּעַ שְׁמַאֲלָ, שְׁאֵם הִיוּ יוֹצֵאִים בּוֹ, יִצְאוּ בְּמִיתָה, וְלֹא יִשְׁאָרוּ אֶלָּא אֶחָד מְעִיר וּשְׁנַיִם מְמַשְׁפָּחָה. אֶחָד מְעִיר כְּמוֹ נַח, וּשְׁנַיִם מְמַשְׁפָּחָה כְּמוֹ שָׁם וַיִּפֹּת, וּמֵאֲחֵרֵי שְׁנַיִם שְׁנַיִם שְׁבַעָה שְׁבַעָה, מֵאוֹתָם עַמֵּי הָאָרֶץ

שדומים לכהמות וחיזות ועופות, ואלו הם שמוקירים ימים טובים וחסים, שהם שנים שנים, שני ימים, אחד של ראש השנה ואחד של שבועות, שני ימים של פורים. שבועה שבועה, אלו שבועה ימים של פסח, ושבועה ימים של סכות, או שמתפללים שמונה עשרה ברכות של התפלה בכל יום שעולות לחשבון שנים שנים שבועה שבועה - שמונה עשר.

או אלו שהיו שומרים י' שהוא אות ברית מילה, שהוא לשמונה, שהכל שמונה עשר, או אלו שמניחים תפלין בכל יום שהם אות י', כמו שנאמר והיה לאות כו', והיו קושרים אותו בח' בתי תפלין, שהם ד' בתי התפלין של ראש, וארבע פרשיות של תפלין של יד, או אותם ששומרים האות י' שבת בתחום שלו שהוא ח', אלפים אמה לכל צד, והכל שמונה עשר, את אלו הם מקבלים בתשובה, שהיא תבת נח יום הכפורים.

אבר את האחרים לא יקבל את האחרים לא יקבל בתשובה, ואם יצאו ביום הדין, אלו שלא היו שומרים, נאמר בהם ויגוע כל בשר הרמש על הארץ, ואלו נקראים רשעים גמורים שגדונים לא לתר למיתה, שבהם בששה ימים היתה שכינה מגרשת. זהו שכתוב ולא מצאה היונה מנוח לכף רגלה, ואלו הם ימים של חל.

צדיקים גמורים אלו הם ששומרים ח"י ושבבות וימים טובים, עליהם נאמר ותשב אליו היונה לעת ערב, וזה ערבי שבבות וימים טובים, ששכינה באה לשרות עליהם משום שהם קדש, כמו שנאמר קדש ישראל ליהו"ה, ואתם הדבקים ביהו"ה אלהיכם חיים כלכם היום.

לבערן ועופין וחיוון, ואלין אינון דאוקרין ימים טובים וחגין, דאינון שנים שנים תרין יומין חד דראש השנה וחד דשבועות, תרין יומין דפורים, שבועה שבועה אלין שבועה יומין דפסחא, ושבועה יומין דסכות, או דמתפללין ח"י ברכאן דצלותא בכל יומא. (דף נד ע"ב) דסלקין לחושבן שנים שנים שבועה שבועה ח"י.

או אלין דהוו נטרין י' דאיהו אות ברית מילה דאיהו לשמונה דכלא ח"י, או אלין דמנחן תפלי בכל יומא דאינון אות י', כמה דאת אמר (שמות יג טז) והיה לאות וכו', והוו קשרין ליה בח' בתי דתפלי, דאינון ד' בתי דתפלין דרישא, וארבע פרשין דתפלין דיד, או אינון דנטרין אות י' שבת בתחומא דיליה דאיהו ח', תרי אלפי אמין לכל סטרא, וכלא ח"י, לאלין אינון מקבלין בתשובה, דאיהי תיבת נח יום הכפורים.

אבר לאחרנין לא יקבל לון בתיובתא, ואם יפקון ביומא דדינא, אלין דלא הוו נטרין, אתמר בהון (בראשית ז כא) ויגוע כל בשר הרמש על הארץ, ואלין אתקריאו רשעים גמורים דגדונים לא לתר למיתה, דבהון בשית יומין הות שכינתא מתתרכא הדא הוא דכתיב (שם ח ט) ולא מצאה היונה מנוח לכף רגלה, ואלין אינון יומין דחול.

צדיקים גמורים אלין אינון דנטרין ח"י ושבבות וימין טבין, עלייהו אתמר ותשב אליו היונה לעת ערב ודא ערבי שבבות ויומין טבין, דשכינתא קא אתיא לשריא עלייהו בגין דאינון קדש, כמה דאת אמר (ירמיה ב א) קדש ישראל ליהו"ה, ואתם הדבקים ביהו"ה אלהיכם חיים כלכם היום (דברים ד ד).

ואינון צדיקים גמורים דנכתבין ונחתמין
 לאלתר לחיים, וכתובין בספרא דחיי,
 כמה דאת אמר ובספר חיים ברכה וכו',
 בינוננים דפלילין מחול וקדש תליין עד יום
 הכפורים דאיהו פגוונא דתיבת נח, אם תייבין
 בתיובתא יקבל לון ויפתבון לחיי, ואם לאו
 יפתבון למיתה עם אחרנין, דאתמר
 בהון (בראשית ז כא) ויגוע כל בשר וכו', ובינוננים
 בגין דאית בהון פקודין וחובין, אתמר
 בהון (שם ו ט) ומפל החי מפל בשר וכו', מפל
 החי מסטרא דזכוון, מפל בשר מסטרא
 דחובין.

והם צדיקים גמורים שנכתבים
 ונחתמים לאלתר לחיים,
 וכתובים בספר החיים, כמו
 שנאמר ובספר חיים ברכה וכו'.
 הבינוננים שכלולים מחול וקדש,
 תלויים עד יום הכפורים, שהוא
 כמו תבת נח, ואם שבים
 בתשובה, יקבל אותם ויפתבו
 לחיים, ואם לא, יפתבו למיתה
 עם האחרים, שנאמר בהם ויגוע
 כל בשר וכו', והבינוננים, משום
 שיש בהם מצוות ועברות, נאמר
 בהם ומפל החי מפל בשר וכו',
 מפל החי - מצד של הזכיות, מפל
 בשר - מצד העברות.

(ועוד דבזמנא דיימי משיחא כל אינון דנטרו אות ברית ישוב
 יתהון ממותנא, דבההוא זמנא יתבטל מותנא, דהו
 מתנבאין אינון נביאיא דאספקלריא דלא נהרא דלא ישתארו אלא
 חד מעיר ושנים ממשפחה, כגון ההוא דכתיב (שם ז ט) שנים
 שנים באו אל נח, ואית מאן דאמר שבעה שבעה מסטרא דבת
 שבוע, ואלין אינון חד מעיר, נח דא שבת, דביה גיחא דרית לה
 צדיק, שנים שנים תרין יומין חד דראש השנה וחד דיום הדין,
 דתניינא איהו מספק ויומא חדא דיום הכפורים, ויומא חדא
 דשבועות, ושבעה שבעה אינון שבעה יומי דסכות ושבעה יומי
 דפסחא, דמאן דנטיר אינון יומין עתיד לאשתובא בגלותא).

ועוד, שבזמן שיבא המשיח, כל
 אלו ששמרו אות הברית, יציל
 אותם ממגפה, שבאותו זמן
 תתבטל המגפה, שהיו מתנבאים
 אותם נביאים של האספקלריה
 שלא מאירה, שלא ישארו אלא
 אחד מעיר ושנים ממשפחה, כמו
 אותו שכתוב שנים שנים באו אל
 נח, יש מי שאומר שבעה שבעה,
 מצד של בת שבוע, ואלו הם אחד
 מעיר. נח זה שבת, שבו מניחה
 שירוש אותה הצדיק, שנים
 שנים, שני ימים, אחד של ראש
 השנה ואחד של יום הדין,
 שהשני הוא מספק, ויום אחד של
 יום הכפורים, ויום אחד של
 שבועות, ושבעה שבעה הם
 שבעה ימי ספות ושבעת ימי
 פסח, שמי ששומר אותם ימים
 עתיד להנצל בגלות.

ובגין דגלי כל דא קודשא בריך הוא למשה,
 שאיל רחמי עליהו, ומסר גרמיה
 למיתה, הדא הוא דכתיב (שמות לב לב) ואם אין
 מחני נא מספרך, ובפיוסא דיליה אדבק
 במלכא, ואחיד בדרועא דימינא ואמר (שם
 יא) זכור לאברהם, ולביתר אחיד בשמאלא
 ואמר זכור ליצחק, ולביתר אחיד בגופא
 ואמר (שם) ולישראל, ואמר קודשא בריך הוא
 לאלין בינוננים לגבייהו תמה זכות אבות, פיון

ומשום שגלה כל זה הקדוש ברוך
 הוא למשה, בקש עליהם רחמים
 ומסר עצמו למיתה, זהו שכתוב
 ואם אין מחני נא מספרך, ובפיוס
 שלו נדבק במלך, ואחז ברוע
 ימין, ואמר זכר לאברהם, ואחר
 כך אחז בשמאל ואמר זכר
 ליצחק, ואחר כך אחז בגוף ואמר
 תמה זכות האבות, פיון שלא שבו

ואמר הקדוש ברוך הוא לבינוננים הללו, אליהם

בתשובה, הרי הם פרשעים
גמורים, ואם שבים בתשובה,
נאמר אליהם חלה זכות אבות,
וכדי שלא יאבדו הבינוניים
הללו, אמר משה, וכי יאמרו בני
העולם שאני כמו נח שלא בקש
רחמים על דורו? באותו זמן מסר
עצמו עליהם, זהו שפתוב ואם
אין מחני נא.

ובשום זה עתיד הרועה הנאמן
להיות בגלות האחרונה, ובו
יתקיים והוא מחולל מפשעינו,
נעשה חל בגללם, מדכא
בעונותינו, במכות של יסורים
של עניות, בכמה דתקים שסובל
עליהם, ובגללו וינחם יהוה על
הרעה וגומר, וזהו שפתוב
ובחבורתו נרפא לנו, ובגללו
שמאל דוחה את הבינוניים,
שהיא ראש השנה, וימין מקרבת
אותם בתשובה, שהוא פסח,
זרוע ימין לקבל שבים, וימין
אותם מנפילתם ואוחז בידיהם,
ויאמר להם קומי שבי ירושלים,
ובשבעות יצאו בזכות משה,
שמתן תורה הוא רחמים, ומגלה
להם ספר תורה, ויתכנסו
לירושלים, ותראה היבשה,
מלכות הרשעה, ורחמים על
בניו, ובו פנשר יעיר קנו. מי זה
קנו? ירושלים קנו (לשכינה).

באותו זמן שופר מהפ"ף
קדמ"א זק"ף קט"ן, מתהפכת
ממשלת אמות העולם, וישראל
שהם מזרע אותו שנאמר בו
קטנתי מכל החסדים, מתעלה
ומזדקף, ונאמר בו זק"ף גדו"ל,
בימין התעלו מן הגלות, בגלל
שמוליק לימין משה, שדרגתו
העמוד האמצעי, שהוא שבעות.
ובו מארי"ף טר"ח"א, בו מארי"ף
הקדוש ברוך הוא, שהוא אר"ף

דלא תאבו בתיובתא קא אינון פרשעים
גמורים ואם תאבין בתיובתא אתמר לגבייהו
חלה זכות אבות, ובגין דלא יתאבידו אלין
בינוניים אמר משה וכי ימרון בני עלמא דאנא
פנח דלא בעא רחמי על דריה, בההוא זמנא
מסר גרמיה עלייהו, הדא הוא דכתיב ואם
אין מחני נא.

ובגין דא עתיד רעיא מהימנא למהוי בגלותא
בתראה, וביה יתקיים (ישעיה נג ה) והוא
מחולל מפשעינו, אתעביד חול בגינייהו,
מדופא בעונותינו במכתשין דיסורין דעניותא,
בכמה דוחקין דסביל עלייהו, ובגיניה (שמות לב
ד) וינחם יהוה על הרעה וגומר, והדא הוא
דכתיב (ישעיה נג ה) ובחבורתו נרפא לנו, ובגיניה
שמאל דוחה לבינוניים דאיהי ראש השנה,
וימין מקרב לון בתיובתא דאיהו פסח, (דף נב
ע"א) דרועא ימינא לקבל שבים, וימין לון
מנפילו דלהון ואחיד בידיהון, וימי לון קומי
שבי ירושלים, ובשבעות יפקון בזכותא
דמשה דאיהו מתן תורה רחמי, וגלי לון ספר
תורה, ויתפנשון לירושלים, ותראה היבשה
מלכות הרשעה, ורחמי על בנוי, וביה (דברים
לב יא) פנשר יעיר קנו, מאן קנו ירושלים קנו
(לשכינתא).

בההוא זמנא שופר מהופ"ף קדמ"א זקף
קט"ן, אתהפף ממשלה דאומין
דעלמא, וישראל דאינון מזרעא דההוא
דאתמר ביה (בראשית לב יא) קטנתי מכל החסדים
אסתלק ואזדקף, ואתמר ביה זק"ף גדו"ל,
בימינא אסתלקו מן גלותא, בגין דמוליק
לימין משה דדרגיה עמודא דאמצעיתא דאיהו
שבעות.

וביה מארי"ף טר"ח"א, ביה מארי"ף קודשא בריה דאיהו אר"ף אפים

אפים על הבינוניים וטורח
בשבילים, לקיים וברחמים גדולים
אקבצך, וכו' יצאו על יד אותו
שנתנה תורה על ידו בשבועות,
שהולך לימין שהינו פסח. באותו
זמן אז ישיר משה, ובספות ויבא
יעקב שלם, שלם בגופו, שלם
בממונו, ומקף בשבעה ענני
כבוד כבראשונה כשיצאו ישראל
ממצרים, לקיים כימי צאתך
מארץ מצרים וגומר.

והרשעים, שהם ערב רב, נאמר
בהם סו"ף פסוק, שהם מזרעו
של עמלק, שנאמר בו ויאמר כי
יד על פס י"ה, והם חמשה מינים:
עמלקים, גבורים, נפילים,
ענקים, רפאים, שכלם מתעלים
ומתגברים על ישראל בגלות. זהו
שכתוב ויגברו המים וירבו מאד
על הארץ. ארבע פעמים כתוב
ויגברו ויגברו, כנגד ארבע גליות,
ועליהם נאמר סו"ף פסוק,
שמפסיק אותם הקדוש ברוך הוא
לסוף הימים מן העולם.

תקונא עשרין, וחד ועשרין

ובאותו זמן הקטן יהיה לאלף -
מצד השמאל, והצעיר לגוי עצום
- מצד הימין, אני יהו"ה בעתה
אחישנה - מצד העמוד האמצעי,
ומיד יפסקו העמלקים מן
העולם, והקדוש ברוך הוא ישב
על פסאו, וזהו שופ"ר הול"ף
אתנ"ח יתי"ב, באותו זמן שימחו
עמלקים מן העולם, יהיה הקדוש
ברוך הוא נח מנוחה לישראל
וישב על פסאו, כמו שנאמר בו,
ועתיק הימים יושב, לבושו כשגלג
לכן. לקיים אם יהיו חטאיכם
כשנים כשגלג ילבינו.

דאיתמר ביה (דניאל ז ט) ועתיק יומין יתיב, לבושה פתלג חור, לקיימא אם
יהיו חטאיכם כשנים כשגלג ילבינו (ישעיה א יח).

על בינוניים, וטרח בגינייהו, לקיימא
וברחמים גדולים אקבצך (ישעיה נד ז), וביה
יפקון על ידא דההוא דאתייהיב אורייתא על
ידיה בשבועות, דאזיל לימנא דהיינו פסח,
בהיא זמנא אז ישיר משה (שמות טו א), ובספות
ויבא יעקב שלם (בראשית לג יח), שלם בגופיה,
שלם בממוניה, ואסתחר בשבעה ענני יקר
כגוונא דקדמיתא פד נפקו ישראל ממצרים,
לקיים כימי צאתך מארץ מצרים וגומר (מיכה

ז טו).

ורשיעיא דאינון ערב רב אתמר בהון סו"ף
פסוק, דאינון מזרעא דעמלק
דאיתמר ביה (שמות יז טו) ויאמר כי יד על פס
י"ה, ואינון חמש מינים עמלקים גבורים
נפילים ענקים רפאים, דכלהו מסתלקין
ומתגברין על ישראל בגלותא, הדא הוא
דכתיב (בראשית ז יח) ויגברו המים וירבו מאד על
הארץ, ארבע זמנין פתיב ויגברו ויגברו, לקבל
ארבע גלוון, ועלייהו אתמר סו"ף פסוק,
דפסיק לון קודשא בריך הוא לסוף יומיא
מעלמא. (דף נה ע"א).

תקונא עשרין, וחד ועשרין

ובההוא זמנא הקטן יהיה לאלף (ישעיה ס כב)
מסטרא דשמאלא, והצעיר לגוי
עצום (שם) מסטרא דימינא, אני יהו"ה בעתה
אחישנה (שם) מסטרא דעמודא דאמצעיתא,
ומיד יתפסקון עמלקים מן עלמא, וקודשא
ברוך הוא יתיב על פרסייה, ודא איהו שופ"ר
הול"ף אתנ"ח יתי"ב, בההוא זמנא דיתמחוון
עמלקים מעלמא, יהא קודשא בריך הוא נח
נייחא לישראל, ויתיב על פרסייה, כמה

דאיתמר ביה (דניאל ז ט) ועתיק יומין יתיב, לבושה פתלג חור, לקיימא אם
יהיו חטאיכם כשנים כשגלג ילבינו (ישעיה א יח).

וְלִגְבֵי עֵשׂוֹ וַיִּשְׁמַעֲאֵל כְּתִיב (דניאל ז ט) כְּרִסְיִיהָ
 שְׂבִיבִין דִּי נוּר, (ס"א רומי) וּמְאִינוּן
 שְׂבִיבִין דְּכְרִסְיִיהָ אוּקְדוּן כָּל טַעוּן דִּילְהוּן,
 גְּלַגְלוּהִי נוּר דְּלִיק, דְּנַחְתִּין מַנִּיהָ עֵשׂוֹר גְּלַגְלִין
 מִסְטָרָא דָּאָת י', וּשְׂבִיבִין מִסְטָרָא דָּאָת ה',
 תְּרִין אַתּוּן יתְעָרוּן בְּנוּרָא לְאוּקְדָא טַעוּן
 דְּלְהוּן, בְּהֵוּא זְמָנָא (ישעיה א לא) וְהָיָה הַחֹסֶן
 לְנַעֲוֶרֶת וְכוּ'.

בְּהֵוּא זְמָנָא סָלִיק ו' עַל דְּרָגָא דִּילִיָּה דְּאִיהוּ
 שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכִפָּא, וְדָא אִיהוּ דְּרָגָא,
 תְּרִי טַעַמִּי, מְאִי תְּרִי טַעַמִּי, אֶלָּא בְּתַר
 דְּסָלִיק לְדְרָגִיָּה יִימַר לְיִשְׂרָאֵל וַעֲשֵׂה לִי
 מִטַּעַמִּים כַּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי (בראשית כז ד), מִפְּקוּדִין
 דְּעֵשׂוֹ דְּכָלִּילָן בְּה' דְּאַבְרָהָם, דְּכָלִּיל רַמ"ח
 פְּקוּדִין, דְּבְהוּן אֶתְקַרִּיב ה' לְגַבֵּי ו', וְקַרְבָּנָא
 דָּא אִיהוּ קָרִיבּוֹ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עִם
 שְׂכִינְתֵיהָ.

בְּכָר אֶתֶר וְאֶתֶר (נ"א אבֵר וְאֶבֶר) קָרִיבּוֹ י"ה, ה'
 חֲמִשָּׁת אֶלְפִים לְבְרִיאַת עוֹלָם, ו' אֶלְפֵי
 הַשְּׁשִׁי בְּרַמ"ח, וּבִשְׂמַאלָא לְכַּא יִטוּל
 נוּקְמִין מְאוּמִין דְּעֵלְמָא, וְרָזָא דְּמִלָּה (ישעיה
 סג) כִּי יוֹם נֶגַם בְּלַבִּי, וְדָא אֶתְפְּלִילָן בְּעַמּוּדָא
 דְּאַמְצַעִיתָא, דְּפְקוּדִין דְּעֵשׂוֹ אֶתְיִיְהִיבּוּ
 מִימִנָּא, וּפְקוּדִין דְּלֹא תַעֲשֵׂה מִשְׂמַאלָא,
 וְאַלִּין אִינוּן תְּרִי טַעַמִּי, וּפְקוּדִין דְּעֵשׂוֹ
 אִינוּן מְאַכְלִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּפְקוּדִין
 דְּלֹא תַעֲשֵׂה פְרֻנְסָה לְסַמְא"ל לְמָאן דְּעֵבֶר
 עֲלִיָּהּ.

(ואלן הוה קריב) (נ"א אקדים) (נ"א ובאלין מתקרב) עֵשׂוֹ
 לְיִצְחָק וְאָמַר לִיָּה יֶקֶם אָבִי וַיֹּאכַל מִצֵּיד
 בְּנוֹ (בראשית כז לא), וְסַמְא"ל בְּגִינִיָּהּ הוּא אֶקְדִים
 (נ"א קריב) לְשְׂמַאלָא, לְאַטְעָמָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ

וְלִגְבֵי עֵשׂוֹ וַיִּשְׁמַעֲאֵל כְּתוּב,
 כְּסֹאוֹתָיו שְׂבִיבֵי אֵשׁ, (רומי)
 וּמְאוּתָם שְׂבִיבֵים שֶׁל כְּסֹאוֹ
 יִשְׂרָפוּ כָּל גְּלוּלֵיהֶם, גְּלַגְלִי אֵשׁ
 בּוֹעֲרָת, שִׁיּוּרְדִים מִמֶּנּוּ עֲשֶׂרָה
 גְּלַגְלִים מִצַּד שֶׁל הָאוֹת י',
 וּשְׂבִיבֵים מִצַּד שֶׁל הָאוֹת ה', שְׁתֵּי
 אוֹתִיּוֹת יתְעוֹרְרוּ כַּאֲשֶׁר לְשֶׁרֶף אֶת
 גְּלוּלֵיהֶם. בְּאוֹתוֹ זְמַן וְהָיָה הַחֹסֶן
 לְנַעֲרֶת וְכוּ'.

בְּאוֹתוֹ זְמַן עוֹלָה ו' עַל דְּרָגָתוֹ
 שְׁהִיא שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכִפָּא, וְזוּהִי
 דְּרָגָא, תְּרִי טַעַמִּי, מַה זֶה תְּרִי
 טַעַמִּי? אֶלָּא אַחֵר שְׁעוֹלָה
 לְדְרָגָתוֹ, יֹאמַר לְיִשְׂרָאֵל וַעֲשֵׂה לִי
 מִטַּעַמִּים כַּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי, מִמְצוֹת
 עֵשׂוֹ שְׁפִלוֹת בְּה' שֶׁל אַבְרָהָם,
 שְׁפִלוֹל רַמ"ח מְצוֹת שְׂבָהֶם
 מִתְקַרְבֵּת ה' אֶל ו', וְקַרְבָּן זֶה הוּא
 קָרוֹב שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם
 שְׂכִינְתּוֹ.

בְּכָר מְקוּם וּמְקוּם (איבֵר וְאיבֵר)
 קָרוֹב שֶׁל י"ה, ה' חֲמִשָּׁת אֶלְפִים
 לְבְרִיאַת עוֹלָם, ו' אֶלְפֵי הַשְּׁשִׁי
 בְּרַמ"ח, וּבִשְׂמַאל, שְׁשֵׁם הַלֵּב,
 יִטַּל נְקֻמוֹת מֵאֲמוֹת הָעוֹלָם, וְסוּד
 הַדָּבָר - כִּי יוֹם נֶגַם בְּלַבִּי, וְדָא
 נְכַלְלִים בְּעַמּוּד הָאֶמְצָעִי,
 שְׂמֻצוֹת עֵשׂוֹ נִתְּנוּ מִימִין,
 וּמְצוֹת לֹא תַעֲשֵׂה מִשְׂמַאל, וְאַלוֹ
 הֵם תְּרִי טַעַמִּי, וּמְצוֹת עֵשׂוֹ הֵן
 מְאַכְלִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 וּמְצוֹת לֹא תַעֲשֵׂה פְרֻנְסָה
 לְסַמְא"ל מִי שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם.

(ואלו היה מקריב) (מקדים) (ובאלו מתקרב)
 עֵשׂוֹ לְיִצְחָק, וְאָמַר לוֹ יֶקֶם אָבִי
 וַיֹּאכַל מִצֵּיד בְּנוֹ, וְסַמְא"ל בְּגִלְלָם
 הָיָה מְקַדִּים (מקריב) לְשְׂמַאל,
 לְהַטְעִים אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 מִחֲטָאֵי בְּנָיו, שֶׁהֵם מְאַכְלִים
 מְרִים, שְׂבִשְׂבִילָם נֹאמַר וְאֵת עֵשׂוֹ
 שְׂנֵאתִי. מִהַעַמּוּד הָאֶמְצָעִי מִשֵּׁם

הוּא מְחוּבֵּין דְּבְנוֹי דְּאִינוּן מְאַכְלִין מְרִירָן, דְּבְגִינִיָּהּ אֶתְמַר (מלאכי א ג) וְאֵת

נתנה תורה, שהיא כללות של ימין ושמאל, באותו זמן עשן יתעורר לשמאל להעביר משם סמא"ל, ומיד עולה עשן אחר, שהוא עשן הקטרת, (הוא כללה של התורה, הקשר שלו מצוות עשה), לקשר ולקרב ימין לשמאל, שעמוד העשן הוא העמוד האמצעי (באהבה, ומצוות לא תעשה ביראה), עמוד הקטרת.

מהו הקטרת שלו? שכינה תחתונה, שהיא עולה בכמה ריחות ובשמים טובים, וכשעולה אליו, נאמר בה מי זאת עולה מן המדבר וכו', שעולה בהם, זו ה' תחתונה, זאת עולה במ"י, מקטרת מר ולבונה, שתי ירכים של אמת, מכל אבקת רוכל, זה צדיק, שהוא כולל הכל, הוא רוכל, והיא אבקה שלו, זהו שפתוב ודבק באשתו, וכו' עולה לבעלה.

שכינה תחתונה היא הקטרת של הקדוש ברוך הוא, והיא הקרבן שלו, המזבח שלו, שבה מתקנים ישראל מאכלים של קרבנות של תפלות לקדוש ברוך הוא, שהם כנגד קרבן השחר וקרבן של בין הערפים, וקרבן של אמורים ופדרים שמתאכלים כל הלילה, והוא קרבן מוסף שהוא צדיק, והוא קרבן שפתות וימים טובים, שאין קרבן, (קרבן של העם הקדוש לקדוש ברוך הוא בשבת ויום טוב) אלא בה. זהו שפתוב בזאת יבא אהרן אל הקדש, ואל יתהלל המתהלל פי אם בזאת.

היא המשכון שלו שבשבילה הוא שורה בתוכם, זהו שפתוב ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם וגומר, היא הארון שלו, והוא

עשו שנאתי, עמודא דאמצעיתא מתמן אתייהיבת אורייתא, דאיהי כלילא (דף נה ע"ב) דימינא ושמאלא, בההוא זמנא עשן יתער לגבי שמאלא לאעברא מתמן סמא"ל, ומיד סליק עשן אחרא דאיהו עשן הקטרת, (איהו כללא דאורייתא קשורא דיליה פקודין דעשה) לקשרא ולקרבא ימינא בשמאלא, דעמודא דעשן איהו עמודא דאמצעיתא (ברחימו, ופקודין דלא תעשה ברחילו) עמוד הקטרת.

מאי קטרת דיליה שכינתא תתאה, דאיהי סלקא בכמה ריחין ובוסמין טבין, וכד סלקא לגביה אתמר בה (שיר ג' ו) מי זאת עולה מן המדבר וכו' דסלקא בהון, דא ה' תתאה, זאת סלקא במ"י, מקטרת מר ולבונה (שם) תרי ירכי קשוט, מכל אבקת רוכל (שם) דא צדיק, דאיהו כליל כללא, איהו רוכל, ואיהי אבקת דיליה, הדא הוא דכתיב (בראשית ב' כד) ודבק באשתו, וביה סליקת לגבי בעלה.

שכינתא תתאה איהי קטרת דקודשא בריך הוא, ואיהי קרבן דיליה, מזבח דיליה, דבה מתקנין ישראל מאכלים דקרבנין דצלותין לקודשא בריך הוא, דאינון לקבל קרבן השחר, וקרבן דבין הערפים, וקרבנא דאמורים ופדרים דמתאכלין כל ליליא, ואיהו קרבן מוסף דאיהו צדיק, ואיהו קרבנא דשפתות וימים טובים דלית קרבנא (קריבו לעמא קדישא לקודשא בריך הוא בשבת ויום טוב) אלא בה, הדא הוא דכתיב (ויקרא טו ג) בזאת יבא אהרן אל הקדש, ואל יתהלל המתהלל פי אם בזאת (ירמיהו ט כג).

איהו משכונא דיליה, דבגינה איהו שארי בגווייהו, הדא הוא דכתיב (שמות כה

ו) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם וגומר, איהי ארון דיליה, ואיהו ספר

ספר תורה גנזו בגווה, ומנורת המאור שגאמר בו ותורה אור, והיא נר שדולק לפניו, כמו שגאמר להעלות נר תמיד, והיא בת שבע, המנורה הפלולה משבעה גרות, היא נר אצלו מצד השמאל, והוא אור אצלה מצד הימין, ועל שניהם נאמר פי נר מצוה ותורה אור.

היא הקדושין שלו מצד השמאל, משום שקדשה מצד הלויים, כמו שגאמר וקדשת את הלויים, ועליה נאמר תהא לי מקדשת בטבעת זו, והיא הברכה שלו מצד הימין, שהיא כהנה, זהו שכתוב כה תברכו את בני ישראל.

ונקראת הפלה שלו מצד הצדיק שהוא כ"ל, וזהו פל"ה, כ"ל ה', משום שהוא הברית שאוחז בשניהם, ומצד הצדיק הוא היחוד שלה, שהוא קוץ של האות ד' מן אחד, שקושר בין א"ח לבין ד', והיא תפלה שלו מצד ח"י העולמים, שהוא שמונה עשרה ברכות התפלה. היא אות של שבתות וימים טובים, שבת היא הפלל של שלשת האבות, משום שהיא בת פלולה בשלשת ענפי האבות שהם ש, היא התחום שלו והיא הרשות שלו, רשות היחיד שגבהו עשרה, וזה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ורחבו ארבעה שהם יהו"ה, הוא הערוב שלה מצד ימין ושמאל, שהם ע"ב רי"ו, שהינו חסד וגבורה, והיא ערבית שלו, העבור שלו.

היא טלית של הקדוש ברוך הוא, ובה מתעטף הקדוש ברוך הוא, כמו שגאמר עוטה אור כשלמה, והיא ציצית של צדיק שהוא עני

תורה גנזו בגווה, איהי מנרתא דיליה, ומנורת המאור מההוא דאתמר ביה (משלי ו כג) ותורה אור, ואיהי נר הדליק קדמיה, כמה דאת אמר (ויקרא כד ב) להעלות נר תמיד, ואיהי בת שבע מנרתא כלילא משבעה בוצינין, איהי נר לגביה מסטרא דשמאלא, ואיהו אור לגביה מסטרא דימינא, ועל תרוייהו אתמר (משלי ו כג) פי נר מצוה ותורה אור.

איהו קדושין דיליה מסטרא דשמאלא, בגין דקדושה מסטרא דלויים, כמה דאת אמר וקדשת את הלויים, ועלה אתמר תהא לי מקודשת בטבעת זאת, ואיהי ברכה דיליה מסטרא דימינא, דאיהי כהונה, הדא הוא דכתיב (במדבר ו כג) כה תברכו את בני ישראל.

ואתקריאת פלה דיליה מסטרא דצדיק דאיהו כ"ל, ודא איהו כל"ה, כ"ל ה', בגין דאיהו ברית דאחיד בתרוייהו, ומסטרא דצדיק איהו יחוד דילה, דאיהו קוצא דאת ד' מן אחד, דקשיר בין א"ח ובין ד', ואיהי צלותא דיליה מסטרא דחי עלמין, דאיהו ח"י ברכאן דצלותא.

איהו אות דשבתות וימין טבין, שבת איהי פלל דתלת אבהן, בגין דאיהי בת פלילא בתלת ענפי אבהן דאינון ש, איהי תחום דיליה ואיהי רשות דיליה, רשות היחיד דגבהו עשרה, ודא יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ורחבו ארבעה דאינון יהו"ה, איהו עירוב דילה מסטרא דימינא ושמאלא, דאינון ע"ב רי"ו דהיינו חסד וגבורה, ואיהי ערבית דיליה עיבור דיליה.

איהו טלית דקודשא בריך הוא, ובה אתעטף קודשא בריך הוא, כמה דאת אמר (תהלים קד ב) עוטה אור כשלמה, ואיהי ציצית דצדיק דאיהו עני

בגלותא, יהו שפתיב תפלה לעני כי
 לעטף, עני ודאי, שבו מתעטף, משום
 שהיא כסותה לבדה היא שמלתו
 לעורו, זה עור התפלין, שנאמר בהם
 ויעש יהו"ה אלהים לאדם ולאשתו
 כתנות עור וילבשם.

ארבעת בתי הראש הם אהי"ה,
 ארבע פרשיות שהן קדש לי, והיה
 פי יביאך, שמע ישראל, והיה אם
 שמע, זה יהו"ה. ארבעת בתי היד
 זה אדני, ארבע פרשיות זה יהו"ה,
 ובהם מ"ב אזכרות בשמונה
 פרשיות, שנאמר בהם אדני"בם,
 זהו פי היא שמלתו לעורו, והיא
 תכלת שבציצית, היא סוד היבום,
 היבמה שלו בגלות, י"ב מ"ה ב"י
 מ"ה, שלשת הגלגולים שלה הם
 שלשת האבות, שעליהם נאמר הן
 כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש
 עם גבר, היא הישועה שלו, הגאולה
 שלו, משום שהקדוש ברוך הוא אין
 לו רשות לצאת מן הגלות עד שהיא
 יוצאת עמו, היא הנבואה שלו,
 הנבואה כלולה שש דרגות מצד של
 האות ו' שהיא העמוד האמצעי,
 והיא חלום אחד מששים של נבואה,
 ומה זה ששים? אלא אין שיב"ה
 (שנה) פחותה מששים, וזה ישראל
 סבא שעולה באות ו', שש פעמים
 עשר שהוא ששים.

והיא יראה מצד השמאל, אהבה
 מצד הימין, והיא תורה מצד העמוד
 האמצעי, והיא אנכי מצד האם
 העליונה שאחונה בימין, משום
 שאנכי הוא כס"א בחדשון, ונאמר
 בו והוכן בחדס פסא, ועליה נאמר
 לא יהיה אלהים אחרים על פני,
 מהצד של סמאל ונחש, שהם
 אלהים אחרים.

בגלותא, הדא הוא דכתיב (שם קב א) תפלה
 לעני כי יעטף, עני ודאי, דביה אתעטף, בגין
 דאיהי כסותה לבדה היא שמלתו לעורו
 (שמות כב כו). דא משכא דתפלי, דאתמר בהון
 ג (כא) ויעש יהו"ה אלהים לאדם ולאשתו
 כתנות עור וילבשם.

ארבע בתי דרישא אינון אהי"ה, ארבע
 פרשיין דאינון קדש לי (שמות יג

ב). והיה פי יביאך (שם יא), שמע ישראל (דברים ו

ד). והיה אם שמע (שם יא ג), דא יהו"ה, ארבעה

בתי דיד דא אדני, ארבעה פרשיין דא
 יהו"ה, ובהון מ"ב אזכרות בתמניא פרשיין,

דאתמר בהון (תהלים סה יח) אדני"בם, דא איהו

פי היא שמלתו לעורו (שמות כב כו), ואיהי תכלת

שבציצית, איהי סוד היבום, יבמה דיליה

בגלותא, י"ב מ"ה ב"י מ"ה. (דף נו ע"א) תלת

גלגולין דילה אינון תלת אבהן, דעלייהו

אתמר (איוב לג כט) הן כל אלה יפעל א"ל

פעמים שלש עם גבר, איהי ישועה דיליה,

גאולה דיליה, בגין דקודשא בריך הוא לית

ליה רשותא לאפקא מן גלותא, עד דאיהי

נפקת עמיה, היא נבואה דיליה, נבואה

כלילא שית דרגין מסטרא דאת ו' דאיהי

עמודא דאמצעיתא, ואיהי חלום אחד משתיין

בנבואה, ומאי שתין אלא לית שיב"ה (ג"א

שינה) פחותה משתיין, ודא ישראל סבא,

דסליק באת ו' שית זמנין עשר דאיהו שתין.

ואיהו יראה מסטרא דשמאלא, אהבה

מסטרא דימינא, ואיהי תורה מסטרא

דעמודא דאמצעיתא, ואיהי אנכי מסטרא

דאימא עלאה דאחידא בימינא, בגין דאנכי"י

ביה (ישעיה טז ה) והוכן בחדס פסא, ועלה אתמר

איהו כס"א בחושבון, ואתמר

ביה (שמות כ ג) לא יהיה לך אלהים

אחרים על פני, מסטרא דסמאל ונחש דאיהו אחרים.

וְאִיהִי פֶסַח מִסְטָרָא דִּימִינָא, וְאִיהִי רֹאשׁ
הַשָּׁנָה מִסְטָרָא דְשִׁמְאֵלָא, וְאִיהִי מִצְּהָ
פְרוּסָה מִסְטָרָא דְשִׁמְאֵלָא, וְאִיהִי מִצְּהָ שְׁלֵמָה
מִסְטָרָא דִּימִינָא, בְּגִין דְּסְטָרָא דְצִפּוֹן לֹא אִיהִו
שְׁלִים, וּבְגִין דָּא מִצְּפוֹן תִּפְתַּח הָרְעָה ^{(ירמיה א}
^{יד).} וְהִיא (מִצְּהָ) מִצְּוָה בְּאֵת ו' מִסְטָרָא דְעַמּוּדָא
דְּאִמְצָעִיתָא.

וְהִיא פֶסַח מִצְד הַיְמִין, וְהִיא רֹאשׁ
הַשָּׁנָה מִצְד הַשְּׂמָאל, וְהִיא מִצְּהָ
פְרוּסָה מִצְד הַשְּׂמָאל, וְהִיא מִצְּהָ
שְׁלֵמָה מִצְד הַיְמִין, מִשּׁוּם שְׁצִד
הַצִּפּוֹן אֵינוּ שְׁלֵם, וּמִשּׁוּם זֶה
מִצְּפוֹן תִּפְתַּח הָרְעָה, וְהִיא (מִצְּהָ)
מִצְּוָה בְּאֵת ו' מִצְד הָעַמּוּד
הָאִמְצָעִי.

וְהִיא שְׁבוּעוֹת מִצְד הָעַמּוּד
הָאִמְצָעִי, שְׁבַעָה שְׁבוּעוֹת וְדָא
יֵשׁ בְּהֶם שְׁבַע שְׁבֻתוֹת, וּבְהֶם
אַרְבַּעִים וְתֵשַׁע יָמִים כְּחֻשְׁבוֹן
אַרְבַּעִים וְתֵשַׁע הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל
קְרִיאַת שְׁמַע, שֶׁהֵן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
וְכוּ' בְרוּךְ שֵׁם וְכוּ'. בְּיוֹם
הַחֲמִשִּׁים שׁוֹרֵה הַשְּׂכִינָה
הָעֲלִינָה בָּהּ, וְנִקְרְאָת מִתֵּן תּוֹרָה,
וְהָעַמּוּד הָאִמְצָעִי הוּא תּוֹרָה
שֶׁנִּתְּנָה בְּחֻמְשֵׁים הַיָּמִים שֶׁל
שְׁבוּעוֹת, וְעָלְיוּ נֹאמַר בֵּין חֲמִשִּׁים
לְזִקְנָה (לְבִינָה), בְּאוֹתָהּ שֶׁנֹּאמַר בָּהּ
כִּי זִקְנָה אִמְךָ, וְעָלְיָהּ נֹאמַר כִּי אִם
לְבִינָה תִקְרָא, מִשּׁוּם שֶׁהִיא ה',
וְעוֹלָה בְּאוֹת י' לְחֻמְשֵׁים, חֲמִשׁ
פְּעָמִים עֶשֶׂר, וְעָלְיָהּ נֹאמַר בֵּין
חֲמִשִּׁים לְזִקְנָה, בְּאוֹתָהּ שֶׁנֹּאמַר
אֵל תְּבוּז כִּי זִקְנָה אִמְךָ, (ו' בן י"ה).

וְאִיהִי שְׁבוּעוֹת מִסְטָרָא דְעַמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא,
שְׁבַעָה שְׁבוּעוֹת וְדָא אֵית בְּהוֹן שְׁבַע
שְׁבֻתוֹת, וּבְהוֹן מ"ט יוֹמִין, כְּחוּשְׁבֵּן מ"ט
אַתּוּן דְקְרִיאַת שְׁמַע, דְּאִינוּן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
וְכוּ', בְרוּךְ שֵׁם וְכוּ', בְּיוֹמָא דְחֻמְשִׁין שְׂרִיא
שְׂכִינְתָא עֲלָאָה בָּהּ, וְאַתְקְרִיאַת מִתֵּן תּוֹרָה,
וְעַמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא אִיהִו תּוֹרָה דְאַתְיְהִיבַת
בְּחֻמְשִׁין יוֹמִין דְשְׁבוּעוֹת, וְעָלְיָהּ אִתְמַר בֵּין
חֲמִשִּׁים לְזִקְנָה (ג"א לְבִינָה), בְּהֵיכֵל דְאַתְמַר בָּהּ
כִּי זִקְנָה אִמְךָ, וְעָלְיָהּ אִתְמַר ^(משלי ב ג) כִּי אִם
לְבִינָה תִקְרָא, בְּגִין דְּאִיהִי ה' וְסָלְקָא בְּאֵת י'
לְחֻמְשִׁין חֲמִשׁ זְמַנִּין עֶשֶׂר, וְעָלְיָהּ אִתְמַר בֵּין
חֲמִשִּׁים לְזִקְנָה, בְּהֵיכֵל דְאַתְמַר ^(שם כג כב) אֵל
תְּבוּז כִּי זִקְנָה אִמְךָ, (ו' בן י"ה).

וְלְפָעִמִּים נִקְרְאָת ס' סְתוּמָה,
וְנֹאמַר בָּהּ בֵּין אַרְבַּעִים לְבִינָה,
^(כְּשִׂאִינָה) בְּשִׁתְּפוֹת שֶׁל הָאוֹת י'
נִקְרְאָת אַרְבַּעִים, וְהִיא הָעוֹלָם
הַבָּא שְׂאִין בוּ אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה,
וּכְשֶׁעוֹלָה מִשָּׁה אֶלְיָהּ, נֹאמַר בוּ
וַיְהִי מִשָּׁה בְּהַר אַרְבַּעִים יוֹם
וְאַרְבַּעִים לַיְלָה וְגוֹמַר.

וְזַמְנִין אִתְקְרִיאַת ס' סְתִימָא, וְאַתְמַר בָּהּ בֵּין
אַרְבַּעִים לְבִינָה, (כִּד לֹא אִיהִי) בְּשׁוֹתְפָא
דָּאֵת י' אִתְקְרִיאַת אַרְבַּעִים, וְאִיהִי עֲלֵמָא דָּאֵתִי
דְלִית בֵּיהּ אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה, וְכִד סָלִיק מִשָּׁה
לְגַבְהָ אִתְמַר בֵּיהּ ^(שמות כד יח) וַיְהִי מִשָּׁה בְּהַר
אַרְבַּעִים יוֹם וְאַרְבַּעִים לַיְלָה וְגוֹמַר.

מִתֵּן תּוֹרָה זֶה שְׂכִינָה תַחַתוֹנָה,
וְעָלְיָהּ נֹאמַר יִשְׂמַח מִשָּׁה בְּמִתְנַת
חֲלָקוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהִיא דְגָמָא שֶׁל
הָעַמּוּד הָאִמְצָעִי, וְעוֹד שְׁבוּעוֹת
עַל שֵׁם מְלֵא שְׁבַע זֹאת וְנִתְּנָה לָךְ
גַּם אֵת זֹאת. מְלֵא שְׁבַע זֹאת - זֶה
שְׂכִינָה עֲלִינָה, (מְלֵא שְׁבַע ה' מְלֵא י"ה),
שֶׁנֹּאמַר בוּ כִּי יָד עַל כַּ"ס י"ה,
וְנִתְּנָה לָךְ גַּם אֵת זֹאת - זֶה שְׂכִינָה

מִתֵּן תּוֹרָה דָּא שְׂכִינְתָא תִתְּאָה, וְעָלְיָהּ אִתְמַר
יִשְׂמַח מִשָּׁה בְּמִתְנַת חֲלָקוֹ, בְּגִין דְּאִיהִי
דוּגְמָא דְעַמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, וְעוֹד שְׁבוּעוֹת
עַל שֵׁם מְלֵא שְׁבַע זֹאת וְנִתְּנָה לָךְ גַּם אֵת
זֹאת ^(בראשית כט כז), מְלֵא שְׁבוּעַ זֹאת דָּא שְׂכִינְתָא
עֲלָאָה, (מְלֵא שְׁבוּעַ ה' מְלֵא י"ה), דְאַתְמַר בֵּיהּ ^{(שמות}

תחתונה, ה' זעירה, מלא שהכל
עליונה ותחתונה זו ו', הוא מלא
י"ה למעלה, שהיא מליא"ה
אלהים, ועליה נאמר אני מלאה
הלכתי, מלאה הלכתי להר סיני,
ובגלות ריקם השיבני יהוה,
והוא מלא ה', ובה (וב) מלאה
הארץ קנינה.

ושכינה התחתונה היא סופ"ה,
כ"ו ה"ס, שהיא יהו"ה אדנ"י,
כלולה משני השמות, סופה חבור
של שניהם כמו זה: יאהדונה"י,
משום שהיא הפלה שלו, והיא
בת שבע, הפלל של שבע ימי
ספה, וכשנוטלת מהאם
העליונה, שהיא שמחת תורה,
שמחת בית השואבה, והיא
החפה שלו, נקראת שמיני חג
עצרת.

באותו זמן של שמחת תורה,
שמים (שורה) עטרה בראשו של
כל צדיק למעלה, כמו שנאמר
בעטרה שעטרה לו אמו ביום
חתנתו וביום שמחת לבו. ביום
חתנתו זו שכינה תחתונה, וביום
שמחת לבו זו שכינה העליונה,
וכך צריכים ישראל להתעטר
בכל (בלם) בעטרה על ראשם ביום
של שמחת תורה. ולקחתם לכם
ביום הראשון פרי עץ הדר פת
תמרים וכו', אתרוג היא שכינה
תחתונה, ודומה ללב, שהוא
לשמאל, שהוא גבורה, ומשום
כך צריך אדם לטל אתרוג ביד
שמאל, וצריך להיות אתרוג
שדומה ללב, שלם בתיומת שלו,
בגלל אותו שנאמר בו ויעקב איש
תם, להיות שלם עמו, וכמו שאין
פסול ביעקב שלמעלה, כך צריך
שלא יהיה פסול באתרוג, לקיים
את הפסוק כלף יפה רעיתי ומום
אין כף, ואם היא ירקה, היא יותר

יז טז) פי יד על פ"ס י"ה, ונתנה לך גם את זאת
דא שכינתא תתאה ה' זעירא, מלא דכלא
עלאה ותתאה דא ו', איהו מלא י"ה לעילא,
דאיהי מליא"ה אלהים, ועלה אתמר (רות א
כא) אני מלאה הלכתי, מלאה הלכתי לטורא
דסיני, ובגלותא ריקם השיבני יהו"ה (שם)
ואיהו מלא ה', ובה (ג"א וביה) (תהלים קד כד) מלאה
הארץ קנינה.

ושכינתא תתאה איהי סופ"ה, כ"ו ה"ס,
דאיהי יהו"ה אדנ"י, פלילא מתרין
שמחן, סופה חבורא דתרויהו פגוונא דא
יאהדונה"י, בגין דאיהי פלה דיליה, ואיהי
בת שבע פללא דשבע ימי סופה, וכד נטלא
מאימא עלאה דאיהי שמחת תורה שמחת בית
השואבה, ואיהי חופה דיליה, אתקריאת
שמיני חג עצרת.

בהוא זמנא דשמחת תורה שויין (ג"א שריא)
עטרה בריש כל צדיק לעילא, כמה
דאת אמר (שיר ג יא) בעטרה שעטרה לו אמו,
ביום חתונתו וביום שמחת לבו, ביום חתונתו
דא שכינתא תתאה, וביום שמחת לבו דא
שכינתא עלאה, והכי צריכין ישראל
לאתעטרא בכלא (ג"א כלהו) בעטרא על
רישיהו (דף נו ע"ב) ביומא דשמחת תורה.
ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר פפות
תמרים וכו' (ויקרא כג מ), אתרוג איהי שכינתא
תתאה, ודמיא ללבא דאיהו לשמאלא דאיהו
גבורה, ובגין כן צריך בר נש לנטלא אתרוג
בידא שמאלא וצריכא למהוי אתרוג דדמיא
ללבא שלימא בתיומת דילה, בגין ההוא
דאתמר ביה (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, למהוי
שלימא עמיה, וכמה דלית פסול ביעקב
דלעילא, כן צריך דלא יהא פסול באתרוג, לקיימא קרא (שיר ד ז) כלף יפה

משבחת, פדמות שהיתה אסתר
ירקרקת, שנאמר בה ותלבש
אסתר מלכות.

ונקראת הדסה על שם הדס,
ולדדס יש שלשה הדסים,
להתתקן בשלשת האבות,
ונקראת ערבה מהצד של שתי
השפתים, שהם למודי יהו"ה,
ונקראת לולב מצד של ח"י
העולמים, שהוא כולל שמונה
עשרה ברכות של התפלה,
וכנגדם עושים שמונה עשר
נענועים בלולב בששה צדדים,
שלשה לכל צד וצד, ששה צדדים
שכוללים בגוף שהוא העמוד
האמצעי, שלולב על שמו נקרא
ל"ו ל"ב.

ואותם נענועים שמונה עשר ד'
פעמים, שעולים שבעים ושנים,
והם שמונה עשר בהודו ליהו"ה
תחלה וסוף, שמונה עשר באנא
יהו"ה הושיעה נא, הרי שבעים
ושנים, והם תלויים מן דלת
שהיא שכינה, וצדיק נקרא בה ד'
פעמים ח"י ח"י ח"י ח"י שעולה
שבעים ושנים, מהצד של שלשה
אבות והשכינה שמשפתת
עמהם, שהם שמונה עשר (פרקים)
בזרוע ימין, ושמונה עשר
בשמאל, ושמונה עשר בגוף אל
השדרה, ושמונה עשר בבגדית
מילה, והם ו' צדדים. שתי
זרועות המלך, ושתי שוקי המלך,
שהם שני נביאי אמת, וגוף וברית
- הרי שש. שמונה עשר נענועים
כנגדם שמונה עשרה חליות של
השדרה מצד הגוף, וכל זה מצד
עץ החיים, ומצד העץ של טוב
ורע.

האתרוג דומה לצדיקים, והדס
לבינוניים, וערבה לרשעים,
והשכינה נאמר בה ומלכותו בכל
משלה, אף על גב שנאמר בה עץ
חיים היא למחזיקים בה, היא שולטת על עץ הדעת טוב ורע, מהצד שלו היא קרובה למלך.

רעיתי ומום אין בך, ואם היא ירוקא היא
משובחת יתיר, כדיוקנא דהות אסתר ירקרקת,
דאתמר בה (אסתר ה א) ותלבש אסתר מלכות.

ואתקריאת הדסה על שם הדס, והדס אית
ליה תלת הדסין, לאשתכללא

בתלת אבהן, ואתקריאת ערבה מסטרא דתרין
שפוון דאינון למודי יהו"ה, ואתקריאת לולב
מסטרא דח"י עלמין, דאיהו כליל ח"י ברכאן
דצלותא, ולקבליהו עבדין ח"י נענועין
בלולב בשית סטרין, תלת לכל סטרא וסטרא,
שית סטרין דכלילן בגופא דאיהו עמודא
דאמצעיתא, דלולב על שמה אתקרי ל"ו
ל"ב.

ואינון נענועין ח"י ד' זמנין, דסלקין ע"ב,
ואינון ח"י נענועין בהודו ליהו"ה

תחלה וסוף, ח"י באנא יהו"ה הושיעה נא,
הא ע"ב, ואינון תליין מן ד' דאיהי שכינתא,
וצדיק בה אתקרי ד' זמנין ח"י ח"י ח"י ח"י
דסליק ע"ב, מסטרא דתלת אבהן, ושכינתא
דאשתתפת עמהון, דאינון ח"י (פרקין) בדרועא
ימינא, וח"י בשמאלא, וח"י בגופא לגבי
שדרה, וח"י בבגדית מילה, ואינון ו' סטרין
תרין דרועין דמלפא, ותרין שוקין דמלפא,
דאינון תרי נביאי קשוט, וגופא וברית הא
שית, ח"י נענועין לקבל ח"י חולייין דשדרה
מסטרא דגופא, וכל דא מסטרא דאילנא דח"י,
ומסטרא דאילנא דטוב ורע.

אתרוג דמי לצדיקייא, והדס לבינוניים,
וערבה לרשעים, ואתמר

בה (תהלים קג יט) ומלכותו בכל משלה, אף על
גב דאתמר בה (משלי ג יח) עץ חיים היא
למחזיקים בה, איהי שלטא על עץ הדעת טוב
חיים היא למחזיקים בה, היא שולטת על עץ הדעת טוב ורע, מהצד שלו היא קרובה למלך.

(ומהצדדים האלו פעמים היא נקבה קרובה למלה) וזהו שכתוב בזאת יבא אהרן אל הקדש, מצד הימין, לפעמים היא רחוקה ממנו מצד השמאל, ואל יבא בכל עת אל הקדש, מצד הימין היא לא מקבלת טמאה. טוב הוא ימין, אבל מקומה טוב מקבלת טמאה מרע ומות, הוא מקום אין לו קרבה (כ"א אל הקדש היא לא מקבלת טמאה, אבל מקומה טוב מקבל טמאה מרע, ומאותו מקום שאין לו קרבה), ושם צריך קרבן להקריב, וקטרת להרחיק רוח הטמאה מאותו מקום, ולקרב זכות לשמאל הגבירה ולהרחיק משם השפחה, ומשום זה כל השמות יש בה. ונקראת השדרה אחר מצד הלבנה, ומצד העמוד האמצעי נקראת קדם, וסוד הדבר - אחר וקדם צרתני, ובגלות השיב אחר ימינו מפני אויב. מי האויב? זה סמא"ל, שכל אלהים אחרים הם לאחור, וכדי שלא יסתכלו בשכינה שהיא למערב, שהוא אחר, שם אותה בימין, ומשום כך אסור להתפלל למערב, שהוא אחר, משום ששם אלהים אחרים, ושם סם המות שבתא"י, ומשום שהיתה בראשונה למערב וחזרה לימין, שואלים עליה אלהים אחרים שבתא"י, א"י שבת, שבתא"י - האותיות שלו אי שבת.

וצריכים ישראל לשנות לה מקום ושם ומעשה, וזה שנוי מקום ושנוי השם ושנוי המעשה, כדי שלא יכיר בו האויב שהוא סמא"ל, וזהו השיב אחר ימינו וכו'. אם זוכים לשמר שבת, צריך לשנותו מימות החל בלבושים ומאכלים שהם ענג שבת, שאם היה רגיל לאכל שתי סעודות

ורע, מסטרא דיליה היא קריבא למלכא, (נ"א ומסטריין אלן לזמנין איהי נוקבא קריבא למלכא), הדיא הוא דכתיב (ויקרא טו א) בזאת יבא אהרן אל הקדש מסטרא דימינא, לזמנין איהי רחיקא מניה מסטרא דשמאלא, ואל יבא בכל עת אל הקדש, מסטרא דימינא איהי לא מקבלא טומאה, טוב הוא ימינא, אבל אתרהא טוב מקבלא טומאה מרע ומות, הוא אתר לית ליה קריבו, (נ"א אל הקדש איהי לא מקבלא טומאה, אבל אתרהא טוב מקבלא טומאה מרע ומההוא אתר דלית ליה קריבו), ותמן צריך קורבנא לקרבא, וקטרת לרחקא רוח הטומאה מההוא אתר, ולקרבא זכותא לשמאלא גבירתא, ולרחקא שפחה מתמן, ובגין דא פל שמהן אית בה.

ואתקרי שדרה אחר מסטרא דסיהרא, ומסטרא דעמודא דאמצעיתא אתקרי קדם, ורזא דמלה אחר וקדם צרתני (תהלים קלט ה), ובגלותא השיב אחר ימינו מפני אויב (איכה ב ג), מאי אויב דא סמא"ל, דכל אלהים אחרים אינון לאחור, ובגין דלא יסתכלון בשכינתא דאיהי למערב דאיהו אחר, שוי לה בימינא, ובגין דא אסור לצלאה למערב דאיהו אחר, בגין דתמן אלהים אחרים, ותמן סם המות שבתא"י, ובגין דהות בקדמיתא למערב וחזרת לימינא, שאלין עליה אלהים אחרים שבתא"י א"י שבת, שבתא"י אתוון דיליה אי שבת.

וצריבין ישראל לשני לה אתר ושמא ועובדא, ודא איהו שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה, בגין דלא אשתמודע ביה אויב דאיהו סמא"ל, ודא איהו השיב אחר ימינו וכו', אם זכאן (דף טו ע"א) לנטרא שבת, צריך לשנויי ליה מיומין דחולא בלבושין ומיכלין דאינון ענג שבת, דאם הוה

ביום חל, בשבת אוכל שלש, שכתוב ויאמר משה אכלוהו היום כי שבת היום לה, היום לא תמצאוהו בשדה, ובכל צריך לעשות בשבת תוספת, שאם היה רגיל לאכל ביום חל להם ויין, יוסיף בשבת בשר, זו תוספת שבת.

שנוי מעשה - שאם היה רגיל לעשות מעשה בחל, לא יעשה בשבת, זהו שכתוב ששת ימים תעבד וכו'. שנוי השם - לכל יום קורא לו מעשה, כמו שנאמר ששת ימי המעשה, וליום השביעי הוא קורא לו שבת, שהוא השבתת מעשה, בטול המעשה. שנוי מקום - אם הוא רגיל להבעיר אש בחל, שישנה ולא יבעיר אותה בשבת, זהו שכתוב לא תבערו אש בכל משבתיכם ביום השבת.

ועוד יש שנוי, שצריך לשנות מעבד לגבירה, שלא יהיו שוים, שגבירה היא מקומו של הקדוש ברוך הוא, צריך לשנות למלך. זהו שכתוב וישנה ואת נערותיה, ביום השבת, שמשפחה יום השבת מיום של חל ששולט בו העבד של המלך.

ועוד משבתיכם, מושב של אדם הוא המקום שלו. ועוד שנוי מקום - לתקן את הבית בשבת תוספת מבחל. ועוד שנוי מעשה - אם הוא עצוב בחל, שיהיה שמח בשבת, ואם יש לו קטטה בחל עם אדם או עם אשתו, שיהיה לו שלום עמה בשבת, ובזה אין רשות לקרב לסם המות חללה, ולבעלה שהוא אל אחר חלול שבת, (אין להם רשות להתקרב), ומשום זה אמרו קדמאי, אם

רגיל למיכל תרי סעודות ביומא דחולא, בשבת אכיל תלת, דכתיב (שמות טו כה) ויאמר משה אכלוהו היום, כי שבת היום ליהו"ה היום לא תמצאוהו בשדה, ובכלא צריך למעבד בשבת תוספת, דאם הוה רגיל למיכל ביומא דחולא נהמא וחמרא, יוסיף בשבת בשרא, דא תוספת שבת.

שנוי מעשה, דאם הוה רגיל למעבד עובדא בחול, לא יעביד בשבת, הדא הוא דכתיב (שם כ ט) ששת ימים תעבד וכו', שנוי השם לכל יומא קארי ליה מעשה, כמה דאת אמר (יחזקאל מו א) ששת ימי המעשה, וליום השביעי קארי ליה שבת, דאיהו השבתת מעשה, ביטולא דעובדא, שנוי מקום, אם הוא רגיל לאוקדא נורא בחולא, דישני ולא יוקיד ליה בשבתא, הדא הוא דכתיב (שם לה ג) לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת.

ועוד אית שינוי, דצריך לשנות מעבדא למטרוניתא, דלא יהון שוין, דמטרוניתא איהי מקומו דקודשא בריך הוא, צריך לשנות למלכא, הדא הוא דכתיב (אסתר ב ט) וישנה ואת נערותיה, ביום השבת, דאשפתי יומא דשבתא מיומא דחול דשלטא ביה עבדא דמלכא.

ועוד מושבותיכם מושב דבר נש איהו מקום דיליה, ועוד שנוי מקום, לתקנא ביתא בשבתא תוספת מבחול, ועוד שנוי מעשה אם הוא עצוב בחולא, דיהא חדי בשבתא, ואם אית ליה קטטה בחולא עם בר נש או עם אתתיה, דיהא ליה שלמא עמה בשבתא, ובדא לית רשו לקרבא לסם המות חללה, ולבעלה דאיהו אל אחר חלול שבת, (לית לון רשו לקרבא), ובגין דא אמרו קדמאי, אם ישראל הו

ישראל היו מקימים שבת אחת
פהלכתה (שתי שבתות פהלכתו), מיד
היו נגאלים.

וכך צריך לשנות בנר דולק
ובמטה מצעת ובשלחן, כמו זה:
אם היה רגיל בימי החל להדליק
נר עם פתילה אחת, יוסיף בשבת
שניה. ובשלחן, אם רגיל לברך
המוציא על לחם אחד, בשבת
יוסיף שני, שהם כמו שלחם
משנה. מטה, הרי נאמר שאם
היה רגיל לשמש ביום חל
בקטטה עם אשתו ובפרוד, לא
יזדוג עם אשתו בשבת אלא
בשלוש, ומשום זה תלמידי
חכמים עונתן מליל שבת לליל
שבת, וצריך לשנות שבת מיום
חל בכל, ואם יש להם שלום בכל
ששת ימות החל, יעשו תוספת
בשבת בפיוס זה לזו באהבה
ובה, כמו שלמעלה, שנאמר
לשכינה פתחי לי אחותי רעיתי
יונתי תמתי, בתוספת דברי פיוס,
כמו זה צריך אדם לפייס את
אשתו בשבת בתוספת דברי
פיוס.

ובזמן שאלהים אחרים רואים
בשבת שנוי בכל, אין להם רשות
לקרב. זהו שכתוב והזר הקרב
יומת, משום שקדש היא לכם
מחלליה מות יומת, ומשום זה
נאמר בכתוב את שבתתי תשמרו
וגומר, ובתוספות הללו נקראת
השכינה מוסף שבת,
וכשמרחקים ממנה כל דרגות
החל, ואין רשות זרה בשבת
להפגס בין הקדוש ברוב הוא
ושכינתו, היא נקראת הקדשה
שלו, וכשמברכים אותה בכרכת
המזון, נקראת ברכה שלו,
ובשניהם היא היחוד שלו, הפלה
שלו. באותו הזמן, השבת היא
שקולה לכל התורה.

מקיימין שבת אחת פהלכתה (נ"א שתי שבתות
פהלכתו), מיד הו נגאלין.

וכך צריך לשנויי בנר דולק, ובמטה מוצעת,
ובפתורא, פגוונא דא אם הוה רגיל ביומי
דחול לאדלקא שרגא בפתילה חד יוסיף
בשבת תניינא, ובפתורא אם רגיל לברכא
המוציא על נהמא חדא, בשבת יוסיף תניינא,
דאינון פגוונא דלחם משנה, מטה הא אתמר
דאם הוה רגיל לשמש ביומא דחולא בקטטה
עם אתתיה ובפרודא, לא יזדוג לאתתיה
בשבתא אלא בשלמא, ובגין דא תלמידי
חכמים עונתן מליל שבת לליל שבת, וצריך
לשנויי שבת מיומא דחולא בכלא, ואם אית
לון שלמא בכל שית יומין דחולא, יעבדון
תוספת בשבתא בפיוסא דא לדא ברחימו סגי,
פגוונא דלעילא, דאתמר לגבי שכינתא (שיר ה
פתיחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי, בתוספת
מלין דפיוסא, פגוונא דא צריך בר נש לפייסא
לאתתיה בשבת בתוספת מלין דפיוסא.

ובזמנא דאלהים אחרים חזיין בשבת שנויאי
בכלא, לית לון רשו לקרבא, הדא
הוא דכתיב (במדבר א נא) והזר הקרב יומת, בגין
דקדש היא לכם מחלליה מות יומת, ובגין
דא אתמר בקרא (ויקרא יט ג) את שבתותי תשמרו
וגומר, ובאלין תוספת אתקריאת שכינתא
מוסף שבת, וכד מתרחקין מינה פל דרגין
דחול, ולא אית רשו נוכראה בשבת, לאעלא
בין קודשא בריה הוא ושכינתיה, איהי
אתקריאת קדושה דיליה, וכד מברכין לה
בברכת מזונא אתקריאת ברכה דיליה,
ובתרויהו איהי יחוד דיליה, פלה דיליה,
פהווא זמנא איהי שבת שקולה פכל אורייתא.

וְשָׂרָא אִיהִי דְיוֹקְנָא דְמִנְרְתָא, וְצָרִיף לְמַהוּ
 לִימִינָא, וְעֵלָה אֶתְמַר הַרוּצָה לְהַחֲפִים
 יְדָרִים, וּפְתוּרָא דְשֶׁבֶת צָרִיף לְמַהוּ לְשִׁמְאֵלָא,
 וְעֵלָה אֶתְמַר הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יְצִפִין, מִטָּה בֵּין
 צָפוֹן לְדָרוֹם, וְשֶׁבֶת אִיהוּ אוֹת בְּרִית מִיֵּלָה,
 אוֹת דִּתְפִלִּין, מָאן דְּמִחֲלֵל דָּא כְּאֵלוּ מִחֲלֵל
 דָּא, תְּפִלִּין דִּרְיִשָּׂא לְקַבֵּל זְכוּר, תְּפִלִּין דִּיד
 לְקַבֵּל שְׂמוֹר, מָה רְשׁוֹת הַרְבִּים אִיהוּ חֲלוּל
 שֶׁבֶת, אוֹף הָכִי אוֹת בְּרִית אִיהִי חֲלוּל דִּילִיָּה
 זוּנָה, וְדָא רְשׁוֹ נּוֹכְרָאָה, לִית פְּקוּדָא דְעֵשָׂה
 וְלֹא תַעֲשֶׂה דְלָא (דף נז ע"ב) אֲשֶׁתִּכַּח בְּשֶׁבֶת,
 וּבִגִּין דָּא שֶׁבֶת הִיא שְׂקוּלָה כְּכֹל אוּרִיתָא
 כְּלָהּ.

וְכֵן שְׂכִינְתָא תַּתְּאָה אֶתְקֵרִיאַת שׁוֹפֵר, מִסְטָרָא
 דְשְׂכִינְתָא עֲלָאָה דְאִיהִי שׁוֹפֵר גְּדוֹל, תְּקַע
 בְּשׁוֹפֵר גְּדוֹל לְחִירוּתָנוּ, תְּקַע שׁוֹפֵר אִיהוּ לְשׁוֹן
 תְּקִיעָה יְוֹדָאי שְׂכִינְתָא תַּתְּאָה אִיהִי תְּקִיעָה
 דְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא מִסְטָרָא דִימִינָא,
 וְאֶתְקֵרִיאַת שְׂבָרִים דִּילִיָּה מִסְטָרָא דְשִׁמְאֵלָא,
 וְאֶתְקֵרִיאַת תְּרוּעָה דִּילִיָּה מִסְטָרָא דְעַמּוּדָא
 דְאֲמַצְעִיתָא, דְאִיהוּ דַעַת, וּבִגִּין דָּא
 אֶתְמַר (תהלים פט טז) אֲשֶׁרִי הָעַם יוֹדְעֵי תְּרוּעָה,
 יוֹדְעֵי בְּדַעַת, דְאֶתְמַר בִּיה (משלי ג כ) בְּדַעַתוֹ
 תְּהוֹמּוֹת נִבְקְעוּ, וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלָאוּ (שם כד
 ד). אִיהִי שׁוֹפֵר, וְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא קוּל
 הַשׁוֹפֵר, וּבְזִמְנָא דְהִיא סֶלְקָא לְגַבִּיָּה בְּתֵלַת
 קִטְרִין אֵלִין, אֶתְמַר בִּיה (שמות יט יט) וַיְהִי קוּל
 הַשׁוֹפֵר הוֹלֵךְ וַחֲזַק מְאֹד, הוֹלֵךְ בְּתִקְיעָה, וַחֲזַק
 בְּשְׂבָרִים, מְאֹד בְּתְרוּעָה.

וְאִיהִי יוֹם הַכַּפּוּרִים, וְכַד אֶתְקַשְׁטַת קַדְמִיָּה
 בְּלְבוּשֵׁין שְׂפִירִין דְאִינוּן לְבוּשֵׁי כַּפְרָה,
 אֶתְקֵרִיאַת צִיץ דִּילִיָּה, מְצַנְפַת דִּילִיָּה, אֲבִנְט
 דִּילִיָּה, אִיהִי כְּלִילָא מְאֲרַבַּע בְּגָדֵי לְבָן מִסְטָרָא דִימִינָא, וּמְאֲרַבַּע בְּגָדֵי

וְהַגֵּר הוּא צוּרַת הַמְּנוּרָה, וְצָרִיף
 לְהִיּוֹת לְיָמִין, וְעֵלֵיהּ נְאֻמַּר הַרוּצָה
 לְהַחֲפִים יְדָרִים, וְשֶׁלַחֲנָן הַשֶּׁבֶת
 צָרִיף לְהִיּוֹת לְשִׁמְאֵל, וְעֵלֵיו נְאֻמַּר
 הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יְצִפִין. הַמִּטָּה
 בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם, וְשֶׁבֶת הִיא אוֹת
 בְּרִית מִיֵּלָה, אוֹת הַתְּפִלִּין, מִי
 שְׂמַחֲלֵל אֶת זֶה כְּאֵלוּ מִחֲלֵל אֶת
 זֶה. תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ כְּנֶגֶד זְכוּר,
 תְּפִלִּין שֶׁל יָד כְּנֶגֶד שְׂמוֹר, מָה
 רְשׁוֹת הַרְבִּים הוּא חֲלוּל שֶׁבֶת,
 אִף כִּף אוֹת בְּרִית הִיא חֲלוּל שְׁלוֹ
 זוּנָה, וְזוֹ רְשׁוֹת נְכַרְיָה, אִין מְצוּת
 עֵשָׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה שְׁלֹא נִמְצְאָת
 בְּשֶׁבֶת, וּמִשׁוּם זֶה, הַשֶּׁבֶת הִיא
 שְׂקוּלָה כְּכֹל הַתּוֹרָה כְּלָהּ.

וְכֵן שְׂכִינְהּ תַּחְתּוֹנָה נִקְרֵאת שׁוֹפֵר
 מְצַד הַשְּׂכִינְהּ הַעֲלִיּוֹנָה שֶׁהִיא
 שׁוֹפֵר גְּדוֹל, תְּקַע בְּשׁוֹפֵר גְּדוֹל
 לְחִירוּתָנוּ, תְּקַע שׁוֹפֵר שֶׁהוּא לְשׁוֹן
 תְּקִיעָה, שְׂוֹדָאי שְׂכִינְהּ תַּחְתּוֹנָה
 הִיא תְּקִיעָה שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא
 מְצַד הַיָּמִין, וְנִקְרֵאת שְׂבָרִים שְׁלוֹ
 מְצַד הַשִּׁמְאֵל, וְנִקְרֵאת תְּרוּעָה
 שְׁלוֹ מְצַד הַעַמּוּד הָאֲמַצְעִי, שֶׁהוּא
 דַעַת, וּמִשׁוּם זֶה נְאֻמַּר אֲשֶׁרִי הָעַם
 יוֹדְעֵי תְּרוּעָה, יוֹדְעֵי בְּדַעַת,
 שְׂנֵאָמַר כּוּ בְּדַעַתוֹ תְּהוֹמּוֹת
 נִבְקְעוּ. וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלָאוּ,
 הִיא שׁוֹפֵר, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא
 הוּא קוּל הַשׁוֹפֵר, וּבְזִמְנָן שֶׁהִיא
 עוֹלָה אֵלֵיוּ בְּשֶׁלֶשֶׁת הַקְּשָׁרִים
 הַלְלוּ, נְאֻמַּר כּוּ וַיְהִי קוּל הַשׁוֹפֵר
 הוֹלֵךְ וַחֲזַק מְאֹד, הוֹלֵךְ בְּתִקְיעָה,
 וַחֲזַק בְּשְׂבָרִים, מְאֹד בְּתְרוּעָה.

וְהִיא יוֹם הַכַּפּוּרִים,
 וּכְשֶׁמִּתְקַשְׁטַת לְפָנָיו בְּלְבוּשֵׁים
 יְפִים, שֶׁהֵם לְבוּשֵׁי כַּפְרָה, הִיא
 נִקְרֵאת הַצִּיץ שְׁלוֹ, הַמְצַנְפַת שְׁלוֹ,
 הָאֲבִנְט שְׁלוֹ. הִיא כְּלִילָה
 מְאֲרַבַּעָה בְּגָדֵי לְבָן מְצַד הַיָּמִין,
 וּמְאֲרַבַּעָה בְּגָדֵי זָהָב מְצַד

דִּילִיָּה, אִיהִי כְּלִילָא מְאֲרַבַּע בְּגָדֵי לְבָן מִסְטָרָא דִימִינָא, וּמְאֲרַבַּע בְּגָדֵי

השומאל. באותו זמן שמתקשטת בלבושים הללו של כפרה, נאמר בה ותלבש אסתר מלכות, ובהם נכנסת לפני ולפנים. זהו שכתוב ותעמד בחצר בית המלך הפנימית, ובהם נשאה חן בעיניו, וסוד הדבר - וראיתה לזכר ברית עולם, ומיד אדנ"י שמעה אדנ"י סלחה אדנ"י הקשיבה ועשה אל תאחר.

פורים נקראת על שם יום הפורים, שעתידים להתענג בו, ולשנות אותו מענוי לענג, ומה שהיא שכינה אסור בו נעילת הסנדל, באותו זמן נאמר בה מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב, וענג ושמחה, וכמה טובות מזמנות אליה, וזה יהיה בזמן הגאולה במהרה.

ומי גרם ענוי לשכינה בגלות? אלא סוד הדבר, ובכן אבא אל המלך אשר לא כדת, משום שנכנסת בלי בעלה, שנאמר בו מימינו אש דת למו, שבטלו בה תורה, וזה גרם אכדן של בית ראשון ושני, זהו שכתוב וכאשר אבדתי אבדתי. ועם כל זה, אף על גב שנכנסה בלי בעלה, שהוא דברי תורה, עם כל זה נכנסה עם האבות, שהם שלשת ימים לילה ויום שהתענתה בהם, והם עדים שהעלמה נכנסה עמו למלך. זהו שכתוב ובה הנערה באה אל המלך, נערה ודאי באה אל המלך, שאיש לא ידעה אלא בעלה, וכמו שבערב היא באה נערה בתולה ודאי, כך גם בבקר היא שבה נערה בתולה ודאי, ובה ערב ובקר פעמים קורין לישראל בעלה, ומעידים עליה שלא החליפה אותו היא ובניה באחר, ומשום זה ישראל אומרים בכל

זהב מסטרא דשמאלא, בההוא זמנא דאתקשטת באלין לבושין דכפרה אתמר בה (אסתר ה א) ותלבש אסתר מלכות, ובהון עאלת לפני ולפנים, הדא הוא דכתיב (שם) ותעמוד בחצר בית המלך הפנימית, ובהון נשאה חן בעיניו, ורזא דמלה וראיתה לזכור ברית עולם (בראשית ט טו), ומיד אדנ"י שמעה אדנ"י סלחה אדנ"י הקשיבה ועשה אל תאחר (דניאל ט ט).

פורים אתקריאת על שם יום הפורים, דעתידין לאתענגא ביה, ולשנווי ליה מענוי לענג, ומה דאיהי ושכינתא אסור ביה נעילת הסנדל, בההוא זמנא אתמר בה (שיר ז ב) מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב, וענוגא וחדוה וכמה טבין מזומנין לגבה, ודא יהא בזמנא דפורקנא בעגלא.

ומאן גרם ענוי לשכינתא בגלותא, אלא רזא דמלה ובכן אבא אל המלך אשר לא כדת (אסתר ד טו), בגין דעאלת בלא בעלה, דאתמר ביה (דברים לג) מימינו אש דת למו, דבטילו בה אורייתא, ודא גרם אבודא דבית ראשון ושני, הדא הוא דכתיב (אסתר ד טו) וכאשר אבדתי אבדתי, ועם כל דא אף על גב דעאלת בלא בעלה דאיהו דברי תורה, עם כל דא עאלת באבהן, דאינון שלשת ימים לילה ויום דאתענת בהון, ואינון סהדין דעולימתא עאלת ביה למלכא, הדא הוא דכתיב (שם ב יג) ובזה הנערה באה אל המלך, נערה ודאי באה אל המלך דאיש לא ידעה אלא בעלה, וכמה דבערב היא באה נערה בתולה ודאי, הכי נמי בבקר היא שבה נערה בתולה ודאי, ובה ערב ובקר פעמים קורין לישראל בעלה, וסהדין עלה דלא חליפת ליה היא ובנהא באחרא, ובגין דא ישראל אמרין בכל

יום שמע ישראל יהו"ה אלהינו
 יהו"ה אחד, שמ"ע אה"ד, ש"ם
 א"ח ע"ד, א"ח שומר אותה,
 משום שאח לצרה יולד, ועליו
 נאמר אתה סתר לי, ברנף אתה
 בבאך, יהודה אתה יודוך אחיך,
 משום שבו יהו"ה ובו ד', בו היא
 שמונה.

ועליו נאמר ויהי אמן את הדסה,
 הוא אמן שלה והיא אמונה שלו,
 וזהו שנאמר כאשר היתה באמנה
 אתו, ולא נגע בה הנכרי שהיא
 אחשוורוש, משום שאח עמה
 ודאי, והוא הסתיר אותה ממנו.
 במה הסתיר אותה ממנו? בנקדה
 שהיא קוץ של האות ד' מן
 אחד, א"ח שומר ד' שלא יקרב
 אחר אליה. זהו שכתוב אני
 יהו"ה הוא שמי וכבודי לא אחר
 לא אתן, והנקדה הזו היא אות
 ברית, שבה נשתלם א"ח לעשר,
 ובה נעשה י', ומי שמשקר בכרית
 מילה, גורם שתסתלק ממנו
 שכנינה, שהיא היחוד של הקדוש
 ברנף הוא, ושולט עליו ש"ד
 שהוא אחר.

נדאי י' של שדי, היא קוץ מן ד'
 של אחד, ואם משקר, העביר קוץ
 מן ד' מן אחד ונשאר אחר,
 ומשום זה אמר הכתוב לא
 תשתחוו לאל אחר וגומר,
 ובאותו זמן ששולט על אדם שד
 שהוא אל אחר, הוא משתעבד
 בו בכל מיני ענויים, וחטא זה
 גרם לישראל שישתעבדו בהם
 אמות העולם.

וכי ששומר אות הברית בכל
 מקום שהוא, בין בכרית מילה
 בין בשבת וימים טובים, הקדוש
 ברנף הוא שומר אותו בגללה
 בכל מקום, ומכסה עליו
 משונאיו, כמו שמשה נאמר בו

בַּיָּה (תהלים צא א) **בצל שדי**

יומא שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה
 אחד, שמ"ע אה"ד, ש"ם א"ח ע"ד, א"ח
 נטיר לה, בגין דאח לצרה יולד (משלי יז
 יז). ועליה אתמר (תהלים לב ז) אתה סתר לי, ברנף
 אתה בבואך (דברים כח ו), יהודה אתה יודוך
 אחיך (בראשית מט כח), בגין דביה יהו"ה וביה ד',
 ביה איהי נטירא.

ועליה אתמר (אסתר ב ז) ויהי אמן את הדסה,
 הוא אומן דילה ואיהי אמונה דילה,
 ודא איהו דאתמר (שם כ) כאשר היתה באמנה
 אתו, ולא נגע בה נוכראה דאיהו אחשוורוש,
 בגין דאח עמה ודאי, ואיהו סתיר לה מגיה,
 במאי סתיר לה מגיה בנקודה דאיהי קוצא
 דאת ד' מן אחד, א"ח נטיר ד', דלא יתקריב
 לגבה אחר, הדא הוא דכתיב (ישעיה מב ח) אני
 יהו"ה הוא שמי וכבודי לא אחר לא אתן, והאי
 נקודה איהי אות ברית, דבה אשתלים א"ח
 לעשר, ובה אתעביד י', ומאן דמשקר בכרית
 מילה גרים לאסתלקא מיניה (דף נח
 ט"ו) שכנינתא, דאיהי יחודא דקודשא ברנף
 הוא, ושליט עליה ש"ד דאיהו אחר.

נדאי י' דשדי, איהי קוצא מן ד' דאחד, ואם
 משקר אעבר קוצא מן ד' מן אחד
 ואשתאר אחר, ובגין דא אמר קרא (שמות לד
 יד) לא תשתחוו לאל אחר וגומר, ובההוא
 זמנא דשולטא על בר נש שד דאיהו אל אחר,
 איהו משתעבד ביה בכל מיני ענויין, וחובא
 דא גרם לישראל לאשתעבדא בהון אומין
 דעלמא.

ומאן דנטיר אות ברית בכל אתר דאיהי, בין
 בכרית מילה, בין בשבת וימין טבין,
 קודשא ברנף הוא נטיר ליה בגינה בכל אתר,
 ומכסי עלוי משנאוי, פגוונא דמשה דאתמר

בְּצֶל שַׁד"י יתְלוֹנֵן, וּכְמוֹ שְׂאֵסְתֵר
שֶׁהִסְתִּיר אוֹתָהּ מֵאֲחַשְׁוֹרוּשׁ
שֶׁהוּא עָרַל וְטָמֵא, וְשֵׁם בְּמִקְוֵמָה
שְׁנִית (שְׁדִית) בְּדַמּוֹת שְׁלֵה. זֶהוּ
שְׁפָתוֹב כּל אֲשֶׁר תֹּאמַר וּגּוֹמֵר,
כְּעָרֵב הִיא כְּאֵה וּבִבְקָר הִיא שְׁבָה
אֶל בֵּית הַנְּשִׁים שְׁנִי, וְהוּא שְׁמֵר
אוֹתָהּ מִהֶמֶן הַרְשָׁע. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
מִצֵּר תִּצְרֹנִי, שֶׁהוּא צָר וְאוֹיֵב.

וּמִשּׁוּם הַקְּנָאָה הַזֹּאת שֶׁכִּסְפֵּה הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בָּאוֹת שְׁלוֹ עַל אֶסְתֵר,
שֶׁהִיא הַקְּדוּשָׁה שְׁלוֹ, שְׂאִין
הַקְּדוּשָׁה פָּחוֹת מֵעֶשְׂרָה, הִתְלַבְּשׁוּ
עֶשְׂרָה כְּתָרִים תַּחְתּוֹנִים בְּעֶשְׂרָה
בָּנִים שֶׁל הֶמֶן, שְׁשָׁם אֵל אַחֵר,
שֶׁהֶמֶן אָמַר וְעֶשְׂרַת אֲלֵפִים כֶּסֶף
כֶּסֶף אֲשַׁקֵּל וּגּוֹמֵר, וְהַכֵּל לִטֵּל
נִקְמָה מֵאֶסְתֵר וְאִמְתָּהּ, שְׂנֹאֲמַר
בָּהּ וּתְלַבֵּשׁ אֶסְתֵר מְלָכוֹת,
וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְסַר אוֹתָם
בְּיָדוֹ וּבִיד אִמְתָּהּ, וְתָלוּ אוֹתוֹ
וְאֵת בְּנָיו עַל הָעֵץ, וְהוּא עֹשֶׂה עֵץ
גְּבוּהָ חֲמִשִּׁים אַמָּה, וְהַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא נִטֵּל מִמֶּנּוּ נִקְמָה וּמִבְּנָיו
בְּשָׂכִינְתָּהּ הָעֲלִיוֹנָה שֶׁהִפְתָּה אֶת
הַמְּצָרִים חֲמִשִּׁים מְכוֹת.

וְעוֹד, שְׂכִינְתָּה נִקְרָאת צְדָקָה,
וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעַל צְדָקָה,
וּבְגִלוֹת הִיא עֲנִיָּה וּבְנִיָּה עֲנִיִּים,
וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּבִיכּוֹל הוּא
עֲנִי, כִּשְׁהוּא מִחוּץ לְמִקְוֵמוֹ,
וּבְגִלְלָה נֹאמַר הֵן אֲרָאֵלִם צְעָקוֹ
חֲצָה וְכוּ', וּבְאִיזָה מְקוֹם הוּא עֲנִי
וְהִיא עֲנִיָּה? בְּצַדִּיק שֶׁהוּא בְּרִית,
וּמִשּׁוּם שֶׁחָטְאוּ בוֹ יִשְׂרָאֵל
לְמִטָּה, הִנְהָרָה הוּא יַחֲרֵב וְיִבֶּשׁ
בְּבֵית רֵאשׁוֹן וְשְׁנִי, וְהַשְׂכִּינְתָּה בוֹ
הִיא חֲרָבָה וְיִבְשָׁה, מִשּׁוּם שֶׁהֵן
גֵּרְמוֹ שֵׁיתְכַנְסוּ מִמֶּנּוּ הַמַּיִם
הָעֲלִיוֹנִים, וְהַשְׂכִּינְתָּה נִשְׂאֵרַת
יִבְשָׁה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב יִקְוּוּ הַמַּיִם
מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד
וְתִרְאֶה הַיִּבְשָׁה.

יִתְלוֹנֵן, וּכְגִוּוֹנָא דְאֶסְתֵר דְּסִתִּיר לָהּ
מֵאֲחַשְׁוֹרוּשׁ דְּאִיהוּ עָרַל וְטָמֵא, וְשְׁוִי בְּאַתְרֵיהּ
שְׁנִית (ג"א שְׁדִית) בְּדִיוֹקְנָא דִּילָהּ, הִדָּא הוּא
דְּכְתִיב (אֶסְתֵר ב יג) כֵּל אֲשֶׁר תֹּאמַר וּגּוֹמֵר, בְּעָרֵב
הִיא כְּאֵה וּבִבְקָר הִיא שְׁבָה אֶל בֵּית הַנְּשִׁים
שְׁנִי, וְאִיהוּ נָטִיר לָהּ מִהֶמֶן הַרְשָׁע, הִדָּא הוּא
דְּכְתִיב (תְּהִלִּים לכוז) מִצֵּר תִּצְרֹנִי, דְּאִיהוּ צָר וְאוֹיֵב.

וּבְגִין הָאִי קְנָאָה דְּכִסִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בָּאוֹת דִּילָיָה עַל אֶסְתֵר, דְּאִיהִי קְדוּשָׁה
דִּילָיָה, דְּלֹא אִיהִי קְדוּשָׁה פָּחוֹת מֵעֶשְׂרָה,
אֲתְלַבְּשׁוּ עֶשְׂרָה כְּתָרִין תַּחְתָּאִין בְּעֶשְׂרָה בְּנִין
דְּהֶמֶן, דְּתַמְנָן אֶל אַחֵר, דְּהֶמֶן אָמַר וְעֶשְׂרַת
אֲלֵפִים כֶּסֶף אֲשַׁקֵּל וּגּוֹמֵר (אֶסְתֵר ג ט), וְכִלְא
לְנִטְלָא נּוֹקְמָא מֵאֶסְתֵר וְאִוְמְתָהּ, דְּאִתְמַר
בָּהּ (שֵׁם ה א) וְתְלַבֵּשׁ אֶסְתֵר מְלָכוֹת, וְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא מְסַר לוֹן בִּידְהָא וּבִידְא דְאִוְמְתָהּ,
וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֵת בְּנָיו עַל הָעֵץ (שֵׁם ט כה), וְאִיהוּ
עָבַד עֵץ גְּבוּהָ חֲמִשִּׁים אַמָּה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא נִטֵּל נּוֹקְמָא מִנֵּיהּ וּמִבְּנָיו בְּשָׂכִינְתָּא
עֲלָאָה, דְּמַחֲתַת לְמִצְרָאִי חֲמִשִּׁים מְכוֹת.

וְעוֹד שְׂכִינְתָּא אֲתַקְרִיאַת צְדָקָה, וְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּעַל צְדָקָה, וּבְגִלוֹתָא אִיהִי
עֲנִיָּה, וּבְנֵהָא עֲנִיִּים, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
כְּבִיכּוֹל אִיהוּ עֲנִי כִּד אִיהוּ בֵּר מֵאֲתֵרִיהּ, וּבְגִינָהּ
אֲתַמַּר (יִשְׁעִיָּה לגז) הֵן אֲרָאֵלִם צְעָקוֹ חוּצָה וְכוּ',
וּבְאֵן אֲתֵר אִיהוּ עֲנִי וְאִיהִי עֲנִיָּה בְּצַדִּיק דְּאִיהוּ
בְּרִית, וּבְגִין דְּחָאבוּ בֵּיהּ יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא אִיהוּ
נְהָר יַחֲרֵב וְיִבֶּשׁ (אִיוב יד יא) בְּבֵית רֵאשׁוֹן וְשְׁנִי,
וְשְׂכִינְתָּא אִיהִי בֵּיהּ חֲרָבָה וְיִבְשָׁה, בְּגִין דְּאִינוֹן
גֵּרְמֵי דִיתְכַנְשׁוֹן מִנֵּיהּ מִיִּין עֲלָאִין, וְשְׂכִינְתָּא
אֲשֶׁתְּאַרְת יִבְשָׁה, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית א
ט) יִקְוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד
וְתִרְאֶה הַיִּבְשָׁה.

וְכָרַךְ מֵאֵן דְּעֵבִיד צְדָקָה בְּמִסְכָּנָא גָרִים הֵהוּא
 נְהָר דִּיתְמַשְׁךְ מַעְדָן דְּאִיהִי אִימָא עֲלָאָה,
 לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן דְּאִיהִי ד' דְּלָה מִסְכָּנָא, וְעָנִי
 אִיהוּ יוֹם שַׁבָּת, וּמֵאֵן דְּמִקְיִים בְּהָ עֲנַג שַׁבָּת
 גָּרִים לְאַשְׁקָאָה הֵהִיא ד', וְהֵהוּא עָנִי אֶתְמַלִּי
 וְאֶתְקָרִי נְהָר, וּמֵאֵן דְּאִית לִיה רִשׁוּ לְמַעְבַּד
 עֲנַג שַׁבָּת וְלֹא עֵבִיד, אֶתְהַפֵּךְ לִיה עֲנַג לְנַגְע
 צָרַעַת, וְחָרִיב בִּיתִיה וּמְמוֹנִיה, וְכֵן עָנִיָּה אִיהִי
 אוֹרִייתָא דְעַל פֶּה וְדָאִי, וְאִיהִי קִבְלָה בְּד
 מְקַבְּלָא מְבַעַל צְדָקָה, דְּאִיהוּ אוֹרִייתָא דְבִכְתָּב,
 בְּד אֲזֵלַת לְגַבִּיה לְקַבְּלָה אֶתְקָרִיאַת הֶלְכָה, בְּד
 מְקַבְּלָא מִנִּיה אֶתְקָרִיאַת קִבְלָה, וּבְהֵהוּא זְמַנָּא
 אִיהִי פְּלִיגַת מַה דִּיהֵבִין לָהּ לְעֵבִידִין דִּילָהּ
 וְלִבְנִין וְלְעוֹלָמִין דִּילָהּ, פְּמָה דְּאֶתְ אָמַר (משלי
 לא טו) וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחֶק לְנַעֲרוֹתֶיהָ,
 וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין, מַהֵהוּא דְּמְקַבְּלִין מִנִּיה.
 בְּעַרְרָ קִבְלָה אִיהוּ עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא, וְאִיהִי
 קִבְלִית מִנִּיה, וּבְאֵן אֶתְר קִבְלִית מִנִּיה
 בִּימִינָא, בְּגִין דְּעֲלִיה אֶתְמַר כִּי יְמִינָךְ פְּשׁוּטָה
 לְקַבֵּל שְׁבִים, הֶלְכָה אִיהִי מִסְטָרָא דְשִׁמְאֵלָא,
 קִבְלָה (דף נח ע"ב) הִיא מִסְטָרָא דִּימִינָא, הֶלְכָה
 בְּשִׁמְאֵלָא לְגַבִּי בְּעֵלָה, וְקִבְלִית מִנִּיה בִּימִינָא
 וְנַחְתָּא מְלִיא לְגַבִּי צְדִיק, וּבְגִין דָּא (תהלים לו
 כה) לֹא רְאִיתִי צְדִיק נֶעְזָב וְכוּ', (ובבבאי) וְכֵד
 נַחְתָּא מְלִיא לְגַבִּי בְּעֵלָה דְּאִיהוּ ו', נְהָר
 דְּאֶתְמַשְׁךְ מַעְדָן, ו' עָאֵל בְּד' וְאֶתְעֵבִידַת ה',
 וְמַה דִּיהוּ צְדָק אֶתְעֵבִידַת צְדָקָה לְגַבִּי עָנִי
 דְּאִיהוּ צְדִיק.

וְהֵהוּא נְהָר עֲלִיה אֶתְמַר שְׁמֵשׁ בְּשַׁבָּת צְדָקָה
 לְעָנִיִּים, וְעֲלִיה אֶתְמַר (משלי יד לד) צְדָקָה
 תְּרוּמָם גּוֹי, וְמַה דִּיהוּ צְדָק דִּינָא, אֶתְעֵבִידַת
 רַחֲמִי, וְכֹל סְפִירָן עַל שְׁמָה אֶתְקָרִיא, מֵאֲזִנִּי
 צְדָק אֲבָנִי צְדָק אִיפַת צְדָק וְהִין צְדָק (ויקרא יט

וְכָרַךְ מִי שְׁעוּשָׁה צְדָקָה עִם הָעָנִי,
 גּוֹרָם לְאוֹתוֹ נְהָר שְׁיִמְשֵׁךְ מַעְדָן,
 שְׁהוּא הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה. לְהַשְׁקוֹת
 אֶת הַגֶּן, שְׁהִיא דְּל"ת, דְּלָה עָנִיָּה,
 וְעָנִי הוּא יוֹם שַׁבָּת, וּמִי שְׁמַקְיִים
 בְּהָ עֲנַג שַׁבָּת, גּוֹרָם לְהַשְׁקוֹת
 אוֹתָהּ הַדְּל"ת, וְאוֹתוֹ עָנִי מִתְמַלָּא
 וְנִקְרָא נְהָר, וּמִי שְׁיֵשׁ לוֹ רִשׁוּת
 לְעֲשׂוֹת עֲנַג שַׁבָּת וְלֹא עוֹשֶׂה,
 מִתְהַפֵּךְ לוֹ עֲנַג לְנַגְע צָרַעַת,
 וּמְחָרִיב בֵּיתוֹ וּמְמוֹנוֹ, וְכֵן עָנִיָּה
 הִיא הַתּוֹרָה בְּעַל פֶּה וְדָאִי, וְהִיא
 קִבְלָה כְּשִׁמְקַבְּלַת מְבַעַל צְדָקָה,
 שְׁהִיא תּוֹרָה שְׁבִכְתָּב, כְּשִׁהוּלְכַת
 אֲלֵיו לְקַבְּלָה נִקְרָאֵת הֶלְכָה,
 כְּשִׁמְקַבְּלַת מִמֶּנּוּ נִקְרָאֵת קִבְלָה,
 וּבְאוֹתוֹ זְמַן הִיא מְחַלְקַת מַה
 שְׁנוֹתָנִים לָהּ לְעֵבִידִים שְׁלָהּ
 וְלִבְנִים וְלְעֲלָמִים שְׁלָהּ, כְּמוֹ
 שְׁנַאֲמַר וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחֶק
 לְנַעֲרוֹתֶיהָ, וּמְקַבְּלִים זֶה מִזֶּה,
 מֵאוֹתוֹ שְׁמַקְבִּלִים מִמֶּנּוּ.

בְּעַרְרָ קִבְלָה הוּא הַעֲמוּד הָאִמְצָעִי,
 וְהִיא קִבְלָה מִמֶּנּוּ, וּבְאִיזָה מְקוּם
 קִבְלָה מִמֶּנּוּ? בְּיָמִין, מִשׁוּם
 שְׁעֲלִיו נֵאֱמַר כִּי יְמִינָךְ פְּשׁוּטָה
 לְקַבֵּל שְׁבִים. הֶהֱלַכָה הִיא מִצַּד
 הַשְּׂמָאל, קִבְלָה הִיא מִצַּד הַיָּמִין,
 הֶלְכָה בְּשִׁמְאֵל אֶל בְּעֵלָה,
 וּמְקַבְּלַת מִמֶּנּוּ בְּיָמִין וְיוֹרְדַת
 מְלָאָה אֶל הַצְּדִיק, וּמִשׁוּם זֶה לֹא
 רְאִיתִי צְדִיק נֶעְזָב וְכוּ', (ובבבבאי)
 וּכְשִׁיּוֹרְדַת מְלָאָה אֶל בְּעֵלָה
 שְׁהוּא ו', הֵנְהָר שְׁנַמְשֵׁךְ מַעְדָן, ו'
 נִכְנַס לְד' וְנַעֲשִׂית ה', וְמַה שְׁהִיה
 צְדָק נַעֲשֶׂה צְדָקָה לְעָנִי שְׁהוּא
 צְדִיק.

וְעַרְרָ אוֹתוֹ הֵנְהָר נֵאֱמַר שְׁמֵשׁ
 בְּשַׁבָּת צְדָקָה לְעָנִיִּים, וְעֲלִיו נֵאֱמַר
 צְדָקָה תְּרוּמָם גּוֹי, וְמַה שְׁהִיתָה
 צְדָק דִּין, נַעֲשִׂית רַחֲמִים, וְכֹל
 הַסְּפִירוֹת נִקְרָאוּ עַל שְׁמָה מֵאֲזִנִּי
 צְדָק, אֲבָנִי צְדָק, אִיפַת צְדָק וְהִין
 צְדָק, כְּשִׁהֲתַרְחַק מִמֶּנּוּ בְּעֵלָה,

שְׁהוּא רַחֲמִים. מֵאֲזַנֵי צֶדֶק שְׁפִי זְרוּעוֹת, אֲבָנֵי צֶדֶק שְׁנֵי עֲמוּדֵי אֲמֶת, הֵינּוּ צֶדֶק צְדִיק, וּכְשֶׁהֲעֲמוּד הָאֲמֻצְעֵי מְרַחֵק מִמֶּנּוּ, הוּא מִשְׁפָּט, וְכוּ כְּתוּב כִּי אֱלֹהִים שׁוֹפֵט זֶה יִשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים. זֶה יִשְׁפִּיל - מִי שְׂגוֹרֵם לְהִשְׁפִּיל אֶת הַשְּׂכִינָה מִמְּקוֹמָהּ, וְזֶה יָרִים - מִי שְׂגוֹרֵם לְהַעֲלוֹתָהּ מִמְּקוֹמָהּ, שְׁחֻטְאֵי יִשְׂרָאֵל מִשְׁפִּילִים אוֹתָהּ לְמִטָּה, וְזִכְיוֹתֵיהֶם מַעֲלִים אוֹתָהּ לְמִקְוָמָהּ, הֲרֵי צְדִיק הוּא מִי שְׁעוֹשֶׂה זְכוּת לְהַעֲלוֹתָהּ לְמִקְוָמָהּ.

וְעוֹד שְׂכִינָה, הִיא שְׁלוּחַ הַקֵּן. מִי הַקֵּן שְׁלָהּ? זוּ יְרוּשָׁלַיִם, וְלִמְעֵלָה הַקֵּן שְׁלָהּ, אוֹתוֹ שְׁנֵאֲמַר בּוּ וְנִקְּה לֹא יִנְקָה, וְזֶה מִטְטְרוּ"ן, עָלָיו נֵאֲמַר אֵל תִּסְתַּפֵּל בְּקִנְיָן אֲלֹא בְּמָה שֵׁישׁ בּוּ, וְזֶהוּ כִּי יִקְרָא קֵן צְפוֹר לְפָנֶיךָ בְּדֶרֶךְ בְּכָל עֵץ אוֹ עַל הָאָרֶץ. בְּכָל עֵץ - זֶה גּוֹף וּבְרִית, צְדִיק הוּא בְרִית וְהוּא כ"ל, עֵץ - זֶה הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעֵי, אוֹ עַל הָאָרֶץ - זוּ הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה, הָאֶפְרָחִים - שְׁפִי זְרוּעוֹת, אוֹ בִיצִים - שְׁפִי שׁוֹקִים, וְהָאֵם רִבְצַת - זוּ הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם - זוּ הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה, אֶת וְדָאֵי. שְׁלַח תְּשַׁלַּח, זֶהוּ שְׁכָתוּב וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה מֵאִתּוֹ, וְנֵאֲמַר בְּיַעֲקֹב וַיְהִי אֵף יֵצֵא יֵצֵא, כְּנֶגֶד שְׁלַח תְּשַׁלַּח, וְהֵם שְׁפִי זְרוּעוֹת, שְׁנֵי גְרִישִׁין, וְהֵם שְׁנֵי גְרוּשִׁים. וְזֶהוּ שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם, וְאֶת הַבָּנִים תִּקַּח לָךְ, אֵלֶּיךָ שֵׁשֶׁת הַפְּרָקִים שֶׁהֵם בְּשְׁפִי זְרוּעוֹת, נִשְׁאֲרַת ה' ד' בְּלֵי ו'. מִי גֵרָם לָהּ שְׁנֵי גְרוּשִׁין? אֲלֹא בְּגִלּוֹל שְׁעוֹבְרִים בְּנִיָּה עַל מִצְוֹת הַתּוֹרָה, עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֵׂה, זֶהוּ שְׁכָתוּב וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם.

וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם.

ל. כִּד אֲתַרְחֵק מִיָּנָה בְּעֵלָה דְאִיהוּ רַחֲמֵי, מֵאֲזַנֵי צֶדֶק תְּרִין דְרוּעִין, אֲבָנֵי צֶדֶק תְּרִין סְמִכֵי קְשׁוּט, הֵינּוּ צֶדֶק צְדִיק, וְכִד עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעֵיתָא מְרַחֵק מִיָּנָה אִיהוּ מִשְׁפָּט, וּבִיָּה כְּתִיב (תהלים עה ח) כִּי אֱלֹהִים שׁוֹפֵט זֶה יִשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים, זֶה יִשְׁפִּיל מֵאֲזַנֵי צֶדֶק לְשְׂכִינָתָא מֵאֲתַרְהָא, וְזֶה יָרִים מֵאֲזַנֵי צֶדֶק לְסִלְקָא לָהּ מֵאֲתַרְהָא, דְחוּבִין דִּישְׂרָאֵל אֵינוֹן אֲשִׁפִּילֵן לָהּ לְתַתָּא, וְזִכְוּוֹן דְלַהוֹן סִלְקִין לָהּ לְאֲתַרְהָא, הָא זַפְאָה אִיהוּ מֵאֲזַנֵי צֶדֶק וְזִכְוּוֹן לְסִלְקָא לָהּ לְאֲתַרְהָא.

וְעוֹד שְׂכִינָתָא אִיהִי שְׁלוּחַ הַקֵּן, מֵאֲזַנֵי דִילָהּ דָּא יְרוּשָׁלַיִם, וְלִעֵילָא קֵן דִּילָהּ הוּא דְאֲתַמַּר בִּיָּה (שמות לד ז) וְנִקְּה לֹא יִנְקָה, וְדָא מִטְטְרוּ"ן, עָלָיָה אֲתַמַּר אֵל תִּסְתַּפֵּל בְּקִנְיָן אֲלֹא בְּמָה דְאִית בִּיָּה, וְדָא אִיהוּ כִּי יִקְרָא קֵן צְפוֹר לְפָנֶיךָ בְּדֶרֶךְ בְּכָל עֵץ אוֹ עַל הָאָרֶץ (דברים כב ו). בְּכָל עֵץ דָּא גּוֹף וּבְרִית, צְדִיק אִיהוּ בְרִית וְאִיהוּ כ"ל, עֵץ דָּא עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעֵיתָא, אוֹ עַל הָאָרֶץ דָּא אִימָא תַתָּא, אֶפְרָחִים תְּרִין דְרוּעִין, אוֹ בִיצִים תְּרִין שׁוֹקִין, וְהָאֵם רִבְצַת דָּא אִימָא עֲלָא, שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם דָּא אִימָא תַתָּא אֶת וְדָאֵי.

שְׁלַח תְּשַׁלַּח, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (בראשית ח ח) וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה מֵאִתּוֹ, וְאֲתַמַּר בְּיַעֲקֹב (שם כו ל) וַיְהִי אֵף יֵצֵא יֵצֵא, לְקַבֵּל שְׁלַח תְּשַׁלַּח, וְאֵינוֹן תְּרִין דְרוּעִין שְׁנֵי גְרִישִׁין וְאֵינוֹן תְּרִין תְּרוּכִין, וְדָא אִיהוּ שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם, וְאֶת הַבָּנִים תִּקַּח לָךְ, אֵלֶיךָ שֵׁשֶׁת פְּרָקִין דְאֵינוֹן בְּתֵרֵי דְרוּעִין, אֲשִׁתְּאֲרַת ה' ד' בְּלֵא ו', מֵאֲזַנֵי צֶדֶק לָהּ תְּרֵי תְרוּכִין, אֲלֹא בְּגִין דְעֲבָרִין בְּנִיָּה עַל פְּקוּדֵי אוֹרִייתָא עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֵׂה, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה נ יח) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם.

וַיִּזְכֹּר שְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה מֵאֲתוֹ (בראשית ח ט) דָּא
 עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, מָאן גְּרִים דָּא
 דַּאֲתַתְרַכַּת מִיִּנְיָהּ, בְּגִין דִּישְׂרָאֵל עֲבָרוּ עַל
 אֲוִרֵיתָא, וַיִּחַל עוֹד שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרִים (ס) (ש)
 (ג"א וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה וְלֹא יָסְפָה שׁוּב), דָּא ז', יוֹמָא
 שְׁבִיעָא דְכֻלִּיל שְׁבַע שַׁבְּתוֹת, וּמָאן גְּרִם
 דַּאֲתַתְרַכַּת מִיִּנְיָהּ, בְּגִין דְּעֲבָרוּ יִשְׂרָאֵל עַל אוֹת
 שַׁבַּת וַיּוֹמִין טְבִין וְאוֹת בְּרִית.

מִסְטָרָא דִּיצְחָק דְּאִיהוּ רֵאשׁ הַשָּׁנָה, אֲתָמֵר
 בִּיה (ש) וַתְּבֹא אֵלָיו הַיּוֹנָה לְעֵת עָרֹב,
 וְדָא עָרֹב דִּיצְחָק, וּמִסְטָרָא דְּצַדִּיק אֲתָמֵר
 בִּיה (ש) וְהִנֵּה עֲלָה זֵית טָרֶף בְּפִיָּה, וַיִּדַע נֹחַ
 כִּי קָלוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ, וּבְכָל אֲתֵר דְּלֹא
 אֲשַׁכַּחַת לְתַתָּא דִּיוֹקְנָא דְּבַעְלָה בְּאוֹרֵיתָא, לֹא
 הוּת שְׂרִיא עֲלָהּ, הֵדָא הוּא דְכֻתִּיב (שם ט) וְלֹא
 מְצָאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף רַגְלָהּ בְּגִלּוֹתָא, מִיַּד
 דְּאֲשַׁכַּחַת בַּעְלָה לְרַעִיא מְהִימְנָא, שְׂרִיא עֲלֵיהּ
 וְלֹא חֲזָרַת לְתִיבָהּ, הֵדָא הוּא דְכֻתִּיב (שם יב) וְלֹא
 יָסְפָה שׁוּב אֵלָיו עוֹד, וְעַל דָּא אֲתָמֵר (שם כ) ^ב
 עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְגוֹמֵר,
 אִיְהִי אֶתְדַבְּקַת בִּיה וְאִיהוּ בִּיה.

בְּהוּא זְמַנָּא וַיִּפְתַּח נֹחַ אֶת חַלּוֹן הַתִּיבָה אֲשֶׁר
 עָשָׂה (שם ח טו), וּנְפָקוּ כָלֵהוּ וְאָזְלוּ לַגְּבִי
 יוֹנָה וּבַעְלָה, וְאֲתָמֵר לַגְּבִי נֹחַ וַיִּפְתַּח נֹחַ, מֵאִי
 וַיִּפְתַּח נֹחַ, אֲלֵא רְמִיז וַתִּפְתַּח וַתִּרְאֶהוּ אֶת
 הַיָּלֵד (שמות ב כד), אַדְנִי שְׁפִתֵי תִפְתַּח, וְדָא
 יִשְׂרָאֵל דְּפִתְחִין בְּתִיּוּבְתָא בְּכִיָּה, וּמִיַּד
 וַתַּחֲמוֹל עֲלָיו.

וְעוֹד שְׁכִינְתָא אֲתַקְרִיאַת חַג, בְּכָל זְמַנִּין וַיּוֹמִין
 טְבִין, חַג דְּתִלְת רַגְלִין, דְּאֲתָמֵר
 בְּהוּן (שמות כג יד) שְׁלֹשׁ (דף נט ע"א) רַגְלִים תַּחֲוֹג לִי
 בְּשָׁנָה, וּבְגִינָה יִרְאֶה כָּל זְכוּרָךְ, לְקִיּוּמָא זְכוּר
 וְשְׁמוֹר זְכוּר לְזָכָר וְשְׁמוֹר לְנִקְבָה, כְּלָהוּ אֵלִין דְּאִזְלִין לְאִסְתַּכְּלָא (ג"א

וַיִּזְכֹּר שְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה מֵאֲתוֹ, זֶה
 הַעֲמוּד הָאִמְצָעִי, מִי גְרִם זֶה
 שֶׁהִתְגַּרְשָׁה מִמֶּנּוּ? מִשׁוּם
 שִׁישְׂרָאֵל עֲבָרוּ עַל הַתּוֹרָה. וַיִּחַל
 עוֹד שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרִים (וַיִּשְׁלַח אֶת
 הַיּוֹנָה וְלֹא יָסְפָה שׁוּב), זֶה ז', יוֹם
 הַשְּׁבִיעִי שְׁכוֹלֵל שְׁבַע שַׁבְּתוֹת,
 וּמִי גְרִם שֶׁהִתְגַּרְשָׁה מִמֶּנּוּ? מִשׁוּם
 שֶׁעֲבָרוּ יִשְׂרָאֵל עַל אוֹת שַׁבַּת
 וַיּוֹמִין טְבִימִים וְאוֹת בְּרִית.

מִהֲצַד שֶׁל יִצְחָק שֶׁהוּא רֵאשׁ
 הַשָּׁנָה, נֹאמֵר בּוֹ וַתְּבֹא אֵלָיו
 הַיּוֹנָה לְעֵת עָרֹב, וְזֶה עָרֹב שֶׁל
 יִצְחָק, וּמִצַּד שֶׁל הַצַּדִּיק נֹאמֵר בִּיה
 וְהִנֵּה עֲלָה זֵית טָרֶף בְּפִיָּה, וַיִּדַע
 נֹחַ כִּי קָלוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ,
 וּבְכָל מְקוֹם שֶׁלֹּא מְצָאָה לְמַטָּה
 דְּמוֹתוֹ שֶׁל בַּעְלָה בַּתּוֹרָה, לֹא
 הִיָּתָה שׁוֹרָה עֲלָיו, זֶהוּ שְׁכִתּוּב
 וְלֹא מְצָאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף
 רַגְלָהּ, בְּגִלּוֹת, מִיַּד שֶׁמְצָאָה
 בַּעְלָה אֶת הַרוּעָה הַנְּאֻמָּן, שֶׁרְתָה
 עֲלָיו וְלֹא חֲזָרָה לְתִיבָהּ. זֶהוּ
 שְׁכִתּוּב וְלֹא יָסְפָה שׁוּב אֵלָיו עוֹד,
 וְעַל זֶה נֹאמֵר עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ
 אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְגוֹמֵר, הִיא
 נְדָבָקָה בּוֹ, וְהוּא בִּיה.

בְּאוֹתוֹ זְמַן, וַיִּפְתַּח נֹחַ אֶת חַלּוֹן
 הַתִּיבָה אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּצְאוּ כָלֵם
 וְהִלְכוּ לַיּוֹנָה וּבַעְלָה, וְנֹאמֵר לַגְּבִי
 נֹחַ וַיִּפְתַּח נֹחַ. מֵה זֶה וַיִּפְתַּח נֹחַ?
 אֲלֵא רוּמַז, וַתִּפְתַּח וַתִּרְאֶהוּ אֶת
 הַיָּלֵד, אַדְנִי שְׁפִתֵי תִפְתַּח, וְזֶה
 יִשְׂרָאֵל שְׁפִוֹתְחִים בְּתִיּוּבָה
 בְּכִיָּה, וּמִיַּד וַתַּחֲמוֹל עֲלָיו.

וְעוֹד, שְׁכִינָה נִקְרְאֵת חַג, בְּכָל
 הַזְּמַנִּים וַיּוֹמִין טְבִימִים, חַג שֶׁל
 שְׁלֹשׁ רַגְלִים, שְׁנֹאמֵר בְּהֵם שְׁלֹשׁ
 רַגְלִים תַּחֲוֹג לִי בְּשָׁנָה, וּבְשִׁבְלִיהָ
 יִרְאֶה כָּל זְכוּרָךְ, לְקִיּוּמָא זְכוּר
 וְשְׁמוֹר, זְכוּר לְזָכָר, וְשְׁמוֹר
 לְנִקְבָה. כָּל אֵלוֹ שֶׁהוֹלְכִים

וְשְׁמוֹר זְכוּר לְזָכָר וְשְׁמוֹר לְנִקְבָה, כְּלָהוּ אֵלִין דְּאִזְלִין לְאִסְתַּכְּלָא (ג"א

לְהַסְתַּפֵּל (להכלל) בְּשִׁכְיֵנָה צְרִיכִים לָתֵת לָהּ דוֹרוֹן, זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְלֹא יֵרָאֶה אֶת פְּנֵי יְהוָה רִיקָם, וְצָרִיף לְשִׂמְחָה בָּהּ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְשִׂמְחָת בְּחֻגְף, שְׁהִיא נִקְרָאת שִׂמְחַת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִי שֶׁהוֹלֵךְ לְרֵאוֹת אוֹתָהּ, צָרִיף לְשׁוֹר אֶת עַצְמוֹ מֵעֶצֶב, שְׁהִיא לֵילִית חֲשׂוּכָה, עֲצָבוֹן, שְׂאוּל, טְחוּל, שְׁהִיא מוּם, וְעֲלִיָּה נֹאמֵר כָּל אֲשֶׁר בּוֹ מוּם לֹא יִקְרָב.

אִישׁ כַּמְתַּנֵּת יָדוֹ, זֹו שְׁכִינָה הַעֲלִינָה, שְׁעֲלִיָּה נֹאמֵר מִתָּן בְּסִתְרֵי יְכֶפֶה אָף, מִשׁוּם שְׁהִיא נִסְתָּרָת, עוֹלָם הַבַּא קוֹרְאִים לָהּ מִתְּנָה, וְעֲלִיָּה נֹאמֵר יִשְׂמַח מִשֶּׁה בְּמִתְּנַת חֶלְקוֹ, מִשׁוּם שְׁמִתַּת אֱלֹהִים הִיא, כְּבִרְכַּת יְהוָה אֱלֹהֵי"ךָ אֲשֶׁר נָתַן לָךְ, זֹו שְׁכִינָה תַּחְתּוֹנָה, אַחַת מִצַּד יְמִין - בְּרַכָּה, וְאַחַת מִצַּד שְׂמָאל - מִתְּנָה.

וְעוֹד, שְׁכִינָה הִיא חֲשׁבוֹן תְּקוּפוֹת וּמִזְלוֹת וּמוֹלְדוֹת וְעִבּוּרִים, אַרְבַּע תְּקוּפוֹת שֶׁנִּקְרְאוּ אַרְבַּע תְּקוּפוֹת, וְלִכְל תְּקוּפָה שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים, וּבָהֶם שְׁנַיִם עֶשֶׂר מִזְלוֹת, וְהֵם כְּנֻגֵי שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבֻטֵי יִשְׂרָאֵל, וְהַכֹּל נִקְשֵׁר בְּשֵׁם הַזֶּה אֲדֹנָי, הַשְׁכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה הִיא חֲזָקָה בְּאַרְבַּע תְּקוּפוֹת, שֶׁהֵם מִצַּד הַשְּׂמָאל, חֲזָק תְּקִיף, וְהֵם אֶלֶף דָּלָת נוּן יוֹד, וְכָל שְׁנַיִם עֶשֶׂר הַמִּזְלוֹת קָשִׁים מִצַּד הַדִּין, וּמִשׁוּם שְׁהַמּוֹזוֹן בֹּא מֵהֶם, אָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמְּשֻׁנָּה קָשִׁים מְזוֹנוֹתֵינוּ שֶׁל אָדָם כְּקָרִיעַת יָם סוּף, שֶׁנִּקְרַע בָּהֶם לְשָׁנַיִם עֶשֶׂר קָרְעִים.

וְאוֹתָן אַרְבַּע תְּקוּפוֹת, שְׁתֵּי זְרוּעוֹת וְשְׁתֵּי שׁוֹקִים, שְׁנַיִם עֶשֶׂר מִזְלוֹת, שְׁנַיִם עֶשֶׂר פְּרָקִים שִׁישׁ בָּהֶם, וּכְנֻגָדָם שְׁנַיִם עֶשֶׂר חֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה, וְהֵם ו' ו' סוּד הַעִבּוּר, וְזֶה

לְאַתְּבַלְלָא) בְּשִׁכְיֵנָתָא, צְרִיכִין לְמִיָּהֵב לָהּ דוֹרוֹנָא, הֵדָא הוּא דְכִתְיֵב (דְּבָרִים טו טו) וְלֹא יֵרָאֶה אֶת פְּנֵי יְהוָה רִיקָם, וְצָרִיף לְמַחְדֵי בָּהּ, הֵדָא הוּא דְכִתְיֵב (שם) וְשִׂמְחָת בְּחֻגְף, דְּאִיְהִי חֲדוּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא אֶתְקַרִיבָת, וּמֵאֵן דְּאֲזִיל לְמַחְמֵי לָהּ צְרִיף לְנִטְרָא גְרַמִּיה מֵעֶצְבּוֹ, דְּאִיְהִי לֵילִית חֲשׂוּכָא עֲצָבוֹן שְׂאוּל טְחוּל, דְּאִיְהִי מוּם, וְעֲלִיָּה אֶתְמַר (ויקרא כא יח) כָּל אֲשֶׁר בּוֹ מוּם לֹא יִקְרָב.

אִישׁ כַּמְתַּנֵּת יָדוֹ דָּא שְׁכִינָתָא עֲלָאָה, דְּעֲלָה אֶתְמַר (משלי כא יד) מִתָּן בְּסִתְרֵי יְכֶפֶה אָף, בְּגִין דְּאִיְהִי סְתִימָא, עוֹלָם הַבַּא קוֹרְיָנָן לָהּ מִתְּנָה, וְעֲלָה אֶתְמַר יִשְׂמַח מִשֶּׁה בְּמִתְּנַת חֶלְקוֹ, בְּגִין דְּמִתַּת אֱלֹהִים הִיא, כְּבִרְכַּת יְהוָה אֱלֹהֵי"ךָ אֲשֶׁר נָתַן לָךְ דָּא שְׁכִינָתָא תַּתְּאָה, חַד מִסְטָרָא דִּמְיִנָּא בְּרַכָּה, וְחַד מִסְטָרָא דְשְׂמָאלָא מִתְּנָה.

וְעוֹד שְׁכִינָתָא אִיְהִי חֲשׁבוֹן תְּקוּפוֹת וּמִזְלוֹת וּמוֹלְדוֹת וְעִבּוּרִין, אַרְבַּע תְּקוּפוֹן דְּאֶתְקַרִיאוּ אַרְבַּע תְּקוּפוֹת, וְלִכְל תְּקוּפָה תְּלַת יַרְחִין, וּבְהוֹן תְּרִין עֶשֶׂר מִזְלוֹת, וְאִינוּן לְקַבֵּל תְּרִין עֶשֶׂר שְׁבֻטֵין דִּישְׂרָאֵל, וְכֹלָא אֶתְקַשֵּׁר בְּהֵאִי שְׂמָא אֲדֹנָי, אִיְהִי שְׁכִינָתָא תַּתְּאָה, תְּקִיפָא בְּאַרְבַּע תְּקוּפוֹתֵין, דְּאִינוּן מִסְטָרָא דְשְׂמָאלָא חֲזָק תְּקִיף, וְאִינוּן אֶלֶף דָּלָת נוּן יוֹד, וְכֹלָהוּ תְּרִין עֶשֶׂר מִזְלוֹת קָשִׁין מִסְטָרָא דִּדִין, וּבְגִין דְּמְזוֹנָא קָא אֶתְיָא מְנִיְהוּ, אָמְרוּ מְאִרֵי מִתְּנִיתִין קָשִׁין מְזוֹנוֹתֵינוּ שֶׁל אָדָם כְּקָרִיעַת יָם סוּף, דְּאֶתְקַרַע בְּהוֹן לְתַרִין עֶשֶׂר קָרְעִין.

וְאִינוּן אַרְבַּע תְּקוּפוֹת תְּרִין זְרוּעִין וְתַרִין שׁוֹקִין, תְּרִין עֶשֶׂר מִזְלוֹת תְּרִין עֶשֶׂר

פְּרָקִין דְּאִית בְּהוֹן, וְלְקַבְלֵיהוּ תְּרִין עֶשֶׂר יַרְחֵי שְׁתָּא, וְאִינוּן ו' ו' רְזָא

דַּעבוֹרָא וְדָא יִרְחָא תַּלְתַּ עֶשֶׂר, דָּא א, וְדָא וְא"ו, שְׁתָּא מִתַּלְתַּ עֶשֶׂר יִרְחִין, וּבִיָּה צְרִיף לְהַשְׁוֹת שְׁנַת הַחֲמָה עִם שְׁנַת הַלְּבָנָה, וְלִיַּחַד לֹון בְּמַהֲלָךְ הָאֲמָצְעִי דְאִיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא, וְאִם בַּר נֶשׁ יִדַּע לְמַמְנִי וּלְהַשְׁוֹת שְׁנַת הַחֲמָה עִם שְׁנַת הַלְּבָנָה וְלִיַּחַד לֹון, אִיהוּ יִדַּע מְתִי יִהְיָ פֶּסַח בַּחֲדָשׁ הָאֲבִיב, וּבְדָא יִשְׁוֹן אָבָא וְאֲמָא בְּרָא וּבְרַתָּא, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (דברים ד ו) וּשְׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם כִּי הִיא חֻכְמַתְכֶם וּבִינַתְכֶם, וּשְׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם דָּא ו"ה, כִּי הִיא חֻכְמַתְכֶם וּבִינַתְכֶם דָּא י"ה וּבְמָה יְהוֹן שְׁוִין אָבָא וְאֲמָא בְּרָא וּבְרַתָּא, בְּא' דְהוּא כְּתָרָא עֲלָאָה, דְאֲמָרָה סִיְהֵרָא עֲלָהָ, אִי אֲפֹשֶׁר לְשַׁנֵּי מַלְכִים שִׁישְׁתַּמְשׁוּ בְּכַתֵּר אֶחָד, וּבְגִינְיָה אֲמַרִין בְּשַׁבַּת יוֹמִין טְבִין וּבְרִישֵׁי יִרְחִין, כְּתָר יִתְנוּ לָךְ יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ מְלָאכִים הַמוֹנִי מַעֲלָה, מְלָךְ וּמְלָכוֹת.

וְעוֹד אִיהִי מִצְוֹת שְׁחִיטָה כְּשֶׁרָה בְּזָרִים (ג"א בְּנָשִׁים), דְאֵינוֹן בְּנֵי נֶשׂא דְדַמְיִין לְבַעֲרִין, דְאֵלִין דְלֹא מִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵייתָא צְרִיף לְמַעַבְדַּ בְּהוֹן קָרְבָּנִין דְצִלוֹתִין, דִּיתְקַרְיָבוּ לְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא, וְאִם מִתְקַרְבִין בְּצִלוֹתִין לְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא, וְסַבְלִין כְּמָה מִכְתָּשִׁין, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים מד כג) כִּי עָלִיף הוֹרְגֵנוּ כָּל הַיּוֹם נַחֲשָׁבְנוּ כְּצֹאן טְבַחָה, אֲתַחֲזִי כְּאֵלוּ וְזַבְחַתְּ עָלֵינוּ אֶת עוֹלוֹתֶיךָ וְאֶת שְׁלַמֶיךָ וְגוֹמֵר (שמות כ ד). דְדָא שְׁזִיב לֹון מִמִּיתָה דְמִלְאָךְ הַמּוֹת, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים לו ז) אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יְהו"ה.

וְאֵלִין דְעוֹבְדֵייהוּ כְּבַעֲרִין דְחַקְלָא דְאֲכַלִין בְּלֹא צִלוֹתִין, מִיתַתְהוֹן יִהְיָ כְּבַעֲרִין דְחַקְלָא, וְשְׁחִיט לֹון מְלָאךְ הַמּוֹת מְדָה כְּנָגַד מְדָה, וְלֹא עוֹד אֲלֹא בְּסַפִּין פְּגוּם קָא שְׁחִיט לֹון, וְאֲתַקְרִיאוּ נְבֻלָּה,

הַחֲדָשׁ הַשְּׁלֵשָׁה עֶשֶׂר, זֶה א, וְזֶה וְא"ו, שְׁנָה שֶׁל שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר יִרְחִים, וּבִה צְרִיף לְהַשְׁוֹת שְׁנַת הַחֲמָה עִם שְׁנַת הַלְּבָנָה, וְלִיַּחַד אוֹתָם בְּמַהֲלָךְ הָאֲמָצְעִי שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, וְאִם אָדָם יוֹדֵעַ לְמַנּוֹת וּלְהַשְׁוֹת שְׁנַת הַחֲמָה עִם שְׁנַת הַלְּבָנָה וְלִיַּחַד אוֹתָם, הוּא יוֹדֵעַ מְתִי יִהְיָ פֶּסַח בַּחֲדָשׁ הָאֲבִיב, וּבְזֶה יִשְׁוִי הָאֲבִיב וְהָאִם הַבֵּן וְהַבַּת. זֶהוּ שְׁכַתוּב וּשְׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם כִּי הִיא חֻכְמַתְכֶם וּבִינַתְכֶם. וּשְׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם - זֶה ו"ה. כִּי הִיא חֻכְמַתְכֶם וּבִינַתְכֶם וּבִינַתְכֶם - זֶה י"ה. וּבְמָה יִהְיוּ שְׁוִים הָאֲבִיב וְהָאִם, הַבֵּן וְהַבַּת? בְּא' שֶׁהוּא כְּתָר עֲלִיוֹן, שְׁאוּמְרַת הַלְּבָנָה עֲלֶיהָ, אִי אֲפֹשֶׁר לְשַׁנֵּי מַלְכִים שִׁישְׁתַּמְשׁוּ בְּכַתֵּר אֶחָד, וּבְגִלְלוּ אוֹמְרִים בְּשַׁבַּת יוֹמִים טוֹבִים וּבְרַאשֵׁי חֲדָשִׁים, כְּתָר יִתְנוּ לָךְ יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ מְלָאכִים הַמוֹנִי מַעֲלָה, מְלָךְ וּמְלָכוֹת.

וְעוֹד הִיא מִצְוֹת הַשְּׁחִיטָה הַכְּשֶׁרָה בְּזָרִים (בְּנָשִׁים), שֶׁהֵם בְּנֵי אָדָם שְׁדוּמִים לְבַהּמוֹת, שְׁאֵלוּ שְׁלֹא מִתְעַסְקִים בַּתּוֹרָה, צְרִיף לַעֲשׂוֹת בְּהֵם קְרָבָנוֹת שֶׁל תְּפִלוֹת שִׁיתְקַרְבוּ לְקַדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאִם מִתְקַרְבִים בַּתְּפִלוֹת לְקַדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְסוֹבְלִים כְּמָה מַכּוֹת, זֶהוּ שְׁכַתוּב כִּי עָלִיף הוֹרְגֵנוּ כָּל הַיּוֹם נַחֲשָׁבְנוּ כְּצֹאן טְבַחָה, נִרְאָה כְּאֵלוּ וְזַבְחַתְּ עָלֵינוּ אֶת עוֹלוֹתֶיךָ וְאֶת שְׁלַמֶיךָ וְגוֹמֵר, שֶׁזֶה מְצִיל אוֹתָם מִמִּיתָה שֶׁל מְלָאךְ הַמּוֹת. זֶהוּ שְׁכַתוּב אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יְהו"ה.

וְאֵלֵינוּ שְׁמַעֲשִׂיהֶם כְּבַהּמוֹת הַשְּׁדָה, שְׁאוּכְלִים בְּלֵי תְּפִלוֹת, מִיתַתְּם תַּהֲיֶה כְּבַהּמוֹת הַשְּׁדָה, וְשׁוֹחֵט אוֹתָם מְלָאךְ הַמּוֹת מְדָה כְּנָגַד וְאֵלֵינוּ שְׁמַעֲשִׂיהֶם כְּבַהּמוֹת הַשְּׁדָה, שְׁאוּכְלִים בְּלֵי תְּפִלוֹת, מִיתַתְּם תַּהֲיֶה כְּבַהּמוֹת הַשְּׁדָה, וְשׁוֹחֵט אוֹתָם מְלָאךְ הַמּוֹת מְדָה כְּנָגַד וְאֵלֵינוּ שְׁמַעֲשִׂיהֶם כְּבַהּמוֹת הַשְּׁדָה, שְׁאוּכְלִים בְּלֵי תְּפִלוֹת, מִיתַתְּם תַּהֲיֶה כְּבַהּמוֹת הַשְּׁדָה, וְשׁוֹחֵט אוֹתָם מְלָאךְ הַמּוֹת מְדָה כְּנָגַד

וְעַלִּיּוֹהוּ אֶתְמַר ^(ישעיה כו יט) נִבְלַתִּי יְקוּמוּן, מֵאִי סָפִין פָּגוּם דָּא סְמָא"ל אֶל אַחַר, סָפִין פָּגוּם וְדָאִי אֶתְקָרִי, וְאִיּוֹהִי פְגִימָה סַם הַמּוֹת, טְרִיפָה וְנִבְלָה. ^(דף נט ע"ב) וְכִיּוֹן דְּאֶתְיִיּוֹבּוּ בִּידֵיהוֹן כְּבָר קָבִילוּ עֲנֻשְׁיָהּ, וּבְגִין דָּא נִבְלַתִּי יְקוּמוּן, וְכָל סִירְכָאן דְּסַם הַמּוֹת אֵינּוּן רַגְלִין דִּילָהּ, וְעַלִּיּוֹהוּ אֶתְמַר ^(משלי ה ה) רַגְלֵיָהּ יוֹרְדוֹת מְוֹת וְגוֹמֵר, וְאֵינּוּן ח"י סְרֻכּוֹת, עַלִּיּוֹהוּ פְתִיב ^(בראשית ח כא) וְלֹא אוֹסִיף עוֹד לְהַפּוֹת אֶת כָּל ח"י פְּאֶשֶׁר עָשִׂיתִי, לְאֵינּוּן דְּמַצְלִין ח"י בְּרַכָּאן דְּצְלוֹתֵין, ^(ומאן גרים דמי טופנא מתגברין, מאן דאריק מוא דזרע ברית מילה בנדה שפחה גויה זונה) וְלַעוֹלָם וּוּרְדָא בְּכָל אֶתֶר דְּתַתְּסַרְף טְרַפָּה וְאִינְה חֵיָהּ, דְּבְכָל אֶתֶר דְּתַתְּסַרְף בְּבַר נֶשׁ בַּחוּבִין דִּילָהּ קְטִילַת.

וְעוֹד שְׂכִינְתָּא אִיּוֹהִי מְצוֹת אָסִיפַת נוּנֵי יַמָּא דְּאוּרִייתָא, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן דְּגִים וַחֲגָבִים אֵינְן טְעוּנִין שְׁחִיטָה, וְאֵינּוּן תַּלְמִידֵי דְבִי רַב דְּמַתְּרַבִּין בִּימָא דְּאוּרִייתָא, דְּעַלִּיּוֹהוּ אֶתְמַר אָסִיפַתָּן הִיא הַמַּתְּרַת אוֹתָן, הֵדָּא הוּא דְּכֵתִיב ^(במדבר יא כב) יֵאֶסֶף לָהֶם וּמָצָא לָהֶם, הִיא הַמַּתְּרַת אוֹתָם מִשְׁחִיטָה וְדָאִי.

וְנִרְבּוּי דְּשְׂכִינְתָּא אֵינּוּן פְּסוּי דָם חֵיָה אוּ עוֹף, דְּאֵינּוּן כְּנָפֵי יוֹנָה, וְאַלִּין אֵינּוּן כְּנָפֵי מְצוּהָ, דְּמַכְסִין עַל דְּמִיּוֹן, דְּלֹא שְׁלֹטִין עַלִּיּוֹהוּ פְּלִבִין דְּאֵנּוּן חֲצִיפִין, דְּאֵינּוּן מְלָאכֵי חַבְלָה ^(ובלהו), וְדִלָּא אֶשְׁתַּמוּדְעוּן בְּהוֹן מְאִרֵי חוּבִין, ^(הרי) הֵכִי הָדָם הוּא הַנֶּפֶשׁ, וְעַפְרָא דְּמַכְסִיָּא עֲלִיו רָמִיז ^(דברים לב מג) וְכִפֹּר אֲדַמְתּוּ עִמּוֹ.

וְעוֹד שְׂכִינְתָּא אִיּוֹהִי בְּדִיקַת סִימְנֵי חֵיָה אוּ עוֹף, מִבְּנֵי נֶשֶׁא דְּדַמְיִין לְחִיּוֹן וּבְעֵרִין וְעוֹפִין, דְּעַלִּיּוֹהוּ אֶתְמַר ^(שמואל א יד לד) וְשַׁחַטְתֶּם בָּזָה,

מִדָּה, וְלֹא עוֹד, אֶלָּא בְּסָפִין פָּגוּם שׁוֹחֵט אוֹתָם, וְנִקְרְאוּ נִבְלָה, וְעַלִּיּוֹהֶם נֶאֱמַר נִבְלַתִּי יְקוּמוּן. מַה זֶה סָפִין פָּגוּם? זֶה סְמָא"ל אֶל אַחַר, וְדָאִי נִקְרָא סָפִין פָּגוּם, וּפְגִימָה הִיא סַם הַמּוֹת, טְרַפָּה וְנִבְלָה, וְכִיּוֹן שְׁנַתְּנוּ בִּידֵיהֶם, כְּבָר קָבִילוּ עֲנֻשָׁם, וּמִשּׁוּם זֶה נִבְלַתִּי יְקוּמוּן, כָּל הַסְּרֻכּוֹת שֶׁל סַם הַמּוֹת הֵן הַרְגָלִים שְׁלָהּ, וְעַלִּיהֶן נֶאֱמַר רַגְלֵיָהּ יוֹרְדוֹת מְוֹת וְגוֹמֵר, וְהֵן שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה סְרֻכּוֹת, עַלִּיהֶן כְּתוּב וְלֹא אוֹסִיף עוֹד לְהַפּוֹת אֶת כָּל ח"י פְּאֶשֶׁר עָשִׂיתִי, לְאוֹתָם שְׁמַתְפַּלְלִים שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה בְּרֻכּוֹת שֶׁל הַתְּפִלוֹת. ^(ומי גרם שמי המבול מתגברים? מי שמריק מי הזרע של ברית מילה בנדה שפחה גויה זונה) וְלַעוֹלָם הַיּוֹרְדָא, בְּכָל מְקוֹם שְׁתַּסְתַּרְף - טְרַפָּה, וְאִינְה חֵיָהּ, שְׂבָכַל מְקוֹם שְׁתַּסְתַּרְף בְּאֶדָם בַּחֲטָאָה - הוֹרְגַת.

וְעוֹד, שְׂכִינְהָ הִיא מְצוֹת אָסִיפַת דְּגֵי הַיָּם שֶׁל הַתּוֹרָה, שְׁנֶאֱמַר בָּהֶם דְּגִים וַחֲגָבִים אֵינְן טְעוּנִין שְׁחִיטָה, וְהֵם תַּלְמִידֵי בֵּית רַב שְׁמַתְרַבִּים בֵּינֵם הַתּוֹרָה, שְׁעַלִּיהֶם נֶאֱמַר אָסִיפַתָּן הִיא הַמַּתְּרַת אוֹתָן. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב יֵאֶסֶף לָהֶם וּמָצָא לָהֶם, הִיא הַמַּתְּרַת אוֹתָם מִשְׁחִיטָה וְדָאִי.

וְכִנְפֵי הַשְּׂכִינָה הֵם פְּסוּי דָם חֵיָה אוּ עוֹף, שְׁהֶם כְּנָפֵי יוֹנָה, וְאַלוּ הֵם כְּנָפֵי מְצוּהָ, שְׂמַכְסִים עַל דְּמִיּוֹהֶם, שְׁלֹא שׁוֹלְטִים עַלִּיהֶם כְּלָבִים שְׁהֶם חֲצוּפִים, שְׁהֶם מְלָאכֵי חַבְלָה ^(ובלם), וְשְׁלֹא מִפְּרִים בָּהֶם בְּעַלִּי הַחֻבּוֹת, ^(הרי) כִּף הָדָם הוּא הַנֶּפֶשׁ, וְהַעֲפָר שְׂמַכְסָה עֲלִיו רוּמֵז וְכִפֹּר אֲדַמְתּוּ עִמּוֹ.

וְעוֹד, שְׂכִינְהָ הִיא בּוֹדְקַת סִימְנֵי חֵיָה אוּ עוֹף מִבְּנֵי אֲדָם שְׂדוּמִים לְחִיּוֹת וּבַהֲמוֹת וְעוֹפּוֹת, שְׁעַלִּיהֶם נֶאֱמַר וְשַׁחַטְתֶּם בָּזָה, בְּדַק כְּמוֹ זֶה, שְׁהֶם סוֹבְלִים מִכּוֹת, כְּמוֹ

בְּדוֹק כְּמוֹ זֶה, דְּאִינוּן סְבָלִין מִכְתְּשִׁין, כְּמָה
 דְּאוּקְמוּהוּ פִּי עֲלִיף הוֹרְגָנוּ כָּל הַיּוֹם (תהלים מד
 כג), וּבְכָל יוֹמָא לָא מְנִיחִין צְלוֹתֵין, וּבְדִיק לֹון
 קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּכֵמָה מִכְתְּשִׁין, וְאִמְרִין זֶה
 לְזֶה בְּצְלוֹתֵין, קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא פְּרִיק לָן
 מְדִינָא דְּבַעֲרִין וְחִיוֹן דְּאַרְעָא, וְאַעִיל לָן לְמַהוּי
 לָן חוּלְקָא בְּמִלְאַכְיָא, דְּאִינוּן חֵיות הַקְדָּשׁ,
 דְּקָרְאן זֶה לְזֶה וְאִמְרִין קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ,
 דָּא אִיהוּ (קְדוֹשׁ) דְּאַתְקַדְּשׁ שְׁמִיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף
 הוּא עַל יְדִידָהּ, וְיִהְיָ לִיהּ חוּלְקָא בֵּיהּ.

וְעוֹד וּשְׁחַטְתֶּם בְּזֶה דָּא אַל"ף דַּל"ת נו"ן
 יו"ד, דְּבֵיהּ דָּן קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא כָּל
 גְּזִיקִין, וְעַל כָּל אַלִּין דְּקֻטְלִין חַד לְחַבְרִיהּ,
 וְעַל כָּל אַלִּין דְּגֻזְלִין יְהוּ"ה אִיהוּ דָּן, דְּאַתְלַבֵּשׁ
 בְּתַהוּ וְבַהוּ וְחַשְׁףּ וְתַהוּם, וְדָן בְּהוּן אַרְבַּע
 מֵיתוֹת בֵּית דִּין, וְהָא אוּקְמוּהוּ כְּלַהוּ בְּאַתְנוּן,
 י" גַּחְלַת, ו' שְׁלֵהוּבָא, ה"ה גְּוֹנִין וְנִהוּרִין
 דְּנוּרָא דָּא אִיהוּ שְׁרַפָּה, (דברים ד כד) כִּי יְהוּ"ה
 אֶלְהִי"ף אֵשׁ אוֹכְלָה הוּא, סְקִילָה בְּתַלַּת אַבְנִין
 י" י" י, וְאִינוּן יְהוּ"ה כ"ו, וְד' אַתְנוּן י" י" י,
 הָרַג בְּחַרְבָּא, י' רִישָׁא דְּחַרְבָּא, ו' גּוּפָא
 דְּחַרְבָּא, ה"ה תְּרִין פְּפִיּוֹת דִּילָהּ, חֲנֹק ו' (ס"א
 ג) אַתְעֵבִיד חוּט כְּגוּוּנָא דָּא זְרָקָא וְעֵלָה י'
 דְּעִזְקָא בְּחוּטָא לְמַהוּי בְּרִיף לָהּ עַל צוּאֵר,
 וְרָזָא דְּמִלָּה (במדבר כו ג) אָבִינוּ מֵת בְּמַדְבָּר, מִקְ"ף
 וְהוּל"ף אִינוּן ה"ה, חַד מִקְ"ף לִיהּ וְחַד הוּלְף,
 עַד דְּחֲנֻקִין לִיהּ, וּבְגִין דָּא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיף
 הוּא, רָאוּ עֲתָה כִּי אָנִי אָנִי הוּא, אָנִי אָמִית
 וְאַחֲיָהּ, מְחַצְתִּי וְאָנִי אָרְפָּא וְאִין מִיַּדִּי
 מְצִיל (דברים לב לט).

ו' עֵץ, גְּבוּהַ חֲמֻשִׁים אָמָה דָּא ה' דְּסִלִיקַת בֵּי
 לְחֲמֻשִׁין, זְרָקָא קוּ דְּחֲנִיקַת בְּתַלַּת אַתְנוּן,
 דְּשְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה אִיהִי דָּן אַרְבַּע מֵיתוֹת בֵּית דִּין, אִיהִי חֲנִיקַת לְחִיבְיָא,

שְׁבִאֲרוּהוּ כִּי עֲלִיף הוֹרְגָנוּ כָּל
 הַיּוֹם, וּבְכָל יוֹם לָא מְנִיחִים אֶת
 הַתְּפִלוֹת, וּבוּדֵק אוֹתָם הַקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא בְּכֵמָה מְכוֹת, וְאוּמְרִים
 זֶה לְזֶה בְּתַפְלוֹת: הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא גָּאֵל אוֹתָנוּ מִדִּין הַבְּהֻמוֹת
 וְהַחַיּוֹת שֶׁל הָאָרֶץ, וְהַכְּנִיס אוֹתָנוּ
 שְׂיֵהֶיָהּ לָנוּ חֵלֶק עִם הַמְּלֹאכִים,
 שֶׁהֵן חַיּוֹת הַקְדָּשׁ, שְׁקוּרָאִים זֶה
 לְזֶה וְאוּמְרִים קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ,
 זֶהוּ (קְדוֹשׁ), שְׁמַתְקַדְּשׁ שְׁמוֹ שֶׁל
 הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל יְדוּ וְיִהְיֶה
 לוֹ חֵלֶק בּוֹ.

וְעוֹד, וּשְׁחַטְתֶּם בְּזֶה, זֶה אַל"ף
 דַּל"ת נו"ן יו"ד, שְׁבוּ דָּן הַקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא אֶת כָּל הַגְּזִיקִין, וְעַל
 כָּל אֵלוּ שֶׁהוֹרְגִים אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ,
 וְעַל כָּל אֵלֶּה שְׁגוּזָלִים יְהוּ"ה הוּא
 דָּן, שְׁמַתְלַבֵּשׁ בְּתַהוּ וְבַהוּ וְחַשְׁףּ
 וְתַהוּם, וְדָן בְּהֵם אַרְבַּע מֵיתוֹת
 בֵּית דִּין, וְהָרִי בְּאֵרוֹ אֶת כָּל־ם
 בְּאוֹתִיוֹת, י" גַּחְלַת, ו' שְׁלֵהוּבָת,
 ה"ה הַגְּוֹנִים וְהָאוּרוֹת שֶׁל הָאֵשׁ,
 זוֹהִי שְׁרַפָּה, כִּי יְהוּ"ה אֶלְהִי"ף
 אֵשׁ אוֹכְלָה הוּא. סְקִילָה בְּשִׁלֵּשׁ
 אַבְנִים י" י" י, וְהֵם יְהוּ"ה כ"ו,
 וְאַרְבַּע אוֹתִיוֹת י" י" הָרַג בְּחַרְבָּ.
 י' רִאשׁ הַחַרְבָּ, ו' גּוּף הַחַרְבָּ, ה"ה
 שְׁתֵּי פִּיפִיּוֹת שְׁלֵהּ. חֲנֹק ו' (כ),
 נַעֲשֶׂה חוּט כְּמוֹ זֶה זְרָקָא, וְעֵלָהּ
 י' שֶׁל טַבַּעַת, בְּחוּט לְהִיוֹת כְּרוּף
 לָהּ עַל צוּאֲרָהּ, וְסוּד הַדְּבָר -
 אָבִינוּ מֵת בְּמַדְבָּר. מִקְ"ף וְהוּל"ף
 הֵם ה"ה, אֶחָד מִקְ"ף אוֹתוֹ וְאֶחָד
 הוּלְף, עַד שְׁחוּנְקִים אוֹתוֹ, וּמִשּׁוּם
 זֶה אָמַר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רָאוּ
 עֲתָה כִּי אָנִי אָנִי הוּא, אָנִי אָמִית
 וְאַחֲיָהּ, מְחַצְתִּי וְאָנִי אָרְפָּא וְאִין
 מִיַּדִּי מְצִיל.

ו' עֵץ, גְּבוּהַ חֲמֻשִׁים אָמָה, זו ה'
 שְׁעוּלָה בֵּי לְחֲמֻשִׁים. זְרָקָא קוּ
 שְׁחוּנְקַת בְּשִׁלֵּשׁ אוֹתִיוֹת,
 דְּשְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה אִיהִי דָּן אַרְבַּע מֵיתוֹת בֵּית דִּין, אִיהִי חֲנִיקַת לְחִיבְיָא,

שְׁהִשְׁכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה הִיא דְנָה אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין, הִיא חוֹנֶקֶת אֶת הַרְשָׁעִים וְהוֹרֶגֶת אוֹתָם בְּשֶׁרְפָה וּבִסְקִילָה, וּמִשּׁוּם זֶה רָאוּ עֲתָה כִּי אֲנִי הוּא. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְיִסְרְתִי אֶתְכֶם אִף אֲנִי וְגוֹמֵר, וּכְמוֹ שֶׁבִשְׁמוֹ הוֹרֵג אֶת מִי שְׁעוֹבֵר עַל כְּרִיתוֹת וּמִיתוֹת בֵּית דִּין שֶׁל הַתּוֹרָה, כִּף מִרְפָּא וּמַחֲיָה בְּשֵׁמוֹ אֶת מִי שְׁמַקְיָם אוֹתָם.

וְעוֹד, מִצּוֹת גְּזֵלַת הָעֲנִי בְּכַתִּיבֶם זֹו שְׁכִינָה, שְׁמִי שְׁגוֹזֵל תִּפְלָה, שְׁהִיא צְדָקָה לְצַדִּיק ח"י הָעוֹלָמִים, כּוֹלֵל שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה בְּרֻכּוֹת, כְּאֵלוֹ גִּזְלֵ לֹו אֶת הַחַיִּים שְׁלוֹ שְׁהִיא שְׁכִינָה, שְׁנֹאֵמַר בְּהַ רָאָה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבַּת, וְכֵן מִי שְׁגוֹרַע מֵעֲנֵג שֶׁבֶת כְּאֵלוֹ גִּזְלֵ לֹו אֶת שְׁכִינָתוֹ, שְׁהִיא שֶׁבֶת בֵּת יַחֲיִידָה, וְזֶה גוֹרֵם שְׁנֹגְזֵלַת מִמֶּנּוּ בְּגֵלוֹת. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וּבְכַפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם, וּתְשׁוּבָה מַה הִיא? וְהַשִּׁיב אֶת הַגְּזֵלָה אֲשֶׁר גִּזַּל, שְׁיַחְזִיר הַשְׁכִּינָה לְמִקּוּמָהּ, אוֹ אֶת הָעֶשֶׂק אֲשֶׁר עָשָׂק, זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁנִפְרָד מִמֶּנָּה, שְׁשְׁכִינָה נִקְרָאת מִצּוֹת עֲשֵׂה מִצַּד הַיָּמִין, וּמִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה מִצַּד הַשְּׂמָאל, וְהַתּוֹרָה נִקְרָאת מִצַּד הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי, וְכֹל מִי שְׁגוֹזֵל אוֹ עוֹשֵׂק בַּתּוֹרָה, וּבְמִצּוֹת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, כְּאֵלוֹ גִּזַּל שְׁכִינָה מְזוֹרְעוֹת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְכֵן מִצַּד שֶׁל יִסּוּד ח"י הָעוֹלָמִים נִקְרָאת מִצּוֹת בְּרִית מִילָה, מִי שְׁגוֹזֵל בְּבְרִית וּמוֹצִיא זֶרַע מִמֶּנּוּ לְרִשּׁוֹת זָרָה, כְּאֵלוֹ הוֹצִיא מְרִשּׁוֹת הַיַּחֲזִיד לְרִשּׁוֹת הַרְבִּיבִים, וְגַרְם שְׁתַּהֲיָה שְׁכִינָה יוֹצֵאת מִמִּקּוּמָהּ, שְׁהִיא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, רִשּׁוֹת הַיַּחֲזִיד, וְהַגְּלָה אוֹתָהּ בֵּין אַמּוֹת הָעוֹלָם, שְׁהֵם רִשּׁוֹת הַרְבִּיבִים. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וּבְכַפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם, וּמִשּׁוּם

וְהָרַג לֹוֹן, בְּשֶׁרְפָה וּסְקִילָה, וּבְגִיֵן דָּא רָאוּ עֲתָה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (ויקרא כו כח) וְיִסְרְתִי אֶתְכֶם אִף אֲנִי וְגוֹמֵר, וּכְמָה דְבִשְׁמִיָּה קָטִיל לְמָאן דְּאֵעְבֵּר עַל כְּרִיתוֹת וּמִיתוֹת בֵּית דִּין דְּאוֹרִיִּיתָא, הָכִי מִסִּי וּמַחֲיָה בְּשְׁמִיָּה לְמָאן דְּמַקְיִים לֹוֹן.

וְעוֹד מִצּוֹת גְּזֵלַת הָעֲנִי בְּכַתִּיבֶם דָּא שְׁכִינָתָא, דְּמָאן דְּגִזֵּיל צְלוֹתָא דְּאִיהִי צְדָקָה לְצַדִּיק ח"י עַלְמִין, כְּלִיל ח"י בְּרַכָּאן, כְּאֵלוֹ גִּזֵּיל לִיָּה חַיִּים דִּילִיָּה דְּאִיהוּ שְׁכִינָתָא, דְּאֶתְמַר בְּהַ (קהלת ט ט) רָאָה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבַּת, וְכֵן מָאן דְּגָרַע מֵעֲנֵג שֶׁבֶת, כְּאֵלוֹ גִּזֵּיל לִיָּה שְׁכִינָתִיהָ דְּאִיהִי שֶׁבֶת בֵּת יַחֲזִידָה, וְדָא גַרְם דְּאֶתְגִּזֵּילַת מִיָּה בְּגֵלוֹתָא, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (ישעיה ג ובכפשעיעכם שלחה אמכם, ותיובתא מאי ניהו והשיב (דף ט ו"א) את הגזלה אשר גזל (ויקרא ה כג). דיחזיר שכינתא לאתרה, או את העשק אשר עשק (שם) דא קודשא בריך הוא דאתפרש מינה, דשכינתא אתקריאת מצות עשה מסטרא דימינא, ומצות לא תעשה מסטרא דשמאלא, ותורה אתקריאת מסטרא דעמודא דאמצעיתא, וכל מאן דגזיל או עשק באורייתא, ובמצות עשה ולא תעשה, כאלו גזל שכינתא מדרועוי דקודשא בריך הוא.

וְכֵן מִסְטָרָא דִּיִּסּוּד ח"י עַלְמִין, אֶתְקַרִּיאת מִצּוֹת בְּרִית מִילָה, מָאן דְּגִזֵּל בְּבְרִית וְאִפִּיק זֶרַעָא מִיָּה לְרִשּׁוֹ נּוֹכְרָאָה, כְּאֵלוֹ אִפִּיק מְרִשּׁוֹת הַיַּחֲזִיד לְרִשּׁוֹת הַרְבִּיבִים, וְגַרְם לְמַהוּי שְׁכִינָתָא נִפְקָא מֵאֶתְרָה דְּאִיהִי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל רִשּׁוֹת הַיַּחֲזִיד, וְגִלָּה אוֹתָהּ בֵּין אוּמִין דְּעַלְמָא דְּאִינוּן רִשּׁוֹת הַרְבִּיבִים, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (ישעיה ג ובכפשעיעכם שלחה אמכם, ובגין דא לא תשא את שם יהו"ה אלהי"ך לשוא (שמות כ

זֶה לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה
 אֱלֹהֵיךָ לְשׂוֹא. מֵה זֶה שֵׁם
 יְהוָה? זו שְׂכִינָה, לְשׂוֹא - זו
 עֲבוּדָה זָרָה שְׁגָלָתָהּ לְשֵׁם.

וְעוֹד, הִיא תְּשׁוּבָה יוֹם הַכַּפּוּרִים,
 כְּלוּלָה מֵעֲשֶׂרֶת יָמֵי תְּשׁוּבָה שֶׁהֵן
 י"ה, יוֹם הַכַּפּוּרִים זֶה ה' כְּלוּלָה
 מִחֲמַשׁ תְּפִלוֹת, עֲשֶׂרֶת יָמֵי
 תְּשׁוּבָה זוּ י', לְקַבֵּל שְׁבִים זֶה
 ו"ה. כֹּל מִי שֶׁחֲזָר בְּתְּשׁוּבָה
 כְּאֵלֹו הַחֲזִיר ו"ה עִם י"ה, וְהַעֲקָר
 - לְהַעֲלוֹת הַכֹּל בְּמַחְשָׁבָה שֶׁהִיא
 יו"ד ה"א ו"א ה"א.

וְגִבּוּרָה שֵׁם סִמָּא"ל, שֶׁהוּא יִצְר
 הָרַע, וְכֹל מִי שִׁיתְּגַבֵּר עַל יִצְרוֹ
 כְּאֵלֹו הִזָּה מִתְּגַבֵּר בְּגִבּוּרָה עַל
 סִמָּא"ל בְּדִין לְגַבֵּי בְּנָיו, וּמִשׁוֹם
 זֶה אָמְרוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, אֵיזְהוּ
 גִבּוּר? הַפּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ. מֵה זֶה
 הַפּוֹבֵשׁ? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּכְבַשְׁהָ,
 שֶׁתְּהִיָּה כְּבוֹשָׁה תַּחַת יְדוֹ כְּכֹל
 שֶׁהוּא כְּבוֹשׁ וְקָשׁוּר תַּחַת יְדֵי
 הָאָדָם.

וְצָרִיךְ אָדָם לְקַבֵּל עָלָיו חֲמֵשֶׁה
 עֲנוּיִים, בְּשִׁבִיל הַעֲנוּי שְׁגָרָם לֵה'
 הַקְּטָנָה שְׁגָלָתָהּ בְּגִלוּת, וְנִקְרָאת
 עֲנִיָּה סַעֲרָה לֹא נִחְמָה, וְהָאֵב
 וְהָאֵם הֵם יוֹרְדִים בְּקִמִּין וּשְׂמַאל
 לְקַבֵּל בָּהֶם ו"ה, שֶׁהֵם תּוֹרָה
 וּמִצְוָה, וְסוּד הַדְּבָר - וְשֵׁב וְרַפָּא
 לוֹ, וְזֶה הוּא שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל עַד
 יְהוָה אֱלֹהֵיךָ.

וְעוֹד, מִצְוַת פְּרִיָּה וְרִבְיָה זו
 שְׂכִינָה, לֹא תֵהוּ כְּרָאָה לְשִׁבְת
 יִצְרָה, כֹּל תִּלְמִיד חֶכֶם שְׂמוּנָע
 מִמֶּנָּה עֹנֵת קְרִיאַת שְׁמַע, כְּאֵלֹו
 מוּנָע מִמֶּנָּה בְּרִכּוֹת מִלְּמַעְלָה.
 שֶׁשָּׂה צְדָדִים הֵם שְׁפִלוּלִים בְּאוֹת
 ו', שֶׁהוּא עֵץ פְּרִי עֲשֶׂה פְּרִי, מֵהוּ
 הַפְּרִי שֶׁלוֹ? י', שְׂאוֹת ו' הִיא עֲנָף
 שֶׁל הָאֵילָן, שֶׁנִּפְרַד לְשֶׁשֶׁה
 עֲנָפִים, וּמִשָּׁשׁ לְעֲנָפִים שְׂאִין לָהֶם
 חֲשׁוּבֹן, י' הִיא פְּרִי עַל כֹּל עֲנָף
 וְעֲנָף שֶׁהוּא ו'.

מֵאֵן שֵׁם יְהוָה דָּא שְׂכִינְתָא, לְשׂוֹא דָּא
 עֲבוּדָה זָרָה דְגָלַת תַּמָּן.

וְעוֹד אֵיזְהִי תְּשׁוּבָה יוֹם הַכַּפּוּרִים, כְּלוּלָה
 מֵעֲשֶׂרֶת יָמֵי תְּשׁוּבָה דְאֵינוֹן י"ה, יוֹם
 הַכַּפּוּרִים דָּא ה' כְּלוּלָה מִחֲמַשׁ צְלוֹתִין, עֲשֶׂרֶת
 יָמֵי תְּשׁוּבָה דָּא י', לְקַבֵּל שְׁבִים דָּא ו"ה, כֹּל
 מֵאֵן דְּחֲזָר בְּתִיּוּבְתָא כְּאֵלֹו חֲזָר ו"ה עִם י"ה,
 וְעֲקָרָא לְסַלְקָא כְּלָא בְּמַחְשָׁבָה דְאֵיזְהִי יו"ד
 ה"א ו"א ה"א.

וְגִבּוּרָה תַּמָּן סִמָּא"ל דְאֵיזְהוּ יִצְר הָרַע, וְכֹל מֵאֵן
 דִּיתְגַּבֵּר עַל יִצְרִיהּ כְּאֵלֹו הִזָּה מִתְּגַבֵּר
 גִּבּוּרָה עַל סִמָּא"ל בְּדִינָא לְגַבֵּי בְּנָיו, וְכַגִּין דָּא
 אָמְרוּ מְאִרֵי מִתְּנִיתִין, אֵיזְהוּ גִבּוּר הַפּוֹבֵשׁ אֶת
 יִצְרוֹ, מֵאִי הַפּוֹבֵשׁ, כְּמָה דְאֵתְּ אָמַר (בראשית א
כח) וּכְבַשְׁוּהָ, דִּיזְהִיא כְּבוֹשָׁה תַּחַת יְדֵיהּ, כְּכֹל כְּאֵל
 דְאֵיזְהוּ כְּבוֹשׁ וְקָשׁוּר תַּחַת יְדֵי דְבַר נֶשׁ.

וְצָרִיךְ בַּר נֶשׁ לְקַבֵּלָהּ עָלֶיהָ חֲמֵשׁ עֲנוּיִין, בְּגִין
 עֲנוּי דְגָרִים לֵה' זְעִירָא דְגָלַת בְּגִלוּתָא,
 וְאֵתְקִרִיאַת עֲנִיָּה סוּעֲרָה לֹא נוֹחְמָה, וְאָבָא
 וְאָמָא אֵינוֹן נִחְתִי בִימִינָא וּשְׂמַאלָא, לְקַבֵּלָהּ
 בְּהוֹן ו"ה, דְאֵינוֹן תּוֹרָה וּמִצְוָה, וְרַזָּא דְמִלָּה
 וְשֵׁב וְרַפָּא לוֹ (ישעיה ו
י) וְדָא אֵיזְהוּ שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל
 עַד יְהוָה אֱלֹהֵיךָ (הושע יד ב).

וְעוֹד מִצְוַת פְּרִיָּה וְרִבְיָה דָּא שְׂכִינְתָא, לֹא תֵהוּ
 כְּרָאָה לְשִׁבְת יִצְרָה (ישעיה מה יח), כֹּל
 תִּלְמִיד חֶכֶם דְּמִנְע מִינָה עֹנֵת קְרִיאַת שְׁמַע
 כְּאֵלֹו מִנְע מִינָה בְּרִכְאָן מְלַעֲלָא.

שִׁית סְטָרִין אֵינוֹן דְכְּלִילָן בְּאֵת ו',
 דְאֵיזְהוּ (בראשית א יא) עֵץ פְּרִי עֲוֹשָׁה פְּרִי,
 מֵאֵן פְּרִי דִילִיָּה י', דְאֵת ו' אֵיזְהוּ עֲנָפָא דְאֵילָנָא,
 דְאֵתְפָּרֵשׁ לְשִׁית עֲנָפִין, וּמִשִׁית לְעֲנָפִין דִּלִּית
 לוֹן חוּשְׁבֹן, י' אֵיזְהִי אֵיבָא עַל כֹּל עֲנָפָא וְעֲנָפָא
 דְאֵיזְהוּ ו'.

קם וְאָמַר רַבִּי חֲזוֹר בָּךְ, אֵילָנָא הוּא וְ, אֵיבָא דִּילֵיהּ י' הָכִי הוּא וְדָאִי, אָבֵל עֲנַפּוּי לְעֵילָא אִיהוּ ה' עֲלָאָה וְשָׂרְשׁוּי ה' תַּתָּאָה, וּמָאן דְּאֶפְרִישׁ עֲנַפָּא מִיְנֵיהּ דָּא אִיהוּ מְקַצֵּץ בְּנִטְיַעוֹת, וְהָכִי אֶתְקַצֵּץ אִיהוּ מֵעֲלָמָא דִּין וּמֵעֲלָמָא דְאִתִּי.

וְעוֹד מְצוּה לְאַתְעֲסָקָא בְּאוּרֵיטָא יוֹמָם וְלַיְלָה, זְהוּ שְׁכִינָתוֹב וְהִגִּית בּוּ יוֹמָם וְלַיְלָה, וְכִי יָכוֹל אָדָם לְהִתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה בְּכָל הַיָּמִים וְהַלֵּילוֹת כָּל יָמָיו, וְהָרִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא בָּא בְּטְרוּנְיָא עִם בְּרִיּוֹתָיו? אֵלֹא כָּל מִי שְׁקוֹרָא קְרִיאַת שְׁמַע בְּכָל יוֹם עָרַב וּבֹקֵר, כְּאֵלוּ מְקוֹם בּוּ וְהִגִּית בּוּ יוֹמָם וְלַיְלָה, כָּל הַמְצוּוֹת יֵשׁ מֵהֶם שְׁתַּלּוּיֹת בְּפָרִי הָאֵילָן, מֵהֶם בְּעֲנַפִּים, מֵהֶם בְּשָׂרָשִׁים, מֵהֶם בְּאֵילָן, וּמִשּׁוּם זֶה נִקְרְאָת הַתּוֹרָה עֵץ חַיִּים, וְכָל מִי שְׂאוּכַל מִמֶּנּוּ, וְאָכַל וְחַי לְעַלְמֵי עוֹלָם.

וְיֵשׁ אֵילָן לְמַטָּה שְׁעֲנַפּוּי וְשָׂרְשׁוּי וְהַגּוֹף וְהַפְּרִי שְׁלוֹ, כְּלָם סַם הַמּוֹת, וְזֶה סַמָּא"ל. מִי שְׁעוֹבֵר עַל הַתּוֹרָה, נִשְׁקָה מֵאוֹתוֹ אֵילָן וּמִתְפָּרְנֵס מִמֶּנּוּ, וְעֵלְיוּ נֶאֱמַר כִּי בְיוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, וּמִהֲצַד שְׁלוֹ חַיִּי צַעֵר.

וְעוֹד, שְׁכִינָה הִיא מְצוּת הַעֲמֻדָת מְלֵךְ, זְהוּ שְׁכִינָתוֹב שׁוּם תְּשִׁים עֲלֵיךְ מְלֵךְ, וְכַבֵּיכוֹל, כָּל זְמַן שְׂאִין שְׁכִינָה בְּמִקּוּמָה אֵין מְלֵךְ, וּמִשּׁוּם שְׁשְׁכִינָה הִיא מְלָכוֹת עַל אָדָם, נֶאֱמַר בּוּ שׁוּם תְּשִׁים עֲלֵיךְ מְלֵךְ, לְהִיּוֹת יִשְׂרָאֵל בְּהַ כְּלָם בְּנֵי מְלָכִים. שְׂאִין מְלֵךְ בְּלִי מְלָכוֹת, שְׁבַגְלוֹת שְׁפָחָה תִּירֵשׁ גְּבֻרְתָּהּ, וּבְזִמְן שְׂיַבֵּא הַמְּשִׁיחַ נֶאֱמַר וּמִלְכוּתָהּ יִתֵּן הַמְּלֵךְ לְרַעוּתָהּ הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה, הִיא מְלָכוֹתוֹ, הִיא

קָם סָבָא וְאָמַר רַבִּי חֲזוֹר בָּךְ, אֵילָנָא הוּא וְ, אֵיבָא דִּילֵיהּ י' הָכִי הוּא וְדָאִי, אָבֵל עֲנַפּוּי לְעֵילָא אִיהוּ ה' עֲלָאָה וְשָׂרְשׁוּי ה' תַּתָּאָה, וּמָאן דְּאֶפְרִישׁ עֲנַפָּא מִיְנֵיהּ דָּא אִיהוּ מְקַצֵּץ בְּנִטְיַעוֹת, וְהָכִי אֶתְקַצֵּץ אִיהוּ מֵעֲלָמָא דִּין וּמֵעֲלָמָא דְאִתִּי.

וְעוֹד מְצוּה לְאַתְעֲסָקָא בְּאוּרֵיטָא יוֹמָם וְלַיְלָה, הֲדָא הוּא דְכְתִיב (יהושע א ח) וְהִגִּית בּוּ יוֹמָם וְלַיְלָה, וְכִי יָכוֹל בַּר נֶשׁ לְאַתְעֲסָקָא בְּאוּרֵיטָא בְּכָל יוֹמֵי וְלַיְלֵי כָּל יוֹמוֹי, וְהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִית בָּא בְּטְרוּנְיָא עִם בְּרִיּוֹתָיו, אֵלֹא כָּל מָאן דְּקָרָא קְרִיאַת שְׁמַע בְּכָל יוֹם עָרַב וּבֹקֵר, כְּאֵלוּ מְקוּיִים בּוּ וְהִגִּית בּוּ יוֹמָם וְלַיְלָה, כָּל פְּקוּדֵין אִית מְנִייהוּ דְתַלְמִיזֵין בְּפָרִי אֵילָנָא, מְנִייהוּ בְּעֲנַפִּין, מְנִיהוּן בְּשָׂרְשִׁין, מְנִיהוּן בְּאֵילָנָא, וּבְגִין דָּא אֶתְקְרִיאַת אוּרֵיטָא עֵץ חַיִּים, וְכָל מָאן דְּאָכַל מִיְנֵיהּ וְאָכַל וְחַי לְעוֹלָם.

וְאִית אֵילָנָא לְתַתָּא, דְּעֲנַפּוּי וְשָׂרְשׁוּי וְגוֹפָא וְאֵיבָא דִּילֵיהּ, כְּלָהוּ סַם הַמּוֹת וְדָא סַמָּא"ל, מָאן דְּאֶעְבֵּר עַל אוּרֵיטָא, אֶתְשַׁקֵּיָא מֵהֵוּא אֵילָנָא וְאַתְפָּרְנֵס מִיְנֵיהּ, וְעֵלֵיהּ אֶתְמַר (בראשית ב יז) כִּי בְיוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, וּמִסְטָרָא דִּילֵיהּ חַיִּי צַעֵר.

וְעוֹד שְׁכִינָתָא אִיהִי מְצוּת הַעֲמֻדָת מְלָכָא, הֲדָא הוּא דְכְתִיב (דברים יז טו) שׁוּם תְּשִׁים עֲלֵיךְ מְלֵךְ, וְכַבֵּיכוֹל כָּל זְמַנָּא דְלִית שְׁכִינָתָא בְּאַתְרָהּ לִית מְלָכָא, וּבְגִין דְשְׁכִינָתָא אִיהִי מְלָכוֹת עַל בַּר נֶשׁ, אֶתְמַר בֵּיהּ שׁוּם תְּשִׁים עֲלֵיךְ מְלֵךְ, לְמַהוּי יִשְׂרָאֵל בְּהַ כְּלָהוּ בְנֵי מְלָכִים. (דף ט ע"ב) דְלִית מְלֵךְ בְּלֹא מְלָכוֹת, דְּבַגְלוּתָא שְׁפָחָה תִּירֵשׁ גְּבֻרְתָּהּ, וּבְזִמְנָא דִּיִּיתִי מְשִׁיחָא אֶתְמַר (אסתר א יט) וּמִלְכוּתָהּ יִתֵּן הַמְּלֵךְ לְרַעוּתָהּ הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה, אִיהִי

כסאו, היא עֲטָרָתוֹ. מִשָּׁל לְמֶלֶךְ שִׁישׁ לוֹ כְּלֵי יָקָר וְהוּא חָבִיב אֵלָיו, לְפַעֲמִים שֵׁם אוֹתוֹ עֲטָרָה עַל רֵאשׁוֹ, זֶה תַּפְּלִין שֶׁל רֵאשׁ, לְפַעֲמִים קוֹשֶׁר אוֹתוֹ בְּאַצְבָּע, וְזֶה תַּפְּלִין שֶׁל יָד, לְפַעֲמִים שֵׁם אוֹתוֹ תַּחְתּוֹ וְנִקְרָא כְּסֹא, לְפַעֲמִים עוֹשֶׂה מִמֶּנּוּ לְבוּשׁ.

וְכַעַת שֶׁהִיא מְרַחֶקֶת מִן הַמֶּלֶךְ, נֹאמַר בְּמֶלֶךְ אֲלֹבִישׁ שָׁמַיִם קְדֵרוֹת, וְהַשְׂכִּינָה אוֹמֶרֶת אֶל תְּרַאנִי שְׁאֲנִי שְׁחַרְחַרְתָּ, וּבְנֵי אָדָם שֶׁהֵם שׁוֹטִים מִסְתַּפְּלִים בְּלְבוּשׁ, וְאַחֲרֵים כֶּף מִסְתַּפְּלִים בְּגוֹף, וּבְגָלוֹת כָּלֶם שׁוֹטִים, אָבֵל הַפֶּקֶח הַחֶכֶם מִסְתַּפֵּל פְּנִימָה, וּכְשֶׁתֵּבֵא גֹאֲלָה, מִתְּפַשֵּׁט מְלָבוּשֵׁי הַקְּדֵרוֹת וְזוֹרֵק אוֹתָם עַל אַמּוֹת הָעוֹלָם, זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיְהִי חֲשָׁף אֶפְלָה וְגוֹמֵר, וְלִכְל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִיָּה אוֹר בְּמוֹשְׁבֹתָם.

שְׁבִאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשֵׁים הִלְלוּ, נֹאמַר בּוֹ וַיֹּאמֶר אֶסְתִּירָה פְּנֵי מִיָּהֵם. אַחַר שֶׁהִתְפַּשֵּׁט מֵהֵם, וַיִּירָאוּ הָעָם אֶת יְהוָה, וְכָל הַתִּינּוֹקוֹת הִרְאוּ אוֹתוֹ בְּאַצְבָּע, זֶהוּ שְׁפָתוֹב זֶה אֵלֵי וְאַנְהוּ, וּבְגָלוֹת יֵשֶׁת חֲשָׁף סְתָרוֹ, וּמִשּׁוֹם זֶה אָמַר דְּנִיָּאל, יוֹדֵעַ מַה בְּחֲשָׁף וְהָאוֹר עֲמוֹ שׁוֹרָה. וּבִאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהוּא בְּחֲשֵׁכָה, מִתְּלַבֵּשׁ בְּתַהוֹ וְבַהוֹ וּבְחֲשָׁף וְתַהוֹם, כְּבִיכּוֹל הָאוֹתִיּוֹת הֵן בְּפִרּוֹד וְלֹא מִתְיַחֲדוֹת שָׁם, וְאַחַר שִׁיּוּצָא מֵהֵם, וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד.

בְּאוֹתוֹ זְמַן כָּל הַחַיּוֹת יִתְעוֹרְרוּ בְּנִגּוֹן, וְכַנְפֵיהֶן פְּרוּדוֹת מִלְמַעְלָה לְקַבְּלוֹ בְּשִׁמְחָה, וְכָלֶם יִהְיוּ רָצִים וְשׁוֹבִים בְּנִגּוֹן וְשִׁלְיחוֹת אֵלָיו, זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְהַחַיּוֹת רְצוּא וְשׁוֹב

מִלְכוּתִיָּה, אִיהִי כְּרִסְיָיָה, אִיהִי עֲטָרַת דִּילָיָה, לְמֶלֶךְ אִיהִי דְאִית לִיָּה מְאֵנָא דִּיקָר וְאִיהִי מְחַבְּבָא לְגַבִּיָּה, לְזִמְנִין שׁוּי לִיָּה עֲטָרָה עַל רִישֵׁיָּה דָּא תַּפְּלִין דְרִישָׁא, לְזִמְנִין קְשִׁיר לִיָּה בְּאַצְבָּעָא וְדָא תַּפְּלִין דִּיד, לְזִמְנִין שׁוּי לִיָּה תַּחוֹתֵיָּה וְאַתְקִירי כְּרִסְיָא דִּילָיָה, לְזִמְנִין עֶבֶיד מִיָּנָה לְבוּשָׁא.

וְכַעַן דְאִיהִי מְרַחֶקָא מִן מְלָכָא, אֶתְמַר בְּמֶלֶךְ אֶלְבִּישׁ שָׁמַיִם קְדֵרוֹת, וְשְׁכִינְתָּא (ישעיה נג) אֶמַרְתָּ אֶל תְּרַאנִי שְׁאֲנִי שְׁחַרְחַרְתָּ (שיר א ו), וּבְנֵי נֶשֶׂא דְאִינוּן שְׁטִיין מִסְתַּפְּלִין בְּלְבוּשָׁא, וְאַחֲרֵנִין הֵכִי מִסְתַּפְּלִין בְּגוֹפָא, וּבְגָלוֹתָא כְּלַהוֹן שְׁטִיין, אָבֵל פֶּקֶחָא חֶפְימָא אֶסְתַּפֵּל מְלָגָא, וְכַד יְתִי פּוֹרְקָנָא אֶתְפַּשֵּׁט מְלָבוּשֵׁין דְקְדֵרוֹתָא, וְזִרִיק לוֹן עַל אוֹמִין דְעֶלְמָא, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (שמות י כב) וַיְהִי חֲשָׁף אֶפְלָה וְגוֹמֵר, וְלִכְל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִיָּה אוֹר בְּמוֹשְׁבֹתָם.

דְּבַחְהוּא זְמַנָּא דְאַתְלַבֵּשׁ בְּאַלִּין לְבוּשֵׁין, אֶתְמַר בֵּיה (דברים לב כ) וַיֹּאמֶר אֶסְתִּירָה פְּנֵי מִיָּהֵם, לְכַתֵּר דְאַתְפַּשֵּׁט מִנִּיָּהוּ וַיִּירָאוּ הָעָם אֶת יְהוָה (שמות יד לא), וְכָל יְנוּקֵין אַחֲזִין לִיָּה בְּאַצְבָּע, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (שם טו ב) זֶה אֵלֵי וְאַנְהוּ, וּבְגָלוֹתָא יֵשֶׁת חֲשָׁף סְתָרוֹ (תהלים יח יב), וּבְגִין דָּא אָמַר דְּנִיָּאל (דניאל ב כב), יוֹדֵעַ מַה בְּחֲשׁוּכָא וְנַהוּרָא עֲמִיָּה שְׁרִיָּה, וּבַחְהוּא זְמַנָּא דְאִיהוּ בְּחֲשׁוּכָא מִתְלַבֵּשׁ בְּתַהוֹ וְבַהוֹ וּבְחֲשָׁף וְתַהוֹם, כְּבִיכּוֹל אֶתּוּן אִינוּן בְּפִרּוּדָא וְלֹא מִתְיַחֲדִין תַּמָּן, וְלְכַתֵּר דְנִפְיָק מִנִּיָּהוּ, וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד (זכריה יד ט).

בְּתַהוּא זְמַנָּא כָּל חַיּוֹן יִתְעוֹרוּן בְּנִגּוֹנָא, וְכַנְפֵיהֶם פְּרוּדוֹת מִלְמַעְלָה לְקַבְּלָא

לִיָּה בְּחִדּוּהָ, וְכַלְהוֹן יְהוֹן רָצִין וְשְׁבִין בְּנִגּוֹנָא, וְשִׁלְיחוֹתָא לְגַבִּיָּה, הִדָּא

כּמֵרָאָה הַבְּזֶק, לְבִשָּׁר לְיִשְׂרָאֵל,
וּבְאוֹתוֹ זְמַן הִלְלוּ אֶת יְהוָה מִן
הָאָרֶץ תְּנִינִים וְכָל תְּהוֹמוֹת וּגּוֹמֵר,
כָּלֶם לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, מִה שְׁנִבְרָא
עַד הִתְאוּשׁ הַקֶּטֶן, כָּלֶם מִשְׁבָּחִים
אוֹתוֹ, כִּי מְלֵאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֶת
יְהוָה כַּמִּים לַיָּם מְכַסִּים. בְּאוֹתוֹ
זְמַן יִתְקַיֵּם הַכְּתוּב, כִּי אֲזִ אֶהְפֹּךְ
אֶל עַמִּים שְׂפָה בְרוּרָה לְקִרְא כָּלֶם
בְּשֵׁם יְהוָה וּגּוֹמֵר.

בְּאוֹתוֹ זְמַן נִבְנְה בֵּית הַשְּׂכִינָה,
שְׁהִיא בֵּית הַבְּחִירָה, עַל יַד
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁנֹאֲמַר בָּהּ
וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נֶאֱמַר יְהוָה חוֹמַת
אֵשׁ סָבִיב, וְאֲנִי אֶבְנֶה אוֹתָן
אֲבָנִים טוֹבוֹת שְׁנִבְנֶה מִמֶּנֶּה. זְהוּ
שְׁכֵתוֹב וְאֶבְנֶה גַם אֲנֹכִי מִמֶּנֶּה,
נְטִיעוֹת קְדוּשׁוֹת, זְהוּ שְׁכֵתוֹב נְצַר
מְטַעֵי מַעֲשֵׂה יְדֵי הַתְּפָאֵר. וּבְנִין
בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ יִהְיֶה בְנוֵי מְכַסֶּף
וְזָבַח וְאֲבָנִים יְקָרוֹת, וְתִהְיֶה
מְרַקְמַת מְכַל צִיּוֹר שֶׁל מַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית, וְעֲלִיָּה מְאִירָה יְרוּשָׁלַיִם
שֶׁל מַעֲלָה, לְמַעַלָּה מְרַקְמַת מְכַל
מִינֵי גִּוְנִים שֶׁל אוֹר, וְסוּד הַדְּבָר
- יְרוּשָׁלַם הַבְּנוּיָה כְּעִיר שְׁחִבְרָה
לָהּ יַחְדוֹ, לְהֵאִיר עַל גְּבוּ.

בְּאוֹתוֹ זְמַן יִתְקַיֵּם בְּיִשְׂרָאֵל לֹא
יָבֹא עוֹד שְׁמֵשֶׁף וִירְחָף לֹא יֵאָסֵף
וּגּוֹמֵר, וּמִתְעוֹרֵר שִׁיר הַשִּׁירִים
בְּעוֹלָם, וּמְדַלֵּק אוֹר עַל זֵית וְנֵר,
שְׂיִשְׂרָאֵל הֵם פְּתִילָה, הַתּוֹרָה
שְׁמֵן, וְהַשְּׂכִינָה נֵר, זְהוּ שְׁכֵתוֹב
בְּהֵלוּ נְרוֹ עֲלֵי רֹאשֵׁי. בְּאוֹתוֹ זְמַן
נֹאֲמַר בְּשְׂכִינָה וְחֻלְצָה נְעֵלוּ, נְעֵלוּ
שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, לְקַיֵּם בּוֹ
שֶׁל נְעֻלָּה, וּמִתְיַחַד עִם הַשְּׂכִינָה
שְׁלוֹ, שְׁנֹקְרַאת חֲלִיצָה, וְהוּא
חֲלוּץ הַנְּעֵל, וְלֹא צְרִיכִים
לְהַתְּחַבֵּר בְּדֶרֶךְ יְבוּס לְעוֹלָם,
שְׁנֹאֲמַר בָּהּ וְזֹאת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל
וּגּוֹמֵר, שְׁלַף אִישׁ נְעֵלוּ וְנָתַן

הוּא דְכָתִיב (יחזקאל א יד) וְהַחִיּוֹת רְצוּא וְשׁוֹב
כּמֵרָאָה הַבְּזֶק, לְבִשָּׁרָא לְיִשְׂרָאֵל, וּבְהֵהוּא
זְמַנָּא הִלְלוּ אֶת יְהוָה מִן הָאָרֶץ תְּנִינִים וְכָל
תְּהוֹמוֹת וּגּוֹמֵר (תהלים קמח ז), כְּלָהוּ לְעִילָא
וּלְתַתָּא מִה דְאַתְבְּרִי עַד יְתוּשׁ זְעִירָא, כְּלָהוּ
מִשְׁבָּחִין לֵיהּ, כִּי מְלֵאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֶת יְהוָה
כַּמִּים לַיָּם מְכַסִּים (ישעיה יא ט), בְּהֵהוּא זְמַנָּא
יִתְקַיֵּים קְרָא, (צפניה ג ט) כִּי אֲזִ אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים
שְׂפָה בְרוּרָה לְקִרְא כָּלֶם בְּשֵׁם יְהוָה וּגּוֹמֵר.

בְּהֵהוּא זְמַנָּא אַתְבְּנִי בֵּיתָא דְשְׂכִינְתָא דְאִיהִי
בֵּית הַבְּחִירָה עַל יַד דְקוּדְשָׁא בְּרִין
הוּא, דְאַתְמַר בָּהּ (זכריה ב ט) וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נֶאֱמַר
יְהוָה חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב, וְאֲנִי אֶבְנֶה אִינוּן אֲבָנִין
טְבִין דְאַתְבְּנִי מִינָהּ, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (בראשית
ל א) וְאֶבְנֶה גַם אֲנֹכִי מִמֶּנֶּה, נְטִיעִין קְדִישִׁין,
הִדָּא הוּא דְכָתִיב (ישעיה ס כא) נְצַר מְטַעֵי מַעֲשֵׂה
יְדֵי לְהַתְּפָאֵר, וּבְנִינָא דְבִי מְקֻדְשָׁא תְהֵא בְנוּיָה
מְכַסֶּפָא וְדַהֲבָא וְאֲבָנִין יְקִירִין, וְתֵהּא מְרַקְמָא
מְכַל צִיּוֹרָא דְעוּבְדָא דְבְּרֵאשִׁית, וְעֲלֵה נְהָרָא
יְרוּשָׁלַם דְלְעִילָא, לְעִילָא מְרַקְמָא מְכַל מִינֵי
גִּוְוִינִין דְנְהוּרָא, וְרְזָא דְמִלָּה יְרוּשָׁלַם הַבְּנוּיָה
כְּעִיר שְׁחִבְרָה לָהּ יַחְדוֹ (תהלים קכב ג), דְאַנְהָרָא
עַל גְּבוּי.

בְּהֵהוּא זְמַנָּא אַתְקַיֵּים בְּיִשְׂרָאֵל (ישעיה ס כ) לֹא
יָבֹא עוֹד שְׁמֵשֶׁף, וִירְחָף לֹא יֵאָסֵף
וּגּוֹמֵר, וְאַתְעַר שִׁיר הַשִּׁירִים בְּעֵלְמָא, וְאַדְלִיק
נְהוּרָא עַל זֵיתָא וְשִׁרְגָא, דְיִשְׂרָאֵל אִינוּן
פְּתִילָה, אוֹרִייתָא מְשָׁחָא, שְׂכִינְתָא שְׁרָגָא, הִדָּא
הוּא דְכָתִיב (איוב כט ג) בְּהֵלוּ נְרוֹ עֲלֵי רֹאשֵׁי,
בְּהֵהוּא זְמַנָּא אַתְמַר בְּשְׂכִינְתָא, וְחֻלְצָה
נְעֵלוּ (דברים כח ט), נְעֵלוּ דְקוּדְשָׁא בְּרִין הוּא,
לְקַיֵּים בֵּיהּ שֶׁל נְעֻלָּה (שמות ג ה), וְאַתְיַיְחַד

בְּשְׂכִינְתֵיהּ, דְאַתְקִירֵאת חֲלִיצָה, וְאִיהוּ חֲלוּץ הַנְּעֵל, וְלֹא צְרִיכִין לְאַתְחַבְּרָא

לְרַעְהוּ. מֵה זֶה נַעֲלוּ, זֶה כְּנוּי? אֹתוֹ שְׁנָאֵמַר בּוֹ גַן נַעֲלוּ, נִפְתַּח אֹתוֹ נַעֲלוּ הַמִּפְתָּח, מִשּׁוּם שֶׁלִּפְתַּח חֲטָאת רֹבֵץ, נַעֲבֵר אֹתוֹ חֲטָאת וְנִפְתַּח הַשַּׁעַר, זֶהוּ שְׂכִינָה זֶה הַשַּׁעַר לִיהו"ה, וְיִרְאוּ שֵׁם שְׂכִינָה, שְׁנָאֵמַר בֵּה וְזֹאת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל.

דְּבַר אַחֵר, וְזֹאת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל, עַל הַגְּאֻלָּה וְעַל הַתְּמוּרָה. עַל הַגְּאֻלָּה - זוֹ שְׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה, ה' הָעֲלִיּוֹנָה, וְעַל הַתְּמוּרָה - זוֹ שְׂכִינָה הַתְּחַתּוֹנָה, שֶׁהִיא תְּמוּרָה בְּאוֹתוֹ שְׁנָאֵמַר בּוֹ אֵל תְּמִירְנִי בּוֹ, וְהֵם ה"ה, וְזֹאת זֶה בֶּן וּבֵת, יִשְׂרָאֵל זֶה אָב, וּמִשּׁוּם זֶה לְמִטָּה הוּא תְּמוּרוֹת הָאוֹתִיּוֹת יְהו"ה בְּאֲדָנִי, אֲבָל לְעוֹלָם הַבָּא אֵין תְּמוּרָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵהוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, לֹא כִּשְׂאֵנִי נִכְתָּב אֲנִי נִקְרָא, בְּעוֹלָם הַזֶּה נִכְתָּב בִּיהו"ה וְנִקְרָא בְּאֲדָנִי, וּבְעוֹלָם הַבָּא נִכְתָּב בִּיהו"ה וְנִקְרָא בִּיהו"ה.

וְעוֹד שֶׁלֶף אִישׁ נַעֲלוּ, זֶהוּ הַגּוֹף, שֶׁהִיא אִשָּׁה, הַכְּלִי שָׁלוּ, וְזֶה מִטְטְרוֹן, וְנִתֵּן לְרַעְהוּ, שֶׁלִּפְעָמִים נִמְצָא בּוֹ הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, וְלִפְעָמִים צְדִיק, וְלִפְעָמִים הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה הִיא תְּעוּדָה בּוֹ, וְלִפְעָמִים הַשְּׂכִינָה הַתְּחַתּוֹנָה הִיא תְּמוּרָה בּוֹ, וְזֶהוּ גַן נַעֲלוּ, וּבּוֹ מַעֲיֵן חַתּוּם, שֶׁהִיא שְׂכִינָה, י' כְּלוּלָה מִעֵשֶׂר סְפִירוֹת, י' מִן מִיטְטְרוֹן.

כֹּר הַסְּפִירוֹת פּוֹעֲלוֹת בְּעוֹלָם הַשְּׁפָל הַזֶּה, וּבּוֹ יְבוּם וְחִלְיָצָה וְגַט פְּטוּרִין, וְכָל הָאוֹתִיּוֹת בּוֹ, הֵן תְּמוּרוֹת, כְּמוֹ מִצַּפִּין, וְהוּא נַעֲלִילת חֲגִין וְזִמְנִים וְיָמִים טוֹבִים, נַעֲלִילת דִּלְת בְּפָנֵי לוֹוִים, בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁהוּא הָעוֹלָם הַבָּא, לֹא נִקְרָא יְהו"ה בְּאֲדָנִי שֶׁהוּא דִין,

י' לֹא אֶתְקַרֵי יְהו"ה בְּאֲדָנִי

בְּאֵרַח יְבוּם לְעוֹלָם, דְּאֶתְמַר בֵּה (רות ד ז) וְזֹאת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל וְגוֹמַר, שֶׁלֶף אִישׁ נַעֲלוּ וְנִתֵּן לְרַעְהוּ, מֵאִי נַעֲלוּ דָא כְּנוּי, הֵהוּא דְּאֶתְמַר בֵּיה (שיר ד יב) גַן נַעֲלוּ, אֶתְפַּתַּח הֵהוּא נַעֲלוּ מִפְתָּח, בְּגִין דְּלִפְתַּח חֲטָאת רֹבֵץ (בראשית ד ז), אֶתְעַבֵּר הֵהוּא חֲטָאת וְאֶתְפַּתַּח תְּרַעָא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (תהלים קיח כ) זֶה הַשַּׁעַר לִיהו"ה, וְיַחֲזוּן תַּמָּן שְׂכִינְתָא, דְּאֶתְמַר בֵּה וְזֹאת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל.

דְּבַר אַחֵר וְזֹאת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל עַל הַגְּאֻלָּה וְעַל הַתְּמוּרָה, עַל הַגְּאֻלָּה דָא שְׂכִינְתָא עֲלָאָה ה' עֲלָאָה, וְעַל הַתְּמוּרָה דָא שְׂכִינְתָא (טו טו א) תַּתָּא, דְּאִיהִי תְּמוּרָה בֵּהוּא דְּאֶתְמַר בֵּיה אֵל תְּמִירְנִי בּוֹ, וְאֵינּוֹן ה"ה, וְזֹאת דָא בֶּן וּבֵת, יִשְׂרָאֵל דָא אָב, וּבְגִין דָא לְתַתָּא אִיהוּ תְּמוּרוֹת אֲתוּוֹן יְהו"ה בְּאֲדָנִי, אֲבָל לְעֲלָמָא דְּאִתִּי לִית תְּמוּרָה, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ מְאָרִי מִתְּנִיתִין לֹא כִּשְׂאֵנִי נִכְתָּב אֲנִי נִקְרָא, בְּעוֹלָם הַזֶּה נִכְתָּב בִּיהו"ה וְנִקְרָא בְּאֲדָנִי, וּבְעוֹלָם הַבָּא נִכְתָּב בִּיהו"ה וְנִקְרָא בִּיהו"ה.

וְעוֹד שֶׁלֶף אִישׁ נַעֲלוּ, דָא גּוֹפָא דְּאִיהִי אֶתְתָא כְּלִי דִּילִיָּה, וְדָא מִטְטְרוֹן, וְנִתֵּן לְרַעְהוּ, דְּלְזִמְנִין אֲשַׁתְּפַח בֵּיה עֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא, וְלְזִמְנִין צְדִיק, וְלְזִמְנִין שְׂכִינְתָא עֲלָאָה אִיהִי תְּעוּדָה בֵּיה, וְלְזִמְנִין שְׂכִינְתָא תַּתָּא הִיא תְּמוּרָה בֵּיה, וְדָא אִיהוּ גַן נַעֲלוּ, וּבֵיה מַעֲיֵן חַתּוּם, דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא, י' כְּלִילָא מִעֵשֶׂר סְפִירָן, י' מִן מִיטְטְרוֹן.

כֹּר סְפִירָן פּוֹעֲלִים בֵּיה בְּהַאי עֲלָמָא שְׁפָלָה, וּבֵיה יְבוּם וְחִלְיָצָה וְגַט פְּטוּרִין, וְכָל אֲתוּוֹן בֵּיה אֵינּוֹן תְּמוּרָת, כְּגוֹן מִצַּפִּין, וְאִיהוּ נַעֲלִילת חֲגִין וְזִמְנִין וְיּוֹמִין טוֹבִין, נַעֲלִילת דִּלְת בְּפָנֵי לוֹוִין, בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים דְּאִיהִי עֲלָמָא דְּאִתִּי,

והוא נעל, נעילת דלת, ואינו נועל הדלת, אלא היא פתיחה לקבל שבים, ומשום זה יום הכפורים אסור בנעילת הסנדל, שאין בו יחוד לקדוש ברוך הוא והשכינה, ולפעמים היא השכינה ומסתלק הקדוש ברוך הוא, ולפעמים הקדוש ברוך הוא, ומסתלקת השכינה.

ומשום זה עונת תלמידי חכמים בשבת, שבימי חל כששולט מטטרו"ן, נאמר יהיה סגור ששת ימי המעשה, בו היא סוגרת השער, וכיום השבת יפתח, יפתח השער ותצא ממנו השכינה להתיחד עם בעלה, ובאותו זמן נקראת כוס מלא. זהו שכתוב ומלא ברפת יהו"ה ים ודרום ירשה, שבימות החל נקראת יבשה במטטרו"ן. זהו שכתוב ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה.

ובזמן שנתמלאת, נאמר עליה כוס ישועות אשא ובשם יהו"ה אקרא, כו"ס היא אלהים בחשבון, שעולה לחשבון פנו"י, במה מתמלאת? באות י, ונעשית כוס רויה, ומשום זה כוס צריך עשרה דברים וכו'.

קם רבי שמעון ואמר: אם תחנה עלי מחנה לא יירא לבי, אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח, בזאת ודאי אני רוצה להתחזק, בפסוק הנה של דוד, קום דוד, הרי זאת שלך אצלנו. אהרן הכהן, קום משנתך, הרי זאת שלך אצלנו, שנאמר בה בזאת יבא אהרן אל הקדש. קום הרועה הנאמן להגן על זאת שלך, שנאמר בה וזאת התורה אשר שם משה, שהרי כמה עורכי

דאיהי דין, ואיהו נעל, נעילת דלת, ואינו נועל הדלת, אלא איהי פתיחה לקבל שבים, ובגין דא יום הכפורים אסור בנעילת הסנדל, דלית יחודא ביה לקודשא בריך הוא ושכינתא, דלזמנין איהי שכינתא, ואסתלק קודשא בריך הוא, ולזמנין קודשא בריך הוא, ואסתלק שכינתא.

ובגין דא עונת תלמידי חכמים בשבת, דביומין דחול דשליט מטטרו"ן אתמר (יחזקאל מד ב) יהיה סגור ששת ימי המעשה, ביה איהי סגירא תרעא, וביום השבת יפתח, יפתח תרעא, ותפיק מינה שכינתא לאתיחדא עם בעלה, ובההוא זמנא אתקריאת כוס מלא, הדא הוא דכתיב (דברים לג כג) ומלא ברפת יהו"ה ים ודרום ירשה, דביומין דחול אתקריאת יבשה במטטרו"ן, הדא הוא דכתיב (בראשית א ט) ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה.

ובזמנא דאתמליאת אתמר עליה (תהלים קטז ג) כוס ישועות אשא ובשם יהו"ה אקרא, כו"ס איהי אלהים בחשבון, דסליק לחשבון פנו"י, במאי אתמליאת באת י, ואתעבדת כוסי רויה, ובגין דא כוס צריך עשרה דברים וכו'.

קם רבי שמעון ואמר, אם תחנה עלי מחנה לא יירא לבי, אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח (תהלים כז ג), בזאת בודאי אנא בעינא לאתתקפא, בהאי קרא דדוד, קום דוד הא זאת דילך לגבן, אהרן פהנא קום משנתך הא זאת דילך לגבן, דאתמר בה (ויקרא טו ג) בזאת יבא אהרן אל הקדש, קום רעיא מהימנא לאגנא על זאת דילך, דאתמר בה (דברים ד

מד) וזאת התורה אשר שם משה, דהא כמה מארי מגיחי קרבא קא אתיין

לֹאֲגָחָא עֲלֶיהָ, קוּמוּ נְבִיאֵי קְשׁוּט דְּהָא זֵאת
 דִּילְכוּן לְגַבְזָן, דְּקָא הוּיתוּן מִתְנַבְּאִין, עֲלֶיהָ
 אֲתָמַר (יִרְמִיָּה ט כב) אַל יִתְהַלֵּל חֶכֶם בְּחִכְמָתוֹ וְאֵל
 יִתְהַלֵּל הַגִּבּוֹר בְּגִבּוֹרָתוֹ וְגוֹמַר פִּי אִם בְּזֵאת,
 זֵאת אָשִׁיב אֶל לְבִי עַל פְּנֵי אוֹחִיל לוֹ (אֵיכָה ג כא).
 קוּמוּ אֲבָהֵן מְאִרֵי דְבְרִית, דְּהָא זֵאת הַבְּרִית
 דְּלְכוּן בִּינְנָא, דְּאֲתָמַר בְּהָ (ויקרא כו מד) וְאָף
 גַּם זֵאת בְּהִיּוּתָם בְּאַרְצָן אוֹיְבֵיהֶם וְגוֹמַר, וּבְגִינְהָ
 אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (שם יב) וְזִכְרָתִי אֶת
 בְּרִיתִי יַעֲקֹב, קוּם שְׁלֵמָה מִלְפָּא דְּאַנְתָּ שְׁלָם
 דִּילְהָ, קוּמוּ לְמַהוּי עֵזֶר לְגַבְהָ בְּהַאי קַרְבָּא,
 נַעַר נַעַר דְּאַנְתָּ מְאִרֵי מִפְתָּחֵן דְּאוּצְרִין דְּמִלְפָּא,
 דְּכָל מְאִנֵי קַרְבָּא דְּמִלְפָּא בְּהוּן, קוּם אֲפִתַח
 הַיִּכְלָא, אַדְנִי שְׁפַתֵי תִפְתַּח, וּפִי יַגִּיד שְׁבַחוּי
 דְּמִלְפָּא עֲלָאָה, דְּהָא הַיִּכְלָא (עֲלָאָה) דִּילִיהָ
 אִיהוּ, טוֹל רְשׁוֹ וְאַפְתַּח הַיִּכְלָא בְּגִין יִקְרָא
 דְּשְׁכִינְתָּא.

פְּתַח וְאָמַר זִרְקָא מְקַ"ף שׁוֹפְ"ר הוּלְ"ף
 סְגוּלְתָ"א, אַדְהֵכִי הָא עוֹלִימָא קָא נַחִית
 (רַעֲיָא מְהִימְנָא פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן) וְאָמַר, רַעֲיָא מְהִימְנָא
 אַנְתָּ אִיהוּ מְאִרֵי דְּקִירְטָא, דְּרַעֲיָא דְּאֲזִיל
 בְּעָאנָא, בְּגִין הוּבִין זְאֲבִין וְחִיוּן בִּישׁוּן דְּקָא
 אַתִּינִן לְמִיכַל עָאנָא. (דף סא ע"ב) אַרְחָא דִּילִיהָ
 לְמַהוּי קִירְטָא בְּהַדִּיהָ לְזִרְקָא אַבְנִין לְגַבְיֵיהוּ,
 לְמַהוּי עָאנָא נְטִיר מְחִיוּן בִּישׁוּן קוּם נְטִיל
 קִירְטָא בִּידְךָ, פְּתַח וְאָמַר זִרְקָא, שְׁכִינְתָּא
 קְדִישָׁא, אַנְתָּ הוּא קִירְטָא קְדִישָׁא דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא דְּכָף, אַזְדַּרִּיקוּ תִלַּת אַבְנִין דְּאִינוּן
 סְגוּלְתָ"א, תִּלַּת אַבְנִין יִקְרִין דְּאִינוּן תִּלַּת
 אֲבָהֵן, וְאַנְתָּ אַבְן יִקְרָא עַל פְּלָהוּ, תַּגָּא בְּרִישָׁא
 דְּכַלְהוּ, עֲלֵךְ אֲתָמַר (תהלים קיח כב) אַבְן מְאִסוּ
 הַבּוֹנִים הִיתָה לְרֵאשׁ פְּנֵה, וְהָאֲבָן הַזֹּאת אֲשֶׁר
 שְׁמַתִּי מַצְבֵּה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים (בראשית כח

קְרָבוֹת בָּאִים לְהַלְחֵם עֲלֶיהָ. קוּמוּ
 נְבִיאֵי אֲמַת, שְׁהֲרֵי זֵאת שְׁלָכְם
 אֲצִלְנוּ, שְׁהִייתֶם מִתְנַבְּאִים, עֲלֶיהָ
 נְאֻמַר אֵל יִתְהַלֵּל חֶכֶם בְּחִכְמָתוֹ
 וְאֵל יִתְהַלֵּל הַגִּבּוֹר בְּגִבּוֹרָתוֹ
 וְגוֹמַר, פִּי אִם בְּזֵאת, זֵאת אָשִׁיב
 אֶל לְבִי עַל פְּנֵי אוֹחִיל לוֹ.
 קוּמוּ הָאֲבוֹת בְּעֲלֵי הַבְּרִית, שְׁהֲרֵי
 זֵאת אוֹת הַבְּרִית שְׁלָכְם בִּינְנוּ,
 שְׁנֹאמַר בְּהָ וְאָף גַּם זֵאת בְּהִיּוּתָם
 בְּאַרְצָן אוֹיְבֵיהֶם וְגוֹמַר, וּבְגִלְלָהָ
 אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְזִכְרָתִי
 אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב. קוּם שְׁלֵמָה
 הַמְּלֵךְ, שְׁאַתָּה הוּא הַשְּׁלוֹם שְׁלָה,
 קוּם לְהִיּוֹת לְעֵזֶר לָהּ בְּקַרְבַּ הַיְּהוּ.
 נַעַר נַעַר, שְׁאַתָּה בַּעַל הַמִּפְתָּחוֹת
 שֶׁל אוּצְרוֹת הַמְּלֵךְ, שְׁפַל כְּלֵי
 הַקְּרָב שֶׁל הַמְּלֵךְ בְּהֵם, קוּם פְּתַח
 הַיִּכְלָל, אַדְנִי שְׁפַתֵי תִפְתַּח, וּפִי
 יַגִּיד שְׁבַחֵי הַמְּלֵךְ הַעֲלִיוּן, שְׁהֲרֵי
 הַיִּכְלָל (הַעֲלִיוּן) שְׁלוֹ הוּא, טַל רְשׁוֹת
 וּפְתַח אֶת הַיִּכְלָל בְּשִׁבִיל כְּבוֹד
 הַשְּׁכִינָה.

פְּתַח וְאָמַר, זִרְקָא מְקַ"ף שׁוֹפְ"ר
 הוּלְ"ף סְגוּלְתָ"א. בִּינְתִים הֵנָּה
 הַעֲלִים יָרֵד (הַרְוַעָה הַנְּאֻמָּן. פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן)
 וְאָמַר: רוּעָה הַנְּאֻמָּן, אַתָּה הוּא
 בַּעַל הַקְּלַע שֶׁל רוּעָה שְׁהֵלְךָ עִם
 הַצֹּאן, בְּשִׁבִיל דְּבִים, זְאֲבִים
 וְחַיּוֹת רְעוּת שְׂבָאִים לְאָכַל אֶת
 הַצֹּאן, דְּרַכּוּ לְהִיּוֹת הַקְּלַע עִמּוֹ
 כְּדֵי לְזַרְק אַבְנִים עֲלֵיהֶם, שְׁיִהוּ
 הַצֹּאן שְׂמוּרִים מְחַיּוֹת רְעוּת, קוּם
 קַח אֶת הַקְּלַע בְּיָדְךָ. פְּתַח וְאָמַר:
 זִרְקָא, שְׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה, אַתָּה הִיא
 הַקְּלַע הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, שְׂבָף נְזַרְקוּ שְׁלֹשׁ אַבְנִים
 שְׁהֵן סְגוּלְתָ"א, שְׁלֹשׁ אַבְנִים
 יִקְרוּת שְׁהֵן שְׁלֹשׁ הָאֲבוֹת, וְאַתָּה
 אַבְן יִקְרָה עַל כָּלָם, כְּתָר בְּרֵאשׁ
 כָּלָם, עֲלִיךָ נְאֻמַר אַבְן מְאִסוּ
 הַבּוֹנִים הִיתָה לְרֵאשׁ פְּנֵה, וְהָאֲבָן
 הַזֹּאת אֲשֶׁר שְׁמַתִּי מַצְבֵּה יִהְיֶה
 בֵּית אֱלֹהִים. אַתָּה הִיא שְׁנֹאמַר

ספר הזוהר

שחבר התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי
עם לשון הקדש מנגד

לש"ס דף היומי מסכת מנחות

והוא: זוהר המחולק לשבע שנים
ללמוד דף זוהר היומי עם דף גמרא היומי

זוהר ספר תקוני זוהר כרך ח'
לפי ספר זוהר 10 כרכים (70- כרכים) עמודים רעז-תעד
[תקוני זוהר דף סא: עד דף קמ:]

סדרנו בעזרת ה' כל ספר הזוהר על פי סדר מסכתות הש"ס ללמוד דף היומי, ללמוד 2-3 דקות ביום, ובזאת ידע ויגמין כי כל דברי הז"ל הקדושים הם סודות נוראים (הקדמת המהר"ח: לעזי תיים), ובזה יזכה להכנס לגן עדן העליון (זוהר החדש שיר השירים - כי בלי למוד הזוהר הוור בגלגל זוהר, הרק"ק, והאר"י"ט), וכך יוכל לשמוע תורה מפי הקב"ה בישיבת כל מסכתות הש"ס בעו"ם הבא (פסבאר בהקדמה), יכולים ללמוד גם את זוהר לשון הקדש (שיר הקד, ולשון הקדש היא לשון הקב"ה, זוהר תרוקמה), וכך ישראל ילמדו ש"ס עם זוהר ובזה יכנסו בתבת נח להנצל מדור המבול ומפפצות אטום. וזוהי חובה על כל מגידי השיעורים בדף היומי, לצרף את ה'למוד הקדוש הזה דף היומי זוהר ביחד עם למוד הש"ס, ובזה יקראו מצדיקי הרבים פמוכבים לעו"ם ועד (תקוני זוהר הקדמה, זוהר נשא כ"ד).

יו"ר ע"י מפעל הזוהר העולמי - ט"ו מנחם אב תשע"ב
רח' נחל לכיש 24/8 - בית שמש תובב"א

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,

ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

אלו שלא לומדים זוהר וש"ס בנחד הם מחריבים את העולם,
כדברי המהר"ח וז"ל: "... כי בלי ספק בהיותם עוסקים בפשטיה
ובספוריה לבדם היא לובשת בגדי אלמנותה ושק הושת פסותה
וכל האמות יאמרו לישראל "מה דודך מדוד", מה תורתכם
מתורתנו, הלא גם תורתכם ספורים בהכלי העולם. אין עלבון
תורה גדול מזה, ולכן אוי להם לבגרות מעלבונה של תורה ואינם
עוסקים בחקמות הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, כי הם
מאריכים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא בעולם, עכ"ל.

מפעל הזוהר העולמי

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש - ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

הקדמה

י'שמחו ה'לומדים ו'העוסקים ה'זוהרים, בהופעת דבר נשגב זה אשר תחזינה עיניכם, שיוצא עכשיו לאור, בעזרת ה' יתברך ויתעלה.

החיבור הזה, הינו חיבור גדול וקדוש, אשר בודאי יקרבת את הגאולה במהרה, בעת שהתחילו בעזרת ה' יתברך, אלפים ורבבות של כל קהל עדת ישראל, את לימוד הדף היומי, יחד שבטי ישראל, כולם כאחד יחד, ועת רצון הוא זה, להנחיל לאוהבי יש ואוצרותיהם אמלא, בעוד דבר קדוש ונשגב, והוא שכל אחד, ביחד עם דף היומי, ילמד גם קטע זוהר בכל יום, בנוסף לדף היומי, וכך יהיה מאותם שמחזיקים את העולם, ומאלו המגינים על ארצנו, מהרשעים ימ"ש שרוצים וחפצים מאוד עפ"ל, ברוחניות ובגשמיות.

התכנית היא, שכל אחד ילמד בנוסף לדף היומי ש"ס דף היומי זוהר בשתים שלוש דקות, ובסיימו את כל הש"ס, יסיים את כל הזוהר גם כן, ויעשה סיום על שניהם יחד, ודאי שיעשה נחת רוח לה' במאוד מאוד, ובזכות הלימוד הקדוש יקבל את תפילותינו ברחמים וברצון אמון כן יהי רצון.

המוציאים לאור

פתח דבר

ברוך ה' אלקי ישראל מהעולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו-יה, כל הנשמה תהלל י-ה הללו-יה..

כל עם ישראל ששים ושמחים בשמחת התורה, בלימוד הש"ס בצירוף הזוהר, לאחר שנים שמפעל הזוהר העולמי, מנסה להחדיר בכלל ישראל את לימוד הזוהר, שכל אחד ילמד בקביעות את ספר הזוהר הקדוש, נפלה ההחלטה והיא לצרף ולאחד את לימוד הזוהר עם לימוד תלמוד בבלי, על ידי דפוסים חדשים גם ישנים שיאחדו את לימוד הגמרא והזוהר, שיהיה בבחינת וילכו שניהם יחדו, ועל ידי לימוד שניהם יזכו לערוך סיום הש"ס וסיום הזוהר יחדו, אז ויבואו אל המקום אשר אמר לו האלקים, שכל עם ישראל יזכו להגיע אל המקום אשר אמר האלוקים לאברהם בגאולה העתידה במהרה.

ועל כן, אנו קוראים לכל אחינו בני ישראל, החסידים הליטאים הספרדים התימנים, וכל המגזרים, יחד שבטי ישראל, כולנו כאחד יחד, להתחיל בלימוד קדוש זה דף היומי ביחד עם הזוהר הקדוש, בקביעות יום יום ידרשון, בהתמדה בשמחה באהבה, לעשות נחת רוח ליוצרנו, וכמו שבסיום הש"ס הנוכחי היו כמאה אברכים שיודעים את כל הש"ס בעל פה יהיה בעזרת ה' בסיום הבא עוד כמאה שיודעים גם ש"ס בעל פה וגם זוהר בעל פה,

ואז נעשה כולנו סיום ענק על הגמרא ועל הזוהר יחד, כולנו כאחד יחד נשמח בפה מלא, משה רעיא מהימנא ישמח עמנו, ור' שמעון בר יוחאי ישמח עמנו, וכל התנאים הקדושים שמוזכרים בזוהר ובגמרא ישמחו עמנו.

ידוע לכל מעלת הקביעות בלימוד התורה, שכל דבר הנלמד בקביעות יש לו סיעתא דשמיא, כמו קביעות מקום לתפלה, כמו כן קביעות מקום ללימוד גמרא וזוהר, שכל אחד יקבע לו מקום לגרוס הדף היומי והזוהר היומי, בזמן

קבוע ובמקום קבוע, שכן אז בטוח שלא ישכח ללמדו אף יום, ובטוח שיזכה לגמור בסיומם של כל ישראל.

וטוב ביותר שיהיה זה בבית המדרש, או בבית הכנסת וכדומה, שממנו יראו וכן יעשו, ועל ידי קנאת סופרים תרבה חכמה, ואחרים יתחילו לעשות כמותו, וירבו הלומדים בישראל.

איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, צריכים הרבה חיזוק, כמו דאיתא דברי תורה צריכים חיזוק תמיד, וכל שכן לימוד שמגרה את השטן, והוא מנסה בכל כוחו למעט את לימוד הזוהר, כמו שהכל יודעים, והוא מלביש זאת באיצטלא דרבנן, ומביא ראיות שונות ומשונות, וכמו שכל אחד יודע את כל הטענות שהוא ממציא, אבל אף על פי כן אנו נתחזק איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, האחד יעזור לשני, וכן הלאה, וכך נהיה כולנו מיוסדים וחזקים ונקרב את ביאת משיח צדקנו.

עתה בעת אשר אנחנו יוצאים עם התוכנית היחודית וכל הכלול בזה, הננו רוצים לקרוא גם כן לכל אלו שיש להם כבר סדר מיוחד לחזור על לימודם, הדף היומי שלומדים היום ומחר חוזרים, וכן לאחר שבוע וכדומה, כל סדרי החזרות, אנו קוראים לכל אלו שיחזרו גם כן על הזוהר שלמדו, שלא ישכחו את קטעי הזוהר שלמדו, ועל ידי שיחזרו יוכלו לזכור לתמיד, ויהיה לנגד עיניהם דברי הזוהר, וישאר בליבם כיתד שלא תימוט, ואם מתעוררים מקטע מסוים בזוהר ואחר מכן שוכחים, חבל על דאבדין, ולמה שלא יזכרו על ידי חזרה.

וכל אחד יערוך לעצמו חשבונותיו בזמנו הפנוי, וכן על זה הדרך ישתדל כל אחד לעשות את המקסימום שביכלתו לגמור ולסיים את הזוהר הקדוש גם כן, ויקויים בנו כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים.

ויקויים בנו מקרא שכתוב כימי צאתכם ממצרים אראנו נפלאות ויקויים

בנו עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים, בלע המות לנצח ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים, וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כמי עולם וכשנים קדמוניות, ותחזינה עינינו בשובך לציון במהרה בימינו, ונזכה לגאולה שלמה, בנין בית המקדש, קיבוץ נדחי ישראל, על ידי משיח צדקנו במהרה בימינו אמן ואמן.

ואלו הם התכניות שעושים למען דבר זה:

תכנית מספר 1: להדפיס את הזוהר הקדוש 64 דף במסכת ברכות שיהיה לכל הלומדים דף היומי במה ללמוד את הזוהר ביחד עם לומדי דף היומי, לחלקם חינם.

תכנית מספר 2: להדפיס מסכת ברכות עם הזוהר ביחד דף זוהר ודף גמרא ממסכת ברכות, וכך יחלקו רק ללומדי זוהר יחד עם ש"ס חינם.

תכנית מספר 3: לסדר לאלו שלומדים 7 דפים גמרא ביום לסדר להם גם לימוד 7 דפים זוהר ביום.

תכנית מספר 4: לוח ללומדי דף היומי ש"ס: לעשות לוח ללומדי דף היומי ש"ס שידעו בדיוק היכן ללמוד, בכמה הוצאות הזוהר שהוצאנו לאור עד עתה, וכך יוכלו ללמוד בלי שיהיה להם הספרים החדשים, רק כל אחד לוקח איתו את הזוהר של 10 כרכים או 70 כרכים ויכול ללמוד ביחד עם לומדי הש"ס או אצלו בבית.

ופשוט, שלכל התכניות האלו צריכים להשקיע הרבה ממון. לכן כל אחד יחשב לעצמו כמה הוא יכול לתת למפעל הקדוש הזה, כדי שיוכלו להוציא את כל התכניות לאור עולם.

בכבוד רב - המוציאים לאור

עליך, האבן שהקתה את הצלם
והיתה להר גדול, ומלאה כל
הארץ.

והיא כתר כמו זה ס בראש החוט
של זרק"א, אבן פלולה
ומתעטרת (פלולה ומעטרת) כמו אבן
בראש הטבעת, וכשישראל
משפילים בחכמה, שהיא י'
המחשבה העליונה, יודעים לזרק
אותה את האבן הזו, שהיא בת
יחידה, לאותו מקום שנגזרה,
משום שהבת נעשית באב. זהו
שפתוב יהו"ה בחכמה יסד ארץ,
בחכמה שהוא האב, יסד את הבת
שהיא ארץ הדום רגליו.

ואותו החוט שלה הוא ו', שאבן,
שהיא כתר, עטרה על ראשו,
עטרה של ספר תורה, ובשבילה
נאמר, והמשפמש בכתר - יעבר,
הוא כתר תורה ודאי, ששלשה
כתרים הם, כתר תורה וכתר
כהנה וכתר מלכות, וכתר תורה
(וכתר שם טוב) על גביהן, והאבן הזו
היא י' בראש א', והיא י' בסופה,
עליה נאמר מגיד מראשית
אחרית, והיא יו"ד ה"א וא"ו ה"א
(יו"ד ה"א ו"א י"ו ה"א), כולל עשר ספירות,
שהן (שהוא) נעוץ סופן בתחלתן,
ותחלתן בסופן.

קמו כל ראשי הישיבה ואמרו:
רועה הנאמן, כמה אתה חזק
לזרק אבן, שהרי הגיעה למקום
שאינ מי שיודע מקומה,
ומלאכים הקדושים שואלים
בשבילה איה מקום כבודו
להעריצו, שאין מי שיודע
מקומו. כשעלתה למעלה,
למקום שזרקת אותה, עד שכלם
אומרים ברוך כבוד יהו"ה
ממקומו, ואף על גב שהיא קטנה
למטה, למעלה אין לה סוף.
מי יכול לערף קרב במקום שאתה

כב), אנת הוא דאתמר עלך (דניאל ב לה) אבנא די
מחת לצלמא והות לטור רב ומלאת כל ארעא.
ואיהו תגא פגוונא דא ס ברישא דחוטא
דזרק"א, אבנא פלילא ומתעטרא (ג"א
מוכללת ומעוטרת) פאבנא בריש עזקא, וכד אית
בישראל משפילים בחכמה דאיהי י' מחשבה
עלאה, ידעין לזרקא לה להאי אבנא דאיהי
בת יחידה, לההוא אתר דאתגזרת, בגין
דברתא באפא אתעבידת, הדא הוא
דכתיב (משלי ג יט) יהו"ה בחכמה יסד ארץ,
בחכמה דאיהו אפא יסד ברתא דאיהי ארץ
הדום רגליו.

וההוא חוט דילה איהו ו', דאבנא דאיהי תגא
עטרה על רישיה, עטרה דספר תורה,
ובגינה אתמר ודאשתמש בתגא חלה, איהו
כתר תורה ודאי, דתלת כתרין אינון, כתר תורה
וכתר כהונה וכתר מלכות, וכתר תורה (ג"א
וכתר שם טוב) על גביהו, והאי אבנא איהי י'
ברישא, ואיהי י' בסופה, עלה אתמר (ישעיה
מו י) מגיד מראשית אחרית, ואיהי (ג"א
ואיהו) יו"ד ה"א וא"ו ה"א (ג"א יו"ד ה"א וא"ו
ה"א), כולל עשר ספירן, דאינון (ס"א דאיהו) נעוץ
סופן בתחלתן ותחלתן בסופן.

קמו פלהו מארי מתיבתא ואמרו, רעיא
מהימנא כמה אנת תקיף לזרקא אבנא,
דהא מטא לאתר דלית מאן דיידע אתרהא,
ומלאכין קדישין שאלין בגינהא איה מקום
כבודו להעריצו, דלית מאן דיידע מקומו, כד
סלקא לעילא באתר דזריקת לה, עד דאמרין
פלהו (יחזקאל ג יב) ברוך כבוד יהו"ה ממקומו,
ואף על גב דאיהי זעירא לתתא, לעילא לית
לה סוף.

מאן יכיל לאגהא קרבא באתר דאנת תמן, באבנא זעירא דזריקת אזדעזעו

שם, באבן קטנה שזרקת
הזדעזעו רקיעים עד אין סוף,
ומלאכים עד אין תכלית, וכל
ראשי הישיבה פלם הזדעזעו
ונפלו בנפילת אפים מקיימם
לפניה, ואמרו, וכי באבן קטנה
זו, כל שפן מי ילחם עמך בסוף,
שנאמר בו רוממות א"ל בגרונם
וחרב פיפיות בידם, שהיא
קריאת שמע, החרב שלך שאתה
התקנת לך (אותה), שבה הרגת את
המצרי, זהו שכתוב ויפן כה וכה
וגומר ויף את המצרי. כ"ה וכ"ה
עולים לחמשים אותיות,
שמיוחדים בהם את הקדוש ברוך
הוא פעמים, שמע ישראל יהו"ה
אלהינו יהו"ה אחד, שיש בהן
עשרים וחמש אותיות פעמים,
ועולים לחמשים שערי בינה,
שהוא ח', שמינית מעשר

הספירות ממטה ולמעלה.

ראש החרב, ו' גוף החרב, שתי
פיפיות שלה ה"ה, נרתיק החרב
אהי"ה, וכף למטה נרתיק החרב
הזו אדנ"י, והוא יאהדונה"י
למטה, יאההויה"ה למעלה, (יהו"ה)
הזו יהו"ה, וסוד הדבר - אז ישיר
משה, שמונה אותיות בחבור
למעלה, א"ז תקרא ויהו"ה יענה,
למטה, ומי יכול ברמח שלך
שהוא מאתים ארבעים וחמש
תבות של קריאת שמע, הלחם
קרב לרבי שמעון וחרביו, נראה
מהו הכח והתקף שלו, שהרי הוא
מעורר עליונים ותחתונים,
ויזדעזעו כל העולמות העליונים
והתחתונים, ובשבועה לכל
החילות למעלה ולמטה להיות
בעזרו, הלחם לו. קום רבי
שמעון, זרו עצמך בכלי הקרב
שלה, ונראה מה החזק והגבורה
שלה.

קום רבי שמעון, פתח ואמר:
זרק"א מק"ף שופ"ר הול"ף

רקיעין עד אין סוף, ומלאכין עד אין תכלית,
וכל מארי מתיבתא פלהו אזדעזעו ונפלו
בנפילת אפים, מקיימיהו קדמיה, ואמרו וכי
באבנא זעירא האי, כל שפן מאן גיח עמך
בסייפא, דאתמר בה (תהלים קמט ו) רוממות א"ל
בגרונם וחרב פיפיות בידם, דאיהי קריאת
שמע, חרבא דילך דאנת תקינת לך (ג"א
לה), דבה קטילת למצרי, הדא הוא
דכתיב (שמות ב יב) ויפן כה וכה וגומר ויף את
המצרי, כ"ה וכ"ה סלקין לחמשים אתוון,
דמיוחדין בהון לקודשא בריך הוא פעמים,
שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד,
דאית בהון כ"ה אתוון תרין זמנין, וסלקין
לחמשים תרעין דבינה, דאיהי ח' תמינאה
מעשר ספירן מתתאה ולעילא.

רישא דחרבא, ו' גופא דחרבא, תרין פפיות
דילה ה"ה, נרתקא דחרבא אהי"ה, והכי
לתתא נרתקא דהאי חרבא אדנ"י, ואיהו
יאהדונה"י לתתא, יאההויה"ה לעילא, (ג"א
יהו"ה יהו"ה יהו"ה), ורזא דמלה (שמות טו א) אז ישיר
משה תמינא אתוון בחיבורא לעילא, (ישעיה נח
ט) א"ז תקרא ויהו"ה יענה לתתא, ומאן יכול
ברומחא דילך דאיהו רמ"ח תיבין דקריאת
שמע, אגח קרבא לרבי שמעון וחרבוי, נחזי
מאי ניהו חילא ותקיפו דיליה, דהא איהו
אתער עלאין ותתאין, ויזדעזעו כל עלמין
עלאין ותתאין ובאומאה לכל חיילין לעילא
ותתא למהוי בעזריה, אגח ליה. קום רבי
שמעון זריז גרמך במאני קרבא דילך, נחזי
מאי תקיפו וגבורה דילך.

קום רבי שמעון פתח ואמר, זרק"א מק"ף
שופ"ר הול"ף סגולת"א, קום ונטיל תלת
אבנין דאינון יי"י, ואבנא עלאה דאיהי

סגולת"א. קם ונטל שלש אבנים שהן י"י י"י, ואבן עליונה שהיא בקלע, תג בחוט הרי ארבע שהן ארבעים, וחוט של הלכנה (שסובבת) עליה הינו ב', וסוד הדבר - בראשית, ב' ראשית. על הנקדה הזו נאמר בעשרה מאמרות נברא העולם. מה זה ב' ? אותו החוט שסובב אותה, ולנקדה הזו יש ראש ואמצע וסוף, ונעשית שלש יודיים י"י י"י, שעולות לשלשים, ואותו חוט ב' - שלשים ושפים. התג שעל החוט י', והרי ארבעים ושפים, כנגד שלשים ושנים אלהיים ועשר האמירות שבהן נבראו שמים וארץ וכל צבאם.

וירא אלהים את כל אשר עשה, שהוא סוד של ברא מלאך יהוה אליו בלבת אש, בלבת התורה, וזהו כי יום נקם בלב", ובהם פועלות ארבעים ושפים האותיות של יהוה. וסוד הדבר - פתחו לי שערי צדק אב"א ב"ם אודה יהוה, וכלם נכללים בכאר שבע, זה אב"ג ית"ן וחקריו).

אמרו לו בעלי המשנה: רבי רבי, פמה חזקות האבנים שזרקת, שהודעו בהן שמים וארץ, וכל החיות והבהמות והעופות ברחו, וממה נפלו לארץ, והכפס הנכבד ומלאכים ואופנים כלם הודעו מהאבנים שלך, ואלו הם ארבעה טורי אבן, שכלם אחד.

אשרי מי שמוציא את האבנים השלמות הללו בתפלתו, בארבע תפלות עם תפלת מוסף, שעליהן נאמר אבנים שלמות תבנה, ויש אבן של התורה, שנאמר בה והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלהיים, שהיא מצד העמוד האמצעי, שנאמר בו וזאת התורה אשר שם משה, שהוא הדמות שלו.

והאבנים הללו כלן אחת. המלכות הקדושה היא מצד

בקירטא, תגא בחוטא הא ארבע, דאנון ארבעין, וחוט דסיהרא (ג"א דסחרא) עלה היינו ב', ורזא דמלה בראשית ב' ראשית, האי נקודה (דקסב ע"א) עלה אתמר בעשרה מאמרות נברא העולם מאי ב' ההוא חוט דאסחר עלה, והאי נקודה אית לה רישא ואמצעייתא וסופא, ואתעבידת תלת יודיים י"י י"י, דסלקין לתלתין, וההוא חוט ב' תלתין ותריין, תגא דעל חוט י', והא ארבעין ותריין, לקבל ל"ב אלהיים, ועשר אמירן דאתברי בהון שמיא וארעא וכל חיליהון, (וירא אלהים את כל אשר עשה, דאיהו רוא וירא מלאך יהוה אליו בלבת אש, בלבת דאורייתא ודא איהו כי יום נקם בלב", ובהון פועלים ארבעין ותריין אתון דיהוה, ורזא דמלה פתחו לי שערי צדק אב"א ב"ם אודה יהוה, וכלהון אתכלילן בכאר שבע, דא אב"ג ית"ן וחקריו).

אמרו ליה מארי מתניתין, רבי רבי פמה תקיפין אבנין דזריקת, דאזדעזעו בהון שמיא וארעא, וחיוון ובערין ועופין פלהו ברחו, ומנהון נפלו לארעא, וכרסייא יקירא ומלאכין ואופנים פלהו אזדעזעו מאבנין דילך, ואלין אינון ארבעה טורי אבן, דכלהו חד.

זבאה איהו מאן דאפיק אבנין אלין שלמין בצלותיה, בארבע צלותין עם צלותא דמוסף, דעלייהו אתמר (דברים כו ו) אבנים שלמות תבנה, ואית אבן דאורייתא, דאתמר בה (בראשית כח כב) והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלהיים, דאיהי מסטרא דעמודא דאמצעייתא, דאתמר ביה (דברים ד מד) וזאת התורה אשר שם משה, דאיהו דיוקנא דיליה.

וארין אבנין פלהו חד, מלכות קדישא איהי מסטרא דשמאלא, אתמר בה (שם כה א)

אבן שלמה וצדק יהיה לך,

השואל, נאמר בה אבן שלמה וצדק יהיה לך, והאבן הזו היא שהפתה את הצלם, שהיתה להר גדול ומלאה כל הארץ. מה זה ומלאה כל הארץ? אלא בשבילה נאמר מלא כל הארץ כבודו, ועליה נאמר על אבן אחת שבעה עינים, שהם שבעה רועים קדושים, והם שבעה זכרים ושבע נקבות, וכלם פלולים בה, וסוד הדבר - שבעה ושבעה מוצקות.

והאבן הזו היא חמש אבנים ששם דוד בקלע ונעשו כלן אחת. זהו שכתוב ויקח דוד חמשה חלקי אבנים מן הנחל, והן גדלה וגבורה, תפארת, נצח, הוד, שבהן שבח דוד את הקדוש ברוך הוא, ונאמר לך יהו"ה הגדלה והגבורה וגומר, ואלו חמשה חלוקי האבנים, נטל אותם מן הנחל שהוא יסוד ח"י העולמים, וכששם אותם בקלע, שהיא המלכות הקדושה, נעשו בה אחת, והטביע במצח הפלשתי וקרג אותו.

והם חמש האבנים שהם שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה, וכששם אותם בקלע, שהיא השפה של הפה, צריך לעשות אותם בה כלם אחד, שבזמן שינצח הקדוש ברוך הוא את כל אמות העולם, יתקיים בהם פי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם יהו"ה לעבדו שכם אחד (צפניה ג ט), והא שפ"ה ודאי דא שכנינ"ה, דהכי סליקת בחושפן שפ"ה, בגין הכי כל אומין דעלמא עתידין לאשתעבדא תחות ידהא, ולאמלכא לה עלייהו ביומין דמלכא משיחא, לקיים מה דאתמר בה (תהלים קג ט) ומלכותו בכל משלה.

ובאיהו מאן דנטיר האי אמונה בלביה ובפומיה דודאי איהי אמונה דישראל,

והאי איהי (דניאל ב לה) אבנא די מחת לצלמא דהות לטור רב ומלאת כל ארעא, מאי ומלאת כל ארעא, אלא בגינה אתמר (ישעיה ו ג) מלא כל הארץ כבודו, ועלה אתמר (זכריה ג ט) על אבן אחת שבעה עינים, דאינון שבעה רועין קדישין, ואינון שבע דכורין ושבע נוקבין, פלהו פלילן בה ורזא דמלה שבעה ושבעה מוצקות.

והאי אבן איהי חמשה אבנין דשוי דוד בקירטא ואתעבידו פלהו חד, הדא הוא דכתיב (שמואל א ו יז) ויקח דוד חמשה חלוקי אבנים מן הנחל, ואינון גדולה גבורה תפארת נצח הוד, דבהון שבח דוד לקודשא בריהו הוא ונאמר (דה"א א כט) לך יהו"ה הגדולה והגבורה וגומר, ואלין חמשה חלוקי אבנים נטיל לון מן הנחל דאיהו יסוד ח"י עלמין, וכד שוי לון בקירטא דאיהי מלכות קדישא, אתעבידו בה חד, וטבע במצחא דפלשתאה וקטיל ליה.

ואינון חמש אבנין דאינון שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה, וכד שוי לון בקירטא דאיהי שפה דפומא צריך למעבד לון בה פלהו אחד, דבזמנא דינצח בה קודשא בריהו הוא כל אומין דעלמא יתקיים בהון פי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם יהו"ה לעבדו שכם אחד (צפניה ג ט), והא שפ"ה ודאי דא שכנינ"ה, דהכי סליקת בחושפן שפ"ה, בגין הכי כל אומין דעלמא עתידין לאשתעבדא תחות ידהא, ולאמלכא לה עלייהו ביומין דמלכא משיחא, לקיים מה דאתמר בה (תהלים קג ט) ומלכותו בכל משלה.

ובאיהו מאן דנטיר האי אמונה בלביה ובפומיה דודאי איהי אמונה דישראל,

בלבו ובפיו, שודאי היא אמונת ישראל, והיא היחוד של הקדוש ברוך הוא, ובה מיחדים ישראל

את הקדוש ברוך הוא פעמים בכל יום, ואשרי הוא מי שהוא באמנה אתו בגלות, שלא פוחד מעליונים ותחתונים, שבגולה נאמר לאדם וינחחו כגן עדן לעבדה ולשמרה, לעבדה במצוות עשה, ולשמרה במצוות לא תעשה, משום שהיא חמשים ושלשה סדרים של התורה, והיא העדן של התורה. מה זה התורה? העמוד האמצעי, היא הגן שלו, ועדן שלו.

רבי רבי, קום סובב את הקלע הזה, והקף וסובב אותו בשפה שלך, עם האבן הזו שפלולה (מקל ומעטר) מפל אבני הבנין של התורה, (והתפלה) היא אבן יקרה מכללת ומעטרת באות ברית, ובאות שבת, ובאות ימים טובים, ובאות תפלין, והחוט שלה ברוך באצבע, וזו פריכת הרצועה של תפלה של יד, שבה היו הראשונים פורכים את שמע עם ואהבת באהבה של אהבה שהינו ואהבת את יהוה אלהיך, כדי שתהיה אהובה על בעלה, ולא מפסיקים, ואחר שבא יעקב, שהוא כולל שלשת האבות, התיר אותה הפריכה שלה, ואמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

משום שהיא רוצה להיות היא סגלת מלכים, באותו זמן נאמר שופ"ר הול"ף סגולת"א, ואזל"א לשרות כתר על ישראל, שהוא העמוד האמצעי, שהוא ספר תורה הכולל חמשה חמשי תורה, ונעשית כתר על ראשו בכל אות ואות שלו מאלו האותיות הידועות של ספר תורה, כמו זה: ש ע ט נ ז ג ג, כל התגים הם אחת ועשרים, כנגד עשרים

ואיהי יחודא דקודשא בריך הוא, ובה מיחדין ישראל לקודשא בריך הוא תרין זמנין בכל יומא, וזכאה איהו מאן דאיהי באמנה אתו בגלותא, דלא דחיל מעלאין ותפאין, דבגינה אתמר לאדם (בראשית ב טו) ויניחהו כגן עדן לעבדה ולשמרה, לעבדה בפקודין דעשה, ולשמרה בפקודין דלא תעשה, בגין דאיהי ג"ן סדרים דאורייתא, ואיהי עדונא דאורייתא, מאי אורייתא עמודא דאמצעיתא, איהי גן דיליה, ועדן דיליה.

רבי רבי קום אסחר להאי קירטא, ואקף ואסחר לה בשפה דילך, בהאי אבנא דאיהי פלילא (נ"א מוכלל ומעוטר) מפל אבנין דבניינא דאורייתא, (וצלותא) איהי אבן יקרה (דף טב ע"ב) מוכללת ומעוטרת באות ברית, ובאות דשבת, ובאות דימין טבין, ובאות תפלין, וחוט דילה פרוכה באצבעא, ודא פריכו דרצועה דתפלה דיד, דבה הו קדמאין פורכין את שמע עם ואהבת ברחימו דאהבה, דהיינו ואהבת את יהוה אלהיך, בגין דתהא רחימא לגבי בעלה, ולא מפסיקין, ולבתר דאתא יעקב דאיהו פליל תלת אבהן, התיר ההוא פריכו דילה, ואמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

בגין דאיהי בעי למהוי איהי סגולת מלכים, בההוא זמנא אתמר שופ"ר הול"ף סגולת"א, ואזל"א לשריא פתרא על ישראל דאיהו עמודא דאמצעיתא, דאיהו ספר תורה פליל חמשה חמשי תורה, ואתעבידת תגא על רישיה, בכל את ואת דיליה, מאלין אתוון ידיעאן דספר תורה, כגוונא דא ש ע ט נ ז ג ג, פלהו זיינין אינון חד ועשרין, לקבל חד ועשרין אזכרות דתפלין דרישא, ולקבלייהו חד ועשרין אזכרות דתפלין

ואחת אזכרות של תפלין של ראש, וינגדן עשרים ואחת אזכרות של תפלין של יד, שפלן עולות ארבעים ושנים, כנגד השם של מ"ב, כתר היא י' על ראש הז', הגוף שלו ו', וספר תורה העמוד האמצעי, כולל שש ספירות מחסד עד יסוד, מלכות ש' זעירה, בזה נעשית שביעי יום שבת, והיא אות תפלין, אות שבת, אות ברית, והוא כתר כהנה וכתר מלכות. מצד הימין שנתנה תורה נקראת כתר תורה, וימין הוא הפה, מצדו הוא כתר כהנה, והעמוד האמצעי הוא מלך, ומצד הגבורה בית דין הגדול, יוצאת משם אש ושוּרפת אותו, וכשהפה יוצא בשלום מן ההיכל, באותו זמן יתעוררו הלויים בנגון.

ועוד, יש תקון חמישי בתפלה, התפלה היא כקרפון, כמו שבארנוהו הראשונים, תפלות כנגד תמידים תקנום. בא וראה, הקרפנות הם מארבעה מינים, שהם כנגד ארנה שור נשר אדם, שהם מצירים בפסא. יש קרפון שהיו מקריבים ישראל, והפיה היה מקריב את הקרפון שלהם. הקרפון הראשון - הקרפון שהיה מקריב לימין, זו תפלת השחרית, ואם היו זוכים, היה יורד דיוקן של ארנה והיה מקבל את הקרפון, וזה מיכאל שדרגתו חסד, הוא היה מקבל תפלת שחרית, ואם לא זכו, מה כתוב בקרפון? לכלב תשליכון אותו, שחושב אותו כטרפה, וכשביל זה היה יורד דמות כלב לקבל אותו דורון והקרפון, וזהו הכלב שאמר דוד, עליו השלום, הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי, וכל מלאכי חבלה שהם כלבים, ואומרים הב הב, משום שהם מצד

דיד, דסלקין פלהו ארבעין ותריין, לקבל שמה דמ"ב, תגא איהי י' על רישא דז', גופא דיליה ו', וספר תורה עמודא דאמצעייתא כליל שית ספירן מחסד עד יסוד, מלכות י' זעירא, בה אתעבידת שביעי יום שבת, ואיהי אות תפלין, אות שבת, אות ברית, ואיהו כתר כהונה וכתר מלכות, מסטרא דימינא דאתייהיבת אורייתא אתקריאת כתר תורה וימינא איהו כהנא, מסטריה איהו כתר כהונה, ועמודא דאמצעייתא איהו מלך, ומסטרא דגבורה בית דין הגדול, נפיק מתמן אשא ואוקיד ליה, וכד כהנא נפיק בשלם מהיכלא, בההוא זמנא יתערוון לויים בנגונא (כאן חסר והוא בתקוני זהר חדש).

ועוד אית תקונא חמשאה בצלותא, צלותא איהי כקרפנא, כמה דאוקמוהו קדמאין תפלות כנגד תמידין תקנום, תא חזי קרפנין אינון מארבע מינין, דאינון לקבל ארנה שור נשר אדם, דאינון מצויירים בכרסניא, אית קרפנא דהוּו מקרבין ישראל, וכהנא הוה קריב קרפנא דלהוּו.

קרפנא קדמאה, קרפנא דהוה קריב לימינא, דא צלותא דשחרית, ואם הוּו זכין הוה נחית דיוקנא דארני"ה והוה מקבל קרפנא, ודא מיכאל דדרגיה חס"ד, איהו הוה מקבל צלותא דשחרית, ואם לא זכו מה פתיב בקרפנא (שמות כב ל) לפלב תשליכון אותו, דחשיב ליה פטריפה, ובגין דא הוה נחית דיוקנא דכלב לקבל ההוא דורונא, וקרפנא, ודא איהו פלב דאמר דוד עליו השלום (תהלים כב כב), הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי, וכל מלאכי חבלה דאינון פלבים צועקים צועקים במשמרת השניה של הלילה, הם צוחים ונובחים

במשמרה תניינא דליליא, אינון צווחין ונבחיין
 ואמרין הב הב, בגין דאינון מסטרא דגיהנם
 סם המות, דאתמר ביה (משלי ל טו) לעלוקה שתי
 בנות הב הב.

קרנא תניינא לקבל שו"ר, דאתמר
 ביה (ויקרא כב כז) שור או כשב או עז
 וגומר, ולקבליה צלותא דמנחה, דאמר דוד
 עלה (תהלים קד יד) מצמיח חציר לבהמה ועשב
 לעבודת האדם, מאי עשב, ע"ב ש', ואנון
 ע"ב שמחן, דאינון לבושין לע"ב שמחן
 עלאין, פגוונא דעשב דאיהו לבושא דחטה,
 ובגין דא להוציא לחם מן הארץ, והיינו לחם
 אפירים אכל איש (שם עח כ), ודא נהמא
 דאורייתא.

ולעולם כל קרנאין שחיטתן בצפון, בגין
 דמצפון תפתח הרעה (ירמיה א יד), (ס"א
 ודא יצר הרע, ובגין דלא יהא צריך מנשמתא דילך) (ס"א דלא
 יסריך נשמתא דילך האכילהו קרבנא, לקיימא ביה (משלי כה כא)
 אם רעב שונאך האכילהו לחם, ואם צמא השקהו מים, ולבתר
 דאיהו נטיל דמא דקרנא, לא יטול מדילך) דמתמן ההוא
 דאושיד דמא, מלחך ההוא דמא דבעירן ובגין
 דא לא צריך לכסאה לה מניה, לקיימא ביה
 אם רעב שונאך האכילהו לחם ואם צמא
 השקהו מים ולבתר דאיהו (דף טג ע"א) נטיל
 דמא, קרבין קרבנא לעילא, דאתמר בה (במדבר
 כח ב) את קרבני לחמי לאשי, ולקבליה דשור
 איהו חמור נוער, אם זכו הא שו"ר מקבל
 קרבנא, ואם לאו הא חמור נוער, ובגין דא
 אתמר (דברים כב י) לא תחרוש בשור ובחמור
 יחדו, יחדו פלומר לא תגרום דיאכל חמור
 קרבנא דשור.

הגיהנם, סם המות, שנאמר בה
 לעלוקה שתי בנות הב הב.
 הקרבן השני - כנגד שו"ר,
 שנאמר בו שור או כשב או עז
 וגומר, וכנגדו תפלת מנחה,
 שאמר עליה דוד, מצמיח חציר
 לבהמה ועשב לעבודת האדם.
 מה זה עשב? ע"ב ש', והם
 שבעים ושנים שמות שהם
 לבושים לשבעים ושנים שמות
 עליונים, כמו העשב שהוא לבוש
 לחטה, ומשום זה, להוציא לחם
 מן הארץ, והיינו לחם אפירים
 אכל איש, וזהו הלחם של
 התורה.

ולעולם כל הקרבנות שחיטתן
 בצפון, משום שמצפון תפתח
 הרעה, (וזה יצר הרע. ומשום שלא יהיה צריך
 מנשמתך) שלא יסרך את נשמתך, האכילהו קרבן,
 לקום בו אם רעב שונאך האכילהו לחם ואם צמא
 השקהו מים, ואחר שהוא נוטל את דם הקרבן, לא
 יטיל משלך] שמשם, אותו ששופך
 דם, מלחך אותו דם של בהמות,
 ומשום זה לא צריך לכסות אותו
 ממנו, לקום בו אם רעב שונאך
 האכילהו לחם ואם צמא השקהו
 מים. ואחר שהוא נטל את הדם,
 מקריבים את הקרבן למעלה,
 שנאמר בו את קרבני לחמי
 לאשי, וכנגד השור הוא חמור
 נוער. אם זכו, הרי השו"ר מקבל
 את הקרבן, ואם לא, הרי חמור
 נוער, ומשום זה נאמר לא תחרש
 בשור ובחמור יחדו. יחדו פלומר,
 אל תגרום שיאכל החמור את
 קרבן השור.

הקרבן השלישי - של ערבית,
 קרבן העוף, שנאמר בהם שתי
 תורים או שני בני יונה וגומר,
 שאם זכו, הנש"ר של יעקב יורד

קרנא תליתאה דערבית, קרבנא דעופין, דאתמר בהון (ויקרא ה ז) שתי
 תורים או שני בני יונה וגומר, דאי זכו נשר"א דיעקב נחית

לְקַבֵּל אוֹתָם, וְאִם לֹא, הַנֶּשֶׁר שֶׁל צַד הַטְּמֵאָה נֵץ לַיּוֹנָה, וְכַפִּי הַקֶּרֶן כֶּן יתְגַדֵּל אוֹ יתְקַטֵּן.

הַקֶּרֶן הַרְבִּיעִי - אָדָם, זֶהוּ שֶׁמְקַבֵּל קֶרֶן שֶׁל אֲדָם, שֶׁהוּא מַחְשְׁבָה שֶׁמְקַרֵּב וּמֵיחָד הַפֶּל, וְעַלֵּיו נֶאֱמַר אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם וְגוֹמַר, זֶהוּ שֶׁמְקַרֵּב קֶרֶן לַיהוָה, וְזוֹ הַתּוֹרָה, וּמִשּׁוּם זֶה תִּקְנֶה בַתְּפִלָּה לְשִׁמְעַת סֵפֶר תּוֹרָה, לְהִיּוֹת בּוֹ קֶרֶן שֶׁלֶם בְּאָדָם, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם, וּמִשּׁוּם זֶה, מִסִּיר אֲזוֹנוֹ מִשְׁמַע תּוֹרָה גַם תְּפַלְתּוֹ תוֹעֵבָה.

וְכִי הַקֶּרֶנוֹת הִלְלוּ רְמוּזִים בְּגוֹפּוֹ שֶׁל הָאָדָם, מִ"ח וְל"ב וְרֵא"ה, הֵם אַרְבֵּי שׁו"ר נֶשֶׁר, הַיְרִיבִים שֶׁלֵּהֶם כָּלֵב חֲמוֹר נֵץ, טַחו"ל מְר"ה וְכַב"ד, שֶׁהֵם מִשְׁחִיית א"ף וְחַמ"ה. מַחְשְׁבָה זֶה אָדָם. יֵשׁ מַחְשְׁבָה טוֹבָה שֶׁל חַיּוֹת טוֹבוֹת, וְיֵשׁ מַחְשְׁבָה רָעָה שֶׁל חַיּוֹת רָעוֹת, וּמַחְשְׁבָה טוֹבָה הִיא אָדָם טוֹב, וּמַחְשְׁבָה רָעָה זֶה אָדָם רָע, בְּלִיעֵל, אָדָם לְהַבֵּל דְמָה.

בְּגוֹד הַמִּי"ח הוּא הָאֲרִי"ה שְׂוֹרֵד לְאֶחָד קֶרֶנוֹת, וְעַלֵּיו נֶאֱמַר וּפְנֵי אַרְיֵה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם. הַל"ב לְשִׁמְאֵל, וְעַלֵּיו נֶאֱמַר וּפְנֵי שׁו"ר מִהַשְּׂמַאל לְאַרְבַּעַתָּם. רֵא"ה זֶה נֶשֶׁר, שֵׁישׁ לֵה כְּנָפִים שְׁפוּרַחַת בְּהֵן, וְעַלֵּיהָ נֶאֱמַר וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּם. הַמַּחְשְׁבָה שֶׁהוּא אָדָם וּכְבַעַל פֶּלֶם, וְהֵם הַמְּרַכְּבָה שֶׁלּוֹ, כְּסוּסִים לְבָנֵי הָאָדָם.

חַיּוֹת הַמַּח - עֲצָמוֹת בְּקֶרֶן, וְתִקְרְבוּ עֲצָמוֹת עֲצָם אֶל עֲצָמוֹ. חַיּוֹת הָרֵאָה וְהַלֵּב - עוֹרְקִים, קֶשֶׁר וְחַבּוּר, וְהַתְּנוּעָה שֶׁלֵּהֶם הַרוּחַ שֶׁל כְּנָפֵי רֵאָה, וְהוּא רוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם,

לְקַבֵּל לוֹן, וְאִם לֹא נֶשֶׁר דְּסִטְרָא דְּמִסְאָבוּ נֵץ לְגַבֵּי יוֹנָה, וְכַפּוּם קֶרֶנָּא הַכִּי יִתְרַבֵּי אוֹ תִתְעַר.

קֶרֶנָּא רְבִיעֵאָה אָדָם, הַאי אִיהוּ דְּמִקְבֵּל קֶרֶנָּא דְּאָדָם, דְּאִיהוּ מַחְשְׁבָה דְּקַרִּיב וּמֵיחָד כְּלָא, וְעַלֵּיהָ אִתְמַר (שם א ב) אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם וְגוֹמַר, הַאי אִיהוּ דְּמִקְרַב קֶרֶן לַיהוָה, וְדָא אֲרִייתָא, וּבְגִין דָּא תִקְיִנוּ בְּצִלוֹתָא לְמִשְׁמַע בְּהָ סֵפֶר תּוֹרָה, לְמַהוּי בֵּיהָ קֶרֶנָּא שְׁלִים בְּאָדָם, דְּאִתְמַר בֵּיהָ (שם י טו) זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם, וּבְגִין דָּא מִסִּיר אֲזוֹנוֹ מִשְׁמַע תּוֹרָה גַם תְּפַלְתּוֹ תוֹעֵבָה (משלי כח ט).

וְכִי קֶרֶנִּין אֶלִּין רְמִיזִין בְּגוֹפָא דְּבַר נֶשֶׁ, מוֹח"א וְלִיב"א וְרֵא"ה, אִינוּן אַרְיֵי"ה שׁו"ר נֶשֶׁר, קְטְרוּגָא דְּלְהוֹן כָּלֵב חֲמוֹר נֵץ, טַחו"ל מְר"ה וְכַב"ד, דְּאִינוּן מִשְׁחִיית א"ף וְחַמ"ה, מַחְשְׁבָה דָּא אָדָם, אִית מַחְשְׁבָה טְבָא דְּחִינוּן טְבִין, וְאִית מַחְשְׁבָה בִּישָׂא דְּחִינוּן בִּישִׁין, וּמַחְשְׁבָה טְבָא אִיהוּ אָדָם טוֹב, וּמַחְשְׁבָה בִּישָׂא דָּא אָדָם רָע בְּלִיעֵל, אָדָם לְהַבֵּל דְמָה.

לְקַבֵּל מוֹח"א אִיהוּ אַרְיֵי"ה דְּנַחִית לְמִיכַל קֶרֶנִּין, וְעַלֵּיהָ אִתְמַר (יחזקאל א ו) וּפְנֵי אַרְיֵה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם, לְב"א לְשִׁמְאֵל וְעַלֵּיהָ אִתְמַר וּפְנֵי שׁו"ר מִהַשְּׂמַאל לְאַרְבַּעַתָּם, רֵא"ה דָּא נֶשֶׁר דְּאִית לָהּ גְּדַפִּין דְּפִרַח בְּהוֹן, וְעַלֵּיהָ אִתְמַר וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּם, מַחְשְׁבָה דְּאִיהוּ אָדָם רְכִיב עַל כְּלָהוֹן, וְאִינוּן מְרַכְּבָה דִּילִיָּה, כְּסוּסוֹנוֹן לְבָנֵי נֶשֶׂא.

חַיּוֹת דְּמוֹחָא גְּרַמִּין בְּקֶרֶנָּא, וְתִקְרְבוּ עֲצָמוֹת עֲצָם אֶל עֲצָמוֹ (יחזקאל לו

חַיּוֹת דְּרֵינָא וְדִלְבָּא עֲרֻקִין, קְשִׁירוֹ וְחַבּוּרָא, וְתְנוּעָה דְּלְהוֹן רוּחָא דְּכְנָפֵי רֵינָא, וְאִיהוּ רוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת

וְחַבּוּרָא, וְתְנוּעָה דְּלְהוֹן רוּחָא דְּכְנָפֵי רֵינָא, וְאִיהוּ רוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת

(שהוא המח), משום שראָה (שקראש) כְּלוּלָה מְשֻׁנֵּיהֶם, כְּמוֹ שְׁעוֹף מִמֵּים וְאַרְץ, וְהֵם כְּלוּלִים מְשֻׁנֵּיהֶם.

עַל הַמַּח שׁוֹרָה כְּרָכָה, עַל הַלֵּב שׁוֹרָה קְדוּשָׁה, עַל הַרְאָה שׁוֹרָה הַיְחוד, וְהַמַּח שְׂבָה כְּלוּלָה מִכָּלֶם, וְהֵם: יְכַרְכֵּף יְהו"ה, יָאֵר יְהו"ה, יִשָּׂא יְהו"ה. יְכַרְכֵּף בְּמַח, יָאֵר בְּלֵב, שֶׁם אוֹר הַעֵינַיִם, כְּמוֹ שְׂבָאָרוֹהַ הַלֵּב רוֹאֶה, יִשָּׂא כְּרָאֶה, שֶׁהוּא שְׁלוֹם, זֶהוּ שְׂכָתוֹב וְיִשֵּׂם לָךְ שְׁלוֹם.

וְהֵם שְׂמִיעָ"ה רֵיחָ"ה רֵי"ח. שְׂמִיעָ"ה בְּמוֹחַ, וְהוּא כְּהַפּוֹף חו"ם, שְׁשׁוֹרָה בְּלַחוֹת וְקָרִירוֹת שֶׁל הַמַּח לְחַמָּם אוֹתוֹ, מִצַּד הַגְּבוּרָה, וְהוּא אֲרִיָּה מִצַּד הַגּוֹף, שׁוֹר מִצַּד הַנְּפֶשׁ, שֶׁהֵם אֵשׁ וּמִים, אֵשׁ שְׂכָלִית מִים יְסוּדִית, רֵאזִ"ה בְּל"ב, שֶׁהוּא אֵשׁ, רֵאזִ"ה אֲרִיָּה, מִים שְׂכָלִית לְקָרָר אֵשׁ יְסוּדִית שֶׁל הַלֵּב, שֶׁלֹּא יִשְׂרַף אֶת כָּל הַגּוֹף.

רֵיחַ כְּרָאֶה, שְׂיִוצָא לַחֲטָם, עָלִיו נֶאֱמַר וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים, וְרָאֶה הֵיא מִצַּד הַמַּח קְרִירָה, וּמִצַּד הַלֵּב יְבֻשָׁה, וְהוּא חֲצִיּוֹ מִים יְסוּדִית וְחֲצִיּוֹ יְבֻשָׁה יְסוּדִית, בְּגִלְל זֶה שׁוֹרָה עָלֶיהָ רוּחַ שְׂכָלִית, שֶׁהוּא חֵם וְלַח. חֵם לְחַמָּם אֶת הַקְּרִירוֹת, לַח לְהַרְטִיב אֶת הַיְבֻשָׁה, זֶה שְׂכָלִי וְזֶה יְסוּדִי.

דְּבוּר זֶה אָדָם, שְׂכָלוֹל מִכָּלֶם, מִי מוֹצִיא אוֹתוֹ? מִחֲשָׁבָה, וּמִשׁוּם אֵלוֹ הַשְּׂכָלִיִּים הֵיוּ יוֹרְדִים בְּקָרְבָן לְהַקְרִיב קָרְבָן וּלְיַחַד הַכֹּל, וְאַלֶּה הֵם בְּתַחֲמִית הַמַּתִּים, שְׂבָהֶם יִהְיֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא מְקַרֵּב עֵצִים אֶל עֵצָמוֹ, וְגִידִים וְעוֹרָקִים, כָּלֶם לְחַבֵּר זֶה עִם זֶה, וְיִקְבְּלוּ אֵלוֹ בְּאֵלוֹ,

עַל פְּנֵי הַמָּיִם (בְּרֵאשִׁית א ב) (נ"א דְּאִיהוּ מוֹחָא), בְּגִין דְּרִיָּאָה (נ"א דְּרִישָׁא) כְּלִילָא מִתְרוּוִיָּהוּ, כְּגוֹוֹנָא דְּעוֹפָא מִמֵּיָא וְאַרְעָא, וְאִינוּן כְּלִילָן מִתְרוּוִיָּהוּ. עַל מוֹחָא שְׂרִיא בְּרָכָה, עַל לְבָא שְׂרִיא קְדוּשָׁה, עַל רִיָּאָה שְׂרִיא יְחוד, מִחֲשָׁבָה כְּלִילָא מִכָּלֶהוּ, וְאִינוּן יְכַרְכֵּף יְהו"ה יָאֵר יְהו"ה יִשָּׂא יְהו"ה (בַּמְדַּבֵּר כֹּד ו'). יְכַרְכֵּף בְּמוֹחָא, יָאֵר בְּלְבָא דְתַמָּן נְהוּרָא דְעֵינַיִן, כְּמָה דְאוּקְמוּהָ הַלֵּב רוֹאֶה, יִשָּׂא בְּרִיָּאָה דְאִיהוּ שְׁלוֹם, הֵדָא הוּא דְכַתִּיב וְיִשֵּׂם לָךְ שְׁלוֹם.

וְאִינוּן שְׂמִיעָ"ה רֵאזִ"ה רֵיחָ"ה רֵיחָ"ה, שְׂמִיעָ"ה בְּמוֹחַ, וְאִיהוּ בְּהַפּוֹכָא חו"ם, דְּשְׂרִיא בְּלַחוֹתָא וְקְרִירוֹתָא דְמוֹחָא לְחַמָּמָא לִיהַ, מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, וְאִיהוּ אֲרִיָּה מִסְטָרָא דְגּוֹפָא, שׁוֹר מִסְטָרָא דְנְפֶשָׁא, דְאִינוּן אֵשׁ וּמִים, אֵשׁ שְׂכָלִית מִים יְסוּדִית, רֵאזִ"ה בְּלְבָ"א, דְאִיהוּ אֵשׁ, רֵאזִ"ה אֲרִיָּה, מִים שְׂכָלִית לְקָרָרָא אֵשׁ יְסוּדִית דְלְבָא, דְלָא יוֹקִיד כָּל גּוֹפָא.

רֵיחָא בְּרִיָּאָה דְנִפְיָא לְחוֹטְמָא, עָלִיהַ אֶתְמַר (בְּרֵאשִׁית ב ז) וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים, וְרִיָּאָה אִיהוּ מִסְטָרָא דְמוֹחָא קְרִירָא, וּמִסְטָרָא דְלְבָא יְבֻשָׁה, וְאִיהוּ חֲצִיּוֹ מִים יְסוּדִית, וְחֲצִיּוֹ יְבֻשָׁה יְסוּדִית, בְּגִין דָּא שְׂרִיא עָלֶהָ רוּחָא שְׂכָלִית, דְאִיהוּ חֵם וְלַח, חֵם לְחַמָּמָא קְרִירוֹתָא, לַח לְרַטְבָּא יְבֻשׁוֹתָא, דָּא שְׂכָלִי וְדָא יְסוּדִי.

דְּבוּר דָּא אָדָם, דְּכָלִיל מִכָּלֶהוּ, וּמֵאֵן אֶפְיָא לִיהַ מִחֲשָׁבָה, וּבְגִין אֵלִין שְׂכָלִיִּים הוּוּ נַחֲתִין בְּקָרְבָּנָא לְקָרְבָּא קָרְבָּנָא וּלְיַחַדָּא כָּלָא, וְאֵלִין אִינוּן בְּתַחֲמִית הַמַּתִּים, דְּבַהוּן יְהֵא קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא מְקַרֵּב עֵצִים אֶל עֵצָמוֹ, וְגִידִין וְעַרְקִין כְּלֵהוּן לְחַבְרָא דָּא בְּדָא, וְיִקְבְּלוּן אֵלִין בְּאֵלִין.

וּמְשַׁלְבִים אֵלָיו בְּאֵלוֹ, זֶהוּ שְׁכַתוֹב
מִקְבִּילַת הַלְלָאת וְגוֹמֵר. בְּאוֹתוֹ
זְמַן תִּהְיֶה שְׁמֻחָה וְנִגְוֵן בְּקְרוֹב
שְׁלֵהֶם.

תקון עשרים ושנים

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, בְּרֵאשִׁית
אֶחָד הוּא שְׁלֵא הַתְּגִלָּה, וּבְרָא
שְׁנַיִם, שְׁנַיִם הֵם, וְהֵם ב', וְהֵם
שְׁנַיִ עוֹלָמוֹת נִסְתָּרִים, וּבְמָה בְּרָא
אוֹתָם? בְּנִקְדָּה נִסְתָּרַת אַחַת
שְׁנִקְרֵאת רֵאשִׁית, וְעֲלֶיהָ נֶאֱמַר
כָּלֶם בְּחֻכְמָה עֲשִׂיתָ, וְשְׁנַיִ
עוֹלָמוֹת נִסְתָּרִים לֹא הָיוּ מִתְּגִלָּים,
עַד שֶׁעָשָׂה לָהֶם שְׁנַיִ לְבוּשִׁים,
וּמָה? אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ.
אֵת הַשָּׁמַיִם, לְבוּשׁ לְעוֹלָם
הָעֲלִיּוֹן, שְׁנִבְרָא בְּנִקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה,
וְאֵת הָאָרֶץ, לְבוּשׁ לְעוֹלָם
הַתְּחִתּוֹן, שְׁנִבְרָא בְּאֱלֹהִים,
שֶׁהֵיא הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה.

ו' נִקְרָא רֵאשִׁית, וְהֵיא אָב לְכָל,
ה' אֱלֹהִים, וְהֵיא אֵם שֶׁל הַפֶּל,
אֵם כָּל חַי, וְהַחֻכְמָה, שֶׁהֵיא אָב,
לֹא נִודַעַת אֶלָּא בְּבִינָה שֶׁהֵיא
אֱלֹהִים, וְשֵׁם י"ה אָבָא וְאָמָא
כְּאַחַד, שְׁנַיִ עוֹלָמוֹת נִסְתָּרִים, ו' הֵיא
הֵם שְׁנַיִ בְּנִים, וְהֵם הָעוֹלָם הַזֶּה
וְהָעוֹלָם הַבָּא. ו' הָעוֹלָם הַבָּא,
שֶׁהוּא עוֹלָם אֶרֶץ, ה' הָעוֹלָם הַזֶּה,
שְׁאִינוֹ אֶרֶץ.

ב' שְׁנַיִ הֵיכְלוֹת לְשִׁפְי אוֹתִיּוֹת
שֶׁהֵן י"ה, וְעֲלִיו נֶאֱמַר אֱלֹהִים
הַבֵּין דְּרָפָה וְהוּא יָדַע אֵת מְקוֹמָה.
וּמִי הֵם ב' הֵיכְלוֹת הַלְלוֹ? אֶלָּא
אֶחָד הוּא אֱהִיָּה, וְהַשְּׁנַיִ אַדְנִי,
וְשְׁנֵיהֶם הֵם פְּנוּיִים לְשִׁפְי אוֹתִיּוֹת
י"ה, אָב וְאָם, וְכֵן עוֹלָה חֲשׁוֹבֵן
אֱהִיָּה אַדְנִי (וְחֲשׁוֹבֵן אֱלֹהִים)
לְחֲשׁוֹבֵן פְּנוּי, וְכֵה גְנוּזִים הָאָב
וְהָאָם, וְזֶהוּ הַנְּסֻתָּרַת לִיהו"ה
אֱלֹהֵינוּ, י"ה, וְאֵלָיו הֵם סִתְּרִים

וּמְשַׁלְבִין אֵלָיו בְּאֵלָיו, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (שמות
לו ה) מִקְבִּילַת הַלְלָאת וְגוֹמֵר, בְּהֵהוּא זְמַנָּא יְהֵא
חֻדְוָה וְנִגְוֵנָא, בְּקָרִיבוּ דְלְהוֹן.

תקונא עשרין ותריין

(דף טג ע"ב)

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, בְּרֵאשִׁית חַד אִיהוּ
דְלָא אֲתַגְלִיָּא, וּבְרָא תְרִין, תְרִין
אֵינוֹן, וְאֵינוֹן ב', וְאֵינוֹן תְרִין עֲלָמִין סְתִימִין,
וּבְמָה בְרָא לוֹן בְּנִקְוֹדָא חַדָּא סְתִימָא, רֵאשִׁית
אֲתַקְרִי, וְעֲלֶיהָ אֲתַמַּר (תהלים קד כד) כָּלֶם בְּחֻכְמָה
עֲשִׂיתָ, וְתְרִין עֲלָמִין סְתִימִין לֹא הָווּ אֲתַגְלִיָּין,
עַד דְעָבִיד לוֹן תְרִין לְבוּשִׁין, וּמֵאִי נִינְהוּ אֵת
הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ, אֵת הַשָּׁמַיִם לְבוּשָׂא
לְעֲלָמָא עֲלָאָה דְאֲתַבְרִי בְּנִקְוֹדָה עֲלָאָה, וְאֵת
הָאָרֶץ לְבוּשָׂא לְעֲלָמָא תַתָּאָה דְאֲתַבְרִי
בְּאֱלֹהִים דְאִיהִי אִימָא עֲלָאָה.

ו' רֵאשִׁית אֲתַקְרִי וְאִיהוּ אָבָא דְכָלָא, ה'
אֱלֹהִים וְאִיהִי אָמָא דְכָלָא אֵם כָּל חַי,
וְחֻכְמָה דְאִיהוּ אָבָא לֹא אֲשַׁתְּמוּדַע אֶלָּא בְּבִינָה
דְאִיהִי אֱלֹהִים, וְתַמָּן י"ה אָבָא וְאִימָא כְּחַדָּא,
תְרִין עֲלָמִין סְתִימִין, ו"ה אֵינוֹן תְרִין בְּנִין,
וְאֵינוֹן עֲלָמָא דִין וְעֲלָמָא דְאֲתִי, ו' עֲלָמָא דְאֲתִי
דְאִיהוּ עֲלָמָא אֲרִיכָא, ה' עֲלָמָא דִין דְלָאו אִיהוּ
אֲרִיךְ.

ב' תְרִין הֵיכְלִין לְתְרִין אַתְוֹן דְאֵינוֹן י"ה,
וְעֲלֶיהָ אֲתַמַּר (איוב כח יג) אֱלֹהִים הַבֵּין
דְרָפָה וְהוּא יָדַע אֵת מְקוֹמָה, וּמֵאִי נִינְהוּ ב'
הֵיכְלִין אֵלָיו, אֶלָּא חַד אִיהוּ אֱהִיָּה, וְתַנְיִינָא
אַדְנִי, וְתַרְוִיָּהוּ אֵינוֹן פְּנוּיִין לְתְרִין אַתְוֹן
י"ה אָבָא וְאִימָא, וְהַכִּי סְלִיק חוּשְׁבֵן אֱהִיָּה
אַדְנִי (ס"א וְחוּשְׁבֵן אֱלֹהִים) לְחוּשְׁבֵן פְּנוּי, וְכֵה

גְנִיזִין אָבָא וְאִימָא, וְדָא אִיהוּ הַנְּסֻתָּרַת לִיהו"ה אֱלֹהֵינוּ (דברים כט כח) י"ה,

וגנזים, והם סתרי תורה ממש, ומשום שהם סתרים, צריך שלא לגלותם, וזהו סוד העריות, שנאמר בהם ערות אביך וערות אמה לא תגלה, לא תגלה ודאי מהפסוי שלהם.

קם זקן, פתח ואמר: רבי רבי, רד לכאן, שאמה המנורה הקדושה, שהרי השכינה הקדושה ממתינה לך ולחברך, בשבועה עליכם, אל תתעכבו שם לרדת לכאן אתם, וכך אמרתי לכל אותם ראשי הישיבה העליונה והתחתונה, שפלים יהיו יורדים עמכם, וכן אני השבעתי לאותם מלאכים וחילות קדושים שממנים לשמר אתכם, ולא לכבודי עשיתי ולא לכבוד אבי ואמי, אלא לכבוד השכינה.

מיד קול התעורר בענפי האילנות של גן העדן, עליונים ירדו, (ומלאכים) (תחתונים) התכנסו לרדת עם ראשי הישיבה העליונה והתחתונה הללו, שהרי רשות נתנה לכם מלמעלה. מיד כלם התפשטו מדיוקניהם, והתלבשו באוירים של העולם הזה, שהוא כנוי וסתירה לאותיות הקדושות. בין כך הרי אליהו הקדים לתקן להם את מושבם, פתח ואמר: רבי רבי, מנורה הקדושה, שפיך מדבר גדולות בתורה, ממנו מזדעזעים עליונים ותחתונים, ובפיך נאמר והר סיני עשן פלו וכו', משום שהאות י' שורה במחך, ה' בלבך, שהיא בינה, ובה הלב מבין, ו' בפיך, וממנו וכל העם ראים את הקולת, שהוא באותם הבלים שיוצאים מפיך, שעליהם נאמר קול יהו"ה חוצב להבות אש.

יהו"ה חוצב להבות אש.

ודא אינון סתירין וגנזין, ואינון סתרי דאורייתא ממש, ובגין דאינון סתירין, צריך דלא לגלגא לון, ודא איהו רזא דעריין, דאתמר בהון (ויקרא יח ז) ערות אביך וערות אמה לא תגלה, לא תגלה ודאי מן פסויא דלהון.

קם סבא פתח ואמר, רבי רבי נחית הכא, דאת בוצינא קדישא, דהא שכינתא קדישא קא נטירת לך ולחברך, באומא עלייכו לא תתעכבון התם לנחתא הכא אתון, והכי אומינא לכל אינון מארי מתיבתא עלאה ותתאה, דיהון פלהון נחתין עמכון, וכן אנא אומינא לאינון מלאכין וחיילין קדישין די ממנן לנטרא לכו, ולא וליקרא דידי עבידנא ולא וליקרא דאבא ואמא, אלא ליקרא דשכינתא.

מיד קלא אתער בענפי אלנין דגנתא דעדן, עלאין נחתו, (מלאכין) (ג"א תפאין) אתפנשו לנחתא, באלין מארי מתיבתא עלאה ותתאה, דהא רשותא אתייהיב לכו מלעילא, מיד פלהו אתפשטו מדיוקניהון, ואתלבשו באוירין דהאי עלמא דאיהו פנוי וסתירה לאתוון קדישין.

אדהכי הא אליהו קא אקדים לתקנא לון מותביהו, פתח ואמר רבי רבי בוצינא קדישא, דפומא דילך איהו ממלל רברבן באורייתא, מגיה מזדעזעין עלאין ותתאין, ופומא דילך אתמר בה (שמות יט ז) והר סיני עשן פלו וכו', בגין דאת י' שריא במוחא דילך, ה' בלבך דאיהי בינה, ובה לב מבין, ו' בפומא דילך, ומגיה וכל העם רואים את הקולות (שם כ יח), דאיהו באינון הבלים דנפקין מפומך, דעליהו אתמר (תהלים כט ז) קול

שש טבעות הן בקנה, שבהן עולה ו', והן ו' דרגות לפסא, ה' בלב היא הב"ל, ה' ל"ב, שודאי ה' היא בלב, ו' (הקול), בקול שיוצא ממנו, והוה קול שיוצא מהבל.

ושני בתים יש בלב, אחד מוציא הבל, ואחד מוציא הבל, והם ה' עליונה וה' תחתונה, בשני בתי הלב, שהם כנגד בית ראשון ושני, ו' הקול שיוצא משניהם, ו' הדבור ששורה בפה, ועליו נאמר בדבר יהו"ה שמים נעשו, והוא דבור אחד שכולל עשר אמירות, וסוד הדבר - אחת דבר אלהים שמים זו שמעתי, להראות בה שעשרת הדברות נאמרו בדבור אחד, שמים זו, אלו אנכי ולא יהיה לך, והוא אחד, אחד ביניהם, והוה שאמרנו שבשניהם תלויות מצוות עשה ולא תעשה, והקדוש ברוך הוא משניהם דבר לתת כבוד לתורה, שהרי הוא בדבור אחד אמר הפל, ולמה אמר שמים זו שמעתי? ז"ו אחד בקשבון, ששתי תורות היו, והקדוש ברוך הוא אחד ביניהם ושמו אחד, ומשני דבורים יצא הקול ונחלק לשבעים קולות, כנגד שבעים פנים, והרג בהם שבעים אמות על שלא קבלו את התורה, ובשני דבורים הרג שתי אמות, שהן עשו וישמעאל, שלא רצו לקבל את התורה.

שהרי הקדוש ברוך הוא הוא אחד, והוא לא היה מדבר באלו הקולות והדבורים של אנכי, אלא להראות ששמו וכבודו היו בתורה, ומשום זה הקדוש ברוך הוא דבר ממנה (בדין), כדי שיודעו כל אמות העולם מאותם שמשתדלים בה, ומשום זה אמר הקדוש ברוך הוא למשה

שית עזקאן אינון בקנה, דבהון סליק ו', ואינון ו' דרגין לכרסיא, ה' בלבא איהי הב"ל ה' ל"ב, דודאי איהי ה' בלבא, ו' בקול דנפיק מניה, והאי איהו קול דנפק מהבל.

ותרין בתין אית בלבא, חד אפיק הבל, וחד אפיק הבל ואינון ה' עלאה ה' תתאה, בתרי בתי לבא, דאנון לקבל בית ראשון ושני, ו' קול דנפיק מתרוייהו, ו' דבור דשריא בפומא, ועליה אתמר (תהלים לג ו) בדבר יהו"ה שמים נעשו, ואיהו דבור חד דכליל עשר אמירן, ורזא דמלה אחת דבר אלהים שמים זו שמעתי (שם סב יב), לאחזאה בה דעשר דברן בדבור חד אתאמרו, שמים זו אלין אנכי ולא יהיה לך, ואיהו אחד חד בינייהו, ודא איהו דאמרן דבתרוייהו (דף טו ע"א) תליין פקודין דעשה ולא תעשה, וקודשא בריך הוא מתרוייהו מליל למיהב יקרא לאורייתא, דהא איהו בדבורא חד אמר כלא, ולמה אמר שמים זו שמעתי, ז"ו אח"ד, הוי בחושבן, דתרי תורות הוו, וקודשא בריך הוא חד בינייהו ושמיה חד, ומתרין דבורין נפק קלא ואתפלג לשבעין קלין, לקבל שבעין אנפין, וקטל בהון שבעין אומין על דלא קבילו אורייתא, ובתרין דבורין קטיל לתרין אומין, דאינון עשו וישמעאל דלא בעו לקבלא אורייתא.

דהא קודשא בריך הוא חד איהו, ואיהו לא הוה ממלל באלין קלין ודבורין דאנכי, אלא לאחזאה דשמיה ויקריה הוה באורייתא, ובגין דא קודשא בריך הוא מליל מינה (ג"א בדינא), בגין דיתועזעון כל אומין דעלמא מאלין דמשתדלין בה, ובגין דא אמר קודשא בריך הוא למשה (שמות ג טו) זה שמי לעלם וזה

זָה שְׁמִי לְעֵלָם וְזֶה זְכָרִי לְדוֹר דוֹר.
שְׁמִי עִם י"ה - שְׁס"ה מְצוֹת שֶׁל
לֹא תַעֲשֶׂה, זְכָרִי עִם ו"ה - רַמ"ח
מְצוֹת עֲשֶׂה, לְהִרְאוֹת שֶׁהַתּוֹרָה
נִבְרָאָה בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
וְעַל שְׁמוֹ נִקְרָאת. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב כָּל
הַנִּקְרָא בְּשְׁמִי וְכוּ', וְכֵן שׁוֹרָה
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמִמֶּנָּה דָּבַר
בְּסִינִי.

וַיֵּשׁ תּוֹרָה עֲלֵינוּהָ שְׁלֹא נִקְרָאת
בָּהּ בְּרִיאָה אֶלָּא הָאֲצִילוֹת שְׁלוֹ,
וְהִיא וְהוּא - הַפֶּל אֶחָד, וְכָל אָדָם
שֶׁשֶׁמֶתְדַל בַּתּוֹרָה, שְׁמוֹ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֵׁם, כָּל שֶׁפָּן
וְכָל שֶׁפָּן בְּמִנּוּרָה הַקְּדוֹשָׁה,
וְהַמִּנּוּרָה הַקְּדוֹשָׁה וְדַאי פִּיךָ הוּא
סִינִי, שְׁבַעַת הַהֶבְלִים שְׂיוּצָאִים
מִפִּיךָ, הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם,
שְׁהִיא בַת שְׁבַע, שֶׁהֵם שְׁבַעַת
שְׁמוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ, שֶׁהוּא
הַשֵּׁם שֶׁל אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם
אוֹתִיּוֹת.

וּמִמֶּנּוּ עוֹלָה קוֹל שֶׁהוּא הַעֲמוּד
הָאֶמְצָעִי, וּמִתְעַלָּה לְשְׁבַעִים
קוֹלוֹת, שֶׁהִיא וְדַאי עוֹלָה בּוֹ
לְשְׁבַע, שֶׁהִיא ה' הַעֲלִינוּהָ, אוֹיֵר
וְ, אוֹיֵר שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא
מַחְפָּים, מִצַּד שֶׁל הַחֲכָמָה שֶׁהִיא
י', וְכֵן עוֹלָה ו' לְעֶשֶׂר ו' פְּעָמִים,
וְכֵן הַהִי"ן הֵם, ה' הֶבֶל מִבְּפָנַיִם,
ה' הֶבֶל מִבְּחוּץ, וּשְׁנֵיהֶם הֵם בְּלִב
וּבִפֶּה, הֵם עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבָהֶם הֶלֶב
וְהַפֶּה שְׁוִים, וְיָמִי שֶׁמִּתְעַסֵּק
בַּתּוֹרָה, אִזְ צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה הַפֶּה
וְהֶלֶב שְׁוִים, וְלֹא לְחַנֵּם פְּרֻשׁוֹהוּ
בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, כָּל מִי שֶׁאֵין תּוֹכוֹ
כְּבָרוֹ אֶל יִפְגַּס לְבַיִת הַמְּדֻרָשׁ.

שְׁנֵי הַהִי"ן וְדַאי הֵם שְׁנֵי דְבוּרִים,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם שְׁתֵּים זֹו שְׁמַעְתִּי,
וְהַקוֹל שְׂיוּצָא מִמֶּה, וְעָלִיו נֶאֱמַר
קוֹל דְּבָרִים אֲתָם שְׁמַעִים, וְהַקוֹל
הַזֶּה יוּצָא מִשְׁנֵי דְבוּרִים שֶׁהוּא
ה"ה, שְׁכּוֹלְלִים עֲשֶׂרָה דְבָרוֹת, ה'

זְכָרִי לְדוֹר דוֹר, שְׁמִי עִם י"ה שְׁס"ה פְּקוּדִין
דְּלֹא תַעֲשֶׂה, זְכָרִי עִם ו"ה רַמ"ח פְּקוּדִין
דְּעֲשֶׂה, לְאַחֲזָאָה דְאוּרֵייתָא בְּשֵׁמָא דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אַתְּבְּרִיאַת, וְעַל שְׁמִיהָ אַתְּקְרִיאַת,
הָדָא הוּא דְכְּתִיב ^(ישעיהו מג ז) כָּל הַנִּקְרָא בְּשְׁמִי
וְכוּ', וְכֵן שְׂרִיאָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמִינָּה
מְלִיל בְּסִינִי.

וְאִיתְּ דְאוּרֵייתָא עֲלָאָה דְלֹא אַתְּקְרִי בָּהּ בְּרִיאָה
אֶלָּא אֲצִילוֹתָא דִּילֵיהָ, וְהִיא וְהוּא כְּלֹא
חַד, וְכָל בַּר נֵשׁ דְּאֶשְׁתַּדֵּל בְּאוּרֵייתָא שְׁמִיהָ
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תַּמָּן, כָּל שֶׁפָּן וְכָל שֶׁפָּן
בְּבוּצֵינָא קְדִישָׁא, וּבוּצֵינָא קְדִישָׁא וְדַאי פִּימָךְ
אִיהִי סִינִי, שְׁבַע הַבְּלִים דְּנִפְקִין מִפּוּמָךְ
שְׂכִינְתָּא שְׂרִיאָ עֲלֵיהֶוּ, דְּאִיהִי בַת שְׁבַע,
דְּאִינוּן שְׁבַע שְׁמָהֶן דְּשֵׁמָא מְפָרֵשׁ, דְּאִיהִוּ שְׁמָא
דְּאַרְבָּעִין וְתַרִּין אַתּוּן.

וּבְמִנָּה סְלִיק קוֹל דְּאִיהִוּ עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא,
וְאַסְתַּלַּק לְשְׁבַעִין קָלִין, דְּאִיהִי וְדַאי
בִּיהַ סְלָקָא לְשְׁבַע, דְּאִיהִי ה' עֲלָאָה, אוֹיֵרָא
דְכִנָּא, אוֹיֵרָא דְאַרְץ יִשְׂרָאֵל דְּאִיהִי מַחְפָּים,
מַסְטָרָא דְחֲכָמָה דְּאִיהִי י', וְכֵן סְלִיק ו' לְעֶשֶׂר
ו' זְמַנִּין, וְכֵן הַהִי"ן אִינוּן ה' הֶבֶל מְלָגָאוּ ה'
הֶבֶל מְלָבַר, וְתַרְוֵיהֶוּ אִינוּן בְּלָבָא וּבְפּוּמָא,
אִינוּן עֶשֶׂר דְּבָרֵן דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבְהוּן
אִינוּן לָבָא וּפּוּמָא שְׁוִין, וּמָאן דְּאַתְעַסֵּק
בְּאוּרֵייתָא כְּדִין צָרִיךְ דִּיהִיא פּוּמָא וּלָבָא שְׁוִין,
וְלֹא לְמַגְנָא אוּקְמוּהוּ מְאִרִי מִתְנִיתִין, כָּל מִי
שֶׁאֵין תּוֹכוֹ כְּבָרוֹ אֶל יִפְגַּס לְבַיִת הַמְּדֻרָשׁ.

תַּרִּין הַהִי"ן וְדַאי אִינוּן תַּרִּין דְבוּרִין, דְּאַתְמַר
בְּהוּן ^(תהלים סב יב) שְׁתֵּים זֹו שְׁמַעְתִּי, ו'
קָלָא דְנִפְיָק מְנִיְהִוּ, וְעֲלִיהָ אַתְמַר ^{(דברים ד}
^{יב)} קוֹל דְּבָרִים אֲתָם שְׁמַעִים, וְהִיא קוֹל נִפְיָק
מִתַּרִּין דְבוּרִין דְּאִיהִוּ ה"ה, דְּכִלְיָן עֶשֶׂר דְּבָרֵן,

בלוח אחד, וְהָיוּ מְסֻדְרִים אֲלֵיהֶם, ראשיכם שבטיכם וְשֹׁטְרֵיכֶם כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל, הָרִי חֲמִשָּׁה בְּלוּחַ הָרִאשׁוֹן. בְּלוּחַ הַשֵּׁנִי הָיוּ מְסֻדְרִים אֲלֵיהֶם חֲמִשָּׁה תְּקוּנִים אַחֲרָיִם, שֶׁהֵם טַפְּכֶם וְשִׁיכֶם וְגֵרְךָ מֵחֻטְבַּת עֲצִיף עַד שֶׁאֵב מִימֶיךָ, אֵלֶּה הֵם ה', הָרִי שְׁנֵי דְבוּרִים שְׁכָלוּלִים בָּהֶם עֲשֶׂרָה, וְהַקּוֹל שֶׁהִיא יוֹצֵא מֵהֶם הִיא כּוֹלָל אוֹתָם, וְזֶה ו', כּוֹלָל ו' פְּעָמִים, שְׁכָתוּב טוֹב בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית, וְהִיא הֵיחָד עוֹלָה מֵהֶם בְּאוֹת י', ו' פְּעָמִים י' הֵם שְׁשִׁים, נִמְצָא שֶׁהִיא י' אֲמִירוֹת, (שלא היה עולה לע"ב שמונת).

ה' ה' שְׁנֵי דְבוּרִים, וּבָהֶם עֲשֶׂרָה - הָרִי שְׁנַיִם עֲשָׂרָה. ו' עוֹלָה בְּאוֹת י', ו' פְּעָמִים י' שֶׁהֵם שְׁשִׁים - הָרִי שְׁבַע עִים וְשָׁנַיִם. וְאִם תֹּאמֶר שֶׁבְּתוֹרָה דִּבְרָה וְלֹא יוֹתֵר, לֹא נִמְצָא מְקוֹם לְמַעַלָּה וְלְמַטָּה שֶׁלֹּא דִבְרַת מִמֶּנּוּ, אֶפְלוּ בְּמִלְאָכִים, שֶׁלֹּא נִמְצָא שְׁאֵלוֹ"ה אַחֵר יֵשׁ בְּעוֹלָם, וְדָבָר בְּפֶסֶס, זֶהוּ שְׁכָתוּב אֲנֹכִי וְכָךְ עוֹלָה אֲנֹכִי לְחֻשְׁבוֹן פֶּסֶס"א, וְאַחֵר דִּבְרַת בְּמִלְאָכִים. זֶהוּ שְׁכָתוּב וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת, שֶׁעֲלֵיהֶם נֹאמַר כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל כו'.

מִשּׁוּם שֶׁכִּשְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה לְדַבֵּר בְּמִלְאָכִים, יֵרֵד שְׁמוֹ עֲלֵיהֶם, כְּמוֹ זֶה: יְהו"ה, י' בְּחִיָּה אַחַת שֶׁהִיא אֲרִי"ה, וְכוּ נֹאמַר אֲרִיָּה שְׁאֵג מִי לֹא יִירָא, וּבְאִיזָה מְקוֹם? י' בְּרֵאשִׁית, ה' עַל כְּנַפְיוֹ, ו' בְּפִיו, וְה' בְּזַנְבּוֹ, וּבְגִלְגֵּלָה נֹאמַר הָיוּ זָנַב לְאֲרִיּוֹת וְכוּ, וְזֶהוּ וּפְנֵי אֲרִיָּה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם, וְאַחֵר כָּף הִיא יוֹרֵד בְּחִיָּה שְׁשֵׁמָה שׁוֹר, כְּמוֹ זֶה: הוּהו"י, ה' בְּרֵאשִׁית, ו' בְּפִיו, ה' בְּכַנְפָּיו, י' בְּזַנְבּוֹ, וְזֶהוּ וּפְנֵי שׁוֹר מֵהַשְּׁמָאל, וְאַחֵר כָּף הִיא יוֹרֵד עַל חִיָּה שְׁשֵׁמָה נֶשֶׁר,

ה' בְּלוּחַ חֲדָא, וְהָיוּ מְסֻדְרִין לְגַבְיֵיהוּ (דברים כט ט) רֵאשִׁיכֶם שְׁבַטֵיכֶם וְזַנְטְרֵיכֶם כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל, הָא חֲמִשׁ בְּלוּחַ קְדָמָא, בְּלוּחַ תְּנִינָא הָוּ מְסֻדְרִין לְגַבְיֵיהוּ חֲמִשׁ תְּקוּנִין אַחֲרָיִן, דְּאִינוּן טַפְּכֶם וְשִׁיכֶם וְגֵרְךָ מֵחֻטְבַּת עֲצִיף עַד שֶׁאֵב מִימֶיךָ, דָּא אִינוּן ה', הָא תְּרִין דְבוּרִין דְכְּלִילָן בְּהוּן עֲשָׂרָה, וְקָלָא דְהוּהוּ נְפִיק מִנֵּיהוּ הוּהוּ כְּלִיל לֹוֹן וְדָא ו', כְּלִיל ו' זְמַנִּין דְכְּתִיב טוֹב בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית, (כאן חסר) וְאִיהִי הוּהוּ סְלָקָא מִנֵּיהוּ בְּאוֹת י', ו' זְמַנִּין י' אִינוּן שְׁתֵּין, אֲשֶׁתַּפַּח דְּאִיהִי י' אֲמִירָן, (דלא הוּהוּ סְלִיק לַע"ב שְׁמֹתָן).

ה' ה' תְּרִין דְבוּרִין וּבְהוּן עֲשָׂרָה הָא תְּרִיסָר, ו' הוּא סְלִיק בְּאוֹת י', ו' זְמַנִּין י' דְּאִינוּן שְׁתֵּין הָא ע"ב, וְאִי תִימָא דְבְּאוֹרֵייתָא מְלִיל וְלֹא יִתִיר, לֹא אֲשֶׁתַּפַּח אֲתֵר לְעִילָא וְתַתָּא דְלֹא מְלִיל מִנֵּיהּ, אֶפִּילוּ בְּמִלְאָכִין, דְּלֹא אֲשֶׁתַּפַּח דְּאֵלוֹ"ה אַחֲרָא אִית בְּעֻלְמָא, וּמְלִיל בְּפֶרְסֵיִיא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב אֲנֹכִי, וְהָכִי סְלִיק אֲנֹכִי"י לְחֻשְׁבוֹן פֶּסֶס"א, וּלְבַתֵּר מְלִיל בְּמִלְאָכִין, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שמוט ג יח) וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת, דְּעֲלִיֵּיהוּ אֲתַמַּר (קהלת י ט) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל וְכו'.

בְּגִין דְּכַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא לְמִלְלָא בְּמִלְאָכִיא נַחַת שְׁמִיָּה עֲלֵיֵיהוּ, כְּגוּוֹנָא דָּא יְהו"ה, י' בְּחִיָּה חֲדָא דְּאִיהִי אֲרִי"ה, וּבִיָּה אֲתַמַּר (עמוט ג ח) אֲרִיָּה שְׁאֵג מִי לֹא יִירָא, וּבְאֵן אֲתֵר י' בְּרִישָׁא ה' עַל גְּדַפּוּי ו' בְּפּוּמִיָּה ה' בְּזַנְבִּיָּה, וּבְגִינָה אֲתַמַּר הָיוּ זָנַב לְאֲרִיּוֹת (דף טו ע"ב) וְכוּ, וְדָא הוּא וּפְנֵי אֲרִיָּה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם (יחזקאל א י), וּלְבַתֵּר הוּהוּ נַחִית בְּחִיָּה דְשְׁמָה שׁוֹר, כְּגוּוֹנָא דָּא הוּהוּ"י, ה' בְּרִישִׁיָּה ו' בְּפּוּמוּי ה' בְּגְדַפּוּי י' בְּזַנְבִּיָּה, וְדָא אִיהוּ

כמו זה: והי"ה, ו' בראשו, ה' בפיו, י' בכנפיו, ה' על זנבו, וזהו ופני נשר לארבעתם, הם שנים עשר פנים, לכל אחד שש, עולים לשבעים ושנים, וזהו וכל העם ראים את הקולות.

ואדם רוכב על גביהן, זה מטטרו"ן, שהוא כולל שם של ארבעים ושנים אותיות, והם (שש אותיות, ולכל אות עולים שש), שבע תבות, ובכל תבה שש אותיות, ועולות לארבעים ושנים, וזהו שרפים עומדים ממעל לו, שש כנפים שש כנפים לאחד, בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה רגליו ובשתים יעופף.

שכמו ששמו של הקדוש ברוך הוא של ארבעים ושנים ושבעים ושנים למעלה, כך הוא השם של ארבעים ושנים ושבעים ושנים למטה. זהו שכתוב בשם אלהי"ם כן תהלתך על קצוי ארץ, וזהו וכל העם ראים את הקולות, והם היו המלאכים, שכל אחד היה נעשה קול ופורה באויר, וכל אחד מישראל שהיה אומר נעשה ונשמע, היה שורה בפיו, והיה מלמדו את כל התורה.

ואחר כך דבר עמם משמים וארץ, זהו שכתוב מן השמים השמיץ את קולו ליסרך ועל הארץ הראך את אשו הגדולה וכו'. באותו זמן שאמר ישראל נעשה ונשמע, מיד ישמחו השמים ותגל הארץ, אחר כך היה מדבר עמהם מארבעה צדדים, והיו מסתכלים אל המזרח והיו שומעים את הקול, ולמערב ודרום וצפון היו שומעים את הקול, להראות שמכל מקום דבר עמם, ולא היה מקום למעלה ומטה שלא דבר

ופני שור מהשמאל, ולבתר הנה נחית על חנה ששמה נשר, פגוונא דא והי"ה, ו' ברישיה ה' בפומיה י' בגדפוי ה' על זנביה, ודא איהו ופני נשר לארבעתם, ואינון תרי עשר אנפין, לכל חד שית, סלקין לע"ב, ודא איהו וכל העם רואים את הקולות (שמות כ יח).

ואדם רכיב על גבייהו דא מטטרו"ן, דאיהו פליל שמא דארבעין ותריין אתוון, ואינון (שית אתוון, ולכל את סלקין שית), ז' תיבין ובכל תיבה שית אתוון וסלקין למ"ב, ודא איהו שרפים עומדים ממעל לו, שש פנפים שש פנפים לאחד, בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה רגליו ובשתים יעופף (ישעיהו ו ב).

דכמה דאיהו שמא דקודשא בריך הוא דמ"ב וע"ב לעילא, כך איהו שמא דמ"ב וע"ב לתתא, הדא הוא דכתיב (תהלים מח) כשמוך אלהי"ם כן תהלתך על קצוי ארץ, ודא איהו וכל העם רואים את הקולות, ואינון הוו מלאכין, דכל חד הנה אתעביד קול ופרח באוירא, וכל חד מישראל דהנה אומר נעשה ונשמע הנה שרף בפומיה, והנה אוליף ליה אורייתא פלה.

ולבתר מליל עמהון מן שמיא וארעא, הדא הוא דכתיב (דברים ד לו) מן השמים השמיץ את קולו ליסרך, ועל הארץ הראך את אשו הגדולה וכו', בההוא זמנא דאמרו ישראל נעשה ונשמע מיד ישמחו השמים ותגל הארץ (ד"ה א מו), לבתר הנה ממלל עמהון מארבע סטרין, והוו מסתכלין לגבי מזרח והוו שמעין ית קלא, ולגבי מערב ודרום וצפון הוו שמעין ית קלא, לאחזאה דמפל אתר מליל עמהון, ולא הנה אתר לעילא ותתא דלא מליל עמהון, לאחזאה דמלא כל הארץ פבורו, דאיהו סביל עלאין ותתאין,

עָמָם, לְהִרְאוֹת שְׂמֵאל כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, שֶׁהוּא סוֹבֵל עַל־יוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וְהוּא סוֹמֵךְ מַעֲלָה וּמַטָּה וְכֹסֵא הַכְּבוֹד, וּמִלְאָכִים וּנְשׂוֹמוֹת, הוּא סוֹבֵל הַכֹּל וְקוֹשֵׁר הַכֹּל וּמִיחַד הַכֹּל, וְאִין מִי שְׂסוֹמֵךְ אוֹתוֹ.

וְהוּא נִקְרָא בְּכָל הַשְּׂמוֹת, לְהוֹדִיעַ תְּקוּפוֹ בְּכָל שֵׁם וְשֵׁם, מֵאוֹתָהּ דְרָגָה וּמִמְנַה שְׁשׁוּרָה עָלָיו, וְאִין לוֹ שֵׁם יְדוּעַ, וְהוּא נִקְרָא אֶחָד בְּחֻשְׁבוֹן, כְּשִׁשׁוּרָה בְּדְרָגָה שֶׁל אוֹתָם (אֲחֵרִים) (אֲחֵדִים) מִשְׁאֵר הַדְּרָגוֹת, וְהוּא אִין לוֹ חֻשְׁבוֹן. כְּשִׁשׁוּרָה עַל כָּל הָעוֹלָמוֹת (הָעֲלִיוֹנִים) וְעַל כָּל מִמְנַה שְׁלָהֶם, נִקְרָא עַל שְׁמוֹ, לְהִרְאוֹת לְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מִמְּקוֹם שְׁקוֹרָאִים לוֹ לְפִי צְרִכֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵהוּ, הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יִצְפִּין, לְהַחֲפִים יְדָרִים.

כִּם הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה וְכָל רֵאשִׁי הַיְשִׁיבוֹת, וְהַשְּׂטָחוֹ לְפָנֵי הַזֶּקֶן וּבְרָכוֹ אוֹתוֹ. אָמַר הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה: וְדָאִי הַזֶּקֶן הִזָּה בָּא מִמְּקוֹם עֵתִיק הַיָּמִים וְשֵׁם הַתְּגַדֵּל, אֲשֶׁרִי חִלְקֵנוּ שְׁזַכִּינוּ לְשִׁמְעַע דְּבָרִים עֵתִיקִים מִהַמְּקוֹם שֶׁל עֵתִיק הַיָּמִים, אֲשֶׁרִי חִלְקֵנוּ שְׁזַכִּינוּ לָזֶה.

כִּם רַבִּי שְׁמַעוֹן, פֶּתַח וְאָמַר: בְּרֵאשִׁי"ת בְּרִי"ת א"ש, שֶׁהוּא אוֹת וְרֵשֶׁם שְׁעֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים עוֹמְדִים בוֹ, הוּא הָאוֹת שֶׁל הַצָּבָא שְׁלִמְעָלָה, שֶׁבָּהֶם נִקְרָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יְהו"ה צְבָאוֹת, וְהוּא הָאוֹת שֶׁל הַצָּבָא שְׁלִמְטָה, הוּא אוֹת וּבְרִית שְׁבוֹ קִימִים שְׁמִים וְאָרֶץ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקוֹת שְׁמִים וְאָרֶץ לֹא שְׁמַתִּי, אִיהוּ אוֹת וְדָאִי, לֹא שְׁמַתִּי. הוּא אוֹת וְדָאִי, שֶׁהוּא רֵשֶׁם שֶׁל חוֹתֵם הַמְּלָךְ.

בֵּין כֶּן הִנֵּה הַזֶּקֶן הִזָּה יָרַד אֵלָיו כְּמוֹ מַקְדָּם, פֶּתַח וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, (י) הַבְּרִית הוּא וְדָאִי צְדִיק ח"י הָעוֹלָמִים, שֶׁהוּא י' זְעִירָה מִצַּד הַחֲכָמָה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁכְּשִׁיורְדֵת י' אֵלָיו, אֵף עַל גַּב שְׁבִמְקוֹמוֹ

וְאִיהוּ סְמִיךְ עֵילָא וְתַתָּא וְכְרִסְיָא יְקָרָא, וּמִלְאָכִין וְנִשְׁמַתִּין, אִיהוּ סְבִיל כְּלָא, וְקוֹשֵׁר כְּלָא, וּמִיחַד כְּלָא, וְלִית מֵאֵן דְּסְמִיךְ לִיה.

וְאִיהוּ אֲתַקְרִי בְּכָל שְׁמָהּ, לְאֲשִׁתְּמוּדְעָא תוֹקְפִיה בְּכָל שְׂמָא וּשְׂמָא, מֵהֵהוּא דְרָגָא וּמִמְנַה דְּשְׂרִיא עָלֵיהּ, וְלִיה לִית שְׂמָא יְדִיעָא, וְאִיהוּ אֲתַקְרִי חַד בְּחוּשְׁבֵן כַּד שְׂרִיא בְּדְרָגָא דְאִינוֹן (אֲחֵרִין) (נ"א אֲחֵרִין) מִשְׁאֵר דְרָגִין, וְאִיהוּ לִית לִיה חוּשְׁבֵן, כַּד שְׂרִיא עַל כָּל עֲלָמִין (ס"א עֲלָאִין) וְעַל כָּל מִמְנַה דְלֵהוֹן, אֲתַקְרִי עַל שְׁמִיהּ, לְאֲחֻזָּאָה לְכָל חַד מִיִּשְׂרָאֵל מֵאֲתַר דְקָרָאֵן לִיה לְפּוֹם צְרִכֵיהוּ, כְּמָה דְאוּקְמוּהוּ הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יִצְפִּין לְהַחֲפִים יְדָרִים.

כִּם בּוֹצִינָא קְדִישָׁא וְכָל מְאָרִי מְתִיבְתָאֵן, וְאֲשִׁתְּטָחוֹ קָמִי סְבָא, וּבְרִיכוֹ לִיה, אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא וְדָאִי הָאִי סְבָא מֵאֲתַר דְעֵתִיק יוֹמִין קָא אֲתִי, וְתַמָּן אֲתַרְבִּי, זַכָּאָה חוּלְקָנָא דְזַכִּינָא לְמִשְׁמַע מַלִּין עֵתִיקִין, מֵאֲתַר דְעֵתִיק יוֹמִין, זַכָּאָה חוּלְקָנָא דְזַכִּינָא לְהָאִי.

כִּם רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר, בְּרֵאשִׁי"ת בְּרִי"ת א"ש, דְאִיהוּ אוֹת וְרֵשִׁימוֹ דְעֲלָאִין וְתַתָּאִין בֵּיהּ קִימִין, אִיהוּ אוֹת דְצָבָא דְלַעֲיֵלָא, דְבֵהוֹן אֲתַקְרִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יְהו"ה צְבָאוֹת, וְאִיהוּ אוֹת דְצָבָא דְלַתַּתָּא, אִיהוּ אוֹת וּבְרִית דְבֵיהּ קִימִין שְׁמִיא וְאַרְעָא, כְּמָה דְאֵת אָמַר (יְרֵמִיָּה לֵג כה) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקוֹת שְׁמִים וְאָרֶץ לֹא שְׁמַתִּי, אִיהוּ אוֹת וְדָאִי, דְאִיהוּ רֵשִׁימוֹ דְחוֹתְמָא דְמִלְכָא.

אֲדַהְבִּי הָא סְבָא קָא נַחֲתִית לְגַבִּיהּ כְּמִלְקָדְמִין פֶּתַח וְאָמַר רַבִּי רַבִּי (י) בְּרִית אִיהוּ וְדָאִי צְדִיק ח"י עֲלָמִין, דְאִיהוּ י' זְעִירָא

י' עליונה נקראת, כשיוֹרֶדֶת לצדיק נקראת י' זעירה, והאות ו', אף על גב שהיא ו' העליונה במקומה בעמוד האמצעי, כשיוֹרֶדֶת לצדיק להתחבר עם ה', נקראת ו' זעירה. הא"ב של האותיות הקטנות הם בו, וה' העליונה, כשיוֹרֶדֶת אל הצדיק נקראת זעירה. ואף על גב שאותיות השם הקדוש כלולים בו, הם נסתרים בו, ובגללו נאמר סוד יהו"ה ליראיו ובכריתו להודיעם, ואם הם נסתרים בו, במה הם נודעים? בשכינה, שהיא האספקלריה שמאירה כשיוֹרֶדֶת יהו"ה לצדיק להאיר בו ודאי, וממנה נודעים, והו' שכתוב פה אמר יהו"ה אל יתהלל חכם בחכמתו. אם הוא שם, נקראת אספקלריה המאירה, ובאותו זמן, פי אם בזאת יתהלל המ'תהלל השכל הידוע, ואם יסתלק מצדיק והוא נשאר חרב ויבש, מיד נקראת אספקלריה שאינה מאירה. באותו זמן, אל יתהלל חכם בחכמתו.

ומי גרם להאיר לה ולהודיע בה לקדוש ברוך הוא? מי ששומר ברית, וסוד הדבר - זה השער ליהו"ה צדיקים יבאו בו, זה שער הצדיקים, ויש להם רשות להפגס לשם. וזהו מי שהוא צדיק, ובו יהו"ה, הוא זוכה בשכינה ויורש אותה, ועולה עמה למלך, שהוא העמוד האמצעי, שהוא המלך, והיא המלכות שלו, וסוד הדבר - ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ, וזוהי השכינה שנאמר בה והארץ הדום רגלי. והשכינה היא ציור של העליונים והתחתונים, כל דמיות הספירות וכל שמותייהם הם מצירים בה,

מסטרא דחכמה דלעילא, דכד נחתא י' לגביה, אף על גב דבאתריה י' עלאה אתקרי, פד נחית לגבי צדיק י' זעירא אתקרי, ואת ו' אף על גב דאיהו ו' עלאה באתריה בעמודא דאמצעיתא, פד נחית לגבי צדיק לאתחברא בה', ו' זעירא אתקרי, אלפא ביתא דאתוון זעירן (דף סה ע"א) ביה אינון, וה' עלאה כד נחתא לגבי צדיק, זעירא אתקריאת, ואף על גב דאתוון דשמא קדישא ביה כלילן, סתימין אינון ביה, ובגניניה אתמר (תהלים כה יד) סוד יהו"ה ליריאיו ובכריתו להודיעם, ואי סתימין אינון ביה, במאי אשתמודעאן, בשכינתא, דאיהי אספקלריאה דנהרא פד נחית יהו"ה לגבי צדיק לנהרא בה ודאי, ומנה אשתמודען, הדא הוא דכתיב (ירמיה ט כב) פה אמר יהו"ה אל יתהלל חכם בחכמתו, אי איהו תמן אתקריאת אספקלריאה דנהרא, ובההוא זמנא פי אם בזאת יתהלל המ'תהלל השכל הידוע (שם כג), ואם יסתלק מצדיק ואשתאר איהו חרב ויבש, מיד אתקריאת אספקלריאה דלא נהרא, בההוא זמנא אל יתהלל חכם בחכמתו.

ומאן גרים לאנהרא לה, ולאשתמודעא בה לקודשא בריך הוא, מאן דנטיר ברית, ורזא דמלה זה השער ליהו"ה צדיקים יבאו בו (תהלים קיח כ), דא איהי תרעא דצדיקייא, ואית לון רשו לאעלא תמן, ודא איהו מאן דאיהו צדיק, וביה יהו"ה, איהו זכי בשכינתא וירית לה, וסליק בה למלפא דאיהו עמודא דאמצעיתא, דאיהו מלך, ואיהי מלכות דיליה, ורזא דמלה ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ (ישעיה ס כא), ודא איהו שכינתא דאתמר בה (שם סו א) והארץ הדום רגלי.

ושכינתא איהי ציורא דעלאין ותתאין, כל דיוקנין דספירן וכל שמיהן

ובה תקוקות נשמות ומלאכים
 וחיות קדושות, ובה תקוקים מה
 שנאמר בהם ודמות פניהם פני
 אדם וכו'.

קם רבי שמעון ואמר: זקן זקן,
 והרי השכינה היא היחוד של
 הקדוש ברוך הוא, איך תקוקים
 בה דמיות שלמטה שאינם
 מציאותה? אמר לו: רבי, למלך
 שיושב בהיכלו, וכמה אנשים
 נכנסים לראותו, מהם מסתכלים
 בלבושו, ומהם בגופו, ומהם
 מסתכלים במעשיו, ובודאי
 שבמעשיו נודע מי הוא המלך,
 שבלבושים הוא משתנה בהם
 לכמה שנויים, ובלבושים שהוא
 לבוש בבקר לא לובש בערב,
 והלבושים שלובש יום אחד לא
 לובש יום שני, וכך בכל יום
 וחדש ושנה ושבת וימים טובים
 משתנה בלבושים.

כמו כן השכינה יש לה כמה
 לבושים, שמהם ברא הקדוש
 ברוך הוא פסאות (פסא), ומלאכים
 וחיות ושרפים, ושמים וארץ,
 וכל מה שברא בהם, וכל הבריות
 שברא מהלבושים הללו שלה, ו
 רשם את כלם וחקקם בלבושיה,
 כדי להסתכל ממנה בכל הבריות
 לרחם עליהם, וסוד הדבר -
 וראיתה לזכר ברית עולם,
 וראיתה בלבושים הללו שהם
 מאירים בכל (הבריות), לפעמים
 שישאל מאירים להם במעשים
 טובים, ובגללם הקדוש ברוך
 הוא מרחם עליהם.

ואם עושים מעשים רעים, היא
 מתלבשת לבושים אחרים
 שחורים, שבהם רשומים כל
 אותם פעלי הדינים שנקראים
 לילות, לדון בהם את העולם,
 ובאותו זמן היא אומרת, אל

דלהון בה אינון מצויירים, ובה אינון גליפין
 נשמתין ומלאכין וחיוון קדישין, ובה גליפין
 מה דאתמר בהון (יחזקאל א' ע) ודמות פניהם פני
 אדם וכו'.

קם רבי שמעון ואמר, סבא סבא, והא
 שכינתא איהי יחודא דקודשא בריה הוא,
 איך גליפין בה דיוקנין דלתתא דלאו אינון
 מציאותה, אמר ליה רבי, למלכא דאיהו יתיב
 בהיכליה, וכמה בני נשא עאלין למחזייה,
 מנהון מסתכלין בלבושו, ומנהון בגופוי,
 ומנהון מסתכלין בעובדוי, ובודאי בעובדוי
 אשתמודע מאי ניהו מלכא, דלבושין איהו
 משתני בהון לכמה שנויין, ולבושין דאיהו
 לבוש בצפרא לא לביש ברמשא, ולבושין
 דלביש יומא חדא לא לביש יומא תננא, והכי
 בכל יומא וירחא ושטא ושבתא וימין טבין
 אשתני בלבושין.

בגוונא דא שכינתא פמה לבושין אית לה,
 דמנהון ברא קודשא בריה הוא פרסיין
 (ג"א כרסיא), ומלאכין וחיוון ושרפים, ושמיא
 וארעא, וכל מה דברא בהון, וכל בריין דברא
 מאלין לבושין דילה, רשים לון פלהו וגליף
 לון בלבושהא, בגין לאסתכלא מינה בכל
 בריין לרחמא עליהו, ורזא דמלה וראיתה
 לזכור ברית עולם (בראשית ט טו), וראיתה באלין
 לבושין דאינון נהירין בכל (ברין) זמנין
 דישראל נהירין לון בעובדין טבין, ובגינייהו
 קודשא בריה הוא רחים עלייהו.

ואי עבדין עובדין פישין, איהי אתלבשת
 לבושין אחרנין אוכמין, דבהון רשימין
 כל אינון מארי דינין דאתקריאו לילות,
 למידן בהו לעלמא, ובההוא זמנא איהי
 אומרת (שיר א' י) אל תראוני שאני שחרחרת, ובגין דא אלין מסטרא דלבושין

תראני שאני שתרחרת, ומשום זה, אלו מצד הלבושים הם חקוקים בה, העליונים שהם מלכים ושליטים על התחתונים, והמלאכים (והמלכים) נקראו מצד המלכות, ומצד הגוף נקרא חסד זרוע ימין, גבורה זרוע שמאל, הגוף העמוד האמצעי, נצח והוד שתי שוקים, הצדיק אות ברית, והרי פרשה.

והיא הציור של כלם, ולפנים ממנה, שהיא תקון הגוף, מאיר הקדוש ברוך הוא שהוא יהו"ה, כמו נשמה בגוף, לפנים מהפל, אותו שאוחז הפל וקושר הפל, שלא נרמז בשום רמז, והפל נרמז בשכינה, שמתלבשת בלבושים שבהם מצירים כל הבריות, היא נקראת בכל השמות, והיא דמות ארבע החיות בלבושיה, שבכל אחד ואחד רשום ארבע אותיות, ודמות אדם להנה, זה הרשם של עשר אותיות שהן יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שעולה לחשבון אדם, דמות אדם ודאי זו שכינה, שהיא דמותו (דמות של אדם), ועליה נאמר ותמונת יהו"ה יביט, וזה מצד הלבוש, אבל מצד הגוף היא היחוד של העמוד האמצעי, הוא (היא) חותם מצד הגוף, ומשום שהוא חותם, אומרת השכינה ליהו"ה, שהוא מבפנים, שימנו כחותם על לבך, שאף על גב שאתה תסתלק ממני בגלות, חותמך נשאר עמי ולא יסור ממני לעולם.

קם רבי שמעון ואמר: יקן יקן, אמר לך פסוק שלמדתי כמו זה, שימני כחותם על לבך. שימני חותם לא כתוב, אלא כחותם. אמרה השכינה, רבון העולמים, שימני כחותם, פאותו רשם של חותמך, שאף על גב שהחותם נשאר בידך, הרשם שלו הוא

אינון גלפיני בה, עלאיני דאינון מלכין ושלטיין על תתאין, ומלאכין (ג"א ומלכין) אתקריאו מסטרא דמלכות, ומסטרא דגופא אתקרי חסד דרועא ימינא, גבורה דרועא שמאלא, גופא עמודא דאמצעיתא, נצח והוד תרין שוקין, צדיק אות ברית, והא אוקמוה.

ואיהו ציורא דכלהו, ומלגאו מינה דאיהו תקונא דגופא נהיר קודשא בריה הוא דאיהו יהו"ה, פנשמתא בגופא, לגו מפלא ההוא דאחיד פלא וקשיר פלא, דלא אתרמיז בשום רמיזו, וכלא אתרמיז בשכינתא, דאתלבישת בלבושיין דבהון מצויירין כל בריין, איהי אתקריאת בכל שמהן, ואיהי דמות ארבע חיוון בלבושהא, דבכל חד וחד רשים ארבע אתוון, ודמות אדם להנה, דא רשימו (דף טו ע"ב) דעשר אתוון, דאינון יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דסליק לחושפן אדם, דמות אדם ודאי דא שכינתא דאיהי דיוקניה (ג"א דיוקנא דאדם) ועלה אתמר (במדבר יב ח) ותמונת יהו"ה יביט, והאי מסטרא דלבושא, אבל מסטרא דגופא איהי יחודא דעמודא דאמצעיתא, איהו (ג"א איהו) חותמא מסטרא דגופא, ובגין דאיהו חותמא, אמרת שכינתא לגבי יהו"ה דאיהו מלגאו, (שיר ח ו) שימני כחותם על לבך, דאף על גב דאנת תסתלק מני בגלותא, חותמא דילך אשתאר עמי, ולא אתעדי מני לעלם.

קם רבי שמעון ואמר, סבא סבא, אימא לך קרא דאוליפנא פגוונא דא שימני כחותם על לבך, שימני חותם לא פתיב אלא כחותם, אמרת שכינתא רבון עלמין, שימני כחותם, פההיא רשימו דחותמא דילך, דאף על גב דחותמא אשתאר בידך, רשימו דיליה בפתקא

בפתקה, ומאותו הרשם
 מזדעזעים עליונים ותחתונים
 כמו שמלך שהוא בשר ודם, מה
 שרושם בפתק, הרשם שלו של
 החותם בידו הוא, ואף על גב
 שהחותם נשאר בידו, כף פוחדים
 מרשם החותם כאלו היה מלך,
 על אחת כמה וכמה אם היה
 חותם.

שימני כחותם על לבך, וכי מי
 ראה (ש) חותם על הלב? אלא
 אלו תפלין, שאותם רצועות
 שלהן תלויות על הלב, ואלו
 תפלין של ראש, ותפלה של יד
 שהיא בשמאל, כנגד הלב, וזהו
 כחותם על לבך, וכחותם על
 זרועך - תפלה של יד, שהם
 הרשם של השם הקדוש, שהוא
 'קדש לי כל בכור, ה' והיה פי
 יביאך, ו' שמע ישראל, ה' והיה
 אם שמע, ומאותו הרשם
 מזדעזעים אמות העולם. זהו
 שכתוב וראו כל עמי הארץ פי
 שם יהוה נקרא עליך ויראו
 מן, וכן פרשוהו, שם יהוה -
 אלו תפלין של ראש.

שימני כחותם, זו אות ברית
 מילה, ואות של ימים טובים,
 שהוא הרשם של השם הקדוש
 כמו זה, מי יעלה לינו
 השמימה, ראשי האותיות (תבות)
 - מילה, וסופי האותיות - יהוה.
 מי ששומר את הרשם הזה כאלו
 שמר את השם הקדוש, ומי
 שמשקר ברשם הזה כאלו משקר
 בשם הקדוש, שזה נקרא חותם
 של הגושפנקה של המלך.

שבר אדם ששומר את הרשם
 הזה למטה, שהוא אות הברית,
 אות שבת, אות תפלין, אות של
 ימים טובים, הוא רשום וחקוק
 למעלה, ומאיר למעלה, וממנו
 מזדעזעים עליונים ותחתונים,
 כמו שנאמר וראו כל עמי הארץ

איהו, ומההוא רשימו מזדעזעין עלאין
 ותתאין, כגוונא דמלכא דאיהו בשרא ודמא,
 מאי דרשים בפתקא, רשימו דיליה דחותמא
 בידיה הוא, ואף על גב דחותמא בידיה
 אשתאר, הכי דחילין מרשימו דחותמא, כאלו
 הוה מלכא, על אחת כמה וכמה אי הוה
 חותמא.

שימני כחותם על לבך, וכי מאן חמא (ג"א
 שו) חותמא על לבא, אלא אלין תפלין,
 דאינון רצועין דלהון תליין על לבא, ואלין
 תפלין דרישא, ותפלה דיד דאיהו בשמאלא
 לקבל לבא, ודא איהו כחותם על לבך,
 וכחותם על זרועך, תפלה דיד, דאינון רשימו
 דשמא קדישא, דאיהו י' קדש לי כל בכור,
 ה' והיה פי יביאך, ו' שמע ישראל, ה' והיה
 אם שמוע, ומההוא רשימו מזדעזעין אומין
 דעלמא, הדא הוא דכתיב (דברים כח) וראו כל
 עמי הארץ פי שם יהוה נקרא עליך ויראו
 מן, והכי אוקמוהו שם יהוה אלין תפלין
 דרישא.

שימני כחותם דא אות ברית מילה, ואות
 דימין טבין, דאיהו רשימו דשמא
 קדישא, כגוונא דא (שם ל יב), מי יעלה לינו
 השמימה, רישי אתוון (ג"א תיבין) מילה, וסופי
 אתוון יהוה, מאן דנטיר האי רשימו, כאלו
 נטיר שמא קדישא, ומאן דמשקר בהאי
 רשימו, כאלו משקר בשמא קדישא, דהאי
 אתקרי חותמא דגושפנקה דמלכא.

דבר בר נש דנטיר האי רשימו לתתא, דאיהו
 אות ברית, אות שבת, אות תפלין, אות
 דימין טבין, איהו רשים וחקיק לעילא, ונהיר
 לעילא, ומניה מזדעזעין עלאין ותתאין, כמה
 דאת אמר (שם כח) וראו כל עמי הארץ פי שם

פי שם יהו"ה נקרא עליך, שם יהו"ה ודאי, וזהו אותו הרשם של ברית מילה, ואות התפלין, ואות של שבת וימים טובים, ומי שמשקר בו למטה, נעברת חקיקתו למעלה, ובאותו זמן שולטים עליו כל המקטרגים העליונים והתחתונים.

שימני כחותם, זו הנשמה, שהרשם שלה חקוק למעלה, כמו שבארוהו בעקב, דיוקנו של יעקב חקוקה בכסא הכבוד, שכל הנשמות שגזורות משם, חקיקתם חקוקה למעלה, והרשם שלהם למטה, ואותה חקיקה שלמעלה היא החותם, והרשם שלמטה הוא הרשם של החותם, ומיד שהרשם של החקיקה של הנשמה היא למעלה, והרשם שלה למטה, נאמר בה והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו, עולים למעלה ומסתכלים ברשם של הנשמה שמאירה באותה החקיקה ומזדעזעים ממנה, יורדים למטה ומסתכלים ברשם של אותו דמות של מטה, ורואים שלא השתנה מהדיוקן של למעלה ופחדים ממנו.

שימני כחותם, זו התפלה, שבה חקוק ורשום ח"י העולמים בשמונה עשרה הברכות של התפלה, וזהו הרשם של החותם בפתקה, שהיא התורה, חקיקת האותיות של החותם, זהו צדיק ח"י העולמים. חותם זה העמוד האמצעי, שהיא קריאת שמע. והנה מלאכי אלהים עלים, בזמן שהוא זוקף בשם, עולים עמו, בזמן שהוא מנמיך וכורע בכרופ, יורדים עמו, ודאי הוא והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו. מלאכי אלהים עלים, בזמן שהוא עומד בדין, כלם עומדים ומלמדים עליו זכות. וירדים,

יהו"ה נקרא עליך שם יהו"ה ודאי, דא ההוא רשימו דאות ברית מילה, ואות התפלין, ואות דשבת וימין טבין, ומאן דמשקר לתתא ביה, אתעבר גליפו דיליה מלעילא, בההוא זמנא שלטין עליה כל מקטרגין עלאין ותתאין.

שימני כחותם דא נשמתא, דאיהו רשימו דילה גליפא לעילא, כמה דאוקמיהו בעקב, דיוקנו של יעקב חקוקה בכסא הכבוד, דכל נשמתין דאינון גזירין מתמן, גליפו דלהון איהו חקוק לעילא, ורשימו דלהון לתתא, וההוא גליפו דלעילא איהו חותם, ורשימו דלתתא רשימו דחותם, ומיד דרשימו דגליפו דנשמתא איהו לעילא,

ורשימו דילה לתתא, אתמר בה (בראשית כח יב) והנה מלאכי אלהים עולים וירדים בו, סלקין לעילא ומסתפלין בדיוקנא דנשמתא דנהרא בההוא גליפו ומזדעזעין מניה, נחתין לתתא ומסתפלין ברשימו דההוא דיוקנא דלתתא, וחדאן דלא אשתני מדיוקנא דלעילא ודחלין מניה.

שימני כחותם דא צלותא, דבה איהו חקיק ורשים ח"י עלמין, בתמני סרי ברכאן דצלותא, ודא איהו רשימו דחותמא בפתקא, דאיהו אורייתא, גליפו דאתון דחותמא דא צדיק ח"י עלמין, חותמא דא עמודא דאמצעיתא, דאיהו קריאת שמע, והנה מלאכי אלהים עולים, בזמנא דאיהו זוקף בשם סלקין עמיה. (דף טו ע"א) בזמנא דאיהו מאיף וכורע בכרופ נחתין עמיה, ודאי איהו והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו, מלאכי אלהים עלים, בזמנא דאיהו קאים בדינא קיימין פלהו ומוליפין עליה זכות, וירדים בזמנא דנצחין ליה בדינא ונחית לתתא, פלהו

בזמן שִׁמְנָצְחִים אוֹתוֹ בְּדִין וְיִוָּרֵד לְמִטָּה, כָּלֶם יִוָּרְדִים עִמּוֹ, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵהוּ בְּעֵקֶב, אָנֹכִי אֶרְדָּה עִמָּךְ מִצְרִימָה וְאָנֹכִי אֶעֱלֶךְ גַּם עִלָּה.

שִׁמְנֵי כְחוֹתֶם, זוֹ הַנְּשִׂמָה, שֶׁהִיא חֻקִּיקָה בְּפֶסֶא. בְּזִמְנֵי שֶׁהִיא מִתְעוֹרֶרֶת לְמִטָּה בְּתַפְלָה, הַפֶּסֶא מִתְעוֹרֶר לְמַעְלָה. כְּחוֹתֶם, זוֹ רוּחַ, שֶׁהִיא צִיּוֹר (שֶׁל יֵשׁ) (שֶׁל שׁ) הַחֻקִּיק בְּמִלְאָכִים. בְּזִמְנֵי שֶׁהִיא מִתְעוֹרֶרֶת לְמִטָּה בְּתַפְלָה, הַמִּלְאָכִים מִתְעוֹרְרִים עִמָּה לְמַעְלָה. עַל זֵרוּעָךְ, זוֹ הַנְּפֶשׁ, שֶׁהִיא חֻקִּיקָה בְּאַרְבַּעַת הַצְּדָדִים שֶׁל הָעוֹלָם, בְּזִמְנֵי שֶׁהִיא מִתְעוֹרֶרֶת בְּתַפְלָה לְמִטָּה, אַרְבַּעַת הַצְּדָדִים שֶׁל הָעוֹלָם מִתְעוֹרְרִים עִמָּה.

הַנְּשִׂמָה הִיא חוֹתֶם, רוּחַ - צִיּוֹר שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁחֻקִּיקוֹת בְּחוֹתֶם, הַנְּפֶשׁ - הַרְשָׁם שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת בְּחוֹתֶם, שֶׁהֵם רְשׁוּמִים בְּצִיּוּרִים שֶׁל בֶּן הָאָדָם כְּמוֹ רְשָׁם שֶׁל חוֹתֶם בְּפֶתֶק, וּבְאוֹתוֹ רְשׁוּם שֶׁל הַנְּפֶשׁ נוֹדַע הַפְּרָצוּף בְּגוּף הָאָדָם מְאִיזָה מְקוֹם הוּא, וּמְשׁוּם זֶה פְּרָשׁוּהוּ שֶׁבְּחוֹתֶם הִנֵּה כְּמֹה רְשׁוּמִים יֵשׁ בוֹ? אַרְבַּעַת. רְשָׁם שֶׁל אֲרִיָּה שָׁם, רְשָׁם שֶׁל שׁוֹר שָׁם, וְרְשָׁם שֶׁל דְּמוֹת אָדָם שָׁם. וּמִיָּהוּ שְׂרוּשָׁם אוֹתֶם בְּחוֹתֶם? יְהוּ"ה אֶמֶת, שֶׁבְּאַרְבַּעַת הַלָּלוּ רְשׁוּמִים הֵם, כָּל בְּרִיּוֹת הָעוֹלָם. אֲבָרָה אֱמוּנוֹת הָעוֹלָם שֶׁשֶׁקְרוּ בוֹ, אֵינָם רְשׁוּמִים בוֹ, אֲלָא בְּחוֹתֶם שֶׁל שֶׁקֶר, וְהוּא הַנְּחָשׁ שֶׁדָּבַר שֶׁקֶר עַל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבִגְלָלוֹ נֶאֱמַר בְּדֶרֶךְ מִשָּׁל, לְשֶׁקֶר אֵין רְגָלִים, וְכֵן לְנֶחֱשׁ אֵין רְגָלִים, עַל גַּחְנֶךְ תֵּלֶךְ, וְעַתִּיד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַחֲוֹת הַשֶּׁקֶר מִן הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּמַחֲוֹה יְהוּ"ה אֱלֹהֵי"ם דְּמַעְזָה מַעַל כָּל פְּנִים וְכוּ', שֶׁנֶּדְאִי הַנְּחָשׁ הִנֵּה הוּא אֶל אַחֵר, וּבְכֹה הוֹרֵג? בְּסֵם הַמּוֹת

נְחֹתִין עִמִּיה, כְּמֹה דְאוֹקְמוּהוּ בְּעֵקֶב (בְּרֵאשִׁית כו) דְּאָנֹכִי אֶרְדָּה עִמָּךְ מִצְרִימָה וְאָנֹכִי אֶעֱלֶךְ גַּם עִלָּה.

שִׁמְנֵי כְחוֹתֶם דָּא נְשִׂמָתָא דְאִיהִי חֻקִּיקָה בְּכּוֹרְסֵיָא, בְּזִמְנָא דְאִיהִי אֲתַעְרָא לְתַתָּא בְּצִלּוֹתָא, פְּרִסֵּיָא אֲתַעֵר לְעִילָא, כְּחוֹתֶם דָּא רוּחַ, דְאִיהוּ צִיּוֹרָא (רִישׁ) (נ"א דִּשׁ) חֻקִּיקָא בְּמִלְאָכִיא, בְּזִמְנָא דְאִיהִי אֲתַעְרָא לְתַתָּא בְּצִלּוֹתָא, מִלְאָכִיא אֲתַעֵרוֹן עִמִּיה לְעִילָא, עַל זֵרוּעָךְ דָּא נְפֶשָׁא, דְאִיהִי חֻקִּיקָא בְּאַרְבַּע סְטְרִין דְעִלְמָא, בְּזִמְנָא דְאֲתַעְרָא אִיהִי בְּצִלּוֹתָא לְתַתָּא, אַרְבַּע סְטְרִין דְעִלְמָא מִתְעֵרִין עִמָּה.

נְשִׂמָה אִיהִי חוֹתְמָא, רוּחָא צִיּוֹרָא דְאֲתַוּוֹן דְאֲנוּן חֻקִּיקִין בְּחוֹתְמָא, נְפֶשָׁא רְשִׁימוֹ דְאֲתַוּוֹן בְּחוֹתְמָא, דְאֵינּוּן רְשִׁימִין בְּצִיּוּרִין דְּבֵר נֶשׁ, כְּרְשִׁימוֹ דְחוֹתְמָא בְּפֶתֶקָא, וּבְהֵהוּא רְשׁוּמָא דְנְפֶשָׁא אֲשֶׁתְּמוּדַע פְּרָצוּפָא בְּגוּפָא דְבֵר נֶשׁ, מְאָן אֲתֵר אִיהוּ, וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהוּ, בְּהֵאי חוֹתְמָא כְּמֹה רְשִׁימִין אִית בֵּיה, אַרְבַּע, רְשִׁימוֹ דְאֲרִיָּה תְּמָן, רְשִׁימוֹ דְשׁוֹר תְּמָן, רְשִׁימוֹ דְנֶשֶׁר תְּמָן, רְשִׁימוֹ דְדְמוֹת אָדָם תְּמָן, וּמְאָן אִיהוּ דְרְשִׁים לוֹן בְּחוֹתְמָא, יְהוּ"ה אֶמֶת, דְּבְהֵאי אַרְבַּע רְשִׁימִין אֵינּוּן כָּל בְּרִיִּין דְעִלְמָא. אֲבָרָה אוּמִין דְעִלְמָא דְשֶׁקְרוּ בֵּיה, לֹאוּ אֵינּוּן רְשִׁימִין בֵּיה, אֲלָא בְּחוֹתְמָא דְשֶׁקְרָא, וְאִיהוּ נְחָשׁ דְּמִלִּיל שֶׁקְרָא עַל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבְגִינֵיה אֲתַמַּר בְּאַרְחַ מִתְלָא, שֶׁקְרָא לִית לָהּ רְגָלִין, וְכֹךְ חוּיָא לִית לֵיה רְגָלִין, עַל גַּחְנֶךְ תֵּלֶךְ, וְעַתִּיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַחֲוֹה שֶׁקְרָא מַעְלְמָא, כְּמֹה דְאֲתֵ אֱמַר (יִשְׁעִיָּה כה ח) וּמַחֲוֹה יְהוּ"ה אֱלֹהֵי"ם דְּמַעְזָה מַעַל כָּל פְּנִים וְכוּ', דְּוַדָּאי הֵאי חוּיָא אִיהוּ מִלְאָךְ הַמּוֹת דְּקֻטִּיל מִלְאָךְ הַמּוֹת שֶׁהוֹרֵג אֶת בְּנֵי הָאָדָם וְגוֹרֵם לְדַמְעָה, שֶׁהוּא

שלו, שהיא גיהנם, וזהו סמא"ל. ובפרצופי הנחשים הללו הוא מתגלה לאנשים בדרך שקר לפתותם, וסוד הדבר - אם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, ואין להם קיום, אבל ציורי החיות הם רשומים בשמו של הקדוש ברוך הוא, ברשם הזה של המזוזה, שהוא שד"י מבחוץ יהו"ה מבפנים, וזהו הרשם של ברית מילה, שד"י מבחוץ יהו"ה מבפנים. שד"י הרי פרושהו ש שלשת האבות, שהם שתי זרועות וגוף, אלו הם שלשת ענפי הש', ד שכינה, י צדיק, אות ברית מילה, ועל השד"י הזה נאמר וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא"ל שד"י, בשד"י הזה, שהוא מחוץ למזוזה, אבל ושמי יהו"ה, שהוא בפנים המזוזה, שהיא השער של הקדוש ברוך הוא, שנאמר בה זה השער ליהו"ה, לא נודעתי להם.

ובכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך, אלו שני עמודי אמת, זו מות מן הבית, שהיא השכינה, ולא מתקרב אליה. זהו שפתוב והזר הקרב יומת, והאותיות של מזוזות הן ממש ז"ז מו"ת, ובשביל זה, מי ששומר ברית מילה, שהוא החותם שלו, זו מות ממנו, שהוא השטן, יצר הרע, רע, טמא, צפוני, מלאך המות, שלא יתקרב אליו ולא ימות על ידו.

ומי שמשקר בברית מילה, הוא משקר בחותם המלך, שהוא רשום בו, שד"י מבחוץ יהו"ה מבפנים. מנין לנו? מהכתוב הזה משמע, מ"י יעל"ה לנ"ו השמימ"ה - ראשי תבות מיל"ה, סופי תבות יהו"ה, ובנדאי מי

לכני נשא, וגרים דמעה, דאיהו אל אחר, ובמאי קטיל בסם המות דיליה, דאיהי גיהנם, ודא איהו סמא"ל.

ובאלין פרצופין דחויין, אתגלייא איהו לכני נשא בארז שקרא לפתאה לון,

ורזא דמלה (תהלים קכ"א) אם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, ולית לון קיומא, אבל ציורין דחיון אינון רשימין בשמא דקודשא בריך הוא, בהאי רשימו דמזוזה, דאיהו שד"י מלבר יהו"ה מלגאו, והאי איהו רשימו דברית מילה, שד"י מלבר יהו"ה מלגאו, שד"י הא אוקמוהא ש תלת אבהן, דאינון תרין דרועין וגופא, אלין אינון תלת ענפין דש', ד שכינתא, י צדיק אות ברית מילה, ועל האי שד"י אתמר (שמות א') וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא"ל שד"י, בהאי שד"י, דאיהו מלבר במזוזה, אבל ושמי יהו"ה דאיהו מלגאו במזוזה, דאיהי תרעא דקודשא בריך הוא, דאתמר בה (תהלים קי"ח) זה השער ליהו"ה, לא נודעתי להם, (דברים ו' ח).

ובכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך, אלין תרין סמכי קשוט, זו מות מן ביתא דאיהי שכינתא, ולא אתקריב לגבה, הדא הוא דכתיב (במדבר א' יח) והזר הקרב יומת, ואתוון דמזוזות אינון ממש ז"ז מו"ת, ובגין דא מאן דנטיר ברית מילה דאיהו חותמא דיליה, זו מות מניה, דאיהו שטן, יצר הרע, רע, טמא, צפוני, מלאך המות, ולא יתקריב לגביה, ולא ימות על ידיה.

ומאן דמשקר בברית מילה, הוא משקר בחותמא דמלכא, דאיהו רשים ביה שד"י מלבר יהו"ה מלגאו, מנא לן מהאי

קרא משמע (דברים ל' יב) מ"י יעל"ה לנ"ו השמימ"ה, רישי תיבות מיל"ה,

שמשקר בכרית מילה, מסתלק ממנו יהו"ה ושו"ה, ושורה עליו שטן שהוא אל אחר, הנחש שורה במקום של יהו"ה מבפנים, וסם המות שורה במקום של שד"י מבחוץ, וזהו שאמר הכתוב את מקדש יהו"ה טמא וכו', אם לא שב בתשובה וסובל כמה יסורים להעביר אותו הנחש משם ואת סם המות שלו, שהיא צרעת ממארת, עם כמה מחלות ומכות, עד שלא נשאר בו בשר שהוא עפר, וסוד הדבר - ועפר אחר יקח וטח את הבית, משום שנחש עפר לחמו, עד שיתפרנס מאותו בשר לא יזוז ממנו, ועני חשוב כמת. מה במיתה פניו משתנות, כמו זה העני פניו משתנות. והרי פרשוהו כרם זלת לבני אדם, מה זה כרם זלת? אלא מי שצריך לבריות פניו משתנות ככרום, וכמה נשיכות של יסורים נושף אותו הנחש ההוא.

ורא עוד, אלא שעני חשוב כמצרע, מה מצרע וראשו יהיה פרוע וכו', כך עני. מה מצרע מחוץ למחנה מושבו, כך עני ערום ויחף. ועניות לישראל היא לישראל במקום צרעת, וארבעה דיוקנאות הם (גונים) כארבעת צבעי הצרעת, והם נגע לבן אדמדם ירקרק בהרת שחורה, הרי ארבעה, וכלכלם יש מקומות ידועים בגוף, ומתם באים לבני אדם כמה מחלות. לכן ואדמדם - חלב טמא וכבד, ירקרק - מרה, בהרת שחורה - טחול, ומתם נובעים ארבעה מיני מחלות, והן מרה לבנה, מרה אדמה, מרה ירקה, מרה שחורה.

ואם שב בתשובה, יורד עליו סם חיים שהיא שכינה, ונאמר בה

סופי תיבות יהו"ה, ובוודאי מאן דמשקר בכרית מילה, אסתלק מניה יהו"ה ושד"י, ושריא עליה שטן דאיהו אל אחר, חוץ שריא באתר דיהו"ה מלגאו, וסם מות שריא באתר דשד"י מלבר, ודא איהו דאמר קרא (במדבר יט ט) את מקדש יהו"ה טמא וכו', אם לא תב בתויבתא, וסביל כמה יסורין (דף טו ע"ב) לאעברא ההוא חוץ מתמן, ולסם המות דיליה, דאיהי צרעת ממארת, בכמה מרעין ומכתשין, עד דלא אשתאר ביה בשרא דאיהי עפרא, ורזא דמלה (ויקרא יד מב) ועפר אחר יקח וטח את הבית, בגין דנחש עפר לחמו, עד דיתפרנס מההוא בשרא לא יזוז מניה, ועני חשוב כמת, מה מיתה אנפוי משתניין, פגוונא דא עני אנפוי משתניין, והא אוקמוהו (תהלים יב ט) כרם זלות לבני אדם, מאי כרום זלות, אלא מאן דאצטרף לבריייתא אנפוי משתניין ככרום, וכמה נשוכין דיסורין נשיף ליה ההוא חוץ.

ורא עוד אלא דעני השיב כמצרע, מה מצרע (ויקרא יג מה) וראשו יהיה פרוע וכו', כך עני, מה מצרע מחוץ למחנה מושבו, כך עני ערום ויחף, ועניותא איהי לישראל באתר דצרעתא, וארבע דיוקנין אינון (ס"א גונין), כארבע גוונין דצרעת, ואינון נגע לבן אדמדם ירקרק בהרת שחורה, הא ארבע, וכלהו אית לון אתרין דייעאן בגופא, ומנהון אתיין לבני נשא כמה מרעין, לכן ואדמדם חלב טמא וכבד, ירקרק מרה, בהרת שחורה טחול, ומנהון נבעין ארבע מיני מרעין, ואינון מרה חוורא, מרה סומקא, מרה ירוקא, מרה אופקא.

ואם תב בתויבתא, נחית עליה סם חיים דאיהי שכינתא, ואתמר בה (ישעיה

וְשָׁב וּרְפָא לוֹ, מְאֵלוּ מִיְנֵי הַמַּחְלֹת, וּמַחְיָה אוֹתוֹ מִמִּיתָה שֶׁל עֲנִיּוֹת, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר וְהַשִּׁיבוּ וְחַיּוֹ, שֶׁבְזֶמֶן שִׁישְׂרָאֵל עֲנִיִּים הֵם קְרוּיִים מֵתִים, וּבִשְׂבִילֵם נֹאמַר שׁוּבוּ וְחַיּוֹ, וְאֵין עֲנִיּוֹת כְּעֲנִיּוֹת הַתּוֹרָה, שְׁמֵי שְׂאִין בּוֹ תוֹרָה נִקְרָא מֵת, מֵהִי רְפוּאָתוֹ לְאוֹתוֹ הָעוֹלָם? הַתּוֹרָה, שְׁנֹאֲמַר בְּהָ עֵץ חַיִּים הִיא וְגוֹמַר, וְהִיא רְפוּאָה לְכָל הַמַּחְלֹת, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר רְפָאוֹת תְּהִי לְשַׂרְף וְכוּ'.

שִׁימְנֵי כַחוֹתֶם, מָה הַחוֹתֶם בְּמִקּוּם הַזֶּה? זֶה אוֹת שֶׁבֶת יוֹם טוֹב, שֶׁהוּא שְׁקוּל לְכַרִּית מִלָּה, כְּמוֹ כֵן שֶׁבֶ"ת, ש' כְּנֶגֶד שִׁי"ן שֶׁל שֵׁם שַׁד"י, כְּלוּל מִשְׁלֹשׁ חִיּוֹת עֲלִיּוֹנוֹת, מִשְׁלֹשָׁה אַבוֹת, ב' זֶה ד' שֶׁהִיא רְבִיעִית לְאַבוֹת וּרְבִיעִית לְשֹׁלֵשׁ חִיּוֹת, וְהִיא דְמוּת אָדָם, וְלֹא אָדָם. זֶהוּ שֶׁפְּתוּב וּדְמוּת פְּנִיָּהֶם פְּנֵי אָדָם, אֲלֹא מָה זֶה אָדָם? יו"ד ה"א וּא"ו ה"א. שֶׁבֶת בּוֹ שַׁד"י, יְהוּ"ה הוּא רְשׁוֹת הַיְחִיד, רָחֲבוּ אַרְבַּעַה וְנִגְבְּהוּ עֲשָׂרָה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, י' שֶׁל שַׁד"י כְּנֶגֶד אוֹת שֶׁל שֶׁבֶת וְיָמִים טוֹבִים, י' נִרְמְזוּ בּוֹ עֲשָׂר סְפִירוֹת.

הַרְשָׁם הַזֶּה הוּא לְכֵן הַמְּלָךְ, אֲבָל לְעֵבֶד שֶׁל הַמְּלָךְ הַרְשָׁם שֶׁלוֹ שַׁד"י, מֵהַצַּד שֶׁל אוֹתוֹ שְׁנֹאֲמַר בּוֹ כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְכוּ', וּמִי הוּא? מִטְטְרוּ"ן, שְׁעוּלָה לְחֻשְׁבוֹן שַׁד"י, וְהוּא אָדָם קֹטֵן בְּדְמוּת שֶׁל מַעֲלָה, וְזֶהוּ אִם כְּבָנִים אִם כְּעֲבָדִים וְכוּ'.

מִי שֶׁרָשָׁם שֶׁל אַרְיָה בְּחוֹתְמוֹ, הוּא לְכֵן בְּפָנָיו. מִי שֶׁהוּא בְּחוֹתֶם שֶׁל שׁוֹר, הוּא אָדָם בְּפָנָיו. מִי שֶׁהוּא בְּחוֹתֶם שֶׁל נֶשֶׁר, הוּא יֶרֶק בְּחוֹתְמָא דְנֶשֶׁר אִיהוּ יְרוּקָא בְּאַנְפוּי, מָאן דְּאִיהוּ בְּחוֹתְמָא דְדְמוּת אָדָם

וְשָׁב וּרְפָא לוֹ מְאֵלִין מִיְנֵי מַרְעִין, וּמַחְיָה לִיה מִמִּיתָה דְעֲנִיּוֹתָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (יחזקאל יא לב) וְהַשִּׁיבוּ וְחַיּוֹ, דִּישְׂרָאֵל בְּזִמְנָא דְאִינוּן עֲנִיִּים קְרוּיִים מֵתִים, וּבְגִינֵיהוּ אֶתְמַר שׁוּבוּ וְחַיּוֹ, וְלִית עֲנִיּוֹתָא כְּעֲנִיּוֹתָא דְאוּרִייתָא, דְמָאן דְלֹא אִית בֵּיה אוּרִייתָא אֶתְקַרֵי מֵת, אֲסוּוֹתָא דִילִיָּה מְאִי הוּא לְהֵהוּא עֲלֵמָא, אוּרִייתָא, דְאַתְמַר בֵּיה (משלי ג יח) עֵץ חַיִּים הִיא וְגוֹמַר, וְאִיהִי אֲסוּוֹתָא לְכָל מַרְעִין, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (שם ח) רְפָאוֹת תְּהִי לְשַׂרְף וְכוּ'.

שִׁימְנֵי כַחוֹתֶם (שיר ח ו), מְאִי חוֹתֶם בְּהִיא אֶתְר, דָּא אוֹת שֶׁבֶת יוֹם טוֹב, דְאִיהוּ שְׁקִיל לְכַרִּית מִלָּה, כְּנֶגְוֹנָא דָּא שֶׁבֶ"ת, ש' לְקַבֵּל שִׁי"ן דְשֵׁם שַׁד"י, כְּלִילָא מִתְּלַת חִיּוּן עֲלֵאִין, מִתְּלַת אַבְהָן, ב' דָּא ד', דְאִיהִי רְבִיעֵאָה לְאַבְהָן, וּרְבִיעֵאָה לְתַלַּת חִיּוּן, וְאִיהִי דְמוּת אָדָם, וְלֹאוּ אָדָם, הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב (יחזקאל א י) וּדְמוּת פְּנִיָּהֶם פְּנֵי אָדָם, אֲלֹא מְאִי אָדָם יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, שֶׁבֶת בֵּיה שַׁד"י, יְהוּ"ה הוּא רְשׁוֹת הַיְחִיד רָחֲבוּ אַרְבַּעַה וְנִגְבְּהוּ עֲשָׂרָה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, י' דְשַׁד"י לְקַבֵּל אוֹת דְשֶׁבֶת וְיוֹמִין טְבִין, י' בֵּיה אֶתְרֵמִיזוּ עֲשָׂר סְפִירָן.

הֵאִי רְשִׁימוֹ אִיהוּ לְבָרָא דְמִלְכָּא, אֲבָל לְעֵבֶדָּא דְמִלְכָּא רְשִׁימוֹ דִילִיָּה שַׁד"י, מְסֻטְרָא דְהֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיה (ישעיה מג ז) כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְכוּ', וּמְאִי נִיהוּ מִטְטְרוּ"ן, דְסִלִּיק לְחֻשְׁבוֹן שַׁד"י, וְאִיהוּ אָדָם זְעִירָא בְּדִיוּקְנָא דְלְעִילָא, וְדָא אִיהוּ אִם כְּבָנִים אִם כְּעֲבָדִים וְכוּ'.

מָאן דְאִיהוּ רְשִׁימוֹ דְאַרְיָה בְּחוֹתְמָא דִילִיָּה אִיהוּ חֲנוּר בְּאַנְפוּי, מָאן דְאִיהוּ בְּחוֹתְמָא דְשׁוֹר אִיהוּ סוּמְקָא בְּאַנְפוּי, מָאן דְאִיהוּ בְּחוֹתְמָא דְנֶשֶׁר אִיהוּ יְרוּקָא בְּאַנְפוּי, מָאן דְאִיהוּ בְּחוֹתְמָא דְדְמוּת אָדָם

בפניו. מי שהוא כחותם של דמות אדם, הוא שחר בפניו, כמו שהתורה שנאמר בה שחורה אני ונאנה.

שימני כחותם, זו התורה, שנאמר בה תורת אמת היתה בפיהו, והיא כלולה מעשר אמירות שהם י, ומעשרה דברות שהן ה"ה, ומה זה תורה? ו' הכולל ששת ימי בראשית, על לבך - זה שלשים ושנים אלהיים בחשבון ל"ב, שתלויים מו', שהוא ו' פעמים טוב, ובה נשתלם (ה) השם של ארבעים ושתים אותיות שבהם נבראו שמים וארץ וכל מה שיש בהם, וזהו הסוד של פי יום נקם בלבי, לבי עולה ארבעים ושתים. ויכלו, שבעים ושנים שמות של השם המפךש, ועליו נאמר ללבי גליתי, ולא יברוי, שהם מאתים ארבעים ושמונה מצוות התורה, לא גליתי, ובייכלו הנה, (ה) בששי שהוא ב', וזהו ויהי ערב ויהי בקר יום הששי, (ה) של הששי היא המלכות השביעית, והיא נקראת ע"ב, ובה רוכב ו' לגאל את ישראל. זהו שפתויב הנה יהו"ה רוכב על ע"ב קל, משום שהיא הפלל של שלשת האבות שתלויים מהם שבעים ושנים שמות ונכללים בה, ונגד שלשת האבות נאמר בויכלו שלש פעמים שביעי, וזהו הסוד של שב"ת, ב"ת ש, שהם ויסע ויבא ויט שנכללים בב"ת, באותו זמן חלה זכות אבות, שמיום שנחרב בית המקדש, העולם נקרא תהו ובהו, משם ואילך התקיים הכתוב אמרתי עולם חסד יבנה, חסד עולה לחשבון שבעים ושנים שמות. וזה הסוד שנקשר השביעי ביום

איהו אופם באנפוי, כגוונא דאורייתא דאתמר (שיר א ה) שחורה אני ונאנה.

שימני כחותם, דא אורייתא, דאתמר בה (מלאכי ב ו) תורת אמת היתה בפיהו, ואיהי כלילא מעשר אמירן דאנון י, ומעשר דברן דאינון ה"ה, ומאי תורה ו' כליל שית ימי בראשית, על לבך דא ל"ב אלהיים בחושבון ל"ב, דתליין מן ו', דאיהו ו' זמנין טוב, ובה אשתלים (ג"א ו') שמא דארבעין ותריין אתוון, דבהון אתבריאו שמיא וארעא וכל מה דאית בהון, ודא איהו רזא פי יום נקם בלבי (ישעיה סג ד), לבי סליק מ"ב, ויכלו ע"ב שמקן דשמא מפךש, ועליה אתמר ללבי גליתי, וילאברי דאנון רמ"ח פקודין דאורייתא לא גליתי, ובהאי ויכלו (ה) בששי דאיהו ב', ודא איהו ויהי (דף טו ע"א) ערב ויהי בקר יום הששי, (האי) ה' דהששי איהו מלכות שביעאה, ואיהי אתקריאת ע"ב, ובה רכיב ו' למפרק לישראל, הדא הוא דכתיב (ישעיה יט א) הנה יהו"ה רוכב על ע"ב קל, בגין דאיהי פללא דתלת אבהן, דתליין מנהון ע"ב שמקן, ואתפלילן בה, ולקבל תלת אבהן אתמר בויכלו תלת זמנין שביעי, ודא איהי רזא דשב"ת, ב"ת ש, דאינון ויסע ויבא ויט דאתפלילן בב"ת, בההיא זמנא חלה זכות אבהן, דמיומא דאתחריב בי מקדשא עלמא אתקרי תהו ובהו, מתמן ואילך אתקיים קרא (תהלים פט ג) אמרתי עולם חסד יבנה, חס"ד סליק לחושבון ע"ב שמקן.

ודא רזא דאתקשר שביעי ביומא קדמאה, ומאן שביעי דא צדיק אות דשפת וימין טבין, ורזא דמלה חי יהו"ה שכבי עד

הראשון, ומי השביעי? זה צדיק האות של שבת וימים טובים, וסוד הדבר - חי יהו"ה שכבי עד הבקר, וזה הבקר של אברהם, אותו שנאמר בו וישכם אברהם בבקר, והוא החסד שלו,

משום שבחסד הנה נתקן הפסא, שהיא נפילה, זהו שכתוב והוכן בחסד פסא, וכו' תקום, וסוד הדבר - ובחסד עולם רחמתיך, וכל הספירות נקשרות בימין, משום שעליו נאמר מימינו אש דת למו, מימין נתנה תורה, בגלל זה מוליך לימין משה זרוע תפארתו, ובקע המים של התורה משם, מה' של אברהם, להיות לו בה שם עולם, ובה השתלמה ה' של משה, שהיא במשכון לגבי אברהם במשה, שהביא את התורה, עד שיפדה את בניו, וסוד הדבר - פימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

וכוד הגאלה הוא בחותם הנה, שעליו נאמר פי בשמחה תצאו ובשלום תוכלון, בשמחה עולה לחשבון אד"ן שהיא אדנ"י, ארון הברית, אדון כל הארץ נקרא, פרט לאות ש' שהוא שלש מאות, והם שלשת האבות שהתחברו עמה, ואותיות בשמחה הן מחשבה, ש שלשה אבות, בחמ"ה ה"ן, והיא השכינה שאין לה יחוד אלא במינה, כמו שאותיות ה"ן, ונעשו עשרה ונעשו מאה, כמו שהשכינה כלולה כל העשרה וכל המאה, והינו מה שכתוב הן ליהו"ה אלהי"ך השמים ושמי השמים, וסוד הדבר - הן אדנ"י.

ובשלוש תוכלון, ש שלשת האבות, ו"ו שני משיחין, מ' ל"ב של ובשלו"ם עולים לע"ב, וזהו שנאמר ושבת בשלום אל בית אבי, שמחה היא, שנאמר בה לך אכל בשמחה לחמך ושתה בלב טוב יינך, זה יין המשמר בענביו, ועליו נאמר סוד יהו"ה ליראיו.

הבקר (רות ג יג), ודא בקר דאברהם, ההוא דאתמר ביה (בראשית יט כז) וישכם אברהם בבקר, ואיהו חסד דיליה, בגין דבהאי חסד אתתקן פרסייא דאיהי נפילה, הדא הוא דכתיב (ישעיה טז ד) והוכן בחסד פסא, וביה תקום, ורזא דמלה ובחסד עולם רחמתיך (שם נד ח), וכל ספירן מתקשרין בימינא, בגין דעליה אתמר (דברים לג ב) מימינו אש דת למו, מימינא אתייהיב אורייתא, בגין דא מוליך לימין משה זרוע תפארתו, ובקע מים (ישעיהו סג יב) דאורייתא מתמן, מה' דאברהם, למהוי ליה בה שם עולם, ובה אשתלים ה' דמשה, דאיהי במשפונא לגביה דאברהם במשה, דאייתי אורייתא, עד דיפרוק לבנוי, ורזא דמלה פימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות (מיכה ז טו).

ורזא דפורקנא בהאי חותמא איהו, דעליה אתמר (ישעיהו נה יב) פי בשמחה תצאו ובשלום תוכלון, בשמחה סליק לחושפן אד"ן דאיהו אדנ"י, ארון הברית אדון כל הארץ אתקרי, פר מאת ש' דאיהו תלת מאה, ואינון תלת אבהן דאתחברו בה, ואתוון בשמחה איהי מחשבה, ש תלת אבהן בחמה ה"ן, ואיהי שכינתא דלית לה יחודא אלא במינה, כמה דאתותא דה"ן, ואתעבידו עשרה ואתעבידו מאה, כמה דשכינתא פלילא פלהו עשרה וכלהו מאה, והינו דכתיב (דברים יד) הן ליהו"ה אלהי"ך השמים ושמי השמים, ורזא דמלה הן אדנ"י.

ובשלוש תוכלון (ישעיהו נה יב), ש תלת אבהן, ו"ו תריין משיחין, מ' ל"ב דובשלו"ם סליק ע"ב, ודא איהו דאתמר (בראשית כח כא) ושבת בשלום אל בית אבי, שמחה איהו דאתמר ביה (קהלת ט ז)

לך אכול בשמחה לחמך ושתה

זין טוב זה צדיק, שנאמר בו הצדיק אבד, ומה זה אבד? אבד אותו המעצן, ונשארו נחרב ויבש, בבית ראשון ושני.

קם הנזקן ואמר: אדנ"י עולה במחשבה ולא בחשבון, ועליו נאמר ה"ס כל בשר מפני יהו"ה כי נעור ממעון קדשו, יתעורר בו כמו שהתעורר משנתו, וחזר לשנתו עד שיתעורר יהו"ה שהוא רחמים, לקיים בו וברחמים גדולים אקבצו, גדולים נקראת מצד של הא"ל הגדול שהוא חסד, והשכינה עולה בו להקרא גדולה, ובו ודאי סוד הגאולה, כמו זה: יו"ד ה"א וא"ו ה"א יהו"ה, וא"ו בו סוד הגאולה, שהוא רשום בשם של ע"ב, שהם וה"ו אנ"י וה"ו, ראשי תבות וא"ו, שלש עשרה מדות של רחמים של התורה, שנתנה מימין.

נשאר יו"ד ה"א ה"א שעולה לחשבון שלשים ושפים, והוא ב' מן בראשית, ל' לעיני כל ישראל. ועוד, היא שלשים ושנים אלהיים של מעשה בראשית, שעליו נאמר כי יום נקם בלבי ושנת גאולי באה, והשם של ע"ב הוא ויכל"ו, בו נשלם סוד הגאולה, ועליו נאמר ללבי גליתי, שהוא חשבון ויכל"ו, ובו התקיים הכתוב אמרתי עולם חסד יבנה, וכמו שיצאו ממצרים בסוד של שבועים ושנים שמות, כף יצאו בהם פשיגאלו באחרונה, באותו זמן חסד יהו"ה מלאה הארץ, ועליו נאמר וחסדי מאתך לא ימוש ובחסד עולם רחמתיה, ומשום זה שבח דוד את הקדוש ברוך הוא בגלות, שהיא שאול, בחסד הנה, כמו שנאמר כי חסדך גדול עלי והצלת נפשי משאול תחתיה.

ביה אשתלים רזא דפורקנא, ועליה אתמר ללב"י גליתי דאיהו חושבן ויכל"ו, וביה אתקיים קרא (תהלים פט ג) אמרתי עולם חסד יבנה, וכמה דנפקו ממצרים ברזא דע"ב שמהן, כף יפקון בהון פד יפקון בבתריתא, בההוא זמנא חסד יהו"ה מלאה הארץ (שם לג ה), ועליה אתמר (ישעיהו נד ח) וחסדי מאתך לא ימוש, ובחסד עולם רחמתיה, ובגין דא שבח דוד לקודשא בריך הוא בגלותא דאיהו שאול בהאי חסד, כמה דאת אמר (תהלים פו יג) כי חסדך גדול עלי והצלת נפשי משאול תחתיה.

כלב טוב יינף, דא זין המשומר בענביו, ועליה אתמר (תהלים כה יד) סוד יהו"ה ליריאו, זין טוב דא צדיק, דאתמר ביה (ישעיה נד א) הצדיק אבד, ומאי אבד אבד ההוא נביעו, ואשתאר נחרב ויבש בבית ראשון ושני.

קם סבא ואמר אדנ"י במחשבה סלקא, ולא בחשבון, ועליה אתמר (זכריה ב ה"ס כל בשר מפני יהו"ה כי נעור ממעון קדשו, יתער ביה כמה דאתער משנתיה וחזר לשנתיה, עד דיתער יהו"ה דאיהו רחמי, לקיימא ביה וברחמים גדולים אקבצו (ישעיה נד ז), גדולים אתקריאת מסטרא דהא"ל הגדול דאיהו חסד, ושכינתא ביה סלקא לאתקרי גדולה, וביה ודאי רזא דפורקנא, כגוונא דא יו"ד ה"א וא"ו ה"א יהו"ה, וא"ו ביה רזא דפורקנא, דאיהו רשים בשמא דע"ב, דאינון וה"ו אנ"י וה"ו רישי תיבין וא"ו, תלת עשר מכילן דרחמי דאורייתא, דאתייהיבת מימינא.

אשתאר יו"ד ה"א ה"א דסליק לחשבון ל"ב, ואיהו ב' מן בראשית ל' לעיני כל ישראל, ועוד איהו ל"ב אלהיים דעובדא דבראשית, דעליה אתמר (ישעיהו סג ד) כי יום נקם בלבי ושנת גאולי באה, ושמא דע"ב איהו ויכל"ו,

ביה אשתלים רזא דפורקנא, ועליה אתמר ללב"י גליתי דאיהו חושבן ויכל"ו, וביה אתקיים קרא (תהלים פט ג) אמרתי עולם חסד יבנה, וכמה דנפקו ממצרים ברזא דע"ב שמהן, כף יפקון בהון פד יפקון בבתריתא, בההוא זמנא חסד יהו"ה מלאה הארץ (שם לג ה), ועליה אתמר (ישעיהו נד ח) וחסדי מאתך לא ימוש, ובחסד עולם רחמתיה, ובגין דא שבח דוד לקודשא בריך הוא בגלותא דאיהו שאול בהאי חסד, כמה דאת אמר (תהלים פו יג) כי חסדך גדול עלי והצלת נפשי משאול תחתיה.

וְאִם אַמּוֹת הַעוֹלָם דּוֹחֵקִים אֶת
 יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מִדְּאִי, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא חָס עַל ד' מִן חֶסֶד, שְׁהִיא
 דְּל"ת בְּגִלוּת, וּמִתְקִים בּוֹ הַכְּתוּב
 בְּטָרִם תַּחֲלִיל יְלָדָה, וְשִׁבְעִים תְּבוּת
 שֶׁל הַמְזֻמּוֹר יַעֲנֵךְ יְהו"ה בְּיוֹם
 צָרָה, הֵם כְּנֻגַד שְׁבַעִים שָׁרִים,
 שֶׁהֵם הַצִּירִים וְהַחֲכָלִים שֶׁל
 הַשְּׂכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה,
 שְׁאוֹתִיּוֹת ב' נִקְרָאִים בּוֹ פְּלִטְרִין
 גְּדוּלִים, זֶהוּ שְׁכָתוּב גְּדוּלִים מַעֲשֵׂי
 יְהו"ה, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא
 בּוֹ גְּדוּל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר גְּדוּל
 אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כַּח, וּבּוֹ עוֹלִים
 יִשְׂרָאֵל לִגְדֻלָּה.

וּבְשִׁכְנֵיהָ נֶאֱמַר הִנֵּה מְקוֹם אֲתִי.
 בְּאוֹתוֹ זְמַן הַתְּקִים בֵּה הַכְּתוּב
 גְּדִלוֹ לַיהו"ה אֲתִי, וּבֵה (ובא) נֶאֱמַר
 בַּקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאוֹתוֹ זְמַן פִּי
 גְּדוּל אֶתָּה וְגוֹמֵר, וּבּוֹ עוֹשָׂה
 גְּדוּלוֹת עַד אֵין חֶקֶר, וְזֶהוּ חֶסֶד,
 בּוֹ וַיְכַלּוּ, ה' בְּשֵׁשִׁי (נ"א וַיְכַלּוּ בַּהֲשֵׁשִׁי),
 מִשּׁוּם שֶׁבּוֹ ה' שֶׁל אֲבָרָהֶם הוֹלֵךְ
 אֶלֶיהָ ו', מִיַּד יַתְעוֹרֵר י"ה לִקְרָב.
 זֶהוּ שְׁכָתוּב פִּי יָד עַל כֶּס י"ה,
 וְשֵׁשִׁי הוּא הָאֵלֶף הַשְּׁשִׁי, שְׁבִיעִי
 יְסוּד, בּוֹ נִכְלָלוּ וְהַתִּיחַדוֹ שֶׁשׁ
 סְפִירוֹת. זֶהוּ שְׁכָתוּב וַיְכַלּוּ
 הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא וְהַשְּׂכִינָה שֶׁהֵם ו"ה, יוֹם
 הַשְּׁשִׁי, מִשּׁוּם שֶׁעֲלִיו נֶאֱמַר פִּי כֹל
 בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְתַרְגוּמוֹ שְׁאוּחַז
 בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְזֶהוּ כ"ל, וְעֲלִיו
 נֶאֱמַר וְכֹל צָבָאָם, מַה זֶה צָבָאָם?
 שְׁנֵי עֲמוּדֵי אֲמֵת.

וּבּוֹ נִקְרָאוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת
 שְׁבִיעִיּוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיְכַל
 אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיִּשְׁבּוּת
 בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת
 יוֹם הַשְּׁבִיעִי. וַיְבָרֶךְ אוֹתוֹ מִצַּד

וְאִי אוֹמְרִין (דף טו ע"ב) דְּעֲלָמָא דְּחֻקִּין לְהוּ
 לְיִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מִדְּאִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 חָס עַל ד' מִן חֶסֶד דְּאִיהִי דְּל"ת בְּגִלוּתָא,
 וְאִתְקִיִּים קָרָא בֵּיה (ישעיה סו ז) בְּטָרִם תַּחֲלִיל
 יְלָדָה, וְשִׁבְעִין תִּיבִין דְּמִזְמוֹר יַעֲנֵךְ יְהו"ה בְּיוֹם
 צָרָה (תהלים כ ב) אֵינוֹן לִקְבֹל שְׁבַעִים שָׁרִים,
 דְּאֵינוֹן צִירִים וְחֲכָלִים דְּשִׁכְנֵתָא עֲלָאָה
 וְתַתָּאָה, דְּאֵתוּוֹן ב' בֵּיה אֶתְקִרִיאָן פְּלִטְרִין
 גְּדוּלִים, הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב (תהלים קיא ב) גְּדוּלִים
 מַעֲשֵׂי יְהו"ה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּיה אֶתְקִרִי
 גְּדוּל, כְּמָה דְּאֵתְ אֲמַר (שם קמז ה) גְּדוּל אֲדוֹנֵינוּ
 וְרַב כַּח, וּבֵיה סְלֻקִין יִשְׂרָאֵל לִגְדוּלָה.

וּשְׁכִינֵתָא בֵּה אֶתְמַר (שמות לג כא) הִנֵּה מְקוֹם
 אֲתִי, בֵּההוּא זְמַנָּא אֶתְקִיִּים בֵּה
 קָרָא (תהלים לד ד) גְּדִלוֹ לַיהו"ה אֲתִי, וּבֵה (נ"א
 וּבֵיה) אֶתְמַר בַּקְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּההוּא זְמַנָּא
 פִּי גְּדוּל אֶתָּה וְגוֹמֵר (שם פו ט) וּבֵיה עוֹשָׂה
 גְּדוּלוֹת עַד אֵין חֶקֶר (איוב ט"ו) וְדָא אִיהוּ חֶסֶד,
 בֵּיה וַיְכַלּוּ, ה' בְּשֵׁשִׁי (נ"א וּבֵיה וַיְכַלּוּ בַּהֲשֵׁשִׁי), בְּגִין
 דְּבֵיה ה' דְּאֲבָרָהֶם אָזִיל ו' לְגַבְהָ, מִיַּד יַתְעַר
 י"ה לִקְרָבָא, הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב (שמות יז טז) פִּי יָד
 עַל כֶּס י"ה, וְשֵׁשִׁי אִיהוּ אֵלֶף שְׁתִּיתָאָה, שְׁבִיעִי
 יְסוּד, בֵּיה אֶתְפְּלִילוּ וְאֶתִּיחַדוֹ שִׁית סְפִירָן,
 הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב (בראשית ב א) וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם
 וְהָאָרֶץ, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנֵתָא,
 דְּאֵינוֹן ו"ה, יוֹם הַשְּׁשִׁי בְּגִין דְּעֲלִיהָ אֶתְמַר (ד"ה
 א כט יא) פִּי כֹל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְתַרְגוּמוֹ דְּאֶחִיד
 בְּשָׁמַיָא וּבָאָרְעָא, וְדָא אִיהוּ כ"ל, וְעֲלִיהָ
 אֶתְמַר (בראשית ב א) וְכֹל צָבָאָם, מַאי צָבָאָם תְּרִי
 סְמִכֵי קְשׁוּט.

וּבֵיה אֶתְקִרִיאוּ תְּלַת אַבְהָן שְׁבִיעִיּוֹת, כְּמָה
 דְּאֵתְ אֲמַר (שם) וַיְכַל אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיִּשְׁבּוּת בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי,
 וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיְבָרֶךְ אוֹתוֹ מִסְּטָרָא דְּבִרְכָה, וַיְקַדְּשׁ

אֹתוֹ מִסְטָרָא דְקְדוּשָׁה, וַיִּשְׁבּוֹת בּוֹ מִסְטָרָא
 דִּיחֹדֵד, וְדָא אִיהוּ וַיְכַלּוּ, דְאַתְּכַלִּילוּ בֵּיהּ תְּלַת
 אַבְהֵן, דְּאִינוּן בְּרָזָא דְשָׁמָא דְע"ב, כְּגוּוּנָא דְא
 חֶסֶד אַתְּקָרִי גְדוּל, בְּגִין דְּאִיהוּ כְּלָלָא דְע"ב
 תִּיבִין, כְּגוּוּנָא דְע"ב תִּיבִין, גְּבוּרָה כְּלָלָא
 דְרִי"ו אַתְּוּן דְּאִית בְּשָׁמָא דְע"ב, עֲמוּדָא
 דְאַמְצָעִיתָא דְאִיהוּ ו' כְּלִיל כְּלָא, וְדָא אִיהוּ
 רְזָא (שמות לד ו) וַיַּעֲבֹד יְהו"ה עַל פְּנָיו, ע"ב רִי"ו
 יְהו"ה, עַל פְּנָיו מֵאֵי פְּנָיו, אֲנַפּוּי דָא וְא"ו
 י"ג מְכִילָן דְרַחֲמֵי, דְאַתְמַר בְּהוּן (ישעיהו נד
 ו) וּבְרַחֲמִים גְּדוּלִים אֶקְבְּצֶךָ, גְּדוּלִים וְדָאֵי
 מִסְטָרָא דְחֶסֶד, דְּאִיהוּ הָא"ל הַגְּדוּל.

וּבְרָא אַתְּכַלִּיל בְּשַׁבְעִיעִית דְּאִיהִי מַלְכוּת,
 ה'שְׁבִיעִי ה' וְדָאֵי כָּכָל שְׁבִיעִיתוֹת
 כְּלִילָא, וְאִיהִי ה' דְיוֹם הַשְּׁשִׁי, יוֹם דָּא צְדִיק,
 עֲלִיהִי אַתְמַר (זכריה יד ט) וְהָיָה יְהו"ה לְמִלְכָּה עַל
 כָּל הָאָרֶץ וְגוֹמַר, אִיהוּ יוֹם הַשְּׁשִׁי, וְיוֹם
 הַשְּׁבִיעִי יוֹם דְכְלָהוּ יוֹמִין, וְעֲלִיהִי אַתְמַר (רות
 ג יג) שְׁכַבִּי עַד הַבֶּקֶר, וְדָא הוּא בְקָר דְאַבְרָהָם,
 דְכְתִיב (בראשית יט כז) וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר,
 וַיִּשְׁכַּם לְפִוְרְקָנָא, וּבֵיהּ הַבֶּקֶר אֹר, דְאַתְמַר
 בֵּיהּ (משלי ו כג) וְתוֹרָה אֹר, וְהָאֵי אִיהוּ אֹר
 דְאַתְמַר בֵּיהּ (שמות י כג) וּלְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה
 אֹר, וְאִיהוּ פְּסַח דְרוּעָא יְמִינָא, וּבֵיהּ עֲתִידִין
 לִיגְאָל.

דְּבַר אַחַר שְׁיַמְנֵי כְחוֹתֶם עַל לְבָבְךָ (שיר ח ו), הָאֵי
 קָרָא עַל שְׁכִינְתָא אַתְמַר דְּאִיהִי בְּגִלוּתָא,
 חוֹתֶם לֹא פְתִיב, אֶלָּא כְחוֹתֶם, כְּהוּא חוֹתֶם
 דְּגוּשְׁפִּנְקָא דְּאִיהִי חוֹתֶם אַמְת, וּבֵיהּ (ג"א
 ודא) חְתַמְנוּ לְחַיִּים, וּמֵאֵי נִיהוּ הָאֵי חוֹתֶם דְּכֵה
 חַיִּים, אֶלָּא דָּא עֵץ הַחַיִּים, דְּבֵיהּ בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי
 נְפִיקִין, עֵץ וְדָאֵי הוּא דְאַתְמַר בֵּיהּ עֵץ הַחַיִּים
 מִהֶלֶךְ חֲמֵשׁ מְאוֹת שָׁנָה, וְהָאֵי עֵץ אִיהוּ ו', מִהֶלֶךְ חֲמֵשׁ מְאוֹת שָׁנִין דָּא

שֶׁל בְּרָכָה, וַיִּקְדַּשׁ אוֹתוֹ מִצַּד שֶׁל
 קְדוּשָׁה, וַיִּשְׁבּוֹת בּוֹ מִצַּד שֶׁל
 הַיְחִיד, וְזָהוּ וַיְכַלּוּ, שְׁנִכְלָלוּ בּוֹ
 שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, שֶׁהֵם בְּסוּד הַשֵּׁם
 שֶׁל ע"ב, כְּמוֹ כֵן חֶסֶד נִקְרָא גְדוּל,
 מְשוּם שֶׁהוּא הַכְּלָל שֶׁל ע"ב
 תְּבוּת, גְּבוּרָה הַכְּלָל שֶׁל רִי"ו
 אוֹתִיּוֹת שִׁישׁ בְּשֵׁם שֶׁל ע"ב,
 הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, שֶׁהוּא ו' כּוֹלֵל
 הַכֹּל, וְזָהוּ סוּד וַיַּעֲבֹד יְהו"ה עַל
 פְּנָיו, ע"ב רִי"ו יְהו"ה, עַל פְּנָיו,
 מֵה זֶה פְּנָיו? פְּנָיו זֶה וְא"ו, י"ג
 מִדּוֹת הַרַחֲמִים, שְׁנֵאמַר בְּהֵם
 וּבְרַחֲמִים גְּדוּלִים אֶקְבְּצֶךָ,
 גְּדוּלִים וְדָאֵי מִצַּד שֶׁל הַחֶסֶד,
 שֶׁהוּא הָא"ל הַגְּדוּל.

וְהַכֹּהֵן נִכְלָל בְּשַׁבְעִיעִית שֶׁהִיא
 מַלְכוּת, ה'שְׁבִיעִי ה' וְדָאֵי, כָּכָל
 הַשְּׁבִיעִיתוֹת כְּלוּלָה, וְהִיא ה' שֶׁל
 יוֹם הַשְּׁשִׁי, יוֹם זֶה צְדִיק, עֲלִיו
 נֵאמַר וְהָיָה יְהו"ה לְמִלְכָּה עַל כָּל
 הָאָרֶץ וְגוֹמַר, הוּא יוֹם הַשְּׁשִׁי,
 וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי הַיּוֹם שֶׁל כָּל הַיָּמִים,
 וְעֲלִיו נֵאמַר שְׁכַבִּי עַד הַבֶּקֶר, וְזָהוּ
 בְקָר שֶׁל אַבְרָהָם, שְׁכַתוּב וַיִּשְׁכַּם
 אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר, וַיִּשְׁכַּם לְגֵאָלָה,
 וּבּוֹ הַבֶּקֶר אֹר, שְׁנֵאמַר בּוֹ וְתוֹרָה
 אֹר, וְזָהוּ הָאֹר שְׁנֵאמַר בּוֹ וּלְכָל
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אֹר, וְהוּא פְּסַח
 זְרוּעַ יְמִין, וּבּוֹ עֲתִידִים לְהֵאָל.
 דְּבַר אַחַר, שְׁיַמְנֵי כְחוֹתֶם עַל
 לְבָבְךָ, הַפְּסוּק הַזֶּה נֵאמַר עַל
 הַשְּׁכִינָה שֶׁהִיא בְּגִלוּת. לֹא כְתוּב
 חוֹתֶם, אֶלָּא כְחוֹתֶם, בְּאוֹתוֹ חוֹתֶם
 שֶׁל הַגּוֹשְׁפִּנְקָה, שֶׁהִיא חוֹתֶם
 אַמְת, וּבֵיהּ (תהי) חְתַמְנוּ לְחַיִּים,
 וּמִיָּהוּ הַחוֹתֶם הַזֶּה שָׁבוּ יֵשׁ
 חַיִּים? אֶלָּא זָהוּ עֵץ הַחַיִּים שָׁבוּ
 בְּנֵים חַיִּים וּמְזוּנוֹת יוֹצְאִים, עֵץ
 וְדָאֵי, אוֹתוֹ שְׁנֵאמַר בּוֹ עֵץ הַחַיִּים
 מִהֶלֶךְ חֲמֵשׁ מְאוֹת שָׁנָה, וְהָעֵץ
 הַזֶּה הִיא ו', מִהֶלֶךְ חֲמֵשׁ מְאוֹת

שנים זה ה', החיים הם אב ואם שהם י"ה, י' היא חכמה, ומנין לנו שנקרא חיים? כמו שנאמר והחכמה תחיה בעליה, ה' בו האם העליונה. מנין לנו שנקראת חיים? כמו שנאמר עץ חיים היא ודאי, ושניהם פי חיים הם למצאיהם.

והשבונה הפחתונה רשומה בחותם הזה, שהוא חותם אמת, וכל ציורי החותם הזה הם רשומים בה, להודיע שהיא הציור של העמוד האמצעי שהוא אמת, אדם (אמת) החותם שלו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, הוא חותם בו לחיים, וממנו יורשים בני ישראל בנים חיים ומזונות, חיי מצד של האב והאם שהם י"ה, בנים מצד של העמוד האמצעי, שעל (ועל) שמו נקראו ישראל למטה בני בכרי ישראל, והוא ו'. מזונות מהצד של ה', שהיא המוציא לחם מן הארץ, ובזמן שישורשים ממנו שלש (שתי) הדרגות הללו שפלולות בשמו, נקראים למטה ישראל בני הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר בנים אתם ליהו"ה אלהיכם, ובזמן שישורשים ישראל משמו של הקדוש ברוך הוא שלשת אלה, בנים חיים ומזונות, נאמר בהם פי עזה כמות אהבה, קשה היא ממיתה הפרדת הקדוש ברוך הוא מבניו. ומנין לנו שיש הפרדה בין הקדוש ברוך הוא ובניו? פאן מוכיח, פי אם עונותיכם היו מבדלים וכו', וקשה היא ממיתה, ועליה נאמר פי המות יפריד ביני ובינך.

ובזמן שישאל מקימים את מצוות התורה באהבה, קשה כשאל קנאה, שמקנא הקדוש ברוך הוא על סמא"ל ועל נקבתו,

ה' החיים אינון אבא ואימא דאינון י"ה, י' איהו חכמה, ומנלן דאתקרי חיים, כמה דאת אמר (קהלת יב) והחכמה תחיה בעליה, ה' ביה אימא עלאה, מנא לן דאתקרי חיים, כמה דאת אמר (משלי ג יא) עץ חיים היא ודאי, ותרוניהו (שם ד כב) פי חיים הם למוצאיהם.

ושבונה תתאה איהו רישומא בהאי חותמא דאיהו חותם אמת, וכל ציורין דהאי חותמא אינון רשימין בה, לאשתמודעא דאיהו ציורא דעמודא דאמצעיתא, דאיהו אמת, אדם (ס"א דא איהו) חותם דיליה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, איהו חתים ביה לחיים, ומניה ירתין בני ישראל בני חיי ומזוני, חיי מסטרא דאבא ואימא דאינון י"ה, בני מסטרא (ד) (ד) (ד) דעמודא דאמצעיתא, דעל (נ"א ועל) שמייה אתקריאו ישראל לתתא בני בכרי ישראל, ואיהו ו', מזוני, מסטרא דה' דאיהו המוציא לחם מן הארץ, ובזמנא דירתין מניה אלין תלת (נ"א תרין) דרגין דכלילין בשמייה, אתקריאו ישראל לתתא בנוי דקודשא בריך הוא, כמה דאת אמר (דברים יד א) בנים אתם ליהו"ה אלהיכם, ובזמנא דירתין ישראל משמוי דקודשא בריך הוא אלין תלת בני חיי ומזוני, אתמר בהון (שיר ח ו) פי עזה כמות אהבה, תקיפא איהי ממיתה אפרשותא דקודשא בריך הוא מבנוי, ומנלן דאפרשותא אית בין קודשא בריך הוא ובנוי, הקא אוכח, (ישעיה נט ב) פי אם עונותיכם היו מבדילים וכו', וקשה איהי ממיתה, ועלה אתמר (רות א יז) פי המות יפריד ביני ובינך.

ובזמנא דישאל מקיימין פקודיא דאורייתא ברחימו, קשה כשאל קנאה (שיר ח

ו), דמקנא קודשא בריך הוא על סמא"ל ועל נוקביה, דאינון גרמין לבר

שהם גורמים לאדם מיתה
 בחטאייהם וגורמים לו לחטא,
 ומשום זה עתיד הקדוש ברוך
 הוא לטל מהם נקמה ולהעבירם
 מן העולם, שסמ"ל ונקבתו היא
 מיתה, שהיא לילי"ת, מלאך
 המות, יצר הרע, שנקבה היא עם
 הזכר, וזכר עם הנקבה, וזה מנין
 לנו? הפתוב מוכיח, שפתוב
 בעצבון תאכלנה. אדם חטא עם
 נקבה, נתן לו יצר הרע נקבה,
 חנה חטאה עם זכר, נתן לה יצר
 הרע מזכר, ועליה נאמר בעצב
 תלדי בנים, וזהו פי עזה כמות
 אהבה וכו'.

ועוד פי עזה כמות אהבה, אם
 ישראל יעירו את האהבה הזו
 קדם הזמן, צריכים להעיריה
 כראוי, ואם לא, אל יעוררו אותה.
 זהו שפתוב השבעתי אתכם בנות
 ירושלים בצבאו"ת או באילות
 השדה וגומר, ששבעה היא
 שלא שורה על הפסא עד שנוטל
 נקמה מעמלק, שחלל שתי
 אותיות שהן י"ה, שיצא מן מילה
 מ"ל י"ה, ומשום זה פי יד על פס
 י"ה, וזו א.

ובשמגיע הזמן לנקם ממנו,
 ושלהבות אש יוצאות מי"ה הזו,
 כמו שנאמר רשפיה רשפי אש
 שלהבת י"ה, והן השלהבות של
 איש ואשה, ששם א"ש א"ש,
 ושם י"ה. איש כמו שנאמר
 יהו"ה איש מלחמה, שנוטל
 נקמות מפרעה ומעמו, אשה זו
 שכינה, שנאמר בה מצא אשה
 מצא טוב וגומר.

דבר אחר שימני כחותם, כ"ח
 ת"ם, כ"ח זו השכינה העליונה,
 כ"ח מ"ה מן חקמה, ועליה נאמר
 ועתה יגדל נא פח אדני, ת"ם
 זה ישראל שלמעלה, שעל שמו

נש מיתה בחובייהו, וגרמין לון למחטי, ובגין
 דא עתיד קודשא בריך הוא לנטלא נוקמא
 מנייהו, ולאעברא לון מן עלמא, דסמא"ל
 ונוקבא דיליה איהי מיתה, דאיהי לילי"ת
 מלאך המות יצר הרע, דנוקבא איהי עם
 דכורא, ודכורא עם נוקבא, והאי מנלן, קרא
 אוכח דכתיב (בראשית ג יז) בעצבון תאכלנה, אדם
 חאב בנוקבא אתייהיב ליה יצר הרע נוקבא,
 חנה חבת בדכורא אתייהיב לה יצר הרע
 מדכורא, ועלה אתמר (שם טז) בעצב תלדי
 בנים, ודא איהו פי עזה כמות אהבה וכו' (שיר

ח ט)

ועוד פי עזה כמות אהבה, אם ישראל יתערוך
 לה להאי אהבה קדם זמנא, צריכין
 לאתערא לה פדקא יאות, ואי לאו לא יתערוך
 לה, הדא הוא דכתיב (שיר השירים ג ה) השבעתי
 אתכם בנות ירושלים בצבאו"ת או באילות
 השדה וגומר, דאומאה איהי דלא שריא על
 פרסייא עד דנטיל נוקמא מעמלק, דחלל תרין
 אתון דאינון י"ה, דנפיק מן מיל"ה מ"ל
 י"ה, ובגין דא (שמות יז טז) פי יד על פס י"ה ודא
 א.

זכר מטא זמנא לנקמא מניה, ושללהובין
 דאשא נפקין מהאי י"ה, פמה דאת
 אמר (שיר ח ו) רשפיה רשפי אש שלהבתי"ה,
 ואינון שלהובין דאיש ואשה, דתמן א"ש
 א"ש, ותמן י"ה, איש פמה דאת אמר (שמות
 טו א) יהו"ה איש מלחמה, דנטיל נוקמין
 מפרעה ומעמיה, אשה דא שכינתא דאתמר
 בה (משלי יח כב) מצא אשה מצא טוב וגומר.

דבר אחר שימני כחותם, כ"ח ת"ם, כ"ח
 דא שכינתא עלאה, כ"ח מ"ה מן

חקמה, ועלה אתמר (במדבר יד יז) ועתה יגדל נא פח אדני, ת"ם דא ישראל

דלעילא, דעל שמייה אתקרי יעקב תם, כמה דאת אמר (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, ובגין דאיהו דיוקנא דחותם אמת דלעילא, אתמר ביה (מלכה ז כ) תתן אמת ליעקב, ומאן דאשתדל באורייתא דאתקרי תורת אמת, דיוקניה חקיקא לעילא ביה הוא חותם אמת, ומאן דמשקר ביה פאלו אפיל אורייתא לתתא, הדא הוא דכתיב (דניאל ח יב) ותשלף אמת ארצה, ובההוא זמנא נפיל דיוקניה וחותמיה לתתא, ונפיל מזליה, ואסתלק ההוא פח מניה, בההוא זמנא סמאל וחיליה דאינון חיוון ובעירן ועופין מסאבין רדפין אבתריה, הדא הוא דכתיב (איכה א ו) וילכו בלא כח לפני רודף.

אם תב בתיובתא תב ההוא פח לגביה דאיהי שכינתא עלאה, בההוא זמנא אתקיים ביה (ישעיה מג ד) ואתן אדם תחתיה ולאמים תחת נפשך, מאי אדם הא אוקמוהו אל תקרי אדם אלא אדום, ולאומים ולאם מלאום יאמץ (בראשית כה כג), בההוא זמנא אומה דישראל יתקפון (ג"א יתגברון) על אומה דעשו, בחילא דהאי פח דאתלבש בשבע תיבין דעובדא דבראשית, כ"ח אתון שכינתא עלאה, שבע תיבין כלילן בשכינתא תתאה.

והאי כ"ח איהו רזא דכ"ח פרקין דעשר אצבעות, דבהון והיה פאשר ירים משה ידו וגבר ישראל (שמות יז יא), ובגין דא אוקמוהו זכרונם לברכה למי נושאים פפים לרום השמים, דצריך האי פח לסלקא ליה לגבי חכמה, ודא איהו רום שמים, ואיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א דשארי בעשר אצבען, על האי פח, ואיהו חכמה כ"ח מ"ה, והאי פח עליה אתמר (דניאל א ד) ואשר פח בהם לעמוד בהיכל המלך, לעמוד בצלותא דעמידה, בהיכל

נקרא יעקב תם, כמו שנאמר ויעקב איש תם, ומשום שהוא דמות של חותם האמת של מעלה, נאמר בו תתן אמת ליעקב, ומי שמשתדל בתורה שנקראת תורת אמת, דיוקנו חקיק למעלה באותו חותם אמת, ומי שמשקר ביה, פאלו הפיל את התורה למטה. זהו שפתיב ותשלף אמת ארצה, ובאותו זמן נופל דיוקנו וחותמו למטה, ונפיל מזלו, ומסתלק אותו פח ממנו. באותו זמן סמאל וכחו, שהם חיות ובהמות ועופות טמאים, רודפים אחריו. זהו שפתיב וילכו בלא כח לפני רודף. אם שב בתשובה, שב אליו אותו פח, שהיא השכינה העליונה, באותו זמן מתקיים בו ואתן אדם תחתיה ולאמים תחת נפשך. מה זה אדם? הרי פרשוהו אל תקרי אדם אלא אדום, ולאמים - ולאם מלאם יאמץ. באותו זמן האמה של ישראל יתחזקו (יתגברו) על האמה של עשו בחיל של הכח שהתלבש בשבע תבות של מעשה בראשית, עשרים ושמונה אותיות השכינה העליונה, שבע תבות כלולות בשכינה התחתונה.

והכ"ח הזה הוא סוד של עשרים ושמונה פרקים של עשר אצבעות, שבהם והיה פאשר ירים משה ידו וגבר ישראל, ומשום זה פרשוהו זכרונם לברכה, למי נושאים פפים? לרום השמים, שצריך להעלות הפח הזה לחכמה, וזהו רום השמים, וזהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א ששורה בעשר אצבעות על הכח הזה, והוא חכמה, כ"ח מ"ה, והכח הזה נאמר עליו ואשר פח בהם לעמוד בהיכל המלך, לעמוד בתפלת העמידה. בהיכל המלך

הַמֶּלֶךְ סֶתֶם דָּא אַדְנִי דְסָלִיק לְחוּשְׁבֵּן הֵיכָל, וְהָאֵי כ"ח אִיהוּ רְזָא (דברים ו ד) דִּיהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ (דף טו ע"ב) יְהוּ"ה, כּוּז"ו במוכס"ז כּוּז"ו, וְעֵלִיָּה אֲתָמַר כָּל הָעוֹנָה אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא מְבָרַךְ בְּכָל כַּחוּ, דְּאִיהוּ כַח דְּאֲתַלְבֵּשׁ בְּתָרִין דְּרוּעִין דְּאִינוּן חֶסֶד וּגְבוּרָה, וְצָרִיף לְסִלְקָא לִיָּה לְגַבֵּי י' דְּאִיהוּ רוּם שְׁמַיִם, וּלְנַחְתָּא לִיָּה לְגַבֵּי ו' דְּאִיהוּ שְׁמַיִם, דְּעֵלִיָּה אֲתָמַר (מלכים א א לב) וְאֲתָה תִשְׁמַע הַשְּׁמַיִם, כַּד נַחְתָּא לִיָּה לְגַבֵּי עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, לְמַפְרַק בַּהּ לְיִשְׂרָאֵל בְּנוֹי, וְכַד סָלִיק לָהּ לְגַבֵּי רוּם הַשְּׁמַיִם דְּאִיהִי י', לְמִיטַל נּוֹקְמָא מֵעֲמֻלָּק.

וְדָא אִיהוּ וְהִיא כְּפֶאֶשׁר יָרִים מִשָּׁה יָד"ו (שמות י"א), וְאִיהוּ יָד ו', וְאִיהוּ יו"ד, וְאִיהוּ י"ה, וּלְבַתֵּר נַחִית הָאֵי כ"ח לְגַבֵּי וְא"ו, דְּאִיהוּ י"ג מְכִילֵן דְּרַחֲמֵי, לְמַפְרַק לְבְנוֹי דְּיִשְׂרָאֵל, כְּמָה דְּאֲתָ אָמַר (ישעיה נד ו) וּבִרְחֻמִּים גְּדוּלִים אֶקְבָּצֶךָ, וְכ"ח בְּהָאֵי וְא"ו אֲשַׁתְּלִים וְאֲתַעְבִּיד א"ם, בְּהָהוּא זְמַנָּא (בראשית ג כ) כִּי הִיא הִיטָה א"ם כָּל ח"י, וְדָא ח"י עֲלָמִין, דְּבָהּ אֲתַמְלִי וְאֲשַׁתְּלִים בְּח"י בְּרַכָּאָן דְּצִלוֹתָא.

ה"א ה"א תְּלִיין מִן תְּרִין ה"ה, דְּאִינוּן ה"א ה"א בְּחוּשְׁבֵּנָא י"ב, וּמִנֵּיהוּ תְּלִיין אֲתוּוֹן כְּפּוּלִים, וְאִינוּן תְּלִיין מִן תְּרִין ה"ה פְּשׁוּטוֹת, וּבְהוּן סָלְקִין לְחוּשְׁבֵּן י"ד, וְדָא אִיהִי כִי י"ד עַל פֶּס י"ה (שמות יז טז), וְכֵן וְא"ו י"ג מְכִילִין דְּתְלִיין מִן ו"ו פְּשׁוּטָה, וּבָהּ אֲשַׁתְּלִים י"ד, וְדָא אִיהוּ יָד לִיד לֹא יִנְקָה רַע (משלי יא כא), דָּא עֲמֻלָּק, לְעֵילָא וְתַתָּא נְטִיל נּוֹקְמָא מִינֵיהּ, נְטִיל נּוֹקְמָא לְעֵילָא בְּנִיד, וְלְתַתָּא בְּנִיד, וְדָא אִיהוּ הִנֵּה י"ד יְהוּ"ה הוּיָה (שמות ג, ו' ו' ה"א (נ"א ו' וה"א עם ו') וְה"ה אִינוּן כ"ח,

סֶתֶם זָה אַדְנִי שְׁעוּלָה לְחֻשְׁבוֹן הֵיכָל, וְהַכֹּחַ הַזֶּה הוּא הַסּוּד שֶׁל יְהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ יְהוּ"ה, כּוּז"ו במוכס"ז כּוּז"ו, וְעֵלִיָּה נְאָמַר כָּל הָעוֹנָה אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא מְבָרַךְ בְּכָל כַּחוּ, שֶׁהוּא כַח שֶׁהַתְּלַבֵּשׁ בִּשְׁתֵּי זְרוּעוֹת, שֶׁהֵן חֶסֶד וּגְבוּרָה, וְצָרִיף לְהַעֲלוֹתוֹ לִי, שֶׁהוּא רוּם הַשְּׁמַיִם, וּלְהוֹרִידוֹ לוֹ, שֶׁהוּא שְׁמַיִם, שְׁעֵלִיָּה נְאָמַר וְאֲתָה תִשְׁמַע הַשְּׁמַיִם, כְּשֶׁמּוֹרִידוֹ אֶל הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי לְגֵאל בּוֹ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּנוֹי, כְּשֶׁמְעֵלָה אוֹתָהּ לְרוּם הַשְּׁמַיִם שֶׁהִיא י', לְטַל נְקָמָה מֵעֲמֻלָּק.

וְזָהוּ וְהִיא כְּפֶאֶשׁר יָרִים מִשָּׁה יָד"ו, וְהִיא יָד ו', וְהוּא יו"ד, וְהוּא י"ה, וְאֲחַר כֵּן יוֹרֵד הַכֹּחַ הַזֶּה לְוָא"ו, שֶׁהוּא י"ג מִדּוֹת הַרְחֻמִּים, לְגֵאל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּבִרְחֻמִּים גְּדוּלִים אֶקְבָּצֶךָ, וְכ"ח כְּוָא"ו הִנֵּה הַשְּׁתֵּלִם וְנַעֲשֵׂה א"ם, בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן כִּי הִיא הִיטָה א"ם כָּל ח"י, וְזָהוּ ח"י הָעוֹלָמִים, שְׁבוּ הַתְּמֵלָא וְהַשְּׁתֵּלִם בְּח"י בְּרֻכּוֹת הַתְּפִלָּה.

ה"א ה"א תְּלוּיִים מִן שְׁנַיִם ה"ה, שְׁהֵם ה"א ה"א בְּחֻשְׁבוֹן י"ב, וּמֵהֶם תְּלוּיֹת אוֹתִיּוֹת כְּפּוּלוֹת, וְהֵם תְּלוּיִים מִשְׁנַיִם ה"ה פְּשׁוּטוֹת, וּבְהֵם עוֹלִים לְחֻשְׁבוֹן י"ד, וְזָהוּ כִי י"ד עַל פֶּס י"ה, וְכֵן וְא"ו י"ג מִדּוֹת שְׁתֵּלוּיֹת מִן ו"ו פְּשׁוּטוֹת, וּבָהּ הַשְּׁתֵּלִם י"ד, וְזָהוּ יָד לִיד לֹא יִנְקָה רַע, זֶה עֲמֻלָּק, לְמַעֲלָה וּלְמַטָּה נוֹטֵל נְקָמָה מִמֶּנּוּ, נוֹטֵל נְקָמָה לְמַעֲלָה בְּנִיד, וּלְמַטָּה בְּנִיד, וְזָהוּ הִנֵּה י"ד יְהוּ"ה הוּיָה, ו' ו' ה"א (ו' וְה"א עִם ו') וְה"ה הֵם כ"ח, יו"ד כ' וְתְלוּיִים מִן יו"ד פְּשׁוּטָה - הָרִי עֲשִׂרִים וְאַחַת, כְּחֻשְׁבוֹן אַהֲיָה, וְהַכֹּל עוֹלָה

יו"ד כ' וְתְלוּיִין מִן י' פְּשׁוּטָה הָרִי כ"א, כְּחוּשְׁבֵּן אַהֲיָה, וְסָלִיק כְּלָא

לארבעים ותשע פנים של התורה, כמו כן כ"ח שהיא שמונה ועשרים, אהי"ה שהוא עשרים ואחת - הרי ארבעים ותשע, והכל יו"ד ה"א וא"ו ה"א, יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א מ"ה, יהו"ה ד' עולה לארבעים ותשע. הלבוש של יו"ד - חסד, הלבוש של ה"א - גבורה, הלבוש של ו"ו - תפארת, הלבוש של ה"א - מלכות, נצח הוא הקשר שלו עם חסד. זהו שפתוב נעמות בימינך נצח. הוד, הקשר שלו גבורה, הצדיק, הקשר שלו העמוד האמצעי, שגוף וברית נחשבים לאחד. המלכות היא השלמות שלהם, היא שלמות העליונים והתחתונים.

בְּתָר עֲלִיּוֹן זוּהִי שְׁלֹמֹת שֶׁל חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בֵּינָה, וְזֶהוּ שְׁלֹא נִתַּן לְמֹשֶׁה, שְׁעָלָיו נֶאֱמַר נָתַיב לֹא יִדְעוּ עֵיט, וְעָלָיו אֲמָרוּ זְכוּרִים לְבִרְכָה, בְּמִפְלֵא מִמֶּה אֵל תִּדְרֹשׁ וְכוּ', מִשׁוּם שֶׁהוּא מְקוּר שְׂאִין לוֹ סוּף, וּבְמִקּוּר שְׂאִין לוֹ סוּף מִי יְכוּל לְהַשִּׁיג וּלְמַצֵּא לוֹ (סוף)?

קָם הַזֶּקֶן וְשָׂאֵל: וְלָמָּה נִקְשַׁר נֶצַח עִם חֶסֶד כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְבֵּי נְעֻמֹת בִּימִינְךָ נֶצַח, וְכֵן הוּד עִם גְּבוּרָה? אֵלָּא שֶׁמִּשׁוּם שֶׁבְּדוּרְעַ הֵימִין, אֵין בָּהּ אֵלָּא שְׁלֹשָׁה פְּרָקִים, וְכֵן בְּשִׂמְלָל, וּמִשׁוּם כִּף נִקְשַׁר שׁוּק יְמִין, שִׁישׁ בָּהּ שְׁלֹשָׁה פְּרָקִים עִם דוּרְעַ יְמִין לְהַשְׁרֹת בּוֹ ה"א, וְכֵן דוּרְעַ שְׂמָאל עִם שׁוּק שְׂמָאל לְהַשְׁרֹת בּוֹ ה"א, וְכֵן גּוֹף וּבְרִית הֵם ו' ו', וְשׁוּרָה בָּהֶם אֵ שְׁהִיא הָאֵם, וְנִצְעָו י"ג, וְא"ו, יו"ד שׁוּרִים בְּעֶשֶׂר אֲצַבְעוֹת שֶׁל הַיָּדִים וּבְעֶשֶׂר אֲצַבְעוֹת שֶׁל הַרְגְלָיִם, מִשׁוּם שֶׁתַּחֲלַת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ מִתְחִילָה מְחַכְמָה שְׁהִיא בְּאֲצַבְעוֹת.

בְּתָר עֲלִיּוֹן שׁוּרָה כְּרָאשׁ הָאָדָם,

מ"ט אַנְפִּין דְּאֹרִייתָא, כְּגוֹנוֹנָא דָּא כ"ח דְּאִיהוּ תַמְנֵיָא וְעֶשְׂרִין, אַהִי"ה דְּאִיהוּ כ"א, הָרִי מ"ט, וְכֹלָא יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, יְהו"ה, יו"ד ה"א וְא"ו ה"א מ"ה, יְהו"ה ד', סְלִיק מ"ט.

לְבוּשָׁא דְיו"ד חֶסֶד, לְבוּשָׁא דְה"א גְבוּרָה, לְבוּשָׁא דְו"ו תְּפָאֲרַת, לְבוּשָׁא דְה"א מְלָכוֹת, נֶצַח קְשׁוּרָא דִילֵיהּ חֶסֶד, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים טז יא) נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח, הוּד קְשׁוּרָא דִילֵיהּ גְבוּרָה, צְדִיק קְשׁוּרָא דִילֵיהּ עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, דְגוֹף וּבְרִית חֲשְׁבִינָן חָד, מְלָכוֹת שְׁלִימוֹ דְלֵהוֹן, אִיהִי שְׁלִימוֹ דְעֲלָאִין וְתַתָּאִין.

בְּתָר עֲלִיּוֹן דָּא אִיהוּ שְׁלִימוֹ דְחֲמִשִּׁין שְׁעָרֵי בֵּינָה, וְדָא אִיהוּ דְלָא אֲתִיְהִיב לְמֹשֶׁה, דְעֲלִיָּה אֲתַמַּר (איוב כא ז) נָתַיב לֹא יִדְעוּ עֵיט, וְעֲלִיָּה אֲמָרוּ זְכוּרִים לְבִרְכָה בְּמוֹפְלֵא מִמֶּה אֵל תִּדְרֹשׁ וְכוּ', בְּגִין דְּאִיהוּ מְקוּר דְלִית לֵיהּ סוּף, וּבְמִקּוּרָא דְלִית לֵיהּ סוּף מָאן יְכִיל לְאַשְׁגָּא וּלְאַשְׁכָּחָא לֵיהּ (סיפא).

קָם סְבָא וְשָׂאִיל וְאַמְאֵי אֲתַקְשַׁר נֶצַח עִם חֶסֶד כְּמָה דְּאוּקִימְנָא נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח (תהלים טז יא), וְכֵן הוּד עִם גְּבוּרָה, אֵלָּא בְּגִין דְּדוּרְעָא יְמִינָא לֹא אִית בֵּיהּ אֵלָּא תְּלַת פְּרָקִין, וְכֵן בְּשִׂמְלָלָא, וּבְגִין דָּא אֲתַקְשַׁר שׁוּקָא יְמִינָא דְאִית בָּהּ תְּלַת פְּרָקִין עִם דְּרוּעָא יְמִינָא לְשְׂרִיא בֵּיהּ ה"א, וְכֵן דְּרוּעָא שְׂמָאלָא עִם שׁוּקָא שְׂמָאלָא לְשְׂרִיא בֵּיהּ ה"א, וְכֵן גּוֹף וּבְרִית אֵינּוֹן ו' ו', וְשְׂרִיא בְּהוֹן א דְּאִיהִי אֵימָא, וְאַתְעֵבִידוּ י"ג וְא"ו, יו"ד שְׂרִיין בְּעֶשֶׂר אֲצַבְעָאן דִּידִין וּבְעֶשֶׂר אֲצַבְעָאן דְּרַגְלִין, מִשׁוּם דְּאַתְחַלְתָּא דְשְׂמָא קְדִישָׁא מְחַכְמָה שְׂרִיא דְאִיהִי בְּאֲצַבְעוֹן.

בְּתָר עֲלָאָה שְׂרִיא כְּרִישָׁא דְבַר נֶשׁ, דְתַמָּן

ששם המחשבה הנסתרת, וכמו שמחשבה היא סתומה, כף הוא נסתר, אין סוף נקרא מבפנים, כתר עליון מבחוץ, כתר הראש העליון, ארבע יסודות הגוף שבהם שורה יהו"ה, וזהו כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וצרתיו אף עשיתיו, בראתיו זו הנשמה הקדושה, שהיא עולם המחשבה, וצרתיו זו רוח מדברת שממנה החיות (החיים) מדברות, עשיתיו זו הנפש, ששם עשיה, ששורה במקומים ארבעים ושמנה מצוות.

תקון עשרים ושש

בראשית, ברי"ת א"ש, ברית זה צדיק שנקרא כל, הקשר של כל איברי הגוף, ח' שהיא שמונה ימים, הם שעור של שבת, שהוא אלפים אמות לכל צד, לשמר בהם אות שבת. כמו כן הם שמונה ימים, התחום לקבל בהם אות ברית ולשמר אותו בהם, שלא נעשה באות הברית חלול. אמר רבי אלעזר: אבא, יום אחד הייתי הולך אני ורבי יוסי, ובא בנו של רב המנונא הנקן מאותו העולם בדמות של העולם הזה, והודפן לנו בדרך כמו שמחמר עם שני חמורים, ושאלנו, מה זה את שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו? ואמר הוא דברים פנים, אבל עם כל זה רציתי לשמע מפיו. אמר לו: בני, ודאי שברית שקולה לשבת, ומשום זה (בראשית ירא שבת וכו').

תקון עשרים וארבעה

בראשית, יר"א שב"ת, (ובה) שבתותי תהיה ירא, יר"א תור"ה, יר"א ברי"ת, כמו שצריך שמירת הברית, שלא יכניסנה לרשות זרה, כמו כן צריך אדם שמירת

מחשבה סתימאה, וכמה דמחשבה איה סתימא, כן איהו סתים, אין סוף אתקרי מלגאו, כתר עלאה מלבר, כתרא דרישא עלאה, ארבע יסודין דגופא בהון שריא יהו"ה, ודא איהו כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וצרתיו אף עשיתיו (ישעיה מג ז), בראתיו דא נשמתא קדישא דאיהי עולם המחשבה, וצרתיו דא רוח ממלא דמיניה חיוון (ג"א חיון) ממלליו, עשיתיו דא נפש דתמן עשייה, דשריא ברמ"ח פקודין. (דף טט ע"א).

תקונא עשרין ותלת

בראשית ברי"ת א"ש, ברית דא צדיק, כל אתקרי, קשורא דכל אברין דגופא, ח' דאיהו תמנא יומין, אינון שעורא דשבת, דאיהו תרין אלפין אמין לכל סטר, לנטרא בהון אות שבת, פגוונא דא אינון תמנא יומין תחום לקבלא בהון אות ברית, ולנטרא ליה בהון, דלא אתעביד באות ברית חלול.

אמר רבי אלעזר אבא יומא חד הוינא אזלי אנא ורבי יוסי, ואתא בריה דרב המנונא סבא מההוא עלמא, בדיוקנא דהאי עלמא ואזדמן לן בארחא פגוונא דמחמר בתרין חמרין, ושאיילנא (ג"א ושאל לן) מאי את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו (ויקרא יט ג), ואמר איהו מילין שפירין, אבל עם כל דא בעינא למשמע מפומך, אמר ליה ברי בודאי ברית איהו שקיל לשבת, ובגין דא (בראשית ירא שבת וכו').

תקונא עשרין וארבע

בראשית יר"א שב"ת, (ובה) שבתותי תהא דחיל, יר"א תור"ה, יר"א ברי"ת, כמה דצריך נטירו דברית, דלא יעול ליה ברשו נוכראה, פגוונא דא צריך בר נש נטירו דשבת, דלא לאפקא מרשות היחיד ויעול ברשות

הַרְבִּים, רְשׁוֹת הַיְחִיד אִיהִי שְׂכִינְתָא, רְחֹבוֹ ד' וְאִינוּן יְהוּ"ה, וְגָבְהוּ עֲשָׂרָה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, רְשׁוֹת הַרְבִּים נְחֹשׁ אֶשֶׁת זְנוּנִים, סַם דְּאֵל אַחַר דְּאִיהוּ סַמָּא"ל, וְאִיהוּ כְּלָלָא דְשִׁבְעִין אֹמְיִן, וְאִיהִי חֲלָלָה זֹנָה, וּבַעֲלָה חֲלוּל שִׁבְתָּ אִיהוּ, וּבְגִין דָּא מָאן דְּאֶפִּיק מִרְשׁוֹת הַיְחִיד לְרְשׁוֹת הַרְבִּים חַיִּיב סְקִילָה.

עֲרוּב אִיהוּ עֲמוּדָא דְאֶמְצָעִיתָא, וּבִיָּה מְטֻלְטֵלִין מִבֵּית לְבֵית, דְּאִינוּן שְׂכִינָה עֲלָאָה וְתַתָּאָה, וְעֲלִיָּהוּ אֶתְמַר אֶת שִׁבְתוֹתֵי תְשֻׁמוֹרוֹ וּמְקַדְשֵׁי תִירָאוּ, דָּא מְקַדֵּשׁ יו"ד, אוֹת שִׁבְתָּ (דָּא בְרִית) דְּצָרִיף לְנִטְרָא לִיהַּ בְּבַת זֹנְגִיָּה, דְּאִיהִי קְדוּשָׁה דִּילִיָּה, בְּרָכָה דִּילִיָּה, וְעֲלָה אֶתְמַר (בְּרֵאשִׁית ב ג) וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אוֹתוֹ, וַיְבָרֶךְ דָּא בְּרָכָה, וַיְקַדֵּשׁ דָּא קְדוּשָׁה, וּלְגַבֵּי תַרְוִיָּהוּ הוּוּ נִפְקִי קְדָמָי לְקַדְמוֹת כְּלָה, וְהוּוּ אֶמְרֵי תְרֵי זְמַנֵּי בְּאִי כְלָה בְּאִי כְלָה, בְּהַהוּא זְמַנָּא קוּל חֲתָן וְקוּל כְּלָה. וְעוּד מְקַדְשֵׁי בְּאֶת יו"ד, בְּגִין דְּלִית קְדוּשָׁה פְּחוֹת מִעֲשָׂרָה, וְצָרִיף לְבְּרָכָא לֹון וְלְקַדֵּשׁ לֹון בְּקְדוּשׁ עַל הֵיזַן, בְּשִׁבְעִין תִּיבִין דְּקְדוּשׁ וּוִיכְל"ו פְּחוֹשְׁבִין בִּי"ן, וְצָרִיף לְמִימַר סְבָרֵי מְרַנֵּן, וְאִינוּן דְּאֶמְרִין וְעָנוּ לְחַיֵּי, בְּגִין דְּאֶתְקַשְׁרוּ בְּאִילָנָא דְּחַיֵּי, וְלֹא בְּאִילָנָא דְּמוֹתָא, דְּאִיהוּ גִפְן דְּחָב בֵּיהַּ אָדָם קְדָמָאָה, דְּחַד אֶמַר חֲטָה הָיָה, וְחַד אֶמַר גִּפְן, וְכֻלָּא קְשׁוּט.

וְעוּד מְקַדְשֵׁי בְּאוֹת יו"ד, מִשׁוּם שְׂאִין קְדָשָׁה פְּחוֹת מִעֲשָׂרָה, וְצָרִיף לְבָרְכֵם וּלְקַדֵּשׁ אוֹתְם בְּקְדוּשׁ עַל הֵיזַן בְּשִׁבְעִים תְּבוֹת שֶׁל קְדוּשׁ, וּוִיכְל"ו פְּחוֹשְׁבִין בִּי"ן, וְצָרִיף לֹומר סְבָרֵי מְרַנֵּן, וְאוֹתְם שְׂאוּמְרִים וְעוֹנִים לְחַיִּים, מִשׁוּם שְׁנֹקְשְׁרוּ בְּעֵץ הַחַיִּים, וְלֹא בְּעֵץ הַמוֹת, שְׁהוּא גִפְן שְׁבוּ חֲטָא אָדָם קְרֵאשׁוֹן, וְאַחַד אֶמַר חֲטָה הָיָה, וְאַחַד אֶמַר גִּפְן, וְהַכֵּל אֶמַת. שְׁבַעָה מִינִים הֵם, חֲטָה וּשְׁעוּרָה גִפְן וְתַנְהָה וְרִמּוֹן זֵית שְׁמֵן וְדָבֶשׁ. חֲטָה וּשְׁעוּרָה וְתַרִּי נִתְבָּאָר, וְצָרִיף לְחִזְרֵי אַחֲרֵיהֶם, חֲטָה הָרִי נִתְבָּאָר, שְׁעוּרָה שְׁמוּצִיא ה' מִהַשְׁעוּר שְׁלָה, גִפְן סְחָטָה עֲנָבִים בְּרִשׁוֹ אַחֲרָא, וְעַבְדֵּי יִין נִסְף,

הַרְבִּים, רְשׁוֹת הַיְחִיד אִיהִי שְׂכִינְתָא, רְחֹבוֹ ד' וְאִינוּן יְהוּ"ה, וְגָבְהוּ עֲשָׂרָה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, רְשׁוֹת הַרְבִּים נְחֹשׁ אֶשֶׁת זְנוּנִים, סַם דְּאֵל אַחַר דְּאִיהוּ סַמָּא"ל, וְאִיהוּ כְּלָלָא דְשִׁבְעִין אֹמְיִן, וְאִיהִי חֲלָלָה זֹנָה, וּבַעֲלָה חֲלוּל שִׁבְתָּ אִיהוּ, וּבְגִין דָּא מָאן דְּאֶפִּיק מִרְשׁוֹת הַיְחִיד לְרְשׁוֹת הַרְבִּים חַיִּיב סְקִילָה.

עֲרוּב אִיהוּ עֲמוּדָא דְאֶמְצָעִיתָא, וּבִיָּה מְטֻלְטֵלִין מִבֵּית לְבֵית, דְּאִינוּן שְׂכִינָה עֲלָאָה וְתַתָּאָה, וְעֲלִיָּהוּ אֶתְמַר אֶת שִׁבְתוֹתֵי תְשֻׁמוֹרוֹ וּמְקַדְשֵׁי תִירָאוּ, דָּא מְקַדֵּשׁ יו"ד, אוֹת שִׁבְתָּ (דָּא בְרִית) דְּצָרִיף לְנִטְרָא לִיהַּ בְּבַת זֹנְגִיָּה, דְּאִיהִי קְדוּשָׁה דִּילִיָּה, בְּרָכָה דִּילִיָּה, וְעֲלָה אֶתְמַר (בְּרֵאשִׁית ב ג) וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אוֹתוֹ, וַיְבָרֶךְ דָּא בְּרָכָה, וַיְקַדֵּשׁ דָּא קְדוּשָׁה, וּלְגַבֵּי תַרְוִיָּהוּ הוּוּ נִפְקִי קְדָמָי לְקַדְמוֹת כְּלָה, וְהוּוּ אֶמְרֵי תְרֵי זְמַנֵּי בְּאִי כְלָה בְּאִי כְלָה, בְּהַהוּא זְמַנָּא קוּל חֲתָן וְקוּל כְּלָה. וְעוּד מְקַדְשֵׁי בְּאֶת יו"ד, בְּגִין דְּלִית קְדוּשָׁה פְּחוֹת מִעֲשָׂרָה, וְצָרִיף לְבְּרָכָא לֹון וְלְקַדֵּשׁ לֹון בְּקְדוּשׁ עַל הֵיזַן, בְּשִׁבְעִין תִּיבִין דְּקְדוּשׁ וּוִיכְל"ו פְּחוֹשְׁבִין בִּי"ן, וְצָרִיף לְמִימַר סְבָרֵי מְרַנֵּן, וְאִינוּן דְּאֶמְרִין וְעָנוּ לְחַיֵּי, בְּגִין דְּאֶתְקַשְׁרוּ בְּאִילָנָא דְּחַיֵּי, וְלֹא בְּאִילָנָא דְּמוֹתָא, דְּאִיהוּ גִפְן דְּחָב בֵּיהַּ אָדָם קְדָמָאָה, דְּחַד אֶמַר חֲטָה הָיָה, וְחַד אֶמַר גִּפְן, וְכֻלָּא קְשׁוּט.

שְׁבַע מִינִין אִינוּן חֲטָה וּשְׁעוּרָה גִפְן וְתַנְהָה וְרִמּוֹן זֵית שְׁמֵן וְדָבֶשׁ, חֲטָה וּשְׁעוּרָה וְהָא אֶתְמַר, וְצָרִיף לְאַחֲזָרָא עֲלִיָּהוּ, חֲטָה הָא אֶתְמַר, שְׁעוּרָה דְּאֶפִּיק ה' מִשְׁעוּר דִּילָה, גִפְן סְחָטָה עֲנָבִים בְּרִשׁוֹ אַחֲרָא, וְעַבְדֵּי יִין נִסְף, גִפְן סְחָטָה עֲנָבִים בְּרִשׁוֹת אַחַר, וְעֲשָׂה יִין נִסְף, וְנַעֲשָׂה הַעֵץ שֶׁל טוֹב וְרַע. תַּנְהָה לֹוקֵט

תאנים קדם זמנם קדם
 שהכשילו, כך נלקט הוא מן
 העולם קדם זמנו, וזהו סוד מי
 שגורם שימותו בני קדם זמנם.
 זהו שכתוב למה יקצף האלהים
 על קולך וחבל את מעשה ידיך,
 וסוד הדבר - לשוא הפיתי את
 בניכם וגומר, ומשום זה לא תשא
 את שם יהוה אלהיך לשוא.
 רמון, בן זומא חטא בו, אבל רבי
 מאיר, תוכו אבל קלפתו זרק,
 שהקלפות הן אמות העולם,
 ישראל המח ביניהם. בן כמו זה,
 השכינה היא פרדס בגלות, והיא
 מח מבפנים, אגוז קוראים לה,
 כמו שאמר שלמה המלך אל גנת
 אגוז ירדתי, והשכינה היא פרי
 מבפנים. זהו שכתוב כל כבודך
 בת מלך פנימה ממשבצות זהב
 לבושה, והקלפות הן כפה רשיות
 נכריות, ובשבת היא מתפשטת
 מן הכל ומתלבשת בלבושים
 יפים, וכן צריכים ישראל למטה,
 להתחדש בשבת בלבושים יפים,
 וכן לטעם בשבת מכל המאכלים
 הטובים, כדי לקשר ולהריק
 ברכות אליה מכל הספירות,
 ושתהיה משקית מכלם.

וצריך לקים בה ענג, שהוא צדיק
 שיוצא מעדן, שהיא בינה,
 העולם הבא, להשקות את הגן,
 זו השכינה התחתונה, והאור הוא
 ו' שיוצא מן י"ה, והולך חמש
 מאות שנים, שהם חמש ספירות,
 ומגיע לצדיק להשקות ממנו את
 הגן שהוא ה', ועל כן יעזב איש
 את אביו ואת אמו ודבק באשתו
 וגומר.

וכן ברית מילה היא כמו אגוז,
 צריך לשבר את קלפות הערלה
 והפריעה, ולהעבירם משם

ואתעביד אילנא דטוב ורע, תאנה לקיט תאיני
 קדם זמנייהו קדם דאתבשלו, כך לקיט הוא
 מעלמא קודם זמניה, ודא איהו רזא מאן
 דגרים די ימותון בנוי קדם זמנייהו, הדא הוא
 דכתיב (קהלת ה ה) למה יקצוף האלהים על
 קולך וחבל את מעשה ידיך, ורזא דמלה (ירמיהו
 ב ל) לשוא הפיתי את בניכם וגומר, ובגין
 דא (שמות כ ז) לא תשא את שם יהוה אלהיך
 לשוא. רמון, בן זומא ביה חב, אבל רבי מאיר
 תוכו אבל קליפתו זרק, דקליפין אינון אומות
 העולם, ישראל מוחא בינייהו, בן פגוונא דא
 שכינתא איהי פרדס (דף טט ע"ב) בגלותא, ואיהי
 מוחא מלגו, אגוז קרינן ליה, פמה דאמר
 שלמה מלפא, אל גנת אגוז ירדתי (שיר ו
 יא), ואיהי שכינתא איבא מלגאו, הדא הוא
 דכתיב (תהלים מה יד) כל כבודך בת מלך פנימה
 ממשבצות זהב לבושה, וקליפין הן כפה
 רשיות נוכראין, ובשבת מפלא אתפשטת,
 ואתלבשת בלבושין שפיראן, וכן צריכין
 ישראל לתתא, לאתחדשא בשבת בלבושין
 שפיראן, וכן לאטעמא בשבת מכל מאכלין
 טבין, בגין לקשרא ולארקא ברכאן לגבה מכל
 ספירן, ולמהוי אשתקיא מפלהו.

וצריך לקיימא בה ענג, דאיהו צדיק דנפיק
 מעדן, דאיהי בינה עלמא דאתי,
 להשקות את הגן דא שכינתא תתאה, ונהרא
 איהו ו' דנפיק מן י"ה, ואזיל חמש מאה שנין,
 דאינון חמש ספיראן, ומטי לצדיק, לאשקאה
 מניה גנתא דאיהי ה', ועל כן יעזב איש את
 אביו ואת אמו ודבק באשתו וגומר (בראשית ב

(כב).

וכן ברית מילה איהי פגוונא דאגוז, צריך
 לתברא קליפין דערלה ופריעה, ולאעברא לון מתמן, ולאנתגלייא

וּלְגַלוֹת אֶת הַמַּחַם מִבְּפָנַיִם, וְזוֹ אוֹת בְּרִית, וְזוֹ עֵץ חַיִּים, אֲבָל הַבְּרִית שֶׁהִיא בְּעַרְלָתוֹ וְאֵין בּוֹ פְּרִיעָה, עָלָיו נֶאֱמַר וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, כִּי בַיּוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, מוֹת - בְּעוֹלָם הַזֶּה, תָּמוּת - בְּעוֹלָם הַבָּא.

וְעוֹד הַלֵּב הוּא אֲגוּז, וּמִי שֶׁשׁוֹבֵר קִלְפָתוֹ, שֶׁהוּא יֵצֵר הָרַע, עָלָיו נֶאֱמַר לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה, וְגִסּוֹת הַלֵּב שֶׁהוּא שָׁלֵם בְּקַלְפוֹתָיו וְלֹא נִשְׁבֵּר, עָלָיו נֶאֱמַר תּוֹעֵבֶת יְהו"ה כָּל גְּבִיהַ לֵב, וְהַשְׂכִּינָה לֹא שׁוֹרָה עָלָיו, וּמִצַּד הַקַּלְפוֹת נִקְרְאוּ כְּנֵי אָדָם עַרְלֵי לֵב.

וּבִשְׁבֻת, גִּיהֶנָם לֹא שׁוֹלֵט בְּעוֹלָם וְלֹא הַמְּמַנִּים שָׁלוֹ, בְּגַלְל זֶה צִוְּהָ לְיִשְׂרָאֵל לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁבֻת, וְאִם אָדָם מִבְּעִיר בְּשֻׁבָת, אוֹמֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲנִי הֵיטִי מְכַבֵּה אֶת הָאֵשׁ שֶׁלֹּא תִשְׂרֹף, וְאַתֶּם מִבְּעִירִים אוֹתָהּ? אַתֶּם תִּשְׂרְפוּ בְּגִיהֶנָם, בְּגַלְל זֶה לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם, וְאִפְלוּ בְּגוֹף, וּמָה הוּא הַגִּיהֶנָם בְּגוֹף? הַכְּבֵד שֶׁבּוֹ הַמְּרָה, שֶׁהוּא גִיהֶנָם, סַם הַמְּוֹת, סַם שֶׁל אֵל אַחֵר, חֲרָבוֹ שֶׁל מַלְאָךְ הַמְּוֹת, וְעָלָיו נֶאֱמַר וְאַחֲרִיתָהּ מְרָה כְּלַעֲנָה, חֲדָה כְּחָרֵב פִּיּוֹת.

וְצָרִיךְ דְּלֹא יִתְעַר (ג"א לְאַתְעָרָא) עֲצִיבוּ וּקְטֻטָּה מִסְטָרָא דְטַחוּל, אֲלֵא דְתַהֵא לֵב נְטִיר מִפְּלֵהוּ, דְאִיהוּ שְׁבֻת שְׁמוֹר, וּמוֹחָא זְכוּר, וְצָרִיךְ לְקַבְּלָא אוֹשְׁפִיזִין דְאֵינוֹן מְלֶאכִין, עוֹלִימָן דְנִשְׁמָה יִתְרָה דְאִיהִי שְׂכִינְתָא עֲלָאָה, וְנִפְשׁ יִתְרָה דְאִיהִי שְׂכִינְתָא תַתָּאָה, וְאוֹשְׁפִיזִין דְנִחְתִּין עִמָּה.

וְהַאֲוֹרְחִים שִׁיּוֹרְדִים עִמָּה. וְצָרִיכָה הָאִשָּׁה לְתַקֵּן נֵר בְּלִיל שְׁבֻת לְיָמִין, וְנִחַשְׁבַּ לָּהּ כְּאֵלוֹ

מוֹחָא מְלֶגוֹ, וְדָא אוֹת בְּרִית, וְדָא עֵץ חַיִּים, אֲבָל בְּרִית דְאִיהוּ בְּעַרְלָתִיהּ וְלֹא אִית בֵּיהּ פְּרִיעָה, עָלֶיהּ אִתְמַר (שם י') וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, כִּי בַיּוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, מוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה, תָּמוּת בְּעוֹלָם הַבָּא.

וְעוֹד לְבָא הוּא אֲגוּז, וּמֵאֵן דְתִבְרַר קִלְפָּה דִּילִיָּה דְאִיהוּ יֵצֵר הָרַע, עָלֶיהּ אִתְמַר (תהלים נא יט) לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה וְגִסּוֹת לְבָא דְהוּא שְׁלִים בְּקַלְפִּין דִּילִיָּה וְלֹא אִתְבַּר, עָלֶיהּ אִתְמַר (משלי טז ה) תּוֹעֵבֶת יְהו"ה כָּל גְּבִיהַ לֵב, וְשְׂכִינְתָא לֹא שְׂרִיא עָלֶיהּ, וּמִסְטָרָא דְקַלְפִּין אִתְקִרְיָאוּ כְּנֵי נִשְׂא עַרְלֵי לֵב.

וּבִשְׁבֻת גִּיהֶנָם לֹא שְׁלֵטָא בְּעֵלְמָא, וְלֹא מְמַנָּן דִּילִיָּה, בְּגִין דָּא מְנִי לְיִשְׂרָאֵל לֹא

תִּבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁבֻת (שמות לה א), וְאִי בַר נִשׁ אוֹקִיד בְּשֻׁבָת, אִמַּר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲנָא הֵוִיתִי מְכַבֵּה לְנוֹרָא דְלֵא אוֹקִיד, וְאַתּוֹן מוֹקְדִין לִיָּה, אַתּוֹן תִּתּוֹקְדוּן בְּגִיהֶנָם, בְּגִין דָּא לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם, וְאִפְלוּ בְּגוֹפָא, וּמֵאִי נִיהוּ גִיהֶנָם בְּגוֹפָא, כְּבֵד דְבִיָּה מְרָה דְאִיהוּ גִיהֶנָם, סַם הַמְּוֹת סַם דְאֵל אַחֵר, חֲרָבָא דְמַלְאָךְ הַמְּוֹת, וְעָלֶיהּ אִתְמַר (משלי ה ד) וְאַחֲרִיתָהּ מְרָה כְּלַעֲנָה, חֲדָה כְּחָרֵב פִּיּוֹת.

וְצָרִיךְ דְּלֹא יִתְעַר (ג"א לְאַתְעָרָא) עֲצִיבוּ וּקְטֻטָּה מִסְטָרָא דְטַחוּל, אֲלֵא דְתַהֵא לֵב נְטִיר מִפְּלֵהוּ, דְאִיהוּ שְׁבֻת שְׁמוֹר, וּמוֹחָא זְכוּר, וְצָרִיךְ לְקַבְּלָא אוֹשְׁפִיזִין דְאֵינוֹן מְלֶאכִין, עוֹלִימָן דְנִשְׁמָה יִתְרָה דְאִיהִי שְׂכִינְתָא עֲלָאָה, וְנִפְשׁ יִתְרָה דְאִיהִי שְׂכִינְתָא תַתָּאָה, וְאוֹשְׁפִיזִין דְנִחְתִּין עִמָּה.

וְצָרִיךְ אִתְתָּא לְתַקְנָא שְׂרָגָא בְּלִיל שְׁבֻת לְיָמִינָא, וְאַתְחַשִּׁיב לָּהּ כְּאֵלוֹ תַקְנָה

תקנה מנורה בדרום ושלחן בצפון, ועליהם נאמר הרוצה להחכים ידרים, הרוצה להעשיר יצפין, והן שכינה עליונה ותחתונה, השכינה העליונה מנורה לדרום, צריף לתקנה, משום ששם חכמה, ומשום זה הרוצה להחכים ידרים.

ובאותו בית שמוצאים דירה זו מתקנת בסדור הזה, מנורה בדרום ושלחן בצפון, ומטה בין צפון לדרום, אומרים המלאכים הללו שיודרים עם השכינה, שהיא הנשמה היתרה, אין זה מקום הדיוט של עם הארץ, אלא הן מקום של רצון בו מלפני יהו"ה.

השלחן צריף לתקנו לצפון, והשלחן היא שכינה התחתונה, שנאמר בה כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה. מה זה זהב? זו גבורה, שנאמר בה מצפון זהב יאתה. ממשבצות זהב, שני עמודי אמת. מטה למערב בין צפון לדרום, לתקנה אל העמוד האמצעי, שנאמר בו בני בכרי ישראל, ובבית שלא מתקנים התקונים הללו בליל שבת, האורחים אומרים, זו לא דירה של ישראל, שנאמר בה ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם, לדרתם פתוב חסר, מלשון דירה, וכל התקונים הללו צריף לתקן בליל שבת, שהיא ממש אות ברית מילה.

אמר רבי אלעזר: וכי ברית המילה לכל בני האדם היא שוה? אמר לו: לא, שברית מילה לרשעים, העפר שתקן בפלי הוא מזון לנחש שהפריד ממנו, זהו שפתוב ונחש עפר לחמו, ודם הברית הוא המזון של סמא"ל, שהוא רוצח, שהפריד ממנו,

מנרתא בדרום, ופתורא בצפון, ועלייהו אתמר הרוצה להחכים ידרים, הרוצה להעשיר יצפין, ואינון שכינתא עלאה ותתאה, שכינתא עלאה מנרתא לדרום, צריכא לאתקנא לה, בגין דתמן חכמה, ובגין דא הרוצה להחכים ידרים.

ובהוא ביתא דאשפחין דירה דא מתקנא בהאי סדורא, מנרתא בדרום ושלחן בצפון ומטה בין צפון לדרום, אמרין אלין מלאכין דקא נחתין עם שכינתא דאיהי נשמה יתירה, לית דין אתר הדיוט דעם הארץ, אלהין אתר דרענא ביה מן גדם יהו"ה.

פתורא צריכא לתקנא לה לגבי צפון, ופתורא איהי שכינתא תתאה, דאתמר בה (תהלים מה ד) כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה, מאי זהב דא גבורה, דאתמר בה (איוב לזכב) מצפון זהב יאתה, ממשבצות זהב תרי סמכי קשוט, מטה למערב בין צפון לדרום, לתקנא ליה לגבי עמודא דאמצעיתא, דאתמר ביה (שמות ד כב) בני בכורי ישראל, ובביתא דלאו אינון מתתקנין אלין תקונין בליל שבת, אושפיזין אמרין לאו איהי דא דירה דישראל, דאתמר בה (שם לא טז) ושמרו בני ישראל את (דף ע"א) השבת, לעשות את השבת, לדרתם, לדרתם פתיב חסר, מלשון דירה, וכל אלין תקונין צריכין לתקנא בליל שבת דאיהי ממש אות ברית מילה.

אמר רבי אלעזר, וכי ברית מילה לכל בני נשא איהו שוה, אמר ליה, לא, דברית מילה לחיביא, עפרא דתקין במנא איהו מזונא לחווא, דאפריש מגיה, הדא הוא דכתיב (ישעיהו סה כה) ונחש עפר לחמו, ודם ברית איהו מזונא לסמא"ל דאיהו רוצח, דאפריש

וסוד הדבר - אם רעב שנאף האכילהו לחם ואם צמא השקהו מים.

רבינוניים נחשב ברית המילה העברת דם ובשר כקרבן, זהו שכתוב וזבחתי עליו את עלתיך ואת שלמיך, לצדיקים ודאי במקום המילה והפריעה שורה יהו"ה, וזהו ומבשרי אחזה אל"ה, ועליהם נאמר ואמר לך בדימך חיי, לצדיקים (וכתוב גם את בדם בריתך שלחתי אסיריך מבור, שהוא גיהנם).

תקון עשרים וחמשה

בראשית זו התורה, זהו שכתוב יהו"ה קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז, מאותו מקום שנאמר בו נכון כסאך מאז, ובתורה יש שתי מצוות, אחת והגית בו יומם ולילה, והשנית שיהיה למלך ספר תורה, שהולך עמו בכל מקום. זהו שכתוב והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו. למה ספר תורה למלך? משום שהוא אינו מלך אלא מצד המלכות, וצריך שיהיה לו עמו בכל מקום ספר תורה, שהוא העמוד האמצעי לקשר בו את הקדוש ברוך הוא עם שכינתו, וספר התורה הוא הדרגה של יעקב, שנאמר בו ויעקב איש תם, וספר תורה כן צריך להיות תם בלא פסלות, ואם ספר התורה חסר במקום של מלא, או מלא במקום של חסר, או אות אחת חסרה או יתרה או מחלפת, ספר התורה פסול, הוא אינו כדמות ספר התורה של מעלה.

כמו זה הם חמשה פנפי ראה, כמו שחמשה חמשי תורה, והנרדא כמו שזה הספר שהוא ספר ישרים, אם אונות חסר או יתר או מחלף, הוא כבש פסול,

מניה, ורזא דמלה אם רעב שנאף האכילהו לחם ואם צמא השקהו מים (משלי כה כא).

רבינוניים אתחשיב ברית מילה אעברו דדמא ובשרא כקרבנא, הדא הוא דכתיב (שמות כ כד) וזבחתי עליו את עלתיך ואת שלמיך, לצדיקנא ודאי באתר דמילה ופריעה שריא יהו"ה, ודא איהו ומבשרי אחזה אל"ה (איוב יט כב), ועלייהו אתמר (יחזקאל טו ו) ואמר לך בדימך חיי לצדיקנא, (וכתיב (זכריה ט יא), גם את בדם בריתך שלחתי אסיריך מבור, דאיהו גיהנם).

תקונא עשרין וחמשה

בראשית דא אורייתא, הדא הוא דכתיב (משלי ח כב) יהו"ה קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז, מההוא אתר דאתמר ביה (תהלים צג ב) נכון כסאך מאז, ואורייתא תרין פקודין אית בה, חד והגית בו יומם ולילה (יהושע א ח), תננינא למהוי למלכא ספר תורה, דאזיל עמיה בכל אתר, הדא הוא דכתיב (דברים יז יט) והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו, ספר תורה אמאי למלך, בגין דאיהו לאו איהו מלכא אלא מסטרא דמלכות, וצריך למהוי ליה עמה בכל אתר ספר תורה דאיהו עמודא דאמצעיתא, לאתקשרא ביה קודשא בריך הוא עם שכינתיה, וספר תורה היא דרגא דיעקב, דאתמר ביה (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, וספר תורה כן צריך למהוי תם בלא פסולת, ואם ספר תורה איהו חסר באתר דמלא, או מלא באתר דחסר, או אות חד חסיר, או יתיר, או חליף, ספר תורה פסול, לאו איהו פדיוקנא דספר תורה דלעילא.

בגוונא דא אינון חמש פנפי ריאה, בגוונא דחמשה חומשי תורה, ונרדא בגוונא דזה ספר דאיהו ספר ישרים, אי אוני חסיר

ומי שעובר עליהם כאלו עבר על התורה וחמשה החמשים שלה, שחמשה כנפי ראה והורדא הם שש, זה ו', כל מי שעובר (על זה, כאלו עבר) על זה.

וחמשה דברים המפסידים את השחיטה, (כל מי שעובר עליהם), כאלו עבר בה' מן יהו"ה, בכנפי הראה צריך שלא יהיה בהם סרכות, שמונה עשרה סרכות הן, מי שעובר עליהם כאלו עבר על ברית שהוא ח"י העולמים, והסרכה היא סם המות, הסם של אל אחר, שהוא סמא"ל, עליה נאמר וְגַלְיָה יִרְדוֹת מוֹת, בכל מקום שנסרכת, הורגת, וכנפי ראה הם כנפי החיות, וצריכות להיות פרודות מלמעלה. זהו שכתוב ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה, אם הם בחבור, טרפה, ושתי אמות (אונות) הן בראה, ובהן שש כנפים, חמש אונות וורדא, ועליהם נאמר שרפים עמדים ממעל לו שש כנפים שש כנפים לאחד, ששה הם מהצד של האות ו', שהוא ספר התורה.

הארון של ספר התורה זה הפיס של הלב, והיא אש בוערת, ואם לא כנפי הראה שנושבים עליו, היה הלב שורף את כל הגוף, ואותה האש שהיא דם העורקים של הלב, הרוח נושבת אחריו בעורקי הדם, וכלם מתנהגים אחריו, וזהו שכתוב אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו וגומר, וכשעולה הרוח מן הלב (ונפרדת מן הנפש, שהיא ו'), על הדם האש בוערת, נאמר בנפש אני ישנה, וכשיבא הרוח אליו נאמר ולבי ער, וזהו נפשי אוייתיך בלילה אף רוחי בקרבי אשחרך.

בלילה, אף רוחי בקרבי

או יתיר או חליף, איהו אמרא פסול, ומאן דעבר עליהו כאלו עבר על אורייתא וחמשה חומשי דילה, דחמשה כנפי ריאה וורדא אינון שית, דא ו', כל מאן דעבר (על דא, כאלו עבר) על דא.

וחמשה דברים המפסידים את השחיטה, (כל מאן דאעבר עליהו) כאלו אעבר בה' מן יהו"ה, כנפי ריאה צריך דלא יהא בהון סרכות, תמני סרי סרכות אינון, מאן דאעבר עליהו כאלו אעבר ברית דאיהו ח"י עלמין, וסירכא איהו סם המות, סם דאל אחר, דאיהו סמא"ל, עלה אתמר (משלי ה) וְגַלְיָה יִרְדוֹת מוֹת, בכל אתר דאסתריך קטילת, וכנפי ריאה אינון כנפי חיוון, וצריכין למהוי פרודות מלמעלה, הדא הוא דכתיב (יחזקאל א יא) ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה, אם אינון בחבור טריפה, ותרי אומות אינון בריאה, ובהון שית גדפין, חמש אונות וורדא, ועליהו נאמר (ישעיהו ו) שרפים עומדים ממעל לו שש כנפים שש כנפים לאחד, שיתא אינון מסטרא דאת ו', דאיהו ספר תורה.

ארנא דספר תורה דא פיסא דלבא, ואיהו נור דליק, ואי לא כנפי ריאה דאינון נשבין עליה, הוה לבא אוקיד כל גופא, וההוא נורא דאיהו דדם דערקין דלבא, רוחא נשיב אבתריה בערקין דדמא, וכלהו מתנהגין אבתריה, ודא הוא דכתיב (יחזקאל א יב) אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו וגומר, ולבא פד סליק מניה רוחא (ואתפרש מן נפשא דאיהו) על דמא נור דליק, אתמר בנפשא (שיר ה) אני ישנה, וכד ייתי רוחא לגביה אתמר ולבי ער, ודא איהו (ישעיהו כו ט) נפשי אוייתיך

וּכְשֶׁתִּבְאֵה הַרוּחַ לְלֵב שְׁשֵׁם הַנֶּפֶשׁ,
נֹאמֵר בּוֹ קוֹל דְּוָדִי דּוֹפֵק, דּוֹפֵק
עַל שַׁעַר הַלֵּב שֶׁשׁ דְּפִיקוֹת,
לְהוֹדִיעַ שְׁהוּ הוּא שְׂבִיבָא אֵל ה'
(ד'), שְׁהִיא הַנֶּפֶשׁ, וּבֵהּ הִם עֲשָׂרָה,
וּכְלָם בְּפִיּוּס. זְהוּ שְׁכַתּוּב פְּתַחִי לִי
אֲחוּתִי רַעֲיָתִי יוֹנְתִי תַמְתִּי שְׂרָאשִׁי
נִמְלָא טַל.

וּבְתַקּוּן שְׁמוֹנֶה עָשָׂר, (וּבְתַקּוּן זֶה שֶׁשׁ
אוֹתִיּוֹת) שְׁהוּא בְּר"א שִׁי"ת, הִם
רְמוּזִים כְּמוֹ זֶה: פְּתַחִי לִי בְּאוֹת
ב' שְׁהִיא הַשַּׁעַר, אֲחוּתִי בְּאוֹת א',
רַעֲיָתִי בְּאוֹת ר', יוֹנְתִי בְּאוֹת י',
תַמְתִּי בְּאוֹת ת', שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל
זֶה יו"ד, הַנִּקְדָּה שֶׁל אוֹת ב',
קְרוּצוֹתָיו אֵלּוּ שֶׁשֶׁת הַצְּדָדִים,
שְׁנֵאֵמֵר בְּהֵם שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֶׁשׁ,
וְהֵם הַדְּפִיקוֹת, בְּמוֹלִיךְ וּמְבִיא אֶת
מִי שְׂאֲרַבְעַת הַצְּדָדִים שְׁלוֹ,
וּמַעֲלָה וּמוֹרִיד אֶת מִי שְׁהַשְּׂמִים
וְהָאֲרִיץ שְׁלוֹ, וְשֶׁשֶׁת הַצְּדָדִים הִם
שֶׁשׁ הַסְּפִירוֹת, וְהַדְּפֵק עוֹלָה וְיוֹרֵד
בְּהֵם בְּאֲרִיכוֹת שֶׁל חֶסֶד כְּמוֹ זֶה
הַתְּקִיעוֹת, בְּשִׁבְרֵי שֶׁל הַגְּבוּרָה
שְׁהֵם שְׁבָרִים, בְּמַהֲירוֹת שֶׁל
הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שְׁהוּא תְּרוּעָה,
בְּחֶסֶד גְּבוּרָה תְּפָאֶרֶת הִם עוֹלִים,
בְּנֻצָח וְהוּד יְסוּד הִם יוֹרְדִים.

וּבְכֵּם דּוֹפְקִים לְשִׁכְנֵיהָ שְׁהִיא
סֵלֶם, שְׁבוֹ שֶׁשׁ דְּרָגוֹת, וְזֶה הַלֵּב,
וּבוֹ מִלְּאָכִי אֱלֹהִים עוֹלִים
וְיוֹרְדִים, שְׁהֵם הַדְּפִיקוֹת שֶׁל
הַרוּחַ, וְאוֹתָם הִשֵּׁשׁ עוֹלִים לְעֶשֶׂר,
וְזֶה י', הֵן קֶשֶׁר"ק קֶשֶׁר"ק קֶשֶׁר"ק,
עַד שֶׁנִּכְלְלוּ בְּעֲשָׂרָה זְכֵרוֹנוֹת
וּבְעֶשֶׂר מַלְכוּיּוֹת וּבְעֶשֶׂר שׁוֹפְרוֹת,
שְׁלוּשִׁים עוֹלִים מִמְטָה לְמַעְלָה,
וּשְׁלוּשִׁים יוֹרְדִים מִמַּעַל לְמִטָּה,
וּכְלָם עוֹלִים לְשִׁשִּׁים, שֶׁשׁ פְּעֻמִּים
עֶשֶׂר, כְּשֶׁעוֹלָה הַדְּפֵק בְּחֻזֵק שֶׁל
הַגְּבוּרָה בְּהַתְּגַבְּרוּת, הוּא הַדִּין
הַקָּשָׁה, כְּשֶׁעוֹלָה הַדְּפֵק וּמִתְרַפֵּא,
הַחֲלִי יִתְרַפֵּא, שְׁהָרִי מְטָה כְּלָפִי
חֶסֶד.

אַשְׁחַרְךָ, וְכַד יִיְתִי רוּחָא לְגַבִּי לְבָא דְתַמָּן
נֶפֶשָׁא, אֲתַמַּר בֵּיה (שִׁיר ה' ב') קוֹל דְּוָדִי דּוֹפֵק,
דְּפִיק לְתַרְעָא דְלְבָא שִׁית דְּפִיקִין, לְאַשְׁתְּמוּדַע
דְּאִיהוּ ו' דִּיִּיְתִי לְגַבִּי ה' (ג"א ד'), דְּאִיהִי נֶפֶשׁ,
וּבֵהּ אֵינּוּן עֲשָׂרָה, וְכִלְהוּ בְּפִיּוּסָא, הִדָּא הוּא
דְכַתִּיב (שֵׁם ה' ב') פְּתַחִי לִי אֲחוּתִי רַעֲיָתִי יוֹנְתִי
תַמְתִּי שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל.

וּבְתַקּוּנָא תַמְנֵי סְרִי, (ג"א וּבְתַקּוּנָא דָא שִׁית אֲתוּנוּ),
דְּאִיהוּ בְּר"א שִׁי"ת, אֵינּוּן רְמִיזִין
כְּגוֹוֹנָא דָא, פְּתַחִי לִי בְּאֶת ב' דְּאִיהִי תְרַעָא,
אֲחוּתִי בְּאֶת א', רַעֲיָתִי בְּאֶת ר', יוֹנְתִי בְּאֶת י',
תַמְתִּי בְּאֶת ת', שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל דָּא יו"ד
נִקְוָדָה דָּאֵת ב', קְרוּצוֹתָיו אֵלּוּן שִׁית סְטְרִין,
דְּאֲתַמַּר כְּהוּן (שֵׁם טו) שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֶׁשׁ, וְאֵינּוּן
דְּפִיקִין בְּמוֹלִיךְ וּמְבִיא לְמָאן דְּאֲרַבַּע סְטְרִין
דִּילֵיהּ, וּמַעֲלָה וּמוֹרִיד לְמָאן דְּשְׂמִיָא וְאֲרַעָא
דִּילֵיהּ, וְשִׁית סְטְרִין אֵינּוּן שִׁית סְפִירָן, וּדְפִיקוּ
סְלִיק וְנַחֲתִית בְּהוּ, בְּאֲרִיכוֹ דְחֶסֶד כְּגוֹוֹנָא דָא
תְּקִיעוֹת, בְּתַבִּירוֹ דְגְבוּרָה דְּאֵינּוּן שְׁבָרִים,
בְּמַהֲירוֹ דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא דְאִיהוּ תְּרוּעָה,
בְּחֶסֶד גְּבוּרָה תְּפָאֶרֶת סְלִקִין, בְּנֻצָח וְהוּד יְסוּד
נַחֲתִין.

וּבְכֵּהוּ דְּפִקִין לְגַבִּי שְׁכִינְתָא דְאִיהִי סֵלֶם, דְּבִיה
שִׁית דְּרָגִין, וְדָא לְבָא, וּבִיה מִלְּאָכִי
אֱלֹהִים סְלִקִין וְנַחֲתִין, דְּאֵינּוּן דְּפִיקִין דְּרוּחָא,
וְאֵינּוּן שִׁית סְלִקִין לְעֶשֶׂר, וְדָא י', וְאֵינּוּן
קֶשֶׁר"ק קֶשֶׁר"ק קֶשֶׁר"ק, עַד דְּאֲתַפְלִילוּ בְּעֲשָׂרָה
זְכֵרוֹנוֹת וּבְעֶשֶׂר מַלְכוּיּוֹת וּבְעֶשֶׂר שׁוֹפְרוֹת,
תְּלַתִין סְלִקִין מִתְּתָא לְעֵילָא, וְתַלְתִין נַחֲתִין
מִעֵילָא לְתַתָּא, וְסְלִקִין כְּלָהוּ לְשִׁתִּין, שִׁית זְמַנִּין
עֶשֶׂר, כַּד סְלִיק דְּפִיקוּ בְּתַקִּיפּוֹ דְגְבוּרָה בְּגְבִירוֹ
אִיהוּ דִּינָא תְּקִיפָא, כַּד סְלִיק דְּפִיקוּ וְאֲתַאָרְךָ,
מַרְעָא אֲתַאָרְךָ דְּהָא מְטָה כְּלָפִי חֶסֶד.

קָם סָבָא מְאִינוּן מְאִירי מְתִיבְתָא, וְאָמַר
בוֹצִינָא קְדִישָׁא, הָא סְמִינִן אֵלִין אִינוּן
דְּמַרְעָא בְּגֻלוּתָא, כַּד דְּפִיקוּ אֶתְקַצְרִי וְגֻלוּתָא
אֶתְקַצְרִי, הָא מְטָה פְּלִפִּי גְבוּרָה בִּי דִינָא רְבִרְבָּא,
וּמִוּתְנָא קָא אַחֲזִי לְמַשִּׁיחַ וְשִׁבְטִין, וּבְגִין דָּא
אוּמִיאת הֵהִיא חוּלָה בְּגֻלוּתָא לְיִשְׂרָאֵל (שם ב)
אם תִּעֲרִירוּ וְאִם תִּעֲוֲרוּ, דִּלְא יְהֵא בְּמַהֲירוּ,
אֶלָּא עַד שְׁתַּחֲפִין.

וְאִם דְּפִיקוּ אֶתְאַרְךָ, הָא מְטָה פְּלִפִּי חֶסֶד,
וְעַם כָּל דָּא מַרְעָא בְּגֻלוּתָא אֶתְאַרְךָ, וְאִי
דְּפִיקוּ אִיהוּ לָא אַרְיָךְ וְלָא קָצְרִי, הָא אֶתְעַר
רַחֲמֵי לְגַבִּי חוּלָה בְּגֻלוּתָא דְאִיהִי לְפָא, וּלְגַבִּי
עַרְקִין דִּילָהּ דְאִינוּן בְּנֵהָא יִשְׂרָאֵל, וְדָא אִיהוּ
עֲמוּדָא דְאֶמְצָעִיתָא, עֲלִיהּ אֶתְמַר (ישעיהו נד)
וּבְרַחֲמִים גְּדוּלִים אֶקְבָּצְךָ.

וְעוֹד כַּד דְּפִיקוּ אִיהוּ בְּתַרוּעָה בְּמַהֲירוּ,
דוּחְקָא בְּתַר דוּחְקָא, יִיתִי פּוֹרְקָנָא, וְעוֹד
הֵהִיא חוּלָה דְאִיהוּ לְפָא, כַּד רוּחָא לָא נָשִׁיב
לְגַבְיָהּ, דְאֶתְמַר בֵּיהּ (בראשית א ב) וְרוּחַ אֱלֹהִים
מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, אִיהִי לָא דְפִיקַת בְּעַרְקִין
דִּילָהּ, וְכִלְהוּ חֲשִׁיבִין בְּגֻלוּתָא פְּמִתִּים, וְאֶתְמַר
בְּהוּ (איכה ג ו) בְּמַחֲשָׁפִים הוֹשִׁיבֵנִי עוֹלָם,
וּבְגִין דָּא בְּגֻלוּתָא אֲנִי יִשְׁנָה, וְאִיהִי חוּלָה
בְּגֻלוּתָא, וְכַמְּה אֶסְיִין תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים קָא
מְשַׁתְּדִלִין לְגַבְיָהּ, בְּכַמְּה בּוֹסְמִין וְרִיחִין
דְּשׁוֹשָׁנִים תְּפּוּחִים וְאַגּוּזִים וְרַמּוֹנִים, וְלָא
אֶתְחַזְרַת רוּחָא לְגַבְיָהּ בְּהוּן בְּגֻלוּתָא בְּמַרְעָא
דִּילָהּ, וְלָא דְפִיקוּ אֶתְחַזְרַת לְגַבְיָהּ, עַד דְּיִיתִי
רַעִיא מְהִימָנָא רַחֲמֵי דִּילָהּ, דְאֶתְמַר בֵּיהּ (שיר)
ב (טו) הָרוּעָה בְּשׁוֹשָׁנִים, וְאִיתִי לָהּ תְּפּוּחַ, וְשׁוּי
לְחוּטְמָא, וְאַרְחָא בֵּיהּ, וְאֶשְׁתַּמּוּדַעַת לְגַבְיָהּ,
הָדָא הוּא דְכְּתִיב (איכה א טו) מִנְחָם מְשִׁיב נֶפְשִׁי,
מִיַּד חֲזַרְתָּ רוּחָא וּדְפִיקוּ לְגַבְיָהּ.

קָם הִזְקֵן שְׁנִית מְאוּתָם רְאִשֵׁי
הַיְשִׁיבָה, וְאָמַר: מְנוּרָה הַקְדוּשָׁה,
הָרִי הַסִּימָנִים הִלְלוּ הֵם שֶׁל הַחֲלִי
בְּגֻלוּת, כְּשֶׁהַדֶּפֶק מִתְקַצֵּר וְהַגְּלוּת
מִתְקַצֵּר, הָרִי מְטָה פְּלִפִּי גְבוּרָה
בֵּית הַדִּין הַגְּדוֹל, וְהַמְּגַפָּה מְרִאִים
לְמַשִּׁיחַ וְלְשִׁבְטִים, וּמְשׁוּם זֶה
נִשְׁכָּעָה אוֹתָהּ חוּלָה בְּגֻלוּת
לְיִשְׂרָאֵל, אִם תִּעֲרִירוּ וְאִם תִּעֲוֲרוּ,
שְׁלֵא יִהְיֶה בְּמַהֲירוּת, אֶלָּא עַד
שְׁתַּחֲפִין.

וְאִם הַדֶּפֶק מִתְאַרְךָ, הָרִי מְטָה
פְּלִפִּי חֶסֶד, וְעַם כָּל זֶה הַחֲלִי
בְּגֻלוּת מִתְאַרְךָ, וְאִם הַדֶּפֶק לֹא
אַרְךָ וְלֹא קָצְרִי, הָרִי מִתְעוֹרְרִים
רַחֲמִים לְחוּלָה בְּגֻלוּת, שֶׁהִיא
הַלֵּב, וְלְעוֹרָקִים שְׁלֵה שְׁהֵם בְּנֵיהּ,
יִשְׂרָאֵל, וְזֶהוּ הַעֲמוּד הָאֶמְצָעִי,
עֲלָיו נֹאמַר וּבְרַחֲמִים גְּדוּלִים
אֶקְבָּצְךָ.

וְעוֹד, כְּשֶׁהַדֶּפֶק הוּא כְּמוֹ תְרוּעָה
בְּמַהֲירוּת, דַּחַק אַחַר דַּחַק, מִיַּד
תְּבֵא הַנְּאֻלָּה. וְעוֹד, אוֹתָהּ חוּלָה,
שֶׁהִיא הַלֵּב, כְּשֶׁהָרוּחַ אֵינָה
נוֹשֶׁבֶת אֵלֶיהָ, שְׁנֹאמַר בּוּ וְרוּחַ
אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם,
הִיא לֹא דוֹפְקַת בְּעוֹרָקִים שְׁלֵה,
וְכֹלֶם חֲשׁוּבִים בְּגֻלוּת כְּמוֹ מִתִּים,
וְנֹאמַר בָּהֶם בְּמַחֲשָׁפִים הוֹשִׁיבֵנִי
כְּמִתִּי עוֹלָם, וּמְשׁוּם זֶה בְּגֻלוּת
אֲנִי יִשְׁנָה, וְהִיא חוּלָה בְּגֻלוּת,
וְכַמְּה רּוּפְאִים תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים
מְשַׁתְּדִלִים עֲלֶיהָ עִם כְּמָה כְּשָׁמִים
וְרִיחוֹת שֶׁל שׁוֹשָׁנִים, תְּפּוּחִים
וְאַגּוּזִים וְרַמּוֹנִים, וְלֹא חוּזְרַת
אֵלֶיהָ הָרוּחַ בָּהֶם בְּגֻלוּת בְּחֲלִי
שְׁלֵה, וְהַדֶּפֶק לֹא חוּזֵר אֵלֶיהָ, עַד
שִׁיבָא הָרוּעָה הַנְּאֻמָּן הָאֵהוּב
שְׁלֵה, שְׁנֹאמַר בּוּ הָרוּעָה
בְּשׁוֹשָׁנִים, וּמְכִיא לָהּ תְּפּוּחַ וְשָׁם
בְּחֻטְמָה, וּמְרִיחָהּ בּוּ, וְנוֹדַעַת
אֵלָיו. זֶהוּ שְׁפָתוֹב מִנְחָם מְשִׁיב
נֶפְשִׁי. מִיַּד חוּזְרַת הָרוּחַ וְהַדֶּפֶק
אֵלֶיהָ.

בְּאוֹתוֹ זְמַן מִשְׁבַּחַת אוֹתוֹ,
כְּתוּבָה בְּעֵצֵי הַיַּעַר כִּן דְּוִדֵי בֵין
הַבְּנִים וְכוּ', וְאַחַר כִּן יִכְנָס לְגַן
וּמוֹצֵיא מִשָּׁם רְמוּנִים, וְנוֹתֵן לָהּ
מַעֲסִים הַרְמוּנִים, וְלוֹקֵט אֶגּוֹז
וְשׁוֹבֵר הַקְּלָפוֹת, וְנוֹתֵן לָהּ הַמַּח
מִבְּפָנִים, וְהִיא אוֹכֶלֶת וְשׁוֹתָה
מַעֲסִים הַרְמוּנִים וְנִרְפָּאת, וְזֶהוּ
שְׁאֵמֵר הַכְּתוּב אֵל גִּנַּת אֶגּוֹז
יְרֻדְתִּי. בֵּינְתִים הִנֵּה בָּא הַנָּשֵׁר,
הַנָּשֵׁר הַגָּדוֹל בְּעַל הַכְּנָפִים, וְנוֹתֵן
שְׁלֵשָׁה קוֹלוֹת, וְעוֹלָה לְהָרִים.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחֻבְרֵי: בּוֹדָאי
שְׁנַמְצָא רְצוֹן לְמַעְלָה, וְרַחֲמִים
נִמְצָאִים לְשִׁכְנֵיהּ וְיִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹת,
שׁוֹדָאי שְׁלֹשׁ חֵיוֹת הֵן בְּמִרְכָּבָה,
אַרְיֵה שׁוֹר נֶשֶׁר, וּבְכֻלָּם אֵין
רַחֲמִים כְּבִנְשֵׁר, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר
לְיִשְׂרָאֵל וְאַשָּׂא אֶתְכֶם עַל כְּנָפֵי
נְשָׁרִים וְאַבִּיא אֶתְכֶם אֵלַי. בֵּינְתִים
הִנֵּה הַנָּשֵׁר בָּא אֵלֵיהֶם פְּעַם
אַחֲרָת, וְהִפֵּה בְּכַנְפָיו עֲלֵיהֶם,
וְהָרִים קוֹלוֹת וְעָלָה לְהָר. אָמַר
רַבִּי שְׁמַעוֹן: בּוֹדָאי שֶׁהוּא מִכָּה
בְּכַנְפָיו עֲלֵינוּ וְעוֹלָה שָׁם. אָמְרוּ
לוֹ: עָלָה, וְהָרִי אֲנַחְנוּ אַחֲרֶיךָ. עָלוּ
כֻלָּם אַחֲרָיו לְהָר, וְהוּא עָלָה
לְמַעְלָה עַד שֶׁלֹּא נִרְאָה.

רַבִּי שְׁעָה הָרִי הַנָּשֵׁר בָּא, וְשָׁתִי
שׁוֹשְׁנִים בְּפִיו, וְזָרַק אוֹתָם עַל
(דִּיהֶם) רֹאשָׁם (עַל יְדֵי). מִיַּד שְׁמַח
רַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁמַחָה רַבָּה. אָמַר
לָהֶם: חֻבְרִים, בּוֹדָאי שְׁמַחָה
הַזְּמַנָּה לְשִׁכְנֵיהּ שֶׁהִיא חוֹלָה,
שְׁהָרִי אִם שׁוֹשְׁנָה אַחַת נִתֵּן
בֵּינָנוּ, לֹא הִיָּתָה זֹר רְפוּאָה,
מִשׁוּם שְׁשׁוֹשְׁנִים רְמוּזִים כְּנֶגֶד
בֵּית רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי, שְׁנִשְׁבַּע הַקְּדוֹשׁ
כְּרוּךְ הוּא שֶׁלֹּא יִכְנָס זֶה בְּלֵי זֶה,
וּמִשׁוּם שְׁזָרַק שְׁנַיִם, זֶה רוּמָז עַל
שְׁנֵי שׁוֹשְׁנִים, כְּעַת זֹהִי רְפוּאָה
שְׁלֵמָה, וְאִז צְרִיךְ לְפַתַּח עֲלֵיהֶם
כְּמוֹ שֶׁהֵינּוּ.

בְּהוֹרָא זְמַנָּא שְׁבַחַת לִיה (שִׁיר ב ג) כְּתוּבָה
בְּעֵצֵי הַיַּעַר כִּן דְּוִדֵי בֵין הַבְּנִים וְכוּ',
וּלְבַתֵּר יַעוּל לְגִנְתָּא וְאַפִּיק מִתְּמָן רְמוּנִים,
וְיָהִיב לָהּ מַעֲסִים רְמוּנִים, וְלוֹקֵט אֶגּוֹז
וְתַבֵּר (ד ט זא ע"ב) קְלִיפִין, וְיָהִיב לָהּ מוֹחָא
מְלַגָּאוּ, וְאַיְהִי אֶכְלָה, וְשָׁתִית מַעֲסִים הַרְמוּנִים,
וְאַתְסִיאַת, וְדָא הוּא דְאָמַר קָרָא (שִׁיר ו יא) אֵל גִּנַּת
אֶגּוֹז יְרֻדְתִּי, אַדְהֵכִי הָא נִשְׂרָא קָא אַתִּיא, הַנָּשֵׁר
הַגָּדוֹל בְּעַל הַכְּנָפִים, וְיָהִיבֶת תֵּלַת קְלִין,
וְסִלִיקַת לְטוּרִין, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחֻבְרֵי
בּוֹדָאי רַעוּא אֲשַׁתְּפַח לְעִילָא, וְרַחֲמִים
אֲשַׁתְּפַחוּ לְגַבֵּי שְׁכִינְתָּא וְיִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹתָא,
דְּוֹדָאי תֵּלַת חֵיווֹן אֵינוֹן בְּמִרְכָּבָתָא, אַרְיֵה שׁוֹר
נֶשֶׁר, וּבְכֻלָּהוּ לִית רַחֲמִים כְּנִשְׂרָא, וּבְגִין דָּא
אָמַר לְיִשְׂרָאֵל וְאַשָּׂא אֶתְכֶם עַל כְּנָפֵי נְשָׁרִים
וְאַבִּיא אֶתְכֶם אֵלַי (שְׁמוֹת יט ד), אַדְהֵכִי הָא נִשְׂרָא
קָא אַתִּיא לְגַבֵּייהוּ זְמַנָּא אַחֲרָא, וּבְטָשַׁת
בְּגִדְפָהָא עֲלֵייהוּ, וְרַמַּת קְלִין וְסִלִיק לְטוּרָא,
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בּוֹדָאי אֵיְהִי דְקָא כְּטָשַׁת
בְּגִדְפָהָא עֲלֵנָא וְסִלִיק הָתָם, אָמְרוּ לִיה סִלִיק
וְהָא אֲנָן אַבְתָּרָה, סִלִיקוּ כְּלָהוּ אַבְתָּרִיה לְטוּרָא,
וְאַיְהִי סִלִיקַת לְעִילָא, עַד דְלֹא אַתְחַזִּיאַת.

רַבּוּם שְׁעָתָא הָא נִשְׂרָא קָא אַתִּיא, וְיִתְרִין
שׁוֹשְׁנִים בְּפוּמָהָא, וְזָרִיק לוֹן עַל (יְדָהָא)
רִישֵׁייהוּ (נ"א עַל יְדֵי) מִיַּד חֲדָא רַבִּי שְׁמַעוֹן חֲדוּה
סְגִיא, אָמַר לוֹן חֻבְרָיא בּוֹדָאי חֲדוּה אֲזִדְמַנַּת
לְגַבֵּי שְׁכִינְתָּא דְאֵיְהִי חוֹלָה, דְהָא אִם שׁוֹשְׁנָה
חֲדָא יָהִיב בֵּינָנָא לֹא הוּה אֶסְוּתָא, בְּגִין
דְשׁוֹשְׁנִים אֵינוֹן רְמִיזִין לְקַבֵּל בֵּית רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי,
דְאֻמִּי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא דְלֹא יַעוּל דָּא בְּלֹא
דָּא, וּבְגִין דְזָרִיקַת תְּרִין, רְמִיזַת דָּא תְּרִי
שׁוֹשְׁנִים, כְּעַן אֵיְהִי אֶסְוּתָא שְׁלִמְתָּא, וּכְדִין
צְרִיךְ לְמַפְתַּח עֲלֵייהוּ כְּמָה דְהוּיִנָן.

פָּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: אֲנִי לְדוּדֵי הַרוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים (שיר ו ג), מֵאֵי שׁוֹשְׁנִים אֶלֶּא שׁוֹשְׁנָה עֲלָאָה שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה, וְאִיהִי קְרִיאַת שְׁמַע דְּשַׁחְרִית, וְשׁוֹשְׁנָה תְּנִינָא קְרִיאַת שְׁמַע דְּעֲרַבִּית שְׂכִינְתָּא תַּתָּא, דָּא לִימִנָא, וְדָא לְשִׁמְאֵלָא, הַרוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים דָּא עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, וְשׁוֹשְׁנָה עֲלָאָה דְקְרִיאַת שְׁמַע דְּשַׁחְרִית, דְּאִיהוּ בְּקֶר יִמִּנָא דְאַבְרָהָם, אִית לִיה חֲמֵשׁ טַרְפִּין, וְאִינוּן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה (דברים ו ד). וְתִלַּת עֶשֶׂר עַלְיָן מְלָגוּ אַחֲד, שֵׁית סוּמְקִי, וְשֵׁית חוּרִי, וְשׁוֹשְׁנָה דְאַתְפְּלִילַת בְּהוּן הָא תִּלַּת עֶשֶׂר בְּחוּשְׁבַן אַחֲד, וְכֵן שׁוֹשְׁנָה בְּהַ"ה גְּרַעֲיִנִין בְּתַפּוּחַ דִּילָהּ, בְּחֻשְׁבַן כ"ה אֲתוּוֹן דִּיחֻדָּא, וְכֵן בְּשׁוֹשְׁנָה תְּנִינָא כ"ה גְּרַעֲיִנִין, וְסֻלְקִין פְּלָהוּ לְחַמְשִׁים, שׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים דָּא בְּרֵאשִׁית בְּרֵא, וְדָא (בראשית ב' שושנה י').

תְּקוּנָא עֶשְׂרִין וְשֵׁית

בְּרֵאשִׁית ב' שׁוֹשְׁנָה, חֲמֵשׁ עַלְיָן דִּילָהּ רֵאשִׁית, בְּרֵאשִׁית לְחֻשְׁבַן זְעִיר דְחֲנוּךְ תִּלַּת עֶשֶׂר, חוּחִים דִּילָהּ תִּלַּת עֶשֶׂר תִּיבִין מִן אֱלֹהִים וְעַד אֱלֹהִים, וְאֵלִין אִינוּן. אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וְהָאָרֶץ הִיתָה תְּהוּ וְבָהּ וְחֻשְׁףָּה עַל פְּנֵי תְּהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים (בראשית א א), חֲמֵשׁ חוּחִים אַחֲרָנִין, מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם וַיֹּאמֶר.

מֵאֵי אִיהִי בֵּין הַחוּחִים, אֶלֶּא מִדְּחֶרֶב בֵּי מִקְדָּשָׁא וְהָאָרֶץ הִיתָה תְּהוּ וְבָהּ, וְנִפְלַת שׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים, כַּד יִיתִי פּוֹרְקָנָא תְּהִיָּה בְּשׁוֹשְׁנָה דְשַׁחְרִית, דְּאֲתָמַר בְּהַ"ה (בראשית מד א) הַבְּקָר אֹר (וְהָאֲנָשִׁים שְׁלָחוּ), וְאִינוּן חֲמֵשׁ אֹר חֲמֵשׁ עַלְיָן דְּשׁוֹשְׁנָה עֲלָאָה, חַד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר, תְּנִינָא וַיְהִי אֹר, תִּלַּת וַיֵּרָא

תְּקוּן עֶשְׂרִים וְשֵׁשׁ

בְּרֵאשִׁית ב' שׁוֹשְׁנָה, חֲמֵשׁ הָעֲלִים שְׁלָה רֵאשִׁית, בְּרֵאשִׁית לְחֻשְׁבַן קֶטֶן שֶׁל חֲנוּךְ שְׁלָה עֶשֶׂר, הַחוּחִים שְׁלָה שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה תְּבוֹת מִן אֱלֹהִים וְעַד אֱלֹהִים, וְאֵלֶּה הֵם: אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וְהָאָרֶץ הִיתָה תְּהוּ וְבָהּ וְחֻשְׁףָּה עַל פְּנֵי תְּהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים, חֲמֵשׁ חוּחִים אַחֲרִים - מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם וַיֹּאמֶר.

כַּהּ הִיא בֵּין הַחוּחִים? אֶלֶּא מִשְׁחֶרֶב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְהָאָרֶץ הִיתָה תְּהוּ וְבָהּ, וְנִפְלָה הַשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים. כְּשֶׁתְּבֹא הַגָּאֲלָה, תְּהִיָּה בְּשׁוֹשְׁנָה שֶׁל שַׁחְרִית, שְׁנֵאמַר בְּהַ"ה הַבְּקָר אֹר (וְהָאֲנָשִׁים שְׁלָחוּ), וְהֵם חֲמֵשׁ אֹר, חֲמֵשׁ עַלְיָן שֶׁל הַשׁוֹשְׁנָה הַעֲלִיוֹנָה, אַחַד - וַיֹּאמֶר

אלהי"ם יהי אור, השני - ויהי אור, שלשה - וירא אלהי"ם את האור, ארבעה - ויבדל אלהי"ם בין האור, חמשה - ויקרא אלהי"ם עלים מבפנים, ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, אחר אחד בשתי שושנים, זה יהו"ה, עליו נאמר ביום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד, ואיהו עמודא (ד) טו אב ו' דאמצעיתא הרועה בשושנים, וחושבניה אה"ד, שושנה תפאה בה דחילו ואיהו יראה, שושנה עלאה רחימו דאהבה, ובה אתמר (שיר ג ה) אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ.

במה יתון לאתערא לה בימינא, ואיהי לא רעית בהו, עד דיייתי רענא מהימנא, דאתמר ביה (בראשית א ב) ורוח אלהי"ם מרחפת, דאיהו רוח דמשיח, דאתמר ביה (ישעיה יא ב) ונחה עליו רוח יהו"ה, ברוחא דא ארחת ההיא חולה ואתסיאת, ובגין דא השבעתי אתכם בנות ירושלם בצבאות או בשדות השדה עד שתחפץ (שיר ג ה), ואיהו ארח ריח בתרין תפוחין (ג"א ואיהו ריח דתרין תפוחין), דאתמר (ביה) בהו (שם ז ט) וריח אפך כתפוחים, ומאי נינהו תרי סמכי קשוט ואינון תרי רמונים, אגוז דא צדיק גנת אגוז דא שכונתא, ודא איהו דאמר שלמה (שם ו יא) אל גנת אגוז ירדתי.

גנ"ת ג' גימטריאות (אדנ"י ביהו"ה), דאינון פרפראות לחכמה, נ' נוטריקון, ת' תמורה, גימטריאות זה אדנ"י יהו"ה, עולה בחשבון אמ"ן, אהי"ה אדנ"י עולה בחשבון שמונים וששה אלהי"ם, שהוא פנו"י, מ"ה - מ"ם ה"א, מ"ם ה"א בגימטריא אלהי"ם, יו"ד ה"א וא"ו ה"א בגימטריא מ"ה, וזהו עשר ספירות בלימ"ה,

אלהי"ם את האור, ארבע ויבדל אלהי"ם בין האור, חמש ויקרא אלהי"ם לאור יום, תלת עשר עלין מלגו, ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, אחד אחד בתרין שושנים, דא יהו"ה, עליה אתמר (זכריה יד ט) ביום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד, ואיהו עמודא (ד) טו אב ו' דאמצעיתא הרועה בשושנים, וחושבניה אה"ד, שושנה תפאה בה דחילו ואיהו יראה, שושנה עלאה רחימו דאהבה, ובה אתמר (שיר ג ה) אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ.

במה יתון לאתערא לה בימינא, ואיהי לא רעית בהו, עד דיייתי רענא מהימנא, דאתמר ביה (בראשית א ב) ורוח אלהי"ם מרחפת, דאיהו רוח דמשיח, דאתמר ביה (ישעיה יא ב) ונחה עליו רוח יהו"ה, ברוחא דא ארחת ההיא חולה ואתסיאת, ובגין דא השבעתי אתכם בנות ירושלם בצבאות או בשדות השדה עד שתחפץ (שיר ג ה), ואיהו ארח ריח בתרין תפוחין (ג"א ואיהו ריח דתרין תפוחין), דאתמר (ביה) בהו (שם ז ט) וריח אפך כתפוחים, ומאי נינהו תרי סמכי קשוט ואינון תרי רמונים, אגוז דא צדיק גנת אגוז דא שכונתא, ודא איהו דאמר שלמה (שם ו יא) אל גנת אגוז ירדתי.

גנ"ת ג' גימטריאות (אדנ"י ביהו"ה), דאינון פרפראות לחכמה, נ' נוטריקון, ת' תמורה, גימטריאות דא אדנ"י יהו"ה, סליק בחשבון אמ"ן, אהי"ה אדנ"י סליק בחושבון פ"ו אלהי"ם, דאיהו פנו"י, מ"ה מ"ם ה"א, מ"ם ה"א בגימטריא אלהי"ם, יו"ד ה"א וא"ו ה"א בגימטריא מ"ה, ודא איהו עשר ספירות בלימ"ה, ואיהו מעיד על

יְחֻדָּא קְדִישָׁא, וּבְגִין דָּא מָ"ה אֲעִידָךְ. (איכה ב' ג').
 דְּבַר אַחַר א"ב ג"ד ה"ו ז"ח ט"י בְּגִימְטְרִיא
 שְׂכִינָ"ה, פְּגוּוֹנָא דָּא, א' זְמַנָּא חָדָא, ב'
 תְּרֵי זְמַנִּין, ג' תְּלַת זְמַנִּין, ד' אַרְבַּעַה זְמַנִּין,
 ה' חֲמִשׁ זְמַנִּין, ו' שִׁית זְמַנִּין, ז' שְׁבַעַה זְמַנִּין,
 ח' תְּמַנְיָא זְמַנִּין, ט' תְּשַׁעַה זְמַנִּין, י' עֶשֶׂר
 זְמַנִּין, פְּלִהוּ סְלָקִין לְחוּשְׁבֹן שְׂכִינָ"ה. וְרָזָא
 דְּחוּשְׁבֹנָא, לְקִימָא דְלִית שְׂכִינָה נַחְתָּא פְּחוּת
 מְעַשְׂרָה, וְלֹא סְלָקָא לְמַעְלָה מְעַשְׂרָה.

וְעוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּא אַתְרִיהּ דְּעֻלְמָא,
 וּמְלֹאכִין לֹא יִדְעִין וְשֹׁאֲלִין אִיהּ מְקוּם
 כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ וְאֲשַׁכְּחִנּוּן לִיהּ בְּגִימְטְרִיא
 מְקוּם נוּטְרִיקוֹ"ן פְּגוּוֹנָא דָּא, י' עֶשֶׂר זְמַנִּין
 מֵאָה, ה' חֲמִשׁ זְמַנִּין עֶשְׂרִין וְחֲמִשׁ, ו' שִׁית
 זְמַנִּין תְּלַתִּין וְשִׁית ה' חֲמִשׁ זְמַנִּין עֶשְׂרִין
 וְחֲמִשׁ, בְּגִימְטְרִיא מְקוּם, וְעֲלִיהּ אָמְרוּ
 מְלֹאכֵיָא בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהו"ה מִמְקוּמוֹ (יחזקאל ג'
 יב). אֵית אַחֲרָנִין בְּגִימְטְרִיאֹת דְּלִית לֹון חוּשְׁבֹן,
 בְּגִין דְּאִינוּן פְּרַפְרָאוֹת לְחַכְמָה דְּלִית לָהּ סוּף,
 תְּמוּרוֹת אֵלִין אֲלֵפָא בֵּיתוֹת פְּגוּן כּוּז"ו
 בּמוכס"ז כּוּז"ו, דְּאִינוּן תְּמוּרוֹת (דברים ו'
 ד) יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, וְאֵית תְּמוּרוֹת
 אַחֲרָנִין מִפְּמָה מִינִין.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וְהָא כְּתִיב (מלאכי ג' ו) אָנִי
 יְהו"ה לֹא שְׁנִיתִי, אָמַר לִיהּ בְּרִי, וּוִי
 לְבָנִי עֻלְמָא דְּאִינוּן אֲטִימִין לְבָא, דְּחֻשְׁבִּין
 דִּידְעִין וְלֹא יִדְעִין, וְדָאִי אָנִי אִיהִי שְׂכִינְתָּא,
 הָדָא הוּא דְּכְתִיב (ויקרא כו כא) וַיִּסְרְתִי אֶתְכֶם אֶף
 אָנִי, אִיהִי לֹא אֲשַׁתְּנִי וְלֹא אִיהִי תְּמוּרָה מִינִיהּ
 בְּאַחֲרָא, וְאִיהוּ לֹא אֲשַׁתְּנִי וְלֹא אֲסַתְּרִי מִינִיהּ,
 אָבָל לְגַבִּי חֲיִיבָא אֲשַׁתְּנִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 וְאֲסַתְּרִי מִינִיהּ, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (דברים לב
 ט) אֲסַתִּירָה פְּנֵי מַהֶם אֲרָאָה מָה אַחֲרִיתֶם,

וְהוּא מְעִיד עַל הַיְחוד הַקְדוֹשׁ,
 וּמְשׁוּם זֶה מָ"ה אֲעִידָךְ.
 דְּבַר אַחַר, א"ב ג"ד ה"ו ז"ח ט"י
 בְּגִימְטְרִיא שְׂכִינָ"ה, כְּמוֹ זֶה: א'
 פַּעַם אַחַת, ב' פַּעַמִּים, ג' שְׁלֹשׁ
 פַּעַמִּים, ד' אַרְבַּע פַּעַמִּים, ה'
 חֲמִשׁ פַּעַמִּים, ו' שֵׁשׁ פַּעַמִּים, ז'
 שְׁבַע פַּעַמִּים, ח' שְׁמוֹנֶה פַּעַמִּים,
 ט' תְּשַׁע פַּעַמִּים, י' עֶשֶׂר פַּעַמִּים,
 כָּלֶם עוֹלָיִם לְחֻשְׁבֹן שְׂכִינָ"ה,
 וְסוּד הַחֻשְׁבֹן, לְקַיִם שְׁאִין שְׂכִינָה
 יוֹרֶדֶת פְּחוּת מְעַשְׂרָה, וְלֹא עוֹלָה
 לְמַעְלָה מְעַשְׂרָה.

וְעוּד, הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקוּמוֹ
 שֶׁל עוֹלָם, וְהַמְלָאכִים לֹא יוֹדְעִים,
 וְשׁוֹאֲלִים אִיהּ מְקוּם כְּבוֹדוֹ
 לְהַעֲרִיצוֹ, וּמְצָאנּוּ אוֹתוֹ
 בְּגִימְטְרִיא מְקוּם נוּטְרִיקוֹ"ן כְּמוֹ
 זֶה: י' עֶשֶׂר פַּעַמִּים - מֵאָה, ה'
 חֲמִשׁ פַּעַמִּים - עֶשְׂרִים וְחֲמִשׁ, ו'
 שֵׁשׁ פַּעַמִּים - שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ, ה'
 חֲמִשׁ פַּעַמִּים - עֶשְׂרִים וְחֲמִשׁ
 בְּגִימְטְרִיא מְקוּם, וְעֲלִיוֹ אָמְרוּ
 הַמְלָאכִים בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהו"ה
 מִמְקוּמוֹ, יֵשׁ אַחֲרִים
 בְּגִימְטְרִיאֹת שְׁאִין לָהֶם חֻשְׁבֹן,
 מְשׁוּם שֶׁהֶם פְּרַפְרָאוֹת לְחַכְמָה
 שְׁאִין לָהּ סוּף, הַתְּמוּרוֹת אֵלוֹ
 אֲלֵפָא בֵּיתוֹת, כְּמוֹ כּוּז"ו
 בּמוכס"ז כּוּז"ו, שֶׁהֵן תְּמוּרוֹת
 יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, וְיֵשׁ
 תְּמוּרוֹת אַחֲרוֹת מִפְּמָה מִינִים.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: וְהָרִי כְּתוּב אָנִי
 יְהו"ה לֹא שְׁנִיתִי? אָמַר לוֹ: בְּנִי,
 אוֹי לְבָנִי הָעוֹלָם שֶׁהֶם אֲטוּמִי לֵב,
 שְׁחוּשְׁבִים שְׁיודְעִים וְלֹא יוֹדְעִים,
 וְדָאִי אָנִי, הִיא הַשְׂכִּינָה. זֶהוּ
 שְׁפָתוֹב וַיִּסְרְתִי אֶתְכֶם אֶף אָנִי,
 הִיא לֹא מְשַׁתְּנָה וְאִינָה תְּמוּרָה
 מִמֶּנּוּ בְּאַחַר, וְהוּא לֹא מְשַׁתְּנָה
 וְלֹא מְסַתְּרִי מִמֶּנּוּ, אָבָל אֶל
 הַרְשָׁעִים מְשַׁתְּנָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא וּמְסַתְּרִי מֵהֶם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
 אֲסַתִּירָה פְּנֵי מַהֶם אֲרָאָה מָה

אחרייתם, ולמה? בגלל פי דור תהפוכות המה בנים לא אמוץ בם.

מיד קמו כל החברים ששמעו את הדברים הללו, ונשקו אותו על ראשו, ואמרו, אלו לא באנו לעולם אלא לשמע את זה - דינו, שודאי הקדוש ברוך הוא ושכינתו לא משתנים זה מזה, אבל לאחרים משתנה ומסתתר בכמה לבושים, ובכמה פסויים, ובכמה קלפות, ומשום זה אמר שלמה, עליו השלום, אל גנת אגוז ירדתי, שהוא היה יודע את כל הקלפות, ומשום זה לא השאיר אפלו מיני כשוף שלא ידע, משום שידע (לדעת) את הקלפות, והרועה הנאמן ישבר את כל הקלפות, ומוציא משם המת, שהוא יהו"ה, לארבעת צדדי האגוז, (שהם תהו ובהו וחשך ותהום), ומפרנס ממנו את אותה חולה שהיא אדנ"י, שבקלפות הללו שבאגוז, שהם תהו ובהו וחשך ותהום, אמר אסתירה פני מהם, ויש שנויים אחרים לטוב לכל אחד כפי מעשיו. לפעמים מתגלה להם בדמות אריה, זהו שפתוב אריה שאג מי לא ירא, לפעמים בדמות שור, זהו שפתוב בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו, ולפעמים בדמות נשר, זהו שפתוב כנשר יעיר קנו, ופעמים בדמות אדם זקן, כמו שנדמה לאלו, שאמרו זה אלי ואנוהו, שהוא היה מתדמה להם בדמות זקן, ונאמר בהם (ב) ויניקוהו דבש מסלע ושמן מחלמיש צור, אבל לאלו שתלויים ממנו ומשכינתו, לא משתנה לעולם.

ואתן התמורות הן סוד היבום, שנאמר בה ביבמה על הגאלה ועל התמורה, לקיים כל דבר, שלף איש נעלו ונתן לרעהו,

ואמאי בגין פי דור תהפוכות המה בנים לא אמוץ בם.

מיד קמו פלהו חבריא דשמעו מלין אלין, ונשקו ליה על רישיה, ואמרו אלו לא אתינא לעלמא אלא למשמע דא דינו, דודאי קודשא בריך הוא ושכינתיה לא אשתני דא מן דא, אבל לגבי אתרנין אשתני ואסתתר, בכמה לבושין, ובכמה פסויין, ובכמה קליפין, ובגין דא אמר שלמה עליו השלום (שירויא) אל גנת אגוז ירדתי, דאיהו הוה ידע בקליפין פלהו, ובגין דא לא שביק אפילו מיני דכשוף דלא ידע, בגין דיידע (ג"א למידע) בקליפין. ורעיא מהימנא איהו תבר פל קליפין, ונפיק מתמן מוחא דאיהו יהו"ה לארבע סטרי דאגוזא, (דאינון תהו ובהו וחשך ותהום), ומפרנס מגיה לההיא חולה דאיהי אדנ"י, דבאלין קליפין די באגוז דאינון תהו ובהו וחשך ותהום אמר (דברים לב) אסתירה פני מהם, ואית שנויין אוחרנין לטב לכל חד פנים עובדיה. (דף עב ע"א) זמנין אתגליא לון בדמות אריה, הדא הוא דכתיב (עמוס ג ח) אריה שאג מי לא ירא, זמנין בדיוקנא דשור, הדא הוא דכתיב (דברים לג) בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו, וזמנין בדיוקנא דנשר, הדא הוא דכתיב (שם לב) כנשר יעיר קנו, וזמנין בדיוקנא דאדם סבא, כמה דאתדמיא לאלין דאמרי זה אלי ואנוהו (שמות טו ב). דאיהו הוה אתדמיין לון בדמות סבא, ואתמר בהו (ג"א ביה) (דברים לב) ויניקוהו דבש מסלע ושמן מחלמיש צור, אבל לאלין דתליין מגיה ומשכינתיה לא אשתני לעולם.

ואינון תמורות אינון רזא דיבום, דאתמר בה ביבמה (רות ד ז) על הגאלה ועל

באותה נעל שנתן לרעהו יש תמורה ושנוי רצון, ושם צריך שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה לקיים כל דבר, הנעל הוא הגוף.

ולכמה בחליצת נעל שנתן לרעהו יש תמורה ושנוי? אמר זקן אחד: רבי רבי, אל תאמר כך, אלא למה חליצה בנעל? אלא היא הקלפה להסתתר בה להנצל ממנו, ולא נודע אל המקטרגים שלו, ובחליצה של נעל חולץ לו י"ה, ומשום זה שלף איש נעלו ונתן לרעהו, נעל ו', גן נעל, שהוא בן י"ה, להפנס בין ו"ה, וזהו חלץ י"ה.

ובמשה נאמר של נעליך מעל רגליך, זה בהפך של אחרים, שלא צריך להראות לפני השכינה עם קלפה, וסוד הדבר - פי אין לבא אל שער המלך בלבוש שק, ולאבות לא נראה אלא בנעלים, זהו שכתוב מה יפנו פעמיך בנעלים בת נדיב, אבל למשה בלי כסוי כלל, וסוד הדבר - וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא"ל שד"י ושמי יהו"ה לא נודעתי להם, ובמשה נאמר ואמרתי ל"י מה שמ"ו מ"ה אומר אליהם.

ועוד, למה צריך חליצה בנעל באשה? משום שמי שימות בלי בן, הוא קשור ברגלו ליבם, וסוד הדבר - הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב, וכדי שלא ימית אותו הנחש שהוא כרוף על עקבו, צריך לחלץ לגבי נעל של אשה, ונפטר ממנו אותו הנחש. והב"ל על אותה טפה, שהיא י', שפרחה מיצקב למקומו, ויצקב בגלל זה קנה ממנו את הבכורה, להחזיר י' למקומה, שהיא טפה בכורה, שבה חטא אדם ופרחה ממנו, ונשאר יחיד בלי עזר,

התמורה, לקיים כל דבר שלף איש נעלו ונתן לרעהו, בההוא נעל דנתן לרעהו אית תמורה, ושנוי רצון, ותמן צריך שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה לקיים כל דבר, נעל איהו גופא. ואמאי בחליצת נעל דנתן לרעהו אית תמורה ושנוי, אמר סבא חדא, רבי רבי, לא תימא הכי, אלא אמאי חליצה בנעל, אלא איהו קליפה לאתטמרא בה לאשתזבא מניה, ולא אשתמודע לגבי מקטרגין דיליה, ובחליצה דנעל חלץ ליה י"ה, ובגין דא שלף איש נעלו ונתן לרעהו, נעל ו', גן נעל, דאיהו בן י"ה, לאעלא בין ו"ה, ודא איהו חלץ י"ה.

ובמשה אתמר ביה (שמות ג ה) של נעליך מעל רגליך, דא בהפוכא דאחרנין, דלא צריך לאתחזיא קדם שכינתא בקליפה, ורזא דמלה פי אין לבא אל שער המלך בלבוש שק (אסתר ד ב), ולגבי אבהן לא אתחזיא אלא בנעלים, הדא הוא דכתיב (שיר ז ב) מה יפנו פעמיך בנעלים בת נדיב, אבל לגבי משה בלא פסויה כלל, ורזא דמלה וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא"ל שד"י, ושמי יהו"ה לא נודעתי להם (שמות ו א), ומשה אתמר ביה (שם ג יג) ואמרתי ל"י מ"ה שמ"ו מ"ה אומר אליהם.

ועוד אמאי צריך חליצה בנעל באשה, בגין דמאן דימות בלא בר איהו קשיר ברגליה דיבם, ורזא דמלה הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב (בראשית ג יד), ובגין דלא ימית ליה חו"א דאיהו פרוף על עקבו, צריך לחלוץ לגבי נעל דאתתא, ואתפטר ההוא חו"א מניה. ובכ"ל על ההיא טפה דאיהי י' דפרח מן יצקב לאתריה, ויצקב בגין דא קנה מניה בכרותא, לאחזרא י' לאתריה, דאיהי טפה בוכרא, דבה חטא אדם, ופרח מניה ואשתאר

ומשום זה אָמר לָמה איִראַ בימי רַע עוֹן עֲקָבִי יְסוּפְנִי, ומשום זה הביא הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון שלש פעמים בגלגול. זהו שפְּתוּב הֵן כָּל אֵלֶּה יִפְעַל א"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר, וְזֶהוּ שְׁנוֵי מְקוֹם וְשְׁנוֵי הַשֵּׁם וְשְׁנוֵי מַעֲשֵׂה. וְעַל אוֹתָהּ טָפָה נֶאֱמַר בָּהּ מָה יָפוּ פְּעָמֶיךָ בְּנַעֲלִים בֵּת נָדִיב, וּנְדַבְקָה בְּיַעֲקֹב, וְהוֹצִיאָה מִמֶּנּוּ שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבָטִים. זהו שפְּתוּב שְׁבָטֵי י"ה עֲדוֹת לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אָדָם יִשְׂרָאֵל, וּבְאוֹתוֹ זְמַן הַרְוִיחַ יַעֲקֹב מָה שֶׁאֲבָד, שֶׁהוּא י' מֵיַעֲקֹב. זהו שפְּתוּב לֹא יַעֲקֹב יֵאָמַר עוֹד שְׂמֶךְ פִּי אִם יִשְׂרָאֵל. בְּאַבְרָהָם הִצִּיל מִסַּס מוֹת, חֲטָאוּ שֶׁל אָדָם, גִּיהֶנָּם, נַחֵשׁ, אֶשֶׁת זְנוּנִים שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ לֹא תִנָּאֵף. בְּיִצְחָק הִצִּיל מֵאֵל אַחַר שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ לֹא תִרְצַח. בְּיַעֲקֹב מֵצֵא מְקוֹם לְהֵינִיךְ (לְנִחֻת) בְּנִי, וְזֶה שְׁנוֵי מְקוֹם, וְאֵין אַחַד מֵהֶם שְׁלֹא נִכְלָל בְּשִׁלְשָׁה, לְקַיֵּם הֵן כָּל אֵלֶּה יִפְעַל א"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר.

קָם זֶקֶן וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, בְּמָה הַקִּימוֹת הַסּוּדוֹת שֶׁל יְבוּם וְחִלְצָה, שְׁתֵּרֵי בְרוּר הַדְּבָר שֶׁמַּעֲתִי? אָמַר לוֹ: מָה שֶׁשִּׁמְעֶתָ אָמַר. אָמַר: וְדַאי בְּסוּד הַיְבוּם מֵצָאָה מְקוֹם אוֹתָהּ נִשְׁמָה עֲרִטִילָאִית, זֶהוּ שְׁפָתוֹב גַּם צְפוּר מֵצָאָה בֵּית, וְזוֹ הַנֶּפֶשׁ שֶׁבָּאָה בְּגִלְגוּל פְּעַם רִאשׁוֹנָה, וְדָרוּר קֵן לָהּ - זוֹ רוּחַ שֶׁבָּאָה בְּגִלְגוּל פְּעַם שְׁנִיָּה, אֲשֶׁר שֶׁתָּה אֶפְרוּחִיהָ - זוֹ נִשְׁמָה שֶׁבָּאָה בְּגִלְגוּל פְּעַם שְׁלִישִׁית, וּמִמֶּנָּה יוֹצְאִים אֶפְרוּחִים שֶׁהֵם בְּנִים, וּבְסוּד הַיְבוּם כָּל הַשֵּׁלֶשׁ יוֹרְדִים בְּכַת אַחַת, זֶהוּ שְׁפָתוֹב אִם לְשִׁים אֵלֶּי לָבוֹ, רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ אֵלָיו

אָמַר רַבִּי רַבִּי בְּמָאי אוּקְיָמְתָא סוּד יְבוּם וְחִלְצָה, דְּהָא בְּרִירָא דְמִלָּה שְׁמַעְנָא, אָמַר לִיה מָה דְשִׁמְעֶתָ אִימָא, אָמַר וְדַאי בְּרִירָא דִיבּוּם אֲשִׁפַּח אֲתָרָא הֵיאָה נִשְׁמָתָא עֲרִטִילָאָה, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים פד ד) גַּם צְפוּר מֵצָאָה בֵּית, וְדַאי נִפְשׁ דְּאֲתִיָּא בְּגִלְגוּל זְמַנָּא קְדָמָאָה, וְדָרוּר קֵן לָהּ (שם), דְּאִי רוּחָא דְּאֲתִיָּא בְּגִלְגוּלָא זְמַנָּא תְּנִינָא, אֲשֶׁר שֶׁתָּה אֶפְרוּחִיהָ (שם), דְּאִי נִשְׁמָתָא דְּאֲתִיָּא בְּגִלְגוּלָא זְמַנָּא תְּלִיתָאָה, וּמִינָּה נִפְקִין

יְחִיד בְּלֹא עֶזֶר, וּבְגִין דָּא אָמַר (תהלים מט ו) לָמָּה אִירָא בִימֵי רַע עוֹן עֲקָבִי יְסוּפְנִי, וּבְגִין דָּא אִיתִי לִיה קוּדְשָׁא בְּרִירָא הוּא תְּלִית זְמַנִּין לְאָדָם קְדָמָאָה בְּגִלְגוּלָא, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (איוב לג כט) הֵן כָּל אֵלֶּה יִפְעַל א"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר, וְדַאי אִיהוּ שְׁנוֵי מְקוֹם וְשְׁנוֵי הַשֵּׁם וְשְׁנוֵי מַעֲשֵׂה.

וְעַל הֵיאָה טָפָה אֲתָמַר בָּהּ (שיר ז ב) מָה יָפוּ פְּעָמֶיךָ בְּנַעֲלִים בֵּת נָדִיב, וְאֲתִדְבַּקְתָּ בְּיַעֲקֹב, וְאֲפִיקְתָּ מִנִּיהָ י"ב שְׁבָטִין, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים קכב ד) שְׁבָטֵי י"ה עֲדוֹת לְיִשְׂרָאֵל, דְּאֲתָמַר בִּיה אָדָם יִשְׂרָאֵל, וּבְהֵיאָה זְמַנָּא רוּחַ יַעֲקֹב מָה דְּאָבִיד דְּאִיהוּ י' מֵיַעֲקֹב, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (בראשית לב כט) לֹא יַעֲקֹב יֵאָמַר עוֹד שְׂמֶךְ פִּי אִם יִשְׂרָאֵל.

בְּאַבְרָהָם שְׂזִיב מִסַּס הַמוֹת, חוּבָא דְאָדָם, גִּיהֶנָּם, נַחֵשׁ, אֶשֶׁת זְנוּנִים דְּאֲתָמַר בִּיה (שמות כ"ד) לֹא תִנָּאֵף. בְּיִצְחָק שְׂזִיב מֵאֵל אַחַר דְּאֲתָמַר בִּיה (שם יג) לֹא תִרְצַח. בְּיַעֲקֹב אֲשִׁפַּח אֲתָר לְיִנְקָא (ג"א לְנִקְאָה) בְּנוֹי, וְדַאי שְׁנוֵי מְקוֹם, וְלִית חַד מִנִּיהוּ דְּלֹא אֲתַפְּלִיל בְּתַלְתָּא, לְקִיּוּמָא הֵן כָּל אֵלֶּה יִפְעַל א"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר (איוב לג כט).

קָם סָבָא וְאָמַר רַבִּי רַבִּי בְּמָאי אוּקְיָמְתָא סוּד יְבוּם וְחִלְצָה, דְּהָא בְּרִירָא דְמִלָּה שְׁמַעְנָא, אָמַר לִיה מָה דְשִׁמְעֶתָ אִימָא, אָמַר וְדַאי בְּרִירָא דִיבּוּם אֲשִׁפַּח אֲתָרָא הֵיאָה נִשְׁמָתָא עֲרִטִילָאָה, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים פד ד) גַּם צְפוּר מֵצָאָה בֵּית, וְדַאי נִפְשׁ דְּאֲתִיָּא בְּגִלְגוּל זְמַנָּא קְדָמָאָה, וְדָרוּר קֵן לָהּ (שם), דְּאִי רוּחָא דְּאֲתִיָּא בְּגִלְגוּלָא זְמַנָּא תְּנִינָא, אֲשֶׁר שֶׁתָּה אֶפְרוּחִיהָ (שם), דְּאִי נִשְׁמָתָא דְּאֲתִיָּא בְּגִלְגוּלָא זְמַנָּא תְּלִיתָאָה, וּמִינָּה נִפְקִין

יֵאָסֶף. לְבוּ שֵׁשׁ הַנֶּפֶשׁ, הָרוּחַ
בְּכַנְפֵי רֵאָה, הַנִּשְׁמָה בַמַּח, וְכֻלָּם
אֶחָד בְּקֶשֶׁר אֶחָד, אֲבָל הַחֲלִיצָה
מִצִּילָה אוֹתָהּ נִשְׁמָה וְרוּחַ וְנֶפֶשׁ,
שֵׁהֶם קְשׁוּרִים בְּשִׁלְשָׁה קְשָׁרִים
שֶׁל הַנֶּחֱשׁ, וְסוּד הַדְּבָר - נִפְשָׁנוּ
כְּצִפּוֹר נִמְלָטָה מִפֶּחַח יוֹקְשִׁים הַפֶּחַח
נִשְׁבַּר וְאֶנְחָנוּ נִמְלָטָנוּ. קָם רַבִּי
שִׁמְעוֹן כְּדֵי לִנְשָׁק אוֹתוֹ, פָּרַח מִיַּד
וְלֹא נִרְאָה.

תקון עשרים ושמונה

בְּרֵאשִׁית, בּוּ שֶׁלֶשׁ מִצְוֹת,
הָאֶחָת - יִרְאֵת יְהו"ה כְּמוֹ זֶה:
בְּרֵאשִׁית יִרְאֵת בְּשִׁית, וְהָרִי
פִּרְשׁוּהוּ. הַשְּׁנִיָּה - בְּרִית כְּמוֹ זֶה:
בְּרֵאשִׁית בְּרִית א"ש. שְׁלִישִׁית
- שֶׁבֶת כְּמוֹ זֶה: שְׁבִית יִרְאֵת.

מִצְוָה רֵאשׁוֹנָה יִרְאֵת יְהו"ה,
עָלֶיהָ נֶאֱמַר יִרְאֵת יְהו"ה הִיא
אוֹצְרוֹ, וְעוֹד נֶאֱמַר בָּהּ יִרְאֵת
יְהו"ה רֵאשִׁית דְּעַת, רֵאשִׁית
חֻכְמָה יִרְאֵת יְהו"ה, וּבְיָדָי מִי
שֶׁאֵין בּוֹ יִרְאָה, שֶׁהִיא אוֹצֵר, אֵין
שֵׁם חֻכְמָה. הָאוֹצֵר שֶׁל הַחֻכְמָה
הַזֶּה הִיא ב'. וּבִתְקוּן אֶחָד,
בְּרֵאשִׁית ב' רֵאשִׁית, נִקְדָּה
בְּהִיכְלוֹ, עָלֶיהָ נֶאֱמַר גֵּן נְעוּל
אֶחָתִי כֻלָּה גֵּל נְעוּל מְעִין חֲתוּם,
הַגֵּן הוּא תוֹרָה שֶׁבְּכֻתָּב, שֶׁהוּא
גֵּין סְדָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה, גֵּל הוּא
תוֹרָה שֶׁבְּעַל פִּה, וּשְׁנִיָּה ב'
מִבְּרֵאשִׁית, מְעִין חֲתוּם זֶה רֵאשִׁית
נִקְדָּה בְּהִיכְלוֹ.

וּבְמָה הוּא חֲתוּם? בְּאוֹת ו',
וְנִעֲשִׂית ב' עִם הַחֲתִימָה שֶׁל ו'
ם, מַה שֶׁהִיא ב' נִעֲשֶׂתָה ם, יֵין
סְתוּם וְחֲתוּם, יֵינָה שֶׁל תּוֹרָה
סְתוּם וְחֲתוּם שֶׁלֹּא יִכְנָס נְכָרִי
לָשֵׁם, וְזֶה יֵין הַמְּשֻׁר בְּעֶנְבֵי

אֶפְרוּחִין דְּאֵינוּן בְּנִין, וּבְרָזָא דִּיבּוּם כְּלֵהוּ תְּלַת
נְחִתִין בְּבַת אַחַת, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (איוב לד
י) אִם יֵשִׁים אֱלֹוֹ לְבוּ רִחוּ וְנִשְׁמָתוּ (דף עב
ב) אֱלֹוֹ יֵאָסוּף, לְבוּ דְתַמָּן נֶפֶשׁ, רוּחַ בְּכַנְפֵי
רֵיָאָה, נִשְׁמָתָא בְּמוֹחָא, וְכֻלָּהוּ חַד בְּקֶשֶׁרָא
חֵדָא, אֲבָל חֲלִיצָה אִיהִי שְׁזַבַת הִיא נִשְׁמָתָא
וְרוּחָא וְנֶפֶשָׁא דְאֵינוּן קְטִירִין בְּתַלַת קְשׁוּרִין
דְּחוּזָא, וְרָזָא דְמַלְתָּה נִפְשָׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלָטָה מִפֶּחַח
יוֹקְשִׁים הַפֶּחַח נִשְׁבַּר וְאֶנְחָנוּ נִמְלָטָנוּ (תהלים קכד
ז), קָם רַבִּי שִׁמְעוֹן כְּדֵי לִנְשָׁקָא לִיה, פָּרַח מִיַּד
וְלֹא אֶתְחַזִּי.

(תקון כ"ז גרפס בהקדמה כי שם ביתו).

תקוּנָא עֲשָׂרִין וְתַמְנִיא

בְּרֵאשִׁית בִּיה תְּלַת פְּקוּדִין, חַד יִרְאֵת יְהו"ה
פְּגוּוּנָא דָא בְּרֵאשִׁית יִרְאֵת בְּשִׁית
וְהָא אוּקְמוּהוּ, תְּנַיִנָא בְּרִית פְּגוּוּנָא דָא
בְּרֵאשִׁית בְּרִית א"ש, תְּלִיתָאָה שֶׁבֶת פְּגוּוּנָא
דָא שְׁבִית יִרְאֵת.

פְּקוּדָא קְדָמָאָה יִרְאֵת יְהו"ה, עָלֶיהָ
אֶתְמַר (ישעיה לג ו) יִרְאֵת יְהו"ה הִיא
אוֹצְרוֹ, וְעוֹד אֶתְמַר בָּהּ (משלי א ז) יִרְאֵת יְהו"ה
רֵאשִׁית דְּעַת, רֵאשִׁית חֻכְמָה יִרְאֵת
יְהו"ה (תהלים קיא ז). וּבְיָדָי מִי
דְּאִיהוּ אוֹצֵר, לִית תַּמָּן חֻכְמָה, אוֹצְרָא דְהָאִי
חֻכְמָה אִיהִי ב', וּבִתְקוּנָא אֶתְרָא בְּרֵאשִׁית ב'
רֵאשִׁית, נִקְוּדָה בְּהִיכְלֵיהָ, עָלֶיהָ אֶתְמַר (שיר ד
י) גֵּן נְעוּל אֶחָתִי כֻלָּה גֵּל נְעוּל מְעִין חֲתוּם,
גֵּן אִיהוּ אוּרִיָּתָא דְבְּכֻתָּב, דְּאִיהוּ גֵּין סְדָרִים
דְּאוּרִיָּתָא, גֵּל אִיהוּ אוּרִיָּתָא דְבְּעַל פִּה,
וְתוֹרִיהוּ ב' מִבְּרֵאשִׁית, מְעִין חֲתוּם דָּא רֵאשִׁית
נִקְוּדָה בְּהִיכְלֵיהָ.

וּבְמָאִי אִיהוּ חֲתוּם, בְּאוֹת ו', וְאֶתְעַבִּידַת ב' עִם חֲתִימוֹ דו' ם, מַה דְּהִנְהוּ
ב' אֶתְעַבִּידַת ם, יֵין סְתוּם וְחֲתוּם, יֵינָא דְאוּרִיָּתָא סְתִים וְחֲתִים

מששת ימי בראשית, ולא לחנם תקנו בעלי המשנה, חתימת זין שלא התנסף ויתערב בצד האחר, ועל היין הזה נאמר לא עשה כן לכל גוי ומשפטים כל ידעום, כ"ן ודאי ז"ן, שבעים הפנים של התורה, ועליהם נאמר סוד יהו"ה ליראיו.

הקנקן של היין הזה זה לבו של אדם, שאם הוא קנקן חדש והתנסף ביין נסף, שהוא יצר הרע, צריך שלש פעמים הדחה, והן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר, ולא לחנם תקנו כוס של ברכה אף כף הדחה ושטיפה, הדחה מבפנים ושטיפה מבחוץ, להיות תוכו כבדו, וסוד הדבר - וטהרו וקדשו, וכאשר הקנקן, שהוא לב זך מבפנים ומבחוץ, שורה שם חכמה, שנאמר בה יהו"ה קנני ראשית דרכו, קנני הוא קנקן ודאי, ואם הקנקן הזה הוא זך, נאמר בו ונקה, ואם לאו, לא ינקה כל הנגע בה.

וקנקן של אדם זו האשה, והוא כוס, כף צריכה שטיפה והדחה, אם היא כוס של ברכה, ועליה נאמר, להניח ברכה אל ביתך, ואם לאו, נקראת כוס התרעלה, ועל היין שלה נאמר תנו שכר לאובד ויין למרי נפש וכו'. השדים שלה הן אשכולות מרורות, אבל היין של כוס של ברכה עליו נאמר ויין ישמח לבב אנוש, ששם פקודי יהו"ה ישרים משמחי לב, שהם האשכולות שלה.

תקון עשרים ותשעה

בראשית ברא אלהי"ם, ב' נקדה בהיכלו, עליה נאמר גן נעול

בראשית ברא אלהי"ם, ב' נקודה בהיכליה, עליה אתמר (שיר ד יב) גן

דלא יעול נוכראָה תמן, ודא זין המשומר בענביו מששת ימי בראשית, ולא למגנא תקינו מארי מתניתין, חתימת זין דלא יתנסף ויתערב בסטרא אחרא, ועל האי זין אתמר (תהלים קמו יב) לא עשה כן לכל גוי ומשפטים כל ידעום, כ"ן ודאי ז"ן שבעיין אנפין דאורייתא, ועלייהו אתמר (שם כה יד) סוד יהו"ה ליריאיו.

קנקן דהאי ז"ן דא לבא דבר נש, אם הוא קנקנא חדתא ואתנסף ביין נסף דאיהו יצרא בישא, צריך תלתא זמנין הדחה, והן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר (איוב לג כט), ולא למגנא תקינו כוס דברכה אוף הכי הדחה ושטיפה, הדחה מבפנים שטיפה מבחוץ, למהוי תוכו כבדו, ורזא דמלה וטהרו וקדשו (ויקרא טז יט), וכד איהו קנקן דאיהו לבא דכיא מלגאו ומלבר, שריא תמן חכמה, דאתמר בה (משלי ח כב) יהו"ה קנני ראשית דרכו קנני איהו קנקן ודאי, ואם האי קנקן איהו דכיא, אתמר ביה ונקה, ואם לאו לא ינקה כל הנגע בה (שם ו כט).

וקנקן דבר נש דא אתתא, ואיהו כוס, הכי צריכה שטיפה והדחה, אם היא כוס דברכה, ועלה אתמר (יחזקאל מד ל) להניח ברכה אל ביתך, ואם לאו אתקריאת כוס התרעלה, ויין דילה עליה אתמר (משלי לא ו) תנו שכר לאובד ויין למרי נפש וכו', שדים דילה אינון אשכולות מרורות, אבל זין דכוס דברכה עליה אתמר (תהלים קד טו) ויין ישמח לבב אנוש דתמן פקודי יהו"ה ישרים משמחי לב (שם יט טו), דאינון אשכולות דילה.

תקונא עשרין ותשע

בראשית ברא אלהי"ם, ב' נקודה בהיכליה, עליה אתמר (שיר ד יב) גן

אֲחוֹתֵי כָּלָה גַּל נְעוּל מְעֵיִן חֲתוּם, מֵאֵן
 מְעֵיִן חֲתוּם דָּא נְקוּדָה, מֵאֵן נִיהוּ נְעוּל (ד' ט עג)
 דִּילָּהּ, דָּא ו' דְּסִתִּים לְהִיכָלָא וּבָה אֲתַעְבִּיד
 ם סְתִימָא, אִיהִי ם רַבְתָּא מְלֻסְרַבָּה
 הַמְשֻׁרָה (ישעיה טו), וְהֵאֵי נְקוּדָה עֲלָה אֲתַמַּר (אייב
 כח כא) וְנַעְלָמָה מְעִינֵי כָּל חֵי וּמַעוֹף הַשָּׁמַיִם
 נִסְתַּרְהּ, וְהֵאֵי נְקוּדָה הִזוּ מֵצַד הַיָּמִין
 נְקֻרָתָא אַחְבָּה, וּמֵצַד הַשְּׂמָאל
 נְקֻרָתָא יִרְאָה, וּמֵצַד הָעֲמוּד
 הָאֲמֻצְעֵי נְקֻרָתָא תּוֹרָה, וְהִיא
 מְצוּהָ, שְׁהַעֲמוּד הָאֲמֻצְעֵי כּוֹלֵל
 אֶת שְׁנֵיהֶם, מִשׁוּם שְׁהוּ כּוֹלֵל אֶת
 י"ה, שְׁהֵם לְיָמִין וּלְשְׂמָאל, וְהוּ
 בְּאֲמֻצְעֵי כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם,
 וְהַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה מְצוּהָ
 הַכּוֹלֵלָה מְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, הִיא
 נְקֻרָתָא י' מֵצַד הַחֲכָמָה, ה' מֵצַד
 הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, וְנְקֻרָתָא תּוֹרָה
 מֵהַצַּד שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעֵי. זֶהוּ
 שְׁפָתוֹב יְהו"ה קִנְיֵי רֵאשִׁית דְּרָכּוֹ,
 דְּרָכּוֹ דְּרָךְ ו', קִנְיֵי שְׁהוּא הִקְן
 שְׁלָה, וּמִשׁוּם שְׁהִיא כּוֹלֵלָה מְכַל
 הָאֲרַבְעֵי, נְקֻרָתָא מְצוּהָ. מ"ץ
 בְּאוֹתִיּוֹת א"ת ב"ש הוּא י"ה, י"ם
 ה"ץ, וּבָה כּוֹלֵלִים מְצוּוֹת עֲשֵׂה
 וְלֹא תַעֲשֶׂה. הַמְצוּוֹת שֶׁל לֹא
 תַעֲשֶׂה מֵצַד הַדִּין שְׁהוּא אֱלֹהִי"ם,
 שְׁשֵׁם י"ה, וְעֲלִיָּה נְאָמַר זֶה שְׁמִי,
 וְהָרִי פְּרִשׁוּהוּ. מְצוּוֹת עֲשֵׂה מֵצַד
 הַיָּמִין שְׁהוּא רַחֲמִים, שְׁכּוֹלֵלִים
 בְּאַבְרָהָם, וְעֲלִיָּהֶם נְאָמַר בְּרוּךְ
 רַחֲם תִּזְכּוֹר.

קָם זְקוּן אַחַד מֵאַחַר הַצַּל (הַכְּתֵל)
 וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, מְנוּרָה הַקְדוּשָׁה,
 קוּם הַדֶּלֶק נֵר שְׁהִיא מְצוּהָ,
 הַשְּׂכִינָה הַקְדוּשָׁה, שְׁעֲלִיָּה נְאָמַר
 אֲשׁ תְּמִיד תִּהְיֶה עַל הַמְּזֻבָּח לֹא
 תִּכָּבֵה, וְעֲלִיָּה נְאָמַר לְהַעֲלֵת נֵר
 תְּמִיד, נֵר יְהו"ה נְקֻרָתָא וְדָאֵי,
 הָאוּר שְׁמַאֲרָה בּוּ נִשְׁמַת אָדָם,
 קוּם הַדֶּלֶק בְּהָ.

נֵר יְהו"ה אֲתַקְרִיאַת וְדָאֵי, אוּר דְּנִהִיר בֵּיהּ נִשְׁמַת אָדָם, קוּם אֲדִלִיק בְּהָ.

נְעוּל אֲחוֹתֵי כָּלָה גַּל נְעוּל מְעֵיִן חֲתוּם, מֵאֵן
 מְעֵיִן חֲתוּם דָּא נְקוּדָה, מֵאֵן נִיהוּ נְעוּל (ד' ט עג)
 דִּילָּהּ, דָּא ו' דְּסִתִּים לְהִיכָלָא וּבָה אֲתַעְבִּיד
 ם סְתִימָא, אִיהִי ם רַבְתָּא מְלֻסְרַבָּה
 הַמְשֻׁרָה (ישעיה טו), וְהֵאֵי נְקוּדָה עֲלָה אֲתַמַּר (אייב
 כח כא) וְנַעְלָמָה מְעִינֵי כָּל חֵי וּמַעוֹף הַשָּׁמַיִם
 נִסְתַּרְהּ, וְהֵאֵי נְקוּדָה הִזוּ מֵצַד הַיָּמִין
 נְקֻרָתָא אַחְבָּה, וּמֵצַד הַשְּׂמָאל
 נְקֻרָתָא יִרְאָה, וּמֵצַד הָעֲמוּד
 הָאֲמֻצְעֵי נְקֻרָתָא תּוֹרָה, וְהִיא
 מְצוּהָ, שְׁהַעֲמוּד הָאֲמֻצְעֵי כּוֹלֵל
 אֶת שְׁנֵיהֶם, מִשׁוּם שְׁהוּ כּוֹלֵל אֶת
 י"ה, שְׁהֵם לְיָמִין וּלְשְׂמָאל, וְהוּ
 בְּאֲמֻצְעֵי כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם,
 וְהַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה מְצוּהָ
 הַכּוֹלֵלָה מְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, הִיא
 נְקֻרָתָא י' מֵצַד הַחֲכָמָה, ה' מֵצַד
 הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, וְנְקֻרָתָא תּוֹרָה
 מֵהַצַּד שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעֵי. זֶהוּ
 שְׁפָתוֹב יְהו"ה קִנְיֵי רֵאשִׁית דְּרָכּוֹ,
 דְּרָכּוֹ דְּרָךְ ו', קִנְיֵי שְׁהוּא הִקְן
 שְׁלָה, וּמִשׁוּם שְׁהִיא כּוֹלֵלָה מְכַל
 הָאֲרַבְעֵי, נְקֻרָתָא מְצוּהָ. מ"ץ
 בְּאוֹתִיּוֹת א"ת ב"ש הוּא י"ה, י"ם
 ה"ץ, וּבָה כּוֹלֵלִים מְצוּוֹת עֲשֵׂה
 וְלֹא תַעֲשֶׂה. הַמְצוּוֹת שֶׁל לֹא
 תַעֲשֶׂה מֵצַד הַדִּין שְׁהוּא אֱלֹהִי"ם,
 שְׁשֵׁם י"ה, וְעֲלִיָּה נְאָמַר זֶה שְׁמִי,
 וְהָרִי פְּרִשׁוּהוּ. מְצוּוֹת עֲשֵׂה מֵצַד
 הַיָּמִין שְׁהוּא רַחֲמִים, שְׁכּוֹלֵלִים
 בְּאַבְרָהָם, וְעֲלִיָּהֶם נְאָמַר בְּרוּךְ
 רַחֲם תִּזְכּוֹר.

קָם סָבָא חַד מִבְּתַר טוּלָא (כּוֹתְלָא), וְאָמַר רַבִּי
 רַבִּי בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, קוּם אֲדִלִיק שְׁרָגָא
 דְּאִיהִי מְצוּהָ, שְׁכִינְתָּא קְדִישָׁא, דְּעֲלָה
 אֲתַמַּר (ויקרא ו) אֲשׁ תְּמִיד תִּהְיֶה עַל הַמְּזֻבָּח לֹא
 תִּכָּבֵה, וְעֲלָה אֲתַמַּר (שמות כז) לְהַעֲלֵת נֵר תְּמִיד,

נֵר יְהו"ה אֲתַקְרִיאַת וְדָאֵי, אוּר דְּנִהִיר בֵּיהּ נִשְׁמַת אָדָם, קוּם אֲדִלִיק בְּהָ.

קָם רבִי שְׁמַעוֹן עַל רִגְלוֹי, וְיִשָּׁב רָגַע אַחַד וְאָמַר: רַבּוֹן הַעוֹלָמִים, שְׂאֵתָהּ הוּא בַעַל הַמְּלָכִים וּמַגְלָה רוֹזִים, יְהִי רַצוֹנְךָ לְסֹדֵר דְּבָרִים בְּפִי, לְקַיֵּם בִּי אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה, וְאַנְכִי אֶהְיֶה עִם פִּיךָ, שְׁלֵא אֶפְסֵס בְּבוֹשָׁה לְפָנֶיךָ, פִּתַח וְאָמַר.

תקון שְׂרָשִׁים

בְּרֵאשִׁית, מִי הִרְאֵשִׁית? זו חֲכָמָה, זו נִקְדָּה שֶׁל בְּפָנִים, שְׁנֹאמַר בָּהּ כָּל כְּבוֹדָה בַּת מֶלֶךְ פְּנִימָה, וְזו יִרְאֶה שֶׁהִיא מְצוּה רֵאשׁוֹנָה, וְעֲלֶיהָ נֹאמַר יִרְאֵת יְהוָה רֵאשִׁית דַּעַת, וְהִיא רְמוּזָה בְּמֵלֶת בְּרֵאשִׁית, וְיִשׁ יִרְאֶה רַעָה, רְצוּעָה לְהַלְקוֹת אֶת הַרְשָׁעִים, וְהַנִּקְדָּה הַזֶּה הִיא אוֹת שֶׁבַת יוֹמִים טוֹבִים, וְאוֹת שֶׁל תְּפִלִּין וְאוֹת שֶׁל בְּרִית מִלָּה. אוֹתָהּ הִרְצוּעָה הִיא יִרְאֶה רַעָה, הִיא עֲרָלָה. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שְׁמַעְבִּיר אוֹתָהּ מִמְּנוּ, שְׂאִין רְשׁוֹת לְרְצוּעָה לְהַלְקוֹת אוֹתוֹ, וְעַל הַנִּקְדָּה הַזֶּה נֹאמַר מַחְלִלָּהּ מוֹת יוֹמֵת. מַה זֶה מַחְלִלָּהּ? אֵלֶּא מִי שְׁמַכְנִיס רְשׁוֹת זָרָה בְּחֻלְל שְׁלָה, שֶׁהִיא רְשׁוֹת הַיְחִיד, שְׁעָלֶיהָ נֹאמַר וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִיא מִתּוֹךְ הַקְּהָל, כִּי אֵת מִקְדָּשׁ יְהוָה טָמֵא.

וְהַבֵּל נִרְמַז בְּתַבְּהָ הַזֶּה, יִרְאֵה בְּרִי"ת שְׁבִ"ת, כְּמוֹ זֶה: יִרְאֵת בְּרֵאשִׁי"ת, בְּרִי"ת בְּרֵאשִׁית, שְׁבִ"ת בְּרֵאשִׁי"ת, וְהַנִּקְדָּה הַזֶּה הִיא רֵאשִׁית, יְהוָה קִנְיֵי רֵאשִׁית דְּרַפּוֹ, כְּמוֹ זֶה בְּרֵאשִׁית, הַכֹּל הִיא נִקְדָּה אַחַת, הִיא רֵאשִׁית, וְהִיא אוֹת בְּרִית, וְהִיא אוֹת שְׁבַת, וְהִיא יִרְאֵת יְהוָה.

מִי הַחֲלָל שְׁלָה? ב', ו' הוּא בְּעֵלָה, כּוּ הִיא שְׁמוּרָה וְנִסְתָּרָת בְּגִלוּת, זֶהוּ שְׁכַתוֹב הֵיכָּה סְגוּר שֶׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה, כְּמוֹ זֶה סְתוּמָה, וְהָרִי נִתְבָּאָר, וְהַנִּקְדָּה

קָם רבִי שְׁמַעוֹן עַל רִגְלוֹי וְיִתִּיב רִגְעָא חֲדָא וְאָמַר, רַבּוֹן עַלְמִין דְּאַנְתָּ אִיהוּ מְאָרִי מְלַכִּין וְגַלִּי רִזִּין, יְהִיא רַעָא דִּילָךְ לְסֹדְרָא מְלִין בְּפּוֹמָאִי, לְקִיּוּמָא בִּי הִיא קָרָא (שם ד יב) וְאַנְכִי אֶהְיֶה עִם פִּיךָ, דְּלֵא אַעוּל בְּכַסּוּפָא קְדָמְךָ, פִּתַח וְאָמַר.

תקונא תְּלָתִין

בְּרֵאשִׁית מָאן רֵאשִׁית דָּא חֲכָמָה, דָּא נִקְוֵדָה דְּלִגְאוּ, דְּאִתְמַר בָּהּ (תהלים מה יד) כָּל כְּבוֹדָה בַּת מֶלֶךְ פְּנִימָה, וְדָא יִרְאֶה דְּאִיהִי פְקוּדָא קְדָמָא, וְעֲלָה אִתְמַר (משלי א י) יִרְאֵת יְהוָה רֵאשִׁית דַּעַת, וְאִיהִי רְמִיזָא בְּמֵלֶת בְּרֵאשִׁית, וְאִית יִרְאֶה רַעָה רְצוּעָה לְאַלְקָאָה לְחִיּוּבָא, וְהִיא נִקְוֵדָה אִיהִי אוֹת שְׁבַת וְיוֹמִין טְבִין וְאוֹת דְּתְפִלִּין וְאוֹת דְּבְרִית מִלָּה, הִהִיא רְצוּעָה אִיהִי יִרְאֶה רַעָה אִיהִי עֲרָלָה, זְכָאָה אִיהִי מָאן דְּאֵעְבֵּר לָהּ מַנְיָה, דְּלִית לָהּ רְשׁוֹ לְרְצוּעָה לְאַלְקָאָה לִיהִ, וְהִיא נִקְוֵדָה עֲלָה אִתְמַר (שבת לא יד) מַחְלִלָּהּ מוֹת יוֹמֵת, מְאִי מַחְלִלָּהּ אֵלֶּא מָאן דְּאֵעִיל רְשׁוֹ נּוֹכְרָאָה בְּחֻלְל דִּילָהּ דְּאִיהִי רְשׁוֹת הַיְחִיד, דְּעֲלָה אִתְמַר (במדבר יט כ) וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִיא מִתּוֹךְ הַקְּהָל כִּי אֵת מִקְדָּשׁ יְהוָה טָמֵא.

מקדש יהו"ה טמא

זְכָרָא אִתְרְמִיז בְּהִיא תִּיבָה יִרְאֵה בְּרִי"ת שְׁבִ"ת, כְּגוֹוֹנָא דָּא יִרְאֵת בְּרֵאשִׁי"ת, בְּרִי"ת בְּרֵאשִׁי"ת, שְׁבִ"ת בְּרֵאשִׁי"ת, וְהִיא נִקְוֵדָה אִיהִי רֵאשִׁית, יְהוָה קִנְיֵי רֵאשִׁית דְּרַפּוֹ (משלי א כב), כְּגוֹוֹנָא דָּא בְּרֵאשִׁית, כָּלֵא אִיהִי נִקְוֵדָה חֲדָא, אִיהִי רֵאשִׁית, וְאִיהִי אוֹת בְּרִית, וְאִיהִי אוֹת שְׁבַת, וְאִיהִי יִרְאֵת יְהוָה.

מָאן חֲלָל דִּילָהּ ב', ו' אִיהוּ בְּעֵלָה, בִּיהִ אִיהִי נְטִירָא וְסִתִּימָא בְּגִלוּתָא, הֲדָא הוּא דְכִתִּיב (יחזקאל מז א) יְהִיָּה סְגוּר שֶׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה,

היא השביעית פתח על ראשו, וכתר של ספר תורה העטרה על הברית, זו שהיא היום השביעי, יום השבת, שביעי ודאי, ועליו נאמר וביום השבת יפתח, אבל בימות החל גן נעול אחותי כלה. נקראת סתומה באות ו'.

והערצה והפריעה הזו הן כמוץ ותבן של החטה, בימות החל נקראת ה"א, שהוא הכ"ל לה"ב המזבח, להדליק מוץ ותבן, והיא נשארת סלת נקיה, אבל בימים של שבת וימים טובים נקראת י' עטרה על הכל, והבית (והכסא) שלה שלשים ושנים אלהיים של מעשה בראשית, והב' היא כלולה מעשר אמירות בכל צד, ה' הזו נקראת יראה, בין בשבת בין בברית מילה ובין בדין, וכך בכל מצוה.

אלהיים זה הנתיב הראשון, עליו נאמר נתיב לא ידעו עיט ולא שזפתו עין איה. מה זה עין איה? אלא מאותם מלאכים שאומרים איה מקום פבודו להעריצו, פשהיא בנתיב הזה, אין להם בה ידיעה, שהיא נסתרת מחיות המרפבה.

והארץ היתה תהו ובהו, מה זה והארץ היתה תהו ובהו? אלא מי שמוציא מרשות היחיד לרשות הרבים, גורם לשכינה להיות תהו ובהו חשך ותהום, שמתלבשת באותן קלפות, שהן ארבע גליות, ולא עוד, אלא שגורם לה להיות יבשה, תהו, שמתלקת הנקודה מהחלל שלה, שהיא ב', ונשארת יבשה.

הנתיב השני, ורוח אלהיים מרחפת על פני המים. מה זה ורוח? אלא בודאי בזמן שהשכינה יורדת לגלות, הרוח

פגוונא דא ם סתימא, והא אתמר, ונקודה איהי שביעאה תגא על רישיה, תגא דספר תורה, עטרה על ברית, זו דאיהי יום שביעי יום השבת, שביעי ודאי, ועליה אתמר וביום השבת יפתח, אבל ביומין דחול גן נעול אחותי כלה (שיר דים). (דף עג ע"ב) אתקריאת סתימא באות ו'.

והאי ערלה ופריעה אינון כמוץ ותבן דחטה, ביומין דחול אתקריאת ה"א, דאיהו הכ"ל לה"ב המזבח, לאדלקא מוץ ותבן, ואשתארת איהי סלת נקיה, אבל ביומין דשבת ויומין טבין אתקריאת י' עטרה על פלא, וביתא, (נ"א וכסא) דילה, ל"ב אלהיים דעובדא דבראשית, ואיהי ב' פלילא מעשר אמירן בכל סטרא, האי י' אתקריאת יראה, בין בשבת בין בברית מילה בין בדינא והכי בכל פקודא.

אלהיים דא נתיב קדמאה, עליה אתמר (איוב כח ז) נתיב לא ידעו עיט ולא שזפתו עין איה, מאי עין איה, אלא מאינון מלאכין דאמירן איה מקום פבודו להעריצו, פד איהי בהאי נתיב לית לון ידיעה בה, דאיהי סתירא מחיון דמרפבתא.

והארץ היתה תהו ובהו (בראשית א ב), מאי והארץ היתה תהו ובהו, אלא מאן דאפיק מרשות היחיד לרשות הרבים גרים לשכינתא, למהוי תהו ובהו חשך ותהום, דאתלבשת באינון קליפין, דאינון ארבע גליות, ולא עוד אלא דגרים לה למהוי יבשה תהו, דאסתלקת נקודה מחלל דילה דאיהי ב', ואשתארת יבישה.

נתיב תננינא, ורוח אלהיים מרחפת על פני המים (שם), מאי ורוח, אלא בודאי

בזמנא דשכינתא נחתת בגלותא, האי רוח נשיב על אינון דמתעסקי

הזו נושבת על אותם שמתעסקים בתורה, משום שהשכינה נמצאת ביניהם, והרוח הזו נעשית קול, ותאמר כף: אותם ישנים ששנה בנחיריהם, סתומי העינים ואתומי הלב, קומו והתעוררו אל השכינה, שיש לכם לב בלי השכל לרעת אותה, והיא ביניכם.

וסוד הדבר - קול אומר קרא, כמו קרא נא ה'יש עונף ואל מי מקדושים תפנה, והיא אומרת מה אקרא, כל הבשר חציר, הכל הם כבהמות שאוכלות חציר, וכל חסדו כציון השדה, כל החסד שעושים, עושים לעצמם. ואפלו כל אלו שמשתדלים בתורה, כל חסד שעושים - לעצמם עושים. באותו זמן ויזכר פי בשר המה רוח הולך ולא ישוב לעולם, וזוהי רוחו של משיח, אוי להם מי שגורמים שילך לו מן העולם ולא ישוב לעולם, שאלו הם שעושים את התורה בפשה, ולא רוצים להשתדל בחכמת הקבלה, וגורמים שמסתלק מעין החכמה, שהיא "ממנה, ונשארת ב' יבשה, אוי להם שגורמים עניות וחרב וביזה והרג ואבדן בעולם, והרוח הזו שמסתלקת היא רוח המשיח, כמו שנתבאר, והיא רוח הקדש, והיא רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה, רוח דעת ויראת יהו"ה.

מצוה שניה, ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, וזו אהבה שהיא אהבת חסד. זהו שפתיב ואהבת עולם אהבתיה על פן משחתיף חסד, ועליה נאמר אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ. יראה נקראת מצד השמאל, ואהבה נקראת מצד הימין.

יש יראה ויש יראה, יש אהבה

באורייתא, בגין שכינתא דאשתפחת בינייהו, והאי רוח אתעביד קלא, ויימא הכי אינון דמיכין דשינתא בחוריהון, סתימין עיינין אטימין דלבא, קומו ואתערו לגבי שכינתא, דאית לכוין לבא בלא סכלתנו למנדע בה, ואיהו ביניכו.

ורזא דמלה קול אומר קרא (ישעיה מ ו), פגון קרא נא ה'יש עונף ואל מי מקדושים תפנה (איוב ח א), והיא אומרת מה אקרא, כל הבשר חציר, כל לא אינון כבעירן דאכלין חציר, וכל חסדו כציון השדה (שם), כל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין, ואפילו כל אינון דמשתדלין באורייתא, כל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין, כההוא זמנא ויזכור פי בשר המה רוח הולך ולא ישוב (תהלים עח ט) לעלמא, ודא איהו רוחא דמשיח, וי לון מאן דגרמין דיזיל ליה מן עלמא ולא יתוב לעלמא, דאלין אינון דעבדין לאורייתא יבשה, ולא בעאן לאשתדלא בחכמה דקבלה, דגרמין דאסתלק נביעו דחכמה דאיהי י' מינה, ואשתארת ב' יבישה, וי לון דגרמין עניותא וחרבא וביזה והרג ואבדן בעלמא, והאי רוח דאסתלק איהו רוח דמשיח כמה דאתמר, ואיהו רוח הקדש, ואיהו רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת יהו"ה (ישעיה יא ב).

פקודא תננינא ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור (בראשית א ג), ודא אהבה דאיהו אהבת חסד, הדא הוא דכתיב (ירמיה לא ב) ואהבת עולם אהבתיה על פן משחתיף חסד, ועלה אתמר (שיר ב ז) אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ, יראה אתקריאת מסטרא דשמאלא, ואהבה אתקריאת מסטרא

אית יראה ואית יראה, אית אהבה ואית אהבה, יראה דדחיל בר נש

וְיֵשׁ אֲהָבָה. יִרְאֶה, שִׁירָא אָדָם מִהֶקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּדִי שְׁלֵא יוֹרֵד מִנְכָסְיוֹ אוֹ כְּדִי שְׁלֵא יָמוּתוּ בְּנָיו בְּחַיָּיו. נִמְצָא שָׁאֵם הִיָּה יוֹרֵד מִנְכָסְיוֹ אוֹ אִם יָמוּתוּ בְּנָיו בְּחַיָּיו, הוּא לֹא הִיָּה יָרָא מִמֶּנּוּ, וּמִשּׁוֹם זֶה הִיָּה אוֹהֵב אוֹתוֹ, הִיָּרְאֶה וְהֶאֱהָבָה הִלְלוּ לֹא שֵׁם אֶת יִרְאֵת יְהוָה וְאֶת הֶאֱהָבָה שְׁלוֹ לְעֶקֶר, אֲבָל אֲהָבָה וִירְאֶה הֶעֱקֵר שְׁלוֹ בֵּין טוֹב וּבֵין רַע, וּמִשּׁוֹם זֶה נִקְרְאוּת הִיָּרְאֶה וְהֶאֱהָבָה הִלְלוּ עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס.

וּמִשּׁוֹם זֶה אָמַר הֶקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַשְּׁבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצִבְאוֹת אוֹ בְּאִילוֹת הַשָּׂדֶה אִם תַּעֲרִירוּ וְאִם תַּעֲזֹרוּ, אֶת הֶאֱהָבָה עַד שְׁתַּחֲפֹץ, שֶׁהִיא אֲהָבָה (שֶׁהִיא רַחֲמִים) בְּלִי פָּרֶס, (עַד שֶׁהוּא יַחֲפֹץ), וְלֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס, שִׁירְאֶה וְאֲהָבָה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס הִיא שֶׁל שְׂפָחָה, וְתַחַת שְׁלוֹשׁ רִגְזָה אֶרֶץ וּגּוֹמֵר תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ וְשְׂפָחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירָתָהּ.

אֱלֹהִים זֶה מִן וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר, הוּא הַנְּתִיב הַשְּׁלִישִׁי, יְהִי אוֹר י"ה אֲנִי"ר, אוֹר י', וְכִשְׁהִנְקֵדָה הִזוּ מִתְעַטְפֹת (מִתְפַּשְׁט) בְּאוֹר הַזֶּה וְנִעֲשִׂית אוֹר, מִכָּאן נִמְשְׁכוּ כָּל הַהֲוִיּוֹת.

קָם זָקֵן אֶחָד, פָּתַח וְאָמַר: יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר, יְהִי אוֹר זֶה הַיָּמִין, וַיְהִי אוֹר זֶה הַשְּׂמָאל, שְׁבָכָל מְקוֹם וַיְהִי הוּא לְשׁוֹן צֶעֶר, וּמִשּׁוֹם כֶּף וַיְהִי הַיּוֹם, שֶׁזָּהוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא שְׂמָאל שֶׁהוּא דָן אֶת דִּין כָּל הָעוֹלָם, וּבִגְלָלָהּ נֹאמַר וַיְהִי אוֹר. וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב, זֶה הָעֲמוּד הַקָּמָצְעִי שֶׁהוּא טוֹב, וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, בֵּין הָאוֹר - זֶה

לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דְּלֹא נְחִית מִנְכָסְיוֹ, אוֹ בְּגִין דְּלֹא יָמוּתוּן בְּנוֹי בְּחַיָּיו, אֲשֶׁתַּפַּח דָּאֵם הָוָה נְחִית מִנְכָסְיוֹ אוֹ אִם יָמוּתוּן בְּנוֹי בְּחַיָּיו דְּלֹא הָוָה דְּחִיל לֵיה, וּבְגִין דָּא הָוָה רַחִים לֵיה, הָאִי יִרְאֶה וְאֲהָבָה לֹא שׁוֹי לְיִרְאֵת יְהוָה וְלֹאֲהָבָה דִּילֵיה לְעֶקֶרָא, אֲבָל רַחֲמֵי וּדְחִילוֹ עֵיקֶרָא דִּילֵיה בֵּין טַב וּבֵין בִּישׁ, וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִיאַת הָאִי יִרְאֶה וְאֲהָבָה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס.

וּבְגִין דָּא אָמַר קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא (שם), הַשְּׁבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצִבְאוֹת אוֹ בְּאִילוֹת הַשָּׂדֶה, אִם תַּעֲרִירוּ וְאִם תַּעֲזֹרוּ אֶת הֶאֱהָבָה עַד שְׁתַּחֲפֹץ, דָּאִיהוּ רַחֲמֵי (נ"א דָּאִיהוּ רַחֲמֵי) בְּלֹאוּ פָּרֶס, (עַד דָּאִיהוּ יַחֲפֹץ), וְלֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס, דִּירְאֶה וְאֲהָבָה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס (דף טו ע"א) אִיְהִי שְׁלֵשׁ שְׂפָחָה, וְתַחַת שְׁלֵשׁ רִגְזָה אֶרֶץ וּגּוֹמֵר (מִשְׁלִי ל לא) תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ, וְשְׂפָחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירָתָהּ.

אֱלֹהִים דָּא מִן וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר, אִיְהוּ נְתִיב תְּלִיתָאָה, יְהִי אוֹר י"ה אֲנִי"ר, אוֹר י', וְכַד הָאִי נִקְוֵדָה אֲתַעַטְפֹת (נ"א אֲתַפְשֹׁמַת) בְּהָאִי אוֹר וְאֲתַעַבִּידַת אוֹר, מִהֶכָּא אֲתַמְשְׁכוּ כָּל הַהֲוִיּוֹת.

קָם סָבָא חַד פָּתַח וְאָמַר, יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר, יְהִי אוֹר דָּא יְמִינָא, וַיְהִי אוֹר דָּא שְׂמָאלָא, דְּבָכָל אֲתַר וַיְהִי אִיְהוּ לְשׁוֹן צֶעֶר, וּבְגִין דָּא וַיְהִי הַיּוֹם דְּדָא אִיְהוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה דָּאִיְהוּ שְׂמָאלָא, דָּאִיְהוּ דָן דִּינָא דְכָל עֲלָמָא, וּבְגִינָהּ אֲתַמַּר (בְּרֹאשִׁית א ג) וַיְהִי אוֹר, וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב, דָּא עֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא דָּאִיְהוּ טוֹב, וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ (שם), בֵּין הָאוֹר דָּא אֲהֵרֵן פְּהֵנָא, וּבֵין הַחֹשֶׁךְ דָּא קִרְחָא, אָמַר מִשָּׁה

אָהָרָן הַכֹּהֵן, וּבֵין הַחֹשֶׁף - זֶה קָרַח. אָמַר מֹשֶׁה, לִי רְאוּי לְהַפְרִיד הַמַּחֲלָקֶת, שְׁאֵנִי הוּא דְמוּת שֶׁל הַטּוֹב שֶׁל מַעְלָה. רָאָה שְׁנֵי בָּבָק קָרַח בַּחֲשֵׁכָה שֶׁל הַצַּד הָאַחֵר וְהַכְחִישׁ אֶת מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, שְׁלֹא רָצָה לְהַדְבִּיק בְּשִׂמְאֵל שֶׁהוּא לֵוִי, אָמַר הַבְּדִלוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת (במדבר טז כא).

וְרָזָא דְמִלְּהָ וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁף (בראשית א ד), וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁף קָרָא לַיְלָה (שם ה), שׁוּקָא דִימִינָא דְהוּא אוֹר, דְּאִתְמַר וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר אִיהוּ שׁוּקָא יְמִינָא פְּהֵנָא, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (תהלים טז יא) נְעֻמוֹת בִּימִינֶךָ נָצַח, וּכְמָה דְנָצַח אֶתְקַשֵּׁר בִּימִינָא, הֵכִי הוּד אֶתְקַשֵּׁר בְּשִׂמְאֵל, וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד, עֶרֶב זֶה הָעֶרֶב שֶׁל יִצְחָק, בֹּקֶר זֶה הַבֹּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם, יוֹם אֶחָד הָעֶמּוּד הָאֲמֻצְעִי וְצַדִּיק, שְׁחוּשְׁבִים אוֹתָם כְּאֶחָד, וְאִין יוֹם בְּלִי לַיְלָה, שְׁהִיא הַשְּׂכִינָה.

בֵּין כָּף, הָרִי קוֹל עוֹלָה וּמִתְפּוֹצֵץ בְּרוּמֵי הַרְקִיעִים וְהָיָה אוֹמֵר: מַחְנוֹת קְדוּשִׁים שֶׁל יְשִׁיבַת הַרְקִיעַ שֶׁל מַעְלָה וּמַטָּה, הַזְדָּרְזוּ וְהִתְתַּקְּנוּ לִפְנֵי הַגְּבִירָה שְׂבָאָה לְהַכְנִס לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּכַמָּה קְשׁוּטִים שֶׁל מַצּוֹת עֲשֵׂה, קוּמוּ מַחְנוֹת לְקִרְאָתָהּ. בֵּינְתִים הָרִי קוֹל שְׁנֵי הָיָה מִתְעוֹרֵר אֶל בְּעֵלֵי הַמַּפְתָּחוֹת, הָרִי הַשְּׂכִינָה בָּאָה לְהַכְנִס לְהִיכְלָהּ, אַדְנִי שְׁפִתֵי תִפְתַּח.

בְּהוּא זְמַנָּא מְטְרוּנִיתָא עֲלָאָה קָא נַחַתת לְגַבְהָ, לְקַבְּלָא לָהּ בְּפִקּוּדָא קְדָמָאָה, בְּכַמָּה קָלִין וְשׁוּפְרוֹת, וְסָלְקִין תְּרוּוֹיְהוּ לְגַבֵּי מַלְכָּא, וְכִלְהוּ הוּוּ שְׁאֲלִין (שיר ה) מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמַּדְבָּר, מִי דְאִיהִי אִימָא עֲלָאָה, בְּזֹא"ת עוֹלָה, וְכַד סָלִיקַת לְעֵילָא אֶתְעַבִּידַת כְּסָא לְמַלְכָּא עֲלָאָה, וּבָה פִתַח אֲנַכִּי, דְהֵכִי סָלִיק

לִי אֶתְחַזִּי לְאַפְרָשָׁא מַחֲלָקֶת, דְּאָנָא אִיהוּ דִּיּוֹקְנָא דְטוֹב דְלְעֵילָא, חָזָא דְאֶתְדַבֵּק קָרַח בַּחֲשׂוּכָא דְסִטְרָא אַחְרָא, וְאַכְחִישׁ עוֹבְדָא דְבְּרֵאשִׁית, דְלָא בָעָא לְאֶתְדַבֵּקָא בְּשִׂמְאֵל דְאִיהוּ לֵוִי, אָמַר הַבְּדִלוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת (במדבר טז כא).

וְרָזָא דְמִלְּהָ וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁף (בראשית א ד), וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁף קָרָא לַיְלָה (שם ה), שׁוּקָא דִימִינָא דְהוּא אוֹר, דְּאִתְמַר וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר אִיהוּ שׁוּקָא יְמִינָא פְּהֵנָא, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (תהלים טז יא) נְעֻמוֹת בִּימִינֶךָ נָצַח, וּכְמָה דְנָצַח אֶתְקַשֵּׁר בִּימִינָא, הֵכִי הוּד אֶתְקַשֵּׁר בְּשִׂמְאֵל, וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד, עֶרֶב זֶה הָעֶרֶב שֶׁל יִצְחָק, בֹּקֶר זֶה הַבֹּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם, יוֹם אֶחָד הָעֶמּוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא וְצַדִּיק דְחֹשְׁבִינָן חַד, וְלִית יוֹם בְּלָא לַיְלָה דְאִיהִי שְׂכִינְתָּא.

אֲדַהְכִי הָא קָלָא סָלִיק וּמִתְפּוֹצֵץ בְּרוּמֵי רְקִיעִין, וְהוּוּ אָמַר, מִשְׁרַיִין קְדִישָׁאן דְמִתִּיבְתָא דְרְקִיעָא דְלְעֵילָא וְתַתָּא, אַזְדָּרְזוּ וְאִתְקַנּוּ לְקַדְמוֹת מְטְרוּנִיתָא, דְקָא אֶתְנָא לְמִיעָאל קָדָם מַלְכָּא, בְּכַמָּה קְשׁוּטִין דְפִקּוּדִין דְעֲשֵׂה, קוּמוּ מִשְׁרַיִין לְקַדְמוֹתָהּ, אֲדַהְכִי הָא קָלָא תְנִינָא הוּוּ מִתְעָרָא לְגַבֵּי מְאִרֵי מַפְתָּחָן, הָא שְׂכִינְתָּא קָא אֶתְנָא לְמִיעָאל לְהִיכְלָא דִילָהּ, אַדְנִי שְׁפִתֵי תִפְתַּח.

בְּהוּא זְמַנָּא מְטְרוּנִיתָא עֲלָאָה קָא נַחַתת לְגַבְהָ, לְקַבְּלָא לָהּ בְּפִקּוּדָא קְדָמָאָה, בְּכַמָּה קָלִין וְשׁוּפְרוֹת, וְסָלְקִין תְּרוּוֹיְהוּ לְגַבֵּי מַלְכָּא, וְכִלְהוּ הוּוּ שְׁאֲלִין (שיר ה) מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמַּדְבָּר, מִי דְאִיהִי אִימָא עֲלָאָה, בְּזֹא"ת עוֹלָה, וְכַד סָלִיקַת לְעֵילָא אֶתְעַבִּידַת כְּסָא לְמַלְכָּא עֲלָאָה, וּבָה פִתַח אֲנַכִּי, דְהֵכִי סָלִיק

עולה לחשבון כפ"א, וכששניהם התחברו, נאמר בהם אנכי יהו"ה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים.

אשר, רמז הוא במלת בראשית. אשר, זו האם, שהיא אשר אהי"ה, אשר קדשנו במצותיו, אשר קדש ידיד מבטן, שהיא הבטן שנאמר בה מבטן מי יצא הקרח, הקרח הנורא. מה זה נורא? זה העמוד האמצעי. מה זה קדש ידיד מבטן? הבטן שנאמר בו זה צדיק, אשר, שהיא האם העליונה, קדשנו, בעמוד האמצעי, וצוננו, בצדיק על כל מצוה ומצוה, משום שאחד הוא מצוה ואחד עושה, אחד מצוה על המצוה שהיא שכינה, מצות יהו"ה ברה מאירת עינים, ואחד עושה עשייתה שהיא מעשה של מצוה, שפך פרושהו בעלי המשנה, גדול המצוה ועושה ממי שאינו מצוה ועושה.

ועוד מצוה זה העמוד האמצעי, שהוא מצוה מצד האב שהוא רא"ש, ומצד האם שהיא אש"ר, וכך צדיק מצוה ועושה משניהם, ומשום כך נאמר על שניהם אשר קדשנו. האם - קדשנו, והאב - צוננו. על מי? על השכינה התחתונה שהיא פטר כל רחם, פתיחת הרחם, שהוא מאתים ארבעים ושמונה מצוות, היא מצות יהו"ה בכל איבר ואיבר של המלך, היא מצוה, ועוד אשר קדשנו, מצד האב והאם. זהו שכתוב ויאמר אלהי"ם יהי אור ויהי אור, ויאמר - מצד האב שהוא י', יהי - מצד האם שהיא ה', אמירה אחת והנה אחת, עשייתה של שניהם - יהי אור. ועוד אשר, על שם באשרי פי

לחשבון כפ"א, וכד אתחברו תרוייהו אתמר בהו (שמות כ ב) אנכי יהו"ה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים.

אשר איהו רמיז במלת בראשית, אשר דא אימא, דאיהי אשר אהי"ה, אשר קדשנו במצותיו, אשר קדש ידיד מבטן, דאיהי בטן דאתמר ביה (איוב לט כט) מבטן מי יצא הקרח, הקרח הנורא (יחזקאל א כב), מאי נורא דא עמודא דאמצעיתא, מאי קדש ידיד מבטן, בטן דאתמר ביה דא צדיק, אשר דאיהי אימא עלאה, קדשנו בעמודא דאמצעיתא, וצוננו בצדיק, על כל פקודא ופקודא, בגין דחד איהו מצוה וחד עושה, חד מצוה על המצוה דאיהי שכינתא, מצות יהו"ה ברה מאירת עינים (תהלים יט ט), וחד עושה עשייתה דאיהו מעשה דפקודא, דהכי אוקמוהו מארי מתניתין גדול המצוה ועושה ממי שאינו מצוה ועושה.

ועוד מצוה דא עמודא דאמצעיתא, דאיהו מצוה מסטרא דאבא דאיהו רא"ש, ומסטרא דאימא דאיהי אש"ר, והכי צדיק מצוה ועושה מתרוייהו, ובגין דא אתמר על תרוייהו אשר קדשנו, אמא קדשנו ואבא צוננו, על מאן על שכינתא תתאה, דאיהי פטר כל רחם, פתיחו דרחם, דאיהו רמ"ח פקודין, איהי מצות יהו"ה בכל אבר ואבר דמלכא, איהי מצוה, ועוד אשר קדשנו מסטרא דאבא (דף עד ע"ב) ואימא, הדא הוא דכתיב (בראשית א ג) ויאמר אלהי"ם יהי אור ויהי אור, ויאמר מסטרא דאבא דאיהו י', יהי מסטרא דאימא דאיהי ה', חד אמירה וחד הויה, עשייתה דתרוייהו יהי אור.

אשר הוצאתיך (בראשית ל ג)

ועוד אשר על שם באשרי פי אשרוני בנות

אשרוני בנות, אשר הוצאתיך מארץ מצרים, וכי עבד שהוא בבית אסורי המלך, והבטיח לו המלך להוציאו מבית האסורים, יש לו למלך לשבח את עצמו אשר הוצאתיך מארץ מצרים כמה פעמים? אלא חמשים פעמים הזכיר בתורה יציאת מצרים כנגד חמשים שערי בינה, להודיע להם מאיזה מקום הוציאתם מן הגלות.

ובשירדה אליהם, ירדה לגאל אותם בכמה קולות וברקים, זהו שפיתוח ויהי ביום השלישי בהיות הבקר ויהי קולות וברקים וגומר, ועליהם נאמר וכל העם ראים את הקולת. את, זו השכינה התחתונה שהיתה עולה בכל קול וקול מאותם שבע קולות, והיא היתה בת קול של כל אחד ואחד, קול דברים אתם שמעים, זה הקול העליון הפלול משלשה קולות עליונים שהם שלש הספירות העליונות, ועל האם העליונה נאמר, ותמונה אינכם רואים זולתי קול, אבל על בת קול נאמר וכל העם רואים את הקולת ואת, ואת ודאי, שנאמר בה ותמונת יהו"ה יביט. קולות הם מצדו של העמוד האמצעי, הוא קול השופר השביעי באם העליונה, ולמטה ששה קולות.

ברקים מצד הצדיק, שנאמר בו ויצא כפרק חצו, ענן זו השכינה הפלולה משבעה ענני כבוד, שבו מתפסים קולות וברקים, ומצד הימין נקראת ענן, ומצד השמאל ערפל. זהו שפיתוח ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים. ועוד, אנכי זו שכינה התחתונה, וסוד הדבר - אנכי אנכי הוא מנוחמכם. האם העליונה אנכי למעלה, אנכי האם התחתונה למטה, על שפיתחן נאמר ראו עתה

מארץ מצרים (שמות כ ב), וכי עבד דאיהו בבי אסירי דמלכא, ואבטח ליה מלכא לאפקא ליה מבי אסירי, אית ליה למלכא לשבחא גרמיה, אשר הוצאתיך מארץ מצרים כמה זמנין, אלא חמשיין זמנין אדפיר באורייתא יציאת מצרים, לקבל חמשיין תרעין דבינה, לאשתמודעא לון מאן אתר אפיק לון מן גלותא.

וכד נחתת לגבייהו נחתת למפרק לון בכמה קלין וברקין, הדא הוא דכתיב (שמות יט טז) ויהי ביום השלישי בהיות הבקר ויהי קולות וברקים וגומר, ועלייהו אתמר (שם כ יח) וכל העם ראים את הקולת, את דא שכינתא תתאה, דהות סלקא בכל קלא וקלא מאינון שבע קלין, ואיהי הות בת קול דכל חד וחד, קול דברים אתם שמעים (דברים דיב), דא קלא עלאה פלילא מתלת קלין עלאין, דאינון תלת ספירן עלאין, ועל אימא עלאה אתמר (שם) ותמונה אינכם רואים זולתי קול, אבל בת קול עלה אתמר וכל העם רואים את הקולת, ואת, ודאי, דאתמר בה (במדבר יב ח) ותמונת יהו"ה יביט, קולות אינון מסטרא דעמודא דאמצעיתא, איהו קול השופר שביעאה באימא עלאה, ולתתא שית קלין.

ברקים מסטרא דצדיק, דאתמר ביה (זכריה ט יד) ויצא כפרק חצו, ענן דא שכינתא פלילא משבעה ענני כבוד, דבה מתפסין קלין וברקין, ומסטרא דימינא אתקריאת עננא, ומסטרא דשמאלא ערפל, הדא הוא דכתיב (שמות כ כא) ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים. ועוד אנכי דא שכינתא תתאה, ורזא דמלה אנכי הוא מנוחמכם (ישעיה נא יב), אימא עלאה אנכי לעילא, אנכי אימא

כִּי אָנִי אֲנִי הוּא, כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים
כֵּן תִּהְלֶתְךָ עַל קְצוֵי אֶרֶץ.

הָרִי פֶּאֶן מְצוּהָ רֵאשׁוֹנָה, וְאִין
מְצוּהָ שְׁלֵא נִתְּנָה בִּירְאָה וְאֶהְבָּה
שֶׁהוּא ב', וְזֶה ב' מְבֹרָאשִׁית
הַפְּחַד שֶׁל הִירְאָה וְאֶהְבָּה, שֶׁהֵן
ב' עֲלִיּוֹנָה וּב' תַּחְתּוֹנָה, ב'
הַעֲלִיּוֹנָה הָרִי נִתְּבָאָר שֶׁהִיא יְרָאָה
וְאֶהְבָּה, ב' אַחֲרוֹנָה (תַּחְתּוֹנָה) תּוֹרָה
וּמְצוּהָ, וְהִיא ב' מְבֹרָא, בְּהַפּוּף
אוֹתוֹת אַבְרָם, הִיא מְצוּהָ בְּכָל
(שֶׁל כָּל) אֵיבֵר וְאֵיבֵר, הַמְצוּהָ
הַרֵאשׁוֹנָה הִיא אֲנֹכִי יְהוֹ"ה
אֱלֹהֵי"ךָ, וְהוּא ב', יְרָאָה וְאֶהְבָּה,
אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ מִצַּד שֶׁל
הִירְאָה, כִּפְדֵּי אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ
מִצַּד שֶׁל הָאֶהְבָּה, וּשְׂגִיָּהֶם הֵם
זְכוֹר וְשִׁמּוֹר.

הַפְּלִין שֶׁל רֵאשׁ וְתַפְלִין שֶׁל יָד,
הָאֵב תַּפְלִין שֶׁל רֵאשׁ (עַל הַרֵאשׁ),
שֶׁהוּא רֵאשׁ דְּכַרְךָ אֲמַת, הַעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי, וְהָאֵם תַּפְלִין שֶׁל יָד,
שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה. הָאֵב
וְאֵם תַּפְלִין שֶׁל רַבּוֹן הַעוֹלָם,
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׂכְנָתוֹ, שֶׁהֵם
בֵּן וּבַת, הֵם הַתַּפְלִין שְׁלֹנּוּ.

וְעוֹד נִתִּיב הַשְּׁלִישִׁי, בּוֹ הַמְצוּהָ
הַשְּׁלִישִׁית, שֶׁהִיא נְבוּאָה, זֶהוּ
שְׂכַתוֹב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר
וַיְהִי אוֹר, חֲמֵשֶׁה אוֹר הֵם,
וְעַלֵּיהֶם נֹאמַר נִפְתַּחוּ הַשָּׁמַיִם
וְאַרְאֶה מִרְאֹת אֱלֹהִים, הָאֵם
הַעֲלִיּוֹנָה הַמְרָאָה הַנִּסְתָּר שָׂאִין בּוֹ
דְּמִיוֹן, הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה מְרָאָה
בְּגִלּוּי שֵׁשׁ בֶּה דְּמִיוֹן, וְעַלֵּיהָ
נֹאמַר וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה,
אֲדַמָּה הִיא דְּמִיוֹן לְכָל הַנְּבִיאִים,
וּלְכָל אֶחָד כְּפִי כַחוֹ, וּמִשׁוּם
שֶׁהִיא שׁוֹלֶטֶת עַל כָּל הַמְרַכְּבוֹת
שְׁלֵמָטָה, וְעַל כָּל כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת
וְאֵילָנוֹת וּדְשָׁאִים, וְעַל כָּל עוֹפּוֹת
הַשָּׁמַיִם וְחַיּוֹת הָאֶרֶץ וְדַגֵּי הַיָּם,

וְעַל כָּל עוֹפֵי שָׁמַיָא וְחַיּוֹן

תַּתְּאָה לְתַתָּא וְעַל תַּרְוִייהוּ אַתְמַר (דְּבָרִים לֵב ט)
רְאוּ עִתָּהּ כִּי אָנִי אֲנִי הוּא, כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן
תִּהְלֶתְךָ עַל קְצוֵי אֶרֶץ (תְּהִלִּים מִח כֵּא).

הָא הֵכָא פְּקוּדָא קְדַמָּאָה, וְלִית פְּקוּדָא דְלָא
אַתִּייהִיב בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוֹ דְאִיהוּ ב', וְדָא
ב' מִן בְּרֵאשִׁית דַּחִילוֹ דִּירְאָה וּרְחִימוֹ, דְאִינוֹן
ב' עֲלָאָה ב' תַּתְּאָה, ב' עֲלָאָה הָא אַתְמַר דְאִיהוּ
דַּחִילוֹ וּרְחִימוֹ, ב' בְּתַרְאָה (ג"א תַּתְּאָה) תּוֹרָה
וּמְצוּהָ, וְאִיהִי ב' מְבֹרָא, בְּהַפּוּף אַתְוּוֹן אַבְרָם,
אִיהִי מְצוּהָ בְּכָל (ג"א דְכָל) אַבְרָם וְאַבְרָם, פְּקוּדָא
קְדַמָּאָה אִיהוּ אֲנֹכִי יְהוֹ"ה אֱלֹהֵי"ךָ (שְׁמוֹת כ
ב). וְאִיהוּ ב', דַּחִילוֹ וּרְחִימוֹ, אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו
תִּירָאוּ (וַיִּקְרָא יֵט ג) מְסֻטְרָא דְדַחִילוֹ, כִּפְדֵּי אֶת
אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ (שְׁמוֹת כ יב) מְסֻטְרָא דְרְחִימוֹ,
וְתַרְוִייהוּ אִינוֹן זְכוֹר וְשִׁמּוֹר.

תַּפְּלִין דְרֵאשׁ וְתַפְלִין דְיָד, אַבָּא תַּפְלִין
דְרִישָׂא (ג"א עַל רִישָׂא) דְאִיהוּ רֵאשׁ דְכַרְךָ
אַמַּת (תְּהִלִּים קִיט קס) עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, אִימָא
תַּפְלִין דְיָד דְאִיהִי שְׂכִינְתָא תַּתְּאָה, אַבָּא וְאִימָא
תַּפְלִין דְמֵאֲרִי עֲלָמָא, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
וְשְׂכִינְתֵיהּ דְאִינוֹן בְּרָא וּבְרַתָּא אִינוֹן תַּפְלִין
דִּילָן.

וְעוֹד נִתִּיב תַּלִּיתָא"ה, בֵּיה פְּקוּדָא תַּלִּיתָאָה
דְאִיהוּ נְבוּאָה"ה, הֲדָא הוּא דְכַתִּיב (בְּרֵאשִׁית
א ג) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר, חֲמֵשׁ
אוֹר אִינוֹן, וְעַלֵּיהוּ אַתְמַר (יִחְזַקְאֵל א א) נִפְתַּחוּ
הַשָּׁמַיִם וְאַרְאֶה מִרְאֹת אֱלֹהִים, אִימָא עֲלָאָה
מְרָאָה סְתִימָא דְלִית בֶּה דְמִיוֹן, אִימָא תַּתְּאָה
מְרָאָה בְּאַתְגַּלְיָא דְאִית בֶּה דְמִיוֹן, וְעַלֵּיהָ
אַתְמַר (הוֹשַׁע יב יא) וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה, אֲדַמָּה
אִיהִי דְמִיוֹן לְכָל נְבִיאֵי, וּלְכָל חַד כְּפּוּם
חַיְלִיָּה, וּבְגִין דְאִיהִי שְׁלֵטָא עַל כָּל מְרַכְּבוֹת
דְלַתְתָּא, וְעַל כָּל כְּכַבְיָא וּמַזְלֵי, וְאַלְגִּין וּדְשָׁאִין

בגלל זה נקראת בשם של כלם.
מצד החיות היא נקראת חיה,
ומצד העופות - נשר יונה צפור,
ומצד הדגים - הדג. צד (שפחה)
הרע בהפוך דגה, ומצד
העשבים נקראת שכינה
שושנה.

הנתיב הרביעי - ויבדל אלהים
בין האור ובין החושך, זכר
ונקבה הם, חשך לילה, זהו
שפתוב ולחשך קרא לילה, ויש
חשך מצד הטור ולילה מצד
הטור, זהו שפתוב גם חשך לא
יחשיף ממך ולילה פיום יאיר
פחשכה כאורה, והחשך היא
נקבה שמקבלת מהאור שהוא
אור זכר, כמו שהלכנה
שמקבלת מן השמש, ושניהם
הם האספקלריה המאירה
והאספקלריה שאינה מאירה,
ויש חשך של הצד האחר שיש
בו הבדלה ולא חבור, ואותו
האור הוא כמח באגוז.

בינתיים הנה קול נשמע ברומי
הרקיעים: בעלי האוצרות,
בעלי ההיכלות, פתחו את
ההיכלות, הרי הגבירה רוצה
להפגס להיכלו. באותו זמן
אדני שפתי תפתח, ההיכל
כלול משבעה היכלות. באותו
זמן פמה נביאים עולים עמה
ומתפנסים עמה, שיש נביאים
יש נביאים, יש נביאים שהם
בעלי הבית של הגבירה, ויש
נביאים שהם בעלי הבית של
המלך, אלו מהאספקלריה
המאירה, ואלו מהאספקלריה
שאינה מאירה. הנביאים של
האספקלריה המאירה הם מצד
של יהו"ה, והנביאים של
האספקלריה שאינה מאירה הם
מצד של אדני, והם שקולים
לתורה שבכתב ולתורה שבעל
פה. הנביאים מצדו של אדני

וארעא, ונוני זמא, בגין דא אתקריאת בשמא
דכלהו, מסטרא דחיוון אתקריאת חיה,
ומסטרא דעופין נשר יונה צפור,
דנונין הדג, סטרא (נ"א שפחה) בישא בהפוכא
דגה, ומסטרא דעשבין אתקריאת שכינתא
שושנה. (דף עה ע"א).

נתיב רביעאה ויבדל אלהים בין האור ובין
החשך (בראשית א ד), דכר ונוקבא אינון,
חשך לילה, הדא הוא דכתיב (שם ה) ולחשך
קרא לילה, ואית חשך מסטרא דדכיו ולילה
מסטרא דדכיו, הדא הוא דכתיב (תהלים קלט
ב) גם חשך לא יחשיף ממך ולילה פיום יאיר
פחשכה כאורה, וחשך איהי נוקבא דמקבל
מנהורא דאיהו אור דכר, פגוונא דסיהרא
דמקבלת מן שמשא, ותרוייהו אינון
אספקלריאה דנהרא ואספקלריאה דלא נהרא,
ואית חשך דסטרא אחרא דאית בה הבדלה
ולאו חבורא, וההוא אור איהו כמוחא
באגוזא.

אדרכי הא קלא אשתמע ברומי רקיעין,
מארי דאוצרין מארי דהיכלין,
אפתחו היכלין הא מטרוניתא קא בעיא
לאעלא בהיכליה, בההוא זמנא אדני שפתי
תפתח, היכלא פלילא משבעה היכלין, בההוא
זמנא פמה נביאים סלקין עמה ומתפנסים
עמה, דאית נביאים ואית נביאים, אית נביאים
דאינון מארי דביתא דמטרוניתא, ואית נביאים
דאינון מארי דביתא דמלכא, אלין
מאספקלריא דנהרא ואלין מאספקלריא דלא
נהרא, נביאים דאספקלריא דנהרא אינון
מסטרא דיהו"ה, ונביאים דאספקלריא דלא
נהרא אינון מסטרא דאדני, ואינון שקילין
לאורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, נביאים

- מצד היראה, והנביאים שהם מצדו של יהוה הם מצד של האהבה.

באותו זמן כמה בעלי שערים מזדעזעים ומזדמנים להיכל, וכמה בעלי חותמות, וכמה בעלי שאלות, וכמה בעלי תשובות, שבהם נביא שואל ומשיב, וכמה בעלי עתידות, מה שהיה ומה שעתידי להיות, וכמה בעלי עינים שהם מראות וחוזים של נביאים, וכמה בעלי אזנים שהם בעלי כנפים, שנאמר בהם ואשמע את קול פנפיהם, וכמה בעלי חטם ששם ריח, שנאמר בהם אשה ריח ניחח, וכמה בעלי פנים שנאמר בהם וארבעה פנים לאחת, וכמה בעלי קולות ובעלי דבורים ובעלי הקלים שהם להבות אש, זהו שפתוב קול יהוה חצב להבות אש, וכמה בעלי ידים, שנאמר בהם וידי אדם מתחת פנפיהם, וכמה בעלי קומה, והם שעור הקומה של הפסא, וכמה בעלי אות ברית, שנאמר בהם וזה לך האות, וכמה בעלי רגלים שנאמר בהם והחיות רצוא ושוב.

כל תקוני הנביאים מבחוץ (מבפנים) בגוף, באיברי הגוף, בעלי החכמה הם מבפנים במח, ומשום זה חכם עדיף מנביא, ומן המח תלויים ל"ב נתיבות, וזה ל"ב, שנאמר לב מבין, ויבדל אלהיים בין האור ובין החשך, כאן הסוד של הנתיב הרביעי, מה ההבדלה כאן בנבואה? אלא כמה נביאי שקר הם מצד החשך, שהולכים באור להטעות בני אדם. באותו זמן שיהיה הקדוש ברוך הוא עם שכינתו, ויבדל אלהיים בין האור ובין החשך.

קודשא בריך הוא בשכינתיה, ויבדל אלהיים בין האור ובין החשך.

מסטרא דאדנ"י מסטרא דיראה, ונביאים דאינון מסטרא דיהו"ה אינון מסטרא דאהבה. בהווא זמנא כמה מארי תרעין מזדעזעין ומזדמנין להיכלא, וכמה מארי חותמות, וכמה מארי שאלתין, וכמה מארי תשובות, דבהון נביא שואל ומשיב, וכמה מארי עתידות, מה דהוה ומה דעתיד למהווי, וכמה מארי דעיינין דאינון מראות וחוזין דנביאים, וכמה מארי דאודנין דאינון מארי דגדפיין, דאתמר בהון (יחזקאל א כד) ואשמע את קול פנפיהם, וכמה מארי דחוטמא דתמן ריח, דאתמר בהון (ויקרא א יג) אשה ריח ניחח, וכמה מארי דאנפיין דאתמר בהון (יחזקאל א י) וארבעה פנים לאחת, וכמה מארי דקליין ומארי דדבורין, ומארי דהקלים דאינון להבות אש, הדא הוא דכתיב (תהלים כט ז) קול יהוה חצב להבות אש, וכמה מארי דדיין, דאתמר בהון (יחזקאל א ח) וידי אדם מתחת פנפיהם, וכמה מארי דקומה ואינון שעור קומה דכרסויא, וכמה מארי דאות ברית דאתמר בהון (שמות ג יב) וזה לך האות, וכמה מארי דרגליין דאתמר בהון (יחזקאל א יד) והחיות רצוא ושוב.

כל תקוני דנביאיא מלבר (נ"א מלגאו) בגופא, באברים דגופא, מארי דחכמה אינון מלגאו במוחא, ובגין דא חכם עדיף מנביא, וממוחא תליין ל"ב נתיבות, ודא ל"ב דאתמר לב מבין, ויבדל אלהיים בין האור ובין החשך (בראשית א ד). הכא רזא דנתיב רביעאה, מאי הבדלה הכא בנבואה, אלא כמה נביאי שקרא אינון מסטרא דחשך, דאזלין באוירא לאטעאה בני נשא, בהווא זמנא דיהא קודשא בריך הוא בשכינתיה, ויבדל אלהיים בין האור ובין החשך.

הנתיב החמישי, ויקרא אלהי"ם לאור יום, אלו בעלי מקרא, שבעלי מקרא הם פתילה, ובעלי המשנה - זית, ובעלי תלמוד שהוא קבלה למשה מסיני - נר. מצוה רביעית - להתעסק בתורה שבעל פה ולהפריד בהם בשש דרגות, באסור והתר, טמאה וטהרה, פשר ופסול. זהו שכתוב ויאמר אלהי"ם יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים, בין מים של טהרה התר פשר, ובין מים של טמאה, שהם אסור טמא פסול, שהם מי בורות נשברים, מים סרוחים, מים מטנפים, ועליהם נאמר לא יהיה לך אלהים אחרים על פני, והרקיע הזה שמבדיל ביניהם, זה הרקיע שעל ראשי החיות, וזה מטטרו"ן, שעליו נאמר ודמות על ראשי החיה רקיע, ועליו נאמר ויעש אלהי"ם וגומר, וזה הנתיב הששי, ויש רקיע מעל לרקיע, וזה הצדיק שמפריד בין מים נקביים למים זכריים להודיע בו, ועליו נאמר ויעש אלהי"ם את הרקיע, ויבדל בין המים אשר מתחת לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע, וזה הנתיב השביעי - צדיק.

הנתיב השמיני, ויקרא אלהי"ם לרקיע שמים. ויקרא אלהי"ם - זו האם העליונה, לרקיע - זה העמוד האמצעי, שהוא בין ימין ושמאל וכולל את שניהם. זהו שכתוב ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, והם הערב של יצחק והבקר של אברהם.

תקון שרשים ואחד

בראשית, בר"א שת"י, ועליהן נאמר ותלכנה שתיהם וגומר, והן שתי תורות, תורה שפכתב ותורה שבעל פה, ועוד, שני לוחות

נתיב חמשאה, ויקרא אלהי"ם לאור יום (שם) (ה), אלין מארי מקרא, דמארי מקרא אינון פתילה, ומארי משנה זית, ומארי תלמוד דאיהו קבלה למשה מסיני נר.

פקודא רביעאה לאתעסקא באורייתא דבעל פה, ולאפרשא בה בשית דרגין, באסור והתר טומאה וטהרה פשר ופסול, הדא הוא דכתיב (שם ו) ויאמר אלהי"ם יהי רקיע בתוך המים, ויהי מבדיל בין מים למים, בין מים דדכיו דטהרה התר פשר, ובין מים דמסאבו דאינון אסור טמא פסול, דאינון מי בורות נשברים מים סרוחים מים מטונפין, ועלייהו אתמר (שמות כ א) לא יהיה לך אלהים אחרים על פני, והאי רקיע דאפריש ביניהו דא רקיע דעל רישי חיוון, ודא מטטרו"ן, דעליה אתמר (יחזקאל א כב) ודמות על ראשי דק עה ע"ב) החיה רקיע, ועליה אתמר (בראשית א ט) ויעש אלהי"ם וגומר, ודא נתיב שתיתאה, ואית רקיע לעילא מרקיע, ודא צדיק דאפריש בין מיין נוקבין למיין דכורין, לאשתמודעא ביה, ועליה אתמר (שם) ויעש אלהי"ם את הרקיע, ויבדל בין המים אשר מתחת לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע, ודא נתיב שביעאה צדיק.

נתיב תמינאה ויקרא אלהי"ם לרקיע שמים (שם), ויקרא אלהי"ם דא אימא עלאה, לרקיע דא עמודא דאמצעיתא דאיהו בין ימינא ושמאלא וכליל תרוייהו, הדא הוא דכתיב (שם) ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, ואינון ערב דיצחק ובקר דאברהם.

תקונא תלתין וחד

בראשית בר"א שת"י, ועלייהו אתמר (רות א ט) ותלכנה שתיהם וגומר, ואינון

תְּרִי תוֹרוֹת אוֹרִייתָא דְּבַכְתָּב וְאוֹרִייתָא דְּבַעַל פֶּה, וְעוֹד תְּרִי לוֹחוֹת אֲזָלוּ לְטוֹרָא דְּסִינֵי, מִיַּד וְתַהֵם כָּל הָעִיר עֲלִיהֶן (שם) אֲזַדְעִזַע כָּל עַלְמָא, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (שמות כ יח) וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקִּלְת וְכוּ' וַיֵּרָא הָעָם וַיִּנְוְעוּ, וְאָמְרוּ הַזֹּאת נַעֲמִי, דָּא אִיהוּ נַעֲמִי דְּאוֹרִייתָא, מִיַּד אֲתָמֵר (שם לב יט) וַיִּשְׁבֵּר אוֹתָם תַּחַת הָהָר, פְּרַחַת אוֹרִייתָא מִתְּמָן, וְאָמַרְת (רות א כא) אֲנִי מְלֵאָה הַלְכְּתִי לְטוֹרָא דְּסִינֵי, וְכַעַן וְרִיקָם הֲשִׁיבֵנִי יְהוָה, מְלֵיאָה מְלֵאָה יְהוָה, וְכַעַן פְּרַח מְנֵי מְלֵאָה יְהוָה דְּאִיהוּ יְהוָה, וְאֲשַׁתְּאֲרַת ה' יַחֲדָה אֲלֵם, נְאֻלְמְתִי דוּמְיָה (תהלים לט ג), דוּם יְהוָה, הַחֲשִׁיתִי מְטוֹב דְּאִיהוּ ו'.

הַלְכוּ לְהַר סִינֵי, מִיַּד וְתַהֵם כָּל הָעִיר עֲלִיהֶן, הַזְדַּעְזַע כָּל הָעוֹלָם. זֶהוּ שְׁכַתוּב וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקִּלְת וְכוּ' וַיֵּרָא הָעָם וַיִּנְוְעוּ, וְאָמְרוּ הַזֹּאת נַעֲמִי, זֶהוּ הַנְּעִימוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה? ! מִיַּד נֶאֱמַר וַיִּשְׁבֵּר אוֹתָם תַּחַת הָהָר. פְּרַחַת הַתּוֹרָה מִשָּׁם וְאָמְרָה, אֲנִי מְלֵאָה הַלְכְּתִי לְהַר סִינֵי, וְכַעַת רִיקָם הֲשִׁיבֵנִי יְהוָה, מְלֵיאָה מְלֵאָה יְהוָה, וְכַעַת פְּרַח מְנֵי מְלֵאָה יְהוָה, וְנִשְׁאָרָה ה' יַחֲדָה אֲלֵם, נְאֻלְמְתִי דוּמְיָה, דוּם יְהוָה, הַחֲשִׁיתִי מְטוֹב שֶׁהוּא ו'.

דְּבַר אַחַר וּתְלַכְנָה שְׁתִּיחֶן, הַגּוֹף וְהַנֶּפֶשׁ, לְאִיזָה מְקוֹם הַלְכוּ? לְבֵית הַקְּבָרוֹת, הַגּוֹף גְּדוֹן וְנֶרְקָב, וּבְנֶפֶשׁ נֶאֱמַר וְתַגַּל מְרַגְלוֹתָיו וְתִשְׁכַּב.

קָם זְקַן אֶחָד וְאָמַר: מְנוּחָה הַקְּדוּשָׁה חֲזוֹר בָּךְ, עֲרַפָּה הִיא הַגּוֹף, רוּת הִיא הַנֶּפֶשׁ, הַשְׁתַּפָּה שְׁלָה נַעֲמִי, נִשְׁמַת חַיִּים, מַחְלוּן הַרוּחַ, הַגּוֹף שֶׁהִיא עֲרַפָּה הַחֲזוּרָה עֲרַף אֶל הַנֶּשְׁמָה (הַשְׁכִּינָה), הַנֶּפֶשׁ נִדְבָקָה בְּנִשְׁמָה, זֶהוּ שְׁכַתוּב בְּאֶשֶׁר תִּלְכִי אֶלְךָ - בְּמַצּוֹת עֲשֵׂה, וּבְאֶשֶׁר תִּלְיִנִי אֶלֶיךָ - בְּמַצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה.

דְּבַר אַחַר, בְּאֶשֶׁר תִּלְכִי אֶלְךָ - בְּגִלוֹת, שְׁנֹאֲמַר בְּהַ וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחַת אֲמַכֶּם, וּבְאֶשֶׁר תִּלְיִנִי אֶלֶיךָ, שְׁמִשְׁכַּבְךָ בְּגִלוֹת, זֶהוּ שְׁכַתוּב עַל מִשְׁכַּבִּי בְּלִילוֹת. עַמְּךָ עָמִי - אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, וְאֵלֵהֶי' אֵלֵהֶי' - זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. אֵלֵימְלֶךְ זֶה י', נַעֲמִי זֶה ה', מַחְלוּן ו', רוּת בְּהַ נִדְבָקָה ה' וְנִנְעֶשְׂתָה תּוֹרָה, וְעֲלִיהָ נֶאֱמַר וְקוֹל הַתּוֹרָה נִשְׁמַע בְּאַרְצָנוּ.

ה', מַחְלוּן ו', רוּת בְּהַ אֲתַדְבַּקַת ה' וְאֲתַעֲבִידַת תּוֹרָה, וְעֲלֶיהָ אֲתָמֵר (שיר ב) וְקוֹל הַתּוֹרָה נִשְׁמַע בְּאַרְצָנוּ.

דְּבַר אַחַר וּתְלַכְנָה שְׁתִּיחֶן גּוֹף וְנֶפֶשׁ, לְאֶן אֲתַר אֲזָלִי, לְבֵי קְבָרָא, גּוֹף אֲתַדִּין וְאֲתַרְקַב, נֶפֶשׁ אֲתָמֵר בְּהַ (רות ג ז) וְתַגַּל מְרַגְלוֹתָיו וְתִשְׁכַּב.

קָם סְבָא חַד וְאָמַר, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא חֲזוֹר בָּךְ, עֲרַפָּה אִיהִי גּוֹף, רוּת אִיהִי נֶפֶשׁ, שׁוֹתְפוּ דִילָהּ נַעֲמִי נִשְׁמַת חַיִּים, מַחְלוּן רוּחָא, גּוֹפָא דְּאִיהִי עֲרַפָּה חֲזָרָה עוֹרָף לְגַבִּי נִשְׁמָה (ג"א שְׁכִינְתָא), נֶפֶשׁ אֲתַדְבַּק בְּהַ בְּנִשְׁמָתָא, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (רות א טז) בְּאֶשֶׁר תִּלְכִי אֶלְךָ בְּפִקּוּדֵיךָ דַּעֲשֵׂה, וּבְאֶשֶׁר תִּלְיִנִי אֶלֶיךָ בְּפִקּוּדֵיךָ דַּעֲשֵׂה. תַעֲשֶׂה.

דְּבַר אַחַר בְּאֶשֶׁר תִּלְכִי אֶלְךָ בְּגִלוֹתָא, דְּאֲתָמֵר בְּהַ (ישעיה נ א) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחַת אֲמַכֶּם, וּבְאֶשֶׁר תִּלְיִנִי אֶלֶיךָ דְּמִשְׁכַּבָּא דִילְךָ בְּגִלוֹתָא, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (שיר ג א) עַל מִשְׁכַּבִּי בְּלִילוֹת, עַמְּךָ עָמִי אֶלֶיךָ יִשְׂרָאֵל, וְאֵלֵהֶי' אֵלֵהֶי' דָּא קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵלֵימְלֶךְ דָּא י', נַעֲמִי דָּא

עֲרַפָּה אֵימָא דְעָרְב רַב, דְּאִתְמַר בְּהוּן (שמות לד ט) כִּי עִם קָשָׁה עוֹרְףָּה הוּא, דְּחֻזְרַת לְסֻרְחָנָה, וְחֻזְרַת עוֹרְףָּה לְגַבֵּי חֲמוּתָהּ, כְּלִיּוֹן בְּעֵלָה דְעָרַפָּה, יֵצֵר הָרַע, שְׂבָאָה כְּלִיָּה מִמְּנֵו לְעוֹלָם, וְהוּא כְּלִיּוֹן, וְאִשְׁתּוּ לִילִית כְּלִיָּה.

נְשָׂמָה וְנַפְשָׁה, כְּשֶׁאֲדָם מְחִיב בְּחֻטְאִים וְהֵם מִתְגַּבְּרִים עַל הָאִיבְרִים, נְשָׂמַת חַיִּים מְסַתְּלָקַת מִהַגּוּף, וְהַנְּפֶשׁ נִשְׁאֲרַת שָׁם, וְנֹאמַר בָּהּ וְתַגְּל מִרְגְּלוֹתֶיהָ, לְמִי? לְצַדִּיק, וְזוּ בְרִית מִיָּלָה, שֶׁהוּא בּוֹעִז ב"ו ע"ז, תַּקִּיף עַל יֵצֵרוֹ, וְיִמַּד שֵׁשׁ שְׁעוּרִים וְיִשֵּׁת עֲלֶיהָ, שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, שְׂמָה אוֹתָם עֲלֶיהָ לְהַגֵּן עֲלֶיהָ, וּפְרֻשׁוּהָ וְתַלְכָּנָה שְׁתִּיָּהֶם, עִם הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה וְהַתְּחַתּוֹנָה, וְעֲלִיָּהֶם נֹאמַר וְתַקְרָאנָה לוֹ הַשְּׂכֵנּוֹת שָׁם, לְאִמַר יֵלֵד בֵּן לְנַעֲמִי, זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שְׁנֹאמַר בּוֹ בְּנֵי כְּכָרִי יִשְׂרָאֵל. כְּשֶׁחֲטָאוּ יִשְׂרָאֵל וְגִרְמוּ לְהִסְתַּלְּקוֹת הַשְּׂכִינָה, עַל הַשְּׂכִינָה הַתְּחַתּוֹנָה נֹאמַר וְתַקְרָאנָה לוֹ הַשְּׂכֵנּוֹת שָׁם, דְּבַר אַחַר וְתַלְכָּנָה שְׁתִּיָּהֶם, הוּא מְדַבֵּר בְּגוּף וְנַפְשָׁה, וְיִמַּד הַגּוּף כְּשֶׁהוּא בְּעַל תְּשׁוּבָה, תֹּאמַר הַנְּפֶשׁ אֵלֵינוּ בְּאֶשֶׁר תְּמוּתֵי אָמוֹת וְשָׁם אֶקְבֵּר, וְלֹא תִזְוֶה הַנְּפֶשׁ בְּקִבְרָה מִמְּנֵו, וְעֲלִיו נֹאמַר בְּהַתְּהַלְּכָךְ תִּנְחָה אוֹתְךָ - בְּעוֹלָם הַיָּהּ, בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ - בְּקִבְרָה, וְהַקִּיצוֹת - לְתַחֲתֵי הַמַּתִּים (לְעוֹלָם הַבָּא), הִיא תְּשִׁיחֶךָ - זֶה הַנְּפֶשׁ לַגּוּף, וּמְנוּחָה הַקְּדוּשָׁה, אִם הַגּוּף לֹא חֹזֵר בְּתִשׁוּבָה וְהַחֲזִיר עוֹרְףָּה לְתִשׁוּבָה, הַנְּפֶשׁ נִפְרֶדֶת מִמְּנֵו וְנִקְרָאת עוֹרְפָּה, וְהַגּוּף הַיָּהּ נֹאכַד מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת.

אָמַר לוֹ: זְקוּן זְקוּן, וְהָרִי כְּמָה קְבָרִים לְחַנְּסִים, וְהָרִי אִם הַגּוּף

עֲרַפָּה אֵימָא דְעָרְב רַב, דְּאִתְמַר בְּהוּן (שמות לד ט) כִּי עִם קָשָׁה עוֹרְףָּה הוּא, דְּחֻזְרַת לְסֻרְחָנָה, וְחֻזְרַת עוֹרְףָּה לְגַבֵּי חֲמוּתָהּ, כְּלִיּוֹן בְּעֵלָה דְעָרַפָּה, יֵצֵר הָרַע דְּאִתְיָא כְּלִיָּה מִנִּיהָ לְעֵלְמָא, וְאִיהוּ כְּלִיּוֹן, וְאִתְתִּיהָ לִילִית כְּלִיָּה. נְשָׂמָה וְנַפְשָׁה כַּד בַּר נִשְׁ אִיהוּ מְחֻזְיָב בְּחוּבֵין וּמִתְגַּבְּרִין עַל אֲבָרִים, נְשָׂמַת חַיִּים אֲסַתְּלָקַת מִן גּוּפָא, וְנַפְשָׁה אֲשִׁתְּאֲרַת תַּמְן, וְאִתְמַר בָּהּ (רות ג ז) וְתַגְּל מִרְגְּלוֹתֶיהָ, לְגַבֵּי מָאן לְגַבֵּי צַדִּיק וְדָא בְרִית מִיָּלָה, דְּאִיהוּ בּוֹעִז ב"ו ע"ז תַּקִּיף עַל יֵצֵרֵיהָ, וְיִמַּד שֵׁשׁ שְׁעוּרִים וְיִשֵּׁת עֲלֶיהָ (שם טז), שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ (שיר ה טז), שׁוֹאֲנֵת לוֹן עֲלֶיהָ לְאֶגְנָא עֲלֶיהָ, וְאִתְמַר בָּהּ (רות ד יז) וְתַקְרָאנָה לוֹ הַשְּׂכֵנּוֹת שָׁם, לְאִמַר יֵלֵד בֵּן לְנַעֲמִי, דָּא עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא דְאִתְמַר בֵּיהּ (שמות ד כב) בְּנֵי כְּכָרִי יִשְׂרָאֵל, כַּד חָאבוּ יִשְׂרָאֵל וְגִרְמוּ לְאֲסַתְּלָקַת שְׂכִינָתָא, עֲלֶיהָ אִתְמַר בְּשְׂכִינָתָא תַּתְּאָה וְתַגְּל מִרְגְּלוֹתֶיהָ (רות ג ז).

דְּבַר אַחַר וְתַלְכָּנָה שְׁתִּיָּהֶם, אִיהוּ מְמַלְל בְּגוּפָא וְנַפְשָׁה, וּמִרְחִימוּ דְגוּפָא כַּד אִיהוּ בְּעַל תְּשׁוּבָה, יִימָא נַפְשָׁה לְגַבֵּיהָ בְּאֶשֶׁר תְּמוּתֵי אָמוֹת וְשָׁם אֶקְבֵּר (שם א יז). וְלֹא תִזְוֶה נַפְשָׁה בְּקִבְרָא מִנִּיהָ, וְעֲלֶיהָ אִתְמַר (משלי ו כב) בְּהַתְּהַלְּכָךְ (דף עו ע"א) תִּנְחָה אוֹתְךָ בְּעֵלְמָא דִּין, בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ בְּקִבְרָא, וְהַקִּיצוֹת לְתַחֲתֵי הַמַּתִּים (נ"א לְעוֹלָם הַבָּא) הִיא תְּשִׁיחֶךָ, דָּא נַפְשָׁה לְגַבֵּי גּוּפָא, וּבּוֹצִינָא קְדִישָׁא אִם גּוּפָא לֹא חֹזֵר בְּתִיבְתָא, וְחֹזֵר עוֹרְףָּה לְגַבֵּי תִיבְתָא, נַפְשָׁה אִתְפְּרֶשׁ מִנִּיהָ וְאִתְקְרִי עוֹרְפָּה, וְגוּפָא דָּא אִתְאָבִיד מִתְרִין עֲלֵמִין.

אָמַר לִיהָ סָבָא סָבָא, וְהָא כְּמָה קְבָרִין לְמַגְנָא, וְהָא אִם גּוּפָא אִתְאָבִיד

נֶאֱבָד, עַל מָה תִּקְוֶה הַנֶּפֶשׁ לְתַחִית הַמֵּתִים? שְׁהָרִי וְדָאֵי הַגּוֹפֵּי נֶאֱבָד, וְנִתְבָּאָר שְׁנֶאֱבָד מִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת, וְהָרִי יֵרֵד לְנִשְׁיָהּ שְׁשֵׁם נִשְׁכַּח לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, אִם כֵּן, כַּמָּה קְבָרִים לְחַנּוּם?

אֲרָא וְדָאֵי שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא לֹא יִשְׁנָה אֶת מַעֲשֵׂי יְדִיו, שְׁוֹדָאֵי הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא, שְׁהֵם שְׁמַיִם וְאָרֶץ, הֵם שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא, וְעֲלֵיהֶם אָמַר דְּוֹד הַשְּׁמַיִם שְׁמַיִם לִיהו"ה, הָאָרֶץ - אֶתְהַלֵּף לְפָנֵי יְהו"ה בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא בְּשֵׁם יְהו"ה. זֶהוּ שְׁכַתוּב יִשְׁמְחוּ הַשְּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ, מִתִּי? בְּזִמְנָא שְׁנֶאֱמַר לְשְׁמַיִם וְהָאָרֶץ, שֶׁל סַמְא"ל וְנַחֲשׁ, כִּי שְׁמַיִם כַּעֲשֵׂן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כַּבְּגַד תִּבְלָה, וְאַחַר שְׁיַמְחָה אוֹתָם וְיִשְׁמִיד אֶת אוֹתָם הַמְּמַנִּים שְׁעֲלֵיהֶם, מִיַּד יַחֲדָשׁ הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא אֶת הַשְּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, שְׁיַמְחוּ בְּגַלְל הַמְּמַנִּים הָרַעִים הַלְלוּ. זֶהוּ שְׁכַתוּב כִּי כֹאֲשֶׁר הַשְּׁמַיִם הִתְחַדְּשׁוּ וְהָאָרֶץ הִתְחַדְּשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה וְגוֹמַר, וְהַכֹּל כְּדִי שְׁלֹא יִכְלוּ מַעֲשֵׂי יְדִיו, שְׁהֵם הַנִּשְׁמוֹת וְהַגּוֹפּוֹת שְׁנֶאֱבָדוּ מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, וְאֵלּוּ הַעֲשִׂירִים שְׁבַגְלוֹת, בְּגַלְל שְׁהָעוֹלָם הַזֶּה הוּא שְׁלָהֶם.

אֲבָל הָעֲנִיִּים שְׁהֵם צְדִיקִים, הַטּוֹב שְׁלָהֶם לְאוֹתָם הָעוֹלָמוֹת הַטּוֹבִים, שְׁבָהֶם נִבְרָאוּ שְׁתֵּי תוֹרוֹת, תּוֹרַת שְׁבַכְתָּב וְתּוֹרַת שְׁכַעַל פֶּה, שְׁשִׁכְרָם שֵׁם, וּבִשְׁבִיל שְׁלִמְטָה שֶׁל אָרֶץ הַחַיִּים, שֵׁם הַגּוֹפּוֹת לְנִשְׁמוֹת קְדוּשׁוֹת שְׁנִבְרָאוּ בְּשֵׁם יְהו"ה, וְהַגּוֹפֵּי שֶׁל מִשְׁה, שְׁנֶאֱמַר בּוֹ לֹא כְהִתָּה עֵינֹו וְלֹא נִסְ לִיחָה, מִשֵּׁם הָיָה, וּבִשְׁבִילֹו הוּא הָיָה מְבַקֵּשׁ רַחֲמִים שְׁלֹא יָמוּת וְיִצֵּא מִמֶּנּוּ, וְלֹא עַל הַגּוֹפֵּי שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה שְׁנִקְרָא

עַל מָה תִּקְוֶה נֶפֶשׁ לְתַחִית הַמֵּתִים, דְּהָא וְדָאֵי גּוֹפָא אֶתְאֲבִיד, וְאֶתְמַר דְּאֶתְאֲבִיד מִתְרִין עֲלָמִין, וְהָא נְחִית לְנִשְׁיָהּ דְּתַמָּן אֶתְנַשִּׁי לְדָרִי דְרִין, אִם כֵּן כַּמָּה קְבָרִין לְמַגְנָא.

אֲרָא וְדָאֵי קוּדְשָׁא בְרִיף הוּא לֹא יִשְׁנֵי עוֹבְדֵי יְדוּי, דְּוֹדָאֵי עֲלָמָא דִּין וְעֲלָמָא דְאֶתִי דְאִינוּן שְׁמַיָּא וְאַרְעָא דְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא אִינוּן, וְעֲלֵייהוּ אָמַר דְּוֹד (תהלים קטו טז) הַשְּׁמַיִם שְׁמַיִם לִיהו"ה, אֶרְעָא אֶתְהַלֵּף לְפָנֵי יְהו"ה בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים (שם קטו טז), עֲלֵייהוּ אֶתְמַר עֲלָמָא דִּין וְעֲלָמָא דְאֶתִי בְּשֵׁמָא דִּיהו"ה, הַדָּא הוּא דְכְּתִיב (שם צו יא) יִשְׁמְחוּ הַשְּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ, אִימְתִי בְּזִמְנָא דְאֶתְמַר לְגַבֵּי שְׁמַיִם וְהָאָרֶץ דְּסַמְא"ל וְנַחֲשׁ, כִּי שְׁמַיִם כַּעֲשֵׂן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כַּבְּגַד תִּבְלָה (ישעיה נא ו), וְלִכְתָּר דִּימְחִי לוֹן וְיִשְׁצִי לְאֵלִין מִמֶּנּוּ דְעֲלֵייהוּ, מִיַּד יַחֲדָשׁ לוֹן קוּדְשָׁא בְרִיף הוּא לְשְׁמַיָּא וְאַרְעָא, דִּיתְמַחוּן בְּגִין אֵלִין מִמֶּנּוּ בִישִׁין, הַדָּא הוּא דְכְּתִיב (שם סו כב) כִּי כֹאֲשֶׁר הַשְּׁמַיִם הִתְחַדְּשׁוּ וְהָאָרֶץ הִתְחַדְּשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה וְגוֹמַר, וְכֹלָא בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּצוּן עוֹבְדֵי יְדוּי, דְּאִינוּן נִשְׁמַתִּין וְגוֹפִין דְּאֶתְאֲבִידוּ מִתְרִין עֲלָמִין, וְאֵלִין עֲתִירִין דְּבַגְלוּתָא, בְּגִין דְּהָאֵי עֲלָמָא אִיהוּ דְלַהוּן.

אֲבָל מִסְפְּנֵי דְאִינוּן צְדִיקָא, טוֹבָא דְלַהוּן לְאִינוּן עֲלָמִין טְבִין, דִּי בַהוּן אֶתְבְּרִיאוּ תְרֵי תוֹרוֹת אוֹרִייתָא דְבַכְתָּב וְאוֹרִייתָא דְבַעַל פֶּה, דְּאַגְרָא דְלַהוּן תַּמָּן וּבְגִין דְלִתְתָּא דְאָרֶץ הַחַיִּים, תַּמָּן גּוֹפִין לְנִשְׁמַתִּין קְדִישִׁין דְאֶתְבְּרִיאוּ בְּשֵׁמָא דִּיהו"ה, וְגוֹפָא דְמִשְׁה דְאֶתְמַר בֵּיה (דברים לד ז) לֹא כְהִתָּה עֵינֹו וְלֹא נִסְ לִיחָה מִתַּמָּן הָיָה, וּבְגִינֵיהּ הָיָה אִיהוּ בְּעָא רַחֲמֵי דְלֹא יָמוּת וְיִפּוּק מִנֵּיהּ, וְלֹא עַל גּוֹפָא

אָצְלוּ סַנְדֵּל, שְׁעָלִיו נֹאמַר לוֹ שֶׁל
נְעֻלָיִךְ מֵעַל רַגְלֶיךָ.

וְאַדָּם וְחַיִּיתוֹ וּבְהֵמֹת וְעוֹפוֹת שֶׁל
שָׁם הֵם מַעֲשֵׂי בְּרֵאשִׁית, וְהֵם
בְּדַמּוֹת עֲלִיּוֹן שֶׁל אֵלֶּה שֶׁנֹּאמַר
בָּהֶם בְּמִרְכָּבָה וּדְמוֹת פְּנִיָּהֶם פְּנֵי
אָדָם וְגוֹמַר, שֶׁהֵם בְּהֵמֹת
עֲלִיּוֹנוֹת, עֲלֵיהֶן נֹאמַר יַעֲשֶׂה
לְמַחֲכָה לוֹ, וְשֵׁם עֵץ הַחַיִּים, שְׁמִי
שְׂאוּכַל מִמֶּנּוּ נֹאמַר בּוֹ וְאָכַל וְחַי
לְעוֹלָם.

וְשֵׁם פְּסָאוֹת שֶׁל זָהָב וְכֶסֶף
וְאֲבָנִים יְקָרוֹת, וּמִטּוֹת שֶׁל זָהָב
וְכֶסֶף, וּרְמ"ח מִצְוֹת שֶׁצִּוְּהוּ אוֹתָן
מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה, לְטַהַר
אֶת מַאֲתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה
אֵיבָרִים שֶׁל אוֹתוֹ הַגּוֹף, וְהַגּוֹף
שֶׁל הָעוֹלָם הַשֶּׁפֶל הַזֶּה הוּא סַנְדֵּל
לְנִשְׁמָה, שְׁמַתְטַנֵּף (וּמַתְטַנֵּפָה)
בְּזַהֲמַת הָעוֹלָם הַזֶּה. הָרִי כָּאֵן
שְׁלֵשִׁים וְאַחַת פְּעֻמִּים שֶׁהַתְּפֹרֶשׁ
בְּרֵאשִׁית, וְעֶשֶׂר אַמִּירוֹת,
וּשְׁלִשִׁים וּשְׁנַיִם שְׁבִילִים, הָרִי
שִׁבְעִים וּשְׁתַּיִם, וְצָרִיף לְפָרֶשׁ
אוֹתָם. פֶּתַח וְאָמַר בְּרֵאשִׁית.

תקון שְׁלֵשִׁים וּשְׁנַיִם

בְּרֵאשִׁית, הַמֹּאמֵר הַרְאֵשׁוֹן לְכָל,
וְהוּא כּוֹלֵל שְׁנֵי דְבוּרִים, אֲנֹכִי וְלֹא
יְהִי לְךָ, שֶׁנֹּאמְרוּ בְּדְבוּר אַחַד,
וּשְׁנֵיהֶם רְמוּזִים בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית,
בְּגִלְלֵי זֶה בְּרֵאשִׁית, א"ב רְשִׁית,
א"ב א' אֲנֹכִי ב' לֹא יְהִי לְךָ,
וְהַכֹּל בְּאוֹת אַחַת ב', וְהִיא ב'
מִבְּרֵאשִׁית.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: וְכִי מִי שֵׁישׁ
לוֹ עֶבֶד וְהוֹצִיא אוֹתוֹ לְחֵרוֹת
מִשְׁעֶבְדוֹ, יֵשׁ לְרַבּוֹנוֹ לְשַׁבַּח אֶת
עֲצָמוֹ בְּהוֹצָאָה לְחֵרוֹת שֶׁל עֶבְדוֹ?
וְכִי הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁאָמַר
לְאַבְרָהָם כִּי גֵר יְהִי זֶרְעֶךָ וְכוּ',
יֵשׁ לְשַׁבַּח עֲצָמוֹ כְּמָה פְּעֻמִּים
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם?
אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן: וְדַאי כֶּף

דְּהָאֵי עֲלָמָא דְאַתְקָרִי סַנְדֵּל לְגַבְיָה, דְּעֲלִיָּה
אֶתְמַר לִיָּה (שְׁמוֹת ג' ה) שֶׁל נְעֻלָיִךְ מֵעַל רַגְלֶיךָ.

וְאַדָּם וְחַיִּוֹן וּבְעִירָן וְעוֹפִין דְּתַמָּן אֵינוֹן
עוֹבְדָא דְּבְרֵאשִׁית, וְאֵינוֹן בְּדִיוֹקְנָא

עֲלָאָה דְּאֵלִין דְּאַתְמַר בְּהוֹן בְּמִרְכָּבָתָא (יחזקאל א

וּדְמוֹת פְּנִיָּהֶם פְּנֵי אָדָם וְגוֹמַר, דְּאֵינוֹן בְּעִירָן

עֲלָאִין עֲלֵיָּהוּ אֶתְמַר (ישעיה סד ג) יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה

לוֹ, וְתַמָּן עֵץ חַיִּים דְּמָאֵן דְּאָכִיל מִנִּיהּ אֶתְמַר

בִּיָּה (בראשית ג יב) וְאָכַל וְחַי לְעוֹלָם.

וְתַמָּן פְּרִסְיִין דִּי דְּהָבָא וְכֶסֶף אֶתְמַר וְאֲבָנִין יְקִירִין,

וְעֶרְשִׁין דְּכֶסֶף וְדְּהָבָא, וְרְמ"ח פְּקוּדִין

דְּמִנֵּי לוֹן מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל בְּהָאֵי עֲלָמָא, לְדְכָאָה

רְמ"ח אֲבָרִים דְּהָהוּא גּוֹפָא, וְגוֹפָא דְּהָאֵי

עֲלָמָא שְׁפֵלָא אִיהוּ סַנְדֵּל לְנִשְׁמַתָּא, דְּאַתְטַנֵּף

(נ"א וְאַתְטַנֵּפָה) בְּזוּהָמָא דְּהָאֵי עֲלָמָא. הָא הִכָּא

תְּלַתִּין וְחַד זְמַנִּין דְּאַתְפָּרֶשׁ בְּרֵאשִׁית, וְעֶשֶׂר

אַמִּירָן וְתְּלַתִּין וְתַרְיִן שְׁבִילִין הָא שְׁבַעִין וְתַרְיִן,

וְצָרִיף לְפָרֶשׁא לוֹן. פֶּתַח וְאָמַר בְּרֵאשִׁית.

תקונא תלתין וְתַרְיִן

בְּרֵאשִׁית מֹאמֵר קְדַמָּאָה לְכָלָא, וְאִיהוּ כְּלִיל

תְּרִין דְּבוּרִין אֲנֹכִי וְלֹא יְהִיָּה

לְךָ (שְׁמוֹת כ' ב) דְּאַתְמַרוּ בְּדְבוּרָא חַדָּא, וְתַרְוִיָּהוּ

אֵינוֹן רְמִיזוֹן בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית, בְּגִין דְּאֵ

בְּרֵאשִׁית א"ב רְשִׁית, א"ב א' אֲנֹכִי ב' לֹא

יְהִיָּה לְךָ, וְכָלָא בְּאֵת אַחַד ב', וְאִיהִי ב'

מִבְּרֵאשִׁית.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְכִי מָאֵן דְּאִית לִיָּה עֶבְדָּא

וְאַפִּיק לִיָּה לְחֵירוֹ מִשְׁעֶבְדֵיהּ, אִית לִיָּה

לְרַבּוּנִיָּה לְשַׁבַּחָא גְרַמִּיָּה בְּמִפְקָנוּתָא לְחֵירוֹ

לְעֶבְדֵיהּ, וְכִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאָמַר

לְאַבְרָהָם (בראשית טו יג) כִּי גֵר יְהִי זֶרְעֶךָ וְכוּ' אִית

לְשַׁבַּחָא גְרַמִּיָּה כְּמָה (דף עו ע"ב) זְמַנִּין אֲשֶׁר

הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם (שְׁמוֹת כ' ג), אָמַר לִיָּה רַבִּי

הוא, אֲבָל כָּאֵן לֹא מְשַׁבַּח הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת עֲצָמוֹ שֶׁהוֹצִיא אוֹתָם מִן הַגְּלוּת, אֲלֹא חֲמִשִּׁים פְּעַם הִזְכִּיר בַּתּוֹרָה יְצִיאַת מִצְרַיִם, לְהוֹדִיעַ הַדְּרָגָה שֶׁהוֹצִיאָה אוֹתָם, שֶׁהִיא הַיּוֹבֵל, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ יוֹבֵל הִיא שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה, וְהֵם חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בֵּינָה שֶׁנִּמְסְרוּ לְמִשֶּׁה בְּסִינַי, פָּרָט לְאֶחָד שְׁלֹא נִמְסַר לוֹ, וְלָכֵן הִזְכִּיר חֲמִשִּׁים פְּעַם בַּתּוֹרָה יְצִיאַת מִצְרַיִם. אָמַר, הָרִי וְדָאֵי הַתִּישְׁבָּה דְעָתִי.

מִי זֶה אֱלֹהִים אַחֲרֵים? אֵלֹו הַמְּמַנִּים שֶׁל שְׁבַעִים אַמּוֹת, וְסַמָּא"ל וְנַח"שׁ הָרִי שְׁבַעִים וּשְׁנַיִם, בְּגַלְלֵי זֶה נִתֵּן הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא תּוֹרָה מִמֵּיִן, שֶׁהוּא חֹסֵד, וּמְשַׁמָּאל שֶׁהוּא גְבוּרָה, שֵׁשׁ בָּהּ שְׁבַעִים פָּנִים לְהַנְצִיל מִשְׁבַּעִים אַמּוֹת, וְהַתּוֹרָה נִתְּנָה מִמֵּים וְאֵשׁ, שֶׁהֵם שְׁנַיִם, לְהַצִּיל אֶת יִשְׂרָאֵל מִסַּמָּא"ל וְנַחֲשׁ, שֶׁהֵם מִמֵּים וְאֵשׁ, וּבְגַלְלֵם נֶאֱמַר לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרֵים עַל פָּנָי, וּכְנַגְדֵּי שְׁבַעִים אַמּוֹת שְׁבַעִים נֶפֶשׁ, וּמִי שְׁעוֹבֵר עַל שְׁבַעִים פָּנִים שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרֵים עַל פָּנָי, שׁוֹלְטִים שְׁבַעִים מְמַנִּים וְאַמּוֹת שֶׁל יֵצֵר הָרַע עַל שְׁבַעִים נֶפֶשׁ.

וְכַמּוֹה גְּלוּלִין יִתּוֹן לְבַר נֶשׁ עַל חוֹבִין אֱלִין, וְאִם לֹא חֲזַר בַּר נֶשׁ בְּתִיּוּבְתָא בְּאֱלִין גְּלוּלִין, הֵהוּא גּוּפָא נְחִית בְּאַבְדּוֹן, גְּלוּלָא קְדַמָּא אֲצַטְבַּע בְּגוּוֹן תּוֹר, וְרָכִיב נֶפֶשׁא בְּסוּסִיא חוּוּרָא דְאִיהוּ גּוּפָא, אִם חֲזַר בְּתִיּוּבְתָא אֲתַמַּר בֵּיהּ (יִשְׁעִיהּ אִיח) אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם פְּשָׁנִים פְּשָׁלַג יַלְבִּינוּ, וְאִם לֹא יִתִּי בְּגַלְגּוּלָא תַנְיִנָא, וְרָכִיב בְּסוּסִיא סוּמָקָא, וְאִם חֲזַר בְּתִיּוּבְתָא אֲתַמַּר בְּחוּבָא דִּילִיהּ (שׁ) אִם יֶאֱדִימוּ כְּתוּלַע פְּצָמַר יִהְיוּ, וְאִם לֹא, אֲתַחֲזַר אֲתַגְּלַגַּל בְּגַלְגּוּלָא

שְׁמַעוֹן הָכִי הוּא וְדָאֵי, אֲבָל הָכָא לֹא מְשַׁבַּח קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גְרַמְיָה דְאֲפִיק לִוּן מִן גְּלוּתָא, אֲלֹא חֲמִשִּׁין זְמַנִּין אֲדַפִּיר בְּאוּרִייתָא יְצִיאַת מִצְרַיִם, לְאֲשַׁתְּמוּדְעָא בְּדַרְגָּא דְאֲפִיק לִוּן דְאִיהוּ יוֹבֵלָא, דְאֲתַמַּר בֵּיהּ (וַיִּקְרָא כַּה יֵא) יוֹבֵל הִיא שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה, וְאִינוּן חֲמִשִּׁין תְּרַעֲיָן דְּבֵינָה דְאֲתַמְסְרוּ לְמִשֶּׁה בְּסִינַי בַּר חַד דְּלֹא אֲתַמְסַר לִיהּ, וּבְגִין דָּא אֲדַפִּיר חֲמִשִּׁין זְמַנִּין בְּאוּרִייתָא יְצִיאַת מִצְרַיִם. אָמַר הָא וְדָאֵי אֲתִישְׁב דְעָתִאי.

מִאֵן אֱלֹהִים אַחֲרֵים, אֱלִין מְמַנִּין דְשְׁבַעֲיָן אוּמִין, וְסַמָּא"ל וְנַח"שׁ הָא ע"ב, בְּגִין דָּא יְהִיב קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוּרִייתָא מִימִינָא דְאִיהוּ חֹסֵד וּמְשַׁמָּאלָא דְאִיהוּ גְבוּרָה, דְאִית בָּהּ שְׁבַעֲיָן אַנְפִּין לְשׁוּבָא מִשְׁבַּעֲיָן אוּמִין, וְאוּרִייתָא אֲתִייהִיבַת מִמֵּיָא וְאֲשָׁא דְאִינוּן תְּרִין, לְשׁוּבָא לְיִשְׂרָאֵל מִסַּמָּא"ל וְנַחֲשׁ דְאִינוּן מִמֵּיָא וְאֲשָׁא, וּבְגִינֵיהּ אֲתַמַּר (שְׁמוֹת כ ג) לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרֵים עַל פָּנָי, וְלִקְבַל שְׁבַעֲיָן אוּמִין שְׁבַעֲיָן נֶפֶשׁ, וּמִאֵן דְעֵבַר עַל שְׁבַעֲיָן אַנְפִּין דְאוּרִייתָא דְאֲתַמַּר לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרֵים עַל פָּנָי, שְׁלִטִין שְׁבַעֲיָן מְמַנִּין וְאוּמִין דִּיֵּצֵר הָרַע עַל שְׁבַעֲיָן נֶפֶשׁ.

וְכַמּוֹה גְּלוּלִין יִתּוֹן לְבַר נֶשׁ עַל חוֹבִין אֱלִין, וְאִם לֹא חֲזַר בַּר נֶשׁ בְּתִיּוּבְתָא בְּאֱלִין גְּלוּלִין, הֵהוּא גּוּפָא נְחִית בְּאַבְדּוֹן, גְּלוּלָא קְדַמָּא אֲצַטְבַּע בְּגוּוֹן תּוֹר, וְרָכִיב נֶפֶשׁא בְּסוּסִיא חוּוּרָא דְאִיהוּ גּוּפָא, אִם חֲזַר בְּתִיּוּבְתָא אֲתַמַּר בֵּיהּ (יִשְׁעִיהּ אִיח) אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם פְּשָׁנִים פְּשָׁלַג יַלְבִּינוּ, וְאִם לֹא יִתִּי בְּגַלְגּוּלָא תַנְיִנָא, וְרָכִיב בְּסוּסִיא סוּמָקָא, וְאִם חֲזַר בְּתִיּוּבְתָא אֲתַמַּר בְּחוּבָא דִּילִיהּ (שׁ) אִם יֶאֱדִימוּ כְּתוּלַע פְּצָמַר יִהְיוּ, וְאִם לֹא, אֲתַחֲזַר אֲתַגְּלַגַּל בְּגַלְגּוּלָא

בגלגול שלישי, ורוכב על סוס ירק, וזה הגוף.

והם מזל אריה, מזל שור, מזל נשר, שעליהם נאמר הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר, ואם שלש אלה לא יעשה לה, לנפש, בשלשה גלגולים, שעושה לה שאר פסות ועונה, ויצאה חנם אין כסף, ועל שלשה פשעי ישראל ועל ארבעה לא אשיבנו (עמוס ב א), ועל ארבעה דאיהו מזל אדם לא אשיבנו, דלא יקלקלו אותו.

אבר לצדיקים, ועשה חסד לאלפים, אלפים ודאי, שלשה גלגולים בהם הוא מרויח שלשת אלפים, שהם עולמות של פסופים, ולמי? לאהביו ולשמרי מצותיו. לרשעים שהם לא יחזרו בתשובה בשלשת הגלגולים הללו, נאמר בהם והאבדתי את הנפש ההיא מקרב עמה. אמר: רבי, אם כן אני יורד, אלא שבע ארצות הן, ועולים לשבעים פנגד שבעים נפש, ושבע ארצות הן: ארץ, אדמה, ארקא, גיא, ציה, נשיה, תבל, והם שבעה מדורי גיהנם. אותה נפש שלא חזרה בתשובה בשלשת אלה, מוריד אותה הקדוש ברוך הוא למדורי גיהנם הללו, ושם נשפחת לדורי דורות.

ואם הוא צדיק, נאמר בו כי שבע יפול צדיק וקם. אמר לו רבי אלעזר: ואם הוא צדיק, למה ירד לשם? אלא כדי להוציא משם כל נפש ונפש שהרהרו תשובה ומתו בקצור שנים, והוא טורח בשבילו, והו מאמר ראשון שהוא בראשית.

תקון שלשים וששה

בראשית, זו מצוה ראשונה, שנרמזה בשלשים ושנים שבילים, שהם שלשים ושנים

תליתאה, ורכיב בסוסיא ירוקא ודא גופא. ואינון מזל אריה מזל שור מזל נשר, דעלייהו אתמר (איוב לג כט) הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר, ואם שלש אלה לא יעשה לה (שמות כא יא) לנפשא בתלת גלגולין, דעביד לה שאר פסות ועונה, ויצאה חנם אין כסף (שם), ועל שלשה פשעי ישראל ועל ארבעה לא אשיבנו (עמוס ב א), ועל ארבעה דאיהו מזל אדם לא אשיבנו, דלא יקלקלו ליה.

אבר לצדיקיא ועשה חסד לאלפים (שמות כ ה), אלפים ודאי, תלת גלגולין בהון איהו רוח תלת אלפין דאינון עלמין דכסופין, ולמאן לאהביו ולשמרי מצותיו (שם) לחיביא דאינהו לא יחזרון בתיובתא בתלת גלגולין אלין, אתמר בהון (ויקרא כג לא) והאבדתי את הנפש ההיא מקרב עמה, אמר רבי אם כן אנה נחית, אלא שבע ארעין אינון, וסלקין לשבעין לקבל שבעים נפש, ושבע ארעין אינון ארץ אדמה ארקא גיא ציה נשיה תבל, ואינון שבע מדורין דגיהנם, ההיא נפשא דלא חזרה בתיובתא באלין תלת, נחית לה קודשא בריך הוא במדורין דגיהנם אלין, ותמן אתנשי לדרי דרין.

ואם הוא צדיק אתמר ביה (משלי כד טז) כי שבע יפול צדיק וקם, אמר ליה רבי אלעזר,

ואם הוא צדיק אמאי נחית תמן, אלא בגין לאפקא מתמן כל נפשא ונפשא מאלין דהרהרו בתיובתא ומתו בקצרות שנין, ואיהו טרח בגיניה, דא איהו מאמר קדמא דאיהו בראשית.

תקונא תלתין ותלת

בראשית דא פקודא קדמא, דאתרמיז

אלהי"ם של מעשה בראשית, עשרים ושנים אותיות ועשר אמירות שנקללו בהם. התקון הראשון יראה, ועליה נאמר ראשית חכמה יראת יהו"ה, שיש יראה ויש יראה. יראת יהו"ה זו השכינה, המלכות הקדושה, יראה רעה זו רצועה להלקות את הרשעים, ומי הוא? סם המות של סמאל, הנקבה שלו, יראת יהו"ה היא שכר למי ששומר מצוות לא תעשה, יראה רעה היא רצועה להלקות את מי שעובר עליהן.

קם רבי שמעון ואמר: אלעזר בני, יש מי שירא מהקדוש ברוך הוא כדי שייחיו את בניו ויגדלו עשרו בעולם הזה, ואם חסר מזה, אינו ירא ממנו, זה לא שם לו את יראת יהו"ה לעקר, אבל מי שירא את הקדוש ברוך הוא בין בטוב בין בצרה, זהו מי ששם את יראת יהו"ה בו לעקר, ששלוש דרגות הן של יראה, יש יראה בין בטוב בין בצרה, ויש יראה שירא את הקדוש ברוך הוא בטוב ולא בצרה, ויש יראה שלא שם אותה עליו לעקר, בין לטוב בין לצרה. צדיק גמור שם אותה עליו לעקר בין לטוב בין לדין, הבינוני שם אותה עליו לטוב ולא לדין, הרשע הגמור לא שם אותה עקר, לא בטוב ולא בדיון.

ורכמה השכינה נקראת יראה? שהרי היא נטלה מצד העמוד האמצעי. אלא כמו שהעמוד האמצעי נוטל מרחמים ודין, שהם ימין ושמאל, כך היא נוטלת משניהם, מצד השמאל זו נקראת יראה, פחד יצחק, שמצד הימין נקרא אהב"ה, וזו המצוה השניה שנאמר בה ואהבת עולם אהבתיך על פן משכתיך חסד. ומצד שני הצדדים הללו נקרא

בל"ב שבילין, דאינון ל"ב אלהי"ם דעובדא דבראשית, כ"ב אתוון ועשר אמירן דאתפלילן בהו, תקינא קדמא יראה, ועלה אתמר (תהלים קיא) ראשית חכמה יראת יהו"ה, דאית דחילו ואית דחילו, (דף ע"ו ע"א) יראת יהו"ה דא שכינתא מלכות קדישא, יראה רעה דא רצועה לאלקאה לחייביא, ומאי ניהו סם המות דסמאל, נוקבא דיליה, יראת יהו"ה איהי אגרא למאן דנטיר פקודין דלא תעשה, יראה רעה איהי רצועה לאלקאה למאן דאעבר עלייהו.

קם רבי שמעון ואמר אלעזר ברי, אית מאן דדחיל לקודשא בריה הוא בגין דייחון בנוי ויסגי עותריה בהאי עלמא, ואי חסר מהאי לא דחיל ליה, האי לא שוי ליה יראת יהו"ה לעקרא, אבל מאן דדחיל לקודשא בריה הוא בין בטיבו בין בעאקו, הא דא שוי יראת יהו"ה ביה לעקרא, דתלת דרגין אינון דיראה, אית יראה בין בטיבו בין בעאקו, ואית יראה דדחיל לקודשא בריה הוא בטיבו ולא בעאקו, ואית יראה דלא עליה לעקרא בין לטיבו בין לעאקו, צדיק גמור שוי לה עליה לעקרא בין לטיבו בין לדיןא, בינוני שוי ליה עליה לטיבו ולא לדיןא, רשע גמור לא שוי ליה עקרא לא בטיבו ולא בדינא.

ושכינתא אמאי אתקריאת יראה, דהא היא מסטרא דעמודא דאמצעיתא אתנטילת, אלא כמה דעמודא דאמצעיתא נטיל מרחמי ודינא דאינון ימינא ושמאלא, הכי איהי נטלא מתרוניהו, מסטרא דשמאלא דא אתקריאת יראה פחד יצחק, דמסטרא דימינא אהב"ה אתקרי, ודא פקודא תנינא דאתמר בה (ירמיה לא ב) ואהבת

העמוד האמצעי אור ונר, והשכינה אורה, אבוקה. אורה - ליהודים היתה אורה, אבוקה - כך פירושהו בעלי המשנה, שצדיקים עומדים לפני השכינה כנר לפני האבוקה, מצד הימין יהו"ה, ומצד השמאל אדנ"י, ששם הדין, ומשום זה ביום הראשון ויאמר אלהים: יהי אור, משום שחמשה אור הם ביום הראשון, והם ה' העליונה, ומשם מאירים, 'י בשמאל, וזה נר, וזה ה"י מן אלהים, ה' לימין 'י לשמאל, (ו' מלא משניהם העמוד האמצעי, כן י"ה וזהו סוד אלהים מלא ה"י, זו כתובה ראשונה. וסוד הדבר - ה"א, אלהים זה מלאי"ה בהפוך אותיות, וזו ה' וערה, שהיא מלאה משלש אותיות, ונעשית היר"ה, למעלה הוא הו"ה, ובה מתחילים אותיות התורה הז' ואחר כך ט"ו, ואנה נמצאת ה' אחרונה? אלא ד' היתה להיות ה' / אלא מי גרם שפרח ממנה ו' שהוא הדרך שלה? אלא נתנני שוממה כל היום וזה, וזהו הוד שהוא הדרך שלה, שהוא חור דנה באלף החמישי, משום שפרח ממנה יר, שעליו נאמר ותקע כף ירך יעקב, נודע שמקימן מתחילה למנות האות'ד' עד נצח, וזהו הוד הוא הדרך, השלמות שלה, וזהו שנתן למשה, וזהו שנאמר ונתן הוד למשה).

תקון שלשים וארבעה

בראשית, ב' נקבה פתוחה לקבל מימין, לאותו (מאותו) שגומל עמה חסד, ולמה? שהאות י' על ראשו כמו זה ג', ומשום זה הרוצה להחפים ידרים, אם כן, למה ג' אחר לב? אלא סוד הדבר - ואיש אשר יקח את אחתו בת אביו או בת אמו וראה את ערוותה והיא תראה את ערוותו חסד הוא, ב' החזירה פניה מא', ג' החזירה פניה מב', ד' החזירה פניה מג', ה' החזירה פניה מד', כל האותיות החזירו פניהן זו מזו,

עולם אהבתך על כן משכתך חסד. ומתרין סטרין אלין אתקרי עמודא דאמצעייתא אור ונר, ושכינתא אורה אבוקה, אורה, ליהודים היתה אורה (אסתר ה טו). אבוקה הכי אוקמוהו מארי מתניתין צדיקים קיימין קמי שכינתא כנר לפני האבוקה. מסטרא דימינא יהו"ה, ומסטרא דשמאלא אדנ"י דתמן דין, ובגין דא ביומא קדמא ויאמר אלהים יהי אור (בראשית א א). בגין דחמש אור אינון ביומא קדמא, ואינון ה' עלאה ומתמן נהרין, 'י בשמאלא ודא נר, ודא ה"י מן אלהים ה' לימינא 'י לשמאלא, (ו' מלא מתרוייהו עמודא דאמצעייתא, בן י"ה, ודא איהו רזא אלהים מלא ה"י, דא כתיבת קדמא. ורזא דמלה ה"א, אלהים דא מלאי"ה בהפוך אתוון, ודא ה' וערה, דאיהו מלאי מתלת אתוון, ואתעבדת הו"ה, לעילא איהו הו"ה, ובה מתחילין אתוון דאורייתא ה"ו ולבתר ט"ו, ואנה אשתכח ה' בתראה, אלא ד' הות למחוי ה', אלא מאן גרם דפרח מינה ו' דאיהו ירך דילה, אלא נתנני שוממה כל היום דנה (איכה א יג), דא הוד דאיהו ירך דילה דאתחזרת איהו דנה באלף חמשאה, בגין דפרח מגיה ירך, דעליה אתמר (בראשית לב כג) ותקע כף ירך יעקב, אשתמודע דמימינא קא מתחלת לממני את ד' עד נצח, וזהו איהו ירך שלימו דילה, ודא איהו דאתיהיב למשה, ודא הוא דאתמר ונתן הוד למשה).

תקונא תלתין וארבע

בראשית, ב' נוקבא פתיחא לקבלא מימינא, ליהוה (נ"א מההוא) דגמיל חסד עמה, ואמאי דאת 'י על רישיה פגוונא דא ג', ובגין דא הרוצה להחפים ידרים, אם כן אמאי ג' אחר לב, אלא רזא דמלה ואיש אשר יקח את אחתו בת אביו או בת אמו וראה את ערוותה והיא תראה את ערוותו חסד הוא (ויקרא כ יז), ב' חזרת אנפוי מא', ג' אחזרת אנפוי

חזרת אנפוי

ואינן פנים בפנים, ולמה? אלא סוד הדבר - וראית את אחרי וכו', ולמה מחזירות פנים זו מזו? בשביל העריות שהן פנגדם, א' פנגד ארור שהוא ערוה, ועליו נאמר ארור שכב עם אחתו, שהעריות הללו, כל אחד שוכב עם אמו ועם אחותו ועם בתו, ומחזירים פנים אליהם, שאין להם בשת פנים, אבל האותיות הקדושות מחזירות פניהן בבשת בעונה, עריה תעור, ובגללה נאמר ולפני עור לא תתן מכשול, עור שהוא עור, וסוד הדבר - ערום ראה רעה ונסתר.

ואחר כך כשמתפשטים מהם, כלם מתחידים ולא יתבששו, ומתחידים אב עם אם, אח עם אחותו. כעת שערוה ביניהם, יש פרוד באותיות שהן יהו"ה, זהו שכתוב פי המות יפריד (בין אחים) ביני ובינך. אחר שהעריות עוברות מהן, יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד, והסוד של אחד - אח ד', הערוה של שניהם אחר. בזמן שמסתלק הקוץ מד' של אחד נשאר אחר, ועליו נאמר וסוד אחר אל תגל.

תקון שלשים וחמשה

בראשית, בתשרי נברא העולם, חסר א' להיות בראשית, זה אדם שנברא בתשרי, ומשום שעתידה הארץ להתקלל בגללו, זהו ארורה האדמה בעבורך. הסתלק מן תשרי ופתח בב' שהיא ברכה שתתברך הארץ, ולהוציא אותה מן הקללה, ולא עוד, אלא משום שתשרי הוא דין, לא נזכר שם בתשרי, שלא יתכן בו פעם אחרת. זהו שכתוב נר יהו"ה נשמת אדם.

איהו דין, לא אדבר תמן בתשרי, דלא יתכן ביה זמנא אחרא, הדא הוא דכתיב (משלי כ כז) נר יהו"ה נשמת אדם. (כך מצאתי).

מג', ה' חזרת אנפוי מד', כל אתון חזרין אנפין (דף עו ע"ב) דא מן דא, ולא אינון אנפין באנפין, ואמאי אלא רזא דמלה וראית את אחרי וכו' (שמות לג כג), ואמאי חזרין אנפין דא מן דא, בגין עריין דאינון לקבליהו, א' לקבליה ארור דאיהו ערוה, ועליה אתמר (דברים כז כב) ארור שכב עם אחתו, דאלין עריין כל חד שכיב עם אמה ועם אחתיה ועם ברתיה, וחזרין אנפין לגבייהו דלית לון בשת פנים, אבל אתון קדישין חזרין אנפיהו בבשת בעונה, עריה תעור, ובגינה אתמר (ויקרא יט יד) ולפני עור לא תתן מכשול, עור דאיהו עור, ורזא דמלה ערום ראה רעה ונסתר (משלי כב ג).

ולבתר דמתפשטין מנייהו מתחדין פלהו ולא יתבששו, ומתחדין אבא עם אימא, אח עם אחתיה, כען דערוה בינייהו אית פרודא באתון דאינון יהו"ה, הדא הוא דכתיב (רות א יז) פי המות יפריד (בין אחים) ביני ובינך, לבתר דאתעבר עריות מנייהו, יהא יהו"ה אחד ושמו אחד, ורזא דאחד אח ד', ערוה דתרוייהו אחר, בזמנא דאסתלק קוצא מן ד' מן אחד אשתאר אחר, ועליה אתמר (משלי כה ט) וסוד אחר אל תגל.

תקונא תלתין וחמשה

בראשית, בתשרי אתברי עלמא, חסר א' למהוי בראשית, דא אדם דאתברי בתשרי, ובגין דעתידה ארעא לאתלטיא בגיניה, דא הוא ארורה האדמה בעבורך (בראשית ג יז), אסתלק מן תשרי, ופתח בב' דאיהי ברכה לאתברכא ארעא, ולאפקא לה מן לוטיא, ולא עוד אלא בגין דתשרי

תקונא תלתין ושתא

בראשית, דאיהו שבת בראשית, דהא שבע שבתות אינון, ולכל חד אית ליה שית ימי המעשה, וכל יומא דקודשא בריך הוא הוא אלה שנים, הדא הוא דכתיב (תהלים ד) כי אלה שנים בעיניך וכו', ושבת בראשית שית יומין דיליה אינון שני אלפים תהו, שני אלפים תורה, שני אלפים ימות המשיח.

שני אלפים תהו והארץ היתה תהו, שני אלפים תורה ורוח אלהיים מרחפת על פני המים (בראשית א ב), ולית מים אלא אורייתא, פני המים תרין אנפין דילה, דאינון מצות עשה ומצות לא תעשה, חגור וסומק, ימינא ושמאלא, ואלין אינון שני אלפים תורה, שני אלפים ימות המשיח, ויאמר אלהיים יהי אור ויהי אור (שם ג), עלייהו אתמר (ישעיה כד טו) על פן באורים כפדו יהוה, על פן ודאי דאתמר ביה ויהי כ"ן, ואינון שבעין, ועל תרין מאורות אלין אתמר דו פרצופין דכר ונוקבא, יהי אור דא פסח, אור לארבעה עשר, ויהי אור ראש השנה, דאתמר ביה ויהי היום, הכא ויהי והתם ויהי, ובכל אתר ויהי לישנא דצערא.

שבת בראשית נקודה בחלל דילה, (דאיהי שבת בריח), י' שבת חלל, חלל למאן, לההיא נקודה, מחלליה מות יומת (שמות לא יד), למאן דעאל נוכראה בחלל דילה, דאיהי רשות הרבים יין נסוף זונה, ובגין דא הכא צריך דחילו, ודא איהו בראשית גר"א שפ"ת, הדא הוא דכתיב (ויקרא יג א) איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו, ומאן דעאל רשו נוכראה בחלל (דף ע"ב א) דילה, דאיהי רשות הרבים יין נסוף זונה, עליה אתמר (במדבר יט יג) את מקדש יהוה טמא ונכרתה וכו', והאי נקודה

תקון שרשים וששה

בראשית, שהוא שבת בראשית, שתי שבע שבתות הן, ולכל אחת יש לו ששה ימי המעשה, וכל יום של הקדוש ברוך הוא הוא אלה שנים, זהו שפתיב פי אלה שנים בעיניך וכו'. ושבת בראשית ששת הימים שלו הם שני אלפים תהו, שני אלפים תורה, שני אלפים ימות המשיח. שני אלפים תהו - והארץ היתה תהו, שני אלפים תורה - ורוח אלהיים מרחפת על פני המים, ואין מים אלא תורה, פני המים - שני הפנים שלה, שהן מצוות עשה ומצוות לא תעשה, לבן ואדם, זמין ושמאל, ואלה הם שני אלפים תורה, שני אלפים ימות המשיח. ויאמר אלהיים יהי אור ויהי אור, עליהם נאמר על פן באורים כפדו יהוה, על פן ודאי, שנאמר בו ויהי כ"ן, והם שבעים, ועל שני המאורות הללו נאמר דו פרצופים זכר ונקבה. יהי אור - זה פסח, אור לארבעה עשר, ויהי אור - ראש השנה, שנאמר בו ויהי היום, כאן ויהי ושם ויהי, ובכל מקום ויהי לשון צער.

שבת בראשית נקודה בחלל שלה, (שהיא שבת בריח), י' שבת חלל, חלל את מי? את אותה נקודה, מחלליה מות יומת, למי שמכניס נכריה בחלל שלה, שהיא רשות הרבים, יין נסוף זונה, ומשום זה כאן צריך יראה, וזהו בראשית גר"א שפ"ת. זהו שפתיב איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו, ומי שמכניס רשות נכריה בחלל שלה, שהיא רשות הרבים, יין נסוף זונה, עליו נאמר את מקדש יהוה טמא ונכרתה וכו', והנקודה הזו היא אות של שבת,

אות של ימים טובים, אות של תפלין, אות של ברית מילה, עטרת הברית, כתר של ספר תורה קוראים לו, כתר בראש כל צדיק, הנקדה שעליה נאמר אדם וחוה שהיו דו פרצופים, ועליה אמרה הלבנה אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד.

הסוד הזה נמסר לחכמי הלב, (ח) (ד' ו') היא ה' אחרונה, ששניהם י', ובה נעשו אחד, והנקדה הזו היא סתומה וחתומה בששת ימי החל. זהו שפתיב יהיה סגור בששת ימי המעשה, במה? באות ו', (ב) סתומה באות ו', ב' ימות החל, וביום השביעי נפתחת לקבל את בעלה, ומשום זה הזווג של תלמידי חכמים משבת לשבת, ויורשים נשמות קדושות חדשות לבניהם.

ומשום זה הנקדה נקראת בתולה, ואיש לא ידעה, כשהיא גל (ג) נעול מעין חתום, עד שנפתחת לבעלה, וכשהיא סתומה, נקראת יראה, בכל ששת ימי החל שהיא סגורה ושמונה בעשר אמירות ושלושים ושנים אלהיים, שהם ארבעים ושנים אותיות הגבורה, ששם בינה, בשבת ויכלו השמים, ויכל'ו החסד של הזמין כולל שבעים ושנים שמות, ששם חכמה, כמו שאמרנו הרוצה להחכים ידרים. יראה בששת ימי החל, איש אמו ואביו תיראו, אהבה בשבת, כפד את אביך ואת אמך. כשנפתחת לבעלה נקראת אהבה, ומראה ואהבה נתנו מצוות עשה ולא תעשה.

תקון שבעה ושרשים

בראשית הוא ברי"ת, ודאי כשהוא בלבושים של הקלפות הללו שהן עולה ופריעה, שם צריך יראה, ועליהם נאמר לא

איהי אות דשבת אות דימין טבין אות דתפלין אות דברית מילה, עטרת דברית, תגא דספר תורה קרינן ליה, כתר בראש כל צדיק, נקודה דעלה אתמר אדם וחוה דהו דו פרצופים, ועלה אמרה סיהרא אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד.

רוא דא לחפיימי לבא אתמסר, (דא) (נ"א ד' ו') איהו ה' בתראה, דתרווייהו י', ובה אתעבידו חד, והאי נקודה איהי סתימא וחתומה בשית יומין דחול, הדא הוא דכתיב (יחזקאל מו א) יהיה סגור ששת ימי המעשה במאי באת ו', (ב) סתים באת ו' ב' יומי דחול, וביומא שביעאה אתפתחת לקבלא לבעלה, ובגין דא זווגא דתלמידי חכמים משבת לשבת, וירתין נשמתין קדישין חדתין לבנייהו.

ובגין דא איהי נקודה אתקריאת בתולה ואיש לא ידעה (בראשית כד טז), פד איהי גל (נ"א ג) נעול מעין חתום (שיר ד יב), עד דאתפתחת לבעלה, וכד איהי סתימא אתקריאת יראה, בכל ו' יומי דחול דאיהי סגירא ונטירא, בעשר אמירן ול"ב אלהיים דאינון מ"ב אתון דגבורה, דתמן בינה, בשבת ויכלו השמים, ויכל'ו חס"ד דימינא כליל ע"ב שמען, דתמן חכמה, פמה דאמרן הרוצה להחכים ידרים, דחילו בשית יומין דחול איש אמו ואביו תיראו (ויקרא יט ג), רחימו בשבת כפד את אביך ואת אמך (שמות כ יב), פד אתפתחת לגבי בעלה אתקריאת אהבה, ומדחילו ורחימו אתייהבו פקודין דעשה ולא תעשה.

תקונא שבע ותלתין

בראשית איהו ברי"ת, ודאי פד איהו בלבושין דאלין קליפין דאינון

יהיה לך אלהים אחרים על פני, והאות הזו אין יודשים אותה אלא ישראל, שאין אות ברית עד שמעבירים את הקלפות הללו מהם, שהן ערלה ופריעה עם הטפת דם.

שרש קלפות הן בערלה פנגד שלש קלפות האגוז, ועליהם נאמר והארץ היתה תהו ובהו וחשך. תהו - קו ירק, קלפה ראשונה, בהו - קלפה שנייה, חשך - קלפה שלישית, ושלש אלו זו על גב זו, כנגד שלשת צבעי העין, שנאמר בהם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם וכו', כנגדם שלשת צבעי הקשת שבהם נקרא בת עין, שהיא נקדה אות ברית, עליה נאמר וראיתיה לזכר ברית עולם, ועליהם נאמר שלש פעמים כל גוים וכו' כי אמילם, ומתי יעביר הקדוש ברוך הוא את הקלפות הללו מן העולם ויזכר ברית עולם? בזמן הגאולה. זהו שכתוב ולא יפנה עוד מוריד, מתי? אחר שיעבירו שלש הקלפות הרעות ממנה, ובזמן שהיא מתלבשת בקלפות הללו, היא אומרת אל תראני שאני שחרחרת, שבקלפות הללו היא מתחללת, ומשום זה מחלליה מות יומת.

תהו"ם היא המו"ת, אליו צריך פריעה עם הטפת דם, ועד שנפרעת הפריעה הזו, היא לא מתגלה בעולם ולא תהיה אות בעולם, וסוד הדבר, כשעוברים ממנה ערלה ופריעה, רומא וקושטאנדינא, מיד מתגלה האות בעולם לאותו שנאמר בו וזה לך האות פי אנכי שלחתיך, לקים בו הפתוב פימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

לקיימא ביה קרא (מכיה ז טו) פימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

ערלה ופריעה, צריך תמן דחילו, ועלייהו אתמר (שמות כג) לא יהיה לך אלהים אחרים על פני, והאי אות לא ירתין ליה אלא ישראל, דלית אות ברית עד דעברין מנייהו אלין קליפין, דאינון ערלה ופריעה באטיפו דדמא. תלת קליפין אינון בערלה לקבל תלת קליפין דאגוזא, ועלייהו אתמר (בראשית א

ב) והארץ היתה תהו ובהו וחשך, תהו קו ירוק קליפה קדמאה, בהו קליפה תניינא, חשך קליפה תליתאה, ותלת אלין דא על גב דא, לקבל תלת גוונין דעינא, דאתמר בהון (במדבר טו לט) ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם וכו', לקבליהו תלת גוונין דקשת, דבהון נקרא בת עין דאיהי נקודה אות ברית, עליה אתמר (בראשית ט טז) וראיתיה לזכור ברית עולם, ועלייהו אתמר תלת זמנין כל גוים וכו' פי אמילם (תהלים קיח יט), ואימתי יעבור קודשא בריך הוא הני קליפין מעלמא ויזכור ברית עולם, בזמנא דפורקנא, הדא הוא דכתיב (ישעיה ל ב) ולא יפנה עוד מוריד, אימתי לבתר דמתעברין תלת קליפין בישין מינה, ובזמנא דאיהי מתלבשא באלין קליפין איהי אמרת אל תראוני שאני שחרחרת (שיר א ו). דבאלין קליפין איהי מתחללת, ובגין דא מחלליה מות יומת (שמות לא יד).

תהו"ם איהו המו"ת, לגביה צריך פריעה באטיפו דדמא, ועד דאתפרע האי פריעה איהי לא אתגלייא בעלמא, ולא יהא אות בעלמא, ורזא דמלה פד אתעבר מינה ערלה ופריעה רומי וקושטאנדינא, מיד אתגלייא אות בעלמא, להווא דאתמר ביה (שם ג יב) וזה לך האות פי אנכי שלחתיך,

לקיימא ביה קרא (מכיה ז טו) פימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

ומשום זה, אֶלְעָזָר בְּנֵי, אֵל תִּצְפֶּה לְרַגְלֵי מִשִּׁיחַ, עַד שֶׁתִּרְאֶה אֶת הַקֶּשֶׁת בַּגִּוּוּיָהּ הַמְּאִירִים, או עַד שֶׁיִּתְגַּלֶּה אוֹת בְּעוֹלָם. מֵה זֶה אוֹת? אֵלָּא דֶּרֶךְ כִּכְב מִיַּעֲקֹב, זוֹ הָאוֹת י', אוֹת בְּרִית. וּמִיָּד וְקָם שִׁבְט מִיִּשְׂרָאֵל אֵלֶיהָ, אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיְהִי בִישְׂרוֹן מֶלֶךְ.

בֵּא וּרְאֵה, יוֹם אַחַד שְׂאֵלְתִי אֶת אֱלֹהֵינוּ, לָמָּה שְׁמִים הָעֵרְלָה בְּכָלִי עֶפְרָ? אָמַר לִי, שְׁמַעְתִּי בִישִׁיבָה, שְׁעֵרְלָה הוּא נְחֹשׁ, וְכִיּוֹן שְׁמַעְבִּירִים אוֹתוֹ מִמְּקוֹמוֹ, צָרִיךְ לָתֵת לוֹ מְזוּנֹה, זֶהוּ שְׁכַתוֹב וְנִחַש עֶפְרָ לְחֻמוֹ, וּבְיָדָיו, בְּנֵי, בְּזֶה נִצָּל אָדָם מִדִּין חֲבוּט הַקֶּבֶר, וְהֵדָם שְׁמִשְׁפִּים מִהַפְרִיעָה, לָתֵת מְזוּן לְאוֹתוֹ הַפְּלֵב שֶׁהוּא רוֹצֵחַ, וּבְזֶה נִצָּל אָדָם מִחֲרָבוֹ שֶׁל מְלָאךְ הַמּוֹת.

וְעַל פֶּן אָמַר אָדָם הֲרֵאשׁוֹן לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִי מִצִּיל בְּנֵי מִחֲרָב הַמֵּתֶהֶפֶכֶת? אָמַר לוֹ, חֲרָב הַמִּילָה, כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר עֲשֵׂה לָךְ חֲרָבוֹת צוּרִים, וְחֲרָבוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁשׁ עֲשָׂרָה פִּיפּוּת, כִּנְגַד מִילָה וּפְרִיעָה וּמִצִּיעָה וּשְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה בְּרִיתוֹת שֶׁנִּכְרְתוּ עֲלֶיהָ, וְכֵן הַתּוֹרָה מִצִּילָה אֶת הָאָדָם מִשֶׁשׁ עֲשָׂרָה פִּיּוֹת הַחֲרָב, כִּמוֹ שֶׁאָמַר שְׁלֹמֹה עַץ חַיִּים הִיא, שְׁעוֹלָה לְשֵׁשׁ עֲשָׂרָה.

וּבְנִגְד שְׁנֵי אֵלֶּה אָמְרָה תּוֹרָה לֹא תִרְצַח וְלֹא תִנְאַף. לֹא תִנְאַף כִּנְגַד נְחֹשׁ אֲשֶׁת זְנוּנִים, לֹא תִרְצַח כִּנְגַד סַמְא"ל, וְאָמַר דּוֹד עֲלִיו, הַצִּילָה מִחֲרָב נִפְשֵׁי מִיָּד פְּלֵב יְחִידָתִי. שְׁלֹשׁ קְלָפוֹת הָעֵרְלָה הֵן מִשְׁחִי"ת א"ף וְחַמ"ה, כִּנְגַד הָעֵרְלָה, הוּא הָעוֹן. וְהִינּוּ מֵה שֶׁתִּקְנֶנוּ בַתְּפִלָּה אֲצִלְס, וְהוּא רַחוּם יִכְפֹּר עוֹן - זֶה עוֹן, וְלֹא יִשְׁחִית - זֶה מִשְׁחִית,

(שם עח לח) וְהוּא רַחוּם יִכְפֹּר

וּבְנֵי דָא אֶלְעָזָר בְּרִי לָא תִצְפִּי לְרַגְלָא דְמִשִּׁיחָא עַד דִּתְחַזִּי קֶשֶׁת בַּגִּוּוּוִי נְהִירִין, או עַד דְּאֵתְגַלֵּיָא אוֹת בְּעֵלְמָא, מֵאִי אוֹת. אֵלָּא דֶּרֶךְ כִּכְב מִיַּעֲקֹב (במדבר כד יז), דָּא אֶת י' אוֹת בְּרִית, וּמִיָּד וְקָם שִׁבְט מִיִּשְׂרָאֵל לְגַבְהָ, הֵהוּא דְאֶתְמַר בֵּיהּ (דברים לג ה) וַיְהִי בִישְׂרוֹן מֶלֶךְ (חסר).

הָא תְּחַזִּי יוֹמָא חֲדָא שְׂאִילְנָא (דף עח ע"ב) לְאֱלֹהֵינוּ, עֵרְלָה אֲמֵאִי שׁוֹינֵן בְּמֵאנָא בְּעֶפְרָא, אָמַר לִי שְׁמַעְנָא בְּמִתִּיבְתָא, דְּעֵרְלָה אִיהוּ נְחֹשׁ, וְכִיּוֹן דְּאֶעְפְּרִינֵן לִיהּ מֵאֵתְרִיהּ צָרִיךְ לְמִיָּהֵב לִיהּ מְזוּנִיָּה, הֲדָא הוּא דְכִתִּיב (ישעיה סה לה) וְנִחַש עֶפְרָ לְחֻמוֹ, וּבְיָדָיו בְּרִי בְּדָא אֲשֶׁתִּזִּיב בַּר נֶשׁ מִדִּינָא דְחֲבוּט הַקֶּבֶר, וְדָמָא דְאֲטִיפִין מִפְּרִיעָה לְמִיָּהֵב מְזוּנָא לְהֵהוּא פְּלֵבָא דְאִיהוּ רוֹצֵחַ, וּבְדָא אֲשֶׁתִּזִּיב בַּר נֶשׁ מִחֲרָבָא דְמְלָאךְ הַמּוֹת.

וְעַל דָּא אָמַר אָדָם קְדָמָא קְדָמָא בְּרִיךְ הוּא, מִי מִצִּיל בְּנֵי מִחֲרָב הַמֵּתֶהֶפֶכֶת, אָמַר לִיהּ חֲרָבָא דְמִילָה, כִּמָּה דְאֵת אָמַר (יהושע ח ב) עֲשֵׂה לָךְ חֲרָבוֹת צוּרִים, וְחֲרָבָא דְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא י"ו פִּיפּוּת, לְקַבֵּל מִילָה וּפְרִיעָה וּמִצִּיעָה וְי"ג בְּרִיתוֹת שֶׁנִּכְרְתוּ עֲלֶיהָ, וְכֵן אֲוִרִיתָא שְׁזִיב לְבַר נֶשׁ מִי"ו פִּיּוֹת דְחֲרָבָא, כִּמָּה דְאָמַר שְׁלֹמֹה (משלי ג יב) עַץ חַיִּים הִיא דְסָלִיק לִי"ו.

וְלְקַבֵּל אֵלִין תִּרִין אָמְרָת אֲוִרִיתָא לֹא תִרְצַח וְלֹא תִנְאַף (שמות כ יג-יד), לֹא תִנְאַף לְקַבֵּל נְחֹשׁ אֲשֶׁת זְנוּנִים, לֹא תִרְצַח לְקַבֵּל סַמְא"ל, וְאָמַר דּוֹד עֲלִיהּ (תהלים כב כא) הַצִּילָה מִחֲרָב נִפְשֵׁי מִיָּד פְּלֵב יְחִידָתִי, תֵּלֵת קְלִיפִין דְּעֵרְלָה אִינּוּן מִשְׁחִי"ת א"ף וְחַיִּמ"ה, לְקַבֵּל עֵרְלָה אִיהוּ עוֹן, וְהִינּוּ דְתִקְנֶנוּ בְּצִלוֹתָא לְגַבְיָהּ,

והרבה להשיב אפו - זה אף, ולא יעיר כל חמתו - זו חמה, ומי שמכניס את הברית לרשות נכריה, ארבעה הללו שולטים עליו. זהו שכתוב והמים גברו מאד מאד על הארץ. על הארץ - זה הגוף שלו, וארבע פעמים נאמר בפרשת נח ויגברו המים, גברו, כנגדם, והרי פרושהו.

ערה ופריעה, שמעתי שהן רומי רבתי ורומי הקטנה, בזמן שפעברנה מן העולם, מתגלה אות הברית, שהיא בת עין, ציון, שהיא נקדת העולם, שבזמן שהקלפות הללו שולטות בעולם, חוזר העולם לתהו ובהו. זהו שכתוב והארץ היתה תהו ובהו, בזמן שתבא הגאולה, מיד ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. הנה אור לא כתוב, אלא יהי (ויהי אור) אור, ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, ביום ההוא יהיה יהוה אחד ושמו אחד.

תקון שמונה ושלשים

בראשית ברא אלהים, פתח ואמר פשושנה בין החוחים וכו', פשושנה לש חמשה עלים מבפנים וחמשה עלים מבחוץ, והם ה"ה, השרביט שלה ו', התפוח שלה י', והכל אלהים. חמש האותיות שלו ה' חמשה עלים מבחוץ, ה' חמשה עלים מבפנים, י' תפוח, ו' מל"א שרביט.

בזמן שהשושנה הזו היא בגלות, היא אטומה. בזמן שתהיה גולה בעולם, נפתחת בחמשה אור. זהו שכתוב ויאמר אלהים יהי אור, ובאותו הזמן שנגפתחת, מתלבשת בכמה לבושים של אורות התורה, ומתקשטת בכמה

עון דא עון, ולא ישחית דא משחית, והרבה להשיב אפו דא אף, ולא יעיר כל חמתו דא חמה, ומאן דאעיל אות ברית ברשו נוכראה אלין ארבעה שלטין עליה, הדא הוא דכתיב (בראשית ז ט) והמים גברו מאד על הארץ, על הארץ דא גופא דיליה, וארבע זמנין אתמר בפרשת נח (שם יח) ויגברו המים, גברו, לקבלייהו, והא אוקמוהו.

ערה ופריעה שמענא דאינון רומי רבתי ורומי זעירתא, בזמנא דמתעברין מעלמא אתגליא אות הברית, דאיהו בת עין ציון דאיהי נקודת עלמא, דבזמנא דאלין קליפין שלטין בעלמא אתחזר עלמא לתהו ובהו, הדא הוא דכתיב (בראשית א ב) והארץ היתה תהו ובהו, בזמנא דיתי פורקנא מיד ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור (שם ג) הנה אור לא פתיב אלא יהי (ויהי אור) אור, ויהי ערב ויהי בקר יום אחד (שם ד), ביום ההוא יהיה יהוה אחד ושמו אחד (זכריה יד ט).

תקונא תמניא ותלתין

בראשית ברא אלהים, פתח ואמר פשושנה בין החוחים וכו' (שיר ב ב), שושנה אית בה חמש עלין מלגו וחמש עלין מלבר, ואינון ה"ה, שרביט דילה ו', תפוח דילה י', וכלא אלהים, חמש אתוון דיליה ה' חמש עלין מלבר, ה' חמש עלין מלגאו, י' תפוח, ו' מל"א שרביט.

בזמנא דהאי שושנה איהי בגלותא איהי אטומא, בזמנא דיהא פורקנא בעלמא אתפתחת בחמש אור, הדא הוא דכתיב (בראשית א ג) ויאמר אלהים יהי אור, ובההוא זמנא דאתפתחת אתלבשת בכמה לבושין דנהורין דאורייתא, ואתקשטת בכמה

קשוטין דפקודין דעשה,

קשויטים של מצוות עשה, ובזמן שנפתחת ומתקשטת בקשויטיה, בארבעה בגדי לכן שהם יהו"ה, ובארבעה בגדי זהב שהם אדני", בארבעת בתי תפלין של יד ובארבעת בתי תפלין של ראש שהם כנגדם. ארבעה לבושי כהן הדיוט, הם כנגד ארבע כנפות כסותף אשר תכסה בה.

ובשמותהקנת בלבושים הללו, מיד נפתח ההיכל אליה. זהו שכתוב אדני"י שפתי תפתח, ולקול נעימות הרמונים והפעמונים של לבושה, נאמר בחיות ואשמע את קול כנפיהם, וכשישראל אומרים קריאת שמע, מה כתוב בה? וישמע את הקול מדבר אליו, הקול נשמע אליה מבין שני הכרובים, שהם דו פרצופים, וכשמתיחד הדבור עם הקול, נעשים קול דממה דקה, וזו תפלה בחשאי, ובאותו זמן, מי שרוצה לבקש בקשתו יבקש, שבאותו זמן יהיה עת רצון, שהרי שני השמות כאחד - יאהדונה", אז תקרא ויהו"ה יענה, מיד א"ז יאהדונה", שני שמות ושמונה אותיות שבהם, הרי עשר, (וזה סוד ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת וכו', וזה החבור של חתן וכלה, כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה וכו', וזה סוד ואמר כל העם אמין).

ועד שיצאו בני ישראל מן הגלות, לא יהיו בזווה אחד, ובזמן שיצאו ישראל מן הגלות, יתחברו כאחד. באותו זמן א"ז ישיר משה, ומיד ויאמר אלהי"ם יהי אור, שהוא יציאת הגלות. באותו זמן שהגבירה רוצה להפגס להיכלה, קול עולה ברומי הרקיעים ויאמר כף: המחנות הרבים של הישיבה העליונה

ובזמנא דאתפתחת ואתקשטת בקשויטה, בארבעה בגדי לכן דאינון יהו"ה, ובארבעה בגדי זהב דאינון אדני", בארבע בתי תפלין דיד, ובארבע בתי תפלין דרישא, דאינון לקבלייהו, ארבע לבושין דכהן הדיוט אינון לקבל ארבע כנפות כסותף אשר תכסה בה (דברים כב יב).

וכד אתתקנת באלין לבושין, מיד אתפתח היכלא לגבה, הדא הוא דכתיב (תהלים נא יז) אדני"י שפתי תפתח, ולקול נעימו דרמונים וזוגין דלבושא דילה, אתמר בחיוון (יחזקאל א כד) ואשמע את קול כנפיהם, וכד אמרין ישראל קריאת שמע, מה פתיב בה (במדבר ז פט) וישמע את הקול מדבר אליו, קלא אשתמע לגבה מבין תרין פרוביא דאינון דו פרצופין, וכד מתיחדא דבור בקלא אתעבידו קול דממה דקה, ודא צלותא בחשאי, ובההוא זמנא מאן דבעי למשאל שאלתוי ישאל, דבההיא זמנא יהא עת רצון, דהא תרין שמהן כחדא יאהדונה", אז תקרא ויהו"ה יענה (ישעיה נח ט). מיד א"ז יאהדונה", תרין שמהן ותמנא אתון דבהון הא עשר, (ודא רוא ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת וכו' (דברים כז כו), דא חבורא דחתן (דף עט ע"א) וכלה כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה וכו' (צפניה ג ט), ודא רוא ואמר כל העם אמין) (דברים כז כו).

ועד דיפקון ישראל מן גלותא לא יהון בזווגא חדא, ובזמנא דיפקון ישראל מן גלותא יתחברון כחדא, בההוא זמנא א"ז ישיר משה (שמות טו א), ומיד ויאמר אלהי"ם יהי אור דאיהו מפקנו דגלותא, בההוא זמנא דמטרוניתא בעאת לאעלא בהיכלא דילה, קלא סליק ברומי רקיעין ויימא הכי, משריין סגיאיין דמתיבתא עלאה ותתאה דנשמתיין קדישיין, אתתקנו לקדמות

והתפתונה של נשמות קדושות, התפתקנו למול הגבירה שבאה להתפקן, לגאל את בניה מן הגלות. באותו זמן כמה בעלי שופרות ובעלי קולות ובעלי ברקים, שנאמר בהם ויהי קולות וברקים וענן כבד על החר וכו', משה ידבר והאלהים יעננו בקול, בזה הוא זמנא משה ימלל בשכינתא, הדא הוא דכתיב (במדבר יב ח) פה אל פה אדבר בו, והאלהים דאיהי אימא עלאה, יעננו בקול דאיהו עמודא דאמצעיתא, והא אוקמוהו מארי מתניתין בקולו של משה.

ובהווא זמנא שכינתא עלאה ותתאה סלקין דא על גב דא, פגוונא דאתמר בטורא דסיני, דאתמר תמן (שיר ג ו) מי זאת עולה מן המדבר, מי זאת עולה, מ"י האם העליונה, שפה פתח הקדוש ברוך הוא בהר סיני אנכי.

קם זקן אחד מאחר הצל של רבי שמעון ואמר: רבי רבי, הרי ראיתי שנאמר מן השמים השמייעך את קלו ליסרך וכו', ובמקום אחר שמעתי שדבר עם ישראל מצד של המלאכים, שפך פרושהו, שכל דבור ודבור שפצא מפיו נעשה מלאך, וזהו וכל העם ראים את הקולות ואת הלפידים, ובמקום אחר אמר הכותב אחת דבר אלהים שמים זו שמעתי. מה זה?

אמר רבי שמעון: זקן זקן, שמעתי שבאדם נתן הקדוש ברוך הוא שלשה קשרים, נשמה ורוח ונפש, הנשמה מכסא הכבוד, שם יורדת השכינה העליונה כולה משלש ספירות עליונות, ועליהן נאמר אחת דבר אלהים שמים זו שמעתי, אחת ושמים - הרי שלש ספירות עליונות, שנאמר בהן אחת, אחת

מטרוניתא דקא אתיא לאתפקנא, למפרק בנהא מן גלותא, ביהווא זמנא כמה מארי שופרות ומארי דקלין ומארי דברקים, דאתמר בהון (שמות יט טז) ויהי קולות וברקים וענן כבד על החר וקול שופר חזק מאד וכו', משה ידבר והאלהים יעננו בקול, בזה הוא זמנא משה ימלל בשכינתא, הדא הוא דכתיב (במדבר יב ח) פה אל פה אדבר בו, והאלהים דאיהי אימא עלאה, יעננו בקול דאיהו עמודא דאמצעיתא, והא אוקמוהו מארי מתניתין בקולו של משה.

ובהווא זמנא שכינתא עלאה ותתאה סלקין דא על גב דא, פגוונא דאתמר בטורא דסיני, דאתמר תמן (שיר ג ו) מי זאת עולה מן המדבר, מי בזאת עולה, מ"י אימא עלאה דבה פתח קודשא בריך הוא בטורא דסיני אנכי.

קם סבא חדא מבתר טולא דרבי שמעון ואמר רבי רבי, הא חזינא דאתמר (דברים ד לו) מן השמים השמייעך את קולו ליסרך וכו', ובאתר אחרא שמענא דמליל עם ישראל מסטרא דמלאכיא, דהכי אוקמוהו דכל דבור ודבור דנפיק מפומי אתעביד מלאך, ודא איהו וכל העם ראים את הקולות ואת הלפידים (שמות יח), ובאתר אחרא אמר קרא (תהלים סב יב) אחת דבר אלהים שמים זו שמעתי, מאי האי.

אמר רבי שמעון סבא סבא, שמענא דבר נש יהיב ביה קודשא בריך הוא תלת קטירין, נשמתא ורוחא ונפשא, נשמתא מפורסא יקרא, תמן נחיתת שכינתא עלאה פלילא מתלת ספירן עלאין, ועליהו אתמר אחת דבר אלהים שמים זו שמעתי, אחת ושמים הא תלת ספירן עלאין, דאתמר בהון

ואחת, אחת ואחת, תלת אַחַדִּין, וְדָא אֵיהוּ אַחַת
דְּבַר אֱלֹהִיִּים שְׁתֵּים זֵו שְׁמַעְתִּי, ז"ו בֵּיה עֶבֶד
ז"ו - בַּה עוֹשֶׂה אוֹתָם אַחַד.

ואַחַר כִּף דְּבַר עֲמוּ מֵהַרְיַח, שֶׁהוּא
מִטְטְרוֹן, כּוֹלָל כֹּל צָבָא הַשָּׁמַיִם
שְׁלִמְטָה, מִשׁוּם שֶׁהַתְּלַבֵּשׁ בּוֹ
וְרוֹכֵב עָלָיו הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי
הַכּוֹלָל שֵׁשׁ סְפִירוֹת, וְלִכְנֵן בְּכָל
דְּבוּר וְדְבוּר שִׁצָּא מִמֶּנּוּ, הִיָּה
יוֹצֵא מִמֶּנּוּ מִלְּאָךְ, וְזֶהוּ וְכָל הָעַם
רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת. אַחַר כִּף יִרְדֶּה
הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה עֲשִׁירִית
בְּאוֹפֵן, שֶׁהוּא נֶפֶשׁ הָאָדָם מִשָּׁם,
וְנֶאֱמַר בּוֹ וְעַל הָאָרֶץ הִרְאָךְ אֶת
אֲשׁוֹ הַגְּדוּלָּה, מִשׁוּם שֶׁעָלָיו
נֶאֱמַר וְהִנֵּה אוֹפֵן אַחַד בְּאָרֶץ, כְּדִי
שִׁישְׁמַע קוֹלוֹ וְדְבוּרוֹ מִן הַכֶּסֶף
וְהַמְּלָאכִים וְשָׁמַיִם וְאָרֶץ, שִׁיִּכְרוּ
בּוֹ בְּכָל מַעֲלָה וּמִטָּה כִּנְשֻׁמָּה
שֶׁשְׁלִטוֹנָה בְּכָל הַגּוֹף וְאֶפְלוֹ
בְּאִיבֵר קֶטֶן, וְאִין אִיבֵר פְּנוּי
מִמֶּנָּה.

תקון השערה ושלשים

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם אֲשֶׁר, שְׁנֶאֱמַר בּוֹ
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ וְכוּ', אֶהְיֶה אֲשֶׁר
אֶהְיֶה, אֲשֶׁר בְּאֲשֶׁרִי כִי אֲשֶׁרוּנִי
בְּנוֹת, וְזוֹ הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוּנוּ, עַל כָּל
מִצְוָה וּמִצְוָה, שֶׁהֵן פֶּטֶר כָּל רַחֵם,
שֶׁהֵם מֵאֲתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה,
שֶׁכֵּלֶן קְשׁוּרוֹת בְּצַדִּיק שֶׁהוּא כָל,
שֶׁהוּא אוֹת בְּרִית, שְׁנִפְתַּח (פֶּטֶר כָּל)
רַחֵם, שֶׁהֵן מֵאֲתִים אַרְבָּעִים
וּשְׁמוֹנֶה מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְעָלָיו
נֶאֱמַר אֲשֶׁר קִדַּשׁ יָדֶיךָ מִבְּטָן, וְזוֹ
הָאֵם שְׁנֶאֱמַר בָּהּ מִבְּטָן מִי יֵצֵא
הַקֶּרֶחַ, (וְזֶהוּ הַקֶּרֶחַ הַנּוֹרָא). אֲשֶׁר -
שֶׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה. קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו - בְּצַדִּיק, שֶׁהוּא קִדַּשׁ
יָדֶיךָ מִבְּטָן. וְצִוּנוּ - עָלֶיהֶם,
מִשׁוּם שֶׁהוּא מִצְוָה וְעוֹשֶׂה. וְעוֹד
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ - זֶה הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי
שְׁנֶאֱמַר בּוֹ קִדַּשׁ יִשְׂרָאֵל לִיהוָה,

אחת, אחת ואחת, תלת אַחַדִּין, וְדָא אֵיהוּ אַחַת
דְּבַר אֱלֹהִיִּים שְׁתֵּים זֵו שְׁמַעְתִּי, ז"ו בֵּיה עֶבֶד
ז"ו - בַּה עוֹשֶׂה אוֹתָם אַחַד.

וְלִבְתָּר מְלִיל עֲמִיָּה מְרוּחָא דְאֵיהוּ מִטְטְרוֹן,
כְּלִיל כָּל צָבָא הַשָּׁמַיִם דְּלִתְתָא, בְּגִין
דְּאֲתְלַבֵּשׁ בֵּיה וְרִכִּיב בֵּיה עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא
כְּלִיל שִׁית סְפִירוֹן, וּבְגִין דָּא בְּכָל דְּבוּר וְדְבוּר
דְּנִפְק מִנִּיה הוּא נִפִּיק מִנִּיה מִלְּאָךְ, וְדָא אֵיהוּ
וְכָל הָעַם רוֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת. לְבַתֵּר נַחֲת
שְׂכִינְתָא תַּתָּא עֲשִׁירִית בְּאוֹפֵן, דְּאֵיהוּ נֶפֶשׁ
דְּבַר נֶשׁ מִתְּמָן, וְאֲתַמַּר בֵּיה (דְּבוּרִים דְּלוֹ) וְעַל הָאָרֶץ
הִרְאָךְ אֶת אֲשׁוֹ הַגְּדוּלָּה בְּגִין דְּעָלָיָה
אֲתַמַּר (יִחְזַקָּאל א טו) וְהִנֵּה אוֹפֵן אַחַד בְּאָרֶץ, בְּגִין
דִּישְׁתַּמַּע קְלִיָּה וְדְבוּרִיָּה מִן כְּרִסְיָא וּמִלְּאֲכִיָּיא
וּשְׁמִיָּא וְאֲרַעָא, דִּישְׁתַּמוּדְעוֹן לִיָּה בְּכָלָא עֵילָא
וְתַתָּא, כְּנִשְׁמַתָּא דְשֶׁלְטַנוּתָּה בְּכָל גּוּפָא אֶפְלוֹ
בְּאִבֵּר זַעִירָא וְלִית אִבֵּר פְּנוּי מִנִּיה.

תקונא תשע ותלתין

בְּרֵאשִׁית תִּמָּן אֲשֶׁר דְּאֲתַמַּר בֵּיה (שְׁמוֹת כ
א) אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ וְכוּ', אֶהְיֶה אֲשֶׁר
אֶהְיֶה, אֲשֶׁר בְּאֲשֶׁרִי כִי אֲשֶׁרוּנִי בְּנוֹת (בְּרֵאשִׁית ל
א). וְדָא אִימָא עֲלָאָה, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוּנוּ, עַל כָּל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא, דְּאִינוּן פֶּטֶר כָּל
רַחֵם דְּאִינוּן רַמ"ח, דְּכִלְהוּ קְטִירִין בְּצַדִּיק
דְּאֵיהוּ כָל דְּאֵיהוּ אוֹת בְּרִית, דְּאֶפְתַּח (פֶּטֶר
כָּל) רַחֵם דְּאִינוּן רַמ"ח פְּקוּדִין דְּעֲשֵׂה, וְעָלָיָה
אֲתַמַּר אֲשֶׁר קִדַּשׁ יָדֶיךָ מִבְּטָן, וְדָא אִימָא
דְּאֲתַמַּר בָּהּ (אִיּוֹב לח כט) מִבְּטָן מִי יֵצֵא הַקֶּרֶחַ,
(וְדָא אֵיהוּ הַקֶּרֶחַ הַנּוֹרָא) (יִחְזַקָּאל א כב). אֲשֶׁר דְּאֵיָּהִי
אִימָא עֲלָאָה, (דף עט ע"ב) קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
בְּצַדִּיק, דְּאֵיהוּ קִדַּשׁ יָדֶיךָ מִבְּטָן. וְצִוּנוּ עָלֶיהוּ,
בְּגִין דְּאֵיהוּ מִצְוָה וְעוֹשֶׂה, וְעוֹד אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
דָּא עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, דְּאֲתַמַּר בֵּיה (ירמיה ב

וצָנְנוּ - שְׂכָף הוּא מִצְוָה וְעוֹשֶׂה. וְעוֹד קִדְשָׁנוּ - מִצַּד הַשְּׂמָאל, שְׁנֹאֲמַר בּוּ וְקִדְשַׁת אֶת הַלְוִיִּם, וְאִין קִדְשָׁה פְּחוֹת מִעֲשֵׂרָה, וְאֵלוּ עֲשֵׂרָה מֵאֲמֵרוֹת, (שְׁהִיא קִדְשׁ לִי כָל בְּכוֹר, שְׁהוּא כְּתֹר עֲלִיוֹן וְחֻקְמָה שְׁהִיא יִשְׂרָאֵל עֲלֵה בְּמַחֲשָׁבָה), שְׁנֹאֲמַר בְּהֵם וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְהִי אוֹר.

וצָנְנוּ עַל, מִצַּד הַיָּמִין שְׁנֹאֲמַר בּוּ הוּקַם עַל, שְׁשֵׁם כָּל הַבְּרֻכּוֹת לְיָמִין, שְׁהֵם מֵאָה בְּרֻכּוֹת כְּחֻשְׁבוֹן ע"ל, שְׁאוֹת י' עִם ק' עוֹלָה לְמֵאָה, שְׁהִיא הַקְּרָבָן שֶׁל הַכֹּל, מִצַּד הָאֵב - רֵאשׁ, מִצַּד הָאֵם - אֲשֶׁר, מִצַּד הָאֵב - מִצְוָה, מִצַּד הָאֵם - עוֹשֶׂה, וּמִצְוָה זֶה עֵץ פְּרִי, וְעוֹשֶׂה זֶה עוֹשֶׂה פְּרִי, וְשִׁמְעֵנוּ שְׁהֵם גּוֹף וּבְרִית שְׁמַחֲשִׁיבִים אֶחָד, עֲלֵיהֶם נֹאמַר שְׁתִּי כְּתַפַּת חֻבְרוֹת. כְּמוֹ שֶׁהֵן חוֹבְרוֹת, כִּף הַשְּׂכִינָה הַעֲלִיוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה חוֹבְרוֹת אִשָּׁה אֶל אַחֻתָּהּ.

עוֹד אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֵינוּ וְצָנְנוּ, וְלֹא אָמַר קִדְשָׁתָנוּ וְצוּיָתָנוּ, אֲשֶׁר הוּא אֲשֶׁר אֱהִי"ה וְדָאי, וְזֶה כְּתֹר עֲלִיוֹן, מִצַּד הַנְּקִבָה נִקְרָא אֲשֶׁר, וּמִצַּד הַזָּכָר נִקְרָא רֵאשׁ, הַרֵאשׁ שֶׁל כָּל הַרֵאשִׁים. קִדְשָׁנוּ זֶה אֲבָא (סָבָא), שְׁנֹאֲמַר בּוּ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְהִי אוֹר. וְצָנְנוּ - זֶה הָאֵם, שְׁנֹאֲמַר בְּהֵ וַיְהִי אוֹר, וְאִין הַיָּוִ"ה אֶלָּא עַל יְדֵי עֲשֵׂיָה, וְשִׁנְיָהֶם לְיָמִין וְלַשְּׂמָאל.

וְכִי מִצְוָה וְעוֹשֶׂה עַל הַמִּצְוָה שְׁהִיא שְׂכִינָה? זֶה הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי, וְכִף צְדִיק בְּצִלְמוֹ וְכִדְמוֹתוֹ, וְעַל שְׁמוֹ נִקְרָאוּ יִשְׂרָאֵל בְּנֵי בְּכָרֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל שֵׁם הַצְּדִיק נִקְרָאוּ צְדִיקִים, זֶהוּ שְׁכַתוֹב וְעַמְּךָ כְּלָם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אֶרֶץ.

א) קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לִיהו"ה, וְצָנְנוּ דְאִיהוּ הַכִּי מִצְוָה וְעוֹשֶׂה, וְעוֹד קִדְשָׁנוּ מִסְטָרָא דְשְׂמָאלָא, דְאִתְּמַר בֵּיהּ וְקִדְשַׁת אֶת הַלְוִיִּם, וְלִית קִדְוִשָׁה פְּחוֹת מִעֲשֵׂרָה, וְאֵלִין עֲשֵׂרָה מֵאֲמֵרוֹת, (דְאִיהוּ קִדְשׁ לִי כָל בְּכוֹר (שְׁמוֹת יג ב) דְאִיהוּ כְּתֹר עֲלָאָה וְחֻקְמָה דְאִיהוּ יִשְׂרָאֵל עֲלֵה בְּמַחֲשָׁבָה) דְאִתְּמַר בְּהוֹן (בְּרֵאשִׁית א א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְהִי אוֹר.

וצָנְנוּ עַל, מִסְטָרָא דִּימִינָא דְאִתְּמַר בֵּיהּ (שְׁמוֹאֵל ב כג א) הוּקַם עַל, דְּתַמְּן כָּל בְּרֻכָּאֵן לִימִינָא, דְאִינוּן מֵאָה בְּרֻכָּאֵן פְּחוֹשְׁפֵן ע"ל, דְאֵת י' בְּק' אִסְתְּלִיק לְמֵאָה, דְאִיהוּ קְרַבְנָא דְכֻלָּא, מִסְטָרָא דְאֲבָא רֵאשׁ, מִסְטָרָא דְאִימָא אֲשֶׁר, מִסְטָרָא דְאֲבָא מִצְוָה, וּמִסְטָרָא דְאִימָא עוֹשֶׂה, וּמִצְוָה דָא עֵץ פְּרִי, וְעוֹשֶׂה דָא עוֹשֶׂה פְּרִי, וְשִׁמְעֵינָן דְאִינוּן גּוֹף וּבְרִית דְחֻשְׁבִּינָן חָד, עֲלִייהוּ אִתְּמַר (שְׁמוֹת כח ז) שְׁתִּי כְּתַפַּת חֻבְרוֹת, כְּמָה דְאִינוּן חוֹבְרוֹת, הַכִּי שְׂכִינְתָא עֲלָאָה וְתַתָּאָה חוֹבְרוֹת אִשָּׁה אֶל אַחֻתָּהּ.

עוֹד אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֵינוּ וְצָנְנוּ, וְלֹא אָמַר קִדְשָׁתָנוּ וְצוּיָתָנוּ, אֲשֶׁר אִיהוּ אֲשֶׁר אֱהִי"ה וְדָאי, וְדָא כְּתֹר עֲלָאָה, מִסְטָרָא דְנוֹקְבָא אִתְּקַרֵי אֲשֶׁר, וּמִסְטָרָא דְדְכוּרָא אִתְּקַרֵי רֵאשׁ, רֵישָׁא דְכָל רֵישִׁין, קִדְשָׁנוּ דָא אֲבָא (סָבָא), דְאִתְּמַר בֵּיהּ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְהִי אוֹר, וְצָנְנוּ דָא אִימָא, דְאִתְּמַר בְּהֵ וַיְהִי אוֹר, וְלִית הוּוּיָהּ אֶלָּא עַל יְדֵי עֲשֵׂיָה, וְתַרוּוּיָהּ לִימִינָא וְשְׂמָאלָא.

וְכִי מִצְוָה וְעוֹשֶׂה עַל הַמִּצְוָה דְאִיהוּ שְׂכִינְתָא, דָּא עֲמוּדָא דְאֲמִצְעִיתָא, וְהַכִּי צְדִיק בְּצִלְמִיהּ וְכִדְמוֹתֶיהּ, וְעַל שְׁמִיהּ אִתְּקַרֵיאוּ יִשְׂרָאֵל בְּנֵי בְּכוּרֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל שֵׁם צְדִיק אִתְּקַרוּן צְדִיקִים, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה ס כא) וְעַמְּךָ כְּלָם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אֶרֶץ.

ועוד אנכי יהו"ה אלהיך אשר
מארץ מצרים (שמות כ ב). אמר רבי אלעזר
אבא וכי מאן דאיהו תחות שעבודא דרבוניה,
ורבוניה אבטח ליה לאפקא ליה לחירו ואפיק
ליה, אית ליה לשבחא גרמיה דאפיק ליה מגו
שעבודא, והא קודשא בריך הוא אמר
לאברהם (בראשית טו יג) כי גר יהיה זרעך בארץ
לא להם, והא איהו אבטח לאפקא לבנוי
מגלותא, הדא הוא דכתיב (שם יד) ואחרי כן
יצאו ברכוש גדול, ואיהו משבח גרמיה כמה
זמנין אשר הוצאתיך מארץ מצרים?

אמר ליה פרי שפיר קאמרת אבל לאו איהו
דא לשבחא גרמיה, אלא כל ספירה
וספירה אתקריאת ראש לחברתה, ובגין
לאשתמודעא לון מאן אתר אפיק לון מגו
שעבודא, פתח באנכי, ואדכיר ביה אשר
הוצאתיך מארץ מצרים וגומר, חמשין זמנין
לקבל חמשין תרעין דבינה.

ועוד אשר קדשנו, אמר רבי
אלעזר: אבא, הרי אם העמוד
האמצעי הוא מצוה ועושה, הנה
לו לומר בשבילו אשר קדשני
וצנני, מה זה אשר קדשנו וצננו?
אמר לו: ודאי, יפה אמרת, בודאי
על העמוד האמצעי וצדיק נאמר
על שניהם אשר קדשנו במצותיו
וצננו, אשר ודאי, שהיא אשר
אהי"ה, האם העליונה, צוה
אותם על השכינה שהיא מצוה,
לכל אחד מהם, והם למעלה
שנים כענפי האילן שנופרשו
לימין ולשמאל, ולמטה הם נעשו
כה אגדה אחת, ומשום זה הם
למעלה שנים ולמטה אחד, שאין
היחוד בכל ענפי האילן אלא בה,
שהיא אוגדת של כלם, היא אגדה
של כל איבר ואיבר, ובה כלם
נעשים אחד.

ועוד אנכי יהו"ה אלהיך אשר הוצאתיך
מארץ מצרים (שמות כ ב). אמר רבי אלעזר
אבא וכי מאן דאיהו תחות שעבודא דרבוניה,
ורבוניה אבטח ליה לאפקא ליה לחירו ואפיק
ליה, אית ליה לשבחא גרמיה דאפיק ליה מגו
שעבודא, והא קודשא בריך הוא אמר
לאברהם (בראשית טו יג) כי גר יהיה זרעך בארץ
לא להם, והא איהו אבטח לאפקא לבנוי
מגלותא, הדא הוא דכתיב (שם יד) ואחרי כן
יצאו ברכוש גדול, ואיהו משבח גרמיה כמה
זמנין אשר הוצאתיך מארץ מצרים.

אמר ליה פרי שפיר קאמרת אבל לאו איהו
דא לשבחא גרמיה, אלא כל ספירה
וספירה אתקריאת ראש לחברתה, ובגין
לאשתמודעא לון מאן אתר אפיק לון מגו
שעבודא, פתח באנכי, ואדכיר ביה אשר
הוצאתיך מארץ מצרים וגומר, חמשין זמנין
לקבל חמשין תרעין דבינה.

ועוד אשר קדשנו, אמר רבי אלעזר אבא, הא
אם עמודא דאמצעיתא איהו מצוה
ועושה, הנה ליה למימר בגיניה אשר קדשני
וצנני, מאי אשר קדשנו וצננו, אמר ליה ודאי
שפיר קאמרת, בודאי על עמודא דאמצעיתא
וצדיק אתמר על תרוייהו אשר קדשנו
במצותיו וצננו, אשר ודאי דאיהו אשר אהי"ה
אימא עלאה, מני לון על שכינתא דאיהו
מצוה, לכל חד מנייהו, ואינון לעילא תרין
כענפין דאילנא דאתפרשו לימינא ולשמאלא,
ולתתא אתעבידו בה אגודה חדא, ובגין דא
אינון לעילא תרין, ולתתא חד, דיחודא לא
אית בכל ענפין דאילנא אלא בה, דאיהו אגד
דכלהו, איהו אגודה דכל אבר ואבר, ובה
אתעבידו פלהו חד.

ועוד, ויאמר אלהי"ם יהי אור, זו נבואה במראה, שנאמר בה במראה אליו אתודע, והיא חזון הנביאים, היא חזון והקדוש ברוך הוא חוזה, דאיהו יהו"ה אדנ"י, שפך עולה חזן חסר ו' ששים וחמש כחשבון אדנ"י, בנבוא"ה ס"ו, ס"ה כחשבון אדנ"י, ותבה הרי ס"ו, ובמה היא חזון? באות ו', בו נעשית אספקלריה המאירה האדון שלה.

תקון ארבעים

בראשית, שמעי בת וראי והטי אזנך וגומר, בראשית שם שמע"י, שם ב"ת, שם רא"י, שמע"י ש' מן בראשית, ב"ת שם נודע בראש וסוף התבה, רא"י שם נודע באמצע, כמו זה בראשית, וכשתהיה עמו בחבור כמו זה: יאהדונה"י, הוא אומר לה ושכחי עמך ובית אביך, שעל כן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד, כי הוא אדוניך והשתחוי לו, אדון כל הארץ ודאי.

ומשום זה מצד של יהו"ה נקראת האספקלריה המאירה, וכשאדנ"י היא, בלי בעלה, נקראת אספקלריה שאינה מאירה, והנביאים מצד של יהו"ה הם אספקלריה שמאירה, ונביאים מצד של אדנ"י הם מן האספקלריה שאינה מאירה, שאלו מתנבאים רחמים, ואלו מתנבאים דין, שהנבואה שקולה לתורה שבכתב ולתורה שבעל פה.

ובאותו זמן שנפתחים היכלות הנבואה, כמה בעלי צתידות יתעוררו בעולם, זהו שכתוב ונבאו בניכם ובנותיכם וכו',

ועוד ויאמר אלהי"ם יהי אור דא נבואה במראה, דאתמר בה (במדבר יב ו) במראה אליו אתודע, ואיהי חזון דנביאיא, איהי חזון וקודשא בריך הוא חוזה, דאיהו יהו"ה אדנ"י, דהכי סליק חזן חסר ו' חמש ושתין כחשבון אדנ"י, בנבוא"ה ס"ו, ס"ה כחשבון אדנ"י, ותיבה הא ס"ו, (דף פ ע"א) ובמאי היא חזון בא"ת ו', ביה אתעבידת אספקלריאה דנהרא אדון דילה.

תקונא ארבעין

בראשית, שמעי בת וראי והטי אזנך וגומר (תהלים מה יא), בראשית תמן שמע"י, תמן ב"ת, תמן רא"י, שמע"י ש' מן בראשית, ב"ת תמן אשתמודע ברישא וסופא דתיבה, רא"י תמן אשתמודע באמצעיתא, כגוונא דא בראשית, וכד תהא בחבורא עמיה כגוונא דא יאהדונה"י, איהו אמר לגבה ושכחי עמך ובית אביך (שם), דעל כן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד (בראשית ב כד), כי הוא אדוניך והשתחוי לו (תהלים מה יב), אדון כל הארץ ודאי.

ובגין דא מסטרא דיהו"ה אתקריאת אספקלריאה דנהרא, וכד איהי אדנ"י בלא בעלה אתקריאת אספקלריאה דלא נהרא, ונביאיא מסטרא דיהו"ה אינון מאספקלריאה דנהרא, ונביאיא מסטרא דאדנ"י אינון מאספקלריאה דלא נהרא, דאלין מתנבאין רחמי, ואלין מתנבאין דינא, דנבואה איהי שקילא לאורייתא דבכתב ולאורייתא דבעל פה.

ובהוא זמנא דמתפתחין היכלין דנבואה, כמה מארי דצתידות יתעורון

בעלמא, הדא הוא דכתיב (יואל ג א) ונבאו בניכם ובנותיכם וכו', וכמה

וְכַמָּה בַּעֲלֵי אוֹתוֹת וּבַעֲלֵי עֲתִידוֹת
מִמָּה שֶׁהָיוּ וְעֲתִידִים לֵהְיוֹת, מִמָּה
שֶׁהָיוּ מִצַּד הַמַּחֲשָׁבָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ
וַיִּשְׁרָאֵל עָלָה בְּמַחֲשָׁבָה, וּמָה
שֶׁעֲתִיד לֵהְיוֹת מִצַּד הָאֵם
הַעֲלִינָה, וְסוּד הַדְּבָר - מָה שֶׁהָיָה
כְּבָר הוּא, וְאֲשֶׁר לֵהְיוֹת כְּבָר הָיָה.
וְכַמָּה בַּעֲלֵי עֵינַיִם, שֶׁהֵם חוֹזִים
וְנִבְיָאִים, יִתְעוֹרְרוּ בְּעוֹלָם, שֶׁהֵם
עֵינֵי יְהו"ה, וְכַמָּה בַּעֲלֵי אָזְנוֹיִם,
שֶׁשֶׁם שְׁמִיעָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם
וְאֲשַׁמְעֵ אֶת קוֹל כְּנַפְיָהֶם, וּבַעֲלֵי
פָּנִים שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְאַרְבָּעָה פָּנִים
וְגוֹמֵר, וּבַעֲלֵי קוֹלוֹת, וּבַעֲלֵי
דְבוּרִים, וּבַעֲלֵי רוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
וּבַעֲלֵי יָדַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיְדִי
אֶדָם וְגוֹמֵר, וּבַעֲלֵי קוֹמָה, וּבַעֲלֵי
אוֹת וּבַעֲלֵי רְגָלִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם
וְהַחֲיוֹת רָצוּא וְשׁוֹב, בְּאוֹתוֹ זְמַן
וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין
הַחֹשֶׁךְ, אֵלּוּ הֵם נְבִיאֵי הַשֶּׁקֶר,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיַּעֲשׂוּ גַם הֵם
חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם וְגוֹמֵר, שֶׁהִפְרִידֵם
הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא מִנְּבִיאֵי הָאֱמֶת.
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ
הַמַּיִם וַיְהִי מְבַדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם,
כָּאֵן הַסּוּד לְהַתְּעַסֵּק בַּתּוֹרָה
שֶׁבַעל פָּה וּלְהַפְרִיד בֵּין אֶסוּר
וְהֵתֵר, שֶׁהֵם מַיִם מְתוּקִים, וּמַיִם
מְרִים מִצַּד הַשְּׂמָאל, וְלֹא יִכְלוּ
לְשַׁתּוֹת מַיִם כִּי מְרִים הֵם, וּמִצַּד
הַיָּמִין וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם, וְהֵם כְּמוֹ
שָׂדֵם טְהוֹר וְדָם נֹדֵה שְׁצִרְיָהּ
לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם, מִשּׁוּם שְׂאוֹתָהּ
זְהֵמָה שֶׁהִטִּיל נֶחֶשׁ בְּחוּהָ, גְרָמָה
לְעַרְב מִי טְהוֹרָה עִם מִי הַטְּמָאָה,
וּמִשּׁוּם זֶה תִּקְנֵנוּ תִּקְנָה זֹאת כְּחוּבָה
לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם, וְאוֹתוֹ שֶׁהִפְרִיד
בֵּינֵיהֶם, זֶה הִרְקִיעַ שְׁעַל רֹאשֵׁי
הַחַיּוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְדַמּוֹת עַל
רֹאשֵׁי הַחַיָּה רְקִיעַ, זֶה מִטְּטְרוּן.

לְאֶפְרָשָׁא בִּינֵיהוּ, וְהָהוּא דְאֶפְרִישׁ בִּינֵיהוּ דָּא רְקִיעַ דְעַל רֹאשֵׁי חַיּוֹן,
דְאֶתְמַר בֵּיהּ (יחזקאל א כב) וְדַמּוֹת עַל רֹאשֵׁי הַחַיָּה רְקִיעַ דָּא מִטְּטְרוּן.

מֵאֲרֵי דְאוֹתוֹת, וּמֵאֲרֵי דְעֲתִידוֹת, מִמָּה דְהוּוּ
וְעֲתִידִין לְמַהוּי, מִמָּה דְהוּוּ מִסְטָרָא דְמַחֲשָׁבָה
דְאֶתְמַר בָּהּ יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחֲשָׁבָה, וּמָה
דְעֲתִיד לְמַהוּי מִסְטָרָא דְאִמָּא עֲלָאָה, וְרָזָא
דְמִלָּה (קהלת ג טו) מָה שֶׁהָיָה כְּבָר הוּא, וְאֲשֶׁר
לֵהְיוֹת כְּבָר הָיָה.

וְכַמָּה מֵאֲרֵי דְעֵינֵינִין דְאִינוּן חוֹזִים וְנִבְיָאִיא
יִתְעוֹרוּן בְּעֵלְמָא דְאִינוּן עֵינֵי יְהו"ה,
וְכַמָּה מֵאֲרֵי דְאוּדְנִין דְתַמְן שְׁמִיעָה דְאֶתְמַר
בְּהוּן (יחזקאל א כד) וְאֲשַׁמְעֵ אֶת קוֹל כְּנַפְיָהֶם,
וּמֵאֲרֵי דְאַנְפִּין דְאֶתְמַר בְּהוּן (שם ו) וְאַרְבָּעָה
פָּנִים וְגוֹמֵר, וּמֵאֲרֵי דְקָלִין, וּמֵאֲרֵי דְדְבוּרִין,
וּמֵאֲרֵי דְרוּחָא דְקוּדְשָׁא, וּמֵאֲרֵי דִידִין דְאֶתְמַר
בְּהוּן (שם ח) וַיְדִי אֶדָם וְגוֹמֵר, וּמֵאֲרֵי דְקוֹמָה,
וּמֵאֲרֵי דְאוֹת, וּמֵאֲרֵי דְרְגָלִין דְאֶתְמַר בְּהוּן (שם י)
וְהַחֲיוֹת רָצוּא וְשׁוֹב, בְּהָהוּא זְמַנָּא וַיַּבְדֵּל
אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ (בראשית א ד), אֵלִין
אִינוּן נְבִיאֵי דְשֶׁקֶרָא, דְאֶתְמַר בְּהוּן (שמות ז
יא) וַיַּעֲשׂוּ גַם הֵם חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם וְגוֹמֵר,
דְאֶפְרִישׁ לִזְוֹן קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מִנְּבִיאֵי קְשׁוּט.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי
מְבַדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם (בראשית א ז), הָכָא
רָזָא לְאַתְעַסְקָא בְּאוּרִייתָא דְבַעַל פָּה,
וְלְאַפְרָשָׁא בֵּין אֶסוּר וְהֵתֵר, דְאִינוּן מֵיזִין מְתִיקָן,
וּמֵיזִין מְרִירָן מִסְטָרָא דְשְׂמָאלָא, וְלֹא יִכְלוּ
לְשַׁתּוֹת מַיִם מִמְרָה כִּי מְרִים הֵם (שמות טו
כג), וּמִסְטָרָא דִימִינָא וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם (שם

כד), וַאִינוּן פְּגוּוּנָא דְדָם טְהוֹר וְדָם נֹדֵה דְצִרְיָהּ
לְאַפְרָשָׁא בִּינֵיהוּ, בְּגִין דְהָהוּא זְהֵמָא דְהִטִּיל
נֶחֶשׁ בְּחוּהָ גְרִים לְעַרְבָא מֵיזִין דְדְכִיו עִם מֵיזִין
דְמִסְאָבוּ, וּבְגִין דָּא תִקְנֵנוּ תִקְנָה דָּא לְחוּבָה

לְאֶפְרָשָׁא בִּינֵיהוּ, וְהָהוּא דְאֶפְרִישׁ בִּינֵיהוּ דָּא רְקִיעַ דְעַל רֹאשֵׁי חַיּוֹן,
דְאֶתְמַר בֵּיהּ (יחזקאל א כב) וְדַמּוֹת עַל רֹאשֵׁי הַחַיָּה רְקִיעַ דָּא מִטְּטְרוּן.

ויעש אלהי"ם את הרקיע ויכדל וכו' (בראשית א' ט), הכא לית מיא מסטרא דמסאבו, אלא מיין מסטרא דשמאלא הוּוּ בעאן לאתגברא, ומיין מסטרא דימינא הוּוּ בעאן לאסתלקא עלייהו, עד דאלין אמרין אנן בעינן למהוי קדם מלפא, ואלין אמרין אנן בעינן למהוי קדם מלפא, עד דאתא עמודא דאמצעיתא ואעיל שלם בינייהו, וקשיר לון ואתעביד שקל (ג"א שלום) בינייהו, ודא מחלוקת לשם שמים, פגון לאה ורחל, דדא בעא לאתחברא בבעלה, ודא בעא לאתחברא בבעלה, ונטיל לון יעקב וקשיר לון ביה (ד' ט"ו) לתרוייהו, פגין דהוה קא מחשבת לאה בלפה אם יעקב נטיל לאחתי נטיל לי עשו חייבא, והכי קא חשיבת רחל פגוונא דא, פגין דא קודשא בריך הוא יהיב לון ליעקב תרוייהו, ושזיב לון מההוא חייבא, ואתחברו בצדיקא.

ויעש אלהי"ם את הרקיע ויכדל וכו', כאן אין מים מצד השמאל היו אלא שהמים שמצד השמאל היו רוצים להתגבר, והמים שמצד הימין היו רוצים להתעלות עליהם, עד שאלו אומרים אנו רוצים להיות לפני המלך, ואלו אומרים אנו רוצים להיות לפני המלך, עד שבא העמוד האמצעי והכניס שלום ביניהם, וקשר אותם ונעשה שקל (שלום) ביניהם, וזו מחלוקת לשם שמים, כמו לאה ורחל, שזו רוצה להתחבר עם בעלה וזו רוצה להתחבר עם בעלה, ונטל אותן יעקב וקשר אותן בו את שתיהן, משום שהיתה מחשבת לאה בלפה, אם יעקב נושא את אחותי, נושא אותי עשו הרשע, וכך רחל חשבה כמו כן, משום זה הקדוש ברוך הוא נתן את שתיהן ליעקב, והציל אותו מאותו הרשע, והתחברו עם הצדיק.

אמר רבי אלעזר: אבא, יום אחד הייתי בבית המדרש, ושאלו החברים, מה זה שאמר רבי עקיבא לתלמידיו, כשתגיעו לאבני שיש טהור, אל תאמרו מים מים, שמא תסכנו עצמכם, שנאמר דבר שקרים לא יפון לנגד עיני? [ג"א. קם זקן הזקנים, עתיק העתיקים, ואמר: רבי רבי, מה הוא שאמר רבי עקיבא לתלמידיו כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים שמא תסכנו בעצמכם, זהו שכתוב דבר שקרים לא יפון לנגד עיני, הרי כתוב (בראשית א' ו) יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים, ועוד מים עליונים ומים תחתונים יש שם, למה אמר אל תאמרו מים מים? אמר לו המנורה הקדושה: זקן הזקנים, לך נאה לגלות הסוד הזה, שאין החברים יכולים לעמוד בו על בריו. אמר לו זקן הזקנים: רבי רבי, מנורה הקדושה, בודאי אבני שיש טהור ה' י' שהן אחר יו"ד עליונים מן א, והשניה יו"ד תחתונה ממנורה, וכאן אין טמאה אלא אבני שיש טהור, ואין הפרשה בין מים למים, שהכל יחוד אחר, שאלו הם

אמר רבי אלעזר אבא, יומא חדא הוינן בבי מדרשא, ושאלו חבריא מאי ניהו דאמר רבי עקיבא לתלמידוי כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים שמא תסכנו עצמכם, שנאמר (תהלים קא ז) דובר שקרים לא יפון לנגד עיני, (ג"א קם סבא דסבין עתיקא דעתיקין, ואמר רבי רבי מאי ניהו דאמר רבי עקיבא לתלמידוי כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים שמא תסכנו בעצמכם, חדא הוא דכתיב דובר שקרים לא יפון לנגד עיני, הא כתיב (בראשית א' ו) יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים, ועוד מים עליונים ומים תחתונים אית תקון, למה אמר אל תאמרו מים מים, אמר ליה בוצינא קדישא, סבא דסבין לך יאות לגלגא רזא דא, דלית חבריא יכלין לקוימא ביה על בורייה, אמר ליה סבא דסבין, רבי רבי בוצינא קדישא, בודאי אבני שיש טהור אינון י' י', דאינון חד יו"ד עלאה מן א, ותנינא יו"ד תתאה מינה,

מצד של עין החיים, שהוא ו באמצע של א, שנאמר
בו ולקח גם מעין החיים ואכל וחי לעלם, אבל האילן
של עין הדעת למטה. בין כך הגיה זקן
הזקנים, עתיק העתיקים, יורד
ואומר להם: חכמים, כמה
עסקתם? אמרו לו: ודאי בזה
שאמר רבי עקיבא לתלמידיו,
כשתגיעו לאבני שיש טהור אל
תאמרו מים מים. ואמר להם:
ודאי סוד עליון יש כאן, והרי
פרשוה בלשיבה העליונה, וכדי
שלא תטעו נודתי אליכם, כדי
שיתגלה הסוד הזה ביניכם,
שהוא סוד עליון טמיר מבני
האדם (הדור).

בנדאי אבני שיש טהור הן י י,
שמהם יוצאים מים זפים, והם
רמוזים באות א, בראש ובסוף י
י, ו' שהוא נטוי ביניהם, הוא עץ
החיים, מי שאוכל ממנו, וחי
לעלם.

ואלו שני היודים הם רמוזים
בויצר, והם שתי יצירות, יצירה
של עליונים ויצירה של
תחתונים, והם חכמה בראש
וחכמה בסוף, תעלומות חכמה,
ודאי הם תעלומות מהחכמה
העליונה (שהיא) תחת הכתר
העליון.

והם כנגד שתי עינים, שבהם שתי
דמעות יורדות לים הגדול, ולמה
ירדו? משום שהתורה, משני
לוחות הללו היה מוריד משה
לישראל, ולא זכו, ונשברו ונפלו,
וזה גרם לאבדן של בית ראשון
ושני, ולמה נפלו? משום שפרח
מהם ו', שהיא ו' מן ויצר.

ונתן להם אחרים מצד של עץ
הדעת טוב ורע, שמשם נתנה
תורה באסור והתר, מימין חיים
ומשמאל מיתה, ומשום זה אמר
רבי עקיבא לתלמידיו, כשתגיעו
לאבני שיש אל תגידו מים מים,
ואל תהיו שוקלים אבני שיש

והבא לית טומאה אלא אבני שיש טהור, ולית הפרשה בין מים
למים, הכלא יחודא חדא, דאלין אינון מסטרא דאילנא דחי דאיהו
ו באמצעיתא דא, דאתמר ביה ולקח גם מעין החיים ואכל וחי
לעולם, אבל אילנא דעץ הדעת לתתא). אדדכי הא סבא
דסבין עתיקא דעתיקין קא נחית ואמר לון,
רבנן במאי עסקיתו, אמרו ליה ודאי בהאי
דאמר רבי עקיבא לתלמידיו כשתגיעו לאבני
שיש טהור אל תאמרו מים מים, ואמר לון
ודאי רזא עלאה אית הכא, והא אוקמוה
במתיבתא עלאה, ובגין דלא תטעון נחיתנא
לכון, בגין דיתגלי רזא דא ביניכו דאיהו רזא
עלאה טמירא מבני נשא (נ"א דרא).

בנדאי אבני שיש טהור אינון י י,
מיין דכין נפקין, ואינון רמיזין באת
א רישא וסופא י י, ו' דאיהו נטוי ביניהו
איהו עץ חיים, מאן דאכל מגיה וחי לעולם.
ואלו תרין יודין אינון רמיזין בויצר,
ואינון תרין יצירות יצירה דעלאין
ויצירה דתתאין, ואינון חכמה בראש וחכמה
בסוף, תעלומות חכמה, ודאי אינון תעלומות
מחכמה עלאה (דאיהו) דתחות כתר עלאה.

ואינון לקבל תרין עינין, דבהון תרין דמעין
נחתין בימא רבא ואמאי נחתו, בגין
דאורייתא מתרין לוחין אלין הוה משה נחית
לון לישראל, ולא זכו ואתברו ונפלו, ודא
גרים אבודא דבית ראשון ובית שני, ואמאי
נפלו, בגין דפרח ו' מיניהו דאיהו ו' מן
ויצר.

והיב לון אחרנין מסטרא דעץ הדעת טוב
ורע, דמתמן אתיהיבת אורייתא
באסור והתר, מימינא חיי ומשמאלא מיתה,
ובגין דא אמר רבי עקיבא לתלמידיו כשתגיעו
לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים, ולא

טהור לאבנים אחרות, שהן חיים ומיתה, ששם לב חכם לימינו של אדם, ולב פסיל לשמאלו, ולא עוד, אלא אתם תסכנו עצמכם, משום שהאבנים הללו של עץ הדעת טוב ורע הן בפרוד, ואבני השיש טהור הללו הן ביחוד, בלי פרוד כלל, ואם תאמרו שהרי הסתלק מהם עץ החיים ונפלו ויש ביניהן פרוד - דבר שקרים לא יכון לנגד עיני, שהרי אין שם פרוד למעלה, ואלו שנשברו, מאותם (בלים) היו. באו לנשק אותו, פרח והסתלק מהם.

אמר רבי יצחק, כל אותם המתים של ארץ ישראל יחיו ויקומו בראשונה לזמן שיחיה הקדוש ברוך הוא את המתים, משום שהקדוש ברוך הוא יתעורר עליהם. זהו שכתוב יחיו מתיך ובלתי יקומו, יחיו מתיך - אלו הם של ארץ ישראל, ובלתי יקומו - אלו שבארץ נכריה, שלא כתוב בהם תחיה אלא קימה, שהרי רוח החיים לא תשרה עליהם אלא בארץ ישראל, ומשום כך פתוב בהם יחיו. ובלתי יקומו, אלו שבחוץ, יבא הגוף שלהם ויקומו, גוף בלי רוח, ואחר כך יתגלגלו מתחת העפר עד שיגיעו לארץ ישראל, ושם יקבלו נשמה, ולא ברשות אחרת, כדי שיתקיימו בעולם כראוי.

אמר רבי אלעזר: בא וראה, בשעה שעתיד הקדוש ברוך הוא להחיות את המתים, כל אותן נשמות שיתעוררו, כלם יקומו באותו דמות ממש שהיו בעולם הזה, ומוריד אותן הקדוש ברוך הוא וקורא להם בשמות, זהו שפתוב לכלם בשם יקרא. וכל

תהוון שקילין אבני שיש טהור לאבנים אחרנין, דאינון חיי ומיתה, דתמן לב חכם לימינו (קהלת י ב) דבר נש, ולב פסיל לשמאלו (שם), ולא עוד אלא אתם תסכנו עצמכם, בגין דאלין אבנין דעץ הדעת טוב ורע אינון בפרודא, ואלין אבני שיש טהור אינון ביחודא בלא פרודא כלל, ואם תאמרו דהא אסתלק עץ החיים מנייהו ונפלו ואית פרודא ביניהו, דובר שקרים לא יכון לנגד עיני (תהלים קא ז), דהא לית תמן פרודא לעילא, ואלין דאתברו מאינון (מאנין) הוו, אתו לנשקא ליה פרח ואסתלק מנייהו.

אמר (דף פא ע"א) רבי יצחק כל אינון מתים דארעא דישראל, יחיון ויקומון בקדמיתא לעידן דיחיי קודשא בריך הוא מיתא, בגין דקודשא בריך הוא יתער עלייהו, הדא הוא דכתיב (ישעיה כו יט) יחיו מתיך ובלתי יקומו, יחיו מתיך אלין אינון דארעא דישראל, ובלתי יקומו אלין אינון דבארעא נוכראה, דלא כתיב בהו תחיה אלא קימה, דהא רוחא דחיי לא תשרי עליהו אלא בארעא דישראל, ובגין כך פתוב בהו יחיו, ובלתי יקומו אלין דלבר, יתברי גופא דלהון ויקומו גופא בלא רוחא, ולבתר יתגלגלון מתחות עפרא עד דמטו לארעא דישראל, ותמן יקבלון נשמתא ולא ברשו אחרא, בגין דיתקיימון בעלמא פדקא חזי.

אמר רבי אלעזר, תא חזי, בשעתא דזמין קודשא בריך הוא לאחייא מיתא, כל אינון נשמתין דיתערו, פלהון יקומון בההוא דיוקנא ממש דהוו בהאי עלמא, ונחית לון קודשא בריך הוא וקרא לון בשמהו, הדא הוא דכתיב (ישעיה מ כו) לכלם בשם יקרא, וכל

נשמתא תיעול לדוכתהא,

נשמה תפנס למקומה, ויעמדו בקיום בעולם כראוי, ואז יהיה העולם שלם, ועל אותו זמן כתוב וחרפת עמו יסיר, זה יצר הרע שפחשיף פני האדם ושולט בו.

אמר רבי חזקיה: אם תאמר שכל הגופות של העולם יקומו ויתעוררו מן העפר, אותם גופים שנגטעו בנשמה אחת מה יהיה מהם? אמר רבי יוסי, אותם גופים שלא זכו ולא הצליחו, הרי הם כלא היו, כמו שהיו עץ יבש בעולם הזה, כף גם באותו הזמן, והגוף האחרון יקום, אותו שנגטע והצליח ונטע שרשיו כראוי, ועל אותו הגוף האחרון כתוב והיה כעץ שתול על פלגי מים, שעשה פרות ונטע שרשים והצליח כראוי, ועל אותו הגוף בראשון כתוב והיה כערער בערבה ולא יראה פי יבא טוב. פי יבא טוב, זו תחית המתים.

ומאיר אותו האור שעתיד להאיר לצדיקים, שהיה גנוז לפניו מיום שנברא העולם, זהו שכתוב וירא אלהים את האור כי טוב, בו עתיד הקדוש ברוך הוא להחיות מתים, זהו שכתוב וזרחת לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא, ואז יתגבר הטוב בעולם, ואותו שנקרא רע יעבר מן העולם, ואז אותם גופות ראשונים יהיו כלא היו.

אמר רבי יצחק: עתיד הקדוש ברוך הוא להריק על אותם גופות רוחות. אם זכו בהם, יקומו לעולם כראוי, ואם לא, יהיו אפר תחת רגלי הצדיקים. זהו שכתוב ורבים מישני אדמת עפר קיצו וגומר.

אמר רבי אלעזר: וזה מי שהסתלק מן העולם טרם שהגיעו ימיו לעשרים שנים,

ויקומו בקיומא בעלמא כדקא חזי, וכדין יהא עלמא שלים, ועל ההוא זמנא פתיב (שם כה ח) וחרפת עמו יסיר, דא יצר הרע דאחשיף אפי דבר נש ושליט ביה.

אמר רבי חזקיה, אי תימא דכל גופין דעלמא יקומו ויתערו מן העפר, אינון גופין דאתנטעו בנשמתא חדא מה תהא מנייהו, אמר רבי יוסי אינון גופין דלא זכו ולא אצליחו הרי אינון כלא היו, כמה דהו עץ יבש בהאי עלמא, הכי נמי בההוא זמנא, וגופא בתראה יקום, ההוא דאתנטע ואצליח ונטע שרשוי כדקא יאות, ועל ההוא גופא בתראה פתיב (תהלים א ג) והיה כעץ שתול על פלגי מים, דעבד אפין ונטע שרשין ואצליח כדקא יאות, ועל ההוא גופא קדמאה פתיב (ירמיה יז ו) והיה כערער בערבה ולא יראה פי יבא טוב, פי יבא טוב דא תחית המתים.

ואתנהיר ההוא נהורא דזמין לאנהרא לצדיקיא, דהוה קמיה גניז מיומא דאתברי עלמא, הדא הוא דכתיב (בראשית א ד) וירא אלהים את האור כי טוב, ביה זמין קודשא בריך הוא לאחיא מיתיא, הדא הוא דכתיב (מלאכי ג ב) וזרחת לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא, וכדין יתגבר טוב בעלמא, וההוא דאתקרי רע יתעבר מעלמא, וכדין אינון גופין קדמאין ליהו כלא היו.

אמר רבי יצחק זמין קודשא בריך הוא לארקא על אינון גופין רוחין, אי זכו בהו יקומו לעלמא כדקא יאות, ואם לאו יהו קטמא תחות רגליהו דצדיקיא, הדא הוא דכתיב (דניאל יב ב) ורבים מישני אדמת עפר יקיצו וגומר.

אמר רבי אלעזר והאי מאן דאסתלק מעלמא עד לא מטון יומי לעשרין

מאיזה מקום נענש? משום (שהיה משלש עשרה שנים ומעלה), שהרי משלש עשרה ומטה אינו בר ענש, אלא בחטאו של אביו, אבל משלש עשרה ומעלה מה הוא? אמר לו הקדוש ברוך הוא, חס עליו שימות זכאי, ונותן לו שכר טוב באותו העולם, ולא ימות חייב שיענש באותו העולם, והרי פרושה.

אמר לו: אם הוא רשע ולא הגיע ימיו לעשרים שנים מה הוא? כיון שהסתלק מן העולם במה הוא ענשו? אמר לו: בזה התקיים - ויש נספה בלא משפט, שפענש יורד לעולם, אותו שפוגש באותו המשחית נענש, שלא השגיחו עליו מלמעלה, ועליו כתוב עונותיו ולפדונו את הרשע. את - לרבות מי שלא הגיעו ימיו להענש, עונותיו ולפדונו, ולא בית הדין שלמעלה, ובחבלי חטאתו יתמד, ולא בית הדין שלמטה.

תקון אחר וארבעים

בראשית, שם תשר"י, וזו זרוע שניה, יום השני, יש"ת חשף סתרו. נשארה ר', היא ראש השנה, ושם הבדלה בין טוב ורע, ובראש השנה המלך הוא דין, וכל הספירות נקראו דינים ומשפטים מצדו, וכל צבא השמים עומדים עליו מימינו ומשמאלו, אלו מימינים לכף זכות, ואלו משמאילים לכף חובה, וכשיתעוררו ישראל עם שופרות, ומעלים לשם את השכינה, שהיא תרועת מלך כעשרה שופרות, משום שהיא אינה עולה פחות מעשרה, באותו זמן ויהי מבדיל בין מים למים, מפריד הקדוש ברוך הוא בין אלו שמימינים לכף זכות, ובין אלו

שנין, מאן אתר אתענש, בגין (דהוי מתליסר שנין ולעילא) דהא מתליסר ולתתא לאו בר ענשא הוא אלא בחטאה דאבוי, אבל מתליסר ולעילא מהו, אמר ליה, קודשא בריך הוא חס עליה דלימות זפאה, ויהיב ליה אגר טב בההוא עלמא, ולא ימות חייב דיתענש בההוא עלמא, והא אוקמוה.

אמר ליה אי חייבא הוא ולא מטון יומי לעשרין שנין מהו, כיון דאסתלק מעלמא במאי הוא עונשיה, אמר ליה ברא אתקיים ויש נספה בלא משפט (משלי יג כג), דכד ענשא נחית לעלמא איהו דאערע בההוא מחבלא אתענש, דלא אשגחו עליה מלעילא, ועליה פתיב (משלי ה כב) עונותיו ולפדונו את הרשע, את לאסגאה מאן דלא מטון יומי לאתענשא, עונותיו ולפדונו ולא בי דינא דלעילא, ובחבלי חטאתו יתמד (שם) ולא בי דינא דלתתא.

תקונא חד וארבעין

בראשית תמן תשר"י, ודא דרועא תניינא יום תניינא, יש"ת חשף סתרו (תהלים יח יב). (דף פא ע"ב) אשתאר ר' איהי רא"ש השנה ותמן הבדלה בין טוב לרע, ובראש השנה מלכא איהו דין, וכל ספירן אתקריאו דינין ומשפטין מסטריה, וכל צבא השמים קיימין עליה מימיניה ומשמאליה, אלין מימינין לכף זכות, ואלין משמאילין לכף חובה, וכד ישראל יתערוך בשופרות, וסלקין תמן לשכינתא דאיהי תרועת מלך כעשרה שופרות, בגין דאיהי לא סלקא פחות מעשרה, בההוא זמנא ויהי מבדיל בין מים למים (בראשית א ו), אפריש קודשא בריך הוא בין אלין דמימינים לכף זכות, ובין אלין דמשמאילים

שֶׁמִשְׁמַאֲלִים לְכַף חוּבָה, וְנֹאמַר
הַבְּדִלוּ מִתּוֹךְ הַעֲדָה הַזֹּאת וְאֶכְלָה
אוֹתָם כְּרָגַע.

וְעַל הַתְּשָׁרֵי הַזֶּה נֹאמַר בְּתִשְׁרֵי
נִבְרָא הָעוֹלָם, וְשֵׁם שֶׁבַת שְׁנֵינָה
מֵאוֹתָן שְׁבַע שִׁבְתוֹת, (וְשֵׁם בַּת שֵׁשׁ,
בַּת מֵאלוֹ הַשֵּׁשׁ), וְחֻמְשָׁה רְקִיעִים,
וְשֵׁשִׁי שְׁמַיִם, הֵם כְּנֶגֶד שֵׁשֶׁת יָמֵי
בְּרֵאשִׁית, וּבְכֻלָּם אָמַר טוֹב, פְּרָט
לְיוֹם הַשְּׁנֵי, מִשּׁוּם שֶׁאֵין בְּתִשְׁרֵי
א' לְהַשְׁלִים לְבְּרֵאשִׁית, מִשּׁוּם
שֶׁהִסְתַּלַּק בְּחֵטְאוֹ שֶׁל אָדָם,
וּמִשּׁוּם כִּף הַצָּפוֹן הוּא פְּגוּם,
וּמִשּׁוּם זֶה מִצָּפוֹן תִּפְתַּח הַרְרָעָה,
עַד שֶׁמִּשְׁתַּלֵּם, וּכְמוֹ שֶׁאֲבָרְהֶם
שֶׁהוּא יָמִין, יוֹם הַרְאשׁוֹן שֶׁבוֹ
כְּלוּלוֹת וְתַלְוִיּוֹת מְאֻתָּם אַרְבָּעִים
וְשִׁמּוֹנָה מְצוֹת עֲשֵׂה, כִּף גַּם
מִצָּחָק, שֶׁהוּא כְּמוֹ הַיּוֹם הַשְּׁנֵי,
תַּלְוִיּוֹת בּוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים
וְחֻמֵּשׁ מְצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, יוֹם
הַשְּׁלִישִׁי בּוֹ הַכֹּל כְּלוּל, וּמִמְנַו
תַּלְוִיּוֹת מְצוֹת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה
כְּעַנְבִּים בְּאֶשְׁכּוֹל.

תְּקוּן אַרְבָּעִים וְשָׁנִים

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם אִישׁ, שֶׁנֹּאמַר בּוֹ
וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, וְזֶה הַיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי, שֶׁהָרִי שֶׁלְשָׁה אֲמָנִים
הָיָה עַד פֶּאֶן. הַיּוֹם הַרְאשׁוֹן וְהַיּוֹם
הַשְּׁנֵי וְהַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, כֹּל אֶחָד
הוֹצִיא אֶת אֲמָנוֹתָו. הַיּוֹם הַרְאשׁוֹן
אָמַר לוֹ אוֹתוֹ אֲמֹן מִפְּלֵא
וּמִכֶּסֶה, שֶׁהוּא אִי"ן, הַכּוֹלָל שֶׁלֹּשׁ
סְפִירוֹת, א' פֶּתֶר, י' חֻמְמָה, ו' בִּינָה,
וְהוּא אוֹתוֹת מִנְצַפ"ךְ
מִהָעוֹלָם הַבָּא הֵם כְּנֶגֶד ה'
הַעֲלִיּוֹנָה.

אָמַר לְכֹל אֶחָד מִשְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים
שֶׁיוֹצִיא אֲמָנוֹתוֹ, אָמַר לְיוֹם
הַרְאשׁוֹן יְהִי אוֹר, מִיָּד הוֹצִיא
אֲמָנוֹתוֹ וְעֲשֵׂה אוֹתָהּ, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב
וְיְהִי אוֹר, וְהָרִי פִּרְשׁוּהוּ שֶׁאֵין
הַיּוֹם אֶלָּא עַל יְדֵי עֲשֵׂה, א' מִן אִי"ן דְּהַיּוֹם
פֶּתַח בְּאוֹר אֶפִּיק אוֹר, י' אֶפִּיק רְקִיעַ, ו' מִן אִי"ן

לְכַף חוּבָה, וְאֶתְמַר (בַּמְדַּבֵּר יז כב) הַבְּדִלוּ מִתּוֹךְ
הַעֲדָה הַזֹּאת וְאֶכְלָה אוֹתָם כְּרָגַע.

וְעַל הָאֵי תְּשָׁרֵי אֶתְמַר בְּתִשְׁרֵי נִבְרָא הָעוֹלָם,
וְתִמְן שֶׁבַת תְּנַיִינָא מֵאֲלִין שְׁבַע שִׁבְתוֹת,
(נ"א וְתִמְן בַּת שֵׁית בַּת מֵאֲלִין שֵׁית), וְחֻמְשָׁה רְקִיעִין,
וְשִׁתִּיתָאָה שְׁמַיִם, אֵינּוֹן לְקַבֵּל שֵׁית יוֹמֵי
בְּרֵאשִׁית, וּבְכֻלָּהוּ אָמַר טוֹב, בַּר מִיּוֹמָא
תְּנַיִינָא, בְּגִין דְּלִית בְּתִשְׁרֵי א' לְאֶשְׁלָמָא
בְּרֵאשִׁית, בְּגִין דְּאֶסְתַּלַּק בְּחוּבָה דְּאָדָם, וּבְגִין
דְּאֶצְפוֹן אִיהוּ פְּגִים, וּבְגִין דְּאֶמְצָפוֹן תִּפְתַּח
הַרְרָעָה (יְרִמְיָה א יד), עַד דְּאֶשְׁתַּלִּים, וּכְמָה
דְּאֶבְרָהֶם דְּאִיהוּ יְמִינָא יוֹמָא קַדְמָאָה בֵּיה
כְּלִיל וְתַלְיִין מְאֻתָּן וְאַרְבָּעִין וְתִמְנֵינָא פְּקוּדִין
דְּעֲשֵׂה, הָכִי נְמִי מִיְצָחָק דְּאִיהוּ כְּגוּוֹנָא דְּיוֹמָא
תְּנַיִינָא תַלְיִין בֵּיה שֶׁס"ה מְצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה,
יוֹמָא תַלְיִיתָאָה בֵּיה כְּלִיל כְּלֵא, מְגִינָה תַלְיִין
פְּקוּדִין דְּעֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, כְּעַנְבִּין בְּאֶתְכְּלָא.
תְּקוּנָא אַרְבָּעִין וְתַרְיִין

בְּרֵאשִׁית תְּמָן אִישׁ, דְּאֶתְמַר בֵּיה (בְּרֵאשִׁית כה כז)
וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, וְדָא יוֹמָא
תַלְיִיתָאָה, דְּהָא תַלְתַּת אוּמְנִין הָווּ עַד הַכָּא, יוֹמָא
קַדְמָאָה וְיוֹמָא תְּנַיִינָא וְיוֹמָא תַלְיִיתָאָה, כֹּל חַד
אֶפִּיק אוּמְנוּתִיה, יוֹמָא קַדְמָאָה אָמַר לִיהֵה הוּא
אֲמֹן מוּפְלָא וּמְכוּסָה דְּאִיהוּ אִי"ן, כְּלִיל תַלְתַּת
סְפִירָן א' פֶּתֶר י' חֻמְמָה ו' בִּינָה, וְהוּא אֶתְוּוֹן
מִנְצַפ"ךְ מִעֲלָמָא דְּאֶתִי אֵינּוֹן לְקַבֵּל ה' עֲלָאָה.
אָמַר לְכֹל אֶחָד מִתַּלְתַּת יוֹמִין דִּיפִּיק
אוּמְנוּתִיה, אָמַר לְיוֹמָא קַדְמָאָה יְהִי אוֹר
מִיָּד אֶפִּיק אוּמְנוּתִיה וְעֵבִיד לִיהֵה, הַדָּא הוּא
דְּכְתִיב (שם א א) וַיְהִי אוֹר, וְהָא אוּקְמוּהוּ דְּלִית
הַיּוֹם אֶלָּא עַל יְדֵי עֲשֵׂה, א' מִן אִי"ן דְּהַיּוֹם
פֶּתַח בְּאוֹר אֶפִּיק אוֹר, י' אֶפִּיק רְקִיעַ, ו' מִן אִי"ן
הַיּוֹם אֶלָּא עַל יְדֵי עֲשֵׂה, א' מִן אִי"ן שְׁהִי פּוֹרַח בְּאוֹר הוֹצִיא אוֹר, י' הוֹצִיא רְקִיעַ, ו' מִן אִי"ן

ה"א וא"ו ה"א, שהוא סתום ונעלם, ומשום זה נקרא עולם עלם, צריך להעלים אותו מפל העולם, שהוא עלם, והשכינה נעלמה, זהו שפתוב ונעלמה מעיני כל חי.

אין ספירה שאין שם יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וכך צריך לכנס בו הכל בכל מקום, שכל השמות הן פנויים לו, ושכינתו היא יהו"ה, היא כלולה מארבע אותיות, והוא לא נקרא מקום אלא בה, מקום אחד ודאי, הוא לא נקרא אדם (אחד) אלא בה, כמו שהאדם שלמטה שברא בדמותו, שנאמר בו זכר ונקבה בראם ויברך אתם ויקרא את שמם אדם.

ועוד, כי אחד קראתיו, כמו שעשר הספירות, שהן א' פתח עליון, ח' שמונה ספירות מחכמה עד צדיק, ד' המלכות הקדושה, עליה נאמר למען יאריך ימים על ממלכתו, ואם חס ושלוש פוחת אדם מעשר ליחד בה, מסתלק הקוץ מן ד' מן אחד ונשארת יבשה, וסוד הדבר - יקווי הפנים מתחת השמים, שהיא תחת השמים, שהוא הקדוש ברוך הוא, שנאמר בו ואתה תשמע השמים, שהנקבה היא תחת בעלה.

וכך כל מי שפוגם את אות הברית, באותה הטפה שהיא היחוד, וזורק אותה במקום אחר, גורם לה להיות יבשה מצדו, שהסתלק המעין והיחוד ממנה, והיא נשארת יבשה, וזה גורם חרבן העולם, ומיד נאמר ונהר יחרב ויבש, שהוא הנהר שיוצא מעדן, שמשקה את הגן, שהיא תורה שבכל פה שנושקית מתורה שבכתב, שכוללת

דאינון עשר ספירות בלימה, יהו"ה מקום ליו"ד ה"א וא"ו ה"א דאיהו סתים ונעלם, ובגין דא אתקרי עולם עלם, דצריך לאעלמא ליה מפולי עלמא, דאיהו עלם, ושכינתא נעלמה, הדא הוא דכתיב (איוב כח כא) ונעלמה מעיני כל חי.

לא ספירה דלית תמן יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, והכי צריך לאתפנשא פלא ביה בכל אתר, דכל שמחן אינון פנויין ליה, ושכינתיה איהי יהו"ה איהי פלילא מארבע אתוון, ולא אתקרי איהו מקום אלא בה, מקום אחד ודאי, איהו לא אתקרי אדם (נ"א אחד) אלא בה, כגוונא דאדם דלתתא דברא בדיוקניה, דאתמר ביה (בראשית ה ב) זכר ונקבה בראם ויברך אתם ויקרא את שמם אדם.

ועוד כי אחד קראתיו (ישעיה נא ב), כגוונא דעשר ספירות, דאינון א' פתח עלאה, ח' תמניא ספירן מחכמה עד צדיק, ד' מלכותא קדישא, עליה אתמר (דברים יז כ) למען יאריך ימים על ממלכתו, ואם חס ושלוש פחית בר נש מעשר ליחדא בה, אסתלק קוצא מן ד' מן אחד ואשתארת יבשה, ורזא דמלה (בראשית א ט) יקווי הפנים מתחת השמים, דאיהי תחת השמים דאיהו קודשא בריך הוא, דאתמר ביה (מלכים א ב לב) ואתה תשמע השמים, דנוקבא איהי תחות בעלה.

והכי כל מאן דפגים אות ברית, בההיא טפה דאיהי יחודא, וזריק לה באתר אחרא, גרים לה למהוי יבשה מסטריה, דאסתלק נביעו ויחודא מינה, ואשתארת איהי יבשה, ודא גרים חרבן עלמא, ומיד אתמר (ישעיה יט ה) ונהר יחרב ויבש, דאיהו נהר דנפיק מעדן, דאשקי ליה לגן דאיהי אורייתא שבכל פה,

חמשים ושלשה סדרים של התורה.

תקון ארבעים ושלשה

בראשית, שם את"ר יב"ש, וזהו נהר יחרב ויבש, באותו זמן שהוא יבש והיא יבשה, צווחים הבנים למטה ביחוד ואומרים שמע ישראל, ואין קול ואין עונה. זהו שכתוב אז יקראנני ולא אענה.

וכך מי שגורם שתסתלק קבלה וחכמה מתורה שבעל פה ומתורה שבכתב, וגורם שלא ישתדלו בהן, ואומרים שאין אלא פשט בתורה ובתלמוד, בודאי פאלו הוא יסלק את המעין מאותו נהר ומאותו גן. אוי לו, טוב שלא נברא בעולם ולא ילמד אותה תורה שבכתב ותורה שבעל פה, שנחשב לו פאלו החזיר העולם לתהו ובהו, וגורם עני בעולם וארץ הגלות.

ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא וכו', אמר רבי אלעזר: אבא, והרי קרא לו יבשה, מאיפה תדשא הארץ? אמר לו: בני, כף למד תשובה לכל בני העולם, שאם אדם יחזור בתשובה, מוריד לה המעין שהסתלק, ומה שהיתה יבשה קורא לה ארץ, ולנהר שהיה חרב ויבש קרא לו מקנה הפלים וימים, זהו שכתוב ויקרא אלהים ליבשה ארץ ולמקנה הפלים קרא ימים. באותו זמן שנקראת ארץ, מה פתוב בו? ויאמר אלהים תדשא הארץ, להוציא זרעים ופרות שהן נשמות, כל אחד למינהו, אלו הנשמות שנגזרו מפסא כבודו, ואלו רוחות שנגזרו ממלאכים, ואלו הנפשות שנגזרו מהאופנים,

דאיהי מתשקיא מאורייתא דבכתב, דכלילא ג"ן סדרים דאורייתא. תקונא ארבעין ותלת

בראשית תמן את"ר יב"ש, ודא איהו ונהר יחרב ויבש (שם ה), בההוא זמנא דאיהו יבש ואיהי יבשה, צווחין בנין לתתא ביחודא ואמריין שמע ישראל, ואין קול ואין עונה, הדא הוא דכתיב (משלי א כח) אז יקראנני ולא אענה.

והכי מאן דגרים דאסתלק קבלה וחכמתא מאורייתא דבעל פה ומאורייתא דבכתב, וגרים דלא ישתדלון בהון, ואמריין דלא אית אלא פשט באורייתא ובתלמודא, בודאי פאלו הוא יסלק נביעו מההוא נהר ומההוא גן, ווי ליה טב ליה דלא אתברי בעלמא ולא יוליף ההיא אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, דאתחשב ליה פאלו אחזר עלמא לתהו ובהו, וגרים עניותא בעלמא וארץ גלותא.

ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא וכו' (בראשית א יא), אמר רבי אלעזר אבא והא קרא ליה יבשה, מאן תדשא הארץ, אמר ליה ברי הכי אוליף תיובתא לכל בני עלמא, דאם בר נש יחזור בתשובתא, נחית לה נביעו דאסתלק, ומה דהוה יבשה קרא לה ארץ, ונהר דהוה חרב ויבש קרא ליה מקנה הפלים וימים, הדא הוא דכתיב (שם י) ויקרא אלהים ליבשה ארץ ולמקנה הפלים קרא ימים, בההוא זמנא דאתקרי ארץ מה פתיב ביה (שם יא) ויאמר אלהים תדשא הארץ, לאפקא זרעין ואיבין דאינון נשמתין (דף פב ע"ב) כל חד לזניהו, אלין נשמתין דאתגזרו מפורסי יקריה, ואלין רוחין דאתגזרו ממלאכים, ואלין נפשין דאתגזרו מאופנים, כל חד אפיק לזניהו

כַּל אֶחָד הוֹצִיא לְמִינֵהוּ אֶת כָּל
אֶחָד כְּרֹאיוּי. עֵץ פְּרִי - זֶה תַלְמִיד
חֶכֶם, עֵשָׂה פְּרִי - זוּ בַת זוגו, לְכָל
אֶחָד כְּרֹאיוּי, (כַּל אֶחָד הוֹצִיא לְמִינוֹ).

וְעוֹד, עֵץ פְּרִי - זֶה הַעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי, עֵשָׂה פְּרִי - זֶה צְדִיק,
אֲשֶׁר זָרְעוּ בוֹ עַל הָאָרֶץ - זוּ
הַשְׂכִּינָה, שֶׁכָּל הַזְרָעִים נִכְלָלִים
בָּהּ, וְכֵן הַמְצוּה שֶׁל פְּרִיָה
וְרִבְיָה, לַעֲשׂוֹת פְּרוֹת וְזָרְעִים, זֶהוּ
שִׁפְתוֹב לֹא תִהְיֶה כְּרֹאֵה לְשִׁבַת
יְצָרָה, וּמִי שֶׁמִּתְבַּטֵּל מִפְּרִיָה
וְרִבְיָה, כְּאִלוֹ הַחֲזִיר אֶת אוֹתָהּ
אָרֶץ יִבְשָׁה, וּמוֹנֵעַ מִמֶּנָּה בְּרִכּוֹת,
כַּל אֶחָד לְפִי דוֹגְתוֹ, מִי שֶׁפּוֹגֵם
לְמַטָּה פּוֹגֵם לְמַעְלָה אֶת הַמְּקוֹם
שֶׁנִּגְזְרָה נִשְׁמָתוֹ.

תקון ארבעים וארבעה

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם תְּרִ"י, שֵׁם א"ש,
וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי
מְאֹרֶת בְּרִקִיעַ הַשָּׁמַיִם. מְאֹרֶת
כְּתִיב, חֶסֶד ו', זוּ תוֹרָה שֶׁבְּכֶתֶב.
מַה זֶה מְאֹרֶת? זוּ תוֹרָה שֶׁבָּעַל
פֶּה, וְאֵף עַל גִּב שֶׁבְּאֵרוֹה מְאֹרֶת
חֶסֶד זוּ לִילִית, שֶׁבְּעֵים פְּנִים
לְתוֹרָה, וּמִשׁוֹם זֶה מְאֹרֶת בְּמְקוֹם
הַזֶּה, אוֹתָהּ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ כִּי נִרְ
מְצוּה, וְתוֹרָה אוֹר זֶה הַעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי, וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר אֶת
הַמְּאֹר הַגָּדוֹל לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת
הַמְּאֹר הַקָּטָן לְמַמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה.
כֵּן מְצוּה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה, אֶת
הַמְּאֹר הַגָּדוֹל - סוּד הַעֲשִׂירִים,
וְאֶת הַמְּאֹר הַקָּטָן - סוּד הָעֲנִיִּים,
וּכְמוֹ שֶׁהִלְבֵּנָה לִוְיָה מִן הַשֶּׁמֶשׁ
וְאֵין לָהּ אוֹר אֶלָּא מִמֶּה שֶׁהִשְׁמֵשׁ
נוֹתֵנָת לָהּ, כֵּן הַשְׂכִּינָה אוֹמֶרֶת
לוֹ עֲלֵי וְאֵין פּוֹרֵעַ, שֶׁכֵּן צָרִיךְ
אָדָם לִהְיוֹת מְלוּה לְעֵנִי, וּכְמוֹ כֵּן
לוֹוִים הַפּוֹכְכִים וְהַמְזֻלּוֹת זֶה מְזָה,
וְהַמְּלָאכִים זֶה מְזָה. וְסוּד הַדְּבָר
- וּמְקַבְּלִים זֶה מְזָה, כֵּן לִוְיָה
הַשְׂכִּינָה, שֶׁהִיא הַלְּבָנָה הַקְּדוּשָׁה,

לְכָל חַד כְּדָקָא יָאוּת, עֵץ פְּרִי דָא תַלְמִיד חֶכֶם,
עוֹשָׂה פְּרִי דָא בַת זוגִיָה, לְכָל חַד כְּדָקָא יָאוּת,
(כַּל חַד אֲפִיק לְזוּגִי).

וְעוֹד עֵץ פְּרִי דָא עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, עוֹשָׂה
פְּרִי דָא צְדִיק, אֲשֶׁר זָרְעוּ בוֹ עַל הָאָרֶץ
דָא שְׂכִינְתָא, דְכָל זָרְעִין אֲתַכְלִילֵן בָּהּ, וְהִכָּא
פְּקוּדָא דְפְרִיָה וְרִבְיָה לְמַעַבְד אֲפִין וְזָרְעִין,
הַדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה מה יח) לֹא תִהְיֶה כְּרֹאֵה
לְשִׁבַת יְצָרָה, וּמֵאֵן דְאֲתַבְּטַל מִפְּרִיָה וְרִבְיָה,
כְּאִלוֹ אֲחִזֵּר לְהֵיָא אָרֶץ יִבְשָׁה, וּמוֹנֵעַ בְּרִכְאָן
מִינָהּ, כַּל חַד לְפּוֹם דְרִגְיָה, מֵאֵן דְּפָגִים לְתַתָּא
פָּגִים לְעֵילָא, לְאַתֵּר דְאֲתַגְזֵר נִשְׁמָתִיהּ.

תקונא ארבעין וארבע

בְּרֵאשִׁית, תַּמָּן תְּרִ"י תַּמָּן א"ש, וְעַלֵּיהֶוּ
אֲתַמָּר (בראשית א יד) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקִיעַ הַשָּׁמַיִם, מְאֹרֶת כְּתִיב חֶסֶד
ו' דָא אוֹרִיָתָא דְכְּכֶתֶב, מֵאֵי מְאֹרֶת דָא
אוֹרִיָתָא דְבָעַל פֶּה, וְאֵף עַל גִּב דְאִוְקְמוּהָ
מְאֹרֶת חֶסֶד דָא לִילִית, שֶׁבְּעִין אֲנַפִּין
לְאוֹרִיָתָא, וּבְגִין דָא מְאֹרֶת בְּהֵאֵי אֲתֵר, הֵיָא
דְאֲתַמָּר בָּהּ (משלי ו כג) כִּי נִרְ מְצוּה, וְתוֹרָה אוֹר
עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, וְעַלֵּיהֶוּ אֲתַמָּר (בראשית א
טז) אֶת הַמְּאֹר הַגָּדוֹל לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת
הַמְּאֹר הַקָּטָן לְמַמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה.

הִכָּא פְּקוּדָא לְמַעַבְד צְדָקָה, אֶת הַמְּאֹר
הַגָּדוֹל רְזָא דְעֵתִירִין, וְאֶת הַמְּאֹר הַקָּטָן
רְזָא דְמִסְפְּנִין, וּכְמָה דְסִיְהֵרָא לִוְיָה מִן שֶׁמֶשׂא,
וְלֹא אֵית לָהּ נְהוֹרָא אֶלָּא מִמֶּה דִיְהִיב לָהּ
שֶׁמֶשׂא, הִכִּי שְׂכִינְתָא אֲמֶרֶת לוֹ עֲלֵי וְאֵין
פּוֹרֵעַ, דִּהִכִּי צָרִיךְ בֵּר נִשׁ לְמַהוּי מְלוּה
לְמִסְפְּנָא, וּכְגוֹנָא דָא לוֹוִין כְּכִבְיָא וּמְזֻלִי דָא
מִן דָא, וּמְלָאכְיָא דָא מִן דָא, וְרְזָא דְמְלָה
וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין, הִכִּי לִוְיָה שְׂכִינְתָא דְאֵיהִי

מִן הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִקְבֻלַּת מַמְנוֹ, שְׁנֵאמַר בּוֹ פִי שְׁמַשׁ וּמִגֶּן יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ, וְכֵן הִיָּה מִקְבֵּל יְהוֹשֻׁעַ מִמֶּשֶׁה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵהוּ פְּנֵי מֹשֶׁה כְּפָנֵי חֲמָה וּפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ כְּפָנֵי לְבָנָה, וְכֹךְ הָיוּ כָּל הַנְּבִיאִים לְפָנֵי מֹשֶׁה כְּמוֹ הַלְּבָנָה וְהַכּוֹכָבִים לְפָנֵי הַשֶּׁמֶשׁ, שְׂאִין לָהֶם אוֹר אֶלָּא מִן הַשֶּׁמֶשׁ.

תקון ארבעים וחמשה

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, א"ל הַיָּמִים, הַיָּמִים שֶׁל הַתּוֹרָה, וְעָלְיוּ נֶאֱמַר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ. פֶּאֶן מְצוּהָ לְעֶסֶק בַּתּוֹרָה, שְׁנֵאמַר בַּהּ הוּי כָּל צְמָא לְכוּ לַמַּיִם, וְאֵלוּ שְׁעוֹסָקִים בַּתּוֹרָה יוֹרְשִׁים נֶפֶשׁ מִהַשְׁכִּינָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה, וְעוֹף יְעוֹפֵף - זוֹ רוּחַ, שְׁנֵאמַר בּוֹ פִי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפַיִם יִגִּיד דְּבַר, וְזֶהוּ יְהו"ה, הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי.

בְּנִגְדוֹ מַטְטְרוּ"ן שְׁשֵׁמוֹ כְּשֵׁם רַבּוֹ, וְהָרֵאשׁ שֶׁל הַעוֹף, וְהַגּוֹף שֶׁלוֹ, ה"ה שְׁנֵי כְּנָפָיו, שְׂבָהֶם פּוֹרַח לְמַעְלָה וְיוֹרֵד לְמַטָּה, וְאֵלוּ שְׁנֵי הַכְּנָפַיִם הֵם שְׁנֵי הַבָּלִים ה"ה, שְׂבָהֶם נֶאֱמַר וְהַחִיּוֹת רָצוּא וְשׁוּב, שֶׁהֵם י"ו, הַבָּל עוֹלָה בִּי, הַבָּל יוֹרֵד בּוֹ, כְּהַבָּל שְׂיֻצָא מִפִּי הַכְּבָשָׁן, וְכֹךְ הֵיטָב עוֹלָה וְיוֹרֵד וְגָלְיוֹ רָצִים וְשׁוּבִים, וְרוֹצִים לְהַחֲזִיר אֶת הָעוֹלָם לְתוֹהוֹ וְבָהוּ, וּבִזְמַן שֶׁמִּסְתַּפְּלִים בְּשִׁכְנֵיהֶן, שְׂהִיא תַחּוּם הַיָּם, חוֹזְרִים לְמִקְוָמָם. בֵּא וְרָאָה, וְהִיא אֲמִירָה וְדַבּוּר וְקִרְיָאָה, וְקוֹל, ה"ה הַבָּל שְׂיוֹרֵד בְּדַבּוּר, הַבָּל עוֹלָה בְּקוֹל, הַקּוֹל עוֹלָה, דַּבּוּר יוֹרֵד, וְכִשְׂהוּא עוֹלָה וְיוֹרֵד, מְלֹאכֵי אֱלֹהִים עוֹלִים וְיוֹרְדִים בּוֹ, שֶׁהֵם הַמַּחְנוֹת וְהַחֲלִלוֹת שֶׁלוֹ,

סִיְהָרָא קְדִישָׁא מְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמִקְבֻלַּת מַנִּיָּה, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (תהלים פד יב) פִּי שְׁמַשׁ וּמִגֶּן יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ, וְהָכִי הָוָה מִקְבֵּל יְהוֹשֻׁעַ מִן מֹשֶׁה, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ פְּנֵי מֹשֶׁה כְּפָנֵי חֲמָה וּפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ כְּפָנֵי לְבָנָה, וְהָכִי הוּוּ כָּל נְבִיאֵי אֲרָם קְדָם מֹשֶׁה פְּגוֹן סִיְהָרָא וְכִכְבִּיא קְדָם שְׁמַשָּׁא, דְּלֹא אִית לוֹן נְהוּרָא אֶלָּא מִשְׁמַשָּׁא.

תקונא ארבעין וחמשה

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, א"ל הַיָּמִים, יֵמָא דְּאוּרִייתָא, וְעָלִיהּ אִתְמַר (בראשית א כ) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ, הֵכָא פְּקוּדָא לְמַלְעֵי בְּאוּרִייתָא, דְּאִתְמַר בַּהּ (ישעיה נה א) הוּי כָּל צְמָא לְכוּ לַמַּיִם, וְאֵלִין דְּעֶסְקִין בְּאוּרִייתָא יִרְתִּין נֶפֶשׁ חַיָּה מִשְׁכִּינְתָא, הֵדָא הוּא דְּכִתִּיב יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה, וְעוֹף יְעוֹפֵף דָּא רוּחַ דְּאִתְמַר בֵּיהּ (קהלת יב) פִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפַיִם יִגִּיד דְּבַר, וְהִיא אִיהוּ יְהו"ה עֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא.

דְּקַבְרֵיהּ מַטְטְרוּ"ן דְּשְׁמִיָּה כְּשֵׁם רַבִּיָּה, וְרִישָׁא דְּעוֹפָא, וְהַגּוֹפָא דִּילֵיהּ, ה"ה תְּרִי גְדַפּוּי דְּבַהוֹן פְּרַח לְעֵילָא וְנַחֲתִית לְתַתָּא, וְאֵלִין תְּרִין גְּדַפּוּיִן אֵינּוּן תְּרִין הַבָּלִים ה"ה, דְּבַהוֹן אִתְמַר (יחזקאל א יד) וְהַחִיּוֹת רָצוּא וְשׁוּב, דְּאֵינּוּן י"ו, הַבָּל סְלִיק בִּי הַבָּל נַחֲתִית בּוֹ, כְּהַבָּל דְּנִפְיָק מִפּוּמָא דְּכַבְשָׁן, וְהָכִי יֵמָא סְלִיק וְנַחֲתִית, וְגַלְגְּלוּי רָצִים וְשׁוּבִים. (דף פג ע"א) וּבַעֲאֵן לְאַחֲזָרָא עֲלֵמָא לְתַהוּ וְבַהוּ, וּבִזְמַנָּא דְּמִסְתַּפְּלִין בְּשִׁכְנֵיהֶן דְּאִיהִי תַחּוּם יֵמָא חֲזָרִין לְאַתְרֵיהוּ, תָּא חֲזִי וְ אִיהִי אֲמִירָה וְדַבּוּר וְקִרְיָאָה, וְקוֹל, ה"ה הַבָּל נַחֲתִית בְּדַבּוּר, הַבָּל סְלִיק בְּקוֹל, קוֹל סְלִיק, דַּבּוּר נַחֲתִית, וְכַד אִיהוּ סְלִיק וְנַחֲתִית מְלֹאכֵי אֱלֹהִים סְלִקִין וְנַחֲתִין

וזה סוד מי עלה שמים וירד.
אשרי מי שמעלה בו תפלות,
ששרי התפלה היא סלם שבה
מעלים ומורידים אותה מלאכי
אלהים.

יש מי שמעלים אותה למעלה,
ויש מי שמורידים אותה למטה.
כשמעלים אותה למעלה, מעלים
אותה בזכיות, וכשורדת, יורדת
בזכיות, זה לצדיק גמור עולה
ממנו בזכיות ויורדת בו בזכיות.
לבינוני שזכיותיו שקולים
לחובותיו, היא תלויה באויר, אם
החובות רבים על הזכיות (כחוט
השערה), היא מעלה אותו בחובות
ומורידה אותו בזכיות, ונוטל בה
שכרו בעולם הזה. לרשע גמור,
שאין לו זכות בעולם לא למעלה
ולא למטה, עולה ממנו בחובות
ויורדת עליו בחובות.

הרי פאן פי עוף השמים יוליך
את הקול, שנאמר בו ועוף
יעופף, כמו מועף ביעף. על פני
רקיע השמים, זו הנשמה, שאלו
שזוכים בתורה נאמר בהם ישרצו
המים שרץ נפש חיה וגומר,
שירשים נשמות מן התורה,
לאחרים - כל אחד למינו כפי
מעשיו. זהו שכתוב ביום הששי
ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש
חיה למינה בהמה ורמש וגומר.
בהמה - אלו עמי הארץ
שמעשיהם כבהמות, עליהם
נאמר תוצא הארץ נפש חיה
למינה בהמה ורמש.

תקון ששה וארבעים

בראשית, ברא שית, והן שש
הנפשים של חיה, שנאמר בה
ועוף יעופף על הארץ על פני
רקיע השמים, הן שש ספירות
שכולל העוף הזה, שהוא העמוד
האמצעי, יש מי שירש רוח
הקדש בדרך אצילות מן העוף

ביה, דאינון משריין וחיילין דיליה, ודא איהו
רזא מי עלה שמים וירד (משלי ל ד), זפאה איהו
מאן דסליק צלותין ביה, דהא צלותא איהו
סלם, דבה מלאכי אלהים סלקין ונחתין לה.
אית למאן דסלקין לה לעילא, ואית למאן
דנחתין לה לתתא, כד סלקין לה לעילא
סלקין לה בזכוון, וכד נחתת נחתת בזכוון,
האי לצדיק גמור סליקת מגיה בזכוון ונחיתת
ביה בזכוון, לבינוני דזכוון דיליה שקילין
לחובין, איהי תליא באוירא, אם חובין
מתרבין על זכוון (כחוט השערה), איהי סלקא ליה
בחובין ונחתא ליה בזכוון, ונטיל בה אגריה
בהאי עלמא, לרשע גמור דלית ליה זכו
בעלמא לא לעילא ולא לתתא, סלקא מגיה
בחובין ונחית עליה בחובין.

הא הכא פי עוף השמים יוליך את הקול (קהלת
י ב). דאתמר ביה ועוף יעופף, כגון מועף
ביעף (דניאל ט כא), על פני רקיע השמים דא נשמה,
דאלין דזפאן באורייתא אתמר בהון ישרצו
המים שרץ נפש חיה וגומר, דירתין נשמתין
מאורייתא, לאחרנין כל חד לזנוי כפום
עובדוי, הדא הוא דכתיב ביומא
שתיטאה (בראשית א כד) ויאמר אלהים תוצא
הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש וגומר,
בהמה אלו עמי הארץ דעובדהון כבעירן,
עלייהו אתמר תוצא הארץ נפש חיה למינה
בהמה ורמש.

תקונא שית וארבעין

בראשית ברא שית, ואינון שית גדפין דחיה,
דאתמר בה (שם ב) ועוף יעופף על
הארץ על פני רקיע השמים, אינון שית ספירן
דכליל האי עוף דאיהו עמודא דאמצעיתא,
אית מאן דירית רוחא דקודשא בארץ אצילות

הָיָה, וַיֵּשׁ מִי שִׁירֵשׁ רוּחַ מֵאוֹתוֹ הַעוֹף
שֶׁהוּא נֶעַר, שֶׁשָּׂמוּ כָּשֶׁם רַבּוֹ, וַיֵּשׁ מִי
שִׁירֵשׁ רוּחַ מִלְמֻטָּה שֶׁל הָאָרֶץ, כְּמוֹ
שֶׁאָמַר קֹהֵלֶת מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם
הַעֵלָה הִיא לְמַעְלָה, וְרוּחַ הַבְּהֵמָה
הַיֹּרֶדֶת הִיא לְמַטָּה לְאָרֶץ.

תקון שבעה וארבעים

בְּרֵאשִׁית, בְּרֵא שִׁית, וְזֶה הַיּוֹם הַשְּׁשִׁי,
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם
הַשְּׁשִׁי, כֹּאן שְׁלֹשָׁה אָמְנִים שְׁנַיִם. אֲמֵן
אֶחָד הוֹצִיא מְאוֹרוֹת בַּיּוֹם הַרְבִּיעִי,
שֶׁהָיוּ תְלוּיִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁנֶּאֱמַר
בּוֹ אוֹר, הָאֲמֵן הַשְּׁנִי הוֹצִיא אֶת שְׂרָץ
הַמַּיִם, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם, וְזֶה
הָיָה תְלוּי בַּיּוֹם הַשְּׁנִי שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ מַיִם,
זֶהוּ שֶׁכְּתוּב יְהִי רִקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם. כֹּאן
מַיִם וְכֹאן מַיִם. הָאֲמֵן הַשְּׁלִישִׁי (הוֹצִיא
עֲשִׂיבִים וְרִיעִים) כְּנֶגֶד הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי,
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ תִדְשָׂא הָאָרֶץ דֶּשָׂא עֵשֶׂב
מְזִרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ, וְנֶאֱמַר בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי
פָּרוּ וּרְבוּ וּמְלָאוּ אֶת הָאָרֶץ. מֵה זֶה
וּמְלָאוּ אֶת הָאָרֶץ? אֵלֶּא אוֹתָהּ שֶׁהִיָּתָה
יְבֵשָׁה בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, נֶאֱמַר כֹּאן וּמְלָאוּ
אֶת הָאָרֶץ, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב מְלֵא כֹל הָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ, וְזֶה בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכּוֹתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד. קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה
צְבָאוֹת כְּנֶגֶד יְקוּוֹ הַמַּיִם מִתַּחַת
הַשָּׁמַיִם אֵל מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה
הַיְבֻשָּׁה, כְּנֶגֶד מְלֵא כֹל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.
בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי הִתְמַקְּנוּ שֵׁשׁ הַדְּרָגוֹת שֶׁל
הַכֶּסֶּא, וּבּוֹ נִבְרָא אָדָם בְּצַלְמוֹ, שֶׁהוּא
מוֹכֵן לְשִׁבְתָּ עַל הַכֶּסֶּא. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב
וַיִּבְרָא אֱלֹהִיִּם אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ,
וְכֹאן שְׁמֵי מְצוּוֹת, אַחַת - נַעֲשֶׂה אָדָם
בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, וְהַשְּׁנִיָּה - וַיִּבְרָא
אֱלֹהִיִּם אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ.

מֵהָאֵי עוֹף, וְאֵית מָאן דְּיָרִית רִוְחָא מֵהֵהוּא
עוֹף דְּאִיהוּ נֶעַר, שְׁמִיָּה כְּשֵׁם רַבִּיָּה, וְאֵית
מָאן דְּיָרִית רִוְחָא מִלְתַּתָּא דְאַרְעָא, כְּמָה
דְּאָמַר קֹהֵלֶת (קֹהֵלֶת ג' כ"א) מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי
הָאָדָם הַעֵלָה הִיא לְמַעְלָה, וְרוּחַ הַבְּהֵמָה
הַיֹּרֶדֶת הִיא לְמַטָּה לְאָרֶץ.

תקונא שבע וארבעין

בְּרֵאשִׁית בְּרֵא שִׁית, וְדָא יוֹמָא שְׁתִּיתָאָה,
דְּאִתְמַר בֵּיה (בְּרֵאשִׁית א' ל"א) וַיְהִי
עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי, הֵכָא תִלַּת אוֹמְנִין
תְּנַיִנִין, אוֹמְן חַד אֶפִיק נְהוּרִין בְּיוֹמָא
רַבִּיעָאָה, דִּהוּוּ תְלוּיִן בְּיוֹמָא קְדָמָאָה
דְּאִתְמַר בֵּיה אוֹר, אוֹמְנָא תְּנַיִנָא אֶפִיק
רִיחְשָׂא מִמְיָא, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (ש"ס)
יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם, וְדָא הוּא תְלוּיָא בְּיוֹמָא
תְּנַיִנָא, דְּאִתְמַר בֵּיה מַיִם, הֵדָא הוּא
דְכְּתִיב (ש"ס ו') יְהִי רִקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם, הֵכָא
מְיָא וְהֵכָא מְיָא, אוֹמְנָא תְלוּיָתָאָה (אֶפִיק עֲשִׂבִין
וְרִיעִין) לְקַבֵּל יוֹמָא תְלוּיָתָאָה, דְּאִתְמַר
בֵּיה (ש"ס י"א) תִדְשָׂא הָאָרֶץ דֶּשָׂא עֵשֶׂב מְזִרִיעַ
זֶרַע לְמִינֵהוּ, וְאִתְמַר בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה (ש"ס)
פָּרוּ וּרְבוּ וּמְלָאוּ אֶת הָאָרֶץ, מַאי וּמְלָאוּ
אֶת הָאָרֶץ אֵלֶּא הֵיכָא דִּהוּוֹת יְבֵשָׁה בְּיוֹמָא
תְלוּיָתָאָה, אִתְמַר הֵכָא וּמְלָאוּ אֶת הָאָרֶץ,
הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (יִשְׁעִיהוּ ג') מְלֵא כֹל הָאָרֶץ
(דף פג ע"ב) כְּבוֹדוֹ, וְדָא בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד
מְלֻכּוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ
יְהוָה צְבָאוֹת (יִשְׁעִיהוּ ג'), לְקַבֵּל יְקוּוֹ הַמַּיִם

מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֵל מְקוֹם אֶחָד (בְּרֵאשִׁית א' ט') וְתִרְאֶה הַיְבֻשָּׁה, לְקַבֵּל מְלֵא כֹל
הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה אִתְמַקְּנוּ שִׁית דְּרָגִין דְּכְרִסְיָא, וּבֵיה אִתְבְּרִי
אָדָם בְּצַלְמוֹ, דְּאִיהוּ מוֹכֵן לְשִׁבְתָּ עַל הַכֶּסֶּא, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (ש"ס כ"ו) וַיִּבְרָא
אֱלֹהִיִּם אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, וְהֵכָא תְרִין פְּקוּדִין, חַד נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
כְּדְמוּתֵנוּ (ש"ס כ"ו), וְתְנַיִנָא וַיִּבְרָא אֱלֹהִיִּם אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ.

נַעֲשֶׂה אָדָם, זֶה מִצְוָה לְמוֹל אֵת הַגֵּר, לְהִיּוֹת בְּצַלְמֵנוּ בְּמִילַת הָעֶרְלָה, כְּדַמוֹתֵנוּ בְּפָרִיעָה, וְאִם שׁוֹמֵר אוֹת הַבְּרִית בְּשִׁנְיָהֶם, הוּא בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ, וְאִם לֹא - לֹא. וְאִם מְקַיֵּם זְכוֹר וְשִׁמּוֹר בְּשֶׁבֶת, הוּא בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ, וְאִם לֹא - לֹא, וְאִין לוֹ חֵלֶק בְּזֵרַע יִשְׂרָאֵל, וְאִם מֵיַחַד אֵת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא פְּעַמִּים בְּכָל יוֹם בְּקִרְיַת שְׁמַע בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה, הוּא בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ, וְאִם לֹא - לֹא, וְאִם הוּא מְנִיחַ תְּפִלִּין שֶׁל יָד וְתְּפִלִּין שֶׁל רֶגֶל בְּכָל יוֹם, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד זְכוֹר וְשִׁמּוֹר, הוּא בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ, וְאִם לֹא - לֹא, וְאִם הוּא מְקַיֵּם יְבוּם וְחֻלְיָה הוּא בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ, וְאִם לֹא - לֹא, וְהַכֹּל בְּאַהֲבָה וְיִרְאָה שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְעוֹד, נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ, לְמִי אָמַר אֵת זֶה (לְמַעַל)? לְאוֹתָם הַמְּלַאכִּים שֶׁמְבָרְכִים וּמְקַדְּשִׁים אֵת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַעַל בְּכָל יוֹם בְּכָרוֹךְ וּקְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ. וּמִנֵּין לָנוּ שֶׁמְבָרְכִים אוֹתוֹ? אֵלָּא כְּשִׁשְׁאוּאִים אֵינָה מְקוּם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, אוֹמְרִים בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ, וְאָנוּ כְּנֶגְדָם מְקַדְּשִׁים אוֹתוֹ בְּקְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ, וּמְבָרְכִים אוֹתוֹ בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ.

וְהֵם אוֹמְרִים עַל יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ. בְּצַלְמֵנוּ, שֶׁמְקַדְּשִׁים אֵת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ, וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ, כְּדַמוֹתֵנוּ, לְעוֹמְתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ, וְעוֹד לְמַעַל נַעֲשֶׂה אָדָם, כֵּאֵן נְכַלְלוּ כָּל הַסְּפִירוֹת,

נַעֲשֶׂה אָדָם, דָּא פְּקוּדָא לְמַגְזֵר יֵת גִּיּוֹרָא, לְמַהוּי בְּצַלְמֵנוּ בְּגִזְרֵי דְעֶרְלָה, כְּדַמוֹתֵנוּ בְּפָרִיעָה, וְאִם נְטִיר אוֹת בְּרִית בְּתַרְוֵייהוּ אִיהוּ בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ וְאִם לֹא לֹא, וְאִי מְקַיֵּים זְכוֹר וְשִׁמּוֹר בְּשֶׁבֶת אִיהוּ בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ וְאִם לֹא לֹא, וְלֹא אֵית לִיהּ חוּלְקָא בְּזֵרַע דְיִשְׂרָאֵל, וְאִם מֵיַחַד לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תְּרִין זְמַנִּין בְּכָל יוֹמָא בְּקִרְיַת שְׁמַע בִּימְמָא וּבַלַּיְלָא אִיהוּ בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ וְאִם לֹא לֹא, וְאִם הוּא מְנַח תְּפִלִּין דִּיד וְתְּפִלִּין דְרִישָׁא בְּכָל יוֹמָא דְאִינוּן לְקַבֵּל זְכוֹר וְשִׁמּוֹר אִיהוּ בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ וְאִם לֹא לֹא, וְאִי אִיהוּ מְקַיֵּים יְבוּם וְחֻלְיָה אִיהוּ בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ וְאִי לֹא לֹא, וְכֹלְא בְּרַחֲמֵי וּדְחִילוֹ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

וְעוֹד נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ, לְמַאן אָמַר דָּא (לְעִילָא), לְאִינוּן מְלַאכִּיָּא דְמְבָרְכִין וּמְקַדְּשִׁין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעִילָא בְּכָל יוֹמָא בְּכָרוֹךְ וּקְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ, הַדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיהו יג) וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ, וּמִנֵּין לִיהּ, אֵלָּא כִּד שְׁאֵלִין אֵינָה מְקוּם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, אֲמַרִּין בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ (יחזקאל ג יב), וְאִנֵּן לְקַבֵּלִיהוּן מְקַדְּשִׁין לִיהּ בְּקְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ, וּמְבָרְכִין לִיהּ בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ.

וְאִינוּן אֲמַרִּין עַל יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ (בְּרַאשִׁית א כו) בְּצַלְמֵנוּ דְמְקַדְּשִׁין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּמוֹ דְאוֹקִימָנָא, וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ, כְּדַמוֹתֵנוּ לְעוֹמְתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ, וְעוֹד לְעִילָא נַעֲשֶׂה אָדָם, הַכָּא אֲתַפְּלִילוּ כָּל סְפִירָן, דְאִינוּן יו"ד ה"א וּא"ו ה"א דְאִינוּן עֶשֶׂר, וְסִלְקִין לְחוּשְׁבַן אָדָם,

וְאָמְרוּ בְּגִין יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
 כְּדַמוֹתֵנוּ, וַיִּרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם (שם) אֵלַיִן תְּלַמְיָדֵי
 חֲכָמִים דְּמַתְּרַבִּין בִּימָא דְאוֹרֵייתָא, דִּירְתִין
 מִתַּמָּן נַפְשׁ חַיָּה, וּבַעוּף הַשָּׁמַיִם אֵלַיִן מְאִרֵי
 דְזַכּוּן, דְּבִזְכוּתֵהוּן (דְּזִכּוּתֵהוּן) פְּרַחִין לְעִילָא
 וַיִּרְתִין מִתַּמָּן רוּחָא, דְאִיהוּ עוּף יַעוּפָף בְּגַדְפִין
 דְּפִקוּדִין דַּעֲשָׂה, וּבִבְהֵמָה אֵלַיִן עַמֵי הָאָרֶץ
 דְּאִתְמַר בְּהוּן (במדבר י"ט) אַל תִּירָאוּ אֶת עַם הָאָרֶץ
 כִּי לְחַמְנוּ הֵם.

וְעוֹד נַעֲשֶׂה אָדָם, שְׂכִינְתָא תַתָּא נְטִילַת עֲצָה
 מְקוּדָשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (ישעיה
 מד יג) כְּתַפְאֲרַת אָדָם לְשַׁבַּת בַּיִת, דְּעַמּוּדָא
 דְּאִמְצָעִיתָא וּשְׂכִינְתָא עֲלֵיהּ אִתְמַר (בראשית ה
 ב) זָכַר וַיִּנְקְבֶה בְרָאֵם, וְאִתְקְרִיאוּ אָדָם, וּכְגוֹוֹנָא
 דִּילֵיהּ אָמַר לְתַתָּא בְּאָדָם וַחַוָּה, זָכַר וַיִּנְקְבֶה
 בְּרָאֵם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם, וּכְמָה דְקוּדָשָׁא
 בְרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתֵיהּ אִתְקְרִי אֶחָד, הֵכִי קָרָא
 לוֹן אֶחָד לְאָדָם וּלְאִתְתֵיהּ, הָדָא הוּא
 דְכְתִיב (ישעיה נא ב) כִּי אֶחָד קָרָאתִיו, דְּתַפְאֲרַת
 אִיהוּ א"ח כְּלִיל תִּשְׁעֵ סְפִירָן, מְלַכּוּת ד'
 עֲשִׂירִית לֵיהּ, כְּלִילָא מַעֲשָׂר דְּאִינוּן יו"ד ה"א
 וְא"ו ה"א, וְאִיהִי ד' כְּלִילָא מְאַרְבַּע אֲתוּן
 דְּאִינוּן יְהו"ה, קוּצָא דְאֵת ד' מוֹרָה עַל עֲשָׂר,
 וְד' עַל אַרְבַּעָה, דְּהֵכִי רְשׁוּת הַיְחִיד רַחְבּוּ
 אַרְבַּעָה וּגְבָהוּ עֲשָׂרָה וְהָא אוּקְמוּהָ.

וַיִּבְרָא אֱלֹהִיִּים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצַלְמֵם
 אֱלֹהִיִּים בְּרָא אוֹתוֹ (בראשית ה ב), הֵכָא
 פְּקוּדָא דְתַפְלִין, תָּא חֲזִי כַּל מָאן דְּאַנַח תַּפְלִין
 עַל רִישֵׁיהּ וְעַל דְּרוּעֵיהּ, קָלָא סְלִיק בְּכַל יוּמָא
 לְכַל חִינוּן מְרַכְבוֹת, וְאוּפְנִים וּשְׂרָפִים
 וּמְלָאכִים דְּמַמְנָן עַל צְלוֹתֵין, הֵבּוּ יִקְר לְדִיוקְנָא
 דְּמִלְפָא דְאִיהוּ מָאן דְּאַנַח תַּפְלִין, דַּעֲלֵיהּ
 אִתְמַר (שם) וַיִּבְרָא אֱלֹהִיִּים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ

שְׁהַן יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, שְׁהַן
 עֲשָׂר, וְעוֹלוֹת לְחֻשְׁבוֹן אָדָם,
 וְאוּמָרִים בְּשִׁבְלֵי יִשְׂרָאֵל לְמִטָּה,
 נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ.
 וַיִּרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם - אֵלוּ תְלַמְיָדֵי
 חֲכָמִים שְׂמַתְגַּדְלִים בְּיַם הַתּוֹרָה,
 שְׂיִוְרָשִׁים מִשֵּׁם נַפְשׁ חַיָּה, וּבַעוּף
 הַשָּׁמַיִם - אֵלוּ בַעֲלֵי הַזְּכִיּוֹת
 שְׂבִזְכוּתָם (שְׂזִכּוּתָם) פּוֹרְחִים
 לְמַעְלָה וַיִּוְרָשִׁים מִשֵּׁם רוּחַ,
 שְׂהוּא עוּף יַעוּפָף בְּכַנְפֵים שֶׁל
 מַצּוֹת עֲשָׂה, וּבִבְהֵמָה - אֵלוּ עַמֵי
 הָאָרֶץ, שְׂנְאָמַר בְּהֵם אַל תִּירָאוּ
 אֶת עַם הָאָרֶץ כִּי לְחַמְנוּ הֵם.

וְעוֹד נַעֲשֶׂה אָדָם, הַשְׂכִּינָה
 הַתַּחְתּוֹנָה נְטִילַת עֲצָה מִן הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, שְׂנְאָמַר בּוּ כְּתַפְאֲרַת
 אָדָם לְשַׁבַּת בַּיִת, שְׁעַל הַעַמּוּד
 הָאִמְצָעִי וְהַשְׂכִּינָה נְאָמַר זָכַר
 וַיִּנְקְבֶה בְרָאֵם, וַיִּקְרָאוּ אָדָם,
 וּכְמוֹתוֹ אָמַר לְמִטָּה בְּאָדָם וַחַוָּה,
 זָכַר וַיִּנְקְבֶה בְרָאֵם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם
 אָדָם, וּכְמוֹ שְׂהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 וּשְׂכִינְתוֹ נְקָרָא אֶחָד, כְּךָ קָרָא
 לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ אֶחָד. זְהוּ שְׂכִינְתוֹ
 כִּי אֶחָד קָרָאתִיו, שְׂתַפְאֲרַת הוּא
 א"ח כּוֹלֵל תִּשְׁעֵ סְפִירוֹת,
 הַמְּלַכּוּת ד' עֲשִׂירִית לוֹ, כְּלוּלָה
 מַעֲשָׂר שְׁהֵם יו"ד ה"א וְא"ו ה"א,
 וְהַד' כְּלוּלָה מְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שְׁהַן
 יְהו"ה. הַקּוּץ שֶׁל הָאוֹת ד' מוֹרָה
 עַל עֲשָׂר, וְד' עַל אַרְבַּעָה, שְׂכַף
 רְשׁוּת הַיְחִיד - רַחְבּוּ אַרְבַּעָה
 וּגְבָהוּ עֲשָׂרָה, וְהָרִי פְּרֻשָׁה.

וַיִּבְרָא אֱלֹהִיִּים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ
 בְּצַלְמֵם אֱלֹהִיִּים בְּרָא אוֹתוֹ, כְּאֵן
 מַצּוֹת תַּפְלִין. בַּא וְרָאָה, כַּל מִי
 שְׂמַנִּיחַ תַּפְלִין עַל רִאשׁוֹ וְעַל
 זְרוּעוֹ, קוֹל עוֹלָה בְּכַל יוֹם לְכַל
 הַחַיּוֹת, מְרַכְבוֹת, וְאוּפְנִים
 וּשְׂרָפִים וּמְלָאכִים שְׂמַמְנִים עַל
 הַתַּפְלוֹת: תְּנוּ כְבוֹד לְדַמוֹת
 הַמְּלָךְ, שְׂהוּא מִי שְׂמַנִּיחַ תַּפְלִין,
 שְׂעֲלִיו נְאָמַר וַיִּבְרָא אֱלֹהִיִּים אֶת

הָאֲדָם בְּצִלְמוֹ בְּצִלְמֵ אֱלֹהִים
 בָּרָא אֹתוֹ. בְּצִלְמוֹ - בתְּפִלִּין שֶׁל
 ראשׁ, כְּמוֹ הַתְּפִלִּין שֶׁל רַבּוֹן
 הָעוֹלָם, שֶׁהֵן הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה,
 תְּפִלִּין עַל הָראשׁ (שהוא) הָעֲמוּד
 הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁהִיא הַכֶּלֶל שֶׁל שְׁלֹשׁ
 הַסְּפִירוֹת הָראשׁוֹנוֹת, וְהָעֲמוּד
 הָאֲמֻצָּעִי כּוֹלֵל שֵׁשׁ סְפִירוֹת,
 וְהָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה תְּפִלִּין עַל ראשׁוֹ,
 הוּא הַתְּפִלִּין שֶׁמְנַיֵּחַ הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם. בְּצִלְמֵ
 אֱלֹהִים - תְּפִלִּין שֶׁל יָד, זֶה
 הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה, שֶׁהִיא
 קְשׁוּרָה לוֹ, וְעֲלֶיהָ נֹאמֵר וְנִפְשׁוֹ
 קְשׁוּרָה כְּנִפְשׁוֹ, שְׁנֵיהֶם בְּיַחַד
 אֶחָד, בְּקֶשֶׁר אֶחָד, הַרְצוּעָה
 כְּרוּכָה בְּאֲצָבַע שְׂמָאל, זֶה
 הַקְּדוּשִׁין שֶׁלָּהּ, שֶׁהִיא הַטְּבַעַת
 כְּרוּכָה בְּאֲצָבַע שְׁלָהּ, וְכֵהָ הִיא
 קְשׁוּרָה עִמּוֹ וְהוּא עִמָּה, הָרִי
 קְדוּשָׁה.

בְּרַכָּה, הַכֶּלֶל שֶׁל שְׁבַע סְפִירוֹת,
 וְהֵן שְׁבַע הַבְּרָכוֹת שֶׁל חֲתָן, שֶׁהֵן
 ז', יוֹם הַשְּׁבִיעִי צְדִיק, עֲלִיו נֹאמֵר
 וּבְרָכוֹת לְראשׁ צְדִיק, שְׁיִרְשׁ
 מֵהָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, וְהָאוֹת י' עַל
 ראשׁוֹ הִיא חֲכָמָה י', בָּהּ נַעֲשֶׂה
 ז', שְׁבַע בְּרָכוֹת שְׁיִרְשׁ חֲתָן
 וְכֵלָה, וְכִלּוּלִים בְּצְדִיק יוֹם
 הַשְּׁבִיעִי, שְׁבוּ מִתִּיחָדִים חֲתָן
 וְכֵלָה, שֶׁהוּא יֵאֱהָדוּנָה י', וְהָרִי
 פִּרְשׁוּהוּ כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ,
 וְתִרְגּוּם - שְׂאֵחוֹ בְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ,
 וְהוּא אוֹת הַבְּרִית, שְׂאֵין יַחֲוֹד
 לְחֲתָן וְכֵלָה חוּץ מִמֶּנּוּ.

וְיִכְלוּ הַשָּׂמִים וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם.
 וְיִכְלוּ, בְּצְדִיק נְכֻלָּים כָּל
 הָאֵיבָרִים וְכָל הַסְּפִירוֹת, כָּל
 הָאֵיבָרִים שֶׁהֵם מִצּוֹת עֲשֵׂה, שְׁבוּ
 אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֵינוּ וְצִנּוּנוּ
 לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמִּצְוֹת, שְׁכ"ל
 כּוֹלֵל הַכֶּל, וְהוּא הַכֶּל, וּמִמֶּנּוּ
 תְּלוּי הַכֶּל, הָעֲמוּד שֶׁנוֹשֵׂא שָׂמִים
 וְאָרֶץ עֲלָיו, וְכוּ נַעֲשׂוּ כֶּלֶל וּפְרֹט וְכֶלֶל, וּמִשׁוּם זֶה וְיִכְלוּ, כּוֹלֵל שָׂמִים וְאָרֶץ, שָׂמִים אֵשׁ וּמִים,

בְּצִלְמֵ אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ. (דף ט"ז ע"א) בְּצִלְמוֹ
 בְּתִפְלִין דְּרִישָׁא, כְּגוֹנָא דְתִפְלִין דְּמֵאֲרִי
 עֲלָמָא, דְּאִינוּן שְׂכִינְתָא עֲלָאָה תְּפִלִּין עַל רִישָׁא
 (דְּאִיהוּ) דְּעֲמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא, דְּאִיהִי כֶּלֶלָא
 דְּתֵלַת סְפִירָן קְדָמָאִין, וְעֲמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא
 כֶּלִיל שֵׁית סְפִירָן, וְאִימָא עֲלָאָה תְּפִלִּין עַל
 רִישֵׁיהּ, אִיהוּ תְּפִלִּין דְּאַנְחָה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 בְּכָל יוֹמָא, בְּצִלְמֵ אֱלֹהִים תְּפִלִּין דִּיד, דָּא
 שְׂכִינְתָא תַּתָּאָה דְּאִיהִי קְשִׁירָא לִיהּ, וְעֲלָהּ
 אֲתָמֵר (בְּראשִׁית מִד ל) וְנִפְשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ,
 תְּרוּיְהוּ בְּיַחֲוּדָא חֲדָא בְּקְשׁוּרָא חֲדָא, רְצוּעָה
 כְּרִיכָא בְּאֲצָבַעָא שְׂמָאלָא דָּא קְדוּשִׁין דִּילָהּ,
 דְּאִיהִי טְבַעַת כְּרוּכָא בְּאֲצָבַעָא דִּילָהּ, וְכֵהָ אִיהִי
 קְשִׁירָא עִמָּיהּ וְאִיהוּ עִמָּהּ, הָא קְדוּשָׁה.

בְּרַכָּה כֶּלֶלָא דְשְׁבַע סְפִירָן, וְאִינוּן שְׁבַע
 בְּרַכָּאָן דְחֲתָן, דְּאִינוּן ז' יוֹם הַשְּׁבִיעִי
 צְדִיק, עֲלֵיהּ אֲתָמֵר (משלי י') וּבְרָכוֹת לְראשׁ
 צְדִיק, דְּיִרִית מֵאִימָא עֲלָאָה, וְאֵת י' עַל רִישֵׁיהּ
 אִיהוּ חֲכָמָה י', בָּהּ אֲתַעְבִּיד ז', שְׁבַע בְּרַכָּאָן
 דְּיִרִית חֲתָן וְכֵלָה, וְכִלּוּלִין בְּצְדִיק יוֹם הַשְּׁבִיעִי,
 דְּבִיהּ מִתִּיחָדִין חֲתָן וְכֵלָה, דְּאִיהוּ יֵאֱהָדוּנָה י',
 וְהָא אוּקְמוּהוּ כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ (ר"ה א כט
 יא) וְתִרְגּוּם דְּאֲחִיד בְּשָׂמִיא וּבְאָרְעָא, וְאִיהוּ
 אוֹת בְּרִית, דְּלִית יַחֲוּדָא לְחֲתָן וְכֵלָה בַר מְנִיהּ.

וְיִכְלוּ הַשָּׂמִים וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם (בְּראשִׁית ב
 א). וְיִכְלוּ בְּצְדִיק אֲתַפְלִילֵן כָּל אֲבָרִין
 וְכָל סְפִירָן, כָּל אֲבָרִין דְּאִינוּן פְּקוּדִין דְּעֲשֵׂה,
 דְּבִיהּ אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֵינוּ וְצִנּוּנוּ לְמַעַבְד כָּל
 פְּקוּדִין, דְּאִיהוּ כְּ"ל כֶּלִיל כֶּלֶלָא וְאִיהוּ כֶּלֶלָא
 וּמְנִיהּ תְּלוּי כֶּלֶלָא, עֲמוּדָא דְּאִיהוּ סְבִיל שְׂמִיא
 וְאָרְעָא עֲלֵיהּ, וְבִיהּ אֲתַעְבִּידוּ כֶּלֶל וּפְרֹט וְכֶלֶל,
 וּבְגִין דָּא וְיִכְלוּ כֶּלֶלָא שְׂמִיא וְאָרְעָא, שָׂמִים
 וְאָרֶץ עֲלָיו, וְכוּ נַעֲשׂוּ כֶּלֶל וּפְרֹט וְכֶלֶל, וּמִשׁוּם זֶה וְיִכְלוּ, כּוֹלֵל שָׂמִים וְאָרֶץ, שָׂמִים אֵשׁ וּמִים,

זוה שמאל וימין, שמים - העמוד
האמצעי, כולל את שניהם, הארץ
- השכינה התחתונה, וכל צבאם
- נצח והוד, שהם צבא השמים,
משום שהוא כולל שבע ספירות
שדוד שבח בהם את הקדוש
ברוך הוא. זהו שכתוב לך יהו"ה
הגדלה והגבורה וגומר. בגלל זה
נקרא יום השביעי כלל שבע,
ועולים לשבעים של חשבון
התבות של קדוש וויכלו.

ויברך אלהיים ביום השביעי, זו
האם העליונה שהיא אלהיים.
אחר שכלל בו שבע ספירות,
נקראו על שמו כל השבתות שבע
שבתות, אחר כך כולל בו שלש
ספירות עליונות שכלולות באם
העליונה, וקורא להם שביעי
שביעי שביעי על שמו. זהו
שכתוב ויכל אלהיים ביום
השביעי, הנה אחד שכלול בו,
וישבות ביום השביעי - זה השני,
ויברך אלהיים את יום השביעי
- הרי שלש, להפיל בעשר
ספירות, שאין ספירה שלא
נכללת בעשר, כל אחת
בממשלתה, אבל ממשלת הצדיק
היום השביעי, בו נקראו כל
הספירות השביעיות, שבעים
תבות הן בקדוש וויכלו, וזכור
ושמור הרי שבעים וששתים
כחשבון ויכלו.

ובשבת צריך לתקן שלחן עם
ארבע רגלים, כמו השלחן
שלמעלה, שנאמר בו זה השלחן
אשר לפני יהו"ה, ועליה נאמר
תערוף לפני שלחן, שלחנו של
הקדוש ברוך הוא זו השכינה,
היא מצד הצפון שהוא גבורה,
ומשום זה תקנו בעלי המשנה
שלחן בצפון, ונר דולק לימין
כמו שלמעלה, שנאמר בו מנורה
בדרום, מטה באמצע מצד
העמוד האמצעי.

אש ומים ודא שמאלא וימינא, שמים עמודא
דאמצעיתא כליל תרוייהו, הארץ שכינתא
תתאה, וכל צבאם נצח והוד דאינון צבא
השמים, בגין דאיהו כליל שבע ספירן דשבח
דוד בהון לקודשא בריך הוא הדא הוא, דכתיב
(ד"ה א כט יא) לך יהו"ה הגדולה והגבורה וגומר,
בגין דא אתקרי יום השביעי כלל שבע, וסלקין
לשבעין דחשבון תיבין דקדוש וויכלו.

ויברך אלהיים ביום השביעי (בראשית ב ב), דא
אימא עלאה דאיהי אלהיים פתר דכליל
ביה שבע ספירן, אתקריאו על שמייה פלהו
שבתות שבע שבתות, לכתר כליל ביה תלת
ספירן עלאין דכליל באימא עלאה, וקרא לון
שביעי שביעי שביעי על שמייה, הדא הוא
דכתיב (שם) ויכל אלהיים ביום השביעי הא
חד דכליל ביה, וישבות ביום השביעי דא
תניינא, ויברך אלהיים את יום השביעי הא
תלת לאתפללא בעשר ספירן, דלית ספירה
דלא אתכלילת בעשר, כל חדא בממשלה
דילה, אבל ממשלה דצדיק יום השביעי ביה
אתקריאו כל ספירן שביעיות, שבעין תיבין
אינון בקדוש וויכלו, וזכור ושמור הא שבעין
ותרין כחשבון ויכלו.

ושבת צריך לתקנא ביה פתורא בארבע
רגלין, פגוונא דפתורא דלעילא
דאתמר ביה (יחזקאל מא כב) זה השלחן אשר לפני
יהו"ה, ועלה אתמר (תהלים כג ה) תערוף לפני
שלחן, פתורא דקודשא בריך הוא דא
שכינתא, איהי מסטרא דצפון דאיהו גבורה,
ובגין דא תקינו מארי מתניתין שלחן בצפון,
ונר דליק לימינא פגוונא דלעילא, דאתמר
ביה מנורה בדרום, מטה באמצעיתא מסטרא
דעמודא דאמצעיתא.

בא וראה, שכ״נ נקראת שלחן מצד השמאל, והמנורה מצד הימין, ומטה ממצעת מצדו של העמוד האמצעי, ומשום זה זווגו באמצע בין צפון לדרום, והרי פרושה חכמים, כל הנותן מטתו בין צפון לדרום יהיו לו בנים זכרים וכו'. השלחן סמוך על ארבעה עמודים, שהוא כמו שהגוף שתומכים בו הזרועות והשוקים שהם ארבע, וצריך ששה לחמים מצד זה, וששה לחמים מצד זה.

וכוד הדבר - זה השלחן אשר לפני יהו"ה, ז"ה בחשבון ו' ו', שהם ששה פרקים של שתי הזרועות וששה הפרקים של שתי השוקים, שהרי השכ״נ נעשית גוף למלך בכל תקונה, ובאלו שנים עשר הפרקים של הנקבה ושנים עשר הפרקים של הזכר, המלאכים אומרים וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש וגומר. ז"ה עם הקדוש ברוך הוא הוא אה"ד, ז"ה עם השכ״נ אה"ד, והכל יהו"ה אה"ד, מיחד את שניהם, וכנגד זה אל זה אמר דוד עשרים וארבע רגלות, והם כנגד עשרים וארבעה ספרי התורה.

זה הוא כנגד ארבעה פנים לכל חיה לשלש חיות, זה השני כנגד ארבע פנים לכל חיה לשלש חיות, וזהו סוד הדבר - וארבעה פנים לאחת וארבע פנים לאחת להם, שכלם פורחים בשלחן לפני יהו"ה בכמה רגלות, וצריך לחבר לשלחן הזה תורה, שהיא הקדוש ברוך הוא, ומשום זה פרושהו בעלי המשנה, שנים שאוכלים על שלחן אחד וכו', ואם הוא אחד אורח ואחד בעל הבית, בעל הבית בוצע ואורח מכרף. בעל הבית בוצע זה

תא חזי שכ״נ תא אתקריאת פתורא מסטרא דשמאלא, ומנרתא מסטרא דימינא, ומטה ממוצעת מסטרא דאמצעיתא, ובגין דא זווגא דיליה באמצעיתא בין צפון לדרום, והא אוקמוה רבנן כל הנותן מטתו בין צפון לדרום הויין ליה בנים זכרים וכו', פתורא איהי סמיכא על ארבעה סמכין, דאיהי כגוונא גופא דסמכין ליה דרועין ושוקין דאינון ארבע, וצריך שית נהמין מהאי סטרא ושית נהמין מהאי סטרא. (דף טז ע"ב).

ורוא דמלה זה השלחן אשר לפני יהו"ה (יחזקאל מא כב), ז"ה בחשבון ו' ו', דאינון שית פרקין דתריין דרועין ושית פרקין דתריין שוקין, דהא שכ״נ תא אתעבידת גופא למלפא בכל תקונא דילה, ובאלין תריין עשר פרקין דנוקבא, ותריין עשר פרקין דדכורא, מלאכיא אמרי וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש וגומר, ז"ה עם קודשא בריך הוא אה"ד, ז"ה עם שכ״נ אה"ד, וכלא יהו"ה אחד, מיחד תרוייהו, ולקבל זה אל זה אמר דוד עשרים וארבע רגלות, ואינון לקבל עשרין וארבע ספרי אורייתא.

זה איהו לקבל ארבע אנפין לכל חיה לתלת חיוון, זה תניינא לקבל ארבע גדפין לכל חיוא לתלת חיוון, ודא איהו רזא דמלה וארבעה פנים לאחת וארבעה פנים לאחת להם (יחזקאל א ו'), דכלהו פרחין בפתורא קדם יהו"ה בכמה רגלות, וצריך לחברא להאי פתורא אורייתא דאיהו קודשא בריך הוא, ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין, שנים שאוכלין על שלחן אחד וכו', ואם הוא חד אורח וחד בעל הבית, בעל הבית בוצע ואורח מכרף, בעל הבית בוצע דא עמודא

העמוד האמצעי למעלה, ואורח
מברוך זה הצדיק, שנאמר בו
וארח צדיקים כאור נגה וגומר,
והצדיק הוא בשבת כאורח שבא
החולף בכל שבת ושבת.

השבת שכינה, בעל הבית שלה
- העמוד האמצעי, והוא בוצע
ופורס פרוסת לחם שהיא טפה,
ונותן לאורח שהוא צדיק ועני,
ואורח מברוך לבעל הבית בכל
מכל כל, שהם שלשת האבות,
בפרכות שהם התברכו,
שהפרכות על ידי הצדיק יורדות
לעמוד האמצעי. זהו שכתוב
וברכות לראש צדיק. מי זה ראש
הצדיק? זה העמוד האמצעי.
תשע ברכות הן ממעלה למטה,
מכתר עד צדיק, ותשע הן ממטה
למעלה, מצדיק עד כתר עליון,
וכלן עולות לשמונה עשרה,
והפלה כלולה מהם.

הפלה למשה, תפלה לדוד, בית
הכנסת הוא כנוס של כל
הפרכות, התפלה היא משום
שהוא סוס לקדוש ברוך הוא,
והיא נעשית טפלה לרוכב, כף
פרשהו בעלי המשנה, אין
הרוכב טפל לסוס אלא הסוס
טפלה לרוכב. יש טפל בט' ויש
תפל בת', כמו היאכל תפל מבלי
מלח?! והתפלה הזו כף היא
בת'.

והיא פוס של יין, שהוא יין
חשובון סו"ד מן יסוד, וצריך בו
עשרה דברים, כמו שבארנו
בעלי המשנה, והן כחשובון י' מן
יסוד, והם עטור ועטוף, הדחה
ושטיפה, ח"י ומלא, מקבלו
בשתי ידיו ונותנו בימין, ונותן
עניו בו, ומסלקו מן הקרקע
טפח, ומשגרו במתנה לאנשי
ביתו, עטור מצד של עטרה של
ברית מילה, עטוף, עטה אור
כשלמה, ואם הוא עני שאין לו

דאמצעייתא לעילא, ואורח מברוך דא צדיק
דאתמר ביה (משלי ד יח) וארח צדיקים כאור נגה
וגומר, וצדיק איהו בשבת כאורח דאתי ואזיל
בכל שבת ושבת.

שבת שכינתא, בעל הבית דילה עמודא
דאמצעייתא, ואיהו בוצע ופריס פרוסא
דנהמא דאיהי טפה, ויהיב לאורח דאיהו צדיק
ועני, ואורח מברוך לבעל הבית בכל מפל כל
דאינון תלת אבהון, בברכן דאתברכו אינון,
דברכאן על ידי דצדיק נחתין לעמודא
דאמצעייתא, הדא הוא דכתיב (משלי יו) וברכות
לראש צדיק, מאן ראש צדיק דא עמודא
דאמצעייתא, תשע ברכאן אינון מעילא לתתא
מכתר עד צדיק, ותשע אינון מתתא לעילא
מצדיק עד כתר עלאה, וכלהו סלקין ח"י,
וכלה כלילא מנייהו.

תפלה למשה תפלה לדוד, בית הכנסת איהו
כנוסא דכלהו ברכאן, תפלה איהי
בגין דאיהו סוס לקודשא בריך הוא, ואיהי
אתעבידת טפלה לרוכב, הכי אוקמוהו מארי
מתניתין אין הרוכב טפל לסוס אלא הסוס
טפלה לרוכב, אית טפל בט' ואית תפל בת',
כגון היאכל תפל מבלי מלח (איוב ו ט), והאי
תפלה הכי איהי בת'.

ואיהי פוס דיין, דאיהו יין חושבון סו"ד מן
יסוד, וצריך ביה עשרה דברים כמה
דאוקמוהו מארי מתניתין, ואינון כחושבון י'
מן יסוד, ואינון עטור ועטוף הדחה ושטיפה
ח"י ומלא, מקבלו בתרי ידוי ונותנו בימין,
ויהיב עינוי ביה, ומסלקו מן הקרקע טפח,
ומשגריה במתנה לאנשי ביתיה, עטור מסטרא
דעטרה דברית מילה, עטוף עוטה אור
כשלמה (תהלים קד ב), ואם הוא עני דלית ביה

אֵלָא רביעיית לוג, שְׁהִיא הַשְּׁעוֹר
 שֶׁל הָאוֹת ד', נֶאֱמַר תִּפְלָה לְעֵנִי
 כִּי יַעֲטֶה, הַדְּחָה וּשְׁטִיפָה, הַדְּחָה
 מִבְּפָנַיִם וּשְׁטִיפָה מִבְּחוּץ, וְסוּד
 הַדְּבָר - וְטַהְרוּ וְקַדְּשׁוּ.

קָם זָמַן אַחַד מֵאַחַר הַצֵּל שֶׁל רַבִּי
 שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי,
 יָפָה אִמְרַתְךָ, אָבָל אֵת הַכּוֹס הַזֶּה
 צָרִיף לְהַעֲלוֹתָהּ בְּדַרְגוֹתֶיהָ, עֲטוּר
 - מִצַּד שֶׁל עֲטֶרָה, שְׁהִיא כְּתוּר
 עֲלִיּוֹן עַל רֹאשׁ הַצַּדִּיק, עֲטוּף -
 כְּמוֹ עֲטָה אֹרֶךְ פְּשֻלְמָה. מַה זֶה
 עֲטוּהָ? זֶה י' שֶׁהַתְּעִיף בְּאוֹר
 וְנִעְשָׂה אֹרִי, וְזֶה שֶׁהַתְּעִיף הוּא
 חֲכָמָה, הַדְּחָה וּשְׁטִיפָה, שֶׁהוּא
 וְטַהְרוּ וְקַדְּשׁוּ, טַהֲרָה מִצַּד הַכֶּהֱן,
 שֶׁנֶּאֱמַר בַּכֶּהֱן טָבַל וְעָלָה, נִטְהַר
 לְאַכֵּל בְּתְרוּמָה, וְקַדְּשׁוּ מִצַּד
 הַשְּׂמֵאל. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וְקַדְּשֵׁת אֵת
 הַלְוִיִּם, ח"י מִצַּד שֶׁל צַדִּיק ח"י
 הַעוֹלָמִים כּוֹלֵל שְׂמוּנָה עֲשָׂרָה
 בְּרֻכּוֹת שֶׁל תִּפְלָה, וּמְלֵא מִצַּד
 שֶׁל הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וּמְקַבְּלוֹ
 בְּשֵׁתֵי יָדָיו וְנוֹתְנוֹ בְּיָמָיו, זֶהוּ
 שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ מִיָּמָיו אֵשׁ דָּת לְמוֹ,
 כִּי יָמִינְךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׂבִיִּם,
 וְהוּא יָמִינְךָ יְהו"ה נֶאֱדָרִי בַּפֶּחַ,
 שְׁתֵּי יָדַיִם הֵן ה"ה, אַחַת שְׂמֵאל
 וְאַחַת יָמִין, וּמִשׁוּם כֶּף צָרִיף
 לְהַנָּתֵן בְּחֻמֶּשׁ אֲצַבְעוֹת, מִשׁוּם
 כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשָׁא, וְנוֹתֵן עֵינָיו
 בּוֹ, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר עֵינֵי כָל אֱלֹהִים
 יִשְׁבְּרוּ, וְהֵם שְׁנֵי עֲמוּדֵי אֲמַת
 שְׁהֵם י' י', שְׁהֵם בַּת עֵינַי יָמִין וּבַת
 עֵינַי שְׂמֵאל, וּבִינֵיהֶם ו' קִטְנָה,
 זְעִיר אֲנָפִין, שֶׁהוּא שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי
 שֵׁשׁ.

וּמִסְלֶקֶן מִן הַקֶּרְקַע טַפַּח מִצַּד שֶׁל
 י' קִטְנָה חֲכָמַת שְׁלֵמָה, וּמִשְׁגָּרוֹ
 בְּמִתְנָה לְאַנְשֵׁי בֵיתוֹ, זֶה הָאֵם
 הַעֲלִיּוֹנָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ יִשְׂמַח מִשָּׂה
 בְּמִתְנַת חֲלָקוֹ, וּבִגְלוֹת אֵין לָנוּ

אֵלָא אַרְבָּעָה, ח"י מ"ל

אֵלָא רביעיית לוג דְּאִיהִי שְׁעוֹרָא דְּאֵת ד', אֲתַמַּר
 (שם קב א) תִּפְלָה לְעֵנִי כִּי יַעֲטוּף, הַדְּחָה וּשְׁטִיפָה,
 הַדְּחָה מִלְּגָאוֹ וּשְׁטִיפָה מִלְּבָר, וְרִזָּא דְּמִלָּה
 וְטַהְרוּ וְקַדְּשׁוּ (ויקרא טו יט).

קָם סְבָא חָדָא מִבְּתַר טוּלָא דְּרַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן
 יוֹחָאִי, וְאָמַר רַבִּי רַבִּי שְׁפִיר קְאָמְרַתְךָ, אָבָל
 הָאִי כּוֹס צָרִיף לְסִלְקָא לִיהַּ בְּדַרְגוּי, עֲטוּר
 מִסְטָרָא דְּעֲטֶרָה דְּאִיהִי כְּתוּר עֲלִיּוֹן עַל רִישָׁא
 דְּצַדִּיק, עֲטוּף כְּגוֹן עוֹטָה אֹרֶךְ פְּשֻלְמָה, מַאי
 עוֹטָה דָּא י' דְּאֲתַעֲטֵף בְּאוֹר וְאֲתַעֲבִיד אֹרִי,
 וְהִיא דְּאֲתַעֲטֵף אִיהוּ חֲכָמָה, הַדְּחָה וּשְׁטִיפָה
 דְּאִיהוּ וְטַהְרוּ וְקַדְּשׁוּ, טַהֲרָה מִסְטָרָא דְּכֶהֱנָא,
 דְּאֲתַמַּר בְּכֶהֱנָא טָבַל וְעָלָה אֲתַדְּפִי לְמִיכַל
 בְּתְרוּמָה, וְקַדְּשׁוּ מִסְטָרָא דְּשְׂמֵאלָא, הַדָּא הוּא
 דְּכְתִיב וְקַדְּשֵׁת אֵת הַלְוִיִּם, ח"י מִסְטָרָא דְּצַדִּיק
 ח"י עֲלִמִין כְּלִיל ח"י בְּרַכָּאן דְּצִלוֹתָא, וּמְלֵא
 מִסְטָרָא דְּעֲמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא, וּמְקַבְּלוֹ בְּשֵׁתֵי
 יָדָיו וְנוֹתְנוֹ בְּיָמָיו, דָּא הֵהוּא דְּאֲתַמַּר בֵּיהַּ (דברים
 לג ב) מִיָּמָיו אֵשׁ דָּת לְמוֹ, כִּי יָמִינְךָ פְּשׁוּטָה
 לְקַבֵּל שְׂבִיִּם, וְאִיהוּ יָמִינְךָ יְהו"ה (דף פה
 ע"א) נֶאֱדָרִי בַּפֶּחַ (שמות טו ו), תָּרִין יָדַיִן אֵינּוֹן
 ה"ה, חַד שְׂמֵאלָא וְחַד יָמִינָא, וּבְגִין דָּא צָרִיף
 לְאֲתִיְהָבָא בְּחֻמֶּשׁ אֲצַבְעָאן, מִשׁוּם כּוֹס
 יְשׁוּעוֹת אֲשָׁא (תהלים קיז יג), וְנוֹתֵן עֵינָיו בּוֹ,
 עֲלִיְהוּ אֲתַמַּר (שם קמה טו) עֵינֵי כָל אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ,
 וְאֵינּוֹן תָּרִי סְמִכֵי קְשׁוּט דְּאֵינּוֹן י' י', דְּאֵינּוֹן
 בַּת עֵינָא יָמִינָא וּבַת עֵינָא שְׂמֵאלָא, וּבִינֵיהוּ
 ו' זְעִירָא זְעִיר אֲנָפִין, דְּאִיהוּ שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי
 שֵׁשׁ (שיר ה טו).

וּמִסְלֶקֶן מִן הַקֶּרְקַע טַפַּח מִסְטָרָא דִּי זְעִירָא
 חֲכָמַת שְׁלֵמָה, וּמִשְׁגָּרוֹ בְּמִתְנָה
 לְאַנְשֵׁי בֵיתוֹ דָּא אִימָא עֲלָאָה, דְּאֲתַמַּר בָּהּ
 יִשְׂמַח מִשָּׂה בְּמִתְנַת חֲלָקוֹ, וּבִגְלוֹתָא לִית לָן

אלא ארבעה, ח"י מ"לא ש"טיפה
ה"דחה, וסימנך חמשה, והן מצד
של האות ה' שהיא רביעית
לחשבון, והיא דל"ת עניה,
משום שהסתלק ממנה ו' שהוא
שש הדרגות, הפוס הוא בסוד של
יאהדונה"י, שהוא כ"ו ה"ס, פוס
בחשבון אלהי"ם.

תקון שמונה וארבעים

בראשית, שם תר"י, שם שב"ת,
כמו כן ב' ראשית בר"א שי"ת,
והן שתי שבתות, עליהם נאמר
ושמרו בני ישראל את השבת
לעשות את השבת וגומר. פעמים
הזכיר כאן שבת, כנגד השכינה
העליונה והתחתונה. לדרתם, מה
זה לדרתם? אלא אשרי הוא מי
שעושה אותם דירה בשבת בשני
בתי הלב, ומפנה משם יצר הרע
שהוא חלול שבת. ברית עולם,
זה צדיק, ששניהם שורים עליו,
אחד למלאת אותו ואחד
להתמלא ממנו.

בני ישראל הם שתי כליות - נצח
והוד, בני ישראל סבא - העמוד
האמצעי, שלש שביעי שביעי
שביעי אלו שלשת האבות, ענג
שבת ונ"הר יוצא מעד"ן
להשקות את הג'ן. ונהר, יש נהר
ויש נהר, יש נהר שנקרא נהר
פלגיו, ויש נהר שנקרא נחל
קדומים, על העדן העליון נאמר
עין לא ראתה אלהי"ם זולתך,
הנהר הזה הוא ו', שיוצא מהעדן
העליון שהוא א', ועובר בין
האבא והאמא והולך חמש מאות
שנה, ומגיע עד צדיק שביעי,
ומשם משקה את הג'ן, שהיא
השכינה התחתונה.

אשרי הוא מי ששומר דירה
לשבת, שהוא הלב, שלא מתקרב
לשם עצב הטחול וכעס המרה
שהיא אש הגיהנם, שעליה נאמר

ש"טיפה ה"דחה, וסימנך חמשה, ואינון
מסטרא דאת ה' דאיהי רביעית לחשבנא,
ואיהי דל"ת עניה, בגין דאסתלק מינה ו'
דאיהו שית דרגין, הפוס איהו ברזא
דיאהדונה"י דאיהו כ"ו ה"ס, פוס בחשבנא
אלהי"ם.

תקונא תמניא וארבעין

בראשית תמן תר"י תמן שב"ת, פגוונא דא
ב' ראשית בר"א שי"ת, ואינון
תרי שבתות, עליהו אתמר (שמות לא טז) ושמרו
בני ישראל את השבת לעשות את השבת
וגומר, תרין זמנין אדפיר הכא שבת, לקבל
שכינתא עלאה ותתאה, לדרתם מאי לדרתם,
אלא זכאה איהו מאן דעביד לון דירה בשבת
בתרי בתי לבא, ואתפני מתמן יצר הרע דאיהו
חלול שבת, ברית עולם דא צדיק, דשריין
תרוייהו עליה, חד לאמלאה ליה וחד
לאתמלא מיניה.

בני ישראל אינון תרין פליין נצח והוד, בנוי
דישראל סבא עמודא דאמצעיתא, תלת
שביעי שביעי שביעי אלין תלת אבהן, ענג
שבת ונ"הר יוצא מעד"ן להשקות את
הג'ן (בראשית ב' ט), ונהר, אית נהר ואית נהר, אית
נהר דאתקרי נהר פלגיו, ואית נהר דאתקרי
נחל קדומים, עדן עלאה עליה אתמר (ישעיה טד)
עין לא ראתה אלהי"ם זולתך, האי נהר
איהו ו', דנפיק מעדן עלאה דאיהו א', ואעבר
בין אבא ואמא, ואזיל חמש מאות שנה, ומטי
עד צדיק שביעי, ומתמן אשקי לגנתא דאיהי
שכינתא תתאה.

זכאה איהו מאן דנטיר דירה לשבת דאיהו
לבא, דלא אתקריב תמן עציבו דטחול,
וכעס דמרה דאיהו נורא דגיהנם, דעלה אתמר

לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת, והכי הוא ודאי דכל מאן דכעיס כאלו אוקיד נזרא דגיהנם, ארבעים מלאכות חסר חד אינון לקבל ארבעים מלקיות חסר חד בשבת, ואינון עשרה דלקה אדם ועשרה לחוה ועשרה לנחש ותשעה לארעא, ובגין דא אמרו מארי מתניתין אין לוקין בשבת, דאלין מלאכות אינון חשיבין לישראל לקבל מלקיות.

וציאות השבת שמים. אינון עקירה והנחה, דעביד לון בבת אחת, מאן דאעקר חפץ מאתריה ואנח ליה לבר מאתריה ומרשותיה, כאלו אעקר אילנא דחיי דאיהו אות ברית, ואנח ליה ברשו נוכראה, מאן דעביד דא גרים דאעקר נשמתיה מרשות דילה, ואנח לה ברשו אחרא דאיהי מרה וטחול, ודא גרם לישראל דאתעקרו מארעא דישראל, ואתגליאו בארעא נוכראה דאיהי רשות הרבים, והכי איהו מאן דאעיל אות ברית קדש דיליה ברשו נוכראה, שבתא"י איהו טחול חמ"ה, אתתא בישא מרה, שבתא"י עליה אתמר (בראשית לו כד) והבור רק אין בו מים, מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו, והוא רעב וצמאון וקינה והספד וחשכה וערפל, והיא גלות לישראל, וצריכים ישראל לעשות לה שנוי בכל, והרי פרשוה, והוא דבור של חל שהוא אסור בשבת, וכשאניח מוצאת מקום לשרות שם, היא בורחת, כמו השפחה של אברהם שנאמר בה מפני שרי גברתי אנכי ברחת.

ער הטחול נאמר של נעליך מעל רגליך, נעל מטנף של טפה סרוחה, כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא, זה שבת, ועליו אומרת השכינה

לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת, והכי הוא ודאי דכל מאן דכעיס כאלו אוקיד נזרא דגיהנם, ארבעים מלאכות חסר חד אינון לקבל ארבעים מלקיות חסר חד בשבת, ואינון עשרה דלקה אדם ועשרה לחוה ועשרה לנחש ותשעה לארעא, ובגין דא אמרו מארי מתניתין אין לוקין בשבת, דאלין מלאכות אינון חשיבין לישראל לקבל מלקיות.

וציאות השבת שמים. אינון עקירה והנחה, דעביד לון בבת אחת, מאן דאעקר חפץ מאתריה ואנח ליה לבר מאתריה ומרשותיה, כאלו אעקר אילנא דחיי דאיהו אות ברית, ואנח ליה ברשו נוכראה, מאן דעביד דא גרים דאעקר נשמתיה מרשות דילה, ואנח לה ברשו אחרא דאיהי מרה וטחול, ודא גרם לישראל דאתעקרו מארעא דישראל, ואתגליאו בארעא נוכראה דאיהי רשות הרבים, והכי איהו מאן דאעיל אות ברית קדש דיליה ברשו נוכראה, שבתא"י איהו טחול חמ"ה, אתתא בישא מרה, שבתא"י עליה אתמר (בראשית לו כד) והבור רק אין בו מים, מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו, ואיהו רעב וצמאון וקינה והספד (דף פ"ב ע"ב) וחשוכא וקבלא, ואיהי גלותא לישראל, וצריכין ישראל למעבד לה שנוי בכלא והא אוקמוה, ואיהו דבור דחול דאיהו אסור בשבת, וכד לא אשפחת אתר לשריא תמן, איהי ברחת, כגוונא דשפחה דאברהם דאתמר בה (בראשית טז ח) מפני שרי גברתי אנכי ברחת.

טחול עליה אתמר (שמות ג ה) של נעליך מעל רגליך, נעל מטנף דטפה סרוחה, כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש

פִּשְׁטָתִי אֶת כְּתָנְתִּי אֵיכָּכָה
אֶלְבָּשְׁנָה, רַחֲצֵתִי אֶת רַגְלֵי אֵיכָּכָה
אֶטְנַפֵּם, וּמְשֹׁם זֶה צָרִיף אָדָם
בְּשֶׁבֶת לִשְׁנוֹת בְּלִבוֹשִׁים, בְּנֹר
וּבמֶאֱכָלִים, וְצָרִיף לְהִיֹּת מוֹסִיף
מִחַל עַל הַקֹּדֶשׁ, וְכָל הַמוֹסִיף,
מוֹסִיפִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה בְּשֶׁבֶת,
וְכָל הַגֹּרֵעַ, גֹּרֵעִים לוֹ אוֹתָהּ נֶפֶשׁ
יִתְּרָה חֵס וְשְׁלוֹם.

תקון תשעה וארבעים

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. שְׂאוּ
מְרוֹם עֵינֵיהֶם וְרֵאוּ מִי בְּרָא אֱלֹהִים,
מִי אֱלֹהִים - הוּא אֱלֹהִים, מִי בְּרָא
לְאֱלֹהִים. שְׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם - זוֹ
קְרִיאַת שְׁמַע, רֵאשִׁי תְּבוֹת שְׁמַע
שְׁמִינִידִים יִשְׂרָאֵל אֶת הַקֹּדֶשׁ
בְּרוּךְ הוּא פְּעַמִּים, וְתִמְצְאוּ שֵׁם
מִי שֶׁהוּא כָּלֵל שֶׁל חֲמֻשִׁים
אוֹתִיּוֹת. וּבִמְהַר צָרִיף לִיחַדוֹ
בְּשִׁחְרִית? בְּאוֹתוֹ שְׁנֵאֲמַר בּוֹ רוּם
יְדִיהוּ נֶשֶׁא, שֶׁהוּא מְרוֹם, מְשֹׁם
שֶׁהוּא מְרוֹמִים יִשְׁכֹּן, וְרֵאוּ
שְׁשֵׁם אוֹר, וְזֶה אוֹר הַפְּכָכִים,
שְׁבָהֶם הַשְּׂכִינָה יוֹצֵאת. זֶהוּ
שְׁפָתוֹב הַמוֹצֵיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם,
וּמְשֹׁם זֶה קְרִיאַת שְׁמַע בְּלִילָה,
כְּמוֹ שְׂבָאוֹהוּ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה
בִּיצִיאַת הַפְּכָכִים, עָרַב וּבִקֵּר
צְרִיכִים לִיחַד אוֹתָהּ עִם הַמְּלָךְ,
מְשֹׁם שְׂבָעֵרַב הִיא בָּאָה עִמוֹ
וּבִבְקָר הִיא שְׂבָה אֵלָיו, וְזֶה הָעָרַב
שֶׁל יִצְחָק וּבִקֵּר שֶׁל אַבְרָהָם,
שְׁשֵׁם בְּעֵלָה בֵּין יִשְׂרָאֵל.

וְעוֹד הַמוֹצֵיא, זֶה הַמוֹצֵיא לְחַם
מִן הָאָרֶץ, בְּשִׁבְלָה נֶאֱמַר לְחֻמוֹ
נִתֵּן וְכוּ'. וְעוֹד הַמוֹצֵיא בְּמִסְפָּר
צְבָאָם, אֵלּוּ מֵאֲתֵים אַרְבָּעִים
וּשְׁמוֹנֵה תְּבוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע,
לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְרָא. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
וְיִקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת וְגוֹמֵר, זֶה
אוֹתוֹ שְׁנֵאֲמַר בּוֹ כְּתִפְאָרַת אָדָם

הוּא, דָּא שְׂבָת, וְעֵלִיָּה אֶמְרַת שְׂכִינְתָּא פִּשְׁטָתִי
אֶת כְּתָנְתִּי אֵיכָּכָה אֶלְבָּשְׁנָה, רַחֲצֵתִי אֶת רַגְלֵי
אֵיכָּכָה אֶטְנַפֵּם (שִׁיר הַגֵּא), וּבְגִין דָּא צָרִיף בַּר נֶשׁ
בְּשֶׁבֶת לְשְׁנוֹי בְּלִבוֹשִׁין בְּשִׂרְגָא בְּמֶאֱכָלִין,
וְצָרִיף לְמַהוּי מוֹסִיף מִחֹול עַל הַקֹּדֶשׁ, וְכָל
הַמוֹסִיף מוֹסִיפִין לִיה נֶפֶשׁ יִתְּרָה בְּשֶׁבֶת, וְכָל
הַגֹּרֵעַ גֹּרֵעִין לִיה הִיא נֶפֶשׁ יִתְּרָה חֵס
וְשְׁלוֹם.

תקונא תשע וארבעין

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. שְׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם
וְרֵאוּ מִי בְּרָא אֱלֹהִים (ישעיה מ לו), מִי
אֱלֹהִים, הוּא אֱלֹהִים, מִי בְּרָא לְאֱלֹהִים, שְׂאוּ
מְרוֹם עֵינֵיכֶם דָּא קְרִיאַת שְׁמַע, רֵאשִׁי תִיבִין
שְׁמַע דְּמִינִידִין יִשְׂרָאֵל לְקוֹדֶשׁא בְּרִיף הוּא
פְּעַמִּים, וְתִשְׁכַּחוּ תִמְן מִי דְּאִיהוּ כָּלֵל
דְּחֲמֻשִׁין אַתְּוּוֹן, וּבְמֵאֵי צָרִיף לִיחַדָּא לִיה
בְּשִׁחְרִין, בְּהֵהוּא דְּאֶתְמַר בֵּיה (חֲבִקוּק ג י) רוּם
יְדִיהוּ נֶשֶׁא, דְּאִיהוּ מְרוֹם, בְּגִין דְּאִיהוּ מְרוֹמִים
יִשְׁכֹּן. וְרֵאוּ דְּתִמְן אוֹר, וְדָא אוֹר הַפְּכָכִים,
דְּבֵהוּן שְׂכִינְתָּא נִפְקַת הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (ישעיה
מ כו) הַמוֹצֵיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם, וּבְגִין דָּא קְרִיאַת
שְׁמַע בְּלִילָא, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ מְאֵרִי מִתְּנִיתִין
בִּיצִיאַת הַפְּכָכִים, עָרַב וּבִקֵּר צְרִיכִין לִיחַדָּא
לָה עִם מְלָכָא, בְּגִין דְּבָעָרַב הִיא בָּאָה עִמֵּיהּ,
וּבִבְקָר הִיא שְׂבָה לְגַבֵּיהּ (אסתר ב יד), וְדָא עָרַב
דְּיִצְחָק וּבִקֵּר דְּאַבְרָהָם, דְּתִמְן בְּעֵלָה בֵּינֵיהוּ
יִשְׂרָאֵל.

וְעוֹד הַמוֹצֵיא, דָּא הַמוֹצֵיא לְחַם מִן הָאָרֶץ,
בְּגִינָה אֶתְמַר (ישעיה לג טז) לְחֻמוֹ נִתֵּן וְכוּ',
וְעוֹד הַמוֹצֵיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם, אֵלּוּן רַמ"ח
תִּיבִין דְּקְרִיאַת שְׁמַע, לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְרָא, הִדָּא
הוּא דְּכְתִיב (בראשית ב כ) וְיִקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת
וְגוֹמֵר, דָּא הִיא דְּאֶתְמַר בֵּיה (ישעיה מד יג) כְּתִפְאָרַת אָדָם לְשֶׁבֶת פִּית, דְּקָרָא

לשכת בית, שקרא שמות לכל חיות הקדש ולכל השרפים והאופנים והצבא שלמעלה, לכל אחד קרא לו בשם ידוע ובדרגה ידועה, להודיע לכל אחד ממקום שנטל, כמו שנחלי הם שחוזרים למקום שנטלו בשליחות. זהו שכתוב כל הנחלים הולכים אל הם וגומר, אל מקום שהנחלים הולכים שם הם שבים ללכת. ממקום שהולכים, לשם חוזרים בשליחות.

מרב אונים - זה כתר עליון, ואמין כח - זו חכמה, מהו כחו? האם העליונה, איש לא נעדר - זהו כלל של שלש ספירות. מה זה איש, יהו"ה איש מלחמה יהו"ה שמו? איש - א' כתר עליון, י' חכמה, ש' שרש האילן, שהם האם העליונה תשובה ודאי. ועוד, מרב אונים - זה העמוד האמצעי, האונים שלו נצח והוד, ואמין כח - זה צדיק, איש לא נעדר - יהו"ה איש מלחמה, והרי נתבאר.

קם הַזָּקֵן מֵאִחֵר צֵלוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, כִּפּוֹ שְׁמַעְתִּי אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה, שְׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם, שְׂאוּ כְמוֹ שְׂאוּ יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ, וְזֶה קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה רַאשִׁית, הַמְרוֹם שֶׁל כֶּתֶר עֲלִיּוֹן. מִי - הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁבְּרָא הָעוֹלָם בְּאֵלֶּה. מִי הֵם אֵלֶּה? אֵלֶּה רַאשֵׁי בֵּית אֲבוֹתֵם, וְהֵם שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת. הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם, אֵלּוֹ צְבָא הַשָּׁמַיִם שֶׁהֵם נֹצֵחַ וְהוֹד, מִה מְסַפֵּר שְׁלֵהֶם? אֵלֶּה מְסַפֵּר וְחֹשְׁבוֹן שְׁפִכֵל, זֶה הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה. לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְרָא, זֶה הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה, שְׁנֵאמַר לְמִשָּׁה בְּשִׁבְלָה וְאֲדַעַךְ בְּשֵׁם. מֶרֶב אֲוֹנִים, אוֹתוֹ שְׁנֵאמַר בּוֹ וַיִּדְגּוּ לְרֵב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ, וְזֶה צְדִיק, וְהוּא אֲמִיץ כַּח, אִישׁ צְדִיק,

שְׁמַהֲן לְכֻלָּ חַיּוֹת הַקּוֹדֶשׁ וּלְכֻל שְׂרָפִים וְאֲוֹפְנִים וְצְבָא דְלַעֲלִיא, לְכֻל חַד קָרָא לִיהַ בְּשֵׁם יְדִיעַ וּבְדֶרְגָא יְדִיעָא, לְאִשְׁתַּמּוּדַע לְכֻל חַד מֵאַתֵּר דְּאַתְנַטִּיל, כְּגוּוֹנֵי דְנַחֲלֵי יִמָּא דְאַתְחִזְרוּ לְאַתֵּר דְּאַתְנַטִּילוּ בְּשִׁלְיחוּתָא, הַדָּא הוּא דְכַתִּיב (קהלת א ז) כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם וְגוֹמֵר, אֶל מְקוֹם שֶׁהַנְּחָלִים הוֹלְכִים שָׁם הֵם שָׁבִים לְלַכֵּת, מֵאַתֵּר דְּאַזְלִין תַּמָּן חִזְרִין בְּשִׁלְיחוּתָא.

מְרוֹב אֲוֹנִים (ישעיה מ כו) דָּא כֶּתֶר עֲלָאָה, וְאֲמִיץ כַּח דָּא חֲכָמָה, מֵאִי כַח דִּילִיהַ אִימָא עֲלָאָה, אִישׁ לֹא נֶעְדֵר אִיהוּ כְּלָלָא דְתַלְתַּת סְפִירָן, מֵאִי אִישׁ יְהו"ה אִישׁ מְלַחְמָה יְהו"ה שְׁמוֹ (שמות טו א), אִישׁ א' פֶּתֶר עֲלָאָה י' חֲכָמָה ש' שְׂרָשָׁא דְאִילָנָא דְאִיהִי אִימָא עֲלָאָה תְּשׁוּבָה וְדָאִי, וְעוֹד מְרוֹב אֲוֹנִים דָּא עֲמוּדָא דְאַמְצַעִיתָא, אֲוֹנִים דִּילִיהַ נֹצֵחַ וְהוֹד, וְאֲמִיץ כַּח דָּא צְדִיק, אִישׁ לֹא נֶעְדֵר יְהו"ה אִישׁ מְלַחְמָה, וְהָא אֲתַמֵּר.

קָם סְבָא כֶּתֶר טוֹלָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר רַבִּי רַבִּי, הָאִי קָרָא הָכִי שְׁמַעְנָא לִיהַ, שְׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם, שְׂאוּ כְמוֹ שְׂאוּ יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ (תהלים קלד ב), וְדָא קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה רַאשִׁית (ירמיה ב ג), מְרוֹם דִּילִיהַ פֶּתֶר עֲלָאָה, מִי אִימָא עֲלָאָה דְבְּרָא עֲלָמָא בְּאֵלֶּה, מָאן אֵלֶּה, אֵלֶּה רַאשֵׁי בֵּית אֲבוֹתֵם (שמות ו יד), וְאִינוּן תַּלְתַּת אֲבָהֵן, הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם (ישעיה מ כו) אֵלִין צְבָא הַשָּׁמַיִם דְּאִינוּן נֹצֵחַ וְהוֹד, מֵאִי מְסַפֵּר דְּלֵהוֹן, אֵלֶּה מְסַפֵּר וְחֹשְׁבוֹן דְּכֻלָּא דָּא שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה, לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְרָא (שם) דָּא שְׂכִינְתָּא תַּתָּאָה, דְּאַתַּמֵּר לְמִשָּׁה בְּגִינָה (שמות לג יז) וְאֲדַעַךְ (דף פ"א ע"א) בְּשֵׁם, מְרוֹב אֲוֹנִים (ישעיה מ כו), הַהוּא דְאַתַּמֵּר בֵּיהַ (בראשית מח טז) וַיִּדְגּוּ לְרוֹב

הפח שלו הוא הפח של מעשה בראשית, שנאמר בו ועתה יגדל נא פח אדנ"י, לא נעדר מהשכינה לעולם, וזה וזה הכל אמת, שבעים פנים לתורה.

אמר לו: זקן זקן, מרב אונים ואמיץ פח, שם אדם הראשון, שם אברהם יצחק ויעקב, שם משה ואהרן, שם דוד ושלמה וישנים עשר שבטים, וכל הנשמות של ששים רבוא של ישראל ושל כל הדורות העליונים והתחתונים, שנאמר בהם כי את אשר ישנו פה עמנו עומד היום וגומר, כלם שם, איש לא נעדר, לא חסר מהם אחד מהחשבון, כמו צבא השמים.

ועוד מרב אונים - זה הפה, שנאמר בו פה און, ואמיץ פח - זה אלהי"ם, שהיא האם העליונה שמתלבשת בגבורה, וברא העולם במדת הדין, ומשום כן הוא גבור אמיץ פח. איש לא נעדר - זה יעקב, שנאמר בו ויעקב איש תם. מה שנאמר בשלש אלה, נאמר בשלש העליונים ונאמר בשלש התחתונים, המספר של כלם, השכינה היא מספר הימים.

תקון חמשים

בראשית ברא אלהי"ם, פתח רבי שמעון ואמר: שאו מרום עיניהם וראו מי ברא אלה, ראשי תבות שאו מרום עיניכם - שחרית מנחה ערבית, שלש תפלות, עליהן נאמר הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבור, משום שהם המרכבה של שלשת האבות, ועליהם נאמר אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, אלה פסל את הראשונים, אלה ודאי פסל את הראשונים שאמרו אלה אלהי"ך

בקרוב הארץ ודא צדיק, ואיהו אמיץ פח איש צדיק, פח דיליה איהי פח דעובדא דבראשית, דאתמר בה (במדבר יד יז) ועתה יגדל נא פח אדנ"י, לא נעדר משכינתא לעלם, והאי והאי פלא קשוט, שבעים אנפין לאורייתא.

אמר ליה סבא סבא, מרוב אונים ואמיץ פח תמן אדם קדמאה, תמן אברהם יצחק ויעקב, תמן משה ואהרן, תמן דוד ושלמה, ותריין עשר שבטין, וכל נשמתין דשתין רבוא דישראל, ודכל דרין עלאין ותתאין, דאתמר בהון (דברים כט יד) כי את אשר ישנו פה עמנו עומד היום וגומר, בלהו תמן, איש לא נעדר לא חסר מנייהו חד מחשבנא, פגוונא דצבא השמים.

ועוד מרוב אונים דא כהנא, דאתמר ביה פה און, ואמיץ פח דא אלהי"ם דאיהי אימא עלאה, דאתלבשת בגבורה וברא עלמא במדת הדין, ובגין דא איהו גבור אמיץ פח, איש לא נעדר דא יעקב, דאתמר ביה (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, מה דאתמר בתלת אלין, אתמר בתלת עלאין, ואתמר בתלת תתאין, מספר דכלהו שכינתא איהי מספר הימים.

תקונא חמשים

בראשית ברא אלהי"ם, פתח רבי שמעון ואמר, שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה (בראשית כה כז), ראשי תיבין שאו מרום עיניכם שחרית מנחה ערבית, תלת עלותין, עלייהו אתמר (איוב לג כט) הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבור, בגין דאינון מרפכה דתלת אבהון, ועלייהו אתמר (בראשית ב ד) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, אלה פסל את הראשונים, אלה ודאי פסיל לקדמאין דאמרו (שמות לב ד) אלה אלהי"ך ישראל, דאנון

ישראל, שהם תולדות של תהו, שגמזו בראשי תבות תולדות השמים והארץ תה"ו, והם חמשה מינים שנאמר בהם בה' בראם, והם צמלקים, גבורים, נפילים, ענקים, רפאים, ומשום כך טרחה ה' בשבילם, משום שבה' בראם, ה' של אברהם, ועליה נאמר לא תהו בראה, לשכת ביניהם, לשכת יצרה, לעשות מהם ישוב.

ומשום הה' הזו, אלה, שהם שלשת אבות, תקנו שלש תפלות, להוריד בהם את הקדוש ברוך הוא ולהעלות בהם את השכינה שהיא ה' קטנה, שעמוד האמצעי הוא הגוף, ושתי זרועותיו זמין ושמאל, שבהם אוהז בה, ועל הגוף היא עולה, ומי מעלה אותה על הגוף? מ"י, האם העליונה, מי ברא אלה, וכשעולה, עולים עמה כל הצבא שלמעלה. זהו שכתוב המוציא במספר צבאם, וכל ישראל, שהם ששים רבוא, מתיחסים בצבא שלמעלה, לכלם בשם יקרא, כלם נקראו על שם הצבא שלמעלה, איש לא נעדר מהחשבון.

והשכינה בגלות, בזמן שמרחק בעלה ממנה, לפעמים מתפרנסת על ידי שליח, לפעמים על ידי האבות, לפעמים על ידי האמא, לפעמים על ידי האבא, לפעמים על ידי הבנים, לפעמים על ידי הצדיק, והכל נותן בעלה שהוא ו', הוא בין אבא ואמא בן י"ה, וכשהוא בין האב והאם, הוא מוריד לה פרנסתה על ידי האב והאם, וכשיורד בין שתי הזרועות שיש בהם ששה פרקים, מוריד לה פרנסה בשתי זרועות, וכשמוריד בגוף שהוא יעקב, מוריד לה מזון על ידו, וכשמוריד בשתי השוקים, שהם שוקיו

תולדין דתהו, דאתרמיז בראשי תיבין תולדות השמים והארץ תה"ו, ואינון חמש מינין דאתמר בהון בה' בראם, ואינון צמלקים גבורים נפילים ענקים רפאים, ובגין דא טרחת ה' בגינייהו בגין דבה' בראם ה' דאברהם, ועלה אתמר ^(ישעיה מה יח) לא תהו בראה למיתב בינייהו, לשבת יצרה למעבד ישובא מנייהו. ובגין האי ה', אלה דאינון תלת אבהן תקינו תלת צלותין, לנחתא בהון לקודשא בריך הוא, לסלקא לשכינתא בהון דאיהי ה' זעירא, דעמודא דאמצעיתא איהו גופא, ותרין דרועין דיליה מינא ושמאלא, דבהון אחיד בה, ועל גופא אסתלקת, ומאן סליק לה על גופא מ"י אימא עלאה, מי ברא אלה, וכד סלקת סלקין עמה כל צבא דלעילא, הדא הוא דכתיב ^(שם מ כו) המוציא במספר צבאם, וכל ישראל דאינון שתיין רבוא מתיחסין בצבא דלעילא, לכלם בשם יקרא, בלהו אתקריאו על שם צבא דלעילא, איש לא נעדר מחושבנא.

ושכינתא בגלותא בזמנא דאיהו מרחקא בעלה מינה, לזמנין אתפרנסת על ידי שליח, לזמנין על ידי אבהן, לזמנין על ידי אימא, לזמנין על ידי אבא, לזמנין על ידי בנין, לזמנין על ידי דצדיק, וכלא יהיב בעלה דאיהו ו', איהו בין אבא ואימא בן י"ה, וכד איהו בין אבא ואימא, נחית לה פרנסהא על ידי אבא ואימא, וכד נחית בין תרין דרועין דאית בהון שית פרקין, נחית לה פרנסה בתרין דרועין, וכד נחית בגופא דאיהו יעקב, נחית לה מזונא על ידיה, וכד נחית בתרין שוקין דאינון ^(שיר ה טו) שוקיו עמודי שש דאית בהון ו' פרקין, נחית לה מזונא על ידיהו, וכד נחית

עמודי שש, שיש בהם ששה פָּרָקִים, מוריד לה מזון על ידָם, וכשִׁמּוֹרִיד לה בְּצַדִּיק, מוריד לה מזון על ידו, וכשִׁמּוֹרִיד בָּהּ, כְּשִׁמְתַּחֲבֵר ו' בָּהּ, לא צָרִיף להוריד לה מזון על ידי שליח בעולם אלא על ידו, וכשִׁיּוֹצֵא בָּהּ, מתעלה עד אין סוף שהוא א'. מזוּנָה לא בזכות הדָּבָר תְּלוּי, ולא בחיים שהם האב והאם, ולא בְּבָנִים, שהם נצח והוד, אלא הדָּבָר תְּלוּי בְּמַזְל, וכשִׁיּוֹרְדָת מִמְּקוֹמָהּ יוֹרֵד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְדוֹר עֲמָה, נֶאֱמַר בָּהּ וְעַל בְּנֵיהּ, אֵין מַזְל לְיִשְׂרָאֵל, אֵלֶּא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹכֵב עַל כְּרוּ"ב, שְׁהוּא מִטְטְרוּ"ן, וְהוּא כְּרוּ"ף, וּמִתְפָּרְנֶסֶת עַל יָדוּ, שְׁהוּא עֶבֶד עוֹלָם, עֶבֶד שְׁלָהּ, וּבְאֹתוֹ זְמַן הִיא מִתְפָּרְנֶסֶת עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, וְכָל זֶה כְּפִי מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל כִּף מִתְפָּרְנֶסֶת.

אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמַּעֲלָה אוֹתָהּ לְמִקְוָמָה וְאֵת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִקְוָמוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (הִנֵּה יְהוִיָּה רֹכֵב עַל עֵב עַב קַל) הִנֵּה יְהוִיָּה יֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ. אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: אַבָּא, וְכִי יִכּוֹל אָדָם לְהַחֲזִיר אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִקְוָמוֹ? אָמַר לוֹ: כֵּן, כְּמוֹ שֶׁמְצָאנוּ בְּדוֹד שְׁאָמַר, אִם אֶתֵּן שְׁנַת לְעֵינַי שְׁנַת לְעֵינַי לְעַפְעַפֵי תְּנוּמָה עַד אֶמְצָא מְקוֹם לִיהוִיָּה כּו'. בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׁאָדָם מַחֲזִיר אוֹתוֹ לְמִקְוָמוֹ, מַה כְּתוּב בּוֹ? מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֵּן בְּרַחֲמָיו לְעָמוֹ, וּבִמְה מַחֲזִירִים אוֹתוֹ לְמִקְוָמוֹ? אֵלֶּא בְּשִׁלְמוֹת הַתְּקוּן שֶׁתִּקְנוּ בַתְּפִלָּה, וּמוֹכִיחַ, שְׁאֲחַר שְׁאָמַר מִמְּקוֹמוֹ יִפֵּן בְּרַחֲמָיו לְעָמוֹ, אָמַר, הַמְּיַחֲדִים אֶת שְׁמוֹ עָרֵב וּבִקֵּר תְּמִיד בְּכָל יוֹם אוֹמְרִים פְּעַמִּים, וְאֵינוֹן ה"ה, דְּצָרִיף לְאַחֲזָרָא י' לְגַבֵּי ה' דְּאִיהוּ מְקוֹם דְּלְעֵילָא, וְלְאַחֲזָרָא ו' לְגַבֵּי ה' דְּאִיהוּ מְקוֹם דְּלְתַתָּא, בְּגִין דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיף הוּא אוֹמֵי לְה', שְׁהִיא מְקוֹם שְׁלִמְטָה, מְשׁוּם שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִשְׁבַּע

בְּצַדִּיק נְחִית לָהּ מְזוּנָא עַל יְדֵיהּ, וְכַד נְחִית בָּהּ (ד' פ' ע"ב) דְּאַתְחַבְּרוּ בָּהּ, לֹא צָרִיף לְנַחֲתָא מְזוּנָא לָהּ עַל יְדֵי שְׁלִיחָא בְּעֵלְמָא, אֵלֶּא עַל יְדֵיהּ, וְכַד נִפְיֵק בָּהּ, אֶסְתַּלַּק עַד אֵין סוּף דְּאִיהוּ א', מְזוּנָא דִּילָהּ לֹאוּ בְּזִכּוּתָא תְּלִיא מְלִתָּא, וְלֹא בְּחַיִּים דְּאֵינוֹן אַבָּא וְאִמָּא, וְלֹא בְּבָנֵי דְּאֵינוֹן נְצַח וְהוֹד, אֵלֶּא בְּמַזְלָא תְּלִיא מְלִתָּא, וְכַד נְחִיתת מְאַתְרָהּ וְנְחִיתת קוֹדֶשׁא בְּרִיף הוּא לְדִיָּרָא עֲמָה, אֶתְמַר בֵּיהּ וּבְבִנְהָא אֵין מַזְל לְיִשְׂרָאֵל, אֵלֶּא קוֹדֶשׁא בְּרִיף הוּא רְכִיב עַל כְּרוּ"ב דְּאִיהוּ מִטְטְרוּ"ן וְאִיהוּ כְּרוּ"ף, וּמִתְפָּרְנֶסֶת עַל יְדֵיהּ, דְּאִיהוּ עֶבֶד עוֹלָם עֶבֶד דִּילָהּ, וּבָהּ הוּא זְמַנָּא אִיהוּ אֶתְפָּרְנֶסֶת עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, וְכָל דָּא כְּפִי עוֹבְדֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל הַכִּי אֶתְפָּרְנֶסֶת.

זְבָאָה אִיהוּ מָאן דְּסָלִיק לָהּ לְאַתְרָהּ, וְלְקוֹדֶשׁא בְּרִיף הוּא לְאַתְרֵיהּ, דְּאַתְמַר בֵּיהּ (ישעיה יט א) (הִנֵּה יְהוִיָּה רוֹכֵב עַל עֵב קַל), הִנֵּה יְהוִיָּה יוֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ (שם כו כא), אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר אַבָּא, וְכִי יִכּוֹל בַּר נִשׁ לְאַחֲזָרָא לְקוֹדֶשׁא בְּרִיף הוּא לְאַתְרֵיהּ, אָמַר לִיה אֵין, כְּמָה דְּאַשְׁכַּחְנָא בְּדוֹד דְּאָמַר (תהלים קלב ד) אִם אֶתֵּן שְׁנַת לְעֵינַי לְעַפְעַפֵי תְּנוּמָה עַד אֶמְצָא מְקוֹם לִיהוִיָּה וְכו', בָּהּ הוּא זְמַנָּא דְּבַר נִשׁ אַחֲזַר לִיה לְאַתְרֵיהּ, מַה כְּתוּב בֵּיהּ מִמְּקוֹמוֹ יִפֵּן בְּרַחֲמָיו לְעָמוֹ, וּבִמְאֵי חֲזָרִין לִיה לְאַתְרֵיהּ, אֵלֶּא בְּשִׁלְמוֹ דְּתַקּוּנָא דְּתַקִּינוּ בְּצִלּוֹתָא, וְאוֹכַח דְּבַתֵּר דְּאָמַר מִמְּקוֹמוֹ יִפֵּן בְּרַחֲמָיו לְעָמוֹ, אָמַר הַמְּיַחֲדִים אֶת שְׁמוֹ עָרֵב וּבִקֵּר תְּמִיד בְּכָל יוֹם אוֹמְרִים פְּעַמִּים, וְאֵינוֹן ה"ה, דְּצָרִיף לְאַחֲזָרָא י' לְגַבֵּי ה' דְּאִיהוּ מְקוֹם דְּלְעֵילָא, וְלְאַחֲזָרָא ו' לְגַבֵּי ה' דְּאִיהוּ מְקוֹם דְּלְתַתָּא, בְּגִין דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיף הוּא אוֹמֵי לְה', שְׁהִיא מְקוֹם שְׁלִמְטָה, מְשׁוּם שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִשְׁבַּע

שִׁיחֲזִיר אֶת ה' שְׁלֹמֹה, וְסוּד
הַדָּבָר - לֹא אָבֵא בְעִיר וְגוֹמֵר,
וְהָרִי פְרֻשָׁה.

תקון אחד וחמשים

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת
הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, מִה זֶה אֵת?
אֵלָּא כִּף פְּרֻשָׁה הַקְּדֻמוֹנִים, כֹּל
הָאֵתִים הֵם לְרֵבּוּי, וְאֵת הַזֶּה
הַתּוֹרָה כְּלוּלָה מֵא' עַד ת', שְׁבֵה
נִבְרָאוּ שָׁמַיִם וְאָרֶץ. וְעוֹד אֵת
הַשָּׁמַיִם, שָׁמַיִם זֶה הַקְּדוּשׁ כְּרוּף
הוּא, זֶהוּ שְׁכֵנוֹב וְאֵתָה תִּשְׁמַע
הַשָּׁמַיִם, וְאֵת בַּת זִוּגוֹ עִמּוֹ, וְאֵת
- זֶה צְדִיק וְבַת זִוּגוֹ, הָאָרֶץ -
הַכְּלִי שֶׁל כָּלֵם לְהוֹצִיא בַּה זְרַעִים
וּפְרוֹת, וְסוּד הַדָּבָר - וְכָל שִׁיחַ
הַשְּׁדָה טָרֵם יִהְיֶה בְּאָרֶץ וְגוֹמֵר.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּנִי, סוּד עֲלִיּוֹן
יֵשׁ כָּאן, אִף עַל גִּב שֶׁהַכֵּל נִבְרָא
וְנִתְקַן בְּשֵׁם שֶׁל יְהוָה, שֶׁהֵם אֵת
הַשָּׁמַיִם, וְסוּד הַדָּבָר - י"ה
בְּשָׁמַיִם, ו"ה בְּאָרֶץ. זֶהוּ שְׁכֵנוֹב
יִשְׁמַחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל ה' אָרֶץ.
עִם כָּל זֶה שֶׁהַכֵּל נִתְקַן בְּאָרְבַּע
אוֹתוֹת, אֵין יוֹרְדַת נִבְיָעָה
מִלְמַעְלָה עַל הַזְּרַעִים וְהַפְּרוֹת
שֶׁהֵם שִׁיחַ הַשְּׁדָה שֶׁהוּא צְדִיק,
וְעֵשֶׁב הַשְּׁדָה שֶׁהוּא הַעֲמוּד
הָאֲמָצְעִי, וְלָמָּה? מִשּׁוּם שְׁאֵדֵם
אֵין, שֶׁהוּא יוֹרְד ה"א וּא"ו ה"א,
לְעַבֵּד אֶת הָאֲדָמָה.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבֵא,
הַשִּׁיחַ, מִנֵּיִן לָנוּ שֶׁהוּא צְדִיק?
אָמַר לוֹ: בְּנִי, בּוֹ תִּמְצָא ח"י ש',
הוּא כּוֹלֵל שְׁלֹשָׁה עֲדָרֵי צֶאֱן,
שֶׁהֵם שְׂרֵשׁ הָאֵילָן, וְזֶה ח"י
הַעוֹלָמִים, שֶׁהוּא אוֹת בְּצִבָּא
שְׁלוֹ, צְבָאוֹת הוּא עִמָּהֶם, כּוֹלֵל
שְׁלֹשׁ דְּרָגוֹת כְּנֶגֶד שְׁלֹשַׁת הַעֲנָפִים
שֶׁל ש'.

וְהָרִי ש' שֶׁל שְׁלֹשַׁת הָאֲבוֹת הֵם,
אֵלָּא ש' הַעֲלִיּוֹנָה - עֲנָפֵי הָאֵילָן,
ש' הַתְּחַתּוֹנָה - שְׂרֵשֵׁי הָאֵילָן,

דְּלֹא יִחֲזִיר לָהּ דְּלַעֲיִלָּא, עַד דִּיִּחֲזִיר לָהּ
דְּלַתְתָּא, וְרָזָא דְּמִלָּה לֹא אָבֵא בְּעִיר
וְגוֹמֵר (הוֹשַׁע י"א ט) וְהָא אוּקְמוּהָ.

תקונא חד וחמשים

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת
הָאָרֶץ, מֵאֵי אֵת, אֵלָּא הֵכִי אוּקְמוּהָ
קְדֻמָּאִין, כֹּל אֵתִין לְרֵבּוּיָא, וְדָא אֵת אוּרִיָּתָא
כְּלִילָא מֵא' וְעַד ת', דְּבַה אֲתַבְּרִיאוּ שְׁמִיָּא
וְאָרְעָא, וְעוֹד אֵת הַשָּׁמַיִם, שָׁמַיִם דָּא קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, הִדָּא הוּא דְּכֵתִיב (מַלְכִים א ח)
תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם, וְאֵת בַּת זִוּגִיָּה עִמִּיָּה, וְאֵת דָּא
צְדִיק וְבַת זִוּגִיָּה, הָאָרֶץ מֵאֲנָא דְּכְלָהוּ לֹאֲפָקָא
בַּה זְרַעִין וְאֵבִיין, וְרָזָא דְּמִלָּה וְכָל שִׁיחַ הַשְּׁדָה
טָרֵם יִהְיֶה בְּאָרֶץ וְגוֹמֵר (בְּרֵאשִׁית ב ה).

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרִי, רָזָא עֲלָאָה הַכָּא, אִף
עַל גִּב דְּכִלָּא אֲתַבְּרִי וְאֲתַקֵּן בְּשִׁמָּא
דִּיהו"ה, דְּאֵינּוֹן אֵת הַשָּׁמַיִם, וְרָזָא דְּמִלָּה י"ה
בְּשָׁמַיִם, ו"ה בְּאָרֶץ, הִדָּא הוּא דְּכֵתִיב (תְּהִלִּים צו
א) יִשְׁמַחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל ה' אָרֶץ, עִם כָּל דָּא
דְּכִלָּא אֲתַקֵּן בְּד' אֲתוּוֹן, לֹא נָחִית נִבְיָעוּ
מִלַּעֲיִלָּא עַל זְרַעִין וְאֵבִיין דְּאֵינּוֹן שִׁיחַ הַשְּׁדָה
דְּאֵיהוּ צְדִיק, וְעֵשֶׁב הַשְּׁדָה דְּאֵיהוּ עֲמוּדָא
דְּאֲמָצְעִיתָא, וְלָמָּה בְּגִין דְּאָדֵם אֵין, דְּאֵיהוּ
יוֹרְד ה"א וּא"ו ה"א לְעַבֵּד אֶת הָאֲדָמָה.

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר אָבֵא, שִׁיחַ מֵנָּא לָן
דְּאֵיהוּ צְדִיק, אָמַר לִיה בְּרִי בִּיה תִּשְׁפַּח
ח"י ש', אֵיהוּ כְּלִיל תְּלַת עֲדָרֵי צֶאֱן, דְּאֵינּוֹן
שְׂרֵשָׁא דְּאֵילָנָא, וְדָא חֵי עֲלָמִין, דְּאֵיהוּ אוֹת
בְּצִבָּא דִּילִיָּה, צְבָאוֹת אֵיהוּ עִמָּהוֹן, כְּלִיל
תְּלַת דְּרָגִין לְקַבֵּל תְּלַת עֲנָפִין דְּש'.

וְהָא ש' דְּתְּלַת אֲבָהִין אֵינּוֹן, אֵלָּא ש' עֲלָאָה
עֲנָפֵי אֵילָנָא, ש' תְּתָאָה שְׂרֵשֵׁי אֵילָנָא,
וּבְגִין דָּא וְכָל שִׁיחַ דָּא צְדִיק, וְכָל עֵשֶׁב ע"ב

ומשום זה, וכל שיח - זה צדיק, וכל עשב - ע"ב ש', זה יעקב הפולל שלשת האבות, שהם ענפי האילן, ועולים לשבעים ושנים שמות של ויסע ויבא ויט, שפשם הזה נבראו עשבים ואילנות שהם נשמות הצדיקים, והעשב הזה נאמר עליו ועשב לעבודת האדם להוציא לחם מן הארץ, לחם אפירים אכל איש, והוא לחם התורה, שנאמר בו לך אכל בשמחה לחמך, והוא לעבודת האדם, ה' של אדם שנאמר בה המוציא לחם מן הארץ. מה זה לעבודת האדם? אין עבודה כאן אלא תפלה, שהיא עבודת השכינה, עבודת יהו"ה ודאי, ועליה נאמר יצא אדם לפעלו ולעבודתו עדי ערב. יצא אדם לפעלו - זו תפלת שחרית. ולעבודתו עדי ערב - זו תפלת מנחה, שנאמר בה ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב.

תקון שנים וחמשים

בראשית ברא אלהי"ם. אלהי"ם חמש אותיות פחשבון ה', א"ד מן אדנ"י כף עולה לחמש, וסוד הדבר - ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה. בא וראה, התעוררות צריכה ממטה למעלה, ואחר כך והשקה את כל פני האדמה, והשקה ו' היא השקאה ממעלה למטה, שהיא נחל קדומים שנמשך מן המזח, וכך צריך להעיר התעוררות בראשונה מהאשה, וסוד הדבר - אשה פי תזריע, ומיד וילדה זכר. הנקבה אדנ"י, הנזכר יהו"ה, כשפקדימה הפת, שולט הזכר ונעשה יאהדונה"י, וסוד הדבר - יהוה אדנ"י חילי, ועל במותי ידריכני - אלו האבות, למנצח בנגינותי - האמה ושתי השוקים.

ש' דא יעקב כליל תלת אבהן, דאינון ענפי אילנא, וסלקין לשבעין ותריין שמחן דויסע ויבא ויט, דבהאי שמא אתבראו עשבין ואילנין דאינון נשמתין דצדיקיא, והאי עשב עליה אתמר (תהלים קד יד) ועשב לעבודת האדם להוציא לחם מן הארץ, לחם אפירים אכל איש (שם עח כו), ואיהו נהמא דאורייתא. (ד' ט' ט"ז) דאתמר ביה (קהלת ט ז) לך אכול בשמחה לחמך, ואיהו לעבודת האדם, ה' דאדם דאתמר בה המוציא לחם מן הארץ, מאי לעבודת האדם, לית עבודה הכא אלא צלותא, דאיהי פולחנא דשכינתא, עבודת יהו"ה ודאי, ועלה אתמר (תהלים קד כג) יצא אדם לפעלו ולעבודתו עדי ערב, יצא אדם לפעלו דא צלותא דשחרית, ולעבודתו עדי ערב דא צלותא דמנחה, דאתמר בה (בראשית כד טג) ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב.

תקונא תריין וחמשיין

בראשית ברא אלהי"ם אלהי"ם. חמש אתוון פחושבון ה', א"ד מן אדנ"י הכי סליק לחמש, ורזא דמלה ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה (בראשית ב ט). תא חזי אתערותא צריכא מתתא לעילא, ולבתר והשקה את כל פני האדמה, והשקה ו' איהו שקיו מעילא לתתא, דאיהו נחל קדומים דאתמשך מן מוחא, והכי צריך לאתערא אתערותא בקדמיתא מאתתא, ורזא דמלה אשה פי תזריע (ויקרא יב ב) ומיד וילדה זכר, נוקבא אדנ"י, דכר יהו"ה, פד אקדימת ברתא שליט דכורא ואתעביד יאהדונה"י, ורזא דמלה יהו"ה אדנ"י חילי (חבקוק ג יט), ועל במותי ידריכני (שם) אלין אבהן, למנצח בנגינותי (שם) אמה ותריין שוקין, מאי חילי

מה זה חילי? התקף של הכל
מלמעלה, חילי - חיל י', וזה
האב, תקפו - הנביעה שאין לה
סוף.

אמר רבי אלעזר: אבא, והרי
פרשוהו בעלי המשנה, שעד
ארבעים ימים יכולה לחזור
הנקבה לזכר, ומתהפך מדין
לרחמים, ופרשוהו משום שעד
כעת אין שם דמות, שנאמר בו
וייצר יהו"ה אלהי"ם, אם כן,
למה נטל שעור במ', משום
שהיא שעור הנקדה שהיא י'
טפה, (השעור) שפה נעשית י"ם
מ"י, ודאי נחל קדומים זה ו'
שנמשך מ' (ס). והשקה את כל
פני האדמה, מה זה פני האדמה?
אלא אלו הם הפנים, שהם אדם
ולכן וירק ושחר, בפגונים הללו
מאיר אותו המעין, שהפגונים הם
מהיבשה הזו, נביעת האורה
שלה (של פחה), שכף הנביעה לארץ
כמו הנשמה לגוף, כמו שהאילן
לא מתגדל אלא במים, כך ישראל
שהם ענפי האילן לא מתגדלים
אלא בנביעת התורה.

וכוד הדבר - מעין גנים באר מים
חיים ונזלים מן לבנון. מעין זה
חכמה פתר, הוא ארון מפלא,
שרצה לנטע אילנות בגן, הסתכל
בכל הגן ולא מצא שם מעין מים,
מה עשה? אמר, אוציא מעין
ואחר כך אטע גן ומתגדל האילן,
ומשום כך מעין גנים, בראשונה
הזכיר מעין ואחר כך גנים, וזה
חמשים ושלשה הסדרים של
התורה, וכמו שיש גן למטה, כך
יש גן למעלה, והמעין הזה הוא
במח, האילן - הגוף, ענפיו -
הזרועות והרגלים, ונזלים מן
לבנון - זה הלב (לבנון), שהיא
דל"ת, דלה בגלות, ועליה נאמר
יזל מים מדליו.

אוי להם לבני אדם שלא

תוקפא דכלא מלעילא, חילי חילי י' ודא אבא,
תוקפא דיליה נביעו דלית ליה סוף.

אמר רבי אלעזר אבא והא אוקמוהו מארי
מתניתין, דעד ארבעין יומין יכול
לאחזרא נוקבא דכורא, ואתהפך מדינא
לרחמי, ואוקמוהו בגין דעד כעין לית תמן
דיוקנא, דאתמר ביה (בראשית ב' ו) וייצר יהו"ה
אלהי"ם, אם כן אמאי נטיל שעורא במ', בגין
דאיהי שעורא דנקודה דאיהי י' טפה,
(שעורא) דבה אתעביד י"ם מ"י, ודאי נחל
קדומים דא ו' דאתמשך מן י' (ס"א ים), והשקה
את כל פני האדמה, מאי פני האדמה, אלא
אלין אנפין דאינון סומק וחרור וירוק ואופם,
באלין גוונין נהירא ההיא מבושא, דגוונין
אינון מהאי יבשה, נביעו נהורא דילה (ס"א
דחילא), דהכי איהו נביעו לארעא פנשמתא
לגופא, כמה דאילנא לא מתרבי אלא במיא,
הכי ישראל דאינון ענפין דאילנא לא מתרבי
אלא בנביעו דאורייתא.

ורזא דמלה מעין גנים באר מים חיים ונזלים
מן לבנון (שיר ד' טו). מעין דא חכמה פתר
איהו ארון מופלא, דבעא לנטעא אילנין
בגנתא, אסתכל בכל גנתא ולא אשפח תמן
מבושא דמיא, מה עבד, אמר אפיק מעין,
ולבתר אטע גן, ואתרבי אילנא, ובגין דא מעין
גנים, בקדמיתא אדפיר מעין ולבתר גנים, ודא
ג"ן סדרים דאורייתא, וכמה דאית גן לתתא
הכי אית ג"ן לעילא, והאי מעין איהו במוחא,
אילנא גופא, ענפין דיליה דרועין ורגלין,
ונוזלים מן לבנון דא לבא (ג"א לבנון) דאיהי
דל"ת דלה בגלותא, ועלה אתמר (במדבר כד' ו) יזל
מים מדליו.

וי לון לבני נשא דלא משתדלין באורייתא,

מתעסקים בתורה, שנקראו עציים
 יבשים, שהם עתידים להשרף
 באש הגיהנם, ולא לחנם אמרו
 בעלי המשנה שהם עמלים
 ויורשים גיהנם, ואף על גב
 שמתגדל האילן, שהוא גוף
 התורה, ואין לו פרי, שהם מצוות
 עשה, מה כתוב בו? רק עץ אשר
 תדע כי לא עץ מאכל הוא אותו
 תשחית וכרף, ומשום זה אמרו
 בעלי המשנה שלא המדרש עקר,
 אלא המעשה הוא העקר.

תקון חמשים ושלשה

בראשית ברא אלהים שם ב"ת,
 שם א"ם, שהוא א"ם מאלהי"ם,
 והם הגן העליון והגן התחתון.
 פתח רבי שמעון ואמר: ויטע
 יהו"ה אלהי"ם גן בעדן מקדם
 וישם שם את האדם אשר יצר.
 ויטע יהו"ה אלהי"ם גן - זו
 השכינה, בעדן - זו האם
 העליונה, מקדם - האב העליון,
 וישם שם את האדם אשר יצר -
 זה העמוד האמצעי, ועליו נאמר
 וייצר יהו"ה אלהי"ם את האדם
 עפר מן האדמה ויפח באפיו
 נשמת חיים וגומר. וייצר, ציר
 אותו בשני עולמות, בעולם הזה
 ובעולם הבא, ויפח באפיו נשמת
 חיים - זו נשמת כל חי, ויהי
 האדם - זו רוח החיים, לנפש חיה
 - זו השכינה התחתונה.

ועוד, ויטע יהו"ה אלהי"ם גן -
 זו תורה שבכתב, עדן - זה עדון
 התורה, ושם שם את האדם של
 בריאה, ומה כתוב בו? ביום
 נטעף תשגשגי. ויצמח יהו"ה
 אלהי"ם וכו', יהו"ה אלהי"ם -
 אב ואם, כל עץ נחמד למראה -
 זה העמוד האמצעי, שכל הגונים
 היפים נראים בו, ומשום זה
 נחמד למראה, תפארת - היפי של
 כל הגונים, וטוב למאכל - זה
 צדיק.

דאתקריאו עציים יבשים דאינון עתידין
 לאתוקדא בנורא דגיהנם, ולאן למגנא אמרו
 מארי מתניתין דאינון עמלין וירתין גיהנם,
 ואף על גב דמתרבי אילנא דאיהו גופא
 דאורייתא, ולית ליה איבא דאינון פקודין
 דעשה, מה פתיב ביה (דברים פ ב) רק עץ אשר
 תדע פי לא עץ מאכל הוא אותו תשחית וכרף,
 ובגין דא אמרו מארי מתניתין דלית מדרשא
 עקר אלא המעשה איהו עקר. (דף טו ע"ב).

תקונא חמשינ ותלת

בראשית ברא אלהי"ם תמן ב"ת, תמן א"ם
 דהוא א"ם מאלהי"ם, ואינון גן
 עלאה גן תתאה. פתח רבי שמעון ואמר (בראשית
 ב ל) ויטע יהו"ה אלהי"ם גן בעדן מקדם וישם
 שם את האדם אשר יצר, ויטע יהו"ה אלהי"ם
 גן דא שכינתא, בעדן דא אימא עלאה, מקדם
 אבא עלאה, וישם שם את האדם אשר יצר
 דא עמודא דאמצעיתא, ועליה אתמר (שם ב
 ט) וייצר יהו"ה אלהי"ם את האדם עפר מן
 האדמה ויפח באפיו נשמת חיים וגומר, וייצר
 צייר ליה בתרינ עלמין בעלמא דין ובעלמא
 דאתי, ויפח באפיו נשמת חיים דא נשמת כל
 חי, ויהי האדם דא רוחא דחיי, לנפש חיה
 דא שכינתא תתאה.

ועוד ויטע יהו"ה אלהי"ם גן דא אורייתא
 דבכתב, עדן דא עדונא דאורייתא, ושוי
 תמן את האדם דבריאה, ומה פתיב ביה (ישעיה
 י"א) ביום נטעף תשגשגי. ויצמח יהו"ה
 אלהי"ם וכו' (בראשית ב ט), יהו"ה אלהי"ם אבא
 ואימא, כל עץ נחמד למראה (שם) דא עמודא
 דאמצעיתא, דכל גוונין שפירין ביה אתחזיין,
 ובגין דא נחמד למראה, תפארת שפירו דכל
 גוונין, וטוב למאכל דא צדיק.

אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה: וְהָרִי כְּתוּב כָּל עֵץ, אִם הָיָה אוֹמֵר עֵץ - יָפָה, אֲבָל כְּתוּב כָּל עֵץ? אָמַר לוֹ: וְדַאי כִּף זֶה, שְׁבָכַל מְקוּם, כ"ל הוּא צַדִּיק, אֲבָל הַכֹּל אֶחָד. כֹּל זֶה צַדִּיק, עֵץ זֶה הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שְׁגוּף וּבְרִית נְחֻשְׁבִים לְאֶחָד, אֲבָל בְּכַתוּב הָזֶה כֹּל עֵץ נְחֻמֵּד לְמִרְאָה וְטוֹב לְמֵאֲכָל - זֶה צַדִּיק, לְמִרְאָה - זֶה הַשְּׂכִינָה, שְׁנֵאֲמַר בֵּה בְּמִרְאָה אֵלָיו אֲתוֹדֵעַ, וְעַץ הַחַיִּים - זֶה הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שֶׁהוּא עֵץ הַחַיִּים שְׁלֹמְעֵלָה, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ הַחֲכָמָה תַּחֲיָה בְעַלְיָה.

אָמַר לוֹ: הָרִי הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה הִיא הַגֶּזֶן, שְׁמֵשֶׁם עֵץ הַחַיִּים נְטוּעַ, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹף הַגֶּזֶן. מַה זֶה מִן הָאֲדָמָה? אֵלֶּא זֶה הַשְּׂכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה שְׁמִמְנָה נְטוּעַ כָּל עֵץ, שֶׁהוּא צַדִּיק. כ"ל הוּא מֵצֵד שֶׁל מ"י, שְׁכָף עוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן כ"ל מ"י, וּבְשִׁבְלָה נֵאֲמַר מִבְּטָן מִי יֵצֵא הַקֶּרֶחַ וְגוֹמֵר, שֶׁהוּא הַקֶּרֶחַ הַנּוֹרָא.

וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, הוּא לְמִטָּה, עֵץ הַדַּעַת טוֹב - זֶה מִטְטְרוּן, וְרַע - זֶה סַמְא"ל, וּמְשוּם זֶה וְעֵץ הַדַּעַת, ו' פֶּא לְרַבּוֹת, שֶׁהוּא כֹּא מְקוּם אַחַר, וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע. וְעוֹד, וַיִּצְמַח יְהו"ה אֱלֹהִים מִן הָאֲדָמָה כָּל עֵץ, זֶהוּ צִמַּח צַדִּיק וּמִתַּחְתּוֹ יֵצֵא. בֹּא תִרְאֶה, כֹּל מִי שְׁשׂוּמֵר בְּרִית, אוֹתוֹ הַבֵּן שְׁנוֹתָן לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲלָיו נֵאֲמַר וַיִּצְמַח יְהו"ה אֱלֹהִים כָּל עֵץ נְחֻמֵּד לְמִרְאָה - בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה, וְטוֹב לְמֵאֲכָל - בְּמִצְוֹת הַתּוֹרָה, אֲבָל בֵּן אַחַר שֶׁלֹּא נִעְשֶׂה בִּירְאָה וְאֶהְבָּה שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מַה כְּתוּב בּוֹ? וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְזוֹ עַרְבוּכְיָה שֶׁל טוֹב וְרַע, מְעַרְבַּ מִמֶּצְהָ וּשְׂאוֹר.

מְעוֹרְבַּ מִמֶּצְהָ וּשְׂאוֹר.

אָמַר לִיָּה רַבִּי יְהוּדָה, וְהָא כָּל עֵץ פְּתִיב, אִי הָיָה אָמַר עֵץ שְׁפִיר, אֲבָל כָּל עֵץ פְּתִיב, אָמַר לִיָּה וְדַאי הָכִי הוּא, דְּבָכַל אֶתֶר. כ"ל צַדִּיק אִיהוּ, אֲבָל כֹּלֵא חַד, כֹּל דָּא צַדִּיק, עֵץ דָּא עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, דְּגוּף וּבְרִית חֻשְׁבִּינָן חַד, אֲבָל בְּהָאִי קָרָא כֹּל עֵץ נְחֻמֵּד לְמִרְאָה וְטוֹב לְמֵאֲכָל דָּא צַדִּיק, לְמִרְאָה דָּא שְׂכִינְתָא דְאֲתַמַּר בֵּה (במדבר יב ו) בְּמִרְאָה אֵלָיו אֲתוֹדֵעַ, וְעֵץ הַחַיִּים דָּא עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, דְאִיהוּ עֵץ הַחַיִּים דְלַעֲיִלָּא דְאֲתַמַּר בֵּה (קהלת יב) הַחֲכָמָה תַּחֲיָה בְעַלְיָה.

אָמַר לִיָּה הֵא שְׂכִינְתָא תַּתָּא אִיהִי גֶזֶן, דְּמִתַּמָּן עֵץ הַחַיִּים נְטוּעַ, כְּמָה דְאֲתַמַּר (בראשית ב ט) וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹף הַגֶּזֶן, מֵאִי מִן הָאֲדָמָה, אֵלֶּא דָּא שְׂכִינְתָא עֲלָא, דְּמִינָה אֲתַנְטַע כָּל עֵץ דְאִיהוּ צַדִּיק, כ"ל אִיהוּ מִסְטְרָא דְמ"י, דְּהָכִי סְלִיק לְחֻשְׁבוֹן כ"ל מ"י, וּבְגִינָה אֲתַמַּר (איוב לח כט) מִבְּטָן מִי יֵצֵא הַקֶּרֶחַ וְגוֹמֵר, דְאִיהוּ הַקֶּרֶחַ הַנּוֹרָא.

וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע אִיהוּ לְתַתָּא, עֵץ הַדַּעַת טוֹב דָּא מִטְטְרוּן, וְרַע דָּא סַמְא"ל וּבְגִין דָּא וְעֵץ הַדַּעַת ו' אֶתָּא לְרַבּוּיָא, דְאִיהוּ אֲתִי מֵאַתֵּר אַחְרָא, עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְעוֹד וַיִּצְמַח יְהו"ה אֱלֹהִים מִן הָאֲדָמָה כָּל עֵץ, דָּא אִיהוּ צִמַּח צַדִּיק (ירמיה כג ה) וּמִתַּחְתּוֹ יֵצֵא (זכריה ו יב). תָּא חֲזִי כָּל מֵאֵן דְּנִטְיֵר בְּרִית, הֵהוּא בַר דְּיָהִיב לִיָּה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, עֲלִיָּה אֲתַמַּר (בראשית ב ט) וַיִּצְמַח יְהו"ה אֱלֹהִים כָּל עֵץ נְחֻמֵּד לְמִרְאָה בְּרִיזִין דְּאוֹרִייתָא, וְטוֹב לְמֵאֲכָל בְּפִקּוּדֵין דְּאוֹרִייתָא, אֲבָל בְּרָא אַחְרָא דְלֹא אֲתַעֲבִיד בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוֹ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, מַה פְּתִיב בֵּיה (שם) וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְדָא עַרְבוּכְיָא דְטוֹב וְרַע,

וְכֵן צִוָּה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת
יִשְׂרָאֵל לְשַׁמֵּר אֶת עֲצֻמוֹ בַּפְּרִיָּה
וּרְבִיָּה. זֶהוּ שְׁכָתוּב וּמַעֲיַן הַדַּעַת
טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, טוֹב -
מִצַּד שֶׁל דָּם טָהוֹר, וְרַע - מִצַּד
שֶׁל דָּם נְדוּת, שֶׁהֵבֵן הַזֶּה גּוֹרֵם
אֲבָדָן שֶׁל שְׁנֵי עוֹלָמוֹת, זֶהוּ
שְׁכָתוּב כִּי כִּיּוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת
תָּמוּת, מוֹת - בְּעוֹלָם הַזֶּה, תָּמוּת
- בְּעוֹלָם הַבָּא.

תקון חמשים וארבעה

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, אֶת
הַשָּׁמַיִם - עֵץ הַחַיִּים, וְאֶת הָאָרֶץ
- כָּל עֵץ נִחְמָד לַמְּרֹאָה, וְהָאָרֶץ
הַיְתֵה תִהְיֶה וְכֵהוּ זֶה עֵץ הַדַּעַת
טוֹב וְרַע, וְזֶהוּ סוּד תִּהְיֶה, עֵמֶק רַע,
בָּהוּ - עֵמֶק טוֹב, וְזֶה עֵץ הַדַּעַת
טוֹב וְרַע, כִּי שֵׁם כָּלֵל יְהו"ה שְׁפַת
כָּל הָאָרֶץ, וּמִכָּאן יֵצֵא כָּל
הַעֲרֻבוּכִיָּה שֶׁל טוֹב וְרַע, שֶׁהוּא
הַסוּד שֶׁל צַדִּיק וְרַע לוֹ רָשָׁע וְטוֹב
לוֹ.

תקון חמשים וחמשה

בְּרֵאשִׁית בְּרָא, בִּי"ת רֵא"ש, וְהֵם
אָב וָאֵם. בְּרָא תְּרַגּוּם בֵּן, הוּא
הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, וְעָלְיוֹ נֶאֱמַר
וְנִהְרָ יוֹצֵא מֵעֵדֶן, יֵשׁ עֵדֶן וַיֵּשׁ
עֵדֶן, זֶהוּ שְׁכָתוּב וַיִּחַל עֲדֵנִיף
תִּשְׁקֶם, עֲדֵנִיף וַדַּאי, זֶהוּ עֵדֶן
עָלְיוֹן, כְּתֹר עָלְיוֹן, הַעֵדֶן שֶׁלְמִטָּה
זֶה י', וַיֵּשׁ עֵדֶן שֶׁלְמִטָּה, וְזוֹ הָאֵם
הַעָלְיוֹנָה שֶׁהִיא ד', הִיא עֵדֶן אֶל
הַנְּהַר שֶׁלְמִטָּה מִמֶּנּוּ, זֶהוּ שְׁכָתוּב
וְנִהְרָ יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת
הַגֵּן.

בֹּא וּרְאֵה כַּמָּה נְהָרוֹת הֵם
שְׁמֵשִׁימִים זֶה מִזֵּה, יֵשׁ נְהָר וַיֵּשׁ
נְהָר. יֵשׁ נְהָר מִהָאֹר שֶׁלְמַעְלָה,
שְׁנַקְרָא הַנְּהָר שֶׁל הַמַּיִם שֶׁל
הַתּוֹרָה, שְׁנַקְרָא בֵּה תּוֹרַת חֻכִּים
מְקוֹר חַיִּים, וַיֵּשׁ נְהָר שְׁנַקְרָא נְהָר
פְּלָגְיוֹ, שְׁכַמָּה פְּלָגִים עֲמָקִים

וּבְגִין דָּא מִנֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל
לְנִטְרָא גְרַמִּיָּה בַּפְּרִיָּה וּרְבִיָּה, הָדָא הוּא
דְּכִתְיִב (שם י"ז) וּמַעֲיַן הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל
מִמֶּנּוּ, טוֹב מִסְטָרָא דְדָם טָהוֹר, וְרַע מִסְטָרָא
דְדָם נְדוּת, דִּהְאִי בַר גְּרִים אַבּוּדָא דְתַרְיִן
עָלְמִין, הָדָא הוּא דְכִתְיִב (שם) כִּי בִּיּוֹם אֲכַלְךָ
מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, מוֹת בְּעָלְמָא דִּין, תָּמוּת
בְּעָלְמָא דְאַתִּי.

תקונא חמשין וארבע

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, אֶת הַשָּׁמַיִם עֵץ
הַחַיִּים, וְאֶת הָאָרֶץ כָּל עֵץ נִחְמָד
לַמְּרֹאָה, וְהָאָרֶץ הַיְתֵה תִהְיֶה וְכֵהוּ דָא עֵץ הַדַּעַת
טוֹב וְרַע, וְדָא רְזָא תִהְיֶה עֵמֶק רַע, בָּהוּ עֵמֶק
טוֹב, וְדָא עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, כִּי שֵׁם כָּלֵל
יְהו"ה שְׁפַת כָּל הָאָרֶץ (שם יא ט), וּמִהֶכָּא נִפְקַן כָּל
עֲרֻבוּכִיָּא דְטוֹב וְרַע, דְּאִיהוּ רְזָא דְצַדִּיק וְרַע
לוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ. (דף פ"א ע"א).

תקונא חמשין וחמש

בְּרֵאשִׁית בְּרָא בִּי"ת רֵא"ש, וְאִינוּן אַבָּא
וְאִמָּא, בְּרָא תְּרַגּוּם בְּרָא. אִיְהִי
עֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא, וְעָלְיָה אֲתָמַר (בְּרֵאשִׁית ב'
וְנִהְרָ יוֹצֵא מֵעֵדֶן, אִית עֵדֶן וְאִית עֵדֶן, הָדָא
הוּא דְכִתְיִב (תהלים לו ט) וַיִּחַל עֲדֵנִיף תִּשְׁקֶם,
עֲדֵנִיף וַדַּאי, דָּא עֵדֶן עֲלָאָה כְּתֹר עֲלָאָה, עֵדֶן
דְּלִתְתָּא דָא י', וְאִית עֵדֶן דְּלִתְתָּא וְדָא אִמָּא
עֲלָאָה דְּאִיְהִי ד', אִיְהִי עֵדֶן לְגַבֵּי נְהָר דְּלִתְתָּא
מִינָּה, הָדָא הוּא דְכִתְיִב וְנִהְרָ יוֹצֵא מֵעֵדֶן
לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן.

תָּא חֲזִי כַּמָּה נְהָרוֹת אִינוּן מְשַׁנְיִין דָּא מִן דָּא,
אִית נְהָר וְאִית נְהָר, אִית נְהָר מִנְהוּרָא
דְּלְעִילָא דְאֲתָקְרִי נְהָרָא דְמִיָּא דְאֹרִייתָא,
דְּאֲתָמַר בֵּה (משלי יג יד) תּוֹרַת חֻכִּים מְקוֹר חַיִּים,
וְאִית נְהָר דְּאֲתָקְרִי נְהָר פְּלָגְיוֹ, דְּכַמָּה פְּלָגִין

עמיקין תליין מניה, דאתמר בהון (שם כא) פלגי מים לב מלך וגומר, ואית נהר דאתקרי נחל קדומים, דאתמשך מעלאין, ומניה תליין שבעה נהרות, דאתמר בהון (תהלים צח ח) נהרות ימחאו כף יחד הרים ירננו, ואית נהר דאתקרי נהר דינור מסטרא דשמאלא, דאתמר ביה (דניאל ז י) נהר דינור נגיד ונפק מן וגומר, ונהר בכל אתר איהו ו', מסטרא דאבא ואימא אתקרי נחל קדומים, ומסטרא דעדן עלאה אתמר ביה (תהלים לו ט) ונחל עדניך תשקם.

ומסטרא דימינא אתקרי נהר פלגיו, ומסטרא דשמאלא אתקרי נהר דינור, ומניה תליין שתין ענפין דנורא דאתקריאו ששים גבורים, ואינון שתין פולסין דנורא דמחיוה למטטרוין, ומסטרא דימינא ושמאלא אתמר בכל נחלין דתליין מנייהו, נהרי נחלי דבש וחמאה, ונחל עדניך דא נהר דנפיק מעדן, דאתמר ביה (בראשית ב י) ונהר יוצא מעדן, והאי איהו עדן דעין לא ראתה אלהי"ם וכו' (ישעיה סד ג), סתים וגניז, דאיהו כתר עלאה, ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים (א דאיהו ד' אתון דשם בן ד'), אלין יהו"ה דאינון אבא ואימא ברא וברתא. תא חזי קרקפתא דא אל"ף, פגוונא דא ארבע סטרין דיליה בהון הוה יהו"ה הוא ושמיה חד, (דברים ד לה) אין עוד מלבדו

בלא פרוד ובלא שתוף פלל. ועוד ונהר דא ו', יוצא מעדן דא י', ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים דא ד', (אלין ארבע אתון). ועוד ונהר יוצא מעדן - זו האם העליונה, שהיא א' השניה, כמו שבאר והוה בעלי המשנה מה זה אל"ף? אלף בינה, ולאן נתמשך

תלויים ממנו, שנאמר בהם פלגי מים לב מלך וגומר, ויש נהר שנקרא נחל קדומים, שנמשך מהעליונים, וממנו תלויים שבעה נהרות, שנאמר בהם נהרות ימחאו כף יחד הרים ירננו, ויש נהר שנקרא נהר דינור מצד השמאל, שנאמר בו נהר דינור נגד ונפק מן וגומר, ונהר בכל מקום הוא ו'. מהצד של אב ואם נקרא נחל קדומים, ומצד של העדן העליון נאמר בו ונחל עדניך תשקם.

ומצד הימין נקרא נהר פלגיו, ומצד השמאל נקרא נהר דינור, וממנו תלויים ששים ענפים של אש שנקראו ששים גבורים, והם ששים מכות של אש שהכו את מטטרוין, ומצד הימין והשמאל נאמר בכל הנחלים שתלויים מהם, נהרי נחלי דבש וחמאה. ונחל עדניך, זה הנהר שיוצא מעדן, שנאמר בו ונהר יוצא מעדן, וזהו העדן שעין לא ראתה אלהי"ם וכו', סתים וגנוז, שהוא כתר עליון, ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים (א, שהוא ד' אותיות של שם בן ד'), אליו יהו"ה שהם האב והאם, הבן והבת. בא וראה, הקרקפת זו אל"ף כמו זה: (ציור למעלה), ארבעת הצדדים שלו בהן היה יהו"ה הוא ושמו אחד, אין עוד מלבדו, בלי פרוד ובלי שתוף פלל (ציור למעלה).

ועוד, ונהר - זה ו', יוצא מעדן - זה י', ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים - זה ד', (אלו ארבע האותיות). ועוד, ונהר יוצא מעדן - זו האם העליונה, שהיא א' השניה, כמו שבאר והוה בעלי המשנה מה זה אל"ף? אלף בינה, ולאן נתמשך

בגוף? ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים, אלו שתי זרועות ושתי שוקים. מי הגן שנשקה מפנו למטה? זו השכינה, ששני גנים הם, אחד למעלה ואחד למטה. זהו שכתוב היושבת בגנים, והרי פרשה.

ויש נהר למטה שהיא מטטרו"ן, שנפרד לארבעה צדדים, שהם מיכא"ל גבריאל"ל נוריא"ל רפא"ל, שם האחד פישון הוא הסבב את כל ארץ החוילה אשר שם הנהב, והנהב הוא לצפון, זהו שכתוב מצפון זהב יאתה, וסוד הדבר - הולף אל צפון, זה גבריאל"ל, ואחר כך הולף אל דרום, וזה גיחון ששם מיכא"ל, ההפך מלמעלה, שאמר עליו הכתוב הולף אל דרום בראשונה, ואחר כך סובב אל צפון, סובב לשיני צדדים שהם מזרח ומערב, שהם חדקל ופרת, ושם אוריא"ל רפא"ל.

פישון כנגד התורה שבעל פה, ומשם פישון - פי שונה הלכות. ג"יחון"ן - ג"יחון"ן חיות שנקראו חיות הקדש מהצד של אריה מצד הימין, מצד השמאל נחש, שנאמר בו כל הולף על גחון, להעניש בו את מי שעובר על התורה שנתנה מימין. פישון - שם שפיפון, להעניש את מי שעובר על התורה שבעל פה. חדקל - ח"ד ק"ל, זה חרף בלשוננו, ואחד מצד ימין, ק"ל מצד השמאל, ללמד שניהם, ח"ד בשנים וק"ל בשפתים, ומשום זה, פישון - פי שונה הלכות, גיחון - גיחון, אותו שנאמר בו ויקבר אתו בני, שם שרוי לצד ימין, פרת פולל את כלם, זה פרה ורביה, עליו

בגופא, ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים אליו תרין דרועין ותרין שוקין, מאן גן דאתשקייא מניה לתפא דא שכונתא, דתרין גנין אינון חד לעילא וחד לתפא, הדא הוא דכתיב (שיר ח יג) היושבת בגנים והיא אוקמוה.

ואית נהר לתפא דאיהו מטטרו"ן, דאתפרש לארבע סטרין דאינון מיכא"ל גבריאל"ל נוריא"ל רפא"ל, שם האחד פישון הוא הסבב את כל ארץ החוילה אשר שם הנהב (בראשית ב יא), וזהב איהו לצפון, הדא הוא דכתיב (איוב לו כב) מצפון זהב יאתה, ורזא דמלה הולף אל צפון דא גבריאל"ל, ולבתר הולף אל דרום (קהלת א י) ודא גיחון דתמן מיכא"ל, הפוכא מלעילא, דאמר קרא עליה הולף אל דרום בקדמיתא, ולבתר סובב אל צפון, סובב לתרין סטרין דאינון מזרח ומערב, דאינון חדקל ופרת, דתמן אוריא"ל רפא"ל.

פישון לקבל אורייתא דבעל פה, ומתמן פישון, פי שונה הלכות, ג"יחון"ן ג"יחון"ן חסד, ותמן חיוון דאתקריאו חיות הקדש מסטרא דאריה מסטרא דימינא, מסטרא דשמאלא נחש, דאתמר ביה (ויקרא יא מב) כל הולף על גחון, לאענשא ביה למאן דאעבר על אורייתא דאתיהיבת מימינא, פישון (דף פח ע"ב) תמן שפיפון, לאענשא למאן דאעבר על אורייתא דבעל פה, חדקל ח"ד ק"ל, דא חריפא בלישניה וחד מסטרא דימינא, ק"ל מסטרא דשמאלא, לאולפא תרוייהו, ח"ד בשנים, וק"ל בשפון, ובגין דא פישון פי שונה הלכות, גיחון גיחון ההוא דאתמר ביה (דברים לד ו) ויקבור אותו בגי, תמן שריא לסטרא דימינא, פרת פליל פלהו, האי

נֹאמַר אִם תִּשְׁכַּחוּ בֵּין שְׁפָתַיִם, אִם וְדַאי לְעִשׂוֹת שֵׁם פְּרִיָה וְרִבְיָה. וּבִאֲלֵהָ הָאֲרַבְעָה נִכְנְסוּ לְפִרְדָּס הָאֲרַבְעָה הַלְלוּ. אֵלּוּ שְׁנִכְנְסוּ עִם קְלָפוֹת, אֶחָד הִצִּיץ וּמַת, אֶחָד הִצִּיץ וּנְפָגַע, וְאֶחָד יָצָא לְשִׁמּוֹד (יָצָא לְתַרְבוֹת רַעָה), הַרְבִּיעִי שְׁנִכְנַס לְמַח הָאֲגוּז, נִכְנַס בְּשָׁלוֹם וְיָצָא בְּשָׁלוֹם. זֶה שְׁנֹאמַר בּוֹ הִצִּיץ וּנְפָגַע, נִכְנַס בְּעֵנַג וְלֹא נִכְנַס בּוֹ כְּרֵאוּי, הַתְּהַפֵּף לוֹ לְנֶגַע, וְזֶה נִהַר שִׁיּוּצָא מֵעֵדֶן, שֶׁהוּא סִימֵן עֲנִי"ג, עֵדֶן נִהַר גִּזְן, כִּפֵּן אֲסוּר וְהִתֵּר, טְמֵאָה וְטִהָרָה, כְּשֶׁר וּפְסוּל.

וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִי"ם אֶת הָאָדָם וַיְנַיִיחֵהוּ בְּגֵן עֵדֶן לְעִבְדָה וּלְשִׁמְרָה. בֹּא וְרֵא, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַד אֶת הָאָדָם תּוֹרָה, זֶהוּ שְׁפָתוֹב אֵז רֵאָה וַיִּסְפְּרָה הַכִּינָה וְגַם חֲקָרָה וַיֹּאמֶר לְאָדָם, וְזֶהוּ וַיְנַיִיחֵהוּ בְּגֵן עֵדֶן, זֶה הֵגֵן שֶׁל הַתּוֹרָה, לְעִבְדָה - בְּמִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא זְכוּר, הַזְכָּר, וּלְשִׁמְרָה - בְּמִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, שֶׁהוּא שְׁמוֹר, הַנִּקְבָה. אֶת הָאָדָם, שֶׁהִיָה כְּדִיּוֹקָן שֶׁל הַתּוֹרָה, שְׁאֵ"ת לְרַבּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה לְאָדָם מֵאֵד ת', שֶׁנִּתְּנָה מִמֵּיָן וּמִשְׁמָאל, שֶׁשֵּׁם מִצְוֹת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, מִצְוֹת שֶׁל עֲשֵׂה מִמֵּיָן כְּנֶגֶד ו"ה זְכָר"י, וְזֶה זְכוּרֹנוֹת, מִצְוֹת שֶׁל לֹא תַעֲשֶׂה מִשְׁמָאל כְּנֶגֶד י"ה שְׁמ"י, הַעֲמוּד הָאֲמִצְעִי כּוֹלֵל שְׁנֵיהֶם, יְהוָה שְׁמוֹ, וְהוּא קוֹל הַשׁוֹפָר מִצַּד הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁהִיא שׁוֹפֵר. הַתְּקִיעָה הִיא מִצַּד הַיָּמִין, וּשְׁבָרִים מִצַּד הַשְּׂמָאל, הַשְּׁלִשְׁלִ"ת שֶׁהִיא תְּרוּעָה מִצַּד שֶׁל שְׁנֵיהֶם.

בְּרֵאשִׁית, (בְּרֵא שִׁ"ת), בְּרֵא אֱלֹהִי"ם. הָאֱלֹהִי"ם הֵנָּה הִיא הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, שְׁרוּכְכַת וְעוֹלָה

פְּרִיָה וְרִבְיָה, עֲלִיָה אֲתָמַר (תְּהִלִּים סח יד) אִם תִּשְׁכַּחוּ בֵּין שְׁפָתַיִם, אִם וְדַאי לְמַעֲבַד תַּמָּן פְּרִיָה וְרִבְיָה.

וּבִאֲלֵין אֲרַבְעָה עֲאֵלוּ לְפִרְדָּס אֲלִין אֲרַבְעָה, אֲלִין דְּעֵאלוּ בְּקְלִיפִין חַד הִצִּיץ וּמַת, חַד הִצִּיץ וּנְפָגַע, וְחַד אֲשַׁתְּמַד (נ"א נֶפֶק לְתַרְבוֹת רַעָה), רְבִיעָא דְּעֵאל בְּמוֹחָא דְּאֲגוּזָא עֵאל בְּשָׁלֵם וּנְפָק בְּשָׁלֵם, הֵאִי דֵאֲתָמַר בֵּיה הִצִּיץ וּנְפָגַע, עֵאל בְּעֵנַג וְלֹא עֵאל בֵּיה פְּדָקָא יָאוֹת, אֲתַהֲפֵף לִיה לְנֶגַע, וְדֵא נִהַר דִּיּוּצָא מֵעֵדֶן, דֵּאִיהוּ סִימֵן עֲנִי"ג עֵדֶן נִהַר גִּזְן, הִכָּא אֲסוּר וְהִתֵּר טוּמְאָה וְטִהָרָה כְּשֶׁר וּפְסוּל.

וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִי"ם אֶת הָאָדָם וַיְנַיִיחֵהוּ בְּגֵן עֵדֶן לְעִבְדָה וּלְשִׁמְרָה (בְּרֵאשִׁית ב טו), תָּא חֲזִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹלִיף לְאָדָם אוֹרִייתָא, הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב (אִיּוֹב כח כז) אֵז רֵאָה וַיִּסְפְּרָה הַכִּינָה וְגַם חֲקָרָה וַיֹּאמֶר לְאָדָם, וְדֵא אִיהוּ וַיְנַיִיחֵהוּ בְּגֵן עֵדֶן, דֵּא גֵן דְּאוֹרִייתָא, לְעִבְדָה בְּפִקּוּדֵין דְּאוֹרִייתָא דַעֲשֵׂה דֵאִיהוּ זְכוּר דְּכַר, וּלְשִׁמְרָה בְּפִקּוּדֵין דְּלֹא תַעֲשֵׂה דֵאִיהוּ שְׁמוֹר נּוֹקְבָא, אֶת הָאָדָם דִּהוּה בְּדִיּוֹקָנָא דְּאוֹרִייתָא, דְּאֵ"ת לְרַבּוֹת אוֹרִייתָא דֵאֲתִיְהִיבַת לְאָדָם מֵאֵד וְעַד ת', דֵאֲתִיְהִיבַת מִימֵינָא וּמִשְׁמָאלָא, דְּתַמָּן פִּקּוּדֵין דַעֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֵׂה, פִּקּוּדֵין דַעֲשֵׂה מִימֵינָא לְקַבֵּל ו"ה זְכָר"י וְדֵא זְכוּרֹנוֹת, פִּקּוּדֵין דְּלֹא תַעֲשֵׂה מִשְׁמָאלָא לְקַבֵּל י"ה שְׁמ"י, עֲמוּדָא דְּאֲמִצְעִיתָא פְּלִיל תְּרוּיָהוּ יְהוָה שְׁמִיָה, וְאִיהוּ קוֹל הַשׁוֹפָר מִסְּטְרָא דְּאִימָא עֲלָאָה דֵאִיהוּ שׁוֹפֵר, תְּקִיעָה אִיהוּ מִסְּטְרָא דִּימֵינָא, וּשְׁבָרִים מִסְּטְרָא דְּשְׁמָאלָא, שְׁלִשְׁלִ"ת דֵּאִיהוּ תְּרוּעָה מִסְּטְרָא דְּתְרוּיָהוּ.

בְּרֵאשִׁית (בְּרֵא שִׁ"ת) בְּרֵא אֱלֹהִי"ם, הֵאִי

אלהי"ם אִיהוּ אִימָא עֲלָאָה, דְּרִכִּיבַת וּסְלִיקַת בְּתְרוּעָה (דֵּאִיהוּ

בתרועעה [שהיא ראש השנה, והו' שקתוב עלה
אלהי"ם בתרועה], שְנַאֲמַר בּוֹ לֹא הִבִּיט
אֲוֹן בִּיעֶקֶב וְלֹא רָאָה עֲמַל
בְּיִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ עִמּוֹ
וּתְרוּעַת מְלֶךְ בּוֹ, הָרִי לָךְ שְׁתְרוּעָה
הִיא בִיעֶקֶב, וְנֹאמַר בּוֹ עֲלֵה
אֱלֹהִים בְּתְרוּעָה, יְהו"ה בְּקוֹל
שׁוֹפֵר עוֹלָה. תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפֵר
זוֹ תִקְיעָה, וְזֶה הַחֲדָשׁ שְׁמַתְפָּסָה
הַלְבָנָה. הַמְלָכוֹת מִצַּד הַמְלָכוֹת,
שֶׁהוּא זֶה שָׁמַי, שְׁשֵׁם הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא נוֹדַע לְמֶלֶךְ עַל כָּל
הָאָרֶץ, וּבָהּ הוּא הַמְלֶךְ הַקְדוּשׁ,
הַמְלֶךְ הַמְשַׁפֵּט מִצַּד הַשְּׂמָאל,
מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים, וְזֶה
הַלֵּב לְשִׂמְאֵל הַמְלָכוֹת. זְכוֹרוֹנוֹת,
זְכוֹר לְזָכֹר, וְזֶה הַמַּח לְיָמִין, וְשֵׁם
זְכוֹרוֹנוֹת. שׁוֹפְרוֹת זֶה קִנְיָה שֶׁהוּא
שׁוֹפֵר, וּמִשָּׁם יוֹצֵא קוֹל הַשׁוֹפֵר,
שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וְהוּא
יְהו"ה, בְּמַח בְּלֵב וּבַגּוֹף.

וּפְרֻשָׁה בְּעֲלֵי הַמְשָׁנָה, שְׁאִין
פּוֹחֲתִין בּוֹ מַעֲשֶׂה מְלָכוֹת
וּמַעֲשֶׂה זְכוֹרוֹנוֹת וּמַעֲשֶׂה
שׁוֹפְרוֹת, זֶה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א
(י"ד ה"י וּא"ו ה"י). מְלָכוֹת - וְתִמְלֹךְ
אִתָּהּ הוּא יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ,
זְכוֹרוֹנוֹת - אִתָּהּ זֹכֹר, זְכָרְנוּ
לְחַיִּים, שׁוֹפְרוֹת - תִּקְעוּ בְּשׁוֹפֵר
גְדוֹל.

וְעוֹד, תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפֵר בְּכֶסֶה
לְיוֹם חַגְנוּ, מַה זֶה בְּכֶסֶה? זוֹ
שְׂכִינָה תַחְתּוֹנָה, וּבָהּ פְתַבְנוּ
לְחַיִּים, שֶׁהִיא כְּתִיבָה מִצַּד הַיָּמִין
וּמִצַּד הַשְּׂמָאל, וּמִשׁוּם שְׁנֹאֲחֹז
בוֹ, הַזְכִּיר פְּעָמִים כְּתִיבָה (שֶׁהִיא יָד
עַליוֹנָה יָד תַּחְתּוֹנָה) (הָאִם הַתַּחְתּוֹנָה הִיא מִצַּד
הַשְּׂמָאל). בְּכֶסֶה, בְּאוֹתוֹ שְׁנֹאֲמַר בּוֹ
בְּמַכְסֵה מִמֶּךָ אֵל תַּחְקוּר, פְתַבְנוּ
לְחַיִּים הוּא בְּפִתּוּב הַזֶּה, וְהַלְחוֹת
מַעֲשֶׂה אֱלֹהִים הֵמָּה וְהַמְכַתֵּב
מְכַתֵּב אֱלֹהִים הוּא חֲרוֹת עַל
הַלְחַת, מַה זֶה חֲרוֹת? זוֹ ה',
שְׁנֹאֲמַר בָּהּ וּקְרֵאתֶם דְרוֹר בְּאָרֶץ,

לֹא שֶׁנֶּה הָרָא הוּא דְכְתִיב (תְהִלִּים מִד ו) עֲלֵה אֱלֹהִים
בְּתְרוּעָה), דְאִתְמַר בֵּיהּ (בַּמְדַּבֵּר כַּג כֵּא) לֹא הִבִּיט אֲוֹן
בִּיעֶקֶב וְלֹא רָאָה עֲמַל בְּיִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ
עִמּוֹ וּתְרוּעַת מְלֶךְ בּוֹ, הָרִי לָךְ דְתְרוּעָה אִיהִי
בִיעֶקֶב, וְאִתְמַר בֵּיהּ עֲלֵה אֱלֹהִים בְּתְרוּעָה,
יְהו"ה בְּקוֹל שׁוֹפֵר סְלִיק. תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ
שׁוֹפֵר (תְהִלִּים פֵּא ד) דָּא תִקְיעָה, וְדָא יִרְחֵא
דְסִיְהָרָא אֲתַפְסִיָּא, מְלָכוֹת מְסֻטְרָא דְמְלָכוֹת
דְאִיהוּ זֶה שָׁמַי (שְׁמוֹת ג טו), דְתַמְזֵן קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ
הוּא אֲשֶׁתְמוּדַע לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, וּבָהּ אִיהוּ
הַמְלֶךְ הַקְדוּשׁ הַמְלֶךְ הַמְשַׁפֵּט מְסֻטְרָא
דְשְׂמָאלָא, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים, וְדָא
לְבָא לְשְׂמָאלָא מְלָכוֹת, זְכוֹרוֹנוֹת זְכוֹר לְזָכֹר
וְדָא מוֹחָא לְיָמִינָא וְתַמְזֵן זְכוֹרוֹנוֹת, שׁוֹפְרוֹת דָּא
קִנְיָה דְאִיהוּ שׁוֹפֵר, וּמִתַּמְזֵן נְפִיק קוֹל הַשׁוֹפֵר
דְאִיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, וְאִיהוּ יְהו"ה,
בְּמוֹחָא בְּלְבָא בְּגוֹפָא.

וְאוּקְמוּהוּ מְאָרִי מְתַנִּיתִין, דְלִית פּוֹחֲתִין בֵּיהּ
מַעֲשֶׂה מְלָכוֹת וּמַעֲשֶׂה זְכוֹרוֹנוֹת
וּמַעֲשֶׂה שׁוֹפְרוֹת, דָּא יו"ד ה"א וּא"ו ה"א
(ג"א יו"ד ה"י וּא"ו ה"י), מְלָכוֹת וְתִמְלֹךְ אִתָּהּ הוּא
יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ, זְכוֹרוֹנוֹת אִתָּהּ זֹכֹר זְכָרְנוּ
לְחַיִּים, שׁוֹפְרוֹת תִּקְעוּ בְּשׁוֹפֵר גְדוֹל.

וְעוֹד תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפֵר בְּכֶסֶה לְיוֹם חַגְנוּ,
מְאִי בְכֶסֶה דָּא שְׂכִינָתָא תַתָּאָה, וּבָהּ
פְתַבְנוּ לְחַיִּים, דְאִיהִי כְּתִיבָה מְסֻטְרָא דִימִינָא
וּמְסֻטְרָא דְשְׂמָאלָא, וּבְגִין דְאִתְאַחַד בֵּיהּ
אֲדַפִּיר תְּרִין זְמַנִּין כְּתִיבָה (ג"א דְאִיהוּ יָד עַלָּהּ יָד
תַתָּאָה), (ג"א אֲמָא תַתָּאָה מְסֻטְרָא דְשְׂמָאלָא אִיהִי) בְּכֶסֶה
בְּהוּא דְאִתְמַר בֵּיהּ בְּמַכּוּסָה מִמֶּךָ אֵל תַּחְקוּר,
פְתַבְנוּ לְחַיִּים אִיהוּ בְּקֵרָא דָּא (שְׁמוֹת לֵב) וְהַלְחוֹת
מַעֲשֶׂה אֱלֹהִים הֵמָּה וְהַמְכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִים
הוּא חֲרוֹת עַל הַלְחַת (שְׁמוֹת לֵב טו), מְאִי חֲרוֹת דָּא

דרור היא חרות, ו"הלחת" הם ו"ה, הבן והבת, והם מעשה אלהים, שהיא האם העליונה, המעשה הוא בשתי ידים ששם עשה, ומכתב אלהים בשתי ידים ששם כתיבה, והיא חרות על הלחת, יד פותכת ויד חותמת, והיא יד הגדולה אחת שנאמר בה וירא ישראל את ה' הגדלה, והשנית יד החזקה, זהו שכתוב וביד חזקה וכו', וסוד הדבר - יהו"ה אלהינו, יהו"ה י"ד הגדולה. כוז"ו במוכס"ז כוז"ו. י"ד החזקה, והם, יד עליונה מצד הימין, יד תחתונה מצד שמאל, והכל כ"ח פרקים, שנאמר בהם ועתה יגדל נא פח אדני, וזה פח מעשיו הגיד לעמו, פח מעשה בראשית.

ועוד, יש י"ד שנקראת יד רמה, וזה יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ויש יד שניה לקבלה, וזו אהי"ה אל"ף ה"א יו"ד ה"א, וזה כ"ח. בזמן שחטאו ישראל, הסתלק הפח הזה מהם, ונאמר בהם וילכו בלא כח לפני רודף.

ובמלאכים כתיבאל"ל הממנה על הפתיכה, חתמיאל"ל על החתימה. כתיבאל"ל כת"ב אל"י, אל"י הוא א"ם בחשבון, זה אלי ואנוהו, כתב - כ' פתח, ת' תורה, ב' ברכה, והכל האם העליונה, היא כתר בראש כל צדיק, והיא תורת יהו"ה תמימה, והיא ברפת יהו"ה היא תעשיר. חתמיאל"ל מצד החכמה, ושניהם חיים. חכמה, שכתוב החכמה תחיה בעליה, האם העליונה עץ החיים היא למחזיקים בה, ושניהם לימין ולשמאל.

ה', דאתמר בה (ויקרא כה') וקראתם דרור בארץ, דרור איהי חרות, ו"הלחוח"ת אינון ו"ה ברא וברתא, ואינון מעשה אלהים דאיהי אימא עלאה, מעשה איהו בתרין ידין דתמן עשה, ומכתב אלהים בתרין ידין (דף פט ע"א) דתמן כתיבה, ואיהי חרות על הלחת, יד פותכת ויד חותמת, ואיהי חד יד הגדולה דאתמר בה (שמות יד לא) וירא ישראל את ה' הגדולה, ותניינא יד החזקה הדא הוא דכתיב (דברים ד לד) וביד חזקה וכו', ורזא דמלה יהו"ה אלהינו יהו"ה י"ד הגדולה. כוז"ו במוכס"ז כוז"ו י"ד החזקה, ואינון, יד עלאה מסטרא דימינא, יד תתאה מסטרא דשמאלא, וכלא כ"ח פרקין, דאתמר בהון (במדבר יד יז) ועתה יגדל נא פח אדני, ודא פח מעשיו הגיד לעמו (תהלים קיא ו), פח מעשה בראשית.

ועוד אית י"ד דאתקרי יד רמה, ודא יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ואית יד תניינא לקבלה ודא אהי"ה אל"ף ה"א יו"ד ה"א, ודא כ"ח, בזמנא דחאבו ישראל אסתלק האי פח מנייהו ואתמר בהון (איכה א ו) וילכו בלא כח לפני רודף.

ובמלאכים כתביאל ממנא על הפתיכה, חתמיאל על החתימה, כתביאל כת"ב אל"י, אל"י איהו א"ם בחושבון, זה אלי ואנוהו (שמות טו ב), כתב כ' פתח ת' תורה ב' ברכה, וכלא אימא עלאה, איהי פתח בראש כל צדיק, ואיהי תורת יהו"ה תמימה (תהלים יט ח), ואיהי ברפת יהו"ה היא תעשיר (משלי י כב), חתמיאל מסטרא דחכמה, ותרוייהו חיים, חכמה דכתיב (קהלת ז

(ב) החכמה תחיה בעליה, אימא עלאה עץ חיים היא למחזיקים בה (משלי ג יח), ותרוייהו לימינא ושמאלא.

שֶׁרֶשׁ אֲצַבְעוֹת מְתִיחְדִין בְּקוֹלְמוֹס לְפִתִּיבָה, בְּקוֹלְמוֹס לְפִתִּיבָה, וְעַלֵּיהֶם אָמַר בֶּן זֹמָא, אֵין בֵּין מַיִם הָעֲלִיּוֹנִים לְמַיִם הַתַּחְתּוֹנִים אֵלָא כְּשֶׁלֶשׁ אֲצַבְעוֹת, וּשְׁנֵי אֲצַבְעוֹת הֵם שְׁסוּמְכִים אוֹתָם, וְהֵם כְּשֶׁנִּי לְבוּשִׁים שְׁפְרוּסִים זֶה אֶצֶל זֶה, רְזִיא רְזִיא"ל הוּא אוּרִיא"ל, וְעַלּוּ נֶאֱמַר וְזֶה זְכַר"י, עַם ו"ה - מֵאֲתָתִים אֲרַבְעִים וּשְׁמוֹנֶה, וְזֶה רְזִיא"ל, שְׁמֵי עַם י"ה - שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחֲמֵשׁ. שְׁמוּעָא"ל מִשְׁטֵרוּן יְהוּא"ל רֵאשִׁי תְבוֹת שְׁמֵי. חֲסֵדִיא"ל מִצַּד הַחֲסֵד, גְּבַרִיא"ל מִצַּד הַגְּבוּרָה, אוּרִיא"ל מִצַּד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, בְּכָל צַד אֵלֵי הוּא מִצַּד הָאֵם, וְהֵם אֵל"י, א' כְּתָר, י' חֲכֻמָּה, ה' הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, שְׁהִיא מְגַדֵּל עוֹ שֵׁם יְהו"ה.

וְעוֹד אָמַר אוֹתוֹ זְקֵן: רַבִּי רַבִּי, וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִי"ם הוּא, שְׁתֵּי יָדַיִם כּוֹתְבוֹת מִיָּמִין וּמִשְׁמָאל, אֲבָל חֲרוֹת עַל הַלְחָת, הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, (בֶּן י"ה הוּא וְדֹא"י). כְּמָה מְלֹאכִים סוֹפְרִים יֵשׁ לְמַעֲלָה שְׁפּוֹתָבִים אֶת זְכִיּוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכְמָה מְלֹאכִים שְׁחוֹתֵם הַמְּלַךְ בִּידֵיהֶם שְׁחוֹתָמִים אֶת זְכִיּוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכְמָה מְלֹאכִים שְׁשׁוֹקְלִים קָלוֹת וְחֲמוּרוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, זֶהוּ שְׁכָתוּב אֵינָה סוֹפֵר אֵינָה שׁוֹקֵל, וְכִשְׁהוּא חוֹתֵם בְּטַבְעַת הַמְּלַךְ שְׁהוּא ו' (י"ב), אֵין לְהַשִּׁיב. חוֹתֵם הוּא ו', חוֹתֵם אָמַת, יָד כּוֹתֵב וְיָד חוֹתֵם. ה' תַּחְתּוֹנָה כּוֹתֵב, ה' עֲלִיּוֹנָה חוֹתֵמָת, שְׁהֵם ה' אֲצַבְעוֹת שֶׁל יָד יָמִין וְה' אֲצַבְעוֹת שֶׁל יָד שְׁמָאל. ה' תַּחְתּוֹנָה כּוֹתֵב בְּאוֹת ו', שְׁהוּא קוֹלְמוֹס, קְנָה שֶׁל וְרוּע, ה' הָעֲלִיּוֹנָה חוֹתֵמָת בְּאוֹת י', שְׁהוּא כַּף הַיָּד.

ש"ם הַדּוּר"ש הוּא צְדִיק, עֲלִיו נֶאֱמַר יְהו"ה אֱלֹהִי"ם נִתַּן לִי לְשׁוֹן

תִּלְתָּ אֲצַבְעֵין מְתִיחְדִין בְּקוֹלְמוֹס לְפִתִּיבָה, וְעַלֵּיהֶו אָמַר בֶּן זֹמָא, אֵין בֵּין מַיִם הָעֲלִיּוֹנִים לְמַיִם הַתַּחְתּוֹנִים, אֵלָא כְּשֶׁלֶשׁ אֲצַבְעוֹת, וְתֵרִין אֲצַבְעָאן אֵינּוּן דְּסַמְכִין לוֹן, וְאֵינּוּן כְּתָרִי גְלִימֵי דְסַחֲיפֵי אֶהְדְּדִי, רְזִיא"ל אֵינּוּן אוּרִיא"ל, וְעַלֵּיה אֶתְמַר (שְׁמוֹת ג טו) וְזֶה זְכַר"י עַם ו"ה רַמ"ח, וְדֹא רְזִיא"ל, שְׁמֵי עַם י"ה שְׁס"ה שְׁמוּעָא"ל מִשְׁטֵרוּן יְהוּא"ל רֵאשִׁי תִיבִין שְׁמֵי, חֲסֵדִיא"ל מִשְׁטֵרָא דְחֲסֵד, גְּבַרִיא"ל מִשְׁטֵרָא דְגְבוּרָה, אוּרִיא"ל מִשְׁטֵרָא דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, בְּכָל סְטֵרָא אֵלֵי אֵינּוּן מִשְׁטֵרָא דָאֵם, וְאֵינּוּן אֵל"י א' כְּתָר י' חֲכֻמָּה ה' אֵימָא עֲלָאָה, דְאֵינּוּן מְגַדֵּל עוֹז שֵׁם יְהו"ה (מְשַׁלֵּי יח י').

וְעוֹד אָמַר הַהוּא סְבָא רַבִּי רַבִּי, וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִי"ם הוּא (שְׁמוֹת לב טז), תֵּרִין יָדִין כּוֹתְבוֹת מִיָּמִינָא וּמִשְׁמָאלָא, אֲבָל חֲרוֹת עַל הַלּוּחוֹת עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, (נ"א בֶּן י"ה אֵינּוּן וְדֹא"י). כְּמָה מְלֹאכְיָא סְפָרִיא אֵינּוּן לְעִילָא דְכְתָבִין זְכוּוֹן דְיִשְׂרָאֵל, וְכְמָה מְלֹאכְיָא דְחוֹתְמָא דְמְלָכָא בִּידֵיהוֹן דְחֲתָמִין זְכוּוֹן דְיִשְׂרָאֵל, וְכְמָה מְלֹאכְיָא אֵינּוּן שְׁקָלִין קָלִין וְחֲמוּרִין דְאוּרִייתָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (ישעיה לג יח) אֵינָה סוֹפֵר אֵינָה שׁוֹקֵל, וְכַד אֵינּוּן חֲתִים בְּטַבְעַת הַמְּלַךְ דְאֵינּוּן ו' (נ"א י') אֵין לְהַשִּׁיב, חוֹתֵם אֵינּוּן ו' חוֹתֵם אָמַת, יָד כּוֹתֵב וְיָד חוֹתֵם ה' תַּתָּאָה כּוֹתֵב ה' עֲלָאָה חוֹתֵם, דְאֵינּוּן ה' אֲצַבְעָאן דִּידִי יְמִינָא וְה' אֲצַבְעָאן דִּידִי שְׁמָאלָא, ה' תַּתָּאָה כּוֹתֵב בְּאוֹת ו' דְאֵינּוּן קוֹלְמוֹס, קְנָה דְרוּעָא ה' עֲלָאָה חוֹתֵם בְּאוֹת י' דְאֵינּוּן כַּף הַיָּד.

ש"ם הַדּוּר"ש אֵינּוּן צְדִיק, עֲלֵיה אֶתְמַר (ישעיה נד) יְהו"ה אֱלֹהִי"ם נִתַּן לִי לְשׁוֹן לְמוּדִים,

למודים, וזה (ד) יו"ד זעירה, לדעת לענות את יעף דבר, הם ה"ה שבהם, ועוף יעופף על הארץ, ונקדה של שם הכותב, והמכתב מכתב אלהי"ם הוא זה יהוה, ש"ם הדור"ש, יהו"ה אלהי"ם נתן לי לשון למודים לדעת לענות את יעף דבר, וזה יהוה, ידיעת הקדוש ברוך הוא עם שכינתו, בנקדה הזו יתהלל המתהלל השכל וידוע, וזה יהוה.

וְדָא (ו) יו"ד זעירא, לדעת לענות את יעף דבר (שס), אינון ה"ה, דבהון ועוף יעופף על הארץ (בראשית א כ), ונקודה דשם הכותב, והמכתב מכתב אלהי"ם הוא דא יהוה, ש"ם הדור"ש, יהו"ה אלהי"ם נתן לי לשון למודים, לדעת לענות את יעף דבר ודא יהוה, ידיעת קודשא ברוך הוא בשכינתיה, בהאי נקודה יתהלל המתהלל השכל וידוע (ירמיה ט כג), ודא יהוה.

כל הנקודות הללו צריך לנקד אותם מפסוקי התורה, כמו שהם כתובים בדרך אמת, וכל הוי"ה יש לה משמש שרוב עליה, והיא המרפכה שלו, ואותה הוי"ה יש לה מנהיג ששולט עליה, כמו זכר על נקבה, ואין רשות לנקבה או לשליחה לעשות דבר בלי רשות בעלה, שכל מי שמקבל, היא הנקבה, מהמקום שהיא מקבלת, וסוד הדבר - פי גבוה מעל גבוה שומר, וכגון זה השליח למעלה מטטרו"ן, וכמה ממנים שפתח ידיו שהם שליחי השכינה, והשכינה, היא נקבה, אין לה רשות ללכת לשום מקום בלי רשות בעלה, וסוד הדבר - ויקחו לי תרומה. אם אתם רוצים שתשרה שכינתי ביניכם - ויקחו לי, קחו ממני רשות בראשונה להתגלות.

כל אליו נקודין צריך לנקדא לון מקראין דאורייתא, כמה דאינון פתיבין בארץ קשוט, וכל הוי"ה אית לה משמשא דרכיב עליה, ואיהי מרפכה ליה, וההיא הוי"ה אית לה מנהיגא דשליט עליה, כגון דכורא על נוקבא, ולית רשו לנוקבא ולא לשליחה דילה למעבר מדעם בלא רשות בעלה, דכל מאן דמקבל (דף פט ע"ב) איהי נוקבא, מאתר דאיהו מקבל, ורזא דמלה (קהלת ז) פי גבוה מעל גבוה שומר, וכגוונא דא שליחא לעילא מטטרו"ן, וכמה ממנן דתחות ידיה דאינון שליחן דשכינתא, ושכינתא איהי נוקבא, לית לה רשו לאזלא לשום אתר בלא רשו בעלה, ורזא דמלה ויקחו לי תרומה (שמות כה ב), אם אתון בעיתון דשריא שכנתי ביניכון, ויקחו לי נסיבו מני רשו בקדמיתא לאתגללא.

תקונא חמשיין ושפתא

תקון חמשים וששה

בראשית ברא אלהי"ם, אלהי"ם הרי פשוהו שם יראה, פחד מצד האות ה' (ה"ה), שהיא לשמאל, שאף על גב שהאות י היא רחמים, במקום ששולטת ה' עליה היא נקראת נקבה, כמו זה ה"י, וסוד זה התגלה (בי"ה ה"א וא"ו ה"א) יו"ד ה"י וא"ו ה"י (בי"ד ה"א

בראשית ברא אלהי"ם, אלהי"ם הא אוקמוה תמן דחילו מסטרא דאת ה' (נ"א ה"י), דאיהי לשמאלא, דאף על גב דאת י איהו רחמי, באתר דשלטא ה' עלה נוקבא אתקריאת, כגוונא דא ה"י, ורזא דא אתגלייא (בי"ה ה"א וא"ו ה"א) יו"ד ה"י וא"ו ה"י (ס"א ביו"ד ה"א וא"ו ה"א) דלית בריה בלא דבר ונוקבא,

וא"ו ה"א), שאין בריה בלי זכר ונקבה, ששני שפתים הם בבן ובבת, האב והאם, אחד נותן טפה זכר ואחד נקבה, וכששולט הזכר על הנקבה הוא זכר, וכששולטת הנקבה על הזכר היא נקבה, והרי פרושהו בסוד של אשה פי תזריע וילדה זכר.

וסוד עליון כאן, לפעמים נזרקו שתי טפות, לפעמים שלש, לפעמים ארבע, לפעמים ה', לפעמים ו', לפעמים ז', וזה הסוד שעלו למטה שנים וירדו שבעה, שתי טפות הן לפעמים צר"י ולפעמים שב"א, שלש לפעמים הן סגו"ל ולפעמים שור"ק, לפעמים שבע כמו זה ז' מן זרע, ושלוש טפות צריכות שמירה מן כב"ד טחו"ל מר"ה, שנאמר בהם ויצו יהו"ה אלהי"ם על האדם, ופרושהו, אין צו אלא עבודה זרה, וזה הכבד, שנאמר בו כל הכועס כאלו עובד עבודה זרה, ומשום זה לא צריך להריק טפות אלא באהבה, ולא בכעס ובקטטה, וכשזורק אדם שלש טפות באהבה, נקראו סגולת"א, וסוד הדבר - זרק"א מק"ף שופר הולך סגולת"א.

על האדם, זו שפיכות דמים, זהו שפתיב באדם דמו ישפך, זו התעוררות של הטפה של הנקבה שהיא מלחה אדמה, ואם היא סגו"ל, נקדה למטה היא נקבה, נקדה שלמעלה היא זכר, וכשזורק אותה במר"ה, שהיא גיהנם, הורגת (אותה).

לאמר, זה גלוי עריות, וזה טחו"ל, מי שזורק באשתו בעצב ובקטטה, התגלגלה בו ערוה, ולכן ערות אביד וערות אמך לא תגלה. טחול היא לילית, מרה שחרה, ערות הכל (של הכלה).

אמר רבי אלעזר: אבא, השעור

דתרין שותפין אינון בכרא ובכרא, אבא ואימא, חד זיהיב טפה דכורא וחד נוקבא, וכד שליט דכורא על נוקבא איהו דכר, וכד שליט נוקבא על דכורא איהו נוקבא, והא אוקמוהו ברזא דאשה פי תזריע וילדה זכר (ויקרא יב ב).

ורזא עלאה הכא, לזמנין אזדריקו תרין טפין, לזמנין תלת, לזמנין ארבע, לזמנין ה',

לזמנין ו', לזמנין ז', ודא רזא דסליקו למטה תרין ונחתו שבעה, תרין טפין אינון לזמנין

צר"י ולזמנין שב"א, תלת לזמנין אינון סגו"ל ולזמנין שור"ק, לזמנין שבע כגוונא דא ז'

מן זרע, ותלת טפין צריכין נטירו מן כב"ד

טחו"ל מר"ה, דאתמר בהון (בראשית ב טז) ויצו

יהו"ה אלהי"ם על האדם, ואוקמוהו לית צו

אלא עבודה זרה, ודא כבד, דאתמר בה כל

הכועס כאלו עובד עבודה זרה, ובגין דא לא

צריך לארקא טפין אלא ברחימו, ולא בכעסא

ובקטטה, וכד זריק בר נש אלין תלת טפין

ברחימו אתקריאו סגולת"א, ורזא דמלה

זרק"א מק"ף שופר הולך סגולת"א.

על האדם דא שפיכות דמים, הדא הוא

דכתיב (שם ט ו) באדם דמו ישפך, דא

אתערוותא דטפה דנוקבא דאיהי מליחה

סומקא, ואי איהי סגו"ל נקודה לתתא איהי

נוקבא, נקודה דלעילא דכר, וכד זריק לה במר"ה דאיהי גיהנם קטילת (לה).

לאמר (בראשית ב טז) דא גלוי עריות, ודא טחו"ל, מאן דזריק טפה פאתתיה בעציבו

ובקטטה, אתגליאת ביה ערייתא, ובגין דא

ערות אביד וערות אמך לא תגלה (ויקרא יח

ט). איהי טחול לילית, מרה אוכמא ערוה דכלא

(ג"א דכלה).

אמר רבי אלעזר, אבא, שעורא דעריות אינון

של עריות הם במקום ידוע או לא? אמר לו: בני, יהו"ה הוא י' אב, ה' אם, ו' בן, ה' בת, ה"ה הם אשה ובתה, כלה וחתונה, כפי ענפי האילן כן נקראו. ענפי האילן נפרדים למעלה באילן, כמו שבארנוהו ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה, ועליהם נאמר ולא יגלה פנף אביו, והם מתיוחדים למטה.

כמו לולב, שהוא אגדה אחת למטה בכל אלו הפינים של הדס וערבה, שהם שלשה הדסים ושתי ערבות, והוא בפרוד למעלה, שהענפים נפרדים לימין ולשמאל, ומשום זה, נפרצו עליו - פסול, נפרדו עליו - פשר, והפרץ הזה הוא פרוץ בערוה בין ענף לענף, ולכן נאמר שם לא תקרבו לגלות ערוה, לא צריך לקרב את האותיות שהן יהו"ה למקום ערוה, וסוד הערוה נרמז בשתי (עב) אותיות ע"ר ו"ה ע"ר ו"ע בעיני יהו"ה, והענפים הללו (לא) נפרדו שתהיה ערוה ביניהם, אינו אלא חוץ ממקומו של הקדוש ברוך הוא שהוא אדני". זהו שכתוב לא יגרף רע, שבספירות תמצא אב ואם ובן כאחד בבינה, ב"ן י"ה, ואין שם ערוה, ותמצא אותם למטה, אח ואחות שניהם ביחוד, האח הוא העמוד האמצעי, ד' - אחותו, ושניהם הם אחד בלי פרוד, אף על גב שצדיק הוא היחוד של כלם.

בנתיים הגה אליהו הזדמן לרבי שמעון, ואמר לו: רבי רבי, שעור העריות כן הוא ודאי, בכל הספירות אין יחוד של אחת עם חברתה כמו של זכר ונקבה, אלא רק בצדיק, שהיחוד של שניהם אינו בכל האיברים שלהם, אלא רק בברית מילה, בשאר האיברים

באתר ידיע או לא, אמר ליה ברי, יהו"ה איהו י' אב ה' אם ו' בן ה' בת, ה"ה אינון אשה ובתה כלה וחתונה, כפום ענפין דאילנא הכי אתקריאו, ענפין דאילנא מתפרשין לעילא באילנא, כמה דאוקמוהו ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה, ועליהן אתמר (דברים כג) ולא יגלה פנף אביו, ואינון מתיוחדין לתתא. כגון לולב דאיהו אגודה חדא לתתא בכל אילן מינין דהדס וערבה, דאינון תלת הדסין, ותרין ערבות, ואיהו בפרודא לעילא, דענפין מתפרדין לימינא ושמאלא, ובגין דא נפרצו עליו פסול, נפרדו עליו פשר, והאי פרוץ איהו פרוץ בערוה דאיהו בין ענפא וענפא, ובגין דא אתמר תמן (ויקרא יח ז) לא תקרבו לגלות ערוה, לאו צריך לקרבא אתוון דאינון יהו"ה באתר (דף ז ע"א) דערוה, ורזא דערוה אתרמיז בתרין (כתבי) אתוון ע"ר ו"ה ע"ר ר"ע בעיני יהו"ה (בראשית לח ז), ואילין ענפין (לא) אתפרשו דיהא ערוה ביניהו, לאו איהו אלא בר מאתריה דקודשא בריך הוא דאיהו אדני, הדא הוא דכתיב (תהלים ה ה) לא יגורף רע, דבספירן תשפח אב ואם ובן כחדא, בבינ"ה ב"ן י"ה, ולית תמן ערוה, ותשפח לון לתתא אח ואחות תרוייהו ביחודא, אח איהו עמודא דאמצעיתא ד' אחות דיליה, ותרוייהו אינון חד בלא פרודא, אף על גב דצדיק איהו יחודא דכלהו.

אדהכי הא אליהו קא אזדמן ליה לרבי שמעון, ואמר ליה רבי רבי, שעורא דעריין הכי איהו ודאי, בכל ספירן לית יחודא חד בחברתה כגוונא דדכר ונוקבא אלא בצדיק, דייחודא דתרוייהו לאו איהו בכל אברין דלהון אלא בבית מילה, בשאר אברין

קרבא של אחוה יש שם ולא של יחוד, וזהו סוד האילן שענפיו נפרדים למעלה בכל צד, וסוד הדבר - ותשב באיתן קשתו ויפוזו זרעי ידיו, אבל למטה כלם אגדה אחת, יחוד אחד, ומשום זה למטה בצדיק צריך לקרב את אותיות יהו"ה עם שכינתו, שהיא קרבא שלה קרבן ליהו"ה.

וכך השכינה העליונה עם חכמה, צריך לקרבם לצדיק וכל הענפים שם מתחברים ומקבלים זה מזה, והכל על ידי הצדיק, ובלי צדיק אין קרבת היחוד אלא אחוה, ומשום זה חסד שם נקרא ו' אח ויה' אחות, מצד הימין, ובמקום הזה נאמר ואיש אשר יקח את אחותו בת אביו או בת אמו וגומר, חסד הוא, ועם כל זה שחסד הוא, ונקרתו לעיני בני עמם. מי שמחבר אותיות במקום של פרוה, כאלו הפריד ביניהן, ומשום כך ונקרתו, מדה פנגד מדה.

וכך י"ה בימין הם באחוה, ואין יחוד אלא על ידי צדיק, ומשום זה במקום הזה לא תקרבו לגלות ערוה, וכך בשוק ימין ושמאל שם אלהים אחרים, ולא צריך לקרב שם אותיות בזמן שאלהים אחרים שם, שהם מצד של עבודה זרה, וסוד הדבר - ויקריבו לפני יהו"ה אש זרה.

וכך אותם העריות הם סמא"ל ונחש, שתובעים לעשות דינים ומגלים אותם לפני יהו"ה, ומשום זה נקראו עריות, וזהו סוד, וסוד אחר אל תגל, שזה גורם גלות וגולה בין העמים, מי שמגלה ערותו שם, כך הוא מתגלה בין העריות, שהם אלהים אחרים, ומי שמכסה עליהם, כך הוא מתכסה ביניהם, ומשום זה

קורבא דאחוה אית תמן ולא דייחודא, ודא איהו רזא דאילנא דענפוי מתפרשין לעילא בכל סטרא, ורזא דמלה ותשב באיתן קשתו ויפוזו זרועי ידיו (בראשית מט כד), אבל לתתא פלהו אגודה אחת יחודא חדא, ובגין דא לתתא בצדיק צריך לקרבא אתוון דיהו"ה עם שכינתיה, דאיהי קורבא דילה קרבן ליהו"ה.

והכי שכינתא עלאה עם חכמה צריך לקרבא לון בצדיק, וכל ענפין תמן מתחברים ומתקשרין ומשלבין, ומקבלין דא מן דא, וכלא על ידא דצדיק, ובכלא צדיק לית קורבא דייחודא, אלא אחוה, ובגין דא חסד תמן אתקרי ו' אח ויה' אחות. מסטרא דימינא, ובהאי אתר אתמר (ויקרא כ יז) ואיש אשר יקח את אחותו בת אביו או בת אמו וגומר חסד הוא, ועם כל דא דחסד הוא ונקרתו לעיני בני עמם, מאן דמחבר אתוון באתר דפרודא פאלו אפריש ביניהו, ובגין דא ונקרתו מדה לקבל מדה.

והכי י"ה בימינא אינון באחוה, ולית יחודא אלא על ידי דצדיק, ובגין דא בהאי אתר לא תקרבו לגלות ערוה (שם יח ו), והכי בשוקא ימינא ושמאלא תמן אלהים אחרים, ולא צריך לקרבא תמן אתוון, בזמנא דאלהים אחרים תמן דאינון מסטרא דעבודה זרה, ורזא דמלה ויקריבו לפני יהו"ה אש זרה (שם יא).

וכך אינון עריין אינון סמא"ל ונחש, דתבעין למעבד דינין ומגלין לון קדם יהו"ה, ובגין דא אתקריאו עריות, ודא איהו רזא וסוד אחר אל תגל (משלי כה ט), דדא גרים גלות ואתגלי בין עממיא, מאן דגלי עריתיה תמן הכי איהו אתגלי בין עריין דאינון אלהים אחרים, ומאן דמכסי עלייהו הכי איהו אתפסי

וְלֹא יִגְלֶה פָּנָי אֲבִיו, זֹו שְׂכִינָה שְׂגָלְתָהּ בֵּין הַעַמִּים בְּגִלְלַת הַחֲטָא הַזֶּה, כְּמוֹ שְׂנֹאֲמַר וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם.

וְאַרְבַּע פְּעָמִים גָּלְתָה שְׂכִינָה לְגִלְלוֹת, מִשּׁוּם שֶׁהִכְנִיסוּ עֲרוּהָ בֵּין אַרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת, וְאַף עַל גַּב שְׂנֹאֲמַר כָּל הָעֲרִיּוֹת הִלְלוּ בַּסְּפִירוֹת וּבִשְׁם שֶׁל יְהוָה, לֹא בִּמְקוֹמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה, אֲלֹא כִּשְׂשִׁכְנָה גְלַתָּהּ, כָּל הַסְּפִירוֹת יָרְדוּ עִמָּהּ, וְאֵין פְּרוּד בָּהּ וּבֵין עֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת, וּכְשִׁיבָהּ, הִתְלַבְּשׁוּ בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל שֶׁשֶׁה עֲנָפִים, חֹסֵד בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן, גְּבוּרָה בְּיוֹם הַשֵּׁנִי, הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי, שֶׁלֹּשׁ סְפִירוֹת שְׁנוּיֹת בְּשִׁלְשָׁה יָמִים אַחֲרֵיהֶם, שֶׁהֵם רְבִיעֵי חֲמִישֵׁי וְשִׁשִּׁי.

וְעֶשֶׂר אֲמִירוֹת זֶה י' הָאֲבָא, חֲמִשָּׁה אֹרֶז זֶה ה' הָאֲמָא, שֵׁשׁ פְּעָמִים טוֹב ו' שֵׁשׁ בְּשֵׁשֶׁת יָמֹת הַחֹל, ה' שֶׁל הַשְּׁשִׁי ה' שֶׁל יְהוָה, רֵאשִׁי שֶׁל בְּרֵאשִׁי"ת זֶה כְּתוּב, הָרֵאשִׁי לְכָל הָרֵאשִׁים.

וְכִמָּה יֵשׁ פְּרוּד? מִשּׁוּם שְׂאִין צְדִיק, אוֹת הַבְּרִית, שֵׁם, וְסוּד הַדְּבָר - אֵין אָדָם צְדִיק בְּאָרֶץ, שֶׁהוּא אוֹת הַבְּרִית שֵׁם, וּבִשְׁבַת שֶׁהוּא הַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, שֵׁם קְרִיבָה וְהִיחֹדֵד שֶׁל שֵׁם יְהוָה וְכָל הַסְּפִירוֹת, וּמִשּׁוּם כִּף זְוִיגָם שֶׁל תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים מְלִילֵי שְׁבַת לְלִילֵי שְׁבַת, הָעֲרִיּוֹת הִלְלוּ הֵם וְדָאֵי לְמַטָּה, אֲבָל לְמַעְלָה נֹאֲמַר לֹא יִגְרָף רָע, וְצְדִיק שְׁקֹרֵב לְאִשְׁתּוֹ בִּימֹת הַחֹל, אוֹתוֹ הַבֵּן שְׁעוֹשֶׂה, נֹאֲמַר עָלָיו צְדִיק וְרַע לֹא, שְׁגוּרָם שְׁנַעֲשֶׂה קֹדֶשׁ חַל, שֶׁהוּא הַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, וּבְאוֹתוֹ זְמַן הוּא הַסּוּד שֶׁל צְדִיק וְרַע לֹא רָשָׁע וְטוֹב לֹא, אֲבָל לְמַעְלָה אֵין עֲרוּהָ וּקְצוּץ וּפְרוּד וּקְצוּץ וּפְרוּד וּפְרוּד, וּמִשּׁוּם זֶה

בִּינְיָהוּ, וּבִגִּין דָּא וְלֹא יִגְלֶה פָּנָי אֲבִיו, דָּא שְׂכִינְתָּא דְגָלְתָּ בֵּין עַמְמֵיָא בִּגִין חוּבָא דָּא, כְּמָה דְאַתָּ אֲמַר (ישעיה נ א) וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם.

וְאַרְבַּע זְמַנִּין גָּלְתָּ שְׂכִינְתָּא בְּגִלְלוֹתָא, בִּגִין דְּאֵעִילוּ עֲרוּהָ בֵּין אַרְבַּע אֲתוּוֹן, וְאַף עַל גַּב דְּאַתְמַר כָּל אֱלִין עֲרִיין בַּסְּפִירָן וּבִשְׂמָא דִּיהוָה, לֹא בְּאַתְרֵיהָ דְלְעִילָא, אֲלֹא כַּד שְׂכִינְתָּא גָלְתָּ, כָּל סְפִירָן נִחְתּוּ עִמָּהּ, וְלִית פְּרוּדָא בָּהּ וּבֵין עֶשֶׂר סְפִירָן, וְכַד נִחְתּוּ אֲתַלְבְּשׁוּ בְּשֵׁית יוֹמִין דְּחוּל שֵׁית עֲנָפִין, חֹסֵד בְּיוֹמָא קְדָמָא, גְּבוּרָה בְּיוֹמָא תְּנִינָא, עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא בְּיוֹמָא תְּלִיתָא, תְּלַת סְפִירָן תְּנִינִין בְּתַלְתַּת יוֹמִין אַחְרָנִין, דְּאֵינוּן רְבִיעָאָה חֲמִשָּׁאָה וּשְׁתִּיתָאָה.

וְעֶשֶׂר אֲמִירָן דָּא י' אֲבָא, חֲמִשׁ אֹרֶז דָּא ה' אִימָא, שֵׁית זְמַנִּין טוֹב ו' דְּאִית בְּשֵׁית יוֹמֵי דְחוּל, ה' דְּהַשְּׁשִׁי ה' דִּיהוָה, רֵאשִׁי דְּבְרֵאשִׁי"ת דָּא כְּתוּב רֵישָׁא דְכָל רֵישִׁין.

וְאֲמַאי אִית פְּרוּדָא, בִּגִין דְּלִית צְדִיק אוֹת בְּרִית תְּמָן, וְרָזָא דְמַלְאָה אֵין אָדָם צְדִיק בְּאָרֶץ דְּאִיהוּ אוֹת בְּרִית תְּמָן, וּבִשְׁבַת דְּאִיהוּ יוֹמָא שְׁבִיעָאָה תְּמָן קְרִיבוּ וְיִחֹדָא דְשְׂמָא דִּיהוָה וְכָל סְפִירָן, וּבִגִין דָּא תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים זְוִיגִייהוּ מְלִילֵי שְׁבַת לְלִילֵי שְׁבַת, הָאֵי עֲרִיין אֵינוּן וְדָאֵי לְתַתָּא, אֲבָל לְעִילָא (דף טז ע"ב) אֲתַמַּר (תהלים ה ה) לֹא יִגְוֹרֵךְ רָע, וְצְדִיק דְקְרִיב לְאַתְתִּיהָ בְּיוֹמִין דְּחוּלָא, הֵהוּא בֵּן דְעַבִּיד עָלֶיהָ אֲתַמַּר צְדִיק וְרַע לוֹ, דְּגָרִים דְּאַתְעַבִּיד קֹדֶשׁ חוּל דְּאִיהוּ יוֹם הַשְּׁבִיעִי, וּבְהֵהוּא זְמַנָּא אִיהוּ רָזָא דְצְדִיק וְרַע לוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ, אֲבָל לְעִילָא לִית עֲרוּהָ וּקְצוּץ וּפְרוּד וּפְרוּץ, וּבִגִין דָּא לְעִילָא (לית לָהּ לִידְמָה לְיוֹצֵרָהּ, דְּתִימָא

למעלה (איין לך לדמה ליוצרה, שתאמר בך, שלמעלה) יש יחוד באח ואחות, ובבן ובבת, באם עם בן. אם פן, אין לך לדמות ליוצרה, שאתה היית גורם שלא תהיה בדמותו למעלה, כמו שנאמר כי אם עונותיכם היו מבדלים בינכם לבין אלהיכם.

ובא וראה, בשעה שרצה הקדוש ברוך הוא לברא אדם, כף היה רוצה לעשות אותו כמו דמותו, בלי ערוה ובלי פרץ ופרוד, כמו שנאמר נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, שיהיו כל הספירות כלולות בו, בלי פרוד וקצוץ, ולהתחזק בין עם בת שהם אחים, שעליהם נאמר אחים תאמרים, זהו שכתוב ויהיו תאמם מלמטה ויחדו יהיו תמים על ראשו, באיזה מקום? אל הטבעת, זו הטבעת של אות ברית מילה, שהוא שעור לכל העריות למטה, ושעור של היחוד למעלה, ולמעלה נאמר בו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, אבל למטה נאמר בו ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, אל תערב ביחוד טוב עם רע, ואם לא, מות תמות. נאמר כאן מות תמות, ונאמר בשבת מחלליה מות יומת.

ואדם ודאי נעשה בדמות של מעלה, ועשה שם פרוד ונפרד משם. אמר לו רבי אלעזר: אבא, איך נעשה בדמות של מעלה, שהרי שמענו שם כמה דעות? אמר לו: בני, כשנעשה, כל הספירות נכללו בדמות של נשמתו, ונשמתו היתה מרכבה להם, כמו שנשמתו, שעליה נאמר ויברא אלהים את האדם בצלמו, כמו שעשר ספירות בלימה, וכל הגונים של הנשמות היו מאירים בנשמתו והיו

הכי דלעילא) אית יחודא באח ואחות ובבן ובבת באם עם בן, אם פן לית לך לידמה ליוצרה, דאנת הוית גרים דלא תהא בדיוקנא דיליה לעילא, כמה דאת אמר (ישעיה נט ב) כי אם עונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין אלהיכם. ותא חזי בשעתא דבעא קודשא בריך הוא למברי אדם, הכי הוה בעי למעבד ליה כגוונא דדיוקנא דיליה, בלא ערוה ובלא פרץ ופירוד, כמה דאת אמר (בראשית א כו) נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, למהוי כל ספירן פלילן ביה, בלא פרוד וקצוץ, ולא תיחדא בן עם בת דאינון אחים, דעליהו אתמר אחים תאמרים, הדא הוא דכתיב (שמות כו כד) ויהיו תאמם מלמטה ויחדו יהיו תמים על ראשו, באן אתר, אל הטבעת (שם), דא טבעת דאות ברית מילה, דאיהו שיעור לכל עריין לתתא, ושעור דיחודא לעילא, ולעילא אתמר ביה (בראשית ג כב) ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, אבל לתתא אתמר ביה ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, לא תערב ביחודא טוב עם רע, ואם לאו (שם ב יז) מות תמות, אתמר הקא מות תמות ואתמר בשבת (שמות לא יד) מחלליה מות יומת.

ואדם ודאי אתעביד בדיוקנא דלעילא, ועבד תמן פרודא, ואתפריש מתמן, אמר ליה רבי אלעזר אבא איך אתעביד בדיוקנא דלעילא, דהא שמענא כמה דעות תמן, אמר ליה ברי, כד אתעביד, פלהו ספירן אתפלילו בדיוקנא דנשמתיה, ונשמתיה הוה מרפכה לון כגוונא דנשמתיה, דעלה אתמר (בראשית א כז) ויברא אלהים את האדם בצלמו, כגוונא דעשר ספירות בלימה, וכלהו גוונין דנשמתין הוו נהרין בנשמתיה, והוו נהירין על אנפוי,

מאירים על פניו, וממנו היו מזדעזעים עליונים ותחתונים, והיו משתחווים לו בגלל המאורות הללו שהיו מאירים בו. כמו שהאדם שלמעלה שהיו משתחווים לו, כך היו משתחווים לאדם שלמטה, עד שהוא היה אומר בואו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני יהו"ה עוֹשֵׁנו, ובאותו זמן הוא היה שולט על כל ההמונים של מעלה ומטה. הגון השחר של העין, ושעריו שחורות, וכל הגונים שחורים יפים נתנו בו מצד האם. לכן העין ולכן הפנים ולכן המוח ולכן העצמות נתנו בו מצד האב, שהרי פרשהו בעלי המשנה שהלכן שבעין והמוח והעצמות נתנו מהאב, ושחר העין והשער נתנו מהאם, והלכן והשחר, שניהם נמצאו מכּתּר עליון, השחר מבחוץ והלכן מבפנים, ועליו נאמר ועתה לא ראו אור כהיר הוא בשחקים, וכתוב אחר אומר ישת חשך סתרו.

והרי פרשהו החברים, שחר נקבה ללכן, והתורה משם היא לכן מבפנים ושחר מבחוץ, ולמעלה האב והאם אמרו על העמוד האמצעי ושכינתו נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, העמוד האמצעי ללכן והשכינה בשחר, זהו שכתוב שחורה אני ונאנה. ובה תראה, האם העליונה היתה שחורה לפני אותו אור שלפנים ממנה, אבל כשיוֹרדת למטה נראים גוניה בחמש ספירות, שהם חמשת ענפי האילן, זרוע ימין ושמאל והגוף ושתי שוקים, הצדיק נוטל כל הגוניה. זהו שכתוב וראיתה לזכר ברית עולם, וראיתה בגוניה מאירים, וכך השכינה התחתונה נראית בחמשה גוניה ממש למעלה,

ומניה הוּוּ מְזַדְעָזְעִין עֲלָאִין וְתַתָּאִין, וְהוּוּ סַגְדִּין לִיהּ בְּגִין אֲלִין נְהוּרִין דְּהוּוּ נְהִירִין בֵּיהּ, כְּגוּנָא דְאָדָם דְּלַעֲלָא דְהוּוּ סַגְדִּין לִיהּ, הֲכִי הוּוּ סַגְדִּין לְאָדָם דְּלַתְתָּא, עַד דְּהוּוּ אָמַר אִיהוּ בּוֹאוּ נְשַׁתְחוּהּ וְנִכְרְעָהּ נִבְרָכָה לְפָנֵי יְהוּ"ה עוֹשֵׁנוּ (תהלים צה ו). ובההוא זמנא הוה איהו שליט על כל המוני עילא ותתא.

גוֹן אוֹפָם דְּעֵינָא וְשַׁעְרוֹי אוֹכְמִין וְכָל גּוּוֹנִין אוֹכְמִין שְׁפִירִין, אַתְיִיהִיבֵן בֵּיהּ מְסֻטְרָא דְאִימָא, חוּרוֹ דְּעֵינָא וְחוּרוֹ דְּאַנְפִּין וְחוּרוֹ דְּמוּחָא וְחוּרוֹ דְּגֵרְמִין, אַתְיִיהִיבֵת בֵּיהּ מְסֻטְרָא דְאַבָּא, דְּהֲכִי אוֹקְמוּהוּ מְאִרֵי מְתִנִיתִין, דְּלוֹבֵן שְׁבַעִין וּמוּחָא וְעַצְמוֹת אַתְיִיהִיבוּ מְאַבָּא, וְאוֹכְמוֹ דְּעֵינָא וְשַׁעְרָא אַתְיִיהִיבוּ מְאִימָא, וְחוּרוֹ וְאוֹכְמוֹ תְרוּוִייהוּ אֲשַׁתְּכַחוּ מִכְתָּרָא עֲלָאָה, אוֹכְמוֹ מְלָבֵר וְחוּרוֹ מְלָגוּ, וְעֲלִיהּ אַתְמַר (איוב לז כא) וְעַתָּה לֹא רָאוּ אֹר כְּהִיר הוּא בְּשַׁחְקִים, וְכַתּוּב אַחַר אֹמַר (תהלים יח יב) יִשֶׁת חֲשֶׁךְ סַתְרוֹ.

וְהָא אוֹקְמוּהוּ חֲבֵרְיָא, אוֹכְמוֹ נוֹקְבָא לְחוּרוֹ, וְאוֹרִיִּיתָא מִתְמָן אִיהִי חוּרוֹ מְלָגָאוּ אוֹכְמוֹ מְלָבֵר, וְלַעֲלָא אַבָּא וְאִימָא אָמְרוּ עַל עַמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא וְשַׁכִּינְתָּיה נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדִמוּתֵנוּ (בראשית א כו), עַמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא בְּחוּרוֹ, וְשַׁכִּינְתָּא בְּאוֹכְמוֹ, הָדָא הוּא דְכַתִּיב (שיר א ה) שְׁחוּרָה אֲנִי וְנָאוּה, וְתָא חֲזִי אִימָא עֲלָאָה הוּת אוֹכְמָא קָדָם הוּא נְהוּרָא דְלָגָאוּ מִינָהּ, אֲבָל כִּד נַחְתָּא לְתַתָּא אַתְחַזִּית גּוּוֹנְהָא בְּחֲמֵשׁ סְפִירִין, דְּאִינּוּן ה' עֲנִפִין דְּאִילָנָא, דְּרוּעָא יְמִינָא וְשְׁמָאלָא וְגוּף וְתִרִין שׁוֹקִין, צְדִיק נְטִיל כָּל גּוּוֹנִין, הָדָא הוּא דְכַתִּיב (בראשית ט טז) וְרָאִיתִיהּ לְזָכוֹר בְּרִית עוֹלָם, וְרָאִיתִיהּ בְּגוּוֹנִין נְהִירִין, וְהֲכִי שַׁכִּינְתָּא תַתָּאָה

ואלו הגונים של שש הספירות,
ועליהם נאמר ותכלת וארגמן
ותולעת שני ושש ועזים, וכמו
שנכללים כל הגונים ממעלה
למטה בצדיק, כך נכללים כל
הגונים ממטה למעלה בעמוד
האמצעי.

בא וראה, ארבעה ענפים גדולים
היו באילן, והם היו שתי זרועות
ושתי שוקים, וכלם בשעור של
האות ו' העליונה, ובכל אמה
חמשה ענפים קטנים שהם זרת,
שנאמר בו ושמים בזרת תפן, והם
השעור של ה', ועל ה' ענפים
היה י' שהוא כף היד, וזה פרי
האילן, וכמה שרטוטים מרקמים
בכף היד, שהם הגונים היפים
של הפרי, שבהם נפתחת
השושנה, שנעשה ממנה פרי,
והם כפתור ופרח לששת הקנים
היוצאים מן המנרה, ואלו שלש
עצמות בזרוע ימין ושלש בזרוע
שמאל. המנורה, הגוף של
האמצע.

בני, בכל התקונים הללו ברא את
האדם ובת זוגו, (ואם) הוא עשה
פרוד למעלה בין הקדוש ברוך
הוא ושכינתו, שגם לסלוק
השכינה מהקדוש ברוך הוא, כך
הקדוש ברוך הוא מסלק ממנו
בת זוגו ומסתלק הקדוש ברוך
הוא ממנו, שבמקום שאין שורה
שכינה, אין הקדוש ברוך הוא
שורה שם, ומנין לנו שהסתלקה
בת זוגו ממנו? כמו שנאמר
ויאמר יהו"ה לא טוב היות האדם
לבדו, וזה גם ליצקב שנאמר בו
ויותר יצקב לבדו, ובאותו זמן
נצח את סמא"ל, ויגע בכף ירכו,
באיזה מקום פורח? בגיד הנשה,
שפרחה י' מגיד הנשה, שהיא י'
של יצקב, והוא נשאר יצקב,

אתחזיית בחמש גוונין מתתא לעילא, ואלין
גוונין דשית ספירן, ועלייהו אתמר (שמות כה)
(ד) ותכלת וארגמן ותולעת שני (דף צא ע"א) ושש
ועזים, וכמה דאתפלילן כל גוונין מעילא
לתתא בצדיק, הכי אתפלילן כל גוונין מתתא
לעילא בעמודא דאמצעייתא.

תא חזי ארבע ענפין רברבין הוו באילנא,
ואינן הוו תרין דרועין ותריין שוקין,
וכלהו בשעורא דאת ו' עלאה, ובכל אמה ה'
ענפין זעירין דאינן זרת, דאתמר ביה (ישעיה מ)
(ב) ושמים בזרת תפן, ואינן שעורא דה', ועל
ה' ענפין הוה י' דאיהו כף היד, ודא איבא
דאילנא, וכמה שרטוטין מרקמן בכף היד,
דאינן גוונין שפירין דאיבא, דבהון אתפתחת
שושנה דאתעבידת מינה איבא, ואינן כפתור
ופרח, לששת הקנים היוצאים מן
המנורה (שמות כה לג), ואלין תלת גרמין בדרועא
ימינא, ותלת בדרועא שמאלא, מנרתא גופא
דאמצעייתא.

ברי בכל אלין תקונין ברא לאדם ובת זוגיה,
(ואי) ואיהו עבד פרודא לעילא בין
קודשא בריה הוא ושכינתיה, דגרים לסלקא
שכינתא מקודשא בריה הוא, הכי קודשא
בריה הוא סליק מניה בת זוגיה, ואסתלק
קודשא בריה הוא מניה, דבאתר דלא שריא
שכינתא תמן, קודשא בריה הוא לא שריא
תמן, ומנלן דאסתליק בת זוגיה מניה, כמה
דאת אמר (בראשית ב יח) ויאמר יהו"ה לא טוב
היות האדם לבדו, ודא גרים ליצקב דאתמר
ביה (שם לב כה) ויותר יצקב לבדו, ובההוא זמנא
נצח ליה סמא"ל, ויגע בכף ירכו (שם כו), באן
אתר פרח בגיד הנשה, דפרח י' מגיד הנשה
דאיהי י' דיצקב, ואשתאר איהו יצקב, דאיהו

דש בעקב, ודא רזא וידו

אוֹחֲזֵת בְּעֵקֶב עֶשׂוֹ (שם כה כו) (דאיהו דש בעקב בגלותא ובעולא דמלכותא דשבעין אומין דהוא לונב ולא לראש).

בְּמַה דְּגָרִים אָדָם דְּשָׁכִינְתָא אֲתַפְרֶשֶׁת
מְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, כְּמַה דְּאֵת
אָמַר (ישעיה נ א) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שִׁלְחָה אִמְכֶם,
וְאַשְׁתָּאֵר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יַחֲדָאֵי בְּלֵא
מְטְרוּנִיתָא, הָדָא הוּא דְכֹתִיב (ישעיה נז א) הַצְדִּיק
אָבָד, מֵאֵי אָבָד, אָבָד לְמְטְרוּנִיתָא, וּבְגִין דָּא
לֹא טוֹב הָיִית אָדָם לְבַדּוֹ (בראשית ב יח) אַעֲשֶׂה לוֹ
עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ (שם), דָּא אַחְרָא, דְּלִית אִיהֵי בֵת
זוּגִיָּה, מְסֻטְרָא דְעֵץ הַדְּעֵת טוֹב וְרַע, בְּאֶסּוּר
וְהֵיתֵר טוּמְאָה וְטִהְרָה כְּשֵׁר וּפְסוּל דִּם טְהוֹר
וְדָם נְדָה, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהוּ זְכָה נַעֲשֶׂה לוֹ
עֵזֶר, לֹא זְכָה כְּנֶגְדּוֹ, דְּאֶסְתְּלַק מְגִיָּה אֲתַתָּא
דְּאִיהֵי עֵץ הַחַיִּים, דְּאֲתַמַּר בְּהַ (משלי ג יח) עֵץ
חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בְּהַ, רְאֵה חַיִּים עִם אִשָּׁה
אֲשֶׁר אֶהְבֵּת (קהלת ט ט), דְּעֵלָה אֲתַמַּר (בראשית ג
כב) וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וַחֲיֵי לְעוֹלָם,
דְּאִיהוּ הָוֵה חֲרוּת עַל הַלּוּחוֹת, חֲרִיּוֹ מִמְּלֶאךָ
הַמּוֹת, חֲרִיּוֹ מִשְׁעַבּוּד מְלֻכִּיּוֹת, חֲרִיּוֹ מִכָּל
מְרַעִין בִּישׁוּן, מְעַנְיּוּתָא וְטַפְשׁוּתָא וְצַעֲרָא
וְדוּחְקָא וְכַפְנָא, וְעֵלָה אֲתַמַּר (דברים ח ט) אֲרִץ
אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְפְּנוֹת תֹּאכַל בְּהַ לְחֶם וְכוּ'.

אֶסְתְּלַק מִיְגִיָּה, וְאֲתִיְהֵב לִיהַ אַחְרָא מְסֻטְרָא
דְּסִיְהֵרָא, דְּאֲתַמַּר בְּהַ (קהלת ג ב) עֵת
לְלַדֵּת וְעֵת לָמוּת וְכוּ', דְּאִיהֵי פְלָגוּ דִּילָה חַיִּים
עוֹתְרָא, וּפְלָגוּ דִּילָה מוֹת עֲנִיּוּתָא, כְּגוֹנוֹנָא
דְּלִבָּא דְּאֲתַמַּר בִּיהַ (שם י ב) לֵב חָכָם לִימִינוּ וְלֵב
כְּסִיל לְשִׁמְאֵלוֹ, תְרִין בְּשׁוּתְפוֹ, וּבְגִין דָּא אִם
זְכָה עֵזֶר בְּמִלּוּיָא דְּסִיְהֵרָא, וְאִם לֹא זְכָה כְּנֶגְדּוֹ
בְּחֶסְרוֹנָה דְּסִיְהֵרָא.

עֲרִיּוֹת מְסֻטְרָא דִּי"ה, ע"ר י"ה תַעזר
קְשֶׁתָּךְ (חבקוק ג ט), עֲרִיּוֹת מְסֻטְרָא דו"ה

שְׁהוּא דֵשׁ בְּעֵקֶב, וְזֶה הַסּוּד שֶׁל
וְיָדוֹ אוֹחֲזֵת בְּעֵקֶב עֶשׂוֹ, (שהוא דש
בְּעֵקֶב בְּגוֹלוֹת וּבְעַל שֶׁל מְלַכּוֹת שְׁבַעִים אַמּוֹת,
שְׁהוּא לִזְנֵב וְלֹא לְרֹאשׁ).

כְּמוֹ שְׁגָרָם אָדָם שֶׁהִשְׁכִּינָה
נִפְרָדָה מִן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר וּבְפִשְׁעֵיכֶם שִׁלְחָה
אִמְכֶם, וְנִשְׁאַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
יַחֲדָאֵי בְּלֵי הַגְּבִירָה, זֶהוּ שְׁפָתוֹב
הַצְדִּיק אָבָד, מַה זֶה אָבָד? אָבָד
לְגַבִּירָה, וּמִשּׁוּם זֶה לֹא טוֹב הָיִית
הָאָדָם לְבַדּוֹ אַעֲשֶׂה לוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ,
זֶה אַחְרָת, שְׁאִינָה בֵת זוּגוֹ, מְצַד
שֶׁל עֵץ הַדְּעֵת טוֹב וְרַע, בְּאֶסּוּר
וְהֵיתֵר, טְמֵאָה וְטִהְרָה, כְּשֵׁר
וּפְסוּל, דִּם טְהוֹר וְדָם נְדָה,
וּמִשּׁוּם זֶה פְּרִשׁוּיָה, זְכָה - נַעֲשֶׂה
לוֹ עֵזֶר, לֹא זְכָה - כְּנֶגְדּוֹ,
שֶׁהִסְתְּלַקָּה מִמְּנוֹ אִשָּׁה שֶׁהִיא עֵץ
הַחַיִּים, שֶׁנֶּאֱמַר בְּהַ עֵץ חַיִּים הִיא
לְמַחְזִיקִים בְּהַ, רְאֵה חַיִּים עִם
אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֵּת, שֶׁעֲלִיהַ נֶאֱמַר
וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וַחֲיֵי
לְעוֹלָם, שֶׁהוּא הִיָּה חֲרוּת עַל
הַלּוּחוֹת, חֲרוּת מִמְּלֶאךָ הַמּוֹת,
חֲרוּת מִשְׁעַבּוּד מְלֻכִּיּוֹת, חֲרוּת
מִכָּל הַמַּחְלוֹת הַרְעוֹת, מְעַנְיּוֹת
וְטַפְשׁוּת וְצַעֲר וְדוּחְק וְרַעֲב,
וְעֲלִיהַ נֶאֱמַר, אֲרִץ אֲשֶׁר לֹא
בְּמִסְפְּנוֹת תֹּאכַל בְּהַ לְחֶם וְכוּ'.

הַסְתְּלִיקָה מִמְּנוֹ, וְנִתְנָה לוֹ אַחְרָת
מְצַד הַלְבָנָה, שֶׁנֶּאֱמַר בְּהַ עֵת
לְלַדֵּת וְעֵת לָמוּת וְכוּ', שֶׁחֲצִיָּה
חַיִּים וְעֵשֶׂר, וְחֲצִיָּה מוֹת וְעוֹנֵי,
כְּמוֹ שֶׁהֵלֵב שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ לֵב חָכָם
לִימִינוּ וְלֵב כְּסִיל לְשִׁמְאֵלוֹ, שְׁנַיִם
בְּשִׁתְּפוֹת, וְלִכְן אִם זְכָה - עֵזֶר,
בְּמִלּוּי הַלְבָנָה, וְאִם לֹא זְכָה -
כְּנֶגְדּוֹ, בְּחֶסְרוֹן הַלְבָנָה.

הַעֲרִיּוֹת מְצַד שֶׁל י"ה, ע"ר י"ה
תַעזר קְשֶׁתָּךְ, עֲרִיּוֹת מְהַצֵּד שֶׁל
ו"ה, לֹא תִקְרְבוּ לְגִלוֹת ע"ר ו"ה,

לֹא תִקְרְבוּ לְגִלוֹת ע"ר

וְזו ליליית שהיא ערות אשה
 ובתתה, שהן ה"ה, ערות פלתך זו
 י' קטנה של אדני, שהיא הכלה
 האמורה בשיר השירים. בא
 ויראה, השכינה הפתוחה נקראת
 בתה מהצד של האם העליונה,
 והכלה מהצד של כ"ל כ"ל ה',
 אחות מהצד של העמוד
 האמצעי, שאר בשרו מהצד של
 אותו שנאמר בו בשגם הוא כשר,
 מצד של דרגתו.

תקון שבעה וחמשים

בראשית, תר"י שב"א, והם שתי
 נקודות שתי יצירות, שנאמר בהן
 וייצר יהו"ה אלהים מן האדמה
 כל חית השדה ואת כל עוף
 השמים, ויבא אל האדם לראות
 מה יקרא לו וכו'. בא וראה כמה
 נשמות וכמה ציורים ציר הקדוש
 ברוך הוא בדמות המרפכות של
 מעלה, שהן חיות הקדש, שבני
 אדם יורשים מהם נשמות, ומביא
 הקדוש ברוך הוא את האדם
 בגלגול על פלם לראות מה יקרא
 לו, ולא מצא בהם עזר. זהו
 שכתוב ולאדם לא מצא עזר
 כנגדו, והוא קרא להם לכל אחד
 שמות כפי הכח שלמעלה,
 שנאמר בהם המוציא במספר
 צבאם לכלם שמות יקרא, לכל
 חיה ומלאך ואופן קרא לו בשם
 ידוע, לכל אחד על מתנתו
 בעבודתו ובמשמרתו.

בא וראה, אדם היה מכיר כל
 מלאך ואופן וחיה ושרף, כל אחד
 שהיה ממנה על שליחותו, והיה
 יודע כל שם של כל אחד שהיה
 כפי שליחותו, וכך היה קורא לו,
 שפך מצאנו בספר רזיא"ל שנתן
 לאדם הראשון, שמטרו"ן קרא
 לו הקדוש ברוך הוא שמות
 רבים, לפעמים נקרא מיטטור"ר

ו"ה (ויקרא יח ו), וְדָא ליליית דְּאִיהִי עֲרוֹת אִשָּׁה
 ובתתה (שם יז), דְּאִינוּן ה"ה, עֲרוֹת פִּלְתְּךָ (שם טו)
 דָּא י' זְעִירָא דְּאֲדָנִי, דְּאִיהִי כֹלָה הָאֲמוּרָה
 בְּשִׁיר הַשִּׁירִים. תָּא חֲזִי שְׂכִינְתָּא תַּתְּאָה
 אֲתִקְרִיאת בְּתַה מְסֻטְרָא דְּאִמָּא עֲלָאָה, כֹּלָה
 מְסֻטְרָא דְּכ"ל כ"ל ה', אַחוֹת מְסֻטְרָא דְּעֲמוּדָא
 דְּאֲמָצְעִיתָא, שְׂאֵר בְּשָׂרוֹ (שם ו) מְסֻטְרָא דְּהֵוּא
 דְּאֲתַמְר בֵּיה (בראשית ו ג) בְּשִׁגְם הוּא כְּשָׂר,
 מְסֻטְרָא דְּדִרְגִיָּה. (דף צא ע"ב).

תקונא שבע וחמשין

בראשית תרי שב"א, ואינון תרין נקודין תרי
 יצירות, דאתמר בהון (בראשית ב
 יט) וייצר יהו"ה אלהים מן האדמה כל חית
 השדה ואת כל עוף השמים, ויבא אל האדם
 לראות מה יקרא לו וכו'. תא חזי כמה נשמתין
 וכמה ציורין צייר קודשא בריך הוא בדיוקנא
 דמרפכות דלעילא, דאינון חיות הקדש,
 דירתין בני נשא נשמתין מנייהו, ואייתי
 קודשא בריך הוא לאדם בגלגולא על פלהו,
 לראות מה יקרא לו, ולא אשפח עזר בהון,
 הדא הוא דכתיב (שם יח) ולאדם לא מצא עזר
 כנגדו, ואיהו קרא לון לכל חד שמהן כפום
 חילא דלעילא, דאתמר בהון (ישעיה מ
 כו) המוציא במספר צבאם לכלם בשם יקרא,
 לכל חיה ומלאך ואופן קרא לון בשם ידוע,
 לכל חד על מתפונתו בעבודתו ובמשמרתו.
 תא חזי אדם הוה ידע כל מלאך ואופן וחיה
 ושרף, כל חד דהוה ממנא על
 שליחותיה, והוה ידע כל שמה דכל חד דהוה
 כפום שליחותיה, והכי הוה קרי ליה, דהכי
 אשפחנא בספר רזיא"ל דאתיהיב לאדם
 קדמא, דמטטרו"ן קרא ליה קודשא בריך
 הוא שמהן סגיאין, לזמנין אתקרי מיטטור"ר

(מ"מטור) בְּזִמְנָא דְּמִמְנָא עַל מְטָרָא וּלְזִמְנִין
 אֲתִקְרִי פִתְחוּ"ן סַגְרוּ"ן (אטימור"ן) (ג"א אטמו"ן),
 אטמו"ן בְּזִמְנָא דְּאִיהוּ אוּטִם חוּבִין דִּישְׂרָאֵל,
 סַגְרוּ"ן בְּזִמְנָא דְּסַגְר תְּרַעִין דְּצִלוֹתָא, פִתְחוּ"ן
 בְּזִמְנָא דְּפִתַח תְּרַעָא דְּצִלוֹתָא, (פסקו"ן) (ג"א
 פיסקו"ן) בְּזִמְנָא דְּפוּסְק הֶלְכוֹת דִּמְתַּנִּיתִין
 בְּמִתִּיבְתָא תִּתְּאָה, וְהָכִי כָּל שְׁמֵהָן כְּפּוּם
 שְׁלִיחוֹתֵיהּ, וְהָכִי כָּל מְלֶאֶךָ אֲשַׁתְּנִי שְׁמִיהּ
 כְּפּוּם שְׁלִיחוֹתֵיהּ, הֲדָא הוּא דְּכִתִּיב (שופטים יג
 יח) לָמָּה זֶה תִּשְׁאַל לְשָׁמַי וְהוּא פְּלֵאֵי, וּכְפּוּם
 נִיָּסָא דְּעִבְדִּין הָכִי אִיהוּ שְׁמִייהוּ.

וְרַבְרַ שְׁלִיחוֹתָא וּשְׁלִיחוֹתָא דְּלֵהוּן אֵית רִגְעָא
 וְשַׁעְתָּא יְדִיעָא, וּמְזַל יְדִיעָא, וְיּוֹם יְדִיעָא,
 וְכֻכַּב יְדִיעָא, וְתַמָּן אֲשַׁתְּנִי, הָאֵי מְלֶאֶךָ אֲתִקְרִי
 בְּשָׁשִׁים רַבּוּא שְׁמֵהָן דְּמְלֶאֶכְיָא, הוּא אֲתִקְרִי
 חַסְדִּיא"ל בְּזִמְנָא דְּעִבִיד חֶסֶד עִם עֲלָמָא,
 גְּבֻרִיא"ל בְּזִמְנָא דְּעִבִיד גְּבוּרָה בְּעֲלָמָא,
 סַתּוּרִיא"ל בְּזִמְנָא דְּסַתִּיר בְּנִי עֲלָמָא בְּגַדְפוּי
 מְאֲלִין מְלֶאֶכְיָא חֲבֵלָה, הֲדָא הוּא דְּכִתִּיב (תהלים
 צא ד) וְתַחַת כְּנָפָיו תִּתְּחַסֶּה צְנֵה, וְאֲתִקְרִי
 חַתְּמִיא"ל בְּזִמְנָא דְּחַתִּים זְכוּן וְחוּבִין עַל בְּנֵי
 עֲלָמָא, כַּתְּבִיא"ל בְּזִמְנָא דְּכַתֵּב חוּבִין וְזְכוּן.

וְכָרַ מְלֶאֶכְיָא כְּפּוּם שְׁמִיהּ אֵית לִיהּ קָרָא
 בְּאוּרִייתָא, כַּתְּבִיא"ל עַל שֵׁם (שמות לב טז)
 וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִים הוּא וְגוֹמֵר, זַכְרִיא"ל
 עַל שֵׁם זוֹכֵר בְּרִית אַבוֹת, וְאֵית לִיהּ קָרָא זְכָרְנוּ
 לְחַיִּים, וְאֲתַפְּיָא בְּזְכוּר, שְׁמִרִיא"ל בְּשָׁמוֹר,
 חַסְדִּיא"ל בְּחֶסֶד, גְּבֻרִיא"ל בְּגְבוּרָה,
 צַדִּיקִיא"ל בְּצִדִּיק, רְפָא"ל (ברפואה,
 יתוא"ל) בְּתַפְּאֶרֶת, מַלְכִּיא"ל בְּמַלְכוּת, לִית
 מְלֶאֶךָ דְּלִית לִיהּ עֲקָרָא וְיִסּוּדָא בְּסַפִּירָן, וְכָל
 סַפִּירָה אֵית לָהּ שֵׁם יְדִיעָא וְהוּי"ה יְדִיעָה, וְכָל
 שְׁמֵהָן תַּמָּן אֵית לוֹן עֲקָרָא וְיִסּוּדָא.

(מ"מטור) בְּזִמְן שְׁמִמְנָה עַל הַמְטָר,
 וְלִפְעָמִים נִקְרָא פִתְחוּ"ן סַגְרוּ"ן
 (אטימור"ן) (אטמו"ן), אטמו"ן בְּזִמְן שֶׁהוּא
 אוּטִם אֶת חֲטָאֵי יִשְׂרָאֵל. סַגְרוּ"ן
 בְּזִמְן שְׁסוּגְר שְׁעָרֵי הַתְּפִלָּה,
 פִתְחוּ"ן בְּזִמְן שְׁפּוֹתַח שְׁעַר
 הַתְּפִלָּה, (פסקו"ן) (פיסקו"ן) בְּזִמְן
 שְׁפוּסְק הֶלְכוֹת שֶׁל הַמְּשָׁנָה
 בִּישִׁיבָה הַתְּחִתּוֹנָה, וְכָף כָּל
 הַשְּׁמוֹת כְּפִי שְׁלִיחוֹתוֹ, וְכָף כָּל
 מְלֶאֶךָ מִשְׁתַּנֵּה שְׁמוֹ כְּפִי
 שְׁלִיחוֹתוֹ. זֶהוּ שְׁכַתּוּב לָמָּה זֶה
 תִּשְׁאַל לְשָׁמַי וְהוּא פְּלֵאֵי, וּכְפִי
 הַנֵּס שְׁעוֹשִׂים - כָּף הַשֵּׁם שְׁלֵהֶם.
 וְרַבְרַ שְׁלִיחוֹת וּשְׁלִיחוֹת שְׁלֵהֶם
 יֵשׁ רִגְעָא וְשַׁעְתָּא יְדִיעָה, וּמְזַל יְדִיעָא
 וְיּוֹם יְדִיעָא וְכֻכַּב יְדִיעָא וְשֵׁם
 מִשְׁתַּנֵּה, הַמְּלֶאֶךָ הַזֶּה נִקְרָא
 בְּשָׁשִׁים רַבּוּא שְׁמוֹת שֶׁל
 מְלֶאֶכְיָא, הוּא נִקְרָא חַסְדִּיא"ל
 בְּזִמְן שְׁעוֹשֶׂה חֶסֶד עִם הָעוֹלָם,
 גְּבֻרִיא"ל בְּזִמְן שְׁעוֹשֶׂה גְבוּרָה
 בְּעוֹלָם, סַתּוּרִיא"ל בְּזִמְן
 שְׁמַתִּיר אֶת בְּנֵי הָעוֹלָם בְּכַנְפוֹ
 מִמְּלֶאכְיָא הַחֲבֵלָה הַלְלוּ, זֶהוּ
 שְׁכַתּוּב וְתַחַת כְּנָפָיו תִּתְּחַסֶּה צְנֵה,
 וְנִקְרָא חַתְּמִיא"ל בְּזִמְן שְׁחוֹתֶם
 זְכוּת וְחוּבוֹת עַל בְּנֵי הָעוֹלָם,
 כַּתְּבִיא"ל בְּזִמְן שְׁפּוֹתַח חוּבוֹת
 וְזְכוּתוֹ.

וְרַבְרַ מְלֶאֶךָ כְּפִי שְׁמוֹ יֵשׁ פְּסוּק
 בְּתוֹרָה. כַּתְּבִיא"ל עַל שֵׁם
 וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִים הוּא
 וְגוֹמֵר, זַכְרִיא"ל עַל שֵׁם זוֹכֵר
 בְּרִית אַבוֹת, וְיֵשׁ לוֹ כַּתּוּב זְכָרְנוּ
 לְחַיִּים, וְנִכְנַע בְּזְכוּר, שְׁמִרִיא"ל
 בְּשָׁמוֹר, חַסְדִּיא"ל בְּחֶסֶד,
 גְּבֻרִיא"ל בְּגְבוּרָה, צַדִּיקִיא"ל
 בְּצִדִּיק, רְפָא"ל (ברפואה, יתוא"ל)
 בְּתַפְּאֶרֶת, מַלְכִּיא"ל בְּמַלְכוּת.
 אֵין מְלֶאֶךָ שְׂאִין לוֹ עֲקָרָא וְיִסּוּד
 בְּסַפִּירוֹת, וְלִכְל סַפִּירָה יֵשׁ שֵׁם
 יְדִיעָא וְהוּי"ה יְדִיעָה, וְלִכְל
 הַשְּׁמוֹת שֵׁם יֵשׁ לָהֶם עֲקָרָא וְיִסּוּד.

והבִּלְבָל הַזֶּה נֶקֶט בַּיָּדָה, שֶׁכָּל
הַמְּנַמֵּינִים שֶׁלְעִיל, שְׁמוֹתֵם תְּלוּיִים
בַּסְּפִירוֹת, וְלִשְׁמוֹתֵיהֶם יֵשׁ לְכָל
אֶחָד פְּסוּק עַל שְׁמוֹ.

וְכֵן הַמְּלֹאכִים שְׁפִסְיָהֶם סוּסֵי
אֵשׁ, וּמְרַכְּבוֹתֵיהֶם אֵשׁ,
וְקִשְׁתוֹתֵיהֶם אֵשׁ, וְרַמְחֵיהֶם אֵשׁ,
וְכָל כְּלֵי הַקָּרֵב שֶׁלָּהֶם אֵשׁ -
יְסוּדָם בְּגִבּוֹרָה, וּמְלֹאכֵי הַחֲבֵלָה
שֶׁהֵם אֵשׁ - יְסוּדָם בְּגִיּוֹנִים, וְיֵשׁ
מְלֹאכִים שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם עוֹשֶׂה
מְלֹאכֵיו רִוְחוֹת - יְסוּדָם בְּעַמּוּד
הָאֲמֻצָּעִי, וְיֵשׁ מְלֹאכִים שֶׁהֵם
מֵהַמִּים שֶׁל הַרְקִיעַ, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם
וְהַמִּים אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם, מֵצַד
הַיָּמִין - כְּלֵם עֲקָרָם לְמַעְלָה, וְאִין
מְלֹאכֵי שְׁלֵא נִמְצְא בּוֹ שֵׁם יְהו"ה,
שֶׁנִּמְצְא בְּכָל מְקוֹם, כְּמוֹ
שֶׁהִנְשָׂמָה שְׁנִמְצָאת בְּכָל אֵיבָר
וְאֵיבָר, וּמְשׁוּם זֶה יֵשׁ לְאָדָם
לְהַמְלִיךָ אֶת יְהו"ה בְּכָל הַסְּפִירוֹת
וּבְכָל הַפְּסָאוֹת וּבְכָל הַמְּלֹאכִים
וּבְכָל אֵיבָר וְאֵיבָר שֶׁל הָאָדָם,
שְׂאִין מְקוֹם פְּנוּי מִמֶּנּוּ, לֹא
בְּעֵלְיוֹנִים וְלֹא בַתְּחִתּוֹנִים, יְהו"ה
לֹא נִקְרָא בִּיחּוּד שֶׁל אַרְבַּע
הָאוֹתִיּוֹת, אֲלֹא בְעֵלֵת הָעֲלוֹת
שְׁפִיחָד אוֹתָם, וּמְשׁוּם שֶׁהוּא
מִיחַד אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, נִקְרָאוּ בּוֹ
יְהו"ה בִּיחּוּד אֶחָד יְהו"ה אֶחָד
וּשְׁמוֹ אֶחָד, וּמְשׁוּם זֶה שֵׁם אֶת
אֱמוּנַת יִשְׂרָאֵל בְּאַרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת
הַלְלוּ, וְאֵת כָּל הַשְּׁמוֹת שֶׁם פְּנוּיִים
לְשֵׁם הַזֶּה, אִין שֵׁם עַד אִין סוּף
וְעַד אִין תְּכֵלֵת גְּדוֹל וְשְׁלֵיט מְזֵה,
לְמַעְלָה עַד אִין סוּף, וְלַמְּטָה עַד
אִין תְּכֵלֵת, כָּל הַתְּלוּת וְהַמְּחַנְנוֹת
מִמֶּנּוּ פּוֹחֲדִים וּמְזַדְעָזְעִין.

תקון שמונה וחמשים

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִי"ם, (דסיא) אֶת,
בַּת יְחִידָה הִיא בַת מְלֶךְ פְּנִימָה,
(דסיא) אֶת הָאֵמָה שְׁלֵה, וְעֵלְיָהּ
נֶאֱמַר וַיִּפֹּל יְהו"ה אֱלֹהִי"ם

וְהָאֵי כָּלְלָא נְקוּט בַּיָּדָה דְּכָל מְמַנָּן דְּלְעִיל
שְׁמָהֶן דְּלֵהוֹן תְּלִיין בַּסְּפִירָן וּשְׁמָהֶתְהוֹן
כָּל חַד אֵית לֵיה קָרָא עַל שֵׁם שְׁמָא דִּילֵיהּ.

וְכֵן מְלֹאכֵי דְסוּסֵיהוֹן סוּסֵי אֲשָׁא,
וּמְרַכְּבוֹתֵיהֶן אֲשָׁא וְקִשְׁתוֹתֵיהוֹן אֲשָׁא
וְרַמְחֵיהוֹן אֲשָׁא, וְכָל מְאֵנֵי קָרְבָא דְלֵהוֹן
אֲשָׁא, יְסוּדֵיהוֹן בְּגִבּוֹרָה, וּמְלֹאכֵי חֲבֵלָה דְאֲנוּן
אֲשָׁא, יְסוּדָא דְלֵהוֹן בְּגִיּוֹנִים, וְאֵית מְלֹאכֵי
דְאֲתָמַר בְּהוֹן (תהלים קד ד) עוֹשֶׂה מְלֹאכֵיו רִוְחוֹת,
יְסוּדָא דְלֵהוֹן בְּעַמּוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא, וְאֵית
מְלֹאכֵי דְאִינוּן מִמֵּיָא דְרַקִּיעָא, דְאֲתָמַר
בְּהוֹן (שם קמח ד) וְהַמִּים אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם,
מְסֻטְרָא דִּימִינָא, כְּלֵהוֹן עֲקָרֵיהוֹן לְעִילָא, וְלִית
מְלֹאכֵי דְלֹא אֲשִׁתְּפַח בֵּיה שֵׁם יְהו"ה,
דְאֲשִׁתְּפַח בְּכָל אֲתַר, כְּגִוּוֹנָא דְנִשְׁמָתָא
דְאֲשִׁתְּפַחַת בְּכָל אֵבָר וְאֵבָר, וּבְגִין דָּא אֵית לְבַר
נִשׁ לֹא מְלֹכָא יְהו"ה בְּכָל סְפִירָן, וּבְכָל פְּרִסְיָין,
וּבְכָל מְלֹאכֵין, וּבְכָל אֵבָר וְאֵבָר דְבַר נִשׁ, דְלִית
אֲתַר פְּנוּי מִנֵּיה לֹא בְעֵלְאִין וְלֹא בַתְּתַאִין,
יְהו"ה לֹא אֲתִקְרִי בִּיחּוּדָא דְאַרְבַּע אֲתוּוֹן אֲלֹא
בְעֵלֵת הָעֲלוֹת דְמִיחַד לוֹן, וּבְגִין דְאֵיהוּ
מִיחַד (דף צב ע"א) אַרְבַּע אֲתוּוֹן, בֵּיה אֲתִקְרִיאוּ
יְהו"ה בִּיחּוּדָא חֲדָא יְהו"ה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד,
וּבְגִין דָּא שׁוּי אֱמוּנָה דִּישְׂרָאֵל בְּאַרְבַּע אֲתוּוֹן
אֵלִין, וְכָל שְׁמָהֶן שׁוּי פְּנוּיִין לְשְׁמָא דָּא, לִית
שְׁמָא עַד אִין סוּף וְעַד אִין תְּכֵלֵת רְבִרְבָא
וְשְׁלֻטְנָא מִן דָּא, לְעִילָא עַד אִין סוּף, וְלַתְּתַא
עַד אִין תְּכֵלֵת, וְכָל חֲזִילִין וּמְשָׁרְיִין מִנֵּיה
דְחֲלִין וּמְזַדְעָזְעִין.

תקונא תמניא וחמשיין

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִי"ם (איהו) אֶת, בַּת יְחִידָה
אֵיהִי בַת מְלֶךְ פְּנִימָה, (איהו) אֶת
אֲמָתָא דִּילֵיהּ, וְעֵלְיָהּ אֲתָמַר (בראשית ב כא) וַיִּפֹּל

תְּרַדְמָה עַל הָאָדָם וַיִּשָּׁן וְכוּ', מַה זֶה וַיִּסְגֹּר? פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וַאֲמַר: וַיִּרְיַחוּ סִגְרָת וּמִסְגֵּרָת, מַה זֶה וַיִּרְיַחוּ? זֶה הִירֵחַ שֶׁהוּא הַגּוֹף שְׁלֵה, הָאָמָה מִבַּת הַמֶּלֶךְ, שֶׁהִיא הַנְּקֻדָּה שְׁלֵה, סִגְרָת וּמִסְגֵּרָת מִבְּפָנִים כְּמוֹ זֶה: כ.

וּבְשִׁבְיָה נֹאמַר לְעַמַּת הַמִּסְגֵּרָת תִּהְיֶינָה הַטְּבָעוֹת וְגוֹמַר, מַה זֶה הַטְּבָעוֹת? אֵלּוּ שְׁנֵי הָאֲזָנִים שֶׁל הַלֵּב, שֶׁהֵם עֲגָלִים כְּטְבָעוֹת, וְהַלֵּב הוּא לְשִׁמְאֵל, כִּף הַשְּׁלֶחָן צָרִיף לְשִׁמְאֵל, שְׁלֶחָן בְּצַפּוֹן. לְבָתִּים לְבָדִים, מַה זֶה לְבָתִּים? אֵלּוּ שְׁנֵי בְּתֵי הַלֵּב. מַה זֶה לְבָדִים? אֵלּוּ שְׁתֵּי הַכְּלִיֹּת, שְׁנֵיהֶם בַּחוּץ, עֲלֵיהֶם נֹאמַר וְהָיוּ תוֹאֲמִם מִלְּמַטָּה, שְׁנֵי כְּפָי רֵאָה, וַיִּחַדְדוּ וְהָיוּ תַמִּים עַל רֵאָשׁוֹ, וּמִשׁוּם שֶׁשְׁמִיעָה תְלוּיָה בַלֵּב, פֶּרְשׂוּהָ בְּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה הַלֵּב שׁוֹמֵעַ.

בֵּא וְרֵאָה, נֹאמַר בְּצֹלַע הַזֶּה וַיִּקַּח, וְאַחַר כֵּף וַיִּכֶן יְהו"ה אֱלֹהִים אֶת הַצֹּלַע. מַה זֶה וַיִּכֶן? אֵלּוּ בְּנֵי בְּתֵי בֵּית זְבֻל לֶךְ וְגוֹמַר, וְהִבִּית בְּהַבְּנוֹתוֹ אֲכָן שְׁלֵמָה מִסַּע נִבְנָה. שְׁנֵי בְּתֵי הַלֵּב, הֵם שְׁנֵי בְּנֵינִים שֶׁל הַכְּתוּב הַזֶּה, זֶהוּ שְׁכָתוּב וְהִבִּית בְּהַבְּנוֹתוֹ - זֶה בֵּית רֵאָשׁוֹן, אֲכָן שְׁלֵמָה מִסַּע נִבְנָה - זֶה בֵּית שְׁנֵי, וּכְנַגְדָם אָמַר בְּנֵי בְּתֵי - שְׁנֵי בְּנֵינִים, אֶחָד נִקְרָא הַבְּנִין שֶׁל הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, וְהַשְּׁנֵי הַבְּנִין שֶׁל הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה.

וְעוֹד וַיִּכֶן, לְשׁוֹן וְאֲבָנָה גַם אֲנֹכִי מִמֶּנָּה, הַבְּנִין שֶׁל יְבוּס, וְכִמוֹ שֶׁהַנְּקֻדָּה הַזֶּה הִיא סְגוּרָה וּמִסְגֵּרָת, כִּף צָרִיכָה הִבַּת, שֶׁהִיא כְּתוּלָה, לְהִיּוֹת סְגוּרָה וּמִסְגֵּרָת בְּבֵית אֲבִיהָ, כְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יִדְעָה. וְתִרְדַּד הַעֲיִנָּה, זֶה בַּת הַעֲיָן, סוּגְרָת וּמִסְגֵּרָת בְּעֵינָן, וְשִׁלְשָׁה גּוֹנִים סוֹבְבִים אוֹתָהּ, וְעֲלֵיהֶם

יְהו"ה אֱלֹהִים תְּרַדְמָה עַל הָאָדָם וַיִּשָּׁן וְכוּ', מַאי וַיִּסְגֹּר, פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וַאֲמַר, וַיִּרְיַחוּ סוּגְרָת וּמִסְגֵּרָת (יְהוֹשֻׁעַ טו), מַאי וַיִּרְיַחוּ, דָּא אִיהִי יְרֵחַ דְּאִיהִי גּוֹפָא דִּילָהּ, אֲמַתָּא מִבְּרַתָּא דְּמִלְפָּא, דְּאִיהִי נְקוּדָה דִּילָהּ, סוּגְרָת וּמִסְגֵּרָת מְלֻגָּאוּ, פְּגוּוֹנָא דָּא כּ.

וּבְגִינָה אֲתַמַּר (שְׁמוֹת כה כז) לְעַמַּת הַמִּסְגֵּרָת תִּהְיֶינָה הַטְּבָעוֹת וְגוֹמַר, מַאי הַטְּבָעוֹת אֵלּוּ תְרִין אֲוֹדֵנִין דְּלָבָא דְּאִינוֹן עֲגוּלִין כְּטְבָעוֹת, וְלָבָא אִיהוּ לְשִׁמְאֵלָא, הִכִּי פְתוּרָא צָרִיף לְשִׁמְאֵלָא, שְׁלֶחָן בְּצַפּוֹן, לְבָתִּים לְבָדִים (שם), מַאי לְבָתִּים אִינוֹן תְּרִי בְּתֵי לָבָא, מַאי לְבָדִים אִינוֹן תְּרִין כְּלִיִּין, תְּרוּיָהוּ לְבָר, עֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר (שם כו כד) וְהָיוּ תֹאֲמִם מִלְּמַטָּה, תְּרִי כְּפָי רֵאָה, וַיִּחַדְדוּ וְהָיוּ תַמִּים עַל רֵאָשׁוֹ, וּבְגִין דְּשְׁמִיעָה תְלוּיָא בְּלָבָא, אֲוִקְמוּהוּ מְאִרִי מִתְּנִיתִין הַלֵּב שׁוֹמֵעַ.

תָּא חֲזִי, אֲתַמַּר בְּהֵאֵי צֹלַע (בְּרַשִׁית ב כב) וַיִּקַּח, וְלָבָתֵר וַיִּכֶן יְהו"ה אֱלֹהִים אֶת הַצֹּלַע, מַאי וַיִּכֶן, אֵלּוּ (מַלְכִים א ח יג) בְּנֵי בְּתֵי בֵּית זְבֻל לֶךְ וְגוֹמַר, וְהִבִּית בְּהַבְּנוֹתוֹ אֲכָן שְׁלֵמָה מִסַּע נִבְנָה, תְּרִי בְּתֵי לָבָא אִינוֹן תְּרִי בְּנֵינִין דְּהֵאֵי קָרָא, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (שם ו ז) וְהִבִּית בְּהַבְּנוֹתוֹ דָּא בֵּית רֵאָשׁוֹן, אֲכָן שְׁלֵמָה מִסַּע נִבְנָה דָּא בֵּית שְׁנֵי, וְלִקְבֻלִיָּהוּ אָמַר בְּנֵי בְּתֵי תְרִין בְּנֵינִין, חַד אֲתַקְרִיאַת בְּנֵינָא דְּאִימָא עֲלָאָה, וְתַנְיִנָא בְּנֵינָא דְּאִימָא תַתָּאָה.

וְעוֹד וַיִּכֶן, לִישְׁנָא וְאֲבָנָה גַם אֲנֹכִי מִמֶּנָּה (בְּרַשִׁית ל א), בְּנֵינָא דִּיבוּס, וְכִמָּה דְּהֵאֵי נְקוּדָה אִיהִי סוּגְרָת וּמִסְגֵּרָת, הִכִּי צָרִיכָה בְּרַתָּא דְּאִיהִי כְּתוּלָה, לְמִיָּהוּי סְגוּרָה וּמִסְגֵּרָת בְּבֵית אֲבִיהָ, (שם כד) כְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יִדְעָה (שם כד טז), וְתִרְדַּד הַעֲיִנָּה דָּא בַּת עֵינָא,

נאמר הן כל אלה יפעל א"ל
 פעמים שלוש עם גבור, וכשהוריד
 להם משה תורה לישראל ממנה,
 אמר, היו נכנים לשלשת ימים אל
 תגשו אל אשה, שלשת ימים
 כנגד שלשת הגונים של העין,
 והיא טמירה ונסתרת בהם, ואיש
 לא ידעה בהם, עד שהתפשטה
 מהם.

ובאותו זמן שהתפשטה
 מהלבושים הללו, מתחדת עם
 בעלה בקרוב בשר. זהו שכתוב
 עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת
 יקרא אשה פי מאיש לקחה זאת,
 על פן יעזב איש את אביו ואת
 אמו וידבק באשתו והיו לבשר
 אחד. שפך הדרוך להתחד זכר
 ונקבה, בקרוב בשר, וזה הדבוק
 (הקרב) של היחוד שלמעלה, שלא
 יהיה דבר חוצץ, ומשום זה
 פרשהו בעלי המשנה, שפשאדם
 מתפלל ומיחד את הקדוש ברוך
 הוא עם שכינתו שלא יהיה דבר
 חוצץ בינו לבין הקיר, שכינתו,
 (קרונו של הקיר, קירות הלב), שלא
 יעשה פרוי וקצוץ בין הקדוש
 ברוך הוא ושכינתו, וסוד הדבר
 - ויהיו שניהם ערומים האדם
 ואשתו, ערמים בקרוב בשר בלי
 לבוש כלל, ובאותו הזמן
 שהקדוש ברוך הוא ושכינתו
 כאחד בלי לבוש כלל, נאמר בו
 ולא יפנה עוד מוריה והיו עיניך
 רואות את מוריה.

אמר לו רבי אלעזר: אבא, מהו
 סיום הפתוח ולא יתבששו? אמר
 לו: בני, במקום שיש ערוה יש
 בשת, וזהו ירא בשת, ומי שאין
 לו בשת, בודאי לא עמדו רגלי
 אבותיו על הר סיני, והבשת הוא
 בשלשה גונים, לבן אדם וירק
 בפנים, שנאמר בהם ולא עתה

סוגרת ומסוגרת בעינא, ותלת גוונין סחרין
 לה, ועלייהו אתמר (איוב לג כד) הן כל אלה יפעל
 א"ל פעמים שלוש עם גבור. וכד נחית לון
 משה אורייתא לישראל מינה, אמר היו נכונים
 לשלשת ימים אל תגשו אל אשה (שמות יט
 טו), שלשת ימים לקבל תלת גוונין דעינא,
 ואיהי טמירא וסתירא בהון, ואיש לא ידעה
 בהון, עד דאתפשטת מנייהו.

ובהוא זמנא דאתפשטת מאלין לבושין,
 אתיחדת עם בעלה בקרוב בשרא,
 הדא הוא דכתיב (בראשית ב כג) עצם מעצמי ובשר
 מבשרי לזאת יקרא אשה פי מאיש לקחה
 זאת, על פן יעזב איש את אביו ואת אמו וידבק
 באשתו והיו לבשר אחד, דכף דרפא
 לאתיחדא דכר ונוקבא בקרוב בשר, ודא
 דבוקא (נ"א קורבא) דיחודא דלעילא, דלא יהא
 דבר חוצץ, ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין,
 דכד בר נש מצלי ומיחד קודשא בריך הוא
 בשכינתיה דלא יהא דבר חוצץ בינו לבין
 הקיר, שכינתיה (קרוניה דקיר קירות הלב), דלא
 יעביד פרוי וקצוץ בין קודשא בריך הוא
 ושכינתיה, ורזא דמלה ויהיו שניהם ערומים
 האדם ואשתו (שם כה), ערומים בקרוב בשרא
 בלא לבושא כלל, ובהוא זמנא דקודשא
 בריך הוא ושכינתיה פחדא בלא לבושא כלל,
 אתמר ביה (ישעיה ל כ) ולא יפנה עוד מוריה, והיו
 עיניך רואות את מוריה.

אמר ליה רבי אלעזר, אבא, מאי סיומא
 דקרא (בראשית ב כה) ולא (דף צב

ע"א) יתבששו, אמר ליה ברי באתר דאית ערוה
 אית בשת, ודא איהו ירא בשת, ומאן דלית
 ליה בשת בודאי לא עמדו רגלי אבתותי על

טורא דסיני, ובשת איהו בתלת גוונין חוור וסומק וירוק באנפין, דאתמר

יבוש יעקב, בגוון אדם וירק, ולא עתה פניו יחורו, בגוון לבן, ושלשת הגונים הללו שיש בהם בשת, אלו הם שלשת הגונים של שלש קלפות האגוז, שהם עריות, שבהם מתלבשת הקשת ונראית בהם.

ומשום שאותן עריות - שלש קלפות, נאמר בהם אין דורשים בעריות בשלשה, ואסור להסתכל בהן, ומשום זה אסור לעם הקדוש להסתכל בגוני הקשת, וזה סוד הערלה שיש לה שלש קלפות שצריך להעבירם מאות ברית הקדש, ומיד וראייתה לזכר ברית עולם, ועל שלשת הקלפות הללו נאמר של נעליך מעל רגליך, ומיד וראייתה, ובזמן שמשנה היה מתלבש בהם, מה פתוב בו? אל תקרב הלום, מיד שהתפשט מהם, התקרב לשם.

וזה סוד הקרבן, שהיתה יורדת אש להדליק את שלש הקלפות הללו, והוא שפתוב זאת תורת העולה היא העלה על מוקדה וגומר, הרי שלשה גונים של אש, שהיו יורדים בשלש תפלות להדליק ולשרף את הקלפות הללו, ובאותו הזמן היה הקדוש ברוך הוא מתקרב לשכינתו, והיו מתקרבים אותויותיו " עם ה' ו' עם ה', ובזמן שהיו מתלבשים בקלפות הללו, נאמר בהם לא תקרבו לגלות ערוה, ולא צריך לקרב אותיות " עם ה', ו' עם ה'.

ורבן תקנו שלש תפלות בכל יום, להעביר את שלש הקלפות הללו של ערלה מאות הברית, שהיא השכינה, ובזה שורה בשלשה גונים מאירים, שהם כהנים לויים וישראל, שעליהם נאמר מה יפו פעמיה בנעלים בת נדיב, והם נעילת חגים וזמנים ומועדים,

בהון (ישעיה כט כב) לא עתה יבוש יעקב בגוון סומק וירוק, ולא עתה פניו יחורו (שם) בגוון חור, ואלין תלת גוונים דאית בהון בשת אלין אינון תלת גוונים דתלת קליפין דאגוזא, דאינון עריין דבהון אתלבשת קשת ואתחזייא בהון.

ובגין דאינון עריות תלת קליפין, אתמר בהון אין דורשין בעריות בשלשה, ואסיר לאסתפלא בהון, ובגין דא אסיר לעמא קדישא לאסתפלא בגוונים דקשת, ודא רזא דערלה דאית לה תלת קליפין, דצריך לאעברא לון מאות ברית קדש, ומיד וראייתה לזכור ברית עולם (בראשית ט טז), ועל אלין תלת קליפין אתמר (שמות ג ה) של נעליך מעל רגליך, ומיד וראייתה, ובזמנא דמשנה הוה מתלבש בהון, מה פתיב ביה (שם) אל תקרב הלום, מיד דאתפשט מנייהו אתקריב תמן.

ודא רזא דקרפנא, דהוה נחית אשא לאדלקא אלין תלת קליפין, הדא הוא דכתיב (ויקרא יב) זאת תורת העולה היא העולה על מוקדה וגומר, הא תלת גוונים דאשא, דהוה נחתין בתלת צלותין לאדלקא ולאוקדא אלין קליפין, ובהוה זמנא הוה קודשא בריה הוא מתקרב בשכינתיה, והוה מתקרבין אתוון דיליה " בה' ו' בה', ובזמנא דהוה מתלבשין באלין קליפין, אתמר בהון (שם יב) לא תקרבו לגלות ערוה, ולא צריך לקרבא אתוון " בה' ו' בה'.

ובגין דא תקינו תלת צלותין בכל יומא, לאעברא תלת קליפין אלין דערלה מאות ברית דאיהי שכינתא, ובדא שריא בתלת גוונים נהירין, דאינון כהנים לויים וישראל, דעליהו אתמר (שיר זב) מה יפו פעמיה בנעלים בת נדיב, ואינון נעילת חגין וזמנין ומועדין,

שְׁעָלֵיהֶם נֹאמַר שְׁלֹשׁ רִגְלִים תַּחַג לִי בַשָּׁנָה, שְׁלֹשׁ הַקְּלָפוֹת, עָלֶיְהֶן נֹאמַר וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהֵי־ם לְאָדָם, וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוּת עוֹד וַיִּלְבִּישֵׁם, בְּרֵאשׁוֹנָה כְּתָנוּת אֹר, וְאַחַר שְׁחָטָו - כְּתָנוּת עוֹר, מֵעוֹר שֶׁהוּא עוֹר הַנְּחֹשׁ, וּלְשִׁבְעִים שָׁנִים מִתְּפַשֵּׁט אוֹתוֹ (הַנְּחֹשׁ) (הַעוֹר) מִמְּנוֹ.

שְׁשֻׁרְשָׁה גְּנוּנִים שֶׁל לְבוּשִׁים שֶׁל הַשְּׂכִינָה הֵם, שְׁלֹשׁ וַיִּיִּם שֶׁל וַיִּסַּע וַיִּבֵּא וַיִּט, בְּזִמְנֵן שְׁמַעְבָּרִים כְּתָנוּת עוֹר הַנְּחֹשׁ, מְאִירִים שְׁלֹשָׁה גְּנוּנִים שֶׁל אֹר הַשְּׂכִינָה, וּמִיד וּרְאִיתִיהָ לְזֹכֵר בְּרִית עוֹלָם, וְאוֹתָם שְׁלֹשׁ וַיִּיִּם הֵם שְׁלֹשָׁה גְּנוּת שֶׁל הָאוֹת ב, אֶחָד לְשָׁמַיִם, אֶחָד לְאַרְצָן וְאֶחָד לָאֵם, וּמִהֵב' הַזֹּו תְלוּיִים שְׁבַעִים גְּנוּנִים, וְהֵם שְׁבַעִים וּשְׁנַיִם, שְׁעָלֵיהֶם נֹאמַר הִנֵּה יְהוָה רוֹכֵב עַל עֵב קַל וְכָא מְצָרִים, עַל ע"ב, בְּשִׁבְעִים וּשְׁנַיִם גְּנוּנִים מְאִירִים, וּמִיד וַנַּעַו אֱלִילִי מְצָרִים מִפְּנֵיו.

וְאוֹתָם שְׁלֹשָׁה גְּנוּנִים רְמוּזִים בַּה', ה', שְׁלֹשָׁה גְּנוּת שְׁלָה הֵם מִלְבוּשִׁים מְאִירִים שֶׁל בַּת הַמְּלָךְ, שְׁהִיא י' בַּת עֵין, וְהִיא חֲמֻשַׁת אֲלִפֵי שָׁנִים שֶׁל בְּרִיאַת הָעוֹלָם, וְהִיא ה' קִטְנָה שֶׁל אֲבָרְהָם שְׁדַרְגָּתוֹ חֲס"ד, שְׁעוֹלָה לְשִׁבְעִים וּשְׁתַּיִם, ה' י' מִן אֱלֹהֵי־ם, ה"י מִן יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. (י"ד ה"י וְא"ו ה"י). ה' לְבוּשׁ שְׁמֻכְסָה עַל י'.

תקון תשעה וחמשים

בְּרֵאשִׁית, כִּי בָאֵשׁ יְהוָה נִשְׁפָּט, שֶׁהֵם כְּתָנוּת עוֹר שְׁצָרִיף בָּהֶם הַבְּדֵלָה, בְּשִׂאוּמְרִים יִשְׂרָאֵל בּוֹרָא מְאֹרֵי הָאֵשׁ, וְאוּמְרִים הַמְּבָדִיל בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ. חֹשֶׁךְ שְׁחֹר, כְּתָנוּת הָעוֹר שֶׁלוֹ שְׁחֹרִים, שְׁנֹאמַר בָּהֶם שְׁחֹרוֹת כְּעוֹרֵב, וְהַנְּחֹשׁ הָיָה עָרִם מֵהֶם, שְׁלָכַל

דְּעָלֵייהוּ אֶתְמַר (שְׁמוֹת כג יד) שְׁלֹשׁ רִגְלִים תַּחַג לִי בַשָּׁנָה, תֵּלַת קְלִיפִין עָלֵייהוּ אֶתְמַר (בְּרֵאשִׁית ג כא) וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהֵי־ם לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוּת עוֹר וַיִּלְבִּישֵׁם, בְּקַדְמֵיתָא כְּתָנוּת אֹר, וּלְבַתֵּר דְּהָאֲבוּ כְּתָנוּת עוֹר, מֵעוֹר דְּאִיהוּ מְשַׁכָּא דְחוּיָא, וּלְשִׁבְעִין שָׁנִין אֶתְפַּשֵּׁט הָהוּא (חוּיָא) (ג"א מְשַׁכָּא) מִנֵּיהּ.

דְּתֵלַת גְּנוּנִין דְּלְבוּשִׁין דְּשְׂכִינְתָא אֵינוֹן תֵּלַת וַיִּיִן דְּוַיִּסַּע וַיִּבֵּא וַיִּט, בְּזִמְנָא דְּמִתְעַבְרִין כְּתָנוּת עוֹר דְּחוּיָא, נְהַרִין תֵּלַת גְּנוּנִין דְּנְהוּרָא דְּשְׂכִינְתָא, וּמִיד וּרְאִיתִיהָ לְזֹכֵר בְּרִית עוֹלָם, וְאֵינוֹן תֵּלַת וַיִּיִן אֵינוֹן תֵּלַת גְּגִין דְּאֵת ב, חַד לְשָׁמַיָא וְחַד לְאַרְעָא וְחַד לְיָמָא, וּמִהֵאֵי ב' תְלוּיִן שְׁבַעִין גְּנוּנִין, וְאֵינוֹן שְׁבַעִין וְתַרִין, דְּעָלֵייהוּ אֶתְמַר (יִשְׁעִיָה יט א) הִנֵּה יְהוָה רוֹכֵב עַל עֵב קַל וְכָא מְצָרִים, עַל ע"ב בְּשִׁבְעִין וְתַרִין גְּנוּנִין נְהַרִין, וּמִיד (שם) וַנַּעַו אֱלִילִי מְצָרִים מִפְּנֵיו.

וְאֵינוֹן תֵּלַת גְּנוּנִין רְמִיזִין בַּה', ה' תֵּלַת גְּגִין דִּילָה אֵינוֹן לְבוּשִׁין נְהַרִין דְּבְרֵתָא דְּמִלְכָא, דְּאִיהִי י' בַּת עֵין, וְאִיהִי חֲמֻשׁ אֲלִפִין שָׁנִין דְּבְרִיאַת עֲלָמָא, וְאִיהִי ה' זְעִירָא דְּאֲבָרְהָם דְּדַרְגָּתָהּ חֲס"ד, דְּסָלִיק לְשִׁבְעִין וְתַרִין, ה' י' מִן אֱלֹהֵי־ם. ה"י מִן יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. (ג"א יו"ד ה"י וְא"ו ה"י). ה' לְבוּשָׁא דְכִסִּי עַל י'.

תקונא תשעה וחמשיין

בְּרֵאשִׁית כִּי בָאֵשׁ יְהוָה נִשְׁפָּט (שם כו טז), דְּאֵינוֹן כְּתָנוּת עוֹר דְּצָרִיף בְּהוֹן הַבְּדֵלָה, כְּדִמְרִין יִשְׂרָאֵל בּוֹרָא מְאֹרֵי הָאֵשׁ, וְאוּמְרִין הַמְּבָדִיל בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ. (טד טז ע"ב). חֹשֶׁךְ אוּכְסָם, כְּתָנוּת עוֹר דִּילָיָה אוּכְמִין, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (שִׁיר ה' א') שְׁחֹרוֹת כְּעוֹרֵב, (בְּרֵאשִׁית ג

חיה ברא מלבושים ולכל הבריות שנבראו בששת ימי בראשית, ונשארו הגופים של המזיקים לעשות ולא עשה אותם, משום שהיה ערב שבת, וזהו אשר ברא אלהים לעשות, ומשום זה והנחש היה ערום מכל חית השדה אשר עשה ה' אלהים, שלכלם עשה לבושים, ולו לא עשה, משום שהיו המזיקים של העולם.

ורמה לא עשה אותם? משום שהיה לו לברא אדם בערב שבת, ובגללו לא ברא אותם, ומשום זה נכנסה קנאה ללבו של הנחש עם אדם, משום שנשאר ערום בגללו ללא מלבושים, והוא גרם אחר כך שהתפשט אדם מלבושיו, וירש אותם נמרוד ועשו, שעשו היה דמות הנחש, ומשום זה והנחש היה ערום, ערום לרע, שגרם בערמתו לנזקה רעה, סם המות, מיתה לאדם ולאשתו, וערמתו היתה שפתה את חוה, משום שדעתן של נשים קלה, ומה אמר לה? ויאמר הנחש אל האשה אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל עץ הגן, והקדוש ברוך הוא לא אמר, אלא מכל עץ הגן אכל תאכל, שהוא לא צוה אותו שלא לאכל, אלא מעץ הדעת טוב ורע, שהוא ערפוביזה של טוב ורע, אילן השקר, אחד בפה ואחד בלב, לבו מלא שקר, ופתה בפיו בדברי אמת.

והנחש הרע פאן עבר על לא תענה ברעך עד שקר, ועל לא תרצח, ועל לא תנאף, ועל לא תגנב, ולא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא, על לא תענה ברעך, שהעיד שקר שאמר (אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל עץ הגן, ועל לא תגנב, שגנב דעת חוה, כמו זה שאמר אף כי אמר

א) והנחש היה ערום מנייהו, דלכל חיה ברא לבושין, ולכל ברין דאתבריאוי בשית יומי בראשית, ואשתארו גופין דמזיקין למעבד ולא עביד לון, בגין דהוה ערב שבת, ודא איהו (בראשית ב ג) אשר ברא אלהים לעשות, ובגין דא והנחש היה ערום מכל חית השדה אשר עשה יהוה אלהים (בראשית ג א), דלכלהו עבד לבושין, וליה לא עבד, בגין דהוה מזיקין דעלמא.

ואמאי לא עביד לון, בגין דהוה ליה למברי לאדם ערב שבת, ובגיניה לא ברא לון, ובגין דא עאל קנאה בלביה דחויא עם אדם, בגין דאשתאר ערום בגיניה בלא לבושין, ואיהו גרם לבתר דאתפשט אדם מלבושוי, וירית לון נמרוד ועשו, דיוקניה דחויא, ובגין דא והנחש היה ערום, ערום לביש, דגרם בערמה דיליה נוקבא בישא סם המות מיתה לאדם ולאשתיה, וערמה דיליה הוה דפתי לחוה, בגין דדעתן של נשים קלה, ומה אמר לה (שם) ויאמר הנחש אל האשה אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל עץ הגן, וקודשא ברוך הוא לא אמר, אלא מכל עץ הגן אכל תאכל, דאיהו לא מני ליה דלא למיכל אלא מעץ הדעת טוב ורע, דאיהו ערפוביזא דטוב ורע, אילנא דשקרא, חד בלב וחד בפה, לביה מלי שקרא, ופתי בפומיה במלין דקשוט.

וחויא בישא אעבר הכא על לא תענה ברעך עד שקר (שמות כ יג), ועל לא תרצח, ועל לא תנאף, ועל לא תגנוב, ולא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא, על לא תענה ברעך דסהיד שקרא דאמר (אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל עץ הגן ועל לא תגנוב דגנב דעת חוה כגוונא דא דאמר אף

כִּי אָמַר אֱלֹהִים וְגוֹמַר) כִּי יוֹדַע אֱלֹהִים כִּי
 אֲכַלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקַחוּ עֵינֵיכֶם וְהִייתֶם כְּאֱלֹהִים יוֹדְעֵי
 טוֹב וְרָע, כְּדִי שְׁלֹא תִהְיֶה בְדַמוֹתוֹ,
 וְעֵבֶר עַל לֹא תִנְאָף שֶׁהִטִּיל זְהֵמָה
 בְּחֹהָ, וְעֵבֶר עַל לֹא תִרְצַח שֶׁהִרְגַּ
 אֶת אָדָם וְאֶת חֹהָ, שֶׁכָּף דְּרָכּוֹ
 שֶׁל הַיָּצָר הָרָע - מִפְתָּה בְּנֵי אָדָם,
 וְאַחַר כֵּן עוֹלָה וּמְלַשִּׁין עֲלָיו,
 וְנוֹטֵל רְשׁוֹת וַיִּרְדּוּ וְנוֹטֵל הַנְּשָׁמָה.

תקון ששים

בְּרֵאשִׁית זֶה בְּרִי"ת, שְׁנֵאמַר בָּהּ
 עֵץ הַחַיִּים, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ, וּבִהְפֹּךְ
 תְּבִי"ר, שְׁגָרָם שְׂכָר לְאָדָם
 הִרְאִשׁוּן, וְזֶה עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע,
 טוֹב הוּא הָאֵילָן, אוֹתוֹ שְׁכָתוֹב
 וְתִרְאָה הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֵאֲכָל
 וְכִי תֵאָדָה הוּא לְעֵינַיִם, וּפְרִיּוֹ רָע,
 כְּפִי הַמֵּרְאָה שְׁלֵהָ כֵּן הִיָּה (הוֹא)
 נִרְאָה לָהּ מִבְּחוּץ, כְּמוֹ שֶׁבִפְנֵיהָ,
 מְלִים יָפוֹת מִבְּחוּץ וְלֵב מְלֵא
 בְּטַנְנָפִים מִבְּפְנִים, וְזוֹ לֹא הִיָּתָה
 יוֹדַעַת שֶׁסֶם הַמּוֹת הִיָּה בְּפְנִים
 הַפְּרִי. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְתִקַּח מִ"פְּרִי
 וַיִּתְאָכֵל וַתִּתֵּן גַּם לְאִשְׁהָ וְגוֹמַר,
 הָרִי פְּרִי הָאֵילָן, שְׁשֶׁם מְוִ"ת

(מִבְּפְנִים, גָּרָם לָהּ שְׁאֲכָלָה).

וַיֵּשׁ קַלְפוֹת שֶׁל הַפְּרִי שֶׁהֵן תֵּהוּ
 וְכֵהוּ וְחֻשֵׁף וְתֵהוּם, שֶׁהִקְלַפּוֹת
 הִלְלוּ הֵן רָע, הַמַּח מִבְּפְנִים טוֹב,
 עֵץ הַחַיִּים, קַלְפוֹתָיו יָפוֹת וְהַמַּח
 שְׁלוֹ יָפָה, וְזֶהוּ עֲנַפּוֹ נָאָה וּפְרִי
 רֵב, וַיֵּשׁ אֵילָן שֶׁכָּלוּ רָע, הַמַּח
 וְהִקְלַפָּה כָּלֶם מְרִים, וְהַמִּים
 שֶׁלָּהֶם מְרִים, זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַיִּבְאוּ
 מִרְתָּה וְלֹא יָכְלוּ לְשִׁתּוֹת מִים
 מִמֶּרָה כִּי מְרִים הֵם וְגוֹמַר, וַיִּזְרְהוּ
 יְהוָה עֵץ וְגוֹמַר, וְכוּ וַיִּמְתְּקוּ
 הַמִּים, עֵץ מְתוֹק שֶׁמֶמֶנּוּ יוֹצְאִים
 עֲנָפִים וְשָׂרְשִׁים, שְׁנֵאמַר בָּהֶם
 וּמְתוֹקִים מְדַבֵּשׁ וְנִפְתַּח צוּפִים,
 וּמְשׁוּם זֶה יֵשׁ עֵץ שֶׁעֲנַפּוֹ
 מְתוֹקִים וְעֵץ שֶׁעֲנַפּוֹ מְרִים, וַיֵּשׁ

כִּי אָמַר אֱלֹהִים וְגוֹמַר) כִּי יוֹדַע אֱלֹהִים כִּי בְיוֹם
 אֲכַלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקַחוּ עֵינֵיכֶם וְהִייתֶם
 כְּאֱלֹהִים יוֹדְעֵי טוֹב וְרָע (בְּרֵאשִׁית ג' ה'), בְּגִין דְּלֹא
 תִּהְיוּן בְּדִיּוֹקְנֵיהָ, וְעֵבֶר עַל לֹא תִנְאָף, דִּהְטִיל
 זְהֵמָה בְּחֹהָ, וְעֵבֶר עַל לֹא תִרְצַח, דִּקְטִיל
 לְאָדָם וְלְחֹהָ, דִּהְכִי אֶרְחָא דִּיצְרָא כִּישָׂא מִפְתֵּי
 לְבַנֵּי נָשָׂא, וְלִבְתֵּר סְלִיק וְאֲלִשִּׁין לִיהָ, וְנִטִּיל
 רְשׁוֹ וְנִחִית וְנִטִּיל נְשָׁמָה.

תקונא שתיין

בְּרֵאשִׁית דָּא בְּרִי"ת, דְּאִתְמַר בֵּיה עֵץ הַחַיִּים,
 וְהָא אוֹקְמוּהָ, וּבִהְפֹּכָא תְּבִי"ר,
 דְּגָרָם תְּבִירוּ לְאָדָם הִרְאִשׁוּן, וְדָא עֵץ הַדַּעַת
 טוֹב וְרָע, טוֹב אִיהוּ אֵילָנָא, הֵהוּא
 דְּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית ג' ו') וְתִרְאָה הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ
 לְמֵאֲכָל וְכִי תֵאָדָה הוּא לְעֵינַיִם, וְאִיבָא דִּילִיהָ
 רָע, כְּפּוֹם חִיזוּ דִּילָהּ הָכִי הוּא (ג"א
 אִיהוּ) אִתְחַזְיָא לָהּ מְלָבָר, כְּגוֹוֹנָא דְּפוּמָא מְלִין
 שְׁפִירִין מְלָבָר, וְלָבָא מְלִיָּא טְנוּפִין מְלָגָאוּ,
 וְדָא לָא הוֹת יְדַעָא דְּסֶם הַמּוֹת הוּא מְלָגָאוּ
 דְּאִיבָא, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב וַיִּתְקַח מִ"פְּרִי
 וַיִּתְאָכֵל, וַתִּתֵּן גַּם לְאִשְׁהָ וְגוֹמַר (שם), הָרִי
 אִיבָא דְּאֵילָנָא דְּתַמָּן מְוִ"ת (מְלָגָאוּ גָרָם לָהּ דְּאֲכָלָה).
 זֵאִית קְלִיפִין דְּאִיבָא דְּאִינוּן תֵּהוּ וְכֵהוּ וְחֻשֵׁף
 וְתֵהוּם, דְּקְלִיפִין אֵלִין אִינוּן רָע, מוֹחָא
 מְלָגָאוּ טוֹב, אֵילָנָא דְּחֵי קְלִיפִין דִּילִיהָ שְׁפִירִין
 וּמוֹחָא דִּילִיהָ שְׁפִיר, וְדָא אִיהוּ עֲפִיָּה שְׁפִיר
 וְאַנְבָּה שְׂגִיא (דְּנִיאל ד' ט). זֵאִית אֵילָנָא דְּכוּלִּיהָ
 בֵּישׁ, מוֹחָא וְקְלִיפָה כְּלֵהוּ מְרִירָן, וּמִיִּין דִּלְהוּן
 מְרִירָן, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (שְׁמוֹת טו כג) וַיִּבְאוּ
 מִרְתָּה וְלֹא יָכְלוּ לְשִׁתּוֹת מִים מִמֶּרָה כִּי מְרִים
 הֵם וְגוֹמַר, וַיִּזְרְהוּ יְהוָה עֵץ וְגוֹמַר, וְכִיָּה
 וַיִּמְתְּקוּ הַמִּים, עֵץ מְתוֹק דְּמַנְיָה נְפִקִין עֲנָפִין
 וְשָׂרְשִׁין, דְּאִתְמַר בְּהוּן (תְּהִלִּים יט יא) וּמְתוֹקִים

מים מתוקים ומים מרים, שזה לעמת זה עשה הקדוש ברוך הוא, ויש שהוא חציו מתוק וחציו מר, וזה עץ הדעת טוב ורע, כמו שהפסח המערב בעפרת, ויש עץ שקלפותיו רעים מבחוץ והמח מתוק מבפנים. כן תמצא אדם רע בדברי פיו (ובפיו מוציא רע מבחוץ) וטוב בלבו מבפנים, ויש מפיו טוב ולבו רע, וזהו עץ הדעת טוב ורע, כאן מקנן נחש רמאי.

כן הוא אדם שתמצא אותו גופו יפה, וסימניו פלם יפים במדה, ונשמתו נפש רשע מבפנים, ותמצא אדם גופו רע בכל סימניו ונשמתו מבפנים יפה, וזהו צדיק ורע לו, אבל מי שהוא טוב מבחוץ ורע מבפנים, הוא רשע וטוב לו, כדי שלא יהיה לו חלק בעולם הבא, טוב מבחוץ ומבפנים - צדיק וטוב לו, רע מבחוץ ומבפנים - רשע ורע לו, והרי פרשוהו.

טוב מבפנים ולבושו רע, וזהו עני ורוכב על חמור, רע מבפנים ולבושו יפה מבחוץ, על זה נאמר ראיתי עבדים על סוסים, והכל נודע במעשי האדם מי שהוא מבחוץ, ולא לחנם בארו הראשונים לא המדרש עקר אלא המעשה הוא העקר, שהשטים מסתכלים בגוף שהוא הלבוש, וזהו שכתוב עוד ובשר תלבישני, והצדיקים במעשים טובים.

ועוד ויורהו יהו"ה עץ, זה המטה של משה, שהיה מתהפך ממטה לנחש ומנחש למטה, כמו להט החרב המתהפכת, וזה מטטרו"ן, שבו היה משתמש משה רבנו, כמו שהעמוד האמצעי שהוא

מדבש ונפת (דף צג ע"ב) צופים, ובגין דא אית עץ דענפין דיליה מתיקן, ועץ דענפין דיליה מרירן, ואית מיין מתיקן ומיין מרירן, דדא לקבל דא עבד קודשא בריך הוא, ואית דאיהו פלגו דיליה מתיקא ופלגו דיליה מרירא, ודא עץ הדעת טוב ורע, פגוונא דכספא מעורב בעופרת, ואית אילנא דקליפין דיליה בישין מלבר ומוחא מתיקא מלגאו, הכי תשפח בר נש ביש במלי פומוי (נ"א ובפומוי מפיק ביש מלבר) וטב בלביה מלגאו, ואית מפומוי טב ולביה ביש, האי איהו עץ הדעת טוב ורע, הךא מקנן נחש רמאי.

הכי איהו בר נש דתשפח ליה גופיה שפיר, וסימניו דיליה פלהו שפירן, ונשמתיה נפש חייבא מלגאו, ותשפח בר נש גופיה ביש בכל סימניו דיליה, ונשמתיה מלגאו שפירא, דא איהו צדיק ורע לו, אבל מאן דאיהו טב מלבר ורע מלגאו, איהו רשע וטוב לו, בגין דלא יהא ליה חולקא בעלמא דאתי, טוב מלבר ומלגאו צדיק וטוב לו, ביש מלגאו ומלבר רשע ורע לו, והא אוקמוהו.

טב מלגאו ולבושא דיליה ביש, דא איהו עני ורוכב על חמור (זכריה ט ט), רע מלגאו ולבושא דיליה שפיר מלבר, על האי אתמר (קהלת יז) ראיתי עבדים על סוסים, וכלא אשתמודע בעובדוי דבר נש, מאן דאיהו מלגאו, ולא למגנא אוקמו קדמאין לא המדרש הוא העקר אלא המעשה הוא העקר, דשטיין מסתכלין בגופא דאיהו לבושא, הדא הוא דכתיב (איוב י יא) עור ובשר תלבישני, וצדיקאי בעובדין טבין.

ועוד (שמות טו כה) ויורהו יהו"ה עץ, דא מטה דמשה, דהוה מתהפך ממטה לנחש ומנחש למטה, כגון להט החרב המתהפכת (בראשית ג כד), ודא

משתמש בו וְהִיָּה מְנַהֵג בּוֹ אֵת הַתַּחְתּוֹנִים, אִף כִּף מִשָּׁה, שְׁהִיָּה כְמוֹהוּ, הִיָּה מְשַׁתְּמֵשׁ בְּמִטָּה. וְלָמָּה נִקְרָא מִטְטֵרוּ"ן מִטָּה? שְׁלִפְעָמִים מִטָּה כְּלָפֵי זְכוֹת לְצַדִּיקִים, וְלִפְעָמִים מִטָּה חוֹבָה לְרָשָׁעִים, וְלִכֵּן הִתְהַפֵּף מִמִּטָּה לְנַחֵשׁ, לְרָשָׁעִים לְהִלְקוֹתָם בּוֹ, וּמִנַּחֵשׁ לְמִטָּה לְצַדִּיקִים, לְתַתּוֹ לָהֶם בּוֹ שָׂכָר.

שֶׁכֶּךָ הוּא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמְּלֵאכָה הַזֶּה, כְּמוֹ שֶׁהִנְשָׂמָה שְׂרוּכְכַת עַל הַגּוֹף, וְצַדִּיק, בְּמִקּוֹם הַזֶּה נֶאֱמַר בּוֹ צַדִּיק מוֹשֵׁל יֵרָאֵת אֱלֹהִי"ם, מִשּׁוּם שֶׁהוּא מְהַפֵּף דִּין לְרַחֲמִים, וּבְמִקּוֹם הַזֶּה צָרִיךְ שְׁנוֵי מַעֲשֵׂה כְּדֵי שְׁיִתְהַפֵּף מִדִּין לְרַחֲמִים, וְשְׁנוֵי הַשֵּׁם וְשְׁנוֵי מִקּוֹם, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא מְבַפְּנִים, נֶאֱמַר בּוֹ אֲנִי יְהוָה לֹא שְׁנִיתִי, שֶׁהוּא רַחוּם וְחַנוּן, אֵין בּוֹ דִּין כָּלֵל וְלֹא שְׁנוּיִים.

וּבְשִׂאָדָם שׁוֹלֵט עַל יְצֵרוֹ, נִהְפֵּף הַנַּחֵשׁ לְמִטָּה, וְאִם יְצֵרוֹ שׁוֹלֵט עָלָיו, נִהְפֵּף מִמִּטָּה לְנַחֵשׁ, וּמִיָּד וַיִּנָּס מִשָּׁה מִפְּנֵיו. מַה זֶה וַיִּנָּס? אֵלֹא כִּאֵן רוּמֵז שְׁנוֵי מִקּוֹם, שֶׁבִּרְחַמֵּי מִמִּקּוֹמוֹ וּמִלְּפָנָיו, וְזֶהוּ סוּד וְתַפְקִיחָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם, וּבִמְהֵרָה נִפְקָחוּ? לְדַעַת טוֹב וְרָע, שֶׁהוּא הַמִּטָּה הַכּוֹלֵל מְשַׁנְיָהם. כִּשְׁהִתְהַפֵּף מִנַּחֵשׁ לְמִטָּה, נֶאֱמַר בּוֹ צַדִּיק וְטוֹב לוֹ, וּכְשֶׁהִתְהַפֵּף מִמִּטָּה לְנַחֵשׁ, נֶאֱמַר בּוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ.

תקון אחר וששים

בְּרֵאשִׁית - זוֹ מַחְשְׁבָה, אֱלֹהִי"ם - זוֹ הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, מַעֲשֵׂה, שְׁשֻׁנֵיהֶם יֵרָאֵה וְאֵהָבָה, אֵת הַשָּׁמַיִם - זֶה הַקּוֹל, וְאֵת הָאָרֶץ - זֶה הַדְּבַר, וּבְכָל חֲטָאוֹ אָדָם

מִטְטֵרוּ"ן, דְּבִיָּה הָיָה מְשַׁתְּמֵשׁ מִשָּׁה רַבִּינוּ, כְּגוֹוֹנָא דְעַמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא דְהוּא מְשַׁתְּמֵשׁ בִּיהַ, וְהָיָה מְנַהֵג תַּפְאִין בִּיהַ, אוֹף הָכִי מִשָּׁה דְהָיָה כְּגוֹוֹנָא דִּילֵיהַ, הָיָה מְשַׁתְּמֵשׁ בְּמִטָּה, וְאִמָּי אֶתְקָרִי מִטְטֵרוּ"ן מִטָּה, דְלִזְמִינִן מִטָּה כְּלָפֵי זְכוֹ לְצַדִּיקָא, וְלִזְמִינִן מִטָּה כְּלָפֵי חוֹבָא לְרָשָׁעִיא, וּבְגִין דָּא אֶתְהַפֵּף מִמִּטָּה לְנַחֵשׁ לְרָשָׁעִיא לְאֶלְקָאָה לֹוֹן בִּיהַ, וּמִנַּחֵשׁ לְמִטָּה לְצַדִּיקָא לְמִיָּהֵב לֹוֹן בִּיהַ אֲגָרָא.

דְּהָכִי אִיהוּ עַל הָאֵי מְלֵאכָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּגוֹוֹנָא דְנִשְׁמָתָא דְרַכִּיב עַל גּוֹפָא, וְצַדִּיק כְּהָאֵי אֶתֵר אֶתְמַר בִּיהַ (שְׁמוּאֵל ב כג) צַדִּיק מוֹשֵׁל יֵרָאֵת אֱלֹהִי"ם, בְּגִין דְאִיהוּ מְהַפֵּף דִּינָא לְרַחֲמֵי, וּבְהָאֵי אֶתֵר צָרִיךְ שְׁנוֵי מַעֲשֵׂה, בְּגִין דִּיתְהַפֵּף מִדִּינָא לְרַחֲמֵי, וְשְׁנוֵי הַשֵּׁם וְשְׁנוֵי מִקּוֹם, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִיהוּ מְלַגְּאוּ, אֶתְמַר בִּיהַ (מְלָאכִי ג ו) אֲנִי יְהוָה לֹא שְׁנִיתִי, דְאִיהוּ רַחוּם וְחַנוּן, לִית בִּיהַ דִּינָא כָּלֵל וְלֹא שְׁנוּיִין.

וְכַד בַּר נִשׁ שְׁלִיט עַל יְצֵרֵיהַ, נִהְפֵּף נַחֵשׁ לְמִטָּה, וְאִם יְצֵרֵיהַ שְׁלִיט עָלֵיהַ, נִהְפֵּף מִמִּטָּה לְנַחֵשׁ, וּמִיָּד וַיִּנָּס מִשָּׁה מִפְּנֵיו (שְׁמוֹת ד א). מֵאֵי וַיִּנָּס, אֵלֹא הָכֵא רְמִיז שְׁנוֵי מִקּוֹם, דְּבִרְחַמֵּי מֵאֶתְרֵיהַ וּמִקְמֵיהַ, וְדָא אִיהוּ רְזָא וְתַפְקִיחָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם (בְּרֵאשִׁית ג י), וּבְמֵאֵי אֶתְפְּקָחוּ, לְמַנְדַּע טוֹב וְרָע, דְאִיהוּ מִטָּה כָּלִיל מִתְרוּוִיָּהוּ, כַּד אֶתְהַפֵּף מִנַּחֵשׁ לְמִטָּה אֶתְמַר בִּיהַ צַדִּיק וְטוֹב לוֹ, וְכַד אֶתְהַפֵּף מִמִּטָּה לְנַחֵשׁ אֶתְמַר בִּיהַ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ.

תקונא חד ושתין

בְּרֵאשִׁית דָּא מַחְשְׁבָה, אֱלֹהִי"ם דָּא אִימָא עֲלָאָה עוּבְדָא, דְתַרְוִיָּהוּ דְחִילוֹ

וּרְחִימוֹ, אֵת הַשָּׁמַיִם דָּא קָלָא, וְאֵת הָאָרֶץ דָּא דְבוּרָא, וּבְכָלֵא חָאֲבוּ אָדָם

וְחָהָה, אֶפְרִישׁוּ בֵּין אֶבֶא וְאִמָּא דְאִינוּן
 מַחְשְׁבָה וְעוֹבְדָא, וּבֵין קוּל וְדְבוּר דְאִינוּן בְּרָא
 וּבְרַתָּא, וּבְגִין דָּא וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוּל יְהוָה
 אֱלֹהִים מִתְהַלֵּךְ בְּגֵן לְרוּחַ הַיּוֹם (שם), אֶת
 קוּל דָּא (דף צד ע"א) עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא,
 וּשְׂכִינְתָא עֲמִיה, יְהוָה אֱלֹהִים אֶבֶא וְאִמָּא,
 וְאִינוּן אַרְבַּע אֲתוּוֹן יְהוָה, י' אֶבֶא ה' אִמָּא
 ו' בְּרָא ה' בְּרַתָּא, דְאִינוּן מַחְשְׁבָה וּמַעֲשֵׂה
 קָלָא וְדְבוּרָא, (וְרוּא דְמִלָּה מַחְשְׁבָה מְצִטְרָפָא לְמַעֲשֵׂה וְדָא
 רוּא יו"ד דְהִיא י' וְקָלָא וְדְבוּר דְאִיהוּ שְׁמַיִם וְאָרְצָא וְכֹל
 צְבָאִים), קוּל דְהוּה אָזִיל בְּגֵן דָּא עֲמוּדָא
 דְאִמְצָעִיתָא, שְׁמַע קְלִיה דְהוּה אָזִיל בְּגִנְתָּא
 בְּעַנְפֵי אֵילָנָא, מֵהֵוּא אֵילָנָא דְחָאב בִּיה אָדָם
 קְדָמָא, דְהוּה אָמַר אֵילָנָא לְסַמְא"ל חַיִּיבָא
 נַחֲשׁ הַקְּדָמוֹנִי, רִשָּׁע אַל תִּגַּע בִּי, וּבָאֵן אֲתַר
 הוּה אָזִיל קָלָא בְּגִנְתָּא דְאִיהִי אַדְנִי דִינָא,
 לְסַטְרָא דְשְׁמַאֲלָא, דְאֲתַמַּר בִּיה (אֵיבֹב א' ו) וַיְהִי
 הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל יְהוָה,
 וְדָא אִיהוּ לְרוּחַ הַיּוֹם, וּמַה הוּוּ אָמְרִין בְּנֵי
 הָאֱלֹהִים, אָלָא אַתּוּ לְהִתְיַצֵּב עַל מֵימְרָא
 דְיְהוָה, דְכַד אָמַר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא (בְּרַאשִׁית
 א' כו) נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, אָמְרוּ אִינוּן
 מַה אָדָם וַתִּדְעֵהוּ (תְּהִלִּים קַמֵּד ג'), (ס"א אָמְרוּ אִינוּן מַה

אָנוּשׁ כִּי תוֹכְרֵנוּ וְגוֹמַר) (שם ח ה).

וְעוֹד, וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוּל יְהוָה אֱלֹהִים, הוּא
 קָלָא הוּה בְּגִנְתָּא דְאִיהִי שְׂכִינְתָּא, דְתַמָּן
 עֵץ הַחַיִּים נְטוּעַ, חוּה גְרַמַת דְאֲתַעְקַר אֵילָנָא
 מִגִּנְתָּא, וְאָדָם גָּרִים בְּמַחְשְׁבַתָּא דִילִיה
 דְאֲסַתְלִיק נְבִיעוּ דְאֵילָנָא, דְהוּה נַחִית לְגִנְתָּא,
 וְאֲשַׁתְּאֲרַת יִבְשָׁה, יְהוָה דָּא אֵילָנָא, ה"ה
 עֲנַפּוּי וְשִׁרְשׁוּי, ו' גּוּפָא דְאֵילָנָא, י' אֵיבָא
 דִילִיה, נְבִיעוּ דִילִיה, נְקוּדָה דִילִיה כְּגוּוֹנָא דָּא
 יְהוָה, דְאִיהוּ אָחַד וְשְׁמוּ אָחַד, וּמְנַלָּן

וְחָהָה, הַפְרִידוּ בֵּין הָאֵב וְהָאֵם,
 שְׁהֵן מַחְשְׁבָה וּמַעֲשֵׂה, וּבֵין קוּל
 וְדְבוּר שְׁהֵם הֵבֵן וְהִבְתָּ, וּמִשׁוּם
 זֶה וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוּל יְהוָה
 אֱלֹהִים מִתְהַלֵּךְ בְּגֵן לְרוּחַ הַיּוֹם.
 אֶת קוּל - זֶה הַעֲמוּד הָאִמְצָעִי
 וְהַשְׂכִּינָה עִמּוֹ, יְהוָה אֱלֹהִים -
 הָאֵב וְהָאֵם, וְהֵם אַרְבַּע אוֹתוֹת
 יְהוָה, י' אָב, ה' אֵם, ו' בֵּן, ה'
 בַּת, שְׁהֵם מַחְשְׁבָה וּמַעֲשֵׂה, קוּל
 וְדְבוּר, (וְסוּד הַדְּבָר - מַחְשְׁבָה מְצִטְרַפַת
 לְמַעֲשֵׂה, וְזֶה הַסּוּד שֶׁל יו"ד, שְׁהִיא י' וְקוּל וְדְבוּר
 שְׁהוּא שְׁמַיִם וְאָרְצָא וְכֹל צְבָאִים), הַקוּל
 שְׁהִיה הוֹלֵךְ בְּגֵן זֶה הַעֲמוּד
 הָאִמְצָעִי, שְׁמַע קוּלוּ שְׁהִיה הוֹלֵךְ
 בְּגֵן בְּעַנְפֵי הָעֵץ, מֵאוֹתוֹ עֵץ
 שְׁחָטָא בּוֹ אָדָם הִרְאִישׁוֹן, שְׁהִיה
 אוֹמַר הָאֵילָן לְסַמְא"ל הַרְשָׁע,
 הַנַּחֲשׁ הַקְּדָמוֹנִי: רִשָּׁע, אַל תִּגַּע
 בִּי. וּבִאֵינָה מְקוּם הִיה הוֹלֵךְ
 הַקוּל? בְּגֵן, שְׁהוּא אַדְנִי דִינָא,
 לְצַד הַשְׁמַאֲל, שְׁנֶאמַר בּוֹ וַיְהִי
 הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים
 לְהִתְיַצֵּב עַל יְהוָה, וְהוּוּ לְרוּחַ
 הַיּוֹם, וּמַה הִיוּ אוֹמְרִים בְּנֵי
 הָאֱלֹהִים? אָלָא כָּאוּ לְהִתְיַצֵּב עַל
 מֵאמַר יְהוָה, שְׁכַשְׁאֲמַר הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
 כְּדְמוּתֵנוּ, אָמְרוּ הֵם, מַה אָדָם
 וַתִּדְעֵהוּ. (אָמְרוּ הֵם, מַה אָנוּשׁ כִּי תוֹכְרֵנוּ
 וְגוֹמַר).

וְעוֹד, וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוּל יְהוָה
 אֱלֹהִים, אוֹתוֹ הַקוּל הִיה בְּגֵן,
 שְׁהִיא הַשְׂכִּינָה, שְׁשֵׁם עֵץ הַחַיִּים
 נְטוּעַ, חוּה גְרַמַה שְׁנַעְקַר הָאֵילָן
 מִן הַגֵּן, וְאָדָם גָּרַם בְּמַחְשְׁבַתוֹ
 שְׁהִסְתַּלְקָה נְבִיעַת הָאֵילָן,
 שְׁהִיתָה יוֹרְדַת לְגֵן, וְנִשְׁאָרָה
 יִבְשָׁה. יְהוָה זֶה הָאֵילָן, ה"ה
 עֲנַפּוּי וְשִׁרְשׁוּי, ו' גּוּף הָאֵילָן, י'
 פְרִי, מַעֲנֵנוּ, וְהַנְקֻדָה שְׁלוֹ כְּמוֹ
 זֶה: יְהוָה, שְׁהוּא אָחַד וְשְׁמוּ
 אָחַד. וּמְנַלָּן לְנוּ שְׁנַקְרָאת הַנְּבִיעָה
 אַחַת? כְּמוֹ שְׁנֶאמַר יְקוּוּ הַמַּיִם

מתחת השמים אל מקום אחד
ותראה היבשה, אדנ"י.

וכשום זה ויתחבא אדם ואשתו
מפני יהו"ה אלהי"ם. וכי יכול
אדם להתכסות ממנו, ויהרי כתוב
אם יסתר איש במסתרים ואני לא
אראנו נאם יהו"ה? אלא פסו פניו
חרלים, התכסו פניו מבשת,
שנפקחו עיניהם וראו מה שעשו
למעלה, שגרמו לעקר את האילן
ממקומו והמעצן לסלק משם,
וזהו ויתחבא האדם וגומר, שם
התכסו פניו מבשת, ששם חטאו,
במה שהיה בתוך עץ הגן, שם
התכסו פניו. יש מי שאומר, בתוך
עץ - זה צדיק, ובמקום זה ויסתר
משה פניו, שזכר מה שארע לו
בראשונה, הזכיר חטאו והתכסה
מבשת, ומשום זה זכה להתמונת
יהו"ה יביט, וזה " שהוא החכמה
המתחוננה, והוא פרי האילן,
שהיה בראש צדיק, ו' - גוף
הברית, ה"ה זה מקום הערלה
ופריעה, ארבע אותיות היו על
צדיק שהוא עץ פרי, הוא גרם
שהסתלקו ממנו, והוא נעקר מן
הגן, כף עקר הקדוש ברוך הוא
את האדם מגופו וגרשו מגנו,
כמו שנאמר ויגרש את האדם.

תקון ששים ושנים

בראשית, שם ב"ת, שם א"ש (שם
אשרי). באותו זמן הסתלק הקדוש
ברוך הוא משכינתו ונשארה בת
יחידה, זהו שכתוב איכה ישבה
בדד, וסוד הדבר - ויקרא יהו"ה
אלהי"ם אל האדם ויאמר לו
איכה, איכה כ"ה? אמר לו, אף על
גב שגרמת לכל זה ועשית פרוז
באותיות שהסתלק י' מה', ו'
מה', ונשארה השכינה למעלה
יחידה, והשכינה למטה יחידה,

על גב דגרמת פולי האי,

דאתקרי נביעו אחד, כמה דאתמר
(בראשית א ט) יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד,
ותראה היבשה אדנ"י.

ובגין דא ויתחבא האדם ואשתו מפני יהו"ה
אלהי"ם (שם ג ח), וכי יכול בר נש
לאתכסיא מניה, והא פתיב (ירמיה כג כד) אם יסתר
איש במסתרים ואני לא אראנו נאם יהו"ה,
אלא פסו פניו חרלים (משלי כד לא), אתכסיו
אנפוי מבשת, דאתפקחו עינייהו וחזו מה
דעבדו לעילא, דגרימו לאעקרא אילנא
מאתריה, ונביעו לסלקא מתפן, ודא איהו
ויתחבא האדם וגומר, תפן אתכסיו אנפוהי,
מן בשת, דתפן חאבו, במה דהוה בתוך עץ
הגן, תפן אתכסיו אנפוהי, אית מאן דאמר
בתוך עץ דא צדיק, ובאתר דא ויסתר משה
פניו (שמות ג ו), דאדכר מה דאירע ליה
בקדמיתא, אדפיר חוביה ואתכסי מבשת,
ובגין דא זכה ותמונת יהו"ה יביט (במדבר יב
ה). ודא י' דאיהו חכמה תתאה, ואיהו איבא
דאילנא, דהוה פריש צדיק, ו' גופא דברית,
ה"ה דא אתר דערלה ופריעה, ארבע אתוון
הוו על צדיק דאיהו עץ פרי, איהו גרים
דאסתלקו מניה, ואתעקר איהו מגנתא, הכי
אעקר קודשא בריך הוא לאדם מגופיה, ותריך
ליה מגנתייה, כמה דאת אמר (בראשית ג כד) ויגרש
את האדם.

תקונא שתין ותריין

בראשית תפן ב"ת, תפן א"ש (נ"א תפן אשרי),
בהווא זמנא אסתלק קודשא בריך
הוא משכינתיה, ואשתארת בת יחידה, הדא
הוא דכתיב (איכה א א) איכה ישבה בדד, ורזא
דמלה ויקרא יהו"ה אלהי"ם אל האדם ויאמר
לו איכה (בראשית ג ט), איה כ"ה, אף

משום כך ויאמר לו איפה, איפה כ"ה, ויאמר את קולך שמעתי בגן, בגלל זה ואירא פי עירם אנכי ואחבא. ועוד ואחבא, סוד הדבר - ערום ראה רעה ונסתר, מה הסתירה של האדם? אלא בא תראה, בזמן שיש רשות למשחית להשחית, נאמר בו פי תצא אש ומצאה קוצים וכו', ובאותו זמן והיה כצדיק פרשע, ומשום זה יש לאדם באותו הזמן להסתתר ולהתכסות, שלא ימצא ביניהם, שבאותו הזמן יש נספה בלא משפט, ומשום זה ואירא פי עירם אנכי ואחבא, ובמה נסתר אדם מאלו הדינים והקטרוגים שלא ישלטו עליו? בתשובה. זהו שכתוב ישב בסתר עליון, זו האם שהיא סתר, עליון מפנה זו חכמה שלא נודעת אלא בה'. בצל שד"י יתלונן, זו האם התפתונה (העליונה), הצל של שד"י שהוא אות ברית קדש, שנאמר בו אף בצלם יתהלך איש, וזו השכינה התפתונה, שהיא צלמו של הקדוש ברוך הוא, ועליה נאמר ויברא אלהים את האדם בצלמו, בצלמו ממש, זו שכינה, צלמו של הקדוש ברוך הוא, במדה שלו, בשעור שלו, שלא הוסיף ולא גרע. מה זה האדם?

זו שכינה. (זה העמוד האמצעי)

אמר רבי אלעזר: והרי בשכינה לא כתוב בה בריאה אלא אצילות, ועוד, שהיה לו לומר ויברא יהו"ה את האדם, מה זה אלהים? אלא שכינה נקראת אלהים, ועל אותה נשמה שנתנה באדם, נאמר ויברא אלהים את האדם בצלמו,

ועבדת פרוּדָא בַּאֲתוּוֹן דְּאֶסְתְּלַק י' מִן ה' ו' מִן ה', וְאֶשְׁתַּאֲרַת שְׂכִינְתָא לְעִילָא יְחִידָאָה, וְשְׂכִינְתָא לְתַתָּא יְחִידָאָה, בְּגִין דָּא וַיֹּאמֶר לוֹ אֵיפֹה, אֵי"ה כ"ה, וַיֹּאמֶר אֶת קוֹלְךָ שְׁמַעְתִּי בְּגִין דָּא וַיֹּאֲרֵא פִי עִירוּם אֲנֹכִי וְאַחְבָּא, וְעוֹד וְאַחְבָּא, רְזָא דְמַלְאָה, עָרוּם רָאָה רְעָה וְנִסְתָּר (משלי כג ב), מַאי סְתִירָה דְּבַר נֶשׁ, אֲלֵא תָא חֲזִי בְּזַמְנָא דְאִית רִשׁוֹ לְמַחְבְּלָא לְחַבְל, (דף טז ע"ב) אֲתַמַּר בֵּיהּ (שמות כב ה) כִּי תֵצֵא אֵשׁ וּמִצָּאָה קוֹצִים וְכוּ', וּבִהְיוֹא זְמַנָּא וְהָיָה כְּצַדִּיק כְּרָשָׁע (בראשית יח כה), וּבְגִין דָּא אִית לֵיהּ לְבַר נֶשׁ בְּהֵוֹא זְמַנָּא לְאַתְּטַמְרָא וּלְאַתְּפַסְיָא, דְּלֵא יִשְׁתַּפַּח בִּינֵיהוּ, דְּבִהְיוֹא זְמַנָּא יֵשׁ נִסְפָּה בְּלֵא מְשַׁפֵּט, וּבְגִין דָּא (שם) וַיֹּאֲרֵא פִי עִירוּם אֲנֹכִי וְאַחְבָּא, וּבְמַאי נִסְתָּר בַּר נֶשׁ מֵאֵלִין דִּינִים וְקַטְרוּגִין דְּלֵא שְׁלַטִּין עֲלֵיהּ, בְּתִיּוּבְתָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים צא א) יוֹשֵׁב בְּסֹתֵר עֲלִיוֹן, דָּא אֵימָא דְאִיְהִי סֹתֵר, עֲלִיוֹן מְנַה דָּא חֲכַמָּה, דְּלֵא אֶשְׁתַּמוּדַע אֲלֵא בַּה', בְּצַל שְׁד"י יִתְלוֹנֵן (שם) דָּא אֵימָא תַתָּאָה, (ג"א עלאה) צַל דְּשְׁד"י דְאִיְהוּ אוֹת בְּרִית קְדֻשָּׁה, דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ (שם לט ז) אֵף בְּצַלָּם יִתְהַלֵּךְ אִישׁ, וְדָא שְׂכִינְתָא תַתָּאָה, דְאִיְהִי צַלְמוֹ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְעֲלֵיהּ אֲתַמַּר (בראשית א כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצַלְמוֹ מִמֶּשׁ דָּא שְׂכִינְתָא, צַלְמוֹ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּמִדָּה דִּילֵיהּ בְּשַׁעוֹר דִּילֵיהּ דְּלֵא אוֹסִיף וְלֵא גְרַע, מַאי הָאָדָם דָּא שְׂכִינְתָא, (ג"א דא עמודא דאמצעיתא).

אמר רבי אלעזר והא בשכינתא לא כתיב בה בריאה אלא אצילות, ועוד דהוה ליה למימר ויברא יהו"ה את האדם, מאי אלהים

אלא שכינתא אתקרי אלהים, ועל ההיא נשמתא דאתיהיבת בבר נש אתמר ויברא אלהים את האדם בצלמו, בדיוקנא דשכינתא, ועל ההיא

בדמות השכינה, ועל אותה נשמה נאמר אך בצלם יתהלך איש, שהרי בזמן שמסתלקת הנשמה מן האדם, אינו יכול להתנענע. אמר לו: ברוך בני לעתיק הימים, ובני, כל מי שפוגם בדמות הזו כאלו ממעט את הדמות, והשכינה לא שורה שם. ובאותו הזמן שולטים עליו כל המקטרגים מהצד של אותו הפגם, וסוד הדבר - על פי אין אלהי בקרבי מצאוני הרעות האלה, הרעות מצאוני מני שהסתלקה השכינה ממני שהיא אלהי.

תקון ששים ושלשה

בראשית ברא אלהים, מה זה אלהים? מי אלה, ועל זה מי נאמר, מי הגיד לך כי עירם אתה וגומר, אשר צויתך. אותה שנאמר בה אשר קדשנו במצותיו, ואותה שנאמר בה אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים, רשות הרבים, שהיא רשות הרבים, אשת זנונים. מה זה רשעים? זה סמא"ל ונחש, אותה שאמר עליה פרעה מי יהוה אשר אשמע בקולו, אשר שנאמר בו אשר הוצאתיך מצרים, מ"י ודאי, שהיא תשובה, הרפואה לכל החלאים והמכות. זהו שפתוב מ"י ירפא לך, ועליה נאמר ושב ורפא לו, רפאות תהי לשרך. אשרי הוא מי ששב לבעלה שלה, היא סוד התשובה, שיחזיר וישיב אותה דרגה שהרחיק אותה ממקומה, שיחזיר אותה למקומה ויקרב אותה לשם. באותו זמן ששכינה מרחקת מבעלה, נאמר באדם והיו חייך תלואים לך מנגד, חייך נקראת, זהו שפתוב ויפח באפיו נשמת חיים, קרוב יהוה לכל קוראיו וכו'?

נשמתא אתמר אך בצלם יתהלך איש, דהא בזמנא דאסתליק מבר נש נשמתא לא יכיל לאתנענעא. אמר ליה, בריך ברי לעתיק יומין, וברי כל מאן דפגים האי דיוקנא, כאלו ממעט את הדמות, ושכינתא לא שריא תמן, ובההוא זמנא שלטין עליה כל מקטרגין מסטרא דההוא פגימו, ורזא דמלה (דברים לא יז) על פי אין אלהי בקרבי מצאוני הרעות האלה, הרעות מצאוני בגין דאסתלק שכינתא מני דאיהי אלהי.

תקונא שתין ותלת

בראשית ברא אלהים, מאי אלהים מי אלה, ועל האי מי אתמר (בראשית ג יא) מי הגיד לך פי עירום אתה וגומר, אשר צויתך (שם). ההיא דאתמר בה אשר קדשנו במצותיו, וההיא דאתמר בה (תהלים א א) אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים, דהיא רשות הרבים אשת זנונים, מאי רשעים דא סמא"ל ונחש, ההיא דאמר עליה פרעה (שמות ה ב) מי יהוה אשר אשמע בקולו, אשר דאתמר ביה (שם ב ב) אשר הוצאתיך מארץ מצרים, מי ודאי, דאיהי תיובתא, אסוותא לכל מרעין ומכתשין, הדא הוא דכתיב (איכה ב י) מי ירפא לך, ועלה אתמר (ישעיה ו י) ושב ורפא לו, רפאות תהי לשרך (משלי ג ח), זכאה איהו מאן דתב לגבי בעלה דידה איהו רזא דתיובתא, דיחזיר ויתוב ההוא דרגא דרחיק ליה מאתריה, דיחזיר לה לאתרה ויקרב לה תמן, בההוא זמנא דשכינתא מרחקא מבעלה, אתמר בבר נש (דברים כח ב) והיו חייך תלואים לך מנגד, חייך אתקריאת, הדא הוא דכתיב (בראשית ב ז) ויפח באפיו נשמת חיים, אשרי הוא מי שמקרב אותה לבעלה. מה זה (ומד)

שְׁמֵי שְׁקוּרָא לֹו בְּשֶׁקֶר, רְחוֹק הוּא מְמַנּוּ.

אַמְתָּא, א' בְּרֵאשׁ הָאֲלֵף בֵּית, מ' בְּאֲמָצַע, ת' בְּסוּפּוֹ. (ד' אותיות) הַעֲשׂוֹר שְׁלוֹ יו"ד ה"א וּא"ו ה"א אַמְתָּא, שֶׁהוּא עֲשׂוֹר שֶׁל אַרְבַּע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וְאַחַד, הָרִי הַסּוּד שֶׁל חֲמֹשֶׁה וְאַרְבָּעִים מ"ה. בְּזִמְנָן שִׁישְׂרָאֵל מְשַׁקְרִים בְּתוֹרַת אַמְתָּא בְּשִׁבּוּעָה שֶׁל שֶׁקֶר, נֹאמֵר בּוֹ וְתִשְׁלַף אַמְתָּא אַרְצָה. מַה זֶה אַרְצָה? זֶה הַשְּׂכִינָה, וּבְזִמְנָן שִׁישְׂרָאֵל מְקַיְמִים תּוֹרַת אַמְתָּא בְּשִׁבּוּעַת אַמְתָּא, נֹאמֵר בּוֹ אַמְתָּא מֵאֲרִץ תְּצַמַח, וּבְגִלוֹת נֹאמֵר וְתִהִי הָאֲמַת נְעֻדְרַת, וְהַשֶּׁקֶר שׁוֹלֵט בְּעוֹלָם, (וּבְזִמְנָן שְׂמַחְקוֹן הָאֲמַת וּמִתְעַלָּה לְמִקּוּמוֹ, נִמְחָה הַשֶּׁקֶר מִן הָעוֹלָם. וְהוּ שְׂכֵתוֹב שִׁפְתָּא אַמְתָּא תְּכוּן לַעֲד, כּוֹנֵנַת לֹא כְּתוּב, אֲלֵא תְּכוּן לַעֲד (אַמְתָּא). וְעַד אַרְגִּיעָה לְשׁוֹן שֶׁקֶר, מַה זֶה אַמְתָּא? הַעֲמוּד הָאֲמָצַע, שְׂכִינָתוֹ - תּוֹרַת אַמְתָּא הִיִּתָּה בְּפִיִּהוּ), וּמִי הַשֶּׁקֶר? זֶה סְמַא"ל, בְּזִמְנָן שְׁשׁוֹלֵט הָאֲמַת, עוֹבֵר הַשֶּׁקֶר מִן הָעוֹלָם.

אַמְתָּא הוּא בְּסוּפֵי הַתְּכוּת שֶׁל בְּרֵיא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת, בְּרֵיא אֱלֹהִים אֵת, בּוֹ בְּרֵא אֵת הָעוֹלָם, וְעֲלִיו נִקְרָא וְעוֹמֵד כָּל הָעוֹלָם, וְכָל מִי שֶׁנִּשְׁבַּע בְּשֶׁקֶר, כָּאֵלוֹ וְתִשְׁלַף אַמְתָּא אַרְצָה, וְהַשֶּׁקֶר שׁוֹלֵט כְּכִיכּוֹל בְּמִקּוּם (גֵּרֵשׁ מִמִּקּוּם) שְׁלוֹ, שֶׁהוּא יְרוּשָׁלַיִם, וְזֶה גֵרֵם שֶׁנִּחְרַב הַבַּיִת וְחִזְרוּ הָעוֹלָם לְתַהוֹ וּבָהוּ. שֶׁפָּךְ פְּרֻשׁוֹהוּ, חֲרַב בֵּית רֵאשׁוֹן - וְהָאֲרִץ הִיִּתָּה תַהוֹ, חֲרַב בֵּית שְׁנִי - וְחֻשְׁףַּ עַל פְּנֵי תַהוֹם, שְׂאֲמַת נּוֹשָׂאָת עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וּבְזִמְנָן שֶׁנִּעֲשָׂה שֶׁקֶר יִתְהַרַס הַבְּנִין. בְּאוֹתוֹ זְמַן נֹאמֵר בְּשְׂכִינָה, נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם,

זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְקָרִיב לָהּ לְגַבֵּי בַעֲלָהּ, מֵאִי (ג"א וּמְיָד) קָרוֹב יְהו"ה לְכָל קוֹרְאָיו וְכו' (תהלים קמה יח), דְמָאן דְקָרָא לִיהּ בְּשֶׁקֶרָא רְחוֹק הוּא מְנִיָּה.

אַמְתָּא א' בְּרֵישָׁא דְאֲלָפָא בֵּיתָא, מ' בְּאֲמָצַעֵיתָא, ת' בְּסוּפִיָּה, (ג"א ד' אַתּוּן) עֲשׂוּרָא דִילִיָּהּ יו"ד ה"א וּא"ו ה"א אַמְתָּא, דְאִיהוּ עִישׂוֹר דְאַרְבַּע מֵאָה וְאַרְבָּעִין וְחַד, הָא רְזָא דְחֲמִשָּׁא וְאַרְבָּעִין מ"ה, בְּזִמְנָא דִישְׂרָאֵל מְשַׁקְרִין בְּתוֹרַת אַמְתָּא, בְּאוּמָאָה דְשֶׁקֶרָא, אַתְמַר בֵּיהּ (דְנִיאל ח יב) וְתִשְׁלַף אַמְתָּא אַרְצָה, מֵאִי אַרְצָה דָּא שְׂכִינְתָּא, וּבְזִמְנָא דִישְׂרָאֵל מְקַיְמִין תּוֹרַת אַמְתָּא בְּאוּמָאָה דְקִשׁוּט, אַתְמַר בֵּיהּ (תהלים פה יב) אַמְתָּא מֵאֲרִץ תְּצַמַח, וּבְגִלוֹתָא אַתְמַר (ישעיה נט טו) (דף צה ע"א). וְתִהִי הָאֲמַת נְעֻדְרַת, וְשֶׁקֶרָא שְׁלֵטָא בְּעֵלְמָא, (וּבְזִמְנָא דְאַתְתַּקְוִין אַמְתָּא וְאַסְתַּלַּק לְאַתְרֵיהּ אַתְמַחֵי שֶׁקֶרָא מְעֵלְמָא, הָדָא הוּא דְכְּתוּב (משלי יב יט) שִׁפְתָּא אַמְתָּא תְּכוּן לַעֲד, כּוֹנֵנַת לֹא כְּתוּב אֲלֵא תְּכוּן לַעֲד (אַמְתָּא), וְעַד אַרְגִּיעָה לְשׁוֹן שֶׁקֶר (שם), מֵאִי אַמְתָּא עֲמוּדָא דְאֲמָצַעֵיתָא, שְׂכִינְתָּא דִילִיָּהּ תּוֹרַת אַמְתָּא, הִיִּתָּה בְּפִיִּהוּ (מלאכי ב ו), וּמָאן שֶׁקֶר דָּא סְמַא"ל, בְּזִמְנָא דְאַמְתָּא שְׁלֵטָא אַתְעֵבֵר שֶׁקֶרָא מְעֵלְמָא.

אַמְתָּא אִיהוּ בְּסוּף תִּיבִין, וְאִינוּן בְּרֵיא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת, בְּרֵיא אֱלֹהִים אֵת, בֵּיהּ בְּרֵיא עֲלְמָא, וְעֲלִיָּהּ אַתְקֵרִי וְקִיִּימָא כָּל עֲלְמָא, וְכָל מָאן דְאוּמֵי בְּשֶׁקֶרָא כָּאֵלוֹ וְתִשְׁלַף אַמְתָּא אַרְצָה, וְשֶׁקֶרָא שְׁלֵטָא כְּכִיכּוֹל בְּאַתְרֵי (ג"א אַתְרֵי מֵאַתְרֵי) דִילִיָּהּ דְאִיהוּ יְרוּשָׁלַיִם, וְדָא גֵרִים דְאַתְחַרְבּ בֵּיתָא, וְאַתְחַזֵּר עֲלְמָא לְתַהוֹ וּבָהוּ, דְהִכֵּי אוּקְמוּהוּ חֲרַב בֵּית רֵאשׁוֹן וְהָאֲרִץ הִיִּתָּה תַהוֹ, חֲרַב בֵּית שְׁנִי וְחֻשְׁףַּ עַל פְּנֵי תַהוֹם, דְאַמְתָּא

הוּא סְבִיל עֲלֵאִין וְתַתְּאִין, וּבְזִמְנָא דְאַתְעֵבֵד שֶׁקֶרָא יִתְהַרַס הַבְּנִין, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אַתְמַר בְּשְׂכִינְתָּא (עמוס ה ב) נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם, הָדָא הוּא

זהו שכתוב איך נפלת משמים הליל בן שחר, נפלה עטרת ראשנו, שהם ה' עליונה וה' תחתונה, ו' העמוד האמצעי נושא את שניהם, היסוד של הכל י', זו הברית, כל מי שמשקר ועובר בה, כאלו עקר הכל והפיל אותו, והי' הזו, היא אבן השתיה שממנה השפת העולם, ועליה נאמר אבן מאסו הבונים וכו', והיא היסוד של הכל, ועליה נבנה. אוי למי שחוטא באות שבת, ובאות תפלין, ובאות ימים טובים, ובאות ברית מילה, כאלו עקר אותו מקומו והחזיר את העולם לתהו ובהו.

אמר רבי אלעזר: אבא, והרי י' היא למעלה, למה כאן היא למטה? אמר לו: בני, זה סוד עליון, מארבע אותיות תלויות ארבעה שמות. מן י' יהו"ה, מן ה' הו"ה, ומן ו' והי"ה, מן ה' הוה"י (והי"ה הוה"י), עליהם נאמר ודאי וראית את אחורי (ופני לא יראו), ומצד של אחורים הי' היא למטה, ומצד של הפנים - למעלה, וזהו הסוד שמתהפף השם מדין לרחמים ומרחמים לדין. בשמתהפף לדין, הוא הוה"י, י' למטה, שנאמר בה אבן מאסו הבונים, מאסו את היסורים שלה, ואלו שחביבים היסורים, מתהפף להם מדין לרחמים יהו"ה, ובאותו זמן אבן מאסו וכו', מה שהיתה י' למטה, חזרה למעלה, ומתצד של והי"ה הי' היא באמצע. באותו הזמן השתטח אצלו ואמר: אשרי חלקי שזכיתי לזה, שנה עקר ויסוד הכל.

תקון ששים וארבעה

בראשית בר"א אלהי"ם, שם אי"ש, שם אשה עם ה' של

דכתיב (ישעיה יד יב) איך נפלת משמים הליל בן שחר, נפלה עטרת ראשנו (איכה ה טז), דאינון ה' עלאה ה' תתאה, ו' עמודא דאמצעיתא סביל תרוייהו, יסודא דכלא י', דא ברית, כל מאן דמשקר ועבר ביה, כאלו אעקר כלא ואפיל ליה, והאי י' היא אבן השתיה דמינה הושבת עלמא, ועליה אתמר (תהלים קיח כב) אבן מאסו הבונים וכו', ואיהי יסודא דכלא, ועלה אתבני, ווי ליה למאן דחאב באות שבת ובאות תפלין ובאות יומין טבין ובאות ברית מילה, כאלו אעקר ליה מאתריה, ואהדר עלמא לתהו ובהו.

אמר רבי אלעזר אבא והא י' לעילא איהי, אמאי איהי לתתא הכא, אמר ליה פרי, דא רזא עלאה, מארבע אתוון תליין ארבע שמקן, מן י' יהו"ה, מן ה' הו"ה (נ"א הו"ה), מן ו' והי"ה, מן ה' הוה"י (נ"א והי"ה הוה"י), עליהו אתמר ודאי וראית את אחורי, (ופני לא יראו) (שמות לג כג), ומסטרא דאחורים איהי י' לתתא, ומסטרא דפנים לעילא, ודא איהו רזא דאתהפף שמא מדינא לרחמי ומרחמי לדינא, פד אתהפף לדינא איהו הוה"י י' לתתא, דאתמר ביה אבן מאסו הבונים, מאסו יסורין דילה, ואלין דחביבין יסורין אתהפף לון מדינא לרחמי יהו"ה, ובההוא זמנא אבן מאסו וכו', מה דהות י' לתתא אתחזרת לעילא, ומסטרא דוהי"ה איהי י' באמצע, בההוא זמנא אשתטח לגביה, ואמר זכאה חולקי דזכינא להאי, דדא עיקרא ויסודא דכלא.

תקונא שתין וארבע

בראשית ברא אלהי"ם, תמן איש תמן אשה עם ה' דאלהי"ם, ועלייהו

אֱלֹהִים, וְעַלֵּיהֶם נֹאמֵר סִמְכוּנֵי
בְּאִישׁוּשׁוֹת, בְּאִישׁ וְאִשָּׁה, וּמִי גֵרָם
אֵת זֶה? מִשׁוּם שֶׁהַתְּפִשְׁטוֹ
מִכְתָּנוֹת אוֹר אָדָם וְחֻוּהָ, וּמִשׁוּם
זֶה, סִמְכוּנֵי בְּאִישׁוּשׁוֹת - בְּכַתְּנוֹת
עוֹר, שֶׁהֵם כְּנָגֵד וְעֵרַת אֵילָם
מֵאֲדָמִים וְכוּ'.

וְכִי אָדָם גֵּרָם? וְהֲרִי כְּתוּב וַיֹּאמֶר
הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי
וְגוֹמֵר, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לֹאֲשָׁה מֶה עֲשִׂית? כְּמוֹ
שֶׁנֹּאמֵר וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶל
הָאִשָּׁה מֶה זֹאת עֲשִׂית? כָּל חֲטָא
שֶׁעֲשִׂית לְשִׁכְנִינָה, שְׁהִיא זֹאת,
עֲשִׂית, וּמִשׁוּם זֶה מֶה זֹאת עֲשִׂית,
שְׁהִיא מֶה שְׁמוֹ, מֶה זֹאת וְדָאִי,
מֶה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שְׁאֵל מֵעִמָּךְ
כִּי אִם לִירְאָה, וְאֵל תִּקְרִי אִם אֵלָא
אִם, (וְהוּא שְׁכָתוּב אִישׁ אִמּוֹ וְאִבּוֹ תִּירָא, שְׁהוּא
יְהוָה הָאֵל וְהָאִם הַעֲלִינָה), וְאֵת לֹא פְחַדְתָּ
מִן הָאִם הַעֲלִינָה, לְזֹאת עֲשִׂית
כָּל זֶה וְדָאִי, שֶׁנֹּאמֵר בְּהַ זֹאת אוֹת
הַכְּבָרִית.

שְׁאֲדָם וְאִשְׁתּוֹ נִכְרָאוּ בְּדִיּוּקְנָו שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינְתּוֹ,
וּמִשׁוּם זֶה חֲטָא הָאָדָם הִזְיָה תְלוּי
בְּעַמּוּד הָאֲמֻצָּעִי, וְהַחֲטָא שֶׁל
חֻוּהָ בְּשִׁכְנִינָה, וּמִשׁוּם זֶה מֶה זֹאת
עֲשִׂית, לְזֹאת עֲשִׂית וְדָאִי, וְהַחֲטָא
הַזֶּה גֵרָם שִׁירְדָה הַשְּׁכִינָה לְגִלּוֹת,
שְׁהִיוּ יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂים מַעֲשֵׂה
אֲבוֹתֵיהֶם, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר וְאָף
גַּם זֹאת בְּהִיוֹתֶם בְּאֶרֶץ אִיִּבֵיהֶם
לֹא מֵאֲסִתִּים וְלֹא גַעְלָתִים וְכוּ',
וּבְהָ אָמַר דָּוִד אִם תַּחֲנֶה עָלַי
מִחֲנֶה לֹא יִירָא לְבִי וְגוֹמֵר,
בְּ"זֹאת" אֲנִי בּוֹטֵחַ וְגוֹמֵר, זֶה
נֹאמֵר בְּמִלְחָמַת גּוֹג וּמְגוֹג, וּמִי
גֵרָם שְׁהוּא יְהִיָה שְׁמוֹר בְּהָ?
מִשׁוּם שֶׁעָלְיוֹ נֹאמֵר אִם אֶתֵּן שְׁנַת
לְעִינֵי לְעַפְעַפֵּי תַנּוּמָה עַד אֲמַצָּא
מְקוֹם לִיהוָה וְגוֹמֵר.

אֲתֹמֵר (שִׁיר ב ה) סִמְכוּנֵי בְּאִישׁוּשׁוֹת, בְּאִישׁ
וְאִשָּׁה, וּמֵאֵן גֵּרִים דָּא, בְּגִין דְּאֵתְפִשְׁטוֹ
מִכְתָּנוֹת אוֹר אָדָם וְחֻוּהָ, וּבְגִין דָּא סִמְכוּנֵי
בְּאִישׁוּשׁוֹת, בְּכַתְּנוֹת עוֹר דְּאִינוּן לְקַבֵּל וְעוֹרוֹת
אֵילָם מֵאֲדָמִים וְכוּ' (שְׁמוֹת כה ה).

וְכִי אָדָם גֵּרִים, וְהָא כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית ג ב) וַיֹּאמֶר
הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי וְגוֹמֵר,
וּבְגִין דָּא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹאֲתַתָּא מֶה
עֲבַדְתָּ, כְּמָה דְּאֵתְ אָמַר (שם יג) וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ אֶל הָאִשָּׁה מֶה זֹאת עֲשִׂית, כָּל חוּבָה
דְּעֲבַדְתָּ לְשִׁכְנִינָתָא דְאִיְהִי זֹאת עֲבַדְתָּ, וּבְגִין דָּא
מֶה זֹאת עֲשִׂית, דְּאִיְהִי מֶה שְׁמוֹ, מֶה זֹאת וְדָאִי,
מֶה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שְׁאֵל מֵעִמָּךְ כִּי אִם
לִירְאָה (דְּבָרִים י יב), וְאֵל תִּקְרִי אִם אֵלָא אִם (הֲרָא
הוּא דְכְּתִיב (וַיִּקְרָא יט ג) אִישׁ אִמּוֹ וְאִבּוֹ תִירָאוּ דְאִיְהוּ יְהוָה אֲבָא
וְאִמָּא עֲלָאָה), וְאֵת לֹא דְחִילְתָּ מֵאִמָּא עֲלָאָה,
לְזֹאת עֲבַדְתָּ כָּל דָּא וְדָאִי, דְּאֵתְמַר בְּהַ (בְּרֵאשִׁית
ט יב) זֹאת אוֹת הַכְּבָרִית.

דְּאָדָם (דף צה ע"ב) וְאֵתְתִיָה אֲתַבְּרִיאֵוּ בְּדִיּוּקְנָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתִיָה, וּבְגִין
דָּא חוּבָא דְאָדָם הָוָה תְּלִיא בְּעַמּוּדָא
דְּאֲמֻצָּעִיתָא, וְחוּבָה דְחֻוּהָ בְּשִׁכְנִינָתָא, וּבְגִין דָּא
מֶה זֹאת עֲשִׂית, לְזֹאת עֲשִׂית וְדָאִי, וְחוּבָא דָּא
גֵרָם דְּנַחַתְתָּ שְׁכִינָתָא בְּגִלּוֹתָא, דְּהוּוּ יִשְׂרָאֵל
עֲבַדִּין מַעֲשֵׂה אֲבוֹתֵיהֶם, וּבְגִין דָּא אָמַר (וַיִּקְרָא
כו מד) וְאָף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתֶם בְּאֶרֶץ אִיִּבֵיהֶם לֹא
מֵאֲסִתִּים וְלֹא גַעְלָתִים וְכוּ', וּבְהָ אָמַר
דָּוִד (תהלים כז ג) אִם תַּחֲנֶה עָלַי מִחֲנֶה לֹא יִירָא
לְבִי וְגוֹמֵר, בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ וְגוֹמֵר, דָּא אֲתֹמֵר
בְּמִלְחָמַת גּוֹג וּמְגוֹג, וּמֵאֵן גֵּרִים לְמַהְוִי אִיְהוּ
נְטִיר בְּהָ, בְּגִין דְּעָלְיָה אֲתֹמֵר (שם קלב ד) אִם אֶתֵּן
שְׁנַת לְעִינֵי לְעַפְעַפֵּי תַנּוּמָה עַד אֲמַצָּא מְקוֹם
לִיהוָה וְגוֹמֵר.

וְהָאִי אִיהִי חֲכַמַת שְׁלֹמָה, וְעֲלָה אֶתְמַר (קהלת טו ט) וְחֲכַמַת הַמְסֻפֵּן בְּזוּיָהּ, וְעֲלָה אֶתְמַר (שמואל א ב ל) פִּי מִכְבְּדֵי אֶכְבֵּד וּבּוֹזֵי יִקְלוּ, כַּד נִחִית שְׁלֹמָה מִמְּלָכוּתֶיהָ הָיָה חֲכַמָּה דִּילֵיהּ בְּזוּיָהּ בְּעֵינֵי שְׁטִיָּין, וְכַד אֶסְתַּלַּק בְּמִלְכוּתֶיהָ אֶתְמַר בֵּיהּ (מלכים א ה י) וַתֵּרֶב חֲכַמַת שְׁלֹמָה, דְּאֶתְרַבִּיאַת עַד דְּמִטָּאֵת לְהָאִי אֶתְר דְּאֶתְנַטִּילַת מִתְמָן, לְאַתְר דְּחֲכַמָּה עֲלָאָה, דְּאִיהִי חֲכַמָּה בְּרִישָׁא, וְאִיהִי חֲכַמָּה בְּסוּף, וְאִיהִי תוֹרָה בְּאֲמֻצְעֵיתָא, בְּעַמּוּדָא דְּאֲמֻצְעֵיתָא תוֹרַת אֲמַת, לְעִילָא תוֹרַת חֲכָם, לְתַתָּא חֲכַמַת שְׁלֹמָה, וּבְגִין דָּא מְסֻטְרָא דְּשְׁלֹמָה אֶתְמַר וְחֲכַמַת הַמְסֻפֵּן בְּזוּיָהּ, דְּנִחִיתַת בֵּיהּ, וְסִלִּיקַת בֵּיהּ, כְּמָה דְּאֶתְמַר בֵּיהּ וַתֵּרֶב חֲכַמַת שְׁלֹמָה מִחֲכַמַת כָּל בְּנֵי קָדָם.

אֲבָרְ בְּרִשְׁעִים מַה כְּתוּב בְּהֵם? נִתְנַנֵּי יְהו"ה בִּידֵי לֹא אוֹכֵל קוּם, נְפִלָה וְלֹא תוֹסִיף קוּם, וְאַף עַל פִּי שְׂאִין לָהּ רְשׁוּת לְעַמּוּד מְעַצְמָה, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִקִּים אוֹתָהּ, כְּמוֹ שְׁנֵאָמַר בְּיוֹם הַהוּא אֲקִים אֶת סֵפֶת דְּדוֹד הַנְּפִלַת, וּמִי גְרַם שְׂיִרְדָּה לָהּ מִמְּקוּמָהּ? זֶה הַנְּחָשׁ, כְּמוֹ שְׁנֵאָמַר וַיֹּאמֶר יְהו"ה אֱלֹהֵיִם אֵל הַנְּחָשׁ פִּי עֲשִׂיתָ זֹאת, שְׂהִיא הַשְּׂכִינָה, שְׁגַרְמָה שְׁנַמְצָאֵת יְבִשָּׁה וְנְפִלָה מִמְּקוּמָהּ, אַרְוּר אַתָּה מְפַל הַבְּהֵמָה וְגוֹמַר, קָלַל אוֹתוֹ שְׁלֹא יִהְיֶה לוֹ מְלָכִים וְשְׁלִיטִים עַל מַה שְּׁסוּמָךְ, שְׁהֵם רִגְלֵי וַיִּדְּוּ שְׁקָצִץ אוֹתָם, כְּמוֹ שְׂהוּא גְרַם קְצוּץ וּפְרוּד לְמַעְלָה, וּמִשּׁוּם זֶה עַל גַּחְוֹנָה תִּלְךְ וְעִפְר תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְזֵהוּ שְׂאָמַר יִצְחָק לְעֵשׂוּ מִשְׁמֹנֵי הָאָרֶץ יִהְיֶה מוֹשְׁבֶךָ.

עֵשֶׂר קָלְלוֹת קָלַל אֶת הַנְּחָשׁ, מִשּׁוּם שְׁגַרְם שְׁנַפְרְדָה הַשְּׂכִינָה שְׂהִיא עֲשִׂירִית מִבְּעֵלָה, וְעֵשֶׂר

וְהָאִי אִיהִי חֲכַמַת שְׁלֹמָה, וְעֲלָה אֶתְמַר (קהלת טו ט) וְחֲכַמַת הַמְסֻפֵּן בְּזוּיָהּ, וְעֲלָה אֶתְמַר (שמואל א ב ל) פִּי מִכְבְּדֵי אֶכְבֵּד וּבּוֹזֵי יִקְלוּ, כַּד נִחִית שְׁלֹמָה מִמְּלָכוּתֶיהָ הָיָה חֲכַמָּה דִּילֵיהּ בְּזוּיָהּ בְּעֵינֵי שְׁטִיָּין, וְכַד אֶסְתַּלַּק בְּמִלְכוּתֶיהָ אֶתְמַר בֵּיהּ (מלכים א ה י) וַתֵּרֶב חֲכַמַת שְׁלֹמָה, דְּאֶתְרַבִּיאַת עַד דְּמִטָּאֵת לְהָאִי אֶתְר דְּאֶתְנַטִּילַת מִתְמָן, לְאַתְר דְּחֲכַמָּה עֲלָאָה, דְּאִיהִי חֲכַמָּה בְּרִישָׁא, וְאִיהִי חֲכַמָּה בְּסוּף, וְאִיהִי תוֹרָה בְּאֲמֻצְעֵיתָא, בְּעַמּוּדָא דְּאֲמֻצְעֵיתָא תוֹרַת אֲמַת, לְעִילָא תוֹרַת חֲכָם, לְתַתָּא חֲכַמַת שְׁלֹמָה, וּבְגִין דָּא מְסֻטְרָא דְּשְׁלֹמָה אֶתְמַר וְחֲכַמַת הַמְסֻפֵּן בְּזוּיָהּ, דְּנִחִיתַת בֵּיהּ, וְסִלִּיקַת בֵּיהּ, כְּמָה דְּאֶתְמַר בֵּיהּ וַתֵּרֶב חֲכַמַת שְׁלֹמָה מִחֲכַמַת כָּל בְּנֵי קָדָם.

אֲבָרְ בְּחַיִּיבֵיא מַה כְּתוּב בְּהוּ, (איכה א יד) נִתְנַנֵּי יְהו"ה בִּידֵי לֹא אוֹכֵל קוּם, (עמוס ה עמוס ה) נְפִלָה וְלֹא תוֹסִיף קוּם, וְאַף עַל פִּי דְּלִית לָהּ רְשׁוּת לְמִיקָם מִגְרָמָה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יוֹקִים לָהּ, כְּמָה דְּאֶתְ אֶמַר (שם ט יא) בְּיוֹם הַהוּא אֲקִים אֶת סֵפֶת דְּדוֹד הַנְּפִלַת, וּמִאֵן גְּרִים דְּנִחִיתַת לָהּ מֵאֶתְרָהּ דָּא נְחָשׁ, כְּמָה דְּאֶתְ אֶמַר (בראשית ג יד) וַיֹּאמֶר יְהו"ה אֱלֹהֵיִם אֵל הַנְּחָשׁ פִּי עֲשִׂיתָ זֹאת, דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא, דְּגְרַמַת דְּאֶשְׁתַּפַּחַת יְבִשָּׁה וְנְפִלַת מֵאֶתְרָהּ, אַרְוּר אַתָּה מְפַל הַבְּהֵמָה וְגוֹמַר (שם) לֵיט לִיהּ דְּלֹא יִהְיֶה לִיהּ מְלָכִין וְשְׁלִיטִין עַל מַה דְּסַמִּיךְ, דְּאִינוּן רִגְלֵי וַיִּדְּוּ דְּקָצִיץ לוֹן, כְּמָה דְּאִיהוּ גְרִים קְצוּץ וּפְרוּד לְעִילָא, וּבְגִין דָּא עַל גַּחְוֹנָה תִּלְךְ וְעִפְר תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ (שם), וְדָא אִיהוּ דְּאֶמַר יִצְחָק לְעֵשׂוּ (שם כו לט) מִשְׁמֹנֵי הָאָרֶץ יִהְיֶה מוֹשְׁבֶךָ.

עֵשֶׂר לוֹטֵיא לֵיט לְחוּיא, בְּגִין דְּגְרִים דְּאֶתְפְּרֵשׁ שְׂכִינְתָא דְּאִיהִי עֲשִׂירָאָה

לְאָדָם, וְעֶשֶׂר לַחֲוָה, וְתִשַׁע לְאָרֶץ, שְׁחֻטָּאָה לְצַדִּיק שֶׁהוּא תְּשִׁיעָהּ. כָּלֶם חֻטָּאוֹ לְעִשְׂרִית, וְהָאָרֶץ לְצַדִּיק, וּמִמָּה (וּלְמָה) חֻטָּאָה לְצַדִּיק? שֶׁהָיָה בְּעִבּוּרָהּ אָמַר לְאָדָם, וְעוֹד, בְּגִלְלֵי הָאָדָם קָלַל אֶת הָאָרֶץ שֶׁנִּטְלָה מִמֶּנָּה, זֶהוּ שִׁכְתוּב וַיִּצְרַח יְהוָה אֶל־הַיִּם אֶת הָאָדָם עָפָר מִן הָאֲדָמָה, אִם כֵּן מָה חֻטָּאָה לְצַדִּיק שֶׁהוּא תְּשִׁיעָהּ?

אָמַר מִשּׁוֹם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וַיִּצְמַח יְהוָה אֶל־הַיִּם מִן הָאֲדָמָה כָּל עֵץ נְחֻמָּה לְמִרְאֵה וְטוֹב לְמֵאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֶּן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְהָיָה לוֹ רִשׁוֹת לְמַחֲוֹת בְּיַדֵי אָדָם שֶׁלֹּא יֵאָכֵל מֵעֵץ הַמָּוֶת וְלֹא מִחַיִּים, בְּגִלְלֵי זֶה אָמַר בְּעִבּוּרָהּ. אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: וְכִי יֵשׁ דַּעַת בְּאָרֶץ לְכָל זֶה? אָמַר לוֹ: כֵּן, זֶהוּ שִׁכְתוּב יְהוָה בְּחֻכְמָה יִסַּד אֶרֶץ. אָמַר לוֹ: וְהָיָה בְּחֻכְמָה עֲלִיוֹנָה וּבְאָרֶץ שֶׁל הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא נֶאֱמַר הַכְּתוּב הַזֶּה. אָמַר לוֹ: בְּנִי, זֶה כְּנֻגַד זֶה עֲשֵׂה הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא, יֵשׁ חֻכְמָה וְיֵשׁ חֻכְמָה, יֵשׁ אֶרֶץ וְיֵשׁ אֶרֶץ.

אָמַר לוֹ: אִם כֵּן, מָה חֻטָּאָה הָאָרֶץ לְצַדִּיק שֶׁלְקַתָּה תִּשַׁעָהּ? אָמַר לוֹ: מִשּׁוֹם שֶׁעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע הוּא כְּמוֹ הַבְּרִית, אוֹת הַבְּרִית מִבְּפָנִים טוֹב, וְעוֹלָה רַע, זֶה מִבְּפָנִים זָרָה מִבְּחוּץ, וּמִשּׁוֹם שֶׁחֻטָּאָה שֶׁל עֵץ הַדַּעַת גֵּרַם פְּרוּד בֵּין הַצַּדִּיק לְשִׁכְנֵינָה, בְּגִלְלֵי זֶה לְקַתָּה הָאָרֶץ תִּשַׁעָהּ, וְאוֹתָם שְׁחֻטָּאוֹ בְּשִׁכְנֵינָה, שֶׁהִיא עִשְׂרִית לְקוֹ עֶשֶׂר עֶשֶׂר. וּבֵא וְרֵא, שְׁבַע אֲרָצוֹת הֵן: אֶרֶץ, אֲדָמָה, אֶרְקָא, גֵּיא, נִשְׂיָה, צִיָּה, תַּבַּל, וְאָדָם חֻטָּא בְּבַת שְׁבַע, וְנֶאֱמַר בּוֹ פִּי שְׁבַע יִפֹּל צַדִּיק, הִרְהוּר תְּשׁוּבָה וְנֶאֱמַר בּוֹ וְקָם, וְהָיָה עוֹלָה, וּכְשִׁירָד לְשֵׁם הָיָה עוֹשֶׂה מַעֲשִׂים וְתוֹלְדוֹת

מִבְּעוֹלָה, וְעֶשֶׂר לְאָדָם, וְעֶשֶׂר לַחֲוָה, וְתִשַׁעָה לְאֶרֶץ, דְּחִבָּאת לְצַדִּיק דְּאִיהוּ תְּשִׁיעָהּ, כְּלָהוּ חֵאבוּ לְעִשְׂרָאָה, וְאֶרֶץ לְצַדִּיק, וּמִמָּאֵי (ג"א וְאִמָּאֵי) חֵאבַת לְצַדִּיק, דְּהָא בְּעִבּוּרָהּ אָמַר לְאָדָם, וְעוֹד בְּגִין אָדָם לֵיִט לְאֶרֶץ דְּאִתְנַטִּיל מִינָהּ, הָדָא הוּא דְכָתִיב (שם ב' ז') וַיִּצְרַח יְהוָה אֶל־הַיִּם אֶת הָאָדָם עָפָר מִן הָאֲדָמָה, אִם כֵּן מָה חִבָּאת לְצַדִּיק דְּאִיהוּ תְּשִׁיעָהּ.

אָמַר בְּגִין דְּאִתְמַר בָּהּ (שם ט') וַיִּצְמַח יְהוָה אֶל־הַיִּם מִן הָאֲדָמָה כָּל עֵץ נְחֻמָּה לְמִרְאֵה וְטוֹב לְמֵאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֶּן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְהָיָה לִיהָ רִשׁוֹת לְמַמְחָא בִּידָא דְאָדָם דְּלֹא יִכּוּל מֵאִילָנָא דְמוֹתָא, וְלֹא מִחַיִּים, בְּגִין דָּא אָמַר בְּעִבּוּרָהּ. אָמַר לִיהָ רַבִּי אֶלְעָזָר, וְכִי אֵית דַּעַת בְּאֶרֶץ לְכוּלֵי הָאֵי, אָמַר לִיהָ אֵין, הָדָא הוּא דְכָתִיב (משלי ג' ט') יְהוָה בְּחֻכְמָה יִסַּד אֶרֶץ, אָמַר לִיהָ וְהָא בְּחֻכְמָה עֲלִיָּא וּבְאֶרֶץ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְמַר הָאֵי קָרָא, אָמַר לִיהָ בְּרִי דָא לְקַבֵּל דָּא עֲבַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵית חֻכְמָה וְאֵית חֻכְמָה, אֵית אֶרֶץ וְאֵית אֶרֶץ.

אָמַר לִיהָ אִם כֵּן מָה חִבָּאת אֶרֶץ לְצַדִּיק דְּלְקַתָּה תִּשַׁעָהּ, אָמַר לִיהָ בְּגִין דַּעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע אִיהוּ כְּגוֹוֹנָא דְּבְרִית, אוֹת בְּרִית מְלַגָּאוּ טוֹב עוֹרְלָה רַע, דָּא מְלַגָּאוּ וְדָא מְלַבֵּר, וּבְגִין דְּחוּבָא דַּעַץ הַדַּעַת גֵּרַם פְּרוּדָא בֵּין צַדִּיק וְשִׁכְנֵינָתָא, בְּגִין דָּא לְקַאת אֶרֶץ תִּשַׁעָהּ, וְאִינוּן דְּחֵאבוּ בְּשִׁכְנֵינָתָא דְּאִיהִי עִשְׂרִית לְקוֹ עֶשֶׂר עֶשֶׂר. וְתָא חֲזִי שְׁבַעָה אֶרְעִין אִינוּן אֶרֶץ אֲדָמָה אֶרְקָא גֵּיא נִשְׂיָה צִיָּה תַּבַּל, וְאָדָם חֵאב (דף צו ע"א) בְּבַת שְׁבַע, וְאִתְמַר בִּיהָ (משלי כד טו) פִּי שְׁבַע יִפֹּל צַדִּיק, הִרְהוּר תְּיֻבְחָתָא וְאִתְמַר בִּיהָ (שם) וְקָם, וְהָיָה סְלִיק, וְכַד נְחִית תִּמְן הָיָה

בְּכָל אַרְצָא וְאֶרֶץ, מֵהֶם הָיוּ צוֹמְחִים וּמֵהֶם לֹא הָיוּ צוֹמְחִים, וְיֵשׁ שָׁם בְּרִיּוֹת, מִהֶן בְּשָׁנֵי רִאשִׁים, וְיֵשׁ מֵהֶם בְּשִׁלְשָׁה עַד שְׁבַע, וְיֵשׁ שָׁם מְקוֹם שֶׁהַשְּׂמֵשׁ מְאִירָה וְהַלְבָּנָה וְהַכּוֹכָבִים וְהַמַּזְלוֹת, וְיֵשׁ מְקוֹם שְׂאִין בּוֹ אֹר כָּלֵל, אֲלֵא חֲשֻׁכָה וְעָרְפֵל.

כִּדְ הֵם אֵלּוּ שְׂיֻדָּדִים לְשִׁבְעָה מִיְּנֵי עֲנִיּוֹת, יֵשׁ מֵהֶם שְׂאִין לְהֵם אֹר כָּלֵל, שְׁכָל יְמֵיהֶם הֵם בְּעֲנִיּוֹת, וְיֵשׁ מֵהֶם שְׂיֵשׁ לְהֵם אֹר כָּל יְמֵיהֶם וְהֵם בְּעֶשֶׂר, וְיֵשׁ מֵהֶם שְׁלֹפְעָמִים יֵשׁ לְהֵם אֹר וּלְפַעְמִים חֲשֻׁכָה. אֵלּוּ אוֹתָם שְׁנוּלְדוּ בְּאֲמֻצָּה הַלְבָּנָה, בִּינוּנִיִּים, לְפַעְמִים יֵשׁ לְהֵם עֶשֶׂר וְעוֹלִים, וּלְפַעְמִים עֲנִיּוֹת וְיֻדָּדִים, וְיֵשׁ אַחֲרֵים שְׁעוֹשִׁים תּוֹלְדוֹת וּמְצַלִּיחִים, וְיֵשׁ מֵהֶם שְׁלֹא מְצַלִּיחִים, וְיֵשׁ מֵהֶם שְׁמְצַלִּיחִים (צוּמְחִים) עַד מַחְצִית יְמֵיהֶם וּמֵתִים בְּקִצּוֹר יָמִים. אֵלּוּ שְׁנוּלְדוּ בְּמַלּוּי הַלְבָּנָה, הֵם צוֹמְחִים וְחִיִּים וּמְשַׁלְּמִים אֶת כָּל יְמֵיהֶם, וְאֵלּוּ שְׁנוּלְדוּ בְּחֶסְרוֹן הַלְבָּנָה לֹא צוֹמְחִים וּמֵתִים מִיָּד, וְאֵלּוּ שְׁנוּלְדוּ בְּאֲמֻצָּה הַלְבָּנָה מְתַקְצְרִים בְּמַחְצִית יְמֵיהֶם.

וְיֵשׁ אַרְצוֹת שְׁנְאָמַר בְּהֶן וְהַבּוֹר רַק אֵין בּוֹ מַיִם, מַיִם אֵין בּוֹ אֲבָל נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים יֵשׁ בּוֹ, אַף כִּדְ יֵשׁ בְּרִיּוֹת שְׁהֵם עַמֵּי הָאָרֶץ, שְׁבִתְהֵם מְלֵאִים מְלֵאכֵי חַבְלָה, שְׁהֵם נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים, וְנוֹשְׁכִים אוֹתָם בְּכַמָּה נְשִׁיכוֹת שֶׁל יִסּוּרִים, שְׁהֵם גְּרָמוּ לְפָנֵי שְׂיָבֵאוּ לְעוֹלָם, (כִּדְ שְׂיָבֵאוּ) בְּגִלְגּוּל בְּגוֹפִים הֶלְלוּ וּבְכַתִּיבִים הֶלְלוּ, וּכְשִׁנוּשְׁכִים אוֹתָם אוֹתָם הַנְּחָשִׁים וְהַעַקְרָבִים בְּכַמָּה יִסּוּרִים, הֵם צוֹחִים וַי וַי, וְיֵשׁ לְכָלֵם קִטְטָה בְּבֵית, וְצוֹחִים עִם אֵלּוּ בְּעַלֵי הַגִּיהֶנֶם שְׁנֵדוֹנִים בּוֹ, וְיֵשׁ אַחֲרֵים שְׁכָל יְמֵיהֶם בְּחֶדְוָה

עֹבְדֵי עוֹבְדֵי וְתוֹלְדֵי בְּכָל אַרְעָא וְאֶרֶעָא, מְנַהוֹן הָיוּ צְמַחִין וּמְנַהוֹן לֹא הָיוּ צְמַחִין, וְאֵית תַּמָּן בְּרִיּוֹן מְנַהוֹן בְּתֵרִין רִישִׁין וְאֵית מְנַהוֹן בְּתֵלַת עַד שְׁבַע, וְאֵית תַּמָּן אַתְר דְּנַהֲרָא שְׂמֵשׂא וְסִיְהָרָא וְכַכְבֵּיא וּמְזָלֵי, וְאֵית אַתְר דְּלִית בֵּיה נַהוּרָא כָּלֵל אֲלֵא חֲשׁוּכָא וְקַבְלָא.

הָבֵי אֵינוֹן אֵלִין דְּנַחְתִּין לְשִׁבְעָה מִיְּנֵי עֲנִיּוֹתָא, אֵית מְנַהוֹן דְּלִית לוֹן נַהוּרָא כָּלֵל, דְּכָל יוֹמֵיהוֹן אֵינוֹן בְּעֲנִיּוֹתָא, וְאֵית מְנַהוֹן דְּאֵית לְהוֹן נַהוּרָא כָּל יוֹמֵיהוֹן וְאֵינוֹן בְּעוֹתְרָא, וְאֵית מְנַהוֹן דְּלִזְמַנִּין אֵית לוֹן נַהוּרָא וְלִזְמַנִּין חֲשׁוּכָא, אֵלִין אֵינוֹן דְּאֵתִילִידוּ בְּאֲמֻצְעִיתָא דְּסִיְהָרָא בִּינוּנִיִּים, לִזְמַנִּין אֵית לוֹן עוֹתְרָא וְסִלְקִין, וְלִזְמַנִּין עֲנִיּוֹתָא וְנַחְתִּין, וְאֵית אַחְרַנִּין דְּעֹבְדֵי תוֹלְדֵי וּמְצַלִּיחִין, וְאֵית מְנַהוֹן דְּלֹא מְצַלִּיחִין, וְאֵית מְנַהוֹן דְּמְצַלִּיחִין (נ"א צְמַחִין) עַד פְּלָגוּ יוֹמֵיהוֹן וּמִיִּיתִין בְּקִצְרוֹת יוֹמִין, אֵלִין דְּאֵתִילִידוּ בְּמַלּוּיָא דְּסִיְהָרָא אֵינוֹן צְמַחִין וְחִיִּין וּמְשַׁלְּמִין כָּל יוֹמֵיהוֹן, וְאֵינוֹן דְּאֵתִילִידוּ בְּחֶסְרוֹנָא דְּסִיְהָרָא לֹא צְמַחִין וּמִיִּיתִין מִיָּד, וְאֵינוֹן דְּאֵתִילִידוּ בְּאֲמֻצְעִיתָא דְּסִיְהָרָא מְתַקְצְרִין בְּפִלְגוֹת יוֹמֵיהוֹן.

וְאֵית אַרְעִין דְּאֵתְמַר בְּהוֹן (בְּרֵאשִׁית לז כד) וְהַבּוֹר רַק אֵין בּוֹ מַיִם, מַיִם אֵין בּוֹ אֲבָל נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים אֵית בֵּיה, אוֹף הָכֵי אֵית בְּרִיּוֹן דְּאֵינוֹן עַמֵּי הָאָרֶץ, דְּבִתְהֵוֹן מְלִיִּין מְלֵאכֵי חַבְלָה, דְּאֵינוֹן נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים וְנִשְׁכִּין לוֹן בְּכַמָּה נְשׁוּכִין דְּיִסּוּרִין, דְּאֵינוֹן גְּרָמוּ קָדָם דְּיִיתוֹן לְעֵלְמָא, (בְּגוֹן דְּיִיתוֹ) בְּגִלְגּוּלָא בְּאֵלִין גּוֹפִים וּבְאֵלִין פְּתִים, וְכִד נְשְׁכִין לוֹן אֵינוֹן נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים בְּכַמָּה יִסּוּרִין אֵינוֹן צוֹחִין וַי וַי, וְאֵית לוֹן קִטְטָה לְכֵלְהוּ בְּבֵיתָא, וְצוֹחִין בְּאֵלִין מְאִרֵי דְּגִיהֶנֶם דְּנֵדוֹנִין בּוֹ, וְאֵית אַחְרַנִּין דְּכָל

יומיהון בְּחֻדָּהּ וּבְשִׁלּוֹהּ בְּלֹא עֲצִיבוּ כָּלֵל, מְפָל
 מה דְּאִתְרַבִּי בְּשִׁבְעָה אֲרַעִין, וְאִתְדַנּוּ בְּשִׁבְעָה
 מְדוּרֵי גִיּהֶנְס, וְאִית בְּכַנֵּי נֶשֶׁא כְּגוּוֹנָא דָא,
 וְחַפְימֵי דְרִזִּין אֵלִין לֹון אִתְמַסֵּר לְמַנְדַּע.

תְּקוּנָא שְׁתִּין וְחַמֵּשׁ

בְּרֵאשִׁית בְּרִיא אֱלֹהִים (רִישֵׁי תִיבִין וְסוֹפֵי תִיבִין
 א"ב וא"ם תְּמָן דְּאִינוּן י"ה), תְּמָן אִם, וְרִזָּא
 דְּמִלָּה (שם ג ב) וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ תְּוָה פִּי
 הִיא הִיְתָה אִם כָּל חֵי, כְּגוּוֹנָא דְּהִיָּא דְּאִתְמַר
 בָּהּ (משלי ג ג) כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא, הֵאִי אִם כָּל
 חֵי לֹאוּ אִיהִי כְּאִתְתָּא קְדָמָא, דְּאִתְמַר
 בָּהּ (בראשית ג יב) הָאֵשָׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי, דְּגִרְמַת
 מִיְתָהּ לְכָל עֲלָמָא, דְּהָא אִם כָּל חֵי פְתִיב בָּהּ,
 דְּאִתְמַר בָּהּ (קהלת ט ט) רְאֵה חַיִּים עִם אֵשָׁה אֲשֶׁר

אֶהְבֶּת.

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, וְכִי תִרִין נָשִׁין הוּוּ
 לִיה, אָמַר לִיה אִין, חַד יִצֵּר הַטּוֹב וְחַד
 יִצֵּר הָרַע, חַדָּא מְסֻטְרָא דְּעֵצִים תְּקִיפָא דִּינָא
 קְשִׁיא, וְחַדָּא מְסֻטְרָא דְּבִשְׂרָא, מִתְמָן אִינוּן
 רַפִּיכֵי לְבָא, וְאִינוּן דְּגִרְמָא אִינוּן קְשִׁי קְדָל,
 וְעַל אִתְתָּא דְּאִתְנַטִּילַת מְגִרְמָא אָמַר בֶּן סִירָא,
 גִּרְמָא דְּנַפִּיל בְּחוּלְקֵי טַב אוּ בִישׁ גִּרְרִיה, וְעַל
 אִתְתָּא דְּגִרְמָא אָמַר אָדָם הָאֵשָׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ
 עִמָּדִי, לָא קָרָא לָהּ אִתְתִּיה, כְּגוּוֹנָא דְּחֻוָּה
 דְּאִתְמַר בָּהּ וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ תְּוָה,
 דְּאִתְרָא שְׂפָחָה הוּוּ דְּמְסֻטְרָא דְּעֵץ הַדְּעַת טוֹב
 וְרַע, חַדָּא רַע וְחַדָּא טוֹב, וּמְסֻטְרָא דְּעֵץ הַחַיִּים
 תְּרוּוִיְהוּ חַיִּים.

וּבְסִתְרֵי תוּרָה תוּרָה ח' ו"ה ח' חֲכָמָה כ"ח
 מ"ה, כָּלֵלָא דְּשִׁמָּא קְדִישָׁא, ח' אִיהִי
 כְּגוּוֹנָא דְּאִימָא עֲלָאָה דְּאִיהִי תְּמִינָאָה לְעֵשֶׂר
 סְפִירָן מִתְתָּא לְעִילָא, וְחֲכָמָה בָּהּ אִשְׁתְּמוּדַע,
 וְעִלָּה אִתְמַר (משלי ג ג) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים

וּבְשִׁלּוֹהּ בְּלֵי עֲצִב כָּלֵל מְפָל מֵה
 שְׂמַתְגַּדֵּל בְּשִׁבְע אֲרַצוֹת, וְנִדְּוֹנוּ
 בְּשִׁבְעָה מְדוּרֵי גִיּהֶנְס, וַיֵּשׁ בְּכַנֵּי
 אָדָם כְּמוֹ זֶה, וְחַכְמֵי הַרְזִים הִלְלוּ,
 לְהֵם נְמַסֵּר לְדַעַת.

תְּקוּן שְׁשִׁים וְחַמֵּשׁ

בְּרֵאשִׁית בְּרִיא אֱלֹהִים (רִישֵׁי
 תִיבִין וְסוֹפֵי תִיבִין א"ב וא"ם שֵׁם, שְׁהֵם י"ה),
 שֵׁם אִם, וְסוּד הַדְּבָר - וַיִּקְרָא
 הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ תְּוָה כִּי הִיא
 הִיְתָה אִם כָּל חֵי, כְּמוֹ שְׂאוּתָהּ
 שְׂנַאֲמַר בָּהּ כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא,
 הָאִם כָּל חֵי הַזֶּה אִינָה כְּאֵשָׁה
 הִרְאִשׁוּנָה, שְׂנַאֲמַר בָּהּ הָאֵשָׁה
 אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי, שְׂגִרְמָה מִיְתָה
 לְכָל הָעוֹלָם, שְׁהִרִי כְּתוּב בָּהּ אִם
 כָּל חֵי, שְׂנַאֲמַר בָּהּ רְאֵה חַיִּים עִם
 אֵשָׁה אֲשֶׁר אֶהְבֶּת.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: וְכִי שְׁתִּי
 נָשִׁים הִיוּ לוֹ? אָמַר לוֹ: כֵּן, אֶחָד
 יִצֵּר הַטּוֹב וְאֶחָד יִצֵּר הָרַע, אֶחָד
 מְצַד הָעֵצִים הַקְּשָׁה, הַדִּין הַקְּשָׁה,
 וְאֶחָד מְצַד הַבִּשְׂרָא, מִשֵּׁם הֵם רַבִּי
 הַלֵּב, וְאֵלּוּ שְׂמַצְד הָעֵצִים הֵם קְשִׁי
 עֵרְף, וְעַל הָאֵשָׁה שְׂנַטְלָה מִהָעֵצִים
 אָמַר בֶּן סִירָא, עֵצִים שְׂנַפֵּל
 בְּחֻלְקֵי, טוֹב אוּ רַע, גִּרְדוּ אוֹתוֹ.
 וְעַל הָאֵשָׁה שְׂמַצְד הָעֵצִים, אָמַר
 אָדָם הָאֵשָׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי. לֹא
 קָרָא לָהּ אִשְׁתּוֹ, כְּמוֹ שְׂחֻוָּה
 שְׂנַאֲמַר בָּהּ וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם
 אִשְׁתּוֹ תְּוָה, שְׂהִאֲחֻרַת הִיְתָה
 שְׂפָחָה שְׂמַצְד עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע,
 אֶחָד רַע וְאֶחָד טוֹב, וּמְצַד שֵׁל
 עֵץ הַחַיִּים שְׂנִיְהֵם חַיִּים.

וּבְסִתְרֵי תוּרָה תוּרָה ח' ו"ה, ח'
 חֲכָמָה, כ"ח מ"ה, הַכָּלֵל שֵׁל הַשֵּׁם
 הַקְּדוּשׁ, ח' הִיא כְּמוֹ הָאִם
 הַעֲלִינָה שְׂהִיא הַשְּׂמִינִית לְעֵשֶׂר
 הַסְּפִירוֹת מִמְטָה לְמַעְלָה,
 וְהַחֲכָמָה נוֹדַעַת בָּהּ, וְעִלָּיָה נֶאֱמַר

בָּהּ, וּמְסֻטְרָא דִּילָהּ וַיִּפְחַ

עץ חיים היא למחזיקים בה, ומחצד שלה ויפח באפיו נשמת חיים, ועליה נאמר לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת, ולא האחרת שנטלה מן העצם, שגרמה לו מות, שהרי השפחה גרמה, וידעו כי עירמם הם, ומשום זה ויעש יהו"ה אלהי"ם לאדם ולאשתו פתנות עור וילבשם.

אמר לו רבי אלעזר: למה אמר בשבילה כי מאיש לקחה זאת? היה לו לומר כי מאדם, למה מאיש? אלא מאיש, שם א"ם ושם י"ש. שם י"ש, זהו שכתוב להנחיל אהבי יש. שם אם, כי אם לבינה תקרא, והם אב ואם, חכמה ובינה, שמשם נטלה, ומשום זה כי מאיש לקחה זאת. ויש לו אחרת שנקראת בת זוגו, זהו שכתוב זכר ונקבה בראם ויברך אתם ויקרא את שמם אדם. בא וראה, אדם הראשון בדמותו של יהו"ה הוא נברא, ובדמותו של עשר ספירות שהן יו"ד ה"א וא"ו ה"א מהצד של יהו"ה, מצד של י' נקרא איש, ומצד של ה' העליונה אשתו נקראת אשה, אם כל חי, ומחצד של ו"ה חנה אשתו, ומחצד של יו"ד ה"א וא"ו ה"א חנה נקראת אדם, ובכל מה שהיה בדמותו - לקה.

תקון ששים וששה

בראשית, ברא שית, זה אדם שכולל שש, והם שתי שפחות מהצד של העץ של טוב ורע, עצם ובשר, איש ואשה, שנאמר בה כי מאיש לקחה זאת, הרי ארבע, אדם זכר ונקבה, זהו שכתוב זכר ונקבה בראם וגומר, הרי שש, ומשום זה ויאמר יהו"ה

באפיו נשמת חיים (בראשית ב ז), ועלה אתמר (שם כג) לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת, ולא אחרא דאתנטילת מגרמא, דגרימת ליה מיתה, דהא שפחה גרמת וידעו כי עירמם הם (שם ג ז), ובגין דא (שם כא) ויעש יהו"ה אלהי"ם לאדם ולאשתו פתנות עור וילבשם. (דף צו ע"ב)

אמר ליה רבי אלעזר אמאי אמר, בגינה פי מאיש לקחה זאת (בראשית ב כג), כי מאדם היה ליה למימר, אמאי מאיש, אלא מאיש תמן א"ם ותמן י"ש, תמן י"ש הדא הוא דכתיב (משלי ח כא) להנחיל אהבי יש, תמן אם כי אם לבינה תקרא (שם ב ג), ואינון אבא ואימא חכמה ובינה, דמתמן אתנטילת, ובגין דא פי מאיש לקחה זאת.

ואית ליה אחרא דאתקריאת בת זוגיה, הדא הוא דכתיב (בראשית ב) זכר ונקבה בראם ויברך אתם ויקרא את שמם אדם. תא חזי אדם הראשון בדיוקנא דיהו"ה אתברי, ובדיוקנא דעשר ספיראן דאינון יו"ד ה"א וא"ו ה"א, מסטרא דיהו"ה, מסטרא די אתקרי איש, ומסטרא דה' עלאה אתתיה אתקריאת אשה אם כל חי, ומסטרא דו"ה חנה אתתיה, ומסטרא דיו"ד ה"א וא"ו ה"א חנה אתקרי אדם, ובכל מה דהוה בדיוקניה לקה.

תקונא שתין ושתיא

בראשית ברא שית, דא אדם דכליל שית, ואינון תרין שפחות מסטרא דאילנא דטוב ורע עצם ובשר, איש ואשה דאתמר בה (בראשית ב כג) כי מאיש לקחה זאת, הא ארבע, אדם זכר ונקבה, הדא הוא דכתיב זכר ונקבה בראם וגומר, הא שית, ובגין דא (שם ג כב) ויאמר יהו"ה אלהי"ם

אַלֵּהִיִּם הֵן הָאָדָם הֵינָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ לְדַעַת טוֹב וְרַע וּגְדוּמָר, וּפְרָשׁוּהוּ הֵרָאשׁוּנִים, כְּאֶחָד מִמְּלֹאכֵי הַשָּׁרָת.

בֵּין כֶּף בָּא אֵלָיְהוּ וְהִזְדַּמֵּן אֵלָיו, וְאָמַר: רַבִּי, כְּאֶחָד מֵהֶם הֵינָה לוֹ לֹמֵר, אִם עַל מְלֹאכֵי הַשָּׁרָת הֵינָה אוֹמֵר, מָה זֶה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ? וְעוֹד, הֵינָה לוֹ לֹמֵר הֵן אָדָם, מָה זֶה הָאָדָם בְּתוֹסַפֶּת ה' אֶלָּא ה' שֶׁל הָאָדָם הֵינָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ, לֹא כְּתוּב יְהִיא (ג"א הווא) לֹא כְּתִיב אֶלָּא הֵינָה, אַחַת מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן יְהו"ה, כְּאַחַת מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁהִיא ו'.

וְעַתָּה פֶּן יִשְׁלַח יָדוֹ, זו י', אִם זָכָה וְלָקַח גַּם מֵעַץ הַחַיִּים, זו ו' (ה), וְאָכַל וְחִי לְעֹלָם זֶה ו', חִי וְדַאי, כְּשֶׁה' הֵינָה יְחִידָה מִמֶּנּוּ, נִכְנְסָה בֵּין טוֹב לְרַע, זֶהוּ שְׁכַתוּב וַיִּצְרַח יְהו"ה אֵלֵהִיִּם אֵת הָאָדָם, שְׁתִּי יִצְרִיחוֹ, טוֹב וְרַע, לְדַעַת (וּנְאֻמָּר בְּהֶם וַיִּפַּח בְּאִפּוֹ נִשְׁמַת חַיִּים, וְזוּ ה' לְדַעַת טוֹב וְרַע, לְדַעַת) מָה שֶׁהִיוּ גּוֹרְמִים לְעֲשׂוֹת, וּמִשׁוּם זֶה נִכְנְסָה בֵּינֵיהֶם.

אַחַר שֶׁחָטָא הָאָדָם שֶׁל הַיִּצְרִיחָה, נִפְרָדָה ה' הַעֲלִיּוֹנָה וְהַסְתַּלְקָה מִמֶּנּוּ, וּמִשׁוּם שֶׁלֹּא חָזְרָה אֵלָיו אָמַר, אִם זָכָה וְלָקַח גַּם מֵעַץ הַחַיִּים, וְאָכַל וְחִי לְעֹלָם, וְעַץ הַחַיִּים הִזָּה הֵינָה נְטוּעַ בְּעֵץ הַגֶּן, וּמִשׁוּם שֶׁלֹּא זָכָה לְאָכַל מִמֶּנּוּ, מָה כְּתוּב בּוֹ? וַיִּשְׁלַחְהוּ יְהו"ה אֵלֵהִיִּם מִגֶּן עֵדֵן לְעַבְדֵי אֵת הָאָדָמָה אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׁם, אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמָר בּוֹ וַיִּצְרַח יְהו"ה אֵלֵהִיִּם אֵת הָאָדָם עֶפְרָ מִן הָאָדָמָה, שֶׁלֹּא הֵינָה כְּדַאי לְהִיּוֹת בְּגֵן הַתּוֹרָה, כִּיּוֹן שֶׁלֹּא שָׁמַר בָּהּ אֵת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע בְּאִסּוּר וְהִתְרָה, וְעֵבֵר עַל מֵאֵמַר רַבּוֹנוֹ, שְׂאָם הֵינָה שׁוֹמֵר שֶׁלֹּא יַעֲבֹר עַל מֵאֵמַר רַבּוֹנוֹ,

דַּאֲתַמַּר בְּהַ (מְשַׁלֵּי יג יד) תּוֹרַת

הֵן הָאָדָם הֵינָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ לְדַעַת טוֹב וְרַע וּגְדוּמָר, וְאוֹקְמוּהוּ קְדַמָּיִן כְּאֶחָד מִמְּלֹאכֵי הַשָּׁרָת.

אֲדַהְבִּי הָא אֵלָיְהוּ אִזְדַּמֵּן לְגַבְיָהּ וְאָמַר רַבִּי כְּאֶחָד מֵהֶם הִנְהוּ לִי לְמִימַר אִם עַל מְלֹאכֵי הַשָּׁרָת הִנְהוּ אָמַר, מֵאִי כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ, וְעוֹד הֵן אָדָם הִנְהוּ לִי לְמִימַר, מֵאִי הָאָדָם בְּתוֹסַפֶּת ה', אֶלָּא ה' דֵּהָאָדָם הֵינָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ, יְהִיא (ג"א הווא) לֹא כְּתִיב אֶלָּא הֵינָה, חַד מֵאַרְבַּע אֲתוּוֹן דֵּאִינוּן יְהו"ה פְּחַד מִן אַרְבַּע אֲתוּוֹן דֵּאִיְהוּ ו'.

וְעַתָּה פֶּן יִשְׁלַח יָדוֹ (שם) דָּא י', אִם זָכָה וְלָקַח גַּם מֵעַץ הַחַיִּים (שם) דָּא ו' (ג"א ה), וְאָכַל וְחִי לְעוֹלָם (שם) דָּא ו', חִי וְדַאי, כְּדֵּה ה' הִנְהוּ יְחִידָה מִנִּיהָ עֲאֵלַת בֵּין טוֹב לְרַע, הַדָּא הוּא דְכְּתִיב (שם ב ד) וַיִּצְרַח יְהו"ה אֵלֵהִיִּם אֵת הָאָדָם תְּרִין יִצְרִיחוֹ טוֹב וְרַע, לְמַנְדַּע (וְאֲתַמַּר בְּהוֹן (שם) וַיִּפַּח בְּאִפּוֹ נִשְׁמַת חַיִּים וְדָא ה' לְדַעַת טוֹב וְרַע לְמַנְדַּע) מָה דֵּהוּוֹ גְרַמִּין לְמַעֲבַד, וּבְגִין דָּא עֲאֵלַת בֵּינֵיהוּ.

כְּתַר דְּחָאב אָדָם דֵּיִצְרִיחָה, אֲתַפְרִשְׁתָּ ה' עֲלָאָה וְאַסְתַּלְקַת מִנִּיהָ, וּבְגִין דְּלֹא אֲתַחֲזַרְתָּ לְגַבְיָהּ, אָמַר אִם זָכָה וְלָקַח גַּם מֵעַץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחִי לְעוֹלָם, וְהֵאִי עֵץ הַחַיִּים הִנְהוּ נְטוּעַ בְּעֵץ הַגֶּן, וּבְגִין דְּלֹא זָכָה לְמִיכַל מִנִּיהָ, מָה כְּתִיב בִּיהָ וַיִּשְׁלַחְהוּ יְהו"ה אֵלֵהִיִּם מִגֶּן עֵדֵן (שם ג כג) לְעַבְדֵי אֵת הָאָדָמָה אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׁם, הֵהוּא דַּאֲתַמַּר בִּיהָ (שם ב ד) וַיִּצְרַח יְהו"ה אֵלֵהִיִּם אֵת הָאָדָם עֶפְרָ מִן הָאָדָמָה דְּלֹא הִנְהוּ כְּדַאי לְמַהוּי כְּגַנְתָּא דְּאוֹרִיִּיתָא, כִּיּוֹן דְּלֹא נְטִיר בָּהּ עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע בְּאִסּוּר וְהִתְרָה, וְעֵבֵר עַל מִימַרָא דְּמֵאֲרִיָּה, דָּאִם הִנְהוּ נְטִיר דְּלֹא עֵבֵר עַל מִימַרָא דְּמֵאֲרִיָּה, וְלָקַח גַּם מֵעַץ הַחַיִּים

ולקח גם מעץ החיים, שנאמר בו תורת חכם מקור חיים לסור ממקשי מות, עץ חיים היא למחזיקים בה, וזהו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, גם - לרבות הנקבה, פרי האילן, פרי צדיק.

ועוד, הן האדם היה כאחד ממנו, אמרו המלאכים הקדושים, כדי שיהיה הוא כאחד ממנו, כמו שאמר הנחש והייתם כאלהיים ידעי טוב ורע, וזהו לדעת טוב ורע, זה גרם לו את המות, שאם זכה לאכל מעץ החיים, שהוא עץ חיים היא למחזיקים בה, מה כתוב בו? ולקח גם מעץ החיים וגומר.

אמר רבי שמעון: אוי להם לאותם שמניחים מלעסק בתורה, שנאמר בה ולקח גם מעץ החיים, ובמזויתיה שהן פרי האילן, שנאמר בו ואכל וחי לעולם, והולכים אחר אלו שמפתים אותם מצד הנחש הקדמוני, שאומרים להם, השתדלו במלאכים שממנים על הכוכבים והשמש והלבנה, ועל אלו שממנים על רוחות ושרים, להיות כאלהיים ידעי טוב ורע, ועליהם נאמר פה אמר יהו"ה למזבחים ולקטטרים לפככים ולמזלות ולשמש ולירח ולכל צבא השמים אשר לא צויתי, וזהו שצוה הקדוש ברוך הוא את האדם, ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו וגומר, ובלעם הרשע היה מתעסק עם זה, ודור אנוש ודור המבול ודור הפלגה, והקדוש ברוך הוא עקר אותם מהעולם הזה ומהעולם הבא, וזהו פי ביום אכלך ממנו מות תמות, מות - בעולם הזה, ותמות - בעולם הבא, והחטא הזה גרם את חרבן בית המקדש וגלות ישראל בין אמות העולם ונהרגו מהם.

חכם מקור חיים לסור ממקשי מות, עץ חיים היא למחזיקים בה (שם ג יח), ודא איהו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, גם לרבות נוקבא, איבא דאילנא פרי צדיק.

ועוד הן האדם היה כאחד ממנו, אמרו מלאכין קדישין בגין למהוי איהו כאחד מיננא כמא דאמר חו"א (בראשית ג ה) והייתם כאלהיים יודעי טוב ורע, ודא איהו לדעת טוב ורע, דא גרים ליה מותא, דאם זכה למיכל מאילנא דחיי דאיהו עץ חיים היא למחזיקים בה, מה פתיב בה ולקח גם מעץ החיים וגומר. אמר רבי שמעון ווי לון לאינון דמניחין לאשתדלא באורייתא דאתמר בה ולקח

גם מעץ החיים, ובפקודין דילה דאינון איבא דאילנא דאתמר ביה ואכל וחי לעולם, ואזלין בתר אלין דמפתי לון מסטרא דנחש הקדמוני, דאמרי לון השתדלון במלאכיא דממנן על ככביא ושמשא וסיהרא, ועל אלין דממנן על רוחין ושרין, למהוי כאלהיים יודעי טוב ורע, ועלייהו (דף צ"ב ע"א) אתמר, (ע"י מ"ב כג, ורמיה מר), פה אמר יהו"ה למזבחים ולמקטטרים לפככים ולמזלות ולשמש ולירח ולכל צבא השמים אשר לא צויתי, ודא איהו דמני קודשא בריך הוא לאדם ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו וגומר, ובלעם חייבא בהאי הוה משתדל, ודור אנוש ודור המבול ודור הפלגה, וקודשא בריך הוא אעקר לון מעלמא דין ומעלמא דאתי, ודא איהו (בראשית ב יז) פי ביום אכלך ממנו מות תמות, מות בעלמא דין ותמות בעלמא דאתי, וחובא דא גרים חרבן בי מקדשא וגלות ישראל בין אומין דעלמא ואתקטילו מנייהו.

את חרבן בית המקדש וגלות ישראל

שְׂבַר אֶחָד הָיָה מְזַבַּח וּמִקְטֵר, וְהָיוּ יוֹרְדִים הַחִילּוֹת שְׁלֹמְעָלָה, וּכְשֶׁהָיָה הַנְּבִיא מִיֶּסֶר אוֹתָם, מָה כְּתוּב בָּהֶם? וְלֹא שָׁמְעוּ לְקוֹל נְבִיא וְחֻזָּה, וּבִמָּה הָיָה מִיֶּסֶר אוֹתָם הַנְּבִיא? הֲיָיָה אוֹמֵר לָהֶם שִׁיחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה, וְאִם לֹא - וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהֶאֱדָמָה לֹא תִפֵּן אֶת יְבוּלָהּ, וְהֵם הָיוּ מְזוֹלְזָלִים בּוֹ, וְהָיוּ אוֹמְרִים, אָנוּ הַשִּׁבְעָנוּ אֶת אֱלֹהֵי שָׁמַיִם עַל הַמָּטָר וְכַפִּינוּ אוֹתָם לְהוֹרִיד מָטָר, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַחֲלִיף לָהֶם אֶת הַמְּמַנִּים בְּשִׁלְחוֹתָם בְּשִׁבְלִים, וְהָרַג אוֹתָם, וְהַחֲרִיב אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּשִׁבְלִים, וְגָלוּ יִשְׂרָאֵל לְבֵין אֲמוֹת הָעוֹלָם, וְזֶהוּ הַחֲטָא שֶׁל אָדָם שֶׁגָּרַם לוֹ הַנְּחֹשׁ מִיָּתֵהּ לוֹ וְלֹא שָׁתוּ, שֶׁפָּתָה אוֹתָם בְּאוֹתוֹ הָעֵץ. זֶהוּ שְׁכַתוּב כִּי יוֹדַע אֱלֹהִים וְכוּ', וּמִשּׁוּם זֶה צִוָּה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם. בְּמָה שֶׁהֲרִשִׁית הַתְּבוּנָה, אֵין לָךְ עֶסֶק בְּנִסְתָּרוֹת. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: בְּמָה הָיוּ יוֹרְדִים הַחִילּוֹת הַלְלוּ? אָמַר לוֹ: בְּנִי, מָה אָתָּה חוֹשֵׁב, שֶׁהָיוּ יוֹרְדִים? וְדָא זֶהוּ סוּד הָעֵץ שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, שְׁלֹא עֲתִיד הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְגַלּוֹתוֹ מִפְּרֶסֶם לְעוֹלָם, אֲלֵא בֵין הַחֲבָרִים, עַד שֶׁבָּא הַדּוֹר שֶׁל מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ. אָמַר לוֹ: בֵּינָן שֶׁהוּא הַתְּגָלָה בֵּין הַחֲבָרִים מָה הוּא? אָמַר לוֹ: בְּנִי, מִמְּרָאָה מִתְּנִי וּלְמַעְלָה הָיָה טוֹב, מִמְּרָאָה מִתְּנִי וּלְמַטָּה הָיָה רַע, נְבוּכַדְנֶצַּר הָיָה מִכִּיר בּוֹ, וְכַף עֲשָׂה אֶת הַצֶּלֶם שְׁלוֹ, וְבוֹ נוֹדַע הָעֵץ שֶׁל טוֹב וְרַע, זֶהוּ שְׁכַתוּב רֹאשֶׁה רֹאשׁוֹ שֶׁל זָהָב טוֹב, תְּזַהוּ וְזוֹרְעוֹתָיו שֶׁל כֶּסֶף. עַד כָּאן מִצַּד הַטּוֹב, וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר שֶׁל זָהָב טוֹב, מִמְּרָאָה מִתְּנִי וּלְמַטָּה רַע, זֶהוּ שְׁכַתוּב מְעִיו וְיִכְרַחְתּוּ שֶׁל נַחֲשׁ, מִצַּד שֶׁל הַנְּחֹשׁ הַקְדָּמוֹנִי.

דְּבַר חַד הָיָה מְזַבַּח וּמִקְטֵר, וְהָיוּ נִחְתָּיִן חֲיִילִין דְּלְעִילָא, וְכַד הָיָה נְבִיא מִיֶּסֶר לוֹן, מָה כְּתִיב בְּהוֹן (עי' ירמיה מ"ח) וְלֹא שָׁמְעוּ לְקוֹל נְבִיא וְחֻזָּה, וּבִמָּה הָיָה מִיֶּסֶר לוֹן נְבִיא, הָיָה אוֹמֵר לְהוֹן דִּיהוֹן חֲזָרִין בְּתִיבְתָא, וְאֵי לֹאוּ וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהֶאֱדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ (דברים י"ז), וְאֵינוֹן הוּוּ מְזוֹלְזָלִין בֵּיהּ, וְהָיוּ אֹמְרִין אָנָּן אוֹמִינָן לְאֵלֵין דְּמִמְּנָן עַל מְטָרָא, וְכַפִּינָן לְהוֹן לְנַחְתָּא מְטָרָא, וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַחֲלִיף לְהוֹן לְמִמְּנָן בְּשִׁלְחוֹתֵיהוּ בְּגִינֵיהוּ, וְקָטִיל לוֹן וְחָרִיב בֵּי מִקְדָּשָׁא בְּגִינֵיהוּ, וְגָלוּ יִשְׂרָאֵל בֵּין אוֹמִין דְּעִלְמָא, וְדָא אִיהוּ חוּבָא דְאָדָם דְּגָרַם לִיהּ חוּיָא מִיָּתֵהּ לִיהּ וְלֹא תִתֵּיהּ, דְּפִתִי לוֹן בְּהוּא אֵילְנָא, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (בראשית ג') כִּי יוֹדַע אֱלֹהִים וְכוּ', וּבְגִין דָּא מְנִי קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבַר נֶשׁ בְּמָה שֶׁהֲרִשִׁית הַתְּבוּנָה אֵין לָךְ עֶסֶק בְּנִסְתָּרוֹת.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּמָה הוּוּ נִחְתָּיִן אֵלֵין חֲיִילִין, אָמַר לִיהּ בְּרִי מָה אֶתְּ חֲשִׁיב דִּיהוּוּ נִחְתָּיִן, וְדָאֵי הָא רְזָא דְאֵילְנָא דְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, דְּלֹא עֲתִיד קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגַלְיָא לִיהּ מְפּוֹרְסָם לְעִלְמָא אֲלֵא בִינֵי חֲבָרִיא, עַד דִּיִּיתִי דָּרָא דְמִלְפָּא מְשִׁיחָא, אָמַר לִיהּ בֵּינָן דְאִיהוּ אַתְּגַלְיָא בִינֵי חֲבָרִיא מֵאֵי נִיהוּ, אָמַר לִיהּ בְּנִי מִמְּרָאָה מִתְּנִי וּלְמַעְלָה הָיָה טוֹב, מִמְּרָאָה מִתְּנִי וּלְמַטָּה הָיָה רַע, נְבוּכַדְנֶצַּר הָיָה יוֹדַע בֵּיהּ, וְהָכִי עֶבֶד צִלְמָא דִּילִיהּ, וּבֵיהּ אֶשְׁתְּמוּדַע אֵילְנָא דְטוֹב וְרַע, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (דניאל ב') רִישִׁיָּה דִי דְהַב טַב, חֲדוּהִי וְדִרְעוּהִי דִי כְּסָף, עַד הָכָא הָיָה מְסֻטָּרָא דְטוֹב, וּבְגִין דָּא אָמַר דִּי דְהַב טַב, מִמְּרָאָה מִתְּנִי וּלְמַטָּה רַע, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (שם) מְעוּהִי וְיִרְכַחְתִּיהּ דִּי נַחֲשׁ מְסֻטָּרָא דְנַחֲשׁ הַקְדָּמוֹנִי.

ומהאיך הנה יורדות נשמות הערב רב, שהם ערפוביה של טוב ורע, וכמה נימים תלויות מהעץ הזה, שהם צבא השמים, שממנים על הפוכבים והמזלות, וכלם מערבים טוב ורע, והיו הענפים תלויים מהצד הזה ומהצד הזה, אלו ממיתים ואלו מחיים, אלו שדים מצד השמאל, ואלו מלאכים מצד הימין, והיו יודעים כל הגונים של ענפי האילן שהם מזלות וכוכבים, והיו לוקטים עשבים כמו של הגונים הללו, והיו עושים דמיות כפי אותו המזל שהיו רוצים להוריד אותו, כמו טלה או שור או בתולה או תאומים, שהוא צורת אדם או פרוצופים, שהיא דמות של נקבה, או סרטן או אריה או מאזנים או עקרב או קשת או גדי או דלי או דגים, והיו מקטרים להם בעשבים הללו בכל צורה, לכל אחד כפי הצורה שלו למעלה, וכך היו דמיות של צורת חמה ולבנה ושבעה פוכבי לכת, והיו מקטרים לכל צורה שהיו רוצים להוריד לעולם, ומשום זה נאמר עליהם כה אמר יהו"ה למקטרים ולמזבחים לפכבים ולמזלות ולשמש או לירח או לכל צבא השמים אשר לא צויתי.

אמר לו: מה זה למזבחים? אמר לו: לכל דמות היו עושים, שנוטלים בהמות או עופות כפי אותו המזל והיו זוכחים עליהם, וזהו למזבחים, והיו מורידים אותם ומדברים עמהם, והיו עושים רצונם, והיו משתחוים להם ומאמינים בהם. אמר לו: במה היו מורידים אותם? אמר לו: בני, היו יודעים את כל השמות של השם המפרש והיו של הדמיות הללו והיו מדברים,

ומהאי אילנא נחתין נשמתין דערב רב דאינון דערבוביא דטוב ורע, וכמה נימין תליין מהאי אילנא דאינון צבא השמים, די ממנן על פכביא ומזלי, וכלהו מעורבין טוב ורע, והו ענפין תליין מהאי סטרא ומהאי סטרא, אלין ממיתין ואלין מחיין, אלין שדים מסטרא דשמאלא, ואלין מלאכים מסטרא דימינא, והו ידעין כל גוונין דענפין דאילנא דאינון מזלות וכוכבים, והו לקטין עשבין כגוונא דאלין גוונין, והו עבדין דיוקנין כפום ההוא מזל דהו בעאן לנחתא ליה, כגון טלה או שור או בתולה או תאומים דאיהו צורת אדם או פרוצופין, דאיהי דיוקנא דנוקבא, או סרטן או אריה או מאזנים או עקרב או קשת או גדי או דלי או דגים, והו מקטריין לון באלין עשבין בכל גוון, לכל חד כפום גוון דיליה לעילא, והכי הו עבדין דיוקנין דצורת חמה ולבנה ושבעה פכבי לכת, והו מקטריין לכל צורה דהו בעאן לנחתא לעלמא, ובגין דא אתמר עלייהו כה אמר יהו"ה למקטרים ולמזבחים לפכבים ולמזלות ולשמש או לירח או לכל צבא השמים אשר לא צויתי.

אמר ליה מאי למזבחים, אמר ליה לכל דיוקנא הו עבדין, דנטלין בעירן או עופין כפום ההוא מזל, והו דבחיין עלייהו, ודא איהו למזבחים, והו נחתין לון וממללין עמהון והו עבדי רעותהון, והו סגדין לון והמנין בהון, אמר ליה במאי הו נחתין לון, אמר ליה ברי הו ידעין כל שמהן דשמא מפרש, והו משביעין לון, ולבתר עאלין שמא מפרש (דף צו"ב) בפומיהון דאלין דיוקנין והו ממללן, ודא איהו רזא דקרא (ירמיה נא מד)

משביעים אותם, ואחר כך מכניסים את השם המפרש בפיהם

וזהו סוד הכתוב והוצאתי את בלעז מפיו. נפל השם המפרש, ומיד נפל הצלם על פניו. אמר לו רבי אלעזר: וכי איך היה שם הקדוש ברוך הוא מדבר בהם? אמר לו: בני, על זה נאמר לא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא כי לא ינקה וכו', אמר לו: וכי יכול אדם ללמד את שם הקדוש ברוך הוא לחנם? אמר לו בן.

וכגון זה מי שמוציא מרשות היחיד ומכניס ברשות הרבים, או שמוציא זרע ממנו מאות ברית קדש ומכניס לרשות נכריה, כאלו זה נטע האילן של טוב ורע, ומשום זה בן שנטע בזונה או שפחה או גויה או נדה, נאמר לא תעשה לך פסל, ועל בת שנעשתה בגגן זה נקראת מסכה, ועליהם נאמר ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה וגומר, ושם בסתר. מה זה בסתר? בסתרו של עולם, ומשום זה אמר הקדוש ברוך הוא לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב, וכך פרושהו החברים, לא תעשון אתי כדמות שמי שמשמשים אותי (לפני) במרום לצייר בסתר שלי שום ציור או דמיון, שכל מי שצייר למעלה את הקדוש ברוך הוא בסתר (שהיא שכינתו הכלולה מעשר ספירות) שום ציור וצלם ודמות כמו שמציירים בשמשים שלו, נשמתו מתלבשת באותו צלם כשיוצאת מן העולם הזה, וקול יוצא אליה: את הצלם הזה תשרפו באש, ומשום זה אמר הקדוש ברוך הוא, ואל מי תדמיוני ואשורה יאמר קדוש, ואל מי תדמיון א"ל ומה דמות תערכו לו.

ובני, ודאי כל מי שמוציא מרשות הרבים ומכניס לרשות היחיד או מרשות היחיד ומכניס

והוצאתי את בלעז מפיו, נפל שמא מפרש ומיד נפלת צלמא על אנפוהי, אמר ליה רבי אלעזר וכי איך היה שמא דקודשא בריך הוא מליל בהון, אמר ליה ברי על האי אתמר (שמות כז) לא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא כי לא ינקה וכו', אמר ליה וכי יכול בר נש לאוליה שמא דקודשא בריך הוא למגנא, אמר ליה אין.

וכגון זה דא מאן דנפיק מרשות היחיד ואעיל ברשות הרבים, או דאפיק זרע מגיה מאות ברית קדש ואעיל ברשות נוכראה, כאלו האי נטע אילנא דטוב ורע, ובגין האי בר דנטע בזונה או שפחה או גויה או נדה, אתמר (שם ד) לא תעשה לך פסל, ועל ברתא דאתעבידת בגוונא דא אתקריאת מסכה, ועליהו אתמר (דברים כז טו) ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה וגומר, ושם בסתר, מאי בסתר בסתרו דעלמא, ובגין דא אמר קודשא בריך הוא (שמות כג) לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב, והכי אוקמוהו חבריא לא תעשון אתי כדמות שמי שמשמשים אותי (ג"א לפני) במרום, לציירא בסתר דילי שום ציור או דמיון, דכל מאן דצייר לעיל לקודשא בריך הוא, בסתר (דאיהו שכינתיה, כלילא מעשר ספיראן), שום ציור וצלם ודמות כגוונא דמציירין בשמשים דיליה, נשמתיה אתלבשת בההוא צלמא, כד נפקת מהאי עלמא, קלא נפקת לגבה לצלמא תוקדון בנורא, ובגין דא אמר קודשא בריך הוא (ישעיה מ כה) ואל מי תדמיוני ואשורה יאמר קדוש, ואל מי תדמיון א"ל ומה דמות תערכו לו (שם יח).

וברי ודאי כל מאן דנפיק מרשות הרבים ואעיל ברשות היחיד או מרשות היחיד

לְרִשּׁוֹת הַרְבִּים, כְּאֵלוֹ עֶרֶב אֶת שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעִבּוּדָה זָרָה וְעִשָּׂה עֵץ שֶׁל טוֹב וְרָע, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁל הִיָּה מוֹצֵיא בְּלֵעוֹ מִפִּי, שְׁבוּ הִיָּה אֹמֵר צִלְמוֹ שֶׁל נְבוֹכַדְנֶצַּר אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֵי־ךָ, וּבִשְׂבִיל זֶה לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי־ךָ לְשׂוֹא, וְעֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְעַקֵּר אֶת הָעֵץ הַזֶּה מִן הָעוֹלָם וּלְשַׂרְף אוֹתוֹ בְּגִיהֶנֶם. זֶהוּ שְׂכָתוֹב וְהִיָּה הַחֶסֶן לְנִעְרָת וּגּוֹמֵר.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: אִם כֵּן, אִסּוּר לְעֵם לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּשׁוֹם מְלֶאךָ וְלֹא בְשֵׁם בְּעוֹלָם אַחַר שֵׁשׁ עֶרְבוּבֵיָהּ. אָמַר לוֹ: בְּנִי, לֹא כֵּן, שֶׁהָרִי אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם, מְכַל עֵץ הֶגֶן אֲכוֹל תֹּאכֵל, מִעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע לֹא תֹאכֵל. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: זֶה הִיָּה קֹדֶם שֶׁחֻטָּא, אַחַר שֶׁחֻטָּא וַיֵּרֶד מִמְּקוֹמוֹ וְהִתְעַרַב בְּעֵץ שֶׁל טוֹב וְרָע. אָמַר לוֹ: וַדַּאי כֵּן הוּא, וּבְזִמְן שִׁשְׁרָאֵל הִם בְּגִלוּת, כְּאֵלוֹ הִם מְעַרְבִים בְּאֵילָן שֶׁל טוֹב וְרָע, וּמִשׁוֹם זֶה פִּרְשׂוּהוּ הַקְּדוֹמוֹנִים, יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּת עוֹבְדִים עִבּוּדָה זָרָה, בְּטַהְרָה הִם.

אָבְרָא אֵלּוֹ שִׁינְדָעִים אֶת הָאֵילָן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא עֵץ הַחַיִּים הַנְּטוּעַ בְּגֶן שְׁלוֹ שֶׁהִיא שְׂכִינְתוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ לֹא יִגְרַף רָע, יְכוּלִים לְהוֹרִיד כַּח מִשָּׁם לְשְׂכִינְתוֹ בְּלִי עֶרְבוּבֵיָהּ כְּלָל בְּכָל מִצְוָה וּמִצְוָה, הוּא עֵץ פְּרִי עִשָּׂה פְּרִי לְמִינוֹ, נְטוּעַ בְּגֶן בְּלִי עֶרְבוּבֵיָהּ כְּלָל, וּמִשׁוֹם זֶה אָמַר לְמִינוֹ, אֲבָל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע לֹא נֶאֱמַר בּוֹ לְמִינוֹ, אֲבָל מְעַרְבֵי מִין בְּשִׂאֵינוֹ מִינוֹ, וּבִשְׂבִילֵנוּ נֶאֱמַר שְׂדָךְ לֹא תִזְרַע פְּלִאִים וְכוּ', שְׂעֻטָנִי לֹא יַעֲלֶה עָלֶיךָ.

וְאֵעִיל בְּרִשּׁוֹת הַרְבִּים, כְּאֵלוֹ עֶרֶב שְׂמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעִבּוּדָה זָרָה, וְעִבִּיד אֵילָנָא דְטוֹב וְרָע, וְדָא הוּא רְזָא דְהָוָה נְפִיק בְּלֵעוֹ מִפִּי, דְבִיָּה הָוָה אָמַר צִלְמָא דְנְבוֹכַדְנֶצַּר אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֵי־ךָ, וּבְגִין דָּא לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי־ךָ לְשׂוֹא, וְעֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאַעְקָרָא הָאֵי אֵילָנָא מִעֲלָמָא וּלְאַוּקָדָא לִיָּה בְּגִיָּהֶנֶם, הַדָּא הוּא דְכָתִיב (שם א א) וְהִיָּה הַחֶסֶן לְנִעְרָת וּגּוֹמֵר.

אָמַר לִיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר, אִם כֵּן אִסּוּר לְעֵמָא לְאַשְׁתַּמֵּשׂא בְּשׁוֹם מְלֶאךָ וְלֹא בְשְׂמָא בְּעֲלָמָא בְּתַר דְאִית עֶרְבוּבֵיָא, אָמַר לִיָּה בְּרִי לֹאוּ הָכִי, דְהָא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאָדָם (בראשית ב טז) מְכַל עֵץ הֶגֶן אֲכוֹל תֹּאכֵל, מִעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע לֹא תֹאכֵל, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר הָאֵי הָוָה קֹדֶם דְחָאב, בְּתַר דְחָב וְנַחֲתִית מֵאַתְרֵיהּ וְאַתְעַרַב בְּאֵילָנָא דְטוֹב וְרָע, אָמַר לִיָּה וַדַּאי הָכִי הוּא, וּבְזִמְנָא דִישְׂרָאֵל אֵינוֹן בְּגִלוּתָא, כְּאֵלוֹ הָווּ מְעוּרְבִין בְּאֵילָנָא דְטוֹב וְרָע, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהוּ קְדָמָאִין, יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא עוֹבְדִין עִבּוּדָה זָרָה בְּטַהְרָה הִם.

אָבְרָא אֵלִין דִּידְעִין אֵילָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִיהוּ עֵץ הַחַיִּים, נְטוּעַ בְּגֶן דִּילִיָּה דְאִיהִי שְׂכִינְתָא דִּילִיָּה, דְאַתְמַר בָּהּ (תהלים ה) לֹא יִגּוּרְךָ רָע, יְכַלִּין לְנַחֲתָא חֵילָא מִתַּמָּן לְגַבִּי שְׂכִינְתִיָּה בְּלֹא עֶרְבוּבֵיָא כְּלָל, בְּכָל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא, אִיהוּ עֵץ פְּרִי עוֹשָׂה פְּרִי לְמִינוֹ (בראשית יא א), נְטוּעַ בְּגֶן בְּלֹא עֶרְבוּבֵיָא כְּלָל, וּבְגִין דָּא אָמַר לְמִינוֹ, אֲבָל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע לֹא אָתְמַר בֵּיהּ לְמִינוֹ, אֲבָל מְעוּרְבֵי מִין דְלֹא בְּמִינֵיהּ, וּבְגִינֵיהּ אָתְמַר (ויקרא יט ט) שְׂדָךְ לֹא תִזְרַע פְּלִאִים וְכוּ', שְׂעֻטָנִי לֹא יַעֲלֶה עָלֶיךָ.

אשרי הוא שמעלה את האמונה של הקדוש ברוך הוא, שהיא שכירתו הפלולה מעשר אמירות, במחשבה אחת, ברצון אחד בלי ערבוּבֵיָה כָּלָל, שְׁכַל סְפִירָה וסְפִירָה נְטוּעָה בו, והיא הַגֵּן שְׁכַל הַסְפִירוֹת בֵּה, הֵן אֶחָד, וְכָל אֶחָד עוֹשֶׂה בֵּה פְרִי לְמִינוֹ, הִיא מִן שְׁכַל אֶחָד וְאֶחָד לֹא מוֹצִיא מִמֶּנָּה וְרַעִים הַחוּצָה, כִּף צָרִיף אָדָם שֶׁלֹא יוֹצִיא זֶרַע מִחוּץ לְבֵת זוּגוֹ, שֶׁהִיא הַמִּין שְׁלוֹ וְהַיְחוד שְׁלוֹ, וּבְאוֹתוֹ זְמַן שֶׁצָּרִיף אָדָם לִיְחוד אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם שְׁכִינָתוֹ, צָרִיף לְהַפְשִׁיט מִמֶּנּוּ כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת שֶׁהֵן קְלֹפוֹת, שְׁנֹאֲמַר בְּהֵן רְבוֹת מַחְשְׁבוֹת בְּלֵב אִישׁ, וּלְהַעֲלוֹת אֶת הַשְׁכִּינָה בְּמַחְשְׁבָה אַחַת. זֶהוּ שְׁכָתוּב וְעֲצַת יְהו"ה הִיא תְקוּם, כְּמוֹ שְׁאָדָם שְׁמַתִּיחַד עִם בֵּת זוּגוֹ וּמִתְפַּשֵּׁט מְלִבוֹשָׁיו לְהִיּוֹת עִמָּה אֶחָד, זֶהוּ שְׁכָתוּב וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד, כִּף צָרִיף לְהַפְשִׁיט מִמֶּנּוּ כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת הַאֲחֵרוֹת בְּזְמַן שְׁמַתִּיחַד אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם פְּעָמִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד.

תקוּנַת שְׁשִׁים וְשֶׁבַע

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, זֶה מִטְטְרוֹן, שְׁבָרָא אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא קְדָמוֹן וְרֵאשִׁית לְכָל צְבָא הַשָּׁמַיִם שְׁלֵמָטָה, וְזֶהוּ אָדָם הַקָּטָן, שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֹשֶׂה אוֹתוֹ בְּדַמוֹת וְצִיּוֹר שֶׁל מַעְלָה בְּלִי עֲרֻבוּבֵיָה, וְעָלָיו נֹאֲמַר תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ, וְהוּא עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְרִי לְמִינוֹ, כְּמוֹ שְׁלֵמָעֵלָה. אוֹי לְמִי שְׁעוֹשֶׂה עֲרֻבוּבֵיָה לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, שְׁזֶהוּ אֵילָן שֶׁל עֲרֻבוּבֵיָה, עֲרֻבוּבֵיָה מֵעַץ הַמּוֹת, בְּגִלְל זֶה נִקְרָא מָטָה, שְׁמַתְהַפֵּךְ לְנַחֵשׁ לְהַלְקוֹת בוֹ אֶת

וּבָאָה אִיהוּ מֵאֵן דְּסָלִיק אֲמוּנָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא דְאִיהִי שְׁכִינְתָּיה כְּלִילָא מְעֵשֶׂר אֲמִירָן, בְּמַחְשְׁבָתָא חֲדָא בְּרַעוּתָא חֲדָא בְּלֹא עֲרֻבוּבֵיָה כְּלָל, דְּכָל סְפִירָה וּסְפִירָה נְטוּעָה בֵּיה, וְאִיהִי גַן דְּכִלְהוּ סְפִירָן בֵּה אֵינוֹן חֵד, וְכָל חֵד עֲבִיד בֵּה פְרִי לְמִינוֹ, אִיהִי מִין דְּכָל חֵד וְחֵד לֹא נָפִיק מִנִּיה זֶרַעִין לְבָר, הַכִּי צָרִיף בַּר נֶשׁ דְּלֹא אָפִיק זֶרַעָא לְבָר מִבֵּת זוּגֵיָה, דְאִיהִי מִין דִּילִיָּה יְחודָא דִּילִיָּה, וּבְהַהוּא זְמַנָּא דְצָרִיף בַּר נֶשׁ לִיְחודָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּשְׁכִינְתָּיה, צָרִיף לְהַפְשִׁיט מִנִּיה כָּל מַחְשְׁבִין דְאֵינוֹן קְלִיפִין, דְאֲתָמַר בְּהוּן (משלי יט כא) רְבוֹת מַחְשְׁבוֹת בְּלֵב אִישׁ, וּלְסַלְקָא שְׁכִינְתָּיה לְגַבִּיָּה בְּמַחְשְׁבָתָא חֲדָא, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (שם) וְעֲצַת יְהו"ה הִיא תְקוּם, פְּגוּוֹנָא דְבַר נֶשׁ דְּמַתִּיחַד בְּבֵת זוּגֵיָה, וְאֲתַפְשֵׁט מְלִבוֹשָׁיו לְמַהְוִי עִמָּה חֵד, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (בראשית ב כא) וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד, הַכִּי צָרִיף לְאֲפַשְׁטָא מִנִּיה כָּל מַחְשְׁבִין אַחֲרָנִין, בְּזְמַנָּא דְמִתִּיחַד לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּכָל יוֹמָא תְרִין זְמַנִּין, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד. (דף צח ע"א).

תקוּנַת שְׁתֵּין וְשֶׁבַע

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים דָּא מִטְטְרוֹן, דְּבָרָא לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא קְדָמוֹן וְרֵאשִׁית לְכָל צְבָא הַשָּׁמַיִם דְּלִתְתָּא, וְדָא אִיהוּ אָדָם הַקָּטָן, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא עֶבֶד לִיָּה בְּדִיוֹקְנָא וְצִיּוֹרָא דְלַעֲלִילָא בְּלֹא עֲרֻבוּבֵיָה, וְעָלָה אֲתָמַר (בראשית א כד) תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ, וְאִיהוּ עֵץ פְּרִי עוֹשֶׂה פְרִי לְמִינוֹ (שם יא ט). פְּגוּוֹנָא דְלַעֲלִילָא וְי מֵאֵן דְּעֲבִיד עֲרֻבוּבֵיָה לַעֲלִילָא וּלְתַתָּא, דְּהֵאִי אֵילָנָא דְעֲרֻבוּבֵיָה, עֲרֻבוּבֵיָה מְאִילָנָא דְמוֹתָא, בְּגִין דָּא אֲתַקְרִי מָטָה, דְאֲתַהַפֵּךְ לְנַחֵשׁ לְאֲלַקָּאָה בֵּיה לְחִיבֵיָה,

הַרְשָׁעִים, וּמִיָּהוּ שֶׁהוֹפֵךְ אוֹתוֹ?
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁשׁוֹלֵט עָלָיו,
וְהָרִי פֶרְשֵׁיהָ.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבָא, כִּיּוֹן
שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵיךְ יוֹדֵעַ
שֶׁהָאֵילָן הֵזָה הֵיךְ עֲתִיד לִגְרַם
מִיָּתָה לְאָדָם (וּלְכָל הַבְּרִיּוֹת שֶׁעֲתִידוֹת
לְהֵיוֹת אַחֲרָיו), לְמָה בְּרָא אֶת הָאָדָם
שֶׁעֲתִיד לְחַטֵּא לְפָנָיו? אָמַר לוֹ:
בְּנִי, הַדְּמוּת שֶׁלְמַעֲלָה לֹא הֵיְתָה
שֶׁלְמָה עַד שֶׁבְּרָא אֶת הָאָדָם, שֶׁכָּף
הֵיךְ הָאָדָם שֶׁלְמַעֲלָה (כִּלְפֵי הָאָדָם
שֶׁלְמִטָּה), כְּמוֹ שֶׁהִנְשָׂמָה כִּלְפֵי
הַגּוֹף. וְכִמוֹ שֶׁאֵין מַעֲשֵׂה לְנִשְׁמָה
לְלֹא הַגּוֹף, כִּף הֵיךְ צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת
דְּמוּת לְמִטָּה לְהוֹצִיא בּוֹ מַעֲשֵׂה,
וְהַכֵּל כְּמוֹ (בְּמַעֲשֵׂה) שֶׁלְמַעֲלָה,
אָדָם הוּא לְחֻשְׁבוֹן קָטָן שֶׁל
חֲנוּ"ף תִּשְׁעֵי נִקְדוּת, הַפְּעֵלָה שְׁלוֹ,
הַשְׂכִּינָה כְּלוּלָה בְּכָל (מִכָּל) אוֹתוֹת
הַתּוֹרָה, וְהַכֵּל כְּמוֹ שֶׁלְמַעֲלָה.

הָאָדָם שֶׁלְמַעֲלָה לֹא הֵיךְ שֶׁלֵּם
בְּלִי נִקְבָּה, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב זָכַר וְנִקְבָּה
בְּרָאִים וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם, אָדָם
זָכַר וְאָדָם נִקְבָּה, וְכִשְׁנִבְרָא הָאָדָם
שֶׁלְמִטָּה שֶׁהוּא נִקְבָּה, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב
וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
בְּצַלְמוֹ, הַשְׁתַּלֵּם הַדְּמוּת
שֶׁלְמַעֲלָה, וְזֶהוּ סוּד כִּי לֹא הִמְטִיר
יְהוָה אֱלֹהִים וְכוּ', וְלְמָה?
מִשּׁוּם שֶׁאָדָם אֵין, וּמִשּׁוּם זֶה
מִכְרַח הֵיךְ אָדָם לְבָרָא אוֹתוֹ,
לְהַשְׁלִים בּוֹ אֶת הַדְּמוּת
שֶׁלְמַעֲלָה, וְהַנִּקְבָּה בְּאָדָם הֵיךְ
הֵיְתָה אַחַת. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב כִּי אֶחָד
קָרָאתִיו וְגוֹמֵר, וְזֶה סוּד הַנְּשָׂמָה.

אַחַר כֵּן אָמַר לֹא טוֹב הֵיכָּתוּב הָאָדָם
לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה לוֹ עֶזֶר כְּנֶגְדּוֹ, זֶה
הַגּוֹף, שֶׁהוּא עֶבֶד שֶׁפָּחָה כְּלוּל
מִטוֹב וְרָע, כְּדִי שִׁיְהִיָּה לוֹ שֶׁכָּר
וְעִנְשׁ, וּבִשְׁבִילוֹ אָמַר רְאֵה נִתְּתִי
לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטּוֹב
אֶת הַמּוֹת וְאֶת הַרָע, וְאָמַר לוֹ
וּבְחַרְתָּ בַחַיִּים, שְׂאֵם לֹא נִתְּנָה

וּמֵאֵן אִיהוּ דְאַפִּיךָ לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
דְשִׁלִּיט עָלֵיהּ וְהָא אוּקְמוּהָ.

אָמַר לִיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר אָבָא, כִּיּוֹן דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא הֵיךְ יוֹדֵעַ דְאֵילָנָא דָּא הוּא
עֲתִיד לִגְרַמָּא מִיָּתָה לְאָדָם (וּלְכָל בְּרִיּוֹן דְעֲתִידִין לְמַהוּ
אַבְתְּרִיהּ) אֲמַאי בְּרָא לִיָּה לְאָדָם דְעֲתִיד לְמַחְטִי
קַמִּיהּ, אָמַר לִיָּה בְּרִי דִיּוּקְנָא דְלַעֲיִלָּא לָּא הוּא
שְׁלִים עַד דְבְּרָא לְאָדָם, דְהִכִּי הוּא אָדָם
דְלַעֲיִלָּא (כ"ו לְנַבִּי אָדָם דְלַתְתָּא), כְּגוֹנוּנָא דְנִשְׁמָתָא
לְגַבֵּי גּוּפָא, וְכִמָּה דְלָא אִית עוּבְדָא לְנִשְׁמָתָא
בְּלֹא גּוּפָא, הִכִּי הוּא צָרִיךְ לְמַעֲבַד דִּיּוּקְנָא
לְתַתָּא לְאַפְקָא בֵּיה עוּבְדָא, וְכִלְלָא כְּגוֹנוּנָא
(כְּעוּבְדָא) דְלַעֲיִלָּא, אָדָם אִיהוּ לְחֻשְׁפִּין זְעִיר
דְחֲנוּ"ף תִּשְׁעֵי נִקְדוּתִין, פְּעוּלָה דִּילִיָּה שְׁכִינְתָּא
כְּלִילָא בְּכָל (מִכָּל) אַתְוּוֹן דְאוּרִייתָא, וְכִלְלָא
כְּגוֹנוּנָא דְלַעֲיִלָּא.

אָדָם דְלַעֲיִלָּא לָּא הוּא שְׁלִים בְּלֹא נוּקְבָא,
הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שם ה ב) זָכַר וְנִקְבָּה
בְּרָאִים וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם, אָדָם דְכַר, וְאָדָם
נוּקְבָא, וְכַד אַתְבְּרִי אָדָם דְלַתְתָּא דְאִיהוּ נוּקְבָא,
הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שם א כו) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת
הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, אֲשֶׁתְּלִים דִּיּוּקְנָא דְלַעֲיִלָּא, וְדָא
אִיהוּ רְזָא כִּי לֹא הִמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים
וְכוּ' (שם ב ה), וְאֲמַאי בְּגִין דְאָדָם אֵין, וּבְגִין דָּא
מוּכְרַח הוּא אָדָם לְמַבְרִי לִיָּה, לְאַשְׁתַּלֵּם בֵּיה
דִּיּוּקְנָא דְלַעֲיִלָּא, וְנוּקְבָא בְּהַאי אָדָם בְּהַי הוּא
חַד, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה נא ב) כִּי אֶחָד
קָרָאתִיו וְגוֹמֵר, וְדָא רְזָא דְנִשְׁמָתָא.

לְבַתֵּר אָמַר (בראשית ב יח) לֹא טוֹב הֵיכָּתוּב הָאָדָם
לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה לוֹ עֶזֶר כְּנֶגְדּוֹ, דָּא גּוּפָא
דְאִיהוּ עֶבֶד שֶׁפָּחָה כְּלִיל מִטוֹב וְרָע, בְּגִין
לְמַהוּ לִיָּה אֲגָרָא וְעוּבְדָא, וּבְגִינָה אָמַר (דברים
ל א) רְאֵה נִתְּתִי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת

בְּיָדוֹ, לֹא הָיָה לוֹ שְׂכָר וְעִנְשׁ וְהָיָה כְּבַהֲמָה, וְעַם כָּל זֶה הִרְאָה לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּל מָה שְׂאָרַע לוֹ, אִם הָיָה מִטָּה כְּלָפֵי חֶסֶד, שֶׁהוּא כְּלָפֵי זְכוּת, אוֹ אִם הָיָה מִטָּה בַּה כְּלָפֵי חוּבָה, שְׂאֵם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה בְּמִיתָתוֹ, לֹא הָיָה מִרְאָה לוֹ שְׁנֵי הַדְּרָכִים שְׁלוֹ, שֶׁהֵם מוֹת וַחַיִּים בְּיַד לְשׁוֹן. וְהִרְאָה לוֹ שְׁלֹא הָיָה מְעַרְב טוֹב בְּרַע, שֶׁהַפְּרִידִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאָדָם וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, וְסוּד הַדְּבָר - וְהַבְּדִילָה הַפְּרָכָת לָכֵם, וְכַף עֲשֵׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּגוּף הָאָדָם שְׂרַעְפָּת, שֶׁהַפְּרִיד בֵּין הַדְּרָגוֹת שֶׁל הָעֵץ הַטוֹב וּבֵין הַדְּרָגוֹת שֶׁל הָעֵץ הָרַע, וְצוּהוֹ אוֹתוֹ שְׁלֹא לְעַרְב טוֹב עִם רַע, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּמַעַץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ. הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא צוּהוֹ אוֹתוֹ לְהִשְׁמַר מִמֶּנּוּ, וְאַחַר כֵּף אָמַר הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַת עִמָּדִי וּגְוֹמַר.

בִּינְתַיִם הֵנָּה זָקֵן אָחִיד הַיּוֹדֵמֵן לוֹ, וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, הֲרִי רְאִיתִי פְּסוּק שְׂאוֹמֵר בַּתּוֹרָה אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֵהֶל, וְהֲרִי הַתּוֹרָה הֵיחָה קָדָם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, וְרִאִיתִי שֶׁהָעוֹלָם קָדָם לָאָדָם, שֶׁכָּל הָעוֹלָם וְצִרְכּוֹ נִבְרָאוּ קָדָם שֶׁנִּבְרָא אָדָם, אִם כֵּן, מָה הַתְּקֵנָה שֶׁיֵּשׁ כָּאֵן? אָמַר לוֹ: זָקֵן, וְהֲרִי כְּתוּב שֶׁנִּשְׁמָוֹת הַצְּדִיקִים נִקְרָאוּ קָדָם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, וְאִין רֵאשִׁית אֵלֹא נִשְׁמָה, שֶׁנֶּאֱמַר בַּה נֵר יְהוֹ"ה נִשְׁמָת אָדָם, הִיא הַנִּשְׁמָה שֶׁל הָאָדָם שֶׁלְמַעְלָה. אֵלֹא יֵשׁ אָדָם וְיֵשׁ אָדָם, יֵשׁ אָדָם שֶׁהוּא אָדָם שֶׁל הַנִּשְׁמָה, וְיֵשׁ אָדָם שֶׁל הַגּוּף, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אָדָם לְהִבָּל דְמָה,

הַטוֹב אֶת הַמּוֹת וְאֶת הָרַע, וְאָמַר לִיָּה וּבַחֲרַתְּ בַחַיִּים, דָּאֵם לֹא יִהְיֶה בְּיָדֶיהָ, לֹא הָיָה לִיָּה אֲגָרָא וְעוֹנֶשָׁא, וְהָיָה כְּכַעֲרָא, וְעַם כָּל דָּא אַחְזִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִיָּה, כָּל מָה דְאִירַע לִיָּה, אִם הָיָה מִטָּה כְּלָפֵי חֶסֶד דִּהוּא כְּלָפֵי זְכוּ, אוֹ אִם הָיָה מִטָּה בַּה כְּלָפֵי חוּבָא, דְאִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא בְּמִיתָתֶיהָ לֹא הָיָה אַחְזִי לִיָּה תְרִין אוֹרְחִין דִּילִיָּה, דְאִינוּן מוֹת וַחַיִּים בְּיַד לְשׁוֹן.

וְאַחְזִי לִיָּה דְלֹא הָיָה מְעַרְב טוֹב בְּרַע, דְאִפְרִישׁ לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה דְאִתְּ אָמַר (בראשית א ד) וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, וְרָזָא דְמַלְאָה וְהַבְּדִילָה הַפְּרָכָת לָכֵם (שמות כו לג), וְהָכִי עֲבַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגוּפָא דְבַר נֵשׁ טְרַפְשָׁא, דְאִפְרִישׁ בֵּין דְרַגְיִן דְאִילָנָא דְטוֹב, וּבֵין דְרַגְיִן דְאִילָנָא דְרַע, וּמִנֵּי לוֹן דְלֹא לְעַרְבָא טוֹב עִם רַע, כְּמָה דְאִתְּ אָמַר (בראשית ב יז) וּמַעַץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִנֵּי לִיָּה לְאַסְתְּמָרָא מִנֵּיהָ, וּלְבַתֵּר אָמַר אִיהוּ (שם ג יב) הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַת עִמָּדִי וּגְוֹמַר.

אֲדַהְכִי הָא סְבָא חַד אַזְדֵּמֵן לִיָּה, וְאָמַר רַבִּי רַבִּי, הָא חֲזִינָא קָרָא דְאָמַר בְּאוֹרֵייתָא (במדבר יט ד) אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֵהֶל, וְהָא אוֹרֵייתָא קָדָם דְאִתְּבְרִי עֲלֵמָא הוֹת, וְחֲזִינָא דְעֲלֵמָא אֲקָדִים לָאָדָם, דְכָל עֲלֵמָא וְצִרְכּוֹי אִתְּבְרִיאוּ קָדָם דְאִתְּבְרִי אָדָם, אִי הָכִי מְאִי תְקַנְתָּא אִית הַכָּא, אָמַר לִיָּה סְבָא וְהָא כְּתִיב דְנִשְׁמָתִין דְצְדִיקִיָּא אִתְּבְרִיאוּ קָדָם דְאִתְּבְרִי עֲלֵמָא, כְּמָה דְאִתְּ אָמַר (בראשית א א) בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים וְלִית רֵאשִׁית אֵלֹא נִשְׁמָה, דְאִתְּמַר בֵּיהָ (משלי כ כז) נֵר יְהוֹ"ה נִשְׁמָת אָדָם,

אִיהִי נִשְׁמָתָא דְאָדָם דְלַעֲלִילָא, אֵלֹא אִית אָדָם וְאִית אָדָם, אִית אָדָם דְאִיהוּ

ועליו נאמר אדם פי ימות באהל, ועליו נאמר ארור הגבר אשר יבטח באדם ושם בשר זרועו, וזה סמא"ל, אדם בליעל איש און, ויש לו שתי נקבות רעות, ועליהן נאמר ועל כל נפשות מת לא יבא לאביו ולאמו לא יטמא, ואין אביו אלא הקדוש ברוך הוא, ואין אמו אלא השכינה, וכי לא נאמר בקדוש ברוך הוא ושכינתו הלא כה דברי פאש נאם יהו"ה, מה אש אינו מקבל טמאה, כף הוא לא מקבל טמאה. אמר לו: והרי פתוב את מקדש יהו"ה טמא, וזו שכינתו? אמר לו: ודאי שהקדוש ברוך הוא ושכינתו לא מקבלים טמאה, אבל כל מה שמטמא את המקום שהיא שורה בו, נחשב לו כאלו עשה אותו, ומשום זה לאביו ולאמו לא יטמא, ואין אביו אלא הקדוש ברוך הוא ואין אמו אלא שכינה, וזה סוד מי שמכניס מרשות הרבים לרשות היחיד, ומשום זה אמר ולא תחללו את שם קדשי, וזה אדני, שהיא רשות היחיד, שהוא יהו"ה יחידו של עולם, וזהו אדם.

(ומשום זה לאביו ולאמו לא יטמא, וזהו סוד מי שמכניס מרשות הרבים לרשות היחיד, ומשום זה אמר) אדם פי ימות באהל, זה אדם בליעל, ומצד זה אדם רשע קרוי מת מעקרו, לפני שנברא העולם, אבל לא נאמר על אדם שהוא מצד הקדשה, וכמה טפשים הם בעולם שאומרים, הרי הקדוש ברוך הוא גזר על אדם שכימות, וזהו שכתוב אדם פי ימות, ואיך אומרים שלא תהיה מיתה ממנו? אוי להם, טוב שלא נבראו בעולם, שאלו הם שמשויים אותם, משויים את

אדם דנשמתא, ואית אדם דגופא, דאתמר ביה (תהלים קמד ד) אדם להכל דמה, ועליה אתמר (במדבר יט יד) אדם פי ימות באהל, ועליה אתמר (ירמיה יז ה) ארור הגבר אשר יבטח (דף צח ע"ב) באדם ושם בשר זרועו, ודא סמא"ל אדם בליעל איש און, ואית ליה תרין נוקבין בישין, ועלייהו אתמר (ויקרא כא יא) על כל נפשות מת לא יבא, לאביו ולאמו לא יטמא, ולית אביו אלא קודשא בריך הוא, ולית אמו אלא שכינתא, וכי לא אתמר בקודשא בריך הוא ובשכינתיה (ירמיה כג כט) הלא כה דברי פאש נאם יהו"ה, מה אש אינו מקבל טמאה הכי איהו לא מקבל טמאה, אמר ליה והא פתיב (במדבר יט כ) את מקדש יהו"ה טמא ודא שכינתיה, אמר ליה ודאי דקודשא בריך הוא ושכינתיה לא מקבל טמאה, אבל כל מאן דסאיב אתר דאיהי שריא ביה, אתחשיב ליה כאלו עביד ליה, ובגין דא לאביו ולאמו לא יטמא, ולית אביו אלא קודשא בריך הוא, ולית אמו אלא שכינתא, ודא איהו רזא מאן דאעיל מרשות הרבים לרשות היחיד, ובגין דא אמר (ויקרא כב לב) ולא תחללו את שם קדשי, ודא אדני, דאיהו רשות היחיד דאיהו יהו"ה יחידו דעלמא, ודא איהו אדם.

(ובגין דא לאביו ולאמו לא יטמא, ודא איהו רזא מאן דאעיל מרשות הרבים לרשות היחיד, ובגין דא אמר) (במדבר יט יד) אדם פי ימות באהל, דא אדם בליעל, ומסטרטא דא בר נש רשע קרוי מת מעיקרא מקמי דאתברי עלמא, אבל לא אתמר על אדם דאיהו מסטרטא דקודשא, וכמה טפשים אינון בעלמא דאמרין הא קודשא בריך הוא גזר על בר נש דימות, הדא הוא דכתיב אדם פי ימות, ואיך אמרין דלא יהא מיתה מיניה, וי לון דטב לון דלא אתבריאו בעלמא,

לון דלא אתבריאו בעלמא, וי לון דטב לון דלא אתבריאו בעלמא,

הָאָדָם שְׁנִקְרָא יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאָדָם
בְּלִיעֵל, וְאוֹמְרִים כְּאָדָם טוֹב
כְּחוּטָא, כְּלוֹם שׁוֹיִם, יִהְיִי כְמוֹן
לְפָנֵי רוּחַ אֱלוֹי הַרְשָׁעִים שְׁאוֹמְרִים
כֶּף, וּמְלֹאךְ יְהוָה דּוֹחָה מֵהֶם.
שׁוֹשׁ אָדָם שֶׁהוּא יִשְׂרָאֵל, וְיֵשׁ
אָדָם שֶׁהוּא מְלֹאךְ, וְזֶה מִטְטְרוֹן,
וְיֵשׁ אָדָם בְּדַמּוֹת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, שֶׁהוּא אֲצִילוּתוֹ, וְזֶה יוֹד
ה"א וּא"ו ה"א, וְאֵין לוֹ בְּרִיאָה
וְיִצְיָרָה וְעֲשִׂיָה, אֲלֵא אֲצִילוּת,
וּבְמִקּוֹם הַזֶּה אֵין חֲטָא וְלֹא מוֹת.
זֶהוּ שְׁכַתּוּב לֹא יִגְרַךְ רַע, וְעַל
הָאָדָם הַבְּלִיעֵל הַזֶּה צְוָה הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא שְׁלֹא לְאָכַל מִמֶּנּוּ וְשְׁלֹא
לְעַרְב אֹתוֹ עִם טוֹב, שְׁזֶהוּ כְּמִי
שֶׁמְעַרְב כֶּסֶף עִם עֲפָרָת, וְזֶה גוֹרֵם
בְּלַבּוּל בְּפַמְלִיא שֶׁל מַעְלָה,
וּמְעַרְב חֲשֻׁכָה עִם אוֹר, מַה
שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִפְרִיד, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר
וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

וְרָא עוֹד, אֲלֵא מִי שֶׁמְכַנֵּס אֵת
זְרַעוֹ בְּנִדָּה אוֹ שֶׁפָּחָה אוֹ גוֹיָה אוֹ
זוֹנָה, כְּאֵלוֹ מְעַרְב מַה שֶׁהִפְרִיד
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכַתּוּב וַיְהִי
מִבְּדִיל בֵּין מִים לְמִים, שֶׁהֵם מִי
נִדָּה לְמִי טְהוֹרָה, שְׁזֶה אֲסוּר וְזֶה
מִתָּר, וְזֶה כֶּשֶׁר וְזֶה פְּסוּל, זֶה
טְמֵאָה וְזֶה טְהוֹרָה, אֵלוֹ הֵם שֵׁשֶׁת
הַסְּדָרִים שֶׁנִּתְּנָה (בְּדָם מִשְׁנָה) (לְמַשְׁה)
לְהִפְרִיד בֵּין טוֹב לְרַע, שֶׁעַרְב
אוֹתָם אָדָם וְהַדּוֹרוֹת שֶׁבָּאוּ
אַחֲרָיו.

תקון שמונה וששים

בְּרִאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, מַה זֶה
אֱלֹהִים? לַהֵט הַחֲרִב הַמִּתְהַפֶּכֶת
לְשֹׁמֵר אֵת דְּרָךְ הַחַיִּים, מִטָּה
הָאֱלֹהִים וְדָא, וְזֶה מִטְטְרוֹן,
וְהָרִי בְּאֲרֹנוֹ שֶׁמִּתְהַפֵּף מִדִּין
לְרַחֲמִים, וּבֹו הִשְׁתַּנּוּ (נִמְצָאוּ) כָּל
הַדְּמִיוֹת שְׁלֹא דָמוּ זו לְזוֹ.
כְּשֶׁמִּתְהַפֵּף מִיָּמִין לְשִׁמְאֵל, הוּא

דְּאֵלִין אֵינוֹן דְּשׁוֹנֵן לוֹן, שׁוֹנֵן לְאָדָם דְּאֵתְקֵרִי
יִשְׂרָאֵל וּלְאָדָם בְּלִיעֵל, וְאֵמְרִין כְּאָדָם טוֹב
כְּחוּטָא כּוּלְהוֹן שׁוֹיִן, יִהְיִי כְמוֹן לְפָנֵי רוּחַ
אֵלִין חֲזִיבִיא דְּאֵמְרִי הָכִי, וּמְלֹאךְ יְהוָה דּוֹחָה
מִנֵּיהּוּ.

דְּאֵית אָדָם דְּאֵיהּוּ יִשְׂרָאֵל, וְאֵית אָדָם דְּאֵיהּוּ
מְלֹאךְ וְדָא מִטְטְרוֹן, וְאֵית אָדָם
בְּדִיּוֹקְנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאֵיהּוּ
אֲצִילוּתִיהּ, וְדָא יוֹד ה"א וּא"ו ה"א, וְלִית
לִיהּ בְּרִיאָה וְיִצְיָרָה וְעֲשִׂיָה אֲלֵא אֲצִילוּתָא,
וּבְאַתְרֵהּ דָּא לִית חֲטָא וְלֹא מוֹת, הַדָּא הוּא
דְּכַתִּיב (תהלים ה ה) לֹא יִגְרַךְ רַע, וְעַל הָאִי אָדָם
בְּלִיעֵל מִנֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּלֹא לְמִיכַל
מִנֵּיהּ, וְדָלֵא לְעַרְבָא לִיהּ עִם טוֹב, דְּהָאִי אֵיהּוּ
כְּמָאן דְּעַרְיב כְּסָפָא עִם עוֹפְרָת, וְדָא גְרִים
בְּלַבּוּלָא בְּפַמְלִיא דְּלַעִילָא, וְעַרְב חֲשׁוּכָא
בְּנְהוּרָא מַה דְּאֵפְרִישׁ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמַה
דְּאֵתְ אֵמַר (בראשית א ד) וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר
וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

וְרָא עוֹד אֲלֵא מָאן דְּאֵעִיל זְרַעִיהּ בְּנִדָּה אוֹ
שֶׁפָּחָה אוֹ גוֹיָה אוֹ זוֹנָה, כְּאֵלוֹ מְעַרְב
מַה דְּאֵפְרִישׁ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכַתִּיב (שם)
וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מִים לְמִים, דְּאֵינוֹן מִי נִדָּה
לְמִי דְּכִיא, דְּדָא אֲסוּר וְדָא מוֹתָר, וְדָא כֶּשֶׁר
וְדָא פְּסוּל, דָּא טוֹמְאָה וְדָא טְהוֹרָה, אֵלִין אֵינוֹן
שֵׁית סְדָרִין דְּאֵתְיְהִיבֵת (בְּהוֹן מִשְׁנָה) (ס"א
לְמַשְׁה), לְאֵפְרִישָׁא בֵּין טוֹב לְרַע, דְּעַרְב לוֹן אָדָם
וְדָרִין דְּאֵתּוֹ אֲבַתְרִיהּ.

תקוּנָא תְּמַנְיָא וְשִׁתִּין

בְּרִאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, מַאי אֱלֹהִים, לַהֵט
הַחֲרִב הַמִּתְהַפֶּכֶת לְשֹׁמֵר אֵת דְּרָךְ
עֵץ הַחַיִּים (בראשית ג כד), מִטָּה הָאֱלֹהִים וְדָאִי,
וְדָא מִטְטְרוֹן, וְהָא אוֹקִימָנָא לִיהּ דְּאֵתְהַפֵּף

מראה פּרצוף של שור. וכשמתהפך משמאל לימין, מראה פּרצוף של אריה. וכשמתהפך משניהם למערב, מחזיר פניו ומתהפך לנשר (לאדם). וכשמתהפך משניהם למזרח, שהוא באמצע, מתהפך לאדם (לנשר), מלמטה לנשר, אין דמות בעולם שלא נודעת בו.

שנים עשר מזלות נראים בו, וכל הדמיות של המלאכים, והדמיות של הנשמות, והדמיות של כל מה שנברא בשמים ובארץ, (אינו דמות של אדם שלם בכל התקונים, אלא אם הוא) (בלא היה) כלול בשמים ובארץ ושמש ירח וכוכבים ומזלות והכסא והמלאכים וגן עדן וגיהנם, מהצד של שניהם נתן היצור הטוב והיצור הרע. גן עדן - מצא אשה מצא טוב, גיהנם - ומוצא אני מר ממות את האשה, ושניהם בלב, לב חכם לימינו ולב פסיל לשמאלו.

תקון ששים ותשעה

בראשית, ב' שנים, חכמה ותבונה (ובינה), השלישית, יראת יהוה ראשית דעת, ובדעת הזו נאמר והאדם ידע את חוה אשתו, שאין זווג אלא בדעת, שהוא העמוד האמצעי, היחוד של האב והאם, כך הוא למטה הצדיק היחוד של העמוד האמצעי עם השכינה שלמטה, ועל הגוף והברית נאמר פי א"ל דעות יהוה וגומר, ושניהם עדות, שאין עדות פחות משנים.

והבן הזה הוא היחוד של האב והאם, הוא העמוד האמצעי שנושא הכל, כמו ששמים וארץ נאמר בהם שהעולם עומד על עמוד אחד, כמו שנאמר וצדיק

מדינא לרחמי, וביה אשתניו (נ"א אשתכחו) כל דיוקנין דלא דמו דא לדא, כד אתהפך מימינא לשמאלא אחזי פּרצופא דשור, וכד אתהפך משמאלא לימינא אחזי פּרצופא דאריה, וכד אתהפך מתרוייהו למערב אחזיר אנפוי ואתהפך לנשר (נ"א לאדם), וכד אתהפך מתרוייהו למזרח דאיהו באמצעיתא אתהפך לאדם (נ"א לנשר), מלמטה לנשר, לית דיוקנא בעלמא דלא אשתמודע ביה.

תריין עשר מזלות אתחזיין ביה, וכל דיוקנין דמלאכייא ודיוקנין דנשמתין ודיוקנין דכל מה דאתברי בשמיא ובארעא, (לאו איהו דיוקנא דאדם שלם בכל תקוניו, אלא אם הוא) (נ"א כלא הוה) כליל בשמיא וארעא ושמשא וסיהרא וככביא ומזליא וכרסיא ומלאכיא וגן עדן וגיהנם, מסטרא דתרוייהו אתיהיב יצר הטוב ויצר הרע, גן עדן מצא אשה מצא טוב (משלי יח כב), גיהנם ומוצא אני מר ממות את האשה (קהלת ז כו), ותרוייהו בלבא, לב חכם לימינו, ולב פסיל לשמאלו (שם י ב). (דף צט ע"א).

תקונא שתין ותשעה

בראשית ב' תריין חכמה ותבונה (ובינה), תליתאה יראת יהוה ראשית דעת (משלי א ז), ובהאי דעת אתמר (בראשית ד א) והאדם ידע את חוה אשתו, דלית זווג אלא בדעת דאיהו עמודא דאמצעיתא. יחודא דאבא ואימא. הכי איהו לתפא צדיק יחודא דעמודא דאמצעיתא ושכינתא דלתפא, וגוף וברית עלייהו אתמר (שמואל א ב ג) פי א"ל דעות יהוה וגומר, ותרוייהו עדות, דלית עדות פחות מתריין.

והאי בן איהו יחוד דאבא ואימא, איהו עמוד

סביל כלא, כגוונא דשמיא וארעא דאתמר בהון דעלמא על חד

יסוד עולם, כף האב והאם סמוכים על העמוד האמצעי, והוא היחוד בין אם ובת כמו זה: הו"ה ובו נעשו ה"ה אחד אחד, שלש עשרה כפאן ושלש עשרה כפאן, והו"ו הוא יחוד של שתי אחיות, כמו זה: וייצר יהו"ה, זה הסוד של א' - י' למעלה, י' למטה, ו' באמצע.

היחוד של שניהם כלה וחמותה, (ה' מן אלה"ם ו' ה"י מן אלה"ם ו' מלא), הפלל של שניהם ה"ה, אם ובת, ו' בין שתיהן, למעלה אין ערוה, ובמקום הזה אמר לא תדמה ליוצרך, למטה חוץ למקומו אמר לא תקרבו לגלות, והרי בארנו לעיל. ועוד מצאנו סוד עליון, ערו"ה ע"ר ו"ה, כשו' בין ער, שהוא רע, נעשה עור, זהו שכתוב ויעש יהו"ה אלהי"ם לאדם ולאשתו פתנות עור וילבשם, ועליהם נאמר ולפני עור לא תתן מכשול, שהרי רע מן עור, הוא ערוה שמפרידה בין ו"ה שהם אח ואחות, כשמתלבש עץ החיים בעץ של טוב ורע, זהו שכתוב ועץ החיים בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע, בזמן שהיא (שזה) ער, בין הבן והבת לא תקרבו לגלות ערוה, לא תקרבו ו' לה, שלא יתגלה רע ביניהם, שהוא אחר, שעליו נאמר וסוד אחר אל תגל, ערו"ה תעור קשתך, ער יה, רע בזמן שהוא בין י"ה, אותו הרע לא תקרב י' עם ה'.

וזוהי קלפה של ערלה, ע"ר מן ערלה ר"ע, אדם חטא בזה, כמו שבארנו בעלי המשנה, אדם הראשון מושף בערלתו היה, וזה גרם עריות בעולם, ומשום זה ערוה תעור קשתך, תעור הוא ערות בהפוך אותיות, באיזה

סמך קיימא, כמה דאת אמר (משלי יכה) וצדיק יסוד עולם, הכי אבא ואימא סמכין על עמודא דאמצעייתא, ואיהו יחוד בין אם ובת פגוונא דא הו"ה, וביה אתעבידו ה"ה אחד אחד י"ג הכא וי"ג הכא, ואיהו ו' יחוד דתרי אחיות, פגוונא דא וייצר יהו"ה, דא רזא דא' י' לעילא י' לתתא ו' באמצעייתא.

יחודא דתרוייהו כלה וחמותה, (ה' מן אלה"ם ו' נ"א ה"י מן אלה"ם ו' מלא), פללא דתרוייהו ה"ה אמא וברתא, ו' בין תרוייהו, לעילא לית ערוה, ובאתר דא אמר לא תדמה ליוצריך, לתתא פר מאתריה אמר (ויקרא יח ו) לא תקרבו לגלות, והא אוקימנא לעיל. ועוד אשפחנא רזא עלאה, ערו"ה ע"ר ו"ה, פד ו' בין ער דאיהו רע אתעביד עור, הדא הוא דכתיב (בראשית ג כא) ויעש יהו"ה אלהי"ם לאדם ולאשתו פתנות עור וילבישם, ועלליהו אתמר (ויקרא יט יד) ולפני עור לא תתן מכשול, דהא רע מן עור, איהו ערוה דאפריש בין ו"ה דאינון אח ואחות, פד אתלבש אילנא דחיי באילנא דטוב ורע, הדא הוא דכתיב (בראשית ב ט) ועץ החיים בתוך הגן, ועץ הדעת טוב ורע, בזמנא דאיהי (ס"א דהאי) ער בין ברא וברתא לא תקרבו לגלות ערוה, לא תקרבו ו' לה' דלא אתגליא רע בינייהו דאיהו אחר, דעליה אתמר (משלי כה ט) וסוד אחר אל תגל, ערו"ה תעור קשתך (חבקוק ג ט), ער יה, רע בזמנא דאיהו בין י"ה, ההוא רע לא תקרב י' בה'.

והאי איהו קליפה דערלה, ע"ר מן ערלה ר"ע, אדם בהאי חאב, כמה דאוקמוה מארי מתניתין אדם הראשון מושף בערלתו הוה, ודא גרים ערויין בעלמא, ובגין דא ערוה תעור קשתך, תעור איהו ערות בהפוך אתוון, כפאן אתר קשתך דאיהו

כפאן אתר קשתך דאיהו

מקום? קשתך, שהיא קשת הברית, שעליה נאמר ותלד רחל ותקש בלדתה, תק"ש הוא ק"ש"ת, (וסוד הדבר - בעצב תלדי בנים), ומשם אמרה חנה אשה קש"ת רוח אנכי.

וזה סוד את קשתי נתתי בענן, ופרשהו החברים, דבר שמקיש לי כתוב בו מוקש, שבו היה מוקש לאדם הראשון, כמו שבארוהו אדם הראשון היה מושף בערלתו, ומה ששמר אותו הוא בהקש בשתפות עמי, בדיוקן שלי, עליה נאמר ויברא אלהים את האדם בצלמו, משום שמי ששומר את הברית זוכה למלכות, הרי הוא בהקש לי בשתפות עמי, ואם לא שמר אותו, חוזר ק"ש, קשה לו, קשה לאות ה', ועל הקש הזה נאמר ובית עשו לקש, והוא לק"ש בהפוך אותיות שק"ל, והוא שקל לצדיקים ששומרים ברית שקל הקדש. אוי לו למי שלא שומר אותו, ואשריו מי ששומר אותו. ומי ששומר את הברית הזו, היא עד עליו - ע' מן שמע, ד' מן אחד. ואם לא שומר את הברית, פורת ממנו הקוץ של ד' מן אחד ונשאר אחר, (עד ער).

והאדם ידע וכו', קם זקן פתח ואמר: רבי רבי, ועד פאן לא היה אדם ידע את אשתו? אלא בזמן שחטא הסתלקה השכינה ממקומו, וכך פרשהו בעלי המשנה, שבזמן שאין שכינה במקומה, אסור בתשמיש המטה, משום שעליה נאמר וישתחו ישראל על ראש המטה, ומאיזה מקום הסתלקה? מימין ושמאל ששם היתה, וזהו סוד העבור (ס"א ויעבור) ע"ב רי"ו, חסד וגבורה, ולא לחנם פרשהו בעלי המשנה הנותן מטתו בין צפון לדרום? היו

קשת הברית, דעליה אתמר (בראשית לה טז) ותלד רחל ותקש בלדתה, תק"ש איהו קש"ת, (ורחא ומלה בעצב תלדי בנים), (שם ג טז) ומתמן אמרה חנה (שמאל א א טו) אשה קש"ת רוח אנכי.

ודא רזא את קשתי נתתי בענן, ואוקמוהו חבריא מלה דאקיש לי, מוקש כתיב ביה, דביה הוה מוקש לאדם קדמאה, כמה דאוקמוהו אדם הראשון מושף בערלתו הוה, ומה דנטיר ליה איהו בהקש בשותפו עמי, בדיוקנא דילי, עלה אתמר (שם א כז) ויברא אלהים את האדם בצלמו, בגין דמאן דנטיר ברית זכה למלכות, הרי איהו בהקש לי בשותפו עמי, ואם לא נטיר ליה אתחזר ק"ש, קשה ליה קשה לאת ה', ועל האי קש אתמר (עובדיה א יח) ובית עשו לקש, ואיהו לק"ש בהפוך אתוון שק"ל, ואיהו שקל לצדיקים דנטירין ברית שקל הקדש, ווי למאן דלא נטיר ליה, וזכאה איהו מאן דנטיר ליה, ומאן דנטיר ברית האי איהו עד עליה ע' מן שמע ד' מן אחד, ואי לא נטיר ברית פרח מניה קוצא מן ד' מן אחד, ואשתאר אחר (עד ער). (כאן חסר).

והאדם ידע וכו' (בראשית ד ד), קם סבא פתח ואמר רבי רבי ועד הכא לא הוה ידע אדם לאנתתיה, אלא בזמנא דחאב אסתלק שכינתא מאתריה, והכי אוקמוהו מארי מתניתין, דבזמנא דלית שכינתא באתרה אסור בתשמיש המטה, בגין דעלה אתמר (שם מז לא) וישתחו ישראל על (דף צט ע"ב) ראש המטה, ומאן אתר אסתלקת מימינא ומשמאלא דתמן הוה, ודא הוא רזא דעיבור (ס"א ויעבור) ע"ב רי"ו, חסד וגבורה, ולא למגנא אוקמוהו מארי מתניתין, הנותן מטתו בין צפון לדרום הויין ליה בנים זכרים, ואיהו גרים דאסתלק ההיא

מטה מתמן, הכי אסתליק איהו מתשמיש המטה, ובתר דקביל עונשיה אתחזר מטה לאתרהא, בההוא זמנא והאדם ידע את חנה אשתו.

לו בנים זכרים, והוא גרם שתסתלק אותה מטה משם, כף הוא מסתלק מתשמיש המטה, ואחר שקבל עגשו, חוזרת המטה למקומה. באותו זמן, והאדם ידע את חנה אשתו.

ועוד והאדם ידע את חנה אשתו, אית ידיעה לטב ואית ידיעה לביש, כגון (שם ג) וידעו פי ערומים הם, וכגון ואת ערום ועריה (יחזקאל טז ז), ערום מאורייתא דבכתב, ועריה מאורייתא דבעל פה.

ועוד והאדם ידע את חנה אשתו, יש ידיעה לטוב ויש ידיעה לרע, כמו וידעו פי עירמם הם, וכמו ואת ערום ועריה, ערום מתורה שבכתב, ועריה מתורה שבעל פה.

ועוד והאדם ידע, כגון (אסתר ד א) ומרדכי ידע את כל אשר נעשה, הכי אדם ידע דגרים אפרשותא בין קודשא בריה הוא ובין שכינתיה, דאדם חאב במחשבה, וחנה חאבת במעשה, בההוא אתר דאתמר ביה ישראל עלה במחשבה, בההוא אתר דאתנטל נשמתיה בארץ אצילות תמן חאב, וחנה במעשה דיליה, דאיהי פח דיליה כ"ח אתון דמעשה בראשית, וכלא חכמ"ה פ"ח מ"ה.

ועוד והאדם ידע, כמו ומרדכי ידע את כל אשר נעשה, כף אדם ידע שגרום הפרדה בין הקדוש ברוך הוא ושכינתו, שאדם חטא במחשבה, וחנה חטאה במעשה, באותו מקום שנאמר בו ישראל עלה במחשבה, באותו מקום שנטלה נשמתו בדרך אצילות שם חטא, וחנה במעשה שלו, שהיא הפח שלו, כ"ח האותיות של מעשה בראשית, והכל חכמ"ה, פ"ח מ"ה.

ועוד והאדם ידע, ידע חובא דיליה במאי בקינן, כמה דאת אמר (בראשית ד א) ותהר ותלד את קינן, בגין דעליה אתמר (ישעיה יד כט) פי משרש נחש יצא צפע, דאיהו זוהמא דאטיל נחש בחנה, והנה ידע זוהמא דיליה דאתפשט עד קני חותן משה, וכד חמא גלגולא ותיובתא דיליה תמן, אמר (בראשית ד א) קניתי איש את יהו"ה, פען ידענא ליה דקניתי ליה בקני חותן משה, ורווחנא ליה תמן, ובגין דא אתמר קניתי איש את יהו"ה, ודא איהו רזא (קהלת ח) ובכנ ראיתי רשעים קבורים וכאו וכו'.

ועוד והאדם ידע, ידע חטאו במה? בקינן, כמו שנאמר ותהר ותלד את קינן, משום שעליה נאמר כי משרש נחש יצא צפע, וזו הזהמה שהטיל הנחש בחנה, והנה יודע זהמתו שהתפשטה עד קני חותן משה, וכשראה את הגלגול והתשובה שלו שם, אמר קניתי איש את יהו"ה, אז ידעתי אותו שקניתי אותו בקני חותן משה, והרווחתי אותו שם, ומשום זה נאמר קניתי איש את יהו"ה, וזהו סוד של ובכנ ראיתי רשעים קבורים וכאו וכו'.

אמר ליה רבי שמעון, סבא סבא, ואמאי טרח קודשא בריה הוא בהון, לאייתאה לון בגלגולא, אמר ליה בגין יקרא דצדיקיא לאעברא חובא מבנייהו, דעד דקינן תב

אמר לו רבי שמעון: זקן זקן, ולמה טרח הקדוש ברוך הוא בהם להביא אותם בגלגול? אמר לו: בשביל כבוד הצדיקים, שיעבר החטא מבניהם, שעד שקינן שב בתשובה, הפגם של

אדם לא השתלם, ולכן לכבודו טרח הקדוש ברוך הוא בקין, וכן בכל הרשעים שהם בני צדיקים. אמר לו: מה הזהמה שהטיל נחש בחנה? אמר לו: זו לילית טפה סרוחה, היא הזהמה, והיא שאור שבפסה, שעליו נאמר מי מעכב? שאור שבפסה, והוא הפרי של סמא"ל, שנאמר בו ותקח מפריו ותאכל, זה מרות, שנאמר עליה רגליה ירדות מות, והיא טפה רעה, זהמה של אל אחר, סם המות זהמה וערלה של עץ המות, ובגללה פרשוה בעלי המשנה אדם היה מושף בערלתו. ותוסף ללדת את אחיו את הבל. פתח ואמר: תסף רוחם יגועון ואל עפרם ישובון. כאן רמוז הגלגול של הצדיקים, והראה לו הקדוש ברוך הוא את הגלגול שלו בכל דור ודור, איך היה הולך מצדיק לצדיק, עד ששים רבוא, עד שהגיע לאותו שנאמר בו בשגם הוא בשר, בשגם זה הבל, ופרשוה הראשונים בשגם זה משה, ומיד שראה שעתידה תורה להנתן על ידו, הוסיפה בגללו כמה קרפנות לקדוש ברוך הוא וכמה תפלות ובקשות, וזהו ותוסף ללדת.

וכשום זה נאמר בו דור הולך ודור בא, ואין דור פחות מששים רבוא, ולמעלה דור הולך זה ו', שעולה לששים רבוא בשש ספירות, והארץ לעולם עומדת, זו שכינה, שהיא עומדת לו, והיא השעה שעומדת לו, ובשבילה נאמר אין מזל היום גורם, אלא מזל השעה גורם, ולא לכל אדם עומדת השעה, שהרי יש אדם צדיק שאין השעה עומדת לו, שלא עומדת השעה אלא לבעלה,

בתיובתא פגימו דאדם לא אשתלים, ובגין דא ליקרא דיליה טרח קודשא בריך הוא בקין, והכי בכל רשיעיא דאינון בני צדיקיא.

אמר ליה מאי איהו זוהמא דאטיל נחש בחנה, אמר ליה דא לילית טפה סרוחה איהו זוהמא, ואיהי שאור שבפיסה דאתמר עלה מי מעכב שאור שבפיסה, ואיהו איבא דסמא"ל, דאתמר ביה (בראשית ג ו) ותקח מפריו ותאכל, דא מרות דאתמר עלה (משלי ה ה) רגליה ירדות מות, ואיהי טפה בישא זוהמא דאל אחר, סם מות זוהמא וערלה דאילנא דמותא, ובגינה אוקמוה מארי מתניתין אדם מושף בערלתו הוה.

ותוסף ללדת את אחיו את הבל, פתח ואמר (תהלים קד כט) תוסף רוחם יגועון ואל עפרם ישובון, הכא רמיז גלגולא דצדיקיא, ואחזי ליה קודשא בריך הוא גלגולא דיליה בכל דרא ודרא, איך הוה אזיל מצדיק לצדיק, עד שתין רבוא, עד דמטי לההוא דאתמר ביה (בראשית ו ג) בשגם הוא בשר, בשגם זה הבל, ואוקמוה קדמאי בשגם דא משה, ומיד דחמא דעתידה אורייתא לאתניהבא על ידיה, אוסיפת בגיניה כמה קרפנין לקודשא בריך הוא, וכמה צלותין ובעותין, ודא איהו ותוסף ללדת.

ובגין דא אתמר ביה (קהלת א ד) דור הולך ודור בא, ולית דור פחות מששים רבוא ולעילא דור הולך דא ו', דסליק לשתין רבוא בשית ספירן. (שם) והארץ לעולם עומדת דא שכינתא, דאיהי עומדת ליה, ואיהי שעפתא דקיימא ליה, ובגינה אתמר לית מזל יומא גרים אלא מזל שעפתא גרים, ולית לכל בר נש

קיימא שעפתא, דהא אית בר נש צדיק דלא קיימא ליה שעפתא, דלא קיימא

ומהשעיה הזו בנים חיים ומזונות לאדם, ומשום זה פרושה בעלי המשנה, בנים חיים ומזונות לא בזכות הם תלויים, אלא במזל תלוי הדבר. מה המזל שלה? בעלה, ולבעלה אין מזל, כמו שבארנו אין מזל לישראל, ואף על גב שהכל תלוי במזל, אפלו ספר תורה שבהיכל, היכל - שכינה התחתונה, ספר תורה - צדיק.

ושנים עשר מזלות הם, והם ו"ו, (שנמצא ו') (שנמצא מקאות א', וזה הסוד של ו"ו וא' וא' שם ו' עליונה שהוא המזל העליון שעולה במחשבה), שהוא א שם, ו' של האמצע של אות א הוא המזל של הכל, שעולה באות י' העליונה, שהיא בראש האות א, וכשעולה במחשבה, נאמר ישראל עלה במחשבה, שהיא י' שעל ראש הא', ומשום זה אין מזל לישראל, (שהרי במחשבה עולה, וכל מזל הוא ממה על שעה משנים עשר מזלות), שהוא המזל של הכל, וכל המזלות תלויים ממה שהם ו' ו', שממנים על שמים עשרה שעות, שהם ה"א ה"א. אשרי הוא מי שעומדת לו השעה.

שהוא גלגול של כלם, זה י' שהוא גלגל, ועם ו' נעשה גלגול, שהוא בסוד של ס"ו מן יסוד, שנאמר בו כל הנפש הבאה ליעקב מצרימה ששים ושש, להתעוררות העמוד האמצעי ששים, להתעוררות של הצדיק ושש, והכל נרמז בצדיק שבו גלגול. ועוד יסוד, שם יו"ד, שמתגלגל בו ונח בו מכל הגלגולים שהתגלגל, ומשום זה ויכל אלהי"ם ביום השביעי מלאכתו אשר עשה, ואות ו' של גלגול בו עולה הצדיק לששים רבוא, בצדיק הם שש, ובצעמוד האמצעי עולה לששים, ובכתר

שעתא אלא לבעלה, והאי שעתא מינה בני חיי ומזוני לבר נש, ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין בני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מלתא אלא במזלא תליא מלתא, מאי מזלא דילה בעלה, ולבעלה לית מזל, כמה דאוקימנא אין מזל לישראל, ואף על גב דכלא תליא במזלא אפילו ספר תורה שבהיכל, היכל שכינתא תתאה, ספר תורה צדיק.

ותריסר מזלות אינון ואינון ו"ו (ראשתפח ו')

(ג"ל ראשתפחו מאת א' ודא רוא רוא"ו, וא' תמן

ו' עלאה דאיהו מזלא עלאה דסליק במחשבה) (דף ק ע"א) דאיהו א תמן, ו' דאמצעיתא דאת א, איהו מזלא דכלא, דסליק באת י' עלאה דאיהו ברישא דאת א, וכד סליק במחשבה אתמר ישראל עלה במחשבה, דאיהו י' דעל רישא דא', ובגין דא לית מזל לישראל (דהא במחשבה סליק, וכל מזלא איהו ממנא על שעתא מתרין עשר מזלות), דאיהו מזלא דכלא, וכל מזלות מגיה תליין דאינון ו' ו', די ממנן על תריסר שעתין, דאינון ה"א ה"א, זכאה איהו מאן דקיימא ליה שעתא.

דאיהו גלגול דכלהו דא י' דאיהו גלגל, ועם ו' אתעביד גלגול, דאיהו ברזא דס"ו מן יסוד. דאתמר ביה (בראשית מו כו) כל הנפש הבאה ליעקב מצרימה ששים ושש, לאתערוותא דעמודא דאמצעיתא ששים, לאתערוותא דצדיק ושש, וכלא אתרמיז בצדיק דביה גלגול, ועוד יסוד תמן יו"ד, דאתגלגל ביה ונח ביה מכל גלגולין דאתגלגל, ובגין דא (שם ב ב) ויכל אלהי"ם ביום השביעי מלאכתו אשר עשה, ואות ו' דגלגול ביה סליק צדיק לשתיין רבוא, בצדיק אינון שית, ובצעמודא דאמצעיתא סליק לשתיין, ובכתר

עלין שהווא א עולה לששים רבוא, וזהו דור הולך ודור בא. אמר לו רבי שמעון: והרי הזקן אמר שהגלגול הוא ביסוד, ושם י' שמתגלגל בו ושורה עליו ונח בו מאותה טרחת הגלגול שטרח בששה ימים, שעולים לשש באותו, ולששים בי' שש פעמים עשר, ולששת אלפים באלף, ולששים רבוא בכתר עליון, וזהו דור הולך ודור בא והארץ לעולם עמדת.

ובבב' זמן שבא והולך, השעה עומדת לו, זהו שפתיב והארץ לעולם עמדת, שלזה בת זוגו עומדת לו בכל מקום ובכל גלגול ובכל שעה, אף על גב שהולך ובא בכמה גלגולים, זהו צדיק וטוב לו, ולמי ששעתו לא עומדת לו, אלא שעה אחת שאינה בת זוגו עומדת לו, וזהו צדיק ורע לו, כמו שבארנו בעלי המשנה, כל מי שדוחק את השעה, השעה דוחקתו.

אמר לו רבי אלעזר: והרי רבי פדת צדיק גמור היה, ולמה לא נפל בשעה שלו שהיא בת זוגו בן גילו? אמר לו: בני, יש גלגול שמחייב אותו שנופל במזלו שהוא בן גילו, שנאמר בו ארץ אשר לא במספנת תאכל בה לחם, שהיא שעת המזון, שעת החיים והבנים, ויש גלגול שמחייב אותו שלא נופל בשעה של המזונות שהיא בת גילו, אף על גב שעשה כמה זכיות בעולם, ומשום זה פרשוה בעלי המשנה, בנים חיים ומזונות, הדבר לא תלוי בזכות, אלא הדבר תלוי במזל, שהגלגול גורם לו כאלו שהדבר תלוי במזל.

במזלא תליא מלתא, דגלגולא גרים ליה פאלו במזלא תליא מלתא.

עלאה דאיהו א סליק לשתיין רבוא, ודא איהו דור הולך ודור בא.

אמר ליה רבי שמעון והא סבא אמר דאיהו גלגול ביסוד איהו, ותמן י' דמתגלגל ביה ושריא עליה ונח ביה מהווא טרחה דגלגולא דטרח בשית יומי, דסלקין לשית באתו, ולשתיין בי' שית זמנין עשר, ולשית אלפין באלף, ולשתיין רבוא בכתר עלאה, ודא איהו דור הולך ודור בא והארץ לעולם עומדת.

ובבב' זמנא דאתי ואזיל שעפא קיימא ליה, הדא הוא דכתיב והארץ לעולם עמדת, דלהאי בת זוגיה קיימא ליה בכל אתר ובכל גלגולא ובכל שעפא, אף על גב דאזיל ואתי בכמה גלגולין, האי איהו צדיק וטוב לו, ולמאן דשעפא דיליה לא קיימא ליה אלא שעפא אחרא דלאו בת זוגיה קיימא ליה, והאי איהו צדיק ורע לו, כמה דאוקמוה מארי מתניתין כל מי שדוחק את השעה השעה דוחקתו.

אמר ליה רבי אלעזר, והא ר' פדת צדיק גמור הוה, ואמאי לא נפל בשעפא דיליה דאיהו בת זוגיה בן גילו, אמר ליה ברי אית גלגולא דמחייב ליה דנפיל במזליה דאיהו בן גילו, דאתמר ביה (דברים ח ט) ארץ אשר לא במספנת תאכל בה לחם, דאיהו שעפא דמזוני ושעפא דחיי ובני, ואית גלגולא דמחייב ליה דלא נפיל בשעפא דמזוני דאיהו בת גילו, אף על גב דעביד כמה זכוון בעלמא, ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין בני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מלתא אלא במזלא תליא מלתא, דגלגולא גרים ליה פאלו במזלא תליא מלתא.

וְמַה שְׁאָמַר, אִם רָצִיתָ שְׂאֲחָרִיב
 אֶת הָעוֹלָם אֲחֻזּוֹר וְאֶכְרָא אוֹתוֹ
 וְאֶפְשֵׁר שְׁנַפְלֶת בְּשַׁעַת הַמְּזוֹנוֹת,
 כִּי שְׁמַעְתִּי, בְּוֹדָי שְׁכַל צְדִיק
 וְצְדִיק יֵשׁ לוֹ עוֹלָם בְּפָנָי עֲצֻמוֹ,
 זֶה גִּוֵּף הָאָדָם שְׁנִקְרָא עוֹלָם קָטָן,
 וּמִשּׁוֹם כִּי נֹאמַר, אִם רָצִיתָ
 שְׂאֲחָרִיב אֶת הָעוֹלָם, וְאָבִיא אוֹתוֹ
 בְּגִלְגּוֹל אַחֵר, וְאוּלַי שְׁנַפְלֶת
 בְּשַׁעַת הַמְּזוֹנוֹת.

בִּינָתַיִם הָרִי זָקֵן הַזְּקֵנִים, עֲתִיק
 הַעֲתִיקִים, יוֹרֵד אֵלָיו וְאוֹמַר,
 הָעוֹלָם שְׁלָכֶל צְדִיק זוֹ הַשְּׂכִינָה,
 כְּשֶׁהִסְתַּלַּק מִמֶּנָּה הָעֵמוּד
 הָאֲמֻצָּעִי וְנִשְׁאַרְתָּ חֲרָבָה,
 וּבִשְׂבִילָהּ נֹאמַר תִּרְצֶה שְׂאֲחָרִיב
 אֶת הָעוֹלָם? שְׁכַל סְפִירָה וְסְפִירָה
 נִקְרָאת גִּלְגָּל, וְעַם ו' הוּא גִלְגּוֹל,
 וְשֵׁשׁ סְפִירוֹת בְּאוֹתֵי עוֹלָם
 לְשֵׁשׁ רִבּוּא, וְזֶהוּ דוֹר הוֹלֵךְ
 וְדוֹר בָּא, וְאֵין דוֹר פְּחוֹת מִשֵּׁשׁ
 רִבּוּא, וְהָאֲרִץ לְעוֹלָם עֹמֶדֶת, זוֹ
 הַשְּׂכִינָה.

שְׁהִיא נִקְרָאת אוּלַי, וְעֲלֶיהָ נֹאמַר
 כֹּל זֶה וְאוּלַי שְׂזוּכָה לְשַׁעַת שֶׁל
 הַמְּזוֹנוֹת, וְעֲלֶיהָ נֹאמַר עַל אוֹבֵל
 אוּלַי, שְׁכַבֵּר הַתַּחֲבִיב קֹדֶם שֵׁיבָא
 לְעוֹלָם, שְׁהִיא הַשְּׂכִינָה
 הַתַּחְתּוֹנָה, וְזֶה הַתַּחֲבִיב בְּסְפִירָה
 שְׁהִיא לְמַעְלָה מִמֶּנָּה. עַד
 שֶׁהִתְתַּקֵּן לְאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנַטְלָה
 נִשְׁמַת הָאָדָם, אֵין לוֹ תִקְנָה
 בְּשְׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה, שְׁהִיא הַשַּׁעַת
 שֶׁל כָּלֶם, וּמִשּׁוֹם זֶה הַשַּׁעַת לֹא
 עוֹמֶדֶת לוֹ, וְאִם תְּלוּי בְּמִזְל
 הָעֲלִיּוֹן, אֶפְלוּ שִׁיעֲשֶׂה כְּמָה
 זְכִיּוֹת, לֹא בְּזָכוֹת הַדְּבָר תְּלוּי,
 שְׁהִיא הוּא מְחִיב מִלְּמַעְלָה. אָמַר
 רַבִּי שְׁמַעוֹן: מִכָּאֵן מִשְׁמַע
 הַגִּלְגּוֹל תְּלוּי בְּשְׂכִינָה, שְׁהִיא
 בְּמִינוֹ, אֲבָל אִם אַחֲרֵת יִקַּח לוֹ,
 אִם אוֹתָהּ רוּחַ תִּבְא בְּגוּף אַחֵר,
 שְׁהִיא אֵינוֹ מִמֶּנּוּ, מַה כְּתוּב בּוֹ?
 עוֹמֶדֶת לוֹ שֵׁם הַשַּׁעַת, וְהִיא בַת זוּגוֹ. אָמַר: וְדָאֵי שֶׁהַשַּׁעַת עוֹמֶדֶת לוֹ, שְׁהִיא בַת זוּגוֹ שֶׁהִתְגַּלְגְּלָה

וְמַה דְּאָמַר אֵי בְּעִית דְּאֲחָרִיב לְעֻלְמָא וְהָדָר
 אֲבָרִיהּ וְאֶפְשֵׁר דְּנַפְלֶת בְּשַׁעַתָּא דְּמְזוּנֵי,
 הָכִי שְׁמַעְנָא בְּוֹדָאֵי דְּכָל צְדִיק וְצְדִיק יֵשׁ לוֹ
 עוֹלָם בְּפָנָי עֲצֻמוֹ, דָּא גּוּפָא דְּבַר נִשׁ דְּאֲתַקְרִי
 עוֹלָם קָטָן, וּבְגִין כִּי אֲתַמַּר אֵי בְּעִית דְּאֲחָרִיב
 לְעֻלְמָא, וְאֵייתִי לִיהּ בְּגִלְגּוּלָא אַחֲרָא, וְאוּלַי
 דְּנַפְלֶת בְּשַׁעַתָּא דְּמְזוּנֵי.

אֲדַהְבִּי הָא סְבָא דְּסָבִין עֲתִיקָא דְּעֲתִיקִין קָא
 נַחִית לְגַבִּיהּ, וְאָמַר עוֹלָם דְּכָל צְדִיק
 דָּא שְׂכִינְתָּא, כִּד אֲסַתְּלַק מִינָהּ עֵמוּדָא
 דְּאֲמֻצְעִיתָא וְאֲשַׁתְּאַרְתָּ חֲרִיבָהּ, וּבְגִינָה אֲתַמַּר
 תִּבְעֵי דְּאֲחָרִיב עֻלְמָא, דְּכָל סְפִירָה וְסְפִירָה
 אֲתַקְרִיאת גִּלְגָּל, וְעַם ו' אִיהוּ גִלְגּוֹל, וְשִׁית
 סְפִירָן בְּאַתְרוּן סְלִקִין לְשַׁתִּין רִבּוּא, וְדָא אִיהוּ
 דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא, וְלִית דוֹר פְּחוֹת מִשַּׁתִּין
 רִבּוּא, וְהָאֲרִץ לְעוֹלָם עֹמֶדֶת דָּא שְׂכִינְתָּא.

דְּאִיהִי אֲתַקְרִיאת אוּלַי, וְעֲלֶיהָ אֲתַמַּר כּוּלַי אִיא
 וְאוּלַי דְּזָכִי לְשַׁעַתָּא דְּמְזוּנֵי, וְעֲלֶיהָ
 אֲתַמַּר ^(דְּנִיאֵל ח ב) עַל אוֹבֵל אוּלַי, דְּכַבֵּר אֲתַחֲבִיב
 קֹדֶם דִּיִּיתִי לְעֻלְמָא דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא תַּתָּא,
 וְהָא אֲתַחֲבִיב בְּסְפִירָה דְּאִיהִי לְעִילָא מִינָהּ, עַד
 דְּאֲתַתְּקֵן לְהָהוּא אֲתַר דְּאֲתַנְטִיל בַּר נִשׁ
 נִשְׁמַתִּיהּ, לִית לִיהּ תִקְנָה בְּשְׂכִינְתָּא תַּתָּא,
 דְּאִיהִי שַׁעַתָּא דְּכֻלְהוּ, וּבְגִין דָּא שַׁעַתָּא לֹא
 קִיַּמָּא לִיהּ, וְאִם תְּלִיא בְּמִזְלָא עֲלָאָה אֶפְלוּ
 דִּיעֲבִיד כְּמָה זְכוּוֹן לֹאוּ בְּזָכוֹתָא תְּלִיא מְלֵתָא,
 דְּהָא מְחוּיִיב אִיהוּ מְלַעֲיָלָא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן
 מְהִכָּא מִשְׁמַע גִּלְגּוּלָא דְּתְלִיא ^(דף ק ע"ב)
 בְּשְׂכִינְתָּא דְּאִיהוּ בְּמִינָהּ, אֲבָל אִם אַחֲרֵת יִקַּח
 לוֹ ^(שְׁמוֹת כ"א), אִם הָהוּא רוּחָא יִיתִי בְּגוּפָא אַחֲרָא,
 דְּהָא לֹאוּ אִיהוּ מִינָהּ, מַה כְּתוּב בִּיהּ קִיַּמָּא
 לִיהּ שַׁעַתָּא תַּמָּן וְאִיהִי בַת זוּגִיָהּ, אָמַר, וְדָאֵי
 עוֹמֶדֶת לוֹ שֵׁם הַשַּׁעַת, וְהִיא בַת זוּגוֹ. אָמַר: וְדָאֵי שֶׁהַשַּׁעַת עוֹמֶדֶת לוֹ, שְׁהִיא בַת זוּגוֹ שֶׁהִתְגַּלְגְּלָה

עמו, אם לא עומד בו, שארה כסותה וענתה לא יגרע. שארה - זה הגלגול הראשון, שאר בשרו, כסותה - כי היא כסותה לבדה היא שמלתו לעורו, זה הגלגול השני, וענתה - האדם היחוד שלו, שהוא הגלגול השלישי. אמר רבי שמעון: זקן זקן, פתח בדברים יותר, שהרי דבריך סתומים. אמר לו אותו זקן: שארה זה המזון מצד הימין, שמשם כל המזון בא, וזה שכתוב פותח את ידיך ומשביע לכל חי רצון.

כסותה מצד השמאל, שהיא כסות עינים, שמשם העריות לשמאל, משום שצד השמאל שם הפגם, זהו שכתוב מצפון תפתח הרעה, ומשום זה נאמר ביצחק ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראות, ושם צריך פסוי, ומשה באותו שנאמר בו ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהים, ומשום זה ציצית ותפלין הם הכסוי שלה. זהו שכתוב כי היא כסותה לבדה היא שמלתו לעורו, (ובעור של תפלין כסותה לבדה היא שמלתו לעורו), בעור של תפלין כסותה על ארבע כנפות כסותה אשר תכסה בה.

וענתה מצדו של העמוד האמצעי, שהוא ישראל שמע ישראל, לשם היחוד שלה. זהו שכתוב ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף, שהן כל אלה יפעל אל פועמים שלוש עם גבר.

האב, שהוא חכמה, בשלשת אלה יורד בגלגול, והרי כתוב באדם וחוה שעלו למטה שנים וירדו שבע. אמר, ודאי כף הוא, שהם אדם וחוה, קני ותאומתו,

קיימא ליה שעפתא דאיהי בת זוגיה דאתגלגל עמיה, אם לא קיימא ביה שארה כסותה וענתה לא יגרע, שארה דא גלגולא קדמאה, שאר בשרו, כסותה כי היא כסותה לבדה היא שמלתו לעורו (שם כב כו) דא גלגולא תניינא, וענתה אדם יחודא דיליה דאיהו גלגולא תליתאה.

אמר רבי שמעון סבא סבא פתח מלין יתיר דהא סתימין מלין דילך, אמר ליה ההוא סבא, שארה דא מזונא מסטרא דימינא דמתמן כל מזונא קא אתיא, הדא הוא דכתיב (תהלים קמה טז) פותח את ידיך ומשביע לכל חי רצון.

כסותה מסטרא דשמאלא דאיהו כסות עינים, דמתמן עריין לשמאלא, בגין דסטרא שמאלא תמן פגימו, הדא הוא דכתיב (ירמיה א יד) מצפון תפתח הרעה, ובגין דא אתמר ביצחק (בראשית כז א) ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראות, ותמן צריך פסויא, ומשה בההוא אתמר ביה (שמות ג ו) ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהים, ובגין דא ציצית ותפלין אינון פסויא דילה, הדא הוא דכתיב כי היא כסותה לבדה היא שמלתו לעורו, (ובעור ותפלין, כסותה לבדה היא שמלתו לעורו), בעור ותפלין, כסותה על ארבע כנפות כסותה אשר תכסה בה (דברים כב יב).

וענתה מסטרא דעמודא דאמצעיתא דאיהו ישראל שמע ישראל, לתמן יחודא

דילה, הדא הוא דכתיב (שמות כא יא) ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף, דהן כל אלה יפעל אל פועמים שלוש עם גבר (איוב

לג כט).

אבא דאיהו חכמה באלין תלת נחית בגלגול, והא כתיב באדם וחוה

הַבֵּל וּשְׁתֵּי תְאוּמוֹתָיו. וְקִיֵּן, מִשּׁוּם שֶׁלְהַבֵּל הָיוּ שְׁתֵּי תְאוּמוֹת וְלוֹ לֹא הָיְתָה אֶלָּא אַחַת, קָנָא לְהַבֵּל, וְזֶה גֵרַם לוֹ, כִּי שֶׁבַע יְפוּל צַדִּיק וְקָם, שֶׁחָטָא בְּשֹׁכֵינָה שֶׁהִיא בַּת שֶׁבַע, וּמִשּׁוּם זֶה נָפַל בְּשֶׁבַע, שֶׁהָאִשָּׁה גֵרְמָה לוֹ מִיְתָה, וְזוֹ הִירִידָה שְׁלוֹ שִׁירְדָה הַשֹּׁכֵינָה הַתַּחְתּוֹנָה מִמְּקוֹמָהּ.

וְאַחַר שֶׁנִּשְׁרַשׁ בָּהּ (שֶׁהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ) הָאֵילָן, וְיִרְדָה לְשֵׁם הַנְּבִיעָה לְעֵשׂוֹת פְּרִי, שֶׁהוּא פְרִיָה וְרִבְיָה, זֶה גֵרַם אָדָם שֶׁנִּבְרָא בְדַמּוֹתָיו, שֶׁהִסְתַּלַּקָה הַנְּבִיעָה מִן הַשֹּׁכֵינָה הַתַּחְתּוֹנָה וּמִשֶׁבַע הַדְּרָגוֹת שֶׁלָּהּ. לְאַחַר שִׁירְדוֹ לְשֵׁם, הִכַל עָלָה לְמִקּוּמוֹ, וְזֶהוּ סוּד וְקָם.

וְכֵּן הָיְתָה הַנְּבִיעָה שֶׁהִסְתַּלַּקָה מִמֶּנּוּ? הוּא שֶׁהִסְתַּלַּק עַד אֵין סוּף, שֶׁהוּא הַמְזֵל הַעֲלִיּוֹן, שִׁירְד לוֹ ו' שֶׁהוּא הָאָבָא לְמִקּוּמוֹ, וְלְאַחַר כֵּן הַעֲלָה הָאָב כָּל בְּנוֹ לְמִקּוּמוֹ.

(שְׁהוֹרִידִים שֶׁהוּא הָאָב לְכָנוּ, וְאַחַר כֵּן עָלָה הָאָב מִבְּנוֹ לְמִקּוּמוֹ).

(כִּי זֶה מִיּוֹתֵר) (שֶׁהִיא הַשְּׁעָה שְׁעוּמֶדֶת לוֹ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁעוּמֶדֶת לוֹ וְלֹא דְחוּקָה לוֹ הַשְּׁעָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵה, כָּל הַדּוּחַק אֶת הַשְּׁעָה, הַשְּׁעָה דוּחַקְתּוֹ. וְהָרִי רַבִּי פְדַת שְׁדַחְקָה לוֹ הַשְּׁעָה, אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: הָאֵם תִּרְצָה שְׂאֲחָרִיב אֶת הָעוֹלָם, וְאֶפְשֶׁר שֶׁתִּפְּלֵ בְּשְׁעָה שֶׁל מְזוֹנוֹת? אָמַר לוֹ הַמְּנַרְהַ הַקְּדוֹשׁ: לְמָה כָּל זֶה? אָמַר לוֹ: זֶה סוּד גְּדוּל שְׁמַעֲתִי, שֶׁאָדָם שֶׁבָּא בְּגִלְגוּל וְהִתְחַיֵּב לְרַבּוֹנוֹ לְפָנָי שֶׁיָּבֵא לְעוֹלָם, אֵף עַל גַּב שִׁיעֲשֶׂה כְּמָה זְכוּיֹת, לֹא בְּזִכּוֹתָיו הַדְּבָר תְּלוּי, שֶׁהָרִי מְזַלּוֹ גֵרַם לוֹ, וְכֵּן שֶׁאָמַר הָאֵם תִּרְצָה שְׂאֲחָרִיב אֶת הָעוֹלָם וְאֶפְשֶׁר שֶׁתִּפְּלֵ בְּשְׁעָה שֶׁל מְזוֹנוֹת - בְּיָדָי כֵּן שְׁמַעֲתִי, שֶׁלְכָל צַדִּיק וְצַדִּיק יֵשׁ עוֹלָם בְּפָנָי עֲצָמוֹ, וְזֶה

דְּסִלְקִין בְּמִטָּה שְׁנַיִם וְיִרְדוּ שֶׁבַע, אָמַר, וְדָא הֵכִי אִיהוּ דְּאִינוּן אָדָם וְחַיָּה, קִיֵּן וְתְאוּמָתוֹ, הֵבֵל וְתִרְיָן תְּאוּמוֹתָיו, וְקִיֵּן בְּגִין דִּהּוּ לְהַבֵּל תִּרְיָן תְּאוּמוֹת וְלִיָּה לָא הָוָה אֶלָּא חַד, קִנְי לְהַבֵּל, וְדָא גָרִים לִיָּה פִי שֶׁבַע יְפוּל צַדִּיק וְקָם (מִשְׁלִי כַד טז), דְּחַב בְּשֹׁכֵינָתָא דְּאִיהוּ בַּת שֶׁבַע, וּבְגִין דָּא נָפַל בְּשֶׁבַע, דְּאֶתְתָּא גָרִים לָהּ מִיְתָה, וְדָא יִרְדָה דִּילִיָּה דְּנַחֲיִתָּת שֹׁכֵינָתָא תַּתְּאָה מֵאֶתְרָהּ א.

וְלִבְתֵּר דְּאֲשַׁתְּרַשׁ בָּהּ (ג"א) דְּאֲשַׁתְּמַשׁ בְּהָאִי) אֵילָנָא, וְנַחֲיִת תִּמְן נְבִיעוֹ לְמַעְבַּד אֵיבָא דְּאִיהוּ פְרִיָה וְרִבְיָה, דָּא גָרִים אָדָם דְּאֶתְפְּרִי בְּדִיוֹקְנִיָּה, דְּאֶסְתַּלַּק נְבִיעוֹ מִשֹּׁכֵינָתָא תַּתְּאָה וּמִשֶׁבַע דְּרָגִין דִּילָהּ, לְבְתֵר דְּנַחֲיִתוֹ תִּמְן, כִּלְאָ סְלִיק לְאַתְרִיָּה, וְרָזָא אִיהוּ וְקָם.

וְכֵּן הָוָה נְבִיעוֹ דְּאֶסְתַּלַּק מִנִּיָּה, ו' דְּאֶסְתַּלַּק עַד אֵין סוּף דְּאִיהוּ מְזַלָּא עֲלָאָה, דְּנַחֲיִת לִיָּה ו' דְּאִיהוּ אָבָא לְאַתְרִיָּה, וְלִבְתֵּר סְלִיק אָבָא כָּל בְּרִיָּה לְאַתְרִיָּה. (ג"א) דְּנַחֲיִת לוֹן דְּאִיהוּ אָבָא לְבְרִיָּה, וְלִבְתֵּר סְלִיק אָבָא מִבְּרִיָּה לְאַתְרִיָּה).

(כִּל זֶה מִיּוֹתֵר) (דְּאִיהוּ שְׁעָתָא דְּקִיֵּימָא לִיָּה וְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּקִיֵּימָא לִיָּה וְלֹא דְחוּקָא לִיָּה שְׁעָתָא כְּמָה דְּאִוְקְמוּהָ כָּל הַדּוּחַק אֶת הַשְּׁעָה שְׁעָה דוּחַקְתּוֹ וְהָא רַבִּי פְדַת דְּדְחִיקָא לִיָּה שְׁעָתָא אָמַר לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא אִי בְּעִית דְּאֶחָרִיב עֲלֵמָא וְאֶפְשֶׁר דְּנִפְלֵת בְּשְׁעָתָא דְּמִזּוּנֵי אָמַר לִיָּה בּוֹצִינָא קְרִישָׁא כּוּלִי הָאִי אִמְאִי אָמַר לִיָּה דָּא רָזָא רִבְרָבָא שְׁמַעְנָא דְּבֵר נִשׁ דְּאֶתִי בְּגִלְגוּלָא וְאַתְחַיֵּיב לְמֵאֲרִיָּה קְדָם דִּיִּתִי לְעֵלְמָא אֵף עַל גַּב דִּיעֲבִיד כְּמָה וְכוּן לֹא בְּזִכּוֹתֵיהּ תְּלִיָּא מִלְתָּא דְּהָא מְזַלָּה גָרִים לִיָּה וְכֵּן דְּאָמַר אִי בְּעִית דְּאֶחָרִיב לְעֵלְמָא וְאֶפְשֶׁר דְּנִפְלֵת בְּשְׁעָתָא דְּמִזּוּנֵי בּוּדָאִי הֵכִי שְׁמַעְנָא דְּכָל צַדִּיקָא וְצַדִּיקָא אִית לִיָּה עוֹלָם בְּפָנָי עֲצָמוֹ וְדָא גּוּפָא דְּבֵר נִשׁ דְּאֶתְקִרֵי עוֹלָם קִטְוִן וּבְגִין דָּא אָמַר אִי בְּעִית דְּאֶחָרִיבִיהּ לְעֵלְמָא וְאִיִּתִי לִיָּה בְּגוּפָא אֶחָרָא וְאֶפְשֶׁר דְּנִפְלֵת בְּשְׁעָתָא דְּמִזּוּנֵי אָמַר לִיָּה

זָד, נַעֲשֶׂה זָנָב, וְעַם כָּל זֶה שְׁאָמַר
כְּשֶׁהֲשׁוּעַל בְּזַמְנוֹ, הַשְּׁתַחֲוּה לֹו
בְּמִקְוֹמוֹ, אֲבָל מִחוּץ לְמִקְוֹמוֹ הָיָה
זָנָב לְאֲרִיּוֹת וְאֵל תְּהִי רֹאשׁ
לְשׁוּעָלִים.

שְׁהָרִי צְדִיק גָּמֹר, אִף עַל גַּב
שְׂיֹרֵד מִדְּרָגָתוֹ וְנַעֲשֶׂה זָנָב
לְאֲרִיּוֹת, עָלָיו נֹאמַר לֹא רִאִיתִי
צְדִיק נֶעְזֵב, מִה זֶה הַזָּנָב שְׁלוֹ?
הַקּוֹץ הַהוּא שֶׁל הָאוֹת ד' מִן
אָח"ד, שֶׁהִיא י' קִטְנָה, הַשְּׂכִינָה
הַתַּחְתּוֹנָה, עָלָיו נֹאמַר כִּי שֶׁבַע
יְפוֹל צְדִיק וְקָם.

בֹּא וְרֵא, גִּלְגּוּל הָאוֹת ו' הוּא
שְׂיֹצֵא בְשַׁעְתּוֹ, שְׁעָלָיו נֹאמַר מִזֵּל
שַׁעַת גּוֹרֵם, כְּמוֹ שֶׁבְּאֲרוּחַ אֵין מִזֵּל
יּוֹם גּוֹרֵם אֶלֶּא מִזֵּל שַׁעַת גּוֹרֵם.
מִה פְּתוּב בְּאֲבָרָהֶם כְּשֶׁבֹא
בְּגִלְגּוּל? וַיִּשְׁכַּם אֲבָרָהֶם בְּבִקְר
אֵל הַמְּקוֹם. וּבִשְׂבִיל לְהַקְדִּים אֶת
יִצְחָק, מִה פְּתוּב בְּגִלְגּוּל? וַיִּצְא
יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשָׂדֵה לְפָנוֹת עָרֵב,
יִצָּא אֶל הַשָּׂדֵה, מִשׁוּם שֶׁנֹּאמַר בּוֹ
מִי יִתְנַנֵּי בַמְּדָבָר מְלוֹן אוֹרְחִים.
הָאֶחָד הַקְּדִים לְחַפֵּשׁ בָּהּ בְּבִקְר,
וְהַשֵּׁנִי הַקְּדִים לְחַפֵּשׁ בָּהּ בְּעָרֵב.
מִה פְּתוּב בְּעֵקֵב? וַיִּפְגַּע בְּמִקְוֹם,
פָּגַע בָּהּ. אֲשֶׁרִי מִי שֶׁפּוֹגַע כְּמוֹ
יֵעָקֵב, שְׁעָלָיו נֹאמַר וַיִּלָּן שָׁם,
וְאוֹתָהּ לִינָה הִיא לְוִיָּה, מִיָּד
שֶׁפָּגַשׁ בָּהּ, וַיִּפְגַּעוּ בּוֹ מִלְּאֲכִי
אֱלֹהִים, וְעַם כָּל זֶה שֶׁפּוֹגַע בָּהּ,
הִיָּה שׁוֹמֵר אוֹתָהּ, וְלֹא הַתְּאָחַד
עִמָּה עַד שֶׁבֹא בְּעֵלָה, וְזֶהוּ וַיִּלָּן
שָׁם כִּי בֹא הַשֶּׁמֶשׁ, שֶׁבִשְׂבִילוֹ
וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ, שֶׁהוּא מִשֶּׁה
שֶׁבֹא בּוֹ בְּגִלְגּוּל רוּחוֹ שֶׁל מִשֶּׁה,
וּמִשׁוּם זֶה יֵעָקֵב וּמִשֶּׁה הָיָה
עוֹמְדִים בְּדְרָגָה אַחַת בְּעַמּוּד
הָאֲמֻצָּעִי, אֲבָל זֶה בְּגוֹף וְזֶה
בְּנִשְׁמָה, וּמִשׁוּם זֶה אֵין הַשַּׁעַת
עוֹמְדָת לְכָל אָדָם, שֶׁהִיא שְׂכִינָה
בְּלִי בְּעֵלָה.

וְעַם כָּל דָּא דְאָמַר תַּעֲלֵא בְּעַדְנִיָּה סָגִיד לִיָּה
בְּאֲתָרֶיהָ, אֲבָל חוּץ מֵאֲתָרֶיהָ הָיָה זָנָב לְאֲרִיּוֹת
וְאֵל תְּהִי רֹאשׁ לְשׁוּעָלִים.

דְּהָא צְדִיק גָּמֹר אִף עַל גַּב דְּנַחֲתִית מִדְּרָגָתִיהָ
וְאִתְעָבִיד זָנָב לְאֲרִיּוֹת, עָלִיָּה
אֲתָמַר (תְּהִלִּים לז כח) לֹא רִאִיתִי צְדִיק נֶעְזֵב, מִאִי
זָנָב דִּילִיָּה הִהִיא קוֹצָא דְאֵת ד' מִן אָח"ד
דְּאִיָּה י' זַעֲרָא שְׂכִינָתָא תַּתָּא, עָלִיָּה
אֲתָמַר (משלי כד טז) כִּי שֶׁבַע יְפוֹל צְדִיק וְקָם.

תָּא חֲזִי גִלְגּוּל דְאֵת ו' אִיָּהוּ דְנַפִּיק בְּשַׁעְתִּיהָ,
דְּעָלִיָּה אֲתָמַר מִזֵּל שַׁעַת גּוֹרֵם, כְּמָה
דְּאוּקְמוּהָ אֵין מִזֵּל יּוֹם גּוֹרֵם אֶלֶּא מִזֵּל שַׁעַת
גּוֹרֵם, בְּאֲבָרָהֶם מִה פְּתוּב בִּיה פֶּד אֲתָיָא
בְּגִלְגּוּלָא, (בראשית יט כז) וַיִּשְׁכַּם אֲבָרָהֶם בְּבִקְר אֶל
הַמְּקוֹם, וּבְגִין לְאֲקַדְמָא לָהּ יִצְחָק מִה פְּתוּב
בִּיה בְּגִלְגּוּלָא, (שם כד טג) וַיִּצְא יִצְחָק לְשׁוּחַ
בְּשָׂדֵה לְפָנוֹת עָרֵב, נָפַק לְגַבָּה לְחַקְלָא, בְּגִין
דְּאֲתָמַר בִּיה (ירמיה ט ט) מִי יִתְנַנֵּי בַמְּדָבָר מְלוֹן
אוֹרְחִים, חַד אֲקַדִּים לְפִשְׁפִּשָּׂא בָּהּ בְּצַפְרָא,
וְתַנְיָנָא לְפִשְׁפִּשָּׂא בָּהּ בְּרַמְשָׂא, יֵעָקֵב מִה פְּתוּב
בִּיה (בראשית כה יא) וַיִּפְגַּע בְּמִקְוֹם, פָּגַע בָּהּ, זַכָּאָה
אִיָּהוּ מֵאֵן דְּפָגַע כְּגוֹן יֵעָקֵב, דְּעָלִיָּה
אֲתָמַר (שם) וַיִּלָּן שָׁם, וְהִהוּא לִינָה הוּא לְוִיָּה,
מִיָּד דְּאֲעָרַע בָּהּ (שם לב ב) וַיִּפְגַּעוּ בּוֹ מִלְּאֲכִי
אֱלֹהִים, וְעַם כָּל דָּא דְּפָגַע בָּהּ הוּא נְטִיר לָהּ,
וְלֹא אֲתָאֲחַד עִמָּה עַד דְּאֲתָא בְּעֵלָה, וְדָא
אִיָּהוּ (שם כח יא) וַיִּלָּן שָׁם כִּי בֹא הַשֶּׁמֶשׁ, דְּבְגִינִיָּה
(שם לב לב) וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ, דְּאִיָּהוּ מִשֶּׁה דְּאֲתָא
בִּיה בְּגִלְגּוּלָא רוּחִיָּה דְּמִשֶּׁה, וּבְגִין דָּא יֵעָקֵב
וּמִשֶּׁה הוּוּ קִיָּמִי בְּדְרָגָא חַדָּא בְּעַמּוּדָא
דְּאֲמֻצָּעִיתָא, אֲבָל דָּא בְּגוֹפָא וְדָא בְּנִשְׁמָתָא,
וּבְגִין דָּא לִית שַׁעְתָּא קִיָּמָא לְכָל בַּר נִשׁ דְּאִיָּהּ
שְׂכִינָתָא בְּלֹא בְּעֵלָה.

ומשום זה פשדחקה השעה לרפי פדת, ואמר אם תרצה שאחריב את העולם, ואפשר שתפל בשעה של מזונות, ואולי שתפל, מה זה ואולי? אלא ואולי אם רוצה הקדוש ברוך הוא שתפל בשעה של מזונות, שהרי אשתו עשתה, ואולי אם רוצה בעלה שהיה עומד מה שהיא עושה בלי רשות של בעלה.

וכגון זה אין השעה עומדת, שהיא השכינה, לאותו אדם, אלא אם יבא בגלגול באותו האיש של אותה שעה, וסוד הדבר - בזאת יבא אהרן אל הקדש, ובלי בעלה נאמר ואל יבא בכל עת אל הקדש, והזר הקרב יומת, ואין מיתה אלא עניות, והזר הזה אינו בזר אחר של מום זר, אלא זר מבעלה.

אשרי מי שפוגש בשעה שבראה מששת ימי בראשית, שלכל נשמה יש עת וזמן בגלגול, כמו שאמר קהלת לפל זמן ועת לכל חפץ פחת השמים, וזו שכינה פחתונה שהיא זמן ועת לכל ספירה וספירה ולכל גלגול וגלגול, והיא עדין ועדנים וחצי עדין, עדין של כל העדנים? יפה, אבל מה זה וחצי עדין? אלא כמו פלג המנחה, בשמאל נחלקת לדין ובמיזן לרחמים, ונשלמת בעמוד האמצעי, וכשנחלקת למיזן ולשמאל נאמר בה לאסתר מה בקשתך עד חצי המלכות ותעש, והוא כ"ח יהו"ה, חצי שלמה יד ימין, וחצי שלמה יד שמאל, וכנגד שניהם הזכיר בה קהלת עשרים ושמונה פעמים עת. זהו שכתוב עת ללדת ועת למות עת לטעת וכו', והן ארבע עשרה ארבע עשרה, יד ימין ורחמים: ללדת, לטעת, לרפוא, לבנות, לשחוק, לרקוד, פנוס

ובגין דא פד דחיקת ליה שעפתא לרפי פדת, ואמר אי בעית דאחרביה לעלמא ואפשר דנפלת בשעתא דמזוני, ואולי דנפלת מאי ואולי, אלא ואולי אי בעי קודשא בריך הוא דנפלת בשעתא דמזוני, דהא אתתיה עביד, ואולי אי בעי בעלה דהוי קיימא מה דאיהי עבידת בלא רשותא דבעלה.

וכגוןא דא לית שעפתא קיימא דאיהי שכינתא לההוא בר נש, אלא אם ייתי בגלגולא בההוא בר נש דההיא שעפתא, ורזא דמלה (ויקרא טו ג) בזאת יבא אהרן אל הקדש, ובלא בעלה אתמר (שם ב) ואל יבא בכל עת אל הקדש (במדבר א נא), והזר הקרב יומת, ולית מיתה אלא עניותא, והאי זר לאו בזר אחרא דמום זר, אלא זר מבעלה.

זבאה מאן דאייערע בשעתא דאתברי משית ימי בראשית, דכל נשמתא אית לה עת וזמן בגלגולא, כמה דאמר קהלת (קהלת א) לכל זמן ועת לכל חפץ פחת השמים, ודא שכינתא תתאה דאיהי זמן ועדין לכל ספירה וספירה, ולכל גלגולא וגלגולא, ואיהי עדין ועדנים ופלג עידן, עידן דכל עדנים שפיר, מאי ופלג עידן, אלא כגון פלג המנחה, בשמאלא אתפלגת לדינא, ובמינא לרחמי, בעמודא דאמצעיתא אשתלימת, וכד אתפליגת בימינא ושמאלא אתמר בה לאסתר (אסתר ג) מה בקשתך עד חצי המלכות ותעש, ואיהו כ"ח יהו"ה, פלגו דילה יד ימין, ופלגו דילה יד שמאל, ולקבל תרוייהו אדפר קהלת בה כ"ח זמנין עת. (דף קא ע"ב) הדא הוא דכתיב (קהלת ג) עת ללדת ועת למות עת לטעת וכו', ואינון י"ד י"ד, יד ימינא רחמי, ללדת לטעת לרפוא לבנות לשחוק לרקוד פנוס

אֲבָנִים, לַחֲבוּק, לְבִקֶּשׁ, לְשִׁמּוֹר, לְתַפּוֹר, לְדַבֵּר, לְאַהֵב שְׁלוֹם. יד שְׁמַאל לְדוֹן דִּין: לְמוֹת, לְעִקּוֹר, לְהַרוֹג, לְפָרוֹץ, לְכַפּוֹת, סְפוּד, לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים, לְרַחֵק, לְאֵבֵד, לְהַשְׁלִיךְ, לְקָרוֹעַ, לְחֻשׁוֹת, לְשֵׁנָא, מְלַחֶמָה. יד יָמִין הִיא פְּשוּטָה לְקַבֵּל שְׁבִים, שְׁכַתוּב וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יֵצְאִים בְּיַד רְמָה, יְמִינָךְ יְהוּ"ה נְאֻדְרֵי בְּכַח, יד יָמִין - רַחֲמִים, יד שְׁמַאל - דִּין, שְׁכַתוּב הִנֵּה יד יְהוּ"ה הוֹנֵה, יד יְהוּ"ה הִיֵּתָה בָּם לְהַמָּם.

וּמְשׁוּם זֶה יֵשׁ עֵת רְצוֹן, וְנֶאֱמַר בָּהּ בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקֹּדֶשׁ, וְיֵשׁ עֵת שֶׁל דִּין שְׁנֶאֱמַר בָּהּ וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ, וּמְשׁוּם זֶה הֵם עֹשְׂרִים וּשְׁמוֹנֵה יָמִים שֶׁל הַלְּבָנָה, אֲרַבְּעָה עֶשֶׂר יָמִים הִיא שְׁלֵמָה, וְאֲרַבְּעָה עֶשֶׂר חֲסֵרָה, וּמִי שְׁנוֹלֵד בְּיָמֵי הַשְּׁלֵמוֹת הוּא שְׁלֵם בְּכָנִים בְּחַיִּים וּבְעֶשֶׂר, בְּמִזְוֹנוֹת בְּשִׁמְחָה בְּשִׁלּוּהַ בְּבִנְיָן, בְּכָל אֲרַבְּעַ עֶשְׂרֵה עֲתוֹת - טוֹב, וּמִי שְׁנוֹלֵד בְּזָמַן שֶׁהִיא חֲסֵרָה בְּכָל אֲרַבְּעָה עֶשֶׂר יָמִים אֱלוֹ, הוּא חֲסֵר בְּכָלֵם, הוּא עֲנִי מִסְכֵּן, בְּלֵי מִזְוֹנוֹת וּבְלֵי חַיִּים, וּמִי שְׁנוֹלֵד בְּאֻמְצַע, יִהְיֶה בִּינוּנִי.

וְכֵן זֶה מִי גוֹרֵם שְׁנוֹלֵד בְּרֹאשׁ אוֹ בְּסוּף אוֹ בְּאֻמְצַע? זֶה גִּלְגּוּלוֹ שֶׁמְחַיֵּב אוֹתוֹ, (וּמִי גוֹרֵם זֶה שְׁנוֹלֵד שָׁם? מְשׁוּם שְׁמֻנּוֹ גֵּרֵם שֶׁהַחַיִּיב מְלַמְעֵלָה) לְפָנָי שְׂבָא לְעוֹלָם, וּמְשׁוּם זֶה אָמַר לְרַבֵּי פְּדָת, שְׂאֵם תִּרְצָה שְׂאֲחָרִיב אֶת הָעוֹלָם? (וּמִי שְׁנוֹלֵד בְּחֲסֵרוֹן הַלְּבָנָה בְּכָל אֲרַבְּעָה עֶשֶׂר הַיָּמִים, הוּא חֲסֵר, שְׁמֻנּוֹ גוֹרֵם, וְלֹאֲדָם הַזֶּה קָשִׁים לוֹ מִזְוֹנוֹתָיו בְּקָרִיעַת יָם סוּף) (אֲפָשֶׁר שֶׁתַּפֵּל בְּשַׁעַת דְּמִזְוֹנָתוֹ, שְׂלֹאֲדָם הַזֶּה שְׁנוֹלֵד בִּי"ד שְׁמַאל, קָשִׁים מִזְוֹנוֹתָיו בְּקָרִיעַת יָם סוּף, שְׁמֻנּוֹ הַנְּשִׁמָּה - תּוֹרָה, מִזְוֵן הַגּוֹף - לְחָם. בֵּין גִּזָּה וּבֵין גִּזָּה קָשִׁין מִזְוֹנוֹתָיו, מְשׁוּם שֶׁהֵם מְצַד הַדִּין שְׁנִבְרָא בְּדִין שֶׁהוּא אֲדֻנִי, וּמִי שְׁנִבְרָא

אֲבָנִים לַחֲבוּק לְבִקֶּשׁ לְשִׁמּוֹר לְתַפּוֹר לְדַבֵּר לְאַהֵב שְׁלוֹם. יד שְׁמַאלָא דִּינָא לְמִדֵּן, לְמוֹת לְעִקּוֹר לְהַרוֹג לְפָרוֹץ לְכַפּוֹת סְפוּד לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים לְרַחֵק לְאֵבֵד לְהַשְׁלִיךְ לְקָרוֹעַ לְחֻשׁוֹת לְשֵׁנָא מְלַחֶמָה, יד יְמִינָא אִיהִי פְּשוּטָה לְקַבֵּל שְׁבִים, דְּכַתִּיב (שְׁמוֹת יד ח) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יֵצְאִים בְּיַד רְמָה, (שֵׁם טו ו) יְמִינָךְ יְהוּ"ה נְאֻדְרֵי בְּכַח, יד יְמִינָא רַחֲמֵי. יד שְׁמַאלָא דִּינָא, דְּכַתִּיב (שֵׁם ט א) הִנֵּה יד יְהוּ"ה הוֹנֵה, (דְּבָרִים ב טו) יד יְהוּ"ה הִיֵּתָה בָּם לְהַמָּם.

וּבְנִין דָּא אִית עֵת רְצוֹן וְאֶתְמַר בָּהּ (ויקרא טז) בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקֹּדֶשׁ, וְאִית עֵת דִּינָא דְאֶתְמַר בָּהּ (שֵׁם ב) וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ, וּבְנִין דָּא אִינוּן כ"ח יוֹמֵי דְסִיְהֵרָא, י"ד יוֹמִין אִיהִי שְׁלִימְתָא, וְי"ד חֲסֵרָה, וּמֵאֵן דְאֶתְיִילִיד בְּיוֹמֵי שְׁלִימוֹתָא אִיהוּ שְׁלִים בְּבִנְיָן בְּחַיִּי וּבְעוֹתָרָא בְּמִזְוִנֵי בְּחֻדָּה בְּשִׁלּוּהַ בְּבִנְיָנָא, בְּכָל י"ד עֲתוֹת טַב. וּמֵאֵן דְאֶתְיִילִיד בְּזָמַנָא דְאִיהִי חֲסֵרָה, בְּכָל י"ד יוֹמִין אֵלִין אִיהוּ חֲסֵר בְּכֻלָּהוּ, אִיהוּ עֲנִיָא מִסְכָּנָא בְּלֵא מִזְוִנֵי וּבְלֵא חַיִּי. וּמֵאֵן דְאֶתְיִילִיד בְּאֻמְצַעִיתָא יְהֵא בִּינוּנִי. וְכֵן דָּא מָאן גֵּרִים דְאֶתְיִילִיד בְּרִישָׁא אוֹ בְּסוּפָא אוֹ בְּאֻמְצַעִיתָא, דָּא גִּלְגּוּל דִּילִיָה דְמְחַיֵּב לִיָה, (וּמֵאֵן גֵּרִם דָּא דְאֶתְיִילִיד תַּמָּן בְּגִין דְּמִזְוִלִיָה גֵּרִים דְאֶתְחַיֵּיב מְלַעֲיָא) קָדָם דְאֶתְיִיא לְעֵלְמָא, וּבְגִין דָּא אָמַר לְרַבֵּי פְּדָת דְאִי בְּעֵי דְאֲחָרִיב לְעֵלְמָא וְכו', (וּמֵאֵן דְאֶתְיִילִיד בְּחֲסֵרוֹנָא דְסִיְהֵרָא בְּכָל י"ד יוֹמִין אִיהוּ חֲסֵר דְּמִזְוִלִיָה גֵּרִים וְלֹהֲאֵי בְּרֵשׁ קָשִׁין לוֹ מִזְוֹנוֹתָיו בְּקָרִיעַת יָם סוּף), (ג"א אֲפָשֶׁר דְנִפְלֵת בְּשַׁעַתָּא דְּמִזְוֹנָא, לְלֹהֲאֵי בְּרֵשׁ דְאֶתְיִילִיד בִּי"ד שְׁמַאלָא קָשִׁין מִזְוֹנוֹתָיו בְּקָרִיעַת יָם סוּף, דְּמִזְוֹנָא דְנִשְׁמָתָא אוֹרִייתָא, מִזְוֹנָא דְגּוּפָא נְהֵמָא, בֵּין בְּהֵאֵי וּבֵין בְּהֵאֵי קָשִׁין מִזְוֹנוֹתָיו), בְּגִין דְאִינוּן מְסֻטְרָא דִּינָא דְאֶתְבְּרִי בְּדִינָא דְאִיהוּ אֲדֻנִי, וּמֵאֵן דְאֶתְבְּרִי בְּרַחֲמֵי

בְּרַחֲמִים שֶׁהוּא יְהוָה, אֵין מְזוֹנְתִיו קְשִׁים, וּמְזוֹן הַנְּשֻׁמָּה - תּוֹרָה, מְזוֹן הַגּוֹף - לַחֵם מִחֻמְשַׁת הַמִּינִים.

וְכוּי שֶׁהוּא מְצַד שֶׁל אָדָם שֶׁהוּא יו"ד ה"א וּרְאוּ ה"א, נֶאֱמַר בּו וַיִּרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם וְכוּי, שׁוּלֵט בְּכָל כְּמוֹ שֶׁנִּבְרָא בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ וּבָיִם, וְעָלְיוּ נֶאֱמַר מַה שֶׁהִיָּה כְּבוֹר הוּא, מַה שֶׁהִיָּה קָדָם שְׂבִיבָא לְעוֹלָם הַזֶּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אֵין כָּל חֲדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמַשׁ, כְּבוֹר הוּא מְחִיב לְהֵיוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּטָרָם אֶצְרִךְ בְּבִטּוֹן יְדַעְתִּיד. וְאֲשֶׁר לְהֵיוֹת כְּבוֹר הִיָּה, וְאֲשֶׁר הוּא לְהֵיוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּבוֹר הוּא מְחִיב לְהֵיוֹת קָדָם שְׂבִיבָא לְעוֹלָם לְכַאֵן בְּגִלְגוּל.

וְהֶאֱלֹהִים יִבְקֹשׁ אֶת נִרְדָּף, זֶה הֶבֶל שֶׁהוּא נִרְדָּף מִקִּיָּן, וְקָם קִיָּן וְהִרְגוּ אוֹתוֹ, זֶהוּ שְׂפָתוֹב וְיָקָם קִיָּן אֶל הֶבֶל אָחִיו וַיְהַרְגֵהוּ, וְיָקָם וַדַּאי, שֶׁהִיָּה הֶבֶל עָלְיוֹ, וְקָם קִיָּן וַיְהַרְגֵהוּ. קִיָּן נִקְרָא עַל שֵׁם שֶׁקָּנָא לְאַחִיו, מִשּׁוֹם שֶׁרָאָה כְּבוֹדוֹ וְכוּי לְמַעְלָה, שֶׁקָּרְבָנוּ הַתְּעֵלָה לְמִקּוּם שֶׁל עֵתִיק הַיָּמִים, שֶׁנֶּאֱמַר בּו וְעֵתִיק הַיָּמִים יוֹשֵׁב וְכוּי, וְקָרְבָנוּ הִיָּה מִבְּכוֹרוֹת צֶאֱנוּ וְהִתְקַבַּל לוֹ בְּרִצּוֹן.

אָמַר לוֹ, אִם כֵּן שֶׁקָּרְבָנוּ הִתְקַבַּל, לְמָה נִתֵּן כַּח לְקִיָּן לְהַרְגוֹ? (בגלל

זֶה יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נִעְשָׂה עַל הָאֶרֶץ וְגוֹמַר (קֵהֶלֶת ח' מ"ה): אָמַר לוֹ, כְּפִי וַדַּאי יֵשׁ סוּד עָלְיוֹן, שֶׁהוּא הִיָּה בְּדִרְגָּה שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע שֶׁחֲטָא בּוֹ, וּבְמָה שֶׁחֲטָא בּוֹ קֵבֶל עָנְשׁוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְאוֹתוֹ קָרְבָן שֶׁהִתְקַבַּל מִמֶּנּוּ, נִצַּל מִעֲנָשׁ שֶׁל אוֹתוֹ הָעוֹלָם, שְׁשָׁנֵי עָנְשִׁים הִיָּה מְחִיב, אֶחָד לְמַעְלָה וְאֶחָד לְמַטָּה, זֶהוּ שְׂפָתוֹב כִּי בְיוֹם אֶכְלֶךְ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת.

דְּאִיהוּ יְהוָה, לְאוֹ אֵינּוֹן קְשִׁין מְזוֹנְתִיו, וּמְזוֹנָא דְנִשְׁמָתָא אוֹרִייתָא, מְזוֹנָא דְגוֹפָא נִהְמָא מִחֻמְשַׁת הַמִּינִין.

וְכַאֵן דְּאִיהוּ מִסְטָרָא דְאָדָם דְּאִיהוּ יו"ד ה"א וּרְאוּ ה"א, אֶתְמַר בֵּיה (בראשית א כו) וַיִּרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם וְכוּי, בְּכֻלָּא שְׁלִיט כְּמָה דְאֶתְבְּרִי בְּשָׂמִיא וּבְאֶרְעָא וּבְיָמָא, וְעָלִיָּה אֶתְמַר (קהלת ג טו) מַה שֶׁהִיָּה כְּבוֹר הוּא, מַה שֶׁהִיָּה קָדָם דֵּיִיִּתִי לְהֵאִי עָלְמָא, כְּמָה דְאֶתְ אָמַר (שם א ט) אֵין כָּל חֲדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמַשׁ, כְּבוֹר הוּא מְחִוּיִב לְמַהוּי בְּהֵאִי עָלְמָא, כְּמָה דְאֶתְ אָמַר (ירמיה א ה) בְּטָרָם אֶצְרִךְ בְּבִטּוֹן יְדַעְתִּיד, וְאֲשֶׁר לְהֵיוֹת כְּבוֹר הִיָּה (קהלת ג טו), וְאֲשֶׁר אִיהוּ לְמַיְהוּי בְּהֵאִי עָלְמָא, כְּבוֹר הוּא מְחִוּיִב לְמַיְהוּי קָדָם דֵּיִיִּתִי לְעָלְמָא הֶכָא בְּגִלְגוּלָא.

וְהֶאֱלֹהִים יִבְקֹשׁ אֶת נִרְדָּף (שם), זֶה הֶבֶל דְּאִיהוּ נִרְדָּף מִקִּיָּן, וְקָם קִיָּן וְקָטַל לִיָּה, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (בראשית ד ח) וְיָקָם קִיָּן אֶל הֶבֶל אָחִיו וַיְהַרְגֵהוּ, וְיָקָם וַדַּאי, דִּהְוָה הֶבֶל עָלִיָּה, וְקָם קִיָּן וַיְהַרְגֵהוּ, קִיָּן אֶתְקָרִי עַל שֵׁם דְּקָנִי עַל אָחוּהָ, בְּגִין דִּחְזָא יְקָרִיָּה וְתוֹקְפִיָּה לְעִילָא, דְּקָרְבָנִיָּה אֶסְתַּלַּק לְאַתֵּר דְּעֵתִיק יוֹמִין, דְּאֶתְמַר בֵּיה (דניאל ז ט) וְעֵתִיק יוֹמִין יִתִּיב וְכוּי, וְקָרְבָנִיָּה הָוָה מִבְּכוֹרוֹת צֶאֱנוּ, וְאֶתְקַבַּל לִיָּה בְּרִצּוֹא.

אָמַר לִיָּה, אִם כֵּן דְּקָרְבָנָא דִּילִיָּה אֶתְקַבַּל, אִמָּאִי אֶתְיַהִיב חִילָא לְקִיָּן לְמִקְטָלִיָּה,

(בְּגִין דָּא יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נִעְשָׂה עַל הָאֶרֶץ וְגוֹמַר (קהלת ח יד) אִמָּאִי). אָמַר לִיָּה הֶכָא וַדַּאי רַזָּא עָלְאָה, דְּאִיהוּ הָוָה דְּרָגָא דְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע דְּחָאב בֵּיה, וּבְמָה דְּחָאב בֵּיה קָבִיל עָנְשִׁיָּה בְּהֵאִי עָלְמָא, וּבְהֵאִי קָרְבָנָא דְאֶתְקַבַּל מִנִּיָּה אֶשְׁתַּזִּיב

מִעֲנָשָׁא דִּהְוָה עָלְמָא, דְּתָרִי עָנְשִׁי הָוָה מְחִוּיִב חַד לְעִילָא וְחַד לְתַתָּא,

אמר לו, והרי אדם היה שחטא בעץ הזה? אמר לו, מעשה אביו היה לו ומת. אמר לו, כי ביום אכלך ממנו מות תמות כתוב. אמר לו, באותו היום הציץ ומת. אמר רבי שמעון: בשביל זה כתוב יש הכל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים וגומר, וכאן נרמז צדיק ורע לו רשע וטוב לו. צדיק ורע לו כאן נרמז, יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים, וזה הסוד של צדיק שקורה לו כמעשה הרשעים, לא שהוא רשע ולא בן רשע, אלא כמעשה הרשעים, שחטא כמעשה הרשעים, שהם סמא"ל ונחש, קרה לו מעשה שלקחם, וזהו הסוד של פקד עון אבות על בנים, משום שמעשה אבותיהם בידיהם, זה גרם להכל מיתה, ומת בלי בן, ומשום זה הלך בגלגול. שיי"ן של משה הוא ש"ת, משם הרויח שיי"ן (ש"ת), זהו שכתוב כי שת לי אלהים ורע אחר תחת הכל כי הרגו קין, תחת הכל ודאי, שהכל רכב עליו, ונעשה שת הרפכה לו, והיא הסיום של אלפא ביתא, ומשום זה תחת הכל.

הכל הלב, ועליו נאמר הלב רואה, והוא ה' ממש, והלב הוא לשמאל, שהוא אלהים, הלב מכין, והוא סתר הבנין ונפלה בגלגול, ומשום זה ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהים, משום ששם היה שחטא באלהים, שהוא אלהים של מעשה בראשית, וזהו שחטא כמעשה. לפת אש, בפת המלך שחטא בה, והתבייש, כסה אותו בשלו (בכח) בשת, ומה שהיה שת,

הדא הוא דכתיב (בראשית ב יז) כי ביום אכלך ממנו מות תמות. (דף קב ע"א) אמר ליה, והא אדם הוה דחאב בהאי אילנא, אמר ליה עובדא דאבוה הוה ליה ומת, אמר ליה כי ביום אכלך ממנו כתיב, אמר ליה בההוא יום הציץ ומת. אמר רבי שמעון בגין דא כתיב (קהלת ח יד) יש הכל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים וגומר, והכא אתרמיז צדיק ורע לו רשע וטוב לו, צדיק ורע לו הכא אתרמיז, יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים, ודא רזא דצדיק דאערע ליה כמעשה הרשעים, לאו דאיהו רשע ולא בן רשע אלא כמעשה הרשעים דחב בעובדא דחייביא, דאינון סמא"ל ונחש, אירע ליה עובדא דלהון, והאי איהו רזא פוקד עון אבות על בנים (שמות כ

ה). בגין דמעשה אבותיהם בידיהם, דא גרים להכל מיתה, ומת בלא בן, ובגין דא אזיל בגלגולא, שיי"ן דמשה איהו ש"ת מתמן רווח שיי"ן (ס"א ש"ת), הדא הוא דכתיב (בראשית ד כה) כי שת לי אלהים ורע אחר תחת הכל כי הרגו קין, תחת הכל ודאי, דהכל רכיב עליה, ואתעביד שת הרפכה ליה, ואיהי סיומא דאלפא ביתא, ובגין דא תחת הכל. הבל הלב, ועליה אתמר הלב רואה, ואיהו ה' ממש, והלב איהו לשמאלא דאיהו אלהים, הלב מבין, ואיהו סתיר בגנינא ונפלת בגיניה, ובגין דא ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהים (שמות ג ו), בגין דתמן הוה דחב באלהים, דאיהו אלהים דעובדא דבראשית, ודא איהו דחב כמעשה, לפת אש ברטא דמלפא דחב ביה, ואתבייש כפי ליה בדיליה (ס"א בחיליה) בשת, ומה דהוה שת אתחבר עמיה ב' ואתעביד בשת,

בדיליה (ס"א בחיליה) בשת, ומה דהוה שת אתחבר עמיה ב' ואתעביד בשת,

התחבר עמו ב' ונעשה בש"ת, וזהו יר"א בש"ת. ועוד שת בא"ת כ"ש הם אב, ש"ת לאחר שזכה באות יו"ד, ברא שית, והיא יו"ד שנאמר בה יהו"ה קנני ראשית דרכו, שהיא עשרה דורות, והשיב אותה למקומה, נקראת בראשית, ומשם זכה לתורה שנתנה על ידו.

והרי זהו היא מיעקב וי' מישראל, י' מאדנ"י י' מיהו"ה, שי"ן ממשה היא משת, שם הרויח אותה, וכשהלך לשם הרויח שם שתי אותיות ש"ם, וכשהלך עשרה דורות עד אברהם, הרויח שם ה' שלו, ונקרא מש"ה, וסוד הדבר - מולך לימין משה זרוע תפארתו בוקע מים מפניהם לעשות לו שם עולם, ובה הוציא את בניו מן הגלות, ובה הפכה את המצרים. זהו שפתוב הנה יד יהו"ה הויה, ה' חמש אצבעות, ובה בקע את הים, וזהו בוקע מים מפניהם, ובה עתיד להיות בוקע את ים התורה מימין. אותו הזמן, מה שהיה לשמאל בלב היה הבל, שהוא הלב, הבל התעלה לימין, ומשם עלה למח שהוא חכמה, שהרי הלב הוא האם העליונה, שעליה נאמר הלב מבין, ולאחר כך ירד על הארץ להוריד תורה על הארץ. ומשום זה יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים, זה אדם והבל, שנה חטא במחשבה ובמעשה, וזה חטא במחשבה ובמעשה, במחשבה היא י', עליה נאמר וינסו אותי זה עשר פעמים, ומשום זה, כשבא אדם בגלגול באברהם, התנסה בו בעשרה נסיונות, ומשום שחטא במעשה

ודא איהו יר"א בש"ת, ועוד שת בא"ת ב"ש אינון אב, ש"ת לבתר דזכה באת יו"ד, ברא שית, ואיהי יו"ד דאתמר ביה (משלי ח כה) יהו"ה קנני ראשית דרכו, דאיהי עשרה דורות, ותב לה לאתרה, אתקרי בראשית, ומתמן זכה לאורייתא דאתיהיבת על ידיה.

והאי י' איהי מיעקב וי' מישראל, י' מאדנ"י י' מיהו"ה, שי"ן ממשה איהי משת תמן רווח לה, וכד אזל לשם רווח תמן תרין אתוון ש"ם, וכד אזל עשרה דורות עד אברהם תמן רווח ה' דיליה, ואתקרי מש"ה, ורזא דמלה מולך לימין משה זרוע תפארתו בוקע מים מפניהם לעשות לו שם עולם (ישעיה סג יב). ובה אפיק לבנוי מגלותא, ובה מחא למצראי, הדא הוא דכתיב (שמות ט א) הנה יד יהו"ה הויה, ה' חמש אצבעין, ובה בקע ימא, ודא איהו בוקע מים מפניהם, ובה עתיד למהוי בוקע ימא דאורייתא מימינא, ההוא זמנא מה דהוה לשמאלא בלבא הוה הבל דאיהו הלב, הבל אסתלק לימינא, ומתמן סליק למוחא דאיהו חכמה, דהא לבא איהו אימא עלאה, עלה אתמר הלב מבין, ולבתר נחית על ארעא לנחתא אורייתא על ארעא.

ובגין דא יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים, דא אדם והבל, דדא חב במחשבה ובעובדא, ודא חאב במחשבה ובעובדא, במחשבה איהי י', עליה אתמר (כמדבר יד כב) וינסו אותי זה עשר פעמים, ובגין דא כד אתא אדם בגלגול באברהם, אתנסי ביה בעשר נסיונין, ובגין דחאב במעשה כד אתגלגל ביצחק נתנסה במעשה, באברהם נתנסה

כשהתגלגל ביצחק, נתנסה במעשה. באברהם נתנסה במחשבה, וביצחק במעשה, יעקב כולל

במחשבה, וביצחק במעשה, יעקב כליל תרוייהו, מסטרא דיצחק קרא ליה יעקב, מסטרא דאברהם דתמן מחשבה קרא ליה ישראל, דאבא אתגלגל באברהם דאיהו לימינא, ואמא ביצחק דאיהו לשמאלא, יעקב בגין דאיהו כליל תרוייהו אבא ואמא, אתמר ביה ישראל עלה במחשבה בכתר עליון דאיהו מחשבה סתימא, וכד אתא אדם אצטרף באברהם, ואתפשטו שרשוי בארעא, ורזא דמלה (משלי יז) מצרף לכסף וכור לזהב (משלי יז) , מצרף לכסף דא אברהם, וכור לזהב (דף קב ע"ב) דא יצחק, ובוהן לבות יהו"ה (שם) דא יעקב, לית ספירה דלא אתגלגל אדם עלאה, דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, פ"ח מ"ה חכמה ודאי, בגין לצרפא וללבנא לאדם דברא בדיוקניה לתתא, ואציל ביה אצילותיה, וכל טרחא דלעילא לא הוה באדם אלא בגין אצילות דאדם דלעילא, דדא בדא תליא.

אמר רבי אלעזר אם פן מאי וישוב לימי עלומיו (איוב לג כה) (ובגין דא ישראל עלה במחשבה, אמר ליה מנלן דאברהם תמן במחשבה, אמר ליה לאו למננא תקינו מארי מתניתין הרוצה להחכים ידרים דאיהי חכמה ואיהי מחשבה, באברהם אתלבן אדם, וביצחק אצטרף, ורזא דמלה מצרף לכסף וכור לזהב, מצרף לכסף דא אברהם, וכור לזהב דא יצחק, ובוהן לבות יהו"ה דא יעקב, והן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר (שם כט), אמר ליה אם פן מאי וישוב לימי עלומיו).

אמר ליה לאילנא דהוה קשיש יומין ואתייבשו ענפין דיליה, קציצו ליה ואצמח בשרשוי, דקמו מניה ענפין חדתיין פקדמיתא, פגוונא דהוה בעולמוי, ודא איהו וישוב לימי עלומיו, ודא הוה חלמא דחזא נבוכדנצר בחלמיה, אילנא רבא ותקיף (דניאל ד ט), ובסוף חלמיה הוה אמר (שם יא) גדיו אילנא

את שניהם. מהצד של יצחק קרא לו יעקב, ומצד של אברהם, ששם המחשבה, קרא לו ישראל, שהאב התגלגל באברהם שהוא לימין, והאם ביצחק שהוא לשמאל, ויעקב משום שהוא כולל את שניהם, את האב ואת האם, נאמר בו ישראל עלה במחשבה בכתר עליון, שהוא המחשבה הסתומה, וכשבא אדם, הצטרף באברהם, והתפשטו שרשיו בארץ, וסוד הדבר - מצרף לכסף וכור לזהב. מצרף לכסף - זה אברהם, וכור לזהב - זה יצחק, ובוהן לבות יהו"ה - זה יעקב, אין ספירה שלא התגלגל אדם עליון, שהוא יו"ד ה"א וא"ו ה"א, פ"ח מ"ה, חכמה ודאי, כדי לצרף וללבן את האדם שברא בדמותו למטה והאציל בו את אצילותו, וכל הטרחה שלמעלה לא היתה באדם אלא בגלל האצילות שלמעלה, שזה תלוי בזה.

אמר רבי אלעזר: אם פן, מה זה וישוב לימי עלומיו, (ומשום זה ישראל עלה במחשבה? אמר לו: מנין לנו שאברהם שם במחשבה? אמר לו: לא לחנם תקנו בעלי המשנה הרוצה להחכים ידרים, שהיא חכמה והיא מחשבה, באברהם התלבן אדם, וביצחק הצטרף, וסוד הדבר - מצרף לכסף וכור לזהב. מצרף לכסף - זה אברהם, וכור לזהב - זה יצחק, ובוהן לבות יהו"ה - זה יעקב, והן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר. אמר לו: אם פן, מה זה וישוב לימי עלומיו?.)

אמר לו: לאילן קשיש ימים והתיבשו ענפיו, קציצו אותו והצמיח בשרשיו, שקמו ממנו ענפים חדשים פבראשונה, כמו שהיה בעלומיו, וזהו וישוב לימי עלומיו, וזה היה החלום שראה נבוכדנצר בחלומו, עץ גדול ותקיף, ובסוף חלמו היה אומר גדיו האילן וקציצו את ענפיו,

ואחר אמר, בְּרַם עַקֵּר שְׂרָשׁוֹי
בְּאַרְצָא הַשְּׂאִירוּ, וְאִין אֵילָן כְּאִין
אָדָם אָדָם עֵץ הַשְּׂדֵה, וְאֵת הַעֵץ הַזֶּה
נִטַּע הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַמְה
דוֹרוֹת וְלֹא הַצְּלִיחַ.

(עד שְׁנִטַּע אוֹתוֹ בְּאַרְצָא יִשְׂרָאֵל,
וְהִרְכִּיב אוֹתוֹ בְּשִׁלְשֵׁת הָאֲבוֹת
וְהַצְּלִיחַ שָׁם, וּמִשׁוּם זֶה הֵן כָּל
אֱלֹהִים יַפְעֵל א"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם
גְּבַר. מִיַּד שֶׁהַצְּלִיחַ שָׁם וְאָחֻז שָׁם,
הַתְּפִשְׁטוּ שְׂרָשׁוֹי עַל הָאֲרָץ,
שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה, וְהַתְּעַלּוּ עֲנָפִים
בְּכָל הַרְקִיעִים וּבְכָל הַמְּרַכְבוֹת
שֶׁל הַנְּשָׁמוֹת וְהַמְּלָאכִים וְחֵיות
וְשָׂרְפִים וְאֹפְנִים, עַד שֶׁחֲזַר
כְּבָרָא שׁוֹנָה (עד אין סוף), וְהָרִי
פָּרְשׁוּהָ שְׁעֵץ הַחַיִּים מִהַלֵּף ת"ק
שָׁנָה, גְּדוּל הָאֵילָן וְתַקִּיף וְרוּמוֹ
מַגִּיעַ לְשָׁמַיִם, וְחֻזוֹתוֹ לְסוּף כָּל
הָאֲרָץ, תַּחְתּוֹתָיו תְּצַלֵּל כָּל חַיֵּת
הַבַּר, וּבַעֲנָפָיו יִדְוֶרוּ צְפָרִי
הַשָּׁמַיִם, שֶׁהֵם נִשְׁמוֹת קְדוּשׁוֹת,
וּמִמֶּנּוּ יִזּוֹן כָּל בְּשָׂר.)

וְהִרְכִּיב אוֹתוֹ עַד אֶלֶף דוֹר, כְּמוֹ
שֶׁהַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא עוֹלָה לְאֶלֶף דוֹר
בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת, שֶׁבָּהֶם עוֹלָה עֶשֶׂר
פְּעָמִים מֵאָה, עַד שֶׁעוֹלָה בָּהֶם
לְאֶלֶף דוֹר, וּמִיַּד שֶׁהַצְּלִיחַ הָאֵילָן
בְּאַרְצָא, יִרַד הָאֵילָן מִלְּמַעְלָה,
שְׂרָשׁוֹי בְּאַרְצָא שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה,
וְהַתְּגַדְּלוּ שָׁם עֲנָפָיו עַד אֵין סוּף,
וְהַתְּפִשְׁטוּ בָּהּ שְׂרָשׁוֹי עַד אֵין
תַּכְּלִיחַ. בְּאוֹתוֹ זְמַן הַתְּגַדְּלָה הָאֵילָן
כְּמוֹ מִקְדָּם, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב גְּדוּל
הָאֵילָן וְתַקִּיף, וְרוּמוֹ מַגִּיעַ
לְשָׁמַיִם, וְחֻזוֹתוֹ לְסוּף כָּל הָאֲרָץ,
וּמִמֶּנּוּ יִזּוֹן כָּל בְּשָׂר. כָּל בְּנֵי הָאָדָם
שֶׁלְּמִטָּה. בְּאוֹתוֹ זְמַן הַתְּגַדְּלָה
הָאֵילָן כְּמוֹ מִקְדָּם, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב
גְּדוּל הָאֵילָן וְתַקִּיף וְכו'. חַיֵּת הַבַּר
אֵלוֹ חֵיות הַקְּדוּשׁ, צְפָרִי הַשָּׁמַיִם
אֵלוֹ הַנְּשָׁמוֹת, וּמִמֶּנּוּ יִזּוֹן כָּל בְּשָׂר
לְמִטָּה, שֶׁבְּזִמְנֵן שֶׁחֲטָא אָדָם וְהָיָה מְקַצֵּץ בְּנִטְעוֹת, כְּבִכּוּל כְּאֵלוֹ עַקֵּר חֵיות וּמְלָאכִים וְשָׂרְפִים

וְקַצְצוּ עֲנָפוֹהֵי, וְלִכְתֹּר אָמַר (שם יב) בְּרַם עַקֵּר
שְׂרָשׁוֹהֵי בְּאַרְעָא שְׂבוּקוּ, וְלִית אֵילָן הָכָא אֶלָּא
אָדָם עַלְמָה, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (דבריים כ יט) כִּי הָאָדָם
עֵץ הַשְּׂדֵה, וְהֵאִי אֵילָנָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אֲנִטַּע לֵיהּ בְּכַמְה דְּרִין וְלֹא אֶצְלַח.

(עד דְּנִטַּע לֵיהּ בְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל, וְאִרְכִּיב לֵיהּ בְּתַלַּת אֲבָהוֹן וְאֶצְלַח
תַּמּוֹ, וּבְגִין דָּא הֵן כָּל אֱלֹהִים יַפְעֵל א"ל פְּעָמִים שְׁלֹשׁ עִם גְּבַר,
מִיַּד דְּאֶצְלַח תַּמּוֹ וְאִחִיד תַּמּוֹ, אִתְּפִשְׁטוּ שְׂרָשׁוֹי עַל אֲרַעָא דְאִיהִי
שְׂכִינְתָא, וְאִסְתַּלְקוּ עֲנָפוֹי בְּכָל רְקִיעֵי, וּבְכָל מְרַכְבֵּין דְּנִשְׁמַתִּין
וּמְלָאכִיא וְחֵיווֹן וְשָׂרְפִים וְאֹפְנִים, עַד דְּאִתְחַזַּר בְּקְדַמְיָתָא (ס"א
עד אין סוף), וְהֵא אֹקְמוּהָ עֵץ הַחַיִּים מִהַלֵּף ת"ק שָׁנָה, (דניאל ד
ט) רְבָא אֵילָנָא וְתַקִּיף וְרוּמִיהּ יִמְטִי לְשָׁמַיָא, וְחֻזוֹתֵיהּ לְסוּף כָּל
אֲרַעָא, תַּחְתּוֹתֵיהּ תְּצַלֵּל כָּל חַיֵּת בְּרָא, וּבַעֲנָפָיו יִדְוֶרוּ צְפָרִי שְׂמַיָא,
דְּאִינוּן נִשְׁמַתִּין קְדִישִׁין, וּמִנֵּיהּ יִתּוֹן כָּל בְּשָׂרָא).

וְאִרְכִּיב לֵיהּ עַד אֶלֶף דוֹר, כְּגוֹוֹנָא דְשְׂכִינְתָא
דְאִיהִי סְלִיקַת לְאֶלֶף דוֹר בְּעֶשֶׂר
סְפִירוֹן, דְּבַהוֹן סְלִיקָא עֶשֶׂר זְמַנִּין מֵאָה, עַד
דְּסְלִיקַת בַּהוֹן לְאֶלֶף דוֹר, וּמִיַּד דְּאֶצְלַח אֵילָנָא
בְּאַרְעָא נְחִית אֵילָנָא מְלַעִילָא, שְׂרָשׁוֹי בְּאַרְעָא
דְאִיהִי שְׂכִינְתָא, וְאִתְרַבִּיאוּ תַּמּוֹן עֲנָפוֹי עַד אֵין
סוּף, וְאִתְפִּשְׁטוּ בָּהּ שְׂרָשׁוֹי עַד אֵין תַּכְּלִיחַ,
בַּהוּא זְמַנָּא אִתְרַבִּי אֵילָנָא כְּמִלְקַדְמִין, הָדָא
הוּא דְכְּתִיב רְבָא אֵילָנָא וְתַקִּיף וְרוּמִיהּ מְטִי
לְשָׁמַיָא, וְחֻזוֹתֵיהּ לְסוּף כָּל אֲרַעָא, וּמִנֵּיהּ יִתּוֹן
כָּל בְּשָׂרָא, כָּל בְּנֵי אָדָם דְּלִתְתָא, בַּהוּא זְמַנָּא
אִתְרַבִּי אֵילָנָא כְּמִלְקַדְמִין, הָדָא הוּא דְכְּתִיב
רְבָא אֵילָנָא וְתַקִּיף וְכו', חַיֵּית בְּרָא אֵלִין חַיֵּית
הַקְּדוּשׁ, צְפָרִי שְׂמַיָא אֵלִין נִשְׁמַתִּין, וּמִנֵּיהּ יִתּוֹן
כָּל בְּשָׂרָא לְתַתָּא. דְּבְזְמַנָּא דְחָב אָדָם וְהוּהוּ
מְקַצֵּץ בְּנִטְעוֹת, כְּבִכּוּל כְּאֵלוֹ אַעְקֵר חֵיוֹן
וּמְלָאכִים וְשָׂרְפִים וְאֹפְנִים מֵאִתְרִיהוֹן, וְלֹא

הוּהּ מֵאֵן דְּמִקְבֵּל צְלוֹתֵינוּ, דְּאִתְמַר בְּהוּן (קהלת י ב) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל, וּבַעַל הַכְּנָפַיִם יִגִּיד דְּבַר, מֵאֵי יִגִּיד דְּבַר, בְּצְלוֹתֵינוּ וְזַכּוּנוּ דִּישְׂרָאֵל.

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, בּוֹדָאֵי עֲלָאִין וְתַתְּאִין הוּוּ תַלְיִין בְּאָדָם קַדְמָאָה, וְלֹאוּ לְמַגְנָא אוּקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְּנִיתִין, לְעוֹלָם יִרְאֶה הָאָדָם עַל עַצְמוֹ כְּאֵלוֹ כֹּל הָעוֹלָם תְּלוּי עֲלָיו, אֲבָל בְּרַשׁ דְּטָרַח עֲלֵיהָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִלְגּוּלָא וְלֹא אֲצִלַח בְּאַתְרֵיהָ, אַעְקָר לִיה מֵאַתְרֵיהָ וְשׁוּי לִיה בְּאַתַר אַחְרָא, וְשׁוּי לִיה אֶתַר, וְרָזָא דְמִלְהָ (דף קג ע"א) וְעֶפְרֹא אַחַר יִקַח וְטַח אֶת הַבֵּית (ויקרא יד מה), וְדָא שְׁנוּי מְקוּם, (כאן חסר והוא בתיקוני ז"ח) אִם אֲצִלַח מוּטָב, וְאִם לֹא אֲצִלַח אַעְקָר לִיה מִתְּמִן וְאַרְכִיב לִיה בְּאַתַר אַחְרָא, וְשׁוּי שְׁמִיהָ וְדָא שְׁנוּי הַשֵּׁם, אִם אֲצִלַח מוּטָב וְאִי לֹא אֲצִלַח אַעְקָר לִיה מִתְּמִן, וְדָא וְנִתְּן אֶת הַבֵּית אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֲצָיו (שם מח ז), וְנוֹטַע לִיה בְּאַתַר אַחְרָא, וְשׁוּי עוֹבְדוּי מִכָּל מַה דְּהוּהּ בְּקַדְמִיתָא, וּמִכָּל צִיּוּרִין דִּילֵיהָ, מְשַׁנְהָ פָּנָיו וְתַשְׁלַחְהוּ (איוב יד כ).

הֵן כֹּל אֵלֶּה יַפְעֵל א"ל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עַם גָּבַר (שם לג כט), קַרְקַע דְּנִטְע לִיה תְּמִן וְאַצְלַח וּמִתְּפַשֵּׁט עַנְפוּי וְשִׁרְשׁוּי עַד אֶלְף דוּר דָּא שְׁכִינְתָא, וְדָא שְׁנוּי מַעֲשֶׂה, וְעַד כְּמַה זְמַנִּין עַד אֶלְף, כְּמַה דְּאִתְּ אָמַר (תהלים קה ח) דְּבַר צְוּהָ לְאֶלְף דוּר, וְעֲלֵיהָ אִתְּמַר (שיר ח יב) הָאֶלְף לָךְ שְׁלֹמָה, וְאִינוּן אֶלְף עֲלִמִין, דְּנִטְע לִיה עַד דְּאַצְלַח וְאַרְכִיב לִיה תְּמִן, וְרָזָא דְמִלְהָ וְעֵשֶׂה חֶסֶד לְאֵלִפִים (שמות כו), לְמֵאֵן לְאַהֲבָיו, וּלְשִׁמְרֵי מַצּוֹתָיו לְאֶלְף דוּר (דברים ו ט).

אָמַר לִיה, וְלִרְשִׁיעֵיָא מֵאֵי, דְּהָא כְּתִיב (קהלת א ב) וּבִכְן רְאִיתִי רְשָׁעִים קְבוּרִים וּבְאִי

וְאוֹפְנִים מִמְּקוּמָם, וְלֹא הָיָה מִי שְׁמַקְבֵּל תְּפִלוֹת, שְׁנֹאמַר בְּהֵם כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפַיִם יִגִּיד דְּבַר. מַה זֶה יִגִּיד דְּבַר? בְּתַפְלוֹת וְהִזְכִּיחוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: בּוֹדָאֵי שְׁעֲלִיוֹנִים וְתַתְּוֹנִים הֵיוּ תְלוּיִים בְּאָדָם הִרְאִישׁוֹן, וְלֹא לְחִנָּם פִּרְשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמְּשַׁנָּה לְעוֹלָם יִרְאֶה הָאָדָם עַל עַצְמוֹ כְּאֵלוֹ כֹּל הָעוֹלָם תְּלוּי עֲלָיו, אֲבָל אָדָם שִׁטְרַח עֲלָיו הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּגִלְגּוּל וְלֹא הִצְלִיחַ בְּמִקּוּמוֹ, עוֹקֵר אוֹתוֹ מִמְּקוּמוֹ וְשֵׁם אוֹתוֹ בְּמִקּוּם אַחַר וּמְשַׁנָּה לוֹ מְקוּם, וְסוּד הַדְּבַר - וְעֶפְרֹא אַחַר יִקַח וְטַח אֶת הַבֵּית, וְזֶה שְׁנוּי מְקוּם (כאן חסר). אִם הִצְלִיחַ, מוּטָב, וְאִם לֹא הִצְלִיחַ, עוֹקֵר אוֹתוֹ מִשְׁם וּמִרְכִיב אוֹתוֹ בְּמִקּוּם אַחַר וּמְשַׁנָּה אֶת שְׁמוֹ, וְזֶה שְׁנוּי הַשֵּׁם. אִם הִצְלִיחַ, מוּטָב, וְאִם לֹא הִצְלִיחַ, עוֹקֵר אוֹתוֹ מִשְׁם, וְזֶהוּ וְנִתְּן אֶת הַבֵּית אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֲצָיו, וְנוֹטַע אוֹתוֹ בְּמִקּוּם אַחַר, וּמְשַׁנְהָ מַעֲשֵׂיו מִכָּל מַה שֶּׁהָיָה בְּרֵאשׁוֹנָה, וּמִכָּל הַצִּיּוּרִים שֶׁלוֹ מְשַׁנְהָ פָּנָיו וְתַשְׁלַחְהוּ.

הֵן כֹּל אֵלֶּה יַפְעֵל א"ל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עַם גָּבַר, הַקְּרַקַע שְׁנִטְע אוֹתוֹ שֵׁם וְהִצְלִיחַ, וּמִתְּפַשֵּׁט עַנְפוּי וְשִׁרְשׁוּי עַד אֶלְף דוּר, זֶה הַשְׁכִּינָה, וְזֶה שְׁנוּי מַעֲשֶׂה, וְעַד כְּמַה פְּעַמִּים? עַד אֶלְף, כְּמוֹ שְׁנֹאמַר דְּבַר צְוּהָ לְאֶלְף דוּר, וְעֲלָיו נֹאמַר הָאֶלְף לָךְ שְׁלֹמָה, וְהֵם אֶלְף עוֹלָמוֹת, שְׁנִטְע אוֹתוֹ עַד שְׁמַצְלִיחַ וּמִרְכִיב אוֹתוֹ שֵׁם, וְסוּד הַדְּבַר - וְעֵשֶׂה חֶסֶד לְאֵלִפִים, לְמִי? לְאַהֲבָיו, וּלְשִׁמְרֵי מַצּוֹתָיו לְאֶלְף דוּר.

אָמַר לוֹ: וּמַה לְרְשָׁעִים? שֶׁהָרִי כְּתוּב וּבִכְן רְאִיתִי רְשָׁעִים קְבוּרִים

וכו', מה תימא בהון, אמר ליה שמענא בהון
 רזא יפול מצדך אלף וגומר (תהלים צא ז), הכי
 אמרו לי ברמיזא, אמר ליה אי הכי מאי אשר
 קומטו בלא עת וגומר (איוב כב טז), אמר ליה אלין
 תשע מאה ושבעים וארבעה דרין דאתקמטו
 ואסתלקו קדם זמנייהו, ודא איהו אשר קומטו
 בלא עת, דאסתלקו קדם זמנייהו, וזריק לון
 קודשא בריה הוא על כל דרא ודרא, דא איהו
 נהר יוצק יסודם (סם), ודא הוא רזא, דאין בן
 דוד בא עד שייכלו כל הנשמות שבגוף, וכדין
 חזיתין עתידין למיתי, אדהכי אסתלק סבא,
 אמר רבי שמעון לחבריא, חבריא, ודאי האי
 סבא דסבין אדם עלאה, זפאה דרא דהאי רזא
 אתגלייא ביה.

(נוסח אחר וזה לשונו והוא מכתב יד).

עובדא הנה, דחד בר נש חגר בלא רגליו, אשבח לתרין חכימין
 דלא היו בכל דרא חכימין פנותייהו, אערע בהו ההוא
 חגר, אמר לון שלמא עלייכו רבנו, (שמענא עלייכו דאתון חכימי
 דרא), אנה אתון אזלין, אמרו ליה לדוד פלו, וערב שבת הנה,
 אמר לון אף על גב דאתון רכיבין בבטריין דרהטי סגי ואנא חגר
 בלא רגליו, אי אתון בעיתו אנא אקדם לכו לתקנא לכו שבתא,
 תוהו אמרו ליה והלא את חגר ואיך אתי יכיל לאקדמא לבעירן
 דרהטי טובא, אמר לון שמא דמ"ב אתון ודליג לון ת"ק פרסי
 ברגעא חדא.

אשבחו גרמיהו לפום מערתא חדא, ופתורא לשמאלא, בכל
 מעדני עלמא עלהא, ומנרתא לדרום בשבעה גרין עלהא,
 ומטה דכספא ודהבא ואבנין יקירין למערב בין צפון לדרום, וכרסייא
 למזרח, ותלת מאה תלמידין על ההוא פתורא, בתר דאכלו בלהו
 ואינון חכימי עמהון, קם ההוא חגר ופשט גרמיה מההוא גופא
 בלא רגליו, ואתלבש בגופא דאנפוי זהירין כוהרא דאתמר
 ביה (דניאל יב ג) ותמשכלים זהרו וכו', ואנפי תלמידוי זהירין

(נוסח אחר וזה לשונו והוא מכתב יד)

מעשה היה, שאדם אחד חגר בלי
 רגלים מצא שני חכמים שלא היו
 בכל הדור חכמים כמותם. פגש
 בהם אותו חגר, אמר להם: שלום
 עליכם חכמים, (שמעתי עליכם שאתם
 חכמי הדור), לאן אתם הולכים?
 אמרו לו: למקום פלוני. וערב
 שבת היה. אמר להם: אף על גב
 שאתם רוכבים על בהמות
 שרצות הרבה, ואני חגר בלי
 רגלים, אם אתם רוצים, אני
 אקדים לתקן לכם את השבת.
 תמהו. אמרו לו: והלא אתה חגר,
 ואיך אתה יכול להשיג את
 הבהמות שרצות הרבה? אמר
 להם השם של מ"ב אותיות ודלג
 להם ת"ק פרסה ברגע אחד.
 מצאו את עצמם על פי מערה
 אחת, ושלחן לשמאל עם כל
 מעדני העולם עליו, ומנורה
 בדרום עם שבעה גרות עליה,
 ומטת פסף וזהב ואבנים יקרות
 בשלש מאות תלמידים על אותו השלחן. אחר שכלם
 אכלו, ואותם החכמים עם, קם אותו חגר ופשט את עצמו
 מאותו הגוף בלי הרגלים, והתלבש

בגוף שפניו זוהרים כזהר שנגמר בו והמשפלים יזהרו וכו', ופני תלמידיו מאירים כפוכבים לעולם ועד, והיו פותחים ספר קהלת, וקוראים בו הבל הכלים אמר קהלת כו', והיו חוזרים כמה פעמים. אמרו לו אותם חכמי הדור: וכי שלמה לא עשה פסוק אחר בקהלת? הכניס אותם אותו שנראה חגר בדרך, לשבעה היכלות מפסוק וזהב ואבנים יקרות, ובהיכל שבעה כסאות של ארבע חיות, ושם יונה של כסף ועטרת זהב על ראשה, וכתוב בה כל מי שלא מכיר את ההכלים הללו, עליו כתוב והזר הקרב יימת. מיד שראו כף אותם חכמי הדור את שכתוב באותה העטרה, חזרו לאחור. אמר להם אותו שנראה עליהם כחגר: וכי עליכם נאמר שאתם חכמי הדור? אינכם אלא טפשי הדור, ולא ראיתם בכל למודיכם כי בי חשק ואפלטוהו, עד ארץ ימים אשביעהו, לעולם שכלו ארץ, אלו ההכלים של קהלת הם בסוד של שבעה שמות, שבהם ארבעים ושתיים אותיות, פנגד שבעה ימי בראשית שיש בהם עשר אמירות ושלישים ושנים אלהיים, והם ארבעים ושתיים, ועליהם לב, שנאמר בהם אלהיים האלהיים, והינו וגבוהים עליהם, אלו שבע תבות אבגית"ן, עליהם נאמר שרפים וגומר. והשם הזה הוא סגלתו

לכסות את הנשמה, בשעולה למעלה בכל לילה להעיד על המעשים הטובים של אדם, ממלאכי חבלה ומפל המזיקים והרוחות ולילין ושדין, ובהם פורחת למעלה, בשתי אותיות מכל שם תכסה פניה מהם, ובשתי אותיות תכסה רגליה, ובשתי אותיות פורחת למעלה, ואף כף לרוח, ואף כף לנפש, ויש שם בן מ"ב בצורת חותם שענה נכתב, ויש שם מ"ב בציור של דמות המלך תקוק על החותם, ויש שם מ"ב שהוא דמותו ממש, שם מ"ב שהוא דמותו, הוא יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א אל"ף, שם מ"ב דאיהו חותמא, איהו אהי"ה אשר אהי"ה, ציור מ"ב בשענה

דא אבגית"ן.

בכבדים לעולם ועד, והיו פתחין ספרא דקהלת, וקריין ביה (קהלת א ב) הבל הכלים אמר קהלת וכו', והיו חזרין כמה זמנין, אמרו ליה אינון חכימי דרא וכי שלמה לא עבד קרא אחרא בקהלת, על להו ההוא דאתחזי חגר בארחא, לשבעה היכלין מכספא ודהבא ואבנין יקירין, ובהיכלא שבעה כרסיין דארבע חיוון, ויונה תמן דכספא ועטרה דדהבא על רישה, וכתוב בה כל מאן דלא ידע באלין הכלים עליה כתיב (במדבר א נא) והזר הקרב יומת, אינון חכימי דרא מיד דחזו הכי דהוה כתיב בתהיא עטרה חזרו לאחורא. אמר לון ההוא דאתחזי עליהו בחגר, וכי עליכו אתמר דאתון חכימי דרא, לית אתון אלא טפשי דרא, ולא חזיתון בכל למודייכו כי בי חשק (תהלים צא יד) עד ארץ ימים אשביעהו לעלמא דכלא אריה, אלין הכלים דקהלת אינון ברזא דשבע שמחה, דבהו מ"ב אתון, לקבל שבעה יומי בראשית דאית בהו עשר אמירן ול"ב אלהיים ואינון מ"ב, ועליהו לב דאתמר בהו אלהיים האלהיים, והינון (קהלת ה ז) וגבוהים עליהם, אלין שבע תיבין אבגית"ן, עליהו אתמר (ישעיה ו ב) שרפים וגומר. והאי שמא איהו סגולתא דיליה לכספא דגשמתא כד סליקת לעילא בכל ליליא, לאסהדא על עובדין טבין דבר נש, ממלאכי חבלה ומכל מוזיקין ורוחין ולילין ושדין, ובהון פרחת לעילא, בתרין אתון מכל שם תכסה אנפאה מנהון, ובתרין אתון תכסה רגלה, ובתרין אתון פרחת לעילא, ואוף הכי לרוחא, ואוף הכי לנפשא, ואית שם בן מ"ב בצורת חותמא דשענה נכתב, ואית שם מ"ב בציור דיוקנא דמלכא, חקיק על חותמא, ואית שם מ"ב דאיהו דיוקניה ממש, שם מ"ב דאיהו דיוקניה איהו יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, יו"ד וא"ו דל"ת, ה"א אל"ף, וא"ו אל"ף וא"ו, ה"א אל"ף, שם מ"ב דאיהו חותמא, איהו אהי"ה אשר אהי"ה, ציור מ"ב בשענה

דא אבגית"ן.

והרשעים נשמתם של השדים ומהמזיקים, ולא פועלים בהם אלא כשוף ועובדי שדים פמותם, משום שהרשעים כל השמות וכל ההגיו"ת של הקדוש ברוך הוא וכל המלאכים שונאים אותם, ומשום כף לא מועיל לא קמיע ולא שמות קדושים ולא מלאכים, שלא תופס אלא מין במינו, ומשום זה לא תזרע פרמך כלאים, שנאמר בהם כי כרם יהו"ה צבאו"ת וגומר, צבאו"ת הנקדה שלו יהו"ה, עליו נאמר רק באבותיך חש"ק, חל"ם שב"א קמ"ץ, והם זרע אברהם יצחק ויעקב, דרגתם חסד, הפהן הגדול, גבורה - לוי, ישראל - העמוד האמצעי, משום שחל"ם פתר על תפארת, קמ"ץ חכמה על חסד, ובו הרוצה להחכים ידרים, ובחכמה אשרי המחפה לתחית המתים, חכמה מחכ"ה. קמו כלם והשתטחו לפניו וכו'.

פתח כמקדם ואמר, יש הבל אשר נעשה על הארץ וכו'. בא וראה, שמעתי שהיה מעשה באיש אחד מאותם בעלי קבים שהיה הולך בדרך, פגש בשני חכמים בעלי הדור, בעלי חכמת התורה. אמר להם: שלום עליכם חכמים, שמעתי עליכם שאתם חכמי הדור, לאן אתם הולכים? אמרו לו: למקום פלוני וערב שבת היה. אמר להם: אני הולך לשם, (אלף) ואסדר לכם מקום בית מושבכם, אם אתם רוצים. אמרו לו: והרי אנו עם סוסים ואתה בלי רגלים, ואיך יתכן שיהיה זה? אמר להם: אף על גב שאתם רוכבים על בהמות שרצות הרבה, ואני חגר בלי רגלים, אם תרצו, אני אקדים לסדר לכם את השבת. תמהו. בינתים החזירו ראשיהם אליו וראו אותו שהיה רץ כמו כוכב שביט. עשה להם קפיצה, ומצאו את עצמם על פי מערה כהרף עין. [אמר להם השם של מי"ב אותיות, דגל להם חמש

מאות פרסות בנע אחר, מצאו כו']

ורשיעיא נשמתהון דשרין ומזיקין ולא פועלין בהון אלא כישוף ועובדי שדין פותיהו, בגין דרשיעיא כל שמהן וכל תוני"ן דקודשא בריך הוא וכל מלאכים שנאין לון, ובגין כף לא מועיל לא קמיע ולא שמהן קדישין ולא מלאכיא, דלא תפוס אלא מין במינו, ובגין דא (דברים כב ט) לא תזרע פרמך בלאים, דאתמר בהון (ישעיה ה ז) כי כרם יהו"ה צבאו"ת וגומר, צבאו"ת נקודה דיליה יהו"ה, עליה אתמר (דברים י טו) רק באבותיך חש"ק, חול"ם שב"א קמ"ץ, ואינון זרע אברהם יצחק ויעקב, דרגא דלהון חסד כהנא רבא, גבורה לוי, ישראל עמודא דאמצעיאתא, בגין דחול"ם פתר על תפארת, קמץ חכמה על חסד, וביה הרוצה להחכים ידרים, ובחכמה אשרי המחפה לתחית המתים, חכמה מחכ"ה קמו כלהו ואשתטחו קמיה וכו'.

פתח כמלקדמין ואמר, (קהלת ח יד) יש הבל אשר נעשה על הארץ וכו', תא חזי שמענא דעובדא הוה פחד בר נש מאינון בעלי קבין, דהוה אזיל בארחה, אערע בתרין חפימין מארי דדרא מארי דחכמתא דאורייתא, אמר לון שלמא עלייכו רבנן, שמענא עלייכו דאתון חפימי דרא, לאן אתר אזילתון, אמרו ליה לדודן פלן וערב שבת הוה, אמר לון אנא אזילנא תמן (איזיל) ואתקין לכו אתר פי מותביכו, אי אתון בעיתון, אמרו ליה והא אנן בסוסון ואנת בלא רגלין, איך יתכן למהוי האי, אמר לון אף על גב דאתון רכיבין בבעירי דרהיטי סגי, ואנא חגר בלא רגלין, אי אתון בעיתו אנא אקדם לתקנא לכו שבתא, תוהו, אדהכי אחזרו רישיהו לגביה וקמו ליה (דף קג ע"ב) דהוה רהיט פשרביטא דככבא, עבד לון קפיצה ואשפחו גרמייהו לפום מערתא כהרף עין (ס"א, אמר לון שמא דמ"ב אתון, דליג לון חמש מאה פרסי ברגעא חדא, אשכחו וכו').

אָמַר לָהֶם: חֲכָמִים, הַכְּנִסוּ. נִכְנְסוּ. נִכְנְסוּ. נִכְנְסוּ. אַחֲרָיו לְמַעַרְהָ בְּתוֹךְ מַעַרְהָ, עַד שֶׁנִּכְנְסוּ לְפָרְדֵּס אֶחָד, וְהָיָה שֵׁם אוֹתוֹ בְּעַל קָבִים מִתְּפַשֵּׁט מֵאוֹתוֹ הַגּוֹף, וְהָיָה מִתְּלַבֵּשׁ בְּגוֹף אֶחָד שֶׁפָּנְיוֹ הָיוּ מֵאִירִים כְּשֶׁמֶשׁ, וְהָיָה יוֹשֵׁב עַל פֶּסֶא שֶׁל מַלְכוּת, וְשֵׁלֵשׁ מֵאוֹת תְּלַמִּידָיו תַּחַת הַפֶּסֶא לְרַגְלָיו, וְהָיוּ קוֹרְאִים הֶבֶל הַבָּלִים אָמַר קֹהֶלֶת, וְהָיוּ קוֹרְאִים פְּסוּק זֶה פְּעָמִים בְּלִי חֲשׁבוֹן. אָמְרוּ לָהֶם אוֹתָם חֲכָמִים בְּעֲלֵי הַדּוֹר: מַה זֶה, וְכִי אֵין פְּסוּק אֶחָד בְּסִפְר קֹהֶלֶת? מִיָּד קָם אוֹתוֹ בְּעַל הַקָּבִים שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב עַל פֶּסֶא, וְאָחַז בִּידֵיהֶם, וְהַכְּנִיס אוֹתָם לְשִׁבְעָה הַיְכָלוֹת, וּבְכָל הַיְכָל וְהַיְכָל הָיָה כְּתוּב הֶבֶל הַבָּלִים, וּבְהַיְכָל הַשְּׂבִיעִי הָיָה נֶשֶׁר וְעֶטְרָה בְּפִיו, וּדְמוּת יוֹנָה בְּאוֹתָהּ עֶטְרָה, וְהָיָה כְּתוּב בְּעֶטְרָה: כָּל מִי שֶׁלֹּא מִפִּיר אֶת הַהַבְּלִים הִלְלוּ וּבִסְוֹד שִׁלְהֶם, עָלְיוֹ נֶאֱמַר וְהָזַר הַקָּרֵב יוֹמֵת. מִיָּד הֵם חֲזָרוּ לְאַחֹר. אָמַר לָהֶם אוֹתוֹ בְּעַל הַקָּבִים: אַתֶּם חֲכָמִים בְּעֲלֵי הַדּוֹר? שֶׁהֲלֹכְתִי אַחֲרֵיכֶם עַד כְּעַת לְדַעַת אֶת חֲכַמְתְּכֶם, וּבּוֹדָאֵי שְׂאִינְכֶם חֲכָמִים, שְׂוֹדָאֵי שֶׁבְּפִסּוּק הַזֶּה עֲשִׂיתִי כָּל הַבְּנִינָן הַזֶּה, וּבּוֹ הֵייתִי טָס אֶת הָעוֹלָם בְּטִיסָה אַחַת, וּפְעַם אַחַת בְּשִׁתִּים, וּפְעַם בְּשִׁלֵּשׁ, וּפְעַם בְּאַרְבַּע, וּפְעַם בְּחֲמִשָּׁה, וּפְעַם בְּשֵׁשׁ, וּפְעַם בְּשִׁבְעָה, וְאָנוּ בְּאַרְצָן הַזֶּה פְּלָנוּ הוֹלְכִים עַל קָבִים, וְהַפְּסוּק הַזֶּה יִרְשָׁתִי מֵאַבָּא, וְאַבִּי מֵאַבְיוֹ, עַד כָּל הַדְּרוֹרוֹת. נִתֵּן לָהֶם מָמוֹן רַב וְשֵׁם אוֹתָם בְּמִקּוֹמָם כְּהֶרֶף עֵינַי. וּמוֹשִׁים זֶה יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ. אָמְרוּ לוֹ הַחֲבָרִים: רַבִּי, אָמַר לָנוּ שׁוֹם רָמָז בְּפִסּוּק הַזֶּה, שֶׁלֹּא הִתְפַּסְתָּה הַחֲכָמָה הַזֹּאת מִן הַחֲכָמִים. אָמַר לָהֶם: חֲכָמִים,

אָמַר לוֹן רַבְּנָן עוֹלוּ, עָאלוּ אַבְתְּרִיה מַעַרְתָּא גּוּ מַעַרְתָּא, עַד דְּעָאלוּ לְאֶחָד פְּרֻדְסָא וְהָיָה תַמָּן הָהוּא בְּעַל קָבִין מִתְּפַשֵּׁט מֵהָהוּא גּוּפָא, וְהָיָה מִתְּלַבֵּשׁ בְּגוּפָא אַחֲרָא דְאַנְפוּי הוּוּ נְהָרִין כְּשֶׁמֶשׁא, וְהָיָה יְתִיב עַל כְּרִסְיָא דְמַלְכוּתָא, וְתִלַּת מָאָה תְּלַמִּידוּי תַּחוּת כְּרִסְיָא לְרַגְלוּי, וְהוּוּ קְרָאן ^(קהלת א ב) הֶבֶל הַבָּלִים אָמַר קֹהֶלֶת, וְהוּוּ קְרָאן הָאֵי קְרָא זְמַנִּין בְּלֹא חוֹשְׁבָנָא, אָמְרוּ לוֹן אֵינוֹן חֲפִימִין מֵאִרֵי דְדָרָא, מֵאֵי הָאֵי, וְכִי לִית קְרָא אַחֲרָא בְּסִפְר קֹהֶלֶת, מִיָּד קָם הָהוּא מֵאִרֵי קָבִין דְהָהוּ יְתִיב עַל כְּרִסְיָא, וְאַחִיד בִּידֵיהוֹן, וְאַעִיל לוֹן לְשִׁבְעָה הַיְכָלוּן, וּבְכָל הַיְכָלָא וְהַיְכָלָא הָהוּא כְּתִיב הֶבֶל הַבָּלִים, וּבְהַיְכָלָא שְׂבִיעָאָה הָהוּא נֶשֶׁר וְעֶטְרָה בְּפּוּמָהָא, וּדְמוּת יוֹנָה בְּהֵיא עֶטְרָה, וְהָהוּא כְּתִיב בְּעֶטְרָה כָּל מָאן דְלֹא יָדַע בְּאַלִּין הַבָּלִים וּבְרִזָא דְלֵהוֹן, עָלִיהּ אֲתָמַר ^(במדבר א נא) וְהָזַר הַקָּרֵב יוֹמֵת, מִיָּד אֲתַחֲזָרוּ אֵינוֹן לְאַחֹרָא, אָמַר לוֹן הָהוּא בְּעַל קָבִין אֲתוֹן חֲפִימִין מֵאִרֵי דְדָרָא, דְאַזְלִית אַבְתְּרִיכוּ עַד כְּעַן לְמַנְדַּע יַת חֲכַמְתֵּיכוּ, וּבּוֹדָאֵי לֹאוּ אֲתוֹן חֲפִימִין, דְּוֹדָאֵי בְּהֵאֵי קְרָא עֲבִידְנָא כָּל בְּנִינָא דָא, וּבִיהּ הוּינָא טָס עֲלָמָא בְּטִיסָה חֲדָא, וּבְזַמְנָא בְּתָרִין, וּבְזַמְנָא בְּתִלַּת, וּבְזַמְנָא בְּאַרְבַּע, וּבְזַמְנָא בְּחֲמִשָּׁה, וּבְזַמְנָא בְּשִׁית, וּבְזַמְנָא בְּשִׁבְעָה, וְאַנְן בְּהֵאֵי אַרְעָא כְּלָהוּ אֲזַלִּינוּן בְּעֲלֵי קָבִין, וְהֵאֵי קְרָא יְרִיתְנָא מֵאַבָּא, וְאַבָּא מֵאַבּוּי, עַד דְרָא כְּלָהוּ, יְהֵב לוֹן מָמוֹנָא סְגִיא וְשׁוּי לוֹן בְּאַתְרֵיהוּ כְּהֶרֶף עֵינַי.

וּבְגִין דָּא יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ, אָמְרוּ לִיהּ חֲבַרְיָא רַבִּי אֵימָא לָן שׁוֹם רְמִיזָא בְּהֵאֵי קְרָא, דְלֹא אֲתַפְסִיא חֲכַמְתָּא דָא מִן חֲבַרְיָא, אָמַר לוֹן רַבְּנָן בּוֹדָאֵי רִזָּא עֲלָאָה

אית תמן, אבל אימא לכו ברמיזא, שבע
הבלים אינון, וזפאה מאן דלא נטיל לאגרייהו
בהאי עלמא, ואינון דכלילן בבת שבע, ואינון
בהאי קרא, הבל (דק ע"א) חד, הבלים תרין
הא תלת, הבל הבלים תלת הרי שית, הפל
הבל הא שבע, ולקבלייהו שבע שמהן
אבגית"ץ וכו', אלו שבע הבלים אינון
כפולים, לקבל שבע שרגין דמנרתא, כפולים,
דאתמר בהון (זכריה ד ב) שבעה ושבעה מוצקות,
(ואינון) שבע הויות, דאתמר בהון באמירה יהי
אור, והוי מיד, ולבושין דאינון שבע הויות
אינון שבע שמהן אבגית"ץ וחברוי, הבל איהו
להב, הבלים להבים, ועלייהו אתמר (תהלים כט
ו) קול יהו"ה חוצב להבות אש, ומאן דידע
באלין הבלים, פד אפיק לון מפומוי ומלביה
ידע לכוונא בשכינתא עלאה, דכל הבלים
מינה תליין, ומתלבשן בשכינתא תתאה,
דכליל שבע שמהן אבגית"ץ וחברוי, דאינון
אתוון דבהון אתבריאוי שמיא וארעא, דאלין
תליין באמירה ואלין בעשיה, ברזא דאומר
ועושה מיד, ואלין שבע הבלים אינון כפולים,
לקבל שבע שרגין דמנרתא, כפולים, דאתמר
בהו (זכריה ד ב) שבעה ושבעה מוצקות לגרות
וגו', (אלין באמירה ואלין בעשיה, ואינון י"ה יו"ד ה"א, ו"ה
וא"ו ה"א אלין אינון שבעה ושבעה מוצקות).

(זפאה עמא דידעין לסלקא צלותין באמירה ועובדא ועליה אתמר
(ישעיה נא טז) ואשים דברי בפיד וכו', והא אוקמוה אל
תקרי עמי, אלא עמי בשותפו, כמה דאתמר ביה (תהלים לג ו)
בדבר יהו"ה שמים נעשו כו', הכי אנת בשותפו עמי, דכמלוך
אתעבירו שמיא וארעא.

ועוד הבל ה' לב, ה' אתפלג לד"ו פרצופין, ד"ה, ד' ארבע רגלין
ועוד, הבל ה' לב, ה' מתחלק לד"ו פרצופים, ד"ו, ד' ארבעת רגלי הפסא, ו' שש מעלות לכפסא.

בודאי שסוד עליון יש שם, אבל
אמר לכם ברמז. שבעה הבלים
הם, ואשרי מי שלא נוטל את
שכרם בעולם הזה, והם
שפלוילים בבת שבע, והם בפסוק
הזה, הבל אחד, הבלים שנים,
הבל הבלים שלשה, הרי ששה,
הפל הבל - הרי שבעה, וכןגדס
שבעה שמות אבגית"ץ, אלו
שבעת ההבלים הם כפולים, כנגד
שבעת הנרות של המנורה,
כפולים, שנאמר בהם שבעה
שבעה מוצקות, (יהם) שבע
הויות שנאמר בהן באמירה יהי
אור, והיה מיד, והלבושים של
אותם שבע הויות הם שבעה
שמות אבגית"ץ וחברוי, הבל
הוא להב, הבלים להבים,
ועליהם נאמר קול יהו"ה חוצב
להבות אש, ומי שמכיר את
ההבלים הללו, פשמוציא אותם
מפיו ומלבו, יודע לכוון בשכינה
העליונה, שכל ההבלים יוצאים
ממנה ומתלבשים בשכינה
התחתונה, שכוללת שבעה
שמות אבגית"ץ וחברוי, שהם
האותיות שבהן נבראו שמים
וארץ, שאלו תלויים באמירה
ואלו בעשיה, בסוד של אומר
ועושה מיד, ושבעת ההבלים
הללו הם כפולים, כנגד שבעה
גרות המנורה, כפולים, שנאמר
בהם שבעה ושבעה מוצקות
לגרות וגומר, (אלו באמירה ואלו בעשיה,
יהם י"ה יו"ד ה"א, ו"ה וא"ו ה"א, אלו הם שבעה
ושבעה מוצקות).

(אשרי העם שיודעים להעלות
תפלות באמירה ובמעשה, ועליו
נאמר ואשים דברי בפיד וכו',
והרי פרשוה אל תקרי עמי אלא
עמי, בשתפות, כמו שנאמר בו
בדבר יהו"ה שמים נעשו כו', כף
אתה בשתפות עמי, שדברוריק נעשו שמים וארץ.
ועוד, הבל ה' לב, ה' מתחלק לד"ו פרצופים, ד"ו, ד' ארבעת רגלי הפסא, ו' שש מעלות לכפסא.

אשרי הוא מי שיורש נשמה מפסא הכבוד הכלול מעשרה התקונים הללו, ועושה אותה כפסא ליהו"ה, שהשם של יהו"ה שהוא בדרך אצילות, לתקן לו האדם פסא לנשמתו, שפך פרשוהו הקדמונים, כל הנשמות גזורות מפסא הכבוד, ותמן שריא שכונתא עלאה, ולית ה' בלא י, ובגין דא (שמות יז טז) כי יד על כס י"ה.

ו' שריא במטטרו"ן, ודא איהו רוח השכלי דאיהו אצילות, ה' שריא באופן, ודא נפש השכלית בארץ אצילותא, דאית נשמה ורוח ונפש שכלית ולא בארץ אצילות, אלא אתמר בהון גזורות, ואינון כפסא ומלאך ואופן, וכאין אינון ישראל דסלקין הכלים דצלותין בהון, לגבי אתוון דקודשא בריך הוא ושכינתא עלאה ותתאה, ובגין דא (קהלת ה יד) יש הכל אשר נעשה על הארץ, ויש הכל דרשיעיא, דאינון הכלים דשקרא, ונטלון לון מלאכי חבלה, ונטעין בהון רקיעין וארעין דשקרא, ועליהו אתמר (ירמיה י טו) הכל המה מעשה תעתועים, (כאן חסר), קמו כלהו ואשתתחו קמיה, ואמרו אלו לא אתינא לעלמא, אלא למשמע דא די'.

(זכריה ד) לגרות אשר על ראשה, ואינון י"ה יו"ד ה"א, ו"ה וא"ו ה"א, והשבע כפולות בג"ד כפר"ת הם לבושים להם, וכלם עולים מהלב לפה, שבועה הכלים עולים, שבועה יורדים להשקות אותם, ומשום זה שבועה ושבעה מוצקות, שלשה הם גנוזים למעלה, שהלבושים שלהם אמ"ש, שהם אש מים רוח, הרי הם עשרה שעולים משלשים ושתים נתיבות, וכנגדם הם עשר אמירות, ושלשים ושנים אלהים של בראשית - הרי ארבעים ושתים. מהלב יוצאת אש, מכנפי הראה - רוח, מן המם - מים, והרוח אחוזה במים ואש ונעשה קול. כשאוחז במים נאמר בו

דכרסייא, ו', (מלכים א י ט) שש מעלות לכפסא, ופאה איהו מאן דירית נשמתא מכרסייא יקירא, כלילא מעשר תקונין אליו, ועבד לה כרסייא ליהו"ה, דשמא דיהו"ה דאיהו בארץ אצילות, לתקנא ליה כרסייא בר נש לנשמתיה, דהכי אוקמוהו קדמאין, כל הנשמות גזורות מפסא הכבוד, ותמן שריא שכונתא עלאה, ולית ה' בלא י, ובגין דא (שמות יז טז) כי יד על כס י"ה.

ו' שריא במטטרו"ן, ודא איהו רוח השכלי דאיהו אצילות, ה' שריא באופן, ודא נפש השכלית בארץ אצילותא, דאית נשמה ורוח ונפש שכלית ולא בארץ אצילות, אלא אתמר בהון גזורות, ואינון כפסא ומלאך ואופן, וכאין אינון ישראל דסלקין הכלים דצלותין בהון, לגבי אתוון דקודשא בריך הוא ושכינתא עלאה ותתאה, ובגין דא (קהלת ה יד) יש הכל אשר נעשה על הארץ, ויש הכל דרשיעיא, דאינון הכלים דשקרא, ונטלון לון מלאכי חבלה, ונטעין בהון רקיעין וארעין דשקרא, ועליהו אתמר (ירמיה י טו) הכל המה מעשה תעתועים, (כאן חסר), קמו כלהו ואשתתחו קמיה, ואמרו אלו לא אתינא לעלמא, אלא למשמע דא די'.

(זכריה ד) לגרות אשר על ראשה, ואינון י"ה יו"ד ה"א, ו"ה וא"ו ה"א, והשבע כפולות בג"ד כפר"ת (דף קד ע"ב) לבושין לון, וכלהו סלקין מלבא לפומא, שבע הכלים סלקין, שבע נחתין לאשקאה לון, ובגין דא (זכריה ד) שבועה ושבעה מוצקות, תלת אינון גניזין לעילא, דלבושין דלהון אמ"ש, דאינון אש מים רוח, הא אינון עשר דסלקין מל"ב נתיבות, ואינון לקבליהו עשר אמירן, ול"ב אלהי"ם דבראשית, הא מ"ב, מלבא נפיק אשא, מכנפי ריאה רוחא, ממוחא מיא, ורוחא אחיד במיא ואשא ואתעביד קול, כד אחיד במיא אתמר ביה (תהלים כט ג) קול יהו"ה על המים, כד אחיד באשא אתמר ביה (שם) קול

אמירות, ושלשים ושנים אלהים של בראשית - הרי ארבעים ושתים. מהלב יוצאת אש, מכנפי הראה - רוח, מן המם - מים, והרוח אחוזה במים ואש ונעשה קול. כשאוחז במים נאמר בו

קול יהו"ה על המים, פשאוחז בפאש נאמר בו קול יהו"ה חצב להבות אש, פשאוחז ברוח הוא רוח חזק מפרק הרים ומשבר סלעים, ועליו נאמר קול יהו"ה שובר ארזים.

ושרש נקדות הן פנגד אמ"ש, והם חש"ק, זהו שכתוב רק באבתיך חשק יהו"ה, והוא חל"ם שב"א קמ"ץ, קמ"ץ לימין, קול יהו"ה על המים, וכשרוח אוחז בו, שהוא חל"ם, נאמר בו ורוח אלהים מרחפת על פני המים. השב"א הוא באש, וכשאוחזת בו הרוח, הוא רוח חזק מפרק הרים ומשבר סלעים. מצד הגבורה שהוא קשה, פשאוחזת בו הרוח, שהוא חל"ם בין קמ"ץ שב"א, שהם מים ואש, שהם שתי זרועות שיש בהם יד ימין יד שמאל, שהם עשרים ושמונה פרקים, נאמר בהם קול יהו"ה בכח. פשהרוח הזו אוחזת בעמוד של האמצע, נאמר בו קול יהו"ה בחדר. פשאוחזת בשתי שוקים שהם צר"י, נאמר בהם קול יהו"ה יחולל אילות, שהם שני עפרי האילה, שנים אחים, איש באחיהו ידבקו.

וכאן סוד היבום, שאם יפל אחיו, הרי השני שיקים אותו, וסוד הדבר - נתנני שממה כל היום דר"ה, וזה הו"ד, שנאמר בו פי נגע בכף ירך יעקב, בכף שלו, השכינה היא דוה בגלות, משום שפרח ממנה הירך שהוא ו' מן ה', והיא נשארה ד' שלה (דלה). קול יהו"ה יחיל מדבר, זה חיר"ק וזה צדיק, פשהרוח אוחזת בו, הוא יחיל מדבר, שבעה קולות פנגד שבעה שמות אבגית"ץ וכו'.

הרוח עולה באויר שהוא כתר עליון, אויר קדמון, האש עולה

יהו"ה חצב להבות אש, פד אחיד ברוחא איהו (מ"א י"א) רוח חזק מפרק הרים ומשבר סלעים, ועליה אתמר קול יהו"ה שובר ארזים.

ותרת נקודין אינון לקבל אמ"ש, ואינון חש"ק, הדא הוא דכתיב (דברים י"ט) רק באבתיך חשק יהו"ה, ואינון חל"ם שב"א קמ"ץ, קמ"ץ לימינא קול יהו"ה על המים, וכד רוחא אחיד ביה דאיהו חל"ם, אתמר ביה (בראשית א ב) ורוח אלהים מרחפת על פני המים, שב"א איהו באש, וכד אחיד ביה רוח, איהו רוח חזק מפרק הרים ומשבר סלעים, מסטרא דגבורה דאיהו תקיף, פד אחיד ביה רוחא דאיהו חל"ם בין קמ"ץ שב"א דאינון מיא ואשא, דאינון תרין דרועין, דאית בהון יד ימין יד שמאל דאינון כ"ח פרקין, אתמר בהו קול יהו"ה בכח, פד האי רוחא אחיד בעמודא דאמצעיתא, אתמר ביה קול יהו"ה בחדר, פד אחיד בתרין שוקין דאינון צר"י, אתמר בהון קול יהו"ה יחולל אילות, דאינון תרי עוזלי דאילתא, תרין אחים איש באחיהו ידבקו.

והכא רזא דיבום, דאם יפול אחיו הא תננינא דיוקים ליה, ורזא דמלה (איכה א יג) נתנני שוממה כל היום דר"ה, ודא הו"ד, דאתמר ביה (בראשית לב לג) פי נגע בכף ירך יעקב, בכף דיליה, שכינתא דוה איהי בגלותא, בגין דפרח מניה ירך דאיהו ו' מן ה', ואשתארת איהי ד' דילה (דלה), קול יהו"ה יחיל מדבר דא חיר"ק ודא צדיק, פד רוח אחיד ביה איהו יחיל מדבר, שבוע קלין לקבל שבוע שמיהן אבגית"ץ כו'.

רוח סליק באויר דאיהו פתר עלאה אויר קדמון, אש סליק לגבי ה' דאיהו אימא

אל ה' שהוא האם, ונעשית
אשה, המים עולה אל ה' ונעשה
מים, וזו חכמה, וכך יורדים אל
הנצח והוד יסוד, המלכות היא
הפלי של כלם, והיא עפר
הפלוה מכלם, והיא הפלל של
כל האותיות שהם פלי לנקודות,
ועל שבעת הקולות הללו נאמר
וכל העם ראים את הקולות, ועל
שלשה גנוזים אומר קול דברים
אתם שומעים, בת קול שכלם
שכינה תחתונה.

בא וראה, שלש נקודות הן,
חיר"ק חל"ם שור"ק, חלם, קוצו
של י' למעלה הוא חלם, הקוץ
של האות י' למטה הוא חיר"ק,
בתוך האמצע הוא שור"ק,
כשהם שלש כאחד, הן סגולתא,
והם שלשלת, והם שור"ק והם
סגול"ל.

בחר על חכמה ובינה הוא
סגולת"א, חל"ם על צר"י, סגול"ל
הוא נקדה תחת צר"י, חסד
גבורה, תפארת למטה, נצח הוד,
היסוד באמצע הוא שור"ק, וכך
כשתפארת באמצע, הוא
שלשלת. השב"א הוא שתי
נקודות, כשמתגברים מים על אש
או אש על מים, או כשהם יסוד
על מלכות, כל ספירה זו על גבי
זו בכל מקום הוא שב"א, וסוד
הדבר - את המאור הגדל ואת
המאור הקטן, כשהם שוים הם
היו צר"י, את שני המארת
הגדלים, וכל הנקודות הן דבור,
והאותיות הבל הכלים, שתלויים
מה"ה, והן אותיות גדולות
ואותיות קטנות, (הנקודות מ" בת קול
ודאי, הקולות הם מן ו' והם אותיות ונקודות),
והטעמים כלולים בהן, (הנקודות
מתלבשות במים בימין, שנאמר הרוצה להחכים
ידרים), האותיות מן ה' ה', הנקודות
מן י', הטעמים מן ו', הנקודות
האותיות מתלבשות באש משמאל,

ואתעביד אשה, מים סליק לגבי י' ואתעביד
מים, ודא חכמה, והכי נחתין לגבי נצח והוד
יסוד, מלכות מאנא דכלהו, ואיהי עפר כלילא
מכלהו, ואיהי כללא דכל אתון דאינון מאנא
לנקודין, ועל אלין שבע קלין אתמר (שמות כ
יח) וכל העם ראים את הקולות, ועל תלת גניזין
אמר (דברים ד יב) קול דברים אתם שומעים, בת
קול דכלהו שכינתא תתאה.

תא תזי תלת נקודין אינון, חירק חלם שרק,
חלם, קוצא די' לעילא איהו חלם, קוצא
דאת י' לתתא איהי חירק, גו אמצעיתא איהו
שורק, פד אינון תלת כחדא, אינון סגולתא
ואינון שלשלת ואינון שר"ק ואינון סגול"ל.

בחר על חכמה ובינה איהו סגולת"א חל"ם
על צר"י, סגול"ל איהו נקודה תחות
צר"י, חסד גבורה, תפארת לתתא, נצח הוד,
יסוד באמצעיתא איהו שרק, והכי כד תפארת
באמצעיתא איהו שלשלת, שב"א איהו תרין
נקודין, פד אתגבר מיא על אשא או אשא על
מיא, או פד אינון יסוד על מלכות, כל ספירה
דא על גבי דא בכל אתר איהו שב"א, ורזא
דמלה, את המאור הגדול ואת המאור הקטן,
פד אינון שוין הוו צר"י, את שני המאורות
הגדולים, וכל נקודין אינון דבור ואתון הבל
הכלים, דתליין מן ה"ה, ואינון אתון רברבן,
ואתון זעירן, (נקודין מ' בת קול ודאי, קלין אינון מן ו'
ואינון אתון ונקודין), וטעמי כלילן בהו, (נ"א נקודין
מתלבשין במיא בימינא, דאתמר הרוצה להחכים
ידרים), אתון מן ה' ה', נקודין מן י', טעמי
מן ו', נקודין (דף קה ע"א) מתלבשין במיא
בימינא, דאתמר ביה הרוצה להחכים ידרים,
אתון מתלבשין באשא בשמאלא, ועלייהו
מתלבשות במים בימין, שנאמר בו הרוצה להחכים ידרים,

וְעַלֵּיהֶם נֹאמַר קוֹל יְהוָה חֹצֵב לְהַבּוֹת אֵשׁ, שֶׁהֵם הַבָּלִים, הַטְּעָמִים מִתְּלַבְּשִׁים בְּאֹרֶר בְּאִמְצַע, וְהַטְּעָמִים הֵם מִצַּד הַפְּתֵר, וְהַנְּקֻדוֹת מִצַּד הַחֲכָמָה, וְהָאוֹתִיּוֹת מִצַּד הַבִּינָה, (שְׁבַשְׁבִּילָה) וּמִתְּלַבְּשִׁים בְּמִים אֵשׁ וְרוּחַ, שֶׁהֵם חֶסֶד גְּבוּרָה תְּפָאֲרֵת, וְכַף מִתְּלַבְּשִׁים בְּנִצּוּחַ הָאוֹד יְסוּד, הַמְּלָכוֹת הַכְּלִי שֶׁל פֶּלֶם, פְּלוּלָה מִפֶּלֶם.

היא הפה שממנו יוצאים ההבליים והקולות והדבורים, וכלם נכללים בה, והיא הלב שכלם בו נכללים, וממנה יוצאים הדפק של הרוח לכל העורקים של הירוע. כשהרוח דופק במים שהוא לימין, נאמר בו קול דודי דופק פתחי לי אחותי, לאותה שנאמר בה אמור לחכמה אחותי את, וכשדופק לשמאל שהיא אש, נאמר בה רעיתי, שבו נשרף בכמה רשפיים שהם שרפיים, שנאמר בהם רשפיה רשפי אש שלהבת י"ה.

מצד העמוד האמצעי יונתי תמתי, משום שהיא הדרגה של יעקב, שנאמר בו ויעקב איש תם, והדפק שלה שם במשקל, לא עולה ולא יורד, שבמים יורד אל הצדיק המעין אליו באריכות, ועולה בו באריכות של תקיעה. באש הוא הדפק בשברים בשבר, ובעמוד האמצעי יורד (אוח) בשניהם שלשלת, בינוני, וזו תרועה, קול דממה דקה אל השכינה הפחתונה. תמתי, תם אותו הדפק, משום שהביאו לה בחדשאי.

וכשהשכינה בגלות, נאמר בה אני ישנה ולבי ער, כשהיא ישנה אין בה דפק, משום שהקדוש ברנף הוא שהוא הקול, הדפק שלה, התרחק ממנה. זהו שכתוב

אֶתְמַר קוֹל יְהוָה חֹצֵב לְהַבּוֹת אֵשׁ דְּאִינוּן הַבָּלִים, טְעָמִי מִתְּלַבְּשֵׁן בְּאֹרֶרָא בְּאִמְצָעִיתָא, וְטְעָמִי אִינוּן מִסְטָרָא דְכֶתֶר, וְנִקְוּדִין מִסְטָרָא דְחֲכָמָה, וְאִתּוּן מִסְטָרָא דְבִינָה, (דְּבִינָה) וּמִתְּלַבְּשִׁין בְּמִיָּא אֶשָּׁא וְרוּחָא, דְּאִינוּן חֶסֶד גְּבוּרָה תְּפָאֲרֵת, וְהֵכִי מִתְּלַבְּשִׁין בְּנִצּוּחַ הָאוֹד יְסוּד, מְלָכוֹת מְאֵנָא דְכְּלָהוּ, כְּלִילָא מִפְּלוּלָהוּ.

איהו פה דמינה הבליים נפקין וקלין ודבורין, פלהו אתפלילין בה, ואיהו לב דכלהו בה אתפלילין, ומינה נפקין דפיקו דרוחא לכל ערקין דדרועא, כד רוחא דפיק במיָא דאיהו לימינא, אתמר ביה (שיר ה ב) קול דודי דופק פתחי לי אחותי, לההיא דאתמר בה (משלי ז) אמור לחכמה אחותי את, וכד דפיק לשמאלא דאיהו אשא, אתמר בה רעיתי, דביה אתוקד בכמה רשפיים דאינון שרפיים, דאתמר בהון (שיר ח ה) רשפיה רשפי אש שלהבת י"ה.

מסטרָא דעמודא דאמצעיתא יונתי תמתי, בגין דאיהו דרגא דיעקב דאתמר ביה (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, ודפיקו דיליה תמן במשקל, לא סליק ולא נחית, די במיָא נחית לגבי צדיק נביעו לגביה באריכו, וסליק ביה באריכו דתקיעה, באשא איהו דפיקו בשברים בתבירו, ובעמודא דאמצעיתא נחית (נ"א אחיד) בתרוייהו שלשלת, בינוני ודא תרועה, קול דממה דקה לגבי שכינתא תתאה, תמתי, תם ההוא דפיקו בגין דהביאו לה בחדשאי.

וכד שכינתא איהו בגלותא אתמר בה (שיר ה) אני ישנה ולבי ער, כד איהו ישנה לית בה דפיקו, בגין דקודשא בריך הוא דאיהו

נְאֻלְמָתִי דוּמְיָה הַחֲשִׁיתִי מְטוֹב,
 לָמָּה נְאֻלְמָתִי? מִיָּה, שֶׁהִיא
 דוּמְיָה שְׁנַרְמֹז בְּאֱלֹהִים, שֶׁהוּא
 שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם אֱלֹהִים שֶׁל מַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית, שְׁרוּחַ הַקֹּדֶשׁ דּוֹפֵק,
 שְׁנֹאמַר בּוּ וְרוּחַ אֱלֹהִים, מִשּׁוּם
 שֶׁהַחֲשִׁיתִי מְטוֹב, שֶׁהוּא קוֹל.
 בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן נִשְׁאַרְתַּ בַּת יַחֲידָה
 בְּלִי קוֹל, וּמִשּׁוּם זֶה אֵין בַּת קוֹל
 בְּגִלוּת, וּמִשּׁוּם שְׂאֵין בַּת קוֹל
 בְּגִלוּת, הִבִּיאוּ לָהּ בַּחֲשָׁאִי,
 וּמִשּׁוּם זֶה הִתְפַּלְּהָ הִיא בַּחֲשָׁאִי.
 אִף עַל גַּב שְׁפוּדוֹת גְּדוּלִים יֵשׁ
 פָּאז, שְׁבַעִים פָּנִים יֵשׁ לַתּוֹרָה.

וּבְאוֹתוֹ זְמַן אֵין לָהּ דַּפֵּק, שֶׁהוּא
 כְּמוֹ שֶׁהִנְקָדוֹת שְׁמֻנְקָדִים בְּדַפֵּק
 הָאֲצָבָעוֹת שֶׁהֵן עֶשֶׂר, שְׁבָהֶם
 מְנַקְדִים בְּדַפֵּק הַרוּחַ, וְהֵם
 מְנַקְדִים בְּנִימִים שֶׁל כְּנֹר דָּוִד,
 הַדַּפֵּק הוּא כְּמוֹ הַקּוֹל שֶׁעוֹלָה
 בְּגִזְזוֹן, כְּנֶגֶד עֲשָׂרָה דַּפְקִים
 שֶׁמִּסְתַּכֵּל הַרוּפָא בְּדַפֵּק, עֲשֵׂה
 דוֹד עֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגוּנִים בַּתְּהִלִּים.
 אַרְבָּעָה הֵם, אַחוּתִי רַעֲיָתִי יוֹנָתִי
 תַּמְתִּי, כְּנֶגֶד יְהוָה, וְעֲשָׂרָה
 דַּפְקִים כְּנֶגֶד יו"ד ה"א וּא"ו ה"א,
 הַדַּפֵּק יוֹצֵא מֵאֲזֵן שְׂמֵאל שֶׁל
 הַלֵּב, וְזוֹהִי רוּחַ צְפוֹנִית שֶׁהִיָּתָה
 מְנַשְׁבֶּת בְּכְנֹר דָּוִד שֶׁהִיָּה מְנַגֵּן
 מֵאֲלִיו, וְכָל הַעוֹרְקִים וְהַוְרִידִים
 שֶׁל הַגּוּף שֶׁהֵם דַּפְקִים, הֵם (הִיו)
 דוֹפְקִים מִן הַלֵּב, וְסוּד הַדְּבָר -
 אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׂמָה הַרוּחַ לְלֶכֶת
 יֵלְכוּ.

הַכְּבֵד הוּא סְמָא"ל, הוּא עֶשׂוֹ,
 שְׂאֵין בּוּ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, הַעוֹרְקִים
 שְׁלוֹ לֹא דוֹפְקִים, וּמִשּׁוּם זֶה אֵין
 שְׂכִינָה שׁוֹרָה בְּאֲמוֹת הָעוֹלָם,
 וּבְגִלוּת שֶׁהִסְתַּלְּקָה רוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
 שְׁנֹאמַר בּוּ וְנִחָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה
 וְגוֹמַר, אֵין דַּפֵּק בְּלֵב שֶׁהִיא
 הַשְּׂכִינָה, וּמִשּׁוּם זֶה נֹאמַר בַּהּ אֲנִי
 יִשְׁנָה וְלִבִּי עַר, וְאֵין בַּת קוֹל בְּפִה
 (שְׂהִיָּה עוֹלָה), (שְׁבָה עוֹלָה) הַקּוֹל בְּרוּחַ

קוֹל דְּפִיקוּ דִּילָהּ אַתְרַחֵק מִיָּנָה, הִדָּא הוּא
 דְּכַתִּיב (תְּהִלִּים לט ג) נְאֻלְמָתִי דוּמְיָה הַחֲשִׁיתִי
 מְטוֹב, לָמָּה נְאֻלְמָתִי, מִיָּה דְּאִיהוּ דוּמְיָה
 דְּאַתְרַמִּיז בְּאֱלֹהִים, דְּאִיהוּ ל"ב אֱלֹהִים
 דְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, דְּדַפִּיק רוּחָא דְּקוֹדֶשׁ
 דְּאַתְמַר בֵּיה (בְּרֵאשִׁית א ב) וְרוּחַ אֱלֹהִים, בְּגִין
 דְּהַחֲשִׁיתִי מְטוֹב דְּאִיהוּ קוֹל, בַּהּ הוּא זְמַנָּא
 אֲשֶׁתְּאַרְתַּ בַּת יַחֲידָה בְּלֹא קוֹל, וּבְגִין דָּא לִית
 בַּת קוֹל בְּגִלוּתָא, וּבְגִין דְּלִית בַּת קוֹל בְּגִלוּתָא
 הִבִּיאוּ לָהּ בַּחֲשָׁאִי, וּבְגִין דָּא צְלוּתָא אִיהִי
 בַּחֲשָׁאִי, אִף עַל גַּב דְּרִזִּין סְגִיִּין אִית הַכָּא,
 שְׁבַעִין אֲנָפִין אִית לְאוּרִיָּתָא.

וּבַהּ הוּא זְמַנָּא לִית לָהּ דְּפִיקוּ דְּאִיהוּ כְּגוּוֹנָא
 דְּנִקְוִדִי דְּמְנַקְדִין בְּדַפִּיקוּ דְּאַצְבָּעָאן
 דְּאִינוּן עֶשֶׂר, דְּבַהוּן מְנַקְדִין בְּדַפִּיקוּ דְּרוּחָא,
 וְאִינוּן מְנַקְדִין בְּנִימִין דְּכְנֹר דְּדָוִד, דְּפִיקוּ אִיהוּ
 כְּגוּוֹנָא דְּקֵלָא דְּסָלִיק בְּנִגּוּנָא, לְקַבֵּל עֲשָׂרָה
 דְּפִיקִין דְּאַסְתַּפֵּל אֲסִיָּא בְּדַפִּיקוּ, עַבְד דָּוִד
 עֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגוּנִים בַּתְּהִלִּים, אַרְבָּעָה אִינוּן (שִׁיר
 ה ב) אַחוּתִי רַעֲיָתִי יוֹנָתִי תַּמְתִּי לְקַבֵּל יְהוָה,
 עֲשָׂרָה דְּפִיקִין לְקַבֵּל יוֹד הָא וְאוּ הָא, דְּפִיקוּ
 נְפִיק מֵאֲדָנָא שְׂמֵאלָא דְּלֵבָא, וְדָא הוּא רוּחַ
 צְפוֹנִי דְּהוּא מְנַשֵּׁב בְּכְנֹר דְּדָוִד דְּהוּא מְנַגֵּן
 מֵאֲלִיו, וְכָל עַרְקִין וְוִרִידִי גוּפָא דְּאִינוּן דְּפִקִין,
 מְלַבָּא אִינוּן (ג"א הוּא) דְּפִקִין, וְרִזָּא דְּמִלָּה (יַחֲזַקָּא
 א יב) אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׂמָה הַרוּחַ לְלֶכֶת יֵלְכוּ.

כְּבֵד הוּא סְמָא"ל הוּא עֶשׂוֹ, דְּלִית בֵּיה רוּחָא
 דְּקוֹדֶשׁ, לֹא דְּפִקִין עַרְקִין דִּילֵיהּ, וּבְגִין
 דָּא לֹא שְׂרִיָּא שְׂכִינָתָא בְּאוּמִין דְּעֵלְמָא,
 וּבְגִלוּתָא דְּאַסְתַּלַּק רוּחַ דְּקוֹדֶשׁ, דְּאַתְמַר
 בֵּיה (יִשְׁעִיָּה יא ב) וְנִחָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה וְגו', לִית
 דְּפִיקוּ בְּלֵבָא דְּאִיהִי שְׂכִינָתָא, וּבְגִין דָּא אַתְמַר
 בַּהּ (שִׁיר ה ב) אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עַר, וְלִית בַּת קוֹל

בתקיעה בארץ, ובשברים בשכר, ובתרועה שלשל"ת, קול בינונית, לא באריכות ולא בקצרה, בת קול היא קול דממה דקה קטנה, קול נמוך בפשאי, שהרי קול באשה ערוה, וכשיבא המשיח, יורדת עליו רוח הקדש, ומיד היא אומרת קול דודי דופק, הדפק עולה ויורד, עולה ה' העליונה אל ה', ויורדת ה' התחתונה אל ו', שהוא קרבן ליהו"ה, קרבן עולה ויורד.

וסוד הדבר - יהו"ה בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה, באבא שהוא י' יסד הבת, שהיא ה' קטנה, שעליה נאמר ואביו שמר את הדבר, באם שהיא ה' העליונה כונן שמים, שהוא ו', והוא בן י"ה, וכשיהיו מתקרבים האותיות אב עם אם, בן עם בת, כל אחד עם בת זוגו, ה' העליונה (עולה) ל', ה' (התחתונה) יורדת לו'. זהו קרבן עולה ויורד. באותו הזמן ותקרבו עצמות עצם אל עצמו, וסוד הדבר - עצם מעצמי ובשר מבשרי, עצם מעצמי זו י' עם ה', ובשר מבשרי זו ו' עם ה', ועל בן יעזב איש את אביו ואת אמו וגומר.

ומשום זה פשעולה ה' אל י', נאמר בה זאת תורת העלה היא העלה, שהיא (שהיתה) עולה אל האב, וכשירדת לבן, נאמר בה ואש המזבח תוקד בו, נשרפת בו בשלהבות של אהבה, וכך פשיורדת ו' אל הה' שלה, וי' עולה אל הה' שלה, באותו הזמן והנה מלאכי אלהים עלים ויורדים בו. כל הדפקים הללו של שאר העורקים, וכך פרשוהו, עולים שנים ויורדים שנים, עולים שנים י"ה זה לזו, ויורדים שנים ו"ה זה לזו.

ויורדים בו, כל אליו דפיקין דשאר ערקין, והכי אוקמוהו סלקין תרין ונחתין תרין, סלקין תרי י"ה דא לגבי דא, ונחתין תרי ו"ה דא לגבי דא.

בפומא (דהנה סלקא), (ג"א דבה סליק) קלא ברוחא בתקיעה באריכו, ובשברים בתבירו, ובתרועה שלשל"ת קלא בינונית לא באריכו ולא בקצירו, בת קול איהי קול דממה דקה זעירא, קלא נמוכה בחשאי, דהא קול באשה ערוה. וכד ייתי משיחא נחית רוחא דקודשא עליה, ומיד איהי אומרת קול דודי דופק, דפיקו סליק ונחית, סליק ה' עלאה (דף קה ע"ב) לגבי י', ונחית ה' תתאה לגבי ו', דאיהו קרבן ליהו"ה, קרבן עולה ויורד.

ורזא דמלה (משלי ג"ט) יהו"ה בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה, באבא דאיהו י' יסד ברתא דאיהי ה' זעירא, דעלה אתמר (בראשית לו יא) ואביו שמר את הדבר, באימא דאיהי ה' עלאה כונן שמים דאיהו ו', ואיהו בן י"ה, וכד יהון מתקרבין אתוון אב עם אם בן עם בת כל חד בבת זוגיה, ה' עלאה (סליק) לגבי י', ה' (תתאה) נחית לגבי ו', האי איהו קרבן עולה ויורד, ביהוה זמנא (יחזקאל לו ז) ותקרבו עצמות עצם אל עצמו, ורזא דמלה (בראשית ב כג) עצם מעצמי ובשר מבשרי, עצם מעצמי דא י' עם ה', ובשר מבשרי דא ו' עם ה', ועל בן יעזב איש את אביו ואת אמו וגומר.

ובגין דא פד סליק ה' לגבי י' אתמר בה (ויקרא יב) זאת תורת העולה היא העולה, דהיא סליקת לגבי אבא, וכד נחיתת לגבי ברא אתמר בה (שם ה) ואש המזבח תוקד בו, אתוקד ביה בשלהובין דרחימו, והכי כד נחית ו' לגבי ה' דיליה, וי' סליק לגבי ה' דיליה, ביהוה זמנא (בראשית כח יב) והנה מלאכי אלהים עולים

ויורדים בו, כל אליו דפיקין דשאר ערקין, והכי אוקמוהו סלקין תרין ונחתין תרין, סלקין תרי י"ה דא לגבי דא, ונחתין תרי ו"ה דא לגבי דא.

ועוד עולים שנים - רוח ואש, שהם קולות, ועולים בדפק, ויורדים שנים - מים ועפר, שהם כבדים בדפק, והם מיכא"ל גבריאל נוריא"ל רפא"ל. מיכא"ל מים, גבריאל"ל אש, נוריא"ל רוח, רפא"ל עפר, וי בראש, ה"ה בימים, וי בגוף, ה"ה ההכל עולה וההכל יורד, הכל עולה זו ה' עליונה שעולה ל"י, שהוא עשר אמירות, ובמה עולה? בקול שהוא ו'.

וההכל יורד זו ה' התחתונה שיורדת אליו ונעשית דבור, הקרבה של כל ההכלים וקול ודבור הוא פ"ה, שהוא בחשבון מיל"ה, פולל הכל, הוא קרבה של אדנ"י בעמוד האמצעי קרפן ליהו"ה, וזו השכינה התחתונה, והיא (והוא) היחוד של האותיות יהו"ה עם צדיק, שהוא אות הברית, ואשרי הוא מי שמקריב את האותיות הללו בתפלות, שהוא הקרפן של הקדוש ברוך הוא, שכינתו, בפיו, אשרי הוא מי שמיוחד אותם בקריאת שמע ובתפלתו, שהקרבה שלהם ודאי בעמוד האמצעי, היחוד שלהם בצדיק, ומי הוא שמיוחד הכל ומקרב הכל? עלת העלות.

בינתיים הגה זקן מודמן לו שהיה מאיר העולמות, רבי פנחס בן יאיר שמו, ואמר: רבי רבי, ודאי שקרבת ארבעת האותיות ויחודם בעמוד האמצעי, והקרבה והיחוד שלהם, כף הוא בצדיק, ובשתי דרגות מיוחדים אותם ישראל, בקריאת שמע של ערבית ושחרית, ומקרבים אותם בתפלת שחרית וערבית, וזה קרפן עולה ויורד, ה' עולה בעמוד האמצעי, וי יורד בצדיק, אף על גב שהכל אמת, עולה ויורד ה' עם אות י', ה' עם אות ו'. מיד שאמר הדברים הללו, פרח.

ועוד סלקין תרי רוחא ואשא, דאינון קלין וסלקין בדפיקו, ונחתין תרי מיא ועפרא, דאינון כבדין בדפיקו, ואינון מיכא"ל גבריאל"ל נוריא"ל רפא"ל, מיכא"ל מיא, גבריאל"ל אשא, נוריא"ל רוחא, רפא"ל עפרא, וי ברישא, ה"ה בידין, וי בגופא, ה"ה הכל סליק הכל נחית, הכל סליק דא ה' עלאה דסליק לגבי י' דאיהו עשר אמירן, ובמאי סליק בקלא דאיהו ו'.

והכל נחית דא ה' תתאה נחית לגביה ואתעבידת דבור, קריבו דכל הכלים וקלא ודבורא איהו פ"ה, דאיהו בחושפן מיל"ה, כליל פלא, איהו קריבו דאדנ"י בעמודא דאמצעיתא קרפן ליהו"ה, ודא שכינתא תתאה, ואיהי (ואיהו) יחודא דאתון יהו"ה בצדיק, דאיהו אות ברית, וזפאה איהו מאן דקריב אתון אלין בצלותין, דאיהי קרפנא דקודשא בריה הוא שכינתא דיליה בפומי, זפאה איהו מאן דמיוחד לון בקריאת שמע ובצלותיה, דקריבו דלהון ודאי בעמודא דאמצעיתא, יחודא דלהון בצדיק, ומאן איהו דמיוחד פלא ומקרב פלא עלת העלות.

אדהכי הא סבא קא אזדמן ליה דהוה נהיר עלמין רבי פנחס בן יאיר שמיה, ואמר רבי רבי, ודאי קריבו דארבע אתון ויחודא דלהון בעמודא דאמצעיתא, וקריבו ויחודא דלהון הכי הוא בצדיק, ובתרין דרגין מיוחדין לון ישראל, בקריאת שמע דערבית ושחרית, ומקרבין לון בצלותא דשחרית וערבית, ודא קרפן עולה ויורד, ה' עולה בעמודא דאמצעיתא, וי יורד בצדיק, אף על גב דכלא קשוט, עולה ויורד ה' באת י', ה' באת ו', מיד דאמר מלין אלין פרח.

אמר רבי שמעון לחבריא, זכאה חולקנא דעלאין ותתאין אינון באספמותא לסייע לך, האי איהו דאוקמוהו מארי מתניתין דבר נש דאשתדל בפולחנא דמאריה דכל ברין דעלמא אינון בסיעתא דיליה, כמה דאוקמוהו כל העולם כלו לא נברא אלא לצוות לזה, ואפילו שרפים וחיית ואופנים לא נבראו אלא לסייעו, וכשאדם מוציא הכלים ודבורים בתפלתו, כמה עופות פותחים כנפיהם ופיהם לקבל אותם, זהו שכתוב כי עוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר, ונוטל הקדוש ברוך הוא הדברים הללו ובונה מהם עולמות, שנאמר בהם כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עשה, וסוד הדבר - ואשים דברי בפיך ובצל ידי כפיתיד לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה, אל תקרי עמי אלא עמי, בשתפות. בינתיים הרי הזקן יורד, פתח ואמר: אני ישנה ולבי ער, אני ישנה מאהובי שהתרחק ממני, ולבי ער כשבא אלי. לכלה שהיתה נשואה לחתן והתרחק ממנה, נפלה בבית חליה, והתקבצו אליה כל הרופאים, ולא היו יכולים לדעת את המחלה שלה. רופא הקרטני היה שם שהיה מפיר בדפק, בעשרה מיני דפקים שצריך להתבונן בהם רופא, כנגד עשר אצבעות, ולא היו מפירים בחליה אלא הוא, שפמה משקים וריחות טובים מתפוחים, שנאמר בהם וריח אפך כתפוחים, וכמה משקים מעסים רמונים היו משקים אותה רופאים אחרים, ולא היו מועילים לה, עד שבא

אמר רבי שמעון לחבריא, זכאה חולקנא דעלאין ותתאין אינון באספמותא לסייע לך, האי איהו דאוקמוהו מארי מתניתין דבר נש דאשתדל בפולחנא דמאריה דכל ברין דעלמא אינון בסיעתא דיליה, כמה דאוקמוהו כל העולם כלו לא נברא אלא לצוות לזה, ואפילו שרפים וחיית ואופנים לא נבראו אלא לסייעתיה, וכד בר נש אפיק הכלים ודבורים בצלותיה, כמה עופין פתחין גדפייהו ופימייהו לקבלא לון, הדא הוא דכתיב (קהלת י) כי עוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר, ונטיל קודשא בריך הוא אלין מלין ובני בהון עלמין, דאתמר בהון (ישעיה טו כב) כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עשה, ורזא דמלה (שם נא טז) ואשים דברי בפיך ובצל ידי כפיתיד, לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. (דף קו ע"א) אל תקרי עמי אלא עמי בשותפו.

אדהכי הא סבא קא נחית פתח ואמר (שיר ה) אני ישנה ולבי ער, אני ישנה מרחימאי דאתרחק מני, ולבי ער כד אתנא לגבי, לכלה דהות נשואה לחתן, ואתרחק מינה, נפלת בבי מרעא, ואתפנשו כל אסיין לגבה, ולא הוו יכלין למנדע מרעא דילה, אסיא קרטנא הוה תמן דהוה אשתמודע בדפיקו, בעשרה מיני דפיקין דבעי לאסתכלא בהון אסיא, לקבל עשר אצבעאן, ולא הוו אשתמודעאן במרעא דילה אלא הוא, דכמה משקין וריחין טבין מתפוחין, דאתמר בהון (שם טז) וריח אפך כתפוחים, וכמה משקין מעסים רמונים הוו משקין לה אסיין אחרנין, ולא הוו מהניין לה, עד דאתא (דהא)

אסיא קרטנא אסתפל בדפיקו דילה,

ש(ה) הַרְּפָא הַקְּרַטְנִי וְהַסְּתַפֵּל
בְּדַפְּק שְׁלֵה, וְהִיא נִכְרָה לְרֹפֵא,
וְאָמְרָה קוֹל דּוּדֵי דוּפְק, וְהוּא
אָמַר פְּתַחֵי לִי, פְּתַחֵי אֶת הָאוֹת
י', שְׁהִיא עֲשֶׂרָה מִינֵי דַפְּק, קוֹל
דּוּדֵי דוּפְק זֶה ו', דוּפְק בִּשְׁעַר,
בְּשֵׁשֶׁת (הַדְּפָקִים) הַפְּרָקִים שֶׁל
הַזְּרוּעוֹת, וְסוּד הַדְּבָר - יָדִיו גְּלִילֵי
זָהָב מְמַלְאִים בְּתַרְשִׁישׁ, בְּתַרְשִׁי
שׁ"ש, בְּשֵׁשֶׁת זְרוּעוֹת שֶׁשָּׁה
פְּרָקִים, וְכֻלָּם רְמוּזִים בְּמֵלֶת
בְּרֵאשִׁית, שְׁהוּא בְּרֵ"א שִׁי"ת.

וְעֲלִיהֶם נֹאמַר פְּתַחֵי לִי בְּאוֹת ב',
פְּתַחוּ לִי שְׁעָרֵי צְדָק, שְׁאוּ שְׁעָרִים
רְאשִׁיכֶם וְהַנְּשֹׂאוּ פְּתַחֵי עוֹלָם
וְיִבֵּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, וּמְשׁוּם זֶה
פְּתַחֵי לִי בְּאוֹת ב', זֶה הַשְּׁעַר
לִיהו"ה, וְזוֹ הָאוֹת ב' מִן
בְּרֵאשִׁית. אַחוּתִי - בְּאוֹת א' מִן
בְּרֵאשִׁית. רְעִיתִי - בְּאוֹת ר' מִן
בְּרֵאשִׁית. יוֹנְתִי - בְּאוֹת י'
מִבְּרֵאשִׁית. תַּמְתִּי - בְּאוֹת ת' מִן
בְּרֵאשִׁית. שְׂרָאשִׁי - בְּאוֹת ש' מִן
בְּרֵאשִׁית. (מִמְּלֵא טֵל, סוּד הַדְּבָר - יְהו"ה
אֲחִיהַּ, שְׁעוּלָה לְחִשְׁבוֹן ט"ל). דְּבָר אַחַר
נְמַלֵּא ט"ל, בְּאַלְהֵיִם, וְכֹוּ הִיא
מְלֵא"ה, בְּאַיְנָה מְקוּם? בְּיוֹם
הַשְּׁבִיעִי שְׁהוּא הַשְּׁשִׁי, וְעַל רֵאשׁוּ
י', הַעֲטָרָה הַכְּלוּלָה מֵעֲשֶׂרָה, י'
הִיא טְפָה שְׁנַמְשֶׁכֶת מִן הַמֶּמֶךְ אֶל
ה' אֲפִיקֵי מַיִם, ו' הַרוּחַ שְׁיוֹצֵאת
מֵאֶזֶן שְׁמַאל, רוּחַ צְפוֹנִית שְׁהִיְתָה
יוֹצֵאת מֵאֶזֶן שְׁמַאל שֶׁל הַלֵּב,
וְהִיְתָה מְנַשֶּׁכֶת בְּכַנּוּר דוּד, וְהִיְתָה
מְנַגֵּן מְאֵלִיו, וְעֲלִיו נֹאמַר קוֹל
דּוּדֵי דוּפְק, שְׁבְרֵאשׁוּנָה אָמְרָה ה'
קְטָנָה אֲנִי יְשֵׁנָה מִן י"ה, עַד
שְׁהַתְּעוֹרֵר ו' אֲלֵי שְׁהוּא רוּחַ,
וּמִיד קוֹל דּוּדֵי דוּפְק בְּשֵׁשׁ
אוֹתִיּוֹת מִבְּרֵאשִׁית, שְׁהֵם כְּנֻגָד
שֵׁשׁ הַתְּבוֹת שֶׁל הַיְחִיד, וְהֵן כְּנֻגָד
שֵׁשֶׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית.

וְעוֹד, פְּתַחֵי לִי בְּיוֹם הַרְּאשׁוֹן,
שְׁהוּא יְמִין, שְׁעֲלִיו נֹאמַר פּוֹתַח אֶת יָדֶיךָ
וּמְשַׁבֵּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן, גְּדִיד יוֹדִיד, זו י' שְׁהִיא לְיָמִין,

וְאִיהִי אֲשֶׁתְּמוֹדְעָא בְּאַסְיָא, וְאָמְרַת (שם ה ב) קוֹל
דּוּדֵי דוּפְק, וְאִיהוּ אָמַר פְּתַחֵי לִי, פְּתַחֵי לְאֶת
י' דְּאִיהִי עֲשֶׂרָה מִינֵי דַפְּיקוּ, קוֹל דּוּדֵי דוּפְק
דָּא ו' דַּפְּיק לְתַרְעָא, בְּשִׁית (דַּפְּיקוֹן) פְּרָקִין
דְּדְרוּעִין, וְרָזָא דְּמֵלָה (שם י ד) יָדִיו גְּלִילֵי זָהָב
מְמוּלְאִים בְּתַרְשִׁישׁ, בְּתַרְשִׁי שׁ"ש, בְּתַרְשִׁין
דְרוּעִין שִׁית פְּרָקִין, וְכֻלְהוּ רְמִיזוּן בְּמֵלֶת
בְּרֵאשִׁית דְּאִיהוּ בְּרֵ"א שִׁי"ת.

וְעֲלִיהוּ אֲתַמַּר פְּתַחֵי לִי בְּאֶת ב', (תהלים קיח
ט) פְּתַחוּ לִי שְׁעָרֵי צְדָק, (שם כד ז) שְׁאוּ
שְׁעָרִים רְאשִׁיכֶם וְהַנְּשֹׂאוּ פְּתַחֵי עוֹלָם וְיִבֵּא
מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, וּבְגִין דָּא פְּתַחֵי לִי בְּאֶת ב', (שם
קיח כ) זֶה הַשְּׁעַר לִיהו"ה, וְדָא אֶת ב' מִן
בְּרֵאשִׁית, אַחוּתִי בְּאֶת א' מִן בְּרֵאשִׁית, רְעִיתִי
בְּאֶת ר' מִן בְּרֵאשִׁית, יוֹנְתִי בְּאֶת י' מִבְּרֵאשִׁית,
תַּמְתִּי בְּאֶת ת' מִן בְּרֵאשִׁית, שְׂרָאשִׁי בְּאֶת ש'
מִן בְּרֵאשִׁית, (נְמַלֵּא טֵל, רִזָּא דְּמֵלָה יְהו"ה אֲחִיהַּ דַּפְּלִיק
לְחִשְׁבוֹן ט"ל), דְּבָר אַחַר נְמַלֵּא ט"ל בְּאַלְהֵיִם,
וּבִיָּה אִיהִי מְלִיא"ה, בְּאֶן אֶתְר בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה
דְּאִיהוּ שְׁתִּיתָאָה, וְעַל רִישִׁיה י' עֲטָרָה כְּלִילָא
מֵעֲשֶׂרָה, י' אִיהִי טְפָה דְּאַתְּמִשְׁכַּת מִן מוֹחָא
לְגַבֵּי ה' אֲפִיקֵי מַיִם, ו' רוּחָא דְּנַפְּיק מֵאֶזֶן
שְׁמַאלָא, רוּחַ צְפוֹנִית דְּהוּה נְפִיק מֵאֶזֶן
שְׁמַאלָא דְּלְבָא, וְהוּה מְנַשֶּׁב בְּכַנּוּר דְּדוּד וְהוּה
מְנַגֵּן מְאֵלִיו, וְעֲלִיהַּ אֲתַמַּר קוֹל דּוּדֵי דוּפְק,
דְּבִקְדָּמִיתָא אָמְרַת ה' זְעִירָא אֲנִי יְשֵׁנָה מִן י"ה,
עַד דְּאַתְעַר ו' לְגַבֵּי דְּאִיהוּ רוּחַ, וּמִיד קוֹל דּוּדֵי
דוּפְק בְּשִׁית אֲתוּוֹן מִן בְּרֵאשִׁית, דְּאַיְנוּן לְקַבֵּל
שִׁית תִּיבִין דִּיחֻדָּא, וְאַיְנוּן לְקַבֵּל שִׁית יוֹמֵי
בְּרֵאשִׁית.

וְעוֹד פְּתַחֵי לִי בְּיוֹמָא קְדָמָאָה דְּאִיהִי יְמִינָא,
דְּעֲלִיהַּ אֲתַמַּר (שם קמה טז) פּוֹתַח אֶת יָדֶיךָ

שְׁהוּא יְמִין, שְׁעֲלִיו נֹאמַר פּוֹתַח אֶת יָדֶיךָ וּמְשַׁבֵּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן, גְּדִיד יוֹדִיד, זו י' שְׁהִיא לְיָמִין,

תעשה. דאתיהיבו מימינא ומשמאלאל מצותי ואלא כמלכותך. שנתנו מימין ומשמאל בו הם כלולים. ועוד, קול דודי דופק, זה העמוד האמצעי שהוא תורה כולל תרי"א, שנתן משתי זרועות, ששם האב והאם שהם י"ה, ובהם השתלם תורה שהוא ו' כולל תרי"ג, ה' תחתונה, תורה שבעל פה כלולה מכל האותיות, ובה השתלם יהו"ה.

ועוד אני ישנה, שניה ודאי לחכמה דאיהי י', פד אתרחק מיני רחימאי דאיהו ו', ורזא דמלא (משלי ג יט) יהו"ה בחכמה יסד ארץ פונן שמים בתבונה, בחכמה דאיהו אבא י', יסד ברתא דאיהי ארץ, ה' זעירא הארץ ודאי, פונן שמים דא ו', בתבונה דא אימא עלאה, דבינה אתקריאת לעילא פד איהי עם בעלה, תבונה אתקריאת לתתא פד איהי עם ו', דאיהו בן, ו', ות' דאיהו תפארת, אשתארת איהי ה' עמיה, ובההוא זמנא דאת י' איהו עם אימא, ואיהו מרחק מינה, אתמר בה אני ישנה (ואיהי שניה לה).

ועוד ישנה בגלותא, דלא דפיק בה, ובההוא זמנא דיייתי בעלה, קול דודי דופק דאיהו ו' רחימו דילה, רוח צפונית נפיק לגבה דנשיב בכנור דוד, ורוח דרומית מסטרא דימינא, ורוח אלהי"ם מרחפת על פני המים, דאינון מים מסטרא דחסד דתמן חכמה.

ובזמנא דיייתי פורקנא, דפיקו סליק ונחית כגוונא דקרבן עולה ויורד, סליק ה' עלאה לגבי י', ונחית ה' תתאה לגבי ו', ומה דהוה יהה"ו, אתחזר יהו"ה, אבא עם אימא, ברא עם ברתא, ובגין דא אמר נביאה (ירמיה ט כב) פה אמר יהו"ה אל יתהלל חכם בחכמתו, דאיהו לימינא בזמנא דקודשא בריה הוא שהוא לימין בזמן שהקדוש ברוך הוא מרחק משכינתו, ואל יתהלל הגבור בגבורתו, ששם

ועוד, אני ישנה, שניה ודאי לחכמה שהיא י', כשהתרחק ממני אהובי שהוא ו', וסוד הדבר - יהו"ה בחכמה יסד ארץ פונן שמים בתבונה. בחכמה, שהוא אב י', יסד הבת שהיא ארץ, ה' קטנה - הארץ ודאי, פונן שמים זה ו', בתבונה - זו האם העליונה, שבינה נקראת למעלה כשהיא עם בעלה, ותבונה נקראת למטה כשהיא עם ו' שהוא בן, ו' ות' שהיא תפארת, נשארת היא ה' עמו, ובאותו זמן שהאות י' היא עם האם והיא מרחקת ממנה, נאמר בה אני ישנה (והיא שניה לה). ועוד ישנה, בגלות, שלא דופק בה, ובאותו זמן שיבא בעלה, קול דודי דופק, שהוא ו', האהוב שלה, רוח צפונית יוצאת אליה שנושבת בכנור דוד, ורוח דרומית מצד הימין, ורוח אלהי"ם מרחפת על פני המים, שהם מים מצד החסד ששם חכמה.

ובזמן שתבא הגאולה, הדפק עולה ויורד כמו שהקרבן עולה ויורד, עולה ה' העליונה ל"י, ויורדת ה' תחתונה לו', ומה שהיה יהה"ו חוזר להיות יהו"ה, האב עם האם, הבן עם הבת, ומשום זה אמר הנביא פה אמר יהו"ה אל יתהלל חכם בחכמתו, ואל יתהלל הגבור בגבורתו, ששם

גבורה בצפון ושם העשר, זהו שכתוב מצפון זהב יאתה, ובשכיל זה אל יתהלל עשיר בעשרו, (שם לצפון, שנאמר מצפון זהב יאתה), בזמן שהאות ו' מרחקת מה' שלה, כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי כי אני יהו"ה וגומר, כשיהיה יהו"ה כראוי, כל אות עם חכמתה, זהו שכתוב עצם מעצמי וכשר מבשרי לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת.

על פן יעזב איש את אביו ואת אמו, זו חכמה, אביו, וכינה - האם, זהו שכתוב כי אם לבינה תקרא, ודבק באשתו זה ו' הבן, ואחר שנדבק באשתו שהיא ה', והיו לבשר אחד, וזהו קרבן עולה ויורד, קרבן - קרבת האותיות שמתקרבות י' עם ה', ו' עם ה', ומשום זה קרבן ליהו"ה, שמתקרבת אשה לבעלה. זהו שכתוב אדם כי יקריב מכם קרבן ליהו"ה, מה זה אדם? זה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שהיא התקרבות האותיות, ומי קרב לאותיות? זה עלת על כל העלות. באותו זמן הדפק עולה ויורד מארבעה דפקים לעשרה, הדפק של ארבע אותיות עולה באש רוח ויורד במים ועפר, וסוד הדבר - והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו, עולים שנים ויורדים שנים, והם מים קמ"ץ, שב"א אש, חל"ם רוח, שור"ק עפר, הפלי של פלם, משום שקמ"ץ שהוא מים י', בו עולה ה' שהיא לשמאל, שהיא שב"א אש, ולמה עולה ה' בקמ"ץ? משום ששם י' שהיא חכמה, כמו שבארוהו הרוצה להחפים ידרים, והיו י"ה בימין. ה' היא עם האב, והיא ארץ,

מרחקא משכינתיה, ואל יתהלל הגבור בגבורתו, דתמן גבורה בצפון ותמן עותרא, הדא הוא דכתיב (איוב לו כב) מצפון זהב יאתה, ובגין דא ואל יתהלל עשיר בעשרו, (תמן לצפון שנאמר מצפון זהב יאתה), בזמנא דאת ו' מרחקא מה' דיליה, כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי כי אני יהו"ה וגומר, כד יהא יהו"ה כדקא יאות כל אות בחברתה, הדא הוא דכתיב (בראשית ב כג) עצם מעצמי וכשר מבשרי לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת.

על פן יעזב איש את אביו ואת אמו, דא חכמה אביו, וכינה אמה, הדא הוא דכתיב (משלי ב ג) כי אם לבינה תקרא, ודבק באשתו דא ו' בן, ולבתר דאתדבק באתתיה דאיהו ה' והיו לבשר אחד, ודא איהו קרבן עולה ויורד, קרבן קריבו דאתוון דמתקרבין י' עם ה' ו' עם ה', ובגין דא קרבן ליהו"ה, דאתקריבת אתתא לבעלה, הדא הוא דכתיב (ויקרא א ב) אדם כי יקריב מכם קרבן ליהו"ה, מאי אדם דא יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דאיהו קריבו דאתוון, ומאן קריב (דף קו ע"א) לגבי אתוון, דא עלת על כל העלות. בההוא זמנא דפיקו נחית וסליק מארבע דפיקין לעשר, דפיקו בארבע אתוון, סליק באשא ורוחא, ונחית במיא ועפרא, ורזא דמלה (בראשית כח יב) והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו, עולים תרי ויורדים תרי, ואינון מים קמ"ץ, שב"א אש, חל"ם רוח, שור"ק עפר מאנא דכלהו, בגין דקמ"ץ דאיהו מים י', ביה סליק ה' דאיהי לשמאלא דאיהי שב"א אש, ואמאי סליק ה' בקמ"ץ, בגין דתמן י' דאיהי חכמה, כמה דאוקמוהו הרוצה להחפים ידרים, ויהוץ י"ה

יורדת לשמאל ששם הרוח שהוא חל"ם, שהוא רוח שנושב באזן שמאל של הלב, ויהיו ו"ה בשמאל כנגד הלב. באותו זמן, אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו.

כר הנביאים מתנהגים אחריו, כעורקי הלב שכלם מתנהגים אחר רוח הלב, ומה הוא שמ"ה? זה מש"ה, שנאמר בו הולך אל דרום וסובב אל צפון וגומר. ואחר שעולים שנים ויורדים שנים, עולים (ארבעה) דפקים לעשרה, כמו זה: יו"ד ה"א וא"ו ה"א. באות י' עולה ה', ובאות ו', ה' השניה בא' עולה י', שהוא בעשר אצבעות הידים ובעשר אצבעות הרגלים, כל האותיות עולות בוא"ו שהוא אח"ד, כחשבון אר"ן, שהיא שכניה, עולה לנקודות לחשבון קטן של חנוף, קמץ י"ד, פתח כ', צרי י"ב, שבא ו', סגול ח"י, חלם ט"ו, חרק י"א, חירק ב"י י"ב, שרק ו', שורק עם ו' י"ב, (מהו שורק? הוא אר"ן) לחשבון קטן של חנוף, וזהו החשבון לכל הנקודות לחשבון קטן.

אמר לו: והרי האותיות של יהו"ה, שהן קרבן עולה ויורד, מי עולה בראשונה ומי יורד? ו' יורדת בראשונה אל ה', ואחר כך עולה י' אל ה' העליונה, שפך פרשוה בעלי המשנה, לא אבא בירושלים של מעלה וכו', לא יכנס י' בה' העליונה, שהיא ירושלים של מעלה, עד שתכנס ו' בה', שהיא ירושלים של מטה. בינתיים הנה זמן הזקנים יורד, ואמר: רבי רבי, הרי הפלה היא בבית חליה מאהובה, צריך להעיר בדפק שלה יותר, שהרי קול דודי דופק, קול אהובה דופק אליה בתוך רב לארבעה צדדים,

בימינא, ה' איה עם אבא, ואיהי אר"ן, נחית לשמאלא דתמן רוחא דאיהו חל"ם, דאיהו רוח דנשיב באזן שמאלא דלבא, ויהו ו"ה בשמאלא לקבל לבא, ביהו זמנא (יחזקאל א) אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו.

כר נביאיא מתנהגין אבתריה, כעורקין דלבא דמתנהגין פלהו בתר רוחא דלבא, ומאי ניהו שמ"ה דא מש"ה, דאתמר ביה (קהלת א) הולך אל דרום וסובב אל צפון וגומר, ולבתר דסלקין תרין ונחתין תרין, סלקין (ארבע) דפיקין לעשרה, כגוונא דא יוד הא ואו הא, באת י' סליק ה', ובאת ו' ה' תניינא, בא' סליק י', דאיהו בעשר אצבעאן דידין ובעשר אצבעאן דרגלין, כל אתוון סלקין בוא"ו דאיהו אח"ד, כחשבון אר"ן, דאיהי שכנתא, סליקת לנקודי לחושפון זעיר דחנוף, קמץ י"ד, פתח כ', צרי י"ב, שבא ו', סגול ח"י, חלם ט"ו, חרק י"א, חירק ב"י י"ב, שרק ו', שורק עם ו' י"ב, (נ"א מאי ניהו שורק איהו אר"ן), לחשבון זעיר דחנוף, והאי איהו חשבון לכל נקודין לחשבון זעיר.

אמר ליה והא אתוון דיהו"ה דאינון קרבן עולה ויורד, מאן סליק בקדמיתא ומאן נחית, ו' נחית בקדמיתא לגבי ה', ולבתר סליק י' לגבי ה' עלאה, דהכי אוקמוה מארי מתניתין, לא אבא בירושלים של מעלה וכו', לא ייעול י' בה' עלאה דאיהי ירושלים דלעילא, עד דיעול ו' בה' דאיהי ירושלים דלתתא.

אדהכי הא סבא דסבין קא נחית, ואמר רבי רבי, הא פלה איהי בבי מרעא מרחימא, צריך לאתערא בדפיקו דילה יתיר, דהא קול דודי דופק, קול רחימא, דפיק

לגבה בתקיפו סגי לארבע סטרין, הדא הוא דכתיב פה (יחזקאל לז ט) אמר יהו"ה מארבע רוחות באי הרוח, מסטרא דאזיר קדמא דאיהו קדמון על פלא, דפיקו דרוחא איהו לח, מסטרא דחכמה איהו קר, מסטרא דאימא איהו בחמימו סגי, בגין דאזיר קדמא נטיל בעמודא דאמצעייתא ונטיל בצדיק, וחכמה דאיהו קר נטיל בחסד ונצח, ואימא דאיהו חמימא נטילת בגבורה ויהוד, ומסטרא דשכינתא תתאה איהי יבש, דאיהי ארץ, דאתמר בה (בראשית א י) ויקרא אלהי"ם ליבשה ארץ, והא אינון ארבע וסלקין לעשר, פגוונא דארבע אתוון דאינון יהו"ה, דסלקין לעשר יוד הא ואו הא.

ולתתא מיכא"ל גבריאל"ל נוריא"ל רפא"ל, אינון לבושין לארבע רוחין, דאתמר בהו (ישעיה יא ב) רוח יהו"ה, רוח חכמה ובינה, רוח עצה וגבורה, רוח דעת ויראת יהו"ה, רוח יהו"ה דא אזיר קדמא, רוח חכמה ובינה תרין ספירן אפתריה, רוח עצה וגבורה ימינא ושמאלא, רוח דעת ויראת יהו"ה דא עמודא דאמצעייתא ומלכות.

והריחו ביראת יהו"ה דא ריח ניחח, ומאי ניהו ריח ניחח דא צדיק דביה נייחא, דנח איש צדיק, אשה ליהוה דא נצח ויהוד, עלייהו אתמר (במדבר כח ב) את קרבני לחמי לאשי, אשי יהו"ה אתקריאו, עלייהו אתמר (שיר ב ה) סמכוני באשיות, (ישעיה כד טו) על פן באורים פבדו יהו"ה, (שיר ז ט) וריח אפך פתפוחים, (משלי כה יא) תפוחי זהב במשכיות פסך, ואינון תרי אופני המרפכה, דתלת דרגין אינון, שרפים וחיית ואופני קדש, שרפים תרין דרועין ימינא ושמאלא, חיות גופא וברית, אופנים תרין

זהו שפיתוב פה אמר יהו"ה מארבע רוחות באי הרוח. מצד האזיר הראשון שהוא קדמון על הכל, דפק הרוח הוא לח, מצד החכמה הוא קר, מצד האם הוא בחם רב, משום שהאזיר הראשון נוסע בעמוד האמצעי ונוסע בצדיק, וחכמה, שהוא קר, נוסע בחסד ונצח, והאם, שהיא חמה, נוסעת בגבורה ויהוד, ומצד השכינה הפתוחה היא יבש, שהיא ארץ, שנאמר בה ויקרא אלהי"ם ליבשה ארץ, והרי הם ארבע ועולים לעשר, כמו ארבע האותיות שהן יהו"ה שעולות לעשר יוד ה"א וא"ו ה"א.

והכמה מיכא"ל גבריאל"ל נוריא"ל רפא"ל, הם לבושים לארבע הרוחות, שנאמר בהם רוח יהו"ה, רוח חכמה ובינה, רוח עצה וגבורה, רוח דעת ויראת יהו"ה. רוח יהו"ה - זה האזיר הראשון, רוח חכמה ובינה - שתי ספירות אחריו, רוח עצה וגבורה - ימין ושמאל, רוח דעת ויראת יהו"ה - זה העמוד האמצעי ומלכות.

והריחו ביראת יהו"ה, זה ריח הניחח, ומהו ריח ניחח? זה צדיק שבו מנוחה, שגח איש צדיק אשה ליהו"ה, זה נצח ויהוד, עליהם נאמר את קרבני לחמי לאשי, אשי יהו"ה נקראו, עליהם נאמר סמכוני באשיות, על פן באורים פבדו יהו"ה, וריח אפך פתפוחים, תפוחי זהב במשכיות פסך, והם שני אופני המרפכה, ששלוש דרגות הן: שרפים וחיית ואופני הקדש. השרפים - שתי זרועות ימין ושמאל, החיות - הגוף וברית, האופנים שתי שוקים, המרפכה של פלם,

שכינה, משום שהם שש תקונים מצד האות ו', שהוא רוח קדשה (של הקדוש ברוך הוא), שדופקת ומנשבת בכלם.

המלכות, המרפכה שלה פלולה מארבע רוחות, וזהו סוד דו פרצופים, שהם עשר דפיקות, שהם ה' שיוצאת מהלב, שהוא הכל ה' ל"ב, ד' ארבע מחנות, ד' חיות לכסא, ו' שש דרגות, שהם שש מעלות לכסא, שמשם כל הנשמות בדרך אצילות, ואין הכסא הזה בדרך בריאה, אלא בדרך אצילות, שהשכינה העליונה היא פסא כבוד מרום מראשון, שהוא מלכות.

ובהם יהה"ו ההי"ו (הה"ו) מתלבש בשש ספירות, שהן שש מעלות לכסא, י' התלבש בחכמה ועולה לעשרה, שהם עשרה גלגלים של הכסא, א למעלה דמות כמראה אדם עליו מלמעלה, וזה אויר קדמון, ה' קטנה היא לימין, וחכמה לימין שומר אותה, ובמקום הזה יהו"ה בחכמה יסד ארץ, ה' לשמאל אש על הלב, ו' הרוח שנושבת אליה, ומבקש רחמים ממנו שלא תשרף העולם, משום שגורמים לה שהתרחקה מבעלה ומאריף רגזה.

ובזמן שתבא הגאלה, נאמר אל הו' שהיא דרגת משה, מוליך לימין משה, לסמך ה' שלו בימין, וזהו חי יהו"ה שכבי עד הבקר, הבקר של אברהם, י' הולך לשמאל וזוקף את ה' שלו, וזהו קרפן עולה ויורד, וסוד הדבר - יעקב במקום הזה שפל את ידיו, ולחכם ברמו.

חוזר י"ה לשמאל, שהם שמור, ו"ה לימין שהם זכור, וזהו זה

ע"ב) שוקין, מרפכה דכלהו שכינה, בגין דאינון שית תיקונין מסטרא דאת ו', דאיהו רוחא קדישא (ג"א דקודשא ברוך הוא). דדפיק ומנשיב בכלהו.

מלכות מרפכה דילה פליא מארבע רוחין, ודא איהו רזא דו פרצופין, דאינון עשרה דפיקין, דאינון ה' דנפיק מלבא, דאיהו הכל ה' ל"ב, ד' ארבע מחנות, ד' חיות לכסא, ו' שית דרגין, דאינון שש מעלות לכסא, דמתמן כל נשמתין בארץ אצילות, ולא איהו האי פרסייא בארץ בריאה, אלא בארץ אצילות, דשכינתא עלאה איהי פסא כבוד מרום מראשון (ירמיה יז יב) דאיהו מלכות.

ובהון יהה"ו ההי"ו (ס"א ההו") אתלבש בשית ספירן, דאינון שש מעלות לכסא, י' אתלבש בחכמה וסליק לעשרה, דאינון עשר גלגלים דכרסייא, א לעילא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה, ודא אויר קדמון, ה' זעירא איהי לימינא, וחכמה לימינא נטיר לה, ובהאי אתר יהו"ה בחכמה יסד ארץ, (משלי ג יט) ה' לשמאלא אש על לבא, ו' רוחא דנשיב לגבה, ובעי רחמי מינה דלא אוקידת עלמא, בגין דגרמי לה דאתרחקא מבעלה, ומאריף רוגזהא.

ולזמנין דייתי פורקנא, אתמר לגבי ו' דאיהו דרגא דמשה, מוליך לימין משה (ישעיה סג יב), לסמכא ה' דיליה בימינא, ודא איהו חי יהו"ה שכבי עד הבקר, בקר דאברהם, י' אזיל לשמאלא וזקיף לה' דיליה, ודא איהו קרפן עולה ויורד, ורזא דמלה, יעקב בהאי אתר שפל את ידיו, ולחפימא ברמיזא.

אתחזר י"ה לשמאלא, דאינון שמור, ו"ה לימינא דאינון זכור, ודא

שמי וזה זכרי, י"ה עם שמ"י - שלש מאות ששים וחמשה לשמאל, ו"ה עם זכר"י - מאתים ארבעים ושמונה לימין. בפסח יהיו ו"ה לימין, בראש השנה י"ה לשמאל, שבועות אחוז בשניהם, וזה העמוד האמצעי. זהו שכתוב מלא שבוע זאת ונתנה לה גם את זאת, בו השתלם יהו"ה, ועם כל זה לא יהיה שלם אלא עם בת זוגו, שהיא אדנ"י, ובאיזה מקום? בסופה, שהיא כ"ו ה"ס, שהיא יאהדונה"י, וסוד הדבר - ויבא יעקב שלם ביהו"ה, מיד ויבן לו בית, זו ספה, כמו שנאמר ויעקב נסע סכתה ויבן לו בית. באותו זמן, מה שהיה אני ישנה בגלות, שהתעלה הדפק שלה, השלמות שלה, באותו זמן נאמר על השכינה ולבי ער, להתעוררות הגאולה, ובאותו זמן נושבת בה רוח הקדש, שבזמן שאין נושבת רוח הקדש, נושבת רוח סערה באזן שמאל של הלב, ויכול להטעות את העולם. וזהו שנאמר בו והנה רוח סערה באה מן הצפון, שמסעירה את גופו של האדם, שנאמר בו מצפון תפתח הרעה, ובאותו זמן שולטים בעולם כל הרוחות והשדים והמזיקים הרעים שמשחיתים את העולם, שהם מלאכי חבלה, וזה הדפק של המחלה שעולה באש הגיהנם שהיא מרה, ומחמם את גוף האדם, ובו וימררו את חייהם, שהאיברים, שהם ישראל, בעבודה קשה, זה הפכד, שהוא כבוד על העורקים (של מרה) של הדם, בחמר ובלבנים, זו לחה לבנה, שהיא כבדה על האדם, וממנה באו לו כמה חלאים רעים, שהם מים הזידונים שמתגברים על האיברים שלו.

איהו זה שמי וזה זכרי (שמות ג טו) י"ה עם שמ"י שס"ה לשמאל, ו"ה עם זכר"י רמ"ח לימין, בפסח יהיו ו"ה לימין, בראש השנה י"ה לשמאל, שבועות אחד בטרוןיהו ודא עמודא דאמצעיתא, הדא הוא דכתיב (בראשית כט כז) מלא שבוע זאת ונתנה לה גם את זאת, ביה אשתלים יהו"ה, ועם כל דא לא יהא שלם אלא בבית זוגיה דאיהי אדנ"י, ובאן אתר בסופה, דאיהו כ"ו ה"ס דאיהי יאהדונה"י, ורזא דמלה ויבא יעקב שלם (שם לג יח) ביהו"ה, מיד ויבן לו בית דא סופה, כמה דאתאמר (שם יז) ויעקב נסע סכתה ויבן לו בית.

בהווא זמנא, מה דהוה אני ישנה בגלותא, דאסתלק דפיקו דילה שלימו דילה, בהווא זמנא אתמר בשכינתא ולבי ער, לאתערוותא דפורקנא, ובהווא זמנא נשיב רוחא דקודשא ביה, דבזמנא דרוחא דקודשא לא נשיב רוח סערה נשיב, באודנא שמאלא דלבא, ויכיל למטעי עלמא.

והאי איהו דאתמר ביה (יחזקאל א ד) והנה רוח סערה באה מן הצפון, דסעיר גופיה דבר נש, דאתמר ביה (ירמיה א יד) מצפון תפתח הרעה, ובהווא זמנא שליטין בעלמא כל רוחין ושרין ומזיקין בישין דמחבלין עלמא דאינון מלאכי חבלה, ודא דפיקו דמרעא דסליק באשא דגיהנם דאיהי מרה, ומחמם לגופיה דבר נש, וביה וימררו את חייהם, (שמות א יד) דאברין דאינון ישראל, בעבודה קשה דא פכד, דאיהו פכד על ערקין (דמרה) דדמא, בחמר ובלבנים דא ליחא חוורא, דאיהי פכדה על בר נש, ומינה יתון ליה כמה מרעין בישין, דאינון מים הזדונים דמתגברין על אברין דילה.

וּבְכָל עֲבוּדָה בַשָּׂדֶה דָּא דְפִיקוּ דְדָמָא,
 דְּאִתְמַר בֵּיהּ ^(בראשית כה כז) אִישׁ יוֹדֵעַ צִיד
 אִישׁ שָׂדֶה, וּמֵאֵי נִיהוּ דְפִיקוּ דְדָמָא רוּחַ סְעָרָה,
 דְּאִתְגַּבַּר בֵּיהּ דְּמָא דְעָרְקִין דְּכַבֵּד, דְּאִיהוּ עֲשׂוּ
 הוּא אָדוּם ^(שם לו א), דְּעָרְקִין דִּילֵיהּ פִּי רַגְלֵיהֶם
 לָרַע יְרוּצוּ וַיִּמְהָרוּ לְשֹׁפֵף דָּם ^(משלי א טז), אֲשֶׁר
 עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרָךְ ^(שמות א יד), דְּפִיקוּ בְמָרָה
 אוּכְמָא, דְּאִיהוּ יִבֵּשׁ בְּרִיקְנָיָא, וּבְגִין דָּא אִתְמַר
 בֵּיהּ בְּפָרָךְ.

וּבְכָל עֲבוּדָה בַשָּׂדֶה, זֶה הַדְּפִק
 שֶׁל הַדָּם, שְׁנֵאמַר בּוֹ אִישׁ יוֹדֵעַ
 צִיד אִישׁ שָׂדֶה, וּמֵהוּ הוּא הַדְּפִק
 שֶׁל הַדָּם? רוּחַ סְעָרָה, שְׁמֵתְגַבֵּר
 בּוֹ דָם עוֹרְקֵי הַכֶּבֶד, שֶׁהוּא עֲשׂוּ
 הוּא אָדוּם, שְׁעוֹרְקֵי - פִּי רַגְלֵיהֶם
 לָרַע יְרוּצוּ וַיִּמְהָרוּ לְשֹׁפֵף דָּם.
 אֲשֶׁר עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרָךְ, דוֹפֵק
 בְּמָרָה הַשְׁחוּרָה, שֶׁהוּא יִבֵּשׁ
 בְּרִיקְנֵי, וּמִשּׁוּם זֶה נֵאמַר בּוֹ
 בְּפָרָךְ.

וּבְשִׁעוּבְרַת רוּחַ הַסְּעָרָה, כְּמוֹ
 שְׁנֵאמַר וְאֵת רוּחַ הַטְּמֵאָה אַעֲבִיר
 מִן הָאָרֶץ, מִתְעוֹרֵר הַדְּפִק בְּאוֹתוֹ
 הַרוּחַ, עָלָיו נֵאמַר בְּדִבְרֵי יְהוָה
 שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּי כָל צַבְאָם.
 בְּאוֹתוֹ זְמַן הַהֲבִלִים שֶׁל הַתְּפִלוֹת
 עוֹלָיִם בּוֹ בְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ לְמַעְלָה,
 וַיִּתְעוֹרְרוּ אֲלֵיהֶם הַבְּלִים
 עֲלִיּוֹנִים, שְׁנֵאמַר בָּהֶם פִּי לֹא עַל
 הַלְחָם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם וְכוּ',
 שֶׁהוּא הֶבֶל הַלֵּב שֶׁל הַשְּׂכִינָה
 הַקְּדוּשָׁה, לֵהֵב הַמְּזַבֵּחַ, וּמִיָּד
 שְׁעוֹלָה בַּהֲבִלִים שֶׁל פִּיהֶם שֶׁל
 יִשְׂרָאֵל בַּתְּפִלוֹת, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא שׂוֹאֵל בְּשִׁבְלָהּ, מִי זֹאת
 עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר? מִי בְּזֹאת עוֹלָה
 וַיְדַאֵי.

וּמִשּׁוּם זֶה יֵשׁ הֶבֶל וַיֵּשׁ הֶבֶל, יֵשׁ
 הֶבֶל שְׁנֵאמַר בּוֹ וַתּוֹסֶף לְלֶדֶת אֶת
 אָחִיו אֶת הֶבֶל, וַיֵּשׁ הֶבֶל שֶׁל
 תְּפִלוֹת וְעֲבוּדוֹת טוֹבוֹת, וַיֵּשׁ הֶבֶל
 שֶׁל דְּבָרִים בְּטָלִים, דְּבָרִים
 רִיקָנִים, שְׁנֵאמַר בָּהֶם הֶבֶל הֵמָּה
 מַעֲשֵׂה תַעְתּוּעִים בְּעַת פְּקֻדָּתָם
 יֵאבְדוּ. מֵה זֶה בְּעַת פְּקֻדָּתָם?
 אֵלָּא בְּזִמְנָן שְׂבָאָה גְּאֻלָּה וּפְקֻדָּה
 לְיִשְׂרָאֵל, יֵאבְדוּ מִן הָעוֹלָם. הֶבֶל
 תַּעְתּוּעִים, שְׁמַתְעִים אֶת בְּנֵי
 הָאָדָם, וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שׂוֹלֵט
 בְּעוֹלָם שֶׁהוּא הַדְּפִק, שְׁנֵאמַר בָּהּ
 קוֹל דוֹדֵי דוֹפֵק, הַדְּפִק שְׁעוֹלָה

וְכֹד אִתְעֵבֵר רוּחַ סְעָרָה, כְּמָה דְּאִתְ אָמַר ^{(זכריה}
 יג ב) וְאֵת רוּחַ הַטְּוֵמָאָה אַעֲבִיר מִן הָאָרֶץ,
 אִתְעֵר דְּפִיקוּ בַּהֲהוּא רוּחָא, עֲלֵיהּ אִתְמַר ^{(תהלים}
 לג ו) בְּדִבְרֵי יְהוָה שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּי כָל
 צַבְאָם, בַּהֲהוּא זְמַנָּא הַבְּלִים דְּצִלוֹתִין סְלִקִין
 בֵּיהּ בְּרוּחָא דְקוּדְשָׁא לְגַבֵּי עֵילָא, וַיִּתְעֵרוּ
 לְגַבֵּייהוּ הַבְּלִים עֲלֵאִין, דְּאִתְמַר בַּהּ ^{(דף קח}
 ע"א) ^(דברים ח ג) פִּי לֹא עַל הַלְחָם לְבַדּוֹ יִחְיֶה
 הָאָדָם וְכוּ', דְּאִיהוּ הֶבֶל דְּלִבָּא דְשְׂכִינְתָא
 קְדִישָׁא, לֵהֵב הַמְּזַבֵּחַ, וּמִיָּד דְּסִלִּיקַת בַּהֲבִלִים
 דְּפוּמִייהוּ דְיִשְׂרָאֵל בְּצִלוֹתִין, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא שְׂאִיל בְּגִינָה מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר ^{(שיר}
 ג) מִי בְּזֹאת עוֹלָה וַיְדַאֵי.

וּבְגִין דָּא אִית הֶבֶל וְאִית הֶבֶל, אִית הֶבֶל
 דְּאִתְמַר בֵּיהּ ^(בראשית ד ב) וַתּוֹסֶף לְלֶדֶת אֶת
 אָחִיו אֶת הֶבֶל, וְאִית הֶבֶל דְּצִלוֹתִין וּפּוֹלְחָנִין
 טָבִין, וְאִית הֶבֶל דְּמִלִין בְּטִלִין מִלִין רִיקָנִין,
 דְּאִתְמַר בַּהוּן ^(ירמיה י טו) הֶבֶל הֵמָּה מַעֲשֵׂה
 תַעְתּוּעִים בְּעַת פְּקוּדָתָם יֵאבְדוּ, מֵאֵי בְּעַת
 פְּקוּדָתָם, אֵלָּא בְּזִמְנָא דְאִתִּי פּוּרְקָנָא וּפְקוּדָה
 לְיִשְׂרָאֵל, יֵאבְדוּ מִן הָעוֹלָם, הֶבֶל תַּעְתּוּעִים
 דְּתוּעִים לְבְנֵי נִשָּׂא, וְרוּחָא דְקוּדְשָׁא שְׁלִיט
 בְּעֲלָמָא, דְּאִיהוּ דְפִיקוּ דְאִתְמַר בֵּיהּ ^{(שיר ה}

קוֹל דוֹדֵי דוֹפֵק, דְּפִיקוּ דְּסִלִּיק בְּגַלְגְלֵי יִמָּא, וְכָל ^{(ב}

בגליי הים, שהספינה שהיא הלב, ועל כל הגלים נאמר אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת לכו, ובהם החיות רצוא ושוב, רצוא שנים, ושוב שנים, והם יהו"ה, שנאמר בהם כה אמר יהו"ה מארבע רוחות באי הרוח.

על השכינה נאמר, אשר שמתי חול גבול לים, והוא התחום של פלם, כמו שתחום שבת, וכשרצים הגלים בארבע רוחות, מיד שרואים שכינה שהוא חול לב (ג"א לים), שהיא החול שמקיף את הים, נאמר בהם ושוב, חוזרים למקומם, וארבע הרוחות הללו, כשיוצאות מן הלב, התנועה שלהן היא לארבעת צדדי הספינה, שמים בשתי פנפי ראה, ושמים בשני פתי הלב, והתנועה של הדפק של הרוח עושה תנועתו, ודופק בנקדה אחת או שמים או שלש, וחוזר למקומו, ובנקודות שדופק נודע הדפק, לפעמים דופק פעם אחת וחוזר למקומו, והדפק הזה נודע בנקודות של התורה. באותו זמן שדופק בנקדה אחת למטה, היא חיר"ק, ואם היא למעלה היא חל"ם, כשהיא באמצע הוא שור"ק. אם היא למעלה, מראה שמתגברת האש שהוא חם ויבש והוא קל, שעליו נאמר זאת תורת העלה, ואם הוא דופק נקדה למטה, הוא חר"ק, ויורד במים שהוא קר ולח והוא כבד, ואם דופק הנקדה באמצע שור"ק, שנושב (שירה) ברוח על המים ואוחז בשניהם, והוא חם ולח. וזהו שנקוד פעם אחת למעלה ומתעלה הדפק, או דופק פעם אחת למטה ומתעלה הדפק, או דופק פעם אחת באמצע ומתעלה הדפק, ואם דופק פעמים זה אחר דופק נקדה אחת למעלה ונקדה

גלייא עליהו אתמר, (יחזקאל א ב) אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת לכו, ובהון החיות רצוא ושוב, רצוא תרין ושוב תרין, ואינון יהו"ה, דאתמר בהון (שם לו ט) כה אמר יהו"ה מארבע רוחות באי הרוח.

שכינתא עלה אתמר (ירמיה ה כב) אשר שמתי חול גבול לים, ואיהו תחומא דכלהו, פגוונא דתחום שבת, וכד רצין גלין בארבע רוחין, מיד דחזיין שכינתא דאיהו חול לב (ג"א לים), דאיהי חול דאסתר לימא, אתמר בהון ושוב, חזראן לאתרייהו, ואלין ארבע רוחין פד נפקי מן לבא, תנועה דלהון איהו לארבע סטרין דספינה, תרין בתרין פנפי ריאה, ותרין בתרי פתי לבא, ותנועה דדפיקו דרוחא עביד תנועתיה, ודפיק בנקודה אחת או תרין או תלת, ואתחזר לאתריה, ובנקודין דדפיק אשתמודע דפיקו, לזמנין דפיק זמנא חדא ואתחזר לאתריה, ודפיקו דא אשתמודע בנקודין דאורייתא, בההוא זמנא דדפיק בנקודה חדא לתתא איהי חיר"ק, ואם היא לעילא איהי חל"ם, פד איהי באמצעיתא איהו שור"ק, אם היא לעילא אחזי דאתגבר אשא דאיהו חם ויבש ואיהו קל, דעליה אתמר (ויקרא י ב) זאת תורת העולה, ואם הוא דפיק נקודה לתתא איהו חר"ק, ונחית במיא דאיהו קר ולח ואיהו פבד, ואי דפיק נקודה באמצעיתא שור"ק דנשיב (ג"א דנחית) ברוחא על מיא, ואחיד בתרוייהו ואיהו חם ולח.

והאי איהו דנקיד זמנא חדא לעילא ואסתלק דפיקו, או דפיק זמנא חדא לתתא ואסתלק דפיקו, או דפיק זמנא חדא באמצעיתא ואסתלק דפיקו, ואם דפיק תרי זמני דא בתר דא ואסתלק דפיקו, הא אינון

זה ומתעלה הדפק, תרי הם צר"י שהדפק שלהם שוים, אבל

אחת למטה זו אחר זו, הם שב"א, ושתי נקודות הן אש ומים, לפעמים זה עולה וזה יורד, כגון את המאור הגדול (לממשלת היום) ואת המאור הקטן (לממשלת הלילה), ולפעמים הם שוים, והם שמים, אש ומים, ולפעמים דופק שלשה דפקים, אחד למעלה, ואחריו שני באמצע, ואחריו שלישי למטה, הרי שלשה יסודות יתעוררו בו, שהם אש ומים ורוח באמצע, וזה שר"ק, ואם דופק שתי דפיקות שוות זו אחר זו ונקודה אחר שמים למטה, הרי הם סגו"ל, שהם מים ואש ורוח למטה, ולפעמים דופק ברחב, באריכות, זה פת"ח, ולפעמים דופק באריכות ונקודה נקודה אחריו, זה קמ"ץ, באריכות מראה רחמים.

אם זכו, הדפק דופק בתשע הנקודות הללו, השכינה כלי לכלם, עשירית להם, משום שבה פלולות כל האותיות, והאותיות הן לנקודות כגוף אל הרוח, ובין כל דפק ודפק (י' שעורו, שהוא שעור קומה), ו' שעורו, שהוא שעור קומה. וכשהנקודות דופקות בו, הם כלם דופקים דפיקות בנחת ברחמים, וכשאין שם ו', דופקים במהירות, ואותם דינים דפיקות של החק אחר החק, והם עת צרה היא ליצקב וממנה יושע.

והכ"י של הנקודות הוא הנפש, הנשמה היא כתר על כלם, וממנה הפתרים, שהם טעמי התנועה של הנקודות והאותיות, והיא תלויה במחשבה, והנקודות תלויות באמירה, האותיות בעשיה, וזהו אומר ועושה, מצד הימין אמירה, ומצד השמאל עשיה, העמוד האמצעי כולל את שניהם, אומר

צ"י דדפיקו דלהון שוין, אבל דפיק נקודה חדא לעילא ונקודה חדא לתתא דא בתר דא אינון שב"א, ותרין נקודין, אינון אש ומים, לזמנין דא סליק ודא נחית, כגון את המאור הגדול (לממשלת היום) ואת המאור הקטן (לממשלת הלילה), (בראשית א טז) ולזמנין אינון שוין ואינון שמים אש ומים, ולזמנין דפיק תלת דפיקין חד לעילא ובתריה תניינא באמצעיתא ובתריה תליתאה לתתא, הא תלת יסודין יתערוך ביה דאינון אש ומים ורוח באמצעיתא ודא שר"ק, ואם דפיק תרין דפיקין שוין דא בתר דא ונקודה בתר תרין לתתא הא אינון סגו"ל, דאינון מים ואש ורוח לתתא, ולזמנין דפיקו בפותיא באריכו דא פת"ח, ולזמנין דפיק באריכו ונקיד נקודה אפתייה דא קמ"ץ, באריכו אחזי רחמי.

אם זכו דפיקו דפיק באלין נקודין תשע, שכינתא מאנא לכלהו עשירית לון, בגין דבה פלילין כל אתוון, ואתוון אינון לגבי נקודין כגופא לגבי רוחא, ובין כל דפיקו ודפיקו (י' שעוריה דאיהו שעור קומה), ו' שעוריה דאיהו שיעור קומה. (דף קז ע"ב) וכד נקודין דפיקין ביה, אינון דפיקין כלהו דפיקין בנייחא ברחמי, וכד לית תמן ו' דפקין במהירו, ואינון דינין דפיקין דדוחקא בתר דוחקא, ואנון (ירמיה ל ז) עת צרה היא ליצקב וממנה יושע.

ומאנא דנקודין איהו נפש, נשמתא איהי כתר על כלהו, ומינה בתרין, דאינון טעמי תנועה דנקודין ואתוון, ואיהי תליא במחשבתא, ונקודין תליין באמירה, אתוון בעשייה, ודא איהו אומר ועושה, מסטרא דימינא אמירה, מסטרא דשמאלא עשייה, עמודא דאמצעיתא כליל תרוייהו אומר ועושה, ובמאי אומר ועושה,

ועושה, ובמה אומר ועושה?
בהוי"ה, שנאמר בה יהי אור, ויהי
אור. יהי אור, יהי י' באור, ונעשה
אור, שאוחז בשניהם בעמוד
האמצעי.

יש דפק של עץ הדעת טוב ורע,
שמהמקום הזה יצר טוב ויצר רע,
והוא הסוד של להט החרב
המתהפכת, שמתהפכת ממטה
לנחש ומנחש למטה, הדפק של
יצר הטוב מראה בריאות ורפואה
של כל האיברים, והדפק של יצר
הרע מראה מחלה של כל איברי
הגוף, וכל מי שאלים - גובר. אם
מתגברות הזכויות, מתהפך מנחש
למטה, ומיד מטה כלפי חסד וכל
הגוף נרפא, ואם מתגברים
החטאים, מתהפך ממטה לנחש,
ונושף את כל האיברים בכמה
נשיכות של כאבים ומחלות.
באותו זמן נאמר על הדפק, אין
קול ענות גבורה ואין קול ענות
חלושה קול ענות אנכי שמע,
הקול של הענוי, הקול של הדפק

בבית החלי של הגלות אנכי שמע.
יש דפק מן האילן שהוא רע, ואין
בו טוב כלל, שממנו יוצאת רוח
סערה שמסעירה בו את גוף
האדם, ונאמר בו רוח חזק מפרק
הרים, שהם עצמות הגוף, ומשבר
סלעים, שהם צלעות הגוף, שהם
כמו הסלעים, וזהו שיוצא בודון
ואין לו משקל ושעור, ובו
והאנפה, שהיא הגוף, חשבה
להשבר, וזה הדפק שעולה ויורד
בגלי הים, שהם עשרה כתרים
תחתונים. כמו שהמלכות
הקדושה - כף היא מלכות
הרשעה, כמו שהמילה - כף
הערלה, ששם סמא"ל ערל, וכת
זוגו ערלה, נחש ואשת זנונים.

כנגד שני ירכי האמת מצד
הטמאה תאומיא"ל תומיא"ל,
וכנגדם נאמר תהמת כסימו ירדו

בהויה, דאתמר בה (בראשית א ג) יהי אור ויהי
אור, יהי אור יהי י' באור ואתעביד אור
דאחיד בתרוייהו בעמודא דאמצעיתא.

ואית דפיקו דעץ הדעת טוב ורע, דמהאי
אתר יצר טוב ויצר רע, ואיהו רזא
דלהט החרב המתהפכת (שם ג כד), דאתהפך
ממטה לנחש ומנחש למטה, דפיקו דיצר
הטוב אחזי בריאותא ואסוותא דכל אברין,
ודפיקו דיצר הרע אחזי מרעא דכל אברין
דגופא, וכל מאן דאלים גבר, אי מתגברין
זכוון אתהפך מנחש למטה, ומיד מטה כלפי
חסד וכל גופא אתסי, ואם מתגברין חובין
אתהפך ממטה לנחש ונשיף כל אברין בכמה
נשיכין דכאיבין ומרעין, בההוא זמנא אתמר
בדפיקו, אין קול ענות גבורה ואין קול ענות
חלושה קול ענות אנכי שמע (שמות לב יח), קול
דענויא קול דדפיקו דבי מרעא דגלותא אנכי
שמע.

ואית דפיקו מאילנא דאיהו ביש, לית ביה
טב כלל, דמניה נפיק רוח סערה,
דאסעיר ביה גופיה דבר נש, ואתמר ביה (מלכים
א יט יא) רוח חזק מפרק הרים, דאינון גרמין
דגופא, ומשבר סלעים, דאינון צלעות דגופא
דאינון פגוונא דסלעים, והאי איהו נפיק בזדון
ולית ליה משקל ושעור, וביה (יונה א ד) והאנפה
דאיהו גופא חשבה להשבר, והאי דפיקו סליק
ונחית בגלי ימא, דאינון עשר פתרין תתאין,
פגוונא דאיהי מלכות קדישא הכי איהו מלכות
חייבא, פגוונא דמילה הכי איהי ערלה, דתמן
סמא"ל ערל, וכת זוגיה ערלה, נחש ואשת
זנונים.

לקבר תרי ירכי קשוט מסטרא דמסאבו
תאומיא"ל תומיא"ל, ולקבליהו

במצולת כמו אֶבֶן, כנגד העמוד
האמצעי הוא עוגיא"ל, שמשם
עוג מֶלֶךְ הַבֶּשֶׁן, מצד שתי
הזרועות הם (אגניא"ל) עזיא"ל,
אגניא"ל משם אָגַג, ובו כי גָּאָה
גָּאָה סוס ורכבו רָמָה בים.
עוזיא"ל משם עֲזָאזֵל, ומשם
עז"א ועזא"ל, והוא חזריא"ל,
יכרסמנה חזיר מיצר, ועליו נאמר
ועל חרֶבֶף תַּחֲיָה, והוא
שעריא"ל, שמשם רוח סְעָרָה,
והוא עֶשׂוֹ אִישׁ שְׁעִיר, ומשם
שַׁעַר בְּאִשָּׁה עֲרוּה, ועליו התגבר
אותו שִׁנְאָמֵר בו עֲזִי וזְמַרְתַּי י"ה
ויהי לי לישועה, יהו"ה איש
מלחמה יהו"ה שמו וגומר.

כנגד בינה שנאמר בה אלף בינה
- אלה אלופי עשו, כנגד חכמה
- אדם בליעל איש און, למעלה
כתריא"ל (כרתיא"ל) כנגד כְּתָר
עליון, ומשם פֶּרֶת לְכָל אֱלוֹ
שְׁעוֹבָרִים על התורה, ואותם
כתרים הפחתונים הם קלפות
לְעֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת, ועֶשֶׂר סְפִירוֹת
בתוכן המת, ואלו הקלפות הן
מחצה בין ישראל לאביהם
שבשמים. בקלפות הללו
מתלבש הקדוש ברוך הוא
ושכינתו, לקים בשכינתו
ומלכותו בכל משלה, ולקים בו
כי מֶלֶךְ על כל הארץ אלהי"ם,
אבל למעלה במקומו נאמר לא
יגרוך רע, אלא הקלפות שלו
למעלה הן לבושים מפמה גונים
יפים של אור, שמהם התפשט
הקדוש ברוך הוא בגלות,
והתלבש באחרים הללו כדי
לשמר את ישראל, שהם
מתלבשים בקלפות הללו, וזהו
בכל צרתם לו צר וכו'. בהתחלה
נתן אותם בידי השליח שהוא
גבריאל, ולא היה מזון לסמא"ל
ולמחנות שלו אלא על ידי שליח,
לו על ידי הקדוש ברוך הוא, וזה

אתמר (שמות טו ה) תהמת יכסימו ירדו במצולות
כמו אֶבֶן, לְקַבֵּל עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא אִיהוּ
עוגיא"ל דמתמן עוג מֶלֶךְ הַבֶּשֶׁן, מסטרא
דְתַרִּין דְרוּעִין אִינוּן (אגניא"ל) עזיא"ל, אגניאל
מתמן אָגַג, וביה פי גָּאָה גָּאָה סוס ורכבו רָמָה
בים (שם א), עוזיא"ל, מתמן עֲזָאזֵל, ומתמן
עז"א ועזא"ל, ואיהו חזריא"ל, יכרסמנה
חזיר מיצר (תהלים פ יד), ועליה אתמר (בראשית כז
מ) ועל חרֶבֶף תַּחֲיָה, ואיהו שעריא"ל, דמתמן
רוח סְעָרָה, ואיהו עֶשׂוֹ אִישׁ שְׁעִיר, ומתמן
שַׁעַר בְּאִשָּׁה עֲרוּה, ועליה אתקף ההוא דאתמר
ביה (שמות טו ב) עֲזִי וזְמַרְתַּי י"ה ויהי לי לישועה,
יהו"ה איש מלחמה יהו"ה שמו וגומר.

לְקַבֵּל בִּינָה דְאִתְמַר בַּהּ אֶלְפֵי בִינָה, אֵלִין
אלופי עשו, לְקַבֵּל חֲכָמָה אָדָם בְּלִיעֵל
איש און, לְעִילָא כְתָרִיא"ל (נ"א כרתיא"ל) לְקַבֵּל
כְּתָר עֲלִיוֹן, ומתמן פֶּרֶת לְכָל אֵלִין דְעֶבְרִין על
אורייתא, ואינון כְּתָרִין תַּתְּאִין אִינוּן קְלִיפִין
לְעֶשֶׂר סְפִירָן, ועֶשֶׂר סְפִירָן מוּחָא בְּגוּיָהוּ,
ואֵלִין קְלִיפִין אִינוּן מְחִיצָה בֵּין יִשְׂרָאֵל
לְאֲבִיהֶם שְׁבַשְׁמִים, בְּאֵלִין קְלִיפִין מִתְלַבֵּשׁ
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵיהּ, לְקִיּוּמָא
בְּשְׁכִינְתֵיהּ (תהלים קג יט) ומלכותו בכל משלה,
וּלְקִיּוּמָא בִּיהּ (שם מז ח) כִּי מֶלֶךְ על כל הארץ
אלהי"ם, אָבֵל לְעִילָא בְּאַתְרֵיהּ אִתְמַר (שם ח
ה) לא יגרוך רע, אָלָא קְלִיפִין דִּילֵיהּ לְעִילָא
אִינוּן לְבוּשֵׁין מְפֻמָּה גְּוּוּנִין שְׁפִירִין דְנִהוּרָא,
דְּמִנְהוּן אִתְפְּשֵׁט קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגֻלוֹתָא,
וְאִתְלַבֵּשׁ בְּאֵלִין אֲתַרְנִין, בְּגִין לְנִטְרָא לְיִשְׂרָאֵל,
דְּאִינוּן מִתְלַבְּשִׁין בְּאֵלִין קְלִיפִין, וְדָא
אִיהוּ (ישעיה סג ט) בְּכָל צָרְתָם לוֹ צָר
ע"א) וכו', בְּקִדְמִיתָא יְהִיב לֹון בִּידָא דְשְׁלִיחַ
בגלל החטאים של ישראל הוא התלבש בהם, וכביכול בא

אם ישראל הולכים בדרך הישרה ומקיימים את התורה ואת מצוותיו, ואם חס ושלום לא מקיימים את התורה ואת מצוותיו, נותן עשרה כתרים בידי סמא"ל, ולא צריך מזון לא מיד הקדוש ברוך הוא, כל שפן משלוחו, וזה לפרעה שאמר לי יאורי ואני עשיתני, משום שראה כתרים נכרים ביד סמא"ל, שבתחלה, כשהיו הכתרים הפתוחים בידי הקדוש ברוך הוא, מה פתוב בישראל? וראו כל עמי הארץ כי שם יהו"ה נקרא עליך, ובזמן שאותם כתרים נכרים ביד סמא"ל, לא פוחדים אמות העולם מישראל ועושים בהם כרצונם, עד שעת הגלות שיתקיים בהם ואת רוח הטמאה אעביר וכו', שאלו הקלפות גורמות להפרדה בין הקדוש ברוך הוא ובין ישראל, וזהו הסוד של כי אם עונותיכם היו מבדלים בינכם ובין אליהיכם, ועתיד הקדוש ברוך הוא להעביר את הקלפות הללו ולהראות לישראל במח שמבפנים, זהו שפתוב ולא יפגף עוד מוריך והיו עניף רואות את מוריך, ולא תהיה מחצה בין הקדוש ברוך הוא ושכינתו ובין ישראל.

ובזמן שעשר הספירות מתלבשות בקלפות הללו, אלו שמכירים את הקלפות עושים שבועה בשמות ובהיוו"ת של הקדוש ברוך הוא לקלפות הללו ומבטלים את הגזרה, ועל הקלפות הללו אמרו שצריך הבדלה, שהקדוש ברוך הוא התלבש בהם בימות החל, ובשבת מתפשט מהם ומתלבש בלבושי הקדש, ועשרה לבושים

מנהון ואתלבש בלבושין

דאיהו גבריאל, ולא הוה מזונא לסמאל ולמשריין דיליה אלא על ידי שליחא, בגין חובין דישראל אתלבש הוא בהון, וכביכול אתי ליה על ידי דקודשא בריך הוא, להאי אם ישראל אזלין בארץ מישר ומקיימין אורייתא ופקודין דיליה, ואם חס ושלום לא מקיימין אורייתא ופקודין דיליה, יהיב עשר פתרין בידי דסמא"ל, ולא צריך מזונא לא מידא דקודשא בריך הוא, כל שפן משליחא דיליה, ודא לפרעה דאמר (יחזקאל כט ג) לי יאורי ואני עשיתני, בגין דחזא פתרין נוכראין בידא דסמא"ל, דבבדמיתא פד הוה פתרין תתאין בידא דקודשא בריך הוא, מה פתיב בישראל (דברים כח י) וראו כל עמי הארץ כי שם יהו"ה נקרא עליך, ובזמנא דאינון פתרין נוכראין בידא דסמא"ל, לא דחלין אומין דעלמא מישראל, ועבדין בהו פרעותיהו, עד שעתא דפורקנא דיתקיים בהו (זכריה יג ב) ואת רוח הטומאה אעביר וכו', דאלין קליפין גרמין אפרשותא בין קודשא בריך הוא ובין ישראל, ודא איהו רזא כי אם עונותיכם היו מבדלים בינכם לבין אלהיכם (ישעיה נט ב), ועתיד קודשא בריך הוא לאעברא אלין קליפין, ולא תחזא לישראל במוחא מלגאו, הדא הוא דכתיב (שם ל ט) ולא יפגף עוד מוריך והיו עניף רואות את מוריך, ולא יהיה מחיצה בין קודשא בריך הוא ושכינתיה ובין ישראל.

ובזמנא דעשר ספירן מתלבשין באלין קליפין, אלין דיידעין בקליפין עבדין אומאה בשמהן ובהויות דקודשא בריך הוא לאלין קליפין ובטלין גזרה, ועל אלין קליפין אמרו דצריך הבדלה, דקודשא בריך הוא אתלבש בהון פיומין דחול, ובשבת אתפשט

הם של קדש, שנאמר בהם יהו"ה בְּדָד יִנְחֲנוּ וְאִין עֲמוֹ אֵל נֹכַר. בְּדָד עֶשֶׂר, כְּחֻשְׁבוֹן עֶשֶׂר קְלֹפֹת הַחֵל, כְּשִׁמְתֻלְבֵּשׁ בָּהֶם, נֹאמַר בְּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לְמַחְנֵה מוֹשָׁבוֹ, בְּאוֹתָהּ קְלֹפָה שְׁגוּרָם אָדָם לְהִתְלַבֵּשׁ בָּהּ שֵׁם ה', בּוֹ נוֹטֵל נִקְמָה, וּבְשִׁבִיל זֶה לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהו"ה אֱלֹהֵיךָ לְשׂוּא, וּבְשִׁבִיל זֶה תִקְנוּ בְהִבְדָּלָה הַמְבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחַל וּבֵין אֹר לְחֻשְׁף, שְׁלֹא יִחַבֵּר קְלֹפֹת הַחֵל אֶל קְלֹפֹת הַקֹּדֶשׁ, וְלֹא יַעֲשֶׂה לָהֶם תְּעֻרֹבָת.

וְזֶהוּ שְׂדֵךְ לֹא תִזְרַע כְּלֵאִים, וּבִגְד כְּלֵאִים שֶׁעֲטָנֹו, וְכֹל מִי שֶׁמְעָרֵב אוֹתָם, נֹאמַר בּוֹ אֶת מִקְדָּשׁ יְהו"ה טִמָּא וְגוֹמַר, שֶׁבְשִׁבְתָּ שְׁמַתְפַּשֵּׁט הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא מְאֹלוֹ הַלְבוּשִׁים וּמִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשֵׁי קֹדֶשׁ, לֹא צָרִיךְ לְקָרֵב לְפָנָיו (לְפָנֵיהֶם) לְבוּשֵׁי חַל, שֶׁהֵמַח לֹא מְקַבֵּל טִמְאָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב הֲלֹא כֹה דְבָרִי כְּאֵשׁ נֹאֵם יְהו"ה, שְׁבוּ לֹא יָכוֹל לְהִתְעָרֵב שׁוֹם עָרוֹב, אֲלֵא בְלְבוּשִׁים שְׁמַתְלַבֵּשׁ בְּשִׁבְתָּ וְיוֹם טוֹב יָכוֹל לְהִתְעָרֵב, וּבְשִׁבִילָם צְיָה לַעֲשׂוֹת הַבְּדָלָה, שֶׁלְמַטָּה יֵשׁ עֵץ מְעָרֵב טוֹב וְרַע כְּלֵאִים, וְעֲלִיו נֹאמַר וּמַעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, מִשׁוֹם שְׁאוֹתוֹ הֵמַח שְׁלוֹ בְּבְרִיאָה יָכוֹלָה לְהִתְעָרֵב עֲמוֹ קְלֹפָה, אֲכַל הֵמַח שֶׁהוּא אֹר בְּדָרְךְ אֲצִילוֹת, לֹא יָכוֹלָה לְהִתְעָרֵב עֲמוֹ (כ) שׁוֹם תְּעֻרֹבָת.

וְיֵשׁ אֵילָן שֶׁל טוֹב וְרַע שֶׁל הַקְּלֹפֹת, שְׁאוֹתָם גְּרַעֲיָנִים הֵם מִבְּפָנִים רַע, וְהֵמַח דֶּק מִבְּחוּץ טוֹב, וְיֵשׁ שְׁמַח דֶּק מִבְּחוּץ טוֹב, וּמַח גְּדוֹל רַע מִבְּפָנִים, כְּמוֹ זָהָב וְכֶסֶף מְעַט מְצַפֵּה מִבְּחוּץ וְעַפְרַת סִיגִים מִבְּפָנִים, זֶה מוֹנִיטִין שֶׁל שְׁקָר, פִּיּו טוֹב וְלְבוֹ רַע, וְיֵשׁ

דְּקֹדֶשׁ, וְעֶשְׂרָה לְבוּשִׁין אֵינּוֹן דְּקֹדֶשׁ, דְּאִתְמַר בְּהוֹן (דְּבָרִים ל"ב י"ב) יְהו"ה בְּדָד יִנְחֲנוּ וְאִין עֲמוֹ אֵל נֹכַר, בְּדָד עֶשֶׂר, כְּחֻשְׁבֹּן עֶשֶׂר קְלִיפֹת דְּחוּל, כִּד אִתְלַבֵּשׁ בְּהוֹן אִתְמַר (ויקרא יג מו) בְּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לְמַחְנֵה מוֹשָׁבוֹ, בְּהֵיִיא קְלִיפָה דְּגָרִים בַּר נִשׁ לְאִתְלַבֵּשׁא שֵׁם ה' בֵּיה נְטִיל נִיקְמָא, וּבְגִין דָּא לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהו"ה אֱלֹהֵיךָ לְשׂוּא (שמות כ ז), וּבְגִין דָּא תִקְנוּ בְהִבְדָּלָה הַמְבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחַל וּבֵין אֹר לְחֻשְׁף, דְּלֹא יִחַבֵּר קְלִיפִין דְּחוּל לְקְלִיפִין דְּקֹדֶשׁ, וְלֹא יַעֲבִיד לֹון תְּעֻרֹבָת.

וְדָא אִיהוּ (ויקרא יט יט) שְׂדֵךְ לֹא תִזְרַע כְּלֵאִים וּבִגְד כְּלֵאִים שֶׁעֲטָנֹו, וְכֹל מִן דְּעָרֵב לֹון אִתְמַר בֵּיה (במדבר יט כ) אֶת מִקְדָּשׁ יְהו"ה טִמָּא וְגוֹמַר, דְּכְשִׁבְתָּ דְּאִתְפַּשֵּׁט קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְאֵלִין לְבוּשִׁין וְאִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשִׁין דְּקוּדְשָׁא, לֹא צָרִיךְ לְקָרֵב אֶתְמוֹהֵי (ג"א קְדֻמִּיהוֹן) לְבוּשִׁין דְּחוּל, דְּמוֹחָא לֹא מְקַבֵּל טוֹמְאָה, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (ירמיה כג כט) הֲלֹא כֹה דְבָרִי כְּאֵשׁ נֹאֵם יְהו"ה, דְּבִיה לֹא יָכִיל לְאִתְעָרְבָא שׁוֹם עָרוֹב, אֲלֵא בְלְבוּשִׁין דְּאִתְלַבֵּשׁ בְּשִׁבְתָּ וְיוֹם טוֹב יָכִיל לְאִתְעָרְבָא, וּבְגִינֵיהוּ מְנִי לְמַעַבְדַּ הַבְּדָלָה, דְּלִתְתָּא אִית אֵילָנָא מְעוֹרֵב טוֹב וְרַע כְּלֵאִים, וְעֲלִיה אִתְמַר (בראשית ב יז) וּמַעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, בְּגִין דְּהוּא מוֹחָא דִּילִיה בְּבְרִיאָה, יָכִיל לְאִתְעָרְבָא עֲמִיה קְלִיפָה, אֲבָל מוֹחָא דְּאִיהוּ נְהוֹרָא בְּאַרְח אֲצִילוֹת לֹא יָכִיל לְאִתְעָרְבָא עֲמִיה (ג"א בִּיה) שׁוֹם תְּעֻרֹבָת.

זֵאת אֵילָנָא דְטוֹב וְרַע דְּקְלִיפִין, דְּאֵינּוֹן גְּרַעֲיָנִין אֵינּוֹן מְלָגָאוּ רַע, וּמוֹחָא דְּקִיק מְלָבָר טוֹב, וְזֵאת דְּמוֹחָא דְּקִיקָא מְלָבָר טוֹב וּמוֹחָא סְגִי בִישׁ מְלָגָאוּ, כְּגוֹן דְּהָבָא וְכֶסֶפָא זְעִיר מְצוּפָה מְלָבָר, וְעוֹפְרַת סִיגִים מְלָגָאוּ,

שְׁהוּא קְלִפָּה מִבְּחוּץ וּמַחַ
מִבְּפָנִים, וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר גּוֹלָל אֹר
מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אֹר.
וַיֵּשׁ עַץ לְמִטָּה שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה
שָׂאִין לוֹ מַח, אֲלָא קְלִפָּה מִבְּפָנִים
וּמִבְּחוּץ, וְעַלֵּיו נֶאֱמַר לֹא כֵן
הִרְשָׁעִים כִּי אִם כְּמוֹן אֲשֶׁר תִּדְפְּנוּ
רוּחַ, וְהִיא הָאֲשֶׁרָה שְׁנוּטָעִים
אֲמוֹת הָעוֹלָם לִפְנֵי עֲבוּדָה זָרָה,
שְׁפָרְיָהּ מוּץ אֲשֶׁר תִּדְפְּנוּ רוּחַ.
בְּזִמְן שֵׁיבָא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, עֵתִיד
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַעֲבִיר אֶת
כָּל הַקְּלָפוֹת הַלְלוּ לְמַעַלָּה
וּבְאֲמֻצָּע וּלְמִטָּה, וְלֹא תִהְיֶה
עֲרֻבֻבָיָה בְּפַמְלִיָּה שֶׁל מַעַלָּה,
בְּאוֹתוֹ זְמַן יְהו"ה בְּדָד יִנְחֲנוּ,
לְיִשְׂרָאֵל, וְאִין עֲמוֹ אֵל נִכְר,
בְּאוֹתוֹ זְמַן וְתוֹסֵף לְלֶדֶת, נוֹסֶפֶת
רוּחַ שֶׁל קֹדֶשׁ עַל יִשְׂרָאֵל. זְהוּ
שְׁפָתוֹב וְנִתְתִי לָכֶם לֵב חֲדָשׁ וְרוּחַ
חֲדָשָׁה אֲתֹן בְּקִרְבְּכֶם.

(אמר המגיה זה הלשון מצאתי בס"א)

רְבִי אֱלֶעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי יוֹסִי הָיוּ הוֹלְכִים
בְּדֶרֶךְ, הַזְּדִמְן רַבִּי אֱלֶעָאֵי עִמָּהֶם.
אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֱלֶעָזָר,
שְׁמַעְתָּ בְּפִסּוּק הַזֶּה לְמָה נֶאֱמַר
בּוֹ אֶת אֶת פְּעָמִים, אַחַר שֶׁאָמַר
וְתוֹסֵף לְלֶדֶת אֶת אַחִיו, מַה זֶה
אֶת הַבֵּל? וְהָרִי שְׁלֹשָׁה רַבּוּיִים יֵשׁ
כָּאֵן: שְׁנֵי אֶתִים - רַבּוּיִים, וְתוֹסֵף
לְלֶדֶת - רַבּוּי, הָרִי שְׁלֹשָׁה
רַבּוּיִים? אָמַר לוֹ, שְׁמַעְתִּי
שְׁשֻׁלְשָׁה רַבּוּיִים אֵלּוּ הֵם שְׁלֹשׁ
טָפוֹת שְׁנוֹזְקוּ מֵאֲדָם הֶרְאִישׁוֹן
(הֶרְאִישׁוֹן שְׁנֵאֲמַר בְּהוֹ אֵלָּה). אָמַר לוֹ, וְהָרִי
אֲנִי שְׁמַעְתִּי, אֵלָּה תּוֹלְדוֹת
הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ תַּמָּן תַּה"ו, אָמַר לִיה וְדָא הִכִּי הוּא, דְּמַתְּמֵן הוּא
קִזְן יְסוּדִיָּה וְעִקְרִיָּה קְדָם דְּאֶתָּא לְעֻלְמָא, אָמַר וְדָא רִזָּא עֲלָאָה
אֲתַגְלִיָּא דְלָא שְׁמַעְנָא עַד הַשְּׁתָּא.

דָּא מוֹנִיטָא דְשִׁקְרָא, פּוּמִיָּה טַב וְלִבִּיָּה בִישׁ,
וְאִית דְּאִיְהוּ קְלִיפָּה מְלַבֵּר וּמוֹחָא מְלַגָּאוּ,
וְעַלֵּיהוּ אֲתַמַּר גּוֹלָל אֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ
מִפְּנֵי אֹר.

וְאִית אֵילָנָא לְתַתָּא דְעֲבוּדָה זָרָה, דְלִית לִיה
מוֹחָא אֲלָא קְלִיפָּה מְלַגָּאוּ וּמְלַבֵּר,
וְעַלֵּיהּ אֲתַמַּר (תהלים א ד) לֹא כֵן הִרְשָׁעִים כִּי אִם
כְּמוֹן אֲשֶׁר תִּדְפְּנוּ רוּחַ, וְאִיְהִי אֲשֶׁרָה דְנִטְעִין
אוּמִין דְעֻלְמָא קְדָם עֲבוּדָה זָרָה, דְאִיבָא דִילִיָּה
מוּץ אֲשֶׁר תִּדְפְּנוּ רוּחַ, בְּזִמְנָא דִיִּיתִי מְלַפָּא
מְשִׁיחָא (דף קט ע"ב) עֵתִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְאֲעֲבָרָא כָּל אֲלִין קְלִיפִין לְעִילָא וְאֲמַצְעִיתָא
וְתַתָּא, וְלֹא יְהִי עֲרֻבֻבָיָא בְּפַמְלִיָּא דְלְעִילָא,
בְּהוּא זְמָנָא (דברים לב יב) יְהו"ה בְּדָד יִנְחֲנוּ
לְיִשְׂרָאֵל וְאִין עֲמוֹ אֵל נִכְר, בְּהוּא
זְמָנָא (בראשית ד ב) וְתוֹסֵף לְלֶדֶת, אִיתוֹסֵף רוּחָא
דְקוּדְשָׁא עַל יִשְׂרָאֵל, הַדָּא הוּא דְכְּתִיב (יחזקאל
לו כו) וְנִתְתִי לָכֶם לֵב חֲדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֲתֹן
בְּקִרְבְּכֶם.

(אמר המגיה זה הלשון מצאתי בס"א).

רְבִי אֱלֶעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי הוּוּ אוּלִי בְּאַרְחָא, אוּדְמֵן רַבִּי אֱלֶעָאֵי עִמָּהוֹן,
אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֱלֶעָזָר שְׁמַעְתָּ בְּהַאי קְרָא אֲמַאי אֲתַמַּר
בִּיָּה אֶת אֶת תְּרִי זְמַנִּי, בְּתַר דְאָמַר וְתוֹסֵף לְלֶדֶת אֶת אַחִיו, מַאי
אֶת הַבֵּל, וְהִיא תַלְת רַבּוּיִן הִכָּא, תְּרִין אֶתִין רַבּוּיִן, וְתוֹסֵף לְלֶדֶת
רַבּוּיָא, הִיא תַלְת רַבּוּיִן, אָמַר לִיָּה שְׁמַעְנָא דְתַלְת רַבּוּיִן אֲלִין אִינּוֹן
תַלְת טָפִין דְאוּדְרִיקוּ מֵאֲדָם קְדָמָא (נ"א קְדָמָא דְאֲתַמַּר בְּהוֹן
אֵלָּה), אָמַר לִיָּה וְהִיא אֲנָא שְׁמַעְנָא (בראשית ב ד) אֵלָּה תּוֹלְדוֹת
הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ תַּמָּן תַּה"ו, אָמַר לִיָּה וְדָא הִכִּי הוּא, דְמַתְּמֵן הוּא
קִזְן יְסוּדִיָּה וְעִקְרִיָּה קְדָם דְאֶתָּא לְעֻלְמָא, אָמַר וְדָא רִזָּא עֲלָאָה
אֲתַגְלִיָּא דְלָא שְׁמַעְנָא עַד הַשְּׁתָּא.

אָמַר לִיָּה אִם כֵּן אֲלִין טָפִין דְאֲתוֹסְפוּ הִכָּא מַאי יִנְהוּ, אָמַר וְדָא
עַל אֲלִין תַלְת טָפִין שְׁרִיין תַלְת חֲכָמוֹת, חַד אִיהוּ חֲכָמַת
הַמְּחַשְׁבָּה, וְתַנְיָנָא חֲכָמַת הַדְּבּוּר, וְתַלְתָּא חֲכָמַת הַמַּעֲשָׂה, וְאִינּוֹן
תַלְת עֲלָמִין סְתִימִין, תַלְת טָפִין דְתַלְיִין מִן מוֹחָא עֲלָאָה סְגוּלָּה
עַל שְׁלֹשׁ הַטָּפוֹת הַלְלוּ שוֹרוֹת שְׁלֹשׁ חֲכָמוֹת, אַחַת הִיא חֲכָמַת הַמְּחַשְׁבָּה, וְהַשְּׁנִיָּה חֲכָמַת הַדְּבּוּר,

קרינן ליה, ואית תלת עלאין עלייהו דתליין ממוחא סתימא דעתיקא דעתיקין, ואינון סגולתא, תלת עלאין אתרמיזו בי' עלאה דאית לה קוצא לעילא וקוצא לתתא ונו באמצעייתא, ותלת טפין תניינין דאינון סגול' ל מן ' תתאה, ורזא דמלה בראשית, תלת מאדם קדמאה, ותלת מאדם תתאה, ובאלין תלת נקודין אתמר (ישעיה מד ו) אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים, ואלין אינון תלת גלגולין דאדם קדמאה, דתלת טפין דאודריקו בתלת אבהו, דבהון.

וּבְרַבְרֵךְ יְהו"ה יֵאָר יְהו"ה יֵשָׁא יְהו"ה, ותלת תניינין בבבית ותרי סמכי קשומ, דנח שם ויפת מתמן הו, דאתמר ביה נח איש צדיק מספרא דצדיק חי עלמין, שם ויפת, מספרא דתרין סמכי קשומ, ורזא דמלה הכא, (משלי ל ד) מה שמו ומה שם בנו כי תדע, מה שמו באימא עלאה דתמן חכמה, ומה שם בנו באימא תתאה אשתמודעא, אבל תלת גלגולין בתלת אבהו, ותלת בתלת סמכין דלתתא, ואלין שית הוו עתידין למהוי תלת בשת ותלת בהבל, אלא דפרח ' משת דאיהי נקדה וכו'. (ע"כ מס"א).

תוספת לתקונא שתין ותשעה.

וְעוֹד וְתוֹסֵף לְלֶדֶת אֶת אַחִיו אֶת הַבֶּל, רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי אֶלְעָאִי הוּוּ אֶזְלִי בְּאַרְחָא, אֲזַדְמֵן רַבִּי אֶלְעָזָר עַמְהוֹן, אָמְרוּ וְדַאי עֲלֵךְ אֲתָמֵר (בראשית כח יא) וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם דְּאֶעֱרַעְנָא בְּשִׁכְיִנְתָּא, אָמַר לֹוֹן עֲלֵיכֹו אֲתָמֵר (שם לב) וַיִּפְגַּעוּ בּוֹ מִלְּאֲכִי אֱלֹהִים, מֵאִי מִלְּאֲכִי אֱלֹהִים, אֲלִין דְּאֲתָמֵר בְּהוֹן (תהלים קד ד) עוֹשֶׂה מִלְּאֲכִי רִוּחוֹת, דְּרוּחִין דִּילְכוֹן מְרוּחָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, (נ"א דְקוּדְשָׁא) חֲדוּ כְּלָהוּ בְּאַרְחָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֶלְעָזָר מֵאִי וְתוֹסֵף לְלֶדֶת אֶת אַחִיו אֶת הַבֶּל, וְעוֹד מֵאִי אֲתָא לְרַבּוֹת וְתוֹסֵף, וְתַרִּין אֲתִין אֶת אַחִיו אֶת הַבֶּל.

וּבְרַבְרֵךְ יְהו"ה, יֵאָר יְהו"ה, יֵשָׁא יְהו"ה, וּשְׁלֹשָׁה שְׁנַיִם בְּבַרִּית וּשְׁנֵי עֲמוּדֵי הָאֲמַת, שְׁנַח שָׁם וַיִּפֹּת הָיוּ מִשָּׁם, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ נַח אִישׁ צַדִּיק, מִצַּד שֶׁל צַדִּיק חֵי הָעוֹלָמִים, שָׁם וַיִּפֹּת מֵהֶצֶד שֶׁל שְׁנֵי עֲמוּדֵי הָאֲמַת, וְסוּד הַדְּבָר כָּאֵן - מַה שָּׁמוּ וּמַה שָּׁם בְּנוּ פִי תַדְע. מַה שָּׁמוּ, בְּאֵם הָעֲלִיּוֹנָה שְׁשָׁם חֲכָמָה, וּמַה שָּׁם בְּנוּ, בְּאֵם הַתַּחְתּוֹנָה, הוּא נוֹדַע, אֲבָל שְׁלֹשָׁה גִלְגּוּלִים בְּשִׁלְשָׁה אַבּוֹת, וּשְׁלֹשָׁה בְּשִׁלְשַׁת הָעֲמוּדִים שְׁלֵמָטָה, וְאֵלּוּ הַשָּׁשָׁה הָיוּ עֲתִידִים לְהֵיוֹת שְׁלֹשָׁה בְּשֵׁת וּשְׁלֹשָׁה בְּהַבֶּל, אֲלֵא שְׁפָרְחָה מִשָּׁם ' מִשֵּׁת שְׁהִיא נִקְדָּה כּו'.

תקון ששים ותשעה

וְעוֹד וְתוֹסֵף לְלֶדֶת אֶת אַחִיו אֶת הַבֶּל, רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי אֶלְעָאִי הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. הַזְדַּמֵּן רַבִּי אֶלְעָזָר עַמְהוֹן. אָמְרוּ: וְדַאי עֲלֵיךְ נֵאֲמַר וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם, שְׁפָגְשׁוּנוּ בְּשִׁכְיִנְיָה. אָמַר לָהֶם: עֲלִיכֶם נֵאֲמַר וַיִּפְגַּעוּ בּוֹ מִלְּאֲכִי אֱלֹהִים. מַה זֶה מִלְּאֲכִי אֱלֹהִים? אֵלּוּ שְׁנֵאֲמַר בְּהֶם עוֹשֶׂה מִלְּאֲכִי רִוּחוֹת, שְׁרוּחוֹתֵיכֶם מְרוּחוֹ שֶׁל הַקּוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (שֶׁל הַקּוּדְשָׁה). שְׁמַחוּ כֻלָּם בְּדֶרֶךְ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֶלְעָזָר: מַה זֶה וְתוֹסֵף לְלֶדֶת אֶת אַחִיו אֶת הַבֶּל? וְעוֹד, מַה בָּא לְרַבּוֹת וְתוֹסֵף, וּשְׁתֵּי אֲתִים - אֶת אַחִיו אֶת הַבֶּל?

לונה זוהר ש"ס דף היומי מספכת זבחים

זוהר עמודים:	דף הש"ס	זוהר עמודים:	דף הש"ס	זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"ח קסז-קסח	זבחים דף טו	ח"ח קג-קד	זבחים דף לד	ח"ח לט-מ	זבחים דף ב
ח"ח קסט-קע	זבחים דף סז	ח"ח קה-קו	זבחים דף לה	ח"ח מא-מב	זבחים דף ג
ח"ח קעא-קעב	זבחים דף טח	ח"ח קז-קח	זבחים דף לו	ח"ח מג-מד	זבחים דף ד
ח"ח קעג-קעד	זבחים דף טט	ח"ח קט-קי	זבחים דף לז	ח"ח מה-מו	זבחים דף ה
ח"ח קעה-קעו	זבחים דף ע	ח"ח קיא-קיב	זבחים דף לח	ח"ח מז-מח	זבחים דף ו
ח"ח קעז-קעח	זבחים דף עא	ח"ח קיג-קי�	זבחים דף לט	ח"ח מט-נ	זבחים דף ז
ח"ח קעט-קפ	זבחים דף עב	ח"ח קטו-קטז	זבחים דף מ	ח"ח נא-נב	זבחים דף ח
ח"ח קפא-קפב	זבחים דף עג	ח"ח קיז-קיח	זבחים דף מא	ח"ח נג-נד	זבחים דף ט
ח"ח קפג-קפד	זבחים דף עד	ח"ח קיט-קכ	זבחים דף מב	ח"ח נה-נו	זבחים דף י
ח"ח קפה-קפו	זבחים דף עה	ח"ח קכא-קכב	זבחים דף מג	ח"ח נז-נח	זבחים דף יא
ח"ח קפז-קפח	זבחים דף עו	ח"ח קכג-קכד	זבחים דף מד	ח"ח נט-ס	זבחים דף יב
ח"ח קפט-קצ	זבחים דף עז	ח"ח קכה-קכו	זבחים דף מה	ח"ח סא-סב	זבחים דף יג
ח"ח קצא-קצב	זבחים דף עח	ח"ח קכז-קכח	זבחים דף מו	ח"ח סג-סד	זבחים דף יד
ח"ח קצג-קצד	זבחים דף עט	ח"ח קכט-קל	זבחים דף מז	ח"ח סה-סו	זבחים דף טו
ח"ח קצה-קצו	זבחים דף פ	ח"ח קלא-קלב	זבחים דף מח	ח"ח סז-סח	זבחים דף טז
ח"ח קצז-קצח	זבחים דף פא	ח"ח קלג-קלד	זבחים דף מט	ח"ח טע-ע	זבחים דף יז
ח"ח קצט-ר	זבחים דף פב	ח"ח קלה-קלו	זבחים דף נ	ח"ח עא-עב	זבחים דף יח
ח"ח רא-רב	זבחים דף פג	ח"ח קלז-קלח	זבחים דף נא	ח"ח עג-עד	זבחים דף יט
ח"ח רג-רד	זבחים דף פד	ח"ח קלט-קמ	זבחים דף נב	ח"ח עה-עו	זבחים דף כ
ח"ח רה-רו	זבחים דף פה	ח"ח קמא-קמב	זבחים דף נג	ח"ח עז-עח	זבחים דף כא
ח"ח רז-רח	זבחים דף פו	ח"ח קמג-קמד	זבחים דף נד	ח"ח עט-פ	זבחים דף כב
ח"ח רט-רי	זבחים דף פז	ח"ח קמה-קמו	זבחים דף נה	ח"ח פא-פב	זבחים דף כג
ח"ח ריא-ריב	זבחים דף פח	ח"ח קמז-קמח	זבחים דף נו	ח"ח פג-פד	זבחים דף כד
ח"ח ריג-ריד	זבחים דף פט	ח"ח קמט-קנ	זבחים דף נז	ח"ח פה-פו	זבחים דף כה
ח"ח רטו-רטז	זבחים דף צ	ח"ח קנא-קנב	זבחים דף נח	ח"ח פז-פח	זבחים דף כו
ח"ח ריז-ריח	זבחים דף צא	ח"ח קנג-קנד	זבחים דף נט	ח"ח פט-צ	זבחים דף כז
ח"ח ריט-רכ	זבחים דף צב	ח"ח קנה-קנו	זבחים דף ס	ח"ח צא-צב	זבחים דף כח
ח"ח רכא-רכב	זבחים דף צג	ח"ח קנז-קנח	זבחים דף סא	ח"ח צג-צד	זבחים דף כט
ח"ח רכג-רכד	זבחים דף צד	ח"ח קנט-קס	זבחים דף סב	ח"ח צה-צו	זבחים דף ל
ח"ח רכה-רכו	זבחים דף צה	ח"ח קסא-קסב	זבחים דף סג	ח"ח צז-צח	זבחים דף לא
ח"ח רכז-רכח	זבחים דף צו	ח"ח קסג-קסד	זבחים דף סד	ח"ח צט-ק	זבחים דף לב
ח"ח רכט-רל	זבחים דף צז	ח"ח קסה-קסו	זבחים דף סה	ח"ח קא-קב	זבחים דף לג

זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"ח רסג-רסד	זבחים דף קיד
ח"ח רסה-רסו	זבחים דף קטו
ח"ח רסז-רסח	זבחים דף קטז
ח"ח רסט-רע	זבחים דף קיז
ח"ח רעא-רעב	זבחים דף קיח
ח"ח רעג-רעד	זבחים דף קיט
ח"ח רעה-רעו	זבחים דף קכ

זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"ח רמז-רמח	זבחים דף קק
ח"ח רמט-רנ	זבחים דף קכז
ח"ח רנא-רנב	זבחים דף קכח
ח"ח רנג-רנד	זבחים דף קכט
ח"ח רנה-רנו	זבחים דף קק
ח"ח רנז-רנח	זבחים דף קקא
ח"ח רנט-רס	זבחים דף קקיב
ח"ח רסא-רסב	זבחים דף קקיג

זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"ח רלא-רלב	זבחים דף צח
ח"ח רלג-רלד	זבחים דף צט
ח"ח רלה-רלו	זבחים דף ק
ח"ח רלז-רלח	זבחים דף קא
ח"ח רלט-רמ	זבחים דף קב
ח"ח רמא-רמב	זבחים דף קג
ח"ח רמג-רמד	זבחים דף קד
ח"ח רמה-רמו	זבחים דף קה

לוח זוהר ש"ס דף היומי מַפְּקֵת מְנַחֵת

זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"ח שסה-שסו	מנחות דף מו
ח"ח שסז-שסח	מנחות דף מז
ח"ח שסט-שע	מנחות דף מח
ח"ח שעא-שעב	מנחות דף מט
ח"ח שעג-שעד	מנחות דף נ
ח"ח שעה-שעו	מנחות דף נא
ח"ח שעז-שעח	מנחות דף נב
ח"ח שעט-שפ	מנחות דף נג
ח"ח שפא-שפב	מנחות דף נד
ח"ח שפג-שפד	מנחות דף נה
ח"ח שפה-שפו	מנחות דף נו
ח"ח שפז-שפח	מנחות דף נז
ח"ח שפט-שצ	מנחות דף נח
ח"ח שצא-שצב	מנחות דף נט
ח"ח שצג-שצד	מנחות דף ס
ח"ח שצה-שצו	מנחות דף סא
ח"ח שצז-שצח	מנחות דף סב
ח"ח שצט-ת	מנחות דף סג
ח"ח תא-תב	מנחות דף סד
ח"ח תג-תד	מנחות דף סה
ח"ח תה-תו	מנחות דף סו
ח"ח תז-תח	מנחות דף סז

זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"ח שכא-שכב	מנחות דף כד
ח"ח שכג-שכד	מנחות דף כה
ח"ח שכה-שכו	מנחות דף כו
ח"ח שכז-שכח	מנחות דף כז
ח"ח שכט-של	מנחות דף כח
ח"ח שלא-שלב	מנחות דף כט
ח"ח שלג-שלד	מנחות דף ל
ח"ח שלה-שלו	מנחות דף לא
ח"ח שלז-שלח	מנחות דף לב
ח"ח שלט-שמ	מנחות דף לג
ח"ח שמא-שמב	מנחות דף לד
ח"ח שמג-שמד	מנחות דף לה
ח"ח שמה-שמו	מנחות דף לו
ח"ח שמוז-שמח	מנחות דף לז
ח"ח שמש-שנ	מנחות דף לח
ח"ח שנא-שנב	מנחות דף לט
ח"ח שנג-שנד	מנחות דף מ
ח"ח שנה-שנו	מנחות דף מא
ח"ח שנוז-שנח	מנחות דף מב
ח"ח שנט-שס	מנחות דף מג
ח"ח שסא-שסב	מנחות דף מד
ח"ח שסג-שסד	מנחות דף מה

זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"ח רעז-רעח	מנחות דף ב
ח"ח רעט-רפ	מנחות דף ג
ח"ח רפא-רפב	מנחות דף ד
ח"ח רפג-רפד	מנחות דף ה
ח"ח רפה-רפו	מנחות דף ו
ח"ח רפז-רפח	מנחות דף ז
ח"ח רפט-רצ	מנחות דף ח
ח"ח רצא-רצב	מנחות דף ט
ח"ח רצג-רצד	מנחות דף י
ח"ח רצה-רצו	מנחות דף יא
ח"ח רצז-רצח	מנחות דף יב
ח"ח רצט-ש	מנחות דף יג
ח"ח שא-שב	מנחות דף יד
ח"ח שג-שד	מנחות דף טו
ח"ח שה-שו	מנחות דף טז
ח"ח שז-שח	מנחות דף יז
ח"ח שט-שי	מנחות דף יח
ח"ח שיא-שיב	מנחות דף יט
ח"ח שיג-שיד	מנחות דף כ
ח"ח שטו-שטז	מנחות דף כא
ח"ח שיז-שיח	מנחות דף כב
ח"ח שיט-שכ	מנחות דף כג

זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"ח תסט-תע	מנחות דף צח
ח"ח תעא-תעב	מנחות דף צט
ח"ח תעג-תעד	מנחות דף ק
ח"ח תעה-תעו	מנחות דף קא
ח"ח תעז-תעח	מנחות דף קב
ח"ח תעט-תפ	מנחות דף קג
ח"ח תפא-תפב	מנחות דף קד
ח"ח תפג-תפד	מנחות דף קה
ח"ח תפה-תפו	מנחות דף קו
ח"ח תפז-תפח	מנחות דף קז
ח"ח תפט-תצ	מנחות דף קח
ח"ח תצא-תצב	מנחות דף קט
ח"ח תצג-תצד	מנחות דף קי

זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"ח תלט-תמ	מנחות דף פג
ח"ח תמא-תמב	מנחות דף פד
ח"ח תמג-תמד	מנחות דף פה
ח"ח תמה-תמו	מנחות דף פו
ח"ח תמז-תמח	מנחות דף פז
ח"ח תמט-תנ	מנחות דף פח
ח"ח תנא-תנב	מנחות דף פט
ח"ח תנג-תנד	מנחות דף צ
ח"ח תנה-תנו	מנחות דף צא
ח"ח תנז-תנח	מנחות דף צב
ח"ח תנט-תס	מנחות דף צג
ח"ח תסא-תסב	מנחות דף צד
ח"ח תסג-תסד	מנחות דף צה
ח"ח תסה-תסו	מנחות דף צו
ח"ח תסז-תסח	מנחות דף צז

זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"ח תט-תי	מנחות דף טח
ח"ח תיא-תיב	מנחות דף טט
ח"ח תיג-תיד	מנחות דף ע
ח"ח תטו-תטז	מנחות דף עא
ח"ח תיז-תיח	מנחות דף עב
ח"ח תיט-תכ	מנחות דף עג
ח"ח תכא-תכב	מנחות דף עד
ח"ח תכג-תכד	מנחות דף עה
ח"ח תכה-תכו	מנחות דף עו
ח"ח תכז-תכח	מנחות דף עז
ח"ח תכט-תל	מנחות דף עח
ח"ח תלא-תלב	מנחות דף עט
ח"ח תלג-תלד	מנחות דף פ
ח"ח תלה-תלו	מנחות דף פא
ח"ח תלז-תלח	מנחות דף פב

